Magyar Nyelvtan. Wörz 15.

I–II–III–IV.
Kiadat.

(Szótárok)

Jegyzék Szótár

Rész-Honáriumi
Rekyes Magyar-Német és Deák nyelvben irt
Szómai Verzihez, Negyedik példány, a valójnvlyhal vanda
tanhója Vörmöczbányán. 1814.

I Kötet A–E betü XII. XIII. XIV. XV a
vadrán számmal jelölve.

II " F–G–H betü XVI. XVII. XVIII jegy-
mal jelölve.

III " I–K–L " XIX. XX. XXI jz.a.

IV " M–N " XXII. XIII jz.a.

Itt a Kézirás megszakad, vagy látszik, hogy nem volt
dolgát művét végig.

Jegyzés: Idővel Latin és IV Kötetben egy még rövid Magyar-
Latin és Latin-Magyar Szótár készítése is,
mindenki A–tól Z–ig terjed. 13. Szám alatt.

I füzet 12 ívből (Magyar–Latin)

II " 9 (Latin–Magyar)

M. Nyelvtud 2r

15/3/II. 27.

a következő tétel-

ben van: M. Nyelvtud.

2r 15/III B-ben.

jutott nehezik, és fenn-héjázónak: nem könnyű Gyűlöl jőni fenn-állani, és fenn-hordozni. Paululum pecuniæ ipsis accessit, et sublati animi sunt. Terent. Rövid idő alatt sok pénzhez jutni: in kurzem zu sehr großem Gelde kommen. Brevi ad maximas pecunias pervenire. Cic. Nagy ukasára jutott: nem ist zu einem solchen Ehrenamte gekommen. Ad honores adscendit, — evectus. Cic. amplos honores adeptus est. Cic. 23. Kivé lehet jutott (került, mult) a dolog: wie kann es dahin gekommen sein. Ad judicium res venit. Cic. 24. Meny-országba jutott: nem ist in den Himmel gekommen. In coelum pervenit. Cic.

25. Koldus botra jutott: Koldussá lett: nem ist um den Bettelstab gekommen. Ad inopiam redactus est. Plaut. ad Mendicitatem detrusus est. Plaut. 26. Munkára jutott hozzá, — nyerte meg: mit Fleiß hat man es gebracht. Labore ad id devenit. Cic. Kire jutott a kára? auf wen ist der Zorn gefallen? Ad quem devenit damnus ejus. Cic. 27. Érett korra jut (meg-érik) a gyümölcs: das Obst kommt zur Reife. Poma maturescunt. Cic. 28. Valaknek is mire eszébe jutni: meg- is mikre tudni vala: nimmt bekannt werden. Pervenire ad notitiam alicujus. Cic. 29. Jusson eszedbe (gondolj meg) hogy ö

kezében vész ez nagy munkája Zeit. Recogita in otio, quod — . Cic. 30. Valakinek a' szívéhez jutni: alt megnyerni: sich einen Zugang machen. Animum alicujus ac in animum alicujus. Cic. 31. Öreg-korra (vénségre) jutni: mit Greisenalter (Alter) — vénülni: alt werden. Ad senectutem venire. Cic. 32. Akkor remény jutott a' dolgom: Oda vagyok: meine Hoffnung ist auf einmal zu Grunde gegangen. Ad irritum res mihi redit. Terent.

33. Az idő, hogy minden neknek jusson (eshessék kéjére) benne, osztá' lapkivánjon. Tempus, in ex eo cuique aliquid obtingat, distributione eget. Ugy osztá, hogy kinek kinek jusson benne: — hogy ki-ki kéjét vehessen belőle: So theilte es in Theile, daß man jedem seinen Antheil bekommen könne. Sic rem divide in partes, ut singulo aliquid obvenirat. Cic. Kire jutott a' sors? wem fiel diese Würde zu? Quis est horum honorum sors? Liv. Nekünk abból semmi sem jutott: nem részesültünk benne: es hat uns nichts zugefallen. Exinde nobis nihil obtigit. Cic.

34. Mindnyájan jó sors állapotra jutottunk: részünk van dolgunkban: wir üben einen glücklichen Zustand aus. Sors nobis omnibus [illegible]

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA KÖNYVTÁRA

Nosomnes malum invasit. Cic.

De ök még rosszabb állapotra jutottak: ísmn vind abm jesbin mm. sed illi ad hüi „Jejus cu„ cunt. Virg. 35. Jobbágyságból szabadságra jutott: szabaddá lett: nn ist [illegible] emsidm Municipium cseréssel in vin Jurisdictionem gnehtzt gnkommen. Manumissus est. Cic. 36. Leányágra jutott (szállott) a jószág: ins Gut ist uns „ndas Weibli„ chn Geschlecht gnkommen. Bona ad femineum sexum devoluta sunt. Ict. 37. A' Jö-embereck közé jutni: számláltatni: mit jüngsten mündigen Männern gnzehlt werden. Summis viris adnumerari. Cic. 38. Hozzá jutni: szerit tenni [illegible]: zu ntwas kommen. Consequi rem. Cic. 39. Nagy vic-ontással jutottunk ecce á Győzedelemre: sok vérünkbe telt: ins Ding jut mint Blut gnkostet. Victoria haec multo sanguine [illegible] nobis stetit. Liv. 40. Kivesen jutnak érzö üdvösségre: — üdvözülnek: wenige werden ins Glückseelig Zeit theilhaft. Pauci salutem aeternam consequuntur. Tertull. 41. A' nagy szerencsébül nyomorultt állapotra jutni: Vetemedni, sorulni: von dem höchsten Glück in einen Unseligen Stand gerathen. Ab excitata fortuna ad inclinatam, ac strenue jacentem deseisere. Cic.

Juttatni, -tlatok, -tlat; -tlatom, -ttattya: Valakit jobb állapotra juttatni: machen, daß einer in bessern Stand gesetzt wird. Facere, ut quis ad meliorem statum deveniat. Aud. ad Her. Még te engemet arra juttatsz i hogy — du wirst mich noch dahin bringen, daß — Tu me adhuc eo redigies, ut — Terent. Hová juttatna vatakit: Quo deos agam jurare? wohin sollte ich Götter zwingen in der Freundschaft zu haben. In peregrinitatem redigere aliquem. Suet. Hogy tudtad annyira juttatni a' dolgot? wie hast du Gelegenheit gehabt? Qui pervenisti eo rem dimittere? Cic. Ekségre juttatni valakit: einen in die größte Angst stürzen, in Zweifel setzen. Rejicere aliquem ad famem. Terent. A'hoz az érdem juttatta ötet: dieß ist ihm noch Verdienst zugezogen. Id jure obtigit ei. Ter. Merita ejus fecerunt, ut id consequatur. Cic. Valakinek valamit eszébe juttatni: einen an etwas mahnen. Alicui quid jam in memoriam revocare. Cic. Ez az Isten juttatta eszembe: Gott hat mir dies beygebracht. Deus hoc menti meae indidit. Terent. Ha el-felejtem juttatja eszembe: wenn ich mich nicht sollte besinnen können, so hilft du mich nun. Si memoria defecerit, tu suggere. Cic. ubi me effugerit memoria, ibi tu facito, ut subvenias. Plaut. Régi dolgokat juttat eszembe: er erinnert mich an alten Dingen. Antiquas res in memoriam mihi reducit. Cic. Valakit gyászba juttatni: einen in Trauren bringen. Aliquem in luctum detrudere. Cic.

Köldüs botra (köldüsségre) juttatni valakit: jemanden an — auf den Bettelstab bringen. Aliquem ad mendicitatem detrudere, Plaut. — redigere in inopiam. Plaut. Tódarab kontzra juttatlam ötet: ich habe ihn um einen Guten Theil zurückgebracht. Prandem ei bolum dedi. Plaut. bene commodo ipsius consului. Cic. Valamibül másnak-is juttatni: — adatni: mittheilen, auch ausser Ihrer Thätigkeit [illegible] Ihre Verrichtungen verrichten. Dare alicui alios etiam participes facere. Cic. Juttass (adass) a' szegényekneke-is bétölte: mache, dass die Armen auch was bekommen. Facias, ut inopes etiam aliquid ex eo partiantur. Liv. Engem' a' kotzkaneki juttatok: ich bin ihm durchs Los zugefallen. Ei sorte obvenio. Cic. Valakit nyomorúságra juttatni: ungelegenheiten zu machen. Fundituus perdere aliquem. Ter. Juttasd oda ötet: lass ihn da, für gehungern. Facias, ut is ea perveniat. Cic. Pénzhez juttatni valakit: einem Geld verschaffen. Corpiam argenti alicui facere. Plaut. Siráshra juttatni valakit: jemanden zum weinen bringen. Ad fletum deducere aliquem, fletum movere alicui. Cic. Valakit szegénységre juttatni: jemanden in Armuth stürzen. In inopiam redigere aliquem. Plaut. Utólsó szükségre juttatni valakit: jemanden in die gröszten Armuth stürzen. Ad incitas redigere aliquem. Plaut.

Jutzi, -tzinak, -tzit. lásd Jutka.

Jénai 25 Dec. 1824.

K.

Az üveg K, vagy a kis k betüről tzédülés betü a Magyar A'bétüben.

Kába, -bának, -bát: vagyadorú madár? neme: kánya, vrtze: ein Art Habichten. Buteo, onis, m. Plin.

Kába, adj. balgatag, bolyókás, bódúlott észü, észteden: dumm, närrisch, thor, toll, tölyös. Amentis, is, o. Cic. Delirus, a, um. Cic. Demens, ntis, o. Cic. Insanus, a, um. Ter. Stolidus, a, um. Ter. Vecors, cordis, o. Cic. Vesanus, a, um Cic. Alig vehettem kába tetemre észre: endlich habe ich aber einen Menschen an Ihnen erkannt. Vix tandem sensi stolidus. Terent. Ön ötet mindenkor kába észünek tartottam: ich habe ihn immer für einen unsinnigen gehalten. Illum malesanum semper putavi. Cic.

Kabak, -nak, -kot: kobak, tök palatzk: eine Kürbis Flasche. Lagena cucurbitina, a. f. Cato.

Kabala, -lának, -lát: 1. kantza lo: ein Pferd. Equa, ae, f. Hor. Három esztendös kabala: eine Stute von drey Jahren. Equa trima. Hor. Kabala faj: Race von Pferd Milch. Hippace, es, f. Plin. 2. titkon forralt vallásság, -csalárkodás: die Zauberey. Factio, onis, f. Suet. 3. A' Zsidóknál volt rejtett valagy tudomány: Geheime Wissenschaft der Juden, die Cabbala. Cabala, ae, f. Cabbala, ae, f. Martin. Arcana quaedam scientia Judaeorum.

Kabálkodni, -dom, -dik: esze-

lösködni: narrenpoß thun, al-
bernsagen. Delirare. Ter. ine-
ptire. Ter. Stultescere. Plaut.
DC. Eszeskedni, okoskodni.

Kábaság, -gnak, -got: balgatag-
ság, esztelenség: die dumm-
heit, Thorheit, Tollheit. Amen-
tia, a, f. Cic. Deliramen-
tum, i, n. Plaut. Dementia,
a, f. Ces. Insania, a, f. Cic. Stul-
titia, a, f. Cic. Vecordia, a, f.
Sall. Bátor kábaság: die nar-
renpoßige Dummheit. Stulta
insania. Cic. Mitsoda ká-
baság ez te tölled? was ist
das für eine Thorheit von
dir? Quae tua haec stultitia
est? Cic. Valamit nagy ká-
baságnak tartani: etwas
für die größte Unsinnig-
keit halten. Summe de-
mentiae aliquid judicare.
Cæs.

Kabát, -tnak, -tot: Wäsch zeug
ha, sostány: das Zeug.
Fluxa vestis linea, æ, tis,
f. f. Plin. Felső kabát:
das Oberkleid. Interior
tunica linea. Interi-
mentum. i, n. Gyolcs
kabát: ein Zeug, wo-
raus Leinwand.
Linea Vestis, (tunica) Lei-
nen. Plin.

Kabátotska, -tának, -tát: klei-
des Wäsch zeug: das
Röckchen. Togula, æ, f.
Martial. Parva tunica
(vestis) linea. Plin.

Kábául, adv. esztelenül: dumm,
närrisch, thöricht, toll.
fatue. Quinct. Stolide. Am-
mian.

Kábítni (kábítani) - bítok, -bít,
-bítom, -bíttya: Valakit ká-
bítani: jemanden Unsinnig

machen. Insanum aliquem
facere. Ter.

Kábító, adj. p. o. vadótz. Lolium temulentum, i,
ti. n. Virg.

Kábolgya, -gyának, -gyát: esze-
lösség: die Thorheit, eine Wahn-
witz. Deliramentum, i, n. Plaut.
Delirium, ii, n. Cels.

Kábolgyás, adj. eszelös, nasz-
lagos: abernwitzig, albern. De-
lirus, a, um. Cic. Dementis, is,
o. Cic. Insanus, a, um. Terent.
Vesanus, a, um. Cic.

Kábolgyáskodás, -nak, -t:
eszelösködés: die Thorheit,
Tollheit. Deliratio, onis, f. Cic.

Kábolgyáskodni, -dom, -dik:
albern sein, narrenpoß thun.
Delirare. Ter. ineptire. Terent.
insanire. Cic.

Kabótza, -tzának, -tzát: agyú sás-
ka, szötskö: die Heuschrecke.
Cicada, æ, f. Plin. A' kabótza-
nak várjáta: a nyaras óhaj-
tyáta: die warten auf die
Heuschrecken Lust oder Verlan-
gen: Cicadas exspectant.
Juvenal. A' kabótza szi szege-
zével mintegy' danól: die
Heuschrecken zirpen Gleich-
sam, als wenn sie sängen.
Cicada stridore suo cantus
speciem refert.

Kábítás, -nak, -t: die
Thorheit, Tollheit. De-
liratio, onis, f. Cic. Mi-
tsoda szokatlan Kábí-
tás szédelegteti a' fejé-
det? was für eine Thor-
heit bemächtigt sich doch?
Quae insolita te tenent
intemperie? Plaut.

Kábúlni, -búlok, -búl: esze-

szt. k.

töstödni, eszét veszteni: tsinnen Tommen. Delirare. Ter. desipere. Plaut.

Kábált, adj. eszelös, eszefordúlt, eszetlen, maszlagos: abnorwitzig, albus, thor, toll. Delirus, a, um. Cic. fatuus, a, um. Cic. Kábált ember: ein alberner Menesch. Homo fatuus, inis, ui, m. Cic. Kábúlttal eszszel valamit tselekedni; unvernünftig etwas thun. Emota mente aliquid facere. Ter.

Kábúlttság, -gnak, -got: bódúlttság, ész veszteség: ein Narrheit, Thorheit, Tollheit. Dementia, ae, f. Cas. fatuitas, atis, f. Cic. Ezt a kábúlttságból tselekedte. er hat das aus unvernünftigen gethan. Hoc ille fatuus (remota mente) fecit. Cic.

Kád, -dnak, -dat: ein Zober, ein Zotticht. Labrum, i, n. Cic. lacus, us, m. Colum. Bor nyomó kád: ein Zotticht, ein Faltbom, worinnen man den Wein tritt. Calcatorium, ii, n. Pallad. Fenekestűl kád (-hordó, -ászák): ein unten zütlichem Gutzfass? Index plebile dolium. Prov. Für dő kád: ein Brodwanner, Labrum, i, n. Cic. Ha a fürdőkádban nints kád; horaz. egyszer: wenn einer in der Badstuben ist, so versteht einer unter Labrum ein balneo non est, fae-

ut sit. Cic. kis kád: ein Stänter. Lacus, us, m. Columella tapasztó kád: ein Stalter, wo man die Trauben mit den Füssen tritt. Palmentum, i, n. Fresn.

Kádár, -rnak, -rt: bodnár, Binder, ein Zinder, Büttner. Doliarius, ii, m. Plin. doliorum factor, oris, m. Pallad. Victor, oris, m. Ulp.

Kádár kalapács, -tsnak, -tsot: ein Schlägel. Malleus Victorum, i, m. Virg.

Kádár kapocs, -tsnak, -tsot: ein eisserner Büttners Zwecken. Unguis ferreus Victorum. uis, ci, m. Varr.

Kádár kés, -snek, -st: ein Zindmesser. Culter Victorum, tri m. Ulp. Falx victoria, cis, f. Comen.

Kádár üzö-fa, -fának, -fát, der Böttcherstrumbel. Pedicula Victorum. a, f. Colum.

Kadarka szőllő, -őnek, -őt: eine Weintraube, so einen Zedrucke saft. Uva dicta Kadarka. ae, f. Colum.

Kadét, -tnak, -tot: ein Cadet. Tiro militaris generosa stirpis, onis, m. futurae militiae titulo nobilis.

Kadótz, -tznak, -tzot: Bor-, tojás-, 's listbűl kevesett hig tészta, melly be azalma-, 's más egyébb szeletekel mártogatnyák: ein dünner Teig, in dem man etwas eintünkt, zum einbrocken. Fluida, non spissa massa. ae, f.

Kaffé, -ffénak, -ffét: l. kávé.

Kaftán, -nnak, -nt: Kosztány, Kosztány: köntös' neme: gyermek köntös: ein Caftan. Exomis, idis, f. Fest. Selyem kaftán vőlt testén: er hat einen seidenen Caftan an

gesubt. Exomidem sericcam indutus erat. Fest. Török kaftán: újatlan Török kön„ tös: nin Türkischer Rock ohne Ermel. Exomis Turcica.

Kaftánka, -kának, -kát: Gyer„ meki újas köntös: nin Kin„ ner Caftan. Exomis puero„ rum. idis, f. Fest.

Kaftánosan, adv. p. o. fel-öl„ töztkodve: nin Caftan un„ gebund. Exomidem indutus, a, um. Fest.

Kaftántsa, tsának, tsán. l. Kaf„ tánka.

Kagyló, -ónak, -lót: tsiga, tsiga tekenö: ein Mu„ schel, ein Muschelschale. Concha, ae, f. Cic. Tengeri Kagyló: nine Muschel aus dem Meere, nine Meer Mu„ schel. Concha marina, Ovid.

Kagyló mész, -szének, -mészet: aus Kalk und Muschel„ schalen. Conchaceum Cala„ cis, f.

Kagyilóska, -kának, -kát: nine kleine Muschel. Conchula, ae, f. Val. Max.

Kahátsolás, -snak, -st: Kö„ högés: ein Husten, das Husten. Tussedo, -dinis, f. Appul. tussis, is, f. Plin.

Kahátsolni, -tsolok, -tsol: köhögni: Hu„ sten. Tussire. Horat.

Kahoj, -jnak, -jt: Kemenczé' fája, mellyen a' Kemenczé áll, és a' melly alatt fűzel nek a' Szobában. Kandal„ ló' gyámola, támaszra nine Stütze, worauf bey Clavichorden und Spinetten Saiten gezogen werden. Cuneus, i, m. Virg. Cuneus, a, um. Ovid. Kaj kö„ mök: krumme Nägel, Klam„ mern. Uncii ungues. Ovid.

Kaja-baja, -jának, -ját: nin Geschrey. Clamor, oris, m. sine modo. Plaut. vociferatio, onis, f. Cic. Nagy kaj bajával vannak: ökör mó„ don-való dudolás van kö„ tök: nin unmäßiges Ge„ schrey ist unter ihnen. Ingens clamor, magna vocife„ ratio, Cyclopica musica est inter eos. Prov.

Kaja-bajálás, -snak, -st. lás Kaja-baja.

Kajabálni: -bálok, -bált: gr„ waltig schreyen. Clamitare. Ter. Mit kajabál annyit? was schreyt sie so„ sehr? Quid clamitas? Ter.

Kajabáló, -ónak, -át: nin Schreyer. Vociferator, oris, m. Tertull.

Kajálás, -snak, -st: kiáltás: das Schreyen. Exclamatio, onis, f. Anct ad Heren. Vociferatio, onis, f. Cic.

Kajálni, -jálok, -jált: schreyen. Vociferari.

Cic. Clamitare. Ter. clamorem tollere. Cic. Az ör-ál tök kajátnak? sin Waistus magam nin Gnyeszung. Vi giles tollunt clamorem.

Kajálni - bajálni, -jálok, -ált. Cic.

Kajáló - bajáló - l. Kajabáló.

Kaján, adj. irigy: nnidjesz. Invidus, a, um.)(Jót kí vánó. Kajan kulyafe! nnidigyar Zhund Zu! Invide! Tu alienis bonis mae rens! Cic. Tu Canis invide! Kajan szemmel nézi valamit: ntuvas nist bösten, nnidjeszen Augan ansehen. Aliquid invidis, malevolis oculis intue eri, Spectare. Cic.

Kajánkodni, -dom, -dik: irigy kedni valakire: jammadon bennnden. Alicui invidere. Cic.)(Jót kivanni, kedvezni.

Kajántani, -jántok, -jánt; -tom, -tya. misgönnen, nnidjesz lenn. Invidere. Cic. Ezt en neked egygy kevessé irigy Kajántom: das mis gönne ich dir in ntuvas. Tu hoc tibi paullulum invideo. Cic.

Kajánság, -gnak, -got: Zin Mis günsl, slen Nnid. Invidentia, ae, f. Cic. invidia, ae, f. Cic.)(Igazlalmasság, kegyesség:

Kajátani, -játok, -ját: kiáltani: jelenlen. Clamare. Plaut.

Kajátás, -snak, -st: kiáltás: Zaslenlen. Vociferatio, onis, f. Cic.

Kajátozni - bajátozni, -zok, -toz: jelenlen, Clamitare. Ter. vociferari. Cic.

Kajáts, adv. fel-szeg, görbe, horgas, Kajla, Kajsza: gnbogenn, Enümm. Curvus, a, um. Virg. incurvus, a, um. Cic.

Kajáts szarló: ninn Enümmen Zirpel (Zonn Zirpel). Falx messoria. Colum.

Kajátson, adv. p.o. regsülni: jelenl, Enitwents flingenn. Obliqne agere. Gell.

Kajba, -bának, -bát: bude, deszka-ház, gnregyat, kalibu, kunyho: Zin Zütz, Zütten. Casa, ae, f. Ter. tugurium, ii, n. Vare. Kajbákban (fa-sátorokban) lakni: in Zültzennen Zütz wohnen. In tigneis tugnriis habitare. Plin. Egygy Por-tabákos kajbába vette-bé magát: en Zut sich in ninn Zabak Zutz bégnben. Recepit se in tabernam, in Qua tabacca vendity. Petron.

Kajdáczni, -dáczok, -dácz: jelenlen. Clamitare. Cic.

Kajla, adj. el-hajúltt, horgas, lehajló, le-felé görbültt: abwärts gnbogenn. Declinatus, a, um. Varr. incurvescens, ntis, a. Cic. decursum incurvus, Cic. Kajla fülek: abwärts hängende Ohren. Demissae aures. acd, rium. dejecta-, propendentes aures. Colum. Kajla fülü: Zut hangenden Zangenden Ohr Zet. Demissus, dejectus-gno

habens aures. Colum. Kajla (Jász.) kürt: nin Szümm Szarv. Lituus, ui, m. Ovid. Kajla szarv: v. szarv. nin Szümüntse ojnbogn" nus Szarv. Inflexa Cornua, orum, nuum, n. Varr. Kajla Szarvu (le-felé görbedt) szarvú tehén: ninn Szü, so ojn" Szümüntse Szarvu Jut. Varca incurvis Cornibus. Colum.

Kajladni, -ladok, -lad: Szümüntse nyujtni: Szisz bnü" gnn, Szümmnn. Incurvare. Plin. procliuare. Colum.

Kajlán, adv. Szelve áll p.o. á kötsag-tolla: Szinn Szuj bujos Szokott Szitwenthez. Pennæ ejus Cristæ arcuatæ. arcum obliqne incurvæ gnt. Stant.

~~Kajmatz, -tsnak, -tsot: vastekercs, kötő eszköz, mellyel az ételek meg-erősittetnek, épülnek, sobjaték, tkd. dium ad ædificandum.~~

Kajmats, -tsnak, -tsot: horog, kajmo, kajts, kaimso: Inn Szakom. Uncus, i, m. Liv. 2. Kajmatsot (gjántsot:) vetni valakinek a' lába alá, 's az által el-ejteni: jemandem ein Szün unterschlagen. Supplantare aliquem. Cic.

Kajmatsór, -snak, -rt: tetvek (Cretük) ellen-való fii: Was Szünse Szmut. Herba pediculares, æ, ium, f. Officin. Linn.

Kajmatsos, adj: horgas: Szinn Szömüg, Szögletes. Hamatus, a, um. Cic. uncinatus, a, um. Cic. Egyenes. Kajmatsos lábu: ein Szollfuss, Szümmfüssu: ein Szümmes Füssen Jat. Szipes, edis, o. Plant.

Kajmó, -ónak, -ót: kajts, horog. l. Kajmats.

Kajmós, adj. horgas: Szinn Hamatus, a, um. Cic. Kajmós Szarvak: gnSzümüntse Szörnn Cornua incurvata.

Kain, -nnak, -nt: Adamnak elsö fia: Cain, Adams nun Stes Sohn. Cainus, i, m. Bibl. Kain' fajzattya: eines Menschen Geschlechter eines Cains. Progenies Caini. Id.

Kajolni, -jolok, -jolt: le-kajolni, -kajladni. Szumeb Szün gnn. Incurvescere. Cic.

Kajszka, adj. horgas, horgadt, gobe, kajla: p.o. Szarv. nin gnSzümüntse Szörn. Cornua adncum, Plin. -incurvatum, inflexum, Plin.

Kajszán, adv. görbén áll p.o. á fogója: tollbokrétája: Szinn Szuj bujos Szokott Szümm. Incurvo obliqne Stat Cristæ ejus. plumea.

Kajszin-baratzk, -knak, -kot: Die Abrikosa, Marille. Mabrum (prunum) Armeniacum. i, n. Linn.

Kajszin-baratzk-fa, -fának, -fát: Abrikosen baum, Marillenbaum. Prunus Armeniaca, i, f. Linn. Malus Armeniaca, æ, f. Colum.

Kajtár, -rnak, -rt: 1. Növevény: ein Wolfs Szuzgen. Leonurus Cardiaca, æ, f. Linn. Leonurus

Kajtár(
Kötelekkel, mind ent fel-kapa
fel-mász, ma Korzót, tockos)
Kajtás, adj. Kajtás(
Kajtató, -dom, -dik: kutat,
ni, mind ent fel-vevés: mes
gyüjtés, összeszedés. Ins
gare. Cic. perscrutari Cic.
Kajtatószín. Damnificu
Kajtatószín. Cic. Ovid
Kajtatószín. Cic. investig
Kajtatószín. Cic.
Kajtatni, -tatok, -tat; -tat
tatás: fürkészni, fürke
ni, megszünni, Indaga
Cic. vestigare. Stat.
Kajtó, adj. kajtató, pá
Kajtó, adj. horgas: gnSzö
Kajtós, a, um. Cic. kajtos
Kajtós: ein Wolfsfuss. Corip
Kajtú, o. Plant.
Kajka, -kának, -kát: g
nek szó, pika; Mon
Kajkák, -kának, -kát: g
ja, Szittyo: Ein Kön
Kajkás, Janus, i, m. P
Kajkás Datums, i, m.
Kajkás. Az Kákán tsomo
Kajkás: Mindenben já

marrubiastrum. 2. kajtár (kártékony, mindent fel-kutató, fel-vevő, pákosztos, torkos) p. o. matska: (ein funnziger Putzer. Dispendiosa — (gulosa felis, ae, is, f. Plin.

Kajtárkodni, -dom, -dik: kutatni, mindent fel-venni: unnützen, unnützgrübeln. Indagare. Cic. pervestigare. Cic. it. Schaden thun. Damnificare. Scrib. noxium esse. Ovid. ae. Scrib.

kajtatás, -snak, -st: mindent fel-kutatás: ein Nachforschung, Nachspürung. Indagatio, onis, f. Cic. investigatio, onis, f. Cic.

kajtatni, -tatok, -tat; -tatom, tattya: fürkészni, fürtyészni: nachspürnen, Indagare, Cic. vestigare. Stat.

kajtató, adj. hajhászó, spätzás: der überall seinen Nutzen spürt. Vestigator, oris, m. Colum.

kajtor, adj. fel-kutató. l. kajtár.

kajts, -tsnak, -tsot: l. kajmatz.

kajtsos, adj. horgas: krumm. Ramatus, a, um. Cic. uncinatus, a, um. Cic. kajtsos lábú: krummfüßig. Loripes, edis, o. Plaut.

Káka, -kának, -kát: gyerekes, tsecsmecske szó, spitza: Mannsnahme. Kotz, der Knoblat. Macula, ae, f. Horat. Olctum, i, n. Pers. Strenis, oris, m. Juvenal.

Káka, -kának, -kát: gyékényfü, szittyó: ein Binse, Binsenartig. Juncus, i, m. Plin. Caespes Batrachis, is, is, m. Tac. A' kákán tsomot keresni: Mindenben gántsot

+ abálni: grübeln, wo nichts zu grübeln ist. einen Knoten an einem dünnen Faden suchen. Nodum in scirpo quaerere. Plaut. Prov. kákából fonni valamit: etwas aus Binsen flechten. Molli quid detexere junco. Virg. kákából szőtt szatyor: ein aus Binsen geflochtener Sack. Scirpea, ae, f. Varr. Calathus, i, m. Plin.

Káka-bélü, adj. gyenge gyomrú, kevés ételü: der einen schwachen Magen hat. Debilis stomachi, debilem stomachum habens, entis, o.

Káka-bot, -tsnak, -tot: bádogány, nád buzogány, spojka. Ein Rohr Kolben, Binsen Kolben. Typha, ae, f. Dioscor. typha latifolia, ae, f. Tabern.

kákából font p. o. kötelek: aus Binsen geflochtener Strick. ~~Funis scirpeus~~ Scirpei funes. Colum.

Kákából-való, adj. kákából font, kötött kosár: Korb von Binsen, aus Binsen geflochten. Juncea sporta, ae, f. Colum.

Kákadni, -dsnak, -dt: Madár' neme. Ein Vogel. Psittacus Cristatus, i, m. Plin.

Káka-fedél, -délnek, -delet: nipa aus Binsen geflochtener Dach. Psiathus, i, m. Fest.

Káka-gyékény, -nynek, -nyt: eine Flechte von Binsen. Scirpea tegetacula, ae, f. Ovid. Storea, ae, f. Liv.

Káka-gyökér, -rnek, -keret: ein wilder Galgen Wurz. Radix cyperi, icis, f. Plin.

Káka-hajó, -jónak, -jót: egy' tsomó káka, mellen úszni tanulnak: Zusammen gebundene Binsen

·sen, sinnlich gesinnet zu
sennen. Ratis sirpea, is, e,
s. Plaut.

Káka-kosár, -sárnak, -sarat: ein
Korb von Zinken geflochten.
sirpea, ae, f. Cato.

Káka-kosarka, -kának, -kát: ein
kleiner geflochtener Korb.
sirpicula, ae, f. Varr.

Káka-kötél, -télnek, -telet: von
Zinken geflochtenes Seil. sir-
pens funis, is, funis. m. Colum.

Schoenum, i, n. Colum.

Kákalitz, -tznak, -tzot: ein Ge-
schmeid. Sonchus, i, m. Plin.

Kakálni, -kálok, -kált: seine
Nothdurft thun. Facere alvum.
Pers. Cacare. Hor.

Kakaó, -ónak, -ót: Gemälte
meine: ein Cacaobaum. Avet-
tana Mexicana, ae, f. quae Ca-
cao vocatur.

Kakao-fa, -fának, -fát: Cacao
Baum. Cacao (arbor), vagy
Theobroma Cacao. Linn.

Kakas, -snak, -st: 1. Zärtnyas al-
lat: ein Huhn. Gallus gal-
linaceus, i, ci, m. Cic. des
praenuncia lucis. Ovid. Bor-
zas Kakas: ein struppichter
Huhn. Hirtus, hispidus, hor-
ridus Gallus. Curt. Buja ka-
kas: ein geiler Huhn. sa-
lax Gallus. Varr. Ebrecken
Kakas: ein wachsamer Huhn.
Gallus vigilax. Colum. Exci-

Kakas: fátzán: ein Wald-
huhn. Gallus silvester, Pha-
sianus, i, m. Lamprr. Fatly-ú
Kakas: bába-kakas, Fe-
kakas: ein Zahm Huhn. Fe-
mi gallus gallinaceus. Házi
Kakas: ein Hausshun. Gallina-
ceus, ci, m. Plin. Ifjú kakas:
ein jüngerer Huhn. Pullaster,

tei, m. közönséges kakas. Ka-
kas: ein Hausshun. Gallus
domesticus. Fec. kusza
Kakas: ein Huhn, dem die
d'schwanz fehlt, ein stutzge-
schter Huhn. Gallus cau-
da carens. Veres tavajos K
Kas: ein Hahn mit krausse
Federn. Gallus crubenti Cr
sta. Varr. Tövis kakas: ein
kleiner Hahn. Gallus nan
suta kakas: ein Huhn ohne
d'schwanz. Gallus absque cau
da. A' kakas teg-katalmassa
a' maga szemében: der Hahn
vermag auf seinem Mist
Gallus in suo sterquilinio p
ternum potest. Ten. A' kakas
kapará: der Huhn scharr
mit den Füssen. Gallus
scalpserit unguibus. Plaut. A'
kakas egygy könnyen meg na
ijed: der Hahn fürchtet sich
nicht leicht. Gallus non fa
cile terretur. Colum. A' K
kas kukorit, kukoritól:
der Huhn krahet. Gallus
canit-, cantat. Fec. A' ka
kas egyre kukoritól: der
Huhn krahet stets. Gallus
assidue canit. Ci. cantat
Cic. A' kakas ok hajnal
ban (a' nap fel-jötte előtt)
kukoritnak: die Hühner
krahen der Tages. Galli
cantant ante lucem. Cic.
kakas módon kukoritam
krahen wie ein Huhn.
Gallulare. A' kakas alat
fojást kereszni: kaszontala
munkát tenni: Herculem
multare. Virg. kakast
vágni, -vetni: farsangi
játék: der Hahnen schlagt.

Gallicidium, ii, n. 2. kakas a' kár' ormójan -, a' torony' tetején: ein Hahn, der auf den Hünnern steht, stritt über den Hahnen. Pinnula, ae, f. 3. a' puska-ágyan: der Hahn an dem Feüer-Gewehre. Pyrita in selopetis retinaculum. i, n. Zir. Fel-hüzni a' kakast: den Hahn aufziehen. Pyrites recipiendum, exigere. 4. kakas a' tsapon: der Hahn im Fasse, wo Pfund drin ist, wenn Pfennige ist, obige. Epistomium, ii, n. Sen.

kakas-gerenda, -dának, -dát: kakas üllö: der Hahnen Balken. Trabs summa tecti conjungens cantherios. abis, c, f. Vitr. et Wolf.

kakas-harang, -gnak, -got: tsergetyü: der Schellen. Tintinnabulum, i, n. Plaut.

kakaska, -kának, -kát: kakasotska: ein kleiner Hahn. Gallulus, i, m. 2. kakaska a' puskán: der Hahn an dem Feüergewehre. Pyretae retinaculum. i, n. Fris. Auzd-fet a' kaskát, züzd-ki a' puskát: Pfeife die Pfeife, und brennen das Pfund Gewehr. Excige retinaculum pyritae, et explode selopetum. Kakas (Chataina von Ungarn) Király: ein Gemeinschaftlicher König. Tragicus Rex. ci, gis. Prov.

kakaskodni, -dom, -dik: pezdekedni; szembe szállani: sich widersetzen, feindseelig. Aggredi, incessere, insultare, lascivire,

pugnare ut Galli mares.

kakas-kö, -öneke, -övet: ein weisser Stein, der sich in dem Magen eines Hahns, oder Capaünen findet soll. Alectoria, ae, f. Plin. lapis in ventriculo Galli nascens.

kakas-lepsentyü, -tyünek, -tyüt: kakas-szakáll: ein Hahn.

Zunft, welches Zusammen, dem gleichen Zweck die Hühner unter einander selbst zu machen haben. Palea Galli gallinacei. Varr.

kakas püjka, -kának, -kát: der Calentirende Hahn. Gallus Afficanus, — indicus, Meleagris. idis, f. Plin.

kakas-rud, -dnak, -dat: mellyre ü tyüktok ülnek: eine Hühner Stange. Pertica gallinaria, ae, f. Frontin.

kakas-szakáll, -llnak, -llt: lárd, kakas lepsentyü:

kakas-sarkantyü, -tyünak, tyüt: der Hahnen Sporn. Calcar Galli gallinacei. axis, n.

kakas-szó, -ónak, -ót: der Hahnen Geschrey. Galli cantus, us, m. Cic. kakas-szót hallok: ich höre der Hühner den Hahnen. Galli cantum audio. Cic.

kakas-szóllásig. kakas-szóig: regge: bey anbrechendem Morgen. Sub Galli cantum. Horat.

kakas-szókori idö, -önek, idöt: die Hahnengeschrey Zeit gegen den Morgen, da die Hühner krähen. Gallicinium, ii, n. Appul.

kakas-szóllás, -nak, -t: der Hahnen der Hühner. Galli cantus, us, m. Cic.

kakas-szóllástor. v. kakas-szóker. Tempore Galli cantus. Cic.

Kakas-taraj, -jnak, -jt: k. tarcsa-tarcsaj: szín Hajnincsnem. Crista galli, ae, f. Plin. 2. fű' neme: kajmatsór: szín Tüske-nemű. Pedicularis palustris — herba, is, ae, f. Linn. 3. Virág'neme: szín Hajnincsnem. Rhinanthus Crista galli. Linn.

Kakas-tej, -jnek, -jet: azaz: Víz, tejfa-szó. szín Hajnincsmilk; szerint: Winterschmalz. Lac Gallinaceum, idest agnatum. Plin. ctum jocosum.

Kakas-tzimer, -nek, -et: fű' neme: szín Tüskenemű-Verbena officinalis, ae, f. Schrad.

Kakas-ülő, -őnek, -őt: gerenda á' ház-fedél alatt: szín Hajnincsgerenda. Trabs summa tecti, conjungens Cantherios. bis, f. Vitr. trabs transversa gallinacia. Idem.

Kakas-verő, -őnek, -őt: mulatságos játékos tántz: vitéz keresztyének Franz. Galliarda ae, f.

Kakas-viadal, -nak, -t: szín Hajnincsgestenyi. Pugna Gallorum. ae, f. Cic.

Kákás, adj. ünnepélyhez, tartozó szépen Pathos. Mendosus, a, um.

Kákás, adj. szittyós: holl Sinosus. Juncosus, a, um. Plin.

Kákás hely, -lynek, -lyt, lyet: Sitt, wo Sinsen wachsen. Juncetum, i, n. Varr.

Kákástea, -teának, -tát: Gemeine Sinse, -Binse.

Kakas-tej, -jnek, -jet: k. tarcsa-tarcsaj: szín Hajnincsnem. Crista galli, ae, f. Plin. 2. fű' neme: kajmatsór: szín Tüskenemű. Pedicularis palustris — herba, is, ae, f. Linn. 3. Virág'neme: szín Hajnincsnem. Rhinanthus Crista galli. Linn.

Kakas-tej, -jnek, -jet: azaz: Víz, tejfa-szó. szín Hajnincsmilk; szerint: Winterschmalz, sehnenzsíros. Lac Gallinaceum, idest agnatum. Plin. ctum jocosum.

Kakas-tzimer, -nek, -et: fű' neme: szín Tüskenemű-Verbena officinalis, ae, f. Schrad.

Kakas-ülő, -őnek, -őt: gerenda á' ház-fedél alatt: szín Hajnincsbalken. Trabs summa tecti, conjungens Cantherios. bis, f. Vitr. trabs transversa gallinacia. Idem.

Kakas-verő, -őnek, -őt: mulatságos játékos tántz: vitéz keresztyének Franz. Galliarda ae, f.

Kákás, adj. ünnepélyhez, tartozó szépen Pathos. Mendosus, a, um.

Kákás, adj. szittyós: holl Sinosus. Juncosus, a, um. Plin.

Kákás hely, -lynek, -lyt, lyet: Sitt, wo Sinsen wachsen. Juncetum, i, n. Varr.

Kákástea, -teának, -tát: Gemeine Sinse, -Binse.

Kakas-tej, -jnek, -jet: azaz: Víz, tejfa-szó. szín Hajnincsmilk; szerint: Wintschmalz, sehnenzsíros. Lac Gallinaceum, idest agnatum. Plin. ctum jocosum.

Kakas-tzimer, -nek, -et: fű' neme: szín Tüskenemű-Verbena officinalis, ae, f. Schrad.

Kakas-ülő, -őnek, -őt: gerenda á' ház-fedél alatt: szín Hajnincsbalken. Trabs summa tecti, conjungens Cantherios. bis, f. Vitr. trabs transversa gallinacia. Idem.

Kakas-verő, -őnek, -őt: mulatságos játékos tántz: vitéz keresztyének Franz. Galliarda ae, f.

Kakas-viadal, -nak, -t: szín Hajnincsgestenyi. Pugna Gallorum. ae, f. Cic.

Kákás, adj. ünnepélyhez, tartozó szépen Pathos. Mendosus, a, um.

Kákás, adj. szittyós: holl Sinosus. Juncosus, a, um. Plin.

Kákás hely, -lynek, -lyt, lyet: Sitt, wo Sinsen wachsen. Juncetum, i, n. Varr.

Kákástea, -teának, -tát: Gemeine Sinse, -Binse

obrazin mahm. Obitus - pis „ sanctorie loqui, - dicere. Ulp. Vadi. Valami ákom-bákom is assal állott-elő: ne ijss mit minna sestnen, mistigen Dinghs sonst zu trauten. Cum Deus „ te aliquo titivillitio prodi „ vit. Fulg.

Katenke, -knake, -kot: kukenke, kukutska Madár. Ivy Kukuck. Cuculus, i, m. Plin. Hangos Kakukenke: ein laut stimmender Kuckuck. Canorus Cuculus. Dell. Komba katenke: ein gegenmengelter Kukuck. Punctatus Cuculus. A' katenke katenkol: von Kukuck gesungt. Kukuck. Cuculus canat: Auct. Philom. Kukenke nyerete: ein Unglückseliges Menschen Leben sicher Präsages. Virg. Non nur Einen nicht trauen, nur fast die Stimme trauen können. Lupi eum videre priores. Virg. Prov. Semmit sem nyers kajtam á katenke: ich bin nicht überwündten genug worden. Non sum superatus, a, um. Virg.

Katenke-borsó, -sónake, -sót: Lebnecke: wilde Kichern. Orobus veneus, i, m. Linn.

Katenke-fü, -ünecke, -üvet: Ivy Feldtzigmian, Ivy Gundel, Ivy Gundel. Thymus Serpillum. i, m. Plin. Linn.

Katenke-fü olaj, -jnake, -jt: Kukuck tel Ivy Öl. Oleum Serpilli. Offic.

Katenkekolni, -kolokte, -kol: singen wie ein Kukuck. Cuculare. Auct. Philom.

Katenke-szegfü, -fünecke, -füt. Marienn Rose. Lichnis, idis, f. flos Cuculi. Linn.

Katenke-szó, -ónake, -ót: Kukuck Stimme. Cantus Cuculi, us, m. Nem hall többé Katenke szót: wo wird Einer Kukuck Stimme nur mehr können hören. Non amplius audiet amplius Cuculi cantum.

Katenke-terjéke, -kenek, -ket: tyúk-stem-fü: Ivy Ochsenzunge. Anagallis arvensis, idis, sis, f. Schröd.

Katenke-virág, -gnak, -got: Gyongy-Virág: Maygloggen blümlein. Cuculi flos, oris, m. Lilium convallium. um. ii, n. Linn.

Katenkszálni, -kszálok, -kszál: Kukuck singt, Ivy Kukuck die Lüfte, od. Luft schöpfen. Aspectare, Tacit. prospectare per foramen, per rimam. Liv.

Katabétázni: l. Jövni a beszédet, a nyelvet.

Kalafinta, -tának, -tát: tsel-vetés: Arglistig Ernst, gefährlicher Ernst, Entwurf, List. Astutia, ae, f. Cic. Callidit as, atis, f. Cic. Fraudulentia, ae f. Plaut. technae, ar. f. Tac. Jól tudgya kanyi á kalafintát: einen tüchtigen Kopf zu Ränken, List, Betrug hat. Callidus ad fraudem. Cic. Bene novit technas struere. Tac.

Kalák, -knak, -kot, p. o. -Pénz: á tolvaj bé-adásnak ideje, fizetése, -bére: ein Lohn, den ein Einbrecher, der einen Diebstahl angibt. Taxa Mercedis, -praemii, praemium delatori. dis. f.

Kalátza, -tzának, -tzát: ein wichtiger Helfer. Klugmacher. va-való Segéd: ein sonderbarer Helfer. Labor gratuitus, oris, i, m. Valaki kalátzának lenni: bey einem einen sonderbaren Helfer spielen. Aliquem in conventiculum ges

tuito laborantium vocare. Kalá-
kába menni: ingyen munkára
ligy. Ambire gratuito laborantium. Ire in conventiculum gratuito laborantium. Kalákát hirni, gyüjteni: ingyen munkásokat összehozni. Gratuito laborantes convocare.

Kalákás, -szabb, -st: tolvaj, fel-adó: el-árúló: ein Angeber, einer der Delator, denunciator, ein Verräther. ónis, m. -cc.

Kalamáska, -kának, -kát: gyapjú materia: der Calaman. Textum laneum Calamanca dictum.

Kalamaris, -szabb, -st: tinta-tartó: ein Tintenfass. Atramentarium. ei. n. Plin. Hegyes kalamaris: asztalba ütö kalamaris: ein Tintenfass, mit einer Pfrosse. Atramentarium acutatum.

Kalamaris-dugaszú, -szabb, -st: der Tintenfasspfropf, Stöpsel. Atramentarii clausa, -operculum. i, n.

Kalamász, -szabb, st: dagot, kátrány: die Wagenschmiere. Axungia, ae, f. Plin.

Kalamász-árúló, -ónak, -ót: der die Wagenschmiere feil hat. Axungiarius, ii, m. Cathol.

Kalán, -nnak, -t, -nak, -nek - lanat: kanál: der Löffel. Cochlear, aris, n. Colum. Abáró kalán: der Feimlöffel. Ligula, ae, f. Colum. Despumatorium Cochlear. is, n. Colum. Evő kalán: der Eßlöffel. Cochlear cibarium. axis, is, n. Ezüst kalán: ein Silbern löffel. Argenteum Cochlear. Fa kalán: ein hölzerner löffel. Ligneum Cochlear. Felező kalán: der Abschöpflöffel. Cayatiscē Cochlear. Colum. Főző

kalán: der Kochlöffel. Coquinarium Cochlear. Plin. Kásás kalán: ein Löffel zum Brey essen. Indicta Pultaria, ae, f. Colum. Kávés kalán: der Caffeelöffel. Cochlear. Kalán: ein Zinnern Löffel. Stanneum Cochlear. Plin. Sz. ö (Cabáró) kalán: der Schaum löffel. Cochlear despumatorium. Colum. Tejfölö kalán: ein Löffel, womit der Schaum abgenommen wird. Cochlear quo quid despumatur. Colum. Tsont kalán: der Knochen Löffel. Cochleare. Vaskos kalán a' könyökcsontnál: der Mäuse Knochen. Ligula, ae, f. Plin. Vas kalán: ein eiserner Löffel. Cochlear ferreum. Szathos kerek. f. Ö mindenben kalán: ö magát mindenbe belé avatja: az orrát — belé üti: er mischt sich in alles, er steckt die Nase in alles? Ad omnia se ingerit. Sec. Nincs ezt, nincsit portás Nam illum habere, nec sacrum, nec tam profanum quic quam est, quin ibi illico adsit. Plant. Ne légy mindenben kalán! mische dich nicht in alles? Noli te ad omnia immiscere. Liv. non te ingeras ad omnia. Plin sec. Ha nagy kalánnal fogunk enni: wir wollen jetzo mit grossen Löffel essen. — mit einem grossen Buggen essen. Modio nos magna Pareo ipsi cenabimus. Juvenal. Ajnát —, solit valaminek kalánnal le-szedni: der Suppen mit Löffeln abschöpfen. Flocci ligneae lignis. Apic. Nasa.

Egy' kalán-mértéke: ein Löffel voll. Cochlearis mensura, is, e, f. Plin. Egy' kalánnal: ein Löffel voll. Cochleari mensura, Plin. Egy' kalánnyi: mennyi egy' kalánba fér: ein Löffel voll. Cochlearе cumulatum. Két kalánnyi: zween Löffel voll. Ligulae mellis duae. Apic.

Kalánd, -dnak, -dot: valamelly társaságnak tagja: ein Mitglied. Membrum Societatis alicujus, i, n. Socius rei alicujus, ii, m. Cic.

Kalándos társ, -snak, -sat: 1. Baj-társ, úti társ: ein Gefährte auf einer Reise. Comes itineris, itis, c. Plaut. 2. trombor-ás társ: ein Zechbruder, voll. Commilito, onis, m. Cic. Vitae Socius, ii, m. Cic. 3. tiszti társ: ein Mitglied an einem Amte. Collega, ae, m. Cic.

Kalandozás, -snak, -st: járkálás-kelés, köbörlés: das Herumlaufen. Divagatio, onis, f. Tertull. obberratio, onis, f. Tacit.

Kalandozni, -dozok, -doz: bódorogni, fel-alá-járni, lődörögni, a' Tekergen kívül szédelegni: herum laufen, herumschwärmen, herum irren. Divagari, Lactan. errare. Cic. obberrare. Tacit. Tegezem ab exercitu Vagari. Annal. Anst. Hol kalandozol? wo irrest du herum? Ubi mens tua vagatur? Cic.

Kalandozó, -ónak, -ót: ein Umherschweifer. Error, oris, m. Cic. Circulator, oris, m. Sen.

Kalán-fű, fűnek, -füvet: kalán levelü-fű: das Löffelkraut. Cochlearia, ae, f. Linn.

Kalán-fűlü Angyal, -lnak, -lt:

Ördög, Sátán: der Teufel. Diabolus, i, m. Tertull. Angelus cum tongis, auceps. i, m.

Kalangya, -gyának, -gyát: Heuhaufen. Kereszt p. o. Búza-kalangya. Kereszt Heuschrecke, der Mistkäfer, Gattung Käfer, welche Haufen auf dem Felde. Capsetia, ae, f. Fest.

Kalangyálni, -gyálok, -gyált: kalángyátkat (Heuschrecken) csinálni: Heuschrecken machen. Capsetias componere. Colum. l. Kalongyálni.

Kalán-levelü-fü, l. kalán-fü.

Kalán-madár, -dárnak, -dárt: kalános madár; kalán ereü madár: ein Löffelmann, ein Löffelgans, eine Löffelente. Platalea, ae, f. Cic.

Kalán-nyél, -nyélnek, nyelet: kalán' nyele: der Löffelstiel. Manubrium cochlearis, ii, n. Capsulum cochlearis, is, n.

Kalánnyi tészt, adv. Löffelweis. Cochlearibus.

Kalán-ereü madár, l. kalán-madár.

Kalános gém, -nnek, -net. l. kalán madár.

Kalános, -snak, -st: kalán-tartó: ein Löffelmann, ein Löffelstuhl. Theca cochlearia. a, f. Varr.

Kalános vízre, -nek, -rét: ein Löffelente. Anas platyrynchos, atis. f. Linn. Anas latirostra. Klein.

Kalanozás, -snak, -st: kalázerozás, szerelmes kedés: das Löffeln. Amatio, onis, f. Plaut.

Kalánozás, -snak, -st: das Essen mit Löffel. Esus cochlearis factus. us, i, m.

Kalánozni, -nozok, -noz: kalázerozni, szerelmes kedni: löffeln, mit einem Löffel essen. Amare, amoribus operam dare.

Kalánozni, -nozok, -noz; -no-
zom, -nozza: Kalánnal
enni, mit dem Löffel eſ-
ſen. Cochlearo edere, —
haurire. Cic.

Kalán-tartó, -tónak, -tót:
Kalános: der Löffelmag.
man, ein Löffelſtatter.
Theca cochlearia, ae, f.
Vász.

Kalász-tok, -knak, -tot: der
Löffel ſcheide. Fiscus, vel
theca cochlearium. Plin.

Kalán-torma, -mának, -mát:
der Löffelſchimmel. Cochlearia
Officinalis, ae, f. Linn.

Kalantyú, -tyúnak, -tyút. A' sö-
vény ágoshoz ſzőrittó fa: ei-
ne Leiſte, womit der Zaun
äußerlich befeſtigt wird.
Maceriam fulcro adſtrin-
gens lignum transversarium.
Subscus maceriam cohibens,
-scudis, -tis, f. - Pacuv. Item. Kalan-
tyú az ablakon: ein Fenſter-
riegel. Verticillum, i, n., quo
fenestrae clausae tenentur.

Kalán-vájó, -jónak, -jót: das
Schöpfen, womit p. o. a' Kalán'
vízét vészik: ein Gemälſch,
Zuſammengemengſel, der Löffel aus-
ſöhlen. Coctrum, i, n. Plin.

Kalán' vízsája, -jának, -ját: Ka-
lán'vízsja, -ki-vájott része, vá-
pás fele: die ausgehöhlte Sei-
te eines Löffels. Cavum coch-
learis, i, n. Colum. pars interi-
or cava cochlearis. Cochlea-
ris pars cava. ris, f.

Kalap, -pnak, -pot: der Hüt, der
man auf den Kopf ſetzt. Pileus,
ei, m. Plin. petasus, i, m. Plaut.
tegumentum capitis, i, n. Liv.
Árnyék tartó kalap: ein Schirm-
hüt. Umbella, ae, f. Juvenal. Bél-
lett kalap: unterfüttrirter Hüt.
munitus —, ein Hultus pileus.
Karimás kalap: ein Hüt mit
einem breiten Rande. Cau-
sia, ae, f. Plin. Széles karima-
jú kalap. idem. Kerek kalap:
ein runder Hüt. Galerus,
m. Virg. Kis kalap: Kala-
pocska: ein Elendiger Hüt.
Petasunculus, i, m. Arnob.
Kopott kalap: ein abgetra-
gener Hüt. Pileus tritus, C
Nagy (felkö-keregetö) kalap:
ein großer Hüt. Diffusus
latus petasus, -pileus. Pe-
kalap: gebräunter Hüt: Lu-
bo ornatus pileus. Selyem
kalap: ein ſeidener Hüt.
Castoreus pileus, ei, m. Plin.
Szalma kalap: ein Stroh-
hüt. Stramineus galerus.
Virg. Hárcom szegletü kalap:
ein dreyeckter Hüt. Tri-
angularis —, in tres angulos
explicitus petasus, Stat. Nagy
terebélyes —, talabor kalap:
ein ſehr breiter Hüt. Diffu-
sus —, latus —, procerixus peta-
sus. Virg. Tollas kalap: ein
Federhüt, Petasus pluma
ornatus, Sepſtus. Lucan. Uti-
tica-vali kalap: ein Ser-
vi Hüt. Viatieus petasus.
Plaut. Fel-tészi a' kalapot
den Hüt aufbinden. Pe-
casse marginem pileo. A'
Kalapot fel-tenni: den
Hüt aufſetzen. Caput
operire. Cic. — adoperi-
re. Liv. Fel-tette a' ka-
tapját elötte: er hat
ſeinen Hüt tief ſeinen
aufgeſetzt. Pileum ca-
piti imprimit Coram
co. A' fejen kalapot
hordozni: Hüt auf dem
Kopfe haben. Pileum ca-
pite gerere. Valer. Maxi.
Le-venni a' kalapját: den
Hüt abnehmen. Caput
aperire. Cic, adaperire.

Jenes. Fel-tett kalappal jött hozzám: mint mit aufgesetzam Hüte zu mir gekommen. Pileatus ad me venit. Gell. Tok embert egy' kalap alá venni: egy' értelemre, egy' akarattá tenni: hint Vögla unter einen Hut bringen. Multos in unam sententiam Conjungere. Cic. Nota: Gomba' kalapja: der Hut eines Schwammes. Fungi pileus. Non.

Kalapálás, -ának, -st; Kalapátsolás: das Hämmern, -Zusammenmachen, Schmieden. Malleatio, onis, f. Pitisc.

Kalapálható, adj. a' mit kalapálni, kalapátsolni, kalapátsal verni lehet, és törik, ütve nem törik, ütve nem ütődik nem törik, sondern sich zusammen klopfen lässt, und nicht darüber zerspringt. Malleabilis, e. c. Kircher.

Kalapálni, -pálok, -pált; -pálom, -pállya: kalapátsolni: hämmern, schmieden. Cudere. Plaut. Malleare. Ulpian. Kaszát kalapálni: dengeln, dengeln, schärfen. Aciem falcem. Colum.

Kalapáló, -ónak, -ót: ein Hämmerer, der mit dem Hammer umgeht. Malleator, oris, m. Martial.

Kalapált, part. gehämmert. Malleatus, a, um. Ulp.

Kalapács, -csnak, -csot: der Hammer. Malleus, ei, m. Paul. Fest. kis kalapács: ein Hämmerchen. Malleolus, i, m. Fest. kő-mives kalapács: ein Hammer womit die Maurer arbeiten. Malleus Muscarionum. Réz-mives kalapács: ein Hammer, wie ihn die Zuckerbäcker brauchen. Placentus, i, m. Petron. kalapáccsal tol-nyúj-tani, tol-verni valamit. mit Hämmern schmieden. Malleo cudere. Colum.

Kalapács' foka, -kának, -kát: der Hammerschlag, der Hammerstreich. Mallei dorsum, i, n. Varr. pars mallei anteriore. [illegible]

Kalapácsocska, -kának, -kát: ein Hämmerchen. Malleolus, i, m. Fest.

Kalapács' nyaka, -kának, -kát: der Hammerring. Foramen malleo, cui manubrium infigitur. Fest.

Kalapács' nyele, -lének, -lét: der Hammerstiel. Malleo manubrium, ii, n. Juvenal.

Kalapátsolás, -csnak, -st: die Hämmerung, der Schlag mit dem Hammer. Malleatio, onis, f.

Kalapátsolni, -csolok, -csolt, -csolom, -csolja: kalapálni, kovátsolni: hämmern, schmieden. Cudere. Plaut. Malleare, Ulp.

Kalapátsoló, -ónak, -ót: kovátsoló: ein Hämmerer, der mit dem Hammer arbeitet. Malleator, oris, m. Martial.

Kalapátsocska, -kának, -kát: 1. kalapátska.

Kalap-bélés, -csnek, -st: der Hutfutter: Munimentum pilei interiorius, quod parti cavae pilei subsutum est.

Kalap-fü, -fűnek, -füvet: kalapos szalagyü, nagy édes lapu: die

Kalapgyengyel: ein Band der Hüt-
tenlitze. Tussilago Petasites, inis
f. flos, m. Linn.

Kalap-gomb, -nak, -ot: der Hüt-
knopf. Globulus in Ornamentum
pilei, i, m.

Kalapiczni, -zok, -ot: pflanzen
mit ein. Equi cursu citatiore ire.
Fresn.

Kalap-kapta, -tának, -tát: forma:
ein Hutstock. Forma pilei. -ae,
f. concava pars pilei forma
lignea.

Kalap-karima, -mának, -mát: die
Krämpe. Margo pilei, inis, m,
etf. Juvenal.

Kalap-kötö, -önek, -öt: ein Hut-
band. Offendices pilei. Fest. -
pitasi. Id. ligamentum pilei, i, n.

Kalapos, -snak, -st 1. ein Hüter,
Hutmacher. Pileator, oris, m.
2. adj. p.o. kalapos ember:
ein Mann, der einen Hut
aufsetzt. Pileatus homo, i, nis,
m. Gell. petasatus homo,
i, nis, m. Cic. kalapos ma
darka: patsirta, szántóka:
eine Hühnerart. Gate-
rita, ae, f. Plin.

Kalapostska, -ának, -át: das
Hütchen. Galericulus, i,
m. Frontin. pileolus, oli,
m. Ovid.

Kalap-pántlika, -ának, -át:
ein Hutband. Ligamen-
tum pilei, i, n. Offendix,
icis, f. Fest.

Kalap-posztó, -tónak, -tót:
nemez, össze avatott, -verce-
tett posztó a kalapsoknál:
ein Filztuch. Pannus ex
lana coactus, i, m.

Kalap-prém, -mnek, -met:
der Hutbesatz. Fimbria pe-
tasi, ae, f.

Kalap-ráma, -mának, -mát:
mellyre a kalapos a kala-
pot húzza, és igazitlya: der

Hutstock, worüber man den
Hut zieht, geflogt, oder form
mt. Concavae partis pilei for-
ma lignea.

Kalapsza-vato tzafrang: ein
Hutgurte. Lemniscus pi-
lei, i, m. Liv.

Kalap' széle, -lének, -lét: der
kalap-karima.

Kalap-szorito szinor, vagy g
land: ein Hutgesimse Za
a -, funiculus pileatis,
Vinculum pileare. i, cis,
n.

Kalapstaban, adj. Jusdor. Ca-
rens petaso. -ntis, o.

Kalap tok-knak, -kot: der Hut
futteral. Theca pilei. ae, f.

Kalap-tsinaló, -lónak, -lót: der
Hutmacher. Pileator, oris, m.
Opifex pileatius, ficis, ii. m.

Kalap' üzege, -gének, -gét: ein
Hutfüfen. Cavum pilei,
i, n. Colum.

Kalarábi, -binak, bit: kal
rábi: ein Kohlrabi, Kopf-
rübe. Caulirapa, ae, f Bot.

Kalastrom, -nnak, -nnot: kla-
ster, Kolostor: ein
Kloster, Wohnung der Mön-
che, oder Nonnen. Clastrum
tri, n. Voss. Canobium, ii, n.
Graec. Független kalastrom
ein Kloster, das unter kei-
ner Bischofe stund. Exem-
ptum Monasterium, i, rii, n.
Voss. kis Kalastrom: ein
Klösterchen. Monasteriolum,
i, n. Cathol.

Kalastromhoz-való, adj. Klö-
lich, zum Kloster gehörig. Mo-
nasterialis, i. c. Trilon.

Kalastromi, adj. Klösterlich. Mo-
nasticus, a, um.

Kalastromotska, -kának, -kát:
ein Kolostor: Monasteriolum,
i, n. Cathol.

(1:) ...gabra ...
...ein Ar...
...Berg. Spi...
...Spica ...
...Kalász: ...
...Matrica Spica ...
...Kalász nélkül-va...
...Spica ...
...Kalász ...
...Kalász: Fe...
...Kalász: Fe...
...Kalász: tar...
...Kalász: Fe...
...Kalász: Fe...
...Kalász: Fe

Kalász, -szmak, -szt: gabona-fő: ein Aehren, -kornn Aehren. Akista, ae f. Virg. Spica, ae, f. Varr. Ércett Kalász: ein weisse Aehren. Matura Spica ae f. Varr. Szálka nélkül-való Kalász: Aehren ohne Bärtzen. Spica mutica. Varr. Szálkás Kalász: Aehren mit Bärtzen bewachsen. Spica aristis munita. Colum. Tellyes Kalász: voll Aehren. Uberes Spica. Ubéres Kalász: traübe Aehren, Commun Aehren. Spica stertilis, Virg. Spicus negnam. i, m. Varr. Kalászt szedni: tarlózni: Aehren lesen. Spicas a messoribus relictas legere. Dan. Forró délben Kalászt szedni. im heissesten Mittag Aehren lesen. Meridie ipso stipulas colligere. Ter. Könnyü átlepse mellett kalászt szedni: nicht leicht bey einem Zaune fremde Aehren lesen. Facile est prenes alienum fenum Spicas legere. Prov. Nota. Egy kalász (egy tö) tenkucsza: einer Zeitmütz Aehren. Una Spica Zeae Mays.

Kalász-termö, adj. p. c. fruchtbar: Früchten tragend; so Aehren treiben. Spicata herba, Plin.

Kalász koszorú, kunata, -rut: der Aehren Kranz. Spiceum Serotum, ei, ti. n. Ovid. Spicea Corona ae, f. Plin.

Kalászos, adj. p. c. búza: Weizen mit Aehren. Triticum aristatum, i, n. Varr.

Kalászodni, -dom, dik, p. c. a' gabona: fejet kánnya a' Gabona: sich Aehren treiben. Fenges in Spicam exit. Varr.

Kalászotska, -kának, -kát: kleine Aehrgen. Spica Parva, ae, f. Varr.

Kalász-szálka, -kának, -kát: ein Angeln, pl. ein Bärtzen der Aehren. Akista, ae f. Varr.

Kalász szedés, -nek, -t: tarlózás: ein Aehrenlesung. Spicilegium ii, n. Varr.

Kalásztalan, adj. Aehrenlos, Quod Spicis Caret. p. c. búza: Weitzen

Kalács, -csnak, -csot: ein Milchbrod, ein Zuckerbrod, so hörnerförmig gebogen, und Milch genutzt ist. Panis butyro, lacte, et ovis subactus, us i, m. Placenta, ae f. Horat. Torta, ae, f. Bibl. Áldozati kalács: ein Aehrenlesen von Most-Oel- und Honig, wie vordem den Göttern geopfert wurde. Libum, i, n. Ovid. Apátza-kalács: Nonnen-Krapfen. Tortula aromatica Monialium. Arany kalács: ein Mastr Gold. Palacenta, ae, f. Plin. Massa auri. Ezüst kalács: Silber Zucker. Pastillatum Argentum. i, n. Martin. Fonatos, ü. Fontt kalács: geslochtenes Backwerk. Tortus Panis, placenta torta. Kis kalács: ein Zuckerlein. Tortula, ae, f. Bibl. Koszorú (koszorúba fontt) kalács: art eines Zuckers. Spiralita, ae, f. Cato. Kürtös kalács: bottecatekos, dorongos fánk: ein krummel Zuckerlein, wie Stangen Eisen. Obelias, ae, m. Pitisc. Mézes kalács: Mézes kalács: Most Honigbrügel: Torta Papaverce condita. Mézes kalács: ein Zuckerlein, Zuckerlein, Pfefferne Zuckerlein (borsoska). Panis Auleiaceus, is, ü, m. tibum mellitum Piperatum. i, n. Paczat kalács: ein Gemeines Backwerk, vulgaris torta. Szarvas kalács: ein Zwey förmiges Zuckerlein, Cornstulum bicorne, i, nis. Hor.

Trentelt Kalàts: gyonnichster Erhaltyen. Benedictus panis, torta benedicta. Torenyos Kalàts: fel-torenyozott pàstétom, és egyéb testa mü: nin, nin nin Castell nüt.. gutfürmentus? Zuckermut. Castellamentum, i, n. Arnob.

Kalàtsza vügyódni: sich nach ninnan Zuchten sehnen. Tortas magnopere desiderare. Bibl. Nota. Tied. Kalàts: sin Zinnsehnibn. Patella, e, f. Cels.

Kalátsorstea, -kánate, -kát: nin Zuchtlehren, nin Fortlehren. Tortula, e, f. Bibl.

Kalàts-pénz, -znek, -zt: borsa -való: sus Zinngeld. Congiarium, ü, n. Cic. Vulgo: bibale. lis, n.

Kalàts sütö, -tönck, -töt: nin Zuchsen backen. Libarius, ü, m. Ten. placentarius, ü, m. Gloss. 2- adj. p. o.

Kalàts sütö Asszony: nin nu Zuchsen Zäcken. Pistrix libaria, iris, ic. f. Curt.

Kalàts viasz, -szvnak, -szt: Wrecks in ninnn Schnibn gnoschmalzen. Cerea Massa circularis ae, f.

Kalauz, -znak, -zt: sin mutató, vezetö: sus Wrgwisen. Itineris dux, ucis, m. Curt. Vice ducis. Caes. Ö volt a Kalauzom, sit mutatóm: ich habe ihn zum Wrgwisen gehabt. Usus sum illo itineris duce. Curt.

Kalauzlodni, -dom, -dik: vereti, sitat mutatni valakinek: einnen Wrgwisnen abgeben. Vice, vel itineris ducem agere. Caes.

Kalauzolni, -zolok, -zol, -zolom, -zoltya: l. Kalauzkodni.

Kalauzság, -gnak, -got: ein Wrgn

wisung. Actus, quo quis alium ducem itineris prebet cic. Magát valaki' kalauzsága alá adni: jemanden zum Wrgwisen bewischen Uti aliquo itineris duce. C

Kalongya, -gyának, -gyát: l. Kalangya.

Kalongyálni, v. l. kalangyálni

Kalendarium, -mnak, -mot: Naptár: ein Calender, Almanach, Jargnbuch. Calendarium, ii, n. Vö Egy' igen kongyos kalendarium az egész könyv-tárja: ein sehr zerrissener Calender ist nin nu ganze Zibliothec. Lacerum unum Calendarium est totius bibliotheca. Egész kalendarium az ecse: nu ist kein nu Sonder besseren Wrsichtigkeit. Quantus Quantus est, nihil, nisi sapientia est. Lud. Viv. Nézz a' Tisztességeket, egyzo kalendariomba: sehen ins Titelbies Zirlenders sinnin. Consule titulare Calendarium.

Kalézolni, -zolok, -zol: sinnin innen. Vagari, ic. divagari. Tact.

Kalézoló, adj. kóváltygó, lézengö: sinnin schweifend, umgehend Fund. Vagus, a, um. Cic.

Kaliba, -bának, -bát: Kalyiba, kunyó, kütya, Gurgyal, Kunyhó: ein Hütten, Brunnenhütten, Fischerhütten. Casa, ae, f. Horat. tugurium, ii, n. Virg. Vadászi Kaliba: ein Jägerhütten. Specularia venatoria, ae, f. Cic.

Kalimpázni, -pázok, -pázt: el-fordúlni, el-tsavarodni, félre-fordúlni: verwenden, Deflectere. Suet. El-kalimpázott a' kötél, midön azt valaki a' kezibe akarja venni: der Zitl ist wiederab, da man ns in die Hand nehmen wollte. Deflexis funis, dum quis eum capere volet.

Kalintza, -tzának, -tzát: klatska-
nyak, köszvény-fü: Endgin,
nim Frauenkr. Tenacinum Camd.
pitys, -ü, -pityos f. Linn.

Kálió, -ónak, -ót: repülö káli
só: Ser Aschensalz. Sal alca-
li volatile. lis, m. et n. Wozt.

Kalitka, -tkának, -tkát: kalitka, ka-
litzka: Vogl Behältniss, Vo-
gelhäuschen, Vogelhäuschl. Ca-
vea, ae, f. Cic. Deotos kalitzka:
~~der~~ des Ehrist Bräutgam. Cavea
fercris filis clathrata. Fris.
Madár kalitzka: ein Vogl Brü-
der. Aviarium, ii, n. Colum. Ma-
dár-fogó kalitzka: tsapó ka-
litzka: ein Mäuschenfalle. Deri-
pula, ae, f. Tidon.

Kalitzka-fúró, -ónak, -ót, der
Zwölbohrer. Terebra cavato-
ria, terebra terriens cava-
tioni. ae, f. Colum.

Kallangós bot, -tnak, -tot: Päll-
tori vis-meritli bot, jinkäs-
bot: der Pfeifenstock. De-
dum, i, n. Virg.

Kallani, -ltak, -lt: vángolni,
siviten: á gyapjú fos-
tót: ein Wollenes Tuch
walken. Lanam pannum
densare. - Stigmare.

~~Kallantyú, -tyúnak, -tyút:~~
~~a tüzfegyver-tsöve~~:

Kallé, -ónak, -ót: vángoló
Malom, melly ben a' gyapjú
fosztót sürittik: ein Wal-
ker, wo man ein Wollenes
Tuch zusammt walken. Ful-
lonica, ae, f. Plp.

Kallódni, -dom, -dik: 1. tengödni
imigy amugy élni: sein Leben
ohnsüz zubringen. Obiter vive-
re. Plin. 2. törödni imigy
amugy lenni: Zerrüttet wer-
den. Conquassari. Cic. 3. kö-
zép árkon kelni-ek: wellfaul, ein
nimes Schwängen Tuch sein

11

Tuch werden. ~~Tartalmazó~~
Exigno, parvo, medio secretio ve-
num ire, Cic. Tsak kallódik
(csekély árkon kél) á jószág,
gabona és a't. als Getreten
werden nur ein wenig ge-
ringen Raum Tuch braucht. Me-
dio (exigno, parvo) saltem secre-
tio venum eunt Veg. Cic.

Kallódtató, -kütü, -tünek, -tüt: ve-
ta-pöröly, mellyet á kerecs
fal-emet, 's midön le-esik, á
gyapjú Posztót sürikli: ein
Walkhammer. Malleus fullo-
nicus, vel fullonius, ci, i, m.
Plin.

Kallómalom, -lomnak, -lmot:
vángoló malom, melly ben á
gyapjú Posztót sürikik, ein
Walkmühle. Fullonicum, ii, n.
Ammian. Mola fullonia, ae, f.
Plin.

Kallómester, -rnek, -rt: ein
Walkmeister, Walkmüller,
Fullo, onis, m. Plin.

Kallómesterség, -gnek, -get: ein
Walker Zunft. Fullonica, ae, f. Plaut.
Kallómesterséget tanúlni, -úl-
ni: ein Walker Zunft lernen.
Discere fullonicam. Plaut.

Kallós, adj. was einer Walker Art.
Molam denfatoriam habens.
Mis, e.

Kallótökre, -kének, -két, ein
Walktrog. Alveus fullonius.
ei, m. Schell.

Kalmár, -rnak, -rt: Kaufe
rer, der Colonien. Colo-
narius, i, m. Nom. Prop. Vet.
Kalmár, -rnak, -rt: der Zunft-
mann. Mercator, oris, m. Cic.
Negotiator, oris, m. Cic.
Kalmártúl valamit
venni. von einem Zunft-
mann etwas kaufen. Mer-
cari aliquid á Mercatore.
Cic. Faluzó kalmár: der
von einem Dorfe zum ei-
nem Zunft, um die seine

Warenor zu tun Kaufen. Circum
foraneus, ci, m. Cic. Távó-kelő
Kalmár, ugyan az: kis kis
Kalmár: tolvaj: Lux Cumb.
Fur, -ris, m. Cic. kis Kalmár:
Fél-kis Kalmár, fa-bódban
árúló: ohne Zucken, Bitzen,
ein Zwinken. Propola, ae,
m. Cic. Nem fizethető Kal-
már, kiélégtelen az adós
ságainak ki-fizetésére:
ohne Zweifel, ohne Frage
Glaubiger nicht befriedi-
gen Kann. Mercator foro
mercans. Plaut. Pokol-béli
ha mis Kalmár: az Ördög.
ohne Zweifel. Diabolus, i, m.
Eccl. malus Genius, i, ii, m. No-
xius Spiritus, ii, us, m. Arnob.
pravus et subdolus Spiritus.
Lact. Rossz practikát arra
ló Kalmár: ein Kaufmann
mit gewinnen gestuften Wa-
ren. Negotiator Sordida
Mercis. oris, m. Cuint. Csal-
fa Kalmár: ein betrügli-
cher, treulloser, schel-
mischer Handelsmann. Im-
probus Negotiator. Cic.
A' Kalmár kereskedik, a'
kárttól ôrzi magát, kár-
not kerest: der Kaufmann
handelt, hinzunimt den
Schaden, sucht einen
Gewin zu verhangen. Mer-
cator Mercatur, Vitat da-
mnum, Lucrum quaerit.
Tegit suis commodis. Cic.
Azt te igen kamis, es csa-
lárd Kalmártul vetted:
du hast es von einem fal-
schen Handelsmanne ver-
kauft. Id tu a male ar-
tore emisti. Cic.

Kalmár bolt, -ltnak, -ltot: der Kaufmanns Gewölbe. Ohne Kaufmanns Gewölbe. Officina —, taberna mercatorum, ae, f. Cic. — negotiatoria. Det.

Kalmár-inas, -snak, -st: der Handlungs Jung. Puer negotiatoris, oris, m. Cic.

Kalmár-jegy, -gynek, -gyet: das Handels Zeichen. Signum mercatoris, i, n.

Kalmárkodás, -snak, -st: Kalmárság: die Handelschaft, Kaufmannschaft. Mercatura, ae, f. Cic. negotiatio, onis. F. Cic. Quaestus, us, m. Ter. Kalmárkodást üzni: Kaufmannschaft treiben. Mercaturas facere. Cic.

Kalmárkodni, -dom, -dik: kereskedni: Handeln, Kaufmannschaft treiben. Mercaturam facere. Cic. Negotiari. Cic. Negotium exercere. Am Kalmárkodni akar: nur will die Kaufmannschaft treiben. Mercaturam intendit facere. Cic. Eztet-wül Kalmárkodik: nur Handelt um baares Geld. Impudentor quaestum suum exercet. Ter.

Kalmárkodó, -dnak, -ót: ein Handelsmann, Kaufmann. Negotiator, oris, m. Cic. Rossz practikával Kalmárkodó: Kereskedő: ein Handelsmann mit gestuften Waaren. Negotiator Sordida Mercis. Quint.

Kalmárkodó asszony, -nynak, -nyt: eine Handelsfrau. Negotiatrix, tricis. Dict.

Kalmár-legény, -nynek, -nyt: ein Handlungs Diener: Kaufmanns Diener. Mercator servicns, adjutor Mercatorius, rii, rii, m.

Kalmár-macska, -kának, -kát, -porzóka: ein Zwischenraum: Merx, -cis, f. Plaut. A' jó kalmár magának könnyen találhatja vevőjét: ein guter Zwischenraum findet leichter einen Käufer. Proba merx facile emptorem reperit. Plaut.

Kalmár-módra, adv. Zwischenweise. Venaliter. Ten.

Kalmárné, -nénak, -nét. eine Handelsfrau, Zwischenfrau, ihr auch ihren Mann, sind Gewerb treibt. Negotiatrix, icis, f. Paull. Jct.

Kalmárság, -gnak, -got: Kaufmannschaft: dis: ein Zwischenhandel: Mercatura, ae, f. Cic. Ordo mercatorum, dinis, m. Cic. Kalmárok' ügyei: ein Zwischenhandel treiben. Mercaturam exercere, -facere. Cic. A' kalmárságból ki-futni: Bankerott machen. Cedere foro. Juvenal.

Kalmár-sátor, -rnak, -rt: ein Zwischenhandel. Tentorium mercimoniorum, -rii, n.

Kalmár-társaság, -gnak, -got: ein Zwischenhandel. Collegium mercatorum, ii, n. Liv. Mercuriale, is, n. Cic.

Kalmárt illető, adj. ein Handlungs-Institorius, a, um. Inst.

Kálmos, -snak, -st: kálmus, rör, ver-ény: ein Gewächs, ein Gewächs? Acorus, i, m. Linn.

Kálmos-gyökér, -nek, -kerek: ein Calmus-Wurzel. Calamus aromaticus, i, m. Radix Gingentiana dis, ae, f. Appul.

Kálmos-olaj, -jnak, -jt: kálmusöl: Oleum acori, ri, n. Medic.

Kaloda-dának, -dát: kala-fa:

Kalodába vetett, ein Gefangener, wovon zur Strafe ihre Füsse in Klötzen eingeschlossen werden, ein Gefangener. Cippus, i, m. Cathol. Numella cervicum vel crurum, ae, f. Noni. Nervus, i, m. Plaut. Fa kalodába: ein Stock, worein Gefangene zu sperren. Caro cervicosus, cervicis, ti. m. Plaut. Nyak kalodába: ein Halseisen. Numella, ae, f. Plaut. Fidicula probrosa. ef. Kalodába tenni, tsukni, vetni, zárni valakit: einen in Stock schliessen. In nervum conjicere, dare alicujem. Plaut. ad numellas conjicere aliquem. Liv. Kalodába tétetlek in tégedet: ich werde dich in Stock thun. In compedes te mittam. in nervum te dabo. Plaut. Kalodában tartani: à bünöst: einen Gefangenen im Stocke sperren halten. Reum nervo vinctum custodire. Plaut. Kalodában van zárva: er ist in den Stock geschlossen. In nervo jacet. Plaut.

Kalongya, -gyának, -gyát, kalangya: eine Kerest p. c. Garbe: Strauss Bundt, Bund Mandel, Getreide Strauss auf dem Felde. Capitica arv. f. pl. Acervus -, cumulus -, meta frugum. Cic.

Kalongyálni, -gyálok, -gyált: kerestbe kötni a kévéket: Strauss binden, manipulos in acervum, in cruces componere. Colum.

Kalota-fa, -fának, -fát: der Lungen- -, Bären- -, Colutea, am arcàs ilx a, f. Linn.

Kalocsa, -csának, -csát, Érseki Város Magy. Országban. Colocensis, is, m. Colonia, ae, f. Urbs Archiepiscopi Stuhl.

Kalocsai, adj. p. o. Érsekség, vm Kalocsának tartozó. Archiepiscopatus Colocensis, us, is, m. Delius

Kalóz, -znak, -zt: Arámás, dúló, fosztó, rabló, tolvaj. vm Rézű bun, Szerencsétlenségben, Vmnemű vmben, Vmvégzésre, Vmb. Depopulator, oris, m. Cic. fur, uris, m. Cic. praedator, oris, m. Cic.

Kalózolni, -zolok, -zolt: dúlni, fosztani, rablani, ~~[illegible]~~ zsákmányolni: vmiben, vmmelyben. Depopulari, Cic, praedari, Val. Flac.

~~Kalrabi, kalrábi.~~

Kaltredon, -nnak, -nt: Kő' neve: vmi Calcedon. Calcedonius lapis, i, dis, m.

Kalap, -pnak, -pot: Vers' kocsim Futásban: Equi cursus tatus, plaustri cursus, us, ûs, m.

Kalvaria hegy, -gynek, -gyet: Vmi Kálvária hegy. Calvariae mons, ntis m.

Kálvinista, -tának, -stát: Kálvin János' követője, vagy-is abban mondva: Reformatus. vm Calvinista, ahhoz tartozó. Calvinista, ae, m. Sectator Calvini, oris, m. Reformatus, i, m. Sectator

Kályha, -hának, -hát: Kementre, tzempe: Vas tzempe Ofen, Tzempe Ofen. Fornax, acis, f. Cic. Kályha mellett ülni: Ens Ofen sitzen. Ad fornacem sedere. Nep.

Kályha-fiók, -knak, -kot: Kementre-fiók: Vas Ofen Tzempe. Testa fornacalis, -fornacea, ae, f. Vitr. Szeglet kályha-fiók: Vas Tzempe. Testa fornacalis angularis.

Kályha megé-való, adj. p. o. legény: vm Zimmer, ahova vm Ofen tartozik, vm Ofen mellett. Ignavus adolescens homo, i, m. Cic.

Kályha' szája, -jának, -ját: Ofen loch. Os fornacis, oris, n. Plin. praefurnium, ii, n. Cato.

Kályhácska, -kának, -kát: Kis Kementre: vm Kleinere Ofen. Fornacula, ae, f. Vitruv.

Kályha ûst, -tnek, -töt: kályhába alkalmaztatott réz-fazék: Vas Ofen Blase, Ofen Kessel. Aheneum fornacale. i, lis, n. Aenum, i, n. Virg. olla ahenea in fornacis latere fixa. Fris.

Kályha' válla, -lának, -lát: Ofen mundst. Margo fornacis, -ginis, m.

Kalyp, -pnak, -pot nyest-, vagy nuszt (nyúszt) bőrrel borított (szegett) magos süveg a Magyaroknál vm fosti Mützen, Vm Bélyeg: Cidaris, is, f. Curt, Mitra hungarica pelle Martis Scythicae limbata. ae, f. Cofia, ae, f. Voss. Nyusztos kalyag: vm mit Zobel gebrämte Pelzmütze. Mitra Martes Scythicae (Mitra pelle Mustelina) limbata.

Kalyag-kötő, -ének, -ét: Vm Pelzmütze bänder. Ligamen Cofiae, inis, n.

Kalyagos, adj. Vmmel vmnemü Pelzmütze fest. Tiaratus, a, um. Tibull.

Kalrabi, l. kalarábi.

Kolt, -ltak.

Kaltredon, -nnak, -nt: kő' neve: vmi Calcedon. Calcedonius lapis, i, dis, m.

Kalap, -pnak, -pot: Vers' kocsim Futásban. Equi cursus tatus, plaustri cursus, us, ûs, m.

Kalvaria hegy, -gynek, -gyet: Vmi Kálvária hegy. Calvariae mons, ntis m.

Kálvinista, -tának, -stát: Kálvin János' követője, vagy-is abban mondva: Reformatus. vm Calvinista, ahhoz tartozó. Calvinista, ae, m. Sectator Calvini, oris, m. Reformatus, i, m. Sectator

Kályha, -hának, -hát: Kementre, tzempe: Vas Tzempe Ofen, Tzempe Ofen. Fornax, acis, f. Cic. Kályha mellett ülni: Ens Ofen sitzen. Ad fornacem sedere. Nep.

Kályha-fiók, -knak, -kot: Kementre-fiók: Vas Ofen Tzempe. Testa fornacalis, -fornacea, ae, f. Vitr. Szeglet kályha-fiók: Vas Tzempe. Testa fornacalis angularis.

Kályha megé-való, adj. p. o. legény: vm Zimmer, ahova vm Ofen tartozik, vm Ofen mellett. Ignavus adolescens homo, i, m. Cic.

Kályha' szája, -jának, -ját: Ofen loch. Os fornacis, oris, n. Plin. praefurnium, ii, n. Cato.

Kályhácska, -kának, -kát: Kis Kementre: vm Kleinere Ofen. Fornacula, ae, f. Vitruv.

Kályha ûst, -tnek, -töt: kályhába alkalmaztatott réz-fazék: Vas Ofen Blase, Ofen Kessel. Aheneum fornacale. i, lis, n. Aenum, i, n. Virg. olla ahenea in fornacis latere fixa. Fris.

Kályha' válla, -lának, -lát: Ofen mundst. Margo fornacis, -ginis, m.

Kalyiba, -bának, -bát: Kaliba, kunyó, kütya, kennyő, gurgyál: f. Casa, ae, f. Flor. Gurgustium, ii, n. Cic. Mapale, is, n. Val. Flac. tugurium, ii, n. Virg. ~~Kaliba~~ Szalmával fedett kalyibák: ein Strohdach. Straminea Casa. Propert. Tábori kályiba: ein Lager-Zelt. Tabernaculum militare. i, culi, n. Cic.

Kalyibácska, -cának, -cát: ein kleines Zimmer. Tugurciolum, i, n. Aspurt.

Kalyitka. v. Kalitka.

Kám, -mának, -mot: Han: Kis-Tatár Országnak Fejedelme: Cham, oder Chan, also wird der Chur-Fürst der Chinesen Tartarey genennet. Tartarorum Imperator, oris, m. Kaiser

Kámfa, -mának, -mát: tengeri tigris: ein Chinesischer Kriegsschiff. Chama, ae, f. Martin.

Kamara, -rának, -rát: ein Zimmer. Camera, ae, f. Voss. Cubiculum, i, n. Cic. Cubile, lis, n. Cic. Étkes kamara: Speis-Gewölb. Penuaria Cella, ae, f. Suet. Promtuarium, rii, n. Lact. Gyümölcs-tartó kamara: Obst-gewölb. Opotheca, ae, f. Varr. Kincstes kamara: ein Schatz-Zimmer. Aerarium, ii, n. Cic. Nagy méltóságú Magyar Királyi Udvari Kamara: ein Hof-Cämmer. Exelsa Camera Regia Ungarico Aulica. Tajtos kamara: ein Lust-Zimmer. Casale, lis, n. Colum. Setét kamara, ein finsteres Zimmer. Cubiculum Caecum, i, n. Cic. Tejes kamara: ein Milch-Zimmer, Udvari Zimmer. Cella, in qua lac conservatur, Lucrum, i, n. f. Colum. Titkos kamara: ein geheimes Zimmer. Cella secretior. ae, f. Cic. Udvari Kamara: ein Hof-Zimmer. Camera Aulica, ae, f. Üres kamara: ein leeres Zimmer, worinnen nichts ist. Cella inanis, Cic. Vacua. Cic. Zárkos kamara: ein Gewölbe, oder festingsten Zimmer. Conclave, is, n. Cic. Akkot mányokat kamarája: ein Zimmer, worinnen Mechanica. Wolf. Az üres kamarának bolondja Gard'aszszonya: jedermann Wintzig ist, wie nun leere Zimmer hat. Vacua Mater familias est, cui Cella promtuaria vacua est. Plaut

Kamarához-való, adj. Zu einem Gewölber gehörig. Cameracius, a, um. Plin.

Kamara jószág, -gnak, -got: ein Zimmer-gut. Bonum Camerale, is, n.

Kamara Prézes, -sének, -st: Királyi Kamara Prezes: ein Königlicher Zimmer-Präsident. Praeses Cameræ Regiæ, idis, m.

Kamarás, -sának, -st. ein Zimmermann. Camerarius, ii, m. Kamarás Asszony, ein Zimmer-Frau. Cubiculo praefecta, ae, f. ~~Kamarás~~ Királyi Jó Kamarás Mester. ein Königlicher Cubicularium Regalium Magister, tri, m. Kamarás társ: ein Stuben-genoss. Contuberenalis, is, m. c. Cic. Kamarás Úr: ein Zimmer-Herr. Comes Sacri Cubiculi, itis, m. Belső Kamarás Úr: ein Innerer Zimmer-Herr. Cubiculo Praepositus, i, m. Királyi Jó Kamarás Úr: ein

Obrigster Königl. Kammer Junc.
Archicamerarius Regius, ii, m.

Kamara-szék, -neck, -ket: kamara-szék, árnyék-szék, búda, putta, putta-szék: der Abtritt, ein heimlich Gemach, Privet. Häuslein, die Kloake. Cloaca, ae, f. Cic. Familiaris Fetta. is, ae, f. Varr. Latrina, ae, f. Appul. Recessus, us, m. Fesz. Kamara-székre menni: zu Stuhle gehen, seine Nothdurft thun. Deji ere alvum. Cels. ad Secessum ire. Fesz.

Kamara-szék tisztító, ónak, tót: ein Kloaken-Feger. Foricarius, ii, m. Scavo. la Fet.

Kamaráska, -ának, -át: kis kamara: ein Kämmerlein. Cellula, ae, f. Terent. Cubiculum, i, n. Cic.

Kamasz, -sznak, -szát: Jaraga gatlan, és enkivül tunya, 13 nagy Mihaszna egy' ember: ein Lümmel, ein Grosser starker aber fauler Mensch. Agrestis — Cic. Mexum vas. Plaut. inutilis Saginati Corporis bellua. Curt. Mancipium homo. Plaut. Nagy kamasz deák: ein ungeschickter Grosser Student. Iguavus, Stolidus Litterarum Studiosus. Nagy kamasz legény: ein abgeschmackter Grosser Knecht. Vastus famulus, i. m. Longurio, onis, m. Varr. tredecim Cubitorum: Prov. Vén kamasz: der alte Lümmel. Senex Stolidus, is, i. m.

Kamat, -nak, -tot, interes, úströn adott pénzből vett haszon:

Jus Jutrungsz. Fenus, oris, n. Cic. interusurium, ii, n. Ulp. szerzett kamat: ein Gewinst Jutrungsz. Fenus abile fenus. Cic. Törvényes kamat: Zugesprochener Jutrungsz. Licita usura, ae, f, Legalis usura. Jct. Törvényteken kamat: gerichtlicher Zins. Illegalis-, illicita usura. Jct. Kamatból élni: von Zinsen leben. Kamatból fizet, a' tőke-pénznek béket hágy: von Zinsen zahlet einer vom Jutrungsz, die Kapitalsumme Gelder vermindert sie nicht. De Sorte, de fenore, de lucro dat, nihil detrahit de vivo. Cic.

Kamatnak kamatja. Zins von Zins. Usura usurae. Jct. Kamatot adni a' tőke-pénzből: zum Capital hinzuschlagen. Pendere fenus pro Sorte. Usuram pecuniae alicui pendere. Cic. Kamatot fizetni. Aus Jutrungsz Zinsen bezahlen. Pecuniam fenori accipere. Cic. Argentum fenoris dare alicui. Plaut. Elocare alicui pecuniam. Cic. Pecuniam ad Censum collocare. Cic. Pénzt kamatra fel-venni: Geld auf Jutrungsz annehmen aufnehmen. Pecuniam fenori accipere. Cic. Argentum fenoris exercere. Ter. Kamatra pénzt kölcsönözni. Geld auf Zinsen ausleihen. Argentum in fenus. Plaut. Valakinek adakozó pénzét kamattal (interesse) kifizetni einem Freygebig Geld mit

mit Zinsen wieder nehmen. Largiri alicui munera ab alio, cujus impendiis augere. Cic. Kamatul á palástyát el-vitte: was fut ihr den Mantel, statt der Zinsen weggenommen. Pallam ei fenerato abstulit. Plaut. A' kamat nem fizetés, bút öszve-gyúlt adosságot valakin meg-venni: ein Aufgetriebenes Zinsen, die Schuld von nicht bezahlten Zinsen ein Pfand nehmen. Usuras debitum exigere ab aliquo. Cic.

Kamatotska, -kának, -kát: kis-, tsekély interesi: ein kleiner Zins. Fenusculum, i, n. Plaut.

Kamat pénz, -znek, -zt: kamatra adott, vagy vett pénz: Geld, das man auf Zinsen gegeben, oder auch genommen. Usuraria pecunia. Kamat (interes) pénzbűl élni: von Zinsen leben. Vivere de fenore. Cic.

Kamattal (interesse) tartozó, das die Zinsen (den Zins) schuldig ist. Usurarius &c. bitor, is, oris, m. Plaut.

Kamatoz, -ztak, -zt: szükségtii: ein Gewürz braucht. Salsola Kali, ae, f. Linn.

Kaméleon, -nnak, -nt: gyík-nemű, szőrtelen dió állat: ein Chamäleon, wüstes Thier, so insonderheit seiner Farben oft verändert. Chamaeleon, ontis, m. Plin.

Kamelót, -tnak, -tot: Tevé-szőr materia: aus Cämelot, ein Zeug. Camelotum, i, n.

Kámfor, -rnak, -rt: keménnyített nedvesség, Arzney szer. Aus Kampfer. Camphora, ae, f. Offic. A' kámfor mezgája, vagy-is tejsája a' kámfor-fának: Aus Kampfer presst, ist ein Saft aus Kampfer-Bäumen. Arbor camphorae, oris, f. Linn.

Kámfor olaj, -jnak, -jt: Kampfer-öl. Oleum camphoratum, i, n. Med.

Kámforos, adj. p. o. pálinka: ein mit Kampfer angenehm gemachter Branntwein. Vinum adustum camphoratum. i, n.

Kámfor-szesz, -szesznek, -szt: ein Kampfergeist. Spiritus camphorae, us, m. Offic.

Kanmogni, -mogok, -mogtam: langsam einher gehen. Lento gradu incedere. Ovid.

Kanó, -ónak, -ót: kajmats, kajmó, Hecht, Kajis: ein Hecht. Uncus, i, m. Lin. 2. gamó, gyámol, Mantó: ein Fisch. Fulcrum subalare. i, cis, n. Suet. Scatta, ae, f. Non. 3. Vonyogó, szénás, szalma vonó Horog: ein Heu, Stroh-Haarpazo, onis, f. Plin.

Kanólni, -nólok, -nólt, -nólom, -nólya: horoggal fogni: mit einem Hacken, Angel. Bélbűl hurkot kanólni: aus Därmen eine Saite machen. Ex intestino chordam (nervum) intorquere. Mad. zagyot kanólni: ein Fischlein mit einem Hacken fangen. Funiculum unco torquere. Tzérnát kanólni: ein Zwirn spinnen. Duplicatum filum unco torquere. Plin.

Kanonilla, -lának, -lát: Szikvirág: ein Ziemlein. Materia. ria Chamomilla, ae, f. Linn. Leucanthemis, idis, f. Plin.

Kanóz, -znak, -zot: növevény, nád' neme. Ant nimd Rohr? hujus nominis species Arundinis.

Kampaniai, adj. p. o. Bor: Fe-
lumi jelent Wein. Falernum,
i, n. [illegible] sc. Vinum. Horat.

[illegible]

Kámpitsorodni, -dom, -dik: más-
nem a'mit akarc, mondani:
El-kámpitsorodott a' nyelve:
ne tudjon hamarsan, ne tudja
gyorsan felelni. Lapsus est in lo-
quendo.

Kampó, -ónak, -ót: horog,
kajmó, kajmats, kajmó-
lni Zwecken, Wiederhaken,
a Kenn. Uncus, i, m. Liv.
Kasza' kampója: a' kasza'
nyelének fogantója. Ancus
Wiederhaken des Zwingens
Stiels? Uncinus [illegible]
falcis, i, m. [illegible]
pectica falcis, i, m. Varr.

Kampós, adj. horogas, kajmós
p. o. fa: ein krümmiges Holz.
Aduncum, in flexum, incina-
tum lignum. Kampós-, horogas-
sá tesz. eine Krümmung machen.
Nasus adunctus, i, m. Tac.

Kámpótni, -pótlok, -pótl: Kábít-
ni: p. o. kezdá fejét. um sich
greifen zu unterstützen. Incipere
incipit. Cic.

Kamra-szék, l. Kamara-szék.

Kámsa, -sának, -sát: Egy-házi ru-
ha, fejére hosszú öltözet (cing) p. o.
a' Mise-mondó Papoknál: weis
langer weisser Mannsschmuck. Alba
ae, f. Amictum lineum sacrum.
[illegible] A' kámsától kötelyátat
(vászon-, gyötös szok-
nyátat) tsinálni: einen Just
einen Hemden (Mannes-)-gurten
Wimbus, i, m. Cic. Ex al-
bis Cyclades fecerunt. Juvenal.
ex Sacris Veste, togas Muliebres

consecerunt.

Kamuka, -kának, -kát: Selyem-
materia: Art Stramaß. Pan-
nus damascenus, i, m. Cic.
Damasceni pannus bombyci-
nus. Dan.

Kánva, -ának, -vát: kutyá'
gyája, -tsirkéjé, -pásztá-
tya: ein Hunds-Schweins
Bärenhaus? Crepido putei, in
F. Varr.

Kan, -nnak, -nt: Mannsbild, kein: der
Männchen, Männlein, männ-
chen Geschlechts? Mas
aris, m. Cic. masculus, a, um. P.
Vad kan: ein wilder Eber.
Aper, pri, m. Cic. Kan disznó
ein Eber, ungeschnittenes
Schwein. Verres, ris, m. Varr.
Kan kígyó: ein Männchen
von den Schlangen. Anguis
mas, is, aris, m. Sect.

Kán, tárd, kanna.

Kána-béli, adj. p. o. Asz-
szony: eine Cananäerin
Cananitisches Weib. Cana-
nitis, is, f. Canaanäa Ma-
lier. a, ae, f. Pendent.

Kanafa, -fának, -fát: 1. Galand
pántlika, szalatying. ein
Band, Tænia, ae, f. Enni.
Kanafák: rojtok, tráf-
rangok: zum Zierath
Frauenzimmer Schmuck Ver-
zier, oder Putzsachen. Lem-
nisci, orum, m. Liv. 2. roj-
bojt, rost, szösz: Haar
sern. Fibra, ae, f. Cic. Ka-
nafá' gyökerecskéi. die
Fasern an Wurzeln. Fibra
radicum. Cic.

Kanafos, adj. 1. galandos:
pántlikás, tráfrangos p. o.
kalap: ein Hut mit Zier-
Zierath mit Frauens-
-ojjágát ka-
(el) ki-pótolni
ranzgrubig Ruß mit

893. K.
nus quinquan bestitzt ist. Ca-
lvus tænia vel lemniscis Or-
natus. i, m. 2. bajtos, ko-
tos, kostos p. o. Gyöker;
nine fasiata Wurzel. Fi-
cata radix, æ, icis, f. Plin.

Kanakiver, -tznak, -tzt: kis bu-
goly: ein Hirschkäfer, Lucu-
nuta, ein Leuchtkäfer, Lam-
tern, Stelix Passerina,
teigis, æ, f. Linn.

Kanál, -lnak, -nálat: ein Löffel.
Cochlear, -aris, n. Colum. Egy
tele Kalán: ein gestrichener
voll Löffel. Cumulatum Coch-
lear. Colum. Tazdáltkedóka
nál, ein krummlöffel. Coch-
lear majus. Lárd, Kalán.

Kanalka, -kának, -kát: kis ka-
nál: ein Löffelchen, Löf-
felein. Cochlear parvum, aris,
i, n. Cotum.

Kanálos, adj. p. o. Gém: ein Löf-
felgans? Platalea, æ, f. Cic.
Kanálos szétze. ein Löffel-
äntze. Anas latirostra, atis,
æ. f. Klein.

Kanapse, -psenak, -pét: Panlag,
Pärna-Seite. Lus Canapæ.
Anaclinterium, ii, n. Ipsat.

Kanarei, -inak, -it: Mädchen-
ihre Canarivögel. Passer Ca-
narius, rii, ii, m. Klein.

Kanáriai, adj. p. o. Szigetek: ein
Canarisches Inseln. Insulæ Cana-
riæ, arum. f. Celt.

Kanász, -sznak, -szt: disznó-pász-
tor, Kondás: ein Schweine-
hirt. Suarius, ii, m. Plin. Tu-
bulcus, i, m. Colum. A' Kanász
a' disznó teat (disznó-tzorodát)
özzi: der Schweinehirt stößt
ein Schweinhorn. Tubulcus
pascit gregem suillum. Liv.
Az egyik Kanász, a' másik

kondás: jener Bursch übers
nimmt Zucht gepflegen. Ejus,
dem farinæ. Per. Prov. Sutor in-
ter se similis. Prov.

Kanavász, -sznak, -szt: Szött ma-
teria: ein Cannefass. Textum
Cannefassum, i, n., Genus lin-
tei, quod Cannefasz vocatur.

Kanda, -dának, -dát: tsöre
savanyú tejbül készitett lé-
ves: dicke Milch Speise.
cosum jusculum, i, n.

Kandalló, -lónak, -lót: tür-hely a'
tolaszi szobában: ein Camin. Focus
kemen- cubiculatius, i, ii, m. A' kan-
tze: dallóhoz ülni: trow ein Ka-
minn sitzen. Ad focum se-
dere. Cic.

Kandaritani, -ritok, -rit: ka-
nyaritani, vágni, ütni,
tsendeszteni: schlagen. Fla-
gello ferire. Plin. Egy gyet
kandaritott a' nyaka közé:
Mit der Faust in
seinen nacken geben. Fla-
gello ictum alicui dare. Fla.
gello aligneum cadere. Horat.

Kandra, -ának, -át: Szigetsnevet;
Candrum, ninor Insul. Creta,
æ, f. Cic.

Kandrás, -kának, -kát: [illegible]
[illegible]
[illegible]
[

will sich begatten. Sie Virü mästat nur
zum Beyschlaf begattet zu werden.
Veneres Catulli, ius Coitum
Coepit. Tett.

Kandítani, -dítok, -dít: flüstern, tsálni: valaki levelébe:
in nimis Zwiefl gütigen. Epi-
stolam alicujus intro spe-
cere. Cic.

Kandító, adj. kantsal, band,
ja, kantsal, sanda, san-
dal: schnal, gefinland,
wurde gefindet. Limus, a,
um. Tac. Scabus, a, um.
Ovid.

Kanditsálni, -zsálok, -tsál:
l. Kandítani.

Kandúr, -rnak, -rt: kan-
matska: Am Tatter. Fe-
lis mas, is, aris, m. Plin.
Catus, i, m. Pallad.

Kan-fog, -gnak, -gat: agyar
am Wildgefreinzahn. Dens
apri, ntis, m.

Kan-fogú, adj. kinn üllö fogu:
agyarcas: mit Hauzähnen
bewaffnet. Broncho-, dente
aprino provisus, a, um. Plin.

Kanizsála, -lának, -lát: kle-
pok: Am Hunds Strick. Dies
Canículares. Sidon.

Kanizsa, -zsának, -zsát. Vasas Ma-
gyar Országban: Zanigese. Ca-
nisa, a, f. Belius.

Kankalék, -knak, -kot: kleine
gem, es kut ostre: Am
Zaun am Schweinstall. Sta-
bulum, i, n. Plin. 2. Ko-
cog a kut-ostre Vegen: Am
Zaun an den Brunnen
geschwungen. Hanstrum, i, n.
Enare.

Kankalin, nnak, -nt: Vieng-
nene: Am Frühling, Schlüs-
sel-Blum. Primula, a, f.
Linn. Primula Veris. Tabern.

Kank-kúgyó, -gyónak, -gyót,
vagy kak-kúgyó: nun Hüh-
ner von der Schlangen
Augen mas, is, aris, m. Fa-

Kankó, -ónak, -ót: 1. Stüx-d
mány: nun Brunnen Eimer
Hügenmeck, nun Filz Mantel
Gausape, -is, n. Agnt. 2.
Fax-, at-fel fel-töreje: n
Wolf, wenn einen sich W
gemitten, oder auch gegan
gen hat. Intertrigo, -gi
S. Colum.

Kankós, adj. 1. Stüxös, Stü
dolmányos: Am einen Rock
von Groben braunen Tuch
Gausapatus, a, um. Sen.
xatus, a, um. Martial. 2.
fax-, at-fel fel-töreft, fa
kast kapott: Am einen
Wolf der Commen hat, der
sich einen Wunde gemitten,
oder auch Gegangen hat.
Intertrigine laborans, ab
o. Colum.

Kankódni, -dom, -dik: Ja
kast-, kankót kapni: ein
Wolf sich mitten. Atterere
equitando. -intertrigine ac
pere. Plin.

Kankus, -snak, -st: kökös, bab
bubus, kivel a Gyermeket
ijesztik, hogy meg-essi: Am
Popanz, Popanzinnen, wo ein
man die Kinder fürchten
macht, als ob er sie fressen
würde. Mandúcus, i, m. P
Kankussá tenni magát: s
sich tantum, und Popanzen
den Sie pranckt agiren. s
pro Mandúco aliquo ha
re. Plaut.

Kan-tepsike, -kének, -két: Ka
lipse, -pille: Am Münch
kam Pfannenring, kam
Pommerkugel: Papilio m
-lionis, nacis, m. Colum.

Kan-matska, -kának, -kát: K

dúr: nin Futter. Catus mas, felis mas, ·i, lis, xis, m. Plin.

Kanna, nának, nát: kán, kanta, kárt, kártya, kártos, kupa, facdény: ein Fäßer, Cantharus, i, m. Virg. Bor kiöntögetö Kanna, ein Gefäß zum Wein abzuschenken. Frigidarius Cantharus vini. Ser. Fából kanna: ein Gefäß mit einem Hahnl. Canaliculatus Vasa. Ontözö kanna: ein Gieß Kanna. Guttus, i, m. Plin. Vas perfusorium, rii, n. Vas (cantharus) serviens irrigationi. Ökeg (nagy) kanna, mellyben bort hordanak: ein Faß Wein zu verführen. Cantharus major, Oenophorum, i, n. Cic. Réz kanna: ein Kupfern Gefäß. Aeneus Cantharus.

Kanna-gyártó, -tónak, -tót: der Faßmacher. Stannarius, ii, m.

Kanna-mosó fü, -ünek, -füvet: Zweizahn-Gras. Equisetum, i, n. Linn.

Kannácska, -kának, -kát: kis kanna: ein Fäßchen, ein kleines Faß. Cantharulus, i, m. Arnob.

Kanonok, -nának, -kot: Käpitalischer Herr, der Chor-Herr. Canonicus, i, m. Tacit. Bestimmter-bürfniß-voller Kanonok, ein Fürnehmer Chor-Herr. Canonicus titularis, Honorarius, Idem. Pius. Pabst nächst stehender Kanonok: ein Chor-Herr, der unter dem Bischof ist. Canonicus a latere.

Kanonokság, -gának, -got: Stift Canonicat. Canonicatus, us, m.

Kanót, -tnak, -tot: Kanócz l.

mützbe-való bél: ein Docht. Ellychnium, ii, n. Filum Candelae, i, n. Stat. Kanóczka a' gyertyának szurtsegös, — szurtseg: der Lichtdocht gebraucht von Pers. Ellychnium Candela crepitando exsperget. Virg. Kanócz, ágyuzásra való madzag, tüzelgö kötél: ein Zunder, ein Zündschnur. Funiculus incendiarius, i, ii, m. Virga incendiaria, ex. Virga, qua tormentum explodituri.

Kanozás, -snak, -st: bagzás: das Läufen der Thiere. Subatio, onis, f. Plin

Kanozni, -nozok, -noz: bagzani, búgni, göcsögni, mint a disznók: in der Brunst Lärm, sich nach der Begattung sehnen, heulen wie die Thiere: Subarce. Cato.

Kanta, -tának, -tát: széles szájú kocsó: ein Trog mit einer weiten Öffnung. Cantharus, Urceus agnarius, i, ii, m. Cato

Kanta-ivo, -vónak, ~~-ot~~ vagy ivónek, -et, -vok, ö vek, pl. ödögi kenet: ein Salbe, womit man einen Brand Schaden heilet. Pharmacum Venefica, i, n. Plin.

Kanta-ives, adj. bövös, bájos, ördöngös, p. o. aszszony: ein Hexe, Zauberin. Saga, a, f. Hor. Venefica, a, f. Virg.

Kanta-kovacsó, -csónak, -csót: szélesszájú kovacsó: ein Trog mit einer weiten Öffnung. — Idem quod vasa ollae. Amphora cum lato ore fictilis. — patentissimi oris. a, f. Colum.

Kantár, -nak, -t: ajádzó,

állatadó, -nak, -nál, -ra: Zabola v. fék(kötő-fék: sin Zwilstrum. Capistrum, i, n. Varr. Farck-kantár, -szár, -szíj. Funiculus allaris, is, ism. sract.

Kármány kantár: nin Zwangzaum. Lupatum, i, n. Virg. Rojtos kantár: mit Zwangen begnetzte Zwilstrum. Capistrum circis dependentibus ornatum. — circatum. Suet. Megnekli erőltetni a kantárt: dem Pferde den Zaum bestimm. Equo frena permittere. — habenas permittere. Tibull. — remittere. Ovid. Kantáron —, Zabolán tartani a lovat: den Pferd in Zaum halten. In freno continere equum. Cic. Kantárt vetni a ló fejébe: dem Pferde einen Zaum anlegen. Infrenare equum. Liv.

Kantár-fa, -fának, -fát: d'Stock, hovéd alá-való fa a pintzében: der Grantner. Cantherius, lignum subjectum. ii, m. Colum.

Kantárkodás, -snak, -st: das Zusammen. Dum quis officium extra tribunum exercet.

Kantárkodni, -dom, -dik: Kantárkodni, kimpekkedni. Zusammen. Dum quis extra tribunum exercet. Officium extra tribunum exercere.

Kantár-mester, -nek, -t: Kantár, szíjakon kívül-való fabuli Mester-ember: ein Zusammer. Non celebris Magister, tri, m. imperitus Artifex. Kantármester mív: einen geschickten und einfältigen Grammeister Arbeit. Sotericus labor sen.

Kantáros, adj. p. o. ló: ein mit Zwilstrum versehener Zaum. Equus freno, habena, Capistro instructus. Cic. — Capistratus. Colum.

Kantározni, -rozok, -rozz, -rozott, -ni: Zom, -rozza: p. o. lovat: das Pferd Zwilstrum, den Zaum anlegen. Equum Capistrare. Colum. Capistrum equo ponere.

Kantározott, part. p. o. ló. l. Kantáros.

Kantár-szár, -szárat, -szárt: den Zaum-strimmen, den Zügel. Habena, -ae, locum frenis, e, n. Colum. Vággya ki a kantár-szárat: sie Zügel schlafft gehen lassen. Laxissimas habere habenas. C.

Kantár-szíj. l. Kantár-szár.

Kantás, adj. p. o. Husson vágy Kantás, általag: ein Zwilstrom, so 24 Zimmen in sich enthält. Vas solum quod quadrantal capite plant.

Kántor, -rnak, -rt: ein Schulmeister: der Cantor, Vorsinger. Cantor, oris, m. Chori praefectus, m. Trac. Modulator Cantoris, m. Flor. Phonascus, i, m. Tibull. Praecentor, oris, m. Kántan béli Kántor: ein Cantor an einem Cathedral Kirchen. Capituli Cantor.

Kántor-nak, -nat, -t: Kántor-nak lenni az esztendőben: Cantor-Jahr: ein Quatember, ein Monat, ein viertel Jahr, in welchem Schulen und Zusammen gehalten werden. Quatuor tempora, rum, n. Eccles. Trimestre tempus, oris, n. Trimestre Ecclesiasticum, ci, n.

Kántorkodás, -snak, -st: Kántorság: das Cantoren. Munus Cantoris exercendi, ntis, n. das Vorsingen. Praecentionis, f. Cic.

Kántorkodni, -dom, -dik: Kántorosskodni: einen Cantor abgeben. Cantoris munus exercere.

Kántor-napja, -jának, -ját:

Kántorontként, adv. Kántor Jesus Krisse. Angariatim, per angarias. Páxir.

kántoros, -snak, -st: mint szerdás: kántor im Quatembar fastet, oder einsler gehestet ist. Qui diebus quatuor temporum jejunat, vel abstinet cocto cibo. Colum.

Kántor-péntek, -knek, -ket: der Quatembar Freytag. Dies Veneris quatuor temporum.

Kántor-pénz, -znek, -t: das Quatembar Geld. Pecunia trimestris, a, f. Vectigal trimestre, galis, tris, n. Cic.

Kántor-ság, -gnak, -got: das Cantorsamt, das Vorsingen. Munus Cantoris, eris, n.

Kántor-szerda, -dának, -dát: der Quatembar Mittwoch. Feria Quarta Quatuor temporum, a, f. Eccl.

Kántor-szerdai bújt, -tnek, -tót: der Mittfasten. Jejunium ante consecrationem alicujus in sacerdotio, servari solitum.

Kántor-szombat, -tnak, -tot: der Quatembar Sonnabend. Sabbatum Quatuor temporum. i, n. Eccl.

Kántsal, adj. bándsa, bánsat, kándis, sánda, sándal; kápsos, tás kerekbe nézö: Quersüchtig, jesend, jesinlend. Limus, a, um. Jer. Strabus, a, um. Ovid. Egy-kevéssé kántsal: ein wenig jesinlend. Subpractus, a, um. Varr. Kántsal szem: ein jesinlendes Aug. Limus oculus, i, m. Plaut.

Kántsalúl, adv. bándsaúl: Quersüchtig, jesend, jesinlend. Limo oculo. Plaut.

Kántsó, -ónak, -tsót: kerscsó: Der Krug. Amphora, æ, f. Horat. Urceus, i, m. Cato. kis-kori kántsó: ein Krügel. Ampullula, æ, f. Cic. Urceolus, i, m. Col. Vulakire a' kántsó bort: Wein aus dem Krug zönni: nehmen, mit einem Krug Wein schöpfen. Urceo aliquem ex cellis. Horat. Az ökrös kántsó: der Ochsenkrug közöttünk: zwischen Jemand bei Krug (Krug mit einem Jemand) gest ünnep: Mit einem Gastmahl. Ex amphora potare. Ex amphora bibere inter nos. Egygy kántsót bort fel-hajtott, meg-ivott: er hat einen Krug Wein ausgesoffen, ausgetrunken. Cirneam vini eduxit. Plaut.

Kántsóból inni: aus dem Krug trinken. Patinis bibere. Plaut.

Kántsótska, -kának, -kát: ein kleiner Krug: bokálycsótska: ein kleiner Krug zum Essig. Ampulla, æ, f. Plaut. ein kleiner Krug. Urceolus, i, m. Colum.

Kántsúska, -kának, -kát: Tatár-korbács: ein Tartarischer Peitsche von Lederriemen. Flagellum, i, n. mastix, ígis, m. Jer. tergimen, inis, n. Plaut.

Kántsúkázni, -kázok, -kát, -kázom, -kázza: bika-kötözni, korbátsolni, bokáltani, verni, valakit: jemanden durch abgemessene Schläge, Flagello torquere, verberibus aliquem cadere. Plaut.

Kántsúkázás, -snak, -st: das abgemessene Schlagen, Carnificium. Verberatio, flagellatio, onis, f. Tertull.

Kántus, -snak, -st: a' szemnyi

nem tőzsmiges kuka: ein
Conchyfen; Palla matro-
nalis, æ, bis, f. Nolan.

Kantus-ja, -ünek, -üvet: ein Ring
hyfen zum Spannüngs? Bantja
æ, f. Linn.

Kantza, -tzának, -tzát: nösten ló:
ein Stütter, -Zuchtstütte, Mutter-
stand. Equa, æ, f. Hor. Equa
serens fetarea. Bokros-, ete-
kóltsös kantza-ló: mit jungen
Stütten. Suspiciosa equa: Colum.
Három esztendös kantza: ein
Muttergstand von drey Jahren.
Trima equa, Horat. Kekes, fula-
dozó Kantza: mit Zuchtstütten
ein jedwedes Alters sehet. Suspi-
ciosa equa, æ, f. Plin. A' Kan-
tza ellik, tsikázik: ein Stütter
wirft Füllen. Equa pullum parit. Plin. A' Kan-
tza meg-vemhezett: meg-vemhe-
sedett, el-vemhezett, el-vetélt,
el-vetette vemhét, -trikóját: ein
Stütte hat ihr Füllen hinweg werfen.
Equa abortivit. Plin. A' kantza
járlik, járzik: ein Stütte will
begattet werden. Equa appeti-
admissarium. Varr. -subat, ad
coitum. Hiresen kantzát kivánni,
ni, vánna járni: nach Stütten rufen
gehen. Equire. Plin. A' Mén-ló,
ha kantzát lát, nyerit minden-
kor: wenn ein Hengst einer
Stütte ansichtig, fängt er zu wie-
hern. Fortis equus visa ju-
pere admissit equas. Horat.

Kantzaló, -ónak, -ovat: ein Stütter
ins Mutter-Pferd. Equa, æ, f. Plin.
lásd, Kantza.

Kantza-rúgás, -ásnak, -ást: tattersett
meg-bántás: einer Gestellten
Zuchtrichtigung. Ficta, simula-
ta levis offensa. æ, rís, a, f. Cic
Prov.

Kantza-tsikó, -kónak, -kót: ein
Stutfüllen. Equula, æ, f. Varr.

Kantzellarica, -ának, -át: ein Can-
tzeley. Cancellaria, æ, f. Kato
Fő Méltó sági Magyar kirá
ndvari Kantzellaria: ein O
grinjesser Königlicher Hof Can
tzeley. Cancellaria Regia
Aulica.

Kantzellarius, -riusnak, -rt: ein
Cantzler. Cancellarius, ii,
Királyi Udvari Fő kantzel
larius: ein Königlicher Hof
Cantzler. Supremus Aula
gice Cancellarius.

Kantzellista, -tának, -tát: ein
Cantzellist. Cancellaria
ba, æ, m.

Kánvás, adj. Pántolva lévő:
kerékt: ein mit nissnuss
nen beschlagenes Rad. Rota,
ferreis canthis munita.

Kánvásan, adv. Pántolva: mit
Pfannen beschlagend. Canthis
pro viso modo.

Kánya, nyának, -kányát: ei
ja, tyúkászó madár, ö
ein Geyer, ein Habicht,
ein Taubenfalck, ein W
fe. Falco Milvus, onis,
m. Linn. Buteo Milvus,
onis, i, m. Plin. Egerész
Kánya, egerész Ölyv. Ei
Mäusfalck. Falco
Buteo, onis, conis, m. Kle
Nyerítő Kánya: ein Wie
wen Weiher. Falco Concha
onis, idis, m. t. Plin. Tinnun
culus, i, m. Colum. Tsikászó
Kánya: ein Hühnergeyer. Fa
co æruginosus, Linn. Milvus,
pullos gallinaceos infectatur. P
A' kánya el-ragadgya a' ga
lambot: ein Geyren raubt
ein Taube weg. Vultur in co
lumbam involat, -eam rapit.
tit. A' kánya sivit: ein Wei
pfeifet. Milvus gingit. Fest
-lipit. Aust. Philom.

Kánya-bangita, -tának, -tát: ein
Pfeifing baum. Viburnum opu
lus, i, n. Linn.

Kánya'begye, -gyének, -gyét: tsa-
jén tsemö gyümölts: ein Zimmt,
aber Zimmen den Pfingst blu-
men. Fenctus Genistæ. us, m. Plin.

Kánya-fa, -fának, -fát: barigita-
den Mistelbaum-beum, -Pflan-
genbeum. Vibucnum Opulus,
i, n. Linn. Oxyacantha, æ, f. Linn.

Kánya-fa bogyó, -ónak, -ót: ein
Hundsbeere, -Falsch Lorbeeren. Bac-
ca Corni sanguineæ, — diospyri.
Plin.

Kánya-fi, -finak, -fit, -fiat. ein junger
Wilder. Milvinus pullus, i, m. Cic.

Kánya-fü, -ünek, -füvet: das Poly-
gonum. Polygonum, i, n. Linn.

Kánya-körmök, -nek, -ket: Wilden,
oder traubenförmigen Pflaumen. Milvi-
næ unguis, acum, f. Plant. Kán-
ya körmök közé esni: in trau-
benförmigen Pflaumen gerathen.
Incidere in ungues milvinas.
Plant.

Kányar, -nak, -at: krumme Linie:
einen gebogenen Baumast, -Ast, eine
krumme Linie. Parabola, æ, f.
Wolf.

Kányar-fa, -fának, -fát: ein ge-
bogen Baum, oder Baumast, wie
einen Bogen, oder Sichel. Arcus
lunarem, vel falcem. us, m.

Kányar gatni, -gatok, -gat: krüm-
men: die Farben über Kreu-
zes Kreuz: über Kreuz legen: schief
gehen. Lubricando curvam
lineam describere.

Kányarítani, -rítok, -rít; -ri-
tom, -rítya; in Ring drehen.
umdrehen. Gyrare, in Gyrum
agere. Victoriam curvare. Plin.

Kányarítsd az ételt: for-
dirds-, vend-fölre: drehe
den Pflug um, -auf: ein
Pflug. Verte aratrum. Cic.

Meg-ke kányarította a lövet
ne fut den Stein bogig, gr-

wordnn: lapidem arcuatim
procul jecit. Plin. kányarít-
-meg a lovakat: lenke die
Pferde ab. Flecte equos.
Fronti. Neki kányarította
a puskát: er hat die Flin-
den tod gerichtet. Fundam
evibravit. Curt. Egy gyet
kányarított a nyaka köré,
t. i. az Ostorral: er hat ihm
einen Lederriemen
mit dem Knüttel gezo-
gen. Validum ei flagello
ictum infixit. Sen. Trag.

Kányarító, adj. der Krumme
macht. Parabolam faci-
ens, entis, c. Item. Para-
bolicus, a, um.

Kányaró, -rónak, -rót: Ayrö-
ke Köte, Kimlö, tsets:
ein Blattern, Pocken.
Variola, æ, f. Variolæ,
arum, m. Blancard.

Kányarodás, -nak, -t: for-
dulás, tsavarodás: ein
Krümmung. Curvatio, onis
f. Colum. flexio, onis, f. Cic.
Kányarodása az útnak: ein Krümmung des Wegs.
Flexio -, obliquatio Vi-
æ, onis, f. Cic. Macrob.

Kányarodni, -dom, -dik: tsa-
varodni, oldalafon for-
dulni. sich krümmen,
schief biegen. Se in obli-
quum vertere. Parabolice for-
mari. Sidon. kányarodik
(tsavarodik, faról) á
[illegible]
szán a' hajlós útnak: der
Pflügen krümmt sich stets
wenig mit dem schiefen
Pfeil. Transversim cunc-
tando, — oblique ferun-
tur. Plin.

kányarodva, adv. mit Krüm-
men, wie
viss az út: der Weg

Zwümmt sich. bringt sich
herum. via circvatur, ad la-
tus se flectit, parabolice fer-
tur. Stat.

Kanyarogni, -nyarcgok, -nyarog:
sich hin und her schwenken, -
krümmen. se circum age,
re. Cic. circum vagari. Cic.

Kanyarcos, adj. gekrümmt. curva-
tus, a, um - Colum, parabolicus,
a, um.

Kanyarcós, adj. askó-kötes, himlós,
tsétfes. krumm flechtend. Varió
tatus, a, um. Blanc. Varicolis
infectus, a, um.

Kanyarcúlni, -rúlok, -rúl. tsavarod-
ni: sich krümmen. circumagi.
Cic. A nyakán fejér tsikk ka-
nyarúl keresztül: um den
Hals ist ein weisser Streif
herumgezogen. Virga alba circa
collum decurrit. Stat.

Kányá-toll, -tollnak, -tollat. die Wim-
per der Augen. Milvinae plumae,
arum, f. Plin.

Kanyó, -ónak, -ót: korihorgas.
Kamasche: ein Lümmel. Stin-
tis, taginati corporis homo
tis, nis, m. Cael. Már egy
nagy kanyó vagy. du bist
gerade ein grosser grober
Lümmel. Tam satis ma-
gnus, o grobidus, stolidus
homo es. Terent.

Kanyúlni, -lok, -nyúlt: le-haj-
lani; le-kajúlni: sich neigen.
Inniger. curvari, depen-
dere, spectare ad. Colum.
Egy'ik, vagy más képpen ka-
nyúlni: sich auf eine, oder
andere Seite neigen. Pec-
tinari in aliquam partem.
Colum.

Kanyúlt fülü: adj. hängende
Ohren habend. Propendentes aures ha-
bens. Kanyúlt fülü kutya
ein Hund mit hängenden oder
offenen. Canis propendentibus
auribus. Colum.

Kapa, -pának, -pát: die Hacke.
Ligo, onis, m. Ovid. Ketö kapa
die Hütschecken, Krücken, Krück-
ken, Krückstöcken. Runco, onis, m.
Pallad. Sarculum, i, n. Cic. Ma-
ra, ae, f. Colum. Két ágú kapa
eine Zweyzinkichte Hacke.
Sarculus bicornis. Pallad.

Kis kapa: kapátska: klei-
ne Hacke, - Hacke. Ligo mi-
nor. Vanga, ae, f. Pallad. Ö-
tö kapa: vier Ausschnittene
Ligo exstirpatorius. Colum.
Tsáktány kapa: die Spitz-
zige Hacke. Ligo altera pa
te acutus, altera latus. Fe-

Két ágú kapával vágy ta-
fel a földet: grabe mit
beyden mit Zacken versehe-
nen Hacken um. Bipatio solum
egerunt. Plin. - terram
proscinderunt. Ovid. -
humum exhauxere. Horat.
A' tsép, és kapa fogazatyának (a zöldeknek, fek-
vera szorúlnak). dens
(Zweyes stehend, und die
Zähne, sind zwey inn-
wendig hohle Einigen. Fi-
bula et ligo sunt accepta
duo flagella hominis Mo-
xi. Rov.

Kápa, -pának, -pát: 1. p. o
Nyereg-kápa: Sattel
Knopf. Epiphii apex, icis
m. Plin. 2. Szem fedél,
takaréka: Augen Hülle
velamen oculorum, inis, n.
Vieg-kápát vetni á ló!,
vagy tolyom-madár' szeme
re: [illegible]

Szőlőben: Vineæ hoc loco sunt Vineta Vineæ bonæ. Tempus ja Stinationis, axis, m. Colum.

Kapálni, -pálok, -pált, -pálom, pállya: Kapával: Fodere. Colum. pastinare. Colum. terram subigere. Cato. Harmadszor kapálni: tertium fodere. Fodere tertia sorsura. Colum. Föl. Jót kapálni, vagy szántani: sic fundi graben, ackern. Terram fodere. Plaut. ant arare. Cic. terram vertere ligone. Virg. Sollicita tare humum (terra, ligone). Virg. A' szomszéd' földéből a' maga földéhez kapálni (szántani) lopva egy' darabot: sic bijchen Wurzeln eines Fremden von der Nachbarn Raine abnehmen und seine Feld um so viel vermehren vermessen. Furto vicini cespitem suo soto adfodere. Plin. Kertet kapálni: felásni: den Garten bearbeiten, lockern, Szőlőt kapálni: Vineam fodendo (ter fodiendo) colere. Colum. Kapálly tiszta, neked-is lesz: wenn will gereinigt werden, so muß zu deine Stunden. Cert tanchum est, multi veniunt sine Musto triumphi. Et si certanti, nulla corona datur. Mantu. Prov. Másodszor kapálni (szőlőt) (Vineam secundo) a' szőllőt: den Wein garten zweimal umfahren, umgraben, umfurchen. Repastinare vineam. Plin. Kapálni a' lábával: mint a lovak szokták: jcharren wie die Pferde mit den Füßen. Quatere -, radere terram pedibus. Virg.

Kapáló, -ónak, -ót: l. Kapás.

Kapa dohány -nyának, -nyát: ein Art Tabak. Nicotiana rustica. a, f. Linn.

Kapa-fogú, adj. nagy szálas fogú: der Zähne breite hat. Latos et magnos dentes habens, entis, a. Spa. thi formes dentes habens. dentes habens instar ligonis.

Kapa'foka, -kának, -kát: der Ringe an der Hand, wo der Stiel gesteckt wird. Foramen Manubrii in ligone.

Kapa-kerülő, adj. ingyen elő henye ember: ein faules Tuchst, ein müßiger Mensch. Pane precario. Vititans, fugitans tabaci, antis, a. Ovid.

Kapa-körmök, -nek, -ket: ein abgearbeiteter Nagel. Incompti ungues, ium, m. Cic.

Kapás, -sának, -st: der Garten. Fossio, onis, f. Cic. pastinatio, onis, f. Colum. Kapással termékenyebb a' föld: jung Umgegenden wird der Grund besser gemacht. Fossionibus fit terra secundior. Cic.

Kapás' ideje, -jének, -jét: p. o.

der Zgaune, Fossor, oris, m. Colum. Pastinator, oris, m. Colum.

Egy' vagy két napi kapállo t. i. föld, vagy szöllö: so viel Feld, oder Weingang, als einer in einem Tage umgraben kann. Fossoria, ta, a, f. Fesc.

Kapálodni, -zom, -zik: lábaival kaparkangni a' földet: mit den Füssen scharren, und sich mit den Füssen rückling werffen. Fera te terram pede, et ungulis cam rejicere. Stat. A' lóka lábaival kapálodik: Ins Ochsenstreuet mit den Füssen mist sein Feld. Taurus terrestri cam pum. Stat.

Kapálás, -snak, -st: das Umgraben, Umgrecken. Pastinatio, onis, f. Colum. A' szöllönek kapálása szükséges és hasznos. Das Umgraben der Weinberge ist nothwendig, und nützlich. Vinea pastinatio est necessaria et utilis. Colum.

Kapált, partic. p. o. szöllö-tö: ein bearbeiteter Weinstock. Pastinata vitis, ae, tis, f. Plin. Kapált föld: ein umgegrabenes Feld. Suspensa terra. a. f. Colum.

Kapa-nyél, -lnek, -nyelet: der Stiel in einer Haue. Manubrium ligonis, ii n. Fovenat. Egy' kapa-nyél nyirre ki-áltották a' nyelvét: wie fast einer alten krummen Hauen, hat er gestreckt sein Zungen zum Maule. In longitudine manubrii ligonis exercuit linguam. Plin. Egy' kapa-nyelnyi idö: so lang, als ein Finger eines Fusses. Tanto tempore, quanto vulpes pirum comesse. Plant. Várj egy egy kapa-nyelnyit: warte ein Weilgen exspecta tantisper. Lic.

Kaparás, -snak, -st: das Scharren. Fodicatio, [illegible]

unguibus facta. onis, f. Cel.

Kutya kaparás: ein Hund, der Hund scharret, oder Hündle, der Hund ist dabey gewesen. Signum canis. Canis, cujus ope pars in terra fit. Varr. Kutya-kaparás ban (egyegy nyomorúlt föld kárban) lakni: in einer erbärmlichen Hundshütten wohnen. In misera terrea casa habitare. Varr.

[illegible]

Kaparás, -snak, -st: kereskedés, kotorászás: das Suchen, Nachsuchen. Quaestio, onis, f. Appul. Zsebben-való kaparás: das Suchen im Sacke. Excitatio in sacco, onis, f.

Kaparászni, -rászok, -rászt: kereskedni, mint a' tyúkok: scharren wie die Hühner und suchen. Rusparri, ari. Non. ungulis scalpurire ut Gallus. Plaut. Nem átallott a' kétt tetsz' hamar iban kaparászni: er hat sich nicht geschämet in einem Augenblick zu suchen, und zu suchen. Non horruit Cadaver, in Cinerem redactum, rusparri.

Kaparó termett, part. tsepre: Kaparó termett p. o. Ember: ein Grober, unfältiger Mensch. Ad Clitellas natus. Prov.

Kaparászni, -rázok, -rázt: kereskedni, kotorászni p. o. Vrakint a' Zsebében. etwas in seinen Taschen suchen. In sacco aliquid quaerere. Plaut.

Kaparógálni, -gálok, -gált; -galni, -galtam: a' temetöben: scharren in den Mist. In fimeto unguibus scalpere. A' földet kaparógállya: er scharret

[illegible]

in den Fein. Terram ungui-
bus scalpit. Horat.

Kapsar gatni, -gatok, -gat; -gaton,
gattya. 1. zusammen. Fodicare.
Hor. 2. magának kapar-
gat (kaparit) mindent. ne
nutwendut ellen, und sich
zuneigent. Suppidat sibi omni-
a. Plaut.

Kaparitani, -ritok, -rit; -ritom,
-rittya: el-foglalni, el-lop-
ni, magához vonni, kaparni:
nutwendut, stehlen, wegstoh-
len. Subducere. Plaut. Subri-
pere. Plaut. Más javait ma-
gának kaparitani nimstan-
den Gut an sich zinhen.
Rem alienam adtrectare. Flor.
bona alicujus abalienare, Sue-
pere. Flor. Mindent magá-
hoz kaparit: harit: nu
nutwendut ellen, und sich
zu neigent. Subripit omnia
et sibi adscrit. Curt.

Kaparni, -parok, -par; -parom,
-parja: zusammen. Fodica-
re. Flor. Földet kaparni:
in den Erde zusammen. Ter-
ram unguibus scalpere.
Horat. Szemében kapa-
rok: in den Mist zusammen.
Ruspor fimetum. Arri. ap.
Plan. Ne kaparod a' tüzet:
störe nicht das Feuer.
Noli ignem turbare. —
Verfare. 2. Mindent
magához kaparni: nu
zusammen ellen zu sich.
Omnia corradit. Ter. Ma-
gához kaparni a' pénzt:
das Geld zu sich zinhen, —
wischen. Pecuniare.
nummos. Lucil. Kaparj
neked-is keven.
l. kapálni.

Kaparatsálni, -tsálok, -tsált:
kaparatsál a' tyúk a szemét
domben. Die Henne zusammt

Kapás, -snak, -st: Hi
kapál, szöllö-mives: der
Hrüner. Fossor, oris, m. Vi-
pastinator, oris, m. Colum.
kapásokat fogadni: Hüter
nir dingen; zum Hüten
aufnehmen. Fossores con-
ducere. Nep. 2. Valamire
vagy ás: ~~Tüjában valá~~
~~tsinálotten kapás~~:
Al' kör-nép' tetsésén
-való Kapás: das Ge-
schen des gemeinen Volks
Hunst zu machungen.
Captatio auræ popula-
ris, is, m. Liv. Hür,
és néven kapás: ein Hin
ben zum Rühmen. Fama stu-
dium, ii, n. Cic. Hamar
fistelve kapás: schnen An
trag mit dienen Entwerfungen
nun ergreifen ist. Festina
ti honores, orum, m. Lucan.

3. vmöfrakos el. kapásza
p.o. valamelly tánzónak,
asszonyi személynek: nine
gewaltsamen Entführung ni
einer Jungfrau. Raptus Vir
ginis, us, m. Cic.

Kápás, adj. trukkyás: mit ni-
nen Tiegen bewaffnen. Cu-
cullatus, a, um. Colum. Tu-
nicata retiarius, a, um. Cic.

Kapaszkodni, -dom, -dik: sich fest
anhalten, und machen. Pre-
re. Cic. Lóra kapaszkodni:
auf's Pferd klettern, -stei-
gen. In equum enitì. Tacit. Al'
szöllö-veszsö' kapitsa, kapcsa
á' karóhoz kapaszkodik, kap-
tsolódik: die Weinranken ne
gen'ften die Pfähle mit den Ge
beln, als mit Händen. Vites cla-
vientis adminicula tamquam

manibus adspectandum. Cic. Igen magasra kapasztkodol: ki dan. Engst nist gan zu Höfen Dingen. Nimis alta petis, – meditaris. Inet.

Kápátlan, adj. dem die Münchs-Enzer ausgezogen Worden. Excucullatus, a, um.

Kapatni, kajta kapatni, -tom, -tik: auf einander Hat werfen, giessen werden. Manifesto tenere. Cic. Valamit tábra kapatni: etwas in Rüstung bringen. Afferre incrementum alicui rei. Cic.

Kapats, -tsnak, -tsot: Kis ágú kapa: ein Grabscheit, Hauen. Bipalium, ii, n. Cato. Kapatlyal törtéte –, vágtákfel a földet: man soll die Erde mit dem Grabscheiten aufgraben. Bipalio proscindere terram. Ovid.

Kapátska, -kának, -kát, nimm Einen Hacken. Ligo parvus, onis, i. Ovid. pastinum, i, n. Colum.

Kápázni, -pázok, -pázt, -pázom, -pázza: kapát vetni p. e. a' lószemére. Dem Pferde die Augen beschlagen. Velare ventos equo. Cic.

Kapdosás, -snak, -ást: das fangen und fest Greifen. Captatio, onis, f. Plin. Szóken (szavakon) való kapdosás: die Auffangung, nachschnappung, Aufhaschung auf die Wörter. Captatio verborum. Cic.

Kapdosni, -dosok, -dos: kapdozni, kapkodni: fangen und fest Greifen. Captitare, Appul. 1. E' körül illeten kapdosni: es dem Magen, töreken, streben:

tunchtun nach langes Leben – das Leben gütern verlängern. Longiores vitae studia trahi. Cic. Az idö tág pályain kapdozni: die Gütern der Welt gan, – begierig trachten. Percitus cupidine bonorum. Captare, ae intensive. Cic.

2. Akarjátkon kapdozni: haszontalan mutcát tenni: den Schatten nachjagen, Dinge nachsuchen: unnützige Ambitionen. Umbras captare. Die Ideki áramyék után kapdozni, el-ejti, el-veszti a' valóságot, – á kontzot: a' kis á mét tsóvánnya, el-veszti a' magáét: bittigere Wünschen nimmt nimm das Seinige, den Seinen, nach fremde Dinge jagen. Amittit merito proprium, qui alienata adspetit. Prov. Szelet kapdozni: haszontalan dolgot mivelni: sich unnützlich bemühen. Ventos retia captare. Prov.

3. Valaki feleségéhez kapdozni: hozzá illetlen kapkodni: einer Frauen unterstehen. Alienam uxorem petulantius attrectare. Justin. Mindenfelé kapdozni: allenthalben seinen Sin und Ihrer Gunsten. Circum undique captitare. Tell. (manus circumferre alicui rei. Cic.

4. A' másén kapdozni: tsalkodni utánna: nach seinem und andern Gut und Ehre, mögen trachten. Imminere alieno, bonis alterius. Cic.

5. Tiszten kapdozni: vcá vágyni: um ein Amt

anſzellen. Petusare honores. Cic.
Hijában-való dítſzeretet kapdosni:
— mint Zoba tmeſtem, mint
kiſsmet ſtenben. Inanem glo,
riam aucupari. Cic. Fraki
ſtudio laudis alienus ina,
nis. Cic.

Kapdosó, adj. anſzig zinſtnd.
Fraháx, acis, o. Másen kap,
dosó (kagadozó) ember. nin
Mensch, der nimm' andern
Gut anſzig zinſtt. Vulturi,
us homo, i, nis, m. Cic. A' má,
ſen nem kapdosó kezek: nnt,
ſultsmen Hände. Abſtinen,
tes manus. Cic Valamin kap,
dosó: der nach was? jemanggent.
Captator, oris, m. Liv.

Kapdozni, -dozok, -doz; -dozom,
-dozza: kapkodni, kapdosni:
umherſehen. Captare, Int. Fe,
lében el-lemmi ſzedett végi,
ségeket kapdozni: nach
ſelb zammichten Altmeiſſ,
mer tmeſtem. Semitritas
tas (annihilatas) antiqui,
tates Captare Colum. Kápd,
kapdosni.

Kapdozva, Gerund. kapdozva
kapidozzák az ifjakat: man
tmeſtet nach Mannig Heitm
Nova rerum cupiditate
et ſtudio tenentur: recen,
tia nova adfectant, Captant.
Cic.

Kapellánia, -ának, -át: Kápl,
lány' lakásáva rendelett
kár: Capellanus) Kapel,
lania, a, f. Diez. Reg. Hung.
domicilium (aedes) capella,
rum.

Kapható, adj. zu bekommen.
Quod haberi, — acquiri po,
teſt. Cic. Nem kapható: nem
lehet kapni: das iſt nicht zu
bekommen. Impotibilis, e. c.
Barth. Quod haberi — acqui,
ri non poteſt. Cic.

Kapinya, -nyának, -nyát: Mexikó,
vis-mexikó edény, tzerpa: Sa
ſtanſtgelte; Situla, a, f. Plaut.
l. Kafonya.

Kapixtzálni, -tzálok, -tzál;
-tzálom, -tzállya: ſchau,
=men Scalpere unguibus.
Nov. l. kapargálni.

Kapitalis, -lisnak, -t: tödt,
pénz: das Capital, Häupt,

Kapkatlan, adj. a'mit nem
kapkatni: unüberkommlich,
das man nicht bekommen
kann. Impotibilis, e. c. Barth.

Kapkatni, -kok, -kat: man kan
bekommen. Quod haberi, ac,
quiri poteſt. Cic. Mindent meg-

Gnlibes?. Soes, -elis, f. Cic. A kapitálist feltenni, mehogy el-veszszen: Gnhesse bruſum, summ Capitál zu kamlin, um. De sorte venire in clubum. Tirent.

Kapitány, -nynak, -nyt: a gyalog seregnél: ann Hauptmann, ann Capitän. Centurio, onis, m. Cic. a lovasoknál: ann Rittmeister, ann. Equitum Magister, -tri, m. Liv. Erzedes kapitány, ann Obriſter. Tribunus Militum, i, m. Liv. Hajós kapitány: ann Schiff-Capitän. Praefectus navis, i, m. Cic. Trierarchus, i, m. Cic. Kereket-bíró kapitány: ann Zunft-Hauptmann. Circuli Capitaneus, Voss. Komp. ás tapitány a' gyalogoknál: ann Hauptmann, ann Capitän. Centurio. A' vadnos kapitány: ann Forſt-(Rittmeiſter) ac. Equitum Magister. Liv. Tengeri kapitány: ann Admiral, -Capitän: Classis Praefectus, i, m. Cic. Udvari kapitány: ann Hof-Capitän, Obriſter ann Guard. Praefectus Praetorio. Tacit. Vitéz kapitány: ein tapfrer Hauptmann. Strenuus Centurio. Vitéz kapitány: ein officier, so ein guter Hauptmann, oder Rittmeiſter ſeyn ſoll. Optio, onis, m. Varr. Boszorkányok' kapitányja: der Hexe-Teufel, roszsz, ártalmas ember- ann Erzfeind Menſchen. Terveneficus, i, m. Plaut. Lovas sereg' kapitánnya: ann Rittmeiſter. Equitum Magister. Liv. Ördögök' kapitánnya: Hauptfeind der Hölle, ein tapfrer Held. Orcipotens, entis, c. Dacier. Perditus homo, ein ärger Kerl ad extremum. Liv.

Jest-érző sereg' kapitánnya: ein Hauptmann über Gesindel. Turmae Praetorianae Capitaneus.

Tengeri tüzes tolvajok' kapitánnya: ein See-Rauber-Hauptmann über Seeräuber. Archipirata, ae, m. Vácas' kapitánnya: der Stadt Hauptmann. Civitatis Capitaneus. Vitéz kapitány, Ihro Gnaden! Ihro Hochgeboren! Domine Capitanee! Domine militum tribune! Liv.

Kapitány tenni, -dom, -detni: kapitányságot viselni: ann Amt eines Hauptmanns, Rittmeiſters bekleiden. Officium Capitanei gerere. Valaki helyett egynehány nap kapitány tenni: ein Knabe einen Hauptmann eine kurtze Zeit machen. Munia Centurionis per aliquot dies implere. Liv.

Kapitányné, -nénak, -nét: a' vitéz Hauptmannin, ann Capitänin. Uxor Centurionis, oris, f. Cic.

Kapitányság, -gnak, -got: ein Hauptmannsſchaft, a' gyalogoknál, Centurionatus, us, m. Tacit. Rittmeiſterthum, a' lovasoknál, Praefectura equitum, ae, f. Liv.

Kapitány-viz, -znek, -zet, melly a' hárnát tűz ellen tartanak: ann Stümpfen. Vas incendiarium. asis, ii, n. Vas aquarium ad exstinguenda incendia Gesn.

Kapitulálás, -snak, -st: maga (a' várnak) fel-adása: Capitulation, Accord, Vergleich. Capitulatio, onis, f.

Kapitulálni, -lálok, -lál: fel-adni magát (a' várat): Capitulieren, Bedingungs-weiſe einen Vergleich machen. De conditionibus tractare, pacta in certa capita referre, vulgo Capitulare.

Kapkodás, -snak, -st: ann Hauptmachen, ann Hauptſch. Circu-

tio manuum, onis, f. Capstatio, onis, f. Plin.

Kapstodni, -kodok, -kodj; -dom, -dgya: kapsdosni, kapsdorni: fin und fur gmnifsen, Capsitare. App. mL. kéz-felé kapskód, mint á vízbe halo embert: nu Zunifsen, nu wnifsinfs, wurf nu. thun foll. Animo nunc hinc, nunc fluctuat illuc. Rov. Az ár. nyék után kapskodni: fich nach den Fischen umfehen. nach dem Fischfang umbram strengere. Virg. Mit. gefen kapskod maga körül: mit wifsen um fich gmnifsen. Mordicus petere, impetere. ten. tásd. Kapsdosni

Kapskodó, adj. dem Fischen gmnifst, -nach wurf treffend. Captator, oris, m. Lib. Ujságon kapskodó: umgierig, ntwurfnach wifsen zu fommen. Novitatis avidus, a, um. Plin.

kápstány, -nynak, -nyt: der Kaplan. Capellanus, i, m. adjutor Curionis sacri. Hadi, vagy tábori kaplán: Feld Kaplan, Feld Prediger. Capellanus Castrensis. Udvari kaplán: der Hof Kaplan. Aulicus Capellanus.

kápláníkodni, -dom, -dik, sp. o, a kép körül: den Kaplan herumfpielen. Sanctiori hominum quae Capellanum decet, providere, -prospicere Tit. eifrig dem Kaplanfkodott: nur fort den Kaplan Zanken Zerfen Zerfleischen herumfpielen. Decem annis Curionem sacrum adjunxit.

kápláníság, -gnak, -got. der Kaplanfchaft. Capellani munus, eris, n. kápláníságot

22 viselni: kaplánkodni: Curionis sacri munere defungi.

kápolár, -rnak, -rt: Tirzedes: der Kaplanfchaft. Decurio, onis, m. Lis

kápolárkodni, -dom, -dik: kaplánárnak lenni: nin Kaplanfchaft (im Unteroffizierg) fpielen. Decurionem agere. Lib.

kápolár-páltza, -tzának, -tzát: nin Kaplanfchtock. Baculus Decurionis, i, m. kapolár pálza alá adni valakit. jn manchen jintern Kaplanfchtock-, Zwangs Zucht ergeben. Aliquem disciplinae militari subjicere. Cas.

kápolárság, -gnak, -gát: der Kaplanfchaft Jurgn. Decurionatus, ûs m. Gloss. Officium decurionis.

kápni, -pok, -apj, -pom, -pjatok, -pnak, -pott: 1. Valakinek á bettsülete, tébe kapni: art agyarkodni, martzongatni, mors Kapitani: nimms Ehrn Angrifen. Conviciari alicui convitiis, Cic. 2. Embert kapstál: atkadtál, találtál: du fingst nimm Mann umgntroffen. Virum deprehendisti. Ter. Jéra kapott: nur fort un nimm Gutten gmetzgen. In bonum incidisti. Cic. 3. Szolgálatot kapstam: Dolgálatom akadt, -találkozott: ich habe nimm Dinnst bekommen. Servitium obtinui, Cic. adeptus sum. Suet. 4. Kárnak-, vagy kisnek ébe kapni: alttox mondatik, midón á kéz á kard, vagy kés kébe akad, -ütközik: in die Fesnisch das Messer gerie

fren. In Cubrei aciem impin-
gere. Plin. sec. A'tki a' kardnak
élibe kap, sebbel s'ántlya vis-
sza a' kezét: Sum in sin desum-
de manus' fülmlés' gyuiftl, sur-
zirstl szinen Hand mit Wun-
de zünick. Qui in aciem gla-
dü effendit, is manum vulne-
ratam retrahit. 5. Stol egy'-
felé, hol másfelé kap: sem-
miben nem álhatatos: nin-
de ünbeständig. Inconstans
est. Cic. jam unum, jam ali-
ud arripit. 6. Labra kapni:
tábra állani, elö-menni: sie
rüst den Fuss stellen, fortgehen
te machen, zu nehmen. Profic-
re. Cic. 7. Valaki' tisztibe
kapni: avat lezeri, magát
avatni: sich in eines Amt
mischen, eindringen. Se in al-
terius Officium immiscere.
Liv. 8. Szem-ügyet (Vic-
szemet) kapni: neki bátor-
kodni: einen Muth, und
unternehmenden Muth fas-
sen. Animum recipere.
Curt. Audaciam sumere.
Plin. 9. Szavába kapni
valakinek: belé kottyan-
ni, einem in die Rede
fallen. Interpellare
alicui. Cic. 10. Egye-
netlen erövel kapni va-
latibe: belé veszni: je-
manden mit ungleicher
Gewalt anfallen. Impar vi-
bus invadere ali-
quem. Cic. 11. Ölbe kap-
ni valakivel: bäckozni:
mit einem ringen, zum
Essen. Deluctari cum ali-
quo. Plaut. 12. Életre
kapni: elevenedni, le-
bendig werden. Revi-
viscere. Cic. Ez ín az
ökly ámnak sem hagyná
kelyben, ha-is életre

kapna: ich wenn nicht ein stein
wenn nur wieder lebendig
würde. Ne patri quidem
meo, si revivisceret hoc co
cesserim. Cic. 13. a
ra kapott (el-karalmazo
ezött vett) a' jonos'ág:
Abut nimmt überhand
nimmt zu, wächst ein. In
lescit malum. Quinc.
rebellant vitia. Plin.
Labra (inat) kapni: el-
ni, el-illantani, el-sza
tádni, el-szedni a lépes
el-sziveni, kerekket el
ni: hinweg stehlen, sie
auf die Seite machen.
Conjicere se in pedes.
Ter. dare se in pedes.
Plaut. Aufgreifen, pro.
fugere. Cic. C. La
bot kapott a' kö. jönye
je: el-lopták: ihm ist
mit Fug Gewalt
man: ist entwendet-
worden. Pa
trimonium ejus subreptum est
Plaut. 14. Az ön példá
mon nem kap: nem in
dul-el, azt semmi nek ta
tya: nur will meinem
Exempel nicht folgen, nu
nicht achten. Non sequitur
exemplum meum. Exem-
plum. Mem. Cic. 15.
Kapni az alkalmatos-
gon: azt el nem mulatni:
die Gelegenheit benutzen
nach Gelegenheit trachten
Arripere occasionem. Cic.
Occasionem haud segnem es
Tait. Occasio, dum favet, no
est amittenda. Cic. 16. Sze
kott. Fegyverekhez kap: a'
nyeloin vesi fegyvereit el-

um bewußt seinen Zungen zu
stellt einen Gewohnheit? Lingua
pro armis utitur. Lingua ver
sermonem adsumit. 17. Szárny
ra kapok: el-repülök. Irhon
uny fliegen. Avolare. Szárny
ra kapott á lúr: der Gedanken
beinahe fix geworden? Volat
fama. Virg. 18. Nagy pöltz ra
kapott: emelkedett: neu sat einen
stolzen Busen über seinen verlangent.
Adeptus est altum dignitatis gra
dum. Cic. 19. Az dedelt mohon
kapni: hinterlen fogni, — Mei den
nemi: sich denen begierig ver
greifen: Avide adripere Cibum.
Colum. Hadd, kapjon (hadd, egyék) a' ló egygy ke
vés szénát: lassen wir den
Pferden ein wenig Heu fres
sen. Sine, vorent equi paul
lum fceni. Colum. 20. A' ké
szeg emberek jó kedvet kapnak:
jó kedvük ereszik: heimüthig
Leute werden lustig. Ebriolati
hilarem mentem adripiunt. La
ber. 21. Rajta kapni (érni)
valakit a' Gonoszságon, — later
ságon, — lopáson, paráznaságon:
einen auf frischer That, — im
Diebstahl, — im Ehebruche ver
wischen, ertappen. Deprehen
dere aliquem in flagranti cri
mine, — in furto, in adulte
rio. Cic. Ha rajta kapnak,
roszszúl jársz: wenn man
dich antrift, wirst du übel
ran kommen. Si deprehen
sus fueris, Miseris accipie
ris modis. Plaut. — invenire
infortunium. Plaut. 22.
Erőre kapni: erlangen, erwer
ben: An Stärke zunehmen.
Vires recuperare. Plaut. &c.
Vires recipere. Ter. 23. Hogy
ha ujra igen kapjak erre a kön
vet: wenn ich nur dieses Buch
ja wieder bringe einen Kuß
Lohn zu wagen, Libro

huic novitas lenocinatur. Ovid.

24. Valakinek a' hajába, — szá
kállába, — szemébe kapni: ha
jának —, szakállának —, szemé
nek esni: einem in die Haare
— in den Bart fallen. Involá
re in capillos — in ora alicui
Ter. Plaut. Barbam alicui vel
lere. Horat. 25. Lábra kapott:
fel-lábbadott á bereg ségből
gyógyult: wieder auf die Füs
se gekommen, — genesen
worden, wieder gesund.
Convaluit ex morbo. Cic. 6.
Az által kapott lábra: fel-
kapott, ment elö: Er kam
ist wieder empor gekommen.
Perhoc elucratus —, evectus est.
Cic. 26. Szavat kapni:
fel-találni, fel-lelni:
Eröfatra: suchen, forschen
wenden. Conatus sumere, tol
lere. Horat. 27. Nem me
rek nálánál okosabba ka
pni: vele fel-tenni, vele szo
val meg-intézni. — kí-kös
ni: sich unterstehen mit einem
Klugern es zu versuchen. Non au
sim cum sagaciore contendere.
Ter. 28. Rossz ügybe ka
pni: rossz ügyet vinni-fel: ja
ba magát avatni, keverni: sich
in einen schlechten Handel ein
mengen. Pessimo Negotio se im
plicare. Cic. 29. Lehetetlen
dologba kapni, — dolog hoz fo
gni, ein möglichen Dinge sich
unterfangen. Impossibilia
adgredi. Quint. Nagy dolog
ba kapni: nim übni ein Ma
chen Gross Werk vornehmen
fahren. Magna moliri. Cic.
Játékba kapni: anfangen
zu spielen. Ludere incipere.
Cic. Esztelen mintába kapni:
sich thörigt bereden lassen: nim
albernen Anbiet annehmen.
Iungere Vulpes. Virg. Jobba

Kapni, 3 semmit se végezni: tunl dűlőfoghoz mocsni, ünd nichts ausrichten. Multa moveri, et nihil promoveri. Ter. A'kit sok-felé kapni, kevésed szokott bízni: Vinzenzum Jund. vmuk, vinzenzum Unglück. Pluribus intentus minor est ad singula sensus. Prov. Jegyverhez kapni: zum Gewehr greifen: Arma capessere. Cic. — sumere. Cæs. Azt sem tudom, mihez kapjak, — fogjak: ich weiß nicht, was ich unternehmen, anzugreifen soll. Ignoro, quid aggrediendum mihi sit. Cic. Más egyhez, más máshoz kapni: Unterschieden, bald nimm, bald das Andere unternehmen, vornehmen. Alterare. Liv. Jam unum; jam aliud arripere. Cic. A'sokból sem tud mihez kapni: er weiß nicht, wo er den Anfang machen soll. Copia fandi eum impedit. Cic. Valamihez fogni: Hand — legen: ad rem aliquam manum admovere. Cæs. — accedere. Cic. Botot kapni: a. um Stock fassen. Fustem arripere. Ter. 6. vkről kapni: Stockschläge bekommen. Baculi ictus accipere. Ovid. Ha botot kapok, majd el-tö-rik-lak innét: wenn ich Stöcke bekomme, will ich dir Beine machen, daß du sie fort gehen. Si fodie baculo fustem capio, aut stimulum in manum, testudinem istum tibi ego dirabo dabo. Plaut. Meg te érdögöt kapni: du wirst wohl übel ankommen. Adhuc tu male excipieris. Liv. — maximum auferes malum, invenies infortunium. Plaut. Kapta (fogta) magát, 3 el. szaladt: schnell davon gelaufen gehen. Se proripere. Cæs. et profugit. Cic. A' kutya vette kapta a' nyúlat: der

Hund faßte den Hasen mit den Zähnen an. Canis leporem medium arripuit. Tacit. 30. Hová kapsz (kihez fogsz) ha tettedet kitörik: wo willst du hin, wenn dir das Bein gebrochen wird? Quo te miser vertes, si mox crus tibi confregeris? Ter. 31. Valakihez kapni: abban gázolódni: einen seinen Ehre Angriffen. Existimationem alicujus oppugnare. Cic. — violare. Cic. Venire contra existimationem alicujus. Cic. 33. Erőre kapni az ellenség: hatalmasabb lenni az ellenségnél: Inn Feind stärker zu werden anfangen. Prævalescere incipit hostis. Appian. 34. Ebet kapott: ebül jött: wurde übel angenommen. Male acceptus est. Liv. Zetest kapott: fizetése járt: er bekommt einen Sold. Stipendium accipit. Cic. 35. A' keszszel betegség után erőre kapni: erőre jönni, gyarapodni: meg-gyógyulni: zu Kräften kommen, genesen. Convalescere. Cic. Vires a longa valetudine recolligere. Plin. 36. Partra kapott: an das Land getrieben: ért, jutott: er ist ans Ufer gekommen. Contigit litus Lucan. Pénzre kapni: pénzhez jutni: Geld bekommen. Pecuniam accipere. Cic. Ukasságra k

ni, lépni, -jutni; ideszálanni: zum Vorschein kommen, gutan gen. Dominationem obtinere. Curt. ad eam pervenire. Cic. 37. Kétkedik, tétovázik, tétovázik, Dunaba haló ember: nunc huc, nunc illuc fluctuat animo. Prov. Liv. 38. Belém kapott: -kaptatott, -vetett: mir ist mit angezogen. Involavit in me. Plaut. 39. Nagyon kapnak a gyermekek az édességen: kóstolják, szeretik azt: die Kinder kosten begierig und gerne. Pueri dulcia avide inhiant. Plaut. A' játékon nem kapnak: an Spielen finden sie kein Wohlgefallen. Lusu non delectantur. Hor. Tsak akkor kapok, a' mi jó: nur dann, wenn Gut ist, begnügt mich. Tantum ea, quae bona sunt, me capiunt. Cic. Régen volt, és azért nagyon kapnak kajtak: es war einmal, und darum sind sie gierig gewesen. Pulchrum fuit, et ideo cupidissime ejus flagrabant. Nep. Kapok az igazon: ich bin begierig nach Neuigkeiten. Avidus cupidus sum novarum. Corn. Nep. 40. Mint hogy senki nem kap kajtat (senkinek nemtelle), vagy kötik fel egészül: weil sie niemanden anziehend genug sind, kommt mir. Ea, quoniam nemini obtendi potest, itur ad me. Terent. Nem kap te kajtád, a' ki ismer: dem sind sie kein Geheimniß, dem wird sich Gutes nicht verbergen. Tel lat te, qui non novit. Quint.

Nem kap á tanulásra: er wird sich der Kunst nicht ganz beginnen. Non satis avide adripit litteras. Cic. 41. Fűhez, fához kapni: mindenütt segédelmet keresni: überall Hülfe suchen. Neque

consilii locum habere, neque auxilii copiam. Terent. Prov. 42. Kézhez kapni: kézre kerítenem, in die Hände bekommen. Recipere, comprehendere. Cic. -valakit -jammudni; -aliquem -Cic. 43. Nem kap á másén: á másét nem kívánnya; es nimt sich seines fremden Gutes. Abstinens est alieni. Plin. Sec. 44. A' szülé (a' leány-nézőben) kapva kaptak kajta: sie haben sich begierig darauf gestürzt. Parentes animo gaudenti libenti acceperunt Pomponium. Cic. 45. Büntetést kapott: meg-büntettetik: er ist gestraft worden. Poenas dedit. Cic. -Subitó kapta Cic. 46. Ha ezéret kaphatok: wenn ich mich wieder vor dieser Strafe wohl hüten, meine Zuflucht wieder nehmen. Si te winder vindicta paulum firmitatis accepisset. Cic. 47. Most tsak tűzeál benne, maszszor a galagonyán-is kapna: jetzt nur, sonst möchte er überall, wo er nur Futter, Nahrung bekommen. Nubes fodicat in eo. (-cibo) alias cum voluptate -, cum desiderio accipiebat liberum Carinum. Colum. 48. Tsak kamaz a' tűzet kapott a' tűz: meg-gyújtotta azokat: das Feuer hat sie angezündet. Cui dii dant. mox ignis carbasa carpsit: Luc. 49. A' veszett eb hozzám kapott: meg-harapott. ein wüthender Hund hat mich angebissen. Rabidus canis admordit me. Plaut. 50. Rókát kapott (meg-parkolódott) a' tűzre: er setzt

Sinnen Lärmen werk begreifen.
-ifhaupt werden. Subuestum
eſt Ganſaſe ejus. Suet. 51.
Nyakon kapstak (meg ragad
ták) á tolvajt: mun fut
Sun Elnb nmüfeſt. -gr.
fanyem gnvommen-
Comprehensus eſt fur. Cic.
Astökbe kapstak: üstökön
ragadták-meg egymást:
Per Comam se arripere
runt. Tac. 52. Rosdát
kapni; meg-rosdásodni
rozſom, haarreyſen, ha-
ßig werden. Texere,
nem Contrahere. Plin. tu
gine abolui, ni
Arcuginem incidere.
Cic. 53. Fackast, vagy
más féle Valami Sebet kapni:
á lovaglás vagy menés ál-
tal-való fel-törés, meg-
Sebesedést nyerni. Plin ni
ttun Wolf prätten. fünf
Wunde bekommen. Atteri
equirando. Plin. Vulnerari,
vulnere percuti. Cic. 54. Fat-
tyat kapni; ütni, meg-sze-
lüſitetni; meg-eſett; törvény-
telen módon terhbe eſett: zü
Falle kommen; nimm den
Feind mwüſſen. Devirginari.
Petron. labi. Ovid. proelem spu-
riam utero capit. Cacil. 55.
A' hátúlsó szegbe kapni: ar
meg-támadni: den Feind hin
ſinten angreiffen. Impugna
re tergo hostium. Liv. Nem
miltó veſzedelmes-is egyszer
so kalcba kapni: nicht nicht
wenig, auch gefährlich iſt es,
einen Menſchen, einen Ge-
ſinnen Ehrgeizigen anzugreiffen.
Non eſt res digna, imo pre-
culi plena eſt, animos cunſa
plures aggredi, invadere Cic.
56. Jó üzletet kapott: jól
meg-ütögették; er hat den

Feſtungen bekommen. Solido
capit ictus. Liv. -plagas-
ra accepit. Cic. 57. Akta
tosságot kapni: nyerni, ta
ni: Gelegenheit bekommen
Occasionem nanciſci. Cic. Be
tsületet kapott (nyert, valla
á ki-adott iratsát: nun fut
gen ſeinen Beſitz, ſeinen
vinst gab, einen Eyd ablegt
Honorem ob edita ſcripta c
ſecutus eſt. Cic. Szép dícſé
tet kapott: nun fut ein Geſchen
Lob bekommen. Magnam
Summam laudem conſecutus
eſt. Cic. Hol kapsz eledelt
magadnak? wofnm bekomm
ſie ihren Unterhalt? Nefrung? Unde h
petes Cibum? Ter. El-vgari
fo Feleletet kapni: abgefla
gen Antwort bekommen
Repulsam ferre. Cic. -pat
Cic. Két főtisztet kapn
ſein Tod ſtatten Flacken b
kommen. Macnlati ma
lis lucidis. Plant. Két fo
rintot kapott ajándékba
nun fut zwey Gulden zum
Geſchenk bekommen. Du
os flarenos accepit dono.
Ter. Hideg-telést kapott:
nun fut den Finger bekom
men. Digiti ignem ſebris.
Plant. Nagyobb hivatalt
kapott: nun iſt ſeine in Wü
den Ernennung. Majorem
dignitatem conſecutus eſt.
Cic. Kocsrat kapott: á'
házasság' dolgá'ban. Ver
fut nun bekommen, abgn
winnen werden, nichts d
nun ſalten. Excidit uxore
Ter. privatus eſt conjuge
Ovid. Kézhez kapstam á' le
veledet: ich habe deinen
Brief nun ſalten. Percepi
tuas litteras. Cic. Mit kapse
vele? was wirſt du damit

nyakaltam, gnvainnam? Quod obtinebis per Loc. Cic. Érennel nyakat-levet (po. ton-ts apadat) kapni: gleich Feindschaft ü. ninn Ostsagen. Pugnus continuo in malam rem. Horebit. Terent. Valami nyavalyát kapott: ein Fieber ist ihn ankommen. Aliquem morbus occupat. Nep. Orrot kapni: ninn Ursache bekommen. Objurgari, reprehendi. Cic. Parancsolatot kapni valakitül: Befehl von jemand bekommen. Mandatum accipere ab aliquo. Cic. Szolgálatot kapott: er hat einen Diener bekommen. Servitium bonum accepit. Cic. Tisztséget kapni: ein Amt erhalten. Honores adipisci. Cic. dignitatem, officium obtinere. Cic. Választ (levelet, üzenet) kapni: einen Antwort bekommen. Responsum accipere. Cic. Verest kapni. Prügel bekommen. Verbera subire. rc. Plin. 58. Kapkaja (ötül neki), mint Koldus az új, gyanús Tót á pogátsán: wie fremde Leute sich wärmisch stellen. Delectant veluti Balbi Lanum Polyxenus. Prov. Kapni az üssagon: wirst! bezwingen mit der Klugheit. Est audax, studiosus novitatis. Cic. Mit kapsz á Vitágon: mit fängst du dich so an der Welt an? Quid mundo tegeres adhuc? 59. kiszúnyságért kapkodni: - vesztek össze.

vel: um einer Streitigkeit willen kommen die zum Streit. Ob exiguam rem veniunt in certamen. Cic. tüzet kapkodni: Feuer suchen. Accitos defendunt in certamen. Cic. 60. Dereken kapni (ragadni, fogni) valakit: einen mitten beym Leibe anpacken. Medium adripere aliquem. Terent. A' gyermeket kézzel kapni: das Kind mitten am Leibe ergreifen. Infantem in sinum rapere. Terc. kapdá' kötönyeged': nimm deinen Mantel. Conjice pallium in collum. Plaut. 61. Már nyelvükre kapkodnak (ragadnak, szóba kevernek) bennünket az emberek: wir müssen nun den Leuten zum Gespeutz dienen. Jam nos fabula sumus. Ter. Nyelvére kapkodták ötet: man ist ihm Leuten in die Mäuler gekommen. Venit in ora hominum. Horat. 62. Jához, fához kapni: ergreifen: wenden Hülfe, noch Rath wissen. Negare consilii locum habere, negare auxilii copiam. Ter. Mindenhez kapni: alles anpacken. Omnia arripere. Cic. Semmin nem kapni: an nichts seinen Lust haben. Nulla re teneri. Cic. 63. Mindgyárt kardot kapott: - ránto: man hat gleich den Degen ausgezogen. Illico arma capessivit. Liv. ferrum -, gladium corripuit. Cic. - ensem stringit. Virg. 64. Rá kapni valamiben: erfahren. Antsnit nu ntwas nehmen, einen Sache

werden. Participem fieri de alicujus re. Plaut. 65. Kaps á rossz értésötön: rossz értelmü, vagad azokhoz: ne ijts ninges „ tsun bösen Dingen. Infectus est pravis moribus. Liv. Rossz ba kapni: rosszra adni magát: nin Ábrt bugnsnn. Malum facere. Cic. 66. Valahinek á beszületsébe kapni: azt sértegetni: jmmanden sn sninnen Ehren angreifen. Lacere alicujus existimationem. Cic. 67. Aron en soha sem kaptam: uram na nem szaggattam; uram na nem vetett az eszem: nesz tsun bin ich nin bugsinnig gewonnen. Id ego tum quam adfectavi. Liv. 68. Aron kapni (azt szeretni), á mi szép, jó: dies gefallen, wird gesehen, und gut ist. Ea delectari, quae pulchra, et bona sunt. Cic.

Mindenki kap á boron: nin jeder trachtet bugirnig nach Wein. Omnis inhiat Vino. Plaut. A' dicsetes mindnyájan kapnak: nin jeder trachtet nach Lob. Laudis studio trahimur omnes. Cic. Nem tudom mit tudnak azon az Ohsmány képen kapni: ich wüsste nicht, wes sie sich an ihn stigen sollen. Nescio, quid in facta ejus facie adspecti possit. Tacit. Akarott (ördög) szem volna, melly (á ki) rajtad nem kapna: nin misgünstiges Gemüth sennet sich nicht finden möchte. Malevolo animo esset, qui te amore non dilexerit. Catull.

69. Jó hire 's nevet kapni. Jó hiret 's never szerezni magnak: sich in Ruhm setzen. Venire in Nobilitatem. Claritatem Nominis adsequi vel sibi comparare. Cic. Kapott valamit szeret á tudom: nur gut nin Wenig in ihn bringt. Delibavit ars. Ovid. Hol lehet ollyen Materiát kapni? wo Leute mit solchem Zeug bekommen? Ubi porro talis Materia (Grammatici) aquiri? 70. Jó alkalmatosságot (—ságot) kapstunk: —tet tünte szert: wir haben Gelegenheit bekommen. Obtigit nobis bona occasio. Plaut. Nem lehet mindenkor továt kapni a' tüz-ütésre: nin Ende nicht allemahl Feuer zu haben. Ad excutiendum ignem non semper tapidis est occasio. Plin. Szükön kapni valamit ntwas Genau bekommen. Angustè aquirere aliq Colum 71. A' kezét á tom-kezéte oda kapta: szorította: sie drückte Fest ihre Hand nin Freundin, und nin gezwungenen. Dextra molaris manum ei compressit. 72. Méltóságát szüleivel kapta: arzal eg gütl született: seine Vorfahren so alt ist als ihr ist gleichzeitig. Majestas Agnaea est ipsi Plin. 73. Ha otthon kapnak: ertappt: wenn ihn zu Hause werden. Si te domi deprehendero tic. Ötet-is ott kapstam: auch ihn habe ich dort angetroffen. Num etiam Pupsee

kendi ibidem. Pl. 74. Sok szem kap vajta: sokaknak tet. szik: tűnben gefällt no. Mul. tis placet. Cic. kapott a' szeme a' gyümölts' képségén: sin desiderii hos fructus gustu iucundi. Pulchritudine potius quam usu ejus delectati sunt. Cic. 75. Hogy' tudott itly vesszőba kapni: - kósz szat tsclelcedni? magát itly gonoszságba keverni?. min sot nur sich können in einen solchen Verdacht einmischen? Qui potuit se tali malo implicare? Cic. 76. Azzal ka. va kapott: - ijlt: mit dem ist nur dieser Betrug gelungen. Dicto hoc, consecutus eguum. Liv. Minden tőrá kap; aki tsak ültet. wie jeder, dem nur Gunst, schmeichelt. Omnis, qui potest, in aquum conscendit. Ovid. A' hajó' nake az ára a tsó. nakra kap vala: dem Schiffs Bauch gab sich in den Rachen. Dominus navis in scapham confugiebat. Cic. 77. A' módi-szerint nem kapsolt: ärgert nicht. Non afficior veste, secundum morem hominum, Kap vajta, mint ek tas a' fedélen: wie Moos auf dem Dache. Inhiat rei, velut aquila tecto. Plaut. 78. Előtte a' jó, es még-is a' rosszban kap: ert Választ ya: bevor schmeckt nur nach Gute, und wendet sich dann sogleich zum Bösen. Antequam se habet melius, et tamen eligit pejora. Cic. Inkább kapnak ezen, mint azon. kommt sich durch Sünde, als durch andern. Malunt hoc, quam illud eligere. Cic. 79. Kap-

va kapsját (vessik) a' partékás: ra árúit: nach ganz misbrauchter Waaren. Raptim vendun. tur merces. Cic. Nem igen kapsják a' partékájait: nicht sind seines schlechten Waaren. Non valde conquiritur ad emendas ejus merces. Cic. Kerem kedet kapstam (vettem) a' levelet: ich habe mir einen Brief verschafft. Percepi litteras tuas. Cic. 80. Egybe kaptak (egybe vesztek) a' tsészét a' tsészétől a' tsészén vallás: sie sind über Religion, und Ansehn sind uneinig geworden, und haben mit einander gezankt. Homines cum Deorum (dedecore, probro) in contentionem venerunt. Cic. 81. Langot kapott: vetett: er hat sich nützenden. Flammam concepit. Caes. p. o. a' ház' fedele. ire coepit. tectum domus.

Kapó, -ónak, -ót: ragadozó: ein Räuber, ein tückischer Mensch. Raptor, oris, m. Phädr. Só falato kon kapó: nyalánk, nyalakodó: ein Leckermaul. Lixurio, onis, m. Auson. Más fetsségén kapó: ein genauer, neugieriger Zeuge, der Zeuge neuer Gegenstände. Possessoris amore alienæ conjugis, is, m. Aur. Vict. Valamin igen kapó: sehr begierig nach etwas. Perstudiosus rei alicujus. Cic. 2: ragadozó p. o. [illegible] Tetek: tückischer Mensch. Manus rapaces, num, f. Cic.

Kápolna, -nának, -nát: kis szent egyhár: ein Heyligthum. Aedicula sacra, æ, f. Liv. delubrum, i, n. Cic. fanum, i, n. Cic. sacellum, i, n. Cic. Házi kápolna: ein Hauß Heyligthum. Sacellum, sacrarium domesticum. ii, i, n.

Diannának szentelt kápolna: templum Dianae sacellum. Cic. A' jó Istennek szentségének kápolnája: nimm Hegyl. in den Gütten Gottes. Tabernaculum boni Dei. Cic. Kápolna, melyben Istent jelentenek: nimm Hegyllen, wo Göttliche Ausspruche gehalten werden. Oraculum, i, n. Cic.

Kápolnátska, -kának, -kát: nimm Hegyllen, Tempelchen. Sacellum, i, n. Cic.

Kápolódás, -ásnak, -st: Ein Umpatzkodás: patzkodás. Cavillatio, onis, f. Cic.

kápolódni, -dom, -dtam: gúnyolni, illetni. kákogni, patvarkodni: Gespött treiben. Cavillari. Cic. A' tanátsra ellen kápolódni: den Rath verspötten. Cavillari Senatum. Cic. Auctoritati ejus illudere. Cic.

Kápolódó, -ónak, -ót: Ein Spöttler, Spötter. Gúnyoló, patvarkodó, valaki ellen kákogó: Ein nimm Spottender, Spötter. Calumniator, oris, m. Cavillator, oris, m. Cic. Ezen kápolódónak kápolodása nekednem árthat: Dein Spotten wird dir nicht schaden. Cavillatoris hujus Maledicta nocere tibi non possunt. Cic.

Kapontza, -tzának, tzát: Ló, vagy medve szájára vetett Zár: vaskosár, hogy ne harapdhasson. Fiscella, ae, f. Colum. Lupatum, i, n. Virg. Chamus, i, m. Bibl. Kapontzát vetni a Ló szájára: einem Pferde nimm Maul Korb anlegen. Fiscella capistrare Equum. Plin. 2. tréfás tsüfsze,

mellyet a kovátsok a sótalaj, és vad-termés ellen tónak, ha nem állya a patkóslást, az ökrek vetnek: Ein Zaumspan. Postomis, idis, f. Lucil. Nagy kapontzája függ az ökrén: Ihm hängt ein Zaumspan an dem Maule hinunter. Postomis huic ingentibus pendet. Lucil.

Kaponya, -nyának, -nyát: 1. Ember Fejének, vagy Koponyája, Cranium, ii, n. Cels. Kaponya, kapinya, tsepa, vitő edény, oblós kerekded Kötség, mellyel ízznak valamit forrásba: Situla, ae, f. Plaut. Hozz magadnak egygy kaponya Vizet: bringe nimm Gefäss Wasser mit. Situlam ferens adferto cum aqua. Plaut.

Kaponya boritló kártya, -ának, -tyát: Ins' Zimmerspiel, Spielkarten, Subtilia Ludi, quibus in mensa ludere solent. Pervicacium ii, n. Blancard.

Kaponya-fúró, -ónak, -ót: Ein Schädelbohrer. Trepanum, i, n. Wojt. terebra Chirurgica, ae, f.

Kaponya hegy, -gynek, -gyet: Ein Berg, wormit Christus der Welt gecreuziget worden, ein Schädelort. Mons Calvariae. ntis, m. Mattäi 27. Marci 15. Luc. 23. Joh. 19.

Kaponyatska, -kának, -kát: nimm Wasser Eimg. Situla, ae, f. Gloss.

Kapor, -nak, -prot, -prokat. pl. Dill. Anethum, i, n. Colum. Ánis kapor: ein Anis? Anethum fani culum, Linn. Eb kapor: braun Mentika: ein Zimmet Fenichel. Anethum Corula, ae, f. Linn. Kerek kapor. l. kapornyatafű: Kleiner kapor: ein Dillenkraut. Anethum graveolens. Linn. Olasz kapor: Anis kapor. Ins Anis? Anethum fani culum.

Kapor-fű, -üvnek, -üvet: Ins' Dillkraut. Anethum, i, n. Colum.

Kapor-mag, -gnak, -got: szurokfüvmag. Anethi semen, inis, n. Varr.

Kaporona, -nának, -nát: borjú, annak gyümölcse: szurokfüvmagvú. Cappāris, is, f. Colum.

Kapor-olaj, -jnak, -jt: szurokfüolaj. Anethi oleum. ci, n. Officin.

Kapós, adj. usus mindenütt uralkodó. Quod captum emitur. Varro, a, um. Cic. Igen kapós a' bora: kaprak kapja: sokan vesznek ennek a' bornak. Vino ejus nemo inhiant. Cic. Nem kapós: nem ujság: senkinek tetszik: senkinek sem kell. Nemo ei inhiat. Cic. Elején kapós volt: anfängl. sehr gesucht wurde. Initio captum emebatur. Cic. — multum valebat.

Kaposka, -kának, -kát: a' lapta-játékban: das Fangen beim Ball. Pilae exceptoria lusus, us, m. Ulp.

Kapóskát jatszani: Ballon fangen spielen, das ist, ihn nimmt den Anderen in die Hand wirft. Pila datim ludere. Ulp.

Káposzta, -tának, -tát: das Kraut. Brassica oleracea, a, f. Colum. Olus, eris, n. Cic. Abajdott káposzta: das klein Gehackte Gesalzene, c. f. Plin. Tejér fejes káposzta: das weisse Kraut Gemüse. Alba brassica capitata. Plin. Fodros káposzta: krauses Gemüse Gesalzene. das Laus Gesalzene. Brassica Apiana, crispa. Plin. Hajdina káposzta: Buchweitzen Kraut. Caules testi. -tum, -rum. Ovid. Harasztos káposzta: ein dürres Gemüse. Brassica elongata. Walstein. it. Raphanos (fodor) káposzta: Rettig Kraut. Olus crispum. Plin. Has ab káposzta bi. Horat. it. Hasáb káposzta bi. Horat. Pars caulis, Caulinum, Secta.

Kel káposzta: ein Glutinger Gesalzene. Brassica Cornuta. Plin. Olasz káposzta: das Welsche Gesalzene. Brassica, Colum. Italus. Ci. brassica Sabauda. Linn. Repczén káposzta: das Rüben Kraut. Brassica Erucastrum. Linn. Savanyú káposzta: das sauere Kraut. Brassica acida, v fermentata. Tej-fe-les, és kapros káposzta: saures Kraut mit Milch, und Kraut. Brassica flore lacteo et Aneth condita. [illegible] Vörös fejes káposzta: das rothe Kraut. Brassica capitata rubra. Plin. Virágos káposzta: Kardifiol, Blumen Gesalzene. Brassica cauliflora. Vogt. — botrytis. Linn. Zöldes (szalonnás) káposzta: mit Speck gemengtes Gesalzene. Olus tela uncta lardo pingui. Horat. A' fövő káposzta kotyog: das Gesalzene kocht. Caules in ferendum crepitant. Plin. A' káposzta minden tzremöczei között leg föbb: das Gesalzene

übertrifft alle Küchen Kräuter.
Antistat brassica oleribus omnibus. Cato. Édes káposztát va-
csorára enni: Kost zu Abend
essen. Caenare olus. Horat.
Aki nem szereti a káposz-
tát, hüst se egyék az: Wer
mit dem gemeinen nicht vor-
lieb nimmt, der ist des
besseren auch nicht werth.
Carnibus haud dignus, qui
male mandit olus. Prov.
Káposztát tölteni; szár-
mát készíteni: Krautwan-
ken füllen. Folia acu
docum caulibus farcire. Hyg.

Káposzta-fej, -jnek, -jet, -fő:
der Kopf Kohl. Caput brassi-
cae capitulata. itis, n. Colum.

Káposzta föld, -dnek, -det: der
Krautacker. Ager olera-
ceus, i, ü, m. Colum.

Káposzta hernyó, -nyónak, -nyót:
die Kohlraupe. Eruca brassica-
ae, f. Colum.

káposzta lév, lévnek, levet: die
Krautsuppe. Jus caulium ace-
dorum. Apic. Káposzta lében
főtt hal: in Krautsuppe ein-
gesotten Fisch. Piscis muria
incoctus, us, — i, m.

Káposzta-palánta, -tának, -tát:
die Krautpflanze, oder Kohl Pflanze zum Ver-
setzen. Brassicae plantas transferre.
Colum.

Káposzta-pillangó, -gónak, -gót:
-lepke, -pille: die Kraut-
fliege. Papilio brassicae,
onis, m. Linn.

káposzta-palánta, -tának, -tát: der
Krautsalat. Lactuca ex brassi-
ca capitata, ae, f. Schrad.

Káposztás-kert, -ertnek, -ertet: der
Krautgarten. Hortus olito-
rius, i, ii, m.

Káposztás-kertbe nézni, -nézek
nézt: Kandisiren. Káposz-
-kertbe néz: Kandzsa, Kan-
tzal: neugierig. Curiosus
spectat. Ter. Lyncus est. C
Káposztás-kertbe néző, -önek, -
der Neugierige, der mit
Augen die Gemüse fängt. L
bo, onis, m. Cic. obligem
intuens, entis, c.

Káposztás-rétes, -snek, -st: die
Krautpastete. fultigter mit
mit Kraut gefüllte Küche
Artolaganus caulibus repl
tus, i, m. — farctus. Cic.

Káposzta-torzsa, -zsának, -zsá
der Kohlstrunk, der Kraut
strunk. Caulis brassica. i
m. Plin. stirps brassicae, s
c. Colum.

Káposzta-tsima, -mának, -má
olasz-káposzta tsirája: d
Kohlbrocken. Brassica moll
ces cauliculi, orum, m.

Kapotnyak, -nyaknak, -kot: für neu
mogyoró-fa alkja, kleck ka
pot: der Haselwurz. Asa-
rum Europaeum, i, ii. Linn.

Kapotnyak gyökér, -rnek, -kere
der Haselwurz. Asari ra-
dix, dicis, f. Linn.

Kapocs, -csnak, -pcsot, -pcsok,
pl. ins Kleid, der Knopf
Fibula, ae, f. Voss. Arany, vag
ezüst kapocs: ein goldenes
silbernes Heft. Aurea, ve
argentea fibula. Virg. Kan
(Chim) kapocs: das Kleid
tel mit einem Knöpfel. Fi
bula, qua vestem nectere habet. F
bula uncina. Paulin. Nő
tény kapocs: die Schlinge
zum Kleid. Fibula, qua
auriculam (extimacutum)
habet. Plin. Kör kapocs:
ein runder Knopf. Fi
bula annea. Cic. Szőles ka
pocs. die Zunge. Fibula
latior. Varr. Vas kapocs:

zimmergesimsalz. Asungia Ca-
ponis a, f. Offic.

Kapspan-ôc, -onak, -ot. Ein Ar-
nita, Wolfsmilch, nim Gr-
wächs. Acnica, ae, f. Wogt.

Kápsrál, -lnak, -lt, -lok, pl. -ti.
Zedes: ehm Conzonul. Decu-
rio, onis, m. Vacc. l. Kápsláz.

Kápsrázat, -tnak, -tot: vakító
dolog: nimm Vmblendung,
nin Blendwerk. Ludibrium
oculorum, ii, n. Cic. Praestigiae,
arum, f. Cic.

Kápsrázni, -zom, -zik: kapsrozni:
homályosan látni, egygy do-
log helyett kettöt, hármat is
látni: nicht recht sehen. Ca-
ligare. Quint. Kápsrázik
(kettözik) a' szemem: ich
sehe nicht recht. Caligant
mihi oculi. Cels. Oculi mihi
Coeuntant. Plaut. — szerszám-
gyuntur. Cic.

Kápsi, -inak, -it: Kapsona: ein
Zaum: nimm Zaum. Cap-
saris, is, f. Colum.

Kapsrozni, zom, zik: l. kápsráz-
ni.

Kapsros, adj. p. o. kápsrozta: nim
Zimmt gemüt mit Zimm. Ci-
di Caules anetho conditi.

Kapsrozni, l. kápsrázni.

-kapsrozni, rozok, -roz; -rozom,
-rozza: mit Zimt gm-
schmack machen. Anetho con-
dire, anethum indere. Tacit.

Kapszi, -zinak, -zit: 1. Max-
tacék, szrécda, vagyadomany,
Játékmány. Ein Gnüter, ein
Aas, Unrecht an sich
gebrauchtes? Gütz. Mancia,
arum, f. Cic. Breda, ae, f.
Cic. Rapsina, ae, f. Li. Spoli-
um, ii, n. Cic. Kapszsira adni,
vetni a' Várast: ein Stadt
der Plünderung übergeben.
Urbem direptioni re-
linquere. Cic. Kapszsira ju-
tott mindene: mindenéz el-
fel-szrédálták: er ist ganz

lich ausgestünchet worden.
Omnibus rebus spoliatus est.
Nep. — exspoliatus est. Cic. Kiszakapzsolva: megfosztatott. Paratus ad praedam. Cic. 2. adj. Kapzsi emberek: ragadozó emberek: nincsenek benneszökött Mangel. Rapax homo, avis, piscis. Cic. Kapzsi hajók: sin Rauböschiffe. Naves praedatoriae. Liv.

Kapta, -, tának, -tát, mellyre a tsizmadia a tsizmát, tsapantsát üti, a varga pedig a tripellőt, tripsöt: ins Leisten, Schuhleisten. Modulus, i, m. Hor. Calcei (carbatini) forma, ae, f. Hor. Ötet-is a' maga kapstájához mérte: man hat ihn nach seinem Schuh abgemessen. Animum ejus ex suo metiebatur, speculabat. Cic. Ita cum modulo ac pede metiebatur. Hor. Az ideás nem varga bőre, hogy azt valaki a' maga kapstájához mérhesse: die Idee ist kein Schuhleder, das man nach seinem Fuß, Leisten ausmessen kann. Alius formulis aptatae dicta abiicias. Cic. Mindent egygy kapstára húzni: mindenek egygy formán bánni: alles über einen Leisten schlagen. Omnia eodem pede metiri. Plaut. kapstára ütni, vexni, a' tsizmát (a' tsiz-

mát) den Schuh auf den Leisten spannen. Aptare calceos (cothurnos) modulo. Cic. Kapstára húzni valamit: etwas über einen Leisten schlagen. Ad virum reseccare quid. Tac.

Kapsta-bőrű, adj. p. o. Mivel legény, ne nézzünk mi szín bőrből van a' csizmája. Ne spectemus, olens operarius pellium utrum. Hor.

Kapsta-fa, -fának, -fát: mellyre a' tsizmákat igazíttyák: ein Schuhleisten, worüber man die Schuhe streicht, a, f. Aptan. Formatutorum, modulus Calceari, i, m: regula Calcearia, ae, f. Mindnyájan egygy kapsta-fára vagyunk ütve: sind alle über einen Leisten geschlagen. Unum Coganorum omnes noveris. Tacit.

Kapsta-faragó, -ónak, -ót: ein Schuhleistenschneider. Calcei marum sculptor, oris, m. effector tenuis pellicorum, — Formarum lignearum, oris,

Kápstalan, -nnak, -nt: unzünftig. Capitulum, i, n. Collegium Canonicorum, ii, n. Társaságos Egy-házi Kápstalan: Gemeinschaftliches Stift-Haus, ohne Canonicorum Capitulum. Collegiata Ecclesiae.

Kápstalan-béli Fő Hely-tartó: Generális vicárius. Ein Grand-Vicarius, Stift-Vicarius? Generalis Capitularis Vicarius, is, rii. m.

Kápstalan-béli Úr, úrnak, urak: ein Chorherr, Kanonik: ein Chorherr, Canonicus Cathedralis, i, lis, m.

Kápstalan-béli Dékánnya, -nnyának, -nnyát: ein Chorherrn, Kanonikerwürde, Decanatus Canonicorum Cathedralis, us, m.

Káptalan' Jfiúsá bizonyság. Decanus Collegii Canonicorum, i, m. Káptalan (kántorsa)-ének Lője: Succentor chori Capituli. Capituli Cantor, oris, m.

Káptalan' Jet olvasója: kápta-lan-béli Lektor:

Káptalan' Jeje, -jének, -jét: Prépostje: der Probst, nächster nach dem Bischofe. Praepositus Ecclesiae cathedralis, i, m.

Káptalan' tsinos-tartója: — kustossa: ein Stiftsherr, und Schatz-Meister des Capitels. Capituli Custos, odis, m.

Káptalan' temploma, -mának, -mat: der Domkirche. Ecclesia cathedralis, ae, lis, f. Templum cathedrale, — Collegiatorum, i, ist, n.

Káptár, -nak, -at: mehkas, mehkosár, kelentze, képü, képü, kúpü: der Bienenstock. Alvearium, ii, n. Cic. alveus apiarius, ei, eii, m. Colum.

Káptára ütött, part. ühres nemü Jmaszlagnak gnjesztetett. Formulis aptatus, a, um. Cic.

Káptatni, -tatok, -tat: 1. Partra hágni, — hajtani; fel-felé hegynek menni, hajtani: hegyre fel-kaptatni: contra ascendentem trahi, in montem enitii. Curt.

2. Lábra akarja kaptatni (felgerjeszteni; felélesztetni) a' lázadást: or will einen Aufruhr anzetteln. Seditionem intendit excitare. Liv.

Káptató, -tónak, -tót: hágó, part. pactos, domboros hely; ein Ort, der steigt, und bergen gehet. Locus acclivis, i, m. Cic. Collibus praeruptus, ta, tum, in quo in ascensu difficultes vehitur curres. Nagy Kaptató van előttünk: wir haben einen steilen Weg vor uns; wir haben einen schweren Weg vor uns bergan. Acclivis mihi mons est obvius.

Káptatni, -tatok, -tat: sich-ka

magában foglalja: finem Tugend
selbst, insonderheit die Andern
in sich. Haec Virtus Caeteras am-
plectitur, comprehendit, conti-
net. Cic. A' tudományhoz ajta-
tosságot kapcsolni: eine Gu-
thätigkeit mit der Gottesfurcht
verknüpfen. Eruditioni pietatem
t[illegible]. nicht allein den
Wissenschaften, sondern auch der
Gottseligkeit beflissen seyn.
Eruditioni pietatem adjicere.
Tertull.

Kapcsolódni, -dom, -dik: sich ver-
wickeln. Se implicare. Cic. A'
szóllo-veszszö kapcsaival más
hoz kapcsolódik: die Wein
stöcken selben mit ihren
Gäbelgen an nächste An. Com-
plectitur Vitis suis claviculis
quid quid est nacta. Cic.

Kapcsos, adj: mit Haften ver-
sehen. Fibulatus, a, um. Colum.
Kapcsos beszéd: Amt einer
Syllogismi, wo nun nimm Ge-
wisse also fest, dass, wo sagen ist
eben nun, wo dass gefragen ist.
Dilemma, atis, n. Martin.

Kapcsocska, -kának, -kát. ein klei-
nes Häftel. Fibula parva. d. f.

Kapcsozni, -csozok -csoz; -csozom,
-csozza. a' kuhára kapcsokat
varni: etwas mit Häftlen
versehen. Vestem fibulis insu-
ere. Cic.

Kapcza, -czának, -czát: 1. eine
Gefängnetzung, eine Fussfessel.
Involucrum Pedum, i, n. Cic.
Pannulus, i, m. Ammian.
Socculus, i, m. Vulga. 2. Bo-
tos, ein fal-hüzni-valo: eine
Fussbekleidung, ein Fussgestell, pl.
ein Socken. Soccus, i, m. Tacit.

Botos-, gyapju-, nemez kap-
cza, Süveg-csizma: ein Filzfuss-
lado, onis, m. Ulp. Kötött kap-
cza: ein Fussgestell, ein Socken.
Soccatus, reticulatus, i, m. Suet.
Szoros a kapczában: wie sind
in den Fuss-, in den Klammern ge-
wachsen. Res nostra Angustae
sunt. Cic. Ita servitutis fatali

a' kapczaj [illegible] (ha a
szedelencet látnánk) wenn
wenn wir Gespenster Augen
Gemüthen, nemlich wie gleich
mallenus et in eadem vestigia
subito — Orig. Prov. Nota.
All-kapcza: der Fussbeug
Maxilla, ae, f. Cic.

Kapczás, adj. 1. botost iselő
der Socken anzieht. Soccatus
a, um. Senec. 2. Kapcza
(ina-ütött, in-pedes) fe
lö: mit Füssen, und den
Terrenget in den Mittel Gelen
den der Hinterschenkel Jun.
Suffraginosus equus. i, m.
Colum.

Kapczáskodás, -snak, -st: d
gazdálkodás, kötelörkö
dés: der Zwietracht, der Zank
ung. Contentio, onis, f. Cic.
gium, ii, n. Cic. litigium, ii
plant. vitta, ae, f. Cinn

Kapczáskodni, -dom, -dik: g
zdálkodni, kötelörköd
Zwietracht, Zanken. Disceptare
Cic. Jurgari, stor. vitari
tricari. Cic. Mindenkiben
kapczáskodik: um Jedwed
mit allem. Cum omni lite
tur. Cic.

Kapczás-tetemes, adj. ina-
ütött, in-pedes p. a. ld.
l. kapczás.

Kapczás-viselö: kapczás, k
tost kordozó, -viselö: der
Socken anzieht. Soccatus
a, um. Sen.

Kapu, -punak, -puti 1. welchen
kerítéssel tér-ábe) zaunet: d
Thor. Porta, ae, f. Cic. Dia
dalmi kapu: Thor Zwischen
Thore. Porta trium phalis, et
tis, f. Plin. Emelts ös-, vag
-ös fel-vonó kapu: ein Zug
thor. Cataracta, ae, f. Liv. Por
ta decussatim Vieti. Porta
ena adtrahi, et demitti porte
Gyözedelmi (sanguis, minu
di adalmi) kapu: Triumph

nyilo kapu. Ajtom, ház' zsong. Ajtó
sługnl Jul. [illegible] Valoé biforez, az
ium. f. Vide. Hits kapu: Aini
ms Ajtom. Portula, ae, f. Liv.
Nagy kapu: Az' gnoszn Ajtoz.
Decumana porta, Liv. Tagas
kapu: innin bmitud, ohne wni,
tes Ajtoz. Lata-, spatiosa
porta. Vide. Tengerre nyilo
kapu: ház Ajtom az Arn Zin.
Porta maritima, Cic, porta ad
mare fecens. Cic. Kapu elibe
jönni: kons Ajtom tolmacs. Ve,
nire ad portam. Cic A' kapu elott
varakozni valakire: [illegible]
[illegible] auf jemandens
kom dem Ajtom nntwartten. Ex,
spectare aliquem ad portam. Cic.
valakit a' kapu elott varakoz,
tatni: ninem am Ajtom wrz,
ten lassen. Aliquem ad por,
tam jubere exspectare. Cic.
[illegible] Tár (nyitva van
elotted) a kapu, Sur Ajtom
Pfuft dor offen. Porta tibi pa,
tet. Cic. Varas' kapuja: Sur
Diebthor. Urbis porta. Cic.
Ki se lépni a kapun. Zniem
Fuss dem Sur Ajtom fintzen.
Pedem porta non efferre. Cic.
Be-térni, be-vontani, be-
szagatni a kaput. Sur Ajtom
aufbrechen. Portam effringere. Liv.
Be-zárni a kaput kö-fallal: dur
Ajtom zumauren, zuvermachen.
Obstruere portam. Cas. Valaki or,
ra elott a kaput be-zárni: ni,
emem vor dem Thor Jur Ajtom zu,
machen. Portam alicui clau,
dere. Cas. Győzedelmi kaput
emelni valaki tiszteségére: ei
nen Sieg Bogen Triumph
bogen errichten. Arcus tri,
umphales honoribus alicujus
exigere. Cic. ki-nyitni a'
kaput: auf thun Ajtom eröffnen,
-öffnen. Portam patefacere,
Cas. -recludere. Cas. kaput
nyitni (altalmatos sagot adni,
nyitani, szerezni) valakinek
minden szolgálatra: Gn lagen
seit einem zu allen Dienst gu,
thun. Alicui ad omne malum fa,
cinorem praebere. Cic. Nem
messze a' kaputul: nicht weit
vom Thore. Non longe a' por,
ta. Cic.

Kapu-bálvany, -nynak, -nyt:
kétfelé elvetö kö, vagy tölke:
Kapu-fél ellenzö kö, vagy
tölcz dur Auf, Flügel
Taxum prominens, quo ba,
ses postium portarum cur,
tium muniuntur. Parastata,
ae, f. Vide. Pro thyrum, i, n.
Vide.

Kapu-ellenzö, -önek, -zöt: mil
lyent Gyözött lehet látni
a' Vár' kapuja elott: dar
Schutz wenn ein Thor
thors. Munimentum por,
tae praestructum, i, n.

Kapu-fa, -fának, -fát: ka,
pu-fél: Ein Thor Thorpfo,
sten. Postis, is, m. Cic. Scapus
cardinalis portae cardinis.
is, m. Vide. Valakit a'
kapu-fának tiszteletle,
nül hagyni: jemanden
ohne Gruss, ohne Abschied
stehen lassen. Aliquem in fa,
stigio relinquere. Virg.
A' kapufátul venni bú,
csút: Jemen Ans Thores
Abschied nehmen: ohne
Abschied fort gehen. Posti,
co discedere. Prov. Vasis
non conclamatis abire Prov.

Kapu-fél, -inek, -it: kapu-fá
fa, melly a sarkoltat tart,
tya: t. Kapu-fa.

Kapu-gém, -nnek, -met: a'
kapu elott le- s fel-vonó
gyakorlás gerenda, Sar am,
pe: dur Schlag baum, Sper,
ren baum. Repagulum ad,
vectarium, i, n. Vide.
porte.

Kapu-kulcs, -csnak, -csot:
dem Thor zu schlüssel. Clavis
portae, is, f. Liv.

Kapun-állo, -ónak, -ót: kapu őrző: ein Pfortner, ein Pförtner. Janitor, oris, m. Varro. Ostiarius, ii, m. Vitr. ad limina Servus, i, m. Apul.

Ajtó? nyitása, -sának, -sát: ein Oeffnung ein Pforte. Lysis, is, ios, eos, f. Porta Circulis. Vitr.

~~Kapu nyitó, -ónak, -ót:~~

Kapu nyitó, -ónak, -ót: ein Pförtner. Janitor, oris, m. Varr.

Kapu-őrző, -őrnek, -őrt: ein Pförtner. Janitor, oris, m. Virg.

Kapu-pénz, -znek, -zt: Vám, mit a' mellyet a' ki-nyitásért fizetnek: Vectigal, alis, n, quod vel Praemium, quod datur eis, qui portam reserant. Fris.

Kapus, -snak, -st: Kapun-állo, Kapun-nyitó: ein Pförtner. Atriarius, ii, m. Plaut. janitor, oris, m. Varr. Ostiarius, ii, m. Var.

Kapu-sarok, -knak, -kot: ein Thorangel. Porta Cardo, inis, m, et fl. Perfician.

Kapu-szám, -mnak, -mot: vorattal, porta: jó szágúl-való fizetés, adó: ein Abgabe ein Pförtner, ein Zins bey dem Thore, nögun. Porta Palatinalis, e, is, f. Porta cenſa. Cic.

Kapu-szárnyai, -nak, -t: ein Thorflügel: Valva, porta Circalis, arum. f. Cic.

Kapu-szemöldöke, -kének, -két: ein Oberpfoſten ein Thores. Superliminare Porta, aris, n. Plin. Superciliam Portae. ii, n. Vitr.

Kaput, -nak, -tot: Német dolmány, felső köntös: ein Oberrock. Epitogium, ii, n. Plin.

Kaputlan, adj. mellynek kapuja nintsen: p. o. Város: ein Thorloſer

Ein Thor ſtehet. Ubi sine Porta — porta Caret.

Kaputska, -kának, -kát: ein Pförtchen. Portula, ae, f.

Kaputrinus, -nak, -t: Szeles Barát: ein Cognium Ant. ein Mönch. Monachus privus, i, m.

Kapu-vám, -mnak, -mot: Abgabe, Zoll, so man in den Thoren nimmt. Portorium, ii, n. Vectigal alis, n. Quod ad Portas Urbium exsolvitur. Cic. l. Kapu-pénz.

Kapu-zár, -rnak, -rt: ein Pförtner: ein Thorſperrer. Portarius, ii, m. Portitor, oris, m. Porta Porta. Fest.

Kar, -rnak, -rt: 1. Karja, öle az embernek: ein Arm. Brachium, ii, n. Cic. Ulna, ae, f. Claud. Veni Corporis, oris, m. Ovid. Faxadtt, lankadtt karok: müde Arme. Fluidi lacerti. orum. m. Ovid. Hnos, inis, vastag karok: ein ſtarker Arm. Fortes lacerti, Claud. Ki-tsúszott karok: ausgeſtreckte Arme. Extenta brachia. Cic. Meri. Nuda brachia. Cic. exsafitata brachia, Plaut. Vitae katalom kar: ein weiblicher Obrigkeit. Sceptrare brachium. Voss. Ai kar hordozó, ölel: ein Arm trägt, umbraſſet, umarmet. Brachium gestat, Plin. amplectitur. Cic. Amit a' kar nem bir: was man nicht gewinnen kan ist, was ein Arm nicht umfangen können. Quod humeri non recusant. Horat. Le-tsüggenek a karjai, ein Arm hängen ihm. Fluidi pendent lacerti. Ovid. Tsenge lejtek karjai közt venni valakit: einen in ſeine weiche Arme annehmen umfangen. Niveis aliquem complecti ulnis. Claudian.

Vissza-térni a' hadból szeret-
mesének karjai közé: hon-
nan Ennyen in Cin Annen
sinnen Mutzenlinbtren Zimück
kommen. Ex bello in am-
plexus suorum Carissimorum
reverti. Cic. Hátra fordított
karokkal vitéz ötet: mint
sut ihn mit rückwärts ge-
bundenen Armen zu führen.
Brachiis post tergum revin-
ctis ductus est. Cas. Ki-ter-
jesztett karokkal fogadni
valakit: jemanden mit aus-
gebreiteten Armen empfan-
gen. Extentis brachi-
is accipere-Cic. excipere
alicuem. Liv. Valakit karok-
ra emelni, és hara vinni. je-
manden auf die Arme neh-
men und nach Hause tragen.
Brachiis aliquem excipere, le-
vare, et domum. ferre. Karon
fogva —: von dem Augen-
mund —, Brachio excepto-
a, um. 2. Jó karban hagy-
ni valakit: einen in Gnaden
stande lassen. In bono sta-
tu relinquere aliquem. Cic.
Elöbbeni karba (állapotba)
helyheztetni valakit: jemand
den vorigen in den alten Zu-
stand setzen. Restituere ali-
quem in statum antiquum. Cic.
Jó karba vagyunk helyhez-
tetve: wir sind in gutem Stand
versetzt. In bono statu
loco collocati. Cic. Ösze-
jönni, colligi: in gute Lage
kommen, bene se habere. Cic. Jó karban lát-
ni valakit: einen in guten Stand
setzen. In bono statu
collocare aliquem. Cic. Jó karban hagy-
ni valakit: einen in Gnaden
stande lassen. In bono sta-
tu relinquere aliquem. Cic. Jó karban
in Ruhe Zustand (in
Gesundheit) zu setzen. Sanos
te in bono loco, (statu) pos-
sum esse. Cic. Jó karban tar-
tani a' házat, das Haus im
Bau und Instandhalten.
In bono statu conservare
domum. Ædes sarctas tectas
conservare. Cic. Igen rossz
karban vannak dolgaink:
unsere Sachen sind gar übel

beschaffen. In pessimo statu
res nostræ sunt. Cic. Extre-
ma conditione sumus. Liv. Ze-
Ének-lö kar: ein Chor, der
singt, oder musicirt.
Odeum, ei. n. Pitsen Chorus, i, m.
Cic. Tellyes karral meg-zen-
dült a Musika. Cic. Die Mu-
sik läßt sich mit vollem Chore
setzen. Pleno choro in harmo-
niam venit. Cic. am Caneba-
ture. Cic. 3. kar-ja: kar
a' testhez tartozó: die Extremi-
täten; [illegible] des Cörpers
Thorax, acis. m. Cic. Superiores
partes corporis in cede sacra.
4. Rend, rang, hivatal,
tiszt: der Stand. Ordo, inis,
m. Ter. Status, us, m. Cic.
Minden tiszti karok: alle
Stände. Omnes ordines. Cic.
A' mennyei karok: die Engel.
Virtutes Cæ-
lestes. Intimi. f. Ives.

Kár, -ának, -at, -ok, pl. Schä-
den, Verlust, Verlust: der
Schade, oder Verlust, der Nach-
theil, der Verlust. Damnum,
i, n. Cic. detrimentum, i, n. Cic.
dispendium, ii, n. Catum. Ja-
ctura, æ, f. Ovid. interci-
sum, i, n. Ter. Labes, is, f.
Plant. Der Abgang. A' gabo-
nában jég által esett kár:
der Wetterschaden. Calami-
tas, atis, f. Cic. Fontos, wag-
tos tekély, kár: Wichtigkeit, od.
Geringe der Schade. Damnum
magni momenti. Cic. magni
ponderis. Cic. vel — exigui. Cic. Helyre hozhatatlan kár:
unwiederbringlicher Schade. Irrepa-
rabile damnum. Cic. Reserves Cäg-
dalmas kár: verschmerzlicher
Schade. Dolore sum — dolore ad-
ficiens damnum. Cic. Kétsze-
res, kettös kár: doppelter
Schade. Duplex damnum. Cic.
Nagy kár: ein Grosser Schade.
Id. Magnum detrimentum.
Cic. Veszélyes kár:

nin allgemeiner Unglück. Universalis jactura. Cic. Tetemes Kár: nin nagyobbik szem. Damnum, quod alienus momentum est. Cic. A' másnak által tett kár: Jus Dins gemeestrum Jesuch. Damnum per peccca illatum. Tct. Türhető kár: nin nutrüglichen Jesuchen. Tolerabile damnum. Cic. Hári javaiban vallott kár: Jesuch in seinem Haus Wesen. Naufragium rei familiaris. Cic. Mi kár benne: nit art: was schadet es? Quid nocet? Cic. Tsak egy kár benne: nur nins Jesuch kommt an ihm. Unum deest ei. Cic. Egy mást érni a' kárt: ns folgt nin Jesuch nit dem andern. Damnum alterius alterum aliud exspirit damnum. und a kár érette: ns ist Einem um ihn. Jactura ejus non est miseranda. Cic. Kár, hogy nem nagyobb! Jesuch, dass es nit grösser ist! Malum, quod majus non sit! Plaut. Nem nagy kár: es ist kein grosses Jesuch. Jactura levis est. Cic. Kár neki az á' sreg ruha: nwig Jesuch um die jetzo un Kleider (die um un sind)! Dispendio est ipsi pulchra illa vestis. Plin. Ember és lo-bétli kár nélkül esett-meg á' tsatai: die Gesellschaft ist ohne Menschen, und Pferde gelaufen worden. Sine jactura hominum, et equorum pugna commissa est. Cic. Kár nyittya boldogra á' szemét: wers braucht, die Jesuchen aufzuthun dem Klug. Malo accepto fortunatus sapit. Prov. Qui nocent, etiam stultum docent. A' kárt szokott tenyészni, magva nints, ga wird hüzni: es folgt

tsen: p.c. Vta

nin Jesuchen rüf dem Andern. Damnum solet post se damnum trahere. Senec. Nagy a' kár vallott kárunk: nins Jahr nim grossen Schaden gethan. Ingens detrimentum accepimus. Cic. Kár volna emelt meg-hatni: es wäre Jesuch, wenn dieses nicht bestünde. Damnum esset, si id tolleretur. Cic. Másnak kárán tanúl-való jó szivvel kár vergnügt-élni: an dem Schaden ein Wolgnügen empfinden, heisst grausam sein. Indecorum est, aliorum cujus Voluntate, quam ea nos habet, abuti? Cic. megtészen (meg-tsordúl) az ó kára: sein Jesuchen wird nur spitzt. Reparabetur ejus damnum. Sec. Maga kárán okosodik (tanúl) az ember: mit seinem Schaden wird einer klug. Piscator ictus sapit. Prov. Qua nocent, docent. Noxamenta, sunt documenta. Prov. Ottos ember az, a' ki más kárán tanúl: der ist ein grober Kerl, der mit seinem Leid Jesuchen wird. Felicitur is sapit, qui vicino alieno sapit. Plaut. Másnak a' kárára élni: einen Jesuchen haben. Insidiari alicui malo. Cic. Kárára nem lett: es ist nit zu Jesuchen. Non erit tibi damno, non erit tibi confutes. Cic. Annak nagyobb kárára lészen, hogy sem néked: es wird ihm zu einem grössern Jesuchen gerathen, als dir, an ihm zu rächen. Id illi majori fraudi futurum est, quam tibi. Cic. Kárára van: es ist zum Jesuchen. Patriae luctuosus. Exitio est Patriae

Cic. Kárál térítem: valakit kárán Jesuchen abbringen. Quem ex errore meo impedire. Plin. Valakit kárál fogadtatni: einen Jesuchen halten lassen. Aliquem ex errore suo recipere facere. Plin. Kárán okosúlni: durch Jesuchen weiser werden. Ex damno alterius cautiorem fieri. Cic. Kárát pótolni: den Jesuchen ersetzen. Damnum resarcire. Cic. Más kárán okosúlni: durch anderer Jesuchen weiser werden. Ex alterius damno cautiorem fieri. Cic. Más kárán tanúlni: durch anderer Jesuchen lernen. Ex alterius damno discere

Cic. Károt tenni Valakinek: jemandem allen Schaden anwünschen. Omne infortunium alicui imprecari. Plin. Valakit károt tétetni; beleyre horchen: nimand Schaden wünschen. Damnum alicujus refarcire. Cic. Károt vallotta valakiről, jégének: sie Unannehmlichkeit über jemanden zusammenfügt. Damno ejus fuit (Cic.) temere Fas ejus. Ovid. Magát károsnak tartani: sich für beschädiget halten. Nagy károsnak lenni: einen großen Schaden haben. Ingenti damno afficere. Cic. Károsnak lenni; magának károsnak hajtani: seinen Nutzen in nimand anderen Schaden suchen. Comparare sibi commodum ex aliorum incommodis. Terent. Nagy károsával vitte végbe: mit großem Schaden hat nichts gewonnen. Cum jactura magna, cum magno suo detrimento, cum magno suo malorum perficit: Cic. Maga károsával tanult: sie ist mit seinem Schaden klüger worden. Doctus calamitate sua. Cic. Maga károsával tselekedni valamit: etwas zu seinem Schaden thun: malo aliquid facere suo. Plaut. Károsa akar ejteni: er sucht mich in Schaden zu bringen. Exitium mihi parat. Cic. Ő nagy károt nagy károsa ejtett, — hogy őtet nagy károsa ejtsék. Magno is mihi detrimento fuit. Cic. magnum mihi detrimentum intulit. Cic. Ne féltsd nem károsak károsa: fürchte sich nicht, es werde dir in diesen dein nicht schaden. Nihil tibi pericli (damni) ego a me. Terent. Károsa esni; jönni; keveredni: Schade kommen. Damnum facere. Cic. damnum contrahere. Cic. Valakit károsítani károsa keveredni: nimand Schaden bringen. Honorem alicujus laedere. Cic. aestimationem alicujus imminuere. Cic. Valakit károsa keveredni, Schaden zufügen. Alicui malis ármánnyal ármánnyal esse. Virg. Ez ért károsnak vélem: ich halte es für einen Schaden. Hoc ego pro damno duco. Cic. Te károsodnak-e? Empfindest du Schaden? Sentis? Károsnak lenni: Schaden leiden. Noxa haec est. Suet. Sines te noxa haec est. Liv. Nem lesz károsod benne: nem lesz veszteségedre: Es wird dir nicht zum Schaden gereichen. Non erit tibi damno. Ovid. Semmi károsod nincs benne. Nihil tibi damni facis. Cic. Nagyobb károsodat fizeted-meg: du wirst es mit größerm Schaden bezahlen. Flagitio (damno) cum majore reddes. Plaut. Mosó ő ezt meg-tselekedi, de nagy károsával: er wird es jetzt zu seinem größern Schaden thun. Nunc facit, neque id ne tuo magno malo. Plaut. Ez neked nem tesz károsodra: es wird dir nicht zum Schaden gereichen. Ea res non parvo tibi erit damno. Ovid. Sokra károsodra nem volt tam: es hat dir nicht wenig Schaden zugefügt. Nunquam damno tibi fui, — damno te adfeci. Cic. nihil unquam tibi perierit a me fuit. Terent. Nagy károm esett: mir ist ein großer Schaden geschehen. Magnum mihi damnum est datum.

Cic. minden napi valami kis ká-
rom essik: ist kinde tegliek mini-
gen Eleinen Pferden. Quotidie
carpse parvo aliquo damno. Liv.
Nagy káromra lészen, ha ez
nem tsekelszem: ast vind
mit zum Pferden nicht essen,
wenn ich ast nicht thun. Da-
mno (Scandæ) mihi erit, si
id non feceso, — nisi hoc fac-
am. Cic. Az én kárommal lét-
tek ezek: das alles ist mit
meinem Pferde gegessen. Meo
damno hæc omnia acciderunt.
Cic. Sem károm, sem haszon-
bene. ist Jarbi da minne uns
zu beunruhigen, noch zu gewin-
nen. Mihi ipsi nec detrimento, nec
reditui. Plaut. Tsak káromra
fogadtam-be ötet: nicht zu mei-
nem Pferde Jabe ich ihn erlang-
nommen. Meo periculo talem
suscepi eum. Cic. Ez nekem ká-
romra vagyon. Das ist mir
nicht zum Pferde. Hoc mihi
detrimento est. Cic. Károm
tanitni, 's emberes örizkedni
szokott minden dologban:
was beunruhigt, das lehrt.
Quæ nocent, docent. Prov.
Az kárt magától el-kárálni:
den Pferden von sich abwen-
den. Incommodum propulsare.
Cic. Az kárt el-kerülni: den
Pferden nicht gehen. Incommodum
vitare. Damnum (incom-
modum) devitare. Cic. Orvosse-
ge ingyért. Plin. Az kárt hely-
re kozni ki-javitolni: den
Pferden wieder nutzbar. Da-
mnum resarcire. Cic. Meg-
tsalt a' tett kárt fordit annak:
den betrügerischen Pferden
müszt alle nutzbar. Damna
illata sarcienda tibi sunt;
Cic. Kárát okozni magának:
sich einen Pferden zu zeigen
Contrahere sibi noxam. Colum.
Az párt-szoto' kaborája, nagy
kárt okozott az országnak:
den Aufruhr der Parteigän-
ger hat viel Pferden dem Lan-
de beunruhigt. Seditio fa-
ctiosorum Reipublicæ damna
detrimenta adferit Tacit. — multa ei
damna intulit. Cic. Több kárt-
ot okoztak már ők nékünk a

dusch meine Pferde sind uns
sein retour beunruhigt wo-
den. Plura detrimenta nobi
per illos jam importata sun
Cic. Az kárt bé-kével szen
vedni: den Pferden mit G
dult ertragen. Aequo ani
ferre detrimentum. Cic. Tet
nes kárt szenvedni: allzu
grosse Pferden leiden. N
mium damnum pati. Colum
mium damnum ferre. Horat. Sok kárt te-
szen a' fák' ágaiban a' lé-
kre: die Zweige ist nur sch
jungen Zweigen zerbrich
Jos Pferde. Frondibus m
teficium animal Capra.
Plin. Nem tehet kárt ben-
ne a' Macska: das Pferd k
nem Ein Pferden merkw
Innoxius, a, um ab injuria
pecorum. Colum. Senkinek
kárt nem tettem: ich habe
niemanden einen Pferden z
gefügt. Nulli malum ad
Cic. — dedem intuli. Cic. nul
damno — detrimento fui. Cic.
kárt valtani ertleiden, sa
ban: Verlust an seinem Ver
mögen leiden. Jacere jactu
ram rei familiaris. Cic. Las
Pozza, ha kárt nem a tarsa
vallani: sperre zu, wenn d
Einem Pferden leiden wird
Provide omni cura, si damno
adfici non vis. Cic. Sok kárt
vallani: viel Unglück ja
ben. Multa mortem mato
rum. Plaut. A' tsatán kárt

vallott népében: kárcz eſett, meg-kárcz oſodott: nem jót in- tus ſentiſt hinc nimgyön- ſat, hinc Volz hamlearn. In pugna jacturam fecit, mul- tos milites Amisit. Cic. Ta- nak halálával a' tudomá- nyok kárt vallottak: Sub- vim Studiorum Subnu ſenſim tot Diſcentes gnlit- tus. Damnum littere in- terciti ejus ferebant. Cic.

Karabély, -lynak, -lyt: könnyü lovas ok' puskája: Ins Ca- rabinus. Catapulta, ae, f. Lis. Telopetum equeſtrium militum.

Karabélyos, -lyosnak, -lyost; -lyosok. pl. könnyü lovas katona: Ins Carabinus. Catapultarius, ii, m. Equus Carabinarius, ii, m. Schol.

Karabély- vagy karabíny szá- ju, adj. Szivó, szivó; pi- tyergő; tsinett a' szája szivas ra áll: Ins Mund naſ- rus Unimus Stoſt. Qui lacrimis repletum os habet. Tex.

Karafina, -nának, -nát: hasas, vékony nyakú üveg palatzk: Ein Bou- teille. Ampulla, ae, f. Plin.

Karaj, -jnak, -jt: karé, karéj: 1. tekeredés, görbe, hajlott linea: Ein Krümme. Flexus, us, m. Quint. 2. a' folyó-vízi part- tya: Ins Ufer am Fluſſe? Margo, inis, m, caſ. Iuvenal. Ora, ae, f. Plin. Kipa, ae, f. Cic. Karajra tartz: a' part- ſzéli hajlásan tartsd akör- ſzéli hajlásan tartsd akör- mant: a' felé igyekezz: Steure in Ihre Ufer zu kom- men. Ripam tene. Cic. 3. Karaj kenyér: ein Krümme, ein Laufl-, Stück Brodes? Crustum (frustum) panis. Virg.

Karakatna, -nának, -nát: madár- neme. ein Weiſſer: Taucher; Colymbus, i, m. Linn.

Kárálás, -lásnak, -st: tyúk szó- lása? Ins Gackern der Hühner. Gracillatio, onis, f. Clangor Gallinaceus, oris, m. Colum.

Kárálni, -rálok, -rált, -rálva. tsinál a' tyúk: ei- gyet ga-gyál. Gracillat gal- lina. Coeat tsocat, kevelget tojik: hint Glocken, unnig Wollen. Verba sine penn at. que pecunia. Prov. Plant.

Karálni, -rálok, -rált, -rálom, -rálva: karnak, tsócsnak tartani vatomit: nötvér fün mesſtelig, - jeſüdlich faltun. Pro damno habere, pontare, reputare alicui- ne kárvald szavadságodat: Müſſn nicht trig. Noli pro damno putare fatigium tu- um. Karállyák nékik ezé- ket: man ſaltet ihnen die- ſen Dienſt für Dienſte. Pro damno hoc ipsis imputant.

Karám, -mnak, -mot: kalit- ba, kunyhó, viskó: Behält- niß, Hütte, Hundshütte. Cáſa agreſtis, ae, is, f. gur- guſtiolum, i, n. Apul. Tugu- rium, rii, n. Varr.

Karamzsálni, -zsálok, -zsált; -zsálom, -zsálva: karmolni, körmölni; körömzsölni, kar- molni: Krallen. Unguibus vulnerare, -vulnus lacerare cui.

Karász, -sznak, -szt: Pontyfaſta- hal. Ein Karauſche. Cyprinus Carassius, i, m. Linn.

Karát, -tnak, -tot: betses-, drága kőnek, arany érté- nek mértéke: das Carat, iſt nigmetlich das Gewicht, wo durch man die Güte, oder den Gehalt des Goldes und der Diamanten bemütet. Auri, Diamantum et adamantum perfectionis gradus. A' leg-finomabb arany 24. karátos: Das beſte Gold hält 24 Carat Summa et abſolutiſſima bo- nitas auri eſt in 24 Cara- tis. Morin.

Karat ki-pótolás, -snak, -st: kará-

meg-téritès: die Vergütung. Indemnitas, atis, f. pön.

Kárát-tè-pótolni, -lom, -tottyam valakinek: einen Verlust ersetzen. Indemnitatem alicui praestare. Jct.

Kárátlan, adj. a' kárátot meg-nemkedett: verlustig, ohne Vergütung; unbezahlt; Indemnis, e, c. Sen. Kárát-lan-meg-kedett-meg a' tör-tét: er ist seines Verlustes unbezahlt nicht kommen. Indemnis per ignes evasit. Idem.

Kárátlanság, -gnek, -got: der Verlust. Indemnitas, atis, f. Papian. Jct.

Karátolni, -tolok, -tol, -tolom, -tollya: az Arany-nak, vagy Ezüst-nek értékét meg-határozni: einen Werth um das Gold, oder Silber bestimmen. Exprimere vim Auri vel Argenti. Probitatis auri, vel adamantis. Molin.

Karátozás, -snak, -st: die Mischung des Goldes mit dem Silber. Mixtio auri cum argento.

Karátozni, -tozok, -toz, -tozom, -tozza: az Aranyat mértékszerint össze egyelíteni az ezüsttel. Das Gold mit dem Silber gehörig temperiren. Temperare aurum cum argento. Cic. Datum permiscere.

Karátson, -nnak, -nt: Karátsony: Christus' Trübetés-napja: die Weihnachten, pl. das Weihnachtsfest. Nativitas Domini n. D. Christi. Natale Christi festum. dies Nativitatis Christi. Kis Karátson: das Neujahr. Circumcisio Domini, onis, f. festus ejus dies. Nagy Karátson: die Weihnachten, pl. Festum Nativitatis Christi. Eccles. 2.

Karátson' böjtje, -tjének, -tye: der Quatember. Jejunium Adventus. vigil. Nativitatis Domini, e, f.

Karátson' ünnepe: -jének, -je: die Christ-Weihnacht-Nox Nativitatis Domini, etis, f.

Karátson' estvéje, -jének, -je: der Weihnachts-Abend. Vigilia Nativitatis Domini.

Karátson' hava, -vának, -vát: der Christmonat, der Christmonath. Mensis December, bris. Mensis December, is, m.

Karátsonkint, adv. Jm Weihnachtfest. Tempore Nativitatis Christi. in festis Natalitiis Christi.

Karátsonyi, -i-féle, -i-hez: die Mutter. Sarcantelicana mater Nativitatis Christi.

Karátsony-ének, -nek, -nek: ein Weihnachtslied, Gesang, Christ. Natalitium. Christ. Canticum.

Karátsony' innepe, -jének, -je: das Weihnachtfest. Festum Nativitatis Domini n.

Karattyolás, -snak, -st: das Plündern. Blateratus, ûs, m. Tacit.

Karattyolni, -tyolok, -tyolt: Plündern. Blaterare. Ne karattyólly annyit! nicht so viel plündern so viel! Noli tantum blaterare. Horat. Jarrixe - Jest.

Karattyoló, -lónak, -lót: ein Plünderer. Blatero, onis, m. Gell.

Karazsia, -ának, -át: alexandrinisch Porzellan: Karazsia porcellan: ein Art grosses feines. Pannus Carsianus, -Carisianus. i, m. Carsianus vilioris sortis.

Kárba-jövés, -snek, -st: Verlust. Detrimentum. Jactura, ae, f. Cic.

Kárba-ment, -ek, -ett: verlohren gehen. Perire. Cic. Jompa. élü Celtis

o. ediny: ein Ausschuß Ochsenfüße. Vasa rejicula, ae, f. Cato.

Karabán létel, -tnek, -t: ein Strauß

Ordo, inis, m. Cic.

Karabantelus tó, ták, vét: ein Zaunpfahl, Carbunculus, i, m. Plin.

Kard, -dnak, -dat: Degen, Säbel, Schwert, à Németnek: Ensis, is, m. Hir. framea, ae, f. Juvenal. Gladius, ii, m. Cic. Élés -, vagy életlen Kard: ein scharfer, oder stumpfer Säbel. Gladius acutus, Plaut. -ot obtusus ii, i, m. Colum. Fényes Kard: ein glänzender Degen. Nitens Gladius. Cic. Hüvetsö Kard: ein Degen, so lange in der Scheide gestreckt, lange nicht ist gebraucht worden. Jejuna machaera, ae, f. Plaut. Kivont Kard: ein gezogener, nackter Degen. Distectus Gladius. Cic. Strictus ensis, -i Gladius. Cic. Köves (követ ki-rakott) Kard: mit Edelsteinen besetzter Degen. Gemmata framea. Ovid. Hegyes Kard: ein stumpfer Degen. Hebes machaera. Plaut. Villogva (villámló, villámló) Kard: ein blinkender Degen. Fulgens Gladius. Virg. Vitéz Kard: ein Soldaten Degen. Ensis bellator, is, oris, m. Sil. A' Kard meg-támadó tegyvér. Instrumentum, quo hostis petitur. Jac. Te kapd, ne puska nem fog rajta: wer ist unbesonnen, dem nicht bauwündet werden kann, der frohlockt. Improvisor abilis, ut Cicero. Prov. Ter. Kardal viaskodni valami ellen: mit dem Degen streiten wider einen. Gladio pugnare. Cic. Kardhoz kapni: zum Degen greifen. Ad Gladium accedere. Cic. Kardhoz hasonló: degenähnlich. Gladio manum admovere. Cic. Gladium, strengere. Virg. Az in Kardom sem für-fa, — sem bodza-fa: mein Degen ist aus Holz. Et mihi sunt vires, et mea tela nocent. Ovid. Prov. Ji tibi macharea est, et nobis ulna est domi. Plaut. Prov. A' kard tok fel-kötni: Oldalára kötni: einen Degen anhängen, umgürten. Ingenio se gladio. Aust. ad Herenn. Hüvelyébe tenni a' kardot: den Degen wieder einstecken. Gladium in Vaginam recondere. Cic. A' kardot hüvelyébül ki-hurni, ki-vántani: den Degen aus der Scheide ziehen. Gladium e vagina educere. Cic. Vala ki ellen kardot vántani, húzni, vonni: den Feind wider einen Degen ziehen. Stringere aciem ferro. Virg. A' kardot tüzbe tenni a' kardot: den Degen wieder einstecken. Gladium in Vaginam recondere. Cic. A' kardot hüvelyébül ki-hurni, ki-vántani: den Degen aus der Scheide ziehen. Gladium e vagina educere. Cic. Vala ki ellen kardot vántani, húzni, vonni: den Feind wie einen Degen ziehen. Stringere aciem ferro. Virg. Az in Kardom sem für-fa, — sem bodza-fa: mein Degen ist aus Holz. Et mihi sunt vires, et mea tela nocent. Ovid. Prov. Ji tibi macharea est, et nobis ulna est domi. Plaut. Prov. A' kardot fel-kötni: Oldalára kötni: einen Degen anhängen, umgürten. Ingenio se gladio. Aust. ad Herenn. Hüvelyébe tenni a' kardot: den Degen wieder einstecken. Gladium in Vaginam recondere. Cic. A' kardot hüvelyébül ki-hurni, ki-vántani: den Degen aus der Scheide ziehen. Gladium e vagina educere. Cic. Vala ki ellen kardot vántani, húzni, vonni: den Feind wider einen Degen ziehen. Stringere aciem ferro. Virg. Vitéz Kard: ein Soldaten Degen. Ensis bellator, is, oris, m. Sil. A' kard meg-támadó tegyvér. Instrumentum, quo hostis petitur. Jac. Te kapd, ne puska nem fog rajta: wer ist unbesonnen, dem nicht bauwündet werden kann, der frohlockt. Improvisor abilis, ut Cicero. Prov. Ter. Kardal viaskodni valami ellen: mit dem Degen streiten wider einen. Gladio pugnare. Cic. Kardhoz kapni: zum Degen greifen. Ad Gladium accedere. Cic. Kardhoz hasonló: degenähnlich. Gladio manum admovere. Cic. Gladium, strengere. Virg. Az in Kardom sem für-fa, — sem bodza-fa: mein Degen ist aus Holz. Et mihi sunt vires, et mea tela nocent. Ovid. Prov. Ji tibi macharea est, et nobis ulna est domi. Plaut. Prov. A' kard

Kard, vas at vágni kat a'lábá-
ra: kard viselni szinnel, hüvelyben tartani, szíjra, szíjon függeni, kard-
szíjon függeni. Kardot rántani, kardot
vetni: Angriffen, angreifen. Enfem
gestare. Plin. Kardot vonni:
das Schwert aus Zinfen. En-
sem (gladium) stringere. Cic.
Ferrum expedire. Liv. Kard-
ra kapni (le-kantsolni, le-
nyakazni, le-vagdalni) ar
embereket: die Leute mit
dem Schwerdte tödten. Fer-
ro occidere homines. Cic. Nagy
számú ellenséget kénytelt
kardra: eine große Anzahl
Feinde sah sich einer gro-
ßen Gefahr, über die Klinge zu
gehen bestehen. Magnus hominum
hostium gladio casus est.
Cic. Egyet szúrt kardra kiál-
vataleit: jemanden über die
Klinge stechen. Provocare
aliquem ad gladios decertan-
dum. — ad certamen, ad pu-
gnam. Cic. Kardra kelni,
(menni, szállni) valakivel:
mit einem die Degen mit
einander auskreuzen. Gla-
diis cum aliquo certare. Liv. ad
gladium devenire cum ali-
quo. Cic. Kardra vitetek!
vom Leder! Ad arma Quirites!
Cic.

Kardnak ólá, -foka, -szíje, -hos-
szúa, -lapja: die Schwerdts-
scheide, die Zwinge, die Klin-
ge, die Schwerdtsscheide. Gladii vagina, ae, f. — dorsum, i, n. Plin. — latitudo, inis, f. Cic. — longitudo, dinis, f. Cic. — planum, i, n. — pars plana ensis plana. f. Plin.

Kardára, adv. lásd, Kardéra.

Kard'fia, inak, -iát: Kard-
ötfia, Peter-Klas, bagnet:

Kard-fok, -nak, -ot: die
Rückseite des Schwerdts. Dor-
sum ensis, i, n. Plin.

Kard-formára, adj: Schwert-
förmig, Schwertförmig. Ensi-
form, is. Ensiformis, e, c. Kard-
formá bab: die Schwert-
bohne. Phaseolus ensifor-
mis, i, is, m. Kard-formá
ágy —, Kamper-dében kar-
min Fischmaul-Fisch, Zahn-
fisch. Xiphias, ae, f. Plin.
. Xiphias Gladius, Linn.

Kard'kegyre, -gyének, -gyét:
die Degen-Gehenke. Ensis-
gladii Cingulum, i, n. Vir.

Kard-kordozó, -ónak, -ót: die
Schwerdtträgerinn. Ensifer, e-
ri, m. Ovid.

Kard-hüvely, -lyének, -lyt: die
Scheide (Degen) förmige Vag-
na ensis, — gladii, ae, f. Cic.

Kárdiafiú, -inak, -t: Kätz-
chen (Weiden)! vica caprea Kätz-
chen Trauffiol, Blumen Zool. Bra-
vica Cantiftlora, ae, f. Wagt.

Kardiaké, -kónak, -kót: 1. die
Kardotska: die Blumen Jung-
— Fäbölchen, Blumen Schwerdt-
Gladiolus, i, m. Hyacint. 2.
— kard-fü: das Schwerdtkraut, die
Gnadenkraut. Gladiolus, i, m.
Schwärd. Linn.

Kardinális, -inak, -t, a' Römi-
ges Papa vrán elsö Fö pap
den Cardinal, nämlich der vor
nehmsten geistlichen Herr-
en unter dem Papste.
Cardinalis, is, m. Presby-
ter Ecclesiæ Pater, i, tem-
m. Kardinalisok
köre számláltatni: mit ein-
ter die Cardinälen einge-
nommen werden. In Pur-
puratorum Patrum numerum
cooptari. Suet.

Kardinális kalap, -pnak, -pot:
den Cardinals Hut. Cardina-
lium rubens galerus.

Kardinálisság, -gnak, -got: das

Cardinalat. Cardinalatus, us, m. Eccles.

Kardinál-virág, -gnak, -got: ein Cardinal blumen. Lobelia Cardinalis, a, tis, f. Linn.

Kard-lap, -lnak, -pot: ein flach Ros Säbels. Planum ensis, i, n. plana pars framee, -gladii. Plin.

Kard-laposás, -snak, -st: das Pferd gen mit dem flachen Ros Säbels. Plano ensis facta percussio, onis, f. Cic.

Kard-laposni, -pozok, -poz; -pozom, -pozza: valakit: einen mit dem flachen Ros Säbels schlagen. Plano ensis percutere. Lata ensis parte ferire, percutere aliquem.

Kard-markolat, -tnak, -tot: das Angen Gefäß, das Angengriff. Capulus gladii, i, m. Cic. A Kardgyát markolatig döfte az oldalába: er stieß ihm den Degen bis ans Gefäß in den Leib. Latera capulo tenus abdidit ensem. Virg.

Kard-markolat' gombja, -jának, -jat: der Angengknopf. Pilum, pommum gladii, a, f. i, n.

Kard-orrú, adj. p. o. madár: schnabelförmig gebogener Vogel: ein Pfeilschnabler. Recurvirostra, a, f. Linn.

Kardos, -snak, -st 1. schwerbewaffneter Mann, Krieger: ein Fechter. Gladiator, oris, m. Cic. A' kardosainkat (a' pitéztünket) tűz közé vette: er setzt das gewaffnete Volk zwischen zwey feindliche Armatos nostros inter duos ignes accepit. 2. adj. a. Kardal ellátott: mit einem Degen versehen. Gladio praecinctus, a, um. Ovid. b. bátor-szívű: muthig, beherzt, muthig. Animosus, a, um. Horat. Generosus, a, um. Cic. Kardos (vitézkedő) asszony: ein Zänkisches Weib. Contentiosa, -, litigiosa, rixosa Mulier. Quinct.

A' nyúl-szívű feleltmeséket-is kardoskodó tesi (meg-bátorit, tya, kardtza-, viadalra indit, lya, kardot ad, nyúj. kezébe) a bor: der Wein macht auch feige Leute muthig. Vinum etiam timidos generosos facit. — arma ipsis ministrat, strat.

Kardoskodni, -dom, -dik: mit einander fechten, kämpfen, Gefechte halten, streiten, zänken, Zank anfangen. Contendere. Cic. disceptare. Cic. digladiari. Cic.

Kardosan, adv. p. o. jár: mit dem Degen in der Hand einher gehen. Armatus cum gladio incedit. Liv.

Kardos bab, -bnak, -bot: hochgas bab: ein Pfauenmuthbohne. Phaseolus unciformis, i, is, m.

Kardos tantz, -tznak, -tzot: mit einer Degen Tanz. Xiphysma, matis, n. Paläp. Saltatio gladiatoria, onis, f.

Kardotska, -kának, -kát: ein Angengen, ein kleiner Angen. Gladiolus, i, m. Appul.

Kard' öltse, -tsének, -tsét: Kardfig, Fechtung, Bayonet: der Bajonnet. Bajonetum, ti, n. Fica schlopeti.

Kardozás, -snak, -st: Fechtung, Fechterey: das Fechten. Pugilatio, onis, f. Cic.

Kard-szíj, -snak, -jat: das Angengehenk (Band). Balteus, ei, m. Virg.

Kard-tsapás, -snak, -st: Kardvágás: der Pfauenmuthstreich. Ictus ensis, us, m. -gladii.

Kard-tsinátó, -tónak, -tót: Kardtsiszár: der Pfauenmuthstreicher. Machaeropoeus, i, m. Gladiatorius, ii, m. Gloss. Opifex gladiorum. ficis, m.

Kard-vágás, 1. Kard-tsapás.

Kard-vas, -snak, -sat: ein Angengen Klingen. Ensis lamina, f. Kettős élű kard-vasa: ein Angen Klingen zweyschneidig scharf. Lib. Ovid. Kard-vég, -gnek, -get: die Pfitzen

nimus Fäbels. Enfis – gladii mucro, onis, m. Cic. A' berfületet Kard végére bitni, nagy bolondság: finire Ihm auf die Spitzen des Degens aufsitzen, ist einen großen Unverstand. Ie peri culo fame exponere, præpostrum est Institut. Cic.

Karé, l. Karaj. itt á folyó-vis Karét tsinál: – tékeredik: Ihm macht der Fluß einen Bogen. Sic fluvius inclinat, flectitur, in Arcum inflecti, tur. Cæs. A' fütnek –, tüdönek Karéja: der Ofennlappen, der Lappen der Lunge, der Lungen. Lobus hepatis, pulmonis. Woyt. A' könyv Karéjára (szélére) ezt jegyzészek: die Randglossen. Annotationes auf den Rand eines Buches. Margin ales notæ lind, tarum. f. Cathol.

Karéjos, adj. bogig. Arcuatus, a, um.

Karéjosan, adv. p.o. ki-szökött á vér a' vágott érből: das Blut ist bogenförmig aus der Ader, da sie geschnitten ist worden, heraus gesprungen. Sanguis arcuatim exiliebat e vena secta. Liver.

Karék, -rékenak, -rékot: prédikálló szék, mellyből beszédet tartanak: die Kanzel, der Predigtstuhl. Suggestus, us, m. Cic. A' karékból beszédet tartani: aus dem Predigtstuhle reden. Ex cathedra concionem (sermonem) habere. Cic.

Karék-beszéd, -deuek, -det: Übung im Reden. Declamatio, onis, f. Cic. Rövid karék-beszéd: kleine Reden zur Übung. Declamatiuncula, æ, f. Gell. Tudgát á karék-beszédben gyakorlö: der sich im Reden übt. Declamator, oris, m. Cic.

Kar-ékeskedö, -önek, -öt: Kar-tö. tö: das Armband. Brachiale, lis, n. Plin.

Kar-ékesség, -gnek, -get: Kar-tö.

tö: die Anmuzsinunk. Armil a. f. Liv.

Karély, -lynak, -lyt: die Krälle, Kar-, Karmen, ja Vatzmenek, den ausstreckte Fuß eines Vo ches. Lobus, i, m. Blanchard.

Karélyos, adj. p.o. fü-levél, me ügy van ki-metszegetve, vagy hasogatva, hogy á hasadás tsak felig-fetzman hat ein Blatt, das halb einge schnitten wächst. Lobatum, tum plantarum. Hat om Karélyos fü-levél: ein Blatt, wovon Fuß tief eingeschnitten ist. Folium plantæ, in tres, quas as-divisum.

Kar-ék, -ékenek, -ékek: Arm, adus. Vena cubiti, æ, f. Bel Kar-ék: die innere Arm ader. Vena cubiti interior. K Külsö kar-ék: die äußere Arm ader. Vena cubiti exter or. Woyt.

Kar-fa, -fának, -fát: á hidato tét felül, fogódzó: das Ge länder. Loricæ pontium, a, Mathem.

Kar-gyökér, -rnek, -rkeret: d unserzel der Potenz, Radix potentiæ, icis, f. Algebr.

Kárhozat, -tnak, -tot: die Ver dammung. Damnatio, onis, f Cic. Ol Elvesség. Örök kár hozat: die ewige Verdam mung. Æterna damnatio, a onis, f. Tertull. Kárhozat fi nius Kind der Verdammung Damnationis filius. ii, m. Kár hozat á vége az istentelen d net: Kárhozat követi az isten telen életet: des Sünders ni tzu sündigen ist die Verdammung. Finis flagitio se vitæ est damnatio æterna Tertull. Kárhozatra hozza – ingerli –, kárhoztattya á le kemet: ins Verderben stürzen Pinde. In pejus ratum me ind cit Cic. Jokan kárhozatra men nek: zu Kárhoznak: hinein wa den Verdammnis. Multi da mnantur, eunt in perditio nem.

Kárhozatos, adj. verdammlich. Con demnabilis, e. c, Pallad. ki kárh

zatosabb nálodnál? wenn ist tum. Summtwe, wie du bist! Quis te damnatrice est? Cic.

Kárhozatság, -gnak, -got. Die Verdammung. Damnabilitas, atis, f. Gloss. et Voss.

Kárhozni, -zom, -zik: verdammt werden. Damnari. Lucifer'ro, vagy nem olvastam ki, 's mennyi kárhozik: auf Lucifers seinem Rabuzsa (Hinabstoßen) nincs gyüzsü, mert, ind wie hinab sind' verdammt nint gnevezzen. Ego e catalogo Luciferi numerando non percenseri qui, et quot damnati sint.

Kárhozó, adj. kárhozói: verdammend. Damnificus, a, um. Plaut.

Kárhozó, adj. verdammend. Damnandus, a, um. Cic.

Kárhozott, adj. verdammt. Damnatus, a, um. Luc. Kárhozott tétetik: eine Verdammte. Damnata anima. Cf. damnatus, a, um. Cic.

Kárhoztatás, -snak, -st 1. Die Verdammung. Damnatio, onis, f. Bibl. 2. Die Verurtheilung. Condemnatio, onis, f. Alp. Törvényes kárhoztatás: die gerichtliche Verurtheilung. Legalis condemnatio. Quint.

Kárhoztatatlan, adj. unverdammt. Indemnatus, a, um. Cic. Kárhoztatott.

Kárhoztatni, -tatok, -tat; -tatom, -tattya: 1. verdammen. Damnare. Cic. Condemnare. Cic. Extrexe. Cic. Törvésxe kárhoztatni valakit: jemanden in die Verurtheilung fallen. Ad metalla damnare aliquem. Plin. Sec. Galyára kárhoztatni valakit: einen zur Galeere verurtheilen. Ad remos damnare aliquem. Cic. Halálra kárhoztatni valakit: jemanden zum Tode verurtheilen. Capite damnare aliquem. Cic. 2. Mi-

ézet kárhoztatod (kárhoztatsz) a hozod, ingeckedvetekre) a (?) kenet? warum verdammst du mich zum Tode? Cur me in peccatum indneis? Cic. 3. Valakit tanáttsát kárhoztatni: mit Jemand nicht übereinstimmen, ihn verwerfen, nicht gutheißen, tadeln, verdammen, nicht annehmen. Consilium alicujus carbone notare, Hor. — improbare, Cic. vituperare. Cic.

Kárhoztató, -tónak, -tót: 1. verdammend. Condemnator, oris, m. Tacit 2. adj. p. o. Szó dalommal kárhoztató beszéd: eine tadelnde Rede. Invectiva oratio, ae, onis, f. Valakire kárhoztató ítéletet hozni: über Jemand verdammend den Richterspruch fällen. Dare judicium damnatorium in aliquem. Cic.

Kárhoztatott, partic. verdammt. Damnatus, a, um. Luc. Condemnatus, a, um. Cic. Örök tüzre kárhoztatott: auf ewig zum Feuer und Strafe verdammt. Ad perpetuam vincula damnatus. Luc.

Kar igazgató, -tónak, -tót: ein Chorallmeister. Chorodidascalus, i, m. Grac.

Karika, -kának, -kát: der Zirkel. Circulus, i, m. Cic. discus, i, m. Cic. orbis, is, m. Cic. Egyegyarányosító karika az egyenlítő: der Mittelkreis, Linie am Himmel, so die Welt unterscheidet. Aequator, oris, m. Wolf. Egyegyarányos közü karika: Circel die auf der Land-Linie überall die gleichweit von den Aequatore abstehen. Parallelus, m. Wolf. Napforditó karika: ein Sonnen Wendecircul. Tropicus, i, m. Wolf. Határozó karika: der Horizont. Horizon, ontis, m. Wolf. Meg karika: die Glorie, Rismbo. Orbis virtutis, is, m. Vas karika: ein -nake, -kát: Labeta: ein

nüsnamnyi kinz. Torcinus annus, i, m. Vid. Kapitkarika, ja: Vir torquem refingens. Solarius, i, m. Wolf. Orsó karikája: nin Zeimwinkel. Verticillus, i, m. Plin. Karikát kerekteini: zimkeln, nimm Cirkel messen. Circinare, Circinum facere. Plin.

Karika-gyürü, -ünek, -ût: kurz Fingerwurf. Annulus circularis, is, i, is, Mart. Cap.

Karika-kagyitás, -snak, -st: nin Wurf ninne Zeichen. Jactus disci, us, m. Tex. Ez nekem tsak egy karika-kagyitás: das ist für mich nur ein Zeitvertreib, -Kurzweil. Hoc pro me ludicrum quid est. Catull. hoc mihi ludus est. Cic.

Karika-játék, -nak, -kot: nin Zeitl mit dem Wurfzeichen. Ludus disci, i, m. Cic.

Karika kerekségü, adj. kreisrund: Zimkelrund. Orbicularis, is, e. Cic. Orbicularis, is, e. c. Appul. rotundus, a, um. Cic.

Karikálni, -kálok, -kált; -kálom, -kálly a: valamit: etwas im Ring umtreiben. Gyrare, Virtere. rotare aliquid. Ovid.

Karikántint, adv. in der Runde, rund herum. Orbiculatim. Macrob. — forogni: — gurmsen werden. — rotari: Idem.

Karikás, adj. zirkelig. Orbiculatus, a, um. Cic.

Karika-tsapás, -snak, -st: das Auszeichnen mit dem Zeichen. Exercitio disci, onis, f. Pers. Ez nekem tsak egyik karika-tsapás: kömmt mir Alles wie ein kurzweiliges Ding vor. Hoc mihi nullius negotii est. Cic. Hoc mihi ludus (Chirus) fuit est. Cic.

Karikástskn, -ának, -át: nin Ring. Trochulus, i, m. Plaut. tin. Karikástska a' Vas-ingen: Kar-ékes.

nin Ringlein, nin an dem Zeichen. Hamus, i, m. Virg.

Karikázni, -kázok, -kázt: Ringe zeichnen. Discos ludere Hor. Discum ejaculare. Id. cikázznak a' pillek: die Zeichen fliegen in einem Kreise herum. Papiliones in gyrum volitant. Id.

Karima, -mának, -mát: Kreislinie, Külső széle valamelly kerek dolognek: das Rund, die Fläche um etwas. Extremitas, atis, f. Cic. Labrum, i, n. Cels. Margo, ginis, m. Cic. Tunica, ae, f. Plin. Circumscriptio, onis, f. Cic. Ora, ae, f. Plin. Circumferentia, ae, f. Cic. Ambitus. Mart. Cap. Karimája a' kalapnak: der Rand am Hute. Crepido pilei, dinis, f. Tál' karimája: der Rand einer Schüssel. Circumferentia pilei lanei.

Karimás, adj. gerändet, mit einem Rand versehen. Marginatus, a, um. Pl. Karimás kálya: ein solcher Mantel, der einen breiten Saum hat. Palla e multio, tacte imbuta. Tibull. I. Plin. P. Gyürüs-ünü.

Karimázat, -tnak, -tot: l. Karimálás.

Karimázni, -mázok, -mázt; -mázom, -mázza: mit einem Rande -, Säume versehen. Marginare. Liv. Margine instruere.

Karimzsálni, -zsálok, -zsált; -zsálom, -zsálla: karmolni, körmölni: kratzen. Unguibus vulnerare:

Karingó, -gónak, -gót: karingóban nyargalni: im Trabe rennen. Equo in gyrum decurrere. Ovid.

Karingós, -snak, -st: l. p. o. karingót nyargalni: Lauf gehen: im Kreise rennen. In orbem equitare. Cic. 2. adj. karingós tántz: ein Reihen-Tanz. Chorea (saltus) in gyrum decurrens. Id. f. Orbis saltatorius, is, ii, m. Cic.

Karingózni, -gózok, -gózt: im Kreise gehen, sich herumdrehen. In gyrum (se orbem) decurrere. Cic. karingózzunk

egyet: Imsen vin nis nin, muss im Innern sparen. Decuscarnus in Orbem. Cic.

Karcsúlni, -csúlok, -csult: kiscsúlni: gackern. Decacillare. Auct. Philom. Ne karcsúlly: ne fecsegj, ne lotyogj: nicht plaudern, nicht schwätzen. Non garrites. Melly tyúk sokat kacsúlt.

(kiscsúlt, kotkodácsol)

kevesset sokott tojni: Viel Geschrey, wenig Wolle. Mul. tum clamoris, parum lanae. Prov. Audax ad opus, plerumque est ignavissimus. Prov.

Kar-kám, -nnak, -nt: Secegló sokaságnak Fő embere: Ihr vornehmster Mann, unter Zuschauern. Praecipuus turmae. ni, n. cis.

Kar-kesztyú, -tyúnek, -tyút: Karmantyú, tuszli: Ihr Muff, Ihre Stützen. Chirotheca manicata, ae, f. Pellita-, pecudina manica, ae, f. Plin. Secund.

Kar-kosár, -rnak, -rat: kicsi kosár: Ihr Handkorb. Calathus, i, m. Plin.

Kar-kosárka, -kácska, -kát: ein kleiner Handkorb. Calathiscus, i, m. Cato

Kar-kötő, -tőnek, -tőt: bokros pántlika, mellyet a Magyar fejérnép a karjaira sokott ujjain, midőn ünnepibe öltözködik: Ihr Armband. Armilla, ae, f. Cic. brachiale, is, n. Plin. Armus kar-kötő: ein Armband von Gold; Armilla ex auro.

Fest.

Kar-kötős, adj. p. o. jött hozzám: Der mit Armbändern [illegible] Armillatus, a, um. Inscr.

Kar-kötősen, adv. p. o. jött hozzám: Er ist mit Armbändern

zu uns gekommen. Armillatus ad nos venit. Inscr.

Kar-kötöstyű, -kécske, -két: Ellenne Armbrenden. Viciolae, arum, f. Jahrbücher. Brachiale parvum. lis, n. Plin.

Karkábi, -bínak, -bit: kalaki: Ihr Postumbi. Postumbus. Cantiscapus, i, m. Botan.

Kár-látás, -nnak, -t: Ihr Untersuchung des Zustandes: Revisio, onis, f. Pet

Kar-madár, -rnak, -darat: karoly, karcsúty, karvoly: Ihr Zeisig, Vogelfalke. Falco, onis, m. Linn.

Karmantyú, -tyúnak, -tyút: kesztyú, tuszli, bellett öreg kesztyú, mellybe két-felül a két kéz majd könyökig be-fér: Ihr Handmuff, Ihre Stützen. Manica pellita. ae, f. Plin. Sec. Med. ve-bör karmantyú: Ihr Bärenmuff. Involucrum manuum e pelle Ursi.

Karmantyús, adj. mit Handmuffen versehen. manicatus, a, um. Cic.

Karmantyúcska, -kának, -kát: ein kleiner Muff. Manicilla, ae, m. Plos.

Kármány, -nynak, -nyt: kármányi takos: ein Carmanier: Ihr Kleidermann in Persien. Carmanus, i, m. Meta.

Kármány-kantár, -rnak, -rt: kemény kantár, darabos Zabola: ein harter Zaum, Zaumen. Lupatum, i, n. Veg.

Kármány-kövérvilly, -lynek, -lyt: ein Carmanner. Zinn. Carmanum Picum, i, m. Plin.

Kármány-zabola, -kának, -lát: kemény Zabola, [illegible]

Kármányozás, -snak, -st: ein Carmanier-Zug, [illegible] Carmania, ae, f.

Kármány-zabola, -kának, -lát: kemény Zabola: ein

Zunszerum, nim, gesamt Gebiss.
Lupatum, i, n. Virg.
Karmazsin, -nnak, -nt: Karmazsin bör: der Carmesin
Zsin bör: der Carmesin
Cramesinum Corium. i, ĭ, n.

Karmazsin-bogár, -gárnak, -garat: ein Post baum Insect. Coccus
ilicis. i, m. Linn.

Karmazsin-festő, -őnek, -őt: der
Zeschönfärber. Infector
Cramesini Coccĭ. -cis, m.

Karmazsin-nag, -gnak, -got:
die Grammas Zinnober. Cramesinum
- Chermes, i, n.

Karmazsin-szín, -nek, -nt: die
Carmesinfarbe. Cramesinus
Color, i, ōris, m.

Karmazsin-színű: Adj. carmesin
farbig. Cramesini Colo
ris.

Karmazsin-tsizma, -mának,
mát: der Carmesin Zeschö
nen. Cramesinus Cothur
nus i, m.

Kár meg-téritès, -nek, -st: kár-
potolás: die Compensation,
die Abmgütung. Compensatio.
onis, f. Cic. Supplementum
damni. Liv.

Karmenáta, -tának, -tát: Fülth
beeju - vagy disnó hus szelet:
das Gemberkel, Offella Car
nea tosta, ae, f. Juvenal.

Kármelita, -tának, -tát, Szerzetes
Karmäs' nemc: ein Carmelitaner
Mönch. Carmelita Mo
nachus, a, i, m.

Kármelita-viz, -znak, -vizet: das Car
melitaner Wasser. Aqua Carme
litarum; aqua Melissæ citra
ta.

Kár-mentö, -tönek, -töt: 1. bör-men
tö eszköz a tsizmadiaknál, mi
dön a talpot a borovna-késsel
körül kesziti; egyéb darabba
fontos-talp, melly körbe vetödik,
midön a tsizma talpot keszitik,
hogy a kés a bört megne sér
tse. ein Schuhzieher. Corium de
mutilatum. ĭ, n. a, f. Corium de
margine ambe Solare Corthurni
rutaveriens. 2. Tölcsér: der
Trichter. Infundibulum, i, n.
Cic.

Kar-mester, -nek, -et: der Cap
mischer. Chirodidascalus, i, m.
Grae.

Karmin, -nnak, -nt: picos-, vere
festék: der Carmin. Carmin
i, n.

~~Karmolni, molok, -mol, -molla
mellyel kármitat, kraimzsi
bör Kentes.~~

Karmolás, -snak, -st: Karimzso
lás, körmölés: das Zmalln:
das Gnitzt, - Zmatzen. Vul
neratio unguibus facta, ōnis
f.

Karmolni, molok, -mol, -molla
-mollya: Kárimzsálni, kör
mölni: Zmalln - Unguibus
vulnerare, -exarare Cutem
Hor. Karmolni mint a Mac
ka: Zükeln wie eine Zatze.
Ungues infigere, instar felis.
Plaut.

Kár-nélkül-való, adj: ofen Gesa
tin, unbeschädigt. Indemnis
e, c. Sen.

Karneol, -nolnak, -lt: Kárnikö: der
Carneol. Carneolus (lapis), li
di, m.

Kár-nèven venni, -ette, -vesz, -ven
vesni: valamit: etwas als
Schaden empfangen. Pro damno
habere -, tamquam damnum
accipere aliquid.

Kárnikö, -kövének, -követ: kar
neol-kö: der Carneol. Car
neolus i, m. Tarda, ae, f. Pl

Kárnyol Ország, -gnak, -got:
Carien, ein Herzogthum in
Kleinasien. Caria, ae, f.

Karó, -ónak, -ót: der Pfahl,
Palus, i, m. Cic. paxillus, i, m.
Cic. Borsó karó: der Erbsen
stängel. Pertica Pisorum, i
f. Sal-ellenző karó: ein Pfahl
so hoch einen Mann gehend
wird. Pila, ae, f. Virg. Hegyes
karók: zugespitzte Pfähle.
Acuti pali. Plin. fastigiati
subtilia. Cäs. körös-tös karó
Pfähle von frischem Holze. Fraxi

nec Judex; Virg. Perkelth he.
gyes Karó: nin pitzig gyrbenn.
tor Pfahl. Judex pretorius. Hor.
Sövény-Karó: nin Zaun Pfahl.
Palus sepis. Colum. Stantaria.
a, f. Frey. Itollö-Karó: nin
Wein Pfahl. Ridica, æ, f. Plin.
Vas as Karó: nin Pfahl, mit
Eisen beschlagen. Texrata
Judex. Virg. Karóba hüzni, von
ni valakit: jemanden an ei-
nen Pfahl binden, -flechten,
zimen. Suspalare, Palo in
figere, Suffigere alligare.
Vess. A jo Karó jövényt
tart: hegy a lámpás jól égjen.
olajt kell rea tölteni. Ehe wir
Fült in Finger, od. wenn sich
nin Patronum, so nennt man
auch einst an Gnaden statt.
Honore alit artes. Prov. Sint
Maecenates, non deerunt, Flac-
ce, Marones. Martial. Ein fe-
vagyok utolso Karó a Sövény-
ben: a leg. alábbvaló a rotto.
nim teött: ich bin auch nicht
der Geringste, kein Mensch
Nennen und schätzt. Nec ego
sum humili de stipite creatus,
Ovid. - non sic agis, inquit, cum
meorum infimus, Cic. Karó
hoz tötni a' bün-tévöt: den
Armen Sünder (den Reuenden)
ten an den Pfahl Statuo, bin-
den. Damnatum ad palum ad-
ligare. Cic. Tölgy-fa Karó.
Fat hafogatu: nincsen Wein
pfahle zu thun. Quernus vidi-
cas fundere. Colum. Orba hegyes
Karókat vert-le: man sagt da zer-
bricht Pfähle ein gerschlagen. Sti-
pites praacutos defixit. Cæs.
Stipites praacutos de-figere aliquid
karókokat be-kerítni valamit:
etwas mit Pfählen befestigen,
mit zehnen; hin zu Pfählen. Pali
clandere, - munire aliquid. Cæs.
Addig tatorkodott, még Karón
akadt: er sagt so lange Ausflüch-
te, bis er gerfiel Strick. Eorsque latro
cina latus, donec palo infi-
xus hæsit. Cic. Karóval fiá-
notis ütni valamit: etwas
mit Pfählen stützen. Pedamentum

Karó, melyhez a hajót a' partra
ki-kötik: ein Pflock Pfahl, so in
der Erde gegraben wird, ein
Schiff daran zu binden. Ormi-
la, æ, f. Accius. Primnesium, ii,
n. Fest. Karó a' hát elött, hogy
a' fakerek ahoz közel ne járhas-
sanak: ein Stock vor dem Haus
se, damit die Wägen nicht so
nahe hinberg gehen können.
Diathyrum, i, n. Vitr.

Karóba hüzás, -nak, -t: der Köpf
fen an einen Pfahl. Stipitis
pen, medium hominem adactio
nis, f.

Karóba-való, adj. der würdig
ist, in den Gerichtsstuhl versetzt
Cuteo dignus, a, um. Prov.

Karozás, -nak, -t: das Pfählen
en, wie einen Hüsse. Crocita-
tio, onis, f. Fest.

Károgni, -rogok, -rogj, -rogon, -
rogja: schreyen wie einen Hus
se. Crocitare. Plaut.
Estöt Karog a' Varjú: die
Hüsse, wenn sie schreyet,
zeigt einen Regen an.
Augur pluvia Cornix, icis, f.
Az ki károgját a' vosest em-
berek: der Hausse (Singen)
sie sehr Winter. Hoc Crocitant
die imbri. Plaut.

Karó-hegyesitö, -öncke, -tött: ka-
ró-thinäle: den Pfahl
anspitzt, od. spitzet. Fudes,
etis, m. Cat.

Karóhoz-való, adj. den Pfahl
angehend. Palaris, e. e.
Ulp.

Karó le-verés, -nek, -t: das
Pfahlschlagen. Palatio,
onis, f. Vitr.

Károlni, -rolok, -rol, -rolom,
-rollya: einen für Pfahl
sulten. Damno dare ali-
quid. Ovid. Ezt minden ér-
telmes ember károllya: das
kann jeder Vernünftige Mensch
sich selbst für einen Pfahl
ehen? Quivis prudens hoc

cudaminosum putat. Lic.

Károly, -lynak, -lyt: Kar-madár.
Károly, karoly: ein Falke.
Károly, karoly: ein Falke. Falco. Linn.
onis, m. Linn.

Károly, -lynak, -lyt: Ein Carl.
Carolus, i, m. Kom. pr. Viri.

Káromkodás, -snak, -st: Lästerung, Fluchung, Gotteslästerung. Blasphemia, ae, f. Tert. Lic. execratio, onis, f. Cic. Maledictio, onis, f. Cic.

Káromkodni, -dom, -dik: mondögni, szitkozódni: fluchen, lästern, Gott lästern. Blasphemare. Tertull. execrari. Cic. impia Verba profundere, Cic. Maledicta fundere. Liv. Isten ellen káromkodni: Gottes Lästerungen ausstoßen. Verba impia in Deos jactare. Tibull. Káromkodik, mint a kerekre tört kotlyó: Gottes Fluch nur, wie Lästern, gefällt nur gottloses Blasphemat, execratur hoc exitium in Homine. Cic. Ne

Káromkodgyát, vagy -kodnyát lästern. Auferre contumelias, -execrationes, blasphemias has voces. Egeket böszmögni szidalmakkal káromkodni: Himmel bestürmen mit Flüchen ausstoßen. Impia -offundere Verba in Deum profundere. Tertull.

Káromkodó, adj. p. o. ember: flu chender Mensch. Blasphemus, a, um, Prudent. homo dicax verbis ulcens, nis, ultiones precationes profundit. Liv.

Káromkodtatni, -tatok, -tat: -tatom, -tattya: machen fluchen, Gott blasphemandum incitare. -valakit: jemanden, -aliquem. Tertull.

Káromlás, -snak, -st: Lästerung, Fluch, Gotteslästerung. Blasphemia, ae, f. Prudent, execratio, onis, f. Cic. Isten-káromlás: Gotteslästerung, Fluch Gottes. Lästerung, die Gott gelästert wird. Obtrectatio Dei Numinis. Valer. Max. Á romlás bolondoknak a dolga: die Lästerung ist eine Arbeit der Thoren. Maledicentia est stultorum thesaurus. a, f. m. Prov.

Káromlani, -romlok, -romolni, -romolly a: motskolni, szidni: lästern, Maledictis lacessere. Cic. Alkozott légyen, a' ki tegedi k romol: krankkunft sey, wer dir flucht. Qui maledixerit tibi, sit ille maledictus. Gen. 27. 29. Hadd, káromlyon vagy, káromolhyon. laß sie Flüchen. Valakit káromlani über jemanden fluchen, n nen lästern. Maledicio de te alicui Cic. execrari alicui. Cic.

Káromló, lónak, -lót: ein Gotteslästerer. Blasphemus, i, m. Tertull. Rit kám. látni nagy Káromlót: [illegible] szidalmazót, szitkozódót: fluchen sieht man einen gröbsten Gotteslästerer. Raro videt homo majorem convicia torem. Cic.

Káronak-való, adj. p. o. für-fa zu Pfählen tauglicher Weiden. Palicalis salix. icis, f. Colum.

Káron ülő, -önek, -öt: ein Pfahlsitzer. Qui malis gaudet alienis Terent.

Karó-répa, -pának, -pát: die Stockrübe. Brassica Napus. a, f. i, m. Linn.

Karó-répa-mag, -nak, -ot: die Rübsamen. Semen rapi num, ini, n. Cato.

Karó-répás hely, -lynek, -lyet: ein Rübenfeld. Napina, ae, f. Colum.

Karó-répátska, -kának, -kát: ein Stockrübchen. Rapulum i, n. Horat.

Karos, adj. 1. Den Arm angehend. Brachialis, e, c. Plaut. Karos szék: ein Lehnstuhl, ein Ruhe Stuhl. Sella brachialis, est, sella cum pluteo. Fris. acclinatorium, ii, n. Scimpodium, ii, n. Gell. 2. erös, ismos: p.o. Karos ember: ein Mann, der starken Arm hat, der Stark in Armen ist. Lacerto rus homo, i, inis, m. Cic.

Karos, adj. ein Stuhl- angehend. Palaris, e. c. Ulp.

Káros, adj. 1. der talmas: nachtheilig, schädlich. Damnosus, a, um. Liv. exitiosus, a, um. Cic. noxius, a, um. Ovid. Ez a közönséges közve káros: das ist dem Gemeinen Wesen nachtheilig. Hoc rei publicae damnosum est. Liv. 2. kárt-vallott: káros ember: ein Mann, der Schaden gelitten hat. Homo damnificatus, i, m. — jactucam passus. Colum. A' káros bánatodgyék: das wird dir zum Schaden kommen. Id tibi exit frandi. Cic. tuo exit jactura, atque damnum. Cic. Prov.

Károsan, adv: nagy károsal: schädlich, mit Schaden, zu Schaden. Damnose. Hor. Károsan (kára) ivott: zu Schaden hat er getrunken. Damnose bibit. Horat.

Károsítás, -snak, -st: kárba hozás: das Schaden Zufügen. Illatio damni, onis, f.

Károsítani, -sítok, -sít, -sítom, -sítja: kárba ejteni, hozni valakit: Schaden zufügen. Damno aliquem adficere. Cic. Engem' károsítani szándékozik: er will mir Schaden zufügen, — mich ins Verderben stürzen. Exitium mihi parat. Cic.

Károsodni, -dom, -dik: Schaden leiden. Damno adfici. Cic. Hajótörésel károsodni: Schiffbruch leiden. Naufragium facere. Nep.

Károsodott, partic. p.o. ember, ein in Schaden gesetzter Mann. Homo damnificatus, damno adfectus, — jacturam passus, i, m. Colum.

Károssá tenni, tesek, -tesz, -tesz-tesél: machen: Schaden, den neuen Zufügen. Damnum alicui praestare Cic. damnificare — Sarcio.

~~Karos szék, -kek, -ket: Lehnstuhl, Sella brachialis, Scimpodium, ii, n. Gell.~~

Károsúlt, partic. l. Károsodott. Jó szívvel járt.

Karos szék, -kek, -ket: Lehnstuhl, Sella brachiata, ae, f. Scimpodium, ii, n. Gell.

Karos-volta, -tának, -tát valámenek: ein Schädlichkeit. Noxietas, atis, f. Textull. Pestis, is, f. Cic.

Karotska, -kának, -kát: ein Arm. Brachiolum, i, n. Catull.

Karótska, -kának, -kát: ein Pfahl, — Pflock. Paxillus, i, m. Cic. Palus exiguus, i, m. Colum.

Karótska, -kának, -kát: grosser Pflock. Paxillum detrimentum, i, n. Cic. damnosum exiguum, i, n. Cic

Karózás, -snak, -st: das Pfählen, Pflocken. Palatio, onis, f. Colum. Szőllő-karózás: die Pfählung der Weinstöcke. Pedatio vinea, onis, f. Colum.

Karózat, -tnak, -tot: mellyel ellenzi az ágot bogat a malom-kerékre menni: eine Art Pfähle hier den Mühlen. Paxeria, ae, f. Tacit.

Karózatlan, adj. p.o: szőllő: ein Weinstock, der keinen Pfahl hat. Vidua vitis, a, tis, f. Catull.

Karózni, -zok, -zott, -zom, -zva: Pflocken, pflagen. Palare, e,

Colum. palum figere humi. Colum
Borsót —, komlót karózni: fnb.
fum —, Zhoffnen Pfüflum, mit
Pfüflum ſtützen. Piſa —, humi-
lor. tupulor palare. Colum. Szöl-
lőt karózni: vin Weinſtöcken
mit Pfüflen ſtützen. Palare
vites. Colum. palis adjunge-
re vites. Colum. Vineam ſta-
minare. Plin.

Karózott, partic. p.o. Szöllő: nin
Weinſtock, der ſeinen Pfahl
hat, wo ſeinen Pfahl geſetzt
iſt. Palata vitis, a, tis, f.
Plin.

Kar-ölyv, -tyuneky -tyuet. l. kárc-
madár.

Karpat, -tnak, -tot: Beſzkéd' hegyei:
Beſzkédi hegyek: ins Carpa-
tiſche Gebürge zwiſchen Ungarn
und Polen. Montes Carpatici,
orum, m. Delius.

Kar-peretz, -tznek, -tzet; kari
ékeſség: ein Armband. Armil-
la, ae, f. Liv.

Kar-peretzü golyobis, -tnak, -t:
ein Ringel, in den Him-
mel Raum beſchreibt. Ar mil-
laris ſphaera. eis, ae, f. Wolf.

Kárpit, -tnak, -tot: Szerge, Tuper-
lát: ins Bettſack, ein Bettdun.
Coctina, ae, f. Ambroſ. periſtro-
ma, atis, n. Cic. Velum, i, n. Sec.
Kárpit az ágy előtt: ein Vor-
hang vor dem Bette. Conope-
um, ei, n. Juvenal. kárpit me-
gett ütni: Tücher rings um Bet
hangen ſtützen. Diſcretum velo
ſedere. Plin. Sec. A' falakat
kárpitokkal (Fal-bélléſsel)
bé-kötni, bé-vonni: die Wän
de mit Tapeten bekleiden. Pa-
rietes Attalis veſtire. Cic. Fel-
re vonni a kárpitot: den Vor-
hang rund um die Bette ziehen.
Reducere ſipparium, — velum.
Fact. Az ég' kárpitya: des
Himmels Raum, die Him-
mels Bedeckung. die Zimmer
des Himmels. Spatium cae-
li. ii, n. Virg. Belső kárpit

(Szerge) a' falakra szőtt: dem
Zimmer innere Wandung. Pa-
rietum, ii, n. Cic.

Kárpitolás, -snak, -t: karpito-
kal-való bé-vonás: die Tape-
zierung. Veſtitus cubiculi, -
petibus, us, m.

Kárpitoni, -tolok, -tol; -tolom,
tollya: p.o. a' szobát: das Zim
mer mit Tapeten bé-vonni: ins Zi
mmer rund Tapeziren. Cubicu
lum tapetibus ornare, — de-
corare. Fact.

Kárpitoló, -dnak, -ót: a' szoba'
falait kárpitokkal be-vo-
nó: der Tapezierer. Tape-
tiarius, ii, m. Antiquum Opi
fex, icis, m.

Kárpitos, -snak, -t. 1. der Ta
pezierer. Veſtitor tapetia-
rius, ii. 2. adj. kár
pitos p.o. ágy: ein mit Ta
peten bezogenes Bett. Lectus
obductus lectus, i, m. tapeti
ornatus —.

Kar-szár tsont, -tnak, -tot: d
Arm-Beinner. Radius, ii, m.
Wadt.

Kar-szék, -knek, -ket: Karos szé
széllye-szék: ein Armſtuhl.
Sedes brachialis, edis, — tis, f.
— brachiis provisa, — inſtructa

Kárt, -tnak, -tot: 1. Kanna, kártos,
liget, tsobány, fa-edény, kupa
ein Gefäs mit Zinn Gegoſſen.
Cantharus, i, m. Virg. Culigna, ae
f. Cato. Cupa, ae, f. Varr. 2.
Gyapju-fűző, kéket: ein W
ten Tuch, ein Tam, worau
ein Wollo' Zusammgebt. Carm
inis, n. Pecten Carminatorius
tinis, ii, m. Plin. Pecten kam
tus pileatorum

Kártabiánka, -kának, -kát; tel
tyes karatnat adó
tiszta fejér papicos, melly
tiak egyes alá-ictt nic vá
ein Zentabianka,
Wollmuſt, worinn Papier,
und welchen nichts Geſchmier
iſt, als ein Name. Charta

anca, ae, f. Parum folium
papho Manitum, i, n.
Carthagó-beli: adj. - lakos
Carthago, Carthaginis, f.
n. Cic.

tintás, tnak, -tsot, 1. kék
reben: mit Zinſul Wo
ge ſchreiben. Pecten Carmi
inis, m. Plin. 2. ein
ſtein, ein weiſſer
tis, f. Wolf. Pyxis, f.
tis: fereris, et globulis v
ridis, a, f. Feſtu

tatás, -snak, -st: ke
der Zinngeſchr. Carmi
nis, f. Plin.

tatni, -tsolok, -tsol,
tsollya: kékelni, ki-
p.o. a Gyapjut: Wolle
gehn. Lanam Carmin
-carpere. Plant. - pec
Plin.

tató, -tónak, -tót: k
Gyapju-gyártó. ein Z
kämmer, Wollkämmer
nator, oris, m. pertinac
Plaſt.

ló-távoztató, adj. Ins
abwendet. Damnif

kítékony, adj. kár-tévő
Perſonen kann angeſpro
ſirum, a, um. Plant.
not haftig. kártékon
Worte: ein jeſt Ver
ſinn. Exitioſum ſa
i, n. Macrob.

kodni, -dom, -
tani: Perſonen mit
tanum inferre cui.

kony ság, -gnak, -gat
vőség: ein Verſchaft
vőtlenség, atis, f. -tas

ndi, is, ini, itu, ire, f.

-tétel, -tnek, -tet: k

anca, æ, f. Pinum folium chirographo Munitum, i, n.

Kártágo-béli: adj. -lakos: ein Carthagiensischer, einer von Carthago. Carthaginensis, is, m. ein.

Kartács, tsnak, -tsot, l. kéhel. geben: einen Wurfspieß werfen. Pecten Carminans, tinis, n, m. Plin. 2. ein Kamm, dessen Zähne [illegible] Zápor tóltés: ein Kartätschen, Schrotschuß, Schrotschüsse tödt. Scando pyrotechnica, dis, f. Wolf. Pyxis fragmentis ferreis, et globulis impletaxidis, d. i. Kartätsche.

Kartátsolás, -snak, -st: kéhelés: mit Kammgarn. Carminatio, onis, f. Plin.

Kartátsolni, -tsolok, -tsol, -tsolom, tsolja: kéhelni, ki-fésülni p. e. a Gyapjút: Wolle kämmen. Lanam Carminare. Varr. Carpere. Plaut. Pectinare. Plin.

Kartátsoló, -lónak, -lót: kéhelő, Gyapjú-gyártó: ein Kartätschenmann, Wollkämmer. Carminator, oris, m. Pectinator, orij. m. Gloss.

Kár-távoztató, adj. den den Fieber abwendet. Daminifugus, a, um.

Kártékony, adj. kár-tévő: jesüdlich, Fieber verursachend. Damnificus, a, um. Plaut. JC. Hasznot hajtó. Kártékony Szolgatsorda: ein jesüdliches Gesinde. Exitiosum famulitium. i, n. Macrob.

Kártékonykodni, -dom, -dik: Kárt tennii: Fieber machen. Damnum inferre rei. Cic.

Kártékonyság, -gnak, -got: kár-tévő: Fieber verursachende Kraft, Schädlichkeit. Vitiositas, atis, f. Cic. Vis nocendi, is, im, vi. f.

Kár-tétel, -tnek, -t: ein Fieber-

ben, den man einem andern zugefügt hat. Damnum alteri illatum. i, n. Jct. Ad hadnak kár-tételei: Fieberen, die im Krieg geschehen. Offensiones belli. onum, f. Cic. Az hadaknak kár-tételek a' közlöben: Fieberen, so die Armeen im Winterquartier verursachen. Populationes Veris in vineis. Tacit. Ő ingem' kár-tételeit fenyeget: er droht mir einen Fieberanfall zu. Damnum minitari. Cic.

Kár-tevés, -snek, -st: Verursachung Fieber. Damnificatio, onis, f. Jct. l. Kár-tétel.

Kár-tévő, adj: Fieberen verursachend. Damnificus, a, um. Plaut. JC. Hasznot hajtó. Kár-tévő ember: ein gefährlicher böser Mensch. Pestis ac pernicies. is, ei, f. Cic. Kár-tévő hadi szerszám: ein Fieberen verursachendes Kriegsgeräth. Apparatus incendiarius. Liv.

Kár-tévőség, -gnek, -get: l. Kártékonyság. Kártékonyság. gyógyos káposztavirág, Cauliflora. a, f. Wolf.

Kárt-akadályozható, adj. den einem Fieber verhindert werden kann. Injuriae opportunus, a, um. Liv.

Kárt-akadályozó, adj: Fieberen verhindernd. Damnificus, a, um. Plaut.

Kártó, -tónak, -tót: gyapjú-gyártó: ein Kämmer. Xanter, a, m. Gloss. Pectinarius. Lanam.

Kárt-akadályozható, adj. den einem Unheil verhindert werden kann. Injuriae opportunus, a, um. Liv.

Kárt okozó, adj. Részben ker: részsund. Damnificus, a, um. Plaut.

Karton, -nnak, -nt: pamutból C[illegible] gyártott: ker Zeitung, nin bréun wollener Zeug, ker Tattún. Linteum. Lintéum [illegible] Plin. tela [illegible] num. i, n. Pl. Tsikos [illegible] tor: ki gyártott [illegible] Tyrianum linum Plin.

Kártolás, -snak, -st: gyapjú gyapotás: ker Baumwollen. Carminatio, onis, f. Plin.

Kártolni, -tolok, -tol, -tolom, -tollya: gyapjút fűfűlni, gyártani, gereblyézni, fésülni: Wolle kämmen, krämpfen. Carminare -, ja. ctere lanam. Colum.

Karton, -nnak, -nt: pamuk- búl -, fa-gyapjúból készült gyolcs: ker Cattún, nin brénn wollener Zeug, ker Tattún linnenes. Linteum gossypinum, [illegible] ci, i, n. Plin. Tela Xylina, linum Xilinum. ae, f. i, n. Plin. Tsikos karton, nin gestreifftes Tattún. Striatum linum Xylinum, i, n. Plin.

Kártos, -nak, -st: lásd Kárt I.

Kar-tsont, -nak, -tot: ker Armbein. Os lacerti, ossis, n. Wogt.

Kartsú, -adj. Ingére, vékony: fellark. Gracilis. e. s. Ter. Kartsú, vékony arcatás: nina Gewinge Franse. Exilis -, tenuis Messis. is, f. Plin. Kartsú Aszszony: nin feine gestalten Ers Frauenvolk. Gynecia, da mulier, ae, ceis, f. Vacc. Kartsú Ponty: ki. Fleitzn. Cyprinus Phoxinus. i, m. Linn. Kartsú test: nin schmächtiger, gestalten Leib. Gracile Corpus. -lis, -cis, n. Ord.

Kartsú dereku, adj: gestalten Leibe. Kartsú (vékony) derekú Leány: - Tenuis nimpha. Ker Jüngfrau. Virgo juncea. nis ed, f. Terent. - gracilis. Virgo gracili tenuique corpore Id.

Kartsúlat, -tnak, -tot: nádrétt's levedcre: ker Darmkrose's Rosa. -zúnus. Subsens cobens Tepimen Arcuatineum. -ndis. f. Pacuv.

Kartsúság, -gnak, -got: ki Fizikai. Gracilitas, atis, f. Ci. A testnek kartsúsága: ki Schmächtigkeit. Gestalt. Gracilitas corporis, atis, f. Cic.

Kartsú tsemetű, adj: ker ninnen gestalten Leibes bén fut. Gracilem corporis statum nam habens. -ntis, o.

Kartsú testű, adj: ninnen kommen gestalteten Leibe. Gracilicorpore. Ov.

Kárt vallani, -llok, vall: részt ken tenden. Jacturam pati Colum.

Kárt vallott, partic. p. o. Leibe in Részben gestraften Mann Homo damnum passus. -ni, m. Colum.

Kártya, -tyának, -tyát: kanna, Kárt, fa edény: nin gemiss ses Trink Gefäss. Caligna, f. Cato.

Kártya, -tyának, -tyát, mell. lyel játszanak: ki Spiel Karten. Charta lusoria. ae, f. Folia lusoria, orum, n. Egy szinü kártya: glatte Spiel-Karten. Chartae [illegible] Tetes kártya: treuf. der Trümpf, im Kartenspiele. Color dominans, antis, ntis, m. Spart. Jó -, vagy roszsz kártya: gute, od. schlechte Karte. Bene, vel male cohaerentia Folia. Makk -, tök, vereses Töld kártya: Eichel -, Schell. Laub, Grün -,

Folium glandis, -nola, -cordis, -frondis. Négy egymás után folyó kártya. kinek mindenikben színesebb szint kettő van. Quadriga, a, f. Sport. Jó játszó kártyám vagyon: ily jeles góter szint tészen. Chartæ lusoriæ faveat mihi.

Tromffal ütni -el a' kártyát: Sin szint Teszen mit nemem szinem szín szerint. Pagella præcedaneæ folium (lusorium) macare, vincere. Sport. kártyát keverni: sin szentem miscere. Folia lusoria miscere. kártyát emelni, osztani: sin szint szentre abstrahere, ábrázolni. Chartas levare -, tollere, et distribuere. kártyát vetni, kiadni. sin szentre ausszinlen. Chartam edere. præjicere. Hármával, négyével osztani a' kártyát. sin szint szentre, kiszínen ausztheilen. Distribuere chartas ternas, quaternas. Sport. Allyas (rossz) kártyával játszani: mit jestnestren szentem szinlen. Malis -, missis folüs ludere. Id.

Kártya játék, -knak, -kot: sin szentem-szint. Ludus chartarum lusoriarum, us, m.

Kártya-levél, -lnek, -velet: sin szentem-blatt; Chartæ lusoriæ folium. ii, n. A' kártya-levél Trium (tromf) színben vagyon: sin szentem ist trumpf-blatt. Pagella hac est color is dominantis.

Kártyás, -snak, -st, sin szentem-szinlen. Lusor folionum chartæ, oris, m.

Kártya-tsinálo, -ónak, -ót: sin szentem mecum. Chartarum lusoriarum artifex, icis, m.

~~Kártyázni, -tyázok, -tyázt~~

Kártyázás, -snak, -st: sin szentem szinlen. Ludus chartis lusorius. us, m.

Kártyázni, -tyázok, -tyázt: szentem szinlen. Ludere chartis lusorius.

Kártyázó, adj. p. o. ifjú. sin szentem szinlen. Lusor chartis lusorius, oris, m.

Kartz, -tznak, -tzot, szemmi, szál, vak accas: quæ nullius; nihil sus mundum; nihil nimi Tuitzer. Nihil, nihilum, ne filius quidem. item: egy' kartzot (vagy kaccast) se tennék érette: ily voltra nihil nimi Tuitzer nimi sin szin. Ne fricatricam pro eo facerem. Vide.

Kartzolás, -snak, -st: fel-vakaras: sus gerinczel, szurkolás. Vulneratio unguibus facta.

Kartzolni, -zolok, -zot; -zolom, zolja. I. Karmolni, körmölni: szentem, szitzlen. Unguibus fricare -, ledere - vulnerare aliquem. Cic. 2. vakarni: fejebring szegfene szinesen. Stylo radere.

Kartzoló, adj. 1. kartzoló-tőrök közt vezetni valakit: jemandem zwischen stricklichten szumbügesen führen. Aliquem inter vepres aculeatas ducere. Cic. 2. kartzoló p. o. kegyes eszköz: ein Griffel, wo mit man Tuitzelt. Stilus, i m. Cic.

Kartzolt, partic. gekuellt, gekuitzelt. Iteratus, a, um, unguibus vulneratus, a, um. Cic.

Kártyg-lynak, -lyt: l. Kar-madan.

Kár-vallás, -snak, -st: sin Fehler, sin, -Mängel, sind Fehlen [illegible]

Damnum, i, n. Cic. detrimentum i, n. Cic. jactura, ae, f. Ovid.)(Kárszenvétel. Javaiban-való kár-vallás: dem Vermögens-Verlust. Fortunarum ruina, ae, f. Cic. Tűrhető kár-vallásunk volt: wir haben einen erträglichen Verlust gehabt. Tolerabilem jacturam fecimus. Cic.

Kár-vallatlan, adj. unbeschädigt, Virg. Indemnis, e, c. Senec.

Kár-vallott, adj. dem einen Verlust, dem Verlust gut. Jactuarius, a, um. Gloss. Jobbára kódik, mint a kár-vallott tréfában: nur selten wird einem der Verlust gut. Ingeniosit, quasi Caviam perdiderit. Prov.

Karvaly, -lynak, -lyt. l. Karmadár.

Kar-vas, -nak, -sat, -ö, st. 1. Karra öltött vas: ein Stamm, festinum um Hauen zu fällen. Bracchiale ferrum, lis, ri. Dan. 2. dolmány' könyökire varrott folt. ein Stück Tuch, so man an die Ärmeln einer ungarischen Tracht um den Ellbogen flickt. Cubitale assumentum tunicae hungaricae. tis, ti, n. 3. Karhegedű, kis hegedű, tsukahegedű: die Stockfiedel, eine kleine gemeine Geige. Fidicula, ae, f. Cic.

Kar-vastag, -kának, -kát: kis tsukahegedűn: eine kleine gemeine Geige. Fidicula parva, ae, f. Cic.

Kar-vastagságú, adj. Ammsdick. Brachii Crassitudinem habens, ntis, c.

Karvoly, -lynak, -lyt: l. Kar-madár.

Kas, -nak, -st: die Brust, das Torb. Corbis, is, f. et m. Cic. texvíminenum. Búza-kas: das Getraide Torb. Cumera, ae, f. Hor. Ganaj-hordó kas: ein Mistkorb. Crates stercoraria, is, ae, f. Cat. Méh-kas: der Bienen Torb. Alvearc, is, n. Varr. Szekér-kas: der Wagen Torb. Crates, is, f. Cic. sirpea, ae, f. Ovid. Corbis curreus, is, m. et f. Cic.

Kása, -sának, -sát: die Hirse, der Hirsebrey, der Mus. Pulmentum, i, n. Hor. Pultis, f. Cels. Apró kása, mit gemolltem Gerstel: Cosmotis, is Puls, is, tis, f. Columc. Árpa-kása: der Gerstenbrey. Pulmentum hordeaceum. i, i, n. Plin. Darca-kása: föve: der Grützbrey. puls e Cremno. Fel-főtt kása: Pép: der Tocf: mit Zwang verdickte Brühe. Pultes cocta, ae, f. Cels. Forditott (hajdú) kása: mit gedrehtem Hirsebrey. Pulmentum e millio tostum. Forró kása: mit siedendem Brey. Fracalida Puls. Iacob. Forgatódik, mint a marska a forró kása körül: er geht herum, wie die Katzen um den heissen Brey. Lupus circa puteum chordas agit. Prov. Jó ízü kása: mit Wohlschmeckender Brey. Puls sapida non fastidienda. Appul. Egy gyalán kása: mit Einerley: ofta Pultis, is, f. Cic. Karimás kása: tejbe főtt köles-kása: in der Milch gekochter Hirsebrey. Puls e melico lacte in butet. Keményre kása: Dicker Brey. Constrictior Pultis cula. cis, f. Cat. Rur. Kitoló kása: mit Wasser zum Abschied. Coena Viatica, ae, f. Plaut.

Koldus-kása: Ein Bettel (Brosel) [illegible] Puls ex re. manente tormento fatisci ventris facta. Köles kása: Ein [illegible] Hirsenbrey. Puls e millio, Plin. Lisztes kása: Kösütz: Ein Mehlbrey. Puls farinacea. Vasc. Perma-kása: Kösütz, liszt-kása, matska-nadrag: Ein Mehlbrey. Puls farinacea, Vasc.

Rizs-kása: Ein Reis. Oryza, æ, f. Plin. Manna-kása: Ein Mannagrütze. Manna, æ, f. Eccles. Tótalan

Kása: ünnepsölzmaus Brey. Dapsilis-, fatua puls. Martial.

Tejes kása: Ein Milchbrey. Puls lacte cocta. Tzoki-

Kása: Ki-tolo kéfa: ein Abgang Is Mehlzeug. Cena viatica. Plaut. Tönkölt Kása: Ein Einkornbrey. Pulmentum ex tritico Spelta. Plin. Jó Zsiros kása: ein fein fett gemeeltner Reggen. Pulmentum unctius cibum. Plaut. A' kéfa meg-égetto á' tzkát: kaiti vallott = ein fast reiner Mundlicht gebitten. Jactura cana fecit in re aliqua: Cic. Prov. á kása meg-[illegible] A' kinek á' kása meg-égette á' fiáját, még á' tarlóját is fújja: wen Ein Kind, das sich einmal gebrennt, fürchtet sich vor kaltem Brunnen. Semel mace pro. spectat; expertus metuit. Prov. A' kéfa meg-hegyesszi a' maját: Ein Hirsebrey wird früsch. Pulmentum urit. Lux. Vigyázni, hogy a' kéfa á' fazéknek ne égjen. Aest Labrum, Vesbius Brengtopf nicht

adbrannte. Oculis observare oblam pultis, ne adurcatur. Vasc.

A' fövö kása pösög: Ein kochender Hirsebrey rülpset wie Puls milliacea inter coquendum ejaculatur. Kását enni: Ein Brey essen. Pulmentum cenare. Hor. Kását ad tzni, tengödni = kein Mörser haben. Pultem vivere. Plin.

Kása-evö, , evönek, evöt: ein Breyfresser, Reggessen. Pultiphagus, i, m. Plaut.

Kása-fü, ünek, üvet, Ein Hirsegras Milium, ü, n. Ovid.

Kása-gyöngy, -gyenek, -gyöt: Hirsegrütze. Ein Perlein. Margaritula a, æ, f. Unio nes minores. Ovid, m.

Kása-malom, -mnak, -lmot: kása-töcö malom: Kölbe, ein Hirsestämpfel. Pilum milliarium, i, ü, n. Mola pro decorticando milio Festus. Cato.

Kása-pénz, -znek, zt: Ins Hochzeitgeld. Pecunia palmaria cis jure Cognia a nuptiantibus Collecta.

Kásás, adj: Hirsig: Hirsefig, Mirsigt. Pultrarius, a, um.

Kásás dinnye: eine Art Melonen. Peracidus Pepo, i, onis. m. Cato. Kásás fazekk: fazik, innen, farikas: ein Brengtopf. Olla pultis, æ, f. Vasc. Pultarius, ii, m. Cels. Kásás kanaka: ein mit Hirsebrey angefüllter Wurst. Faliscus milio tostus Farctus.

Kásásodni, -dom, -dik: Ein wenig Hirsig werden. Pultescere. Vasc. Kásásodik à dinnye. Die Melone wird

tuig, sok ennek. Pepo saccatus.

2) Kása - virág, -gnak, -got: talp vasi kankalin, tavaszi kankalika; sok fürtös virágú kankalika; sok fürtös virágú kankalika; sok fürtös virágú

Kasza Füzőfonna. Falx pellionum, qua interius pellis latus abradi-tur. Vargya kasza: nin dissolutum. Scalprum sutorium. Mádárgyon pellium. Visszakasza-gerett kasza: ninn ümgebogenta Messer. Falx retro versa. Az éles kasza jól vágja a füvet: nincs jól élesztve Messer nicht gut. Falx acuta bene decerpit herbam. Colum. Kasza á szűtsökenet étes szokott lenni: das Fell zu nissen beim Füzefonnen öfftmahls zu sorgen. Falx pellionum, qua Corium sicum raditur, acuta solet esse. Colum. Más éttyé bevagni á kaszáját: in ein fremdes Land gewissen. ninnen ins Ostseyer gehen, wandten, wo man nicht gesehen ist. Falcem in messem mittere, in alienam Messem. Prov. Kaszát vetni: -élezni, -kalapálni. die Schneide der Sense ausbessern, die Sense schleiffen. Falcem acuere, arcuare falcis Prolixare. Colum.

Kaszát (kaszabalát-, gyaurfot) vetni: lábbal más meg-akaszatni, á le-vetni: jemanden ein Bein unterschlagen, hinterrücks in den Weg legen. Obicem alicui ponere. Virg. Pedibus alicui obliquare. Plin. A' kaszát vissza fogni, vissza szegezni: die Sense einen Einschnitt. Falcem retro vertere. Fackas kaszával vetni, — dűlő valakit jemanden mit der Sense ins Gras beissen. In spectaculum vitæ conjicere alicujus. Cic. A' halál kaszájával —, kaszája alá jutott: er ist gestorben. Morti succubuit. Cic. Extremum vitæ diem morte consecutus est. Cic. Mors eum consecuta est. Ter. Kaszával fel-fegyverkezett pórsáy: mit Sensen bewaffneter Bauren. Falcibus armatus

armata rustica plebs. Ces.

Kaszab, -bnak, -bot: hentes, hisvagyó, mészáros: ein Fleischhacker, Metzger: Flöschsen. Lanius, ii, m. Tex.

Kaszabolás, -snak, -st: kontzolás, mészárlás, vér-ontás: ein Zerhauung, Massacrirung, Metzlung, Cædes, is, f. Suet. Trucidatio, onis, f. Cic.

Kaszabolni, -bolok, -bolt, -bolom, bolhya: öfftve-vagdalni, víradt contant: ein Zerhauung an Fleisch machen, zerhauen, zerstümmen. Stoffem cædere. Cic. confecare. Varr. in frusta secare. Cic.

Kasza-formájú, adj. Krümm wie eine Sense. Falcatus, a, um. illy formig Hackt: sichelförmig. Reflexus. Falcatus ensis, i, sis m. Sibi.

Kasza-hordozó, adj. p. o. Vénember: der Saturnus, weil er mit einer Sense in der Hand gebildet wird. Falci fer Senex, eris, senis, m. Ovid.

Kasza hüvely, -gynak, -gyat: tsillagzat az égen. das Orion, sinnliches Gestirn. Orion, onis, m. Ovid.

Kasza-kő, -övnek, -övet: fen-kő, fenő-kő, köszörü-kő: der Wetzstein, womit die Sense geschärfft wird. Cos, otis, f. qua falces acuuntur. Pallad.

Kasza-kő-bánya, -nyának, -nyát: der Wetzsteinbruch. Cotaria, æ, f. Plin.

Kasza-kő-tok: -knak, -kot: stokmány, fenő-kő tok: das Futteral der Steins, wo gut man die Sense schleift, und schärfft muss. Cotis theca, æ, f. pro acuenda falce serviens.

Kasza-nyelének kampója, melynél fogva kaszálnak: der Haken der Sensen Stiels. Ansa falcis. a. f.

Kaszálás, -snak, -st: szénakaszálás, -takarítás: ein

„ Ins Mäsan.

Zsűrömadta „ Faniseccium, ii, n. Colum. falcatio, onis, f. Kaszálás ideje: Sin Mäsenzeit: Tempus faniseçii, ecis, n. Colum.

Kaszálatlan, adj. ünyers mäsat. Non defalcatus, a, um, non demessus, a, um.

Kaszálni, -szálok, -szál: 1. füvet kaszálni: ins Gras mäsen. Herbam falcare. Plin. — falce metere. Colum. Káposztát kaszálni: das Kraut schneiden. Caules falce concidere, ad condiendum. Két-felé kaszál: hiserten, tsalard: nur ist nie treuloser Mensch. Est improbus, et perfidiosus homo. Cic. Maga szárnára kaszál: tsak a' magz hasznát tekesi, -kézi, -zi: nur sinst nur sein Nutzen suis Commodis natus. Cic. A' kertet másodszor kaszálni: die Wiesen zweymahl, Zu Grümmet mähen. Prata iterum secare. Colum. Másutt kaszálni: másban töröd a fejedet: sein Absehen zielet anderwärts hin. Aliud agis, — moliris. Cic. Tudgya Pál, mit kaszálnak: nur weiss, was nur thun soll. Nihil sine causa facit. Prov. Egyik kerten kaszálnak: einige Gemeinen ärndten: In tironum unctum nunc Lucam. Colludunt, Conspirant. Cic. A' kaszát jót, rossz-at egyne kaszál: den Tod mit Vernunft, und Ordnung ohne Unterscheid suchen. Aequa lege necessitas sortitur insignes, et imos. Horat. 2) Bört kaszálni, mint a' szürkét: einen Hasen (wie die Jungfrauen pflegen) abarbeiten. Decarnare (ut pelliones solent) Corium. Augustum pellem in falce et tabere, interim pellis latus abradere. 3) Bört kaszálni (kaszával

faragni, hüvelni), mint a' tserzö Vargák, és Timárok: sein Leder von den Haaren abarbeiten. Abradere Corium. Colum.

Kaszáló, -ó-nak, -ót: ki kaszál: der Gras mäher, Fæni mesor, fæni sector, oris, m. Colum. 2) rét, melyen kaszálnak: die Wiese, Sin Wiese. Pratum, i, n. Cic. Egy egy napi kaszáló: so viel von einem Tage mit einem Gras abzumähen Gras. Unius diei falcata, ae, f. Fras. Szabad kaszáló: Gras Recht auf den Waldwiesen oder Wiesen Gerechtigkeit Jolumen Falcagium, ii, n. Fresa.

Kaszáló fenéke, -nek, -két: Schotts sás, apró nád, 's mi terem, Kátyor. nur Art, wo Rind- und dergleichen Gras wächst. Carectum — , dumosus locus. ci, fi, i, n. Mantean.

~~Kaszáltt, partic. abgemähet Gras.~~

Kaszáltt, partic. p. o. fü: nie abgemähtes Gras. Herba de secta. ae, f. Liv. Kaszáltt rétek: die abgemähten Wiesen — — sen. Attonsa prata. orum. Lucan.

Kaszamáta, -tának, -tát: pusztka-porral, és egyéb lövö-számokkal vakolt bölt: ein Pulvermörser. Cella tormentaria. ae, f.

Kasza-nivecs, -csnek, -csi: kasza-tsinaló: ein Dengelstock. Falcarius, ii, m. Glos.

Kasza-nyüg, -gnek, -göt, növeveny: eine Art von Wicken. Vicia Cracca, ae, f. Linn.

Kaszárnya, -nyának, -nyát: Katona tak-ház: die Kaserne. Domicilium militum ii, n. Domicilia militum juncta.

Kaszás, -snak, -si: 1. kaszál: ein Mäher. Cic. Falcarius, ii, m. Cic. Falcator, oris, m. Colum. A' kaszás szával a' réten le-kaszál a' füvet, és abból szénát tsinál: der Mäher mit der Sense das Gras auf der Wiese abmäht, und Heu macht. Falcator in prato Gramen falce falcat, et fanum inde facit. Colum. 2) tsillag-zat: ein Gestirn: egy tsillag-zat. t. kasza-nyüg.

Kaszás gerenda, -dának, -dát: Hadi-eszköz volt a régi vitézek közt: ein Kriegs-Werkzeug bey den alten Teutschen mit einem gekrümmten Eisen, das Pferde und Menschen zerschnitten, Falx, falcis, f. Falcastrum, i, n. Plin.

Kaszás-lábú, adj. Ins Gras gehörig, wie eine Sense gebogene Füsse habend. Falcipes, edis. Plin.

Kaszás-lév, -vnek, -vet: die Sense. Falx, falcis, f. Falcastrum, i, n. Plin.

Kaszás-pók, -knak, -kot. Langfüssiger Spinner. Phalangium, ii, n. Plin.

Kaszás-tekercs, -csnek, -cset: Gedakban: ein Werkzeug, womit die alten Teutschen und Gallier ihre Pferde und Menschen zerschnitten. (Curvus praeliaris) n. effectum | Falcastrum, i, n. Linn.

Kasza-tsabálya, adj. Zum Gras Kasza-tsin álló, -ó-nak, -ok: Gras-Dengelstock. Falcarius, ii, m. Kasza-tsinálás, -snak, -sa: Gras-Dengeln. Falcatura, ae, f. Kasza-tsinálni, -ok, -ott: Gras dengeln. Falcem cudere. Kasza-tsinálni: ein Dengelstock = nivecs = nivecs

Kaszás, -snak, -st: l. ki füvet kaszál: nim Mäher. Falcarius, ii, m. Cic. Falcator, oris, m. Colum. A' kaszás kaszával a' réten le-kaszállya a' füvet, és abból szénát gyüjt: der Mäher schnitt mit der Sense das Gras, und machet Heu davon. Falcator in prato gramen falce falcat, et fanum ex inde facit. Colum. 2. Kaszás: egy' bizonyos tsillagzat az égen. l. Kasza-hugy.

Kaszás gerenda, -dának, -dát: Hadi-eszköz volt a régieknél: ein Wurfspieß der Alten mit einem gekrümmten Eisen, sonderlich Knittergang damit abzuschneiden. Falx falcis, f. Cic. Falcatus, a, um. Falcatus ensibus uncis, falcatisque aculeis ligneis, ferroque munitis hoccida. Stöbn.

Kaszás-lábú, adj. Der Krummfüßer wie eine Sense hat, ein Säbelbein. Falcipedius, a, um.

Kaszás-lév, -vnek, -vet: ein krummes Messer. Falcatum jus, i, n.

Kaszás-pók, -knak, -kot: ein krummbeiniger Spinner. Phalangium, ii, n. Plin.

Kaszás szeker, -rnek, -ret: a' régi hadakban :: ein Streitwagen, den alten Britten und Deutschen nem. Curcus praeliaris, ris, is, m. essedum praeliare. e, ris. n. Corinus, i, m. Luca.

Kaszás szabású, adj. Krummen, säbelförmig. Falcatus, a, um. Sil.

Kaszás-tsinálò, -ónak, -ót: Kaszamüves = ein Sensenschmidt.

Kaszás szeker, -rnek, -ret: a' régi hadakban :: ein Streitwagen, den alten Britten und Deutschen nem. Curcus praeliaris, ris, is, m. essedum praeliare. e, ris. n. Corinus, i, m. Luca.

Kaszás-tsinálò, -ónak, -ót: Kaszamüves = ein Sensenschmidt. Falcarius, ii, m. Gloss.

Kaszátska, -kának, -kát: nim Heuschrecke. Falcula, falcula, a, f. Stur. Falcula, ae, f. Stur. Falcula, ae, f. Stur.

Kaszimbálni, -bálok, -bálsz; -bálom, -bálly a: ide 's tova hüzni vonni p. o. a' bestet az ivas közt. ein Zuchtthier nur obenhin merschen, reiben. Lätlocas obiter et perfunctorie facere. Plaut.

A' gyermeke csak kaszimbál, kaszimbálva ir: die Kinder reiben nur obenhin ein Buchstaben nur obenhin ein Fuß. Puer degrosse, et obiter, et perperam perfunctorie scribit, et formam inculcatas litteras. Cic.

Kaszálódni, -dom, -dik: kimaichalt werden. Emungi. Emungi aci, Cic.

Kaszmár, -rnak, -rt: ein Zuckermann. Frumentarius, ii, m. Praefectus reditumni, m.

Kaszmárság, -gnak, -got: ein Zuckmannung. Frumentariatus, us, m. Praefectura reditumni. a, f.

Kászolódni, -dom, -dik 1. a' vezély bül ki-bontakozni, kivergödni = sich aus allem Gefangen herauswinden. E difficultate se eluctari. Plin. 2. tanyát kódni: sich, seine Wohnung allenthalben einrichten, thun, machen, sedem ubique agere. Liv.

Kaszsza, -szának, -szát: ein Kasten. Capsa, a, f. Colum. Arcarium, ii, n. Cic. Házi kaszsza: ein häuslicher Kasten. Domestica capsa. Sen. Kaszsza-nyitni. ein Kasten aufmachen. Contrectare capsam. Cic.

Kaszsza-bántás, -snak, -st.

ein Ausmessen des Tuches.
Contrectatio Casae. onis, f.

Kásztor - tód, - dnak, dat: ât. das Name: das Zibet. Castoreum ois, n. Plin.

Kászú, - únak, - út: ja-kié reg dö bönyke: ein Hirschfuß gan von abgeschossenen Rinde. Vasculum ex delibrato Corticis Arboris factum. Colum. Kászu Jajt: ein Fuß Sonb. ein Sönbefen, womit ein wüstes Fuß gedrückt Fischbla impressus Calcei. i, ei, m. Tibull.

Kászu, - unak, ut: tsizires tálatska a' tsizmadiáknál. ein Falzmesser Fußstücken, womit das Zeichnen mit Farben Leder falten. Patella, glutini farinaceo asservando Servicus. a, utis, f.

Kata, - ának, - át; Katalin, Katitra, Katka, Katus, Katuska. Entfinnen, Kätchen, Entel. Catharina, ae. f. Nom. propr. Mulieris

Katalin, - nak, - nt: l. Kata.

Katáng, - gnak, - got: 1. endivia tsikoria, tälli Salata: Tsikoria Cichorium, Endivien, Wegwarte, ein Kraut. Cichorium intybus, ii, n. i, m. et f. Linn. Apró katáng, disznó-Kék: Kakitsi: für Kreme: Cornillen Kraut, Wegwart, Wegwarte. Chondrilla juncea. ae, f. Linn. 2. Nápra forduló, - forgó virág: die Sonnenwende, - wirbel. Solsequium, ii, n. Linn.

Katáng - kórcó, - ónak, - ót: mezei katáng: die Feld Cichorien. Cichorium intybus, ii, n. i, m. et f. Linn.

Kata - pita, - tának, - tát: asszonyi tsizmás Szerü tsizsi: tomollós: ein weibliches Schuh Kraut. Nomo-

extheminatus, ânis, a, um. Cic.

Katheder, - drának, - drát: Predikant - , Oráló - Szék: das Katheder, das Pulpet. Die Kanzel, das Predigt Stuhl. Suggestum, i, n. Cic. Tel - lépni a Katheder ára: auf die Kanzel steigen. Suggestum adscendere. Cic. A' Katheder ából beszélem: von der Kanzel predigen. Dicere de Suggestu. Cic.

Katholikus, adj. [illegible] igaz hitü, Papista: Entholisch, rechtgläubig. Catholicus, a, um. Orthodoxus, a, um. Hieron. Romana Ecclesiae addictus, a, um.

Kati, tinak, - tit, l. Kata.

Katika - repa, - pának, - pát: Kétsisak - fü, tetü - fü: Mörgenövening: ein Wolfsmurz ein giftiges Unkraut. Klonium Napellus, i, n. i, m. Lin.

Katitra, - trának, - trát: l. Kata.

Katka, - ká nak, - kát: Katus-ka: ein Kätzchen Catharina, ae. f. Pl. Parva Catharina, ae. f. Pl.

Katlan, - nnak, - nt: kis Kemencze, mellyen az üst -, rasfalek áll: das Feuerloch - Wasserloch, ein Feuerloch. Cortinale, is, n. Colum. Focus arcta, qui lebes immersus habetur.

Katlanos, - nak, - t: tüz-mives: das Feuerloch, - Feuer-Pfannel. Athenarius, ii, m. Athenarum faber, bri, m. Faber ex aere cius. Plin.

Katona, - nának, - nát: das Volk. Volk. Miles, itis, m. A dó-(portió-) zedö -, exercitus Katona: ein Exerzierter Volkat, der die Exercitien gelernet hat. Militaris, is, e. Plaut. Tac. Bátor-szivü Katona: ein Frey-herziger Volkat. Intrepidi animi Miles, Tacit. Bátorság Katona: ein Tapferer Volkat. Acer grotus miles. Cic. Boldog-asszony Katonája: ein geistlicher - , Ordens-Volkat. Ol-

taris Pars, is, e, in. Pre-
nyomorodott, de meg nem
tett testona: ein invalid
ein unbrauchbarer Gli
Volk. Invalidus, sed in
miles. Cic. Követ Kat
nának: mit Gewalt
nnen. Volkatten. Mi
ucti. Cäs. vi in militi
teit. Auct. Vict. Feld
likeu Katona: ein
semmen Volkat. Ga
lepes, ti, eris, m. Prov.
miles. Cic. Fogadot
ein Gewerbener Vo
ceptus miles.

Mensség kor futó Kat
Volkat, der im Frie
tüm übergeht, so
gehst. Perfuga, ae, m
korlott Katona: ein
Volkat: Exercitatus
Gyalog Katona: ein
fuß, ein Infanterist
tis, m. Cic. Miles
Cic. Mittel közlerett
ein brauchbarer Vol
tractatus - ipse jur
tractus. Cic. Kenyér
Katona: ein von Z
ten Volkat. Annicear
Kicsidö Katona: ein
gener Volkat. Miles
a Béressegből ki-agg
den Invaliden. Inval
Lic. ki-muskáltt Ka
abgedienten - , abge
Volkat. Miles exau
is. Paull. Fet. ki-Sz
na: ein Volkat, der
dürftig dient hatte
les. Lucan. Közanyú
Katona: ein Fuß
Val. Miles levis ar
Kor Katona: ein
Volkat. Gregarius
Lovas Katona: ein
Pfund. Equus, i, m.

taris Deus, is, ii, m. Prov. Elnyomorodott, de meg nem győzetett katona: nin invalidus, sed
invictus Dolt. Invalidus, sed invictus
miles. Liv. Erövel szedett Katonák: mit Gewalt genommene Soldaten. Milites coacti. Cic. vi in militiam adacti. Cæs. vi in militiam adscíti. Auct. Vict. Fiatal-, fiatalkorú katona: nin fünfzehnjährig Soldat. Galeatus leporius, ti, arius, m. Prov. timidus miles. Cic. Fogadott katona: nin Gewonbener Soldat. Conscriptus Miles. Cæs. Az Mensége ker futó katona: nin Soldat, der im Treffen zu den Feinden übergeht, nin Ueberläufer, so zu den Feinden übergeht. Perfuga, æ, m. Cic. Gyakorlott katona: nin geübter Soldat: Exercitatus Miles. Cic. Gyalog katona: nin Soldat zu Fuß, nin Infanteriest. Pedestris, tis, m. Cic. Miles pedestris. Cic. Hittel készített katona: nin bewüdigter Soldat. Miles sacratus. — jurejurando adstrictus. Cic. Kenyérbül tsinált katona: nin von Brod gemachter Soldat. Panniceus miles. Plaut. Kitsketsö katona: nin schöner Soldat. Miles gloriosus. Cic. a' vitézségbül ki-aggott katona: der Invalide. Invalidus miles. Liv. ki-mustrált katona: nin abgedankter — abgemusterter Soldat. Miles expunctus stipendiis. Paull. Fest. ki-szolgált katona: nin Soldat, der seiner Zeit ausgedient hatte. Emeritus miles. Lucan. könnyü fegyverü katona: leicht gewäffneter Soldat. Miles levis armaturæ. Nep. kör katona: nin Gemeiner Soldat. Gregarius Miles. Cic. Lovas katona: nin Soldat zu Pferd. Eques, itis, m. Cic. Miles equo merens. Cic. (Kövest katona: nin Gemeiner (Infanterist) nin Gemeiner der Soldat. Profugus Miles. Sallust. Mészsz katona; nin Soldat. Hostibus pectore natus, non tergo. Prov. Német gyalog katona: nin Mußketier gemeiner. Velocipetarius, ii, m. Nyalka-Letzke katona: nin übermütiger Soldat. Sublati animi miles. Tér. Objtos katona: nin mutheiner Soldat. Exauctoratus Miles. Liv. Régi tanúlt-, gyakorlott katona: nin alter Soldat. Veteranus Miles. Cic. Regulához tanúlt katona: nin nach Regeln gemachter Soldat. Miles regularis. Col. Stavel. Pacithyás katona: nin Fistnüdener, der sich im Treffen den Fistnüden bedienet. Miles funditor. Cæs. Pénzen fogadott katona: nin um Geld Gewonbener Soldat. Emtitius Miles. Fest. Pol gár katona: nimer aus dem Burger Militz. Unus ex gente armata. ta. Vas-tsimer kordozó katona: nin Fähndrich, der den silbernen Adler trägt. Miles aquilifer. Cæs. Zebet katott katona: nin blessirter Soldat. Saucius Miles. Cæs. Zoldvetten. Vis militum. Cic. Zoldtól szárnú katonaság: Zirkel Truppen. Copiæ, arum. Cic. Szabad akaratából (szabad szerencséből) katona: nin Volontär. Voluntarius, ii, m. Liv. Voluntarius miles. Cæs. Voluntarius, ii, m. Liv. Szabadon szolgáló katona: nin Soldat, der aus freyen Stücken Dienst nimmt. Terrestris miles. Flor. Szolgálatra alkalmatlan (erötlen) katona: nin Invalider. Invalidus miles. Liv. Szökevény, szökött katona: nin Ausreißer. Profugus miles. Sallust.

Tengeri. (tengeren szolgáló)
katonák: der See-Soldaten.
Maritimi —, Navales Milites.
Liv. Tisztességgel el-bocsátott
katona: mit allen Ehren ent-
lassener Soldat. Miles, cum
honore dimissus. Tsintalan
(pajkos) katona: ein muthwil-
liger Soldat. Immodestus,
petulans miles. Ammian. Uda-
vi katona: ein tauberer Sol-
dat. Zu Fusse, zu Lande dienender
Fatelles, litis, m. Liv. Most fo-
gadott (szedett, verbuvált)
új katona: neu geworbe-
ner Soldat, neuer Recrut.
Miles modo conscriptus.
Cas. -stico, onis, m. Cic. Vasas
katona: ein Eisenfresser.
Miles cataphractus. Liv.
Loricati Milites. Liv. A'
kartzról tsak épen most
viszsza tért katonák, a' kik
még most izzadnak a' kaer-
nán. Soldaten, so frisch
vom Exerciren kommen, vom
Fusstritt noch ganz naß.
Calentes adhuc a pugna mi-
lites. Cic. Zsoldos katona:
ein Soldatischer Soldat. Miles mer-
cenarius. Liv. A' katona
kartzol, szerzését (őrzését) áll.
szóvik, és á t. Der Soldat
fechtet. Zimmert, stemmet,
stopft Wachs, schmauset,
einbrüht, fliesset, in fer. Mi-
les pugnat, Cic. exemplis agit.
Suet. fuga sibi consulit. Cic. fu-
gitivus. Cic. -profugus. Tacit.
et c. Loca katona! auf!
Stand Soldaten! Ad eg arma
Milites! Mare nem katona:
nicht mehr gedient
nicht mehr unter der Miliz.
Desinit in numeris esse. Paull.
Jct. Egygyütt voltunk kato-
nák: <gygyütt katonás kod-
tunk: wir waren beyde
zugleich Soldaten. Una fui-
mus Militia. Cic. Una milita-
vimus. Cic. katonának menni

ünnen der Soldaten gehen, dem
Soldaten Leben Zeugen stehen
Ad militiam animum adjicere
Cic. Militiae nomen dare. Cic.
Militiam fugio. Cic. Obsitos
adni á' katonának: einen Sol-
daten abdienen. Militem dimittere
Cic. A' katonát Zászló alá es-
ni, eskedtetni: der Soldaten
fid, einen Treüeyd schwören lassen. Mi-
litem Sacramento adigere. Liv.
Katonát fogadni: Soldaten
werben. Milites conscribere. Cic.
cogere, Cic. colligere Cic. A' szökött
tovas katonát meg-fogatni
gozzak: den davongelaufenen Sol-
daten zu Pferd, lässt man
einfangen, lässt einen Flüchtig
einfangen lassen. Profugos equo
loco, in quo stapia pendet, cedituros
A' gyalogot jedvig meg-vesz-
szözik: den Infanteristen
aber lässt man Hüttenweis
— (Hüttenweis) laufen. Pe-
dester vero Castigatur Vir-
gis per commilitones vicatim du-
citos. Tris. Katonát verbuvál-
ni: -fogadni: Soldaten wer-
ben. Milites scribere. Tac.
-conducere. Curt. Katonává
tenni: asoke közé állani: Sol-
dat, werden. Militem fie-
ri. Cic. dare nomen Mili-
tiae. Cic.

Katona-adó, -dónak, -dót: Ordi-
adója: Abgebung des Tributs
Contributionale quantum, is,
ti, n. Beysteuer.

Katona-állitás, -ynak, -st: der Sol-
daten Stellung. Statutio Mili-
taris, onis, f. Gel.

Katona-béles, -nek, -t: der Klei-
dung geschnitten. Passform: Statu-
ganum, ein Katona dolog ei-
nes ist nun Fussens That.
Haec res est Victus Militaris.

Katona-élet, -nek, -tet: der Sol-
daten Leben. Militaris Vita, ae,
a. f. Liv.

Katona-fogadás, -nak, -t: der
Werbung der Soldaten. Condu-

cio Militaris. onis, xis, f.

Katona-fogadó, -dónak, ót: Verbunkos: ahur Werbung. Conductor militum, oris, m. Liv.

Katona-inas, -inak, -at: ein Soldaten Knecht. Caecula, ae, m. Plaut.

Katona-kenyér, -nek, -nyeret: ahur Soldaten Brod, Commißbrod. Panis publicus militaris, is, i, xis, m. Plin. Katona kenyeret (praefontot) enni: ins Soldaten brod essen, als ein Soldat leben. Militari pane vesci, militare. Cic.

Katona-könnyü, -nnek, -bb: ein Soldaten Kleid. Sagum, i, n. Cic.

Katona-módon, adv. auf Soldaten Art. Militariter. Liv.

Katonának rendelett hely: helyet, hely: ein Ort, wo die Soldaten zusammen gebracht, — gezogen werden. Contractio militum. Plin.

Katonának termett, adj: nur ist zum Soldaten gebohren. Pro militia natus, a, um.

Katona-nevendék, -knek, -ket: ifjú katonának: ifjú katonák: junger, noch nicht dienender Soldat. Novelli —, succrescentes Milites. Torum, tium, tum. m. Cic.

Katonának-való, adj. p. o. termet: ein Knecht ist gemacht zum Soldaten. Iuvenis aptus ad militiam, maturus militiae. Liv.

Katonané, -nénak, -nét: Feldscherin, Soldatenfrau. Militis uxor, oris, f.

Katona pósta, -tának, -tát: Ordinantz, parantsolat-hordó: ein Ordinanz, berg. Soldaten. Miles ad Praefecti mandata paratus, itis, i. m. Cursor militaris, oris, ōris, m.

Katona-rend, -dnek, -det: dem Kriegsstand. Ordo (status) militaris, inis, ris, m. vita militaris, ae, ris, f.

Katona-ruha, -hának, -hát: das Soldaten Kleid. Vestitus militaris, us, ris, m. Nep. Katona ruhát venni magára: das Soldaten Kleid anziehen. Sagum sumere. Cic.

Katona-ruhás, adj. der ein Soldaten Kleid anhat. Sagatus, a, um. Suet. Katona-ruhás: der ein gemein Soldaten Kleid anhat. Sagato gregali amictus. Liv.

Katonás, adj. p. o. ember: ein soldatenmäßiger Mann. Militaris homo, inis, ris, m. Cic. Katonás hangon kérni valakit: valamit: von einem etwas auf Soldaten Art heraus langen. Militariter poscere aliquid ab aliquo. Liv.

Katonáskodik, -dtam, -dtál: Soldat dienen. Militare, Cic Valaki: alatt Katonáskodni: unter einem Commando als Soldat dienen. Sub signis militare. Liv. — mercenario stipendia facere. Liv. Soldaten Katonáskodni: ein Soldat dienen. Stipendia merere. Cic. facere stipendia. Liv.

Katonaság, -gnak, -got: das Militär, dem Soldatenstand. Militia, ae, f. Cic. állandó Katonaság: stehende Militär. Stabilis militia. tis, ae. f. Cic. Költsző katonaság: das Dienstpferd

sinnende Militäre. Transennalis militia, is, f. Víg-kelyi katonaság; die Grenzsoldaten. Limitanei milites, Conscriptio militiæ katonaságonnak huszadik esztendejében, im zwanzig Jahre meinen Eintritt [illegible] meinen Soldaten? Vigesimo militiæ meæ anno. Tacit. Nagy számú katonaságot kérni a tartományitól: neue grosse Mannschaften Soldaten von den Landschaften fordern. Maximum numerum militum postulare à provinciis, Cic. Az ellenségnek szine-alatt elkerülni a katonaságot: dem Feinde durch eine fingirte Versöhnung Zeit zur Musterung nehmen. Militiam simulatione infamiæ subterfugere. Cic. Katonaságra adni magát: sich zum Soldaten anwerben lassen. Militiæ se dare - militiam sequi. Cic.

Katona-sátor, -nak, -t: ein Zelt. Tugurium militare. ii, rii, n. Militum in castris casa, æ, f. Weg

Katonás di, -dinak, dit: des Soldaten Gang. Castrensis ludus, i, i, m. Spiel. Katonásdit játszani: wie Kinder spielen: Soldaten gehen. Militiam ludere.

Katonás kodás, -nak, -t: das Leben im Soldaten Stande. Vita militaris, æ, ris, f. Cic.

Katonáskodni, -dom, -dik: als Soldat dienen. Militare. Cic. Valaki alatt katonáskodni: unter wessen Commando als Soldat dienen. Sub signis alicujus militare. Liv. Merceri sub aliquo. Liv. Soldées katonáskodni: um Sold als Soldat dienen. Stipendia mereri. Cic. - facere stipendia. Liv.

Katonáson, adv. freien, Katonai módon. Soldatisch, Soldatenmässig. Militariter. gravis, tis, Liv - militaris mora. Katonáson bánni valamivel: streng mit etwas umgehen. Militariter aliquid agere - Jusz Katonáson viselni magát: sich mit Soldaten Amt unterziehen. Militariter (gravius) se gerere. Liv.

Katona-szállás, -snak, -st: der Soldaten Quantum. Stipendium militum. ii, n. Liv.

Katona-szedés, -snek, -st: eine Aushebung der Mannschaft zu Soldaten. Delectus militum. us, m. Cic.

Katona-társ, -snak, -sat: der Mitsoldat. Commilito, onis, m. Cic.

Katona-tartás, -snak, -st: der Unterhalt der Soldaten. Intertentio militaris, onis, ris, f. Turc. Hung.

Katona-tiszt, -tnek, -tet: ein Feld officier. Officialis militaris, is, m.

Katona-tzenk, -knek, -ket: Katona inas: ein Soldaten Knecht. Cacula, æ, m. Plaut. Calo, onis, m. Liv.

Katreabotza, tzának, -tzát: der Korbe, tücval kintett teszitás ótck: mit Reisig [illegible] Mustergrube. Mascula fossa cæco consternere, a, f.

Katrán, -nak, -t: fódgyanta: der Erdpech. Bitumen inis, n. Plin.

Kátrány, -nyak, -nyt. degot, kalamász, szekér-kenö: der Wagenschmier. Axungia, æ, f. Plin. Kikit fel tölte, mint a kátránytól: wie jemand sich vor dem Wagenschmier. Singulos illum existimasse, velut axungia: Cic.

Katzinka, -kának, -kát: Köpeny ö - kötö: mit Kát, etö is

kötöttsö kötenyeg
nya helyett az olas
sic Pelisse, des Ho
cinctorium, ii, n. Aug

Katintza, -tzának, -tzát: ein
s' Gyermekek mellyen
Tuch um hinten. Tu

-tsnak, -tsot:
tötska, kerctske:
in Bündchen. Man
Plaut. puera man
Jogódzo, trei
nöcs, mellyel a szon
tékra tekerödnek
gözik: Gubelyn
Lumben, womit sic
tup. Capreolus,
röllöt kapitza:
am Weinstocke
chium, ii, n. Vineg
tus, i, m. Vace. -
F. Cic.

katsa, -tsának, -ts
retze, retza: Sc
atis, f. Plin. Hi
Gatsje, Katsos:
nisch, Anas tra
f. Plin. Kis k
Ká: in fusc
maticula, æ, f.
Katza: nimm
Anas torquata
(zum rad) Kát
Jusum fuhr. C
mestica Anas. Pl
tza: im Lauer
Strepera. Klein
nur wilde Enten
pelmstein, Sylvo
Katzen kápor, Kát
reteg: ein Lein
Kätzmist. Stall
Katzöffe u. Katzöl
Schwarzwurzsaft

549. ki

hátúlsó kötennyel ellátott szoknya helyett az olah asszonyok. Sin Fetzenrock, Fus hortung. Precinctorium, ii, n. Aug.

Katrintza, -tzának, -tzát: rubrica a' gyermekek mellyén: Fus Tuch um Kinder. Tunica pectoralis Puerorum.

Kats, -tsnak, -tsot: 1. Katsó, Hantsótska, kezetske: Klauen Hand, ein Hündchen. Manicula, ae, f. Plaut. pacva manus, i, us, f. 2. Fogódzó, tzikna forma növés, melly á szomszéd Palántákra tekeredzik, kapaszkodózik: Gabelgrun der Weinrebe, womit sie sich anhalten. Capreolus, oli, m. Varr. szőlő-kapatsa: ein Rank am Weinstocke. Vitis brachium, ii, n. Virg. - Capreolus, i, m. Varr. - Manicula, ae, f. Cic.

Katsa, -tsának, -tsát: kátsa, retze, rutra: ein Fuss. Anatis, f. Plin. Gatsár, kátsos: mit Füssen, sich. Anas mas, atis, cis, f. Plin. Kis kátsa, kátsátska: mit Füsschen, Klauen Fus. Anaticula, ae, f. Cic. Özvös Katsa: mit Zehigen Fuss. Anas torquata, Plin. Tzelid (1 com vad) kátsa: mit Zehigen Fuss. Cicur-, domestica anas. Plin. Tsergő kátsa: ein Zwerg Fuss. Anas strepera. Klein. Vad kátsa: mit wilden Fuss. Anas ferca, palustris, sylvestris. Plin. - A' Katsa kápog, -kátsog, á' retze retteg: ein Fuss geschnattert. Anas tetrinnit. Aust Plinius. A' kis kátsáit ugrálnak. Ein Fussgen schwimmen. Anaticula

Katsa -ol, -lnak, -lt: mit Füssen tun Stall. Nessotrophium, i, n. Colum.

Kátsa Parcaj, -jnak, -jt: vizilentsej; bika lentsej: mit Füssen Linsen. Epipteron, i, n. Prae. Lemna minor, oris, f. - Lemna tens palmatis, ntis, teis, f. Tabernaem.

Kátsa tojás, -snak, -st. Ein Fussei. Anatum Ova, orum, n. Cic. - Ovum Anatinum. Plaut.

Kátsa-toll, -lnak, -lat: Fussfeder. Pluma Anatina. a, f.

Kátsátska, -kának, -kát: Fussgen. Anaticula, ae, f. Cic.

Katsi: dajka-szó á kisdedhez: az az: ne nyúlly hozzá: nicht rühren an. Noli tangere.

Kátsi, -tsinak, -tsit: Gyermek-szó: Kaláts: Gnaschen, mit backen, -Zuckerl, Kuchen. Torta, ae, f. Bibl.

Katsiba, adj. kám-fa-lábú, horgas-lábú, lótsös-lábú, tzibactes: krum krummbeinig gebogenen Beinen fuss. Varus, a, um. Flor.

Katsingatás, -snak, -st: Szemmel intés: Aus Zu blinzen. Nictatio, onis, f. Tolin.

Katsinka, -kának, -kát: szőlő-kapatsa: Gabelgrun der Weinrebe, womit sie sich anhalten. Capreolus vitis, li, m. Varr.

Katsintani, ntok, -nt: valakice. winken mit den Augen zu einem. Adnutare alicui. Plaut. Adnictare cum Fest.

Katsintás, -snak, -st: Szemmel-való intés: Aus Zu

blinzeln. Nictatio, onis, f. Colum.

Kátsi-pupa, -pának, -pát: Gyer-
mek-szó: fejér kenyér, ká-
lács kenyér: nim weißes
Brod. Albus panis, i, nis, m.
Candidus panis. Cato. Az
idén kátsi a pupa: a ke-
nyér kalács gyanánt megy.
Jnnen ist nin Brodmangel.
Hoc anno panis defectio est.
— cibi penuria est. Lucret.

Katska-nyak, -nak, -kat: Nö-
vening: Nádály-fü, fias-
fü: Jas Günsel. Ajuga,
ae, f. Linn.

Katskaring, -gnak, -got: ki-fé
kunkorodott növening,
Haj-ra forgó: Ant. Jos. Pon-
ann-Wunder. Scalpinus,
i, m. Plin.

Katskaringó-gónak, -gót: az
Ostlop' fején: ninn Schne-
cke, nin Schnörkel an den
Capitälen der Säulen, und
sonst in der Baukunst. Valu-
ta, ae, f. Vitr.

Katskaringodzni, -zom, -zik:
tekeregödzni. sich umwin-
den. Se circum nectere.
Lactan. in Gyrum deambulare.

Katskaringós, adj. tekeregös,
tekervényes: jelenti Linn för-
mig, spiralförmig. Ambā-
giosus, a, um. Gell. in Gyrum
deambulans, tortuosus, a, um.
Liv. Katskaringós linea.
nine Spiralline, nine Schne-
cken Linie, die auf einem
Punkte in verschiedenen Zir-
keln um sich selbst, fortläuft. Spiralis linea, lis, ae,
f. Wolf.

Katskaringósan, adv. p. o. Vas-
ni-fel á pántlikát á szok-
nyára: das Band schlüngligt
aufnähen, an einem Weiber-

szoknek. Ambagiose taeniam adsu-
ere togae muliebri. Hor.

Katsó, -ónak, -ót. kerecsike:
Hünd'chen. Mancula, ae, f. Pla
Add ide á katsódat:
Jnn Hündchen Jun. Jun
niculam. Plaut.

Kátsogni, -tsogok, -tsog: kát-
módra hajtogni, szeszélyes
szeszegni: schnattern wie ein
nes Huhn. Titubare ut Anas
Aust. Philon.

Katsongatni, -gatok, -gat: hu-
nyorgatni, hunyászkodni
Kicsi

Katsongatás, -snak, -st: hu-
nyorítás, szemelmes szemet
tet vetés: das Äugeln, das
tändeln Augen mit jemandem
machen. Ad
illici-
um oculis factum. -ü, i, n.

Katsongatni, -gatok, -gat: hu-
nyorgatni, hunyorítani, va
talkire szemelmes szemet
vetni: äugeln, kokettiren
to Augen mit jemandem
machen. Amatorios oculos
in alienum defigere. A' sze-
retőjére katsongat: er liebäugelt seiner Liebsten
oculis blanditur amicae suae
Cic. objicit oculum amicae
Plaut.

Katsongó: adj: hunyorgató,
hunyorító: szemelmesen né-
ző: der liebäugelt. Pactus
a, um. Hor.

Katsontani, -ontok, -nt: sze-
relmes szemeket valakire
vetni: liebäugeln. Ob
matorios oculos defigere.
in aliquem. Cic. oculum
alicui objicere. Plaut.

Kátsor, -snak, -sat: Gátsér, gá-
tsér, Lin kátfa: ein

Anntennig. Anas nas, atis, f. Plin.

Katsos, adj. fogódzós, szöllö kapcsos: sus Gäbelzahn Jut. Capreolis instructus, a, um. Varr.

Katsosodni, -dom, -dik p. o. a' szöllö "szokott" az az kapcsait nönek, mellyek a' szomszéd fatántokra tekeredzenek: sich Wein ranken. Vitis capreolos emittit. Colum.

Katsóska, -kának, -kát: sus Zähnchen. Manicula, æ, f. Plant. Add ide a' jobb katsóskádat: gimb dein rechtes Zähnchen her. Cedo dextellam.

Kattantani, -ntok, -nt. a' nyelvével tsattantani: mit der Zunge Klatschen. Linguæ cottabum edere. Plant.

Kattogatni, -gatok, -gat fogaival, vagy nyelvével: knirschen, mit den Zähnen Klappen, mit der Zunge Klatschen. Dentibus crepitare. Plant. Linguæ cottabum edere. Plant.

Kattogni, -ttogok, -ttog: a' fogaival: mit Zähnen Klappen. Crepitare dentibus. Plant.

Kattogó, adj. p. o. a' fogaival: knirschend, mit Zähnen Klappend. Dentibus stridens, ntis, c.

Kattogtatás, -snak, -st: a' dísznökrül mondatik: das Zähnklappen, -knirschen. Dentium crepitus, us, m. Cic. — Stridor, oris, m. Cels.

Kattogtatni, -tatok, -tat: mit Zähnen Klappen, -knirschen. Crepitare dentibus. Plant. A' dühös kan kattogtat: ein Wütender knirscht mit Zähnen. Furens aper crepat, dentibus percrepat dentibus. Cic.

A' nyúl után kattogtat a' kutya: der Hund Klafft nach dem Hasen. Canis venatieus latrat, post lepores latrat. Ten.

Katulya, -lyának, -lyát: istálló: sein Pferdestall, worinn nur 4 stet. Capsella, æ, f. Ulp. arcula, æ, f. Tac.

Katus, -sának, -st, l. Kata: Katus ember: apatico sivü, puha természetü ember: ein weibischer Mann. Homo effeminatus, mis, ti, m. Cic.

Katuska, -kának, -kát: l. Katka. Katzchen. Catharcma, æ, f. l. Kata. 2) katuska: a' szőrönyi természettel bírò, puha ember. ein Weibischer. Effeminatus vir, Cic.

Katuskodás, -snak, -st: sein Weibisch wesen. Effeminatio, onis, f. Tacit.

Katuskodni, -dom, -dik: weibisch handeln, thun. Effeminate agere, facere. Cic.

Katus módra, adv. weibisch. Effeminate. Cic.

Katusság, -gnak, -got. sein Weibisch wesen. Effeminatio, onis, f. it. sein Weichlichkeit. idem. Tacit.

Kátyú, -únak, -út: Kopolya, mély kis-sár, sár-fenék, sár-fészek, tócsa: der Kot, Morast. Coenum, i, n. Cic. Lacuna, æ, f. Virg. Lama, æ, f. Flor.

Katza, -tzának, -tzát: kaszaforma hosszú, kis-felül nyeles tímár-kés: ein Falzmesser bey den Gerbern. Falx, culter alutarius, ii, f. tri, ü, m. Ansarium, ii, n. Gloss.

Katzagány, -nyának, -nyt:

Katrogány, kàti-bör, láb. bal öszve-kötött magyar bicske-bör: nin Umfangs-Fell, übrer ein Fußtuch. Epo. mis, ridis, f. Pellis diversa arcia, is, a, f. Sisyra, æ, f. Pitisc. Sisuena, æ, f. Armian.

Katrogányt vetni kijatkába: nin Umfangs-Fell über ein Fußtuch werfen, anziehen. Induere, Collo injicere. Sisuenam.

Katrangyka, -kánate, -kát: nin Umfangs-Fellchen. Sisyra parua. æ, f. Pitisc. Katrogány kat vetni á Gyermek nyakába: Jum Kinde nin Rhenwinds-Fellchen über die Schultern werfen. Epo. nidem puero induit.

Katrogás, -snak, -st: kahora, katraj, nevetés: das Gutlachen, das Lachen. Cachinnus, i, m. Cic. risus, us, m. - Cic. Zajos-igen nagy katrogás: ein ungeheures Lachen. Effusus, vehemens risus. Cic. Hahorával-való katrogás: ein lautes Gutlachen. Solutus-, dissolutus-, inde-cens risus. Suet. Hangos katrogással kámpolni valakit: einen auf eine unanständige Art auslachen, verspotten. Magno risu (indignis modis) de-ludificare aliquem. Cic. Katrogást indítani, nagy katrajt ütni: ein Gelächter an Gutlachen machen. Magnum excitare-, mouere risum. Cic. Katrogásra (nevetésre) indítani valakit: einen lachend machen,

zum Lachen bewegen. Risum alicui mouere. Cic. A' szerencsétlenségen katrogással bántózott-e tölle: das Glück hat ihn mit Gutlachen verspottet. Fortuna proiectum cum cachinno deserentem

Katragni, -gok, -tragi - gom, -gj nevetni. Lachen, laut lachen. Cachinnari. Cic. Ridere. Cic. Summe ridere. Cic. Nagy kahotával katragni: schallend lachen. Arcessere ridiculum. Ter. Hangosan (igen nagyon) katragni: ein Gelächter machen. Cachinnum tollere. Cic. Katragva nevetni: laut lachen. Katragva kezdett: er fing an zu lachen. Risus ei obortus est. Liv. Tsaknem meg-fakadt, úgy nevetett, és katragott: er hat sich bald zu todt gelacht. Risu fere emoriturus est. Terent. Vigan katragtak rajta: man lachte sehr über. Risus omnium cum hilaritate coortus est. Nep.

Katragó, -ónak, -ót: der da lacht, lachend, meg-nevető: ein Gelächter machend. Cachinno, onis, m. Pers. 2. adj. p. o. Katragó Gerlicze: die Lachtaube. Columba risoria, æ, f. - torquata. Gmelin. Wogt.

Katragtatni, -tatok, -tat, -tatom, tattya. Valakit: jm.

verlachen. Irridere. Cic. Alicui risum excitare. Horat. risum excutere. Hor.

Katrag, -snak, -jt: kahotál, kacsintás, visitt ás: das Gelächter, Lachen. Cachinnus, i, m. Katrajt indítani: ein Gelächter machen. Risum excitare. Cic. Katrajt ütni: ein Gelächter machen. Risum tollere. Cic. Katrajt ütni valakin: einen auslachen. Irridere. Cic. Katrajt ütni valakin: einen auslachen. Irridere. Cic. Katrajt ütni valakin: einen auslachen. Irridere. Cic.

Katrás, adj. bujá, bujálkodó, tartós, tratyás: lustig, ausgelassen, lustig, ausgelassen, lustig, ausgelassen,

mennden zu lassen messen. Alimi rivus excitare. Cic. — rivum excutere. Horat.

Katzaj, -jnak, -jt: kahota, nyerítés, visítás: Das Gutzen, Gutzern. Cachinnus, i, m. Cic. Nagy katzajt indítani, ütni: ein Gelächter erregen, machen. Cachinnos tollere. Cic. risum excitare. Nep.

Katzér, adj. buja, bujálkodó, fajtalan, szatyár: Mutwillig, geschwängig, geschwätzig. Lascivus, a, um. Plin. petulans, antis, c. Cic. procax, -acis, c. Fest. fatax, acis, c. Colum. Ille, mérgmetes. Katzér beszéd: tréágyár-, ostobány-, mosdatlan beszéd: Gottlose-, unflätige, unkeusche geschwätzige Rede. Rhetus, impudicus, impudens, lascivus sermo, onis, m. Cic. Katzér leány: ein mutwillig Mägdgen. Lasciva puella, ae, f. Virg. Katzér versek: unzüchtige Verse. Lascivi versus. Horat.

Katzérkedás, -snak, -st: bujálkodás: Frechheit, Unmutwillen. Lascivitas, atis, f. Cael. Aurel.

Katzérkedni, -dom, -dik: bujálkodni: mutwillig seyn, geschwätzen. Lascire. Senec. lascive se gerere. Liv.

Katzérkos, adj. l. Katzér.

Katzérkozás, -snak, -st: ein Löffeln, Saufen. Amatio, onis, f. Plaut. Vigyen a' patvar (Tatár) mind katzérkozásokkal egygyütt, sok lúg kas bor Tüchtig mit seiner Liebsten, und den Löffelbrüdern. Te dii, quae pervenient tum tua Amica, cum quae amationibus. Plaut.

Katzérkozni, -kozik, -kozz, -kozom, -kozzál: Áámászni,

bujálkodni: ein Wollüstiger, -, geschwängig, geschwätzig, Unzüchtig werden. Lascivire. Senec. Katzérkozzatok egymásból az állatok, vagy egymást katzérkozzák: die Thiere treiben die Geilheit unter einander. Animalia promiscue in concubitus eunt. — in dulgent, veniunt libidini, — suis cupiditatibus. Cic.

Katzérkozó, -zónak, -zót: bujálkodó: ein Geiler, Wanst. Vir intemperans, libidinosus, i, atis, li, m. Cic. — lascivus, a, um. Senec.

Katzérkság, -gnak, -got: bujaság: die Geilheit, die Gauklerey. Lascivia, ae, f. Lasciviae, atis, f. Plin.

Katzrogány, -nynak, -nyt: hátsó-fórc: ein Hintersatz, Hintt. Tegulum pectoreum dorsuale, i, ális, n. l. Katzragány.

Katzrogányos, adj. Der ein übermässiges Hintt. Tegulo pectoreo dorsuali provisus, a, um. — epomide tectus, a, um.

Katzrogás, l. Katzragás.

Katzrogni, l. Katzragni.

Katzrola, -lának, -lát: kantzrolá: eine Hütte, Mütte, Pfund. Egna, ae, f. Horat.

Katzrov, -vnak, -vt: kotrov, mitsső, nyessö, irtó-kés, mellyel p. o. a Szöllöt metszik: ein Rebmesser. Falx vinitoria, vinitoria, falcula, falx putatoria. Falx-arboria. Cato.

Katzrúcos, adj. agyarcos: in Züge ein Gesicht. Ruminatus, a, um. Botan.

Kauklér, -álnak, -vnak, -vt: alkalkos, kuruttyoló: der Gaukler

Gesticulator, oris, m. Colum.
histrio, onis, m. Liv. Ludio, onis, m. Liv. praestigiator, oris, m. Plaut. petauristes, ae, m. Varr.

Kankelez-játék, -tsnak, -kot: alakoskodás: ius Gaukelspiel. histrionia, ae, f. Plaut.

Kankelezkodás, -znak, -t: ius Gaukeln, Gaukeley. Mimica Actio, onis, f. histrionia, ae, f. Plaut.

kankelezkodni, -dom, -dik: alakoskodni: Gaukeln. Mimicae agere. Gesticulari: Inet.

Alakoskodó, adj. p. o. leány: la: nina Plauus Gaukelnn. Mimula, ae, f. Cic.

kankelez módon, adv. p. o. játszani: gaukelnweise spielen. Mimice incedere. Tibull.

Kankelezség, -gnak, -got: alakosság: ius Gaukeln. trügen. histrionia, ae, f. Kankelezséget üzni: ius Gaukeln, Betrug treiben. histrioniam facere. Plaut.

* Kánli, -linak, -lit: kardiffola, virágos káposzta: ius Kraufkol, Blumen Kohl. Brassica caulifl[o]ra, ae, f. Wurzbrassica botrytis. Linn.

Kava, -vának, -vát: kova, tüz-kö, tüz-ütö kö: ius Feuerstein. Pyrites, ae, m. Plin. silex, icis, m. Varr.

Káva, -vának, -vát: kög, pártázat: ius Zaun, ius Rand um etwas? Margo, -ginis, m, ae f. Juvenal. kút-káva: kút' párkánnya, -széle: ius Brunnen, Kasten, ius Brunnen Einfassung, ius Brunnens? Putei Crepido, dinis, f. Varr. - margo, Juvenal. kávába venni a kútat: ius Brunnen mit neuen Reifen versehen. Lacum addere fonti.

lacu cingere fontem, Margines Puteum. Liv.

Kávázni, l. meg-kávázni.

Kavarcsk, -csnak, -csot: keverék: ius Vermischung. Mixtura, ae, f. Plin. mistura, ae, f. Varr.

Kavargatni, -gatok, -gat, -gatott, -gatva: forgatni, -tsa, -vargatni: umrühren. Cogitare, miscere, permiscere, Cic.

Kavargatni a' tsdtsánytt: ius Knistern geschwingen, schwingend Clabam Crepitaculum Crispare. Virg. Vibrare. Liv.

Kavarni, -varok, -vart, -varom -varja: keverni: umrühren, mischen. Miscere, permiscere. Cic.

Kavarogni, -rgok, -rog: á levegöben szédelegni, mint a Madarak: summen, umschwirren. Circumvolitare. Virg.

Kávás, adj. p. o. kút: mit einem Kranz umgebenes Brunnen. Crepidine, margine provisus Puteus.

Kávé, -vénak, -vét: ein Zuffen, eine Art amerikanischen Bohnen. Coffea, ae, f. Kávét főzni: Zuffen kochen. Coquere pulverem fabarum Coffee. Kavét inni: Zuffen trinken. Bibere potum Coffee. Ebéd után egygy findsa kávét kért: nach dem Mittagessen forderte er eine Tasse Zuffen. Edito prandio Calidam Potionem (e fabis Arabicis) in Pulvario Popposcit. Plin. A' kávét meg-perkelik, azután meg-örlik: ein Zuffen wird gebrannt, hernach gemahlen. Fabae Coffeae igne torrentur, deinde commolunture. Colum.

Tejes kávéval szokott élni: er pflegt mit Zuffen Tee zu trinken. Potione Coffee, cum lacte, utitur.

Kávé-bab, -bnak, -bot. Ein Kaffeebohne. Faba Coffeæ. æ, f.

Kávé-daráló, -ónak, -ót: Kávéörlö malom: Ein Kaffeemühle. Fabarum Coffeæ mola manualis. æ, lis, f.

Kávé-főző, -önek, -öt: Ein Kaffeebrennerinn, Kaffeepfann. Thermopola, æ, m.

Kávé-ház, -znak, -zat: Ein Kaffeehaus. Thermopolium, ii, n. Plaut. domus Coffearia, tabernæ Coffearia, æ, f.

Kávé-ital, -lnak, -lt: ein Getränk aus einer Art Arabischen Bohnen, ein Kaffeetrunk. Potus Coffeæ. us, m.

Kávé-ivás, -snak, -st: Ein Kaffeetrinken. Potio Coffeæ, onis, f.

Kávé-ivó, -ónak, -ót: ein Kaffeetrinker. Potor Coffeæ, oris, m. thermopota, æ, m.

Kávé-malom, -nnak, -lmot: Kávéörlö kis malom: Ein Kaffeemühlgen. Fabarum Coffeæ mola manualis, æ, lis. f.

Kávé-szín, -nnek, -nt: Ein Kaffeefarbe. Color Coffeaceus. ei, m.

Kávé-színü, adj. Kaffeefarbig. Coffeaceo Colore.

Kávés edénycske, -kének, -két: ein Kaffeegefäßgen. Vasculum ad bibendum Caffee. i, n.

Kávés fiókzsa, -sának, -sát: Ein Kaffeetäßgen. Patella ad bibendum Coffee, æ, f. phiala Coffeatica. æ, f.

Kávés ibrik, -kének, -két: Ein Kaffeekännchen. Cantharus Coffeatius, i, m.

Kávés kalántka, -kának, -kát: ein Kaffeelöffel. Cochlear paxillum Coffeaticum, aris, i, n.

Kávés kendö, -dönek, -öt: Ein Kaffeetuch. Mappa Coffeatica, æ, f.

panni cultus, quo in bibendo potui Coffeæ utimur.

Kávézás, -snak, -st: Ein Kaffeetrinken. Potio Coffeæ, onis, f.

Kávézni, -zok, -zik: Kaffee trinken. Coffeam bibere, thermopotare. Plaut.

Kavits, -tsnak, -tsot. l. köves.

Kavitsos, adj. l. követses.

Kazakin, -nnak, -int: kázikönlös neme. Ein Casakin Castagninus, i, m. brevior tunica cubitalis, oris, æ, is, f.

Kazal, -lnak, -lt: aszlag: ein Heboben. Arcerus, i, m. Liv. Trabis, is, f. Liv. Meta, æ, f. Plin. Búza kazal: ein Getraidehaufen. Frugum Meta. Varr. szalma-, vagy széna kazal: ein Stroh-, oder Heuhaufen. Arcerus vel meta Straminis, vel fæni. Plin. Kazalba rakni a' szénát: das Heu zu Haufen bringen. Fænum cumulare. Cic. — ü arcerus conjicere. Liv.

Kazamáta, -tának, -tát: a' Vár' bástyai alatt lévö üregek: ein Casematten. Subterranea Camera, quæ sub Mœnibus Arcis structa habentur.

Kazány, -nynak, -nyt: pálenka fözö üst: der Branntweinkessel. Ahenum Caldarium. i, ü, n. aënum, in quo Vinum adustum conficit. Más szóval az olyan nagy rézüst, mint a szappanfözök szokták. Naves cumentes habent.

Kazuár struc, -rnak, -rt: ein Casuar. Struthio Casuarius, ii, m. Linn.

Kazul, -lnak, -lt: Persia, nagy birodalom Asiában: Königreich. Persicum Regnum in Asia. Persis, idis, f.

Kazula, -lának, -lát: Egyházi

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA KÖNYVTÁRA

öltözet: nimm Kleidung. Casula, ae, f. Frz. vestis sacra.

Kazul-fejedelem, -lemnek, -lmet: ein Persischer Lehnsfürst. Persidis Princeps, ipis, m.

Kazúl (Persiai) módon s. o. imadni valakit: einen auf Persische Art anbeten. Cum adulatione, et submissione honores alicui deferre. Cic.

kazúl-nyereg, -regnek, -reget. ein Persischer Sattel. Persicum, epsicipium, ci, ii, n.

kazúl-országh, -gnak, -got: das Persische, Land in Asien. Persia, ae, f. Nep. Persis, idis, f. Curt. kazúl-ország ban uralkodott: nur seine Persische über Persien. Persis imperitabat. Liv. regnabat apud Persas. Cic.

kazups, -pnak, -pot: fülestokú, két-fülü kosár: ein Korb mit zwey Henkeln. Corbis auritus, is, i, m. et f. Colum.

kebel, -lnek, -blet, -blek, pl. ebek Busen, der Busen. Sinus, us, m. Terent. Nyílott kebel: ein offener Busen. Effusus sinus. Liv. A' kebel fibeg: beben: der Busen athmet. Zuckt. Sinus anhelat, Colum. respirat, Cic. Kebelem' baráthya: mein Busen Freund. Amantissimus meus. Ter. Nyílik, magad' kebelidbe: Öffne dein Herz. Vis galdmeg, magadat: gemiß in deinem Busen. Nosce te ipsum. Cic. te ipsum respice. Plaut. kebelébe dugni a' kezeit: henge ihr: die Hände in den Busen stecken. Otiari, Cic. otiosum esse. Ter. Valakit kebelébe fogadni: kebelébe venni: jemanden in den Busen aufnehmen. Alicujem in sinum admittere. Tó barátyának kebelébe

libekullatni à könnyezéstül: seinen Freunden in Busen (Armen) seinen Jammer ausweinen. In amici sinu deplorare. Plin. Valakinek a kebelébe nyúlni: einen in den Busen greifen. Manum alicui in sinum immittere. Plaut. kebelébe tett kezeteket: mit in Busen gelegten Händen. Complicatis manibus. Appul. A' kebelében kiegyót kovedzni, nevelni, tartani: einen Mutterm im Busen haben. Viperam habere in sinu. Cic. A' kebelében kígyót melengetni: einen Verderber nähren. In gremio palpare abstractus est. Cic. Fekebelem, 's kebelem nem kiegyónak-való: meine Empfindung, und meinem Busen ist nicht für einen Mutterm bestimmt. Tecta mea, sinus meus non est loco viperea destinatus. Curt. A' kebelében szaggatyák kebelemet: der Kummer nimmt mein Herz mütz sehr mit. Maerores exedunt animum meum. Cic.

Feld' kebele: der Busen der Erde. Premium terrae, sinus terrae. Senec.

kebeles, adj. öblös. bauchicht sinuosus, a, um. Oid. kebelesse (öblösse) tenni valamit: etwas bauchicht machen, sinuare aliquid. Virg.

kéd, -dnek, -det: Hand, Helmed nr, sie. Ipse. -psius. Hol vagy kéd? wo seyn sie, od. sie? Ubi sunt? Honnan jön kéd? woher kommt sie? Unde venit? Menny en kéd á Malomba: gehen sie in die Mühle. Abeo ad molam.

kedd, -dnek, -det: der Sonntag

951. K.

Kedden, vom Umstürzen. Die Martis. A' mültt kedden: am vorigen Umsturz. Praterito die Martis.

Kedding: bis Umsturz, Usque diem Martis.

Kedv, -vnek, -vet: die Gunst, Lust, Neigung. Animus, i, m. Cic. favor, oris, m. Tac. Genius, ii, m. Horat. gratia, ae, f. Plin. Studium, ii, n. Cic. Voluntas, atis, f. Cic. Bus kedv: ein betrübtes Gemüth. Maestus animus, i, m. Cic. El-eshett kedv: ein niedergeschlagenes Gemüth. Jacens animus. ntis. mi. m. Cic. Fel-derült kedv: ein aufgeräumt Gemüth. Serenus animus, i, m. Ovid. Fél kedv: ein unruhiges Gemüth. Inquietus animus. Cic. Jó kedv: ein lustiges, und munteres Gemüth. Hilaris, benigne, bonus animus, is, e, mi, me. Cic. Hevmor kedv: die Gemüthsart. Ingenium, ii, n. Cic. Legyint kedv: ein niedergeschlagenes Gemüth. Segritudo, inis, f. Cic. Lankadt kedv: ein niedergeschlagenes Gemüth. Exhaustus animus, i, m. Nep. Nyers kedv. ein grimmiges Gemüth. Ferox animus. Liv. Nyughatatlan kedv. unruhiges Gemüth. Inquietus, turbulentus animus. Cic. Rossz kedv: die üble Laune. Difficilis, -, malus animus. Cic. Tamu, ni-való kedv. Ungeneigtheit Lust was zu thun. Pigritia, ae, f. Tac. Vaskos kedv-való jó kedv. Ein Ge-

gemüthlicher Mensch, Frohsinn, die Lust zu etwas? Adjectentia, ae, f. promtitudo studii ad aliquid. Cic. promtus ad aliquid animus. Cic. Való jó kedv: ein beweglich Gemüth. Mobilis, mutabilis animus. Cic. Vidám-, víg kedv. ein fröhliches-, lustiges Gemüth. Hilaris-, jucundus animus. Cic. Kedv allen tselekedni valamit: wider den Willen etwas thun. Invito animo-, voluntate-, -libidine animi facere aliquid. Ter. Kedvet adni, -szerezni, tsinálni valakinek valamire: einem auf etwas Muth machen. Alicui ad aliquid spiritus subdere. Liv. - animum addere. Cic. Flor. Jám jó kedvet mutat: er verspricht mir alle Gewogenheit, allen Gemüthen Willfahren. In me maxima benevolentia fertur, mihi omnem benevolentiam praestat. Cic. - navat in me. Cic. Ezzel második kedvet szerez magának: mit dem verspricht er sich die Gunst bey andern. Haec res gratiam sibi comparat-, conciliat aliorum. Cic. Kedvet telt (találtatik) elöttem a' fiad: dein Sohn hat mein Gunst erhalten. Animum meum devinxit filius tuus. Cic. Kedvet találtsmigten. wie ist wieder in Gnaden angenommen worden. In gratiam receptus est iterum. Cic. Kedvet (vér-szemet) venni: einen Muth fassen. Animum excipere. Cic. - recipere. Quint. - revocare. Cic. Jó kedvet fogadtatni: mit gütiger Gewogenheit aufge-

nommen Wunden. Favorabi-
liter excipi. Macrob. Jó kedv-
vel halgatni valakit: ninnu
fleißig und gunstig zuhö-
ren. Exigere mentem aures
que, et attendere dicentem.
Cic. Jól kedvet fogni, vala-
miben: ungern-, mit Unwil-
len etwas anfangen. Gra-
vate aliquid adgredi, facere.
Cic. Jó kedvet tenni: Gu-
tes Dinges seyn. Bono-hu-
mori esse animo. Cic. Jobb
kedvet szollani: mit auf-
geheitertem Sinn, mit frö-
lichem Gesichter thun.
Fronte hilariore agere.
Plaut. Jó kedvet tseleked-
ni, á mit tselekedni kell:
mit Willen thun, was zu
thun ist. Voluntate fa-
cere, quod faciendum est.
Terent. Jó kedvet van-
nak hozzád: alle sind
gegen Dich gut gesinn-
et. Omnes sunt tibi be-
ne affecti: Cic. Rossz
kedvel vetteke, hogy — ne
ist übel aufgenommen,
[illegible] übel
hogy tsinálom, thue — Ma-
lo animo tulerunt, in
malam partem acceptum
est, quod — Cic. Nota. El-
vetett kedvü ne légy: sage
nicht beherzigt. Cave, abje-
cto sis animo. Cic. Jó ked-
vü: munter, fröhlich, lustig,
mütig. Est hilaris animi.
Cic. Komor kedvü: unmu-
thiges Gemüths. Tasti-
diosi animi. Cic. Mord kedvü:
trotz Gemüthsart.
Animi feri, crudelis, et in-
humani. Cic. Pokol kedvü:
teufflischen Gemüths.
Acherontici animi. Plaut.
Rossz kedvü: missmuthig.
Morosus, a, um. Cic. Víg-, vi-

dám kedvü: munter lustig. Est hi-
laris animi. Cic.
kedv-bomlás, -snak, -st: Un-
lüstige Zeit des Gemüths.
Remissio animi. ouisse Cic.

Kedve, kedved, kedvem, Posses.
-dvének, -dvédnek, -vemnek,
-dvét, -dvédet, -dvemet, Plur.
-nek Gunst, Neigung, Lust,
sein Gemüth. Animus ejus.
Cic. Jó kedve decunt, -dutrad
ékkezett, jótl neki: seine
gute Laune, Neigung ist ge-
Animus hilaris illum in-
cessit. Jacit. El-esett a ked-
ve: er hat seinen Muth sin-
ken lassen. Animis ce-
cidit. Cic. Ennek ehez ked-
ve, annamate amahoz: Sei-
ne Lust zu diesem-, jenem
zu jedem seiner Unter-
be. Diversos diversa ju-
vant. Prov. Kinek van ked-
ve: wenn Lust-, Muth
Quis habet Animum? Cic.
meg-hült a kedve hozzám
ne hat von seinem bisherigen
Gewogenheit, die er gegen
mir trug, nachgelassen.
De pristina Voluntate le-
mento remisit. Cic.
Melly hamar meg-változik
az ember kedve. wie leicht
verändert sich die Lust der
Menschen! Quam facile
mutantur hominum volun-
tates, et studia. Cic. Kifek
a kedve. er ist seiner guten
Laune. Male est animo. Plaut
semmihez kedve nints:
er ist jetzt zu nichts
gut aufgelegt. Ad nihil
habet animum. Cic. nihil
illi cordi est. Plaut. Ked-
ve (akarattya, kéje) sze-
rint menek minekünk: wie
gehts ihm allers nach Wunsch
Omnia fluunt ad illius vo-
luntatem. Cic. Omnia ejus
tis ejus respondent. Colum.

Kedve szerint tselekedni
lamit: etwas mit sein
Zufriedenheit thun, —
Gefallen thun: Ager
piam suo commodo. C
cere morem alicui. Je
vük szerint volt a
Kerés: die wollten
lum ius volentibus
Tacit. Kedvét, telly
Terenz: Trösten wir
sich Vergnügen, ne
sich Sachen nachgehen
exsaturet animum co
Midőn kedve tartha
kel: wo sie singet, wo
ihn gefällt. Cum e
modum, Cantat. Jere

ki kedvébe magát b
ni, -tsini: sich in ei
wegen sich einschmei
Animum alicujus de
Cic. Kedvébe esni
Einen jemanden beliebt
-in Gunst stehen,
Jem gefallen. Ince
am alicujus. Cic. K
vissa-venni valakit.
ter in Gnadenaufnehmen
pere aliquem in Ge
Cic. Valakinek nag
ten lenni: sehr ein
grossen Gnaden st
summum locum a
gem Obtinere. Cic
partes apud ali
bere. Jer. Validiss
vere alicui. Plin.
nyen Isten kivel
ga jó kedvében!
allem Guten gese
at per bonam fa
Quael-vel bona
tia. Terent. Hirtele
bül adni valakinek
nimm etwas aus
Gunst schenken, Gnade
ne. Inconsulto A
re alicui aliquid. C

Kedve szerint tselekedni valamit: ntwas mit seinem Zufriedenseit thun, — nach Belieben thun: Agere quid pro suo commodo. Cic. Gerere morem animo. Ter. Kedvük szerint volt a hada-kozás: Sie wollten den Krieg gern haben. Bel. lum iis volentibus erat. Tacit. Kedvedet, tellyen kedvetenne: Lassen wir ihm seine Neigungen, wo mag sich selben vergötzen. Sine, ossaturet animum cave. Cic. Midön kedve tarttya, enged: wo singat, wann es ihm gefällt. Cum est commodum, Cantat. Terent. Valaki kedvébe magát bé-szinte-ni, -szúni: sich in eines Gewogenheit einschmeicheln. In animum alicujus se insinuare. Cic. Kedvébe esni Valakinek: bey jemanden beliebt seyn, — in Gunst stehen, jemandem Gefallen. Inire gratiam alicujus. Cic. Kedvébe visza-venni Valakit: einen wieder in Gnaden aufnehmen. Recipere aliquem in gratiam. Cic. Valakinek nagy kedvében lenni: bey einem in grossen Gnaden stehen, summum locum apud aliquem obtinere. Cic. preces partes apud aliquem habere. Ter. Validissime placere alicui. Plin. Men-nyen Isten kivével! — maga jó kedvébül! wo soll ein altem Gutes geschen! Abeat per bonam gratiam! Quinct. — vel bona cum gratia! Terent. Kivételen kedvébül valakinek valamit: einem etwas aus Gunst, Freundschaft Gemüthsart gönnen. Inconsulto animo dare alicui aliquid. Cic. A' kozség' kedve-, 'rakarattyá-ra. &c. bül mivelni valamit. etwas aus mit der Gunst des Volks thun. pro favendo populo aliquid facere. &c. Cic. Kedve, 'rakarattya ellen kényszeritteni valakit. wider seinen Willen zu etwas gezwungen werden. Ingratiis ad aliquid Cogi. Ter. Kedve ellen tselekedni valamit: etwas wider den Feind seines Naturells thun. Invita Minerva aliquid facere. Cic. Az atyámnak kedvéért meg-tselekszem: ich thue es meinem Vater zu gefallen. In gratiam vel causa: patris mei faciam. Gratia patris mei Faciam. Cic. Magam kedvéért: mich niemand Gefallen. Meae tse causa. Terent. Mulatság' kedvéért s. o. játszani: für seine Zeit Zeitvertreibung spielen. Animi causa mé-, animi oblectandi, ex-remittendi ergo ludere. &c. Cic. Igen nagy kedvének lenni valakinek: Lust zu einem Dinge haben. Summi studio alicujus rei. Cic. A' baromi kedvére él á jó mezön. Ins Wirs macht sich auf den Wiesen lustig. Pecus luxuriat in pratis. Ovid. Kedvére tenni: sich es wohl gehen. Genium suum curare. Hor. indulgere genio. Pers. Obsequi animo suo. Plaut. A' jó kedvét mutatni: sich lustig, belustigen. Voluptate oblectare. Cic.

Kedvére szolland valakinek:
nimum nach dem Mäulen
zureden. Ad voluntatem
alicujus loqui. Cic. A' ki-
tág t'avaitut kedvét el-
fogni, el-venni: sich der
Zuneigung Güter nutzlich
gem. Animum a perenni-
bus mundi hujus bonis ab-
strahere. Cic. Kedvét el-
vetni: el-függedni: den
Mut sinken lassen. Abji-
cere animum. Cic. Cadere
animis. Cic. Concidere ani-
mo. Cas. A' kösöcznek va-
lamiben kedvét keresni:
die Gunst des Volks in et-
was suchen zu gewin-
nen. Aucam (ventum) ve-
latam in aliqua re
quærere. Cic. Mindenben
kedvét keresni valakinek:
einem in allen wohl wol-
len, - Gutes wollen. Vi-
le omnia alicujus causa.
Cic. Valaki kedvét meg-
nyerni: jemandes Gewo-
genheit zu gewinnen, sich
zuzichen, zu Wegen brin-
gen. Animum alicujus
sibi conciliare. Cic. Va-
lakinek kedvét szegni: ei-
nem den Mut, die Lust
benehmen, einen von den
Seinen stossen. Animum ali-
cujus infringere. Cic. in ali-
quo offendere. Cas. Az at-
tyának neki ismét kedvet
szerzek: ich will ihm die Ge-
müts Gewogenheit zu wege
bringen. Apud patrem illum
in gratiam redire. Cic. Sem-
ki nem találja kedvét: nie-
mand Lust ihn sich gewo-
gen machen. Nemo sit ani-
mum ejus delinire. Plaut.
Kedvét tölteni: sein Gemüth
versöhnigen. Animum explere,
satiare. Cic. Legyen ön kéd-
ved: lasse deine Laune mit sich
fahren. Deme superciliо ma-

bem. Hoc. od. maneas dicas. Ma-
stig. Face te hilarem. Jemd.
Van kedved? Hast du Lust? Ha-
bes animum. Cic. Ha kedved
vagy rea: wenn es dir
gefallen ist. Si tibi est com-
modum. Cic. Tartsd kedvedben
tsalfa mich in deiner Gunst:
erhalte mich in deiner Gewogenheit
mich in deiner Gewogenheit
Retine hanc tuam erga me vo-
luntatem. Cic. Kedved ellen
akarja el-adni: nur will es
wider deinen Willen dir Ge-
schen. Vult vendere ingeatis
tuis. Plaut. A'te kedvedért
mindenre kész vagyok: ich
zu gefallen bin ich zu allem
bereit. Nihil non agam tua
causa. Cic. Te kedvedért lötte
történtek ezek: deinet
sind sie zu Gefallen ge-
schen. Hæc tua causa facta
sunt. Ter. Azért kedvedet
el ne vesd, dir wegen soll
du den Mut nicht sinken
lassen. Projecta animis ne
dere noli. Cic. Meg ne szeg-
kedvedet egyig hitván ja-
vasért: nr Jósvény kedvé-
ért wegen nimm jeden
ten Gewogenheit nicht gnädig
Propter unum diobolum no-
li genium tuum deprandere
Ter. Mindenek nélkéd akar-
ják kedvedet tenni: alle
wollen dir ihre Gewogen-
heit mehr zu wenden.
Omnes Navare tibi studi-
um volunt. Cic. Től is mi-
nem változó kedvedet, ich
deiner sein Freund zu sein
Nosco ingenium tuum. Cic.
Igen kedvedre élsz: du
suchst recht nach Lust zu
leben. Nimis ad delicias
facis. Cic. Kedvedre jár az
egész Város: die Ganze
Stadt ist dir gewogen.
Favet tibi tota Civitas. Cic.
Ez neked nem fog kedved
szerint esni: tötenni: dir
nes wird dir nicht nach Wun-

352. K.
ten gehen, und Ge
aus schlagen. Hoc m
cedet, Horat. Mirt
ez a' jatek winds ki
rint: wie es pflegt
te sein, wie es pflegt
dern, da sagt man
dern. Ut video, ita
nem sunt tui. Ter.
Ha kedved tartja
hetsz valakivel: W
wie gut es dir will
gangen. Si quo a
mum. Nep. Semmi
A' miben kedvem te
mehr ist, worin
Lust haben. N
quod animum
re possit. Cic. K
velni, hogy ezeke
nesem: ich hätte
sie zu stehen. Ho
gabe inclinaret
ül
Cic. to kedvemben
tál: du hast mir
ten Sinne Ge
fassen. Hilarem m
invenisti. kedve
tek, dass ide,
liegt daran, ich w
wünsche dass ihr
sorge. Amabote, a
Cic. Kedvemet tala
ne: ich habe mir
im Wohlgefallen
ist ein Mensch zu
Adgnatus in cha
mere (verfehlen
ich habe Lust
animum Gelüstens
ad Arbitrium
Kedvemre mag. Hor
jetzt ich habe ihn
Einfassen gefangen. D
dem Causa

tun gehen, wird dir übel ausgeschlagen. Hoc male tibi cedet. Horat. Mint tátom ezért nints kedved szerencsétlenül: wir ist sehr, die Dirnen sind nicht nach deinem Sinne, du hast keine Lust dazu. Ut video, Ludi hi non sunt tui stomachi. Cic. Ha kedved tartja, el-mehetsz valahová: wenn dir wo sie gehen willst, steht dir frey. Si quo abire est animus, est licentia. Phaedr. Minden kedvem elment: ich habe alle Lust verloren, die Lust ist mir vergangen. Animi omnem amorem. Nep. Semmi sints, a' miben kedvem telhetne? nichts ist, wozu ich Lust haben könnte. Nihil est, quod animum meum explere possit. Cic. Kedvem volna, hogy ezeket kövessem: ich hätte Lust dir zu folgen. Eos ut secum gratia inclinaret animus? Cic. Jó kedvemben találtál: du hast mich gut gestimmt gefunden, gerade zu. Hilarem me nunc invenisti. kedvetlenített ki, stets ide: kann nicht sagen, ich will dir wieder verfügt vorkommen sagen. Amabo te, advola. Cic. kedvemet találom benne: ich habe meine Lust, mein Wohlgefallen daran: ich bin damit zufrieden. Acquiesco in eâ re. Cic. kedvemre (ertsészem szerint) élek: ich lebe lustig, — nach meinem Gutdünken. Vivo ad arbitrium meum. Cic. kedvemre megkorbátsoltam őtet: ich habe ihn zum Lust mit Peitschen gestäupt. Delicia rum causa eum loris cecidi-

Cic. Nints kedvemre: terszésemre, es ist nicht nach meinem Gefallen. Non est ad lubitum meum. Tacit. kedvemre szolgál a szerencse: ich habe das Glück nach meinem Wunsch. Das Glück begünstiget mich. Res secunda ad nutum meum fluunt. Cic. Alter fortuna beneficio. Ces. Fortuna blanditur coeptis meis. Tacit. kedvem szerint szolgál a' szerencse: das Glück geht nicht nach meinem Willen. Mihi res ex sententia non succedunt. Cic. Mindenek szerint történtek: alles Dinge haben uns glücklich und wunschmäßig ausgegangen. Omnia secunde, feliciter, prospere que (omnia secundissima) nobis evenere. Cic. ex animi sententia evenerunt. Terent.

Kedvem szerint-való, adj. nach meinem Sinne. Juxta genium meum. Plin. Végtére ugyan tsak akadtam egy kedvem szerint-való emberre. ich habe endlich einen Mann nach meinem Sinne angetroffen. Reperi tandem hominem, qui ad genium meum sapit. Plin.

kedve le-szállott, partic. p. o. Ember: ein Mann der niedergeschlagenen Gemüths ist, der Kleinmüthig ist, dem der Muth gesunken ist. Humo demisso animo. Cic.

kedvelés, -sek, -t: die Liebe zu etwas. Amor, oris, m. Cic. dilectio, onis, f. Tertull. Libentia, ae, f. Gell. ℌ Gyönyörködés.

kedvelletes, adj. angenehm, geliebt. Acceptus, a, um. Cic. dilectus, a, um. Virg. Favorabilis, e. c. Inct. ℌ kedvetlenített.

kedvetlenített, adj. dem man nicht gut, nicht gewogen ist. Infavorabilis, e. c. Cels. ℌ kedvelletes.

Tsak

a m

sek

Kedvetlenül, adv. ungernrigt, ungünstig. Infavore abiliter. Ulp. DC Kedvesen.

Kedvelni, -velleki, -velt, -vellem, -velli: kedvelleni: begünstigen, lieben, günstig seyn. Amare, Cic. diligere. Cic. favere completi. Cic Kedvelleni vatamelly dolgot: einn Lust zu einem Ding haben. Studio alicujus rei tenere. Cic. Hangem kedvelltse: wo sich noch einiger Lieb, Lust zu einer Sache befindet. Si quid in te mihi restabit amoris erga me. Cic. Feletse kedvellem ötet: ich liebe dich zu sehr. Per amo tuum. Cic. Igazán kedvellem ötet: ich liebe dich aufrichtig. Sincere, et ex animo diligo eum. Cic. Igen kedvellem ötet: ich liebe dich sehr. Dearno. sum. Per. eximie-, mire, sice eum diligo. Cic. A' jó tiktot kedvelni: seine Lust am Guten haben. Teneri studiis. Cic. Kövülled senkit kedvellek: te kivüled senki nintsen, keiner ist mir lieber als du. Nemo est quem te magis diligo. Cic. Kedvemet vagy szeressem: ob ihn lieb oder nicht? Praetereo diligo necne. Cic. Kiki kedvelli a' jó barátot: ein jeder liebt den Guten Freund. Per amatur amicus. Cic. A' tősség ezt kedvelli vala az Volk: war ihm sehr gewogt. In hunc favore populi inclinabat. Cic. Ez tőlem kedveltetik: man lässet ihn gemeiniglich. Hic communiter diligitur. Cic. Mi tetzen egymást kedveltük: wir und ihr sind gute Freunde. Cum illo magna est mihi gratia. Cic. Nem kedvellheti valakit: nimmt sie einen günstigen Gefallen. Gratiam derogare alicui. Plin. Nem kedvelli superia

á tudomá nyokat: nur ist mit Freud den Wissenschaften. Averseus a Musis. Cic. Nagy kedvelletü tegedet: ein gefälliger mir sehr wohl. Valde mihi arrides. Cic.

Kedvellő, adj. der sie liebt. Amans, antis, o. Cic. Vadászat kedvellő: Jagen. Venandi studiosus. Ovid.

Kedvelltetni, -tetek, -tet: machen, dass sie einen lieben. Facere diligi. Ö gonoszt minden kivel kedveltet: er macht, dass ihn alle lieben, — dass jeder gegen mich gewogen und günstig ist. Facis, ut me omnes. Colar, amer, et favore sue Comptectatus, ut ab omnibus diligar. Magát kedveltetni: sich geliebt machen. Facere, ut omnibus placeat. — ut sibi favorem atrocem concilie et gratiam apud omnes ineat. Ez á bor nagyon kedveltetni vilünte magát: Wein sie commendirt sich sehr. Vinum istud vehementer se commendat.

2. Kedveltetni, -tetem, -tek: gutlieben wenden. Diligi. Cic. Mindenektől kedveltetik: er wird von allen geliebt. Diligitur ab omnibus. Cic.

Kedveltető, adj. angenehm, lieb Gratus, acceptus, gne, a, um. Cic. Magát kedveltető gyermek: ein angenehmer Knabe. Blandus et gratiosus —, Mellitus Puer. i, eri, m. Cic.

Kedvelt, adj. kedves: lieb, winnig. Amabilis, e. c. Suet. Peccarus, a, um. Jarit. Ez nekem leg-kedveltebb barátom: der ist mein liebster Vertrauter

Jmeünd. mein best mein bruder und
thünnigster Freünd. Est ille
ex meis Carissimis et intimis
familiaribus. Cic.

Kedvére tartott, adj. nst. o. ott: mit
zärtlich gehaltenem Jüngling.
Delicatus juvenis, i, m. Cic
delicate nutritus juvenis. Plin.

Kedves, adj: lb ides, gyönyörü:
p. o. Szag: ein angenehmer,
lieblicher Geruch. Suavis odor,
is, oris, m. Cic. 2. Az ein ked-
ves (kedvelt, szeretett) étc-
lem: meiner Zuneigung. De-
licatum meum edulium, i, n.
v. Suet. edulicorum meorum
deliciae. aenum f. Suet. Kedves
Fatat: eine Zuchter bissen.
Delicatum edulium. Suet. A'
kucsos madarcak kedvesek
az utak elött: die Zaunmat-
zen sind vorzüglich beliebt,
und ihr Fleisch für
Leckere bis heim gehalten. Juv.
di apud Dominos in deliciis
habentur. Comen. 3. kedv-
metes: gefällig, der einem
gefällig ist: Placitus, a, um.
Ovid. Kedves állapot: ein
wes angenehmer. Hor
melli est. Hor. Kedves gyer-
mek: ein artiger Knabe.
Lepidus puer. Cic. 4.
kivánatos: angenehm.
Exoptabilis, e. c. Sidon. Igen, i,
gen kedves dolgot tészes ne-
kem: du wirst mir einen
sehr, sehr angenehmen
Gefallen thun. Per mihi,
per ingeniose mihi gratum
feceris. Cic. Igen kedves
volt elöttem a' te leveled:
dein Brief ist mir sehr
angenehm gewesen.
Litterae tuae mihi perjucun-
de fuerunt. Cic. 5. Örven-
detes: wohlmüthig. Laetus,
a, um. Cic. Igen kedves ör-
vendetet vettem: ich habe mit
vielem Wohlgefallen wahr-

tum. Optatissimum mu-
cium accepi. Cic. Nem igen
kedves level: ein sehr ein-
angenehmer Brief. Ju-
suavissima littera. Cic. A'
kedves napsoke hamar folyt-
nak: die gute Tage gehen
bald vorüber. Dies leti
cito praeterierunt. Ter. Para
hora, brevis mora. Prov.

6. szeretelmes: geliebt.
Dilectus, a, um. Virg. Légy
ö egeszségben kedves
öcsém: lebe wohl mein
liebster (jüngster) Brü-
der. Vale mi optatissime
(junior) frater. Cic. 7.
Az ein kedvesem (szeretöm,
szeretett édesem): mein
Liebhaber, meine Lieb-
ste. Amator, cultor me-
us, oris, ei, m. Cic. Ami-
ca mea. ekf. Ter. Jupi-
ternek kedvese: ein Lieb-
ling des Jovis. Jovis
pallus, i, m. Fest. Kedv-
e valakinek: sich ge-
worben. Deliciae alicujus.
Cic. A' kedvesim (édes
enyéim) általatok meg-
sértödtek: meine Lieb-
linge, [illegible] sind
meinigen sind sind
mir beleidigt wor-
den. Mei a vobis injus-
riam acceperunt. Cic-
Tost Suet. Cic. 8.
kedvetes, kedvö: angc-
nehm, gefällig. Placi-
tus, a, um. Ovid. Igen
kedves beszéd: eine sehr
angenehme Rede. Per-
grata oratio, onis, f. Cic.
Mostanában tsak a' gaz-
dagok kedvesek: jetzt
sind die Leute nur denen
günstig, die gute Mit-
mögen haben. Illi gra-
tiosi solum sunt, qui
opibus valent. Cic. Tsak
a' hirektöl kedvesek

nála: nüve Dir Jemmich-
bue gnltnn, wus bny ifm.
Adulatores solum valent
Gratia apud eum. Cic.
A' dvaga (berses) kövek
kedvesek: Dir fchlagfti-
ne pind jchätzbare. Gema
ma habent Gratiam. Cic.

Isak az kedves, a'mi vala-
mit hoz a' Konyhára: nüve
ünk hat mun gnnn, wus
nünem ntwas nützt.
Nihil, nisi quod prodest,
Carum est. Prov. Kedves
az emberekenét: nye ifst
den Jnüten lieb, mun
trügt ifn. Fortiae ab
hominibus, est iis acceptas,
Cic. — Carus. Ter. Kedves
előttem a'te hozzám-való
jó akaratod: Jnimn Gn-
wogenheit gegen mich ist
mir angenehm. Jucunda
mihi est tua erga me vo-
luntas. Cic. Kedves az
Istennek előtt. Gefällig
Gott. Placibilis Deo. Ter-
tull. Nagyon kedves a'
Királynak előtt: nye ifst
lieb dem Könige. Per-
carus est Regi. Jufti.
Igen kedves dolgot fogsz
előttem tselekedni, ha —
ki nyujtasz nüve nüne Gnade
für. Gefällig Fnit nuwei-
fen, wenne Du — . Gra-
tum mihi feceris, si —
Cic. Kedves, mint a' vi-
rág-szál: lieblich, wie
Blumen, wie Lilien,
und Rosen. Floridulus,
a, um. Catull. Mondhatom,
hogy kedves vagy minde-
nekenél: ich kann fagen,
dafs du bey allen in Gun-
den ftehfst. Dicere possum,
quod cum omnibus in Gra-
tia sis Gratia, — quod ma-
gna apud omnes posity sis
in Gratia. Cic. Kedvessé tenn
vatakit: jemanden gnnz
nehm machung machen gegen
ihn die Jnüter günftig fün
Gratiosum reddere aliqu
Cic. Kedvesebb az elsőnet:
lieber als Jus Leben. D
lectus magis luce. Virg.
Semmi nints előttünk
kedvesebb. nichts ijt uns
angenehmeres. Nihil pe
sius est nobis. Plaut. A
kedvesét ö' a' leg-kedvesebb-
kázuntinál ö' a' leg-ked
vesebb: nye ijt then angen
hmeyte in unjerem Je
fen, nye gilt uns mijten
ijt Jhnen in unjerem
Herzen. Potissimus nostr
domi est. Plaut.

Kedves beszédü, adj. nie Red
nere, fo den Jnüten gefällt
Venditabilis Orator, lis, ore, m
Cic.

Kedvesem, -nnek, -met i
güter Jfreund. Amicus m
us, i, m. Cic.

Kedvesen, adv. angenehm,
lieb, günftig, gerne.
Amice. Cic. Favorabiliter.
Quint. Grate. Cic. jucun
de. Cic. lepide. Plaut. li
benter, lubenter. Cic. Igen
kedvesen: ferne lieblich.
Perjucunde. Cic. per optato
Cic. Kedvesen vesem: nes
ijt mir ferne lieb. Amplex
ctor. Liv. grato accipio
animo. Cic.

Kedves illatú, adj. wohl rie-
chend, nie angenehm rie
chend. Gratedolens, ntis, o. Hyp
Kedves izü, adj. füfs, lieblich,
angenehm. Nectare-
us, a, um. Martial. kedves
izü, mint a' bor: lieblich,
nie Güter Wein. Vi
nulus, a, um. Cic.

Kedvesked, adj. angenehm
fend, nie Jünig. Me
ús um. Martial. me
Tus, a, um. Plaut.
kedveskedés, -nek, -t:
Willfahrung, Gratifi
tio, onis, f. Cic. M
tat. Atyai kedves ke
die väterliche Willf
Patrocinii Gratificatio. Cic
reskedési (Szivesség
akaratja) à fejed
nek: die Gefälligk
fünften. Gratia
d. f. Cic. Vakatinek
Kedélyes (kedvesked
talni: nimm Güns
fahren. Experiri
lentiam —, gratiam
Plaut. Vakatinek
Kedélyesel viseln
nimm Willfahrung
brauchen. Obsequ
jus abuti. Cic.

Kedveskedhetni, -k
tik: Willfahren
zu gefallen thun
Gratificari posse
vel kedveskedhet
tágodnak? mit
ijt ihnen anzuwen
re possum Domi
Vestra Gratificar
hogy, hogy ijtsag
ijtsaggal kedves
Jemand bedien
und zu Gefallen
etwas Einem
Da operam, ut
tine rebus Nostris
tuae Gratias. Cic.
Kedveskedni, -den

Kedveske, adj. angenehm und süß, wie Honig. Mellitus, a, um. Martial. mellitus, tus, a, um. Plaut.

Kedveskedés, -ének, -ét: die Willfahrung. Gratificatio, onis, f. Cic. Die Bösartigkeit. Atyai kedveskedés: die väterliche Willfahrung. Paterna gratificatio, onis, d. f. Cic. Mennyei kedveskedés: die himmlische Willfahrung. Superorum ac Cælestis gratificatio. Cic. Kedveskedési (szívességi, jóakaratbeli) adósság: die Gefälligkeit des Freundes. Gratia Principis. d. f. Cic. Valakinek kedveskedési (kedvezései) tapasztalni: einen Gunst erfahren. Experiri benevolentiam —, gratiam alicujus. Plaut. Valakinek kedveskedésével lenni: einen Willfahrung mit Gefälligkeit begegnen. Obsequio alicujus abuti. Cic.

Kedveskedhetni, -hetem, -hetik: Willfahrung gewinnen. Gratificari posse. Cic. Mivel kedveskedhetem Neked? womit kann ich dir gefällig sein? womit kann ich dir aufwarten? Quæ re possum Dominationi tuæ gratificari? Azon vesztes gratificari? Darüber, dass du mich verloren hast, mich gefällig erweisen? Da operam, ut nobis absenti hac re gratificari possis. Cic.

Kedveskedni, -dem, -dik: Valakinek valamivel: jemanden mit einer Gefälligkeit erweisen, — mit etwas aufwarten. Alicui re aliqua gratificari. Cic. — gratas obsequia præstare. Cic. Ezzel kedveskedem neked: das kann ich dir thun. Hac re gratificor tibi. Pap. Másnak nem tudok kedveskedni: nun weiß ich mit nichts anders aufzuwarten. Aliâ re nescio tibi gratificari. Cic.

Kedveskedő, -dönek, -dött: 1. ein Willfahrer, dienstfertiger Mensch. Gratificator, oris, m. August. E. adj. Kedveskedő ajánlatok: dienstfertige Anerbietungen. Gratificationes officiosæ. Cic. Kedveskedő kérés: eine Gefälligkeit. Gratuitum munusculum Regina. Cic.

Kedveskedő képpen, adv. freywillig, ohne Entgeld. Gratiose, gratuito. Cic.

Kedvesség, -gnek, -get: die Annehmlichkeit, Einblichkeit. Amabilitas, atis, f. Plaut. delicia, æ, f. Cic. delicium, ii, n. Martial. Favor, oris, m. Tacit. Gratiositas, atis, f. Tertull. Suavitas, atis, f. Cic. Kedvességben lenni: in Gunst stehen. Gratia floreo. Cic. A' te könyveid kedvességben (nagy becsben) tartatnak minden nemzetnél: deine Bücher werden von allen in Gunst gehalten. Libri tui vigent omnibus. Cic. Valakit kedvességben tartani: jemanden in Gunst halten, lieben, gern haben. Colere, et diligere aliquem. Cic.

Kedvesség á szollásban: sin-
ceritas. Cic. — Benevolentia
in dicendo, oris, n. Cic. — Sermo-
nis. Cic.

Kedvességben lévö, adj. bonitate
gefüllig. Veratiosus, a, um.
Cic.

Kedves szavü, adj. angenehm
redend, von angenehmer
Rede. Suaviloquus, a, um.
Lucret.

Kedvesül, adv. kedvesen. ked-
vesül emlékezni — á' mit
tatercül: sich der vergan-
genen Dinge wohlgefällig
erinnern. Grate meminis-
se preteritа. Cic.

Kedvet keresö, -öneth, -öt: Lie-
belkedö: ein Schmeichler.
Adulator, oris, m. Cic. Kedve-
ket keresö atyád lészek:
an mir wirst du einen
gütigen Vater haben. Fa-
cile me uteris Patre. Cic.

kösség' kedvet keresö: der
sich Jemanden Volks Gunst
zu erhalten sucht. Ca-
ptator aure popularis.
oris, m. Juvenal. Vatati-
nete kedvét keresö: niam
sehr gewogen. Studiosus
alicujus. Cic.

Kedvetlen, adj. 1. nem kedves:
nicht lieb, unangenehm.
Ingratus, a, um. Cic: in ama-
nus, a, um. Ovid. V. Kedves.
Kedvetlen beszéd: unange-
nehme Rede. Ingrata Ora-
tio, a, onis, f. Cic. Kedvet-
len történet: nicht angeneh-
me Begebenheit. Ingratus
Casus, i, us, m. Cic. 2.
haragos, ízetlen, Mord, Zor-
morü: mürrisch, mutlos,
traurig, betrübt. In-
jucundus, a, um. Cic. insua-
vis, e. c. Cic. Morosus, a, um.
Cic. Tediosus, a, um. Firmic.
tetricus, a, um. Ovid. tristis,
e, c. Cic. V. Kedvetlenül, vi-

dám, vig. Kedvetlen dolog: un-
ne traurige Sache. Luctuo-
ses, a, a, f. Cic. Kedvetlen-
ember: ein trübsinniger
Mensch. Hand laetus, ingenio-
sus, insuavis, tristis animi
homo. onis, m. Cic. A' kedvet-
len, ízetlen, félelmes, komorod-
moros. Sein traurig-
abgezogenes Wesen, mürrisch
betrübt. Tristis animi
homo murmurat, Plautus
est fetericus et Morosus. Cic.
Kedvetlen az olyan fárod-
ság, melynek nincs jutalma
betrübt. Labor sine
Vergnügung, und die Ver-
drossenheit folgt. Ingra-
tus est labor, cui nulla
mea ne illa voluptas.
Prov. Kedvetlen hollám:
nur ist mir abgeneigt.
Alieno est a me animo. Cic.
Kedvetlen, mint a beteg
ember. nur ist betrübt,
lich, wie ein kranker
Mensch. Tetricus est, ut
aegroti solent. Ne légy
olyan kedvetlen: lasse
deine traurige Zeit fah-
ren. Nubem deme fron-
tis. Pers. Ilio. Igen ked-
vetlen vagy te Ma: du
bist sehr mürrisch. Mi-
tristis es hodie
Cic.

~~Kedvetlen ábrázatü, adj. p. gen.~~
~~bö, ö, ~~

Kedvetlen ábrázatü, adj. p.
ember: ein Mensch, der
ein Gemüths —, Sinnes
tozt. sches Gesicht hat.
Vultuosus —, mala Facie
homo. Quinct.

Kedvetlen-edés, -sack, -st: el-
Kedvetlenedés: die Mut-
losig keit. Animi abjecti
Cic. — demissio. onis, f. Cic.

Kedvetlenedni, -dem, -dik: s.
Kedvetlenedni: Mutlos
werden, traurig werden.

Kedvetlenités, -nitém, -nitik: s.
vit vesetés: die Mut-
losigkeit, Traurigkeit.
tio animi, onis, f. Cic.

Kedvetlenitö, öneth, -nitik: s.
nimm Mutlos
Jui facit, ut Quis
dimisso sit Ani

Kedvetlen lévö, adj.
ein Gesicht hab

nehmen Geschmack
grati saporis
i, m. Colum.

Kedvetlen kedni, -
Kindheit vorzu
sichen haben.
dere. Cic. — contra
animo deficere.
m. tar. Den Muth
demittere. Cic.

Kedvetlenség, -nek,
matolás, vesz
mürrisch: die Mu
Unmuthsheftig
Lust, Abneigung
Mestitia, a, f. C
tätig adj. f: Cic.
adj. f. Cic. V. ö
Wehmüthig, wehl
vetlenség közöt
sie sich in Ge
in Unmuth
einander gesa

Animo dejici. Cic.

~~Kedvetlenitem, nitek, nit. — tem, titi: kedvetlenit. ni valatit; kedvét el- veni valatinek: ~~

Kedvetleniteni, -nitek, -nitem, Kitti: kedvetlenit. ni valatit; kedvét el- veni valatinek: Immer. den mutlos machen, niederschlagen Animum abicere. Cic.

Kedvetlenités, -nek, -et: kedvét vesztés: die Traurigkeit, Mutlosigkeit. Animi abjectio, onis f. Cic.

Kedvetlenitö, önek, -öt: der einen Mutlos macht. Qui facit, ut quis tristis, et demisso sit animo. Cic.

Kedvetlen ülö, adj. p. o. sajt: ein Käse der unangenehmen Geschmack. Ingrati saporis Caseus. ei, m. Colum.

Kedvetlen kedni, -dem, -dik: Ekel bekommen, den Muth sinken lassen. Animis cadere. Cic. — concidere. Cic. animo deficere. Cic. constare. Ces. Animum dejicere, demittere. Cic.

Kedvetlenség, -gnek, -get: baj, nyavalyás, veszödség: die Traurigkeit, Unannehmlichkeit, Unlust, Abneigung, Mestitia, ae f. Cic. Morositas, tatis, f: Cic. tristitia, ae f. Cic.) Ö vendetes ség, vidámság, vigság. Bös kedvetlenség: die betrübte Unlust. Maesta morositas, ae, atis, f. Plaut. Semmi kedvetlenség közöttök nem volt: sie haben einander nicht die geringste Traurigkeit verursacht. Nulla querimonia — inter illos intercessit. Nep. Kedvetlenségbe esni. Ekel bekommen, den Muth sinken lassen, in eine Abneigung gegen Etwas verfallen. In morositatem incidere. Cic. Valakinek kedvetlenségbe esni: in Unwillen, Unlust bey einem gerathen. Offensa alicujus incidere, suscipere apud aliquem. Cic. Valakinél nagy kedvetlenségbe lenni: bey einem in grosser Ungnade seyn. Esse apud aliquem in magna offensa. Cic.

Nika a' kedvetlenség-is el-mosolyodik rajta: selbst die Traurigkeit lächelt darüber und wird versüßet. Quae ipsa morositas arridet ipsi. Cic. A' kösség, nek kedvetlensége. der aufgebrachte Gemüthszustand des Volks. Offensa populi voluntas, atis, f. Cic.

El-kedvétlen, el-üzni magától a' kedvetlenség: Unlust, Abneigung bekommen: Ekel, Verdruß, Unlust, Abneigung verursachen. Abigere fastidium. Plaut.

Kedvetlen ségét mutatni: sich traurig, unlustig, mürrisch bezeigen. Fastidii plenum se facere. Cic. Nagy kedvetlenségget hallottuk, hogy — mit Unlust haben wir gehöret, daß — Cum molestia audivimus, quod — Cic.

A' kedvetlenségnek vagy valami mentsége: die Abneigung, Unlust lässt sich entweder entschuldigen. Morositas habet aliquid excusationis. Cic.

Kedvetlenül, adv: kénytelenül, nem örömest, reluctanter. Ungern.

Invito animo. Cic. — cum aliqua animi molestia. Cic. — valamit tsele kedvetlen: — ntwgy tsün. — facere aliquid. Cic. Nödö" mest.

Kedvetske, -kének, -két: nin Elmés Mulatságom. Cic. animulus, i, m. Plaut.

Kedve-tsökkent, adj. p. o. ember: nin Mulatságtsinálo Mulatós: homo animo facto et demisso Cic. — labascente animo. Id.

Kedve-vonáltt, adj. p. o. ember: Mulatságtsinálo Mulatós. homo abjecto et demisso animo. Cic.

Kedvezés, ének, -et: Jo Gnwogon Jmit. Jo Günst. Favor, oris, m. Liv. adfectio, onis, f. Cic. indulgentia, ae, f. Cic. Nkedvetlenség. Ai közönségs' kedvetlenségre: Jo Günst-, Gnwogonsuit des Volks. Aura plebeia. Liv. — aura popularis. Quinctil.

Kedvezkedni, -kedtek, -ked: Gnwogon —, Günstig Zimmen singen. Favere posse. Cic. Ebben nem kedvetskedtek: in dem Stück ist Jhr nicht gnwogon singen. In hoc tibi fa-

vere non possum. Cic.

Kedvezni, -vezek, -vezett: kedvében járni —, mindent kedvesen tselekedni valakinek, jmanden begünstigen, — allos nach Gefallen tsün. Favere —, Cic. indulgere alicui. Cic. Nkegyetlenni, kajántani. Jelette igen kedvez á fiának: nn ist sehr günstig gegen sinen Sohn. Nimium indulget filio. Cic. A fiának jen kedvezett: nn hat nicht nnmasst des Sohns verschont. Nec filio suo pepercit. Plaut. Jgen kedvez á gyermekeinek: nn ist strängen Findern gnwogen. Ingenio est in liberos suos leni. Cic. A' halálát senkinek nem kedvez: Jnn Tod schont niemanden. Mors nulli parcit honori. Tacitt. Jgen kedvezett a' hadiszerencsének: nn hat die Armee nur gar zu gütig tractiert. Nimis liberaliter habuit exercitum. Sallust. Kedvez idö: die Zeit ist günstig. Accidet tempestas, Lucret. tempus favet. Cic. Kedvezni az ifjaknak: dem Jügend gewogen sein. Temperare favere juvenum. Liv. Kedvezmagának: nn folgt sinen Neigungen zu tun. Indulgere sibi. Ter. Az ég is kedvezett nekí: der Himmel war ihm günstig. Virg. Et coelum ei favit. Cic. Mindnyájan kedveznek nekí: alle sind ihm gnwogen. Omnes student ei. Cic. Nékünk semmit sem kedvez: nichts ist uns günstig. Nihil nobis favet. Cic. — tágítá-

sának: ins Weite gehen lassen. Nsch. — mentí datur nobis. Cic. Kedvezték-is kedvetlenek-is: bald Wind bald Jabern ist nicht gnt. — wannen — Ventique. Cic. et Venti darunt. Cic. Kedvezték a Szerencsének: Jhm gnwogen gnnst Fortuna ei propitia. Cic. Kedveztenek a' mozdulatnak: gnnstig sind dem Unternehmen. Res favet conatui. — Kedvezö, adj. Günstig, Favens, ntis, p. o. Cic. A' kedvezö szélnek: nin günstiger Wind. Adflatus Venti. Cic. — Kedvezö idö: nin günstiges Wetter. Tempestas secundus adflatus. Cic. Jgen kedvezö: Feindselig, nicht gnwogen, Kedvezö indulat: nin günstiger Willen, Gnnst. Benevo-

kedvezneke: – tágitázt nem adnak. ins wind tron nichts nachgelassen. Nihil laxamenti datur nobis. Cic. A' szelek – is kedveztek neki: die Winde fahren ihm favorisirt. – wannihm günstig. Cui et venti obsecundarunt. Cic. kedvezett neki a' szerencse. Das Glück ist ihm gewogen gewesen. Fortuna ei propitia fuit. Cic. kedveztenek a' templomoknak: gegönnet wurden den Tempeln. Templa ratum est templis Deum. Liv. Tekénnak kedvezni: vor idlo gálassal múlatozni: sich mit müssiger Weinzeit vertreiben. Curare genium vino. Hor. Valakinek eszt. lenül kedvezni: einem thö. richt Gewogen seyn. Indulgere alicui favere. Cic. Ne mondaszék, hogy valakinek kedveztél: dass man nicht sagen kann, dass du jemanden zu Willen wärest. Ne velificatus alicui. dicaris. Cic.

Kedvező, adj. Gunstig, günstig. Favens, ntis, c. indulgens, ntis, c. Cic. A' szélnek kedvező szeváraga: ein günstes Wind, ein günstes Wehen des Windes. Adflatus Ventorum benignus. us, i, m. Plin. Ventis secundus adflatus. Cic.

Igen kedvező: sehr günstig Perindulgens, ntis, c. Cic.

Kedvező indulat: ein geneigter Wille, die Gewogenheit. Benevolentia, ae, f. Cic. favor, oris, m. Zuneigung. kedvező itélet: ein günstiges Urtheil. Favorabilis Sententia, bis, auf Sacc. Nem kedvezők a' körülállások: die Umstände sind nicht günstig. Circumstantiae non sunt favorabiles. Sacc. – sunt infavorabiles. Cels.

Egy' részrehajlók kedvezők: ein Fr adoptirtes. Cic. kedvező szél: ein günstiger Wind, die günstige Luft. Secunda aura. Ovid. kedvező szerencse: ein günstiges Glück. Fortuna prospera. Cic. – secunda. Cic. – influens fortuna. Senec. Valakinek kedvező: gegen einen Gewogen. Indulgens in alicuem. Liv.

Kedvezőleg, adj. Zuträglich alá venni valamit. etwas mit günstiger Gewogenheit übernehmen. Aliquid favorabili mentis tenuna examinare. Cic.

Kedvezősség, -gnek, -get: a' község kedvezősége: die Günstigkeit des Volks. Aura popularis, ae, is, f. Zuneigung

Kedvezve, adv. Gunst, Gewogenheit. kedvezve valakinek vel: einem günstig thun. Indulgenter habere alicui. Flor.

Kedv-keresés, -nek, -t: das Suchen die Gunst zu machen. Captatio benevolentiae. Cic.

Kedv-mutatás, -nak, -t: die Erweisung günstiger Zeugen, Hilaris atque jucundi animi ostensio, onis, f. Fest. Gefälligkeit, Zuvorkommenheit, Sozián kodás.

Kedv-nyerés, -ének, -et: Ein
Einnehmung der Gnade,
Gunst und Gewogen-
heit. Conciliatio gratiæ
onis, f. Cic.

Kedv-telés, -ének, -et: Ein Er-
Ke götzung. Delectatio, Vo-
luptas, onis, et tatis, f. Cic.
oblectatio, -onis, f. Cic. A'
gyermeknek kedv-telé-
sek á játék, ló, ostor, és
a't. Ergötzung dem Kinder
ist das Zimbeln, der Stem-
pfen, u. s. w. Oblec-
tamentum puerorum est
talus, equus, flagellum,
&c. Cic.

Kedv-töltés, -ének, -et: Ein Er-
füllung des Gemüths. Ob-
lectatio Animi, onis, f. Cic.

Kedv-töltő, adj. der einem
ganzen thut. Animum ex-
plens, entis, a. Cic.

Kedvü, adj. p. o. jó, vagy rossz
kedvü: lustig, von Gutem
od übler Laune, gut, oder
nicht gut, [illegible] übel
aufgelegt. Bonæ, vel malæ
animi. Cic. komor kedvü:
traurigen Gemüths.
Tasti dioti animi. Cic. Pa-
kot kedvü: boshaften
Gemüths. Asperæ et tri-
stis animi. Plaut.

Kedv-vesztegető, adj. den Muth
benehmend. Prædanimus.
a, um. Scalig.

Kefe, -fének, -fét: Ein Ha-
ken-Tepsü:
ein Bürsten, Haarbürsten. Se-
taceum, ei, n. Ruha-kefe: ein
Kleider bürsten. Scopula, æ, f.
Colum. ö Penicillus vestia-
rius, i, m. id. Selyem-kefe:
ein Pinsel bürsten. Scopula
mollis et subtilissima. Tepsü
kefe. ein Haarbürsten. Scopu-
la Setacea. æ, f. Colum. Szirma-

kefe: ein Federbürsten. Pen-
illus ad purgandos Calceos
= calceos. Fest.

Kefe-kötő, -ének, -et: Kefe-
nálo: ein Bürsten binden.
Opifex scopularum setacea-
rum. icis, m.

Kefélni, -félek, -félt: Bürsten
aus Bürsten. Scopula-, pen-
cillo purgare.

Kefe-tsinálo, -ónak, -ót: ein
Bürsten binder. Setarius,
ii, m. l. Kefe-kötő.

Keftéske, -kének, -két: einen
Kleinen Bürsten. Scopula, æ,
Colum.

Kegy, -gyének, -gyet, -gyek, pl.
Kegyelem: die Gnade.
Gratia, æ, f. Cas. kegyébe
Tiregalmába, kegyelmébe
vissza fogadni valakit,
jmmanden in Gnade an-
nehmen. In Gratiam ali-
quem recipere. Cic.

Kegyelem, -lemnek, -lmet: die
Gnade, die Gewogenheit.
Gratia, æ, f. Cic. Clementia,
æ, f. Cic. favor, oris, m. Tacit.
Ö Agyas kedvéből, gyülölség
ieigy kedvéből. Kvális kegy-
gyelem: die Königliche Gna-
de. Gratia regia. Cic. Mu-
-fentelő kegyelem: die
seligmachende Gnade. Gratia
sanctificans, æ, ntis, f. Eccl.

Nagy kegyelem: die Gnos-
se Gnade. Magna gra-
tia. Cic. Nem nagy ke-
gyelem. nicht Kleine Gna-
de. Exigua gratia. Plin. Se.
Per (Nür) ujjító kegyelem
Gnaden der Neuerung zu
verordnen. Mandatum
Novi cum gratia. Juvid.

Nagy kegyelemben lenni
valakinél: in Gnaden Jem
de bey einem stehen.
Magna apud aliquem gra-

tia valere. Cic. Ki-
gyelemből: aus Gna-
den. Gratia, ex gra-
Istens kegyelméből:
ist Gnaden Gottes, kegyelmébül
Gnade. De gratia
Ciceleti
ad summa
Tacitan. Kegyele
Tani valamit:
einer Gnade
anrechnen, halten
beneficii loco
-Gratiæ adponere

gyelmet nyerni
de valakinek
Consequi. Cic.
(Borsánatot
kegyelmet)
einem Gnade
einem. Parce
veniam dare

Kegyelem-fizetés, -nek, -t:
Gnaden-Gehalt.
n. Tacit. Pensio

data, onis, f.

Kegyelem-fü, -ének, -
tö-fü, -tsikkek
kraut. Scatiola,

Kegyelem-kenyér, -nek, -
ret: das Gnaden
Gratiosus, Liv.
Plin.-precarius
tant. Kegyelem
entü: Gnaden
Gratuito uti vi
wo Sachen Vocab
beneficio alien
vere beneficio
cie.

Kegyelmi napja
im Feld, Lager
kniest nieder

tia valere. Cic. Kiesni a kegyelembül: aus Gnade für Recht. Gratia excidere. Cic. Isten kegyelmébül meg élek: ich habe mein Auskommen aus Gottes Gnade. Dei gratia (caelesti beneficio) ad hunc vivo. ad summum fastigium fortunae tantum. Kegyelemnek tartani valamit: etwas für eine Gnade — Wohlthat annehmen, halten. Aliquid beneficii loco ponere. Cic. — gratiae adponere Cic. Kegyelmet nyerni: eine Gnade erhalten. Gratiam consequi. Cic. Kegyelmébül (borsánatot) adni (megkegyelmezni) valakinek: einem sein Vergehen zu Gnaden annehmen. Parcere — Cic. veniam dare alicui. Cic.

Kegyelembül, adv. umsonst. Gratuis. Terent. gratis. Cic.

Kegyelem-fizetés, -snek, -st: eine Gnadenzahlung, Gnadengehalt. Emeritum, n. Tacit. Pensio ex gratia data, onis, f. Cic.

Kegyelem-fü, -ünek, -üvet: ein mysthisches Kraut. Gratiola, ae, f. Schrad.

Kegyelem-kenyér, -nyérnek, -nyérnek: das Gnadenbrod. Victus gratiosus, Liv. — gratuitus, Plin. — precarius, a, um. Curt. Kegyelem-kenyéren enni: Gnadenbrod essen. Gratuito uti victu, precario victu vivere. Curt. Alterius beneficio alienjus. Cic. vivere beneficio alienjus. Cic.

Kegyelem' napja, -jának, -ját: ein Tag, da man was bittet nachzusehen. Impetrabilis dies, is, ei, f. Plaut.

Kegyelem-nyerés, -snek, -st: die Erlangung einer Gnade, — Erwerbung. Gratiae vel venia adeptio, Cic. consecutio. Cic. impetratio, onis, f. Cic.

Kegyelet, -tnek, -tet: die Verbindung, in der man einem jet: seinen Obligen bin. Pietas, atis, f. Virg. Pius, a, um. Virg. Caelestis, is, e, Plin.

Kegyelmed, -dnek, -det: Ihro Gnaden, Gnaden, Gnd, Ld: er, sie, dem Herrn, der Frau: Dominatio vestra, onis, f.

Hol volt kegyelmed? wo sind Sie gewesen? Ubi fuit dominatio vestra? Mit mond kegyelmed ezek? was sagen Sie dazu? Quid dicit ad hoc? Mint van kegyelmed? wie geht es Ihnen? wie befinden Sie sich? Quomodo valet? Ő kegyelme: er, sie. Ille, illa. teséit kegyelmeteknek: Ihnen es sagen. Placeat Vestris dominationibus. Ezen szókat azokat itteni, tőlem urak ni nem akarunk.

Kegyelmes, adj. s. kegyes. könnyen meg-engedő, ingal mas: gnädig. Clemens, ntis. c. Cic. Gratiosus, a, um. Liv. Misericors, rdis, c. Cic. Gratiosior, a, um. Cic. JC Engesztelhetetlen, kegyetlen. Kegyelmes volt hozzám: er war sehr gnädig gegen mich. Gratiosus mihi fuit. Cic. A' Gecsoki' [illegible] 's nagy Méltóságok' titulusa: A' kegyelmes Asszony: ihr Excellenz Frau. Excellen

tissima Domina. e.t. Ké-
gyelmes Ur: ihre Excellenz
Frau. Excellentissimus Do-
minus. i.m. Kegyelmes
Uram! Ihre Excellenz!
Excellentissime Domine!

Kegyelmes, adv. gnädig, gütig-
mich. Benigne, Cic. Clemen-
ter. Cic. Kegyelmesen bánni
a' fiaival. mit den Kindern
gnädigen herumgehen. Cle-
menter liberos tractare-
se. — agere cum liberis.
Cic. Kegyelmesen hatga-
tott-meg bemünket: mir
hat uns gnädig angn-
fönt. Benigne et cle-
menter nos audivit. Cic.

Kegyelmesség, -gnade, -get: die
Gnade. Benevolentia, e.t.
Cic. Clementia, e.t. Cic. gra-
tia, e.t. Cic. A' Kegyelmes-
ség Nagy érdemü tulaj-
donsága az emberben: die
Gnadenwürdigkeit ist eine
gnädige Eigenschaft im
Menschen. Clementia di-
gnissima praepotentis est
hominis. Cic. Ö kegyel-
messége: Ihre Gnädigkeit.
Serenitas Sua. Capitol.
Kegyelmességed: Ew. Ex-
cellenz. Vestra Excellen-
tia. Id. A' fejedelemnek
vatalkozó-való kegyel-
messége: hajlandóságas
die Gnadenwürdigkeit (Gnä-
digkeit) des Fürsten zu
gnädigen Verordnungen. Prin-
cipis in aliquem inclina-
tio. Tacit.

Kegyelmetlen, adj. Kegye-
lem nélkül-való, p.o Ta-
látok: die Unbarmherzig-
en Tataren. Immisericor-
des —, immites Tartari.
Cic.

Kegyelmezés, -zete, -zt: die Kegye-
gyelmességének közlése: die
Mittheilung der Gnaden.

Collatio —, distributio gratia-
rum. onis, f. Cic.
Kegyelmezés, könyörület: die Mitlei-
den. Commiseratio, onis, f.
Auct. ad Heren. Kegyelmezés-
sel lenni valakihez: Mit-
leiden haben mit einem.
Misereri alicujus. Cic. 3.
Die Tractirung eines Ge-
Tractatio per ipse, onis, f.

Kegyelmezni, -mezek, -mezz:
Gnade für Recht, begnädigen.
Delicti veniam dare. Cic.
Gratiam facere Poen. Cic.
Valakit életének kegyel-
mezni: einem das Leben
schenken. Parcere vitae ali-
cujus, Cic. reddere alicui
salutem. Nep. Vetem,
hogy az Isten kegyelmezni
fog neki: ich hoffe, daß
ihm, daß ihnen die Göt-
ter begnädigen werden.
Ihm. Huic ego Deos pro-
pitios puto. Cic. 2. Hem
del titulalni valakit, kü-
dözni: Jemd. die Tractir-
ung jemandem. Aliquem
per ipse tractare.

Kegyelmező, adj. p.o. hata-
lom: die Macht zu Be-
gnädigen, Be- die Be-
gnädigungs-Kraft, Be-
gnädigungs-Macht, Be-
gnädigungs-Gewalt.
gratiandi. ucis, m. Cod.

Kegyelmi, adj. ang-edelem-
bül-való, kegyelemből-
való, p.o. boldogítás:
Gnaden-Leben verlängter Wohl-
fahrt. Praecaria Salus, e,
utis, f. Cic.

Kegyes, adj: fedhetetlen, istenes,
jó, jóságos, kegyelmes, nya-
jas: fromm, gut, gütig,

wohlwollend. B
Cic. pius, a, um. C
um. Sanctus, a,
votus, et benig
Cic. Clemens, ut
l. c. Cic. placa
DC Embetelen
nosz, istente
len, vad- term
kegyes atya:
tiger Vater.
otty kegyes
günstig. In
et gratiosu
Kegyes mi
ist gütig
Est benigu
Cic. 2. f
titues-ta
tinn, Gnu
jus, jugis
en hier K
en besonde
Ehrfurch
mea Conje
Hólgy, m
ajzóny: n
einen Knab
einem kna
Sponsa, a,
Kinck à
ein Kegye
jedem Gn
nigen, mit
Lüchten (
gne, mich
capiatur. C
vilt à K
ist frumm
Gottes gn
tum Spon
Cic. 4.
Kegyesk

wohlwollend. Bonus, a, um. Cic. pius, a, um. Cic. probus, a, um. Sanctus, a, um. Cic. benevolus, et benignus, a, um. Cic. clemens, ntis, o. Cic, lenis e. l. Cic. placidus, a, um. Cic. DC Embertelen, szeretelen, kegyetlen, vad-természetü. Igen kegyes atya: nincs szebb tigyes Uhrtam. Perindulgens pater, ntis, teis, m. Cic. Kegyes (kegyelmes) Isten: nincs gütürigyes Gott: Numen praesentius, inis, ois, n. Quinct. Légy hozzám olly kegyes: szeg mir so günstig. Sis tam clemens, et gratiosus erga me. Cic.

Kegyes mindenkor: wer ist gütig gegen alle. Est benignus erga omnes. Cic. 2. tetszés, határozás-, tétes-tárcs: die Gut, tinn, Gnadstinn. Consjux, jugis, f. Ovid. Arie hiv kegyesem: meine besondere gutmüthige Ehefrau. Fidelissima mea Conjux. Cic. 3.

Hölgy, mátka, menyasszony: meine Braut, meine Verlobte, die an einen verheyrathet ist. Sponsa, ae, f. Inet. Kinek tiszte a Magáé, nekem kegyesem tetszik: der ist mein Liebster (Bräut). Ina cui, mihi mea (sponsa) angue, mihi placet. Cic. Nyakába borult á kegyesének: warf sich seiner Braut um den Hals. In collum sponsae Inae invasit. Cic. 4. Szár bokor (Rade) kegyesek (Nünsäke) kö-

dötte vala szokott: dünne folgten Fündlust Pfauenschwänzen. Has segnes antae centum paria Nymphas haerent. Cic.

Kegyes (szent) beszédü emberre im andern Verstande Mann. Vir in divino calestis. ixi, tis, m. Quinct.

kegyesen, adv. gütig. Benigne. Cic. Igen kegyesen felelni valakinek. Gütig einem Antworten. Perbenigne respondere alicui. Cic.

Kegyes indulatu, adj. sinnlich gesinnt, sinnlichen Sinnes. Mitis animo. Horat.

Kegyeskedés, -nek, -st: die Gütigkeit. Benignitas, atis, f. Cic. Kegyeskedés: die Mütterliche Gütigkeit. Benignitas Matris, atis, f. Cic. 2. Kegyeskedés: istenes-élet (kegyesség) mutatas: tettetett jó-tolteség: die Andächtelung. Ficta pietas, ae, atis, f. Simulatio religionis, onis f.

Kegyeskedni, -dem, -dik: 1. eine Gütig- und Holdseligkeit nachmachen. Benignitatem, clementiam exhibere Inet. 2. szentes kedni, tettetett istenes életet vezetni: andächtlen. Fictam-, Simulatam pietatem-, religionem exercere.

Kegyeskedö, adj. 1. gütig, gutthätig. Benignus, a, um. Cic. 2. szentes kedö, tettetett jámbor-, jó életet mutató: ein Andächtler. Fucatum-, Simulatam pietatem, religionem exhibens. -utis, c.

Kegyesség, -gnek, -get: jó-akarat; emberesés, kegyes indulat

jó ság: die Frömmigkeit, die Güte, das Weichwollen. Pietas, atis, f. Cic. probitas, atis, f. Cic. tenitas, atis, f. Tercat. benevolentia, ae, f. Cic. benignitas, atis, f. Cic. 2) Kegyetlenség. Az anyához mutato tt kegyesség: die Ehrerbietigkeit, Hochachtung gegen die Mutter. Pietas erga Matrem. Cic. Hazája hoz viseltetett kegyesség: die Liebe, Treue gegen sein Vaterland. Pietas erga patriam. Cic. Keresztényi kegyesség: die Christliche Liebe. Christiana Caritas, atis, f. Tertull. Szelid kegyesség: die sanftmüthige Güte, Gütigkeit. Lenis benignitas, is, atis, f. Cic. Vatakiher-való kegyesség: die Gütigkeit gegen einen. Liberalitas in aliquem. atis, f. Cic. Ö nem tudga mi á kegyesség: er weis nicht was Gütigkeit ist. Nescit, quid benignitas sit. Cic. Kegyességgel fogadni valakit, hozzá kegyességgel viseltetni: sich gütig gegen einen bezeugen. Sua liberalitate aliquem complecti. Cic. Valakihez nagy kegyességgel lenni: einem sehr viel Gütigkeit erweisen. Quam plebi meam in aliquem liberalitatis conferre. Cic.

Kegyetlenség nilkül-való, adj. kegyetlen, unbarmherzig: unmüdig, ungütig. Inclemens, ntis, c. Liv. immitis, is, e. Catull. 2) Kegyes, szelid.

Kegyetlen, adj. fere, vad tekintetü: grausam, unbarmherzig. Crudelis, e. c. Cic. Ferus, et immanis, i, is, e, m. Cic.) (Kegyes, szelid. Kegyetlenkedés: unbarmherzigkeit. Crudelitas, atis, f. Cic. Kegyetlen embereck: grausame, unbarmherzige Leute. Immane genus hominum. i, eris, n. Cic. Kegyetlen vén ember: ein grausamer, unmenschlicher alter Mann. Dirus senex, i, is, Varr. Kegyetlen hideg elfogódás: die grausame Kälte, so die Erfrierung verursacht. Asperitas Aquilonis Cic. Kegyetlen fejedelem: ein Tyrann, ein Wüterich. Tyrannus, i, m. Cic. Kegyetlen fejedelmek: Tyrannen. Mord, und Todtschlag unbarmherziger Fürsten. Inclementes Principes. Liv. Kegyetlen (szelidség nélkül-való) gyermek: ein grausames unmenschliches Kind. Crudelis puer. Cic. Kegyetlen hideg havasok: die abgrausamen Gebürge, wo die Kälte solche Verheerungen verursacht. Infames frigoribus Alpes. Liv. Kegyetlen (vért szomjúhozó) indulat: ein blutdürstig Gemüth, das Lust hat mit Blut sich zu besudeln. Mens sanguinolenta. Plin. Kegyetlenség: grausamkeit, Unbarmherzigkeit, Unmenschlichkeit. Inclementia, ae, f. Cic. Tex. Kegyetlen szörnyü öldöklés: Mord, und Todtschlag. Caedes, is, f. suet. Ovid. Kegyetlen parancsolö: ein strenger Oberbefehlshaber. Inclemens dictator. Liv. Kegyetlen törvényt: Tyrannische Gesetze. Tyrannicae leges. Cic. Kegyetlen tettes: Grausamer Thäter. Tyrannicum factum. Cic. Kegyetlen vérszomjú. s. felhyeb:

Kegyetlen fejedelem. ... vad-alla tok. ... wilde Thiere. Javá ... Kedik: nem engedi, ... gyelmez, nem tágy ... Könyörül. Nec ... Mongyuöbb dis ... sus. 3. Crudelis ... exercet. Cic. Az ... en ne legyen az ... Kedv; de Jovis ... ben tartsa öket: ... soll gegen seine ... nicht Gnügsam, ... Strenge und Ge ... Jovis, non Cre ... tuos esse debe ... Cic. Kegyetlen ... Pflicht gegen ... seinem Vaterl. ... Patrem. Cic. k ... Kemény második ... szigorú szorgalom ... Cic. Tusculan. ... vagy karagja ... gen des Zorn ... Jovis ob ... Egy kevessé ke ... Glimpf tyranni ... tus, i, m. Cathol. ... gyetlen: szigorú ... Pue atrox, ocis, ... saevus, a, um. Val ... vel-is kegyet ... Grausamkeit, ... ter. Carnifex ... Rev. Vadabbra ... tenebbé tesii ... i Gyözedelem: ... mögött ihn Mo ... Grausamkeit ... tigne. Victor ... hominem fero ... Kegyetlenebb ... el, unmild ... Kehely, -egyen ... deny, Pohár: ... lich. Calix, ...

kegyetlen fejedelem. kegyetlen vad-állatok. gonoszszívü vitéz szörnyü. szívbeli. stor. A' kegyetlen, kegyetlenkedik: nem engedd, nem kegyelmez, nem szánakozik, nem könyörül. stor. Gonoszszívü ember üldöz kínoz. Crudelis crudelitatem exercet. Cic. Az atyja kegyetlen ne legyen az ö gyermekihez, de szeresse benne az atyát. stor. Gonoszszívü szokott gyermekeinek nevelni, sőt szeretni sem. severi, non crudeles in liberos esse debent parentes. Cic. kegyetlen az atyához? Pflicht vernachlässigen gegen seinen Vater? Impius in patrem. Cic. kegyetlen-, kemény másokhoz: mit strenge strenge gegen andere. Vehemens in alios. Cic. Tsúnak kegyetlen vagy haragja miatt. vergen des Zorns? seiner Grimm Ira. Ob iram. Virg.

Egy' kegyetlen: nincs kímélet szívben. Tyrannus, i, m. Cathol. Ogen kegyetlen: strenge Gemüth. Per atrox, ocis, o. pregnam sevus. a, um. Val. Flac. Hókemebb-is kegyetlenebb: mit Gemüthsart, als der Thier. Crux. Carnifice crudelior. Prov. Vadabbá, is kegyetlenebbé tészi az embert ételét a' gyözedelem: der Sieg macht den Menschen noch Gemüthsart, und übler wüthig. Victoria reddit hominem ferociorem. Cic. kegyetlenebbül bánt el. mit dem Gemüthel: mit ist mit dem Gemüth

Kehely, -ly
dény, pohár:
Lat. Calix, icis, o.

kegyetlen szívü. Crudelis. e. Ferus. a, um. Saevus. a, um. Atrox, ocis. Immanis. e. Barbarus. a, um. Truculentus. a, um. Ferox, ocis. Inclemens, tis. Immitis. e. Inhumanus. a, um. Inexorabilis. e. Ferreus. a, um. Durus. a, um. Saxeus. a, um. Horridus. a, um. Ferinus. a, um. Ferinae mentis. Ferinae naturae. Ferinae indolis. Ferinae crudelitatis. Ferinae saevitiae. Ferinae immanitatis. Ferinae barbariae. Ferinae truculentiae. Ferinae inclementiae. Ferinae immitis. Ferinae inhumanitatis. Ferinae inexorabilis. Ferinae ferreae. Ferinae durae. Ferinae saxeae. Ferinae horridae. Ferinae ferinae. Ferinae ferinae. Ferinae ferin

die böse a Gemüths Zwang gingen wüthen gewaltig in uns. Graviter saeviunt in nos saeva animi adfectiones. Virg.

Kegyetlenkedő, adj. nin Gnen. fremm. Ferox, ocis, c. Cic. Saviens, ntis, c. Virg. Kegyetlenkedő Fejedelem: nin tyrannus, nin Wüterich. Tyrannus, i, m. Cic. Kegyetlenkedő Fejedelem' gyilkossa: nin Tyrannen-Mörder, kein nin rem Tyrannen vom Zwang hilft. Tyrannoctonus, i, m. Cic. Nagy tsuda, ha meg-vénül het a' kegyetlenkedő: nin gross Wunder ist, wenn ein Wüterich alt wird werden kann. Prodigium Tyranno senex - ü, n. Cic. Valaki el len kegyetlenkedő indúlat tal viseltetni: sich als Tyrannen gegen einen stellen. Esse Tyrannum in aliquem. Cic.

Kegyetlen kedve, adv. (kegyetlenül) bánni valakivel: grausam mit einem toben, wüthen. Saeve in aliquem saevire. Liv. Cens. Deliciam animadvertere in aliquem Cic.

Kegyetlenség, -gnek, -get: die Grausamkeit. Crudelitas, atis, f. Cic. immanitas, atis, f. Cic. Saevitia, ae, f. Cic. Saevities, ei, f. Tacit. truculentia, ae, f. Plaut. Tyrannis, idis, f. Cic.)(kegyes ség.

Kegyelidség, jámborság. Sanctimonia, tiszteletre méltó kegyetlenség: nimia jammerliche Wildheit. Immanis et ferox Crudelitas. Cic. Lacerationis cruciatu saevitia. A' kegyetlenség, az emberek, vagy szívnek embertelenségre való hajlandóság: die Grau-

sam Zeit ist eine Neigung des Gemüths zu unmenschlichen Thaten. Crudelitas est inclinatio animi ad asperitatem. Ten. Kegyetlenségben gyönyörködni: an Grausamkeit sein Wohlgefallen haben, mesch sein. Delectare Crudelitatem. Cic. A' kalátnak kegyetlensége: die Grausamkeit des Todes. Mortis inclementia. Virg. Az idő kegyetlensége: die Grausamkeit der Zeit, des Wetter. Coeli inclementia. Colum. Kegyetlenséggel kínszenvedni valakit valamire. Durch Grausamkeit wozu zwingen. Per saevitiam adigere aliquem ad aliquid. Tacit. olly nagy az ő kegyetlensége: dessen Grausamkeit ist so gross. Tanta est ejus immanitas. Cic. Nagy kegyetlenséggel-való utálkodás: einer [illegible] grausamen Ehrsucht, seinen Nächsten sich unterwürfig zu machen. Dominatus. Cic. Tok kegyetlenséget vitt végbe: er hat Grausamkeit viel gethan. Multa saeve fecit et fecerit. Tacit. Kegyetlenségével el-ijeszteni valakit: einen durch Grausamkeit abschrecken. Saevitate sua deterrere aliquem. Terent.

Kegyetlenül, adv. Grausam, unbarmherzig. Crudeliter. Cic. ferociter. Cic. inclementer. Liv. saeviter. Plaut. truculenter. Cic. tyrannice. Cic. Kegyetlenen. Kegyetlenül-való. Saevitia. Tyrannicum. Cic. &c.

v. az alkodó. l. fellyebb:

kegyetlenül bánni valakivel: grau-
sam ümgehen mit einem. Fero-
citer, crudeliter agere, cum ali-
quo. Cic. Hegyetlenül mutat-
ni magát valaki ellen: grau-
sam gegen einen sich
zeigen. Obsævire in ali-
quem. Plaut.

kegyetlenül lés, -snek, -st: ins
Grausame verwilden, die Raub-
wildheit. Efferatio, onis, f.
Tertull. efferitas, atis, f. Lactan.

kegyetlenülni, -nülök, -nült
grausam —, wild werden.
Efferari. Liv. ferocire. Gell.
tamewildern. Immitescere.
obbrutescere. Luce.

kegyetlenül-való viaskodás,
-snak, -st. die Tyrannay,
alles grausame Zwingen
mit Gewalt. Tyrannis, idis, f. Cic.

kegy-szűz, -znek, -zet: die
Huldgöttin. Gratia, æ, f.
Cic. kegy-szüzek: die Gnad-
zinn. Gratiæ, arum, f. Cic.
Charites, itum, f. Anson.

kéh, -nek, -et: Macha beteg-
ség; köhögés: husten, Husten
sein, wenn es sticht, und
juckt. Malis, idis, f. Mar-
tin. tussedo, inis, f. Appul.
tussis, is, f. Cels. száraz
kéh: ein trockener Husten.
sicca tussis. Cels. Nedves
kéh: ein nasser Husten.
Humida tussis. Wagn. A'
kéh bántya a' machá-
mat: mein Husten juckt.
Penis meum tussedo habet.
Colum. Lónak a kéhe:
zum Pferd ist der Husten
Pferdeseuche. Malandria, æ, f.
Veget. kéhe van a lónak:
das Pferd hat einen Hus-
ten. Tussedinem habet
equus. Appul.

kehely, -lynek, -lyt: ein, wo es
dény, pohár: dem Trinken,
Essen. Calix, icis, m. der Becher

kehely: ein gläserner Essig-
Vitreus Calix. Martin. 2.
Virág-tok: Virág' fő kelly:
a' virág szirommainak zöld
borítéja: die Blumen-
Essig. Calix florum, the-
ca viridis florum folia te-
gens. Heb. Három levelü
kehely: dreyblättriger
Essig. Calix trifolius con-
stans foliis. Id.

kehely-fog, -gnak, -gat: fécg-
nem: Zwiebelgras, ein
Wasser. Sertularia, æ, f. Lin.
Fenyö kehely-fog: Tannen-
Zwiebelgras. Sertularia
abietina. Linn.

kehely' kupája, -jának, -ját:
der Corpus des Essigs.
Cupa Calicis, æ, f. Vasc.

kehely' márkolattya, -tyának
-tyát: der Essigfuss. Capu-
lus Calicis. i, m.

kehely' talpa, -pának, -pát:
der Essigfuss. Pes Calicis,
edis, m.

kehely-tok, -nak, -kot: der
Essigbehälter. Theca cali-
cis, æ, f.

~~kehelyvirág, -nak, -kot: der~~
~~Essigblume. Calicanthus, i, m. Cato.~~

kehes, adj. a' lónak mondatik:
der husten, od. der den Hu-
sten hat. Tussiculosus, a, um.
Cel. Aur. kehes kantza: ei-
ne Zwischenhunter. Tussi-
culosa equa. æ, f. Plin. kehes
lo: ein husten-kranker Gaul.
ein Gaul, so den Husten
hat. Tussiculosus equus, i,
m. Vulgus, i, m. Veget.

kehétselni, -tsélek, -tsélt: hu-
sten, husten. Tussire. Hor.

kéj, -jnek, -jet, -jek, pl. kény,
kedv, tetszés: die Lust Wol-
lust, die Wonne. Libentia,
æ, f. Gell. voluptas, atis, f.
Cic. ~~kéjü tsinálni: sonderl~~

Jó kéjében van: kedve szerint van dolga; jó kedvében: nem ezt gondolta, — gutsch. Mürsch. Animo bono esse. Ter. Kéjében (jó kedv szerint) tenni valamit: meg saját gutnünk Willen tun. Ex sua voluntate bene facere aliquid. Cic. Nem kéjében (nem kész akarattal) tselekedte; nem szívesen nicht aus seinem freyen Willen gethan. Non sua sponte fecit. Cic. Kéjében (akaratja ellen) nyére borsátani valakit. einem gram zu thun trachten. Nimis indulgere alicui. Cic. Kéje szerint jártatja á' fiát: nem hagyja szívesen Dösen zu thun in Ehren thun lassen. Indulget filio suo vestitu nimio. Cic. Nincs kéje szerint: kedve ellen vagyon: nicht nach seinem Gefallen. Non est ad lubitum ejus. Tacit. — ad lubentiam ejus. Gell. — ad voluptatem ejus. Plaut. Kéjem szerint tselekedtem azt: ich habe es vorsetzlich (mit Vorsatz, mit Fleiss) gethan. Data opera id feci. Cic.

Kéjes, adj. fényás, kényes, tothetes: lich, zärtlich. Delicatus, a, um. Cic. Gratiosus, a, um. Cic. bequemlich.

Kéje (kedve) szerint akaratkodó, dónaté, -dót: nach despotischer Herrscher. Despota, æ, m. despotice dominator, oris, m. vel — regnans, ntis, v. Gell.

kéjetlen, adv. kedv ellen. ohne Lust, und Gefallen. Sine libentia, Gell. invitus, a, um. Cic. kéjetlen (kedve ellen) tselekedte ő ezt: er that es ungern, unwillig gethan. Invitus hoc fecit. Cic.

Kék, adj. blau. Cæruleus, a, um. Vieg. Berlini kék: Berlinner blau: Cæruleum Berolinense. Égi színü kék: himmelblau: cæruleus, a, um, habens colorem cœli serени. Fekete kék: schwarz blau. Ex nigro cæruleus. Feketés kék: schwarzblau. Ex nigrescente cæruleus. Fekete zomántzos kék: schwarz marillirt blau. Colorem chalybis referens e nigrescente glaucum. Halaványkék: blassblau. Ex albo cæruleus. Hamvas kék: Aschen blau: Coloris margaritacei. Sötét kék: dunkelblau. E cæruleo nigrescens, intense cæruleus. Sötét hamvas kék: dunkel aschenfarbicht blau. Ex fulvo cinereo cæruleus. Sötét vas-szín zomántzos kék: dunkel marillirt blau. Colore chalybis cæruleo obscuriore. Sötét derjes kék: dunkel braun blau: Colore lapidis lazuli. Szürke kék: grünlichtblau; e cano cæruleus. Világos kék: hellblau. E cæruleo candicans, habens colorem cœli serени. Zomántzos kék. Stahlgrün blau. Colore cæruleo chalybis. Zöld kék: Grün blau. Viridi cæruleus. 2. kék a' vérnek tagokon, ütés' vetett sérség' helyén, ütéstül kék: Gelb blauer Farbe von Schlägen. Livedo, dinis. f. Appul. livor, oris, m. Cic.

Kéket ütni valakin: mit ütögetni valakit: einen tüchtig mit Schlägen, dass grün, gelb und blau wird. Cædere aliquem fustibus, ut livore de colorentur. Cic.

Kék atlasz, esi: s. v. tó; n. Pallad.

Kék-bogár, -gyurok, -gyöt: rikai, madár, meine. Stahlkäfer. Mottac. 2. Cæruleus. a. f. Linn.

Kékellem, -lem, -lik; bl. Cæruleo. Cæruleum colorem inducere.

Kékellő, adj. blaulicht, n. Blau, Subcæruleus. Cels. Cyaneus, a, um.

Kékes, adj. 1. blau. Verés után k. blaulicht von Schlägen. Lividulus, a, um. Hor. Subl. a, um. Cels.

Kékes, adj. 1. blau. culescens, ntis, c. tius, a, um. Plan. cinus, a, um. M. Subcæruleus, a,

2. Kékes a' te vérestül: sün (Zwib) sinkt b. Zsélyágyon. Livo locatum est Co. Cic.

Kékesedés, -sznek, -s blauen Farben. L. atio, f. Cons. Af.

Kékesedni, -dem, -di ni: blau werden. Cæruleo. livescere.

Kékesen, adv. blaulich vide. Plin.

Kékestő, adj. l. kéke

Kékt-folt, -tnak, -tot: ütném: Vak-ütés: ve Flecke. Livor, o Kékt-foltok á' test ütésben vom Schlagen am Leibe. livis, f. Appul. kék á' tudván: vom Fl

Kék almás, adj. p. o. ló: nin Asz
szal gyarmos Szand. Testu
latus equus. Pallad.

Kék-bogyó, -gyónak, -gyót: Ame
rikai madár' neme. Das
Blaukehlchen. Motacilla gu
là Cærulea. e. f. Linn.

Kékellem, -lem, -lék: blau wer
den. Cæruleſcere. præbe
re Speciem Cæruleï coloris.
Cuet.

Kékellő, adj. 1. blaulich, etwas
blau. Subcæruleus, a, um.
Cels. Cyaneus, a, um. Plin.
2. Veres után kékellő:
blaulicht von Schlägen.
Lividulus, a, um. luvidus,
a, um. Horat. subluvidus,
a, um. Cels.

Kékes, adj. 1. blaulich. Cæ
ruleſcens, entis, o. Caſi
tius, a, um. Plaut. Glau
cinus, a, um. Martial.
subcæruleus, a, um. Cels.
2. Kékes a' teste a'
vereſtül: seine Körper
(Leib) ſind ſtellenweiſe blau von
Schlägen. Livore deco
loratum eſt Corpus ejus.
Cic.

Kékesedés, -sneke, -st: Schwarz
blaue Farbe. Lividitas,
atis, f. Conſt. Aſr.

Kékesedni, -dem, -dik. Kékül
ni: blau werden. Cæru
leſcere. livescere. Lucret.

Kékesen, adv. blaulichfärbig. Li
vide. Plin.

Kékesitő, adj. l. kékellő.

Kék-folt, -tnak, -tot: der Schlag
und: Vak-ütés: nin blau
er Fleck. Livor, oris, m. Hor.
Kék-foltok á testen: blaue
Flecken am Leibe. Livedo,
inis, f. Apulej. Kék foltok
á kuhán: nin Flick kluzgen
a blauen

nen Flecke. A Jumentum
-pel plica cærulea in Veſte.

Kék-foltos, adj. l. p. o. arcza:
nin blau geſchlagenes Geſicht.
Livida facies, ei, ein, f. 2.
Kék-foltos ruha: nin mit
blauen Flecken geflick
tes Kleid. Veſtis cærulea
assumentis facta. Horat.

Kék-galambitza, -tzának,
tzát: gomba' neme. der
blaue Lungenſchwamm.
Agaricus Violaceus, i, ei,
m. Plin. -kitek, -kit, -ki
tem, -kiti: blau machen.
Lividum -, subcæruleum
facere.

Kék-kaposzta, -tának, -tát:
der blaue Kohl. Brassica
cærulea, æ, f. Varr.

Kék-kö, -önek, -övet: 1.
Kék gálitz-kö: der
Gallitzenſtein, blaue Vi
triol. Vitriolum, i, n.
Chalcantum, i, n. Plin. vel
Vitriolum Cæsii. Phil. v
Vitriolum Cæruleum,
2. Arany os kék-kö: der
Lapisſtein, ein blauer
Stein. Lapis Lazuli, idis,
i, m. Schröd. 3. kék-kö:
Mariä Varas, Magy. Orszá
ban: Blaunenſtein. Ein
jes nominis Oppidum in
Hung.

Kék liliom, -mnak, -mot: die
blaue Lilienn. Iris, idis, f.
Colum. Kapsanitis, idis, f.
Plin. Xiphion, ii, n. Plin.
Kék liliom olaj. blau Li
lienOel. Irinum Oleum.
i, ei, n. Scrib.

Kéksz, -ének, -ét: Jünke po
tó ruha, Jünckc Jüngc, Go
romba (Jüppenrock) ruha: nin
dichtes, gnabes, nähes
Kleid. Veſtis vilis, pannea,
et crassa. is, e, f. Petron.

Kéksig, -gnek, -get: das Blau (Färben). Caeruleum, ei, n. Plin.

Kéksig, á vereistül, ütéstül: das Blau von Schlägen, Stoßen, u. d. gl. Livedo, inis, f. Aspul. Livor, oris, m. Cic.

Kék-szabású, adj. etwas Blau, bläulicht. Sub caeruleus, a, um. Cels.

Kék szem, -nek, -net, nek, pl. blaue Augen. Caerulei oculi, orum, m. Suet. Kék szem az ütéstül: vie-furotta, v. Vireos szem: blaues, oder mit Blut unterlaufenes Auge von einem Schlage. Stoffre, ü, d. gl. Hypochyma, atis, n. Vogt. lividi oculi. Hor.

Kék-szemü, adj. das blaue Augen hat. Caesius, ü, m. Tac. Caeruleis oculos. ntis, o.

Kék szín, -nek, -et: das blaue Färben. Caeruleus color. ei, oris, m. Cic. Selét kék-szín, das Schwarz blaue Färben. Caeruleus subobscurus, ei, i, m. Virgos kék-szín: tief blaue Farben. Caeruleo Candidus color.

Kék-szint mutató, adj. blau. Cyaneus, a, um. Plin.

Kék-szinü, adj. bläulicht. Glaucinus, a, um. Martial.

Kék-szürke, adj. aschgrau. Caeruleo canus, a, um. Kék-szürkére festeni vatamit: schwarz blau färben. Livid. lare. Paullin.

Kék-szürkés, adj. s. Kék-szürke.

Kék tenger, -nek, -et: das blaue

Kék-tinta, -nek, -et: die blaue Tinte. Atramentum caeruleum, i, n. Cic.

Kék-trinke, -kének, -ket: die Pimpelmeise. Parus caeruleus, i, ei, m. Gesn.

Kéktöltés, -lötte, -lött: blau machen. Livere, ui, livesco, livere. Kéktöltés-sárgult: ins Verderben: nur fast anfangs blau und Gelb zu werden. Livere capit.

Kéktült, adj. vereis vagy kék-kültt vala-seb: blaue unterlaufene Wunde. Cicatrix sublivida. Livor, oris, m. a, f. Plant.

Kék-ütés, -ütte, -ött: mit Schlägen blau machen. Livore, ui, livesco, livere. Vibex, icis, m. Cic. Vibex, icis, f. Plin.

Kék viola, -lának, -lát: ein blaues Veilchen. Viola Martia, purpurea. Vogt.

Kék viola etret: ein Blaugrün-Fisch. Atractum Violacum, i, n. offic.

Kék zöld szinü, adj. blaugrün. Caeruleus in viridem vergens, a, um, ntis, o.

Kelendö, adj. l. p. o. Kalmár Paraetica, melly kömyen el-kél: eine Handelswaare, die sich leicht verkaufen läßt. Mercantilis Merx, is, cis, f. Plaut. v. jkp. Kelö. Kelendö p. o. Pénz: ein gangbares Geld. Usitata, moneta recepta Pecunia. Czak pénz nem Kelendö: — járatlan, nem forgó: die ist eine ungangbare Münze. Ista Moneta non est recepta, — non est usualis.

Kelendö ség, -gnek, -get: p. o.

857. k.
Kelendöség á Pénz
Gangbarkeit der
Usus monetae. —
etc.

Kelengye, -gyének, -gyét: Aussteuer, Heirathgut, Mitgift. Dos, otis, f. Plaut. Dotem filiae dare. Cic.

Kelentze, -tzének, -tzét: Schelle, Glocke. Tintinnabulum, i, n. Cic. Kelentze-ház: Glockenhaus. Tintinnabulum, i, n. Columell. Kelentze-ház: Thurm. Turris campanaria. Plin. Kelentze-ház: Thurm. Turris campanaria. Plin. Kelentze-ház: Thurm. Turris campanaria. Plin.

Kelepel, -pelek, -pelt: Klappern, Geklapper machen. Crepitare, crepitaculum facere. Plaut. Kelepelö, Klapperer. Crepitaculum, i, n. Quinct.

Kelepelés, -lek, -lt: das Klappern. Crepitus, us, m. Cic.

Kelepelni, -lek, -lt: klappern machen: mit den Zähnen, Klappern. Crepitare. Plin. Kelepelö, Klapperer. Crepitaculum, i, n. Quinct.

Kelepelö: 1. eine Art Kelepe, Klapperer. Crepitaculum, i, n. Quinct. 2. Kelepelö, Klapperer. Crepitaculum, i, n. Quinct.

Kelepelö-fa: Klapperholz. Crepitaculum, i, n. Quinct.

Kelepelö-fa-muzsika: Klapperholzmusik. Crepitaculum, i, n. Quinct.

Kelepelö Organum: Klapperorgan. Crepitaculum, i, n. Quinct.

Kelepetze, -tzének, -tzét:

Kelendö sége a' Pénznek: die Gangbarkeit der Münze. Usus monetae. — mercis, etc.

Kelengye, -gyének, -gyét: jegyzuha, leány negyed: Aussteuer, Heirathsgut, die Mitgabe, Mitgift. Dos, otis, f. Cic. - Kelengyét készíteni a' leányának: der Tochter ihre Mitgift zurechten, verfertigen. Dotem filiae conficere. Cic.

Kelentze, -tzének, -tzét: Milchkäz, vagy Méh-kas, vagy lépes-käz: der Bienenkorb, oder der Bienenstock, [illegible] oder Bienenhäuschen. Alvearium, ii, n. Colum. Alvearium, ii, n. Cic. vel. Cella apum, ae, f. Virg.

Kelepel, -pelnek -pelt: Kerepelö, tragó a' madarakat etc. einen Rasselnden Klang geben. Crepitaculum, i, n. Quinct.

Kelepelés, -pelnek, -t: Kerepölés, der Klang. Crepitatio, onis, f.

Kelepelni, -pelek, -pelt: Kerepelni: klappern, Klang geben. Crepitare. Plin. A' gólya kelepel: der Storch klappert. Ciconia crepitillat. Voss.

Kelepelö: 1. einer der klappert, klappernd. Crepitans, antis, c. 2. Kelepelö asszony: ein Mannweib, Zänkisch. Crotalistria, ae, f. Propert. Zs. Za-mustka. Ein Hausdrachen. Organum plastreitum. i, n.

Kelepetze, tzének, -tzét: kälö, tör, tzekle, uzok, kurok: Die Falle, der Fallstrick, Fischgarn. Decipula, ae, f. Appul. Laqueus, ei, m. Tall. Tendicula, ae, f. Cic. Madár-fogó Kelepetze: -tör: einen Vogelfang, Vogelgarn, worinnen man Vögel fangen will. Pedica ae, f. Liv. Praesaepe, is, n. Plaut. Verett kelepetze: ein Fallstrick. ein gutangelegter Fallstrick. Laqueus tensus abiegni. Tacitus. Kelepetzébe esteni -, törni -, hálóba kerülni valakit: einen in Netz fangen, bekommen. Aliquem in laqueum (Creanserum) inducere. Plaut. - in laqueare. Cic. Kelepetzébe van ejtve: er steckt im Fallstricke. Laqueo irretitus tenetur. Cic. Kelepetzébe került: der ist im Netz gefangen, gefangen. Incidit in plagas. Cic. Fejét a' kelepetzébül ki-hüzni: abban vészszer nem akarni lenni: den Kopf aus der Schlinge ziehen. Jam. Facti nolle esse reum. Cic. A' kelepetzébül (törébül) ki-menekedni: die Fesseln entgehen. Laqueum declinare. Cic. Kelepetzére tsalni a' vadat: das Wild ins Netz locken. Feram inescare. Tac. - allicere. Cic. ad eam rem capiendam.

Kelepetzét vetni (hányni, készíteni) valakinek: einem einen Fallstrick legen. Laqueum alicui tendere. Tacitus.

Kelepetzni, -tzélek, -tzél: einen finanzlistig anstellen, Insidias alicui intendere, cf. - moliri, li. - parare. Cic.

Kelepetzés, adj. p. o. hely: ein Ort, wo viel Festungen ist

Lagneis-, tendinis resectus
1 tocus, i, m. Cic.

Kelés, -snek, -st 1 fakadék, fe-
kély, tályog \ kelevény:
vres Apostema, Sus Gy-
pesvüsz. Apostema, atis, n.
Plin. Ulcus, eris, n. Colum. Vo-
mica, ae, f. Cels. Al-felen-
vató Kelés: ein Geschwür
im Zintnen. Condiloma,
atis, n. Plin. Éreetlen Ke-
lés: ein unreiffes Ge-
schwür. Subcrudum Ulcus,
Cels. Evos (gennyedzés)
Kelés: ein eiterndes
Geschwür. Purulentum
ulcus. Plin. Mérges Ke-
lés: ein Blutgeschwür. Ven-
geschwür. Ulcus cancro-
sum. Plin. Tüzes Kelés:
ein Blutgeschwür. Car-
bunculus, i, m. Plin. Ke-
lés fakadt á testén: ein
Geschwür ist entstanden
auf seinem Leibe. Vomica
erupit in corpore ejus. Cels.
Ki-fakadt á Kelés: das Ge-
schwür ist aufgegangen.
Pustula rupta est. Tibull.
A' Kelés meg-ered, meg-gyúl:
meg-evesedik: das Geschwür
ü bergeht in Eiterung. Ul-
cus suppuratur: in pus ver-
titur. Cels. A' Kelés nem
veszedelmes: das Geschwür
ist ohne Gefahr. Ulcus mul-
tum periculum adfert. Cels.
Meg-fakasztani á Kelést:
das Geschwür öffnen. Vo-
micam rumpere, Cels. Ulcus
aperire. Cels. Kéz á Kelés-
nek: der Rand des Ge-
schwürs. Ulceris labra. Plin.
- margo. Plin. - ora. Cels.
2) Kelés: Fel-Kelés: das

Aufstehen. Surrectio, onis, f.
3) Fog' Kelése: das Zahnen
der neuen Zähne. Dentes
dentes. Plin. 4) Kelés: mas
Kelése á testének: das Aus-
gehen des Haares. Jacmen-
tatio massae. Gloss.

Kelés-érlelő, adj: - lágyító
szerek, ärztl. Mittel, die
Eiter verursachen oder zeitigen
ten. Suppuratoria Me-
dicamenta, orum, n. Plin

Kelés, adj. Kelevényes: ge-
schwürig. Pustulosus, a, um.
Cels. ulcerosus, a, um. Jacu-
vomicosus, a, um. Cael. Aurel.

Kelésetske, -kének, -két: ein
kleines Geschwür. Ulcus cu-
lum, i, n. Cels. Fog-hüsön
nött Kelésetske. Entzün-
dung des Zahnfleisches
mit od. ohne Suppuratio-
on. Parulis, idis, f. Cels.

Kelés-fü, -ünek, -üvet: Mer-
sikletanyü: Agrostemma
Scabiosa Arvensis, ae, sis, f.
Tabernem.

Kelésske, -kének, -két. l. Kelé-
setske.

Kelés-lágyító: adj. l. Kelés-
érlelő.

Kelet, -tnek, -tet: 1. exedis, tá-
madat: die Entstehung.
Ortus, us, m. Cic. Nap-ke-
let: Sonnen-Aufgang
Ortus Solis. Cic. Kelet és
Nyugot a Napnak: der
Aufgang, und Untergang
der Sonne. Ortus, obitus
que Solis. Cic. Nap-Kelet-
rül nap-nyugotig: Sonnen-
mennt. Von Aufgang
gegen Niedergang zu
gehen. Ab Ortu ad occasum
commeare. Cic. 2) Kelet:
Nap-Keleti tájék: Ost-
ost: Gegend gegen Mor-

gan, Osten. Oriens,
3) Kelet: Ki-kelet
der Frühling. Ver
A Keletnek kezdet
fangs des Frühlin
te veris Cic. incipie
Plin. Primo veris.

Kelete, ára, bérje v
der Preis, der W
Plin. Jo kelete
vásnak: das Gut
nem Guten Ab
ciis et expedita
frumenti. Cic. N

ára, bérje az él
Getreide hat ein
einen Preis. P
habet frumentum
tium frugum. Cic.
nek kelete: der
mattya: Im Cour

des Geldes. Pretium,
tio. Cic. Kelete (forgandtya
kájának: nem ke
seinem Antritt
den Abgang
habet progressum
Two. Cic. 3) A'
á Szamárnak - in
gyon ott: wie di
unter den Esel
Inter Caeos reg
bo. vel recte
Prov. Ennek (a
se kelete, se b
den (Mangel) wi
geringsten Ge
flocci homo. P
Kelete (bérje
lok á tudomán
ihren Wunder
gesuchten nicht
Kind vor jacent
ra. Cic. Natu
nagy kelete van
mányoknak: bey

gan, Osten. Oriens, ntis, m. Cic.
3. Kelet: ki-kelet, tavasz: der Frühling. Ver ere, n. Cic. At kelednek kezdésén: zu Anfange des Frühlings. Inunte vere, Cic. incipiente vere. Plin. Primo vere. Liv.

Kelete, ázza, beste valamiének: der Preis, der Werth einer Sache. Pretium, ii, n. Plaut. valoris, oris, m. bei als einjus. Plin. Jó kelete van a' Gabonának: sein Getraide hat einen guten Abgang. Facilis et expedita est Venditio frumenti. Cic. Nints kelete, ázza, beste az életnek: sein Getraide hat keinen Abgang. Keinen Preis. Pretium non habet frumentum. jacet pretium frugum. Cic. 2. A' pénznek kelete: folyamatt ya: Lauf, Umlauf, Cours des Geldes. Praesens valor pecuniae. ntis, oris. m. Plin. Rossz kelete (forgamatt ya) van a' mun kájának: nem kel a Muntája seinen Arbeit findet keinen gu ten Abgang. Venditio Abegang. Non habet progressum in labore suo. Cic. 3. A' hol nints ló, á' sz amárnak is kelete vagyon itt: wo keine Pferde sind da gelten auch die Esel. Inter Caelos regnat Scrabo. Petr. Prov. Ennek (az embernek) se kelete, se becsülete: dem (Menschen) wird nicht das Geringste geachtet. Est flocci homo. Plaut. Nints kelete (becsülete) nálok a' tudománynak: bey ihnen werden die Wissenschaften nicht geachtet. Apud eos jacent litterae. Strab. Cic. Nátunk jeles nagy kelete van t. i. a' tudománynak: bey uns aber

sind sie (Wissenschaften) in Ansehen, sie florieren. Apud nos vero vigent literae. Cic. 4. Nagy kelete van a' mostani modinak: ist jetzo in Mode. Ma ja non obtinet, nulla pecunia est. Cic. Ma. jam non obtinet, derogata est. Liv.

Kelettetni, -tem, -tik p. o. á' szél: szél támad: es fängt sich ein Wind. Ventus oritur, excitur. Plaut.

Kelettető, adj. a' havas' oldalában kelettető patakvizek: einen Quellbach, der aus dem Abgrunde des Berges. Fons ex Alpium latere orieus, ntis, m. profluens. Cic.

Keletes, adj. forgott, gyakorlott: Abban nem vagyok keletes: in dem bin ich nicht geübt. Non sum in ea re versatus. Nep.

Keletlen, adj. p. o. tészta: ein ungeknetteter Teig. Massa infermentata, Plin.

Keletlenül, adv. p. o. Maradt a' tészta: der Teig ist ungeknetet geblieben. Infermentata mansit massa. Plin.

Kelettsen, mnek, -nt. lásd Kere-
tsen.

† Kelevény, -nynek, -nyt: daga-
nat, fakadék, kelis, talgyú,
tályog: ein Beule, Ausfah-
renwürz. Apostema, atis, n.
Plin. Ulcus, eris, n. Colum.
vomica, ae, f. Cels. Dü-
dös kelevény az emberen
ában: ein stinkend Na-
sen-Geschwür. Ozæna, ae,
f. Cels. Terjedő kelevény:
Aust einer bösen Geschwulst,
so sich um Leber fortzieht.
Serpedo, -dinis, f. Papian.

Kelevény az emberen' nyakán:
einer Beule am Hals. Panus,
i, m. Cels. Kelevény az em-
berben: ein Geschwür an der
Brust. Ulcus in mammis na-
tum. Cato. Kelevény, melly
a' testbe tsontig be-esi
magát: ein fressend bö-
sen Geschwür. Phagedæ-
na, ae, f. Plin.

Kelevényes, adj. keléses: wol-
len Geschwür. Pustulosus,
a, um. Colum. ulcerosus, a,
um. Tacit.

Kelevész, -sznek, -szt: dárda,
kopja, hosszú fegyver:
Lantze: ein Spiess, jeder
Stich Gewehr mit einem
langen Stiele. Hasta, ae,
f. Cic.

Kelevészes: adj. p. o. Vitéz: Pi-
quenier, mit Spiessen be-
waffnet Soldat. Hastatus
Miles, i, tis, m. Liv.

Kelevez, -nek, -tet: Szőnyeg,
Kilim, festékes tsinálék,
melly en á Törökök ülnek:
ein Zeug, auf welchen
die Türken sitzen. Tapes,
etis, m. in quo Turcae resi-
dent. Tibi. A' kelevezen
hevereni. aufnehmen zum
Sitzen, oder Liegen ähnliches
Zeug. Tapetum sessorium
te defodiemus cubare. Kele-
vetet vetni: a' ház' padlat
tyát szőnyeggel megvé-
teztetni: den Fussboden mit
Teppichen bedecken. Discen-
torium lectum stravere. Plin.

Kelevéz, l. Kelevész.

Kelh. l. Kehely.

~~Kelintés, l. kilintés.~~

~~Kel-kápolztra, -tának, -tát:
olasz-kápolztra: eine Post,
eine Post Ameise: Brassica
a, f. Varr.~~

Kellem, -nnek, -nnet, -nek: pl. étkesség, kedvesség, kel-
lemetesség; kellemes-vol-
ta Valamineké: ein An-
nehmlichkeit, Lieblichkeit,
Amenitas, -atis, f. Nep. Gra-
tia, ae, f. Plin. Praestantia
a, f. Cic. Venustas, atis, f.
Tacit. Más a' kellemét
el-hibbatta: es hat sei-
ne Annehmlichkeit gar
benommen. Jam amisit ho-
nam venustatem. Tac.

Kellemes, adj. dili, derék,
jeles; kedves, szeretésre
méltó: Angenehm, lieb,
lieblich. Acceptus, a, um. Cic.
Gratus, a, um. Cic. placitus, a,
um. Colum. Suavis, e. c. Cic.

Kellemetlenkedni, -kedtem, -kedett: Kellemetlenségeket
tenni, gyötrni, bosszantani. Molestiam exhibere, facere.

Kellemetlenség, -nnek, -nnet, -nek: Kellemetlen dolog:
Unannehmlichkeit, Unlieblichkeit, Molestia, ae, f. Cic.
Molestiae (tedium) exhibitae. Cic. Kellemetlenséget
tenni, gyötrni, bosszantani. Molestiam exhibere, facere.

Kellemetlenül, adv. kellemetlen módon: unannehmlich,
unlieblich. Molesto animo. Cic. Kellemetlenül esett
tenni valamit. Molestum fuit facere aliquid. Cic.

Kellemetlen, -nnek, -nnet, -nek: Kellemetlen dolog:
Unannehmlichkeit, Unlieblichkeit.

Kellemes beszéd: nimm angenehmer Laut. Venustus sermo, i, onis, m. Cic. Kellemes dolog: annehmlichs ding. Accepta, grata res. Cic. Er in dötten kellemes (kedves) egyéj ijság: diese Neuigkeit ist mir sehr lieb. Nova haec mihi vehdn grata fuerit. Kellemessé tenni valamit. kellemessé ntwas annehmlich machen, annehmlich machen. Gratum aliquid reddere. Cic.

Kellemessebbé tenni, -bbé tette, -bbé, -bbé tem, -bitti. Valamit: etwas angenehmer machen. Placitum reddere aliquid. — placere facere magis.

Kellemesen, adv. kellemetessen: angenehm, beliebt, lieblich. Iucunde, Cic. Suaviter. Cic. Kellemesen ízlett: angenehm gesch. Suaviter sapiens. Epistola. Cic. Kellemesen vereselő: lieblich wirkend. Suave rubens. Virg.

Kellemesség, -gnek, -gei: Kellemetesség: die Annehmlichkeit, Lieblichkeit. Venustas, atis, f. Tacent.

Kellemet, -tnek, -tei: kedvesség: die Angenehmlichkeit, Lieblichkeit. Complacentia, a. f. Voss. Nagy kellemetben és tiszteletben lenni: in großem Ansehen stehen. Gratia et auctoritate florere. Cic.

Kellemetes, adj. kedves: angenehm, annehmlich, beliebt, lieblich, liebenswürdig. Acceptus, a, um. Cic. Gratus, a, um. Cic.

Kellemetlen. Kellemetes

alkalmatosság: einn angenehme Gelegenheit. Lepida occasio, a, onis, f. Tac. Kellemetes ember: ein Mensch von gefälligen Sitten, Homo commodis moribus. Cic.

Kellemetes idö: ein angenehmes Wetter. Lata tempestas. Cic. Nem kellemetes it: nim ünlieblich. Ingrate. Horridus Ja. por. Plin. Kellemetes virágok: lieblich Blumen. Suaves flores. Lucr. Min denkiben talál a bölts valami kellemetest: in einem jeden Menschen findet ein Weiser etwas Angenehmes, einnehmendes. In quolibet homine invenit sapiens aliquid grati atque accepti. Cic.

Kellemetes ábrázatú, adj. der ein liebliches Gesicht hat. Ore floridulo nitens. Catull.

Kellemetes beszédü: der sehr angenehm redet. Sesamum loquitur. Plaut.

Kellemetes izü: angenehm schmeckend. Sapore grato, a, um. Plin.

Kellemetessé tenni, -lessék, -lesse. Angenehm machen. Suaviter facere.

Kellemetessé tenni valamit: etwas Sinnen, lieblich, angenehm machen. Venustare aliquid. Nov. apud Fulg. Az a' dolog ezt az embert kellemetessé tette: jenen Dingen machten diesen Menschen sehr angenehm. Ad gratiam res ea erat in hoc homine. Cic. Valamit más okenál

Kellemetessé tenni: utwerk
burg Andreae bekindet mit.
schon. Dignitatem alicui
rei tribuere. Cic.

Kellemetesen. adv. v. Kellemes
sen.

Kellemetes, -dem, -dik:
sich bekindet machen. Amabilem se exhibere. Suet.

Kellemetessség, -gnek, -get: die Annehmlichkeit, Lieblichkeit. Amabilitas, atis, f. Plaut. Suavitas, atis, f. Plin. Venustas, atis, f. Terent. JC Vidámatosság. Kellemetessége az ekötésnek: die Annehmlichkeit der Sitten. Suavitas morum. Plin. A' bestédnek Kellemetessége: A' bestédnek Kellemetessége: die Annehmlichkeit der Rede. Dulcedo orationis. Cic. A' Szavának Kellemetessége: die Annehmlichkeit seiner Stimme. Jucunditas vocis ejus. Quint. Hit Kellemetességet ád Szerzetnünk Kell: uns wie alles wenn unsern Sonder-barren Annehmlichkeit lieben sollen. Quem omnes amare pro existimatione ejus suavitate debemus. Cic.

Kellemetlen, adj. non Kedves, non Kellemetes: unbeliebt, unangenehm, unlieblich. Ingratus, a, um. Cic. injucundus, a, um. Cic. insuavis, e. c. Cic. JC Kedves, Kellemetes. Kellemetlen beszéd: eine unangenehme Rede. Vasta Oratio, onis, f. Cic. Kellemetlen Szag: ein unangenehmer Geruch. Injucundus Odor, i, oris, m. Plin. Tanálás nélkül kellemetlen az ember' élete. Das

Leben ist ohne den Studiis unangenehm. Vita insuavis est sine Studiis. Cic. Mi kellemetlenebb, mint — Was ist unangenehmer, als — Quid insuavius, quam — Cic.

Kellemetlenség, -gnek, -get. Kedvetlenség: die Widrigkeit. Injucunditas, atis, f. Cic. in suavitas, atis, f. Gell. JC Kellemetessség. Kellemetlenségé á' beszédnek: die Unannehmlichkeit der Rede. Insuavitas dictionis, Gell.

Kellemetlenül, adv. unangenehm. Ingrate. Plin. injucunde, Cic. Kellemetlenül beszélni: unannehmlich reden. Putide loqui. Cic.

Kellemö, adj. gefällig, angenehm. Acceptus, a, um. Cic. placitus, a, um. Ovid. Suavis, e. c. Cic. JC Nem Kedves.

Kellени, Kellek, Kellett, Kellatni. tetszeni: gefällig seyn, mögen, belieben, nöthig seyn. Indigere, Cic. Opus esse. Cic. placere. Cic. JC Nem tetszeni. Egy ét, a' mennyi Kell: ist so viel, als nöthig ist. Quod satis est ede. Cic. Nekem Kalap Kell: ich brauche einen Hut. Ejusmodi est mihi pileo. Cic. Ha Költség Kell Kérj: wenn du Unkosten brauchst, so bitte. Si sumptu indiges, pete. Cic: Még a' Kutyának sem Kell: nicht einmahl den Hund will man haben. Nec canibus placet. Cic. Mi Kell neked? mit anfangen? was kannst du haben? was willst du? Quid tam vis? Ter. Nekem Kell: ich muß. Debeo. Cic. Ez nekem Kell: das ist mir

nötzig. Hoc mihi est necesse. Ci. hac re indigeo. Cas. Az kell nekem: szak á kéjen vagok meg, tudni illik: hogy ennyi mint nagy tiszt, vagy gazdag mint nagy ab. Hoc mihi est gratum. Terent. Az ételt nem kell az nekem? mit számít nagyot? Quae ad id attinent tibi non est. Cic. Nem kell nekem a' te ajándékod: ahoz nem szükség. Non opus mihi est tuo dono. Ci. Nem kell nekem a' dolog: ahoz nem kell. Displicet ipsi labor. Ci. Nem kellek ennek: nem gyönyörködik ahoz, nem megy, szükség, nincs hozzá. Non placeo ipsi: Ci. Nekem nem kellesz: Te nem gyönyörködtetsz engemet. Non places. Ci. Te tetszem neki, se telkemnek nem kellesz: Minden mindenem Ennio, nem minden Ennio will lenni. Nec cor, nec animus mea placet. Processus mihi displicet. Ci. Jobb kell még ahoz: ne vond meg tőle a' kezed. Multa ad hoc requirentur ad hoc. Ci. Nem tsinál semmit hozzá kell. vagy szükségtelen. Non multa ad indigemus. Ci. Több kellene ahhoz: másnapra sokkal több szükség. — minden sokkal nagyobb. Plures tales requirerentur. Ci. Jobb lesz, tsinálj tehozzá valót: Ideje lesz a munkának, ahoz szükségünk van. Tempori adest, rem tu dispicere. Ter. Hor. Neki ütlek

kell: ne használj Parancsot. Verberibus habet is opus. Quinct. Te kell, kellettik: imperson. szükség, meg kell lenni, illendő, méltó: ne sírj hanem nótzsom. Oportet. Ci. Nagy elme kell ehez: Ahoz nagy elme szükség. Magni hoc judicii est. Ci. Ennie kell a' gyermeknek: Das Kind soll essen nötzig. Cibum opus est puero. Plaut. Holnapig oda kell érned: bis Morgen musst du dort ankommen. Usque Crastinus lucis oetum pervenire eo debes. Ci. Jobbitás kell nékie: nem használ semmi Unterweisung. Reformatione opus habet. Augustin. Istent kell kérnünk: Gott muss man bitten. Deum habemus precari. Caes. Már a' Vatsorának eddig el kellett volna készülnie. Die Mahlzeit für jetzo zu gross hätte jetzo fertig sein sollen. Cenam jam coctam esse oportuit. Plaut. Ott kellett volna már tennem: ich hätte jetzo dort sein sollen jetzo dort sein. Jam ibi oportuisset me esse. Ci. Meg kell halnod: du musst sterben. Necesse est tibi mori. Ci. Nekem is oda kellett mennem: auch ich musste hin gehen. Et mihi eo accedendum erat. Ci. Annak meg kellettenni: Das hat müssen geschehen sein. Factum oportuit. Ter. Indgya az Isten, kinek mit kell adni: Gott weiss, was einem jeden zu geben ist. Deus scit, cui quid tribui debeat. Ci. Meg tsak penz kell hozzá: noch Geld dazu Kommen dazu. Accedunt denique nummi. Plaut. Tsak

Sine nume. co

Sáe a Sája vagy kell, vagy Szo nem: der Mund ist offen. ist nötig, oder mist. Sculte et praesto de loquitz. Fest. Ostreatest Sie nesse, vel non. Sietni kell vele: man muss nihm, man muss fortmachen. Maturato opus est. Liv. Annak több sőr nem kell történnie. Es muss nicht öfters geschehen. Id crebrius fieri non oportet. Cic. Ezt kellett tselekednie: diese Dinge hätten hier nicht unterbleiben sollen. Haec facta ab illo oportebant. Terent. De úgy kell neked! Recht geschieht dir! ns' geschieht ihm schon gut! Bene ipsi accidit. Cic. Sure id ei accidit. Cic. Úgy kell, úgy! So recht! Sic oportet! Cic. Úti költség kell nekem. ich habe Reisegelder nötig. Opus est mihi viatico. Cic. Nékem kellene ez vigyáznotok: ihr sollet dieses besorgen. Vobis esset id curandum. Cic.

Kellet, -ték, -tek: l. Kelet.

Kellete felett: kelleten felyül, über Sok: mehr, als nöthig ist, zu viel. Plus aequo, — nimio. Cic.

Kellete felett meg van mutogatva: es ist überflüssig ganz umständlich zu beweisen. Ea res abunde ante demonstratum est. Cic.

Kellete-korán, adv. jó korán, annak idejében: zeitlich, zu rechter Zeit. Commode. Cic. opportune. Cic. temperative. Cic.

Kelete korán akarni: zu rechter Zeit die Früchte abnehmen. Temperative demetere fructus. Cic. (C. Flaccus, nem alkalmatos időben. Kellete korán jönni valakihez: zu rechter Zeit zu jemanden kommen. Opportune venire ad alicujem. Cic. in tempore advenire. Cic.

Kellete-korán-való, adj: bequem und gelegen. Opportunus, a, um. Cic. temperativus, a, um. Cic.

A' gyermekeknek kellete-korán-való játékot engedni: den Knaben zu rechter Zeit ein Ziel hingegossen. Temperare pueris comedere ludum. Horat.

Kellete-kori, adj. p. o. idő: bequeme Zeit. Opportunum tempus, i, oris, n. Cic.

Kelletén-felyül, adv. unnöthiger Weise. Praeter necessitatem. Tacit. Supervacuo. Ulp.

Kellete-s Szerint: adv. bequem. füglich, geschickt. Apte. Cic. idonee. Cic.

Kellettinél fellyebb, p. o. repülni mint Ikarus: höher fliegen als nöthig ist. Paulo altius volare, quam oportebat.

Kellettinél mélyebben p. o. botját kezdi vakarni: sich in einem ungeschickten Stande anlassen. Profundius se in negotium alienum immittere. Cic.

Kellettinél tovább, adv. p. o. tsak sem mulatni: sich nicht grund länger aufhalten, als nöthig ist. Nullibi se longius, quam opportebat, detinere. Ter.

Kellettinél-több, adj: überflüssig zu viel. Supervacuus, a, um. Papin. Dig. kellettinél többet, vagy kevesebbet adni: mehr oder weniger als nöthig ist geben. Dare plus, vel minus, quam oportebat. Liv.

Kelletlen, adj. nem kellemes, szükségtelen. unangenehm, überflüssig, unnöthig.

Fastidiosus, a, um. Cic. ingratus, a, um. Cic. ingrueundus, a, um. Cic. Super fluus, a, um. Papin. Sct. Super vacaneus, a, um. Suet. haud necessarius, a, um. Cic. Kelletlen ember: nin Mensch, ki ser Gunst gerz zuwider ist. Adverse gratia homo. Quint. Kelletlen munka: nin inangenehme Wurk. Ingrata opus. Plaut. Kelletlen szók: überflüssige Worter. Redundantia Verba. Cic. Kelletlen tselekedet: nine inangenehme, Gemüssame Thet. Ingratum, immane factum. Plaut. Kelletlen (nem kedves) vendég: nin inangenehmer Gest. Ingratus —, invisus hospes. Cic. Ez á dolog igen kelletlen dolog előttünk: dise sa Anbrit ist uns gar nicht anzunehmen. ~~Labor iste nobis~~ ~~nis ingratus fastidiosus~~ ~~taedet te~~ Res ista nimis ingrata, et fastidiosa nobis est. Cic.

Kelletlensig, — gnek, — get: Unlust fullen. Displicentia, ae, f. cen. Kelletlensége á munkának: sin Unlust, Flüssing dser Anbrit. Taedium laboris, ii, f. Cic

Kelletlenül, adv. ungern, mit Unwillen, wider Willen. Invite. Cic. Fastidiose. Cic. morose. Kelletlenül tselekedni valamit: etwas mit Unwillen thun. Fastidiose facere aliquid. Cic ~~invite~~ ~~facere aliquid~~. invita Minerva aliquid facere. Cic.

Kelletni, — letek, — letj — letem, — leti v. magát: sich unlieb machen. Ingratum (placentem) se facere. Cic. Kelletni magát mindenekkel: Ma-

gát kellemetessé tenni mindenek előtt, magát tetszeni mindenkivel: sich allen mehr als sich gefellig. Amabilem (placitum) se praebere omnibus. Cic. A mulatót elme tsuda képen kelleti (kedvelteti) magát: nin unangenehmer —, unterhaltliches Gemüth macht sich wunderbar beliebt. Festivum ingenium mirum in modum reddit se gratum et acceptum. Cic. Nem tudgya magát kellemetessé tenni másokkal: er weiss sich nicht beliebt zu machen bey Andren. Nescit gratiam alicui cum aucupare, Cic. — alicui complacere. Cic. Nincs kivel kellemessé magát: er hat niemand Gunst, der ihm sich beliebt machen. Neminem habet sibi favorabilem. — Cui se adplicare possit. Suet. Szemtelen hazugsággal kelleti magát: tetszetes kedik: mit unverschämten Lügen sich unlieb zu machen. Impudenti Mendatio studet se acceptum facere. — complacere. Cic. 2. Kellettetni, tetek, — tetj — tetem, — teti magát: sich unlieb machen. Displicere se facere. Cic.

tik: impertinent. Neked egy' gonosz rossz szolgának kellemetlenek lenned: Du mugst wohl der unartige Bogel seyn. Tecum, hercle, te esse opportet et negquam, et malum. Plaut. Től tudom, mikor kellemetlenkedni magát akarni, mikor szaladni: ich weiss wohl wo ich soll still stehen, und wo ich soll fort gehen. Namque ubi stigandum sit, ubi cunctandum, scio. Phaedr. Hadd, vádaskodjék nálam, hogy ne kellemetlenkedjem ötet: lass ihn zu Hause weinen, damit ich ihn nicht muss suchen darf. Sine domi operiens ne quaestioni mihi sit. Plaut.

Kelletö adj. anzunehm, Placens, utis, v. Cic. Magát kelletö (sokkal kívánató) alkalmatosság: nihil accidit opportunius, a, tatis, f. Cic. Szép, s magát kelletö dolog: nihil est tam inepte machinatum. Res ad aspectum pulchra, accepta, jucunda. Cic.

Kellö, adj. kellemes, kellemö, tetszetos, tetszö: angenehm, lieb. Acceptus, a, um. Cic. Gratus, a, um. Cic. jucundus, a, um. Cic. Suavis, e. c. Cic. Semmire kellö ember: nihil nugis vanius homine. Mensch. Homo nihili. inis, m. Plaut. homo semissis. Cic. nullius frugis homo. Plaut. Nullo nummo homo. Cic. [az érdögnek] sem kellö ezt vagy azt szolni: nihil vanius, nugis dignius alter. Imen. Dicto citarcis amus. Plaut. objecta matrix. Cic.

Kellö-közép, -közepett: Mittelpunct. Centrum, i, n. Wolff. Kellö (közlö) közepe: fundamentom, -alja: Der Grundpfeiler eines Hauses, Der Pfeiler. Basis vetel. is, idos, tos, f. Cic. Modiolus, i, m. Plin.

Kellösség, -gnek, -get: die Gemächlichkeit jemanem zu gefallen. Placentia, ae, f. Hyperd.

Kellös-közepett, adv. Gerade közepett: just im Mittelpunkte. In ipso centro.

Kelmed, -kelyett: kegyelmed: Ihr. Dero. Tuus, a, um.

Kelni, -lek, -lett: 1. Dragán (nagy áron) kél (adodik) a jó: Das Pelz kommt schon theuer zu stehen. Impenso aere

tio venit Jal. Liv. Jó pinzen kel a' Gabona: jó áron a jó kelete van a Gabonának: Das Getraid wird gut bezahlt. Frumentum bono pretio venditur. Cic. Nagyon kél a' portéka: Sehr hoch Waaren werden gekauft. Merces valde emuntur. Plin. Nem kél a' jószág: Ihr Gesicht gilt wenig. Talent pretiá terunt Cic. 2. kel az ujja: dagadt der Finger geschwollt ist. Digitus ei intumescit. Plin. 3. Lábra kelni: el-futni, el-szaladni: die Flucht nehmen. Conjicere se in pedes. 3. Szárnyára kelt. (el-repült) a' Madár: der Vogel ist weg geflogen. Avolavit avis. Cic. 4. Valamivel elö-kelni: -elö-állani, magát tekintetessé tenni: sich wichtig machen. Conspicuum se reddere „ „ re aliqua. Cic 5. A' többeddel fellyebb kelni: fellyebb emelkedni: Sich Ruhm machen. Attollere se gloriam. Ter. 6. Talpára kelt, (fel-állott), és illy bizodalmas fogalmunk ánt, ind finngen an so zu reden. De sella exilüit et oratus est sic fari. Cic. 7. Fel-kelni az ágyból, vagy ülö helyébül: aufstehen. Surgere. Ter. Hagyja békét neki, ö ma hattal kelt-fel: Lass ihn gehen, er ist heute mit dem Kücken (mit dem linken Fuss) aufgestanden. Sine eum, lacdiosus est. Plaut. Rov. Jó korán kell kelnöd, ha — Du musst frühzeitig aufstehen, wenn du — Multo mane tibi surgendum est, si — Cic. 8. Vessze-

disse Kelt: fel-ugrott, mn sut sus hiligst in stollnen Zünen, gn in den Kmut begnbnen. Profiluit ad certamen. Senec.

9. Fegyverre kelni: fegyvert fogni: zum Wehr (Gewehr) greifen. Arma capesse. re. Stat. — sumere. Cic. Kardra keltek: die sind auf d'Bein gn kommen. Ad gladios ventum est. Cic. Munkára kelni: in d'Arbeit — Lick angreifen. Laborem aggredi. Ter. 10. Harcra kelni: hartzolni, meg-hartzolni, vini: in die Schlacht sich begeben. In aciem procumpere. Tacit. ad pugnam devenire. Cic. Praelium inire. Cic. 11. Foga kél (hasad) á gyermeknek: dem Zahn kommt, he kommt Zähne. Pueri dentiunt. Plin. Foga kél (nő), mintha előtte á más kitörne: dem einer wächst, wie dem andern ausfallt. Alter dens nascitur, quam prior excidat. Cels. 12. Hanem kelek (findúlok) fél óra alatt el-végzem: wenn ichs angreifen, so wende ichs in einer halben Stunde fertig haben, — brauchen: Si adgressus fuero, semi hora ad finiam. Cic. 13. Beszédre kelni: jönni: auf die Leute kommen. Venire in sermonem. Cic. Ha arra kél á dolog: wenn es mit der Sache wird kommen. Si eo res redacta fuerit. Ter. Ha eo res redierit, ut — Cic. Ha tára kelt á dolog á két szeg kört: wo kam zwischen den Zaungen zu einem Gefechte. Ad manus, atque pugnam ventum est inter Copias. Cic. Pere kelt á dolog: es ist zum Prozess gn kommen. Res venit ad judicium. Cic. Próbára kél á dolog: es wird auf die Probe kommen. Ad probam res veniet. Cod. Th. Remény-ségre kelni: jönni, etladni: sich Hoffnung machen. Ad spem exigi. Cic. 14. Szóra kelni: Szóba eredni valakivel: mit Jemanden gnädig mit einem sprechen. Sermonem cum aliquo habere. Ter. — Conferre. Cic. Szóra kelteti: die sind auf einen Streitig Zeit gn kommen. In Contentionem venerunt. Cic. devenerunt. Cic. Valaki od törvényre kelni: einen vor Gericht. Laden. Convenire aliquem in jus. Plaut. Vereckedésre (harczra) kelni: in die Fechtschule gehen. Ad Ludum gladiatorium prodire. Liv. 15. Mire kelnek (Jutnak) az ő jövedelmim? wozu wird mein ein Kommen angewendet? In quos sumptus abeunt reditus mei? Cic. Maga szárnyára kelni: dem Mayorennis. e. c. qui juste, et legitime aetatis est. 16. Idegen kézre keltek (kerül-tek) á vagyonnyai: seine Güter sind einem Fremden in die Hände gerathen. In alienas manus bona ejus devoluta sunt. Cic. Magyar's patvarkodásra kél ez á dolog: die Sache wird noch zu Streitigkeiten kommen. Res haec in disceptationem poterit adhuc cadere. Cic. 17. Annak á szájából kelt: származott-, jött-ki: aus seinem Munde ist es aufgekommen. Ex ore illius hoc exiit. Cic. 18. Dél-színre kelt (ki-nyilatkozott, kitudódott) á dolog: die Sache ist entdeckt worden. Res in apricum devenit, — prolatum est. Horat. 19. Mélyatlan patvarral kelni más ellen: — mást meg-tá-

madni: nünn ~~madnem~~ mit
ün-en-ständigenn Gnadgötter an-
flehnen. Indignis cavillis in-
suregere in alium. in-solentius
adsocii aliquem. Cic. 20. Ak.
tenea kellett: lépték, mentek:
ők sind zu einem Vergnügen
gekommen. Ad spectionem de-
venerunt. Cic. — deventum est.
Id. Már annyira kelt (ment)
á dolog: ein Faß ist schon
so weit Gährung. Jam
eo res pervenit. Ter. Egy' szál
fegyverrel (karddal, pistol-
val) kelni: duellálni, viaskod-
ni: einzelnen. Ad singula-
re certamen prodire. Collato
pede pugnare. Curt. 21.
Szárazzul hajóba kelni: — szál-
ni, arra ülni: vom Festen Lan-
de auf ein Schiff steigen. Ex
continenti navem conscendere.
Cic. Hajókkal tengerre kelni:
sich mit den Schiffen auf die See
begeben. Conscendere navibus
aequor. Virg. navibus altum pe-
tere. Liv. 22. Helyénn kelt
(költ) á' szeme: jól lát, szemes:
er hat seine Augen an rich-
tigen Orten, er ist vorsichtig.
Est circumspectus. Suet. 23.
Szabad lábra kelni: szabad-
dá lenni, fel-szabadítani:
Freyg. werden. Liberum red-
di. Cic. 24. Szeretett szár-
nyára keltett az ígéretek:
seinmivel lettek, el-olvadtak,
füstbe mentek: die Versprech-
ungen sind hinweggewunden.
Promissiones in ventum abierunt.
Ovid. 25. kelni: támadni,
fel-kelni, mint a' Nap: aufge-
hen. Exoriri. Cic. Kel már
a' Nap: die Sonne geht schon
auf. Oritur jam Sol: Cic.
Hályog kelt a' szemén: er
hat den Augen einen Flor
gehen. Cataracta labreat. Plin.
26. Vesztedelmes próbára

kelni: — próbát tenni: etwas
gefährlich versuchen. Infau-
stum periculum facere. Cic. 27.
A' kire sokes szárnyra kelt
— hirtelen el-terjedett: sie
nimmt sehr geschwind zu
brauet. Fama longe lateque
vagatur. Cic. 28. kelni, mint
a' tészta szokott: aufgehen, wie
ein Teig. Fermentescere. Plin.
Szépen kelt a' kenyér: der
Teig ist gehörig aufgegangen. Panis
bene fermentat. Plin. Jól
kelt a' tésztája: sein Teig
ist gut aufgegangen. Massa ejus
bene fermentescit. Plin. Két
óráig hagyni a' tésztát kelni:
den Teig muß man zwey
Stunden lang gehen lassen
gehen. Duabus horis sinere
massam fermentare. Plin. 29.
Fürün kél (tsinálik) a' bú-
zánk: unsere Weitzen geht
sich auf. Triticum nostrum
densescit. Colum. Márkét
a' nap: zwey Viertel gehet
schon auf. Jam sunt se-
mentis. Colum. kel, ö kelt
a' vetemény: die Pflanzen
gehen auf. Sata provenire
unt, — surgunt: Plin. 30.
Az orszag' oltalmára kelt
lótt alá kelni: sich wider
seget üzni, — özve-tolni:
um sein Land zu vertheidigen
sich unter die Fahnen begeben.
Pro defensione Regni ad si-
gna militaria convolare.
se recipere. Cas.

Kelő, -lönek, -lőt: 1. kelü, kelő,
fentö á kerékben; kerékre kül-
lö: die Radspeichen. Radius
rotae, ii, m. Curt. 2. adj. a) ke-
lő: fel-kelő az ágyból, vagy
ülő helyéből: sich aufstehend.
Surgens, ntis, p. a lecto. Ter. v
de sella. Cic. b) kelő, fel-
kelő nap: die aufgehende
Sonne. Oriens sol. Cic. C

Kelő (Csolyó, járó
pénz: einen gang
gr. Usualis, usita
cepta Moneta.
Kelletni, tsi, tsék, -tett,
Kelletni, -tsék, -tett
ni: a, Halálra k
kít; einen gan
bringen. Contem
gnem. Cic. 6
tetni kívül,
ruchbar. Gloriae
alibus exercere. C
látra keltetni
Zeichen
Zeichen
valakit: einen
eben, für fein
Aliquem in lib
cere. Terent.
Keltetni á ma
gal stingen
ut aris avole
tetni á tészta
den Teig aufg
ut massa fer
Kelü, -lünek, -lüt
kelve, adv. kellen
jobb ülü), ha
ebet! Ein ge
zum bösen
man brauchen
optime sagit
est. Prov.
Kem, -nünek, -nöt
klenlö, klenl
trieklato, a
Ipion; ein
Explorator,
mek által
sung je gion
nen. Ex
sicce ab
borsát ami
Hund rieche
Chen. Ja
mittere.
magára

Kelö (folyó, járó, kelendö) pénz: ninn gang barn Münz. Usualis, usitata, moneta. Tet.

Keltetni, lásd, költeni, fel-költeni.

Kelteini, -tetek, -tet, -tetem, -te, ti: a) találra kelteini valakit: ninnn gnenn schicken, für jmnd nm Liebe nehmen. Aliquem in libertatem asserere. Terent. b) magasra keltetni hirét, nevét: jmn Ruhm verbreiten. Gloriam nominis sui altius evehere. Cic. c) szabad lábra keltetni ~~az foglyot~~ ~~vagy rabot~~ ~~vagy~~ ~~rabszolgot~~ ~~vagy~~ ~~szabadságra~~ ~~helyezni~~ ~~vagy~~ ~~szabadságra~~ ~~helyezni~~ valakit: ninnn jmnd schen, für jmnd nm Liebe nehmen. Aliquem in libertatem asserere. Terent. d) szárnyára keltetni a madarat. den Vogel fliegen lassen. Facere, ut avis avolet. Cic. e) keltetni a tésztát: machen, dass der Teig aufgehe. Facere, ut massa fermentet. Plin.

Kelü, -lünek, -lüt: l. kelö.

Kelve, adv. kellve (midön legjobb izü), hagyzgute -et az ételt: die Speise, wenn sie zum besten schmeckt, muss man verschlucken. Cibus, dum optime sapit, celeriter devorandus est. Prov.

Kém, -nnek, -met, -nek, pl. kémek, kémlö, kémlelö, alattomban tudakolö, alattomos visgáló, spion: ein Ausspäher, Spion. Explorator, oris, m. Plant. kémek által tudni-meg valamit: durch Spionen etwas erfahren. Ex exploratoribus cognoscere aliquid. Ter. kémet botsátani elöre: einen Kundschafter vorwerts schicken. Exploratorem ante mittere. Varr. kémecket tartó magának: nur heimlich immer

kémlöt: Spionen halten. Exploratores habere. Cic. kémet botsátani valaki után: einen Spion jmd nachschicken. Exploratorem alicui subornare. Cic. kémet botsátani valaki után, hogy ö is kémlelje: einen Spion jmd nachschicken, dass er auch spioniren solle. Exploratorem alicui subornare, qui et ipse explorare debeat. Cic.

Kémelendö, adj. spionirend. Parcibilis, e. c. vel. Integer. Incendi. Kémelleni, -lek, -lett, -lem, -lek, -lenek, -lene: spionniren. Kémelni: spionnen. Parcere. Cic. A' kémlelni, nem kémelni (nem sajnálni, nem szánnya) szavát: nicht sparen, nicht schonen seine Worte: ~~nicht sparen seine Worte~~ ~~nicht schonen seine Worte~~ nicht thun seine Worte nicht sparen, nicht schonen seine Worte. Mundus in terebundo homine facilis est. Nem kémelni á költséget: die Spionen nicht sparen. Impensa non parcere. Tantum nulla in re parcunt. Cic. Magát sem kémelni: nur sich selbst nicht schonen nicht. Nec sibi parcit. Cic, nec sui rationem habet. Cic. Azt á fösvény magától-is kémlli: das Zinsthier sein Gnetzfass sich selbsten ab. Hoc avarus sibi ipse invidet. Plaut. Kémelni valamiben: sparen in einer Sache. In re parcere. Cic. — nulli impendere. Plaut.

2. Ne kémellyed fiadtól a' veszöt: ne ereze-, ne tartod kedvére, ne bánny gyenge deden vele: spare nicht zu sehr dem Sohne, schone deinen

ninnyen. ja spinnen Sinnen. Emissarios suos habet, qui explorent. Cic. A' kémnöket el-fogyatá: nun Jst ninnen Ausspäher auf gegangen. Exploratores nostri intercepti sunt. Cic.

Kímélet lenül bánni valakivel: mit nimmt ünbarmherzigkeit ungütig barschkeit, züngrim. Abs indemnem — non intactum relinquere aliquem Senec. Valakinéke jó akaratyával — kímélet lenül élni: viszsza-élni vele: nimmt Wohlgewogenheit misbrauchen, zwangesütten. Benevolentia alicujus abuti. Cic.

Kímélló, adj. der wirthschaftlich hält, und sparsam ist. Frugalis, e, c. Cic. Ezek hegy-kímélő több emberek egész Ásiában sincs Leute haben in ganz Asien nur wirthschaftlichen. Homines isti tota Asia frugalissimi sunt. Cic. Senkit meg nem kímélló: Seinkeine nem Kedvező: nur schonend niemanden. Qui multi imperecit. Plaut. — nemini parcit. Cic.

Kímélve, adv. genau, ängstlich, sparsam. Abstinenter. Cic. Moderate. Cic. parce. Cic. restricte. Cic. temperanter. Tacit. Kímélve bánni valakivel: genau —, mäßiglich mit einem umgehen. Moderate cum aliquo agere. Cic. Kímélve költés: die Sparsamkeit der Unkosten. Parsimonia sumtuum. Cic. Kímélve szólás: die Sparsamkeit im Reden. Parci loquium, ii, n. Appul. kímélve tartani a' kuhájat: ars nagyon kímélni: die Kunst sparsam zu sein. Imperceree vestibus. Plaut. parcere vestibus. Cic.

Kementze, -tzének, -tzét: kályha, tsempe: ein Ofen. Fornax, acis, f. Cic. Agyag (paszta) kementze: ein Thon ofen. Fornax argillacea. Plin. — lutea. Ovid. Égő kementze: ein brennender Ofen. Ardens fornax. Cic. Égető

tsen tsúnya dolgot. Noli filii causa virgis parcere. Ovid. noli indulgens in filium esse. Liv. 3. semmijét sem kímélli: tsak hánnya, vetni nem botsátli; semmibe hajtya, vele nem gondol: nur achtet seine Sachen nicht: Nihili facit res suas. Cic. Suique, degne eas habet. Plaut.

4. A' napstát kímélli (oltalmazza) magát; nimmt sich wohl in Acht. Se a sole tutetur atque defendit. Cic.

5. kímélleni az ecscet: tartózni magát, hogy ecsetje ne fogyjon: seine Finger sparen, zurückhalten. Digitos parcere. Ovid. Fáradságát kímélleni: seinen Fleiß sparen. Operam parcere. Cic. Supersedere operam. Gell. kímélleni (tartogatni) az új ruhát: sein neues Kleid sparsamlich tragen. Parce uti novis vestibus. Cic. illis imparcere. Plaut.

kímélletes, -sebb, -st: die Sparsamkeit, Wirthschaftlichkeit. Parsimonia, ae, f. Cic. Idő kímélletes: die Sparsamkeit der Zeit. Temporis parsimonia, Cic. kímélletes nélkül: ohne Sparsamkeit. Sine parsimonia. Cic. kímélletlessé tartt akármi: die Sparsamkeit ist statt einer Steuer für Einnahme. Parsimonia magnum est vectigal. Cic.

kímélletlen, adj. unbarmherzig, ungnädig. Cui non parcitum est. Cui nulla habita ratio est. non indemnis relictus, a, um.

kímélletlenül, adv. unbarmherzig, ohne Schonung. Sine venia. Plaut.

kementze à' tarikaſo Kenál: der Brennofen, Brennofen, Brennofen, wo ein ſie ihre Gefäſſe brennen. Fornax figulina. Arnob. Fari„ kas (trecis) kementze, vagy kály„ ka: der Töpfernofen. Fornax fictilis, -teſtacea. Cic. Fictos kementze, mellyet à' tarikaſok kéſziteneki: ein Töpfofen: fornax fictilis, teſtacea. Cic. Ki„ vitt fütö kementze: ein Ofen, in welchen man von äußen feuert, um roſtl. Fornax, ae, calefi. Fütö kementze, az üveg-futtában: ein Fritten-Ofen. Fornax ze„ in der Oſtergießerey. Fornax fusoria, in officina vitraria. Meleg, vagy hideg kementze: ein warmes, od. Kalten Ofen. Calida-, vel frigida fornax. Mész-égetö ke„ mentze: der Kalkofen. Fornax calcaria. Plin. Olaſz kemen„ tze, Kandallo à' szobában: der Kamin. Caminus itali„ cus. Suet. Olvaſztó (érez-ol„ vaſztó) kementze: Hutta: der Eiſenhütten Ofen. Fornax ferraria. Plin. — metallica, ustrina, a, f. Plin. Paraſzt (agyag) ke„ mentze: ein Topf, od. Trim„ ofen. Argillacea (rustica) fornax. Plin. Pástétom sü„ tö kementze: ein Paſtetenofen. Fornax artocreatibus. coquendis (Plin. fundis) apta. Sistea kementze: tapaſzos - tapaſztott -, pla„ xaſt agyag kementze: ein Trimofen. Rustica-, argillacea -, lutea fornax. Plin. Sütö kementze, mellyben kenyeret, st. c. ételt sütnek: ein Backofen, worinnen man Brod bäckt. Furnus, i, m. Plaut. Szá„ rító kementze, vagy ház, vagy szoba, mellyben a fe„ jöték az áſztatott árpát szárítják: ein Dörr ofen.

Darinnen man Gerſten zum braünn dürret. Fornax to„ storia, fornus torrefactori„ us. Szellö hajtó kementze: ein Windofen. Fornax a vento nomen gerens. fur„ nus anemius. Blancard. fornax ventoſa. Cato. Tégla égetö kementze: der Ziegelofen. Fornax latera„ ria. Test-oszlató kementze: ein Sagmeiſters Ofen. Chy„ mica fornax. Torrendis ke„ mentze: Gut-dürrender Ofen. Turrita fornax. Tüzes ke„ mentze: ein feuriger Ofen. Ardens-, igneſcens fornax. Cic. Vas kementze: irdner Ofen. Terrea fornax Plin. Vas-olvaſztó kemen„ tze: der Schmelzofen, worin man das Eiſen ſchmelzt. Fornax con„ flatoria ferri. Officina ferri. Plin. A' kemen„ tzeben tüzelnek, kenyer„ ret sütnek, téglát-, tze„ rép edényt égetnek, gyü„ mölcsöt szárítnak, Ju„ ſtin. Ofen, feuriger Ort, wo man Ziegel, und irdenes Ge„ ſchirr, auch Obſt dörret, worin man ſie brennt. In forna„ ce ignis succenditur. Lu„ canis cognitur, Cato. la„ teres, et vasa fictilia ex„ coquuntur, et torrentur poma. Plin. Kementzé„ ben sütt p. o. kenyér. in dem Backofen gebackenes Brod. Furnaceus panis. Plin. Pokol'kementzéjé„ ben fogsz égni, ha —, in der Hölle wirſt du brennen, — der Gott loſen Stra„ fe leiden, wenn — Apud inferos impiorum supplicia perferes, si — Stány Kerbül áll egygy kemen„ tze (egy' égetés) tégla? wie viel tauſend Ziegel!

nutsfüld nin Brennd: Quot ta-
centum millia una coctura per-
ficit. Colum. Izak á kemen-
tzét öszi: az
embereke közé nem özönöst
megyen: nem fütött nine sinc
Ofnum, nem stucht immere fin-
tuen Ofnen, az az: nem flin-
just vin Gnesellschaft sine
Leute. Fugit congressus
hominum, in umbrea vi-
vit, est homo umbraticus.
Plaut. Prov. kementzét füte-
ni. Ofnen Initzen. Calefa-
cere fornacem. Inet. Bá-
tor katona a' kementze mel-
lett: nem ist beforcht, mit-
ig und tagsüber wo Feuer
Gefahr ist. Extra periculum
ignem foveo est. Prov. Ke-
mentze, Velentze: töte
á treant. innenstigen Ra-
te. Fabula milesia. Axi-
stid. Verba insania. Cic.
Prov. Sütö kementzébe
kárgyi á ke-
nyeret: in einen Frisch-
ofen Backofen gehinden
ins Brod. In furnum ca-
lidum condere panem. Plaut.

Egygy á szoba á kemen-
tzével. Immende haben
alles unter sich gemein.
Communia amicorum in-
ter se sunt omnia. Terent.

Kementze-ajtó, -tónak, -tót: sin
Ofenthüren. Janua-, portula for-
nacis. d, f. Be-tenni á ke-
mentze' ajtajját: sin Ofen
thüren zumachen. Claudere
portulam fornacis. Liv.

Kementze' allya, -lyának, -lyát:
sein unterer Theil des Ofens?
Ima pars fornacis, is, etis, f.

Kementze formáju kút-boritek:
kenak, -kot: sin Ofenförmige
Einfassung einer Brunnen.
Tegumen fontis foreman forne-
cis referens, inis, nis, ge-

Kementze-fiók, -kenak, -kot, egy
ákályhának nagy szegü táblái
közül: ein Ofenzug. Tes-
fornacalis, e, lis, t.

Kementze-fütö, -tönek, -öt: ein
Ofenheitzer. Calefactor for-
nacarius, ii, m.

Kementze-köz, -znek, -zt: á kályh
és á fal között-való hely á szo
bában: ein Platz (zwischen
zwischen dem Ofen, und der
Wand. Interfrenium, ii, n.
Vitr.

Kementze-lótza, -tzának, -tzát:
ein Ofenbank. Sedile ad for-
nacem. lis, n. Varr. A' ke-
mentze lótzán (padkán) ülni
vagy heverni: auf dem Ofen
bank sitzen, oder liegen. In
sedili ad fornacem sedere, vel
jacere. Plin.

Kementze-lyuk, -kenak, -kat: lé
lö lyuk á kályha száju felett:
ein Ofenluftloch. Spiraculum
fornacis. i, n. Virg. dugd-be á
kementze lyukát: stopfe das
Ofenloch zu. Obstrue spiraculum
fornacis. Cic.

Kementze mege, -gének, -gét: Ku
kö: ein Raum hinter dem
Ofen. Locus post fornacem, i,
m. Kementze megett ülni:
hinter dem Ofen sitzen. Pe-
nes fornacem sedere. Kemen-
tze megét (á kutzikban, a
sutt ombon) van: Post forna-
cem est. ibi latitat.

Kementze-öszö, -öszek, -öt: einer,
der gern hinter dem warmen
Ofen sitzt. Ein Ofen bräter.
Homo, qui semper domi latet.
Cic. Umbraticola, ae, m. Plaut.

Kementze pad, -dnak, -dot: -pad-
ka, pad-szék á kementze körül:

tász: Kementze' pászkán
-nyák: -ofen
-pásztázat
sin bunter Ofen
einen fornac
Kementze-potz
tüzhely á k
ölött: ein O
fornacalis,
Kementze-szá
ka-szá:
Fornacis, o
Furnium,
Kementze' tal
tal, melly
Ein Gem
wormüf
catum f
Fum i, u
Kementze.
te, me
mellye
der Ofen
Kementze-
á Fe
Fund
v. lis
Kementze.
Ofen
Fornac
Kementze
Ofen
Kementze
Ofen
Kementze
kör
Tüba
Aher
n.
Kementze
mant
nya
Ofen
na
mei

tásd: kementze-lótra.

Kementze' párkánnya, -nyának, -nyát: — ormója, — párkázattya: Sims Zimmer des Ofens? Projectura fornacis -ae, f. Vitr.

Kementze-potzik, -knak, -kot: tüz-hely a' kementze' szája előtt: Ins Ofenfeuer. Focus fornacalis, i, is, m. Hor.

Kementze-száj, -jnak, -jt: kályha-száj: Ins Ofenloch. Os fornacis, oris, n. Plin. Ped. Furnium, ii, n. Cato.

Kementze' talpa, -pának, -pát: tal, mellyen a kementze áll: Ins Gemäuerte ins feste Grund, worauf der Ofen steht. Munimentum fornacis fundamentum i, n. Gloss.

Kementze-tévő, -ének, -őt: előte, mellyel a kályha (kementze) szaját bé-födik: Ins Ofenbret, Ins Ofenthürel. Operculum fornacis, i, n. Cato. Praefurnii ostiolum, i, n. Plin.

Kementzétske, -kének, -két: Ofenchen, Kleines Ofen. Fornaculum, i, n. Vitr.

Kementze-tüz-hely, -lynek, -lyt: a' próbának. Ins Ofenfeuer. Ignis fornacalis, is, m. Hor.

Kementze-üst, -nek, -öt: kör farétk a' kályha' oldalában: Ein Ofenblech. Ahenum fornacale. i, lis, n.

Kementze-váll, -lnak, -lt: kementze' ormója, — párkánnya, — párkázattya: Ins Ofen-Gesimse. Crepido fornacis, inis, f. Colum. 1. kementze párkánnya. Tedd

ezt a' kementze' váltára. valamit a' kementze' váltára tenni: etwas auf den Ofen-Gesimse legen. Aliquid ad crepidinem fornacis ponere. Cic.

Kemény, adj. 1. Kemény (dürr, kövér) szél: ein gesunder, gewaltiger, starker, heftiger, ungestümer Wind. Vehemens procellosus Ventus. Caud-Liv. 2. Kemény, bátor szívü, erös vitéz ember: ein Mann, der Herz hat im Leibe. Strenuus armis, bellis homo. Virg. 3. Kemény (kegyetlen) emberc: ein grausamer, unbarmherziger, harter Mann. Homo severus, Cic. vir admodum severus. Cic. Kemény hideg: ein grausamer, strenger Frost. Gelidum frigus. Colum. Kemény tél: ein rauher, harter Winter. Hiems acris. Hor. — horrida. Ovid. Seva. Val. Flac. 4. Kemény (meg-kemény edett, nyakas) szív: ein hartes-, verstockter, widerspänstiger Sinn. Induratus animus. Sen. Obstinatum Cor. Appul. 5. Kemény (nehéz, fáradtságos) munka: eine harte, mühsame Arbeit. Improbus labor. Virg. A' jóra kemény igyekezettel vedlő dünk: mit allem Müh bestrebt man sich ins Gute zu verfallen. Ad bonum faciendum, ingenti, summo conatu enitimur. Cic. 6. kemény: nem hajló, merö, nem lágy, nem puha: Fest, Hart: Durus, a, um. Plin. rigidus, a, um. Suet. Erős fa olly kemény hogy a fejsze vissza ugrik róla, nem fogja. Ein so hartes Holz, daß es die Axt zurück prallt. Lignum hoc ita durum est, ut securis resiliat. Plin. kemény

kő-szikla: ein steinerner Fels? saxus ~~Scrupeus~~ scopulus, i, m. Virg. Az atrél keményebb a' Vasnál: der Stahl ist stärker als Eisen. – durities ferreum superat Chalybs. Ovid. Chalybs durior est ferro. Id. Kemény, mint a' Vas: nisus ferus. Ferreae duritiei. Plin.

7. Kemény (erhört, sanyarú) élet: ein strenges Leben, Dura vita. Terent. Kemény életet élni: ein strenges Leben führen. Duram vitam agere. Cic. 8. A' nyerseknek kemény (szokatlan nem tetsző) atyja: ein Vater, der streng gegen seinen Sohn ist. Difficilis in liberos parens Cic. Kemény beszéd: eine strenge Rede. Sermonis duritas, Cic. Kemény és igaz bíró: ein strenger, und wahrer, gerechter Richter. Acer et justus atque integer judex. Cic. Kemény levél: ein strafender, strenger Brief. Vehementes litterae. Cic. Kemény parantsolat: ein strenger Befehl. Severum mandatum, i, n. Cic. Kemény szentencziát (vérgezés) adni: ein strenges Urtheil fällen. Grave decretum Cic. Kemény zabola: ein strenges Gebiß. Lupatum, i, n. Csc. frenum. Virg. Kemény életűnek szokni: ein strenges Leben anfangen. Adjicere duras. Suet. Ne légy olly kemény másokhoz: sey nicht strenge, streng und ungütig gegen andern. Noli esse tam durus, et inclemens in alios. Liv. 9. Kemény (nem lágy, nem puha) p. o. kenyér: ein festes Brod. Durus panis.

sen. Annál igen kemény Lat de ez még keményebb, immo ipsa firmat, adhuc durior est. Illud est praedurum, sed hoc subdurius est. Cic. Nem kemény: das nicht fest, und hart ist. Insolidus, a, um. Ovid. 10. kemény (nyers) gyümölcs: ein saurer Frucht. Contumax, obstinatus, pertinax fructus. Cic. 11. kemény (tőrcedékeny) p. o. Vas: ein spröder Stahl. Ferrum intractabile. Sen.

Keménykedik, adj. keményebb, legkeményebb. Asperior, ius, c. Plin. durior, ius, c. Plin.

Kéménység, -nyseke, -nyt: kürtő: ein Feuerloch, der Rauchfang, Schornstein. Caminus, i, m. Var. Fűstös kéménység: ein verrauchter Schornstein. Fumidus caminus. Ovid. Vesszőből font facsaft kéménység, fűst fogó: ein von Ruthen geflochtener Rauchfang. Caminus, i, m. Colum. Varr. Suet. Fumarium vimineum, ii, ri, n. Colum.

Kémény alja, -lyának, -lyát: á' Kovácsoknak, hol á tüzet válik (vasat vesitő) ein Vagen: [illegible] ein Ort unter dem Rauchfange, wo in den Schmitten, das Eisen, der Länge nach, den Löschtrog, u.s.w. gl. befindet. Subfurnium, ii, n. Subfumarium, ii, n. locus in officina ferrearia Fabri, sub fumarii sapitione, ubi ignis, locus, et cet. habentur.

Kemény bőrű, adj. kemény, vastag bőrű: dickhäutig. Duracinus.

a, um. Suet. 2. fel-törött
törü: der nimmt von den Ar-
beit u. s. gl. hornförtata Haut
fest. Callosus, a, um. Cels.

Keményebbed, adj. keményebb:
etwas Fünftens. Asperior, us,
durior, ius. C. Plin.

Keményedés, -sség, -st: die Ver-
härtung. Induratio, onis, f.
Sen. Vit. rigor, oris, m. Senec.

Keményedett, adj. fel-törött s. o. te-
nyér: die hornförtete Hand.
Callosa palma, a, f.
Cic. Tűrésre keményedett:
zum Leiden abgehärtet.
Induratus ad omnem pati-
entiam. a, um. Senec.

Keményedni, -dem, -dett: hart wer-
den, hornförten. Indure-
scere. Plin. Kövé kemé-
nyedni: -keményülni: hart
werden wie Stein. In la-
pidem indurescere. Quint.
in duritiem lapidescere. Plin.
A' tojás' fejérét timsóval
addig kevergi, még plastrom
keményedik belőle: das
Eyweiß mit Alaun so
lange treiben, bis es die
Härte eines Pflasters
bekommt. Plin. Alumen
ob eam rem coagu-
tescere, donec in duritiem
emplastri abeat. Plin.
Neki keményedett és már kö-
vét nőtt: er ist hornförtet
und härter als Stein. Indu-
ruit, et lapide durior est.

Keményen, adv. 1. exöfen-, nagyon
öszve-szorítani a' markot:
die Faust stark zusammen
drücken. Vehementer pu-
gnum comprimere. Cic. 2.
valakit keményen (kegyet-
lenül) meg-büntetni: ei-
nen Grausamlich strafen.
Crudeliter animadvertere

in aliquem. Cic. 3. He-
mengen (einem Rednern mö-
gen) dann valakivel: sich
scharf mit einem strei-
fen. Aspero modo
agere cum aliquo. Cic. kraft,
severum se, vehementem konok
que in aliquem praebe-
re. Cic. 4. keményen, rauh
(unebnen) aludni: hart s. o.
fest-, tief schlafen. Ar-
tius dormire. Cic.

Keményen kérni, -kérek, -
kért, -kérem, kérni: valaki-
től valamit. etwas von
einem inständig -, scharf
dringend bitten. Enixe ali-
quid ab aliquo petere.
Liv.

Keményen kérő, adj. bizgó
eskedő: inständig bit-
tend. Magno opere aliquid
petens. Cic.

Keményes, adj. keményteis:
fünftlich, etwas Hart. Sub-
durus, a, um. Kuar egy
kevessé keményes: das An-
dere ist etwas Hart. Illud
alterum subdurum est.
Cic.

Keményetske, adj. etwas
hart, fünftlich. Durius cu-
lus, a, um. Plin. keményets-
ke á' vekszi: seine Haut
ist etwas hart, -un-
empfindlich. Vesus ejus sunt
duriusculi. Plin.

Keményetsken, adv. s. o. hagy-
ni á' tésztát: den Teig et-
was hart lassen. Massam

durinsculum (durinsculam) permittere. Varr.

Kemény, tejü: nyakas p.o. ember: nin Stutzkopf, wö" das zgenyestigene Menesch. Homo contumax, acis, m. Cic.

Kemény, hajü, adj: kemény hájú s.o. fügék: fest" fäntigen Fnigen. Durus, coria fiens. arum, rum. F. Plin.

Kemény-hangú, adj. p.o. betü: (magán-hangzó betü): selbst" ständig Fnterbrechen Zuch Staben. z.B. a, o, u. Durae vocalis, Kemeno sc. littera. ae, f. Gramm.

Kemény haragú, adj: nimer brom festigen Zomes. Acerbior is ius. Cic.

Kemény, hátú, adj. Fnsteinig" Gig, fantem Rücken Fabend. Fn" durat um tergum habens. Adj.

Kemény indúlatú, adj. brom" fes" tem Gmüts Stant. Ferox, indolis. Morosa indole pra" ditus, a, um. Cic.

Keményitni, -nyitek, -nyit; -nyitem, -nyitti: 1. fe fes ob" bé, mezöbbé-, Kemenyitó ál" tal kemenyebbé tenni à fejére ruhát: sin Wäsche Stärken. Linteа amylo cor" roborare, - imbuere. lintea amina amylare. Appul. 2. Stirat Abzelt kemé nyitani: ke" ménnyé tenni: dem Stuhl ab" festen. Chalybem asperare, durare. Colum. Atrél kemé" nyitette Szivét: kemény szi" vü: nesst wie nin Stuhl ab" gefantenes Gmüts. Chalybis mistae indu ratum habet ani" mum (cor). Senec. Kemény" teni (atrélozni, edzeni, na" dolni) à vasat: nin fe sten

kösesten, Fürsten. Ferrum ti" gere. Ovid. - indurare. Cic.

3. Magát kemenyiteni: meg-kemenyiteni; meg-ke" ni: sich was Stief machen, tzun, fest auf etwas be" stehen, sorgfältig sein Obfirmare se. Ter. - ani" mum suum. Plaut.

Kemenyiteni-való, adj. st. o. c" ha: sin Stärkende Wäsche Lintea corroboranda (amy" orum, n. amilanda lintea" na. orum, minum. n. Cato.

Kemenyités, -nek, -st: 1. Ke" ményitése a' fejére ruhának sul Stärken Zum Wäsche. Amylatio, corroboratio lin" teorum. Apic. 2. Kemé" nyitése a' Vasnak: sin Ve" härtung des Eisens. Indu" ratio ferri. onis, f. Plin.

Kemenyitetlen, adj. 1. ungr" stärkt. Non confirmatus, non corroboratus, non amylatus a, um. Apic. 2. nicht ge" fäntet. Non induratus, a, um. Plin.

Kemenyitö, -tönek, -öt: mel" lyel fejére ruhát kemenyi" tenek: sin Stärken, Stud Gmylt mesl. Amylum, i, n. Cato.

Kemenyitö tsinaló, -ónak, -ót: nin Stärkemesser. Effector amyli, oris, m. Cat.

Kemenyittetett, Participii. 1. ge" stärkt worden. Amylatus, a, um. corroboratus. Apic. 2. gefäntet. Indu ratus, a, um. Plin.

Kemenyitö, -önek, -öt: 1. der sin Wäsche stärket. Qui amylo corroborat lintea. Der fäntet das fisen. Qui ferrum indurat. Ferri. Gla

Kemenyitve, adv. Vesten fants" Indurate. Ammian.

Kemény, héjú, l. Kemény hajú.

Kemény-fa. l. Kemény-erdő.

~~Kemény-kín, adj. fántlich. Duri-~~
~~cies, ei, f. Cic. Kemény-kötés~~
~~Plin. Indurescere, ui. Cic.~~

Kemény-kedés, -sség, -st: Die Hartnäckigkeit, die Halsstarrigkeit. Pertinacia, ae, f. Cic. Pervicacia, ae, f. Cic. obstinatio, onis, f. Cic. Va. Tacit. Kemény nyakassággának engedni: einen Halsstarrigkeit nachgeben. Pertinacia alicujus cedere. Nep.

Kemény-kedni, -dem, -dett: Hartnäckigkeit gegen jemand, Starrsinn mit jemanden beweisen. Duritiæ —, severe agere cum aliquo. Cic. Nehéz kemény-kedett már a' szívem. mein Herz ist schon sehr gerührt. Jam indurescit animus meus. Plin. Rajtam elegett kemény-kedett: gegen mich ist die mit mir beschäftigt. Satis superque durum se mihi præbent. Cic. Vala-kin kemény-kedni: starrsinnig mit einem umgehen. Severius in aliquo exercere. Cic. 2.

Kemény-edni. Kemény-kedik a' kenyér: sein Brod wird fest. Panis ejus indurescit. Plin.

Kemény-kés, adj. Härtlich. Subdurus, a, um. Cic.

Kemény-körmü, adj. Hartfüßig. Duras ungulas habens, duris ungulis præditus, a, um. Varr.

Kemény, maga vfaletü, p. o. ember. ein Mann von starkem Rückgrate, ~~[illegible]~~ ein standhafter Mensch. Severi Imperatoris

Kemény-magu, adj. p. o. Jemand mölts: die Standhaftigkeit. Pomum ofsnofum-i, n. Veget.

Kemény-nyakú, adj. makacs, makacsantzos, nyakas, konok nem minden intésnek engedö, fejes: halsstarrig, hartnäckig. Contumax, acis, o. Cic. contumax ac refractarius, a, um. Curt. Obstinatus, a, um. Cic. pertinax, acis, o. Cic. Horatianus asinus. Prov. duce tergo. Cic.

Kemény-nyakúság, -gnak, -got: die Hartnäckigkeit. Pertinacia, æ, f. Cic. pervicacia, æ, f. Cic. obstinatio, onis, f. Cic. Va. Tacit. kemény nyakassággának engedni: einen Halsstarrigkeit nachgeben. Pertinacia alicujus cedere. Nep.

Kemény nyakúttska: adj. etwas halsstarrig, -wirdig, hartnäckig. Refractariolus, a, um. Cic.

Kemény' satorza: -zának, -zát: -kemény' tedöje, -tedéke, kinyakája: der Hornviehbremse, Tabanus. Tumacii Papilio. onis, m. Veget.

Keménység, -gnek, -get. 1. kemény lágyság, nem puhaság, mészség: die Härte, die Festigkeit. Durities, ei, f. Cic. rigiditas, atis, f. Vitr. kemény-ége az ételnek: die Härte der Speise? Duritia cocti. æ, f. Lucr. kemény-ége at szivnek: die Herzhärtigkeit. Duritia cordis, Hieron. Vas' kemény-sége: die Härte des Eisens. Rigor ferri, oris, m. Tert. 2. Kegyetlenség: die Grausamkeit, Unbarmherzigkeit. Acerbitas, atis, f. Cic. Austeritas atis, f. Quint. inclementia, æ, f. Stat. Severitas, atis.

f. Cic. A' nagy kemény ség
ártalmas: allzu gestrenge
macht gefürchtig. Nimia seve-
ritas nocet. Cic. Qui nimis
emungit, elicit sanguinem. Prov. Summum jus,
Summa saepe injuria fiunt.
A' télnek keménysége: die
Grimmigkeit des Winters?
Hiemis asperitas, saevitia, a
tis, f. Colum. Keménység
a' törvénynek: die Gestrenge
die Strenge des Gesetzes?
Rigor juris, oris, m. Modestin.
A' gyermek keménységet mu-
tat: sein Ernst zeigt Für-
sichkeit des Gemüths? Puer
diversitatem animi praefert.
Cic. Fetette-való keménység
gel bánni valakivel: strenge
Grundsätze mit einem haben
gegen. Durius agere cum
aliquo. Cic. Acerbe in aliquem
facere. Liv. 3. Rocos fenyi-
tik: die Strenge. Severitas,
atis, f. Cic. Atyai keménység
des Vaters Strenge. Pa-
ternus rigor, oris, m. Ma-
nil. Komoly keménység az
egész tekintetében: ernsthaf-
tes sich ein feierliches
Wesen in seinem Gesichte.
Tristis severitas inest in
vultu ejus. Terent.

Kémény söpréő, -öncke, -öt: Kémény-
sepréő, — tisztitó: der Schorn-
steinfeger. Fumarius. Schornsteinfe-
ger. Purgator caminorum.
oris, m. Schult.

Kémény-szabású, adj. etwas Ernst,
ernstlich. Subdurus, a, um. Etwas
keményebb szabású: was
anders ist etwas ernster. Il-
lud alterum subdurius est.
Cic.

Kémény szájú, adj. p. o. ló: mit
ernstmüthigem Pferd. Equus
durioris, durae oris, durum

habens os. Equus indomitus.
Cic. Equus verecundus. Gui. Cic.
Gloss.

Kémény szívü, adj. kö-szívü e
ber: mit ernstmüthigem Muth
Durus —, durum animum
gerens —, severus homo. Cic

Ö egy kemény szívü em
ber. Er ist ein ernsthafter Mann
er ist sehr ernsthaften Gemüths
severus in corde gestat. O
vid.

Kémény szörü: der ernste Ge
sie wie ein Bock sieht. Hirci
pilus, a, um. Fest.

Kémény tekintésü, p. o. nő
valakire: einen grimmig
grämlich ansehen. Torve a
spectare aliquem. Plaut.

Kémény tekéntet, -tsek, -te
ein ernsthafter Anblick. Severi
tum supercilium. Pácit p

Kémény-tekéntetü, adj. p. o.
ember: ein ernsthafter
Mensch. Homo gravis, se
rius, severus vultu. Tacit

Kémény-természetü: der einen
ernsthafte Natur hat. Aspe
ra natura. Cic.

Kémény-tisztitó, -tónak, -tó
l. Kémény-söpréö.

Kéményülni, -nyülök, -nyült
kéményednek: gerunzelt wer
den. Induresco. Plin. Ju
kább törik, mintsem hajtan
engednék Magát, a' mi egy
szer görben nött, és meg-ké
ményült: du wirst eher
zerbrechen, als gerunzelt
biegen, was gesessen in stri
nem Tünnere fand eine
gen. Frangas potius, quam
corrigas, quae in pravum
indurescerunt. Quinct.

Kéményült, partic. gerunzelt
tet. Durcatus, a, um. Cu
jégge kéményült: gefro
ren. Glacie durcatus, a,

Cuct. Marpe
mégyültt Stir
Haug. Marpe
tum Cor. Virg
wark, es wird
nyültt cubic
Mastschig
tatus. Mang
tibus durca
Türben ken
me gesen
a, um. Cur
ti. Cur
Kémeskedni, -
in I. Spion
übwatt
gionis
mesko
ki-nyi
kedni
offenem
mesko
lis ca
gare,
Cic. A
ban a
mesked
Fiegen
brünni
einbrü
gat ou
kemes
legyen
ih Ab
ge O
tiones
Kémeskedve
lag: I
stlas
" nesti
Stigat
Kémlelés
tongefe
Sigung

Curt. Marsyas' extrévet ke-
ménylött szív: stimulantus
Horaz. Marsyia cauta inducea-
tum cor. Virg. A' nyomorúságok-
nak, és munkáknak neki kemé-
nyülött embor: homo ferreus, ani-
mus durissimis laboribus indura-
tus. Plin. Tűrben kemónyült: in fa-
mem obstipatus. Ignes durecatus,
a, um. Curt.

Kímesztedni, -dem, -dik: kímlelödni
i. spion modra visgálödni:
übenall Jemánd pozűhen, Jemán
spionieren, aús Kúndschafften.
nachspurezhen. Explorare. Cic.
ki-nyúlt szemmel kímes-
kedni valaki kerül: mit
offenen Augen nach einem
nachspurezhen. Intentis ocu-
lis explorare — ri, investi-
gare, et perscrutari aliquem.
Cic. A' veszedelmes dolgok-
ban á bóltzesség elóre ké-
meskedik: in gefährlichen
Sachen pzűfet der weise Mann
zuvóraus Jemánd. In rebus pe-
riculosis vir sapiens prævisi-
gat omnia. Cic. Gondosan
kémeskedni, mi szándékkal
legyen az ellenség: der Feind
sr Absehen sorgfáltig aús-
kúndschafften. Hostium vo-
luntates diligenter explorare.
Cæs. Valakit vészére kémes-
kedni: einem einen Actio
abgehen. Exploratorem ali-
cujus agere Plaut.

Kémeskedő, adj. p.a. szemcke: An-
gre, so übenall Jemánd pzűfen-
Curiositi oculi. Inscr. vet.

Kémeskedve, adv. p.o. jár most á Vi-
lág: sie Welt gründelt jetzt
alles aús? Mundus nunc per-
vestigat —, odoratur et perve-
stigat omnia. Cic.

Kímlelés, -esek, -lést: kímlés: die Aús-
forschung, Erforschung, Er-
sichtigung. Explóratio, onis, f. Macr.

Kímlelhetetlen, adj. únerfórschlich.
lich. Inexplorabilis, e. C. Man-
tuan.

Kímlelni, -lelek, -lelj, -lelem, -
lni: ki-kímlelni. aúsforschen,
aússpionieren. Explorare. Cic.
kímlelni, mi szándékkal
legyen az ellenség: aúsfor-
schen der Feinde Vorsatzen.
Explorare consilium hosti-
um. Cæs.

Kímlelő, -lőnek, -lőt: 1. einer
aús pzűhet. Explorator, oris
m. Plaut 2. adj. kímlelő
hajók: pzűfschiffe, Schiffe,
so man aús Kundschafft aús
sendet. Speculatoria navi-
gia. Cæs.

Kímlelődni, -döm, -dik: kímes-
kedni, spion modra visgá-
lödni: übenall Jemánd pzű-
fen, Jemánd spionieren.
Explorare. Cic. t. kímeskedni.
Mindenkor valaki
után kímlelődni: stets aúf
einen Acht haben, einen aús pzű-
sachen. Emissarium semper in aliquem
esse. Cic. t. kémeskedni.

Kímlelni, -mlek, -mlj, -mlem,
-mli. kímlni. pzűfen.
Explorare. Cic.

Kímlés, -esek, -st: ki-kímlés.
die Aúspzűfung. Explora-
tio, onis, f. Macrob.

Kímlelett, partic. aúspzűfet.
Exploratus, a, um. Cic.

Kímleletlen, adj. únerfórschet
In exploratus, a, um. Liv.

Kímleletlenül, adv. únerfórschter
Weise, ohne daß man vorher
aús pzűfet hat. In-
exploratæ. Tell. in exploratæ.
Liv.

Kímlett, partic. kímlelett, kím-
lettetett: aúspzűfet. Ex-
ploratus, a, um. Cic.

Kímlettetett: ki-kímlett. t. kím-
lett.

Kímlő, -lőnek, -lőt: 1. einer
Aúspzűfer. Explorator, oris

m. Plant. 2. adj. ~~Zünft~~ p. o. Kémlö hajó: ein Zgeß„ schiff. Exploratoria navis, ae, f. Cassiod. Kémlö hely: ái táborban: ein Zgeßort. Locus explorationis in Castris.

Klin, -unck, -nt: kin-tö, bödöktö: der Forschgeist. Entspinx, ncis, m. Worst.

Kend, -dnck, -det, ntek, -ntekt, pl. -ek, -ink. Ipse, a, um, Dominatio Vestra, Stylo Patrio populari. Meinungen kend (-tedv-tedved) d mezöre: Gesser nr (gusse din) augst Feld. Abiens. Plaut. En kender nem ismerem. ich kenne dich nicht. Ego dominationem vestram non nosco. En kentetet nár regen nem látlam: ich habe dich nun jetzo lange nicht gesehen. Ego ipsos (vestras dominationes) jam pridem non vidi.

Kendelitz, -tznek, -tzet: kendelitze, kendercike, kenderke, madárneme: ein Zgünftling, am niedr Rangels. Fringilla Cannabina, ae, f. Linn. Linaria, ae, f. Id.

Kendelitze, -tznek, -tzet: l. Kendelitz.

Kendeni, -ndek, -nd, -den, -di: törleni, törölni. wischen, abwischen. Tergere, Ovid. abstergere. Juvenal. Kezet kendeni: die Zgände abwischen. Manus lotas abstergere. Id. 2. kendi-fendi (Fest) mágát: sich fäubtisch, stärcht ein. Curat se. Cic.

Kender, -rnek, -rt: der Zganf. Cannabis, is, f. Plin. Azó kender; die Röste. Cannabis macerandа. Plin. Egy gúzsaly kender. der mit Zganf angefüllte Zgeinwand. Colus i. cannabe amictus. Ovid.

pensum, i, n. Ovid. Egy' kéta (kötet) kender. ein Zündel-Zündschnur-. Plautz Zganf. Globus cannabis, i, m. Hieron. Egy' maroke kender: ein Griff Zganf. Manipulus cannabis, i, m. Ecke vola cannabis, ae, f. Plin. Egy' toronyo (egy' kéta-, töröo) kender. ein Zündel, Zündschnur Plautz Zganf. Globus cannabis, i, m. Plaut. Teresbe nyezett kender: gerösteter Zganf. Cannabis Carminata. Varr. Him, vagy Virágos kender: der männliche Zganf. Cannabis mas, is, m. Masculus. Magvas-, vagy nöstény-, passkontza kender: der weibliche Zganf, der Samen trägt. Cannabis foemina. Réti kender: rétka-fa-fü: Wiesen Zuchs Zgwanz, ein Hieracium. Alopecurus, i, m. Plin. pratensis. Plin. Izelö-, könnyü Zgänfiges Kender: gutartiger Zganf. Cannabis sativa. Plin. Vad kender: ein wilder Zganf. Cannabis silvestris. Linn. Kendert áztatni: den Zganf nöstenyt, bereiten. Cannabim in fossa aquis macerare. Plin. Kendert áztani, -töni, -vágni: Zganf bereiten, bereiten. Cannabem contundere, frangere, purgare. Colmete-nyöni: -ausklopfen: Evellere. „

Kender-áztatás, -tnak, -tt: die Rüstung des Zganfes. Maceratio Cannabis. Colum.

Kender-áztató, -tónak, -tót: ollyan melyben a kendert áztatthyák die Röste. Locus macerationi Cannabis.

Kender-bársony, -nynak, -nyt. Plin. der Sammet, der Plüsch, ein Zgrauenzimmerartiges wollenes Zeug. der Zeugsammet. He„

texomullus, i, m. Trac. pannus castoreus crispans, — petuchi-nus, — pseudoserieus.

Kender-bele, -lének, -lét: der Mark des Hanfs. Medulla cannabis. ae, f. Plin.

Kenderbül-való, adj. Kender p. o. kötél: ein Hanf Fuß, Hanf Strick. Funis cannabinus, i, ini, m. Colum.

Kender-föld, -földnek, -det, -földek: ein Hanfacker, ohne Feld, Ort, wo Hanf wächst. Cannabetum, i, n. Inscrips. vet. Kender-földre menni, kenderet nyöni: auf den Hanfacker gehen, um den Hanf aus zu ziehen. Ad cannabetum ire, cannabes evul-sum.

Kender-fürü, -ünek, -ét: gerechen: die Hanfstengel. Pecten cannabis, inis, m. — linarius, ii, m.

Kender-fűz, -zsnek, -zt: rekettyé-fűz. die Landweide, Bach-weide, woraus man weis-flechten Zeug. Salix vimi-nalis, licis, lis, f. Colum.

Kender-kám, -mnak, -mot: das Hanfzerquetschen. Acervamen-tum cannabinum, v. e cannabi, Plin. Jakó Korsi, Kender-kám: mező szegény szó: kräuter Abermitz. Pauperis est gentis tennis Puls. Prov.

Kenderike, -kének, -két: Kenderitz, Kenderitze: der Hänfling, Zeisig: Cannabica avis, ae, vis, f. Fringilla cannabina, — lina-ria, ae, f. Klein.

Kenderitz, vagy Kenderitze, -zének, -zét. Madár'neme. l. Kenderike.

Kenderke, -kének, -két. l. ke-vés, kis kender: wenig vom Hanfe. ein Klümm Hanf. Cannabis exigua, — parva. 2. Madár: der Hanf-ling. Fringilla Cannabina, ae, f. Linn.

Kender-kéve, -vének, -vét: der Hanfbossen, -büschen. Manipu-lus cannabis, i, m. Plin.

Kender-madzag, -gnak, -got: Kender-tespüßöl Todrott kötél. ein Seil von Hanf. Funiculus cannabinus, i, m. Tornex, icis, m. Vicke.

Kender-mag, -gnak, -got: der Hanfsamen. Semen Canna-binum Colum. — Cannabis. Plin.

Kender-mag olaj, -jnak, -jt: das Hanföl. Oleum ex se-mine cannabis, ei, n.

Kender-nyövő, adj. kender-tépő, — szaggató: ki a kendert tö-vöstül ki-huzza: der den Hanf ausrupft. Cannabim evel-lens (laborator).

Kender-szár, -rnak, -t: der Hanf-stängel. Calamus cannabinus, i, m. Colum.

Kender-szösz, -sznek, -szt: — tespü: der Hanfwerg, der Abgang vom Hanfe. Stupa, ae, f. Liv. crassior Pars cannabis.

Kender-törő, -rőnek, -rőt: 1. ki azt töri, vágja, tilolja: tilo-ló: der Hanf bricht. Fractor, — purgator cannabum. 2. Kender-törő, eszköz: tiló: die Hanfbreche. Frangi bu-lum cannabinum, i, n. vel Can-nabis. 3. adj. kender-törő malom. die Mühle zum Hanf-brechen. Mola cannabinaria, ae, f.

Kender-tespü, -pűnek, -pűt. l. Ken-der-szösz:

Kender-vágó, adj. p. o. paraszt, alatson aszszonyka: ein Weib. chen vom niedrigsten Zustan-de. Vilioris Conditionis Mulier-cula, ae, f.

Kender-vászon, -nnak, -nt: die Hanf-leinwand. Cannabina tela, ae, f.

Kenderzni, -dereknek, -dez, -deren, dezni, v. atalakult: nimm ziehen, zu sammeln ꝛc. ohne Ge-

ism fristen. Vobis parce — spare ipse tractare aliquem; sparen, schonen, vocare aliquem.

Kendő, -ő́nek, -dőt: 1. Kéz-kendő, kéz-kendő, kéz-törlő zu ha; törülközö kendő Trzb Zwehltuch. Mantile, is, n. Lucil. Plin. Mantelegium, ii, n. Cathol. Asztal-kendő: Tischtuch, Tafeltuch. Mappula, ae, f. Fesz. Schell. Törülő kendő: Handtuch. Mantile, -is, n. Plin. 2. Kéz-kendő: Nasstuch, Schnupftuch. Muccinium, ii, n. Aeno b. Sudarium, ii, n. Suet. Sudarium, i, n. Hyppol. Zsebben hordozó kendő: Nasstuch, Schnupftuch. Muccinium, ii, n. Aeno b. A' kontolkát fejér kendővel meg-törleni, -törülni: Sie Rinn mit einem weissen Schnupftuche abwischen. Candido fronten sudario detergere. Quinct.

Kendődni, -dőm, -dik: gespeichelt werden. Fucari. Cic.

Kendő-szövő, adj. p. o. Faktás: ein Tafelmacher, Tischtuch-Weber. Mantilicarius, ii, m. Plaut.

Kendőtske, -kének, -két: kleine Tischtuch. Mappula, ae, f. Schell.

Kendőzés, -zének, -st: die Schminken, Färbung. Fucatio, onis, f. Hyppol.

Kendőzet, -zének, -tet: die Schminke, womit Jemand sein Gesicht Färbt. Fucatus rubor, i, oris, m. Cic. Fantz közt a kendőzet lezzadott az Oxtrájától: die Farb hat sich mit dem Schweiss unter dem Tanzen abgeschwitzt. Fucatus ille rubor inter saltandum ei per sudorem defluxit. Cic. — Fucata colorati decoctio.

Kendőzetlen, adj. Oxtra: ein ungeschminkter Mensch. Infucatus, a, um. Cic. (non fucata) Gen. Cic.

Kendőzgetés, -zének, -st: das öftere Schminken, Färbung. Fucata colorationes, um.

Kendőzgetni, -zek, -zett, -zegetem, -gess: oft schminken. Fucare. Cic. — metitare. Plaut. — magát, Cic.

Kendőzködni, -döm, -dik: sich mit Farben schminken, anstreichen. Se pigmentare. Terull. se infucare. Plaut.

Kendőzni, -dőzök, -dőz; -dőzött, -dőzni: (kenni, festeni) magát: sich anstreichen, mit Farben schminken, seine Farben schminken. Se fucare. Cic, Rubrica ut tingere, — vel purpurare buccas. Plaut, malas oblinere cerussa. Plaut. Comere genas. Suet.

Kendőző, -ő́nek, -őt: Körög fejére Extra pirosító festék, Schminke, womit sich das Frauenzimmer wieder ein Roth anstreicht. Cerussa, ae, f. Ovid. fucus, i, m. Cic. rubricata, ae, f. Plaut. Valaki kitrájját kendőzővel megfesténi: einen die Farben wohl machen. — Ein Weinen schminken. Intingere alicui genas rubricata. Plaut. — Fuco illinere. Cic.

Kendőző-festék árúló, -ő́nek, -őt: ein Schminken, Farben Pigmentarius, ii, m. Dig.

Kendőzött kéreztő, -ő́nek, -őt: ein Schminken, Farben verkaufer. Pigmentarius, ii, m.

Kendőző víz, -zének, -zet: das Schminkwasser. Aqua ad fucandum. Aqua Cosmetica, ae, f.

Kendőzött, participium. festett, pirosított, kéreztetett: p. o. Extra: ein angestrichener, geschminkter

Wenigen, nur gar sämbtnes? gar gesämbtes Gesicht. Cerussata facies, Cic. facies fuco circumlinita, ei, f. Duncke Kendö-zött Arczúnyok: angesalbtes, gefärbtes, gesämbtes Gesichte. Cerussata — cicurata —. Cic. fuco picturata mulieres. Ovid. Szagos vízekkel kendözött: mit wohlriechenden Wässern gesalbt, gesämbt. Fucatus aqua Cosmetica. Officin. perfusus liquidis odoribus: Horat.

Kendözö víz, -znek, -zet: szagos arcza mosó, v. kézpitö víz: ein wohlriechendes Gesichts Waschwasser. Aqua Cosmetica: Officin.

Kendözteti, -tetek, -tet; -tetem, -teti magát: sich anschminken, gesämbten lassen: se cucurbe fucari. Cic.

Kenedék, -nek, -ket: kenöts, kenöcske: ein Salbe. Unguentum, ti, n. Plaut. illinamentum, ti, n. Eccl. Anect.

Kene-fenö, adj. p. o. Ceros, Salben macher, Unguentarius, ii, m. ein Quacksalber. Unguentarius, ii, m. Cic.

Kenegetés, -nek, -st: das Gesalbtwerden. Crebra facta unctio, -onis, f. Cic. die Salbung. Linitus, us, m. Eccl.

Kenegetni, -getek, -get; -getem, -geti: gyakran meg-kenni: oft gesalbet. Crebro ungere. Cic. oft salben. Unctitare. Plaut.

Kén-ércz, -rencke, -rcz: ein gesalbtes Erz. Sulphuratum metallum, i, n. Plin.

Kenés, -nek, -st: das Gesalbtwerden. Unctio, onis, f. Cic. die Salbung. Unctus, us, m. Cic. Unctura, ae, f. Cic. Unctus, us, m.

Appul. A' tsömört kenés által kell el-üzni: den Leut muss man durch Gesalbungen treiben. Nausea unctione depellitur.

Kenés-fenés -nek, -st: Quacksalberey. Ungventaria, ae, f. Kenés-fenés után élni, -kenegetni: von Salben leben. Sein Brod damit suchen. Ungventariam facere.

Kenéshez-való, adj. p. o. Szoba: ein Salbstube. Hypocaustum unctorium. Secund. Plin.

Kenesö, l. Kenyesö.

Kenet; -nek, -tet: ix, Kenedék, kenöts, kenöcske: ein Salb. Unguentum, i, n. Plaut. Festö kenet: eine Schminke zum Anstreichen. Pigmentum, i, n. Cic. Jó illatú, jó szagú kenet: eine sehr wohl riechende Salbe. Exquisitissimum unguentum. Appul. Kendözö kenet: ein Schminksalbe. Foliatum, i, n. Martial. tetanothrum, i, n. Plin. Szemöldök-festö kenet: Salbe die Augenbraunen zu schminken. Callis blepharum, i, n. Grac. Galen. Szent kenet: das Christus, Eccl. Salbol. Chrisma, atis, n. Oleum Sanctum. ei, ti, n. Szépitö kenet: eine Schminksalbe. Tetanothrum, i, n. Plin. Szöre-kopasztó kenet: Salbe zum Haar wegzunehmen. Psilothrum, i, n. Martial. Utrol-só kenet: die Letzte Oelung. Extrema Unctio, ae, onis, f. A' kenet jó illatú, jó vagy rossz hász szagú: die Salbe ist wohl riechend, und gut- oder übel riechend, stinkt. Unguentum fragrat, Martial. bene vel male olet. Cic. — fragrat olet. Virg. Bajnoktok' kenete: die Fechter-Salbe. Cerö-ma, atis, n. Martial.

Kenet ércz, -necke, -cz: Kupfer ärtzt: eine Salbe von Kupfer.

Negotiator unguentarius, ii, m. Cic. Adj. kenet árúló (árcos) bolt: ein Parfümerladen. Myropolium, ii, n. Plant.

Kenetes, -esnek, -est: kenet készítő, -tsináló; zum Parfümiren gehörig. Unguentarius, a, um. Flor. at.

Kenetestke, -kének, -ket: das Parfümiren. Unguentum, i, n.

Kenetherz-vabó, adj. zum Parfümiren, Pomadiren, ü. d. g. gehörig. Unguentarius, a, um. — Scentze: eine Pomade: Büchse. Unguentarium Vas, i, atis, n. Plin.

Kenetkészítés, -esnek, -est: die Parfümerkunst. Unguentaria, ae, f. Sc. ars. Kenetkészítéssel élni: eine Salbe machen, sein Haar salben. Unguentariam facere. Plaut.

Kenetlen, adj. ungesalbt, ungesalbet. Non illitus, non unctus, a, um. Cic.)(kenetes.

Kenetni, -netnek, -net; -netem, -neti. salben — pomadiren, parfümiren. Ungi Curare.

Kenet-szelentze, -tzének, -tzét: ein Salbenbüchschen. Myrotheca, ae, f. Scrc.

Kenet-szelentzétske, -kének, -két: ein kleines Salbenbehältniß. Myrothecium, ii, n. Cic.

Kenet-tsináló, -ónak, -ót: s. kenetes: der Salben macht. Unguentarius, ii, m. Horat. 2. adj. kenet-tsináló mester-ség: Salbenmacherkunst. Unguentaria, ae, f. Sc. ars. Plaut. — azt ürni: das Salbenhandwerk treiben. Unguentariam facere. Id.

Kentt, adj: kenetett: gesalbt. unctus, a, um Cic.

Kinezet, -tnek, -tet: ánfló-golás: das Einsalben in den Wein. Condimentum vini, i. e. f. Inspersa facta perfumatio, aromatis.

Kinezni, -nezek, -nez; -nezem, -nezni: ánfló-golni (büdös-köves ruhával mig-fojtani) p. o. a bort a hordóban: den Wein einsalben, Einsalbung geben. Condituram medelan addere vino, perfundere. Inspergere vinum.

Kengyel, -nek, -t: 1. ló-szerszám-nak ein Steigbügel, Steigeisen, womit der Reiter auf das Pferd steigt und sonsten im Reiten die Füße in Ordnung stellen hat. Stapes, edis, f. Subsellares Stapedes quibus pedes equitantis insistunt. Kengyelbe tenni lábait: die Füße in die Steigbügel setzen. Stapedibus indere pedes. Comen. kengyelig ére á víz: das Wasser steigt bis zum Steigbügel. Aqua stapedes usque pertingit: Itzt eben jetzt bis ich das kengyelt: wo Fischer stehen auf den Steigbügel mit beyden Füßen. Timore percussus, deatco pedibus quaereitat stapedem. Prov. kengyele (talpalloja) a nak: ein Steigeisen, oder Steigbügeln über den Ausgespannten Füßen. Stapedium Caligarum (Hungarica caruca), ü, n.

Kengyel-futó, -tónak, -tót: der Läufer. Cursor, oris, m. Cic. Első kengyel-futó: Oberster der Läufer. Protocursor, Martin. kengyel-futási tsak mest tanúlya: ein Läufer der sich auf den Füßen übt. Exercipes, edis, m. Gloss.

kengyel-futó á Sak-játékban: der Läufer, im Schachspiele. Cursor in ludo latrunculorum

(Scacchorum). Pseudo-Ovid.

Kengyel-szíj, -jnak, -jt: mellyen a kengyel-vas függ: ein Steigriemen. Corrigia staphia, ae, f. lorum, in quo stapia pendet. Festus.

Kengyel-vas, -snak, -sat: Lust Bügelreifen, Plattreifen, Steigbügel. Stapia, ae, f. Isac. Vet. Lab-mentö kengyel-vas: a' vidas loron ülö, kotsis' jobb lábának a' szárán: Lus Schuhriemen. Stapes ferreus pedem antrorsum dextrum contra temonem tuens, pedis, ei, m. Festus.

Kény-gyertya, -tyának, -tyát: büdös-köves faból, vagy fátska: ein Schwefelkerze, Lus Schwefellicht, ein Schwefelfaden, Schwefelfölzlein. Ellichnium sulphuratum, ii, i, n. Stat. Sulphuratum, sc. filum, vel lignum. Martial.

Kenig. Conj. kedig, sedig, pedik, penig. aber, und, er doch. Autem, vero, quum tamen. Cic.

Fagadgya, kenig magam látt am: nu bringt uns, da ists uns doch selbst gefallen sehr. Negat, quum tamen ego ipse viderim. Cic. Ein arzt mondám, ö kenig azt feleté-ig szegte vala? nu aber antwortete er? — Ego hoc dixi, ille autem respondit. Cic.

Kenitni, -nitek, -nit, -nitem, -nitti: kenegetni. oft sul-bern, schmieren. Unctitare. Plaut.

Kén-kö, -önek, -övet: der Schwefelstein. Sulphur, uris, n. Eleven (cégetörlen) kén-kö: natürlicher, oder unbrennbarer Schwefel, so wie der Natur selbst Lang Lus entnommen wird. Nativum, sen vivum sulphur. Wagt. Ló (atlyadék) kén-kö: der Roßschwefel, so nach Thierarzneykunst Lus entnommen wird. Sulphur caballinum. Wagt. Sárga kén-kö: gelber Schwefel. Sulphur factitium, flavum, virginum. Vogt. -lutetum. Ovid.

Kén-kö bánya, -nyának, -nyát: die Schwefelgrube. Fodina sulphuris, dis, f. sulphurea, ae, f. Digest.

Kén-kö bűz, -zek, -zt: der Schwefelgeruch, -gestank. Odor sulphureus, vel — sulphuris, is. Plin.

Kén-kö máj, -jnak, -jt: der Schwefellebber. Hepar sulphuris, atis, n. Officin.

Kén-kö salak, -knak, -kot: der Schwefelspießglanz. Scoria sulphuris, ae, f. sulphur caballinum, ni, n. Wagt. s. kén-kö.

Kén-kö szag, -gnak, -got: s. kén-kö bűz.

Kén-kö tej, -jnek, -jet: der Schwefelmilch. Lac sulphuris, ris, n. Officin.

Kén-köves, adj. büdös-köves: schwefelicht, schwefelhaltig. Sulphuratus, a, um. Plin. Sulphureus, a, um. Id. kénköves ebö: der Schwefelzweig. Sulphurea sphuria. ae, f. imber sulphureus, eus, bris, bi, m. kén-köves fatska: Schwefelfölzlein sulphuratum lignellum. i, n. Martial. kén-köves forrás: der Schwefelbrunnen. Fons sulphureus, ris, ei. m. kénköves fürdö, kén-köves viz: der Schwefelwasser. Agua sulphurea, ae, f. Plin.

Kénkövesités, -sneke, -st: die Schwefelung. Sulphuratio, onis, f. Ten.

Kén-fö-virág, -gnak, -got: büdös-kö-virág: die Schwefelblumen, Flos sulphuris, ris, m. Vogt.

Kenni, -ncek, -ni, -nem, -ni, valakit királtyságra kenni: emelni, királtyá tenni: in

mannhen zum Königen salben.
Aliquem in Regem ungere. facere alicui potestatem (per unctionem saccam) regnandi. Curt.

~~2. Azt kente (fogta) rá vagy reá, mint mire vmit ängstlichen,~~
~~tlen mit sich adfinxit. Cic.~~

2. Azt á gonosz tselekedetet ö kentte (fogta, költötte) reám: immit sich Verbrechen hat mir angedichtet. Alle mihi Crimen illud adfinxit. Cic. 3. A' maga szennyét reám akarta kenni: háritani mázolni: seinen Gestank auf einen andern schieben. Notam suae turpitudinis in me voluit transferre. Cic. — mihi sordes suas illinere. Plin. A' maga vétkét másra kenni: sein Verbrechen einen andern aufbürden, schieben, sich auf einen andern schieben, sein Gewissen einem andern beflecken. Culpam a se in alium avertere. Cic. transferre. Cic. Valakire vétket kenni: einen eines Verbrechens beschuldigen. Crimen alicui intendere. Cic. — in aliquem confingere. Cic. — conjicere. Caes.

4. A' nyilakat régen mérgezett kentik: suttogták — megmert fel tsuda szitten sie Pfeile mit Gift bestreichen. Ca. lamos veteres veneno tinxerunt. Curt. 5. Arany-ezüst kenni a bíró' kezére: á bírót pénzzel megveszteget ni: die Hände des Richters mit Gold tinktur bestreichen, den Richter mit Geld bestechen. Pectus auratione delinire judicem. v. corumpere. Nep. 6. Ha nem kened pró kátorod' marckát (ha pénzzel nem tartod, nem kiz latod ötet), hahad á pörödd: der schmiert, der füttert bestet. Axios si non ungitur, iter tardius con-

tinuatur. Prov. 7. Vajjat kenni á kenyérre: reá kenni, azzal meg-kenni: Butter auf das Brod schmieren, streichen. Super illinere butyrum panem. Cato. 8. Másra kente á maga gonoszságát: más vá dolt árcul, tett vétkét mas sein böse That auf einen andern geschoben. Culpam suam in alium vertit.

Liv.

Kenni-fenni: kenecke-fenecke, kenfen; -nene; -ni; kentefitek magát: sich schminken. Se fucare. Voss. Circa faciem ad juvare. Plaut. Az asszonyok magukat kenik fenik: fentik, szépsittik: die Frauen schminken sich, streichen sich. Mulieres se fucant, illinunt. Plin.

Kennyé-tevé szerint p. o. folyvák dolgai: seine Sachen gehen schmutzig. Prospere ejus procedunt. Cic.

Kennyen, adv. puhán nevelett, -tott gyermek: ein Kind, das zärtlich erzogen worden ist. Mollius habitus puer. Tacit. blande-, indulgenter educatus puer. Cic. Nem kennyen: nicht nach seinem Willen. Non ex sponte sua. Cic.

Kénnyen kenetkedni: Igen kénnyére-, igen szabadon, p. o. új szavakat költeni: neue Wörter machen, sich unnütze Worte machen. Prolicenter verba fingere. Gell.

Kennyén uralkodó: ihr Herr, Despota, ae, m. Dominus, et tyrannus, i, m. dominus arcis i, is, m. Lucret.

Kenő, -nöncs, -nött: 1. Kenet, nöts, ire: ein Salbe. Unguentum, i, n. Plaut. illinamentum i, n. Cael. Aur. 2. Ki mást kenni szokott: der schmiert. Unctor, oris, m. Cic. Hattest kenő: ein Tüncher Pfleb. Pollinctor, oris, m. Appul. 3)

Zemmenne, -inein Zimmer hinein gehen. Una nox intercesserat. Cic.

közbe-vetőleg, adv. közvetve: mittelbar. Interveniente alio. Gell. cum interventu alicujus. Id. Mediate.

közbe-vetett, adj. dazwischen gelegt, -geschoben, -gesetzt, niedergesetzt. Intercardinatus, a, um. Vitr. interpositus, a, um. Cic.

közbe-vetetlen, adv. unmittelbar. Immediate. Gell.

közbe-vetetlenség, -nek, -get: die Unmittelbarkeit. Immediatio, onis, f. Martin.

közbe-vetve, adv. Mittelbarweise. Mediate. közbe nem vetve: unmittelbar. Immediate. Gell.

közbe vetni, -lek, -ett, -ve, -ni: dazwischen werfen. Intergerere. Plin.

köz-bíró, -ónak, -ót: Gezeugniß: der Zeugen Vernehmer. Arbiter, tri, m. Cic. Választott köz-bíró: ein unparteyischer Richter, ein Mittler. Arbiter. Judex pedaneus, icis, ei, m. Cod. Th. Sequester, tri, v. tris, m. Cic. köz-bírót fogadni, rendelni, választani: sich auf den Ausspruch seines Zeugen-verhörers berufen. Compromittere. Cic. adhibere arbitrum. Cic.

köz-bírodalom, -lomnak, -lmat: köz-bíráskodás: zwischen streitenden Regierungen bey ihren Unterhandlungen. Interregnum, i, n. Cic.

köz-bíró hoz tartozó, adj. die

Frequentatio, onis, f. Vulg. Testificatio, onis, f. Vulg.

köz-birtokos, -osnak, -st: ein Mitbesitzer. Compossessor, oris, m. Tertull.

köz-dolog, -gnak, -gat: ein gemeiner Ding. Res communis, is, is, f. Cic. -publica. Cic.

közé, közöd, közöm: mit einer Sache, mit Personen. Quid tua, mea interest. Cic. kinek mi közé hozzá? was einen was Jemanden? Cujus quid interest, vel, referit? Cic. A'hoz ennek semmi köze: ihm hat mit ihm nichts zu thun. Discommunicat. Id hujus nihil refert. hinc nihil cum eo negotii est. Cic. Ketten tartják közöket egyegy adóssághoz: ihrer Zwey wollen einer Schuld halber. Duo prætendunt unum debitum. Paull. Jct. Semmi közök az álnoksághoz a' hiteles igazsághoz: die betrügerischen Künste haben mit der Wahrheit nichts zu thun. Dolosi, et fraudulenti homines nihil negotii cum sincera veritate habent. Cic. A' hitlenekhez nincsen közök az alá Világgal: die Sterne haben keinen Einfluß in die Unternehmungen, in die Schicksale der Menschen. Stellæ nullum influxum habent in terrena. Quint. köze volt valakivel: mit jemit zu thun gehabt. Rem habuit cum aliqua. Cic. A' hol az emberességhez, és jámborsághoz nem fér, a' hol közöd ne légyen. wo die Höflichkeit, und Frömmigkeit wohnt, wo selbst die Höflichkeit verbietet. Quod humanitas

dinnen Zwang will ich gehorchen. Coactu tuo scribam. Cic. Valakit telki-ismérvetére kényszeríteni: ninnen nin Gwirstnn mozhan. Religionem alicui injicere. Ter. Valakit á megfizetésre kényszeríteni: ninnen zu bezahlenn dringen. Aliquem ad solutionem urgere. Ulp. A' szükség kényszerítette tenni a' mi tetszik. Das Gut in unserm Vermögen ist unsere Gehorsam. Die Nothwendigkeit hat uns genommen Vermögen diesen Gehorsam. Necessitas hoc expressit patribus. Liv. Akra, ha nem tetszik nekem kényszeritlek: wenn es dir nicht gefällt, will ich dich nicht zwingen, zwingen: si tibi id minus libebit, non te urgebo. Cic. Valakit valamire nagyon kényszeríteni: jemanden zu etwas sehr treiben, heftig dringen. Perurgere quempiam ad aliquid. Suet. Vi et minis cogere aliquem ad aliquid. Ovid.

Kényszerítés, sztk, -st: das Nöthigen, Zwingen, das Zwang. Adactio, onis, f. Liv. Coactio, onis, f. Cic. impulsus, us, m. Cic. Erőszakos kényszerítés: einen Zwang, Abforderung. Exactio, onis, f. Colum. Erre felett-való kényszerítés: ein äußerordentlicher Zwang. Coactio gravis. Cic.

Kényszerítés nélkül-való, adj. p. o. akarat: ein ungezwungener Wille. Incoacta voluntas, ae, tatis, f. Val. Max.

Kényszerítettetlen, adj. önként-való: ungenöthigt, ungezwungen. Non coactus, incoactus, a, um. Val. Max.

Kényszerítettetni, -tetem, -tettem: genöthigt, gezwungen werden. Cogi, Cic. Kedve, 's akarattya ellen kényszerittetni valamire. Ingratiis ad aliquid cogi. Plaut. Ehségtül kényszerittetni valamire, durch den Zwang zu etwas gezwungen werden. Ja me cogi ad aliquid. Cic.

Kényszerítő, -önek, -ött: valamire: ein Zwingender, der nöthigt, zwingt, zum Thun. Coactor, oris, m. Cic.

Kényszeritve, adv. nem örömest-tselekedni valamit: etwas ungezwungenen Wille thun. Coacte, per vim facere aliquid. Gell.

Ként. assem. lásd, kint.

Kente-fitélis, -snek, -st: kenegetés, kendözés: das Schmieren, Einschmieren. Fucatio, onis, f. Apul.

Kente-fitélni, -télek, -tél; -télte, -télt; -télve: kenni-festeni, p. o. arczát: das Wangen schminken. Fucare genas. Cic.

Kénteken, adj. kénnyelen, kedvetlen; kénnyes ellen-való: brünstig, genöthigt, gezwungen. Coactus, a, um. Cic. Necessitate adstrictus, a, um. Cic. Kénteken vagyok vele, hogy itt maradgyak: ich muß-, ich bin genöthigt-, gezwungen hier zu bleiben. Necesse habeo -, necessitor -, necessitate adstringor, hic haerere. Cic. Kénteken vagy, muszáj-eligedni vele: du mußt ihm nachgeben, ihm willfahren. Contentus esse debes eo. Cic.

Kénteken, adv. kényszeritve, nem örömest p. o. tselekedte ezt: er hat das nur einer gezwungenen Wille gethan. Coactu (Civitus) hoc fecit. Gell.

Kéntelenitni, -nitek, -nit; -nitve: kényszeritni, valakit valamire: jemanden zu etwas nöthigen, -zwingen. Adigere -, cogere aliquem ad aliquid. Cic.

Kéntelenités, sztk, -st: der, m. Cic. Nöthigung, Zwang. Coactio, onis, f. Cic. Zwischen Thelonchus, us, m. Cic. Exactio, onis, m. Apul. Cic.

Kéntelenitni, -nitek, -nit; -nitve: mineck valamire: jemanden zu etwas nöthigen, -zwingen. Cogere, ad aliquid.

Kéntelenség: der Zwang, die Nöthigung. Necessitas, atis, f. Kényszerség, Kedvetlenség: Unwille, Widerwille. Fastidium. Cic. Tedium. Cic. Kényszerségből: aus Nöthigung, Zwang. Coacte. Gell.

Kénteleníttetni, -tem, -tik: valamineck visszra-adátása: ~~[illegible]~~ Vies bemünglegnt Personn, etwas wirken zu gebn. Cogi-, se coactum videre, ad vectigal aliquid. Suet.

Kénteleníteg, -gnek, -get: die Noth, der Zwang, die Nothwendigkeit, der Nothfall. Necessitas, atis, f. Cic. A' kénteleníteg kozza magával: die Nothwendigkeit verfodert es? Necessitas fert secum. Cic. Barát, ság bül mindent, kénteleníteg bül semmit. aus Freundschaft alles?, aus Zwang nichts? Amice requisitus omnia, necessitate adactus nihil. kénteleníteg bül tselekedte: aus Zwang thut es?- thut sie es? Coactus id fecit. Cic. Nints á kéntelenítegnek Szabott törvénnye: die Noth hat kein Gesetz. Necessitas caret lege. Prov. Te hoztát engem erre á kéntelenítegre: du hast mich in diese Noth gesetzt. Tu me in eam necessitatem adduxisti. Cic.

Kénteleníteg szolgálat, -tnak, -tot: durch Zwang dienst. Opera necessaria per coactionem. Cic.

Kénteteni, -tetek, -tet; -tetem, -teti: nögatni, noszogatni, sürgetni, szorgalmaztatni. valakit valamire. jemanden zu etwas antreiben, misstrauen. Cogere Cic. Stimulare. Cic. Urgere aliquem ad aliquid. Cic. Mit kénteted ötet? was nötigst du ihn so sehr? Quid eum cogis? Cic.

Kentt, adj. festett: gesalbt, gesalbt: fucatus, a, um. Cic. unctus, a, um. Cic. Mézeggel kentt fegyver: honiggiftiger Pfeil, honiggiftiges Gewehr. Spicula tincta veneno. Ovid.

Kentt-fentt: adj. gesalbt, gesalbt. Fucatus, a, um. Cic.

Kenve, adv. gesalbt, gesalbt. Fucate, unguendo, Auson.

Kény, -nyneck, -nyt: testes; akarat: der Gefallen, der Gutbefinden, der Wille, die Willkür. Arbitrium, ii, n. Cic. libentia, ae, f. Gell. delicium, ii, n. Martial. Genius, ii, m. Horat. Lágy kény: gegengiltetisse hajlás: die Neigung zur Zärtlichkeit. Inclinatio ad mollitiem. Cic. mollis libentia. Gell. kényeskedik: ~~[illegible]~~ wie ein Kind. Ut lubido fert. Iuvenc. pro arbitratu suo. Plaut. juxta voluptatem suam. Plaut. kénnyel kinyalt ételt: nach seinem Gefallen essen. Delicias vocare. Cic. Te pro arbitratu tuo vocare. kénnyen él: nach seinem Gefallen leben. Indulgere genio. Pers. Ipsa tutari. Cathol. kénnyen nevelni: á gyermeket: das Kind zärtlich erziehen. Delicate-, molliter nutrire prolem. Plin. -tenere educare. Pallad. kénnyen nevelt, -tetett) ifjú: der zärtlich erzogen. Tenere educatus. Id. kénnyen nött fa: ein Baum, der von sich selbst gewachsen ist. Arbor sua sponte. Colum. Ön kénnyen-való ember: ein Mensch, der seinen freyen Willen hat. Homo sua sponte. Cels. kénnyen tartani valakit: jemanden zärtlich halten. Mollitie habere aliquem. Cic. kénnyen tsele, kedvre élni valamit, etwas mit Willkür thun, mit Fleiss thun. Dedita opera facere aliquid. Cic. kénnye, kedve ellen tsele, kedni valamit: etwas wider

Neigung thun. Invita Minerva facere, agere aliquid. Cic. kennye szerint étni: nach seinem Willen leben. Vivere arbitratu suo. Cic. s kennye, kedve szerint osztogatlya á hivatalokat: sin obnigkeitliche Würden theilt nach seinem Belieben aus. Pro libidine defert Magistratus. Cic. kennye szerint esett á dolog: sein Thun ist nach seinem Willen gegangen. Ad nutum ejus res cecidit. Cic. Az ellenség kényet meg-zabolázni: sin Zaum im Zähnen halten. Frena impetum (vim) hostis. virg. A' szoba'ja nem kényre való: seine Stube ist nicht sehr bequem. Cubiculum ejus non est satis commodum. Suet.

kenyér, -nek, -nyerek: das Brod. Panis, is, m. Cic. Alamisna kenyér: ein Brod, so den Armen als Almosen gegeben wird. Eleemosynarius Panis. Eccles. Árespa-kenyér: Gerstenbrod. Hordeaceus panis. Plin. Asztali kenyér: Haus backen Brod. Cibarius panis. Cic. Bor-ba mártott kenyér: ein in Wein gunkte Stück Brod. Vippa, æ, f. Schol. Juvenal. Vos. Boros-, s'füszer-sós kenyér: das Salzmutt. Panis escharites, is, e, m. Poll. intritum panis aromaticum. vini (panis) aromaticum. Búza kenyér: Weitzen Brod. Triticeus panis. Cato. Darab (egy' darab) kenyér: ein Stück Brod. Frustum panis. Cato. Dobogyal szerzett kenyér: mit dem Ruhrit angeschaffens Brod. Laborce comparatus panis. Cic. Dutzos (domós, gyúrtkés, gyúrtkés, púpos) kenyér: ein Jochenig Brod. Tuberosus panis. Egyszerű kenyér: eigfs Brod. Panis kenyér: ein Laben Brod. Panis integer. Étekhez-való (asztali) kenyér: ein feines Brod. Cibarius panis. Cic. Fatat (egy' fatat) kenyér: ein Tischen Brod. Botus panis, i, m. Tac. Egyszerű fatatka kenyér: ein Tischgen Brod. Buccella panis, &c. Gl. Egy' garas os kenyér: ein Groschen Brod. Diobolaris panis. Plaut. Fejér kenyér: weiss Brod. Albus-, candidus panis. Fekete kenyér: schwarz Brod. Ater panis. Tacit. Fél kenyér: ein halb Brod. Dimidius panis. Cic. Egy' font kenyér: ein pfund Brod. Libra una panis. Hor. Fü-fecses boros kenyér: ein Fettmutt. Panis escharites, is, e, m. Poll. intritum aromaticum. vini aromaticum. Hamu alatt (tüz-helyen) sütt kenyér: in der Asche gebacken Brod. Subcinericius panis. Plin. Hamu alatt sütt kenyér: in der Asche gebacken ist. Asche Brod. Subcinericius panis. Panis, quem cinis calidus percoxit. Bibl. Egy' hajas kenyér: ein Fisch Brod. Morsus panis. Fi kenyér. Haus backen Brod. Panis domesticus — cibarius. Cic. Fiacker sütt kenyér: ein Fiacker gebacken Brod. Ipsilticus panis. Plin. Hszára szelett kenyér a' lá tojáshoz: ein lang geschnittenes Brod zum weichen Sotten. Panis in longitudinem sectus. Jocobi exhauriendo Karaj (karej) kenyér: ein Schöpf

ein Kauf-, Stück Brodes. Cen-
sum (centum) panis. Virg. Ke-
gyelem kenyér: sós Gyúrtabrod.
Panis precarius, Curt. Kemen-
czében sült kenyér: nin Brod,
sos im Backofen gebacken
ist. Clibanicus panis, Ovid. Ke-
mény kenyér: festes Brod.
Durus panis. Sen. Késöben sült
(Cassáü, ki-szárított) kenyér:
ein Zwieback. Panis bis co-
ctus. Nolt. — decoctus. Stat.
exvidus, Plaut. kis kenyér:
Kenyérke: nin Ein Brodgen.
Panicellus, i, m. Barth. Koldultt
kenyér: ein buttrichtes Brod.
Emendicatus panis. Köles ke-
nyér: sos Hirsebrod. Miliacei
panis. Koukolyos kenyér:
nin Trespen Brod. Loliatus
panis. Korpa kenyér ko-
polenata-való kenyér: nin Klay-
en, ohne Hülse Brod. Panis
furfuraceus, — furfuraceus. Gell.
— Cani ceus. Pannus. Kovászos
(kovászszal sültt) kenyér: gä-
säuret Brod. Panis fermen-
tatus. Cels. Kovászotalan (savanyú
kovászt nélkül sültt) kenyér: ei-
ungesäuret Brod. Azymus pa-
nis, Const. Apic. kör kenyér:
Brod nach dem brustin, wonach
tere vons Klayen sich mit bestrend, ge-
mindet Panis secundus, Hor. Segetus.
Lanzer. communis. Cic. kuko-
rica kenyér: nin Türkisch
Brod. Panis fago pyraceus,
— ex Zea mays. Linn. Lágy
(puha) kenyér: nin buchenes
Brod. Panis mollis, Cic. — ce-
ceus. Plin. Meg-áldott ke-
nyér: sos gesegnetes Brod.
Benedictus panis. Eccl. Men-
nyei kenyér: sos Himmel Brod.
Ambrosia, ae f. Cic. Celestis pa-
nis. Eccl. Minden-napi kenyér:
sos tägliches Brod. Quotidia-
nus panis. Bibl. Nehéz (sót
ki nem sültt) kenyér: Brod, das
nin Klay gesessen, weil es nicht
aus zu backen. Plumbeus panis.
Pek. Blese. Panaszos kenyér:
nin Brod, sos man nimmes nicht
gönnet Panis invidiae, — ex-
obprobratus. Plaut. Pár-ke-
vászos kenyér: mit Pem ge-
säuret Brod. Fermentaceus
panis. Isidor. Pék kenyér:
sos Backen Brod. Panis a
pistore —, a proprola emtus.
Cic. Penészes kenyér: schim-
licht Brod. Panis mucidus
Plaut. Pirított kenyér: ge-
röstet Brod. Tostus panis.
Ovid. Piatzi kenyér: nin Brod,
sos am Marktplatz ge-
kauft ist. Forensis panis.
— qui in foro venditur, emitur.
Sidon. Próféont kenyér. Com-
miss Brod. Panis castrensis,
Tac. — Gregarius. Gloss. Pi-
ros (dunos, dunkrot, szür-
kés) kenyér: fächsenes Brod.
Subcretus panis. Rozs ke-
nyér: Rocken Brod, Secu-
Brod. Panis secalinus, — si-
ginus. Plin. Savanyú
kenyér: sauren Brod. Oxy-
lepes is, m. Panis acidus.
Plaut. Sütetlen (zátolás,
szijjas, szaporá-
nyos) kenyér: nin ungä-
gr backenes (sonst gutes)
Brod. Inexcoctus —, non
bene coctus —, crudus —,
densitatem agro sam —, vel
vadium habens panis.
Jen. Egygy sütet kenyér:
nin Backen Brod. Unius
coctura panes. Szaporcat-
tan (mellyet nem akar jól meg-
tekint) kenyér. nin nicht aus-
gebackenes Brod, — das nicht
gut gesaurt, nicht gesäuert
Brod. Panis infrendus,
qui non angesäit, nec fer-
mentesäit bene. Plin. Igen
szegény kenyér. festnest
Brod. Improbus panis.
Marcial. Egygy szeles
kenyér: nin Schnitte

Knod. Fragmentum (quadra) pa-
nis. Gell. Szentelt Kenyér:
Szent Szüzeknek Knod. Bene-
dictus panis. Szent Pános' ke-
nyere: Pus' Josephnis knod.
nincs Jövöst. Siligua (secato-
nia. Plin. Egyfél szita ke-
nyér: nin Grossus knod, so
knon ninnen Julb kimaradt Mas-
la gyúrattan ijszt. Panis ma-
jor ex semi Quartario fari-
na coctus. Tömött Kenyér:
nin Diestus-, spissus knod
Densus panis. Tselédi ke-
nyér: Pus' Gesindeknod. Pa-
nis plebejus. Ser. — fami-
laris. — Secundus. Horat.
Tsoromólyos fekete Kenyér:
Szörnyszmosó-, gnob Knod.
Brevidus panis. Plaut. Vare-
trogós Kenyér: Steinicht
Knod. Lapidosus panis.
Ser. Vajas Kenyér: Butt
tasz Knod. Panis butyro
illitus. Zab Kenyér:
Zabasz knod. Panis ave-
naceus. Plin. Zsáktás (Ki-
nem Sütött, szijjas, szap-
panyos) Kenyér: pöndöglt
Knod. Panis uvidus, vel
densitatem aquosam ha-
bens, — radium habens.
Ser. A' Kenyér meg-enyhü-
ti a' gyomrot: meg-szünte-
ti az éhséget: Pus Knod stil-
lat den Morgen, den Hun-
gre. Panis sedat famem,
Luxe. tenit stomachum.
Horat. A' Sütetlen (zsáktás)
Kenyér meg-fekszi-, meg-
terheli a' gyomrot: Pus in-
ausgebackne Knod belaidet-,
belüstigt, bespeiwent den
Magen. Pus ex coctus panis
Onerat stomachum. Cic. Vata-
kinek a' Kenyérben Mérget
adni: einem Gift im Knode

geben. Dare alicui Venenum in
pane. Cic. Egyfél szalat-, egy-
Karaspás Kenyérre sints. nr Ju-
Szin bistan Knod. Nec oleum
sordido panis habet. Colum.
A' korbáts nekü minden nap
Kenyérre: nr Just sin Knitzsen
immer nüst den Riechel. Es
vapulaveris. Plaut. Tisztességes
Kenyérre van: Pr Szyt nin
lichtes, szépönes Knod. Ho-
stum habes Panem. Kenyé-
ret tápláltá a' tyúk-fiakat:
mit Knode "füttert" "nourrissant" nr sin
gr Hünner. Pane alit Gal-
na pullos. Colum. A' tenge-
ri útazók kétszer sültt keny-
ret élnek: sin Sinnfassener
sun Schiff knod. Navigatores
vesuntur pane nautico. C.
Az in Kenyeremet ejti: az en
szolgálatomban vagyon, az
dedelemmel él: nr. eszt nr
Knod. Meum comedit panem
Inct. est in meo servitio. Ut
Meg-ettem már Kenyeremet
nek javát: meg-idösöttem
ish bis jetzo Arbeiten gnow
den, in dem Alter zu gnow
wen. Aetate jam provec
erate sum jam sum affecta
Cic. Ovo admodum provec

Cic. Egyfél Kenyéren (egy
vör) lenni valakivel. Knj
sammen (eben. Convivere
cum aliquo. Quinct. Igne e
Deus et aqua. Prov. Se. uti.

A' szegény emberek-is néha
fejér Kenyeret eszik: ang
dere Armen. in dere Noth is
bis weilen nin wenigstes Knod
Quandoque egregios panes
coctitur honores. Prov. Ma
-is jó Kenyeret enni: an
wärts. isst nirg gut Knod
nsten. Abdera pulcra Teio
rum Colonia. Strabo. Kenyé
ret hámozni, hántani, ha
tani, hajalni, héjalni. Sin
Kinder. Pus Knods abgeschnit
Panan coctice privare. Cic.
decorticare. Plin Crustam pa

ni adimere. Plin.
nyeret kéregéi: nin
Knod nicht zu kneg
sus panem Suum
Keldülésnél Kenyé
nn rasztalnt Kenyé
nn nyílt Pus Kenyé
dicato cibo pasc
Minden nappi Kenyé
szakadva, sulyos
gal Kenyér: nin
nn Unterhalt
Gnossze gnessen.
ma petit. Sec.
Szakajtani: Kenyér
winden. Panem
formare. Cato.
tsinálni (Kenyér
után azt daga
nincsenek, nin
rinam aqua
dna tractation
Senec. Kenyér
tretten. Panem
Pita az idén
neve: nin
rnus Knod, A
acatum est ha
Kenyér árúló, -bo
Knod: Nin Kenyé
n. Sloss.
Kenyér-bél, -kock
Zimmer, -Pfen
panis, a, f.
nis. Plin.
Kenyér-Béli-Vicáry
Pfalzgrafen-
mica, a, f. P
Kenyérbül tsina
tovább, es tö
Knods gemach
nacci militis
Kenyér' domója, -
gyúrtéje, - pa
gyúrtenem k
panis, beris,
Kenyér-éleszto -
bül, deszkáb
éleszto, Sau
sáv, sáv-k

ni adimere. Plin. Nem tud kenyeret keresni: nem weisz szin Brod nilst zu bekommen. Nesit panem suum promereri. Cic. Koldulással keresi kenyerét: nem nassaltat sich mit Betteln. nem isst sein Brittel brod. Mendicato cibo pascitur. Ovid.

Minden napi kenyeret lelke szakadva, sulyos fáradtsággal keresi: nem suchet sein Brod nicht zu bekommen. Untersucht mit grösster Gefahr seines Lebens. Cibum e flamma petit. Sex. Prov. Kenyeret szakajtani: szakasztani: Brod wirken. Panem defingere, formare. Cato. kenyeret betsinálni (kovászt tenni), az után azt dagasztani: Brod einmachen, und kneten. Farinam aqua spargere, et assidua tractatione perdomare. Senec. kenyeret sütni: Brod backen. Panem coquere. Cato Pita az idén a' kenyérnek neve: nin mazsnens-, thrünnes Brod. Argentea Vomere aratum est hoc anno. Prov.

Kenyér árúló, -lónak, -lót: ein Brod-Thun kaufer. Panarius, ii, m. Gloss.

Kenyér-bél, -lnek, -lt: die Brod krümer, -schmollen. Medulla panis, ae, f. pars mollior panis. Plin.

Kenyér-béli-virág, -gnak, -got: die Schafgarbe. Achillea Ptarmica, ae, f. Plin.

Kenyérbül tsinált, adj. p. o. katonák, es több e' félek: von Brod gemachter Soldaten. Panacei milites. Plaut.

Kenyér' domója, -jának, -ját: -duttza, -gyúrkéja, -púpja: der Aufgeknüpfene trom Brods. Tuber panis, beris, n. Plin.

Kenyér-élesztö, -öncek, -öt: kovasz" bül, deszt-ébül, és át. készitett élesztö, savanyitó, tzök, pár, pár-kovász: der Brüm-

Kenyérés, -snek, -st: Kenyéres pajtás: der Brod Kamerad. Convictor, oris, m. Cic. A' jó a' jónak kenyéresse: a' jó a' jóhoz ösömest adgya magát's egygyütt étsek: Gleich und gleich gesellt sich gern. Die Gütten sind gütes Brod Kameraden.

Kenyéres kosár-fákvak, -sarcat: der Brod Korb. Panarium, ii, n. Sec.

Kenyéres kosarcatska, -kosarcska: das Brod Körbchen. Panarium, i, ii, n. Tac.

Kenyéres tádátska, -kának, -kát: kenyéres fiók: das Brod Gesperrthen. Panariolum, i, n. Martial.

Kenyéres tarisznya, -nyának, -nyát: ein Brodtornister, worinnen man Brod fut, trügt, oder aufhebt. Panarium, ii, n. Sec. Sistartia, ae, f. Bibl.

Kenyéres társ, -snak, -sat: -pajtás: der Brod Kamerad. Convictor, oris, m. Cic. Convictor, oris, m. Cic.

Kenyéres társaság, -gnak, -got: Brod Kameradschaft. Contubernium, ii, n. Cic. Contubernii necessitudo, -dinis, f. Tacit. Communitas vitæ, et victus, atis, f. Cic.

Kenyérezés, -snek, -st: das Brod essen. Comestio solius panis, onis, f.

Kenyérezni, -zek, -zett: tsak kenyeret enni: nur Brod allein essen. Solum panem comedere. Inst.

Kenyér gomba, -bának, -bát: das Brod Schwamm. Agaricus lactiflnus, i, m. Linn.

Kenyér-haj, -jnak, -jat: kenyérkéj. die Brodrinde. Crusta panis, ae, f. Plin.

Kenyér ir, -znek, -zt: das Brod schmeckt. Cerealis sapor, oris, m. Plin.

Kenyér kaszáj, -jnak, -jt: -kaszé, -kaszéj. die Brods Krümmen,

nin Brodes Brenf, - Stück, —
Fesanz. Crustum (frustum) pa„
nis. Virg.

Kenyerke, -kének, -két: kenye„
retske, kis kenyér: nin Brod„
chen, Steines Brod. Panicel„
lus, i, m. Plin.

Kenyér-kosár, -sárnak, -sarat:
nin Brodkorb. Panaria cor„
bis, e, bis, f. com. Perse. Pana„
rium, ii, n. Secund. Plin. A' ke„
nyér-kosarat valakinek az o„
va elöl el-tenni: nimm ihm
Brod Korb Jésum Jüngern, Cibum
(panem) alimi deducere. Tacit.

Kenyér-kosarka, -kának, -kát: nin
Brodkörbchen. Panariolum, i, n.
Martial.

Kenyér-leves, -nek, -t: Nin Brod„
Süppen. Intritum jurulentum
ex pane, jusculum e pane ma„
cerato. i, n.

Kenyér-liszt, -nek, -tet: kenyérnek
-való liszt: Das Brodmehl. Fa„
rina panaria.

Kenyér mezö, -önek, -öt: Das Brod„
feld tágos tiresség, hol á Ma„
gyarok á Törököt 1479ben de„
rekason meg-verették Ex délyben.
Das Brodfeld. Panis Cam„
pus. pi. m. locus, Ein Plan„
ties cognovis instare prosusa, in
Transsilvania. Bethus.

Kenyér-morzsa, -zsának, zsát:
Nin Brosamen. Mica panis, ae,
f.

Kenyér-morzsalék, -nak, -kot: Das
Brod Brösslein. Mica panissa,
f.

Kenyér-pörzsök, -nek, -öt: Nin
Mundgontionnn: Orales portio
nes, ium, onum, f. pl. dem„
sum, i, n. Pitis.

Kenyér püpö, -pnak, -pöt: kenyér-
domo, -dutz, -gyürke: Das Aus„
gebrüsene vom Brode. Tuber
panis, eris, n. Plin.

Kenyér-sütés, -nek, -t: Das Brod
brechen. Panis coctio, onis, f. P
-pistura, ae, f. Plin.

Kenyér-sütö, -önek, -öt: nin Bro
Bäckerr, Ein Bäckerr. Pistor pa
rius, ii, m. Cic. A' kenyér-sütö á lisztb
teszt át gyurr, dagaszt, és abb
kenyeret süt vajol, oszt á
kemenczébe hánnya, s ki-
ti: Das Brod bäcken nurft
mussle ninnen Teig, und Bro
tut ihn, drennet sbrennet, nu
Brod süber, mit Wasser pfeif
sür in den Backofen, und b
chet nis? Pistor ex farina
cit massam, depsit eam, di
format exta panes, pose im
ponit furno, et excoquit. Co

Kenyér sütö asszony, -nynak, -ny
Die Brodbäckerinn. Panico
ctoria Mulier, is, eris, f. Chri

Kenyér-sütö eszközök, -nek, -k
Das Bäckerr Werckzeug. Ar
ma Cerealia, orum, him. n. Vi

Kenyér-szakasztás, -nak, -t:
nyér-vájolás: Das Brod wa
chen. Formatio panis, onis, f.

Kenyér-szegés, -nek, -t: -szel
Das Brodschneiden. Fract
panis, onis, f. Plaut.

Kenyér-szelet, -nek, -tet: nin
Schnitt Brods. Plagella pa
nis, ae, f. Tacit. Panis quad
la, ae, f. — frustulum, i, n.
put.

Kenyér' szüke, -kének, -két: K
Brodmangel. Penuria p
nis, ae, f. Luc. — victus. V

Kenyér-tartó hely, -lynek, -lyet
nin Ort, wo man Brod auf
hebt. Panarium, ii, n. Ser.
Cella panaria, ae, f. vel pen
aria, ae f. Cic.

Kenyér-torta, -tának, -tát
Ein Brodtorte. Torta pana
ria, ae, f.

Kenyér-vesztegetö, -tönek, -tö
Brodbeb kenye, he
nyéb ember: ein Brodver
ein nützigner Brod fress

Zwd Wurm. Abdomini suo na-
tus. Cic. Artotrogus i, m. Plaut.
Fenges consumere natus. Hor.
Panisperda, ae, m. vulgo.

Kényér-virág, -gnak, -got: pere-
mér, [redacted] körömke, tür-virág:
Sir Ringelblume. Calendula,
ae, f. Linn.

Kényes, adj. kedvére tartott, patyo-
lat által nevelett, pulha: zärt-
lich. Delicatus, a, um. Cic. Mol-
lis, e. c. Ovid. [redacted] Fasti-
diosus, a, um. Cic.)(Vásott.
A' kényes válogat az ételben,
finnyáskodik: nim Kenyérre
tudna nüst tenlen Jénissen
nur Kinyst die beste. Delica-
tus deligit escas. Cic. Ké-
nyes beteg: nim Kranke Leute,
den Schmerzen nicht wehe thut
gern Leute. Aegre, impatiens
doloris. Ovid. Rüst kényes
ember: nim zärtlicher
Mensch. Fastidiosus homo,
i, inis, m. Cic. Igen nagyon
kényes: nur ist zu sehr wehe-
zärtelt. Est indulgentia ni-
mis corruptus. Cic. Kényes
étel: nim delicates Essen. Vi-
ta delicata. ae, f. Cic.

Kényesen, adv. zärtlich. Delicate,
Cic. molliter. Cic.)(Ke-
nyarúan. Kényesen lépsted-
ni, lassan baltagni: kesére
érkezni: Jochtmahend" wollü-
stig [redacted] und langsam nim Jene
gehen. Fastidiosis uti
mollioribus. Cic. Kényesen
beszélni, — á' szavakat ej-
teni: sim Worter weich, und
affectirt aussprechen. Eli-
gere verba. Persii. Putri,
de togae. Cic. Kényesen
élni: delicat und zärtlich
leben. Delicate, et molli-
ter vivere. Cic. Valaki' ké-
redzni kényesen (büsz-
kén, hegyeskén) felelni: ni-
mand Zitter stolzlich antwo-

mare. Superbius preces alie-
nas accipere. Taut. Kényes-
járni: stolzirlich nüssen ge-
hen. Fastuose (pedibus pulmo-
neis) incedere. Plaut. Kény-
szeritett tartani (gyengén nevelni)
valakit: jemanden Sehr de-
licat halten, ziehen. Deli-
cate alicuem enutrire, totum
habere. Cic. Kényesen tar-
tott gyermek: ein Kind sam
man alzärtlich wachsen ist,
ein Hätschelkind. Puer in-
dulgenter (delicate et mol-
liter) educatus. Quinct.

Kényesíteni, -sítek, -sít, -sítem,
-sítti: kényessé tenni a'
gyermeket: die Kinder
verzärteln. Liberos indul-
gendo corrumpere, habere
eos justo indulgentiores. Flor.
— delicatos —, petulantes fa-
cere. Cic.

Kényeskedés, -kének, -két: kényes-
ség: ein Kränner Hätsch-
ling. Deliciae, arum, f. Catull.

Kényeskedés, -nek, -st: finyás-
kodás: die Zärtlichkeit im
Essen und Trinken. Fastidi-
um in cibo et potu. Cic.

Kényeskedni, -dem, -dik: va-
lamivel kényeskedni: sich mit
etwas zu wehren, -stolzi-
ren. Gloriari re aliqua. Cic.
superbire, Cic. magnos sibi
sumere spiritus. Ces. se fa-
stuose efferre. Cic. delica-
tum se exhibere. Sec.

Kényeskedve, adv. affectirt &c.
Affectate. Quinct.

Kényes-lakás, -nak, -st: fris
lakodalom, gyenge elédeletek
— való élés: die Delicatessen
in Essen, und Trinken. Lauti-
tia, ae, f. Petron.

Kényesö, -nek, -ét: kényesö, ele-
ven kényesö: das Quecksilber.
Mercurius, rii, m. Wagt. Argen-

tum vivum. i, n. Plin. hydrargy-
rum, i, n. Plin. Az kinesö kig, és
az értzetet meg-emészti: das
Quecksilber frisst immer, und
zinnfrisst im Metallen. Argen-
tum vivum est liquidum sem-
per, et coercedit metalla. Comen.

Kénzesös, adj. p. o. Arvosság: je-
de Arzney, worinnen was
Quecksilbre kommt. Mercu-
riale sc. medicamen. tis, c.
Wurst.

Kénycsövel fel-elegyitlö mü-
hely, -tynek, -lyt: ein Ort
(Werkstatt) wo man die Metal-
le mit dem Mercurio, oder
Quecksilber calcinirt, oder
in eine Materie bringet, da-
mit sie zusammen hält.
Officina amalgamationis,
a. f. Wurst.

Kénycssig, -gnek, -get: die Wei-
chheit, Zärtlichkeit. Molli-
ties, ei, f. Cic. Arbitrii sui se-
ctatio, onis, f. insolens Spi-
ritus, ûs, tus, m. Tacit. Gyen-
gélkedö kénycsség: die Verzär-
telung. Nimia indulgentia. a,
f. Cic. Türhetetlen kénycsség:
die unerträgliche Zärtlich-
keit. Intolerabilis mollities.
Cic. — insolentia Spiritus.
Tacit. A kénycsség nem ö-
nest takarödzik pokrötzal:
ein Verzärtelter verzehret
sich nur selbst. Nimius quidem fasti-
dit centones. Cato. Ki az
ö kénycsége meg nem enge-
di: der wird seine Stolz nicht
zu lassen. Hoc insolentiâ ejus
non admittet. Ter. nec arrogan-
tia Tacit. Cic. Egy szoknak
kénycségre az emberek: so
wenden die Leute Verzär-
telt. Sic hominum effæmi-
nantur —, emollitur animi.
Cic.

Kénycsetés, -snek, -st: Liebko-
sze szerint-való tartás: die Ver-
zärtelung. Nimia indulgen-

tia. a, f. Cic.

Kénycztetni, -tetek, -tet; -tetem
-teti: p. á gyermeket: gyengi
deden bánni vele. Das Kind
zärtlen. Puerum indulgendo c
rumpere. habere cum justo
dulgentius. Flor. Jesus kö
nyeztetni: sein Leib hunge
talen. Corpori indulgere. Ne k
nyeztesd á testedet: halte d
Leib nicht so zärtlich. Noli
Corpori tuo tantum indulg
Ter. id mollitie habere. Cic.
tientam curare. Pers.

Kénycztetö, adj. p. o. Atya: ein
Vorsteher, der seinen Sohn hu
förtzieht. Pater (filium) n
dulgendo coercumpens. kén
ztetö, m. Magát kénycztetö
ember: einer, der sich zu
zärtlich stellet, seinen
Neigungen zu viel fol
gut. Nimis se (sibi) indul
gens homo. Terent.

Kénzteten, 1. Kénzelen.

Kép, -pnek, -pet: 1. ember
kép, ábrázat, teremet, tek
tet: das Gesicht, ein Mu
reflicher Gestalt. Forma
figurea humana, Ipecies
Forme humane. Cic. fa
es, ei, f. Quinct. 2. degen
kép: ál-arctza: ein Lar
ein Gemüthes Gesicht. La
va, ae, f. Horat. 2. Bálvá
kamis istennek képje: ein G
tzen bild. Idolum, i, n. Bib
Simulacrum, i, n. Cic.
ragott, festett ércz, rajzol
kép: das Bild, Zeichniß.
figies, ei, f. Vuct. icon, o
f. Plin. imagó, ginis, f. C
[illegible] Vala
nek eleven képe: einer
gnen gutartigen Bild.
Imago alicujus ad vivum
expressa. Cic. Elö kép: e
Original. Originale, lis, n
Exemplari kép: das Urbild
Autographum, i, n. Tyma
exemplare, aris, n. Cic. Fa

nün fölgnmuns' Zild. Lignea imago. Cic. Gyonyorü szépes kép: nün gnüsztigns' Zildnisz. Amena, magnifica imago. Cic. Hasonlitó-(extra-) kép: Das Pontnü. Imago, inis, f. Faj talan képek: unzüchtigs Gnmüsdte. Lasciva Pictura. Inst. Faragott kép: nün gnschnitztns' Zild. Sculptile, lis, n. Ord. Festett kép: nün gnmahlts' Zild. Imago (tabula) picta. Cic. Telig emelt kép: kün üllö kép: nün fulb gnhauns' Zild. Bas-relief. Opus anaglyptum. Rigi cleink' füstös, füst-fogta, -lepte képek: durchgnrte alte Zilder der Vorfahrn. Imagines Majorum nostrorum fumosa. Cic. Gyönyörüséges kép: nün Gnsichtigns' Zildnisz. Amena-, magnifica imago. Cic. Hasonlitó-(extra-) kép: Das Pontnü. Imago, inis, f. Cic. Lustos kép: nün Ausgnarbeitns' Zild. Icones impuras, Cic. Ipsurae. Cic. Légycsele kép: von Flingern bnsehmützter' Zild. Imago muscis obsessa, et contaminata. Cic. Ez annale legjobban el-találtt képe: Eins' ist dessen Ins' Sehn gut gnroffnen' Zild. Haec est ejus optime expressa imago. Plaut. Nyomtatott kép: gndrucktes' Zild. Impressa effigies. ae, ei, f. Suet. Pontok, kal festett, ivott kép: Das Miniatür Gnmüschte. Imago punctis picta. Rajzolt kép: nün gnzeichnetes' Zildnisz. Imago delineata. Plin. Demosthenesnek kőből öntött képe: Des Demosthenis Ebenbild aus Erzlzte. Imago Demosthenis ex aere. Cic. Festett kép: nün

illuminirtes' Zildnisz. Illuminata imago. Voss. Szines (festett) kép: nün gnmahlts Zild. Colorata-, picta imago. Tacit. Tsudálatos kép: Just Gnachtn Zild. Scatiosa, miraculosa imago. Tökéletes en el-készültt kép. nün vollkommen transparentigns' Zild. Exacta effigies. Proper. Gyonyorü, mint az isott kép: bildschön. Forma excellens, eximia forma. Ter. Szakasztott képe az athyának: ver sucht in allen dem Vatter gleich, oder ähnlich. Ore re. feret Patrem. Virg. Szakasztott képe ez annak: Ver sucht — jnnern Sinn nün Herrn gleich. Est exemplar ejus imaginis. Plin. Szemem elött forog a képed. Du schwebst mir vor den Augen. Os, vultus tuus ante oculos mihi Versatur. Cic. Az ártalmas képek meg-vesztik szemeinket: Die gefährdten Gnmüther gehen in Augen. Obscenae imagines oblegunt oculos. Terb. A' képek nek tisztelete, -tisztelési: Die Verehrung der Zilder. Cultus imaginum. us, m. Eccles. Képeknek tisztelete-len segek: Die Unehrerbietung der Zilder. Ignominiosa imaginibus illata, d. f. Aloxeia, d. f. Quinct. kepet fatra irni: kajzolni: nün Zild an der Wand Zuichnen. Imaginem in pariete delineare. Plin. képet faragni: nün Zildnisz schnitzen. Imaginem sculpere. Cic. Signum exsculpere. Quinct. A' képet festik, Metszik, öntik: das Zild wird gnmahlt, gnschnitzelt, gnegossen. Imago pingitur, sculp-

pitur, fundítur. Plin. Ha„
sonlítto (actra) képet feste„
ni: Porträt mahlen. Ima„
ginem alicujus pingere„
Cic. Valaki képét gipszből
(massa-pasából) ki-áhcá„
zolni: einen Porträt hera„
Gypsse giessen. Effigiem
alicujus ex Gypso effor„
mare. Colum. 4. kép-„
ircás, kép-festés: das Ge„
mählde. Pictura, ae, f. Cic.
Árnyék-kép: rajzolat:
der Schattenriss. Sciagra„
phia, ae, f. pictura, qua li„
neas modo extremas um„
bræ circumscribit. Quinct.
Görög Honának a képét
le-festeni: der Heimath
Bildniss mahlen. Simula„
crum Helenæ pingere.
Cic. 5. kép-oszlop, osz„
lop-kép: die Bildsäule.
Statua, ae, f. Justin. Az
utsza közepén álló kép:
die Bildsäule mitten
auf der Gasse. Simula„
crum in media platea
stans Cic. Ezüstből öntött
álló-kép. ehern silberne ge„
gossene Bildsäule. Ex ar„
gento fusa statua. Cic.
Elefánt-tsont kép: eine el„
fenbeinerne Statue. Eburnea„
neum signum. Cic. Vala„
kinek jól találtt képe:
eine Statue die genau
getroffen, den eigentlich
vorstellt, der sie vorstel„
len soll. Iconica statua,
ae, f. Plin. iconicum si„
mulacrum, i, n. Suet. Lo„
von ülő faragott kép: ei„
ne Statue zu Pferde.
Statua equestris. Cic. Kép
tsinált mannyú kép: kor„
perlich gemachte Statue.
Statua elegantis operis.
Cic. 6. képzelés, szín-kép,
die Vorstellung. Idea, ae, f.

Cic. A' dolograk képei a„
elmébe nyomatnak: die
Ideen der Dinge werden
im Gemüthe gestaltet. Re„
rum notiones in animo
fiunt. Cic. 7. kép (sz„
kasztott módgya) va„
rete: Modell, Muster, Vor„
stellung einer Sache. Ma„
ma rei alicujus. Cic. A' ke„
gyességnek igaz képét a„
ni: des Wahren Ebenbild
Jövendő Emlékezet bevonásban
Veteram pictatis imagi„
dace. Cic. Olyan képet
ni Valamiének: kevésre be„
tsülni: etwas für ge„
ringe halten. Aliquid pa„
vi æstimare Plant. — fac„
re —, pendere. Cic. Előtte
a' képe, hogy' fog ez majd
tűnődésimagában: ich stelle
mir es hier, wie wir sie
wohl dem über Gedanken
Repræsento mihi, in qua
is adolescentes sollicitudi„
Cic. Előttem a' képe azon
gonosz tselekedetnek: je„
ne Ruchlosigkeit stellet
sich mir im Gemüthe vor
Obversatur mihi (menti
mea, in animo) imago
sceleratæ illius facinoris
Cic. Cato, képe vólt a
jámborságnak: Cato war
ein Vorbild der Tugend
Cato exemplum fuit vir
tutis. Cic. Tőlbök vette
képét rend-tartásoknak
Man hat sich Ihre Mäßigung
zum Gesetze genommen. Ab iis No
mam desumpserunt
stitutorum suorum, vel
rituum suorum. Cic.
Tremény: die Gestalt, die
Person. Forma, persona,
species. Cic. Kiváltt képes

kép, -ének, -pet: Bild, Gestalt, Gemälde, Abbildung, Vorstellung, Idee, Begriff, Einbildung, Einbildungskraft, Phantasie, Gedanke, Meinung, Ansicht, Urtheil, Vorurtheil, Gesinnung, Denkart, Sinnesart, Gemüthsart, Charakter, Person, Gestalt, Figur, Form, Gattung, Art, Schein, Anschein, Ansehen, Vorwand, Deckmantel, Maske, Larve, Gesicht, Antlitz, Angesicht, Miene, Mine, Ausdruck, Ausdrucksart, Redensart, Redefigur, Redeart, Redeweise, Sprache, Schreibart, Schreibweise, Vortrag, Vortragsart, Vortragsweise, Beschaffenheit, Eigenschaft, Art und Weise, Manier, Methode, Verfahrungsart, Verfahrungsweise, Lebensart, Lebensweise, Sitte, Gewohnheit, Gebrauch, Mode, Ton, Tonart, Stimmung, Laune, Grille, Einfall, Gedanke, Idee, Begriff, Vorstellung, Einbildung, Einbildungskraft, Phantasie

Kép-tartó, ... Ein Ding, das Etwas hält. Portex, egis, m. tanuló képében vagyok itt. ... Personam sustinere ... Ulius personam sustinco hic. Cic. Galamb képében jelent-meg: nur ist in Gestalt einer Taube erschienen. In forma Columbæ adparuit. Tertull. Jupiter Amphitryó képébe öltözött: Jupiter hat sich verwandelt in Gestalt des Amphitryo. Vertit se Jupiter in imaginem Amphitryonis. Plaut. Másnak a képében igyargatlya a dolgot: nur heimlich ein Commissionsamt. ... Obtinet fiduciariam Operam. Cas. Mi képpel vagyunk a' Varosnak: wir sind Statt Abgeordneten, — Angestellten. Delecti — Nep. Legati sumus Urbis. Cic. Képet mutatni: sich stellen. Se simulare. Cic. Képét (Arcképét) másnak magára venni: einen Andern Person annehmen. Induere alterius personam. Cic. Valaki képét viselni: einen Andern Statt vertreten. Fungi aliena vice. Liv.

Kép, -psnek, -pet: Bild, Gestalt, Angesicht: ein Zusammt, Surrogat. Hasta, æ, f. Cic. Lancea, æ, f. Varr. ap. Gell. Egygy képspet által ütték, és igy halálra: nur ist mit einem Dinge gestochen, und so getödtet worden. Hasta transfixus, vierdurch. Cic.

Kép. patient, képpen, akképp, akképpen: auf jener Art. Eo modo, ea ratione. Cic. Semmi kép, vagy —képpen: auf keine Art. Nullo modo, nulla ratione. Cic.

Kép-árcos, -snak, -st: ein Bildersammler. Iconophila, æ, m. 2. adj. s. o. Kép-árcos bölt: ein Bil-

Kép-bálvány, -ának, -át: ein Bild Götzendiener. Iconoclasta, æ, f. Gr. &c.

Kép-bálvány, -ának, -át: ein Bilderstürmer. Iconoclasta, æ, m. Gr. &c.

Képe, -pének, -pét: Kalongya, rakás, tsomó: ein Knäuel, der Knäuel (Garnides) Zwirn, auf einem Felde. Acervus frugum (frumenti); Capsticum. f. Könnyü a képe mellett kalászt szedni: a' masé bül költeni: von einem andern Brüdel ist leicht zügeben. De alieno facile est sumtum facere. Prov. Ex alienum Corio facile est secare loca. Prov.

Képe-bíli, adj. képét-, szemét-lyét viselő: der einen Person vorstellet. Personam alienjus sustinens. Cic. ein Person angenommen. Personalis, e. c. Ulp.

Képe-buza, -zának, -zát: ein Bund Getreide. Gelima tritici, æ, f.

Képekkel trifrázott, pacta. s. o. ivó-pohár: ein mit verschiedenen Bildern gezierter Trinkgeschirr. Scyphus, i, m. Cic.

Képen, præp. gyanánt, helyett: gleich wie. In stax. Cic. A' dolog e' képen vagyon: die Sache ist so beschaffen. Res ita comparata est. Liv. mind más képen van a' dolog: die Sache hält sich ganz anders? Res longe aliter est. Cic.

Képes, -sneke, -st: Reife-kötö, zö: der Garben bindet. Manipularis, -ris, m. Ligator manipulorum. oris, m. A' képesek megalkudták a' tsöplést: die Garbenbinder haben ein Accord, Abmachung, einen Handel ge-

gnis Sanguinem gnesso Sanc.
Mergifices partionem fecerunt
de tritucatione.

Képes, adj. jedes, illendö, kelle-
mes, tehetséges, tehetséges, vag-
tehetös. anständig, gezimmend,
schicklich, wohlanständig. De-
cens, atis, o. Ten. Condecens, ntis,
o. Gell. Conveniens, ntis, o. Cic.
decens, a, um. Cic. ✠ Képtelen-
Képes aggodnom. wohlstän-
dig ist, was sich nicht ziemt.
nimm. Decens est, ut angar.
Cic. Képes dolog: nimm gezie-
mende Sache. Decens res, Ten.
Képes (tehetséges, tehetö) do-
log: glaublich-, wahrscheinlich
ist me? Verisimile est. Cic. Ké-
pes (különös egy) ember: ein
sonderbarer Mann. Specialis
homo. Capitol. Az igazság leg-
képesebb jószágnak tartatik:
die Gerechtigkeit allein ist
die vortrefflichste Tugend.
Una est excellentissima vir-
tus Justitia. Cic. Képes, hogy
ezt a könyvet ki-adhgiam.
wohlanständig ist es, dieses
Buch herrn zu geben. Aequum
est, ut libenm hunc edam.
Cic. Képes mindenre: der
ist zu allem fähig, nütze-
taugt. Idoneus ad omnia.
Horat. Nem képes ezt el-hin-
ni: allein wünn mir zu glau-
ben. Absurdum (ineptum) es-
set hoc credere. Cic. Nem
képes ezze magamat ad-
nom: das darf zu thun
steht mir nicht an. Dedecet
me hoc facere. Nep. Non est
conveniens huic rei me ad-
dicere. Quint. Képes valva-
risággal fogadni valakit.
jemanden mit allen Ehren-
bezeugung aufnehmen, empfan-
gen. Decenti cum cultu exci-
pere aliquem. Liv. Ezze-és
képes vagyok: auch zu dem
bin ich fähig. Potis sum hoc
facere. Cic.

Képesen, adv illendöen, schön
geziemend, anständig. Condece-
nter loqui. Gell. Képesen ke-
lelni magát valakihez, ve
valaki iránt: gegen jemand
sein benehmen mit einem
Condecenter se gerere erga
quem. Idem.

Képes-ház, -znak, -zat: Képes-
szála, -szoba: ein Zimmer
Zierat, Zierlichkeit, Zierde,
wo man sie hinwünscht, Ge-
mach, u. s. g. einstellen.
Pinacotheca, e, f. Plin.

Képesint, adv. illendöleg, ke-
pés modon p. o. el-beszélle
ni valamit. etwas ge-
schicklich vorzutragen. Adpo-
site, competenter, congru-
enter enarrare aliquid.
Cic. Képesint tetsel öröme-
zkedben, wie Leute von ein
gewöhnig einen Freund
haben. Condigne gaudere re
bis gaudium habere. Cic.

Képes modon, l. Képesint.

Képes-szalma, -tának, -tát:
ein Zierbett gestreuet. Poe-
le, es, f. Nep. Collectio tätra-
rum Pintarum in Oeco col-
catarum.

~~Képes-tóte~~, l. ~~t. képes-szalma~~

Képesség, -gnek, -get: ein
Fähigkeit. Capacitas, atis,
f. Cic. Képesség (tehetség
ség) van à tanulásra: es
hat eine Fähigkeit zu lernen,
einen Geistes Docilitatem habet inge-
Nep.

Képes-szerint, adv. p. o. sich
auf einen anständigen Weg
sie wünnen. Decenter se
exinarc. Ovid.

Képes szín, -nek, -et. die Fä-
higkeit. Pulchritudo, inis, f.
venustas, atis, f. Cic.

Képes-szála, l. képes-szalma.
Képes-szoba. l. képes-ház
Képest: -hez képest, -hez kép

868. K.
in Anpassung, in Ko
in Übereinstimmung. D
A' bátyához képest
angyal: in Vergleic
sem's ältern Bru
seinem ältern B
ver nin fugnl.
senio: comparat
est: A' dologhoz
was Angelegenhe
ser. Pro re nata
idöhöz képest: n
Pro tempore. Cic.
höz képest: in
sicht) auf unsere
Ad hoc vel rem ten
Frorem. Cic. Ex
pest In Anseh
Respectu mei. Ex
pest disseni. m
nimm wohlstim
loben. Pro digni
re aliquem Cic.
pest Korest to de
pest gnes za wom
sung so gnoßm
in pest, gnstan
isti pro tantis M
tivatalodhoz k
tettel eleget: in
nes Amtes pest
gnthun: in pest
digkeit mich, mic
sen. Pro munere
tione muneris) n
officium tuum, pe
sti, mihi integr
te praestitisti. C
képest ö boldog
ist nn Glückseli
batus est. Cic.
pest minden em
nek tart: gegen
nen allen Leuth
Prae se nemines
nem. Cic. | Trac
Filio dulcit. Cic.
mi Virgilius h
sius ist gen

868 - K.

in Ansehung, in Rücksicht, in Vergleichung. Respectu. A' bátyához képest egész egy, angyal: in Vergleichung seines ältern Bruders gegen seinen ältern Bruder ist nur ein Engel. Fratri suo seniori comparatus, angelus est. A' dologhoz képest: nach Beschaffenheit der Sache. Pro re nata. Cic. Az időhöz képest: der Zeit nach. Pro tempore. Cic. A'mi időnkhöz képest: in Vergleichung unserer Zeiten. Ad nostrorum temporum rationem. Cic. Én hozzám képest In Ansehung meiner. Respectu mei. Ezekhez képest diesen - mag valakit: einen wegen seiner Würdigkeit loben. Pro dignitate laudare aliquem. Cic. Erődhez képest Verglichen deiner Stärke. Pro tua virtute. Cic. Ahhoz képest, hogy: in Vergleichung, da. Pro eo ac

Speciem effingere. Cic. 2. Sich
denken: sich vor-
stellen. Repraesentare. Cic.
Speciem alicujus rei praebere.
Curt. Hijában-valóságokat
képezni magának: sich allerley
Sand nichtige Dinge ein-
bilden. Inanes species ani-
mo figurare. Curt. 3. Jo-
kat képez magának: nach
va tarttya az Orrát: sich
bilden: sich wichtig nim. Super-
cilium attollit. Prov. Multum
sibi arrogat. Cic. Animo
Coelum ferit. Prov. 4. Vala-
ki' büntetését képezni: vor-
mozni; strafkomödiazni: ei-
nen' peinlichen Prozeß machen,
jemanz strafft vorstellen.
Repraesentare alicujus sup-
plicium. deprecate refer-
re. Cic.

Képező, -önek, -öt: einer
der bildet, formirt. For-
mator, oris, m. Plin.

Képezödött, partic. gebildet.
imaginatus, a, um. Lact. ef-
fictus, a, um. Cic.

Képezteini, -tetem, -tenie: ge-
bildet werden: formari. Cic.
Istenni hasonlatosságra képez-
tettünk. wir sind nach Gottes
Gleichnis Gottes gebildet. Ad si-
militudinem Dei facti et effor-
mati sumus. Cic.

Kép-faragás, -nak, -t: das Bild-
hauen, die Bildhauerey. Sculp-
tura, a, f. Vitr.

Kép-faragáshoz-való: zum Bild-
hauerey gehörig. Plasticus, a,
um. Tertull.

Kép-faragó, -ónak, -ót: der Bild-
hauer, Bildschnitzer. Sculp-
tor, oris, m. Plin. Artifex statua-
rius, -fici, ci, m. Vitr.

Kép-faragó mesterség, -gnek, -get:
die Bild-hauer-Kunst. Ars statu-
aria, ae, f. Plin. plastice, es,
f. Plin.

Kép-fedél, -nek, -delet: -mentel

zet Platten, oder Cruzifix über
den Altaren, damit die Bil-
der nicht beschimpfet werden.
Meniscus, i, m: Grae.

Kép-festés, -nek, -t: das Mah-
len. Picturatio, onis, f. Arel.
gendi, actus, f. Plin.

Kép-festö, adj. p. o. ecsetetske: ein
Pinsel, Mahler-Kunst-Pinsel
Penicillus, i, m. Liv.

Kép-imádás, -nak, -t: die Ver-
ehrung der Bilder. Imagi-
num f. Grae.

Kép-imádó, -ónak, -ót: ein Ver-
ehrer, Anbether der Bilder. I-
nolatra, ae, m. Grae.

Kép-irás, -nak, -t: 1. ein Ge-
mählde, ein Bild. Pictura, ae
Cic. Igen parázna kép-irás
sehr unzuchtige Gemählde
Lasciviss ima pictura. Sue

Pontozó kép-irás: ein Mini-
ren. Imago punctis picta
A' kép-irás gyönyörködtet
á Szemeket: die Augen ver
tzen sich an einem Gemähl
Oculi tenentur pictura.

2. der Mahler, Brustbild
gung eines Gemählden. P
ctura. Cic.

Kép-irással ékesített etett: gemah
Picturatus, a, um. Virg.

Kép-iró, -ónak, -rót: ein Ma
ler. Pictor, oris, m. Cic. Hi
kép-iró: ein vollkommene
Mahler. Pictor perfectus.
Rossz kép-iró: ein schlech
Mahler, ein Pfuscher-Mahl
Rhyparographus, i, m.
Tökéletes kép-iró: ein vo
kommener Mahler. Perfe
ctus pictor. Cic. A' kép-ir
képet ir: der Mahler ma
Bilder. Pictor imagines p
git. Cic. Apelles derék ké
iró volt: Apelles war ei
trefflicher Mahler. Ap
les pictor erat egregius. Ho

Kép-iró, adj. p. o. Szabadság: ein Muster-[illegible] Pictoria libertas, ae, f. Tert.

Kép-irósag, -gnate, -got: ein Mustern: ein Muster-[illegible] Kunst. Ars pictoria, artis, f. Kép-irósagot üzni: ein Kunst ein Mustern treiben. Artem pictoriam exercere.

Kép-irós kodni, -dom, -dik: Kép-irósságot üzni: einen Mustern abgeben, ein Mustern treiben. Fungi munere pictoris. Cic.

Képitzkelni, -kelek, -kél: kerét lábát hányni, vetni p. d a' sárba, vagy vízbe esvén: mit groszsire Müh sich treffen mit dem Wasser kämpfen winden. Conari cluctari-, eluctari e caeno, ex agua.

Képitzkelödni, -döm, -dik: l. Képitzkelni.

Kép-másza, -sának, -sát: ein Abbild, nach genommenes Bild. Imago imitatione expressa, ginis a, f. Cic. Ez az ein képiem másza: Das ist mein Portrait. Ista est copia vultus mei. Haec est effigies ex me configuriata. Pell.

Kép-menyézet, -nyecke, -tet: fedele á farcagott képnek, hogy az essö ne érje: ein Platten oder Dachel über der Nasen, damit dem Angen sie nicht begegne Regen Comae. Menisc us, i, m. Trac.

Kép-metsés, -nyecke, -st: Kép-faragás: die Bildhauerey. Caelatura, ae, f. Plin. excisio imaginum. onis, f. Vitr. Sculptura, ae, f. Vitr.

Kép-metszö, -nyecke, -öt: Kép-faragó: ein Bildhauer, Bildgraber. Artifex statuarius, ii, m. Vitr. Sculptor, oris, m. Plin. Calator, oris, m. Cic. toreutes, ae, m. Trac.

Kép-mutatás, -nyak, -st: Kazug tettetés: ein Gleißnerey, Heuchelung, die heuchlerische Zeit sich nicht fromm stellt, da er es doch nicht ist. Hypocrisis, is, ios, ios, f. Eccl.: Pietas -, sanctitas ficta, simulata, Cic. Species quaedam adsimulatae virtutis (pietatis). Cic. Nem illik á jámborhoz á Kép-mutatás. es Strohet nimmt fromm zu werden die Heuchelung nicht an. Non cadit in virum bonum simulatio. Plaut. Virum bonum simulatio non decet. Cic. Nem tetek, nem tudok á Kép-mutatáshoz: Ich gleißnerey ist nicht mein Werk, ich verstehe nicht zu heucheln. Simulatio non est mea. Terent. Kép-mutatással mást megtsalni. ein heuchlerisches Gesicht annehmen, und einen Andern betrügen. Fingere vultum, et decipere alium. Caes. Gyülölöm a' kép-mutatást: ich hasse die Heuchlerey. Non fero sanctitatis simulationem. Odi pietatem fictam. Cic.

Kép-mutatás nélkül-való, adj. ungeheuchelt. Infucatus, a, um. Cic. Sincera fides. es, ei, f. Liv.

Kép-mutató, -ónak, -ót: hazug képet mutató, Heuchler: ein Gleißner, Heuchler, Heuchelgeist. Hypocrita, ae, m. Eccl. Simulator, oris, m. Cic. Speciem pietatis praeferens, entis. P. P. egyenes szivü. A' kép-mutató hazug képet mutat, tetteti magát, szineskedik: ein Heuchler stellt sich fromm, da er es doch nicht

nisst ist. Hypocrita fictam
praefert sanctitatem
Cic. A' kép-mutatót gyü-
töli az Isten: Gott hasst
den Heuchler. Deus odit
simulatorem. Terent.

Kép- öntö, -önek, -öt v. -ője, -ét, -ét, -ök, -ét, -ei, -eit, -eiket, -eikben, -eikből, -eikhez, -eikig, -eikkel, -eikre, -eiken, -eikért, -eikül, -eikké, -eikként

sen. Monstra dicere. Plaut. — logni. Cic. — Olly képtelen dolgot gondolni sem lehet: semmi sem nincs annyira abentsenuralis, hogy azt gondolni ne lehessen. Monstrose cogitare tam nihil potest. Cic. Soha ennél képtelenebb dolgot nem láttam. ich habe nichts ungereimtes gesehen. Quo vidi nihil absurdius. Cic. Nincs képtelenebb e' világon, hogy sem mint az emberekben: nichts ist närrischer in dieser Welt als die Menschen, als die Unvernünftigkeit. Nihil est absurdius in mundo inhumanitate, feritate morum. Cic. Képtelen fara-ja test (csunda formája test) test: eine wunderbare Leib. Monstruosum corpus. Cic. Ez hitelre képtelen: Lächerlichen: unglaublich ist es: das ist von der Glaublichkeit entfernt. Fidei absonum est. Liv. incredibile est hoc. Cic. Képtelen (ijesztő —, szörnyű) haragság: eine entsetzliche Lüzze. Abominabile —, horrendum —, terribile mendacium. Cic. Képtelen a' jóra: nie ist zum Guten einfältig. Minus aptus —, idoneus ad bonum. Képtelenség: eine Unbilligkeit Unvernunft. Iniquum desiderium. Cic. Képtelen (alkalmatlan) mindenre: nie ist zu allem einfältig. Ineptus ad omnia. Horat. Képtelenség: Unsinnigkeit Unvernünftigkeit. Insulsitas, atis, f. Ter. Absurdum quid. Cic. Fonák kül foredalt vissza-járó képtelenség: ein Umgereimtes, Unvernünftiges Ding. Res absona, Cic. -absurda, Cic. incredibilis, incredibilis, incredibilis. Cic. perturbata, et confusa. Cic. Más az nagy képtelenség: das ist ein ganz Unvernünftiges? Jam hoc absurdum et inconveniens fatum est.

Képtelenül, adv. illetlen módon orsmányúl, szütül: absurde, ungereimt, ungereimt. Absurde. Cic. inconvenienter. Ter.

Kép-törő, -önek, -öt: kep-dúló: ein Bilderstürmer. Iconoclasta, vel. iconoclastes, ae, m. Gr.

Kép-üreg, -gnek, -get: Templom- vagy más hár' elein fal kerek-formára hagyott üresség, melly be valami szentnek faragott képe helyheztetödik: die Bildernische, Niche. Loculamentum, i, n. Vitr.

Kép' vasa, -sának, -sát: dárdának, vagy a' lándzsának vasa: die Lanzen-Lancea, ae, f. Ferreum praefixum hastili, i, n. Virg. hastile ferreum. lis, i, n. Cic.

Kép-viselő, -lönek, -löt: valaki személyének hely-tartója: ein Stellvertreter. Personam alterius sustinens, entis, m. Cic. vicarius, ii, m. Cic. Királyi kép viselő: dem Personal: Personalis Praesentiae Regiae in judiciis Locumtenens, Meghatalmazott kép-viselő: ein Bevollmächtigter (Stellvertreter)

Jág: unvernünftiges, Unvernünftigkeit, Unvernunft, Unschicklichkeit. Absurditas, atis, f. Incredibilitas, atis, f. Ter.

tus). Plenipotentiarius, ü, m. a' kép-viselöke: Sie abgeordneten, Bevollmächtigter. Depputati, orum, m. abgelegati, orum, m. Tac.

Követ, -vonásuk, -tenak, -tak: Die Gesichts Linien, -Züge. Lineamenta oris, -vultus, us, m. Gell.

Képzelés, -nek, -t: Die Einbildung, Vorstellung, Sie sich ninge in Gedanken machen. Die Imagination. Figuratio, onis, f. Quint. imaginatio, onis, f. Plin. phantasia, ae, f. Sen. Ektelen, oktalan képzelés: ohne Einbildung. Ohne Einbildung. Imaginatio, sen opinio incongrua. Appul. -praesumtuosa. Cic. Gondolom képzelés, die Vorstellung im Gemüthe. Idea, ae, f. Cic. Embernek elmé jében forgó képzelés: Vorstellung von einem Dinge in seinem Gemüthe. Phantasia, ae, f. Senec. A' te képzelésed tovább megy, hogysem kellene. Sie bilden sich mehr ein, als nöthig wären. In tibi plus praetigneas, quam opus est. Tacitus. képzelése valaminek: Die Vorbildung einer Sache. Idea rei alicujus. Cic.

Képzelet, -nek, -tet: 1. képzelés. képzeletekkel játszadozni: phantasiren. aliena loqui. Ovid.

Képzelhetés, -nek, -t: Das Vorstellungsvermögen, etwas sich vorzustellen. Potentia imaginationis, ae, f. Cic. Ennek lázzasztó befolyása felyül-halad egya az ö képzelhetését: Dieses aufmunternde Lob übersteigt sein Vermögen sich eine Vorstellung zu machen. Seditiosa ac turbulenta hujus Deae facies praecellit ejus phantasiam. Tacit.

Képzelhetni, -hetsek, -het; -hetem, -heti: Sich etwas vorstellen. Gönnen. Posse aliquid imaginari. Plin. Nem képzelhetem azt a dolgot: Ich kann mir jene Sache nicht vorstellen. Ich kann mir keine Vorstellung machen. Nam informare concipiendo nequeo. Cic.

Képzelhetetlen, adj. unvorstellbar, das sich in Gedanken nicht vorstellen läßt, unfaßlich. Infigurabilis, e. c. mian. V. képzelhetö.

Képzelhetö, adj. das sich vorstellen läßt. Imaginabilis, e. c. Gloss. V. Képzelhetetlen.

Képzelhetö képesen, v. -képes: mit Einbildungskraft. Imaginabiliter. Tacit.

Képzelni, -zelek, -zel; -zelj: Sich etwas vorstellen. Figurare. Cic. imaginari. Plin. Sibi repraesentare.

Elmejében képzelni valamit: Sich etwas im Gemüthe vorbilden. Sibi aliquid animo effingere. Cic. Valamit magában képzelni: Sich etwas für sich selbst vorstellen. Rem concipere animo. Cic. Képzelt dolgokat magában: Sich allerhand mögliche Dinge vorbilden. Species figurare animo. Cic. Két tiszátlyt képzelnek magának: Sich zwey Könige vorstellen. Sibi duos reges proponere. Cic. Mit képzelni sem tudgya a dolgot: Er kann sich die Sache gar nicht vorstellen. Nec animo fingere, nec imaginari quicquam novit. Plin. Ne notionem quidem rei habet. Cic.

Képzelö, adj. das etwas sich

bildet, - hervorstellbar; sich im Gemüthe hervorstellend. Imaginabundus, a, um. Appul.

b.

Képzelő-erő, -önek, -öt: die Einbildungskraft. Phantasia, a. f. Cels. Vis (facultas) imaginandi. Philos.

Képzelő-tehetség, -gnek, -get. l. Képzelő-erő.

Képzelődés, -nek, -t: die Einbildung, Phantasie. Imaginatio, onis, f. Plin. phantasia, a. f. Sen. Hasztalan képzelődés: nichtige Einbildungen. Inania simulacra. Ovid. Az emberek képzelődései: die Einbildungen der Gemüther. Simulacra animorum. Cic. Valamelly musika-szerszén képzelődésből játszani: nach einem musikalischen Instrumente phantasiren. Musico aliquo instrumento phantasiari. Gemm. Gemm. képzelődéssel nyughatatlanitani: mit Einbildungen beunruhigen. Phantasmare.

Képzelődni, -döm, -dik: sich etwas in Gedanken hervorstellen. sich im Gemüthe hervorbilden. Imaginari. Plin.

Képzelődő, adj. in der Einbildungskraft stehend. Phantastisch. Imaginativus, a, um. Augustin. phantasmaticus, a, um. phantasticus, a, um. Grac.

Képzelőstődni, -döm, -dik: á mesékbe á bam. Phantasiren. Ex ingenio (instrumento aliquo musico) canere, ludere.

Képzelőstődő, -önek, -öt: ein närrischgebildeter närrischer Mensch. Homo fanaticus, ici, i, m. Cic.

Képzelt, adj. tettetős: geheuchelt. simulatus, a, um. Cic. Képzelt, valódi, való tétas, nem tettetett. Képzelt boldogság: eine phantastische, geheuchelte Glückseligkeit. Beatitudo

felicitas, atis, f. Sen. Ein képzelt dolog: ein Einbildungsding. Res imaginaria, - animo adinventa. Cic. Képzelt (állithato H. S. vagy A. P.) alperes: der hervorgestellte Beklagte. Praetensus R. (Cic. Incertus) Lucil. Képzelt Méltóság: eingebildete Würde. Imaginaria fasces. Liv. Képzelt Szabadság: eingebildete, nichtige Freyheit. Imago libertatis. Tacit. Képzelt (tettetett) szeretet: geheuchelte Liebe. simulatus amor. Cic. Ják képzelt-tábor: nur ein vorgestellt Lager, od. trügerische Armee. Imaginaria Militia. Suet.

Képzelmény, -nynek, -nyt: Einbildung. Phantasma, matis, n. Augustin.

Képzeni, -pzek, -pez; -pzem, -pzi: képzeni, gondolni: sich einbilden, - vorstellen. Imaginari. Plin. praefigurare. Lactant. repraesentare sibi, vel aliquid animo. Curt. Képzem elmémben: ich stelle es mir etwas in den Gedanken. Mente et cogitatione mihi aliquid depingo. Cic. Valamit képzek magamban: ich sinne was aus? Aliquid intra me confingo. Cic. Ipsum Deum animus mihi repraesentat. Cic. Gondolattal mindent lehet képzenünk: wir können uns im Gemüthe alles vorbilden. Nobis quidlibet animo ac cogitatione effingere possumus. Cic. Nota Képzik (reimlike) elöttem: mir kommt es vor, ich meinen mich halb und halb. Képzik elöttem annak lenni: es kommt mir vor, ich meinen es sey.

Kép'zés, -sнek, -st. l. Képzelés.

Képzet, -tнek, -zetet: Képzelet, Vorstellung im Gemüthe. Phantasia. a, f. syn. Képzetem bey elöttem allott: in mea mente fingebam. Jtaque ante te oculos mihi obversabatur. cic.

Képzett, adj: was nur gebildet ist? Imaginatione repraesentatus, a, um. Plin. Ezek mind csak képzett dolgok: Sinsen alles sind nur eingebildete Dinge. Haec omnia saltem imaginatione sunt perceptа, ne dicam defixa. menta. Plaut. Képzett mondás: ein eingebildetes Wort. Imaginativum dictum. cic.

Képző, adj. was bildet, in der Einbildung bestehend. Imaginarius, a, um. Capitol. Magának sokat képző: der sich viel einbildet. Arrogantius de se sentit. cic.

Képző-erő, -önek, -őt: Die Einbildungs-Kraft: Vis (facultas) imaginandi. Philos.

Képzödés, l. Képzelés.

Képzödni, l. Képzelni.

Kérdegélni, -gélek, -gélt, -gélem, -géli. oft bitten. Rogitare. Plaut. Kérdegél, hogy tsakhedgyem-meg: er bittet, daß ich ihm folge. Rogitat, ut faciam. Plaut.

Kérdeni, -rdek, -rdj, -dem, -di: Kérdezni. fragen. Interrogare. cic. Quaerere. cic. Nem azt kérdek, a' mit kérdek: Du gibst mir nicht die rechte Antwort, als ich begehre. Aliud mihi respon-

ac rogo. cic. Azt kérdi-tőlle Jus? fragt sich Jus. Hor. Quae abste. cic. Azt kérdez-tem, hogy — Ich fragte ob — Illud ne a me requiras — cic. Miért kérdezi azt töllem? warum fragst du mich das? Quid me id rogas? cic. Okát kérdeni, ist — nach der Ursache fragen, warum — Causam quaerere, quamobrem — Jamájjot kérdeni: — seinen Rath fragen. Consilium alicujus petere. cic.

Kérdés, -sнek, -st: Die Frage. Interrogatio, onis, f. cic. Percontatio, onis, f. cic. Quaestio, onis, f. Plaut. Quaestio, onis, f. cic. Akadékos kérdés: nicht schwere Frage. Perdifficilis Quaestio, tis, onis, f. cic. Bolond kérdés: eine närrische Frage. Interrogatio stultissima. cic. Elmés kérdés: feine Frage. Ingeniosa Quaestio. cic. Homályos kérdés: eine finstre dunkele Frage. Percobscura Quaestio. cic. Tétes kérdés: Mese, rejtelő: ein Rätzel, Sinnbild: Aenigma, atis, n. Quaestio obscurior, et perplexa. cic. Jámaszstott kérdés: wird einen gefragt? Quaesitum, i, n. cic. Jövendő kérdés: Untersuchung ob etwas oder inwiefern? Quaestio juris. Ict. Vitatio kérdés: ein Streitfrage. Quaestio controversa. Kérdés alá venni valakit: einen Untersuchung wider einen anstellen. In quaestionem trahere aliquem. cic. De az ám a' kérdés, hanem ez ist aber die Frage ob — Sed in eo vis Cardo

titus, an — Cic. Ezitt most á kérdés: hiszi Hommt jetzt zur Untersuchung an. Hoc vetum. Liv. Fejtették mar ad oft á kérdés: Die Frage ist ein verklärt geblieben. Ingressa manet quaestio. Plaut. Á milyen á kérdés, olyan á felelet: wie Frage, so Antwort, oder, wie man in den Wald hineinruft, so schallt es wieder heraus. Qualis interrogatio, talis responsio. Prov. Á jó kérdés jó feleletet vár: Gute Frage, gute Antwort. Quo casu quaeris, hoc respondere jubeo. Prov. Nem az á kérdés: von Diesem ist die Frage nicht. Non id quaeritur. Cic. Nehéz kérdés számadás itten: es schwebt sich nicht leichte Fragen. Nascitur —, oritur hoc loco difficilis quaestio. Cic. Az á dolog forog most kérdésben: nun ist jetzt über eine Sache zu verhandeln. Res illa versatur nunc in quaestione. Cic. Controversia est nunc de hac re. Cic. Á mi most kérdésben forog: die Frage, worum man jetzt arbeitet. Quaestio, quae nunc in manibus est. Cic. kérdésbe hozni, vagy venni valamit: über etwas eine Frage anstellen. In quaestionem inducere, — vocare aliquid. Cic. kis kérdésekkel (kérdezősködéssel) valakit figyelmetessé tenni: einen durch kleine Fragen aufmerksamen machen. Quaestiunculis aliquem attentiorem facere Cic. Ha kérdésre kerül (jön) á dolog: wenn die Sache auf eine Untersuchung ankommen wird. Si res in disquisitionem venerit. Liv. Ak okos kérdésre okos felelet illik: auf kluge Fragen gescheute Antworten. Ad prudentem quaestionem patiens sapiens responsum. Cic. kérdésnek felelni: antworten auf die Frage. Respondere ad ea, quae rogo. Cic. Megfejteni á kérdést: die Frage auflösen, beantworten. Solvere quaestionem. Cic. Valaki ellen kérdést támasztani: Untersuchung über einen anstellen. Quaestionem exercere (instituere) in aliquem, v. de aliquo. Liv. Á békéssig kérdést tenni: um Frieden bitten. Pacem petere rc. Cic. — orare. Sall. — expostulare. Liv. — rogare. Ovid. Ezután több kérdést ne tégy: fragen mich nicht mehr um Dinge? De iis ne rogare omitte. Plaut. Jelöld kérdést tenni: nur soll Einer nicht nochmal Untersuchung gegen ihn. De te nec mentionem fecit. Cic.

kérdésben forgó, adj. [illegible] von dem die Frage, abgehandelt ist. Quaestionatus, a, um. Jct.

kérdésesség, -ének, -ét: [illegible] eine Sache Frage. Quaestionatus, ūs, m. interrogatio, onis, f. Cic.

kérdés-képen, adv. fragenweise, durch Fragen. Interrogative. Ascon. Quaestionatim. Jct.

kérdéses-fogás, -sak, -st: die gerichtliche Untersuchung. Inquisitio criminalis, alis, is, f. Jct.

kérdetlen, adj. ungefragt. Non interrogatus, a, um. kérdetlen adni felelni: ungefragt

will me antworten. Non respondere, gatus vult respondere. Cic.

Kérdezdegetni, -gedek, -get; -getem, -geti: oft fragen. Rogitare. Ter. Kérdezdegetni, hol tegyen ez, vagy amaz: fragen, wo ein jeder sey. Rogitare, ubi quis sit. Terent. Kérdezdegetni, hogy' adgyák á halat: fragen, wie theuer die Fische sind. Rogitare pisces. Plaut.

Kérdezés, -sek, -st: Kérdezet: das Fragen. Interrogatio, -nis, f. Cic. Quaestio, onis, f. Plaut.

Kérdezgetni, -getek, -get; -getem, -geti: oft fragen. Interrogare sæpius. Cic.

Kérdezkedés, -sek, -st: das Nachfragen. Percontatio, onis, f. Cic. Kérdezkedéssel vesztegetni, az időt: die Zeit mit Nachfragen zubringen. Tempus percontatione consumere. Cic

Kérdezkedni, -dem, -dik: ételemi, tudakozni: nachfragen. Percontari. Plaut. Valakitül valamely dologrúl kérdezkedni: einen um etwas nachfragen. Exquirere quæ de re quapiam Quærere. Cic. Egymás között kérdezkednek: einander fragt den andern nach: Alius alium percontatur. Plaut.

Kérdezkedö, -ö nek, -ö t: ein Nachforschen, Nachforschender. Percontator, oris, m. Horat.

Kérdezkelödni, -döm, -dik: tudakozódni: nachfragen, nachforschen. Exquærere. Plaut. exquirere. Cic. percontari: Id. Sciscitari. Cic.

Kérdezni, -dezek, -dez; -dezem, -dezi: fragen. Interrogare. Cic. percontari. Plaut, Quærere. Cic. Sciscitari. Cic. Eleget kérdez-

tem tőlle: ich habe ihn genug gefragt. Multis cum interrogavi. Cic. Egyszer úgy kérdezi amint az kérdez: jemand fragt just so antworten, wie man fragt. Alicujus orationi bis subservire. Ter. Azért kérdezlek, — darum frage ich dich. Ideo interrogo — Cic. Ha mozdulni kérdezem, kárt szenvedök az ügyemben, wenn ich fragen darf, als sind sie. Si fas est — licet, si precamur interrogare, quæ annocum est Dorcium? Cic. Mi végre kérdezed azt? Warum fragst du das? Zu was? Quid tandem hæc quæris? Cic.

Ne-is kérdezd: hüte dich zu fragen. Fuge quærere. Nem azt kérdezem, ich frage nicht das. Non id quæro. Cic. Valakitül valamit okát kérdezni: nach einer Sache fragen. Ab aliquo causam alicujus rei quærere. Cæs. Szorgalmatosan kérdezem: fleißig fragen, -suchen. Diligenter quærere. Horat. Tőle kezdve kérdezni: seine Gunst suchen. Prensare. Plaut. kérdezni: nach neuen Dingen fragen. Res novas sciscitare. Plaut.

Kérdezködö, -ö nek, -ö t: ein Nachforschen, Untersuchen. Inquisitor, oris, m. Cic.

Kérdezödés, -sek, -st: ein Nachfragen. Percontatio, onis, f. Sciscitatio, onis, f. Sen.

Kérdezödni, -döm, -dik: p. o. á kesség felöl: nachfragen, Erkundigung suchen. Percontari de pace. Cic.

Kérdezősködés, -nek, -t: Umfragen. Inquisitio in Orbem. Cic. Kérdezősködése alkalmatosságot adni valakinek: Gelegenheit geben zum Umfragen. Alicui occasionem percontandi dare. Cic.

Kérdezősködni, -döm, -dik: umfragen. Quærere in Orbem. Cic. interrogare singulos. Cic. Valakitől valamit kérdezősködni: einen etwas fragen. Percontari aliquid ex aliquo. Cic. Quærere ex aliquo de re quapiam. Cic. Minden felé kérdezősködni. allenthalben sich umfragen. Omnes ordine interrogare. Cic. Mit kérdezősködöl a' dédtül? was forschest du ihn Einfalt daran aus? Quid quæris ex familia. Cic.

Kérdeztetni, -tetek, -tet, -tetem, -teti. fragen lassen. Interrogari curare. Cic.

Kérdő, -önek, -dőt: der Fragende. Interrogator, oris, m. Quæsitor, oris, m. Gell. A' kérdőt irat nem veszi: der fragt, der trauert sich vom Wegen nicht. Interrogator non delectat, -non decerpat iti nucc. Quint. Kérdőre fogni, -venni, -vonni valakit: jemanden zur gerichtlichen Frage vornehmen wegen seiner Thaten. Aliquem ob maleficium in Quæstionem accipere, trahere, vocare. Cic. Még ezen dolog kérdőre, kérdőre jő het: dieser Sache wegen kann noch eine Untersuchung angestellt werden. Hoc res potest adhuc in Quæstionem venire. Cic.

Kérdő-jel, -nek, -et: der Frag-

-, rotundus veluti thatex- numerus imperii seu uncialis. Sc

Kérek, -ének, -ett, -ve, -ni: bitten, ersuchen. Rogare. Petere. Precari. Orare. Postulare. Deprecari. Obsecrare. Imperare. Flagitare. Exposcere. Precibus petere. Precibus orare. Precibus exposcere. Precibus flagitare. Precibus deprecari. Precibus obsecrare. Precibus imperare. Precibus postulare. Precibus rogare. Precibus implorare. Precibus supplicare. Precibus adire. Precibus adorare. Precibus adoriri. Precibus adoriri et rogare. Precibus adoriri et orare. Precibus adoriri et postulare. Precibus adoriri et deprecari. Precibus adoriri et obsecrare. Precibus adoriri et imperare. Precibus adoriri et flagitare. Precibus adoriri et exposcere. Precibus adoriri et petere. Precibus adoriri et implorare. Precibus adoriri et supplicare. Precibus adoriri et adire. Precibus adoriri et adorare. Precibus adoriri et adoriri. Precibus adoriri et adoriri et rogare. Precibus adoriri et adoriri et orare. Precibus adoriri et adoriri et postulare. Precibus adoriri et adoriri et deprecari. Precibus adoriri et adoriri et obsecrare. Precibus adoriri et adoriri et imperare. Precibus adoriri et adoriri et flagitare. Precibus adoriri et adoriri et exposcere. Precibus adoriri et adoriri et petere. Precibus adoriri et adoriri et implorare. Precibus adoriri et adoriri et supplicare. Precibus adoriri et adoriri et adire. Precibus adoriri et adoriri et adorare. Precibus adoriri et adoriri et adoriri. Precibus adoriri et adoriri et adoriri et rogare. Precibus adoriri et adoriri et adoriri et orare. Precibus adoriri et adoriri et adoriri et postulare. Precibus adoriri et adoriri et adoriri et deprecari. Precibus adoriri et adoriri et adoriri et obsecrare. Precibus adoriri et adoriri et adoriri et imperare. Precibus adoriri et adoriri et adoriri et flagitare. Precibus adoriri et adoriri et adoriri et exposcere. Precibus adoriri et adoriri et adoriri et petere. Precibus adoriri et adoriri et adoriri et implorare. Precibus adoriri et adoriri et adoriri et supplicare. Precibus adoriri et adoriri et adoriri et adire. Precibus adoriri et adoriri et adoriri et adorare. Precibus adoriri et adoriri et adoriri et adoriri. Precibus adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et rogare. Precibus adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et orare. Precibus adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et postulare. Precibus adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et deprecari. Precibus adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et obsecrare. Precibus adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et imperare. Precibus adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et flagitare. Precibus adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et exposcere. Precibus adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et petere. Precibus adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et implorare. Precibus adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et supplicare. Precibus adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adire. Precibus adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adorare. Precibus adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri. Precibus adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et rogare. Precibus adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et orare. Precibus adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et postulare. Precibus adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et deprecari. Precibus adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et obsecrare. Precibus adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et imperare. Precibus adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et flagitare. Precibus adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et exposcere. Precibus adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et petere. Precibus adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et implorare. Precibus adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et supplicare. Precibus adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adire. Precibus adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adorare. Precibus adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri. Precibus adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et rogare. Precibus adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et orare. Precibus adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et postulare. Precibus adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et deprecari. Precibus adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et obsecrare. Precibus adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et imperare. Precibus adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et flagitare. Precibus adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et exposcere. Precibus adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et petere. Precibus adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et implorare. Precibus adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et supplicare. Precibus adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adire. Precibus adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adorare. Precibus adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri. Precibus adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et rogare. Precibus adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et orare. Precibus adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et postulare. Precibus adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et deprecari. Precibus adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et obsecrare. Precibus adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et imperare. Precibus adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et flagitare. Precibus adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et exposcere. Precibus adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et petere. Precibus adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et implorare. Precibus adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et supplicare. Precibus adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adire. Precibus adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adorare. Precibus adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri. Precibus adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et rogare. Precibus adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et orare. Precibus adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et postulare. Precibus adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et deprecari. Precibus adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et obsecrare. Precibus adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et imperare. Precibus adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et flagitare. Precibus adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et exposcere. Precibus adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et petere. Precibus adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et implorare. Precibus adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et supplicare. Precibus adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adire. Precibus adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adorare. Precibus adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri. Precibus adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et rogare. Precibus adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et orare. Precibus adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et postulare. Precibus adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et deprecari. Precibus adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et obsecrare. Precibus adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et imperare. Precibus adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et flagitare. Precibus adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et exposcere. Precibus adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et petere. Precibus adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et implorare. Precibus adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et supplicare. Precibus adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adire. Precibus adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adorare. Precibus adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri. Precibus adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et rogare. Precibus adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et orare. Precibus adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et postulare. Precibus adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et deprecari. Precibus adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et obsecrare. Precibus adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et imperare. Precibus adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et flagitare. Precibus adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et exposcere. Precibus adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et petere. Precibus adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et implorare. Precibus adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et supplicare. Precibus adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adire. Precibus adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adorare. Precibus adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri. Precibus adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et rogare. Precibus adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et orare. Precibus adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et postulare. Precibus adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et deprecari. Precibus adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et obsecrare. Precibus adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et imperare. Precibus adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et flagitare. Precibus adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et exposcere. Precibus adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et petere. Precibus adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et implorare. Precibus adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et supplicare. Precibus adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adire. Precibus adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adorare. Precibus adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri. Precibus adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et rogare. Precibus adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et orare. Precibus adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et postulare. Precibus adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et deprecari. Precibus adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et obsecrare. Precibus adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et imperare. Precibus adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et flagitare. Precibus adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et exposcere. Precibus adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et petere. Precibus adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et implorare. Precibus adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et supplicare. Precibus adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adire. Precibus adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adorare. Precibus adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri. Precibus adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et rogare. Precibus adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et orare. Precibus adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et postulare. Precibus adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et deprecari. Precibus adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et obsecrare. Precibus adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et imperare. Precibus adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et flagitare. Precibus adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et exposcere. Precibus adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et petere. Precibus adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et implorare. Precibus adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et supplicare. Precibus adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adire. Precibus adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adorare. Precibus adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri. Precibus adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et rogare. Precibus adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et orare. Precibus adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et postulare. Precibus adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et deprecari. Precibus adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et obsecrare. Precibus adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et imperare. Precibus adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et flagitare. Precibus adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et exposcere. Precibus adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et petere. Precibus adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et implorare. Precibus adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et supplicare. Precibus adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adire. Precibus adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adorare. Precibus adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri. Precibus adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et rogare. Precibus adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et orare. Precibus adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et postulare. Precibus adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et deprecari. Precibus adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et obsecrare. Precibus adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et imperare. Precibus adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et flagitare. Precibus adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et exposcere. Precibus adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et petere. Precibus adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et implorare. Precibus adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et supplicare. Precibus adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adire. Precibus adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adorare. Precibus adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri. Precibus adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et rogare. Precibus adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et orare. Precibus adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et postulare. Precibus adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et deprecari. Precibus adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et obsecrare. Precibus adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et imperare. Precibus adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et flagitare. Precibus adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et exposcere. Precibus adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et petere. Precibus adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et implorare. Precibus adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et supplicare. Precibus adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adire. Precibus adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adorare. Precibus adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri. Precibus adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et rogare. Precibus adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et orare. Precibus adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et postulare. Precibus adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et deprecari. Precibus adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et obsecrare. Precibus adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et imperare. Precibus adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et flagitare. Precibus adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et exposcere. Precibus adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et petere. Precibus adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et implorare. Precibus adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et supplicare. Precibus adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adire. Precibus adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adorare. Precibus adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri. Precibus adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et rogare. Precibus adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et orare. Precibus adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et postulare. Precibus adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et deprecari. Precibus adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et obsecrare. Precibus adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et imperare. Precibus adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et flagitare. Precibus adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et exposcere. Precibus adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et petere. Precibus adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et implorare. Precibus adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et supplicare. Precibus adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adire. Precibus adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adorare. Precibus adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri. Precibus adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et rogare. Precibus adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et orare. Precibus adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et postulare. Precibus adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et deprecari. Precibus adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et obsecrare. Precibus adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et imperare. Precibus adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et flagitare. Precibus adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et exposcere. Precibus adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et petere. Precibus adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et adoriri et implorare. Precibus

tworzam. Non re-
respondere, Cic.

-leke, -get

tum. Potestatem aliquo rei di
deposcere, atque expetere ab
aliquo. Cic. Ölembe kerezk
kédik á Gyermek: das Kind
verlangt nach seiner Mut-
ter zu kommen. Infans col-
lo meo admoveri cupit. Curt.
Puer manibus meis excipi pe-
tit. Curt. l. Kereszteni.

Kéreg, -regnek, -reget: fa-haj, fa-
héj: die äußern Rinde, Baum-
rinde, Pflanzenholzhaut, Cortex
arborum, icis, m. cf. Ovid. Su-
ber, eris, n. Plin. Fa-kéreg:
die Borke, Rinde des Baumes.
Cortex delibratus, icis, m. Co-
lum. Valamit az élö-fáról kér-
gének fel-metszeni: etwas
in die Rinde eines Baumes
einschneiden. Aliquid corti-
ci arboris inscidere. Plin. Ké-
ge á sebnek: die Bäuerin-Rinde, Ins
Gränze der Wunde. Asperitas-
cruenta ulceris, atis, f. a, f.
Kéreg á tsizma' sarkában:
das Pflanzenholz in Schuhen
ferse. Suber in calcaneo lo-
cum. Plin.

Kéreg-dugó, -gónak, -gót: -du-
gats, Baum-dugó: der Pflo-
pfen von der Baum-Rinde,
-von Kork. Obturamentum
suberneum. i, n. Plin.

Kéregetés, -nek, -t: das Betteln.
das Bitten. Petitio, onis, f. Cic.
rogatio, onis, f. Cic. Mendica-
tio, onis, f. Ter.

Kéregetni, -getek, -get, -gettem, -ge-
ti: kolduliren: betteln, im
Almosen betteln. Emendica-
re. Suet. petere. Cic. Há-
zankint kéregetni: von Haus
zu Haus betteln. Domatim,
ostiatim mendicare, petere.
Plant. Inkább hallgassatok-meg
az engémet (á hozzám téged-

Zandók) hogy sem kéldúlóra
Sanak: ich will lieber, daß
meinen eigenen Verwandten, als
sie betteln gehen. Malo m
ri meos, quam mendicare
Plant. Valaki számára
Kéregetni: Geld für einen
sammen betteln. Stipem
re, Cic. colligere pro aliq

Kéregetett, adj. nachbettelt. Em
dicatus, a, um. Ovid.
hordani á kéregetett pén
das gebettelte Geld zu
men tragen. Stipem con
Colum.

Kéregetö, -önek, -öt: d. Kolduis
Bettler. Mendicus, i, m. Cic.
kéregetö-bót tüchtig gar
ki-adó lett: nach einem
ler gegessen ist ein
Mann gewonnen. Ex men
co regente dives factus
Cic. Ze adj. kéregetö
vél: kéregö Leben: das Bet
gehaben. Petitoria ge
stola, ae, f. Cic.

Kéregettetett, adj. nachbettelt
Emendicatus, a, um. Suet.

Kerek, -reknek, -reket: d. Karika
Karika-linea, Karikarajz
der Zirkel, Circinus,
nimbus Cercis, Um Kreis
wir nennen ihn sonderlich
dem Zirkel zirkelt. Circi
lus, i, m. Cic. Egy gy Kre
körgetsitani: einen Zirk
Cercis Zirkeln. Orbem d
cere. Cic. Orbem circum
scribere. Cic. Fel-kere

Kerek, adj. kerekedett, ke
dett: rund. ein selb
Zirkel. Semicirculus, i
Colum. Lapilli kerek, Oval. Stein

Kerek, adj. kerekedett, kere
dett: rund, Zirkelrund
Circularis, e. c. Mart. Cap
rotundus, a, um. Cic. O
orbatus, a, um. Cic. A
ü kerek, kerekes: der
gerundet ist rund, zir

871. k.
nen selbst Zirkel
lus, i, m. Colum. Lap
nen ablangen Zir
figura, -linea, U
Kerekest körgesita
dere, Cic. -
Cic. Kerekre t
mit dem Zirkel
messen, Rotun
num. Vict.
sag: ein
geschaft, ein
Leute. Homer
Cic. Zu bezeichnen
nen ist mit gute
Linien gestan
mis in Ordn
Kerekbe ütni
sich in die Run
setzen, ein
zu können.
re Formen
stetatlan dolg
legyen á kere
selbstgeschaft
diese Leute
societate con
tainnona
Mission á tá
bocsokat) d
tapogattyuk
á kerekben
sende gute
gemacht wer
gen, die in
gen sind. D
nos landa
us, qui in
te praediti
Kerek, adj. ke
rund, Zir
kis, e, c. M
Tatus, a,
a, um. Cic.
Kerekes: r
rund, Zirk
Subst. Ar
-forma
Kerekes
rein

nin felbow Zirkel. semi circulus, i, m. Colum. lapúlott kerek: nin ablangove Zirkel. Ovalis figura, — linea. Wolff. Egygy kerecket horgasitani: ninno Zirkel-, Ovalis Zirkeln. Orbem duccre, cie. — circumferibere. cie. kerekre tirkalmazni mit dem Zirkel Zirkal rund machen. Rotundare ad circinum. Victr. tisztes tárgy: ein reinliches Gegenstand. Honorcatior Civis, is, m. ju barátival kerekbe állott: nin ist mit guten Freunden im Kreise gestanden. Cum bonis amicis in Orbem Constitit. cie. kerekbe ülni á beszélgetésre: sich in die Runde zusammen setzen, um sich unterreden zu können. In Orbem considere sermocinandi caussa. Liv. Aztatlan dolgokat illendő emlegetni á kerekben: in dem Gesellschaft schicket sich unziehliche Sache herzubringen. In societate conjuncta decet vitia innocua secerncre. Martial. Midőn á távol lévő jókat (jámborokat) dicsérjük; akkor tapogattyuk, kik ollyanok á kerekben: wir wie die abwesende gute Leute loben, denn gemeiniglich betrüfen wir die jenen, die im Kreis so beysammen sind. Dum absentes bonos laudamus, blandimur iis, qui in circo simili inducti sunt. Cic.

Kerek, adj. kerekded, kerekdéd: rund, zirkelrund. Circularis, e, c. Mart. Cap. Orbicularis, a, um. Cic. rotundus, a, um. Cic. A' gyürü kerek, kerekes: der Fingerring ist rund, zirkelrund, rund gedrehet. Annulus est rotundus. — forma rotunda. Cic. Kerek, kerekes mint a tallér: rund wie ein Thaler. Orbicularis,

— rotundus veluti thaler. 92
— numinus impercialis. Ein Thaler
Ein uncialis. Sch. 91

Kerék, -rékenek, -reket, -rekek, pl. Das Rad. Rota, ae, f. Plant. Alól tsapó kerek á malomban, mellyet alúlrül hajt á víz: ein Mühlrad, welches von unten wird vom Wasser getrieben. Rota molaris, quae infertur ab aquis impellitur. Victr. Bél-kerek á malomban: das inwendige Mühlrad, das von Stein ist, oder das Lammrad. Rota molaris pectinata. Mathem. Major rota molaris interior. Emelő kerek: das runde Klapfen, womit man was in die Höhe windet. Rota cum secula. Victr. Fellül tsapó kerek á malomban, mellyet felyülről hajt á víz: ein Mühlrad, welches von Oben wird vom Wasser getrieben. Rota molaris, quae superne impellitur ab aquis. Victr. Fogas kerek: das Lammrad. Rota dentata, — pectinata. Schell. Hajtó kerek: das Treibrad. Rota adjuvans motum. Kupás kerek, mellyel valamelly folyó-vízből más hová vizet mernek, 's tovább folytatnak: ein Schöpf-, oder Schöpfrad. Rota modiolis aquam haurciens. Stydeard. Latzkokat büntető kerek: ein Rad, womit Räuber oder gefangene gestraft werden. Rota, ae, f. Cic. Nyárcsat forgató kerek: ein Drehen worunter, eine Maschine die den Bratspieß wendet. Cratentericum, ii, n. Veron automaton, n, i, n. Ötödik kerék á szekérben: das fünfte Rad im Wagen. Sapientum octavus. Prov. Vasalt (kotsi vagy szekér) kerék: beschlagen von Wagen Räder. Orbes ferrati. Virg. Vasott kerek:

nin Rad spinnen. Canthus rotam. Nota. Nem
egyes vágás ban, a kerekke
fajnet nús dem Glois, nu
ist aus. Ab itinere cesse
Augusti. Nem megy a ko
meg-akadt a tengelye. m
wuss sich nicht zu helfen. sp
ipsi haeret. Cic. Prov.

Kerék abcontz, -tsnak, -tzot:
Etwas: kerék' talpára-való
Das Dasinnessen. Circulus
rens, serviens Canthus rota
rum efficiendis.

Kerék-agya, -gyának, -gyát
mellyből kelnek (kiállan
tieneket kerék-küllők:
Nabe, der Rad Stock, die
Radwillen. Modiolus
le. i, n. Plin.

Kerék-agyú karikái: Linge
ihre Nabe ringe Wagen
Rads? Embola, orum, n.
Plin.

Kerék aszfal, -lnak, -lt: nin
den Tisch. Rotunda mens
ae, f. Cic.

Kerék-beszéd, -dnek, -det: a
rövid beszéd: nimm Kurz
ze. Brevis sermo, is, oni
Cic. -b. kerék-beszéd
egybe kerekített beszéd: R
de, oder auch Theil eine
Rede, so einen vollstän
Vortrag begreifft. Pe
odus, i, f. Cic. c. kerék
beszéd' elejei: Abschn
nehmen Theil einer Pe
di. Protasis periodi, is
ios, eos, f. Trac. Gramm.

Kerék-beszéd utolsya: Ab
schn in einer Periodo. A
do sis periodi. is, ios, eos, f
Gramm. kerék-beszédek
ülni: aufrichtig, offenherz
sinnen. Aperte-, libere, v
tunio sermone uti. Cic.

Kerékbe törés, -snek, -st: Das
Rädern, als Strafe. Supp
plicium rota. ii, n. kerék
törést szenvedni: gerä
dert werden. Cruci fa
pleeti. Gloss.

Kerek dagadás, -
kerény kelcs
Fülin, vagy to
Abszesz, Gne
Panus, i, m.
kerekded, adj. k
dés, Kreckes
zirkelrund.
c. Marc. Cap.
a, um. Cic. ro
Cic. Hosszas
jás, formaje
nyförmig.
Plin. kerek
mit einer
ordem defin

kerekdeden, adv.
rund herum
Circulariter
tatim. Mau
Kerekdeden
rund herum
culatim ro
Kerekdeden
Orbis, is, m.
gok a föld
Lye körü
nö forden
Augustus
Fuhr und
den Chris
gung. Sie
rund ausse
tu Orbis co.
Kerekded-tere
tung. Rot
Appul.
Kerekdedség, -
in. Rotun

Kerek dagadás, -snak, -st: ~~a~~ ~~edelyből~~ ~~gy~~ ~~tuckán~~ kerény kelevény az emberi bőrön, vagy tockán: ninni Knöpfen, Beulen am Holze. Papula, ae, f. Nav. ap. Non.

Kerekded, adj. kerek, kerekded, kerekes: rundlich, zirkelrund. Circularis, e. c. Mart. Cap. Orbiculatus, a, um. Cic. rotundus, a, um. Cic. Hosszas kerekded: tojás formaju: länglichtrund, ungförmig. Ovatus, a, um. Plin. kerekded á vége: an beiden Enden rundlich. In orbem desinit. Plin.

Kerekdeden, adv. in den Kreis, rund herum, Zirkelrund. Circulariter. Voss. Orbiculatim. Macrob. rotunde. Cic. kerekdeden forogni: sich rund herum drehen. Orbiculatim rotari. Macrob.

Kerekdedenkint, adv. l. kerekdeden.

Kerekdeden menés, -snek, -st: kreisförmige Bewegung. Orbicularis motus. i, us, m. Varr. ap. Non.

Kerekdeden menő, adj. rund herum gehend, sich bewegend. Orbicularis, a, um. Varr. A' csillagok kerekdeden menő járások: der runde Umlauf der Gestirne. ~~Orbis Astra~~ ~~rum ja, rum~~ Astrorum orbis, is, m. Cic. A' csillagok á' föld-, 's annak tengelye körül kerekdeden menő forgó dúlásokat tesznek: die Gestirne machen sich um die Erde und Achse in einer kreisförmigen Bewegung. Sidera circum terram axemque volventia motu orbico. Varr. ap. Non.

Kerekded-levelü, adj. rundblättrig. Rotundifolius, a, um. Apul.

Kerekdedség, -gnek, -gets Rundheit. Rotunditas, atis, f. Plin.

Kerekdedsége á földnek: Rundheit der Erde. Rotunditas terrae. Plin.

Kerek-dinnye, -nyének, -nyét: Wassermelone. Melo, onis, m. Patlad. Cucurbita Citrullus, a, ae, f. Linn.

Kerekedni, -dem, -dik: 1. Futó labca kerekedni: futásra adni magát: sich flink machen zum Laufen. In fugam se dare. Cic. fugam adripere. Plaut. 2. Nekii kerekedni: sich einen selbst kelni: sorgen: sich Sorgen machen um sich selbst. Se curae esse. Cic. 3. Kerekedni: forgolódni: sich herumdrehen wie ein Rad. Se rotare, in orbem versare. Cic. Orbitari. Gloss. 4. Haza kerekedni: haza jönni, vetödni: nach Hause kommen. Reverti. Cic. Már egyszer haza kerekedett: endlich ist er nach Hause gekommen. Tandem domum reversus. Cic. Ha tehetném kerekedtét, -jön: wenn ich könnte da gut aufgelegt, bey guter Laune seyn. Si liberiore animo esse. Cic. Si animus mihi venerit. Suet. Mármar kerekedett (jött, idevetödött) ember: ein Ankömmling, der von einem fremden Orte gekommen ist. Advena, ae, c. Cic. Idevató. 5. Abból mi kerekedik? mi következik? mi sül-ki? was wird aus einem folgen? Quid evenire, quid subsequatur ex eo? Sen. Abból nagy haszon, vagy nagy kár kerekedik: aus dem wird ein grosser Nutzen, oder ein grosser Verlust entstehen. Ex hoc vel emolumentum, vel magnus damnum emergit. Cic. Ebből még sem kerekedik: aus dem wird noch kein Revers entstehen. Ex hoc adhuc lis oriatur. Cic.

Ebből még rossz terecskedik:
sus vind vog zünnen genossta
Ebnl nüssfstugen. stoc evadet
adhuc in magnum aliquod sta
tum. Terent. 6. Az Asiai
követek látvan, hogy á Spa-
nyolok tántzba kezdettek
(tántzra keltek), meg-ijed
tek, és el-futottak: ün in Asi
atijcza Gesandte gesehen,
wie die Spanier anfangen
zu tanzen, sind die erschro-
cken, und davon gelaufen.
Videntes Asiatici Legati, quod
Hispani insipiant chorcas
ducere, territi profugerunt.
Szóra kezdeni: anfangen
zu Reden, auf die Rede kom-
men. In sermonem venire. Cic.
- delabi. Cic. 7. Á' hársnak
meg-ujjitáját Tokba kezdet-
dett, kezdült: die Ausbrei-
tung des Hauptes fängt an
angestalt. Reparatio domus
multum constitit. Cic. Lás-
suk mire kezdedik á' Mes-
si kezdt-ki beléle: last
uns sehen, wo das hinaus
gehayen. Videamus, hoc quo-
nam evadat. Cic. 8. kez-
deni: kezdkk á' lenni:
anfangen werden. Rotundari.
Victo. Egy' kupcza kezdet-
dett (lett) beléle: ein Haar-
wax ist ausgefallen gewonden.
Propola factus est. Cic. 9.
Dobrául kezdedni (tavasod-
nak) á' felhéle: beym Donner.
Zi ünen sich die Wolken zu-
sammen. A Meridie ad-
glomerare incipiunt (coagmentare)
nubes. Virg. Cic. Ethy kis
kezdetdett szárnyra, támad
dott, futamodott, kelt szárny
ra, hogy — Sobald Gregarius
fut sich auszugen anfangt, dass
Eius modi fama cepit vo-
lare, quod - Virg.
kezdeti ig, -igenek, -eget: den Him-
del. Cælum re-
tundum, [illegible] i, n. Cic.

Igy jár á dolog á kezdet
alatt: also geht es mit dem
Wallt. Ita fere hominum
incipiendo. Cic. Sic res fere
omnium, sic est vita hominum
Cic. Nints olen dolog, ezzel
kezdet ig alatt mássa: ein
ist mit seinem Wallt mit
seiner Gesellschaft zufrie-
den, nichts zu ändern
dem Wallt. Nihil in or-
dine
racuum ad pulchritu-
dinem
hanc. (sub orbe Cælesti
ad Pulchritudinem hanc.
Á' kezdet ig alatt annak ne-
sok mását találhatni:
der dem Himmel Einig
sind wenigen, die einem
Ding Fonten sagen. Sub
orbe Cælesti hujus pauco-
rum
pares est reperire. Cic.
Kezdetben álló, adj. p.o. Anfangs-
kos: Gadi eszkör á' Legiek
nél: um Mitternacht
tungens mit seinen beyd
grossen Zehen, womit
die Mäusen Durchstich
Aries, etis, m. Cic. Aries
subrectatus. Vicke.
Kezdik é'kezés, -ének, -ét: der
Anfang des Lasters, so
nimm Anfang zu wachsen
bat, damit der Kind Inste
sine falte. Cunctatio rot-
undis, f. Plin.
Kezdik el-vető, -énecke, -ét: der
pen bälzáng: eine Kunst
Feur, Stein, Eisen, Zolz
zu einem Funken, oder
wenigen Zu beyden Theilen
gespitzt wird, damit
in und Wagen sie nicht
schädigen können. Pecti
cum, i, n. Pitisse ex Vicke.
kezdeten, adv. kezdededen, nun
Zuerstens: Rotunde. Cic.
kezdeten (szinagyarán) Ei-
mundani vatamit: Kund
was Jemands sagen. Aperte
rotunde edicere aliquid.
kezdte, kiserte, Conceptio ver

872. K.

bis dicere, proferre aliquid. Cic. plane, et dilucide loqui. Cic.

Kerecken, kereg-, mondtam (ki-, tálöltam) neki: ins Fahren ausdrücklich, deutlich, mundgerecht. Apicte-, liberce- verum ipsum loqui, -ei dicere. Cic.

Kereken állò, fal-, tornò-, kos, -sarok, -st: der Mauern Umfang, Thurm, Bock. Aries subrotatus. tus. ctis, ti. m. Vitr. l. Kerekes állò.

Kerekes állò.

Kerekes kint. adv. wie ein Rad. Rotatim. Appul.

Kerekes menés, -enek, -et: der Hin- und Umgang, Umkreiß. Circuitus, us, m. Cic. A hold' kerekes menése: des Mondes Zu- und Umkreiß des Mondes. Circuitus Lunae. Cic. Orbita lunae. Virg.

Kerekes (magyarázni) ejtett mondás: rund ausgesprochene Rede. Rotunde dictum. i, n. Cic.

Kerekes ejtület, -enek, -tet: das Tonen, der Ton, des Rom. Inst. Momentum rotundum. dum. i, n. Liv.

Kerekes-ékes-kelö, -lönek, -löt: der Zirkel um Kreis. Tangens circuli Geom. met.

Kerekes, -sebb, -st: Kerek-, gyárctó: der Radmacher, der Wagner. Artifex Carpentarius, ii, ii, m. Lamp.

Kerekes, adj: Kerekded: rund, lich. Orbiculatus, a, um, Rotundus, a, um. Cic. Kerekes gyalu à kötgyaltötökenél: metsökes: der Hobel, Hobelbank: Rotundus culter bibliopegorum. dictorius. Machina discoacuminata Mercurii, f. qua margines inaequalia abscinduntur. kerekes kalács: ein runder weißer Kuchen.

Summanalia libra, af, ocum. no Fest. ☽ kerekes, mellyenek kerekei vagynak. p. o. óra: eine mit Rädern versehene Uhr. Horologium rotis instructum, ii, i, n. it. horologium rotatum. Kerekes puskaágyu, Lafette, Cataspulta rotata, f. Cas.

Kerekes-di, -dinek, -dit: Kerekben-való játék: das Ringspiel. Circus, i, m. Cic. Ludus in Circo. i, m. Cic.

Kerekesen, adv. kerekben: rund, in die Runde. Rotunde. Cic. in orbem. Cic.

Kerekestelenül, adv. ohne Rundung, ohne Rad: Absque rota, orbiculate, absque rotunditate, etc. Plin.

Kerekets-ke, -kének, -két: das Rädchen. Rotula, ae, f. Plaut.

Kerekké' tenni, -tesznek, -tette, -tesz, -tessem, -tesz: rund machen. Orbiculare. Gloss.

Kerek fal, -nak, -lat: runde Mauer. Rotundus murus, i, m. Cic.

Kerék-fal, -nak, -lat: Kerékfalp, Kerék-fót: die Radfelge. Orbis, is, m. Orbita rotae, tis, n. Varr.

Kerék-fentö, -önek, -öt. kerékkötllö: der Radnagel. Radius rotae, ii, m. Virg. it. Kerék-fentö-szeg: der Radnagel, der Zapfen. Semidiameter, tri, f. Wolf. radius circuli. ii, m. Cic.

Kerék fogak, -nak, -kat: a' malom' kerekein: die Zähne an der Mühle. Rotarum dentes in mola. tium, m.

Kerék föld, -dnek, -dat: die Welt. Orbis terrarum. is, m. Cic.

Kerék' forgása, -ának, -át: der Umlauf um die Radse? Circumactus rotae, us, m. Plin.

Kerek-forma, adj. kerek for-
májú. Zum End förmig. Or-
culatus, a, um. rotundus, a,
um - Cic.

Kerek-fót, -tnak, -tot: kerek
talp-fa: ein Rund fuß. Ab-
tis, idis, f. Orbile rotæ, tis,
n. Varr.

Kerek fülü, adj. den runde Oh-
ren hat. Aures rotundas
habens, ntis, o.

Kerék-gyártó, -ónak, -ót: ein Rad-
macher, Wagner. Artifex
carpentarius, ficis, rii, m.
Lamprid. Fabri rotarius, i,
m.

Kerék-ház, -znak, -zat: kerék-
szoba, kerék-üveg: ein
Radstube. Lorus prosum
dius, in quo tota molaris
movetur.

Kerék-hüvely, -nek, -t: ke-
rék-talpka-való vas: ein
Radnagel, Eisen, wo-
mit ein Rad längs dem
Zapfen befestigt wird. Can-
thus, i, m. Pers. Ferrum
fervi ens cantho rotæ am
affixum.

Kerek-kúra, -nak, -t: á Föld-
méréshez: ein Instrum in der
Geometrie. Chorda, sen Sub-
tensa Circuli, æ, f. Wolf. ke-
rek öreg-kúra: der Umfang
eines Circuls. Dia-
meter. Diameter, tri, f. Wolff.

Kerek ij, -jnek, -jt: den Zirkel
beyzum. Circuli Arcus - us, m.
Wolf.

Kerektíteni, -kitek, -tett, -teni:
kiti: runden, zünden, rund
machen. Rotundare. Cic. l.
Fenster kerektíteni á' beszédnek: mehr zünden Herden
á' beredet: ~~ein ganz zu nennen Rund ge-~~
~~rundet~~, ü, nimm
langen Eingang zu nennen
Rund machen. Longendo ita

rti. alte petere ser-mon
Cic. alte petito sermone
Jol 2. Tsizmát (tsizmának á-
pát) kerektíteni: ein Fuß-
Fußes umschneiden. Scalp-
tundare plantam calcei

3. kerektíteni: á jegen-
rekedden sikámtorni, -ta-
lálni: auf dem Eis nun
spflügen. In orbem lube-
re.

Kerektíteni-való, adv. zum
drehen, zimmd Gyrativus
a, um. Gloss.

Kerektítés, -snek, -st: 1, ein
rundung. Rotundatio, onis
Hácken 2.) Kerektítés a
gen: Kerecken-való tsu-
kálás: das Glätzchen mit
dem Eisen, und rundlich pfla-
gen. Labricatio in Orbem
facta, onis, f.

Kerektíthető, adj. das sich dre-
hen läßt. Gyratilis, e, c.

Kerektítő, -nek, -t: ein Umdre-
her, der was rundmacht. Gy-
tor, oris, m.

Kerektítve, adv. rundlich. Ro-
tim. Appul.

Kerek-ír, -iznek, -izt: den Gra-
nimus Gunibus, oder den Z
der Zeit nimmt Zirkels
Gradus Circuli, us, m. Wo

~~Kerék-járás~~ v. kerékvágás

Kerék-járás, -snak, -st: Ker
-nyomás, -nyomdok, -
vágás: ein Wagen Glei
spur, Fahrgleis, Fahrzeug, wo ein
den ein Fahrzeug m
sich läßt. Orbita, æ, f. Li. Ro
tæ curulis Vestigium. n,
Cic. Alig lehet már a' Kerék
járást látni: wir können
Feuer der Glut nur
können. Vix impressam O
bitam videre possumus. Cic

Kerék-járó, -tónak, -tót. Lat.
Kerék-gyártó.

Kerek kalap, -pnak, -pot: ein runder Hut. Galerus, i, m. Virg.

Kerek-kamara, -ának, -át: l. Kerék-kár.

Kerekké tenni, -tettem, -tett, -tenni. valamit: etwas rundum, rund machen. Rotundare aliquid. Cic.

Kerek-kör, -nek, -et: ein Umkreis eines Zirkels. Circuli proximeter, tri, f. Vitr. — periphe-ria, ae, f. Mart. Cap.

Kerek-kötés, -nek, -t: ein Zusammenziehung eines Bandes. Retentio rotæ, onis, f. Plaut. Inflammatio rotæ, onis, f. Sen.

Kerékkerítő, -nek, -t: ein Kreis, Umfang, Umkreis, Zirkel, Umfang, Umgang, Umlauf, Umschweif, Umschreibung, Umfang, Umlauf, Umschweif, Umschreibung, Umfang, Umlauf, Umschweif, Umschreibung, Umf

m. ein Zirkul Stück. Circus circuli, us, m. Kreis.

Kerekre tenni, -tesek, -tesz, -tettem, -tesi: valakit: einen würben. Rota fractum, impone rotae.

Kerekre tétetett: part. gemürbt. Rota fractus, a, um. Subrotatus, a, um.

Kerek-rokka, -kának, -kát: ein Fünneck. Rombus rotacius i, ii, m. Rombus terviens nendo. Prop.

Kerekség, -gnek, -get: kerekdetség: die Rundung, Rundung. Rotunditas, atis, Plin. Az ég' kerekssége: die Rundte des Himmels: Caeli rotunditas, Virg. Föld' kerekssége: die Rundte, die ganze Fläche der Welt. Terrarum Orbis. Cic. terrae rotunditas. Plin. Leg-nevezetesebb ember a föld kerekségén, a föld' hátán: der vornehmste Mann in der Welt. Vir princeps Orbis terrae. Cic. Kerekssége a holdnak: die Rundte des Monds. Orbita lunae. Virg. E' világnak kerekssége. der Umfang der Welt. Moenia mundi. Ib. imm. n. Lucret.

Kerek-szing, -gnek, -get: kerek-tálu, -vas: die Kurbelspindel. Cantherius, i, m. Pers.

Kerek-szögáz, -znak, -zt: kerekfentő, fát közép hosszra a' kerekenek: den Zapfbaum der nimmt Zwischen. semidiameter, tri, f. Wolf. Cic. cuti radius, ii, m. Cic.

Kerek-szabású, adj. rundlich. subrotundus, a, um. Cels.

Kerek-szám, -mnak, -mot: die ganze Summe. Summa, ae, f. Cic. a kerek-számnak nincs semmi kijegyzésnek hon den Zahlen nicht ab. Nihil decidit de summa. Ter. kerek-számot tsinálni: abgekürzt machen. Summam rotundare. Cic. kerekre tsinálni: ein Rund machen. Circinare. Cic. Fait machen. Summam conficere, (rotundare) Cic.

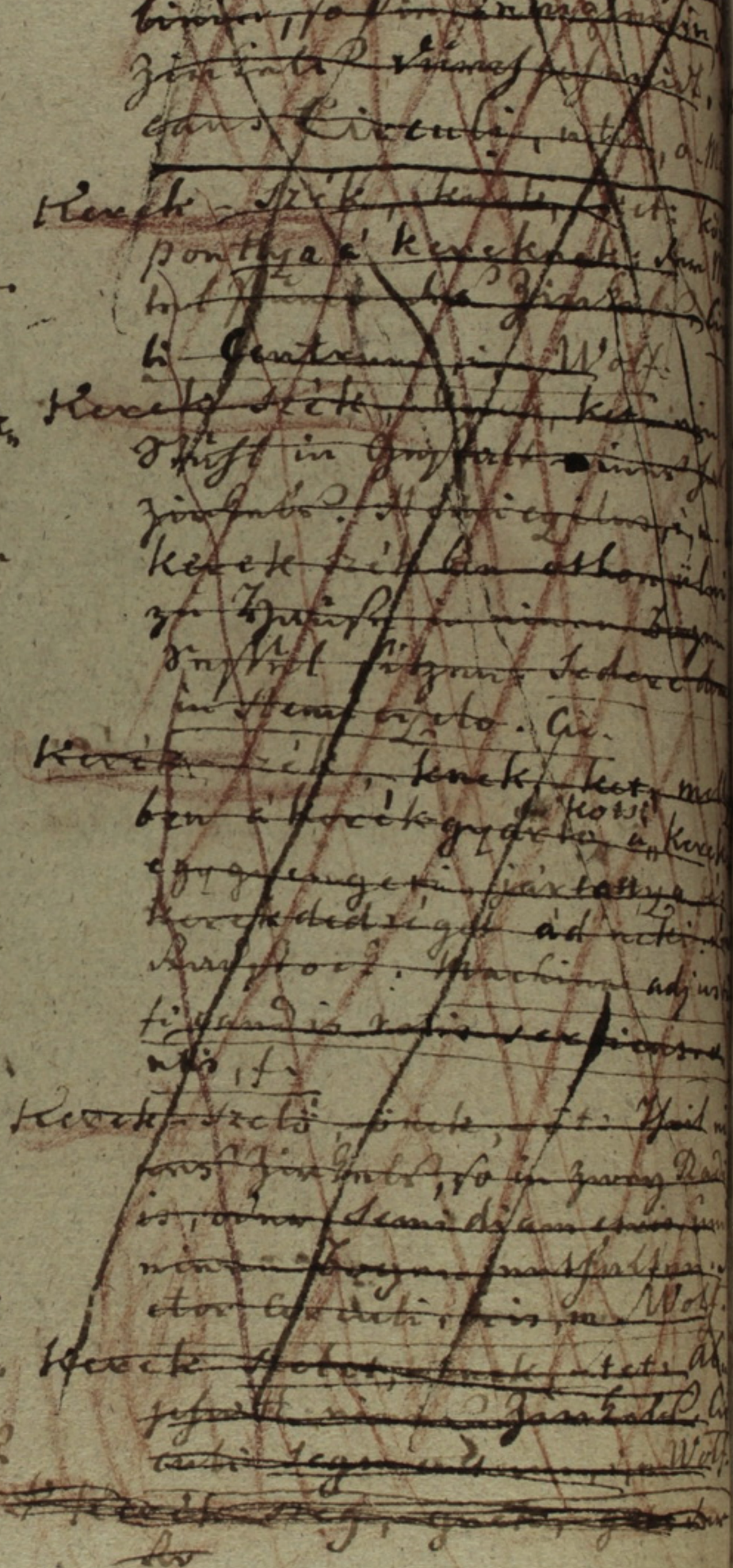

Kerek-szék, -széke, -széket: Kerek-szögü, -gnek, -get: Kerek-szögüség, -gnek, -get: Kerek-szögüsödik, -ödtem, -ödni: Kerek-szögüsödés, -dést, -dése: Kerek-szögüsödött, -ödtebb, -ödtt: Kerek-szögüsödtség, -gnek, -get: Kerek-szögüsödtségig, adv. Kerek-szögüsödtségig való, -lónak, -lót: Kerek-szögüsödtségig valóság, -gnak, -gát: Kerek-szögüsödtségig valóságos, -gnak, -gat: Kerek-szögüsödtségig valóságosság, -gnak, -gát: Kerek-szögüsödtségig valóságosságig, adv. Kerek-szögüsödtségig valóságosságig való, -lónak, -lót: Kerek-szögüsödtségig valóságosságig valóság, -gnak, -gát: Kerek-szögüsödtségig valóságosságig valóságos, -gnak, -gat: Kerek-szögüsödtségig valóságosságig valóságosság, -gnak, -gát: Kerek-szögüsödtségig valóságosságig valóságosságig, adv. Kerek-szögüsödtségig valóságosságig valóságosságig való, -lónak, -lót: Kerek-szögüsödtségig valóságosságig valóságosságig valóság, -gnak, -gát: Kerek-szögüsödtségig valóságosságig valóságosságig valóságos, -gnak, -gat: Kerek-szögüsödtségig valóságosságig valóságosságig valóságosság, -gnak, -gát: Kerek-szögüsödtségig valóságosság

Kerék-szeget: ein Achsennagel, Clavus axis peregrini. Kalapos kerék-szeg: a' korfi tengelyének a' végén: ein Rad-nagel mit einem breiten Kopfe. Clavus capitatus, i, m. Varr.

Kerék-szeg, -gnek, -get, mellyel a kerék-talps vasat le-szegezik: ein Nagel, womit der Radreif befestiget wird. Clavus ferriens fixorum circulis, i, m.

Kerék-szegö rönek, -öt: eine Linie, welche einen Kreis in zwey gleiche Theile theilet. Diameter circuli, tri, f. Wolfius.

Kerék-szék, -nek, -ket: közép pontja a' kerekeknek: der Mittel-Punct des Zirkels. Circuli centrum, i, n. Wolf.

Kerék-szék, -nek, -ket, melly-nek kerék karjai vannak: ein Stuhl in Gestalt eines halben Zirkels. Hemicyclus, i, m. Cic. kerek székben otthon ülni: zu Hause in einem Lehn-Lehn-Stuhle sitzen. Sedere domi in hemicyclo. Cic.

Kerékszék, -nek, -ket, melly-ben a' kerék-járás a' kocsi kerekes egy-egy engedi; egy árra talla, és kerek dedes-eget ád neki: ein Rad-Korb. Machina adjustificandis rotis curruum ferviens. d, ntis, f.

Kerék-szelö, -önek, -öt: ein Durchschnitt, Theil eines Zirkels, so in zwey Radius, oder Semidiametris, und einen Bogen entstehet. Sector circuli, oris, m. Wolf.

Kerék-szelet, -nek, -tet: Abschnitt eines Zirkels. Circuli segmentum, i, n. Wolf.

Kerék-talps, -pnak, -pat: ein Felge, an einem Rade, ein Stück des hölzernen ein Zirkels ausmachenden. Orbis, is, is, f. Plin. Sec. Curvatura roto, ae, f. Ovid. Orbis rotarum, is, m. Plin. Orbita, tis, f. Varr. Vasalt kerék talps: beschlagener Wagen Räder. Orbes ferrati (rotarum) Virg.

Kerék-talps-fa, -fának, -fát: hölzerner Theil eines Rades. Orbita, ae, f.

Kerék-talps-vas, -nak, -sat: ein-vas: eine Radschiene, womit ein Rad eines Wagens beschlagen wird. Canthus, i, m. Persi. ferreum ferviens Canthis rotarum efficiendis.

Kerék-tanács, -nak, -sot: Romai kerek-tanács: im Römischen Sitzender Römischer Rath. Romana rota, ae, f.

Kerék tántz, -nak, -rot: ein Freudentanz. Orbis saltatorius, is, ii, m. Cic.

Kerék-tengely, -lynek, -lyt: ein Achse, um welche sich das Rad dreht. Rota axis, is, m. Pers.

Kerék-tengely-vig szeg, -gnek, -get: ein Löse-nagel. Clavus axis, i, m. Obex rota. inf. C. Pitiſe 1. Kerék-szeg.

Kerék üveg tábla, -lának, -lát, az ablakon: der ablak' üveg fiokjai, karikái: die Fensterscheiben. Orbis vitreus fenestrae, is, ei, m.

Kerék-udvar, -nak, -at: ein Kög: ein runder Platz. Circus, i, m. Cic. Kerek udvara: der Inhalt eines Zirkels. Area circuli, ae, f. Wolf.

Kerék-vágás, -nak, -st, die Fuhrgeleise, Wagengeleise. Orbita, ae, f. Cic. Vestigium rotae, ei, n. ki-tapni a kerék-vágásból: aus dem Fahrgeleise. Orbitam transire. Plin.

Kerék-vágásos, adj. ahol sok ke-

tek-vagás vagyon: wo man hinl Glnisa gsünt, holt Glnisa. Orbitosus, a, um. Virg.

Kerek-válasz, -szának, -szt: Jmo Gütn Zuspruch. Libera responsio, onis, f. Cic. Relatio accurata, recta responsio, onis, f. Cic. valakinek kerek-választ felelni: einem rund, und gut antworten. Libere alicui respondere. Cic. Kerek-választ adni, valakinek: einem Kurz und gute Antwort geben. Breve responsum alicui dare. Cic. kerek-választ képpen meg-tagadta tőle a segétségét: er hat ihm rund für rund Hülfe abgesagt. Rotunde ipsi opem suam negavit. Ovid.

Kérelem, -lemnek, -lmet: Kéres: Jm Zitte Petitio, onis, f. Cic. Rogatio, onis, f. Cic. Mélló kérelmed van: Du hast nit gnugsame Zitte. Justam habes petitionem. Cic. Kérelem által jutni valamiuek birtokába: auf Zitte zum Besitz gelangen. Precario venire in possessionem rei alicujus. Cic. Valakinek a kérelmére meg-felelni: einem auf seine Zitte antworten. Respondere alicui ad rogatum. Cic. A' sote kérelem által mást gondolatra téríti: durch Zitten einen andern Sinn gebrauch machen. Ornamentis mutare. Plaut.

Kérelemmel nyert, adj. was man nur bittet hat. Precarius, a, um. Kérelemmel nyert életben maradás: Sünd Zitte erlangte Wohlthat. Precaria salus, ae, f. Cic.

Kérleli, -relek, -rel; -relem, -reli: meg-engesztelni; le-tsendesitni, -tsillapitani. Versöhnen, aussöhnen. Mitigare. Cic. placare. Cic. Kérlő valakit kérezteti: jemanden mit flehen Worten besänftigen. Blandimentis mitigare aliquem. Cic.

Kérelem levél, -lnek, -velet: Bittschrift. Rogatoria littera. ar um, f. Libellus supplex, i, icis, m. Libellus postulationum.

Kérelem' úttya, -tyának, -tyát: Könyörgés' úttya. Jus Zitte. Via supplicatiua. Instantia via. ae, f. Jurid. Kérelem útyán: bittweise, Zung um Zuflucation. Via instantiae. Jct.

Kéremény, -nynek, -nyt: Jm Zitte, was Gegenstand, worum man bittet. Obsecratio, onis, f. Cic. Petitum, i. n. Catull.

Kéremény' oka: Jm Ursache warum man bittet. Titulus impetrationis, i, m. Kéremenye szerint esett a dolog: Jm Suche ist nach seiner Zitte ausgefallen. Ita petitum ejus res accidit. Cic.

Kérés, -snek, -st: Kérés: Zitte. Petitio, onis, f. Cic. Kérésel eszik az szárazkenyérbül-is: nur isst alles sus Zwecken Brod bettelt. Ex sicco panis comedit, nec aliter, quam Mendicando. Kérés szerint: bittweise. Precario, adv. Cic.

Kérendő, Gerund. Künftig bitten. Petendus, a, um. Rogandus, a, um.

Kérengeni, -rengek, -reng: Hören. Jn die Runde hören. Se circumire. Veget. Volvere se orbe. —vejezem

Mit kerengesz
tsendes cgyem
fogl. Si mit sze
gyanus fuerit
cuitione opus
edicto. Si vo
sát kerengi.
nin ain Mein
cum me
Kereng az
Wagens
bul um. Ay
tio. Virg.
Idétova-
tova kere
tum, fran
re. Appul.
Vide.
Kerenges, -sncke
kül-jaras,
Der Umge
Circuitio,
onis, f. U
ges: nin
Vitiosus
szédben.
Umgehen
citio, oni
ide, stova
Jm Kreis
Jm Kreis
onis, f. D
kül beset
pfennig
Cic.
Kerengetés, -
Umgehen, Ku
ratio, onis
onis, f. Vid
Kerengetni, -
Jeti: im

Mit kerengesz a' beszeddel, mondtki egyenesen. was spricht du mit der Rede sagen, sagen was? quid circumitione opus est, non palam edicito. A' bolondok' nótáját kerengi. nur Dünkel sich um Nichts kümmern. Stultorum more se circumagit. Liv.

Ugy tetszik, mintha az egész házkörülöttem kerengene: mir scheint es, als wenn das ganze Haus um mich herum käme. Ita mihi videtur, quasi domus tota circumcumme verteretur. A' vér kereng az érekben. das Blut kommt sich im Körper herum. Agna gyratur in vortice. Virg. 2. travarogni: Idestova -, szeretö-szállgál -, tétovázva kerengeni: herum irren, herumvagiren, um sich schauen. Circumerrare. Cic. Agitari. Virg.

Kerengés, -snek, -st: forgás, körül-járás, idestova szédelgés: der Umgang, die Wälzung. Circuitio, onis, f. Cic. rotatio, onis, f. Voyt. Hibás kerengés: ein unrichtiger Umgang. Vitiosus circuitus, i, m. Részben-való kerengés: ein Umschweif in Reden. Circuitio, onis, f. Cic. Az elmének ide, s tova-való kerengése: die Herumirrung des Geistes. Evagatio mentis. onis, f. Plin. kerengés nélkül beszélleni: Zirkel, einen Umschweif machen. Presse loqui. Cic.

~~Kerengetni, -getek, -gett, -getem, -getni.~~

Kerengetés, -snek, -st: das Umdrehen, die Umdrehung. Gyratio, onis, f. Cels. rotatio, onis, f. Vitr.

Kerengetni, -getek, -get, -getem, -getni: im Ringe umtreiben.

Gyrare, Victorin. rotare. A' lovat kerengetni: das Pferd im Ringe Kreisen treiben. Equum circumagere, Liv. — in gyrum cogere. Ovid. — ducere. Cic.

Kerengetö, -önek, -öt: die Umdrehung, der Umschwung.

Gyrator, oris, m. rotator, oris, m. Stat.

Kerengö, adj. umherschweifig. Ambagiosus, a, um. Gell. tortuosus, a, um. Liv. 2. Kerengö (gyütt-mentt, travargó &c.): ein umherschweifender Mensch. Vagus, homo, i, ins, m. Senec. Kerengö beszéd: der Umschweif im Reden. Amfractus -, circuitus verborum. Cic. Kerengö-fa, eine Winde, womittelst welche man eine Last in die Höhe zieht. Ergata, ae, f. Vitr. Columella verso tabulata, ae, f. Id. Kerengö Jrás: die Schneckenträger, Windeltreppen. Cochlea, ae, f. Vitr. Scala cochleata. ae, f. Gradus referens similitudinem cochleae. us, m. Kerengö (furó) vzédula: der Zirkelzirkel: Littera dimissoria, ae, m, f. Utp. Kerengö út: der Irrweg. Iter devium, tramitis m. Cic. iter a proposito diversum. Cic. Kerengö úton járni, vagy menni, vagy útazni: nicht fur wegen wissen. Devertis itineribus proficisci. Cas.

Kerengö, -önek, -öt: Kreck: ein Ennis? Gyrus, i, m. Catull. A' kerengöben (a' utolsó Kreck tánzában) sitten alvalaki oldalához szorosst nyomni magát: unia, ad Manlium se (se facere). Cic.

Sich nimm bey Tanzen zur Zeit nässen: Inter saltandum procus aliquem accedere Cic. Kerengöben jár által: durch Pferd gehet in den Tanz P. Equus in gyrum it. Ovid. Kerengöben nyargalni: in den Tanz Pferd kommen Equo in gyrum decurrere.

Inet.

Kerengös, adj. l. karingös.

Kerengösen, adv. Kerengösön: t. Kergösen: Im Kreyse herum. Circumforaneus. Gell. per gyrum. Catull.

Kerengözés, -snek, -st: das Umherlaufen, Drehen in einem Kreyse. Gyratio, -onis, f. Cels.

Kerengözni, l. Karingözni.

Kerengve, adv. Kringsherum. Circulatim. Suet.

Kerep, -pnek, -pet: Hajó'name: Kidas, járó-híd, Kerepes, Kerep-hajó, Kompkerv-hajó, mellyen által-járnak á vizen: Die Überfuhrglätter, das Fahrzeug zum Überfahren über Flüsse. Epibades, dum, f. Ulpiponto, onis, m. Cas. Kerepen járni: mit Fuhrschiffen übersetzen. Pontonibus trajicere. Paull. Jct.

Kerep, -pnek, -pet: kerek-fü: das Fieberklee. Lotus, i, m. Linn.

Kerep, -pnek, -pet: teleg, Kerepö, tsattogó, tsergetyü, Zörgetyü: die Klapper, die Rietpfeife. Crepitaculum, i, n. Quinct. Crotalum, i, n. Plin.

Kerepelni, -pelek, -pelt: Kerepelni, tsergetni, Zörcaria gerni: Klappern, mit Klappern, Rätschen machen. Crepitare

Plant. A' gólya kerepel: Storch klappert. Ciconiae crotat. Auct. Phil.

Kerepelö, adj. Kelepelö: Gólya: eine Klappern Storch Crotalistria Ciconia, a, Petron.

Kerepes, -snek, -st: Kidas, járó híd, kerepes, kerep-hajó, komp. l. kerepes, melyen által-járnak a vizen.

Kerep-hajó, l. Kerepes.

Kerepló, -lönek, -löt, Kerepkerepelye. l. Kerep hangot.

Kerepö, -pönek, -pöt: die Rätsche. Crepitaculum, Quinct. Gyermekeknek való kis Kerepö: eine kleine Klapper. Crepitaculum, puerile, is, bis, n. Quinct.

Kérés, -snek, -st: Kérelem, Könyörgés: die Bitte, Bitten. Obsecratio, onis, f. Petitio, onis, f. Cic. rogatio, onis, f. Cic. rogatus, us, m. Alázatos Kérés: demüthige Bitte. Precatio, onis, f. Cic. humilis ac simplex preces. Cic. Erös-, hathatós kérés: inständige, kräftige Bitte. Efflagitatio, onis, f. Cic. Jogana-lan Kérés: rechtgebliche Bitten. Preces tadmea. Helytelen kérés: unbillige Bitte: Iniqua-, improba-, injusta Postulatio. Cic. Igazságos kérés: billige-, gerechte Bitte. Aequa postulatio. Cic. Juste preces. Cic. kis Kérés: kleine Bitte. Petitiuncula, a, f. Gloss. Precatiuncula, a, f. Gloss. Nagy Kérés: große Bitte. Magnae preces, arum, cum. f. Cic.

Fikarczlen (meg-vetett, fogadatlan) kérés: ein Zufall bitte. Repulsa, ae, f. Cic. Izentelen kérés: unbefohlene Bitte. Impiger postulatio, atio, nis, f. Cic. Tiszteség-kérés: das Anfuchen um ein Ehrenamt. Praefatio —, petitio honorum. Cic. Semmit nem haszvált á kérés: die Bitte ist vergebens gewesen. Nullus locus precibus relictus est. Terent. A nagy Urak kérése parancsolat gyanánt esik: das Verlangen der Großen muß man für einen Befehl annehmen. Potentum preces pro mandato accipi debent. — mandati loco habenda sunt. Cic. Tiszteck kérése, — kívánása: das Anfuchen um das Ehrenamt. Petitio honorum, Cic. kérésében alább hagyni: von seiner Bitte stehen lassen. A petito recedere. Cic. Nincs helye á kérésének: nicht gewährt werden. Nihil locum precibus dare. Terent. kérésnek: auf seine Bitte hören. Precibus addictus esse. Nep. — rogatu tuo. Cic. Valakinek kérésére felelni: auf einen Vorwurf antworten. Ad Postulata alicujus respondere. Cas. Mindenkinek kérésének: auf alle Bitte: Petentium omnium. Gell. Nem volt helye Cicero kérésének: meinem Vorschlag Beifall gegeben wor den. Nullus locus precibus meis relictus est. Terent. Sok ke-

résnek tsak nehezen megnyerte: auf mein Bitten sehr mühsam sich bewegen lassen. Efflagitatus (rogatus) meo tamen impetravit. Cic. Valaki kérésének engedni: einem Bitten statt geben, einem willfahren. Cedere precibus alicujus. Cic. postulationi alicujus concedere. Cic. Valakinek kérésére valamit tselekedni: etwas auf einer Bitte thun. Facere aliquid alicujus oratu. Plaut. Valakinek mind á két kérését bétellyesítette: einem seine beyde Bitten gewährt worden. Alicui uterque petiti copia facta est. Caes. Valakinek á kérését meg-hallgatni, és helybe-hagyni: einen Bitte anhören, und billigen. Preces alicujus audire, Cic, et integram ei petitionem relinquere. Cic. Valakit bizgó kérését kérdeni meg-tagadni, meg nem hallgatni, — meg-vetni: taub, und stumm einem die Bitten abschlagen. Praecise alicui petitionem negare. Cic. repudiare preces obsecrationemque alicujus. Cic. Valakit kérését titok bátt tartani: einen Bitten ge heim halten. Orationem alicujus celare. Terent. Valakit kérésével búsítani: einen mit seiner Bitte beschwerlich fallen. Aliquem petitione sua molestare. — importunum esse. Cic. Az egyet hasogatja bizgó kérésével: er nistet einem Sie in Ohren an. Precibus aures Deos fatigat. Tacit. Kérésre mindent, parancsolatra semmit —: auf Bitten alles, auf den Befehl nichts — Ad preces omnia, ad Mandatum nihil (se. facere). Cic.

Alázatos kéréssel élni: nem
nem dnmütsign Bitten tsün.
Obsecratione humili uti.
Cic. Valakiz holy tselen ké-
réssel búsitani: jemanden
den mit unbilligen Bitte
belästigen, -behelligen, be-
sprengen. Alicui iniqua
postulatione molestiam ex-
hibere. Cic. Kéressel nyert
egeszség: durch Bitten erhal-
te Gesundheit. Precaria sa-
lus, a, lutis, f. Cic. Jemand ké-
réssel, sem ajándékkal nem
hagyta magát elcsábí-
tani: er ließ sich weder
durch Bitten, noch Ge-
schenke bewegen lassen.
Nec precce, nec pre-
tio a recta via divit se di-
duci. Cic. Ne várj sok
kérést: wolle nicht gros-
ses Bitten erwarten.
Noli exspectare longas
preces. Cic. Sok kérés
után bízni valamit: et-
was Bitten wissen besitzen.
Precario possidere ali-
quid. Cic.

Kereskedgélni, -gélek, -gélt; -gélem,
-gélj: oft und viel suchen.
mit Fleiß suchen. Quaerita-
re. Plaut. Elelmétkonyás-
sal —. Seinen Unterhalt
mit Wollen gewinnen zu ne-
hmen suchen. Victum la-
na quaeritare. Terent.

Keresendő, gerund. Das zu suchen
ist. Quaerendus, a, um. Cic. Hon-
nyen keresendő: das suchen
zu suchen, zu bemerken
ist. Facile quaerendus, a, um.
Colum.

Kereset, -sneck, -st: 1. hajhá-
szás, nyomozás: das Fors-
chen, -Suchen, die Suchung.
Indagatio, onis, f. Cic. inve-
stigatio, onis, f. Cic. Quaesitio,
onis, f. Appul. Szorgalmatos
keresés: fleißige Untersu-
chung. Diligens disquisitio.

onis, f. Cic. Fejen keresés:
Klagung auf Leib und Leb-
Accersio capitis, onis, f. Cic
stason keresés minden d
tsak ön hasznа után jár
ne sinst um sein
tzun. Suis tantum comm
servit. Cic. 2. kereset:
keresetes, hasznos: nutz
wurb. Compendiarius, a,
lucrosus, a, um. Cic. Quaestuo-
sus. Cic. keresetse utánna l
ment lobt von seinem Gew
ser. De lucro vivit. Cic.

Keresett, -tnek, -tet: 1. ke
mény) Verzeichnis hotmi:
ves tsinnek, das tsinnen
nes? Quaesumnes? Gut.
tum, Quaesitum, i, n. Ovid.
partum (Sal. bonum) C

Egyegyüs-való kereset,
vise Mitnemerwerbung. Co
quisitio, onis, f. Front. Jet.

Nints áldás a hamis ke
resetre: nin Segen mesten
nen? Kein Segen ist woh
thun. Nihil quaesitum bo
num nec fanstum, nec fortu
natum esse potest. A ham
keresetet viszsza áll haram
dik ize. Unrecht Gut fä
nints nihil den Dritten fro
De male quaesitis non ga
det tertius haeres. Prov.
Keresgedés, nyeresség, hasz
koldus keresetse: Gewi
Bettlers unterhalt. Captu
ra, ae, f. Senec. Nagy kere
set: ein sehr grosser Gewi
Handlung. Hercules Qua
stus, us, m. Prov. Ez az ö
keresetem: das ist meine
Hantierung. Quaestuosus. A
ist inens. Quaestus. Cic. Hi
vány, keresetet az árúlko-
dás: die Verwärfung ist ni
ne Fürbitten Handlung. Prov
tio mala. onis, ae, f. Prov.

Keresset, melyet más tő-
retünk, melly hez jus unk vagyon:
jus tartás valamihez: Jus Am-
pzrüch, vis Forderung. Jus in
aliquid. Dan. Jus prætensi-
vum. Jct. Per-béli keresset:
gerichtliche Verfolgung eines
Diebes. Agnitio actionalis.
onis, fis. f. Jct. Mi kerested
(dolgod) neked ezzel? was
sagst du für einen Zusammhang
mit ihm? Quid ratio tibi cum
illo intercedit? Cic. Mi ke-
rested vagyon vám itt?
was sagst du hier zu suchen?
Quid hic agis? Cic. Quid hic
tibi negotii est? Plaut. Mi
kerested vagyon (mit tő-
vet?) vajtam? was sonderst
du von mir? Quid a me so-
las? Cic. Quam, Rabes in me
prætensionem? Nekem vajtad
semmi keresetem nints. ich
habe keine Prätension an
ihn. Ego nullam actionem,
nullum jus prætensionem in
te habeo. tenki ellen sints
keresetem: ich habe von ihm
nun Niemanden was zu fod-
dern. Contra neminem
Mortalium habeo actionem.
Cic.

Keresetlen, adj. nicht mit Fleiß ge-
sucht. Non quæsitus, a, um. Cic.

keresetlen fa: -hosság: ein
ungesuchter Zufall. Non
Quæsitus casus. i, is, m. Cic.

Keresett, partic. gesucht. Quæ-
situs, a, um. Cic. keresett
jószág: ein erworbenes
Gut. Quæsitum bonum.
i, n. Cic. Valakit keresett
javaitul meg-foszt ani:
einen des erworbenen
Guts berauben. Aliquem
partis bonis spoliare. Cic.

Koldúlással keresett kenyeret
enni: das Brod erbettelt
Mendicato pane pasci. Ovid.
Nagy munkával keresett:
mühsälig erworben. Magno
labore partus, a, um. Cic. Vi-
res vere itelkedő keresett gaz-
dagság: mit Blutigem Schweis
sor erworbtes Reichthum.
Opes inventæ sanguine, Ovid.
— sudore sanguineo, compa-
rata. Cic.

Keresgélés, -snek, -st: das Zu-
sammsuchen. Conquisitio,
onis, f. Cic.

Keresgélni, -gélek, -gélt, -gé-
lem, -géli: Zusammsuchen,
hin und her suchen, über-
all suchen. Indagare.
Cic. Vestigare. Stat. inve-
stigare, Cic. Quærcitare. Plaut.
Tentare. Cic. Valamit ke-
resgél: an sich etwas? Inten-
tus Quæstioni. Appul. Ke-
resgélni (kotorászni) valaki-
ben: in den Taschen eines
andern suchen, stöbern. Quærcitare in sacco
alicujus. Ter. Vala-
kin keresgélni: valaki
allen keresésének lenni:
von einem was zu fod-
dern haben. In quæ-
sitionem agere in aliquem.
Cic. actionem contra ali-
quem habere. Cic.

Keresgélő, -ének, -ét: ein Nach-
forschen. Quæsitor, oris, m.
Gell. scrutator, oris, m. Stat.

keresgélő eb: ein Zeig-
hund. Vestigator Canis, oris.
is, m. Gloss.

Keresgetni, l. keresgélni.

Keresgető, l. keresgélő.

Keresheted, -snek, -st: ein wie
liche Kunst Processe zu führen.
Activitas litigandi. atis, f. Cic.

Személyes keresheted: ein gro-

Sonal Kaufmannschaft Processus
zu führen: Actoratus Per-
sonalis, us, tis. m. Vagyon-
béli kereskedés: ein Kauf-
mannschaft seine Güter be-
stehen zu können. Acto-
ratus realis. Id.

Kereskedés, -sneke, -st: der Han-
del, ein Handelsgeschäft, Kaufs-
mannschaft. Commercium, ii, n.
Ulp. Mercatura, ae, f. Cic. Nego-
tiatio, onis, f. Cic. Quaestus, us,
m. Cic. Börsen- való kereske-
dés: ein Handel mit der Hirt.
ohne Zucker. Pellium commer-
cium. Fával-való kereskedés:
der Holzhandel. Lignaria
negotiatio. Capitol. Gabo-
návat-való Kereskedés.
ein Tuch Handlung. Res fru-
mentaria. ei, ae, f. Cic. Ma-
kával-(bab, com mal)-való Ke-
reskedés: der Mehlhandel.
Negotiatio frumentaria. Colum.
Szabados kereskedés:
der Handel und Wandel.
der unbefugte Handel und
Wandel. Illicita negotiatio.
Ulp. Titalmas kereskedés:
ein unerlaubter, unbefugter
Handlung. Illicitus Quae-
stus. Cic. A' kereskedés na-
gyon el-akadott: der Han-
del ist stark ins Stocken
gekommen. Mercatura vi
minor Quaestum adhaes. Cic.

A' kereskedésből nagy Gya-
nánt élni: ein Entmögen
als ein Handel treiben.
Fraudulentiam instar mer-
cimonii exercere. Virágzik a'
Kereskedés: der Handel ist in
den besten Zustande. In flore est
mercatura. Cic. — floret: Cic.
A' kereskedést jó lábra á-l.
lítni: den Handel in guten
Stand herstellen: Mercatu-
ram exigere. Cic. Kereske-

dést ügyni valamivel — ein
Handelsgeschäft mit etwas
treiben. Quaestum exerce-
re re aliqua. — fructus. Cic.
Quaestui servire. Cic.

Kereskedésetske, -kének, -kétek, -két-
me Kleine Handlung.
tiatio parva-onis &c.

Kereskedéshez-való p.o. pa-
ros, mellybe a' Parték-
karjak: Pack-Nadeln,
mit welchen die Waaren
geflügt, gepackt, wickelt. Che-
empsoretica, ae, f. Plin.

Kereskedhetés, -sneke, -st: ide-
gen árrenval (Parték) va-
való kereskedhetés: die
Haftbarkeit, Gewerbfähigkeit,
fremden Niederlagen, die fre-
de Waaren zu nehmen
ter muss zu seinem Vort
müssten einen Gästen
sen, wenn sie weiter g
führen wollen Vorsa
Jus Stapulae. neis, n. Di

Kereskedni, -dem, -dett, -kedni, Kalmar
kedni, Kereskedést üzni: f
keln, Handel treiben. M
catum facere. Cic. Negot
ri, Cic. Quaestum facere.
Cic. Kenettel kereskedni: m
Silber. handeln. Unguent
riam tabernam exercere.

Kopsáx helyen kereskedni
ott kereskedni, a' hol semmi
sints, kopaszt bocsátván
ni: unnützlich sich bemühen
Ex arena funes, et retia ma
ta nectere. Prov. Messem
mis cere am metere. Prov. Ni
vel kereskednek mint
sucht war mit dem Win
ba zu gewinnen. Lingu
est in Cypresso. Cic. Pen
zel kereskedni: Geld han
deln treiben. Quaestum pe
niarium exercere. Cat. Stuck-

Pénznélkül kereskedik:

Púchos-Manticulare. Appul.

Kereskedö, -önek, -öt: Kal-
már, áros: der Handelsmann,
Kaufmann. Mercator, oris, m.
Hor. Negotiator, oris, m. Cic.

Nagy (nagy számra-, víg,
darab számra, nagy Karát
Kával) kereskedö: ein Groß-
händler. Magnarius Ne-
gotiator. Appul. Szabad ke-
reskedö: ein großzügiger
Handelsmann. Mercator legi-
tima negotiandi facultate
gaudens. Cic. Szerencsétlen
né lett kereskedö: dem jeden
az adósságainak ki-fizetése
re: mindenébül ki-pusztúlt
Kalmár: Bankrott, der sei-
ner Gläubiger nicht mehr
befriedigen kann. Mercator,
qui solvendo non est, -qui
incubuit oneri aeris alie-
ni, fraudator, oris, m. Cic.
Tá mi tatan gazdagság-
kereskedö (temérdek sok
kintzel bíró) kereskedö:
ein sehr reicher Handels-
mann. Negotiatores, ei am-
plae fortunae sunt. Cic. -qui
magnis opibus praeditus
est. Cic, -qui copiosus re-
rum est. Cic.

~~Szabadi kereskedö Ker-~~
~~kereskedö: ein Handelsmann~~
~~Mercator, oris~~

Gabonával kereske-
dö: ein Getreidehändler. Frü-
mentarius negotiator.
Digest. Mindennel kere-
kedö: der mit allerhand
handelt, wovon nur ein
Produkt zu nennen ist. Dar-
danarius, ii, m. Plaut. Apro-
tele parenkával kereskedö:
ein Thon Händler. Mina-
tularius negotiator. Appul.

Szemben-kereskedö: ein
Handelsmann, der sich
nicht auf Waaren, sondern
auf Geld einläßt. Nummu-
larius. Cic. Szemben kere-
kedik: Handel treiben.
Pecuniam exercere. Cic.
Szemben kereskedik: Han-
del treiben. Mercaturam
facere. Cic. Szemben kere-
kedik: Handel treiben.
Quaestus credit ei voto. Ovid.

Szemmel kereskedni: mit
Waaren Handel treiben.
Commercium rebus facere.
Ulp. Testével kereskedni: sein
Gewerb mit seinem Leibe
treiben, seine Zeit Jemand
ab-gewinnen. Corpore quaestum
facere. Plaut. Corpus suum
vulgare. Plaut. Indiberis
Corporis quaestum facere. Cod.
Szakadásaggal kereske-
dik: üzi mesterségét: ein
treibt sein Gewerb nur
mit List und Betrug. Falsum
fraude et dolo facit Cic.
Szem. Szemm. Plaut. Vádolás
sal kereskedni: aus Anklä-
gen sein Gewerb, sein Hand-
werk, sein Lustbarkeit, Vergnügen
oder sein Ansehen machen.
Accusationem exer-
cere. Tacit. -factitare. Cic.
Valamivel kereskedni: mit
einer Sache Handel treiben.
Ad perfert tractibus. Negoti-
ari aliquo genere mercatu-
rae. Cic. Szeretsével kere-
skedni: mit der Liebe Handel
treiben, -faggatódzik, azon
valamit kereses: sie forscht
mit meinem Gewissen nach.
Inquirit in meam conscien-
tiam. Cic. Melyen kereske-
dik: kereshi, nyomozza, fesze-
geti á dolgot: er grübelt
sehr genau über Sachen nach.
Profunde rem indagat. Cic.
Valaki Ziebében kereske-
ni: einem den Beutel zu
fegen, oder ganz zu stehlen

Rabottkal kereskedö: mercator. Municipium. Municeps. Negotiator. 2uint. Rossz paraszttal kereskedö: homo mercator. Sordide mercis negotiator. 2uintil. Kereskedö hajó: navis oneraria, navis mercatoria, is, e, t. Plant-Kereskedö hát, -hely: vus 2ruf. Jmus, nin Handelsplatz. Domus mercatoria, ns, e, f. Emporium, ii, n. Liv. Kereskedö Cimbor: Gnld, ső zur Handlung gehörig. Enthica, seu enthica, e, f. Gloss. Kereskedö társaság: ein Handelsgesellschaft. Societas negotiatoria, atis. e, f. Vossius. Kereskedö vágás, -nak, -st: ein Handeln. Emptio, Cic. Kereslek, -ek: in tegedet kereslek: ich suche dich. 2uo te. Cic. Ö minket keresnek ihn. Illi nos quærunt: Id.

Keresmény, -nynek, -nyt: kereset: ihr Gewinn, der Gewinnst, Vortheil, Gut. Partum (se. bonum). Cic. Quæstus, us (ac Ovid. acquisitio, onis, f. Jct. Köz (egyesületi-való) keresmény: ein Mitgewinn. Coacquisitio, onis, f. Jct. Tilalmas keresmény: ein verbotener Gewinn. Vetito modo Comparatum bonum. Nem szabadik-meg a' hamis keresményt: der Ungerechte Gewinn, wird seiner Seele nicht behalten. Bonum iniuste quæsitum, non fert secum, non satisfacit, non satisfacit. Plin.

Keresni, -sek, -tem, -resni, -rni. suchen. Investigare. Cic. Quæ-

rere. Cic. Scrutari. Cic. Jdt. rülni, rná akarni. Alkalmatosságot keresni: nach Gelegenheit trachten, Gelegenheit suchen. Occasionem captare. Cic. Occasion immineo. Cic. A' szakadásra alkalmatosságot keresni magának: einen Fluchtort suchen. 2uærere sibi fugam. Cic. Az ökrök hüvös helyeket keresik: die Ochsen suchen die Kühle. Umbras, et frigora captant. Virg. Kereskedni Urat (bírót): einen Vormund, Richter suchen. Respicias ego tibi dominum, qui tibi resistat. Valakinek a' barátságát keresni: einen Freundschaft zu jemanden suchen. Amicitiam alicujus sequi. Cic. Elveget keresztem ötet: ich habe ihn genug (lang genug) gesucht: satis diu eum quæsivi. Cic. defessus quærendo. Cic. Jon keresni valamit: gehen etwas suchen. Rivi alicujus. Cic. Házanként keresni valamit: etwas von Haus zu Haus suchen. Per ædes alienas inquisitionem agere. Cic. Himet keres magának: die Seife für sich nehmen, Mannchen, Männchen, Pfauen Lat. Mancipium sibi quærit. Hirt's nevet keres magának: nen Bräutigam für sich suchen. Famæ servit. Nes. Magának nyos helyet keresni: einen sichern Ort suchen. Solitudines prosequi. Cic. Hol keresem ötet? wo soll ich ihn suchen? 2uonam curram

eam quaeritatum? Plaut. Ide-
gen Ochsígban keresni valamit
ntwas in der Irrnunde suchen.
Peregrinari rem aliquam. Cic.

Hót keresni valamire. Zu tzu
ntwas suchen. Tempus ad ali-
quid quaerere. Cic. A' világi
bölcseség az igazságot keresi:
die Weltweisheit forschet
nach der Wahrheit. Philoso-
phia Veritatem indagat. Cic.
Kit keressz? wenn suchst
du? Quem quaeritas? Plaut.
Másoknál magának kegyet
met keresni: sich bey an-
dern um andern Gnad und
Gunst, wohl Dienen zu fragen.
Gratiam gratiae apud alios
sibi quaerere. Cic. Magá-
nak keres veszedelmet: er
bindet sich mit einem an,
der sich wohl rächen kann. Cic.
rem petit bestiam. Plaut.
Prov. Mentségét keresi
ni: eine Entschuldigung
suchen. Excusationem quae-
rere. Cic. Mindenütt ke-
resni valakit: einen zu
Wasser und Lande aufsu-
chen. Terra marique con-
quirere aliquem. Cic. Ma-
ri terraque quaerere ali-
quem. Plaut. A' ki mint
keresi, úgy veszi hasznát:
wie sich einer hält,
wird ihm geholfen, ob
wird einer gelobt. Qua-
lia quisque sequitur, tales
quisque fecit. Prov. Sui
cuique mores fingunt fa-
tum. Ney. Prov. Meg-
találta a' mit keresett:
er hat gefunden, was
er gesucht hat. Capsa
culpam reperit. Prov.
Sui ipsius laqueo captus
est. Terent. Prov. Mit ke-
resz itt? was kommst du
suchen? wie versteht ihr sich

allsúnt? wes macht ihr (sich)
sú sinn? Cuncta conspicere
in his regionibus. Terent.
Quid tibi hic ventio est?
Plaut. Utat, 's módot kere-
si valamelly dolognak
végbe vitelére: Mittel und
wege suchen, wie
einer sein Vorhaben
ausführen könne. Viam rei alicujus
faciendae. Cic. Nálam kere-
tére öret: man hat ihn
bey mir gesucht. Apud
me quaesitus est. Cic. Ott
hon maradtakról, hogy ke-
resni ne kellessék ötet:
hab ihn zu suchen wie-
der, damit ich ihn nicht
suchen dürfe. Jube domi
esse, ne quaestio mi-
hi sit. Plaut. Okot ke-
resni á halálra. Umsuchen
zum Tode suchen. Causas
mortis quaerere. Propert. Vala-
kinél oltalmat keresni:
Schutz bey einem suchen.
Praesidium apud aliquem
quaerere. Cic. Szolgálatot
keresni: um einen Dienst
werben. Servitium ambi-
re, quaerere. Cic. Utat ke-
resni á szabadásra: sich
nach der Flucht umsehen.
Circum spicere fugam. Sall.

2. munkával erdemleni
valamit: etwas verdienen,
verdienen. Promereri ali-
quid. Cic. Életnek vesz-
szással keresni: seinen
Unterhalt mit dem Degen
(mit Fechten) verdienen.
Arcu alimenta exercere.
Tac. Ez gyapjú fonással
annak tüvel (varrással) ke-
resi kenyerét: der spinnt
seinen Unterhalt (sein

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA KÖNYVTÁRA

Zweck) mit Wollen gewinnen, gewinne (gewann) mit der Ware. Ille victum lana quaerit, &c. Ille (illa) acu mercatur panem. Cic. Nem tud kenyeret keresni: nem tudja kenyerét szerezni. Nescit panem promereri. Cic. kenyeret keresketni, sc. keresni: szinonima kifejezés mitsem tudni: nem ismerni. Victum mercatu, vel faciendis quaerere. Cic. kénnyen keresni kenyerét: nem gondolni mint szerezni kenyerét. Facile victum summ quaerit. Ter. Igyekszik szaggal keresni kenyerét: nem riadozik semmi kínos fáradsággal vagy gondtól. Cibum e flamma petit. Juvenc. Prov. Jobbrajszággal keresi kenyerét: nem nagy szorgalmatosságot szán életében mit keresésben, - sőt mit kínlódásba: Per saxa, per cinia - (per lapides vitam) solicat. Liv. 3. A' maga igazságát (jussát) a' törvény előtt keresni: igyekezni, szeretni folytatni: szám szerint szerezni. Jus suum judicio persequi. Cas. Törvényesen keresni valamit: mint hogy minden polgárnak illik. Lite consequi aliquem. Jct. 4. Jószerencsét keresni a' kártyán: nincsenek gántsot találni: nincsen knotten, Absatz an dem Zinnen Stiefeln. Nodum in scirpo quaerere. Ter. 5. Borostyánban keresni (gyűjteni, szerezni), szirmában tölteni, valaki kegyébe tenni: ganz gut, allen gut, jung gut Blatt gegen einen gut, Juveni parandum, sibi retinendum. Prov. Omnia tunc bona sunt, clausula quando bona est. Plaut. Prov. Ebül keresse á jószágát: ne szeresse

szinte szerezze. Ter. Haec res mihi quaestui fuit. Cic. Ez dolog nekem hasznomra volt. Quaestui habere. Cic. Hasznomra fordítani. Quaestui esse. Cic. Hasznomra lenni. Quaestui vert

976. K.

dat fogom kereseni: Ihm
Sachen beturnigund will ich
Vorsehung thun, ich will mir
mir angelegen sein lass
sen. Commodis-, rationibus
tuis Consulam, prospiciam,
providebo. Cic. Hatte azt
javamat fogod kereseni, te-
kát — : wenn du mir
mein Bestes suchst, so —
si bono meo studueris, —
Cic. 9. Erödnek vizáj-á-
ban keress (kerezz, inn-
kálódgy), hogy vinségöd-
ben ne ölhezz: Jüngens
Blütt gar kein Gift, An-
nütz in allen Wasser thut.
Iuveni parcendum, ieni
ustendum. Prov. Trak, á
hasának keres, trak á
hasárca van Jüngling:
nur thut nicht sich gütlich.
Cutem (cutículam) solum
curat suam. Horat. 10.
Jejen kereseni valakit; ele-
tére járni, feje vesztésigit
kereseni valakinek: nimm
auf den Tod-, auf Leib
und Leben Grimmig an-
klagen. Capitis accuse-
re aliquem. Cic. Item Ca-
pitis in aliquem inferre.
Cic. Halálra kereseni vala-
kit: nimm zum Tode anf-
suchen. Ad necem quaerere
aliquem: Cic. 11. kedvét
keresni (kedvez, kedvére
járni) az attyának: nim
sucht seines Vaters Gun-
zu erlangen. Benevo-
lentiam patris captat.
Cic. Jelleg-, igen kere-
sik á' gyermeknek kedv-
vét: auf einen wunder-
baren Weise sind Kin-
der zu gewogen. Mi-
rabun gnavigera (ad insaniam) favent
pueris. Cic. Kedvét ke-
resni á' népnek: thun

was den Pöbel gern haben
will. Volentia facere plebi.
Tacit. Kizelkedésret (charm
dozással) keresni valaki-
kedvét: mit Possen-reissen
sich einen Gnaden
bewerben. Assentando gra-
tiam alicujus aucupari.
Cic. Mindenben kedvét ke-
resni Valakinek: einem mit
allen Sinnes Zu gefallen
gen Zu gewinnen stehen.
Omnibus officiis aliquem
adsectari. Suet. 12. Es-
ső után kis pönzeget kere-
ni: köpöny eg kis kapni, az-
dö-venni: Sprüchw. als
regnets hat, den Mantel zu
suchen. Bello peracto hu-
cinas adsere. Prov. Pu-
[illegible] Pugna. Ordo, nisi
den Festreist einer Festreist
Ordnung anstellen. Post
inceptam pugnam ordi-
nare aciem. Cic. Prov. Nem
keresem (kivánom) a' más-t:
ich trage Zu Neuerungen
nach Fremde Sachen. Alie-
nos appeto. Ces. Kereski
a' vesztekedést: nur Neuerung
sich in einer Stadt nicht
sen. Caput defendere in ali-
quod Certamen. Cic. Deposit
sibi disceptationem. Cic. 13.
Nyolczvan ezer forintot
kereseni (kivánni) kapta:
mir, meint Sprüchwort
80 000 Gulden zu thun. Pe-
tenam 80000 florenos ha-
habet in eo. Mi kajtunk
kereszt ingyét vonyjat. wo
fordnet hon uns zum Tan-
zen. A nobis requisit sere-
ta sua vitia. Hor. Valamit
valakin törvénnyel keresni:
etwas an einen Gericht-
lich zu verlangen suchen.
Lite aliquem persequi. Cic. 13.
Lelkeden kereszt (vesti-meg)

ar Ösen (Ér Istenelőtt fogsz adózni, Ránad ózni) kr. a' rossz-tévőt büntetlen ha- gyod: Gott wird von Dir eine Rechnenschaft fodern, wenn Du den Übelthäter unbestraft wirst lassen. Rationem ate Deus exiget, si maleficos impunitos ese sinveris. Cic. 14. Bár ke- ressük magsát: nints más sa-hozzá hasonló: unss müssen seines gleichen suchen. Quaerieet alterum sui similem. Quaerere. Cic. 15. Nyomán keresni (nyo- mozni) a' tolvajt: dem Diebe nachspüren. Vestigare fu- rem. Stat. 16. Maga ma- gának keresi (okozza) vesz- tét: sich selbst den Verder- ben zuziehen. sua sponte sibi ipsi malum arcessere. Cic. 17. Mint- dőt kelyet (szabadulás) ke- resni: um Ort sich umzu- sehen suchen. Ad aram con- fugere. Cic. 18. Jó erköl- csét dicsőséget keresni (sze- rezni) magának: sich durch gewissen Eifer seine Tugend Gerechtigkeit Ruhm erwerben. Rectis studiis ad Gloriam (ad magna) contendere. Cic. 19. Elsőben is az Istent kell keresnünk (nekünk szól- gálnunk), s azután — hoz- zánk menjen wir Gott suchen zuerst aufzusuchen (ihn finden), nächstdem — Primo Deum Quaerere (ei servire) nos decet: dein — Cales. 20. Vatatinek a fejében (be- tüt) keresni, tetvészni: einen Läusen, die Läuse von Kopfe suchen. Alicu- jus Capite pediculos libe- rare. legere Pedes e Ca-

pite. Varr. 21. Bet[illegible]
keresem: vado Rom, ve[illegible]
szem hebyre állitani: [illegible]
Suche meine Ehre [illegible]
stellen. Aestimationem
honorem meum studeo
dintegrare. Cic. Mind[illegible]
keresni a' maga betű
tét keresni: auf alle [illegible]
auf seinen Vortheil
ficari honori suo. Cic.
Hamis tiszteséget keres
altem Ansehen nimmt
sehen Ruhm folgen,
gehen. Umbras falsi
gloriae consectari. Ci
Más mintsájától keresni
trachtet: aus eines andern
Wunden sich sein Lob zu
bun. Libare tandem ex alie
Aut ad Aram, ex alterum
foribus sibi laudem Par
tie. Elő-menetelt (bessé
re-, tisztességre nézve) ke
ni: nach Ehren sich bey
bun. Honoribus inservire
Igen keresi a' maga has
ra ist sehr aufmerksam
seinem Nutzen. Attentio
ad rem suam est. Cic.
a' maga hasznát keresi:
nigstat alles auf seinen
Nutzen. Omnia ad utilit
tem suam referet. Cic.
denkenél kedvességet ke
ni: allen zu gefallen
sen. Studere omnibus.
Minden dől igyekezést ke
ni: allen Mühe anwe
sen; allen auf sich
unterschieben. Invitat
omnes sordes. Cic. Nota
Keresve keresni valamit
nagy szorgalommal, ige
gondolgan haschasni, kuta
valamit: etwas sehr
fältig suchen. Ida
dio Quaerere aliquid.
keresve keresik a di

kereset: Ki stumbra sosa nach Zobr. Petessunt laudem. Cic.

keresö, -önek, -öt: 1. ein Erforschender, Nachforschender, der sammelnde. Investigator, oris, m. Cic. Quaesitor, oris, m. Sallust. Auctor, oris, m. Plaut. Maga hasznát keresö: einer der auf seinen Nutzen sieht. Utilitatum suarum Provisor, Horat. Valakit nyomán keresö: der nach einem spürt. Vestigator alicujus. 2. Venator, oris, a. Jó pénzt keresö ifjuendö: ein gutes Geld verdienender. Annus reditus pecunia. Cic.

keresö ügy: Körvetés; midön valakin valamit törvényesen követünk: einer gerichtlichen Forderung. Petitio, onis, f. Jet-jus praetensionis, is, m. Jet.

keresve-való, adj. zum Bitten gehörig. Petitorius, a, um. Ulp.

keresztibe. Gerund. In der Kirche. Quaerendo. Cic.

keresztiby, -lyneke, -lyt: Keresztény: Christianus, i, m. Nom. sre. Christianus.

kereszteltetett, Partic. gekreuzigt. Crucifixus, a, um. Cic.

keresztetni, -tetek, -tett: Kreuzigen lassen. Quaerendum curare. Valakit keresztetni: jemanden mit hinlänglichen Zeugen suchen lassen. Magno praetio curare aliquem quaeri. Hor.

keresztfa, adj. Kreuzbaum. Crucis lignum. Quercus, -fagus, -fraxinus.

keresztül, adv. durch, durchgehend, durchsuchend. Indagando. Colum. Szorgalmatosan keresve: mit fleissiger Nachforschung. Perquisite. Cic. Keresve jen találtak ehez hasonlót: durch suchen wurden sie einen dergleichen nicht finden. Alterum hinc simile ne quaerendo reperiendum. Cic.

Kereszt, -szinek, -szt: bogárnemü Insect, Fliegthierchen, Fliegthierlein. Ephemera, ae, f. Linn.

Kereszt, -tnek, -tet, 1. Kreuz. Kereszt. ein Gottesurtheil. Crux, crucis, f. Ja keresztet: ein Folgen des Kreuz. Lignea Crux. Szent keresztet: Heiligen Kreuz. Sancta Crux. Szent keresztet jelt: das Zeichen des heiligen Kreuzes. Signum Sanctae Crucis. i, n. Nyolcz van kereszt (esztendö) nagy tehér az embere' hátán: acht ganz Jahre sind eine schwere Last für den Rücken. Annos octoginta est mala merx tergo. Plaut. Az ut-szélen keresztet állitani-tel: unbenn dem Wege ein Kreuz aufrichten. Jesus viam Crucem erigere. Quint. Keresztet hányt magára, Kreuz geschlagen, Kreuz gemacht. Das Kreuz oft vor sich gemacht. Salutari Crucis signo se munivit. Eccl. Keresztet vetni magára: sich mit dem Kreuze segnen. Crucem se signare. Keresztet valakit keresztre feszitenni: einen ans Kreuz schlagen, Kreuzigen. Aliquem in Crucem agere. Cic. -crucifigere. Jen. 2. Kereszt az ablakon: das Kreuz im

Transtrum. Ligna, quæ fenestræ partes in medio sustinent. Crux tignea fenestræ. 3.

Keresztet az ágyú elött: ágyuló, kárpit; szerge, szegezlet: vas Szeműtz, kron dem Zeuge. Velum, quod lecto præfixum dicitur. Cic. 4. Katona, gya: keresztbe rakott gabona kévék: in Transtrum gestus Gabonæ Gelima, æ, f. Coman. cumulus fascium Spicarum. Sok keresztbüdja van: multa tristia Hominum sub Cœlo vivunt. Mortuos Mergitum decet vos habet. keresztbe rakni, kivetkezt: in Garben in Haufen legen. Mergites in deorsum componere Virg. 5. baj, kin, nyomorúság: ein Zeugniß, Noth und Elend. Incommodum, i, n. Cic. Molestia, æ, f. Cic. Száz keresztü vas Szeműtz im Hause, vier Hände Szeműtz. Malum domesticum. i, n. Cic. Senki nem tehet keresztül nélküle: kein Mensch unter allen Sonnen ohne Zeugniß sagen. Nemo mortalium omnium est, quem non attingat dolor. Cic. Nagy keresztem vagyon vele: ich habe ein groses Zeugniß wegen ihnen. Magnis præditus commendationibus Cic. Magna incommoda ejus causa. Cic. Nagy keresztet visel. nur fast nur groses Vas Szeműtz. Magnis. Male habet subsumda. Cic. Magnas habet adflictiones. Cic.

Kereszt attitás, -nak, -ot: die Aufnehmung eines Zeugnißes? Stauropegium, ii, n. Gloss. excetis Cenis, onis, f. Vitr.

Kereszt-anya, -nyának, -nyát: die Gotte, Taufgotte, die einem eine der Taufe gehe.

bene fert, nimis Taufzeugin. trina, æ, f. Cathol. Matrix ca, Suscepstrix e fonte Baptismatis.

Kereszt-atya, -tyának, -tyát: -apja: der Pathe, der einen zur Taufe gehoben der Taufgott, der Taufzeuge. Patrinus, i, m. Eccl. Lustricus, ci, i, m. Justa alicujus de fonte sacro. testis Baptismi alicujus. Ez az én keresztatyám: dieß ist mein Pathe, mein Zeuge. Est Spondor meus Baptismatis. Én ennek keresztatyja vagyok: ich habe eines Zeugniß gehoben. sum testis baptismi ejus. volcan ennek keresztatyja: ich war seiner Pathe. levavi eum de sacro fonte. Keresztatyának lenni: Gevatterschaft stehen. Susceptionem præstare. de sacro fonte levare

Keresztbe-menő, adj. übergehend. Transversarius, Keresztbe-menő gerenda, dal-gerenda ék, Zeleme fák: die Querbalken. Transversaria tigna. Cæs.

Keresztbe metszés, -tsék, -tet: die Durchschneidung über Quere. Sectio in Formam Cruris. onis, f.

Keresztbe-metszett, part. über Quere durchgeschnitten. In Formam Cruris sectus, a, um.

Keresztben, adv. über Quere. Transverse. Vitr. transversim. Tacit.

Keresztben-álló, adj. einem der gegen über stehend. Ex adverso. Trans. Keresztben-álló (keresztben fordúlt) hajó: Schiff über Quere stehende Segel. Transversaria naves. Cæs. Keresztben-álló h

177. Ki
nin ihre Zweifel stossen?
Zweif. Domus transversa.
Frat.

Keresztbe-nirö, adj. resinland.
Lucinus, a, um. Cic.

Keresztbirja, -zának, -zát: Vin
Mandat, oder Gutmeyn-
nung auf dem Felde. Cap-
tia, ae, f. tritici.

Keresztelendö tanitvány, mynak,
nyt, ki á hitnek fundamen-
tomit kezdi tanúlni: nimir
tus (nimer, in) in den Anfangs-
gründen der christlichen Re-
ligion unterrichtet wird,
ehe er getauft wird. Cate-
chumenus, i, m. Tertull.

Keresztelés, -nek, -t: die Tauf-
fung. Baptisatio, onis, f.
Tici vocis perfluxio, onis, f.
Lactant. Keresztelés' napja:
der Täuftag. Lustricus dies,
ici ei, m. Macrob.

Kereszteletlen, adj. ungetauft.
Haud baptizatus, a, um.

Keresztelledés, -nek, -t: das
Täufen. Baptisatio, onis, f.

Keresztelkedni, -dem, -dik: ge-
täuft werden. Baptizari.
Sacro Sancto aeternae salutis
fonte abluti. Tertull.

Keresztelni, -telek, -tel; -telem
teli: täufen. Baptizare.
Ö engemet mindennek ke-
resztelt: hirott, mondott, ne-
vezett: me just mir einen
geistlichen Namen gege-
ben, mich gepflogen. Mul-
tis nominibus me compella-
vit. Cic, ignominia me ad-
fecit multiplici. Cic. Ötöz-
pap keresztelte: me ist ein
dummer Mensch. Est stu-
pida mentis homo. Cic.

Keresztelö, -könek, -töt: Taufer
Gyermeket meg-keresztelni:
den Täufling, den neuen Täufl.
Baptisans, antis, m. Tertull.
Baptista, ae, m. Ujra keresz-
telö: ein Wiedertäufer. Ana-
baptista, ae, m. Orca S. pasci-
ta, purdarécke, trübetis nay-
jan-való vendégség: das
Täufmahl. Convivium pue-
rae sacrum. ii, us — baptismale.
Keresztelö be menni: zur Täufe
zu Täufen pflegen gehen.
Convivium (baptismale)
Puer sacrum ini-
re. Cic.

Keresztelö-kö, -önek, -övet: der
Täufstein. Baptisterium, ii,
n. Prudent. Lustralis fons, lis
tis, m. Tertull.

Keresztelö-könyv, -vnek, -vet: das
Täufbuch. Liber baptisatorum
bei, m. matricula, ae, f. Veget.

Keresztelö könyvbe-való be-
iratás, -nak, -t: die Ein-
schreibung in die Matricul,
die Immatriculirung. Im-
matriculatio, onis, f. Vopis.

Keresztelö könyvbe iratott: im-
matriculirt. Immatricula-
tus, a, um.

Keresztelö-tevél, -lnek, -velet:
der Täufschein. Baptisma-
les litterae, arum, f. pl.
litterae testantes bapti-
smum.

Keresztelö nap, -nak, -pot:
der Täufstag. Lustricus dies,
i, ei, m. Fest.

Keresztény, -nynek, -nyt: ein
Christ. Christianus, i, m.
Tertull. Christo initiatus, m.
Kereszténnyé lett, meg-ke-
resztelkedett: er ist Christ geworden,
Christo nomen dedit. Prudent.
Nem keresztény: nin Chri-
st, der kein Christ ist. Paga-
nus, i, m. Cod. Theod. 2. Ke-
resztény, Keresztély: keresz-

niv: Christian. Christianus, i, m. Nom. prop. Viri. Tred. 3.

Adj. p.o. kereszteny áldozat: nin Christusnak ogfrom. Sacrificium divinum, ii, n. Lact.

kereszteny anya-szent egyház: nin christus Ecclesia, ae, f. Eccl.

kereszteny ember: nin christusi Menyss. Christianus homo i, nis, m. kereszteny katholik. Christusi tanitvanyok. Auditores Christiani. — Deo addicti. kereszteny hit: Jesus Christusi (Urunsun) Glaubor. Christiana fides, ei, a, f. Eccl. Kereszteny kivek: nin gintarmiro Glaubensgenossen. Christiani (christi) fideles.

kereszteny i, adj. p.o. kötelesség: nin christusi Obligenheit, — Pflicht, Schuldigkeit. Officium Christiani. Ez neked kereszteny i kötelessiged: es ist deiner Christusi Pflicht, — deine — Schuldigkeit. Tuum est Christiani officium. kereszteny i kötelessigenek eleget tenni: sein Christusi Thun bewahrten. ihn nin Genügen thun. Christiani hominis officio satisfacere.

kereszteny módon, adv. nach nin Christusi Art, od. Weise. Christiano more.

kereszteny Nep, -nek, -pet: das Christusi Volk, die Christusi Versammlung. Coetus Christianorum, us, m.

kereszteny Név, -vnek, navet: der Christusi Nahmen. Christianum nomen, i, inis, n.

kereszteny-oktatás, -nak, -st: die Christusi Lehren. Doctrina Christiana, ae, f.

kereszteny ség, -gnek, -get: das Christentum: Christianismus, i, m. Christianitas, atis, f. Mos Pax.

kereszteny segtelen, adj. unchristlich. Non christianus, a, um.

kereszteny segtelenül, adv. unchristlich. Impie, praeter morem christiano hominis dignum.

kereszténynül, adv. christlich. stiane. August.

kereszteny-vallás, -nak, -st: die Christusi Religion. Religio Christiana, ae, f. Lactant.

kereszt, -nek, -et: 1. mit ros magyar Orszagban: Gabel. kereszteskenn, i, n. 2. adj. mit einem Ende. Crux ansata, nne. kis kereszteske: ein Kittone des kleinen Zeuges. Parva Cruces Equites. Nagy kereszteske: ein Kittone des grossen Zeuges. Magna Cruces equites.

kereszt fenyö, -nyönek, -nyöt: die Rothtanne, Rothtannen. Pinus abies picea, i, etis, e, f. Linn.

kereszt had, -nak, -dat: Zeuges, Zeugzug, Cruciata expeditio, expeditio sacra, onis, ae, f. Jes.

kereszt pök, -nek, -kot: Zeugzinnen. Arcanea Cruciata. Arcanes Cruciatus, a, um, is, a, f. ti, tis, m.

kereszt vitéz, -nek, -et: Zeugsoldat. Eques Crucis tus, itis, ti, m.

kereszteske, -kének, -két: Zeugzeug, ein Zeichen Zeuges. Crucicula, ae, f. Cathol.

kereszt-fa, -fának, -fát: Zeuges. Crux, cis, f. kereszt-fára feszíteni,

für geſtehen valakit: jmmen
den Taufzeugen. Aliquem cre"
ci affigere.

Kereszt-fal, -nak, -at: die
Querwand. Paries transversus, "
versus, etis, i, m. Vitr.

Kereszt fel-találása' innepe:
Kreutz Erfindung Feſt. Fe"
stum inventæ Sanctæ Crucis
Christi. i, n.

Kereszt-fiam, -nak, -mat: mein
Patchen. Filius meus baptis"
malis, ii, ei, lis. m.

Kereszt-fiu, -nak, -at: der Tauf"
pathe. Filius lustricus, ii, "
ii. m.

Kereszt-fogás, -nak, -t: die Be"
jehung des Beſchluſſes: der Be"
ſchluß ninner Rede. Conclu"
sio, onis, f. Cic. Hanis a te
Kereszt-fogásod: deine "
Beſchlußbehauptung iſt falſch. Fal"
sa est conclusio tua.

Kereszt-fogású, adj. p. o. beszéd:
kötös-beszéd: der Vernunft"
ſchluß. Argumentativus, a, um,
v. Cic.

Kereszt-, vagy keresztes fü,
fünek, füvet: die Kreutz"
wurz. Senecio, onis, m.
Linn. et Plin. Senecium, ii,
n. Schröd.

Kereszt-kártya, -tyának, -tyát:
Melly-vagy Mejj-kártya:
der Bruſtfall, Zwerchfell,
dünne Haut, ſo den Ober="
und Unter-Leib unter"
ſcheidet. Diaphragma,
atis, n. Cels.

Kereszt-hét, -étnek, -etet: die
Kreutzwoche. Dies roga"
tionum, erum. m. f.

Kereszt-húzás, -nak, -t: der
Querſtrich: Linea trans"
versa, æ, f.

Kereszt-járás, -bűtsű-járás: die
öffentliche Umgang. Pro"
cessio. Longus processionum
in supplicatione Credo, Suppli"
catio publica, onis, f.

Kereszt-járó hét, -étnek, -etet:
die Kreutzwoche. Hebdoma"
dis, f. dierum rogationum.

Kereszt-járó modon, adv. Pro"
cession Weiſe. Processionaliter.
Voss. Kereszt járó módon men"
ni: Pro cession Weiſe gehen"
Procedere in supplicatio"
nem.

Kereszt-járó Napsok, -teknek, -
kat: die Bitt-Tägen. Dies ro"
gationum, Supplicationum
Eccl. Ki tartotta a' kereszt-
járó napokban a' Proceſ"
sziót, a' bűtsű-járásokat? wer
hat die Procession in der
Kreutzwoche angeſtellet? Qu"
finxit diebus rogatio"
num agmen supplicantium?

Kereszt-hőszia valami körének,
pának, -ſiát: eine Diagonal Li"
nie. Linea diagonalis, a, lis, f.
Vitr.

Kereszt-koma, -mának, -mát: der
Taufgathe. Patrinus, i, m. Fest.
kereszt-koma aſszony: die
Gothe. Mater lustrica,
cis, e, f. kereszt koma nak
állani: als Pathe ſtehen. Ha
Pathe ſeyn. Esse testem ali"
cujus baptismi.

Kereszt-komaság, -gnak, -got: die
Gothenſchaft. Lustrica Neces"
situdo, o, dinis, f.

Kereszt-lántz, -tznak, -tzot: Ket"
tigházat alatt kereszt va"
lyon von vagyon: wo iſt
unter einem Dache Quer"
ſam Ehe Kreutzweiſe ge"
ſchloſſen. Sub magna Vigi"
lantia Quadrupes constri"
ctus tenetur. Terent.

Kereszt tsány, -nyának, -nyát:
die Gothe, die Mädchen,
das nur der Taufe gegeben
iſt. Lustrica filia, æ, f.

Ez nekem keresztlányom: Sie ist meine Gothel, sie hat mich aus der Taufe gehoben. Est filia mea lustrica.

Keresztlevél, -leuek, -velet: der Taufzeugniss. Baptismales litteræ, larum, arum, f. Testimonium susceptibaptismatis, ii, n.

Keresztnév, -nevek, -evet: der Taufnahme. Nomen baptismale, — lustricum, mis, lis ci, n.

Keresztöcs Magyar, -csnak, -csa, cat: der Gevatterschaft. Loxia curvirostra, æ, f. Linn.

Keresztöltés, -steke, -st: die Gevatterschaft. Intorta transversa, æ, f. — Cruciata, æ, f.

Keresztöltést tenni, mester, tészi: Gevatterschaft (-stisch) machen. Intorta transversa ti.

Keresztösvény, -nyneke, -nyt: Keresztül menő gyalog út: der Gemeinweg, da ein Wegweiser gestanden. Transversus trames, i, itis, m. Quadrivium, trivium. Liv. A' Keresztösvenyeken igaz útra téreni: von dem Irrsteige (Gemeinwege) wieder auf die Strasse, den rechten Weg kommen. In viam transversis tramitibus transgredi. Liv.

Keresztség, -gnek, -get: die Taufe. Baptismus, i, m. Eccl. Lavacrum lavarcum, i, n. Eccl. Lélek-béli —, Vér-béli, és vér-béli keresztség: Geistes Taufe, Blut Taufe, und Wasser Taufe. Baptismus flaminis, — sanguinis, et flaminis. Eccl.

Keresztség'tajstroma, -mának,

mát: das Taufbuch. Liber baptismalis, — baptismatorum Matricula, æ, f.

Keresztsíp, -pnak, -pot: die Flöte, Gemeine Pfeife. Fistula transversa, æ, f. Tibia transversalis, æ, f.

Keresztövis, -sneke, -st: der Gemeine, der Gemeinbaum. Rhamnus, i, m. Planta Christi, æ, f. Linn.

Keresztsont, -tsnak, -tot: der Gemeinbein: das Gemeinbein. Sacrum, ossis, i, n. Woyt.

Keresztsontom fáj: mein Gemeinbein thut mir weh. Pastor pars dorsi (vertebrarum extremum) mihi dolet. Woyt.

Keresztvonat-ok, -oknek, -ocat: die Heiligen Orden. Sacra vena, æ. Woyt.

Keresztút, -útnak, -útat: der Gemeinweg, da ein Wegweiser gestanden, oder sonst zusammen laufen. Compitum, i, n. Cic. Quadrivium, ii, n. Cato trivium, ii, n. Cic. Quadroma, atis, n. Novi. Keresztút útnak: Quer Weg. Transversa via, transversa itinera, transversum itinerum, n. Liv. A' Keresztuton elvesz — jönni: aus dem Gemeinweg Wege zu kommen. In Quadrivio convenire. Cato R. R. Keresztút, mellyen Ördögségek üzett etnek: ein Gemeinweg, darauf Zauberey getrieben werden. Quadrivium, in quo magicæ artes exercentur.

Keresztül: durch, quer über, über zwerch. Decussatim, Colum. per, cis. transversa Virtus. transversim. Plin. Ex.

Et-keresztülve:

Keresztül-állani, -állok, -állj

-állom, -állya: p.o. Valaki nek bija kivánságában: vmin' benyúlni, -piss valamihez. Cic. Keresztül-állani valakinek a' dolgában; vminek' Foytatásában hátráltatni. Processum alicujus impedire. Cic. Keresztül állani valaki' ügyekezetében: vminek' Untatásában, vmiben. Obstare conatibus alicujus. Cic. Nem állok keresztül benne: azt nem ellenzem, nem akadályoztatom: Just tetszik vmiben. Huic rei non obstabo. Cic. Valaki nek az útyát keresztül állani: vinnem den Weg versperren. Viam alicui praecludere. Cic. In via alicui obsistere. Plaut. Nata. Keresztül áll a' feme: teres, ttas: dünn, dünnyt. Obtūsus, a, um. Cic. potus, a, um. Cic.

Keresztül állás, partic. festinatum. Obstitus, a, um. Lucret. übers Feuer Durch-Betrannte. Brotod.

Keresztül által: übern Durch. Detransverso. Plaut.

Keresztül-bukni, -kom, -tük: kesztül esni p.o. a' kövön: über einen Stein fallen. Prolabi per lapidem. Cic.

Keresztül-döfni, döfök, -döf; -fém, -fi: -ütni p.o. a' kardyát valakinek a' szivén: einem den Degen durch's Herz stossen. Ensem alicui per praecordia exigere. Ovid.

Keresztül-eresztett, partic. valamibe keresztül küttsolt fa: einen in etwas hineingefahrnen Pfahl. Impages, is, f. Vitr.

Keresztül-esni: -esem, -esik: valamin: über etwas durch fallen. Super obstantem labi. Plaut. Per alignid prolabi. Cic.

Keresztül-fagni, -gyok, -gy: durchfrieren. Telu penetrari. Plin. Keresztül fagyott a' Duna: die Donau ist zugefroren. Danubius fretus concrevit. Virg.

Keresztül-fekünni, -tesem, -tesik: az ágyon: sich quer über. Ins Bett hineina Pere transversum in lecto jacere. Plin.

Keresztül-folyni, -lyok, -ly: egy kis Patake foly-keresztül a' városon: ein Bächlein fließt durch. Per urbem rivulus interfluit. Curt.

Keresztül-forgatni, -gatok, -gat; -gatom, -gattya: minden keresztül-forgatott, öszsze hánya-vetett: um fast alles unterst zu oberst umwenden, umwerfen. Omnia dis jacit. Tacit.

Keresztül-futni, -futok, -fut; -futtom, -futtya. p.o. a' Mezön: über das Feld Durch laufen. Campum transmittere cursu. Virg.

Keresztül fújni, vagy fúni, -vok, fú vagy fúj: durch blasen. Perflare. Ovid. Keresztül fú a' szél a' Palotán: der Wind bläst durch den Pfal durch. Ventus per stat aedium. Plin.

Keresztül-fúvó, adj. p.o. szél: der Querwind. Ventus transversus, i, m. Virg.

Keresztül-gázolni, -zolok, -zol; -zolom, -zollya: 1. p.o. a' folyó-vizet, -vagy -vizen: durch fließ waten. Flumen vado transire. Cic. 2. Valakinek kivánsága-nevében,

bersüleiben Keresztül-gázol-ni: jemanden Essen zu mes-sen treiben. Famam alicujus la-dere. Cic. de fama alicujus de-trahere. Cic. Alicujus de-cus honore. Cic.

Keresztül-hágni, -ágok, -ág, -ágom -ágja: durch Mauer über Hügel Ent-überschreiten, übertreten. Exce-dere viam honestatis. Cael. Keresz-tül hágott, nicht á Cbü-bájos örtésen: nicht über zerbrochene Güs-genzungen. Venificam trans-cendit effusionem. Keresztül hágott kajstam. nicht über mich sinnig gestiegen. Me superscandit. Liv. Keresztül hágta á paxamtfolatot: er hat das Gesetz übertreten. Transgressus est legem, man-datum. Cic.

Keresztül-kajtani, -jtok, -jt; -jtom -tty a: á mezön: über das Feld sinnig fahren. Per cam-pum celeri equorum curru vehi. Cic.

Keresztül-kasító, adj. über Eck gr-fend. Diagonalis, e. c. — Keresztül: eine Linie, so von einem Winkel der Figur durch sie zu dem über stehenden Winkel gezo-gen ist. Linea diagona-lis, a, le, f. Victa.

Keresztül hatni, -hatok, -hat: Keresztül-hatott, á dr. cos helyetten: er ist durch die Engen durchgedrungen. Pe-netravit per angustias. Cic.

Keresztül húzni, -húzok, -húz. -húzom, -húzza: in die Quer ziehen. Per transversum trahere. Plin. Valaki szájá-mészes madzagot húzni Ke-resztül: einem mit Gespött, gen Possen treiben. Ri-sui alicui illudere. Prov.

Keresztül járni, -járok, -ják, -já. rom, járja. s. v. á dolog-ba sich in Sachen nicht achten, sich Jemandes Sachen Rem alicujus degere habere. Cic. Valaki-resztül járni á hintóval. mit dem Wagen über einen wa-fahren. Carpentum supra aliquem inigere. Varr. Vala-nek jó kivében közösztül-ni: einen in guten Gedan-ken durchgehen. Cogitatione animum alicujus percurrere. Cic. — violare. Cic. Szemivel keresztül járni, egész vidéket, mit den Augen durch ganze Gegend gleiten lassen. Totam loci oram oculis pe-vasit. Liv. Keresztül jár-szivemet á szava: sein Wort hat mir sehr wehe getan. pugit animum meum ver-ejus. Cic. Keresztül járni tengeri: durch Meer schiffen, über das Meer gehen. Emetiri aequora. Nep. per pelagum pe-tiszi. Nep. Maria perva-gari. Cic.

Keresztül-tévelyedni, -tyedek, -tyedt; -tyedtem, -tyedtya: á kerzeit: die Gänder zu-rechten fahren. Compitaria errare. Eccl.

Keresztül keresztül, adv. -tiasúl, -tiasúl: össze-tereveré, -zavarva, ide s tova: durch und durch bringen, ganz unter einander. Promiscue. Cic. Sine ordine, nullo ordine. Liv. Sine ordine degere. Cic. Az ösztvegnak arra vészi, mit tyeket keresztül korsúl já-tam —: die Hände des Lau-bes, so ich nur durchgegan-gen bin —. Partes legis, quas modo percurri. Cic.

Keresztül-kasul-való, adj. p. o. út: Via transversa. Am. fractus, a, um, ma. Nep.

Keresztül látszani, -tsom, -tszik: által-látszani: Pertranscere. Cic. transtucere. Plin

Keresztül- (által-) látszó, adj. p. o. betses körök: Sin tunc pellucentibus fibulae gemmis. Gemmae transtucentes, acum, tium. f. Plin.

Keresztül-menni, megyek, -megy, vagy megyen. Quare übrum utrum gehen. Transire pax- Cic. Az akadékok keresztül menni: über die Hindernisse durchgehen. Transire ante pedes posita. Cic. Nagy betegségen ment keresztül: er hat eine grosse Krankheit überstanden. Iter dimetiendo est modo. Liv. keresztül ment által: hindurch gehen. Carpentum super pontem ingelit. Varr. Gyalog ment keresztül a mezőn: mitten durch das Feld gegangen. Pedibus campum transivit. Lucr. keresztül menve az országon: durch das ganze Land. Pervasis regionibus. Ammian. keresztül menni a piatzon: über den Markt gehen. Transverso foro ambulare Cic. A' vesztedelmen keresztül menni: entgehen der Gefahr. Periculum. Cic.

Keresztül mérve, gerund. p. o. egy' ízzel készségül: [illegible]

ve' keresztül: [illegible]

mittere. Cic. Gramen per agrum serpit. Virg. Per aquam transire. Caes. Per urbem transire. Cic. Per aliquem transire. Cic. Per aliquem transire ad aliquem. Cic. Per aliquem transire ad aliquem. Cic. Per aliquem transire ad aliquem

versim ponere aliquid. Tertull.

Kereszt.

Kereszttül tétetett, szaccio. p. o. Gerendák: – szelemen-fák: übereinander gelegte Querbalken. Trans. Transversaria tigna, orum. n. Caes.

Kereszttül-tévés, – sték, – st. die Stellung in Gestalt eines Andreas Kreuzes? Decussatio, onis, f. Vitr.

Kereszttül törni, – török, – tör; – törém, – töri: rontani –, verni az ellenség táborán: Einen Einfall in das Lager der Feinde machen. Percrumpere castra inimici. Caes.

Kereszttül-tsapni, – tsapok, – tsapj; – pom, – pja: p. o. a vizeken: über die Wasser hinüberspringen. Per strata transilire. Cic. Kereszttül tsapott a vizen a hídon: der Wasser ist über die Brücke gesprungen. Aqua superavit Pontem. Liv.

Kereszttül-ugrani, – grom, – grik: valamin, p. o. az árkon, vagy az árkot: über eine Grube springen. Transilire fossam. Liv.

Kereszttül-vágás, – snak, – st: der Durchschnitt: Intersectio, onis, f. Vitr. Kereszttül-vágás a' tsöld vetéken: der schnelle Übergang über die gänzen Wasser. Transitus celerior per praua, hiemis vestita. Cic.

Kereszttül-vágni, – vágok, – vágj; vágom, – vágjak. Durchschneiden. Intersecare. Cic. transecindere. Plaut. intersecare. per medium secare. Cic. Kereszttül-vágta magát az el-

lenségen: sich durch die Feinde durchschlagen. Viam sibi aperire per hostes. Caelius per exercitus aciem. – phalangas hostium. Caes. Kereszttül vágtatott: einen mitten durch einen andern sprengen. Praecidere aliquem medium. Curtius. Vágni kezdi szavát kereszttül vágni: einen in die Rede fallen. Interpellare aliquem. Cic.

Kereszttül vágtatni, – tatok, p. o. az áttya' testén a' kocsival: über den Leib des Vaters durchfahren. Per patris corpus agere carpentum. Liv.

Kereszttül-való: Quer, über zwerch. Transversus, a, um. Cic.

Kereszttül-verni, – verek, – vert; verem, – veri: Á'tverni engem' egésszen kereszttül: einen durch und durch stechen. Transverberare. Cic. Más tekén kereszttül verni á'fán: einen Weg durch einen andern Grund führen. Per terrenum alterius parietem cuniculum ducere. Cic. A' vizet valaki tekén, – határán kereszttül verni: das Wasser durch einen andern Grund und Boden führen. Aquam per fundum alterius cuniculo ducere. Cic.

Kereszt-vas, – snak, – sa: ein Kreuz, wo übereinander gelegte Querhölzer [illegible] – n bin –. Partes transversae. Quae. modo Terentii. Cic.

wird — womit man Jemand
weiss gespeisen wird. Compes
densata, edis, f. Gloss. Mag-
tárd, kereszt-vas Lessz dolgod-
nak á vége: ki nyujt keszen,
vas' tsinn affaire wenden sich
ins Strafhaus bringen, wenn
Jemand weiss wirft gespeiszen.
videbis cum fine rerum tuarum
compedes densatas feces.
Id. kereszt-vasba vetni vala-
kit: jemanden Jemand weiss
speisen. Quadrupedem con-
stringere alligatum. Ter. Jem-
den einen Jemand weis an-
binden, jemanden Quadrupe-
dem constringere alligatum.
Terent. 2. kereszt-vas á'
malom-kerekben, melly á'
malom' felső-kövébe akad,
és tegyétti, hogy á kerekg
á felső-követ forgatt has-
sa: Das Creutz eisern nüst
den Stein in dem Mühlbr.
Terebra transversum in
mola, ope cujus subsus fer-
rea superiorem molarem
lapidem in circum agit. Vitr.

kereszt-vendégség, -gnek, -get:
l. kereszteltető. 2dus.

kereszt-víz, -znek, -zet: mellyel
á' gyermeket szokták keresz-
telni: Das Taufwasser.
Aqua baptismalis, e, is, f.
— lustrica. Eccl. kereszt-víz-
re tartani á' kisdedet: Das
Kind aus' der Taufen heben,
zur Taufen halten. Inscis-
se aliquem de fonte bapti-
smatis. Eccl. levare de sacro
fonte filiolum alicujus. Schm.
esse sponsorem alicui ad sa-
crum fontem. Id.

kereszteltt, partic. gebutten, be-
gehret. Petitus, a, um. Cic.
rogatus, a, um. Az Istenek-
re kereszteltt: um die Götter

willkommen gebutten. Per divos
oratus, a um. Stocat

kereszteltetni, -ttetek, -ttet, -ttem
-tetni, p.o. Magát: um Will
gebutten bitten. Vult roga-
ri. Cic. Mit kereszteted an-
nyit magadat? Zu was bitst
du dich so viel bitten?
Quid te tantum vis roga-
ri. Ter. ich muss gebutten
seyn. Precandus sum. Cic.

kereszteltetni, -ttetek, -tett
kereszteltetek, -tetsz, -tett: ich
kann dich bitten lassen.
Peti te facere possum.

kereszteltetni, -tetek, -tet; -tetem,
-teti: bitten lassen können,
posse peti facere. — valakit
mit: — etwas. — aliquid.

kereszteltető, adj. Zum bitten
kann lassen. Peti potens,
ntis, c.

kereszteltetek, -tetsz, -tett: ich lasse
dich bitten, — musz bitten. Peti
te facio, is, ere.

kereszteltem, adj. 1) kereszteltem nél
kül: ungebutten. Non re-
gatus, a, um. von petitus
a, um. in exoratus, a, um.
Atenob. Ő azt kereszteltem tette
kedte: um sie hat sich ungebut-
ten gutthun. Stoicille non
petitus facit. Cic. 2) ma-
gától, önként: freywillig,
von sich selbst. Voluntarie.
Cic sponte et ultro. Inct. Az
ő kereszteltem meg-tselekszi:
es wird als freywillig thun.
Illud is sua sponte faciet.
Cic.

kereszteltetni, -ttetek, -tett, -ttem, -te-
ti: bitten lassen. Curare ut
ti. Cic. Az ekem egy' köny-
vet kereszteltett általam magá-
nak: Mein Herr liesz sich
durch mich ein Buch für sich
— — bitten. Dominus
meus libenter sibi per me expe-

Kerectö, adj. der was? bittet. Cäsar. Peti faciens, vel. Cicero, antis, c.

Kerestfen, -tsenek, -tsent: ragadozó madár' neme: der Sperber, -Sperbermännchen. Falco Nysus, oris, m. Linn. Vulg. turc percnopterus, eris, i, m. Plin. Kerestsen szárny'keféje tette a süvegét: az volt a forgója: sein Hut hatte den Federbusch des Falken zur Mütze genommen. Ita vultures percnopteri ornabat pileum ejus. Plin.

Kérettendö, partic. der, die, das soll gebeten werden. Petendus, a, um. Cic.

Kérettetett, partic. der gesucht worden, von dem man gesucht worden. Expostulatus, a, um. Terent. Sokszor kérettetett: öfters gebeten. Jesus interpellatus, a, um. Vulg. Matth.

Kérges, adj. 1. kerges (varas) tsö: ein gewundener Wurm. Vulnus tortuosum, eris, i, n. Plin. — ulcus tort. Tacit. 2. kérges (tonstag héju) s. o. tölgy-fa: der Stein-, Korkeiche. Quercus ilex cortica. fa. icis, f. Plin.

Kérgesedni, -dem, -dett: kérges á tsö: eine Wunde wird dick. Asperatur vulnus. Tacit. 2. kérgesedik á bör, midön jó'zuitos, és az ölelés' vissza nem állya: der Leib wird fest und spröde. Cutis asperatur, et reddit. tur intractabile. Plin.

Kérgesíteni, -sítek, -sít; -sítem, -siti: fest und spröde machen: Durum et asperum reddere: Valamit, etwas

Kergetödzegetni, -gelek, -gelem, -geli: oft treiben, -jagen. Pellere, propellere, propulsare. Cic.

Kergetetes, adj. p. o. elme: der tolle Einfall. Vanus strepitus. Insana ingenium. i, ü, m.

Kergeteges (kerdült, kergös, szédült) p. o. ember: der Besessene, Wahnsinnige, Rasende. Furiosus, Vesanus, Insanus, Demens, entis, p. Cic. Furiosus, Vesanus, Insanus, Demens, entis, c. Cic. Furiosus, Vesanus, Insanus, Demens, entis, m. Cic. Furiosus, Vesanus, Insanus, Demens, entis, f. Cic. Furiosus, Vesanus, Insanus, Demens, entis, n. Cic. Furiosus, Vesanus, Insanus, Demens, entis, adj. Cic. Furiosus, Vesanus, Insanus, Demens, entis, adv. Cic. Furiosus, Vesanus, Insanus, Demens, entis, interj. Cic. Furiosus, Vesanus, Insanus, Demens, entis, conj. Cic. Furiosus, Vesanus, Insanus, Demens, entis, prep. Cic. Furiosus, Vesanus, Insanus, Demens, entis, pron. Cic. Furiosus, Vesanus, Insanus, Demens, entis, num. Cic. Furiosus, Vesanus, Insanus, Demens, entis, part. Cic. Furiosus, Vesanus, Insanus, Demens, entis, art. Cic. Furiosus, Vesanus, Insanus, Demens, entis, int. Cic. Furiosus, Vesanus, Insanus, Demens, entis, voc. Cic. Furiosus, Vesanus, Insanus, Demens, entis, abl. Cic. Furiosus, Vesanus, Insanus, Demens, entis, gen. Cic. Furiosus, Vesanus, Insanus, Demens, entis, dat. Cic. Furiosus, Vesanus, Insanus, Demens, entis, acc. Cic. Furiosus, Vesanus, Insanus, Demens, entis, nom. Cic. Furiosus, Vesanus, Insanus, Demens, entis, pl. Cic. Furiosus, Vesanus, Insanus, Demens, entis, sg

ellenséget: den Feinde verfol-
gen. Hostem consectari. Cic.
és instare. Liv. Igen kemény
(-nagyon, -keményen lenni) kér-
getni a meg-győzetteket, un-
verfolgt gehen über die Überwun-
denen. Ferociter instare
victis. Liv. Ki szalasztó kér-
kergetni, el-érni, el-fogni:
den flüchtigen nachfolgen,
einholen, gefangen neh-
men. Fugientes consequi,
assequi, comprehendere. Cic.
Hálóba kergetni (hajtani, ke-
ríteni) a' szarvast: das
Wild in die Netze jagen.
Cervum ad retia fugere.
Virg. Valakit haddal-,
fel-vonttkarddal-, kopjá-
val-, kövel, mivel kerget-
ni: einen mit Feuer-,
mit bloßem Gewehr-, mit
Pfeilen, mit Steinen, &c. ver-
folgen. Aliquem bello per-
sequi. Cic. — Ferro gladio
insequi. Cic. — hasta in-
stare. Cic. — lapidibus in-
stare, insequi. Plaut. 2.
kergetni (-ről-ből fel-vet-
ni, másra fordítani) a' gon-
dolatot: die Gedanken auf
einen Gegenstand
richten. Deos alicui
rei Animo
cogitatione m. Ter. 3. A'
részegség minden jószágot
szám-fel-vetésbe kergetett:
ür, hajt, fuvar, fel-vetette,
die Trunkenheit rechnet
alles Vergnügen auf. Ebri-
etas omnem excludit vitae
fructum. Cic.

kergető, -ő nek, -ők: üző, hajtó:
der Verfolger, Nachfolger. In-
sequutor, oris, m. Tertull. pro.
petitator, oris, m. Val. Max.
Fel-kergető: nagy ka-
vics-ája kalap: ein hoch
mit einem Federbusch
de. Causia, ae. f. Plin.
fungus, i, m. Tertull. ó'-ke-

kér-gyomor, -morenak, -
mrot: kérő-gyomor,
melly bűl a' baromfiak
fel-adgya, 'ujra meg-
ragja: der Verdauungs-
saft der Vögel in den
wiederkäuenden Thieren,
ventriculus, i. n. Fest.

kérhetni, -hetek, -hetett, -hető: bitten können. Petere posse. kér-
hetek-e tegedet? kann
ich dich bitten? Possum
ne te rogare?

kérhető, passiv. können, dass
bittbar, bittlich, gebeten,
Petibilis, e. c. Petere po-
tens. -valens, entis, c.

kerítés, -tenek, -tet. Zäu-
lott-hely: ein umzäuntes
Ort, Platz. Clausura
ae, f. Zaun. Obsepimentum loci.

keríteni, -rítek, -rít, -rítem
-rítti: 1. A' kert kerítés-
sel; átkerítem: átok alá
vetem, károt tész annak:
einen über Wünschen, ver-
wünschen. Imprecari,
ari. Plin. A' kert kerítete
a' fejére: ich wünsche ihm
alles Unglück an den Hals.
ra. Omnes dirae imprae
cari. Plin. dirus devo-
vere caput ejus. Tac. 2.
Tőrbe keríteni (ejteni)
valakit: jemanden in
die Schlinge bringen, verstricken.
Illaqueare aliquem. Cic.
Kelepcébe keríteni vala-
kit: einen Fuchseisen
verstricken. Insidias ali-
cui parare. Cic. 3. Re-
szedre kerítettél (hoztál)
és le-tétetted-e? (le-tét-
tél) jó-tetszett-e? Ist
mir Ihnen dienen

tjerban tanu bindlich gn-
mest. Me tibi beneficio
adjuncxisti, obstrinxisti.
Cic. 4. Valakinek ke-
lee kereiteni (jàrjodtat-
ni) valamit: nimmt et-
was in die Hand fùr
dem. Facere, ut res perve-
niat in manus alicujus.
Cic. Vectigal cum ad arqua-
stum. 5. A' maga vitkét
más' nyakàba kereiteni:
màssa tenni, màst akar-
ni: seine Fùsse auf ei-
nes Andern schenkel
pam suam in alium trans-
ferre. Cic. 6. Nagy fene-
ket kereiteni (kereckìteni
à beszédnek: einen bringen
Dinge über etwas machen.
tinil Rostris, Wasser über
etwas machen. Pauto al-
tius orationem ordiri. Cic.
Sex menses longe petere. Cic.
Jò fenekre kerèlett à beszéd-
egyének: jò móddal kezdte
à beszédet: er fasst auf eine
gute Art seine Rede an
fangt, as: "weis
Orationem suam Pauto alti-
us ordiri est. Cic. a) A' hor-
dònak fenekét kereiteni: ein
Fass bersten machen. Tunden
doliarem facere. Plin. Tabu-
lae dolium. Idem. b) Kere-
ket kereiteni: einen Eimer ab-
ziehen. Orbem deducere.
Manil. 7. Fattal kereiteni
(tèrèngyèl-vonni) valamit.
etwas nirgendwo thun. Nusco
laqueo aliquid. Cic. A' ka-
lyet olaj-fàt kereiteték:
sie werfen Oelbäume die
Gewächse des Oels. Locum
terminabant Olea. Cic. 8.

nyakàba kereiteték (nyu-
katòtték) à vin ledny
men fest ihm einen alten Fe-
tel àufgenommen. Virgi-
vectulam ei obtenderunt: P

9. Hàlòba kereiteni
(hajtani, tereget
meg-fogni) à szekeraft
Zügel in die Hände geb
Ad vectia premere Cicero
Vieg. — invective. Cic.
teit hàlòba kereiteni:
nen ins Netz führen
stricken. Aliquem in te
tionem inducere. Plau
kèzre kereiteni (meg-
nì, meg- kaparàsztani)
szòtèrèny-t; à tolvaj
den Flüchtlingen, den
ergreifen, gefangen nehm
Praefugere, furem comp
hendere. Cic. Lépre (lépes
vesszòre) kereiteni, tsalàn
Vogel ankleben: die Vögel a
sürüm sütsen zu locken. Au
ad visgatas virgultas adlic
Ovid. Ha macskomba kere
lek! wenn ich dich nur
nur einmal! Si te prehendero
Cic. 10. Valakinek bùt k
ràteni (szeretni) nyavalt
fejère: einem einen Ang
und Quaal verursachen
Animis curis impetere affl
ctum animum alicujus
Liv. Ez még gyakràbbot
kerèlt à nyakadba: di
wird dir noch einen Pfau
machen. Hoc tibi adhuc
dorem adferet, — tibi
dori erit. Liv. Lucrat
kereiteni (Cicas hitegetés
szeretni) valakinek: nim
einen Hang zu gewinn
Mercaturam alicui addu
cere. Cic. kereitték (sze
zték) nekeid egy jò fo
gàt: ich wünsche dir einen
guten Fang

fein. Bonum tibi comparavo sexcum. Cic. II. Nagy Sándor, mennyekutánna birtokáiba kerítette (szerította) völna a Nagy-tengert, megházalva: Alexandrum non angustum vincula Monarchiae suae, sed Oceanum fines imperii sui protulisse. Curt. Alexander III., ubi in ditionem et potestatem redegisset Orientem, satis sibi essit. Liv. 12. Ha nyelvemre kerítlek (veszlek) vmm is dísz tégy minket zsengye, -botsánatra. Si verbis te accepero aggredi. Tacit. 13. Nyakába kerítem (vetni) a' palástot: kam Mantel um den Hals werfen. Pallium in collum conjicere. Plaut.

Kerítés, -nek, -et: kerítelet, környül vétetés: dem Umfang, Umzingelung, dem Zaun. Circumsaepimen, inis, n. Appul. Sepimentum, i, n. Varr. Deszka kerítés: der Bretterzaun. Consepstum, i, n. Colum. — Sepimen assibus factum. Varr. Sepes tigna is, e, f. Varr. Eleven kerítés: lebendiger verflochtener Zaun. Natiuale sepimentum. Varr. Viva sepes. Colum. Kö kerítés: kö fallal-való környül-vétel; ein Gemäuerter Umfang. Consepstum murcatum. Gloss. Nád kerítés: ein Rohrzaun. Arundineum sepimentum, i, n. Colum. Palánk kerítés: ein von behauenen Hölzern gemachter Zaun. Planca, ae, f. Lucil. Cinctura ex plancis facta. Sövény kerítés: der Zaun von Gesträuch. Sepes viminea. Colum. Halas-tó kerítés: der Netzzaun, ein Zaun

se. Ein Zaun eines Fischteichs. Loricula piscinae, ae, f. Vitr. agger piscinalis, eris, bis, m. Pallad. Tengelyom kerítése: die Einzäunung der Achse. Periboeus, i, m. Fest. Vetés kerítése: proteolat: vetést őrző sövény: ein gemachter Zaun um ein Saatfeld von die Diebe. Sepes praetenta segeti: Virg.

Kőkerítéssel körülvenni valamit: etwas mit einer Mauer umfangen. Aliquid muro cingere. Cic. 14. Szerető kerítés: a' mitas, edes litegetés: des Liebhabers Einzäunung. Lenocinium, ii, n. Plaut.

Kerítés-tézi, -zinek, -zit: Zwinger um die Stadt-Mauren. Pomerium, ii, n. Liv.

Kerítetlen, adj: a' mit fallal, sövénnyel stb. nincs be-kerítve: unumzäunt. Immunitus, a, um. Cic. inobsepsus, a, um. Lactan. Kerítetlen hely: ein unumzäunter Ort. Inseptum, i, n. Kerítelet kin való: ein offener Platz. Patens, Grand munita Urbis, is, e, bis, f. Cic.

Kerített, part. umzäunt. Obseptus, a, um. Kerített hely: ein gepflastertes Viereck, umzäunter Ort. Consepstus locus. i, m. Consepstum, i, n. Colum. Kerített udvar: ein umzäunter Hof. Area septa a, f. — Fest. Kerített város: die ganze Stadt. Munitae moenibus cincta Urbs. ae, bis, f. Cic.

Kerítheti, -hetek, -het; -hetem, -hető: Ha hozzám kerítheted ötet: wenn ich ihn zu mir ziehen kann. Si eum ad me pellicere potuero. Cic.

Kerítő, -nek, -t: ha fiú-fi, der Zuzog lose, ein Hurer

Wintf. Leno, onis, m. Cic. — ha
szony: Ein Zuggluvium. Le-
na, ae, f. Cic. Kerítő inas:
ein Bedienter, Ivm Zuggelt.
Lexvlus libidinum. Cic. Ker-
va kerítő: t. i. asszony:
eine Zuggluvin. Interamn
cia adulterorum, ae, f. Appul.
Kerítő tróle ezete: Zuzgba.
mipfen Wonte sind Lip.
Lenonia verba sunt Lucc.
Plaut. 2. Kerítő: trima-
dia müpex: talpr Kerítő
Varga-kés: Ivm Zuspitzen,
Zuschärfen. Scalprum sutori-
um. i, n.

Kerítő-hálo, -lónak, -lót: Zug-
garn. Verriculum, i, n.
Varr. Funda, ae, f. Virg. Rete,
tis, n. Cic.

Kerithetni, -tetek, -tett, -tetem
-teti: ein Zäunen bezeu-
gen. Circumdari cavere.

Kirketeditkeny, -nyebb, -nyt:
dicacitető: Ivm Pralen,
Ivm Charlatan. Gloriator,
oris, m. Appul. Vanitogrus
jactator, i, oris, m. Quinct.
Ostentator, oris, m. Cic. Ol-
tyan kirketeditkenyek az
asszonyok: so sind alle Wei-
ber ruhmredig. Ita sunt
gloriae muliercum. Plaut.

2. adj. kirketeditkeny p-
latona: ein ruhmredigner
Kerl, ein Pralt-Hans. Miles
gloriosus ein großsprigner
Soldat: Miles gloriosus, itis
m. Plaut. — plenus glo-
riae sum - Plaut.

Kirketeditkenység, -gnek, -get: die
Prahlerey. Gloriatio, onis, f.
Cic. jactatio, onis, f. Cic. Osten-
tatio, onis, f. Cic. Jemmi kir-
ketedikenység nem hallatot
tölle: man hört nicht Ruhm-

— Nihil gloriosum ex ore ejus
exit. Nep.

Kirketedikeny ül: adv. ruhm-
sichtig. Gloriantes. jac-
tanter. Jacit.

Kirketedis, -snek, -st: das
tsketedés: das Ruhmen. Gloriatio,
onis, f. Cic. jactantia, ae,
f. Quinct. Ostentatio, onis,
f. Cic. Venditatio, onis, f.
Plin. Eszével való kir-
kedis: das Prahlen mit
seinem Verstande. Ostenta-
tio ingenii. Cic. Eszte-
lenkedés: die Hönische
Prahlerey. Inepta os-
tatio. Cic. Gyülöltséges
kirkedés: das verhaßte
hiesige Prahlen. Odiosa
jactantia. Plaut. Hijá-
-való kirkedés: die
taube Prahlerey. Inan
jactantia. Quinct. Szem-
telen kirkedés: die un-
verschämte Ruhmredig-
keit. Impudens Glocia-
tio. Cic. Ez nem egyéb
kirkedésnél: dieß ist
nichts, als Prahlerey.
Hoc non aliud, quam Os-
tatio est. Cic. Kirkedés
(dicsekedés) nélkül légy
mondva: ohne Ruhm zu
melden. Absit invidia.
Caes. Sine venditatione
sit dictum. Cic. Indom
nyával-való kirkedés
das Prahlen mit seiner
Wissenschaft. Scientiae in
Ostentatio. Cic. Vataki
nek kirkedését el-tür
ni: einen Prahlerey
leiden. Ferre alicujus
Verba magnifica. Plaut
kerültol a szemtelen kir-
kedést: meide die un-
verschämte Prahlerey. Vita

impudentem Gl
Cic. | Ke
kedni: ruhm
ere. Cic. Ga
szemtelen mód
pral prahlen
nina ungen
unverschämt. G
intolerantia
Cic. | Kerke
kedni, -te
tsketedni
ruhmen
jactare
ostollere
dike d'mi
sich "erhe
sich. Co
habet. C
eam mo
ejerird
eum gü
Vendita
Kirke
elinga
de glori
themeiri
ni: ru
rühmen
gloriar
gerühm
Kirke
Flüster
mi: sp
alter m
mos ve

impudentem Glociationem.
Cic.

kérkedezni, -zem, -zik: dítse-
kedni: sich rühmen. Glori-
ari. Cic. Gazdag ságával tűr-
hetetlen módon kérkedezni:
sich seines Reichthums uner-
träglich rühmen. De suis bonis
intolerantissime gloriari.
Cic.

kérkedő, 1. kérkedő

kérkedhetni, -kedtem, -hetik:
sich rühmen können. Jactare se pos-
se. Nem kérkedhetik
azzal: nur kann sich er
mit nichts rühmen. Non
potest eo gloriari. Cic.

kérkedni, -kedem, -kedik: di-
tscheden: rühmen, sich
rühmen. Gloriari, cum se
jactare Cic. sa gloriando
extollere. Cic. Azzal kérke-
dik a' mije nints: nur rühmt
sich, was er nicht
hat. Eo gloriatur, quod non
habet. Cic. Coturnicis pen-
nam induit Prov. Elmúlt
eseivel kérkedik: mit ver-
gangenen Possen groß thun.
Venditare ingenium. Cic.
Hiábavaló jó tettekkel kérkedni:
Gutes Werk gethan, das
aber nichts taugt ist. Fu-
mos vendere. Martial. Prov.
Mercö hazugság, a' mivel
kérkedik: sich falscher
Dinge rühmen. Falsa de
se praedicare. Cic. Más ér-
demeivel (tetteivel) kérked-
ni: mit fremden Thaten sich
rühmen. Fortis alienis
gloriari. Cic. Ne kérked-
gyünk azzal, a' mit nem
tudunk: was man nicht
weiß, dessen soll man sich
nem szoktam kérkedni:
ich habe nie mich zu loben
nöthig von mir gerne
hat. Nihil unquam sub-
latius de me dixi. Cic.
Valamivel semmiben kérked-
ni: etwas sehr rühmen.
Excipere aliquid. Lucr. p. e.
a' régi nemzetségével kérkedni: sein
altes Geschlecht. — anti-
quum suum Genus. Iden.

kérkedő, -ő nek, -ő t. 1. dicsekedő ‡. stw. Pralerer, stw. sich
rühmt. Gloriator, oris, m.
Appul. jactator, oris, m.
Quinct. Thraso, onis, m. Terent.
Maga tetteivel kérkedő:
ein Prahlhans — Großthuer
mit seinen kriegerischen
Thaten. Jactator vero
a se gestarum. Quinct.
Nagyon kérkedő szavak
ezek: die sind groß prah-
lerische Worte. Iesqui-
pedalia verba sunt haec.
Cic. 2) adj. kérkedő
katona: ein aufgeblasener
— prahlerischer —, ein Groß-
thuer Soldat. Gloriosus
miles, itis, m. Plaut.
kérkedő tettség: die
Prahlsucht. Cupiditas
gloriandi, atis, f. Nep.
ö kérkedőbb: ruhmsüchtiger.
Jactantior ille Paulo est.
Hor.

kérkedség, -gnek, -get. lásd
kérkedettség.

kérkedve, adv. gerne zu rühmen.

kürsmarodig. Cum gloria-
tione, glorióse: Cic. Kérkedő
ve kalandozni: mit? nimirum
Plautinum, lá-gunt: Glo-
riose mentiri. Cic.

Kérkedezni, -kedzem, -kedzik: disputandi. l. kérkedni

Kérlek: kérte vetö 120: ry, ryj
Jos, ry tiszteni! Amabo. Ter.
obsecro. Cic. quaeso. Cic. Igen
Kérlek: ich bitte dich flehe
Imprimis te rogo, Cic, unice
te rogatum volo. Cic. Kérlek
legyen helyre nálad kére-
semedet: ry tiszteni gy mit
mir Ihr meinen Bitte.
sit, quaeso, precibus meis
apud te locus. — relinquas
locum precibus. Ter. Szünny-
meg máre egyszer, kérlek,
engedgyi: ry fönn dolg
ünk zu schaffen. Jam jam
amabo, desineludos face
re. Plaut. l. kérni.

Kérkedhetni, -kedek, -kedtem, -kedni: Engedtethetni: Ungestüm bittend, unbittlich flehen. Placare posse. Semmi kérjen nem kedvel hetö ötet: mit hat ihn ganz nicht zu bitten Jemand. Nullo modo potest cum placare. Cic.

Kérkelni, -ltem, -lek, -lett, -lene, -lni: Engedtetni: Ungestüm, unbittlich flehen, placare. Cic. Az Istent kényörgessed kérkelni: Gott mit Inbrunst anzuflehen: Ungestümen. Numen deorum precibus placare. Cic. kérkelödik, ámint szokta kérkedett: wenn jed ihn anzubetten, wie er pflegt

kérny fast Gönnen. Placare precibus, mitigare, ut concedat, sibi ignoscat fieri possit. Cic. Szomorú szivet kérkelni: ein betrübtes Herz zu erweichen. Miserecum dominum dictis placare. Cic. kérkelni az Istent: Ungestüm bittend anflehen. Deum precari, ut mitigatus placetur. Cic. Domini placare. Cic.

kérkelö, lönek, -lött: Ungestüm bittend, unbittlich flehend. Exorator, oris, m. Ter.

kérkelödni, -ödöm, -ödtem, -ödni: Ungestüm bittend, unbittlich flehen. Precari, ut mitigatus placetur. Cic.

kérkelhetetlen, adj: engesztelhetetlen, ir. gatmatlan: unerbittlich. Inexorabilis, e. Cic. Az engesztelhetetlen, regalmas, meg-kérkelhetö. Vallásit kérkelhetetlen semmi szeggel büntetni-meg: nimmt mit unerbittlichen Strafen. Aliquem inexorabili severitate punire. Cic. kérkelhetetlen szokott lenni azokhoz, kiket meg-gyözni: unerbittlich, unnachgiebig gegen die Rebellischen sein. Inexorabilis esse in devictos. Curt. kérkelhetetlenneke mutatni magát a bünt-ireánt: sich allzu unerbittlich im Strafen beweisen, unnachsichtig. Nimium inexorabilem se in litteris mittendis præbere. Cic.

kérkelhetetlenség, -gnek, -get: Unerbittlichkeit, unerbittli-

881. K.

ches Gemüth. stomachus in-
vocabilis, i, is, m. Cic. duri-
tia adversus Preces. Cic.

Kérelhetni, -hetek, -het; -he-
tem, -heti: engesztelhetni:
begünstigen —, umbitten
können. Placare posse.
Semmiképen nem kérelhet-
te őtet: nun gut ihn gar
nicht umbitten können. Nul-
lo modo potuit eum placare.
Cic.

Kérelhető: adj. unbittlich. Exora-
bilis, e. c. Cic.

Kérdelni, -lek, -lett; -lem, -lei:
Engesztelni: begünstigen,
bitten, stillen. Placare. Cic.
Az Istent kérdelni: Gott mit Gebet
begütigen, begünstigen. Nu-
mina divina precibus pla-
re. Cic. Kérdelték, a' mint
tsak lehetett: man bat ihn
mit Gebeten, wie es nur
gehen gut können. Placa-
runt, precibus mitigarunt
eum, prout fieri po-
terat. Cic. Istenek kérdelni:
die Götter umbitten. Mitiga
re Deos. Cic.
Kérdelni az Urnaket haragját: den Zorn
der Götter begünstigen.
Iram Domini placare. Cic.

Kérdező, -lönek, -lőt: fürbitter,
der etwas umbittet. Exora-
tor, oris, m. Tex.

Kérdelődni, -döm, -dött: sich
begünstigen —, umbitten las-
sen. Placari. Cic. precibus
mitigari. Cic.

Kérelmes, -sebb, -st: begäh-
rend: der Gebet, Bitten. Cupi-
dus precum. Cic. Kérelmes

indecl. Lien. Kérelmes festék:
Stärkelat festo mag: Gummi-
farbe, Gummilackfarbe. Gran-
coccí. Coccinum, i, n.

Kérni, -kérek, kért; -ve, -ni:
bitten, bitten, anhalten um
Orare. Cic, petere. Cic, rogare.
Cic. 1) Az el-adó pártiát
(minden-féle árút, jószág, ut
más-marchát) elsö pénzen
kérni: akcarni meg-venni;
vcá alienare; arcat igérni:
auf die kaufbaren Waa-
ren einen wohlfeilen Kauf
thun. Vilissima velle vendibilia
merces emere. Cic. 2. es-
dekni, ejtsekedni, könyörög-
ni: Az eddig valótsínt
Kér bocsánatot: um Verzeihung
um Nachsicht bitten. Veniam in-
cretum petit. Suet. Igen
kér tégedet: ich bitte dich
gar sehr. Maximo te orat
opere. Terent. Szüntelen
kér: er bittet immer,
er ist ein steter Anhal-
ter: Assiduus est flagita-
tor. Cic. Bele esseget kérek
az Istentül: ich bitte in-
ständig die Götter um
den Frieden. Exposco pa-
cem a Diis. Cés. Ezt az
ember tsak kérnem: den
Menschen muss ich bitten.
Mihi hic homo exorandus
est. Ter. Igen kérem: sehr
bitte ich: Petesco, cire. Lucr.
Kérem az Istent: ich bitte
Gott. Quaeso Deum. Cic. Ké-
rem, légyen szabad —: ich
bitte, sage es mir zu bitte
Quaeso, liceat mihi — Cic.

Nagy alázatossággal ké-
rem az urat: ich flehe ihn
mütig bitte ich seinen mil
Hand. Submisse rogo Domi-
num. Cic. Segedségét kérni
ötet: ich rufe ihn zu Hülfe.

In auxilium invoco eum. Plaut.
Az Istent segitségül kérlek: ich
bitte Gott um Beystand. Auxi-
lium divinum imploro. Cic.
Az Istent segitségül hivom: ich
bitte Gott um Beystand. Deum
precemur, ut. Cic. Alázatos-
kérlek: Te supplici voce rogo.
Ovid. ich bitte Dich mit demü-
thigen Worten, od. demüthig.
Supplice voce rogo te. Ovid.
Kérlek benneteket: ich bit-
te euch. Volo Vos orator. Plaut.
Az egeket kérlek; ich bitte
Dich um Himmels willen.
Rogo te per deum. Cic. Kér-
lek, ha még egy szer kérlek,
légy kö vetkezzél hoz-
zám: ich bitte Dich, und bitte
Dich noch einmahl, komme mir
diesen Tag nicht zu Hause. Ob-
secro te atque atque, da mihi
operam fidelem. Plaut. Ki-
gyelmezz, kérlek: merke auf
mich auf. Attende, quaeso.
Cic. Igen szépen kérlek:
ich bitte Dich recht schön:
Amicissime —, summe — mi-
serere mei, da mihi veniam te oro, atque
obsecro. Cic. Az Istenekre
kérlek: ich bitte Dich um
der Götter willen. Per
ego te Deos oro. Terent.
Az Istenért kérlek, ne
tselekedd: ich bitte Dich
für nichts. Obsecro te,
ne facias. Ter. Eben kér-
gyes kezemből kérlek: ich
bitte Dich um dieser meiner
Rechten willen. Obsecro
hanc per dextram. Plaut.
Kedves magzatimra kérlek:

ich bitte Dich um meiner
liebsten Kinder willen.
Per carissima pignora o
ro te. Quinct. Az Istenek
retére kérlek: um
Gottes willen bitte ich Dich. Per ego te Deos
am oro, rogo que. Cic. Ha
Szabad kérnem tőled
wenn mir vergönnet
Dich zu bitten. Si fas
obsecrare abs te. Plaut.
Ha kérnemte valakit
atyák közül: wenn
mörften einen aus
einen bitten. Si rogare
aliquem ex Patribus.
Békességet kérni; um
Frieden ansuchen. Pa
citare pacem. Ovid. El-
vette kibékéül bocsánat
kérni: um Verzeihung sei
Unwissens bitten. Veniam
peccatis poscere. Horat.
Elöre. bocsánatot kérni:
um Verzeih bitten, sich
man was vergeben mögte
Precari honorem. Cic.
Engedelmet kérni a' Tso
tásra. Idem. Egye, fö
re kérni valakit: um
um etwas in der Welt,
bitten. Vehementer —
Himmel und Erden bi
ten. Rogare vehementer
etiam atque etiam atque
Cic. Hirdre kérlek: ich
beschwöre Dich bey dem
Tanzer und Endlich Zeit.
Obtestor te per fidem tuam
Cic. Isten nevében kérni
valamit: etwas in Gottes
Nomen bitten. De nomine
rogare aliquid. Alázato-
kömyörgésel kérni az Isten
Gott mit demüthigen Wor-
ten bitten. Vicibus supplicibus
bus or[illegible], exorare Deum.

Cic. kí-terjesztett [redacted] ke-
zektől békességet kérni: mit
ausgestreckten Händen um
Frieden bitten. Pacem passis
manibus petere. Virg. Mind-
egyikre kérni valamely tiszt-
get: um ein Amt mit Gewalt
ansuchen. Repentare preces.
Ovid. Valakit minden Szen-
tekre kérni: einen um alle
Heiligen willen bitten. Ali-
quem per omnes deos ro-
gare. Cic. Valakitől segít-
séget kérni: einen um Hül-
fe bitten. Auxilium ab aliquo
expetere. Cic. Szépen kérni
valakit: einen schön, höf-
lich bitten. Impense rogare ali-
quem. Cic. Szerencsével kérni
valakit: einen seine Bitte
wohl anbringen. Obsecrare ali-
quem amantissime. Cic. Vala-
kitől tanácsot kérni: einen
um Rath fragen. Consilium
ab aliquo petere. Cic. Ké-
rünte teged Uram: wir bit
ten dich O Herr! Quaesu-
mus Domine. Cic. 3. Ö
engemet Vendégül kért (hitt)
magához: um mich zu
sich zu Gaste gebeten.
Me ad se convivam vocavit.
Terent. Valakit segítségre
kérni: einen zu Hilfe
rufen. Aliquem implo-
rare (vo-
care) ad sui eximendum opem.
Tacit. 4. Adósságot kérni
valakitől (kívánni, hogy
fizessen meg): die Schuld
von jemanden fordern.
Debitum ab aliquo depo-
scere, exigere. Cic. Ajándé-
kot fejében kérni (kíván-
ni) valamit: etwas an-
statt Gegengeschenk begehren,
verlangen. Muneris in-
star petere alicujus id. Cic.

Az kérem tollad: darf ich
langen ich von Dir. Hoc a te
contendo. Cic. Mást beszélt
á' Bodoni, midőn á' bor'
árát kérik (tőlle): sie
antwortet nicht auf das,
was gefragt worden.
Aliud respondere alicui,
ac rogat. Ter. Prov. Igaz
ságos dolgot kérek tőletek:
ich bitte nichts unbilliges?
bis rem justam. Plaut. Be-
kességre kérlek benne-
teket. ich bitte euch um
Friede. od. Friedsam mit
sammen ich von euch.
Impetro vobis pacem,
pacem te posco. Cic. Elég-
tételt kérni: um Genug-
thuung bitten. Satis fa-
ctionem petere. Cic. Vala-
mineke el-engedést kérni:
um die Nachlassung eines
dinges seine bitten. Ali-
quem in aliqua re deprece-
ri. Cic. Mond-meg, kérlek
ha szabad, ha mondható:
frage mich, wenn es erlaubt ist zu fragen.
Dic sodes. Terent. Sokan
kérték ötet (arra személyt)
hiuk lakban um ihn einzu-
laden, — ermuntert, sich be-
werben. Alicui eam petere.
Ovid. eam precatum venerunt quam plurimi. Liv.
sokat kérez (kíván) az
ő magának, — unmäßig
gest viel. Multa petis.
— aspectis. Nep. A' fiának
feleséget kérni: um einen
Frau für seinen Sohn bit-
ten. Gnato uxorem pete-
re. Terent. Jabonát kérnek
á' Mamertinusoktól: man
fordert Antwort von den

Mamertinorum. Iemmentum
impecatus Mamertinis. Cic.
Valakit kéras társ sül kér„
ni magának: süssmin zus
Ehefrau ausbitten. Petere
alicujus conjugium. Ovid.
Valamit kéris idöre kérni;
etwas sich auf Einige Zeit
ausbitten. Aliquid ad tempus
(pro exiguo tempore) rogare.
Cic. Irános határozatot
kérni á tartományitúl:
einen sichern gewissen Anzeigt
Bescheiden von der Provinz
abfordern. Provinciae quam
maximum Numerum mi„
litum imperare. Caes. Va„
lakit leányát feleségül kér„
ni magának: um einen„
Tochter zur Ehe sich bit„
ten. Filiam alicujus uxo„
rem sibi poscere. Plaut.
Leányt kérni megyek:
ich gehe um einer Braut
werben. Sponsam peti„
tum eo. Suet. Az ellensig„
tül az ételének meg-tartá„
sát kérni: sich Zeiten von
dem Feinde ausbitten. Vitam
ab hoste exorare Cic, —
paisci. Sall. Egygy napot
kérni á beszélgetésre. um
einen Tag zur Unterredung
Zeit bitten. Diem colloquio petere. Caes. Pénzt
kérnek á kortsmán:
wenn sie bey einem Wirthshaus
zu gehen oder Geld. oder
wenn nicht Geld hat, muss
sich des Wirthshauses mit
halten. Bursa Carceris Arce
vetat inter Vina sedere. Prov.
Valakitül valamit kölsön
kérni: etwas von einem
andern entlehnen. Aliquid
ab aliquo mutuari. Cic.

tt' gyerneke tsetset kéra: Sur
Kind spielt nach den Zitzen.
Puer (infans) appetit mamm
Cic. Ugyészt kérni magának
nincs zum Zeugstand be
kommen. Postulare aliquem Advo
catum. Plin. Secund. Valakit
valamit kérni, nimm den M
bitten, etwas von ihm
langen. Aliquid ab aliquo
-ere. Cic — postulare. Cic.
rogare. Cic. Vizet kérni
etwas Wasser schöpfen zu
damare aquas. Propert.
5) Pénzt kérni (kölsönbe
ni, kölsönözni) valaki
tül: Geld Jemand auf Zeug
geben wollen. Argentum
mutuum exorare ab aliq
-rogare. Plaut. as alie
num facere. Cic. kérni
valakit, hogy — : jemanden
bitten, dass —. Interpell
re aliquem ut — Horat.
Erölen kérni valakit: zu
mänkodni neki: Jemd bi
ten nicht. Flagitare —
summe aliquid Contend
re. Cic. Határozjan ke
rik az adósnak el-törül
tetését: man begehrt be
stig die Aufhebung des
Zinsbriefs. Expostulant tri
butorum abolitionem. Tacit.
Igen (feltehe igen) kérni
valakit, hogy — nicht bit
ten, dass — Precibus omni
bus petere, ut Gnä — Cic.
obnixe petere, — contendere
flagitare, ut — Cic. Igen
(nagyon) szépen kérni en
gemet, hogy — nur sehr mit
grosser ernst gebeten, dass
Opere magno —, blande et
concinne me rogavit, ut —
Cic. 7. — Számot kérni
valakitül: Rechnung

a. k.
[illegible] valakit: Re
[illegible] von einem fordern
[illegible] repetere ab
[illegible] aliquem ad reatio
[illegible]. Cato. 8.
[illegible] kérni valaki
[illegible]mek, den Rech
[illegible] Vater handgeg
[illegible] aliujus ac
9) Adosságot
[illegible] Schulden
Confectari
Potondtül ke
tot: azzal
nimm Rech
zinsen. A
Consilium.
nyétül kér
seinen Gut
gen. Consulen
magától, veg
tanátsot: n
mit einem A
gehen. Sola
in Consilium
Abbitten tö Le
Kérek: wo
werde ich
freyen. C
Cic. Nota:
immer bi
te petere
Kérni valaki
wie man
Petibilis
Flam.
Livio, -ere, -
den Bitt
Petitor,
m. Cic.
Ez egy
dings
trauben
kis ét.
kor, Gr
den Frü

kérni valakit: Anderen von einem fordern. Rationem repetere ab aliquo. Liv. aliquem ad rationem revocare. Cato. 8. Kitszemes akarat kérni (szabni) valamiuek. den Preis einer Waare bestimmen. Pectinem vel alicujus dupplicare. Cic.

9. A dosságot kérni: Sedulitatem petere. Cic. Consectari debita. Cic. 10. Bolondtul kérdjő tanátsot: azzal tanátskozik: einen Narren zu Rathe ziehen. A stulto petere Consilium. Cic. Eszemagától kérni tanátsot: seinen Verstand befragen. Consulere memetipsum. Magától, vagy mástul kérni tanátsot: mit sich allein, oder mit einem Andern zu Rathe gehen. Solum se, vel alium in Consilium vocare. Plaut.

Abban tőlem tanátsot nem kérsz: worzu dieser Fuchswunde ist dich gar nicht befragen. Ne te non consulo. Cic. Nota. Kérdeni kérni: immer bethen. Indesinenter petere. Varr.

Kérni-való, adj. Gebethschrift, was man gern haben will. Petibilis, e. c. precabilis, e. c. Gloss.

Kérő, -őnek, -őt: 1. Esedező: ein Bittender, ein Supplicant Petitor, oris, m. Rogator, oris, m. Cic. Supplicans, antis, p. Tac. Ez egyes kérőnek a' tárgya: dieses ist nur Einem unter Bittenden. Epistola hác rogatoris est. Cic. Dueva, ae ősz. Procus, Gorgomba adosság kérő: ein freier Bürger in Rom. Mit

113

Königsstein wünschen sollen, um Gnade, zu Königsstein wünschen. Deposco, cis, ere. Stimian. Harctol kérő: der zum Handgemenge und Gefechte Commen herausfordert. Pugnae flagitator, oris, m. Lic.

Lokat kérő: der Rath begehrt. Procax, acis, c. Fest. Szüntelen kérő: ein steter Bittsteller. Assiduus flagitator, Cic. Aron tiszt kérő: der zudringlich um ein Amt anhält. Competitor, oris, m. Cic.

2. kérő: leány-kérő, leánynéző, nőszemi-vágyó: der Braut werber. Procus, i, m. Cic. Az anyának sok kérői vagynak: meiner Mutter sind viele Freyer. Mater quam plurimos Procos habet. Cic. A' kérőtt nagy fenéket tsak kerüteni (kerekíteni) bészédgyének: die Braut werber machen viel Redens, und Worthens, wenn sie um eine Werbung. Promubi paulo altius Orationem ordiuntur. Cic. A' szemtelen kérők nek kosarat adni: unverschämte Freyer abweisen, ihnen den Korb geben. Impudentes Procos (pronubos) repudiare. Cic. 3. adj. kérő aszszony, vagy leány: eine Bittende, die um was bittet, od. anfällt. Oratrix, icis, f. Plaut. kérő legény: ein Brautwerber. Procus, i, m. Cic.

Kérő, -őnek, -őt: sebes-való tégelyt kuba, sebes tenni szokott tárgy vonagy pelyh: die Wolle, Tomentum lineum.

ti, nei, pe. turunda, e, f. Cato.
Ticinum, ü, n. Blancard. Ki
ről dugni a' lebbe: nincs Wi
chse in die Wunde nimmen.
Turundam intrudere in vul
nus. Cato. Kiröt rakni, l.
tenni a' lebbe: nincs Zor
zug-, nincs Wincke vnd die
Wunden legen. Linamen
tum superdare vulneri.
Cels. Turundam applicare
vulneri. Cat.

Kirödés, -nek, -t: das Wiederkäuen, die Wiederkäuung. Rumination, onis, f. Plin.

Kirödni, -döm, -dik: 1. kirödik a' hasadt körmü allat: p. o. Kör, juh, kecske, midön a' lenyelt eleit fel-adgya, 's ujra meg-rágja: wiederkäuen. Ruminare. Columella. mandere. Quinct. 2) Metapl. Jelü torokkal kirödni valami (böfögni, ugatni, kiáltani) valamit más elten: etwas wieder einem vnd sich nehmen. Plus Gutture cuncta ac aliquid in alium. Plaut.

Kirödö, adj. wiederkäuend. Ruminans, antis, c.

Kirödzeni, -zöm, -zik: wiederkäuen. 1. Kirödni.

Kirödzés, -nek, -t: das Wiederkäuen. Rumination, onis, f. Plin.

Kirödzni, -zöm, -zik: 1. kirödni

Kirödzö, adj. wiederkäuend. Ruminans, antis, c. kirödzö állatok. wiederkäuende Thiere. Animalia ruminantia. id, n.

Kiró-gyomor, -mornak, -mrot: der Prof. Rumen, inis, n. Pomp.

Kiró-ragás, -nak, -t: das

Wiederkäuung, die Wiederkäuung. Rumination, onis f. Plin.

Kiröt-ragni, -rágok, -rág: kirödzeni: wiederkäuen. Ruminare. Colum.

Kirözés, -nek, -t: das Wiederkäuen. Rumination, onis f. Plin.

Kirözni, l. kirödni. a' nyál kavar, kirözik: die Hunde geifern, es rinnt ihnen Geifer aus dem Maule. Canes spumant, et ruminant. Colum.

Kiröző: l. kirodzö.

Kerca, -cának, -cát: kéjja, rágozó madár: der Zeisig Fabius Columna Gallinaceus i, ü, m Zeisig.

Kert, -nek, -et: der Garten Hortus, i, m. Cic. Dimnyés kert: ein Küchengarten Agger olerum, ri, m. Columella Függö kert: ein hoher, und in die Luft gebauter Garten. Hortus pensilis, is, m. Curt. Füves kert: ein Grasgarten. Hortus herbidus. Columella. Gyümölts ös kert: der Obstgarten. ein Ort, wo Obst Bäume stehen. Pomarium, ii, n. Cic. Kutyerejtzés kert: der Fuchsbau Garten. Fagyos kertem, i, n. hortus gelidus. Plaut. Házná l fekvö (tavaszi) kert: der Garten beym Hause, der nahe am Hause ist. Hortus proximus domui. Pallad. Höstäti kert: nächst hinter einem Hause liegender Garten. Hortus Suburbanus. Cic. Kápos-

tás kert: hor. Emeint gyertyán. Hortus olitorius. Plin. Cauletum, i, n. kis kert: Ctnümer Gartn. Hortulus, i, m. Cic. Konyha kert: Küchen Garten. Olitorius hortus. Plin. Latorkert: sántz, gyalcsás árok: ein Werk, womit man sich umgibt. Vallum, gno e. g. Orx vel Urbs cingitur. i, n. Cic. Mintató kert: ein mit gotz. schen Gestalten. Voluptarius (so. li voluptati serviens) hortus. Cic. Olaj-fás kert: ein Oelgarten. Oletum, i, n. Varr. Olivetum, i, n. Varr. Orvosi füves kert: ein Kräuter Garten - hortus botanicus. Paradisom kert: das Paradies Garten in Eden, worein Gott Adam und Evam setzte. Paradisus, i, m. Bibl. it. ein schöner Garten, Lust Garten. Paradisus, i, m. Xenoph. Szikös (tsikös) kert: ein Kräuter Garten. Area tenmentaria, ae, f. Colum. Szilvás kert: ein Pflaumen Garten. Prunetum, i, n. Cathol. Szőllő kert: ein Weingarten. Vinea, ae, f. Varr. Vinetum, i, n. Colum. Tévely gös — tévelygős — tsal kert: ein Irr Garten. Labyrinthus, i, m. Virg. Termékeny kert: Fruchtbarer Garten. Felices horti, Martial. Vetsérlő kert: ein Zier Garten. Labyrinthus, i, m. Virg. Vadas kert: Thier Garten. Vivarium, ii, n. Varr. theriotrophenum, i, n. Idem. Vetemények kert: ein Kohl, od. Küchen Garten. Olitorius hortus, Plin. Virágos kert: ein Blumen Garten. Floralis hortus. Floretum, i, n. Cathol. Zöldséges kert: ein Garten, worin grüne Sachen sind. Viridarium. ii, n. Petron. kertben (kertelet ben) tartani á vadakat: Ein Wild Thier in Irrwesen ten Ort halten. Sepsis continere bestias, Cic. A kertet bé-ültetni fűtekal: Ein Garten mit Bäumen bepflanzen. Arboribus hortos inserere. Colum. Kertet épiteni, tsinálni: einen Garten anlegen. Hortum instruere. Cic. - aedificare. Cic. Felásni a kertet: den Garten umgraben. Hortum fodere, confodere. Plaut. Kertet mivelni: den Garten bauen. Hortum colere. Varr. A kert gyümölcsét hoztam: den Garten trägt Früchte. Hortus fert fructus. Cic. Kertészkedve bízni a kertet: den Zorg zum Gärtner machen, setzen. Custodem olivum hortum constituere. Cic. Olim luso Commit tere. Ter.

kert-ajtó, -tónak, -tót: eines Garten Thür. Olitorium ostiolum. ii, i, n. Plin.

kertben termö, adj. was in einem Garten wächst. Hortensis, e. c. Plin.

kertike, -kének, -két: növeny, bog-ecsetös virág, melly elö ször zöldes fejet, aztán sárga, vörös szinüvé válik, sokat tart: ein Zierpflanze, ein Gewächs. Hortensia, ae. f. Linn.

kert ékesitö Mester ség, -get: die Garten Kunst, ein Kunst einen Lust Garten auszu zieren. Arte topiaria, ae, f. Cic.

kertek istene, -nének, -nét: Gott des Gärten - Priapus, i, m. Ovid.

Kertelés, -sneк, -st: die Umzäu-
nung. Sepsio, onis, f. Vitr.
obsepsio, onis, f. Id. sepimen-
tum, i, n. Varr.

Kertelet, -tnek, -tet: 1. kerítés:
ein Zaun, Einfügung, Umwerfung um etwas?
saepes, et Sepes, is, f. Virg.
Magától nött kertelet:
ein selbst gewachsener Zaun.
Naturale sepimentum. Varr.
Szét szaggatván a kerte-
letet: nach zerrissenem
Zäunen. Revulsis sepibus.
Cic. 2. kertelet: ein Fi-
gur. Figura Mathemati-
ca. a. f. Wolf. Hasonló
kertelete: die ähnlichen
Figuren; similes figu-
rae. Wolf.

Kertelettlen, adj. p. o. kasté-
lok: unbefestigte Schlös-
ser. Immunita Castella.
Liv. Kertelettlen út: un-
umwerfener, unumzäunter
Weg. Immunita Via.
Cic.

Kertelni, -telek, -telj -te-
lem, -teli: umzäunen.
Saepire. Cic. Az udvarát
kertelni: um macht einen
Zaun um seinen Hof.
Arcam domus sua sepsit.
Cic.

Kertelt, partic. umzäunt.
obsaptus, a, um. Cic.

Kertész, -sznek, -szt: ein Gärt-
ner. Hortulanus, i, m. Macrob.
Olitor, oris, m. Cic, olerum
Cultor, oris. m. Colum. Fák-
kal bánó (fákhoz tartó) ker-
tész: ein Baum Gärtner,
Baum Wärter. Arborator,
oris, m. Colum. Konyha

Kertész: der Küchen-
Gartner Hortus olitorius
oder Koll Gärtner. Oli-
tor, oris, m. Colum. Jarmu-
kertés: ausgenommene Gär-
ten, Zunft Gärtner. Edo-
ctus hortulanus, Li-
nus, ii, m. Plin. Vereinigung
zu kertés: ein Zoll
ner. Olerator, oris, m. Glo-
A' kertész ás, kapát, ót,
tet, vet: den Gärtner Ge-
hört, gehörig, zustehend
send. Hortulanus fodit,
bipalio, vel ligone, fod. in
fecit sarculum arbori. Col.
plantat. Plin. - seminat.
A' kertész kertet mivel.
Gärtnern bearbeitet den
Garten. Hortulanus Colit
hortum. Colum.

Kertész inas, -snak, -st, den
Gärtner Einsteling. Topiarius
us servus, ii, i, m. Vitr. hor-
tulani tiro. onis, m. Cic.

Kertés-tag, -ja, -nak, -ját:
einen Zaun-Theil. Sarcinu-
la, ae, f. Colum. Ligo hortensis
onis, m. Plin.

Kertészkedés, -snek, -st: der
Gartenbau. Cultura hortо-
rum. a. f. Colum.

Kertészkedni, -dem, -dik: die
Gartnerey -, Garten Ar-
beiten, mit Garten Ver-
richtungen. Colere arcam hor-
tum exercere, Res hor-
tis tractare, topiariam
facere. Cic.

Kertés-tés, -snek, -st: der
Garten Morgen. Falcula hor-
tulani, ae, f. Colum. Scalprum
hortense, i, is, n. Colum.

Kertés-könyv, -vnek, -vet: das
Garten Buch, Buch vom Garten

Seufzen ihre voll Thränen.
Oculi ejus lacrimis suffusi
sunt. Virg. könybe úsznak
szemei: Sie ängsten sehr im
men in Thränen. Oculi ejus
innatant lacrimis. Horat.
A' köny keserü, keserves.
Sie Thränen sind bitter.
Lacrimæ sunt amaræ. Plin.

Köny 'árja -jának, -jait: die
Quelle der thränenden Thrä-
nen. Vis lacrimarum. Cic.

Könybe borúlt, -lábbadt:
Thränen voll. Lacrimarum
plenus, a, um. Cic.
Ezeket könybe borúlt
szemekkel mondotta: die-
ses sprach er mit thrä-
nenden Augen gesagt.
Lacrimantibus oculis
[illegible]. (manantibus lacrimis) hæc
ille mihi præfatus est.
Liv.

Könny-hullajtás, -nak, -t:
Könny-hullatás, sirás, Zo-
kogás: Lacrimatio, onis,
f. Plin. Szünetlen-való
könny-hullajtás: ein im-
merwährendes Fließen
der Thränen: Fugitas
lacrimarum. atis, f. Marc.
Empf. Könny-hullajtásim,
mal áfrattam érette arczái-
mat: ich benetze ihn. De-
fleo ipsum. Cic.

Könny-hullajtás 'árja, -jának,
-ját: die Thränenquelle.
Fons lacrimarum. -rum, m.
Cic.

Könny-hullajtó sotska, -kának,
-kát: ein Thränenschwamm, Zäh-
renschwamm. Lacrimarium, i, n. Cic.

Könny-hullajtó, adj. p. o. Szemek:
thränende Augen. Lacri-
mantes oculi. Liv.

Kö-nyilás, -nak, sc: kö-
repedés, kö-szikla repedés
ein Felsenritz. Rima lapi-
dis, f. Cic.

Könny-tseppek, -pnek, -pet:
die Thränentropfen. Gutta
lacrimarum. -æ, f. Plaut.

Könny-tsont, -nak, -ntot: das
Thränenbein. Os lacrimale
n. Linn.

Könyök, -nek, -ét: der El-
lenbogen. Cubitus, i, m.
Virg. Könyökére dülni:
sich auf den Ellenbogen
lehnen, stemmen, stü-
tzen. In cubitum nitiet
cubito niti. Virg. Kö-
nyökére támaszkodni:
sich auf den Ellenbogen
stemmen. Cubito niti.
Virg. Bal-könyökével az
állát felé támasztani:
sein Kinn auf den
Linken Arm stemmen. Sini-
stra mentum subleva re.
Cic.) 2. Mértéke' neme:
eine Maass, so viel
etwa 3 Schuh hält
misst. Cubitus, i, m. Plin.
Menschen Ellenbogen. Mas-
fél könyök, mehr als
egy ölnyi fél hosszú széles
tészen. Anderthalb Ellen
Cubitus. Sesqui cubitus, i,
m.

Könyökig p. o. ásni a' földbe:
bis an den Ellenbogen in
die Erde graben. Cubi-
torum tenus cadere in pa-
ludem. Colum. Könyökig
nyúlni valamibe: die
Hand bis an den Ellen-
bogen in etwas stecken.
Cubito tenus inserere ma-
num in aliquid. Colum.

Könyökölő, adj. l. kit kö-
nyököl: der sich auf den

Kert Garten-wand. Opus hortense, — topiarium, ercis, sis, ü, n. Vitr.

Kerti munkás, -snak, -st: der Garten Arbeiter. Operarius hortensis, ii, is, m. Cic.

Kerti mustár, -snak, -t: Kressa, Kressesaamen: der Garten-Senf. Sinapi hortense. indecl. n. Plin.

Kerti növések, -knek, -ket: Gartenpflanzen. Olera, -orum, n. Plin.

Kerti ragyogványok, -knak, -kat: die Garten-Zierden, die Blumen. Decores hortorum, flores, -um, m. Cic.

Kerti ruta, -tának, -tát: die Garten-Raute. Ruta hortensis, -graveolens, -dis, -tis, f. Wolf. Linn.

Kerti saláta, -tának, -tát: die Garten-Pflanz. Lactuca sativa. a, f. Linn

Kerti sáfrany, -nynak, -nyt: Safran: der Safran, Frühlings-Safran. Charthamus tinctorius. i, ü, m. Linn.

Kerti tóska, -kának, -kát: die Garten-Binse, Amyssen. Juncus sentatus, -cus, -ci, m. Linn.

Kerti tövény, -nynek, -nyt: der Garten-Zaun. Sepes hortí, -i, m. Cic.

Kerti szeklyű, -fünek, -fűt: die Garten-Nelken. Dianthus hortensis, -i, -is. m. Linn.

Kerti tratán, -nának, -nat: die Garten-Nessel. Urtica hortensis. a, -i, f. Linn.

Kerti tsiga, -gának, -gát: die Garten-Gemüse. Cochlea hortensis, -ae, -dis. f. Plaut.

Kerti tripsrus, -snak, -sz: Garten-Pfeffer, Kressa, Kressesaamen: der Garten-Senf. Sinapi hortense. indecl. n. Plin.

Kerti növések, -knek, -ket: Gartenpflanzen. Olera, -orum, n. Plin.

Kerti ragyogványok, -knak, -kat: die Garten-Zierden, die Blumen. Decores hortorum, flores, -um, m. Cic.

Kerti tanya, -nyának, -nyát: Garten-Meyerey. Villa hortensis, -ae, -dis. f. Plin. Cantoniana. i. f. Plin. Cantoniana, -ae, f. Linn.

Kerti vetemény, -nyének, -nyét: allerley Garten-Gemüse. Holus hortense, -eris, -sis, n. Plin. hortense, -ensis, -sis, n. Hor.

Kerti veteményhez-való, adj. Gemüse-artig, Gemüse-mäßig. Olitorius, a, um. Plin.

Kerti vetemény szabású, adj. Gemüse-mäßig; Gemüse-, wie Gemüse aussehend. Olerarius, ii, is, m. Plin.

Kerti virág, -gnak, -got: die Garten-blumen. Flos hortensis, -oris, -sis, m. Cic.

Kerti zöld, -dnek, -det: Garten-Kraut, -Gemüse: die Garten-Kresse. Lepidium sativum, ii, i, n. Plin.

Kerti zöldség, -gnek, -get: Kraut, Gemüse, -Kraut. Olera, -orum, n. Plin. Viridaria, -orum, n. Petron. Viridia, -orum, n. Colum.

Kert-mivelés, -esnek, -st: der Garten-bau. Horti cultura, a, f. Colum.

Kert-mivelő, -lőnek, -lőt: ein Gärtner. Horticola, a, f. Cato.

Kert-őrző, -őrnek, -őrt: ein Garten-hüter, ein Garten Wächter. Hortilio, -onis, m. Gloss. Horti custos, -odis, m. Nep.

Kert' tövénnyé, -nyének, -nyét: der Garten-Zaun. Sepimentum horti, -i, n. Varr.

Kertt, partic. Begraben, gebettet, petitus, a, um. Cic. Kogatus, -um. Cic. A' tár-kát bűl kértt pénz: von der Pfand-Summe gulangtes Geld. Ex deprecario depromta pecunia, -ae, f. Cic.

Kérttére, -tedve, -tenne. Valaki-nek p. o. meg-tsai valamit ad ninos —, mit seinen Händen etwas meinen. Tibi aliquid

Ad petitionem, ad postulatum ejus, -tuum -, meum facere aliquid. Cic.

Kertze, -tzének, -tzét: tsere gő -tze: Ein Trümänten. Anas clangula, atis, c. f. Linn.

Kerubim, -nnak, -nnot, -nok: mennyei Angyalok: Ein Cherub. Cherubinus, i, m. Bibl.

Kerülés, -lnek, -lést. 1. Ein Umgang. Circuitus, us, m. Cic. 2. Dolog kerülés: Ein Umschweif, Umgehung des Arbeit. Fuga laboris, c. f. Tacit. 3. A' napnak kerülése, -foregása: Ein Umlauf der Sonne. Circumvectio solis, onis, f. Cic.

Kerület, -tnek, -tet 1. Gőrös kerület a' föld körül: Ein Gurt um die Erde. Atmosphaera, c. f. Graec. 2. Tartomány, tartomány, megye, osztály, vala melly tartománynak fel-osztott részei: Dunán innen, Dunán túl-való kerület: Magyar Ország négy kerületre vagyon osztva, úgy mint: Dunán innen -, Dunán túl -, Tiszán innen -, Tiszán túl-való kerületre: Ungarn ist in vier Kreise getheilt, als diesseits der Donau, eines, und jenseits der Donau, eines und jenseits der Theis. Hungaria est in quatuor Circulos divisa, nempe: in Cis -, et Trans Danubianum, in Cis -, et Trans Tibiscanum. Beli. Duna melléki kerület ezen Cis -, and jenseitigem Trans der Donau. Distrectus Cis, et Trans danubianus Beli. kerület: Helvetzia' fel-osztott részeinek egyike: ein Canton, ein Circuit. Pagus, i, m. Les. Circumscriptus loci ambitus in Helvetia. 3. Állatos kerület az égen, egyik kereszttül-já-

rò égi abrontz, mellyen á tizenkét égi-jegyek vagynak: ein Himmelkreis um den Himmel mit den 12 Himmlischen Zeichen. Zodiacus, i, m. Cic. Orbis signifer, i, feri, m. Cic. Hideg pólai kerület: Ein kalter Weltstrich. Zona frigida, c. f. Virg. Nap-forditó kerület: ein Sonnenwend Kreis. Tropicus, i, m. Wolf. Circulus, i, m. Wolf. A' Napnak, és éjnek egyenlőségét mutató kerület: ein Colur, ein Zirkel an der Himmelkugel, der die Nacht- Gleiche zeigt, oder die Zeit da Tag und Nacht einander gleich sind. Colurus aequinoctiorum, i, m. Wolf. A' nap' fordúlását mutató kerület, melly á leg-hosszabb, és leg-rövidebb napot mutatja: ein Sonnenwende, so den längsten, oder den kürzesten Tag anzeigt. Colurus solstitialis, i, is, m. Wolf. 4. kerülete á tekereknek: Kreeke-töre: ein Umkreis eines Zirkels. Peripheria circuli, c. f. Mart. Cap. 5. kerület, kerülő, kerítő út: ein Umweg. Ambactus, us, m. Nep. Circuitus, us, m. Cic. 6. kerülete (környéke) a' házaknak: ein Umfang des Hauses. Ambitus aedium, us, m. Cic. 7. Ő még a' nagy emberek' kerületébe (sorába, schrankájába) nem lépett: er ist in Kreis der grossen Männer noch nicht getreten, nicht gekommen. In Ordinem et seriem Magnorum Virorum nondum pervenit. Cic. 8. kerülete (széle) valaminek: ein Rand um und an einem runden Dinge. Margo, inis, m. Curt -, Ora circumjectus, a, f. Cic. 9. Szem' kerülete: ein Augenkreis. Orbi-

rum orbita, a, f. Woyt.

Kerület-béli Tábla, -lánok, -lát: via Districtual Tafel. Districtualis Tabula, lis, a, f.

Kerület-béli Tiszt, -nek, -get: das Amt. Praefectura circularis, is, f.

Kerületesen: adv. Zirkelweis. Circulariter. Vorr.

Kerületes, adj. 1. Zirkelweis, Zirkelmässig. Circularis, is, e. C. Mart. Cap. 2. Kerületes (kerülni-való) p. o. dolog: ein herumschweifender Ding. Evitabilis —, vitandus. Kerülendő.

Kerülgetni, -getek, -get; -getem, -geti: Herum gehen. Circumire. Colum. Az álom kerülget: der Schlaf will sich nahen. somnus accedit. Cas. A' betegség kerülgeti őtet: er wird von einer Krankheit befallen. Tentatur morbo. Cic. Kerülgeti, mint macska a' forró kását: er geht herum, wie die Katze um den heissen Brey. Circumit, velut felis fervens pulmentum. Prov. Valakit forró tűzhat kerülgetni: einen Lust haben einen zu betrügen. Dolum intendere ad aliquem faciendum. Curt. A' szerencse kerülgeti őtet: das Glück will ihm wohl. Felicitas adspicat ei. Curt. A' szerencsés kerülgeti őtet: sein Glück ist ihm gewachsen. Sprichwörtlich. Malum exspectat Mum. Prov.

Kerülgető, partic. Herum gehend, umgehend. Circumiens, utis, c.

Kerülhetetlen, adj. unvermeidlich. Indeclinabilis, e. c. Senec. inevitabilis, e. c. Ovid. nullo modo evitandus, a, um, qvod nulla ratione declinari potest.

Kerülhetni, -hetek, -het: umgehen können. Circumiri posse. Ha kerülhetne az a jószág: wenn ihn Niemand um sein Gut betrügen könnte. si quis (homo illud) posset pervenire ad vos. Cic.

Kerülni, -kerülök, -került; -kerülendő. 1. Herumgehen. Circumire. Az atyamaterszág kerülnie: das Vaterland muss man meiden. Non semper datur nobis bona occasio. Ter. — non semper obvenit. Plaut. Hálóba kerülni (takadni) à Vado: das Wild ist in Netz gefallen. In casses incidit — Cic. in plagas incurrit — incidit fera. Cic. Horoga kerülni: am Angel hängen, sich fangen lassen. Hamum vorare. Plaut. Kézbe kerülni: in die Hände fallen. In manus devenire alicujus. Cic. Pokolba kerülni: in einen Abgrund fallen. Strauci tenuibus filis obrepti. Lucret. 3. Egyiket kerülni (kerülni) à tantzban: mit einer Tanzen, sich im Tanzen drehen. Unam ad alteram saltationem agere, semel atque iterum ad numerum se movere. Cic. 4. Kerül valamennyiszer: so viel kostet: so viel gilt: so viel macht. Quanti constat: so viel gilt: so viel macht. Fugit nos, fugit conspectum nostrum. Cic. Kerüli a dolgot: sie will nicht: sie flieht die Arbeit. Fugit laborem. Ter. A' ki kerüli a munkát, azt kántolni meg a' gyomrát:

Jme sie Andrist thut mirchen, Jme must kind Hungers noth knidnes Molam qui vitat, vitat faxenam.

Prov. 5. Nagy koszos Pör Herült (Sürambott, hárult) reá: nin Groszes Übel ist ihm zugestossen. Magnum malum in eum devolutum est. Cic. 6. Egyik bottal került (jött) neki vm ist ihr mit einem Worte ungefallen. Juste cum adgressus est. Cic. Adtunk megé kerülly: finstre vns gnsn. Pone nos recede. Plaut. Hlaza került: nach sinster ist mir zu kommen. Bonum vertit. Hátul kerülni valakinek: einem von Hinten zu angreifen. A tergo adoriri aliquem. Cic. Honnan kerültök ezek ide? woher sind diese? gekommen? gerathen? Unde sunt isti huc devoluti? Cic. Hogy' került (jött, jutott) hozzátok? wie ist er zu euch gekommen? Quomodo devenit is ad vos? A' leg jobb kávé Arabiából kerül: ex Arabia jön. Die beste Caffe bohnen kommen von Arabien her. Optima fabula. Caffea adferuntur ex Arabia. Valakinek a' kezébe kerülni: einem in die Hände fallen. In manus alicujus incidere. Cic. Mikép került ez a könyv a kezedbe? wie ist dir das Buch in die Hände gekommen? Quomodo liber iste in manus tuas pervenit? Cic. Kezembe ne kerülly! Fürchte dich, mir in die Hände nicht zu fallen. Cave, ne in Melam

Lyonem incidas. Prov. A' meg-elsöbben a' kezünkhez került: dem nächsten besten Amt sein. Res de medio sumpta. Prov. Kezére került az örökség: es ist ihm eine Erbschaft anheim gefallen. Heredi tas ei obvenit. Cic. Majd kezére kerülsz: du wirst noch deinen Meister finden. Quandoque in ejus manus. Prov. Jöhet a' szemem elibe ne kerülly: gehe mir nicht unter die Augen. Mihi amplius in conspectum meum ne venias. Cic. Sok pénz kerül hozzá eltendöt által: das Fest übers kommt viel Geld bey ihm nin. Per annum multa pecunia ad eum redeunt. Nep. nicht ihn kommt selten Reitkár kerül reá az ivó-pohár: selten kommt auch ihn das Trinkglas? Caret frequentibus poculis. Cic. Reám került a' sor: die Reihe ist an mich gekommen. In me venit locus. Cic. Ströba kerülni: in einen üblen Geruch kommen. Venire in odium, in sermonem hominum. Cic. Törvény elé kerülni: vor Gericht (Gerichtsstuhl) kommen. Venire (addueri) in judicium. Cic. A' tudatlanoknak vaktöltögetéssel került: nur durch die Einfältigen, Unwissenden genommen: Rudes animos superstitione infecta. Colum. Reánk kerül az utatkodás: in unsere Hände kommt Befehl, das Commando kommt uns zu. Summa imperii ad nos respicit. Cas. 7. Akasztó-fára került: gehangen worden ist auf Galgen gekommen. Corvos in cruce (in patibulo) pascit. Plaut.

Az átkozottak jajos sorsára kerülni, jutni, szorúlni, el-kárhozni: damnatum venire. Damnatorum sortem miseram exspirare. Lactant. Bíró' elébe került (jutott, ment) a' dolog: die Sache ist vor Gericht gekommen. Ad judicium (ad senatum) res devenit. Cic. Bírói nyomorás alá kerülni: unter die gerichtliche Untersuchung gerathen, kommen. Inquisitionem Criminalem subire. Sall. Az agg rókái nak bőre is tsávába tekerül végtére. Auch der alten Füchs wird endlich in die Falle gehen, -gerathen. Anus simia sera quidem, sed tamen aliquando capitur. Prov. Farkas' kaszája alá kerülni: annak fogai közé jutni: in die Klauen, des Wolfs gerathen. Incidere in ungulas lupi. Prov. Hová való került? wo ist er hingerathen? Quo devenit? Ter. Az ellenség' kezébe kerülni: den Feinden in die Hände fallen, -gerathen. Incidere in manus inimici. Cic. A' gyilkosok kezei közé kerülni, unter die Mörder Hände gerathen. In manus percussorum venire. Cic. A' szent helyek Papjaik' kezére kerültek: die heiligen Oerter sind in die Hände der Heiden gefallen. Sacra et religiosa loca in manus Paganorum devoluta sunt. Cael. A' vaga dozó Farkas végtére pusztára kerül: der Wolf muß endlich gar sein Leben, bis nur in die Fallen fällt. Lupus tandem in rapinam exeat, donec laqueo excutiatur tenetur. Prov. — donec in laqueum decidat, incidat: Cic. donec incurrat in plagas. Cic. 5. Mit an

nyira került (Akelt, ment) a' dolog, hogy — die Sache ist in den Stand gekommen, daß — Jam in eum locum res rediit, ut — Plaut. Fegyverre került a' dolog: man griff zu den Waffen, gegriffen. Ad arma ventum est. Cic. Tanátskozásra került a' dolog. man hat sich berathschlagung über die Sache unterstellt. Res venit in consultationem. Cic. Vetekedésre került a' dolog: die Sache kam zum Zanken, Streiten. Res ad jurgium venit. Cic. Vitára került a' dolog: die Sache ist zu einer Frage gekommen. Excessit res ad litigium. Liv. Votefotásra került a' dolog: die Sache ist auf Stimmen (ein Votum) ankommen. Suffragiis res permissa est. Cic.

9. Nem tudom még mire kerül (hogy' nézzen végre, mire fordúl) a' dolog: mir ist noch nicht bewußt, wie die Sache ausfallen wird. Nescio, quem res habitura sit finem. Cic.

10. kerülni (tsavarogni, kerül menni) a' vízben: im Wasser herumschwimmen. Circumire, circumvagari. Colum. 11. Körülkerülni a tolvaj: mégfogták, meg-tsípték, körülkerítették a' tolvajt: der Dieb ist in die Enge getrieben, er ist nirgends wo weiter. Fures deprehensus —, intercepti sunt. Cic. Nem kerülhetek körülte a' tsökevény: der Flüchtling ist nicht wegzubringen. Deprehensus non est depellendus. Sallust. — prehendus. Cic.

12. Bajba kerül (kevercdik) emnek meg-büntetése: hogy Istenünk minket keményebben büntessen. Punitio hujus molestiam exhibebit. Cic.

13. kerül (közül-, alá'sfelsőre) az éjjeli vigyázó: hogy Reggelre vigyázó mennyei Kincse. - gyötrelem. Vigil nocturnus circumit. Plaut. Addig kerül bennünket ellenségünk, míg - the friend gyötrelem, hogy ön' szerem, bis - Inimicus consequi nos circumit, donec - . Cic. Adversarius tamdiu nos circumit, quoad - Cic. A' sárt kerülni: the Dog around vigyázó: Custos circumire, dicitur circumire. Cic. Nagyot kerülni (tenni mentenkben (circuitus): we give in the Greek a great Circuitum facimus. Cic. 14. Rád kerül nem sokára a' sor: Soon it will be your turn. Proxime tu sequeris. Cic. - ordo te tanget, - inte venit. Cic. 15. Kerülhez került a' könyvem: Hozám hozzá dott, vagy találtam az elveszett könyvemet: invenio, br. mein Buch wieder gefunden. Adinventus est liber meus. reperi, quem perdidi librum. Cic. 16. Hátúlkerülni: elkerülni a' hátúlkerülő: behind one's back, to shun. Terga vitare. Cic. 17. Mel-

lyik Nemes Familiának kebelébül kerültek (kitül származtak) ezen vétzek? how were for noble Family this Villain? A' quibus originem ducunt heroes isti? Cic. 18. kerüli a' dolognak végét, belét: messze járól - le: we tremble not the Issue, the Bottom of our Affair! Longe abest a medio -, Vitat medullam rei. Cic. 19. Meg kerüli a' parázt alá-való ágynak: shuns the Distress of Nursing Time. Veli umbram illiberalis cujusdam facinoris detestare. Azt nekedis kerülnöd kell: magadat tőlle tsinod: you must shun it. Tota ei, am to vitandum habes. Colum. A' bünt kerülni: attól magát tartóztatni, távozni (ami magát) tőlle: from the Vice to abstain, to shun. Abducere animum (se) a vitiis. Cic. mentem a scelere abstinere. Cic. A' büntetést kerülni: the Punishment to escape. Poenam effugere. Cic. 20. Attól nincs kerül (telik)-is: we may Stone, what we will. Quanti quanti constet. Cic. Ez a' had a' királynak nagy áldozatába került: this War cost the King much Money. Bellum istud Regi magno constitit. Pallad Ha életembe kerül-is: whatever it may cost me. Si vel me vitam constituerit. Cic. Sok fáradságomba került ez énnékem: it cost me much Pains. Multum laboris id me constitit. Multi sudoris fuit. Cic. Hat

erre forintba került: 6000 ft.
fut ns̄ gn̄ Costunt. Constitit sex
millibus (florenorum): Cic. Kit
annyiba fog kerülni: nem wolt
nimmasl̄ sc̄ hint wind ns̄ Costum.
Ibi in duplum. Cic. kevesbe-
wenig-, Paevo-, Pallad. igen
kevesbe került: sehr wenig
fut ns̄ gn̄ Costunt. Vilissime
constitit. Colum. Mi költ-
ségbe nem kerülünk: unser
macht sich unsrent wegen
Einer Ausgaben. Nullus sis
sumtus in nos. Cic. Nagy
költségbe kerül az: das
macht grosse Ausgaben.
Magno id dispendio fit.
Plin. Nagy munkába ke-
rült ez: das ist mit grosser
Mühe gemacht, hint Mü-
he gn̄ Costunt. Haec res est
multae operae, ac laboris.
Cic. – Remorsos sapit un-
gues. Pers. Sok pénzbe
kerül á fia: sokat költ
ezá: sie wendet hinter
Ausgaben auf seinen Sohn
An. Multum Pecuniae im-
pendit in filium suum. Cic.
Az minapi utazásom sokba ke-
rült: das nächste Reisen
fut mir hint Geld gn̄ Costunt.
Proxima mea peregrinatio
multo aere mihi venit. Liv.
magno pretio stetit. Horat.
Ez nekem semmibe sem ke-
rült: das fut mir nichts
gn̄ Costat. Haec mē gratis
constitit. Cic. Ezen szőllő
nek müvelése többe kerül
a' haszonnál: wird diese
Weinberg einbringen gn̄
fut wirdes mir für Un-
sten. Devocat fructum sum-
tu Vinea. Varr. Többe kerül
negyven pintnél: mehr als
40 Denarios Costet. Exce-
dit Quadragenos denarios.
Plin. Nagy vix-ontásba
került a' győzedelem: der

Ding fut hint Blutz gn̄ Costunt
Victoria multo sanguine
stetit. Liv. 21. Arczádra
kerül (térül) undoksága-
dein gesündigtes Anzeigen
wird dir nun Defectus fi-
Turpitudo tua te pudore
fundet. Cic. – pudori tibi
erit. Liv. Ez neked Betrad
fog kerülni: mag-sieht
az Betrádat: dass wird dir
Gesichtes machen. Horat.
rubori futurum est. Suet.

kerülő, -önek, -öt: 1. Pásztor, Gy
vigyázó; ein Hüter. Cu-
tos, odis, m. Cic. Erdő kere
lő: ein Waldhüter. Custos
silvarum. Varr. Szőllő k
külő: Szőlő pástor: ein W
inberg-Hüter. Custos Vine
arum. Colum. A kerülők
patrolicozók: die Schar-
wächter. Circumitores, um, m.
Veget. Vigiles, um, m. Liv.

kerülő adj. kerengő p. o. be
fád: egy más körül-való Ge
gotes: ein Gegenstand, der
ein ander „circumeo, ire, ivi
Kreise herum gehen, itum,
Circumeo Vagus. Virgil. kerülő
pohárt ismi: ein Kreis
Freund trinken. Dare
Cantharum Circa. Plaut.
Circum fundere merum.
bibere per orbem. Plant.

kerülő útt: ein Umweg.
Circuitus, us, m. Cen. Via, qu
circuitus fit. A' szeged
több mint negyven órai
Lépésnyi kerülő uton Ve
Tetri: die Römer nen
Umweg von mehr als 400
Schritten. Millium
amplius quadraginta Cir
cuitu exercitum ducere.
Cas.
Nagy kerülő út az
ra: der Weg ist sehr
grosser Umweg. Via illa
habet longiorem circuitum.
Nep.

2. Kerülö: fordúló t. i. szántó föld: ein Antacker, Antfeld, Antland. Actum, i, n. Varr. 3. Futó: Ditsö seg kerülö: ein allen Thier zum Fliehen flingent. Fugacissimus gloria. Ter. Dolog kerülö: henyélö: ein die Arbeit flingent. Fugiens laboris. Cas. Kassa kerülö: ein müssiger Mensch, der nicht Arbeiten will. Otiosus, Fugiens num fugiens homo. Törvény kerést kerülö: ein die Gerichte nicht suchen mächt. Fugiens litium. Ter. Világosság kerülö: ein Licht scheuender. Tenebrio, onis m. Varr ap. Non. ti. midus lucis. Ter. 4. adj. Kerülö (kerengö) beséd: einer der gefährliche Reden. Verborum Circuitus, us, m. Cic. Gondba kerülö munka: eine Arbeit, die Mühe verursacht, und Sorget. Operosus labor, i, oris, m. Cic. kerülö pálca: ein krummer gebogener Stecken. Lituus, i, m. Cic. kerülö út: ein Umweg. Iter devium, mucis, ii, n. Cic. Circuitus, us, m. Ter. Via, qua circuitus fit. A' kereget több mint negyven órelégésnyi kerülö úton vetni: die Aecker einen Umweg von mehr als 40000 Schritten kosten. Millium amplius quadraginta circuitu exercitum ducere. Cas. Nagy kerülö út az arra: Verdrießlicher ist ein grosser Umweg. Via illac habet longiorem anfractum. Nep.

Került, part: p. o. Nagy veszedelembe került gyözedelem: ein Sieg, der mit grosser Gefahr erhalten ist worden. Laurea magnis periculis parta, dat. tae. Sokba került munka: ein Werk von grossen Unkosten, Sumt 2c. stat. Opus magna impensa. Plaut.

Kerülve, adv. ringsherum. Circulatim. Suet. Kerülve menetelni-meg az aggodalmas gatibáktül: vermeiden. ségtül: sich von der sorgfältigen Pflege seines Leibes abwenden. Molestia, cam vitando, se liberare. Cic.

Kérve, adv. bittweise. Precario. Cic. kérve (kérnyörögve) jutni valamihez: bittweise gelangen etwas? Precario obtinere aliquid. Cic. Most kérve kérlek: nun ersuche ich dich durch mein Bitten. Nunc te oro per preces. Plaut. kérve (kéregetve) táplálya magát: sich durch Betteln Speise erwerben. Mendicando alit se. Barth.

Kés, -sek, -et: das Messer. Culter, tri, m. Plaut. Asztali kés: ein Tischmesser. Mensalis culter. Bodnár (kádárpintér) kés: ein Binderwerkzeug der Böttger. Culter victorius. Borotvaló kés: borotva: Barbier Messer, ein Rasirmesser. Tonsorius culter. Cic. Novacula, a. f. Colum. Dohány metszö (vágó, aprító) kés: ein

Mesſtür zum Rauchtabackſchneiden. Culter incisorius herba Nicotiana. E'les kés: nin jeſzenſes Meſsür. Acutus Culter. Plaut. Fa kés, a' Tsirmadiákénál: nin fölgyesnyes Meſsür. Ligneus Culter: instrumentum Cothurnaricorum. Faragó kés: Fus Fésnitzmeſsür. Fabrile Scalprum. Liv. Fel-vágó kés, a' seb-Orvosoknál: nin Meſsür, wordt damit aufzuſchneiden. Culter excisorius Chirurgorum, Cels. Föveg kés: a' Vargáknál: nin Gerbermeſsür, Corr. Fésnitzmeſser, Scalprum Sutorium. Gyilkoló kés: nin Dolch, -Stilet. Sica, ae, f. Cic. Igen éles (fent) kés: nin ſehr geſchärfte Meſsür. Culter acutus probe. Plaut. Kertész kés, nin Gartenmeſſer. Scalprum hortense. Kis kés, küsöntske: Fus Meſsür. Cultellus, i, m. Suet. Konyha kés: nin Küchen-Meſsür. Culter culinarius. —coquinarius, i, ü, ris. m. Varr. Kontroló (Ellenantsélozó) kés nin Zwentzeſsür Meſsür. Culter sectorius, Major culter mensarius, quo escaria sectuus Praefectus utitur. Köldök-metszö kés: nin Meſsür, womit die Hebammen die Nabelgeſchwulſt damit abzuſchneiden. Omphalicisor, oris, m. Diac. Metszö kés: Fus Reben Meſſer. Falcula, ae, f. Colum. Nyeles kés: nin Meſsür mit nidrem Griffen. Manubriatus Culter. Arnobius. Nyeletlen kés: pitinga, vaskó: nin Meſsür ohne Griff. Culter manubrio exarmatus. Tsu Okés: nin Meſsür von Blei. Plumbeus Culter. Suet. Penna metszö (-tsináló, -vágó) kés: nin Federmeſsür. Culbrarium Scalprum. ü, i, n. Suet. Scalpellum, i, n. Cic. Tabler kés, a' Tsidóknál: Fsaſt meſsür. Culter, quo guttur bovis inciditur (a Judeos). Plin. Szakáts kés: Fus Tuch- oder Leinen meſsür. Culter coquinarius, Varro. Kö metszö kés: nin Wein, Obſt Meſsür. Vinitorius Culter. Colum. Talp-kés, a' Vargáknál: Fus Fésſtrumpf. Scalprum Sutorium. Tekenö vaskaró kés, a' Sütöknél: Fus Fabrikſen Fus Tuchmeſſer, Fus Tuchabzieh Meſsür. Radula, ae, f. Colum. Transferoro kés, tárol fellyebb Konzoló kés: Tsont nyeltü kés: nin Meſsür, mit Beinernen Hefft. Culter ossea manubrio praeditus. Juvenal. Tutrin kés: [illegible] egy' tzat kés, 12 kés: nin ſtützend Meſsür. Duodena Cultrorum. Vastag kés: Fus Hirſchfängermeſsür. Fus Wundmeſsür. Venatorius Culter. Martial. Vargó kés: Fus Tuchmeſſer. Incisorius Culter. Chirurgabulum, i, n. Papian. Thumentum, i, n. Fest. Varga kés: nin Schuſtermeſsür. Culter-, Scalprum Sutorius, -tri, -stri, n. Cels. kés be kapott: kés, kébe akadt a' kése: nin Griff in Fus Schneidermeſsür. In Cultri acumen impegit, offendit. Plin. Éles, mint a' kés (mint a' Milling) geſchaft wie

nin Meſsür. Plin. kés. a' tseng ez: di nin Meſsür ohne Meſsür tollata dextra Plin. Kisbe Meſsür mag teum accipe Liv. A' kés new des, ne metſen: Sa det nicht: Ri. Culter Plin. Ert le ugy-és fegyv ért neki: ünn Zimm ſecuo im Liv. Jan. Jarját: Meſsürs em Cultri attemtata A' kés-el Meſsür Cultro ſe ted a' kés dem Geſt Post fes Prov. M vötna ſ nins nin meſſt. injecit Kis. allya- Ölö-ág Falcz, a Jarsás 120: nin Schöpflin lan. Stö Kis, adj. verkenyö

nie Mystère. Cultellatus, a, um. Plin. Kés-élü hátá
a' tengeri disznó-halnak: vagy nem Mystère jegyzésében
ében der Messergestalt. Cultellata dorsa delphinorum.
Plin. Kisher kapni: nem
Mystère vagy nyomásban. Cultrum arripere, stringere.
Liv. A' kés nem fogja
nem éles, nem lehet vele
metszeni: des Messers schnei-
det nicht: Cultrus non secat.
Cic. Cultrus non habet acumen.
Plin. Ezt a kés, ez kard, sem
egyéb fegyver nem fogja: nem
árt neki: nimmt weiter Schuß
und Hieb sonst. Corpus ejus
ferro impenetrabile est.
Liv. Sem-vonni a' kés
alá: die Messerspitze unter
Mystère anwenden. Ferrum
cum cultro, coste minuere
attenuatam, demere. Cäsar.
A' kés-el Metszeneték: mit
Mystère schneidet man.
Cultro scinditur. El-ejtett
ted a' kést: du hast unser
den Gästen unsre Gunst.
Post festum venisti. Diog.
Prov. Mintha kést ütött
volna közénbe: wie Jut
wie wenn Zwietracht ge-
wesen. Tumultum mihi
movit. Cic.

Kés-ablya-fa, -fának, -fát: 1. Messerheft, Messergriff.
ölő-ág: ein Pfropfreis.
Talea, ae, f. Plin. Succulus,
in Ware. insititia, talea,
la, ae, f. Column. 2. hajtás,
sarjadás, fattyú ág, -vesz-
tő: ein Reb-Schoß, ein
Schößling. Re-
lum. Stolo, -

Kése, adj. tarka, vörhenyeges,
vörhenyes színü, taka kö-

ü p. o. ökör: ein Gefleckter
scheckigter Ochs. Variega-
tus -, varii Coloris bos, i,
oris, m. Appul.

Kisedelem, -nemü, -lmet: die
Abwendung, der Aufschub. Cun-
ctatio, onis, f. Cic. Mora, ae, f.
Cic. tarditas, atis, f. Cic.
Gyorsaság, Fertigkeit. A' nem
kába kisedelem esett: a' nem
ka el-késett, a' munkával
el-késtek: die Arbeit hat
etwas verzögert. Aliquid
impedimento (in mora) fuit
tabori. Cic. A' hol közel a'
vesztedelem, ö nincs a kí-
sedelem: wo die Gefahr da
vorhanden, der Aufschub ist
bisweilen Gut. Summien-
te periculo, bonum est
quandoque moras nectere.
Ter. Kisedelem nélkül
adva elkelt: ohne Säumniß zu
verweilen, hat dieser mir
gegeben. Hoc mihi haud
multa morata dedit. Virg. It
A' bölts, ha vét, kisedelmi
re nézve vét: wenn der
weise Mann etwas
versäumt, der Aufschub ist
gesund denn. Si sapiens
vir delinquit, moras
nectendo delinquit. Cic.
Minden kisedelem nélkül
élelenve járatok. Man hat
sie ohne Aufschub um Leben
gestraft. Sine ullo
mento sumtum de his
supplicium est. Ammian.
Kisedelem nélkül tsele-
kedni valamit: ohne Säu-
mung etwas thun. Sine
mora facere aliquid. Cic.
Valakinek valamiben
kisedelmet vetni: ei-
nem in einer Sache Säu-
mung machen. Remorari ab-
quem ab aliqua re. Cic.

Késedelmes, adj. langsam, weilig, zaudernd. Cunctabundus, a, um. Liv. tentus, a, um. Cic. tardus, a, um. Plin. M. Igyes, munkás, szorgalmatos. késedelmes beszédü: langsam im Sprechen. Impromptus lingua. Liv. késedelmes elmejü: nem könnyen fantasiren, langsamer Kopf. tardi ingenii, is, o. tardi ingenii. Plant. in argutus, a, um. Ulp.)(Feiss elmejü. késedelmes a' haragra: langsam ist er zum Erzürnen. Tardus ad iracundiam. Hor. Késedelmes járás: ein langsamer Gang. Lentus gressus, i, us, m. Cic. Igen lassú. és késedelmes: gar zu langsam, und spätig. Tardus et segnipes. Cic. Nem késedelmes, fürtig, sorgfeind. Intardus, a, um. Non cunctabundus. Liv. késedelmes kötelességben: in unterlassung seiner Pflicht. Cessat in officio. Liv. Mindenre késedelmes á vénség: das Alter ist zu allem langsam. Ad omnia tardior est senectus. Sall.

késedelmesen. adv. langsam, säumig, zaudernd. Cunctanter. Plin. langvide. Colum. Valamit késedelmesen fontolgatni: etwas mit Langsamkeit überlegen, erwägen. Morose aliquid perpendere. Plin.

Késedelmeskedés, -sek, -st: idö vontatás: ein Zaudern, Langsamkeit. Cunctatio, onis, f. Cic. Mora, ae, f. Cic. tarditas, atis, f. Cic. Jedol sértve a' késedelmeskedést: spätze das Zaudern

bey Seite. Abjice cunctationem. Cic.

Késedelmeskedni, -dem, -dett: idöt vontatni, halasztani: zaudern, zögern. Cunctari, Liv. moram nectere. Sen. késedelmeskedik valakivel menni: nur zögernd zu einem zu gehen. Cunctatur adire aliquem. Suet.

Késedelmesség, -gek, -get: lásd, késedelmeskedés.

Késedelmetlenség, -gek, -get: ein Unverzüglichkeit. Celeritas, atis, f. Cic.)(késedelmesség és idö vontatás.

†Késedelmezés, -sek, -t: [illegible]. késlödés, késlödés: ein Verzögerung, Aufschub. Cunctatio, onis, f. Cic. Moratio, onis, f. Victo. †Tardatio, onis, f. Mora, ae, f. Cic. tarditas, atis, f. Cic.)(Igyekezés, sietség. Nagy sem tsuberenche a' késedelmezése: ein Langsamkeit ist dessen Verrichtung ist Gross. Tarditas hujus hominis est magna. Cic.

Késedelmezni, -zem, -zett: késlödni, késni, el-késni: sich langsam bewegen, verweilen. Morari. Sen. A' dologgal nem lehet késedelmezni: in Sachen leidet keinen Aufschub. Nullam moram patitur res, negotium. Liv.

késedelmezö, -zök, -zött: der Zögernde, Zaudernde. Cessator, oris, m. Cunctator, oris, m. Liv. Nem szokta am

kesedelmeskedni: sich öffnen, zu Früchten zu reifen. Non solea cessatorem esse. Cic.

Késedelmeztetni, -tetek, -tett, -tetem, -teti: késleltni: aufhalten, hinzögern. -Valakit: nimm —: Afferre moram alicui. Cic. Ez engem késedelmeztet: das hält mich auf. Hoc mihi moram aff. Ter. A' követség késedelmeztetí a' hadat: die Gesandtschaft giebt dem Kriege neue Hinzögerung - hinzögert den Krieg. Legatio adfert tarditatem bello. Cic.

Késedelmeztető, -önek, -öt: ein Hinderniss, Hinzögerer. Moerator, oris, m. Liv. A' köz-jónak késedelmeztetője: ein Hinderniss des Gemeinen Besten? - Moerator publici commodi. Liv.

Kelse-fa, l. Kisa-fa.

Kesej, adj. kefe, kesely, tarka, vörhenyös színü p. o. ökör: ein gefleckter-, gesprenkelter Ochs. Variegatus (varii coloris) bos, ti, boris. m. Nyssal

Kés-él, -lnek, -lt: kés' éle, éle a' késnek: die Klingenschneide. Acumen, acies cultri, inis, n. ei, f. Plin. kés' élébe kapni: in die Schneide des Messers greifen. In cultri aciem offendere. Plin.

Kese tábi, adj. p. o. ló: ein Pferd mit weissgefleckten Füssen. Equus vultuinus pede, i, m. Plin.

Késelkedni, -dem, -dik: langsam essen, sich herumwälzen, hinziehen. Tardare. Cic.

Késelödés, -nek, -t: ein Verweilung, Verzögerung. Moratio, onis, f. Vitr. inmoratio, onis, f. Bibl.

Késelödni, -lödöm, -dik: sich hin-

wellen, hinzögern. Cic. immorari. Sec. Morari. Morari. nectere. Sen.

Kesely, lynek, -lyt: 1. ein Geyer. Vultur, uris, m. Plin. 2. adj. kesely, kefe, kesej, tarka vörhenyeges, l. kesej.

Keselyö, l. keselyü.

Keselyü, -lyünek, -lyüt: das Keselyü: der Geyer. Vultur, turis, m. Plin. Linn. Szakállos keselyü: der Gemeine Geyer. Vultur barbatus. Linn.

Keselyü szabású, adj. Geyerartig. Subvulturius, a, um. Plaut.

Keselyü szas, -snak, szast, szat: ein Vogel greift. Aquila Gryphus, i, m. Mela.

Keseredes, -nek, -t: die Verbitterung. Amaritudo, inis, f. A' nép között nagy keseredés támadott: das Volk ist sehr verbittert. Populus nimium angitur animo. Cic.

Keser-édes, adj. bitterszüss, bitter und süss. Dulcamarus, a, um. Saporem habens dulcem, amaro mixtum.

Keseredett ügyü: adj. der voll bitterer Anzüglichkeit ist. In stratis dictis amaritudinis constitutus, a, um.

Keseredett, part. der sich in grosser Verbitterung befindet. Maerore confectus, a, um. Cic.

A' keseredettet ne keserítse: ne mérgesítsd: nim ihn nicht verbittert. Maerore adflictum noli exacerbare. Cic. - magis efferare. Tac.

Keseredni, -dem, -dik: bitter werden. Amarescere. Pall. ein Vater keseredett: ein sehr verbitterter. Maerori se totum dedit. Cic. keseredik

aus Helfen. Nulla arte eluctabitur e malo. Ter.

Ki-hatólható, adj. ki-menekedhető: vermit man sich helfen kann. Eluctabilis, e; c. Ter.

Ki-hatólni, -tolok, -tol: sich aus helfen, auswinden, herauswinden. Eluctari. Ter. Ki-hatólni a' tevely-tekebül (a' tömlötzből, tévely gös tekebül) sich aus dem Irrgarten heraushelfen. Ex labyrintho eluctari, -evadere etc. Cic. Ki-hatólni a' vízfedelembül: den Hals retten. Evadere e periculo. Quinct. Ki-hatolni a' vétekbül: abbitt ki-feselni: sich wieder Ingenehmigung machen. Se crimine aliquo expedire. Terent.

Ki-házasítani, -sítottam, -sítok, -sítsz, -sítani: férjhez adni a leányát: einem seiner Tochter heyrathen verschaffen. Collocare aliquem filiam. Cic. illam in matrimonium locare. Plaut.

Ki-házasitás, -snak, -st: Ki-házasítása, férjhez-adása a leánynak: die Ausfertigung der Tochter. Collocatio filiæ. Cic.

Ki-házudni, -dom, -dgya magát valamiből (hazugsággal ki-menteni) magat redani bül: sich von etwas heraus lügen, -los lügen. Mentiendo se expedire ex aliqua re. Mandatis elabi. Quinct.

Ki-hegyezni, -gyezek, -gyez; -gyezem, -gyezi. spitzen, abspitzen. Exacuere. Cato. per acuere valamit: etwas -, -aliquid. Cato.

Ki-hegyzeni, -gyzek, -gyez; -gyzem, -gyzi: spitzen, schärfen, spitzig machen. Acuminare, Lact. exacuere. Cato

Ki-hegyzett, adj. ki-hegyzett, ki-mentett: ausgeflüchtet, herausgeschnitten. Evitatus, a, um. Arnob.

Ki-hegyzett: herausgeschnitten. Castratus, a, um. Col. Evitatus, a, um. Arnob.

Ki-hegyzö, ö, nek, -ét: ein Ausschneider von Mannsvolk. Exsector virilitatis, oris, m. Apul.

Ki-hengeregetni, -getek, -get; -getem, -geti. aus schrotten, herum wälzen. Evolvere, provolvere aliquid.

Ki-hengeritteni, -rítek, -rítem, -rítti: herum walzen. Provolvere. etc. Terent.

Ki-herélés, -snek, -st: die Ausschneidung der Mannheit, Castration, Verschneidung. Testiculatio, onis, f. Cels. Eviratio, onis, f. Plin. exsectio, onis, f. Gloss. exsectio virilium, onis, f. Arnob.

Ki-herélni, -rélek, -rél; -rélem, -réli: Valakit, einen herausschneiden, zum Ehemann machen. Adimere alicui virilitatem. Varr. Excastrare aliquem. Gell. Ki-herélni a' bakot: einen Bock gelzen. Excastrare hircum. Plin. - a' disznót: - ein Schwein. Porcum. Plin. Ki-herélni a' katzat: kappen, tödten die Katze: kappen tödten. Excastrare gallum, ut sit Capso. Varr. Ki-herélni magát: sich selbst entmannen. Se ipsum castrare, emasculare. Varr.

Ki-herélö, ö, nek, -ét: ein Ausschneider von Mannheit. Exsector virilitatis, oris, m. Apul.

Ki-herélt etett, adj. ausgeschnitten, herausgeschnitten. Evitatus, a, um. Arnob.

Ki-herélt: herausgeschnitten. Castratus, a, um. Col. Evitatus, a, um. Arnob.

Keservegni, l. keszergni. szúrni, bántani.

Keservegtetés, -snek, -st: ein Erbittern, Entzündung. Exacerbatio, onis, f. Salvian.

Keservegtetni, -getek, -get, -getem, -geti: ängstigen, betrübt machen. Molestiae adficere. Cic. angere. Cic. -valakit: jemanden —, -aliquem. Cic.

Kiservegtetni, -getek, -get, -getem, -geti: gl. beglaiten. Incipius comitari. Cic. Item. Valakit hüségét kiservegtetni: seine Treue versuchen. Fidem alicujus attentare. Cic. Az Or. szagot fegyverrel kiservegtetni: einen Angriff auf das Land thun, ob man es bezwingen könne: Regnum aggressis tentare, pertentare. Cic.

Kiservegtető, adj. versuchend. Tentabundus, a, um. Liv.

Keservegő, adj. winselnd, sich bejammernd, klagend, klagend, betrübt. Flens, entis, c. Cic. plorans, antis, c. Hor. merens, entis, c. Cic. mestus, a, um. Cic. Jó kedvű, vidám, vig. Bár tudott keservegő: schon älter, wenn Kinder bewinseln. Patrem senioremve merens.

Keseritteni, -sitek, -sit, -sítem, -siti: erbittern, sauer machen, sich ärgern, verdrießlich machen. Molestiam alicui exhibere. Cic. -valakit: jemanden bekümmern. Merore aliquem adficere. Cic. -angere. Cic. A' meg-keseredtet jobban ne keseritsd: betrübten Volk nur nicht mehr betrüben. Adflicto non est addenda adflictio. Cic.

Keseritës, -ésnek, -st: Ein Erbittern, Amaricatio, onis, f. Contristatio, onis, f. exacerbatio, onis, f. Salvian.

Keseritő, adj. den nimmer betrübt macht. Contristans, antis, c. Hor.)(Vigasztaló. Keseritő szók: die unbittersüßen Worte. Dictamnaca. orum, n. pl. Vid. Lilek

Keseritő tanitás: eine sinnbetrübende Unterweisung. Animum exacerbans doctrina, ae, f. -informatio, onis, f. Liv.

Késéreni, -ezek, -sér, -tsérem, -sérj: erglaiten. Comitari, Cic. Sequi a tergo. Cic.)(Elötte menni, magán nagyni menni. Babrál (bal-felül) késéreni valakit: einen Erglaiten zur linken Hand. Comitem interiorem alicui ire. Hor. et Plaut. Berjütetneték oka ért késéreni valakit: einen Etwanfahrer beglaiten. Honoris causa comitari aliquem. Suet. Valakit gyalog késéreni: einen zu Fuße folgen. Aliquem pedibus sequi. Liv. Jeue töbe késéreni a' halottat: eine Leiche zu Grabe beglaiten. Funus ad tumulum producere. Luan. -deducere. Plin. Haza késéreni valakit: einen nach Haus beglaiten. Aliquem domum deducere. Cic. Jobbrúl (jobb-felül) késéreni valakit: einen zur Rechten beglaiten. Ad dextram comitari aliquem. Cic. Comitem exteriorem alicui ire. Plaut. Ló-háton késéreni valakit: einen zu Pferde beglaiten. Prosequi aliquem in equo. Cic. Valakit a' mezőre késéreni: einen aufs Feld beglaiten. Rus prosequi aliquem. Cic. Valakit szemmel késéreni: Aliquem oculis prosequi. Id. Jó távolrúl késéreni valakit:

jemanden von dem Seinen beglei-
ten. Alicujus intervallo magno
sequi. Cäs.

Keserűs, -ü; -űnek, -űvet: bitter,
sauer, nicht gewürzt. Acer-
bus, a, um. Cic.

Keserűcske, adj. Egy kevéssé ke-
serű; keserűtske: ein wenig
bitter. Subamarus, a, um. Cic.

keserűvé vátni: bitter wer-
den. Amarescere. Pallad.

Keserűség, -gnek, -get. Die Bit-
terkeit. Amaror, oris, m. Lucr.

Kísérő, -önek, -öt: 1. der Be-
gleiter, Begleiterr. Comes,
itis, m. Cic. Kísérőben járni
valakivel: in Begleitung sein
mit jemand. In comitatu esse
cum aliquo. Cic. Sok kísé-
rője volt: er hat starke
Begleitung bey sich ge-
habt. Magno comitatu se-
ptus fuit. Cic. Comitatum
habuit amplum. Cic. 2.
Kísérő: Zirmadia Szerszám,
mellynek körbe-vetése által
vezik-be a Zirmadiák az
ételt (potrekot), midőn Sám-
fazzák a tzirmát: ein
Werkzeug (beym Ingesmö)
Cogina, ae, f. Cothurnarcio,
ónis. 3. adj. kísérő te-
ány: einer Mannsperson,
Folger, Wayd. Pedisequus,
a, um. Ter. Kísérő Szerecs-
sen, Begleitung, Ins Gefolge. Comitatus,
us, m. Cic. Nagy kísérő
szeregel jött: mit einem
grossen Gefolge ist er
gekommen. Magno comi-
tatu venit. Sen.

Kísértem, -sértek, -ett; -etem,
-ti: 1. kísértem. begleiten,
folgen, in Begleitung folgen.
Sentare. Cic. Solicitare. Curt.
2. próbálni: auf die Pro-
be stellen. Periclitare. Cic.
3. kísérni: begleiten. Co-
mitari. Cic. Jó hire, neve
szinte a' kopárfoba teiséri
té őket: sein guter Ruf
hat ihn bis an das Ende des Le-
bens begleitet. Eum bona
existimatio ad extremum usq;
que prosecuta est. Cic.

kísértés, -nek, -t: Versuchung,
probálás: die Untersuchung,
die Probe, Anmützung.
Solicitatio, onis, f. Cic. Ten-
tatio, onis, f. Liv.

kísértet, -nek, -tet: 1. Gespen-
ba-tétel: die Untersuchung.
die Probe. Tentatio, onis, f. Cic.
2. éjszaki tsuda látás: ein
Gespenst. Spectrum, i, n.
Cic. Occursus Malus, us, m.
Appul. Éjjeli kísértet: ein
Nacht Gespenst. Nocturnus
Umbra, arum, f. Stat. Spec-
trum nocturnum, larva no-
ctuna, ae, f. Plaut. Kísér-
tet jár itt: es spükt hier
Lemures adsunt, — tur-
bant. Flor. Utálom (gyülö-
löm) minden ördögi ötlet, mint a'
kárcos kísértetet: ich hasse
alle gar sehr, — meine alle
Arten Übel. Odi cum Cane-
jus et angue. Flor. — pejus
omnibus malis Cic.

kísértetes, -nek, -ek: Gespen-
stisch, Unruhig, Unruhsam, Ten-
tatus, a, um. Cic. Item. beglei-
tet. Comi-
tatus, a, um. Cic.

kísértetlen, adj. 1. kísértetlen
kis tenki nem kísér: unbe-
gleitet. In comitatus, a, um.
Cic. 2. kísértetlen: nicht
heimgesucht, unheimgesucht. In-
tentatus, a, um. Flor. inex-
ploratus, a, um. Liv. Sen.
mit se hagyni kísértetlen:

nüssen. Pertentare. Cic.
Nihil incepe-
re. Curt.
kísértetes, -tet: -tete
-tet: heimge-
Tentare. Cur
kísértetes, -tet
tül: heimge
suchen. Te
Cic.
kísértett, adj.
tett. p. o. de
ysten Sache.
ei, a, f. Cic
kísértetni, -te
-geti: heimge
re. Cic. Al
ni: heimlich
binnen. Sub
Exjecket kí
nek) à bi
Fenstern, St
misant, v
kísértetlen
lich, Unge
Sinn, Inte
kísértető, -tön
Heimsuchung
Explorator
tentator,
Lang kís
Mördern
Schuhen.
kimmus
ker, ii, n.
ker kimm
Intentato
Adj. Ge
die sollige
In tentato
sértő Ge
Worten.
Ovid.
kesserü, adj.
um. Cic.)
tak ékzik
ü: die Zäh

887. kl-
nüstt' ünthuesüest kasstün.
Nihil inexpertum relinque.
re. Curt.

kösértetni, -tetek, -tet; -tetem,
-teti: kuesüsnen kasstün.
Tentare Curare.

kösértetni, -tetem, -tétt valakitül: kuen jemandem kuesüstt
wünschen. Tentare aliquo.
Cic.

kösértett, adj. meg-kánytt, s re-
tett. p.o. dolog: nimm unter-
süchte Sache. Res explorata:
ei, a, f. Cic

kösértgetni, -getek, -get; -getem,
-geti: kuesüsnen, Pertenta-
re. Cic. Alattomban kösértget-
ni: heimlich kuesüsnen, -gno-
biren. Subtentare. Plaut.
Exejetet kösértgetik (türeköl-
nek) a bikák: sie stimm
Fenstern, Stützen. Tauri Co-
niscant, vires tentant. Luer.

kösértheretlen, adj. unterssüch-
lich, das man nicht kuesüchen
kann. Intentabilis, re. c. Gloss.

kösértö, -tönek, -tött: 1. ein
Untersücher, Ausspähner.
Explorator, oris, m Plant.
Tentator, oris, m. adj.
Leány kösértö: eine ein-
Mädchen sehr anfüngt, ein
Schmeichler. Nebulo, onis, m. Cic.
Nimius Sectator Virginum
oris, ü, n. Cic: Nem kösértö:
der niemanden kuesüsst.
Intentator, oris, m. Voss.
2. adj. Te kösértö Ördög:
du höllischer Untersücher.
In tentatore ingsie. Sen. kö-
sértö szók: bestrüglicher
Worter. Insidiosa verba.
Ovid.

kösértü, adj. bittur. amarus, a,
um. Cic.) (Édes. Az alla-
tok ízzik mi édes, mi kösér-
tü: sie Thiere schmecken was
süß, oder bitturisst. Animalia
sentiunt, dulcia, et amara. Cic.
Kösértü az életem nálad nélkül:
ist Ihnen meine Abwesenheit
nicht zuzutrauen. Desiderium
tui facere non possum. Cic.
kösértü, mint ejse. bittur wie
Galle. Gallam bitturer. Ama-
rus instar fellis Cic. Ezt én
kösértünek tartom: das halte
ich für bittur. Hoc ego pro
amaro habeo. Cic. A' gyer-
mekek nem szeretik a kö-
sértüt: die Kinder lieben
das Zittre nicht. Pueri non
amant amara, -üs non dele-
ctantur. Cic. kösértü ürömöt
Ihr bittren Wermuth. Ab-
sinthium tristis, ü, tis, n. Virg.
Valamit kösértüvé tenni:
etwas bittur machen.
Amarum reddere aliquid.
Cic. kösértüvé válik ez még
nálad: das wird dir noch
bittur werden. Hoc tibi
acerbe accidet. Cic.

kösértüen, adv. kösértösen, kö-
sértett szívvel: bitturlich, mit
gewaltur Bitterkeit. Acerbe.
Cic. amare. Suet.

kösértü fü, -ünek, -üvet: viri-
nus, bathu-fü: das Wasser
Pflanze. Flos Cuculi. Polyg.
num Hydropiper, i, eris, n
Linn.

kösértü füz, -znek, -zet: ein
bittur Weide. Salix pentand-
ra ris, e, f. Linn

kösértü gomba, -bának, -bát:
ein Schwamm. Agaricus deli-
ciosus. i, m. Linn.

kösértü gyökér, -kérnek, -keret:
Entriána, tarnita. Entzian,
Teufelswurz, Bitterwurz. Gen-
tiana, ae, f. Plin.

Keserü hej, -jnek, -jt: sin bitternes Bäume. Amara Cortex, icis, f. Virg.

Keserü lapu, -unak, -ut: bojtor, jan: sin Blutter. Acetinum Lappa, ü, æ. n.

Keserülendö: adj. szánakodás, ra méltó: sein Mitleid tragend, der zu bedauren ist. Miserandus, a, um. Cic.

Keserületes, adj. keserü: bitter. Amarulentus, a, um. Mar. vob. szánakozást érdemlö: Jammer würdig. Miserabilis, e. l. Cic. keserülétes (el-apadtt, nyomorúltt) élet: ein elender, bedauren swürdiger Zustand. Adj. ctæ-, miserabilis Vita. æ, f. Cic.

Keserülés, -nek, -t: szánakodás, meg-szánás: das Mitleiden, sein Jammern. Commiseratio, onis, f. Aust ad Heren.

Keserülétes, adj. keserü: bitter. Amarulentus, a, um. Mar. vob. szánakozást érdemlö: Jammer würdig. Miserabilis, e. l. Cic. keserülétes (el-apadtt, nyomorúltt) élet: ein elender, bedauren swürdiger Zustand. Adj. ctæ-, miserabilis Vita. æ, f. Cic.

Keserültkeretlen, adj. unbarmherzig. Immisericors, dis, g. keserültkeretlen természet, tel birni: unbarmherzige Natur besitzen. Immisericorden

natura m possidere. Cic.

Keserülni, -külök, -ül, -külömb, -külni: unbarmherzig, Mitleiden haben. Misereri. Cic. Miserari. Cic. Keserülly rajtunk -meg mintet: unbarmherzig sein gegen uns. Commiserescere nostrei. Ter. Keserülni ötet: es hat mit seinen mit ihm. Jesum commiserescit eius. Terent. Az ö halálát sokan keserülik: sein Tod betrauren viele. Mortem eius multi lugent. Cic. Item: keserülni (keserünek tartani) sine bitteres halten. Pro amaro habere. Plin.

Keserülö, -önek, -öt: unbarmherzig. Miserator, oris, m. Terent.

Keserültt, part. illy keserültt allapotban. in solchem betrübten Zustande. In tam tristi statu. Cic.

Keserü nedv, -dvnek, -dvet: ein bitterer Saft. Tristis succus, i, ci, m. Virg.

Keserüség, -gnek, -gét: die Bitterkeit. Amaritudo, dinis, f. Plin. Amaror, oris, m. Lucr. Mœstitia, æ, f. Cic. Gyönyörüség, örvendetesség, Vidámság: Nagy keserüség dérmát adni a hadakozó embereknek: sehr traurig ist dem Feinde einen Frieden anzubieten. Vectigal belli infestum. Cic. Nints olly keserüség, melyben nem volna valami kis vemeny ség.

ist Einer so große Bitterkeit, oder Traurigkeit, wo einige Hoffnung übrig nicht wäre. Non est acerbitas illa, quae spem aliquam reliquam non haberet. Nagy keserüség mérült: mi ist in Gram sein Betrübniß verwandeln. Agritudine ingenti captus, obrutus, oppressus ese. Cic.

Nagy keserüségben élni, in einem großen Gram ist Angst leben. Magno animi cruciatu vitam agere. Cic. Nagy keserüségi genus válik á'te el-menetelében Abgehend betrübt muß sein. Ingenti tibi dolori est discessus tuus. Cic. Jeli tovakkal nyeli keserüségét: er hat einen sehr großen Verdruß. Premit altum corde dolorem. Cato. Prorumpunt keserüségek, Galle verwandelt sich in große Betrübniß. Maerore me confecit. Cic. A' keserüség miatt nem szólhatok: ist Einen für Schmerzen kein Wort finden. Vocem mihi intercludit dolor. Cic. Nagy keserüségnek adta magát: er hat sich dem größten Verdruß nicht entreißen. Tristitiae immodicae se dedit, tradidit. Cic.

Keserüségos, adj. betrübt, traurig. Moestus, a, um. Cic. Amarulentus, a, um. Macrob.

Keserü-só, -sónak, -sót: bitt. Salz. Sal amarum, salis, n. Offic.

Keserü-só-méz, -nek, -mézet: ein Bittersalz. Magnesia, ae, f. Offic.

Keserü szabású: adj. bitter. Amarulentus, a, um. Macrob.

Keserüsztke, adj. egy kevéssé keserü, keserües: ein Wenig bitter. Subamarus, a, um. Cic.

Keserü-vér, -vnek, -vet: bittre Wasserart. Aqua amara, ae, f. Sedlitzi keserü-vér: Sedlitzer Wasser. Fontis amari aqua Sedlicensis. ae, is, f.

Keserv, -vnek, -vet, -vek, plur. ein Betrübniß. Amaritudo, dinis, f. Plin. moestitia, ae, f. Cic. Maror, oris, m. Cic. (Grom) Vigság. Szív-epeséü keserv-vek: die Innigkeit einnehmenden Betrübnisse: Tristis animi affectio, io, onis, f. Cic. keserv-vében el-aszott: vor ist für Betrübniß aus-gedorrt. Dolore (ex moestitia) contabuit. Cic. Keserv-vében el-halt: vor ist in der Bitterkeit todten-blaß geworden. Ree moestitia pallore luridus eum occupavit Ovid. — ex Ovid. patuit. Plin. Keserv-vében á' hajat tépni: ins Raufen in seinem Betrübniß. In luctu sibi capillum vellere. Cic. Keserv-vében meg-hólt: vor ist für Betrübniß gestorben. Pre maerore mortuus est. Cic. Jüznek, vízneke fut keserv-vében: er stürzet sich ins Wasser, ins Meer für Betrübniß. Re maerore in ignem —, in aquam se conjicit. Plaut. keserv-vét á' egy gyel enyhíti: er tröstet sich mit dem niedrigen Dinge in seinem Betrübniß. Star una re solatur maerorem suum. Cic. Vataki elött le-tett keserv-vét: [illegible] ni Magna keserv-vét: vor nimmt über sich im Netz und Stimme Betrübniß. Gergen. Coram aliquo de suis incommodis ei queri. Cic.

Ovidnak Keserü: Sin tristis
vagy Gyászos dics P. Ovidii
Nasonis. Ovidii Tristium.

Keserves, adj. fájdalmas: jelentős.
Just, sensu bitter, -tanulság,
-bánatú. Flebilis, e. c. Hor.
lacrimosus, a, um. Ovid. lactu
osus, a, um. Cic. - mastus, a,
um. Cic. Il. Örvendetes, vi-
dám, vig. Keserves állapat: bánatos állapot vagy
keserves dolog. Cic. Keserves
bosszúság: nagy fájdalom
fajtában. Injuria
gravis, atrox que. Cic. Ke-
serves az életünk: vagy
fájdalom nélkül nem
lehet. Miseram ducimus vi-
tam. Cic. Valakinek ke-
hultálát keserveskedni
tenni: nagy fájdalmat
okozni. Mortem
alicujus acerbiorem red-
dere. Cic.

Keserveskedés, -ének, -ét: panasz-
kodás, jajgatás. Ejulatio, onis, f. Cic.

Keserveskedik, -ett, -ni: panaszkodik,
jajgat. Ejulo, 1. Virg. Ejulatum
ire. Cic. Keserveskedik
valaki miatt: siratja
valakinek halálát. Lugere
alicujus mortem. Cic.

Keserveskedő, -nek, -t: panaszkodó,
jajgató. Ejulans, antis, p. Virg.

Keserveskedve, adv. panaszkodva,
jajgatva. Ejulanter. Cic.

Keserveskedve, -ének, -ét: panasz-
kodás, jajgatás. Ejulatus, us, m.
Virg.

Keserveskedvén, adv. panaszkodva,
jajgatva. Ejulanter. Cic.

Keserveskedvén, -ének, -ét: panasz-
kodás, jajgatás. Ejulatus, us, m.
Virg.

Keserveskedvén, -ett, -ni: panasz-
kodik, jajgat. Ejulo, 1. Virg.
Ejulatum ire. Cic.

Keserveskedvén, -ő, -nek, -t: pa-
naszkodó, jajgató. Ejulans, antis,
p. Virg.

Keserves-ség, -nek, -et: keserves
állapot, keserves dolog. Miseria,
ae, f. Cic. Keserves
ségben lenni: keserves
állapotban lenni. Miseriis
premi. Cic.

Keserves-ségben, adv. keserves
állapotban. Misere. Cic.

Keserves-ségben, -ének, -ét: ke-
serves állapot. Miseria, ae, f. Cic.

Keserves-ségben, -ett, -ni: ke-
serves állapotban van. Miseriis
premi. Cic.

Keserves-ségben, -ő, -nek, -t:
keserves állapotban levő. Miseriis
premens, tis, p. Cic.

Keserves-ségben, -ül, -ni: ke-
serves állapotba jut. In miseriam
incidere. Cic.

Keserves-ségben, -ülő, -nek, -t:
keserves állapotba jutó. In mi-
seriam incidens, tis, p. Cic.

Keserves-ségben, -ülve, adv. ke-
serves állapotba jutva. In mi-
seriam incidendo. Cic.

Keserves-ségben, -ülvén, adv. ke-
serves állapotba jutva. In mi-
seriam incidendo. Cic.

Keserves-ségben, -ülvén, -ének,
-ét: keserves állapotba jutás.
In miseriam incidentia, ae, f. Cic.

Keserves-ségben, -ülvén, -ett, -ni:
keserves állapotba jut. In mi-
seriam incidere. Cic.

Keserves-ségben, -ülvén, -ő, -nek,
-t: keserves állapotba jutó. In
miseriam incidens, tis, p. Cic.

Keserves-ségben, -ülvén, -ve, adv.
keserves állapotba jutva. In mi-
seriam incidendo. Cic.

Keserves-ségben, -ülvén, -vén, adv.
keserves állapotba jutva. In mi-
seriam incidendo. Cic.

Keserves-ségben, -ülvén, -vén, -ének,
-ét: keserves állapotba jutás.
In miseriam incidentia, ae, f. Cic.

Keserves-ségben, -ülvén, -vén, -ett,
-ni: keserves állapotba jut.
In miseriam incidere. Cic.

Keserves-ségben, -ülvén, -vén, -ő,
-nek, -t: keserves állapotba jutó.
In miseriam incidens, tis, p. Cic.

Keserves-ségben, -ülvén, -vén, -ve,
adv. keserves állapotba jutva.
In miseriam incidendo. Cic.

Keserves-ségben, -ülvén, -vén, -vén,
adv. keserves állapotba jutva.
In miseriam incidendo. Cic.

Keserves-ségben, -ülvén, -vén, -vén,
-ének, -ét: keserves állapotba
jutás. In miseriam incidentia,
ae, f. Cic.

Keserves-ségben, -ülvén, -vén, -vén,
-ett, -ni: keserves állapotba
jut. In miseriam incidere. Cic.

Keserves-ségben, -ülvén, -vén, -vén,
-ő, -nek, -t: keserves állapotba
jutó. In miseriam incidens, tis,
p. Cic.

Keserves-ségben, -ülvén, -vén, -vén,
-ve, adv. keserves állapotba
jutva. In miseriam incidendo.
Cic.

Keserves-ségben, -ülvén, -vén, -vén,
-vén, adv. keserves állapotba
jutva. In miseriam incidendo.
Cic.

Keserves-ségben, -ülvén, -vén, -vén,
-vén, -ének, -ét: keserves
állapotba jutás. In miseriam
incidentia, ae, f. Cic.

Keserves-ségben, -ülvén, -vén, -vén,
-vén, -ett, -ni: keserves
állapotba jut. In miseriam
incidere. Cic.

Keserves-ségben, -ülvén, -vén, -vén,
-vén, -ő, -nek, -t: keserves
állapotba jutó. In miseriam
incidens, tis, p. Cic.

Keserves-ségben, -ülvén, -vén, -vén,
-vén, -ve, adv. keserves
állapotba jutva. In miseriam
incidendo. Cic.

Keserves-ségben, -ülvén, -vén, -vén,
-vén, -vén, adv. keserves
állapotba jutva. In miseriam
incidendo. Cic.

Keserves-ségben, -ülvén, -vén, -vén,
-vén, -vén, -ének, -ét: keserves
állapotba jutás. In miseriam
incidentia, ae, f. Cic.

Keserves-ségben, -ülvén, -vén, -vén,
-vén, -vén, -ett, -ni: keserves
állapotba jut. In miseriam
incidere. Cic.

Keserves-ségben, -ülvén, -vén, -vén,
-vén, -vén, -ő, -nek, -t: keserves
állapotba jutó. In miseriam
incidens, tis, p. Cic.

Keserves-ségben, -ülvén, -vén, -vén,
-vén, -vén, -ve, adv. keserves
állapotba jutva. In miseriam
incidendo. Cic.

Keserves-ségben, -ülvén, -vén, -vén,
-vén, -vén, -vén, adv. keserves
állapotba jutva. In miseriam
incidendo. Cic.

Keserves-ségben, -ülvén, -vén, -vén,
-vén, -vén, -vén, -ének, -ét:
keserves állapotba jutás. In
miseriam incidentia, ae, f. Cic.

Keserves-ségben, -ülvén, -vén, -vén,
-vén, -vén, -vén, -ett, -ni:
keserves állapotba jut. In
miseriam incidere. Cic.

Keserves-ségben, -ülvén, -vén, -vén,
-vén, -vén, -vén, -ő, -nek, -t:
keserves állapotba jutó. In
miseriam incidens, tis, p. Cic.

Keserves-ségben, -ülvén, -vén, -vén,
-vén, -vén, -vén, -ve, adv.
keserves állapotba jutva. In
miseriam incidendo. Cic.

Keserves-ségben, -ülvén, -vén, -vén,
-vén, -vén, -vén, -vén, adv.
keserves állapotba jutva. In
miseriam incidendo. Cic.

Keserves-ségben, -ülvén, -vén, -vén,
-vén, -vén, -vén, -vén, -ének,
-ét: keserves állapotba jutás.
In miseriam incidentia, ae, f. Cic.

Keserves-ségben, -ülvén, -vén, -vén,
-vén, -vén, -vén, -vén, -ett,
-ni: keserves állapotba jut.
In miseriam incidere. Cic.

Keserves-ségben, -ülvén, -vén, -vén,
-vén, -vén, -vén, -vén, -ő,
-nek, -t: keserves állapotba
jutó. In miseriam incidens, tis,
p. Cic.

Keserves-ségben, -ülvén, -vén, -vén,
-vén, -vén, -vén, -vén, -ve,
adv. keserves állapotba jutva.
In miseriam incidendo. Cic.

Keserves-ségben, -ülvén, -vén, -vén,
-vén, -vén, -vén, -vén, -vén,
adv. keserves állapotba jutva.
In miseriam incidendo. Cic.

Keserves-ségben, -ülvén, -vén, -vén,
-vén, -vén, -vén, -vén, -vén,
-ének, -ét: keserves állapotba
jutás. In miseriam incidentia,
ae, f. Cic.

Keserves-ségben, -ülvén, -vén, -vén,
-vén, -vén, -vén, -vén, -vén,
-ett, -ni: keserves állapotba
jut. In miseriam incidere. Cic.

Keserves-ségben, -ülvén, -vén, -vén,
-vén, -vén, -vén, -vén, -vén,
-ő, -nek, -t: keserves állapotba
jutó. In miseriam incidens, tis,
p. Cic.

Keserves-ségben, -ülvén, -vén, -vén,
-vén, -vén, -vén, -vén, -vén,
-ve, adv. keserves állapotba
jutva. In miseriam incidendo.
Cic.

Keserves-ségben, -ülvén, -vén, -vén,
-vén, -vén, -vén, -vén, -vén,
-vén, adv. keserves állapotba
jutva. In miseriam incidendo.
Cic.

Keserves-ségben, -ülvén, -vén, -vén,
-vén, -vén, -vén, -vén, -vén,
-vén, -ének, -ét: keserves
állapotba jutás. In miseriam
incidentia, ae, f. Cic.

Keserves-ségben, -ülvén, -vén, -vén,
-vén, -vén, -vén, -vén, -vén,
-vén, -ett, -ni: keserves
állapotba jut. In miseriam
incidere. Cic.

Keserves-ségben, -ülvén, -vén, -vén,
-vén, -vén, -vén, -vén, -vén,
-vén, -ő, -nek, -t: keserves
állapotba jutó. In miseriam
incidens, tis, p. Cic.

Keserves-ségben, -ülvén, -vén, -vén,
-vén, -vén, -vén, -vén, -vén,
-vén, -ve, adv. keserves
állapotba jutva. In miseriam
incidendo. Cic.

Keserves-ségben, -ülvén, -vén, -vén,
-vén, -vén, -vén, -vén, -vén,
-vén, -vén, adv. keserves
állapotba jutva. In miseriam
incidendo. Cic.

Keserves-ségben, -ülvén, -vén, -vén,
-vén, -vén, -vén, -vén, -vén,
-vén, -vén, -ének, -ét: keserves
állapotba jutás. In miseriam
incidentia, ae, f. Cic.

Keserves-ségben, -ülvén, -vén, -vén,
-vén, -vén, -vén, -vén, -vén,
-vén, -vén, -ett, -ni: keserves
állapotba jut. In miseriam
incidere. Cic.

Keserves-ségben, -ülvén, -vén, -vén,
-vén, -vén, -vén, -vén, -vén,
-vén, -vén, -ő, -nek, -t: keserves
állapotba jutó. In miseriam
incidens, tis, p. Cic.

Keserves-ségben, -ülvén, -vén, -vén,
-vén, -vén, -vén, -vén, -vén,
-vén, -vén, -ve, adv. keserves
állapotba jutva. In miseriam
incidendo. Cic.

Keserves-ségben, -ülvén, -vén, -vén,
-vén, -vén, -vén, -vén, -vén,
-vén, -vén, -vén, adv. keserves
állapotba jutva. In miseriam
incidendo. Cic.

Keserves-ségben, -ülvén, -vén, -vén,
-vén, -vén, -vén, -vén, -vén,
-vén, -vén, -vén, -ének, -ét:
keserves állapotba jutás. In
miseriam incidentia, ae, f. Cic.

Keserves-ségben, -ülvén, -vén, -vén,
-vén, -vén, -vén, -vén, -vén,
-vén, -vén, -vén, -ett, -ni:
keserves állapotba jut. In
miseriam incidere. Cic.

Keserves-ségben, -ülvén, -vén, -vén,
-vén, -vén, -vén, -vén, -vén,
-vén, -vén, -vén, -ő, -nek, -t:
keserves állapotba jutó. In
miseriam incidens, tis, p. Cic.

Keserves-ségben, -ülvén, -vén, -vén,
-vén, -vén, -vén, -vén, -vén,
-vén, -vén, -vén, -ve, adv.
keserves állapotba jutva. In
miseriam incidendo. Cic.

Keserves-ségben, -ülvén, -vén, -vén,
-vén, -vén, -vén, -vén, -vén,
-vén, -vén, -vén, -vén, adv.
keserves állapotba jutva. In
miseriam incidendo. Cic.

Keserves-ségben, -ülvén, -vén, -vén,
-vén, -vén, -vén, -vén, -vén,
-vén, -vén, -vén, -vén, -ének,
-ét: keserves állapotba jutás.
In miseriam incidentia, ae, f. Cic.

Keserves-ségben, -ülvén, -vén, -vén,
-vén, -vén, -vén, -vén, -vén,
-vén, -vén, -vén, -vén, -ett,
-ni: keserves állapotba jut.
In miseriam incidere. Cic.

Keserves-ségben, -ülvén, -vén, -vén,
-vén, -vén, -vén, -vén, -vén,
-vén, -vén, -vén, -vén, -ő,
-nek, -t: keserves állapotba
jutó. In miseriam incidens, tis,
p. Cic.

Keserves-ségben, -ülvén, -vén, -vén,
-vén, -vén, -vén, -vén, -vén,
-vén, -vén, -vén, -vén, -ve,
adv. keserves állapotba jutva.
In miseriam incidendo. Cic.

Keserves-ségben, -ülvén, -vén, -vén,
-vén, -vén, -vén, -vén, -vén,
-vén, -vén, -vén, -vén, -vén,
adv. keserves állapotba jutva.
In miseriam incidendo. Cic.

Keserves-ségben, -ülvén, -vén, -vén,
-vén, -vén, -vén, -vén, -vén,
-vén, -vén, -vén, -vén, -vén,
-ének, -ét: keserves állapotba
jutás. In miseriam incidentia,
ae, f. Cic.

Keserves-ségben, -ülvén, -vén, -vén,
-vén, -vén, -vén, -vén, -vén,
-vén, -vén, -vén, -vén, -vén,
-ett, -ni: keserves állapotba
jut. In miseriam incidere. Cic.

Keserves-ségben, -ülvén, -vén, -vén,
-vén, -vén, -vén, -vén, -vén,
-vén, -vén, -vén, -vén, -vén,
-ő, -nek, -t: keserves állapotba
jutó. In miseriam incidens, tis,
p. Cic.

Keserves-ségben, -ülvén, -vén, -vén,
-vén, -vén, -vén, -vén, -vén,
-vén, -vén, -vén, -vén, -vén,
-ve, adv. keserves állapotba
jutva. In miseriam incidendo.
Cic.

Keserves-ségben, -ülvén, -vén, -vén,
-vén, -vén, -vén, -vén, -vén,
-vén, -vén, -vén, -vén, -vén,
-vén, adv. keserves állapotba
jutva. In miseriam incidendo.
Cic.

Keserves-ségben, -ülvén, -vén, -vén,
-vén, -vén, -vén, -vén, -vén,
-vén, -vén, -vén, -vén, -vén,
-vén, -ének, -ét: keserves
állapotba jutás. In miseriam
incidentia, ae, f. Cic.

Keserves-ségben, -ülvén, -vén, -vén,
-vén, -vén, -vén, -vén, -vén,
-vén, -vén, -vén, -vén, -vén,
-vén, -ett, -ni: keserves
állapotba jut. In miseriam
incidere. Cic.

Keserves-ségben, -ülvén, -vén, -vén,
-vén, -vén, -vén, -vén, -vén,
-vén, -vén, -vén, -vén, -vén,
-vén, -ő, -nek, -t: keserves
állapotba jutó. In miseriam
incidens, tis, p. Cic.

Keserves-ségben, -ülvén, -vén, -vén,
-vén, -vén, -vén, -vén, -vén,
-vén, -vén, -vén, -vén, -vén,
-vén, -ve, adv. keserves
állapotba jutva. In miseriam
incidendo. Cic.

Keserves-ségben, -ülvén, -vén, -vén,
-vén, -vén, -vén, -vén, -vén,
-vén, -vén, -vén, -vén, -vén,
-vén, -vén, adv. keserves
állapotba jutva. In miseriam
incidendo. Cic.

Keserves-ségben, -ülvén, -vén, -vén,
-vén, -vén, -vén, -vén, -vén,
-vén, -vén, -vén, -vén, -vén,
-vén, -vén, -ének, -ét: keserves
állapotba jutás. In miseriam
incidentia, ae, f. Cic.

Keserves-ségben, -ülvén, -vén, -vén,
-vén, -vén, -vén, -vén, -vén,
-vén, -vén, -vén, -vén, -vén,
-vén, -vén, -ett, -ni: keserves
állapotba jut. In miseriam
incidere. Cic.

Keserves-ségben, -ülvén, -vén, -vén,
-vén, -vén, -vén, -vén, -vén,
-vén, -vén, -vén, -vén, -vén,
-vén, -vén, -ő, -nek, -t: keserves
állapotba jutó. In miseriam
incidens, tis, p. Cic.

Keserves-ségben, -ülvén, -vén, -vén,
-vén, -vén, -vén, -vén, -vén,
-vén, -vén, -vén, -vén, -vén,
-vén, -vén, -ve, adv. keserves
állapotba jutva. In miseriam
incidendo. Cic.

Keserves-ségben, -ülvén, -vén, -vén,
-vén, -vén, -vén, -vén, -vén,
-vén, -vén, -vén, -vén, -vén,
-vén, -vén, -vén, adv. keserves
állapotba jutva. In miseriam
incidendo. Cic.

Keserves-ségben, -ülvén, -vén, -vén,
-vén, -vén, -vén, -vén, -vén,
-vén, -vén, -vén, -vén, -vén,
-vén, -vén, -vén, -ének, -ét:
keserves állapotba jutás. In
miseriam incidentia, ae, f. Cic.

Keserves-ségben, -ülvén, -vén, -vén,
-vén, -vén, -vén, -vén, -vén,
-vén, -vén, -vén, -vén, -vén,
-vén, -vén, -vén, -ett, -ni:
keserves állapotba jut. In
miseriam incidere. Cic.

Keserves-ségben, -ülvén, -vén, -vén,
-vén, -vén, -vén, -vén, -vén,
-vén, -vén, -vén, -vén, -vén,
-vén, -vén, -vén, -ő, -nek, -t:
keserves állapotba jutó. In
miseriam incidens, tis, p. Cic.

Keserves-ségben, -ülvén, -vén, -vén,
-vén, -vén, -vén, -vén, -vén,
-vén, -vén, -vén, -vén, -vén,
-vén, -vén, -vén, -ve, adv.
keserves állapotba jutva. In
miseriam incidendo. Cic.

Keserves-ségben, -ülvén, -vén, -vén,
-vén, -vén, -vén, -vén, -vén,
-vén, -vén, -vén, -vén, -vén,
-vén, -vén, -vén, -vén, adv.
keserves állapotba jutva. In
miseriam incidendo. Cic.

Keserves-ségben, -ülvén, -vén, -vén,
-vén, -vén, -vén, -vén, -vén,
-vén, -vén, -vén, -vén, -vén,
-vén, -vén, -vén, -vén, -ének,
-ét: keserves állapotba jutás.
In miseriam incidentia, ae, f. Cic.

Keserves-ségben, -ülvén, -vén, -vén,
-vén, -vén, -vén, -vén, -vén,
-vén, -vén, -vén, -vén, -vén,
-vén, -vén, -vén, -vén, -ett,
-ni: keserves állapotba jut.
In miseriam incidere. Cic.

Keserves-ségben, -ülvén, -vén, -vén,
-vén, -vén, -vén, -vén, -vén,
-vén, -vén, -vén, -vén, -vén,
-vén, -vén, -vén, -vén, -ő,
-nek, -t: keserves állapotba
jutó. In miseriam incidens, tis,
p. Cic.

Keserves-ségben, -ülvén, -vén, -vén,
-vén, -vén, -vén, -vén, -vén,
-vén, -vén, -vén, -vén, -vén,
-vén, -vén, -vén, -vén, -ve,
adv. keserves állapotba jutva.
In miseriam incidendo. Cic.

Keserves-ségben, -ülvén, -vén, -vén,
-vén, -vén, -vén, -vén, -vén,
-vén, -vén, -vén, -vén, -vén,
-vén, -vén, -vén, -vén, -vén,
adv. keserves állapotba jutva.
In miseriam incidendo. Cic.

Keserves-ségben, -ülvén, -vén, -vén,
-vén, -vén, -vén, -vén, -vén,
-vén, -vén, -vén, -vén, -vén,
-vén, -vén, -vén, -vén, -vén,
-ének, -ét: keserves állapotba
jutás. In miseriam incidentia,
ae, f. Cic.

Keserves-ségben, -ülvén, -vén, -vén,
-vén, -vén, -vén, -vén, -vén,
-vén, -vén, -vén, -vén, -vén,
-vén, -vén, -vén, -vén, -vén,
-ett, -ni: keserves állapotba
jut. In miseriam incidere. Cic.

Keserves-ségben, -ülvén, -vén, -vén,
-vén, -vén, -vén, -vén, -vén,
-vén, -vén, -vén, -vén, -vén,
-vén, -vén, -vén, -vén, -vén,
-ő, -nek, -t: keserves állapotba
jutó. In miseriam incidens, tis,
p. Cic.

Keserves-ségben, -ülvén, -vén, -vén,
-vén, -vén, -vén, -vén, -vén,
-vén, -vén, -vén, -vén, -vén,
-vén, -vén, -vén, -vén, -vén,
-ve, adv. keserves állapotba
jutva. In miseriam incidendo.
Cic.

Keserves-ségben, -ülvén, -vén, -vén,
-vén, -vén, -vén, -vén, -vén,
-vén, -vén, -vén, -vén, -vén,
-vén, -vén, -vén, -vén, -vén,
-vén, adv. keserves állapotba
jutva. In miseriam incidendo.
Cic.

Keserves-ségben, -ülvén, -vén, -vén,
-vén, -vén, -vén, -vén, -vén,
-vén, -vén, -vén, -vén, -vén,
-vén, -vén, -vén, -vén, -vén,
-vén, -ének, -ét: keserves
állapotba jutás. In miseriam
incidentia, ae, f. Cic.

Keserves-ségben, -ülvén, -vén, -vén,
-vén, -vén, -vén, -vén, -vén,
-vén, -vén, -vén, -vén, -vén,
-vén, -vén, -vén, -vén, -vén,
-vén, -ett, -ni: keserves
állapotba jut. In miseriam
incidere. Cic.

Keserves-ségben, -ülvén, -vén, -vén,
-vén, -vén, -vén, -vén, -vén,
-vén, -vén, -vén, -vén, -vén,
-vén, -vén, -vén, -vén, -vén,
-vén, -ő, -nek, -t: keserves
állapotba jutó. In miseriam
incidens, tis, p. Cic.

Keserves-ségben, -ülvén, -vén, -vén,
-vén, -vén, -vén, -vén, -vén,
-vén, -vén, -vén, -vén, -vén,
-vén, -vén, -vén, -vén, -vén,
-vén, -ve, adv. keserves
állapotba jutva. In miseriam
incidendo. Cic.

Keserves-ségben, -ülvén, -vén, -vén,
-vén, -vén, -vén, -vén, -vén,
-vén, -vén, -vén, -vén, -vén,
-vén, -vén, -vén, -vén, -vén,
-vén, -vén, adv. keserves
állapotba jutva. In miseriam
incidendo. Cic.

Keserves-ségben, -ülvén, -vén, -vén,
-vén, -vén, -vén, -vén, -vén,
-vén, -vén, -vén, -vén, -vén,
-vén, -vén, -vén, -vén, -vén,
-vén, -vén, -ének, -ét: keserves
állapotba jutás. In miseriam
incidentia, ae, f. Cic.

Keserves-ségben, -ülvén, -vén, -vén,
-vén, -vén, -vén, -vén, -vén,
-vén, -vén, -vén, -vén, -vén,
-vén, -vén, -vén, -vén, -vén,
-vén, -vén, -ett, -ni: keserves
állapotba jut. In miseriam
incidere. Cic.

Keserves-ségben, -ülvén, -vén, -vén,
-vén, -vén, -vén, -vén, -vén,
-vén, -vén, -vén, -vén, -vén,
-vén, -vén, -vén, -vén, -vén,
-vén, -vén, -ő, -nek, -t: keserves
állapotba jutó. In miseriam
incidens, tis, p. Cic.

Keserves-ségben, -ülvén, -vén, -vén,
-vén, -vén, -vén, -vén, -vén,
-vén, -vén, -vén, -vén, -vén,
-vén, -vén, -vén, -vén, -vén,
-vén, -vén, -ve, adv. keserves
állapotba jutva. In miseriam
incidendo. Cic.

Keserves-ségben, -ülvén, -vén, -vén,
-vén, -vén, -vén, -vén, -vén,
-vén, -vén, -vén, -vén, -vén,
-vén, -vén, -vén, -vén, -vén,
-vén, -vén, -vén, adv. keserves
állapotba jutva. In miseriam
incidendo. Cic.

Keserves-ségben, -ülvén, -vén, -vén,
-vén, -vén, -vén, -vén, -vén,
-vén, -vén, -vén, -vén, -vén,
-vén, -vén, -vén, -vén, -vén,
-vén, -vén, -vén, -ének, -ét:
keserves állapotba jutás. In
miseriam

nin Messer zeitzhott, und nicht nin Handbeil gihörin Sahon. Cultro exteno, non vero Vota desexo.

Kis-hegyezni, adj. Takegyzt kis-hegyezist sem adott: nur fut mir nihs nin Messerzeitzhol gegeben. Nec tantillum mihi dedit, quantum capit cuspis cultri.

Kis-hüvely, -lyneke, -lyt: ein Messerzeschnitte Vagina Cultri, ae, f. Cic

Kiske, -keineke, -két: kifeste, kis kés: ein Messer, -Messerlein. Cultellus, i, m. Varr.

Keskeny, adj. nem széles: zeschmalz, nicht breit, gr. zestreng. Angustus, a, um. Cic. Gracilis, e. c. Ter. non latus, a, um. K széles. keskeny hely. ein enger Ort. Angustus locus, i, m. Cic. Igen keskeny: sehr zeschmalz. Perg gracilis, e. Plin. Keskeny kapa: einer zeschmalzte Haue, - Hacken, ein Hack Zerät zum zudarbeiten. Fossorium, ii, n. Gloss. A paissa alatt keskenyebb volt, hergegen seiner Figur seines Zeleibes wegen unten zeitzigner als oben. Forma tenui ejus ad imum cuneatior erat. Liv. Egyel keskeny itton Tattam ötet bitzegni: ich habe ihn nur einen zeschmalzten Weg hindurch gehen sehen. Da angusta quadam via Cli eum Claudicando ire.

Keskenyebb vigu, adj. der nin zeschmälzteres Gesicht hat. Figura conica.

Keskenyedés, -esete, -ei: ein Zeschmalzerwerdung. Da angustam

redditio, onis, f. Quinct.

Keskenyedni, -dem, -dik: zeschmalzer werden. Da arctius coire. Curt.

Keskenyen, adv. zeschmalz. Anguste. Cic. Arcte. Colum.

Keskenyitni, -nyitek, -nyit, -nyitem, -nyitti: enger, zeschmälzer machen, verengen. Angustare, Catull. Coangustare. Hyp. Coarctare. Cic. - az útakat: ihn Wege verengen. Coarctare iter. Liv

Keskenység, -gnek, -get: der Zeschmalzheit von etwas, ein Enge. Gracilitas, atis, f. Sacr. V. Kétesség. Negyujnyi keskenységü: seine Finger zeschmalz. Quatuor digitos angustus, a, um. Cic.

Kis'lapja, -jának, -ját: ein Klinge eines Messers. Lamina Cultri, ae, f. Ovid.

Késlelés, -nek, -lést. der Verzögerung, der Hindernis. Retardatio, onis. Cic.

Késleltedni, -dem, -dik. Akészékonykodni, á mely vegyes késni: sich niederhalten, [illegible]. langsam sein, sich verweilen, verzögern, zaudern. Tardare. Cic.

Késleltni, -leltek, -lt, -letem, -lti: valaki, einem eine Verzögerung machen. Moras alicui inicere. Virg. dimittere aliquem demorari. Cic. Sokáig késleltetett [illegible] (tardóstatta) ötet: er hat ihn lang aufgehalten. Diutius demoratus est eum. Cic.

Késlelő, -lőnek, -lőt: Verzögerer, Verzögerung. Morator, oris, m. Liv. tardator.

oris, m.

Késleltödés, -nek, -t késleltödés: die Verzögerung. Moratio, -onis, f. Vict.

[illegible]

Késleltetés, -nek, -t. Die Verzögerung, das Aufhalten. Remora, ae, f. Plin. ke. tardatio, onis, f. Cic. Késleltetést (akadályt) szenvedni valakinek: einem einen Hindernis in den Weg legen. Facere remoram alicui. Plin.

Késleltetett, partic. verzögert, verspätet. Tardatus, a, um. Cic. detentus, a, um. Terent.

Késleltetni, -tette, -tett, -tetem, -teti: verhalten: hemmen, aufhalten, verzögern. Tardare -, Cic. retardare, - Cic. remorari aliquem. Cic. moram alicui objicere. Plaut.

Késleltetni a' dolgot, hátráltatni a' munkát: mit dem Anbau langsam fortgehen. Tardare negotium. Cic. Késleltetni a' hadat: den Krieg verzögern. Lentare bellum. Sil. A' szelek késleltették (tartóztatják) őket: die Winde haben ihre Abfahrt verhindert. Venti eum tardarunt. Cic. Attyában késleltetni valakit: einen auf der Reise aufhalten. Retardare aliquem in Via. Cic. iter alicujus morari. Cic. Ha valaki késleltetni fogja őket: wenn ihn etwas aufhalten wird. Si quid eum morabitur. Cic.

Késleltető, -ének, -ét: der Verzögerer. Moratur, oris, m. Liv. A' köz-jónak késleltetője: obstructor publicae salutis: Hemmer des gemeinen Besten. Moratur Publici commodi. Liv.

Késleltve, adv. langweilig, mit Verzug. Moratim. Jo. Lin.

Késlödni, -ött, -ödik: verweilen, verziehen, verzögern, aufhalten. Morari. Cic. morae nectere. Cod.

Késmárk, -nak, -ot: tengeri kö-sziget, -kö-szikla: Felsen im Meere. Scopulus i, m. Cic. Ha késmárkokhoz ütközik, törik a' Hullya: Wenn die Wellen an die Felsen anstossen, zerbricht sie. Si scopulis adversatur, frangitur. Cic.

Késmárk, -nak, -ot: Visegrád Magyar Országban: Einer Stadt, eine Burg in Ungarn. Caesarcofarum, i, n. Késmarkinum, Civitas Hungariae in Hungaria. Belius.

Késni, -sem, -sitt: Sokáig maradni: lange ausbleiben, sich verweilen, verziehen. Cunctari. Liv. Morari. Cic. morae nectere. Hor. Moram trahere. Ovid. V. Tictni. Afrikában késett: er hat sich in Africa verweilt. In Africa restitit. Cic. Akárt késni, akárt sietni fog: er mag verziehen oder eilen. Sive retardabit, sive properabit. Cic. Valamelly jó barátim késtek nálam: einige Freunde haben sich bey mir verweilet. Aliquot eorum qui.

dam Mor
cunct-
sich Cun
zu ver
Stunde
vogare
[illegible]
Transfu
sig, m.
Fülstro
adfer
Késna
zögnun
tur in
ifse in
Leket
leichte
tatio
interfe
Musse
admo
Késna
Ausst
Cic.
Késlel
Késni
Ofen
Késni
Késni
Késni

dam moram apud me traxe-
runt: — moràti sunt. Cic. Ké-
sik (nem sict) a' büntetéssel:
ne nitat mit der Züchti-
gtuefen nicht. Tardat ir-
rogare supplicium. Afron.
~~Késni a' dologgal~~ aber die
Ytunden vin Thun wo-
nig, nimt Zeit rüf
fultren. Parcunt moram
adferre supplicii. Cic
Késni a' dologgal: mit Lust,
zögernt die Arbeit. Cuncta-
tur in labore. Liv. tardam
esse in labore. Cic. Ezzel nem
lehet késni: dieses Ding
leidet Feinen Verzug.
Hac res non recipit cun-
ctationem. Liv. Késnek az
interesset: mus gefündt die
Meynung rufen. Procrastinatur
admonitio. Ulpi. Jobb. La
tészni togye: ~~tra~~ nt ist
besser, daß sie tanzen
lust. Tardare tempus est.
Cic. Mit késünk? was
wilen wir nus? Quid
cunctamur, quid mora-
mur? Cic. Ne késsék:
nicht lang wila sich, machen
sich fort. Nunquam moras
ftocat. Nem késnek az órák:
die Stunde wilen nicht fort.
Horae non morantur. Cic.
Olasz-Országban késett:
im fort sich in Italien ver-
weilt. In Gratia moratus
est. Cic. Késnek a' Postók:
die Botten zaudern. Tabel.
Tarii cessant. Cic. Se ne kés-
tét, se ne siess: windem
sich stillen, weg willen sich
fesse. Nec festines, nec pro-
peres nimium. Plaut. Jo-
kaig késni valahol: sich
irgend wo lang aufhalten.
Din absse, et moraci alicubi.

Cic.

Kés-nyél, -nyélnek, -nyelet:
das Messerheft. Cultri ma-
nubrium. ii, n.

Késö, adj. mülató, rest: langsam
zögt. Serotinus, a, um. Colum.
Serus, a, um. Cic, tardus, a, um.
Cic.)(Korcselen, sietö. Ké-
sö a' kár mánn bánkodni:
Mit Schaden wenden die Klugen
klug. Sero sapiunt Phryges.
Pr. Cic. Késö már a' Vásar: nes
ist allens aus. Constanza-
tum est jam. Ter. Késö sül
ve: késö az eset mánn ta-
nátskozni Rath nach dem
Thet. Sero sapiunt Phry-
ges. Cic. Prov. post factum
tarde est, Consilium ca-
pere. Cic.

Késöbbi, adj. p.o. háboru: dem
nachmaligner Krieg. Poste-
rius bellum. Cic.

Késödni, -döm, -dik: morari, ta-
ri: kasználni, kaszgálni,
Morari. Cic. Metere moras.
Cod. Commorari. Plin. A'
fételem miatt késödni:
sich wegen Essens lang
weilen. Meam Cunctari.
Liv.

Késödö, adj. Zaudernd, lang-
sam. Cunctans, antis, p. Suet.
)(Hamarkodó, sietö.

Késö éj, -jnek, -jet: die gröste
Nacht. Intempesta Nox. a, ctis, f.
Cic. Késö éjjel ment-el: mit
der gröstne Nacht abgehen. Mul-
ta de nocte profectus est.
Cic.

Késö elme, -méneke, -mét: ein lan-
ner Kopf. Tardum ingenium, i,
ii, n. Plin.

Késö estig. p.o. mind a' Mezön
legelnek: die Weiden, bis
finstern wird. Pascunt, quoad
contenebravit. Terent.

Késö este, -ének, -vét: die

die jüngste Tochter. Sera nox, die letzte Tat. késő estve jött vorzum: um sp. jetzt in der Nacht ist nie gekommen. Ad mentem nostram nondum ad me venit. Cic. Sero adnodum ad me venit. Cic.

késő esteli, adj. p. o. órák: die jüngsten nächtlichen oder abendlichen Stunden. Sera tempestas, pertinax hora. aerum. f. Cic.

~~késő-jövő-ilig~~

késő esvelig, p. o. háztzolni: bis in die jüngste Nacht spazieren, schwärmen. In sero nunc diu cubitu non protrahere. Suet.

késő estendőke, -öknek, -őket: die jüngsten Jahre, das Alter. Sera aetas, Ovid.

késő járás, -snak, -st: das langsame Gehen. Lenti gressus, orum, spondaei. Stat.

késő nyom, -mnak, -mat: das jüngste Nachkommen, Geschäft. Actas inferior, atis, oris f. Cic. Sera posteri, tas, ei, ates, ti, Ovid.

késő ödő, -öcske, -öt: Mimosa sensitiva, késő völtar ödő: el-ernyedett: weil der jüngste Abend war. Quia serum erat diu ei. Liv.

késő maradék, -nak, -kot, -kok, pl. das Nachkommen, Posteri, orum, m. Cic. Késő maradéknak jegyzése: das Nachkommen bezeichnen: unseren Nachkommen merken hinterlassen. Nostri posteri praedicabunt de nobis. Cic. A' még-később maradéknak: Nachkommen, Nachwelt: für unsere jüngsten Nachkommen. Serissimi successores nostri. Vallej. Minnél jámborabb egyenesség, annál inkább tekint á

késő maradékoskodik: in seine letzte Jahre kommen: in das Alter kommen, sp. jetzt fällt ihm nicht für die Gastfreundschaft zu danken. Ad reverendam gratiam tardior. Cic. Az utánam jövő: nachdem wir jetzt. Post hac erit sero. Cic. Később: jüngster. Posterius, Ter. tardius. Cic. it. Magis vespere. Az ezeltőbb elmés később: der seinen Gegenstand besser findet, gründet nicht sogleich. Qui mente constat, citius facile non cernit. Cic. Hatsőbben élt volna Thucydides. Wenn Thucidides jüngster geboren hätte. Si Thucydides posterius fuisset. Cic. Később napjai: seine letzten Tage. In extremum tempus. Cic. Későbben: jüngster. Posterius, Ter. tardius. Cic. it. Magis vespere. Az ezeltőbb elmés később: der seinen Gegenstand besser findet, gründet nicht sogleich. Qui mente constat, citius facile non cernit. Cic. Hatsőbben élt volna Thucydides. Wenn Thucidides jüngster geboren hätte. Si Thucydides posterius fuisset. Cic. Későbbi

Késön estve, adv. spät abends
-nen Abends. Circa occas-
sum vespertinum. Wolf.
occidente (occiduo) jam so-
le. Cic.

Késön-járó, adj. langsam gehend. Tardigradus, a, um. Paroem. apud Cic. A' késön-járó-nak tsont a' vatsorája: wer zu langsam geht, dem muß nichts, was übrigbleibt. Tardè venientibus ossa. Prov.

Késön-kelt, adj. p. o. tsirkék: spätlinge, Jünge, die zu spät kommen. Sercotini pulli, orum, m. Colum.

Késön-kepütö, -lönek, -löt: Türke: der Langsame, nachgeht. Tarda, æ, f, Otis, is, f. Plin.

Késön-szült, ö-ellett p. o. bárány: was spät geboren wird, Spätling, spät gefallenes Zamm. Agnus Cordus, i, m. Varr.

Késö-[illegible]

Késö-ingom, -nemek, -met, késö-jövendö: der spätere Nachkommengeschaft. Sera posteritas, æ, atis, f. Ovid.

Késöre, adv. langsam, spät. Sero. Cic. késöbre hagyni a' szöllö metszést: nicht spät genug die Weinstöcke beschneiden. Sero rem putationem facere. Colum. késöre vettem észre: ich habe es spät wahrgenommen. Vix tandem sensi. Cic. Sero animadverti, Cic, observavi. Cic. Késöre (valahára, végre-szer valahára) el-érkezett, megjött: endlich nicht spät gekommen. Tandem aliquando advenit. Cic. késöre hallymeg, élly sokáig: ich wün-

sche, daß du nicht spätern Gast sein Feris mensibus, lange bleiben mögest. Esse vehis, ero, te. cus convivа Tovantis, Martial. din vivas, serus in Coelum re-deas. Cic.

Késö szemünyig: Hoffnung, die lange nicht erfüllt wird. Lenta spes. æ, ei, f. Liv.

Késösig-gnek, -get: die Langsamkeit. Tarditas, atis, f. Cic. Elméjének késösigét excusálni: die Langsamkeit seines Geistes entschuldigen. Ingenii tarditatem alicui dimittere. Cels.

Késö-születemény, -nynek, -nyt, -szülés: nicht spätes Geburt. Satus partus, i, us, m. Gell. Impeditus partus. Cic.

Késö-tanács, -tsnak, -tsot: ein spätes Rath. Tardum Consilium. i, ü, n. Cic.

Késötske, adj. etwas langsam. Tardiusculus, a, um. Terent.

Késötskén, adv. etwas spät. Tardiuscule, Plaut.

Késötskére, adv. etwas spät. Tardiuscule, Plaut.

Késö-vásár, -nnak, -rt: ein spät allen ans. Conclamatum est. Terent.

Késö-vénség, -gnek, -get: das angenommene Alter. Etas senecta, Plaut. — jam adfecta, Cic. ingravescens. Cic. decoc-ta. Cic. — extrema. Cic. exacta Cic.

Kés-árja, -jának, -ját: die schnelle Schärfe der Messer. Acies Cultri excitata, — cote minuta attenuata. Curt.

Kés-csináló, -ónak, -ót: der Messerschmidt. Faber cultrarius, i, ü, m. Dan.

Kés-tetni, -tetek, -tet; -tetem, -tek, valakit: machen daß einer spät kommt. Facere aliquem tardare

Kés-vas, -snak, -sat: Pistenga-

vastó: sin Mystum Elingen. Ca
mina Cultri. Ovid.

késven, partic. du mun zuendent.
commocatus, a, um. Cic. Nun
kisven, sietve ki-ment. nu
ist aber nit zu benennen,
sinnd zu Eingen. Nihil mo-
vatus: exivit. Cic.

kés-villa, -lánate, -lát, mellyet
eszneke: nun Fürbalgen. Fu-
rinula, x, f. Vitr.

kész, adj. bereit, bereitwillig,
fruetig. Paratus. Expeditus
a, um. Cic. paratus, a, um.
Cic. promtus, a, um. Cic.
)(késpittetlen, készületlen.
kész akárkinek akaratmára:
nr fat strecken Knechten zu
allen zu gebrauchen.
Habet vires praesentes cui-
vis ad nocendum. Cic.

Minden akaratosságra
kés ember. nun Mann, der
ohne Zudun zu allem
bereit ist. Extemporalis
homo, lis, me, m. Quinct.

kés bolondság vólna: nr
wäre bereit, nitel Narren-
sachen. Mera nuga (mera
stultitia) essent. Cic. kész
á bosszu-állásra: fruetig
zur Rache. Ultioni pro-
tus, a, um. Tacit. kész az en-
gedelmességre: nr ist gu-
nugt zum Gehorsam. Pro-
nus in obsequium. Hor. Min-
den esetre kész: nr ist auf allen
Zufall bereit. Ad omnem even-
tum paratus est. Cic. kész á
seleletre: fruetig zu Antworten.
Paratus in respondendo. Cic.
Feliben (feliben) felibüt mar
kész: sin Hülfte Leben ist gesun
fruetig. Dimidia Vitae pars pa-
ratus, a, um est. Cic. Tusc. felibüt.
karemadábul kész: nun halb
und halb ist fruetig (nicht bereit.

kész) ist fruetig. nun omnino.
non plane. Ignes parati. Cic.
Minden dologra kész:
nr ist zu allen Zufällen
fruetig und Parat. Paratus
ad omne facinus. Cic. kész a
karczra: nr ist bereit zum
Festtanz. Promtus ad pugnam.
Cic. kész a' hazugságra: nr
ist zum Lügen Paratus
ad mentiendum. Cic. A'
Tolok kész, de a' test erötle
sen. Geist ist willig, aber
das Fleisch ist schwach. Spi-
ritus —, anima est promta
sed Caro infirma. Bibl. Pa
kösdig kész lenni: bis Pfing
sten nimmer nr fruetig wer
den. usque festa Pentecoste
lia paratum erit. kész ma
halgatni akárkit: nun ist
gemeinigt einen jeden anzu
hören. Faciles in audiendo
quovis. Cic. kész vagyok
meg-halni, hogy sein —
ich bin bereit zu sterben
als — Paratus sum potius
mori, quam — Cic. A' mi
hamar kész, hamar vész:
wird bald wird, das nun
gesetzt wird bald wieder
fallen. Cito fit Dein Gut. Quod
cito fit, cito perit. Prov.
Mindennel kész: mit allem
ist nr fruetig. Paratus ab
omni re. Cic. O mindenkor
mindenre kész és altalma
tos: nr weiss sich in die Zeit
und Leute zu schicken.
Est omnium horarum ho-
mo. Quinct. kész minden
el-türni, el-szenvedni:
nr ist bereit alles zu
leiden. Paratus perpeti
omnia. Caes. Még nem
kész á munkra: sin Ar-
beit ist noch nicht fruetig.
Opus nondum est para-
tum. Cic. kész az ételek
tesze. nr ist fruetig zu
dem Mahle. Expeditus

ad eadem. Cic. Kész vagyok; készség: minden gyorsan Praesentaneum medicamentum. Plin. Minden készséggel tenni. Non est cunctatoris ini- qui. Stat. Kis vagyok minden- kinek készséges szolgálattyára: minden dologra gyorsan. Praesto sum omnibus. Cic. Készek vagyok érettek ide- tenni. Kotzkára Vetni: ész bin geneigt dir nachzugehen mich in Gefahr zu setzen. Non dubito capitis pericu- lum pro te adire. Terent.

Mindenemberes örül a kész- nek. nin jeder freuet sich über das, was schon fertig ist, was schon gemacht ist. omnis delectatur parato. Nep. készre jönni: zum be- stimmten Zeichen. Ad para- tum venire. Ter. Tsak a' készet eszi: haszontalan-, hanyélló-, dologtalan em- ber, ein unnützer Mensch, faulenzer, ein Müssiggänger, der nur lebt, um zu essen. Fruges consumere natus. Horat.

Kész akarat, -tnak, -tot. das Gutwollen. Velleitas, atis, f. Martin. Spontanea voluntas, a, atis, f. Marrob.

kész akaratból-való, adj. freywillig. Voluntarius, a, um. Cic.

kész akaratú, adj. freywillig. Promptus et arcus, a, um. Gloss.

kész akarva, adv. önként, szándékból: gutwillig, mit fleiß, vorsetzlich. Consul- to. Cic. De industria. Cic. data opera. Cic. Studio. Cic.

Voluntarie, (as. vo- luntario. Liv. kész akarva kö- nyelyesen beszélni: mit fleiß Zuntal reden. De industria obscure loqui. Cic. kész akarva nem tenni: nicht gern thun. Invitus alicui rei operam dare. Cic. kész akarva tenni: gern thun. Libenter facere. Cic. Omnia ci- ultro pollicitus est. Cic. kész akarva el-halgatni valamit: etwas mit fleiß verschweigen. Studio reticere aliquid. Cic. Nem készt akarva tselekedtem azt: ich habe das nicht mit fleiß gethan. Non feci id data opera. Cic. Non feci id sciens, prudens- que, neque consulto. Cic.

kész akarva magát meg-adó: adj. der sich freywillig ge- geben hat. Dedititius, a, um. Cic

kész akarva-való, adj. will- ig, freywillig, gutwil- lig. Voluntarius, a, um. Cic. spontaneus, a, um. Appul.

kész akarva, adv. l. kész akart- va.

készkantag, adv. lásd, kész- akarva.

készség, -gnek, -get: kal'reme: der Weißfisch, der Semmelfisch. Alburnus, i, m. Plin. Fejér készség: der Weißfisch: Cy- prinus alburnus, i, m. Lin. Jász-készség: der Weißfisch. Cyprinus leuciscus Linn. Pi- ros szárnyú készség: ein roth flossfedriger Weißfisch. Cyprinus eutri- lus Linn. Szeles készség: ein Weiß

tus. Cæs.

Készeg-öldalt, adv. készeg öldalt. Fris würfelt, gesinnt, in voller gesinnter Rüstung. A latere. Cic. oblique, Cic. secus. Plant. Készeg-oldalt menni: fürtlings gehen. oblique ire. Cic. secedere. Cic. Négy készeg-oldalt: vier einander gegenüber stehende Seiten. Trapezium, i. e. Wolf.

Készen, adv. bereit, fertig, für. Expedite, Cic. paratè. Cic. procupto. Cæs. Készületlenül: készen állani: in Bereitschaft stehen. In procinctu esse. Cic. – stare. Quint. Készen állanak paranto latodra 2000 vitézek: Auf dem gegenwärtigen Platze stehen 2000 Soldaten in Bereitschaft. Duo millia armatorum (militum) stant præsentes paratæ. Cic. Készen vár a bot-levés: Die Prügel stehen fertig. Parata jam flagellis sunt tergora. Plaut. Ez minden eszteredre készen vagyok: ich bin auf alle Fälle gefaßt. Ad omnes casus sum comparatus. Cæs. Készen van a felelet: Die Antwort ist in Bereitschaft. Ad manum est responsio. Cic. Fiess, és lassad, hogy otthon mindenek készen legyenek nekem, und pflege, daß alles zu Hause in Bereitschaft ist. Curare, ut domi parata sint omnia. Ter. Készen vagyunk á munkával: mit ist el-végeztük: wir sind damit alles in Richtigkeit gestellt. Jam paratum est opus. Cic.

készen vagyok az útra: ich bin auf die Reise fertig. Paratus sum itineri. Cic. – ad itur. Cic. semmi nincsen készen: nichts ist bereit. Parati nihil est. Ter. készen tartani alkalmatlat: die Pferde in Bereitschaft halten. Expedire equos. Virg. eos in expedito habere. Liv. készen tartani magát valamire: sich zu etwas gefaßt halten, machen. Se ad aliquid comparare. Cæs. A' büntetés készen várja más világon a gonoszokat: den Gottlosen sind jene Strafen in der Hölle bereitet. In pios apud inferos parata sunt præmia: Cic. készen áll a halált várni: man muß den Tod immer bereit zu leiden haben. Mors in procinctu habenda. Cic.

Készen-való, adj. gegenwärtig, bereit. Præsentaneus, a, um. Præsentarius, a, um. Plant.

Készen-váró, adj. p. o. tör: der bereitete Fallstrick. Paratus, stratus laqueus, i, ei, m. Hor.

Készerészteni, l. Készerészteni.

Készítdegetni: tastend kosten, kosten: mit und wenig bereiten, – herumfertigen. Sensim apparare. Cic. – instruere. Cic. – Valamit: etwas –, aliquid –. Cic.

Készíteni, -szítek, -szít; -szítem, -szíti: bereiten, herrichten, zubereiten, zurüsten. Parare. Cic. adparare. Cic. instruere. Colum. Valaki számára azt az ételt készíteni: Jemanden eine Speise zubereiten. Alicui cibum apparare. Cic.

Bizonyságokat készíteni: zeugen bestellen. Adornare testes. Cic. Bört készíteni: auf Leder graben. Elaborare perficere corium. Plin. Valaki' nek ebédet készíteni: einem zu Mittag Abendmahlzeit zu nichten. Alicui prandium curare. Plaut. Helyes időt bepródet készíteni: einen Vorwand aufsuchen. Aptè pro occasione. Sen. Gardag tatorodalmat készíteni: einen unsichtbaren Gegenstand hervorstellen. Objicere conspectui. Cic. A' hadi-szerszeget ütközetre készíteni: die Armee in Schlacht Ordnung stellen. Aciem exornare. Sallust. Valaki ellen hadat készíteni: sich zum Kriege wider einen rüsten. Arma contra aliquem parare. Cas. Magát a' beszédhez készíteni: sich zur Rede bereiten. Comparare se ad dicendum. Cic. Mérget készíteni: Gift mischen. Venenum parare. Cic. Serkentő orvosságot készíteni: einen Reizung verursachenden Trank mischen. Potionem Medicatam Miscere, temperare Cels. Medicamentum parare. Cic. Pénzt készíteni: Geld beisammen schaffen. Pecuniam conquirere. Cic. — parare. Cic. Remek-munkát készíteni: ein Meisterstück machen. Opus Artificiosum conficere, dare, parare Cic. Sokáig készíti a' vacsorát a' szakács: der Koch macht das Essen lange. Diu laborat in coquendo cibo. Cic. Az étkes szolgás Cicerónak útat készített a' fő tisztségre: der Freund hat Cicero den Weg zu der Consulwürde gebahnt. Eloquentia Ciceroni aditum ad Consulatum aperuit. Sallust. Magát útra készíteni: sich auf den Reise bereiten. Se ad iter parare. Cic. Colligere, componere sarcinas. Cas. Felelősen készítette a' Vádat: der Anklage verantwortlich war. Festive contexitur Crimen. Cic. Valamire készíteni: einen auf etwas aufmerksam machen. Facem alicui adderce. Tacit. Vacsorát készíteni: kochen: die Abendmahlzeit zurichten. Cenam coquere, instruere. Martial. Vendégséget készíteni: ein Gastgebot anrichten. Convivium adornare, instruere, parare. Cic. Aki másnak fejére vesedelmet készít, maga kamlábára fordúl: aki másnak vesedelmére igyekszik, maga vesedelmére igyekszik: Aki másnak vermet ás, maga esik bele: ki vermet ás másnak, meg-tássa maga gának ne légyen kopsorsó. ja: kire nincsen ártatlan gyanúban gyanúba jut, ne fúljon saját magában. Cadit in ipsum periculum, quod alteri intendit. Curt. Qui fodit foveam, incidit in eam. Ker. Vesszőt készíteni: die Ruthe binden wollen. Virgas expedire. Cic.

Készítés, -ítség, -ít: die Ausrüstung, Verfertigung, Zubereitung. Apparatus, us, m. Cic. praeparatio, onis, f. Cic. Épület-ke-való fa készítés: der Zim-

tung des Holzwerkes zu einem Gebäude. Praeparatio Materiatuae. Vitr. Új fercadö

Készítés: szerszám, minek valami készítésére. Nova balnei instructio, onis, f. Plin. Jun. Meny-asszony készítés: Jó öltöztetés, ékesítés. Sponsa dotatio, onis, f. Cod. Arzon

Orvosságnak újjolag valo készítése: Abmenagung einer Arzney zu einem Recepte.

Reiteratio Medicamenti, onis. f. Blancard.

Készítettett, partic. régi módra: nach alter Mode fertig gemacht. Opera antiquo Perfectum. Cic.

Készítetlen, adj. Ki nem dolgozott: ein nicht verarbeitet, unbearbeitet, unfertig gemacht. Imparatus, a, um. Cic. inelaboratus, nec dum elaboratus, a, um. Cic. Rudis, e. c. Lucanus. V. Elkészítetlen. Készítetlen bőr: ein unbearbeitet Leder. Nec dum elaboratum Corium. Plin. Készítetlen (gyapjat, miveletlen) gyapjú: Wolle, so noch nicht bearbeitet. Lana rudis, is, f. Ovid.

Készítetni, -tetek, -tett, -tetem, -tetni: bearbeiten lassen. Curare parari. Készíttetni ékédet: lass dir eine Mutter geschenkt bereiten. Cura, ut mihi adparari. Cic. Vide mihi Prandium. Cic.

Készített, adj. p. o. Gyapjú: ein zu gemachter Wolle: Lana pexa, ae, f. Plin.

Készítgetni, -getek, -gett, -getem, -getni: oft bereiten. Pareitare. Plaut.

Készíthető, adj. p. o. könnyen készíthető étel: Etwas, das zu leicht zu machen ist.

Virtus parabilis, is, e, m. Cic. ist. Szerzés, das man leicht bekommen kann. Cibus facile parabilis. Plaut.

Készítmény, -nyek, -nyt: ein bearbeitetes Ding. Res laborata, -parātum Opus, i, n. Cic.

Készítő, -ök, -ött: der was bearbeitet, verfertigt. Ein Verfertiger, Macher. Faber, fabri, m. Parator, oris, m. Készítője valaminek: ein Verfertiger, Macher einer Sache. Auctor rei alicujus. oris, m. Cic. Makat készítő: ein Kuchenbäcker, Kuchenbäckerin, Kuchenbäckerinn. Placentarius, ii, m. Placentaria, ae, f. Placentaria. Viarum, ii, m. Tacitus. Vicarius, i, m. Varro.

Készítvén, partic. alkalmas készítvén: tauglich zu bereiten. Ingenium Omnium. Praeparatis ad meis locis. Cic.

Készült, partic. Ékes elmével készült: fein Witz formirt. Ingenium formatum, a, um. Ingenium fictum. Nagy gonddal készült munka: eine Arbeit, die mit großem Fleiß gemacht ist. Opus, eris, n. diligenter factum. Perse.

Keszkenö, -nöcske, -nöt: Kesznö, kéz-keszkenö, Zsebbe-való kis Lein-

Kis-kesznö, Schnupf-, Schneuz-, Tisch-, Zsebb-kesznö, Mundtüchel, Nastuch. Mantile, is, n. Sudarium, ii, n. Sudarium, ii, n. Plaut. Sudarium. Plaut. Kékes keszkenö: ein blaues leinenes Schneuztuch. Caesium linteum. ii, i, n. Plaut. Zseb-béli keszkenö: Sack-Tuch. Sudarium saccale, Plaut. Sü-nes keszkenö: Schnupftuch, Nas-

nin tun pflegen, besorgen, besorgend. Fürsorg-, dissimulatus - Vafer homo. Cic. Két színü kosztkenő: magát tet- tető ember: nin Jmádkozni pesse -, besorgtheue Mensch. Simulator, oris, m. Cic.

Kétszínüskedő - sövő, - önek, - öt: nin Jmádkozni mesterséhez illendő. Prosphiaxinus, ü, m. Plaut.

Kétszínüskedés, - kének, - kél: nin Jmádkozni Jsmeretség, Jsmeretségnek Judaicrium, i, n. Hieron.

Kétszívesség, - ön, - ét: nin Freudfreyheit. Arctotrogus, i, m. Plaut. Atsini mandibula, ae, f. Prov.

Kétszívü, adj. - nin jnstinctussal ntwas zu thun bereit ist. Mann promtus, a, um. Liv.

Kétszívüség, - kedés, - kedik, - kedett: nin Jmádkozni Jsmeretség. Judaicrium, ii, n. Inct. Kétszínüséget be-fődöző álrajzát: nin Jsmeretség tevő Mund faltem fát vergoldeten. Judaicrium ad os adplicuit. Inct. l. Kétszínüskedő.

Kétsültre, l. Kétsütre.

Kétsütre, - tének, - tét: tribere, sarcire, zu tribere. Fünnen Flugen. Furcillum, i, n. Kétsütre: ein Fliegen Flug. Scutra Kétsütre: ein Zwischen Flug. Insectum e pennis.

Kétszer-pénzes, - zének, - nzet: binnen Gelt. Paratum es, pecunia numerata, - promptus. Cic. Aureum Præsentarium, i, ii, n. Plaut. Van-e' kétszer pénzed? Hast ntwas Gelt zum Hand? Habes tu in numerato aliquid? Horat.

Vászka cel-pare nne mit 3 n. Alig cc. Liv

Kész pénzel fizetni: mit bren nnen Gelt bezahlen. Præsenti pecunia solvere. Plaut. Kész pénzel tartozni: unbaküneck ninnen bürfen Gelt schuldig seyn. Alicui præsentem pecuniam debere. Cic. Kész-pénzen adni-el valamit: ntwas ün bretans Gelt hergeben. Numerato vendere aliquid. Cic.

Készség, - gnek, - get: die Be- willigkeit, - Fertigkeit. Animus paratus, - promtus: i, m. Cic. promtitudo, inis, f. propensio ad aliquid, onis, f. Cic. Mindenec alkalmatos kész ség: die Fertigkeit zu allen Dingen. Promtus animus ad omnia. Cic. Mindent könnyen végző készség: die Fertigkeit alles leicht zu thun. Promtitudo ad omnia facile perficienda, propensio ad omnia facile perficienda. Cic. Mindenec-való készség: die Fer- tigkeit alles ohne sich zu be- sinnen zu machen. Extem- poralitas, atis, f. Inct. Tokra ereszkedő készség: die Fertig- keit sich tief hinab zu thun. Submissio, abjectus que mentis perficiendæ. Ces. Tekerésben (kitka, nágy) kész ség: eine ungehinderte Fer- tigkeit. Extemporalis ad aliquid facilitas. Cic. Szolgálni-való kész ség: die Dienstgefliss- enheit. Officiosit as, atis, f. Fes- tinatio serviendi. Cic. Va- lamire-való készség: die Bereitwilligkeit zu ntwas. Promptanimitas, atis, f. Voss. Készségesen ateáre mire: mit Fertigkeit zu was immer. Extemporalis facilitas ad

Hetzwerk
Tücher. Pre
e. Viele.

rem Ornamentum. Cic. Kedvem kéjszéje: die Fantasie Lust meines Gemüths? Promptitudo animi mei. Voss.

Jeles próbáját adni kéjszé. gének: einen vorzüglichen Beweis seiner Geschicklichkeit zu geben. Singulare specimen edere. Curt. Jellyes kész. séggel fogadni valakit: sich sehr günstig gegen einen bezeigen. Per Officio se observare alicujus. Cic. Jellyes kéjszeggel tseletkedni valamit: etwas mit gutem Willen thun. Aliquid promptissima voluntate facere. Thes.

Kéjszténi, -sztek, -szt, -sztem, -sztí: bekräftigen, bestätigen, versichern, zusichern. Affirmare. Cic. Confirmare. Cic. Stabilire. Cic. Kéjszténi: denjenigen zu bekommen. Cibos sparare. adsparare. Cic. Szám-adást kéjsztetni: einen verpflichten, eine Rechnung, Rationes conficiendas. Cic. Vendégséget kéjszténi: einen Gastgebot herumschicken. Convivium adsparare. Cic.

Kéjsztés, -sztek, -szt, die Bekräftigung, die Zusicherung. Asseveratio, nis. f. Cic. Praeparatio, onis. f. Cic.

Kéjsztetlen, adj. nicht versichert, unbestätigt, ungewiss, dubius, a, um. Cic. incertus, a, um. Cic.

Kéjsztetni, -dem, -dtem: bekräftigt werden. Praeparari. Cic.

Kéjsztetni, -sztek, -szt, -sztem, -sztí: kéjsztetni, gyúlasztani, ösztönözni, unsrolni: Anspornen, ermuntern, ermuntern, entbrennen. Excitare. Cic. incitare. Cic. Stimulare. Cic. Kéjsztetni, hátrahattatni. Al diszért vitézség szemet kéjszt: die schöne gelobte Tüchtigkeit muntert an. Raritas nimium celebrata adlicit quemque. Cic. Mérges tanátsi kéjsztik őtet arra: seine aufbrausende Anmassung treibt ihn dazu an. Effervescens ira stimulat eum ad id. Cic. Ad vitam

891. k.
tag kevelygésre késztet: die Welt flößt uns Hochmuth ein. Mundus fastum no bis per arrogantiam inspirat. Cic.

Késztés, -szek, -st: kínszerítés, ingatás: Antreibung, Antreibung. Concitatio, onis, f. Cic. incitatio, onis, f. Cic. Stimulatio, onis, f. Tacit.

Késztetés, -sek, -st: késztés kínszerítés, ingatás, ingatás: Antreibung, Anmahnung, Coactio, onis, f. Cic. Concitatio, onis, f. Cic. Stimulatio, onis, f. Tacit.
Nagy italra-való késztetés: die Antreibung zum Saufen trinken. Incitatio, ad ea co more bibatur. Cic.

Késztetni, -tetek, -tet, -tettem, -tett: anmahnen, Antreiben, Anstringen. Adigere. Inst. cogere. Cic. Stimulare. Cic. DC Késztetni. A' szerelem késztette arra á Gonoszra: die Liebe hat ihn bewogen zum Mißthat. Inasit Amor facinus. Ovid. Valakit Jogra dásra késztetni: einen zur Wuth aufbringen. Ignominia lacessere aliquem. Cic.
Gonoszra késztetni valakit: jemanden zur Bösewichterey anreitzen. In scelus impellere aliquem. Cic. Ez téged dét hányásra fog késztetni: dis wird dir Ekel machen vorzubrechen. Hoc tibi Vomitiones ciebit. Plin. A' szatadást gyorsabb szatadásra késztetni: einen, der schon im Laufe ist antreiben. Currentem incitare. Cic. Valakit szatadásra

dásra (el-partolásra) késztetni: einen mit Zum Abfall treiben. Aliquem ad defectionem trahere. Liv. A' bor sokra késztet (irgatlya) az embert: der Wein reitzet den Menschen zu hitzen an. Merum ad multa hominem stimulat. Cic.

Késztető, -önek, -őt: ein Antreiber, Aufmunterer, Anstifter. Stimulator, oris, m. Cic. Dologra késztető: ein Anmahner zur Arbeit. Incitamentum laborum. Cic. Part-ütésre késztető: ein Aufstifter zum Aufruhr. Stimulator seditionis. Cic.

Késztelen, -lenek, -lent: Magyar Merő Váras: Ungarisch. Hungaricum, ci, n. Opid-Ungarisch. késztelent vóltam: ich war in Ungarisch. Hungaricis fui.

Késztő, adj. anmahnend. Stimulans, antis, c. A' bnjaság sokat gonoszra késztő erejéről: die Wollust ist eine Zureizung zu allen Lüsten. Voluptas est esca malorum. Cic. Támadásra késztő beszéd: eine Aufwiegelungsrede. Seditiosa Oratio. ae, f. Cic.

Késztve, adv. s. o. to determine ő ezt: er hat sich selbst dazu getrieben, gereizt. Hoc ille instinctu quodam concitatus fecit. Cic.

Késztyü, -tyüneke, -tyüt: Handschuh. Chirotheca, ae, f. Cornel. Manuum tegumentum, -menti, n. Sec. Aprozony-nak-való késztyü: ein Frauen-Handschuh. Chirotheca Mulebris. Bör-késztyü: ein ledern-Handschuh. Manica

coriacea. Bellett kesztyü: gu
futterirtes Handschuh. Chirothe-
ca munita, pellita. Téjszti kesz-
tyü: ihm Mannshandschuh. Mani-
ca virilis. Hajtókás kesztyü,
Aszszonyoknak-való kesztyü, mel-
lyet fel-hajtani lehet a kéz-
fejére. Ihm Weibershandschuh mit
einem Aufschlage. Chirotheca
replicata. Hüvelykes kesztyü:
ein Handschuh, mit dem dau-
men allein versehen. Chiro-
theca pollicem solum habens.
Kér-kesztyü: Harmantyú, tuzli:
melly be két felül lehet á ke-
zeket bé-dugni: ein Hand-
muff, Stutzen, in welchen man
die Hände steckt. Manica,
ae, arum, f. Plin. sec. Manicu-
lata Chirotheca. Manicium,
ii, n. Fest. Kötött kesztyü:
ein gestrickter Handschuh.
Chirotheca reticulata. Mosha-
tó kesztyü: ein Waschhand-
schuh, Chirotheca ablu-
vando. Nyári kesztyü: ein
Sommer Handschuh. Chirothe-
ca æstivalis. Szörös bőr kesz-
tyü: ein von Pelzwerk gu-
marter Handschuh. Chirothe-
ca pellicea. Téli kesztyü: ein
Winter Handschuh. Hiemalis
manica. Ujjas kesztyü: ein
Fingter Handschuh. Digitalia,
ium, n. Varr. Chirotheca di-
gitata. Vas kesztyü: ein
viereckter Handschuh. Mani-
ca fissa. Kesztyüt húzni
á kezekre: Handschuhe an-
ziehen. Digitalia induere.
Dan.

Kesztyüs, -sneck, -st: kesztyü
tsinálo: ein Handschuhma-
cher. Chirothecarius, ii, m.
adj. ein Handschuh ma-
chend. Lat. Chirothecatus, a, um.

Készülés, -snek, -st: die Zu-
rüstung. Apparatus, us,
Cic. Appparatio, onis, f. Cic.

Készület, -tnek, -tet: die Aus-
stung, Zubereitung. Appa-
tus, us, m. Cic. Præparatus, us,
m. Cic. Egész készület: eine
formán készült, öszve illő
ékes munka: ein garnirtes
Ornatus unius formæ. uzi,m.
tibi similis, aquatis. Dan.
Elöre-való készület: die Vor-
bereitung. Præparatio, onis,
f. Cic. Ezüst készület: die
silberne Essen-Waaren, -
zeuge. Argentea, æ, f. pl.
jedelmi készület: künstliche
Zurüstung. Paratus principa-
lis, us, is, m. Tacit. Föld mü-
velésre-való készület: die
Zubereitung-, Zurüstung
zum Ackerbau. Præpara-
tus rei rusticæ, us, m. Gell.
Hadi készületek: die Zu-
rüstung. Apparatus
belli, Cic. -bellicus, us, m.
Cic. Hajót illetö készület:
die Geschäfte zu gehen, Geschäff
Zurüstung. Adparatus
navalis, Cic. Házi kész
let: die Haus Mäublen. Zu
Hausrath. Supellectilia et
utensilia domestica Liv.
Konyha készület: Küchen
Geräth. Vasa coquinaria,
orum, n. Plin. Adpara-
tus culinæ. Justin.
Könyü készület: die leichte
Rüstung. Levis armatura. is,
e, f. Nep. Lankadott készület:
eine matte Kräfften Erholung.
Languidus adparatus, i, us,
m. Cic. Nagy készület: eine
grosse Zubereitung. Adpa-
ratus magnus, - solennis Cic.
Papi szent készület: das Mess
Gewand. Sacra Vestis, arum.

stium. f. Pompás készület.
vid gyürkstigen Zubereitung. Ad
paratus magnificus. Cic. Tábori
készület: die Feldrüstung. Ad
paratus castrensis. A' munka
felett készületében vagyon: das
Werk ist bis auf die Letzte
Fertigkeit gemacht. Opus dimidia
parte paratum habetur. Plin.
Erá dolog nagy készülettel kívánt
dürfen Sachen bereitigent nun Gros
se Zubereitung ... Res hac
magnum adparatum desiderat.
Cic. Nagy készülettel tenni va
lakit el-fogadásra: einen Gros
se Zubereitung machen einen
zum Aufnehmen. Magnum ad
paratum facere ad recipiendum
aliquem. Nep. Jó hadi készület
tel vagyon: wohl mit nöthiger
Gerüsten Armee ausgerüstet. Ex
ercitu magno parato. Cic.
Jó készülettel jött az ellen
ség ellene: wohl Gut bereis
tet kam der Feind gegen sie
gezogen. Paratus venit ad
judicium. Cic. Mindenkor
sokgalmasabb készülettel kell
tagni: allen muß man mit
vorsichtigern Anordnung
entgegen gehen, die Bemer
kung ist in allen Dingen zu
beherzigen. Preparatio di
ligens in omnibus rebus ad
hibenda est. Cic. Nagyabb
készülettel vár hatta el völna
benünket: die Hoffnung eines
mit Grössern Anordnungen
anrücken können. Instruen
dus magis paterat nos ex
spectare. Jó készülettel lé
vő: wohl bestellt. Probe pro
visus. Cic.

Készületlenül-vadó, adj. p. o.
besprochene nicht vorsichtige Sache.

készület, Zubereitung
paratus, a, um, Cic.
készületes, adj. wohl gerüstet
zubereitet. Adparatus,
a, um, Cic. instructus, a, um.
Cic.
készületesen, adv. mit gro
sser Zurüstung. Adpara
te, apparate. Cic.
készületlenség, -gnek, -get:
der Unterlass Impara
tio, onis, f. Cic.
készületlen, adj. nicht be
reitet, ungerüstet.
Imparatus, a, um. Cic. im
peractus, a, um, Virg. V. kész,
el-készült. Mindenkor tellyes
séggel készületlennek: stets zu
nichts bereit ist. Impara
tissimus omnibus rebus. — ad
omnia. Cæs. Egyegy részt kés
zületlen marradt: ein Theil
blieb unvollkommen. Pars
imperfecta manebat. Virg.
Virgázz, hogy a halál készü
letlen ne találjon: suchet euch
für, dass euch der Tod
unbereitet nicht finde.
Vite, ne te mors imparatum
occupet: Ter. készületlen va
gyok ezzé: zu dem bin ich
nicht bereit, — gestimmt be
stellt. Male comparatus, —
Constitutus tum ad hoc. Cic.
készületlenség, -gnek, -get. Un
fleiss. Imparatio, onis, f. in
diligentia, æ, f. Cic.
készületlenül, adv. p. o. sogott
a' dologhoz: nur gut unbereis
tet angefangt zu unternehmen.
Imparatus incepit laborare.
Cic. — aggredi laborem.
készületlenség, -gnek, -get: Dass

tyü: gn
Ausfluss. Imparatio, onis, f. Adaptatio, onis, f. Auct. ad Herenn. indigentia, ae, f. Cic.

Készület nélkül-való, adj. p. o. beszéd: nincs nálkuntigen Lucr. Tumultuarius sermo, ii, onis, m. Liv.

Készülgetni, -getek, -get: sürgősen készülni, oft bereiten. Paritare. Plaut. — valahová menni: mit Ernst wohin gehen. — ire alicuo. Plaut.

Készülni, -lök, -szült: 1. Hol készült (készítödött) ez a ruha? wo ist dies Kleid gemacht worden? Ubi facta est vestis ista? Cic. Kész készül, mint a Lutzai Szék je: so wird gut bereitet, wie der Lucia Stuhl. Parce paratur, procul fella Lucae. Prov. Próbál gatással készül a mesterség: die Erfahrung hat die Künste Jemanden gebracht, erfunden. Usus extudit artes. Virg. Kebelben, ó jó módgyával készül, a mit elö-vesz: es wird angeschwind, und nützlich bereitet, was man schnell nimmt. Cito, et bene fit, quidquid in manus sumit. Cic. A' mi a' természet ellen készül, illetlen toldalék: was wider die Natur gemacht wird, ist ein Beschmutzung. Quod praeter Naturam fit, est inconvenions additamentum. Cic. 2. Boszszúval készülni (magát készíteni) valaki ellen: sich bereiten jemanden mit einer Rache anzufallen, Vindictae studio velle aliquem adgredi. Tacit. Magát a' fele-

készülni: sich zu Antworten bereiten. Componere se ad respondendum. Cic. Harczra (üstközetre, vadaszra) készülni: sich zum Gefechte bereiten. Componere se ad pugnam. Cic. Katonának készülni: Soldat (Ist gesinnt) Soldat zu werden. Intendit animum militiae. Cic. Romának készülni: nach Rom reisen. Cogitat Romam proficisci. Cic. Itex Romam parat. Cic. Utra készülni: sich zur Reise bereiten. Ad iter se comparare. Cic. 3. Valakinek készületet tenni: Reichthümer sammeln: um Bereitschaft, sich etwas zu holen. Ad dicendum se parare. Cic. Szaladásra készülni: mit der Flucht begriffen seyn. Fugam parare. Cic. Készülhetetlen: Katonai szó: unsere militärische Losung. Esto, ü estote parati. Cic. 4. Eső re készül (hajlik, változik) az idö: der Himmel neigt sich zum Regen. Pluvia instat. Cic. Nubes parant se ad pluviam. Cic. Ezt re készül a' bor: der Wein fängt an sauer zu werden. Vinum acescere incipit. Hor.

Készülö, -öncse, -öt: die Vorbereitung. Praeparatio, onis, f. Cic. Készülöben vagyok: ich bin, ich stehe in Bereitschaft. In procinctu sum, — sto. Quinct. Készülöt fújni: trombitával, dobolni jelt adni az indulásra, menésre: zum Sich bereit machen blasen, den Aufbruch anblasen, zum Kampf blasen. Concinere vasa. Liv. ad dimicandum buccinare. Virg. — dare signum militibus. Cic. Készülöt harangozni a' temetés idején:

892. Ke.
auf die Pferde Lärmen, um Jemanden gehen mit dem Glockenzeug Zeugnüßniß. As campo annum pulsare jubeo adparatu Francis. Készület iddogálni talpon: zu gutem Letzt stehend trinken. Discessum parando, supremum vale dicere, stando. Stat. Ante discessum ultimum bibere. Cic.

Készülö-nap, -napnak, -napot: der Rüsttag. Paraseve, es, f. Bibl.

Készültt, partic. gut-, wohl bereitet: Praeparatus, a, um. Cic. Dereckasan készültt: schön Gut gemacht. Ad ungues factus, a, um. Hor. Egyegy helyen készültt: an einem Orten gemacht. Loco tarcis, e, c. Pallad. Helyesen készültt kár: ein recht gut gebrütet, gemachtes Huhn? Probe facta, ades. Plaut. Hirtelen készültt iras: eine in der Eil verfertigte Schrift. Schediasma, atis, n. Grac. Jól készültt munka: ein gemachtes wohl Commun gemachtes Werk. Opus numeris omnibus absolutum. Ter. Könnyü szerrel készültt: ohne Mühe gemacht. Laboratus, a, um. Quinct. Mesterségesen készültt pohár: Künstlich gemachtes Glas. Summo artificio factum poculum. Cic. Most készültt versek: Frisch gemachte Verse. Versus a meditationis in ende adhuc calidi. Isidor. Mas pénzzével készültt kár: mit fremden Gelde reich Gut. Alienis nummis parata domus. Plaut. Regi modon készültt: neu althar Pflug gemacht. Antiquo usu factus, a, um. Cic. Rossz készült készültt: schlecht gemacht: bon

készültségi: Eilfertigkeit. Celeritas, atis, f. Cic. Nagy készültséggel: mit Eilfertigkeit. Festinanter. Cic.

Kél, -tek, -tet: -tek, pt. Zweifel. Dubium, ii, n. Cic. Nincs kétség: es ist kein Zweifel. Non est in dubio, est sine dubio. Cic.

Két, numeral. Kétbö: Zwey, Duo, duae, duo. Cic. Két élés tör nem fér egyegy hüvelyben: Die Welt verträgt nicht zwo Sonnen. Unus mundus non patest duos Soles ferre. Rec. Két ember: zween Menschen. Duo homines. Cic. Két esztendeig nem láttam ötet: zwey Jahr lang habe ich ihn nicht gesehen. Duobus annis non eum vidi. Cic. Minden két esztendöben. Binis annis. Cic. Két ezer: zwey Tausend. Duo millia. Cic. Két szerjü asszony: eine Frau Zweyer Männer. Mulier una duorum virum. Cic. Két keze vagyon, de egygyiteket sem adakozó: er hat zwey Hände, er ist aber mit keiner freygebig. Duas manus habet, sed nulla earum est benefica, larga, et liberalis. Cic. Két Millium. Zwey Millionen. Duo Millies. Vicies centena Millia, die: Millena Millia. Schmid. Egygy, vagy két vagy más mihva: mit einem oder zween Tagen: Post

unum alterum vel diem. Cic.

Meddig voltál ott? két óra'ig: wie lange Warst Du dort? Zwei Stunden zwo Stunden lang. Duabus horis, Zwamdin eras ibi? duabus horis. Cic.

Két szívből egyet tsinálni: ein Gemüth aus Zweyen machen. Unum animum efficere e duobus. Cic.

Két-ábrázatú, adj. dem Zwey Gesichter hat, nicht Einen, wie andere sind, als: Janus. Bifrons, ntis, c. Virg.

Két-ágú: adj. zwey gabelicht, so zwey Zacken hat. Bifidus, a, um. Plin. bifurcus, a, um. Colum. Két-ágú-fa: ágas, támasztó-fa: die Gabel. Furcus, i, m. Hor. Furcus, i, m. Virg. furca, æ, f. Virg. Két-ágú kapa: eine Hacke mit zwey Zacken. Bidens, ntis, m. Varr. bipalium, ii, n. Plin. Két-ágú korbács: zwey zackigte Ruthe. Scutica duplicata. æ. f. Martial. Két-ágú vitta: ein Gabel mit zwey Zacken. Bicornis furca. is, c. f. Virg.

Két-annyi, adj. zwey mahl so viel. noch einmahl so viel. Alterum tantum. Cic. bis tantum. Plaut. duplus, a, um. Plin. Két-annyi: Két-akkora: zweymahl so groß. Altero tanto major. Cic. Két annyian: zweymahl so viel. Bis totidem. Cic. Két-annyira bántatni valakit: jemanden zu einem Vergeltung bewegen. Duplicem condemnare aliquem. Cic. Két-annyira távozni: noch einmahl so weit sich weg wenden. Duplicato digredi. Plin. Két annyit adok érette: ich gebe zweymahl so viel darum.

Alterum tantum dabo. Cic. Két annyival nagyobb: zweymahl größer. Duplo major, altero tanto major. Cic.

Két-arczaszerü, adj. zwey Gesichter habend. Bifrons, ntis, c. Virg.

Két atya-fiaké' gyermeki: von zwey Vetter Kindern. Consobrini. orum m. Cic.

Két bimbójú, adj. drey Augen, oder Knospen habend. Bigemmis e, c. Colum.

Két-egyes, -egyetske, -egyet: növeny die Beyfuß mutte. Lygeum, ei, n. vitex, icis, f. Plin.

Kételen, adj. genöthigt, gezwungen, gut, gezwungen. Coactus, a um. Cic. invitus, a, um. Cic. Kiszakarctva. kételen (kételen ségből) tselekedtem: ich habe es gezwungenen Willen gethan. Coactus id feci. Tell. Kételen vagyok vele ich muß es thun. Debeo. Cogor. Kételenes, adj. kételen ségből való p.o. ivó nagy pohár a' régi Magyaroknál: billiken ein groß Trinkglas der Alten. Icarium, ii, n. Plaut.

Kételenitni, -nitek, nit, -nitem, -niti: kein szerezni: valaki valakit: jemanden zu etwas nötigen, zwingen. Aliquem cogere aliquem ad aliquid. Cic.

Kételenités, -nek, -t: Kényszerités: der Nöthigung, Zwang. Coactus, us. m. Cic.

Kételenség, -gek, -get: kételenség die Noth, Nothwendigkeit, der Zwang. Necessitas, atis, f. Cic. El-kerülhetetlen kételenség: unvermeidliche Nothwendigkeit. Inevitabilis necessitas, Ovid. A' kételenség hajtotta ezt: die

Kötelkedés, -sének, -st: das Zweifeln, die Zweifelhaftigkeit. Ambiguitas, atis, f. Cic. dubitatio, onis, f. Cic. haesitantia, ae, f. Cic. Akkor jelenik a kételkedésem: ich fange an zu zweifeln. Mihi de ea re nullum dubium est. Cic.

Kételkedés nélkül: ohne Zweifel. Sine dubio. Cic.

Kételkedetlen, adj. kétségen kívülvaló: unzweifelbar, unzweifelhaft, gewiss. Indubitatus, a, um. Plin. JC kétséges.

Kételkedhetetlen, adj. p. o. állítás: ein Grundsatz, oder ein so klarer Satz, dass man ihn ohne Zweifel zugeben kann. Axioma, atis, n. Wolf.

Kételkedhetetlenül, adv. kétségtelenül p. o. tudom: ich weiss es ohne Zweifel. Sine dubio scio. Cic.

Kételkedhetni, -hetem, -hetik benne, vagy felőle: es kann in Zweifel gezogen werden. In dubium vocari potest. Cic.

Kételkedhető, adj. zweifelhaft, wo man Zweifeln kann. Dubitabilis, e, c. Ovid.

Kételkedni, kedem, -kedtem: zweifeln, im Zweifel stehen, ungewiss sein. Ambigere. Tacit. dubitare. Cic.

JC Bizonyságot tudni. Akkor nincs kételkedésem felőle: ich habe keinen Zweifel darüber. Scio, nec in dubium revocari potest. Cic. Akkor jelenik kételkedésem: ich fange an zu zweifeln. Cave dubites. Cic. Akkor jelenik kételkedésem: ich fange an zu zweifeln. Id mihi in dubium venit. Cic. Akkor kételkedtek: sie fingen an zu zweifeln. Res habet dubitationem. Cic. De hoc dubitatur. Cic. Akkor kételkedem: ich zweifle. Dubito. Cic. De eo ego quoque dubito. Cic. kételkedésben hagyom valakit: jemand im Zweifel lassen. In dubio aliquem relinquere. Cic. Akkor kételkedem: ich zweifle. Aestuat dubitatione. Cic. kételkedem, kételkedtem: ich zweifle. In ipsa via haerere. Terent. Quo credere ei. Plaut. kételkedni kezdek az ügyben: ich fange an, an der Sache zu zweifeln. In dubium incipio de re venire. Ter. Most kételkedem magam bánt: ich zweifle jetzt an mir selbst. Et iam nunc fluctuo animo. Liv. Akkor kételkedni sem kell: an der Sache darf gar nicht gezweifelt werden. De hac re nec dubitari debet.

Kételkedő, adj. ut. was Zweifel hegt. Subdubius, a, um. Cic.

Kételkedő, -dőnek, -ött: 1. dub
gyanúsítom. Dubitator, oris, m.
Tertull. 2. adj. gyanúsítható. Du
certus animi, a, um. Terent.

Kételkedő módon: adv. gyanúsítható
gyanúsítható módon. Dubitati
ve. Tertull.

Kétkedés, -tetés, -tet, -teten
-teti: valakit valami felől
gyanúsítani. Addu
vorare aliquem in dubium Cic.

Kétkedve, adv. p.o. nyílni va
lamihez: bizonytalan-, gyanús
sal valamit venni, -bírni
ve. Suspensa manu aliquid
facere. Quinct. Nem kétkedő
ve: ohne Zweifel. Indubitanter.
Plin.

Két-élű, -ünek, -ült: két
élű állat: kétség vétett, gyanús
állat, melly mind vízben, mind
szárazon egy-formán él. Am
Amphibium, ni, Plaut., s. im
Wasser, und wenn es auf dem
Lande kommt, als ein Frosch,
Krokodil u. d. g. Amphibium,
ii, n. Varr. Két-éltű: ein
Zweydeutiges. Amphibi
orum, n. Varr.

Két-élű, adj. zweyschneidig. An
ceps, itis. o. Két-élű Pal
tos: zweyschneidiges Gewehr.
Anceps gladius. Ovid. Ensis
margine acuto duplici: két
élű (kétszeres, kétszőlő)
fejsze: ein Axt, so auf beyden
den Seiten Schneiden, und in
der Mitten den Stiel hat. Bi
pennis, is, f. sc. securis. Avear

Két-ennyi, adj. zweymahl so viel.

Bis tantus, a, um. Plaut.

Kés-emelető, adj. p.o. Gyűrű: ein
Gedürüdr Ton mit zweyen Ste
nen. Distegmus, i, n. Inscrip
tus. Aedificium duarum co
tignationum. ii, n. Vitr.

Kétepsztája, -tájának, -tát: buttyos, p
gyász, holmi kázi egy gyet
más; potrika; trete-truta;
trutrotéke allerley Gene
Gewürtze, Werkzeuge, wo
und verbrenne Dreschen. Re
la, ae, f. Appul. Saccina,
f. Plant. Et-hagyta mi
oder Kétepsztáját, es
Tzalada: wo fol sein
Zünde brennbar sein, und
sie wenig geflossen. Relic
reculis praefugit. Plaut.

Két-értelmű, adj. kétséges ér
telmű p.o. Szóte. Zweifel
hafte Wortes. Suspensa Verba
Tacit. Két értelmű beszéd
del élni: nicht Zweydeutig
Rede gebrauchen. Ambigu
logiis uti: Quinct.

Két-értelmű ség, -gnek, -get: die
Zweydeutigkeit. Ambiguita
atis, f. Cic.

Kétes, adj. kétséges, bizonytalan
ungewiss, zweifelhaft. Am
biguus, a, um. Cic. dubius, a, um
virgo) (Bizonyos, nyilván-való
kétes vagyok benne: ich zweif
es verneine. Ambigo, dubito de
eo. Cic. Kétes dologban habe
ni: in zweifelhaften Dingen
ungeschlüssig seyn. Dubitation
sustare. Cic. kétes feleletet
einen Zweifelhaften Antwort.
ambiguum-, medium responsum
Liv. kétessé tenni valakit
was Zweifelhaft (ungewiss)

[illegible] ninns? Gr. mütsch. ~~Z~~ Incertare animum alicujus. Plaut. – dubium – incertum facere, reddere. Cic.

Kétes-beszédü: kui kahtlaselt räägib, kellest ei tea, mis tema kavatsused on, kes ei tahagi olla. Ambiguus loquax. Cic.

Kétes-elmejü, adj. kes mitte selge pea ei ole. Incertus animi. Terent.

Kétesen, adv. p. o. kahtlaselt: kahtlaselt rääkima. Ambigue loqui. Cic. Kétesen adni jelt valakinek, nemm ninc kedves kahtlaselt anda. Dubie alicui dare signum. Cic.

Kétes értelmü, adj. kahtlane, kahtlaselt. Ambigui sensus. A' kétes értelmü mondás, gya. kocka hamis kedvés: üks nimi kahtlane sõna. Ambiguo dictum. Sententia kétes értelmü. Ambiguo sermone summa scelere fraudulentia et sycophantia latebat. Plaut.

Kétes kedvü, -dem, -dik: kahtlane, ebamäärane, kõikuv meelelaadiga. Ambiguae voluntatis. Cic. kétes kedvünek lenni: kahtlane olla. Ambigitur. Suet.

Két esztendejü, hogy —: nii kaua kui, kuni —, kuna —, Biennium est, quod — Cic két esztendeig tartó idö. [illegible] két esztendeig tartó idö. Biennium, ii, n. Cic. két esztendejü lesz, hogy történt: [illegible] kuna kui

[illegible] geschehen ist. Biennium est, quod hoc accidit: kaua aega on, kui see juhtus. Cic

két esztendö, -öndi, -öt: nii aeg kui kaks aastat. Biennium, ii, n. Cic. anni duo. Cicer, m.

Két-esztendö-béli, adj. kaheaastane. Biennalis, e. c. Cod. Theod. Oda van két esztendö béli fával adagom. minu kaheaastane küttepuu on kohal. Operae duorum annorum mihi perut. Cic

Két-esztendö múlva: adv. nii kaheaastane kui. Post biennium, vertente biennio. Cic

Két-esztendös, adj. kaheaastane, kaks aastat vana. Biennis, e. c. Plin. bimus, a, um. Horat. két esztendös bor: kaheaastane vein. Merum bimum. Horat. két-esztendös bárány: kaheaastane lammas. Bidentis, f. Virg.

Kétség, kétségek, kétségeség, -tsinek, -tét: kahtlus, kahtlemine, kõikumine. Dubium, ii, n. Cic. Coenaculum cancellatum, i, n. Varr

két-evezös, adj. p. o. kaja: kus kahe inimese peab roimama. Biremis, e. c. Sen. navis. Cic.

Két-ezer, ezernek, -zert: kaks tuhat. Duo millia, ium, num. n. Cic. két-ezer ember: kaks tuhat meest. Duo millia hominum. Cic.

két-ezredik, -dnek, -det: kaks tuhandes. Bis millesimus, a, um. duo millesimus. Prudentius Cet.

Két-ezerig-való, adj. p. o. [illegible] ember kehetett, a' ki dolgozott kajta: nii kaua kui inimene

gnfüsse zwey trüssend Mann. schen sey, die unsern Anbrü. sten. Duo millia hominum potuerant esse, qui tabernaculum in Co. cid.

Két-fedelü, adj. p.o. kâz: mit Zwey mit zwanzigfachem [illegible] (gn. bewehrtem) [illegible] Dach. Domus, tectum gallicum-, Marsandicum, interceptum habens. Vitr. Tectum domus intercepta declivitate. Stechl.

Két-fejü, adj. zwey köpfig, drey zwey köpfa fat. Biceps, cipitis o. Cic. Két-fejü Tas: zwey köpfichen Adler. Biceps aquila, itis, ea, f. Cic.

Két-felé, adv. auf zwey Seiten, Bipartito. Cic. auseinander. Cic.

Két: kettö: in zwey Theile, oder Stücke, entzwey. In duas Partes.

Két-féle. adj. zweyerley. Duorum Specierum, duplicis Generis. Két-féle szemlélet: zweyerley Augenmerk haben. Duplicem Propositum habere. Cic. Két-féle természetü: Két nemü, hin és wieder eg. zwitter: ein Zwitter, Mensch mit männlichen und weiblichen Gliedern zugleich. Androgynus, i, m. Lucret.

Két-felé ágozó, adj. p.o. folyóvíz: ein Fluss mit zweyerley Ausflüssen. Bicornis fluvius, ii, ii, m. Virg.

Két-felé álló, adj. zweyerley, zwey verschiedene zusammengesetzt. Varius, a, um. Stat. Két-felé álló szarvas: zweyerley gestaltete Hörner. Obliquans cornua, cornum, num. Prudent.

Két-felé hányó: két a lába-szárait

két-felé hányva áll: ein a Lábait-el
terpesti: stehen die Füsse ungleich
ungleich gesetzt. Varicus, a, um. Ovid.

Két-felé hasadt, p.o. törött
und in zwey gespaltene
Eleuth. Bifidus, a, um.
Plin.

Két-felé hasitni, -sitok, -sitott, -sitani. Dissindere. — a hasadt
und geschnittene Holz — trennen
andern spalten. Lignum
ctum (assulam) dissindere
Cic.

Két-felé hépen: mit Zwey gemachten Aest-
Két-felé nyilo p.o. ajto: klapp
vagy ablak-tábla: Thür,
od. Fenstertheilen mit zwey
Flügeln, die sich mit zwey
Thüren aufmachen lässt. Fo-
res bifores, Vitr. Porta vel fen-
stra duas valvas habens.

Két-felé osztani, -osztok, -szt, -sztani
-sitja. in zwey Theile, Theilen
Bipartiri. Cic. — valamit. in
wurf—, — aliquid. Id.

Két-felé osztatott; halb getheilt
Dimidiatus, a, um. Cic. od. in zwey
Theile getheilet. Bipartitus
a, um. Cic.

Két-felé szitó, adj. zwey Absiebe-
tränger. Utriusque Partis favens
fautor dissensionum hominum inter
se dissentientium. Cic.

Két-felé tekéntetü, -etek, -et:
auf zwey Seiten gesehen
Circumspicere. Cic. Két-felé te
kintö, ha tsalatkozni nem aka
rásra szemmel, wenn du nicht
willst betrogen werden.
Circumspice, si fraudari
non vis. Ter.

Két-felé tekéntés, -etek, -et:

ein Abersichtig Zeit. Circumspectio, onis, f. Cic.

Két-felé ugrani, -gron, -grik: von einander springen. Dissilire. Virg. Két-felé ugráskodni á' fa, midőn hasogatják: das Holz springt von einander, wenn es gespalten wird. Lignum dissilit, dum findituc Plin.

Két-felé választani: -szток, -szki-szton, -szttya: valamit: etwas in zwey Theile sondern. Disjungere, Cic, divellere, Cic. Separare. Cic.

Két-felé választás, -tásnak, -st. die Sonderung in zwey Theile. Disjunctio, onis, f. Cic.

Két-felé válni, lok, -lik, zum Theile weichen. Separari, Cic, disjungi: Cic.

Két-felé vonatott, adj. von einander gezogen. Distractus, a, um. Quinct.

Két-feleségü, -günek, -güt: zwey Weiber zugleich habt. Bigamus, i, m. Tert.

Két-felül, adv. von zwey Seiten her. Utrinque. Cic. ex duabus partibus, ex utraque parte. Cic. Mind a két-felül be ir-ni: beyde Seiten voll schreiben. Utramque paginam partem complere (scribendo). Cic. Mind két-felül szamos tekercsete vagyunk: auf beyden Seiten durchstochen Rollen. Utrinque Magnæ Copiæ sunt. Cic.

Két-felül nyitva allo [illegible] p. o. ajto: beyden Seiten offen stehende Thüre. Bipatens janua, uis, f. Virg.

Két-filléres, adj. Zwey Heller werth. Dipolaris, e. C. Két-fillérés kenyer: ein Brod

von Heller. Dipolare pistibulum. ris, ri, n. Plaut.

Két-fogú, adj. 1. zwey Zähnig, das zwey Zähne hat. Bidens, ntis, m. Varr.

2. egy gy tengeri emlös állat: Két-fogú Narwal: der Narwall. Dindon, onis, m. Linn.

Két-fontú, adj. p. o. nehéreg, testben nézve: ein zwey Pfünder seyn scheinen. Duplex dimidiæ gravitas, is, atis, f. Cic. bilibris ponderitas, is, atis, f. Acci.

Két-fontos, adj. zwey Pfünd schwer. Bilibris, e, c. Plaut. Két-fontos golyobis. zwey Pfündiger Ball. Duplex dimidiæ libræ globus, i, bi, m. Cic.

Két-forintos, adj. p. o. tallér: ein zwey Gulden haltender Thaler. Thalerus bifloreni valoris. — imperialis, is, m. Schmid.

Két-formájú, adj. der zweyerley Gestalt hat, z. B. eines Menschen und Rindes, als ein Centaurus. Biformatus, a, um. Cic.

Két-formán, adv. p. o. allott, két felé vált a tengeri emlös osztva: die Flotte ist in 2 Theile getheilt gewordenen. Bipartito fuit distributa classis. Cic.

Két-fülü, adj. p. o. edény: ein Gefäss mit 2 Henkeln. Diota æ, f. Hor. vas ansatum, is, i, n. Colum. Két-fülü kosár: ein Korb, der zwey Henkel hat. Bisansata —, auricta Corbis, æ, bis, f. Colum.

Két-garasos, -snak, -st: s. pénz: ne, melly két garast tesz: Zwey Groschen Stück. Di-

carius, ä, um. 2. adj. p. o.

tripso: nur zwey Omoplata habend. Duorum pedum longorum libum, i, n. Ord.

Két-hangú, adj. p. o. botü: der doppelt lautet. Diphthongus, i, f. Gramm.

két-hajazatú, adj. l. két-fedelü.

két-harapásnyi, adj. p. o. kenyér: két-falat kenyér: zwey Bissen Brod. Duae offulae panis. Colum.

két-kät'ebe, -bönek, -bét: der mit beyden Backenzähnen kaut. Duplicarius, ii, m. Cathol. der unter zwey Partei favet. Hier. Canis duarum unarum. Prov.

két-karmádrétü, -szörnek, -szörét: zwey Viertel. Duae tertiae, ae. partes.

két-kat, -tnak, -tot: à kétszer ját'ékban: zwey Würfen mit drey Würfeln, drey Pasch, zwey malsechs Augen in Würfeln. Duo senliones, jactus Veneris in bis senis punctis. két kator ~~vetnie~~ vetettem: ich habe zweymal sechs geworfen. Hic mihi bissena numerantur tessera puncto. Martial.

két-kelyes, adj. p. o. garda: ein Wirth, der zwey Zimmer gibt. Hospes duas cubicularias sessiones habens. ítis, ítis, m. Colum.

két-kétí, adj. p. o. Gyermek: ein Kind von zwey Wochen, — zwey Wochen alt. Infans duarum hebdomadum. Schm.

két-kim párzású, -tnak, -tot: beszúrt párzású: für neme: des Rückgrats? Anthoxanthum, i, n. Linn. szagos —, ein riechendes —, ödo.

ratum. Idem.

két-hónapi, adj. p. o. járás: von zwey Monaten, der zwey Monate währet. Bimestre iter, tris, n. Cic.

két-hónapos, adj. p. o. szülött (gyermek): ein Kind, das zwey Monate alt ist. Infans duorum mensium. antis, c. Cic.

két-homlokú, adj. zwey Stirnen habend, zwey Gesichter hat, nämlich, das andere hinten als Janus. Bifrons, -ntis. o. Vi

két-hörpentés, -ének, -t: zwey Schlürfen. Duo sorbitiones arum, orum. két hörpentés: bini sorbitiones. Ov.

két-igás, adj. p. o. szekér: ein zwey Pferde führender Wagen. Bijugus Currus, i, us, m. Inscr.

két-ízáltos, -ának, -t 1. kétgyökü. ein Wurzel habend. Radicalus, i, m. Plin. kanadas

két-ízáltos: ein Canadisches Zimmergen, ein Gebirgsbaum, der auf die Bäume wächst, und von dort auch das, was unter dem Bäumen wächst, genannt, fremdartig gebildet. Radicalus Canadensis. Linn.

adj. p. o. két-ízáltos földü: ein Erdreich, das zwey Gattungen hervorbringt. Mendicus bisaccus Gefilde. Petron.

két-ízben: két costban — tsatában — versben, két-üttal p. a. volt nála. Zweymahl um es bey ihm. Bis — repetitis vicibus apud eum.

két-ízrombau, l. két-ízben.

két jó-kezü, adj. mind-két kézzel egyaránt dolgozó: der die beyden Hände so gut, als die rechte braucht, der mit beyden Händen

894. kl.

ván gluniß fnatig ist, dass
links und rechts ist. Ambi-
dexter, -tra, -trum.

Két-kedni, -dem, -dik: kétel kedni,
kétséges kedni: kétségbe
esni. Dubitare. Cic. Reci-
tare. Cic.

Két-képen, adv. auf zweyerley
Art. Dupliciter. Cic. A' két
részből nem szegyenli, két-ké-
pen részegnek: kimondja, das
részegnes Farben nicht geläugnet,
kein Läugnen vorgenommen. Ge-
minat delictum, quem deli-
cti non pudet. Prov. Ezt két-
képen-is tanúlhatni: dass
Einer auf zweyerley Art
gebrauchet werden. Hic res
duplicem habet in docendo
vim.

Két-képü, adj. zweyförmig. Bi-
formis, c. c. Ovid.

Két-kerekü, adj. p. o. kapistika,
talyiga: ein Zweyer mit
zweyen Rädern, zwey räder-
richte Wagen. Vehiculum
bicorum, i, n. Varr.

Két két p. o. forint párja va-
lamiuek: zwey Paar ein
zwey Gulden. Singulum Par
a duobus florenis.

Két-kéz-tenyér, -nyaki, -nyt: ein
enyves-, szurkos kezü, lopó,
orozó, tolvaj: ein Handwächter,
Surist, ein bösen Finger hat.
Fur, ris, m. Plaut, qui vita-
tis est manibus.

Két-kéz-munkás, -ocski, -st: két kéz-
re dolgozó, mind két kézre
alkalmatos, -jó: dem beyde

Két-kerü, adj. zweyfündig: ha-
bens duas manus. Bimanis, e
c. Két-kezü az ember: der Mensch
ist zweyfündig. Bimanis est
homo.

Két-kér-vonó, -ónak, -ót: mehyet
a faragó-féken szoktak faragni.
Kés-vonó, vonó kés: das Kni-
fmesser der Büttner. Scalprum
Victorum bimanubriatum. Fes.

Két-lábnyi, adj. p. o. magas: zwey
Fuss, oder Schuh hoch. Duorum
pedum altus, a, um. Cotum. Két-
lábnyi magasságu, zwey Schuh
hoch. Bipedalis altitudinis.
Idem. Két-lábnyi emberek:
alá-való emberecke: gemeine
Leute, Leute von kleiner mäßi-
ger Glück. Homines bipeda-
lis moduli. Horat.

Két-láb-nyomnyi. adj. l. Két-
lábnyi.

Két-lábú, adj. der zwey Füssen
hat. Bipes, edis, c. Cic. Két-
lábú baromm: ostoba ember:
ein ungeschickter, dummer
Mensch. Inepstus-
Insipidus homo. i, mis. Catull.
Nem két-lábú, nem két-lába
van, nem tsuda, ha botlik:
wer zwey nur zwey Füssen, wer
ist also nicht wunder, wenn
er stolpert. Bipes est, non mi-
rum, si offendat. Prud.

Két-laki, adj. p. o. állat: két-
éltü-, üsző-másló állat, mehy
mind vízben, mind szárazon
egyaránt él: das Amphi-
bium, ein Thier, so im Wasser
und auch auf dem Lande lebet,
als Frösche. Fundb. ü. v. J. Am.

s. phibinnyü, n. Varr.

Két-lat, -tnak, -tot: a' pati. kai fontnak tizen-kettöd rész. nin Gnwicht von zwey Lorj. Uncia, ae, f. Varr.

Két-latonkint, adv. ünzen zwissn. Unciatim. Ter. venni valamennyinek Zwölfen — . — emere aliquid. Cato.

Két-latos, adj. zwey Lorj jeswerr. Unicialis, e. c. Plin. Két-latos veretl tallér: nin Pfenig Thaler, weil sölcher nigentlich aus 2 Lorj jeswerr ist. Nummus unicialis argenteus.

Kétleni, -lem, -li: kételkedni: zwiffeln. Ambigere, Tacit. dubitare. Cic. Nem kétlem: ich zwiffle nicht daran. Non dubito, quin — Nem kétlem fel-mondani: ich zwiffle nicht zu sagen. ich traue mir Unbedachtsam nicht zu sagen. Non dubito dicere. Cic.

Nem kétlettedd azt felelni neki? Hast du dich nicht getraurt, dass ihm zu Antworten? Non es veritus id ei respondere? Cic.

Két-levelü, adj. p. o. növeny, planta: nin zwey blättriges Gewächs. Bifolium, ii, n. Plin.

Két lovas, vagy két lovu, adj. p. o. kotsi, vagy szekér: nin Wagen mit zwey Pferden. Biga, ae, f. biga, arum, f. Lucan. it. nin zwey pfünnigen Wagen. Bijugis Curculs, i, ius, m. Suet.

Két magzatu, adj. p. o. Anya: die Mutter von Zwey Kindern. Mater duarum prolium. tris, f. Cic.

Két nap, -napnak, -napot: Zeit von Zwey Tagen, zwey Tage. Biduum, i, n. Cic. két napja, két napra, két napig tartó, két napig történt, vagy — Biduo — Cic.

Két-napi, adj. két-napos p. o. Gyermek: Zwey Tägigen Kind. Biduum dicrum infans. Cic.

Két-napi járas: nin Weg von zwey Tagen. Biduum iter. inceis, n. Cic.

Két-napig-tartó, adj. p. o. hajókázás: ein zwey tägiges Schiffen. Bidui navigatio, onis, f. Cic. két napig voltam Zwey Tage lang war ich dort. Biduum ibi fui, bidui spatium eram, i. Cic.

Két nemü-való, adj. von zwey verschiedenen Geschlechten zeugend. Bigener, era, erum. bigeneris, e. c. Varr. az öszvér két nemü-való állat: das Maulthier ist ein Thier von zweyen Geschlechten und Arten. Mulus est animal bigenere. Varr.

Két-nemü, -ünek, -ü: Zwey Geschlechtig, Zweygeschlechtig: Zwitter, Zwitterartig: Zwitter Mensch, der für einen Mann und Weib zugleich gehalten wird, und mit sich durch beyder Geschlechter Zeichen sol. Androgynus, i, m. Lucret. Hermaphroditus, i, m. Plin. Semimas, aris, m. Liv.

Két-nemü füz, -fa, -ot: Zwitter weide. Salix Hermaphroditica, icis, f. Linn.

Két-nemü, adj. des Zwey Geschlechts, Zweygeschlechtig: Zwitter

minis, c.c. Ovid. binominis, a, um
Fest.

Két-nyaktós, adj. p.o. Vászon: nincs mit zwey Zwirne gewebt. Linea vest. Bilix, icis, tela, vis, tela. Lintea. duorum Texturam. Cic.

Két nyári, adj. p.o. idö: nincs Zeit von zweyerley Jahrszeit. Temporis Spatium duarum Aestatum. Cic.

Két-nyelvü, adj. 1. zweyzüngig, zweyzüngig. Qui duas bicipites habet linguas. Plaut. 2. Két nyelvü, tsapodár: zweyzüngig, der zweyerley Zeit, Sinnes ist, Sinnesverändert abwechselt. Bilinguis, e. Horat.

Két-ökrös, adj. p.o. Szekér: zweyspännigter Wagen. Plaustrum bijugum, — cum duobus bobus. Anson.

Két-oldalu, adj. p.o. Szekér: ein Wagen mit zweyerley Seiten, Verticulum bilaterum, — cum duabus Spondis. Comment. vel duo habens latera: Columen. Két oldalu fedél: zweyseitiges Dach. Displuviatum (tectum) i, n. Vitr.

Két-ölni, adj. p.o. kosárasság, vagy magasság: zwey Zimmer, oder Höhe von zweyerley Ebenen. Duarum aggeris altitudo, vel altitudinis longitudo, vel altitudo. inis, f.

Két-órany, adj. p.o. idö: Zeit von zwey Stunden. Bihorium, ii, n.

Két-parcos, adj. Zwey, Paar weise genommen: Bigeminus, a, um. Victorin

Két-pénzes, adj. p.o. Szalyor: megvetett vásárni: etwas Unwerthes?

zweyerley Gattung Waare. Bijugum, i, n. Vile genus. Cic.

Két-pintes, adj. p.o. edeny: ein Gefäss von zwey Maass. Ge. mellarium, ii, n. Augustin.

Két-pont, -twaki, -tot: a Szóllás' részének jegye den Gegensatz. Punkt, bey den Griechen. Colon, i Colum, i, n. Cic.

Két-sinyos, adj. p.o. teve: Zweyhöckerig. Camelus Bactrianus, i, m. Linn.

Két-rend-evezös, adj. p.o. hajó: ein Kriegsschiff mit zweyen Ruderbänken. Navis bicemis, is, f. (vel subaud. Bi-) remis (sc. navis) e.c. Cic.

Két-rendü, adj. p.o. árpa: zweyerley Gattung Gerste. Gerste die zwey Reihen Körner an einer Aehre hat. Hordeum distichum, i, n. Colum.

Két részbül álló, adj. Zweytheilig. Bipartitus, a, um. Cic.

Két-részre osztott, adj. p.o. esztendö: in zwey Theile eingetheiltes Jahr. Bipartito divisus annus. i, m. Varr.

Két-részre osztva volt p.o. a hadi hajós sereg: die Flotte ist in 2 Theile getheilt gewesen. Bipartito fuit distributa Classis. Cic.

Két-szét gördeni, -gördöt, -gördve: sich Einem hinzu. Congruere. Plaut. Accumbere. Plaut. Két szétre hajtott papiros: zweymahl genommenes Papier. Duplicata Charta.

~~Két szállásu egy ház Két házakra: Wenn ein Haus in zwey Theile getheilt wird. Duplicatis tectis domus~~ Plin.

Két-rétü, adj. két-fercs: zwey fach. Duplex, a, um. Cic.

Két-rétü leg, adv. két-fercsen: wenn valamit: etwas zwey-fach-, doppelt nehmen. Duplicato accipere aliquid. Plin.

Két-rétü nyelvü: két-rétü nyelvü, trapodár, ügyes nyelvec: ein doppelzüngig, ein treuloser verächtl. Bilinguis, c. cf. tor.

Kétrétz, -tznek, -tzet: tud-, tinta-, vagy tyúk-ól | Bauer: ein Behältniß für die Mast-gänse, -hühner, -hühner u. s. f. Gänse-, Huhn-, Hühnerstall. Gallinarium, ii, n. Colum. Ornithobosc ium, ii, n. Varr. Kétrétzbe rekesztem á tyúk-fiakat: ich zwinge die Hühner in Mast-stall, d. Mast-korb hineinzwingen. Includere pullos gallinaceos.

Kétség, -gnek, -get: kétség: kétszín nyaka tejes fazéke: ein Milchtopf. Olla lactaria, ae, f. Linus, lactis, m, m. Virg.

Kétség, -gnek, -get: kétes dolog: ein Zweifel, ein Zweifelhaftigkeit, Ungewißheit. Ambignitas, atis, f. Cic. dubium, ii, n. Cic. V. Nyilvánvalóság. Této vázó kétség: ein Ungewißheit. Ambigua dubietas, ae, atis, f. Curtius. Nints semmi kétség benne: ist kein Zweifel darin. Nullum dubium inest. Cic. Nints semmi kétség [illegible] findet hier kein Zweifel statt. Dubium

bitatio nulla in causa est. Cic. Tanni kétség [illegible] wenn kein ns in Zweifel zu Id in dubium vocare: bezweifeln Lehet-e kétség ünk abban: unn wir uns im Zweifel dar bun? An vero dubitamus

A' fogy at kozo[illegible] ügy nagy szánt bátorságot is kétség eji: dem muthigsten Ju lung bringt auch die gro sen Zweifelhaftigkeit in Zweiflung. Causa des perationem etiam steterunt animum in speculationem inducis. Nep.

Kétség ejtem: Valakit: halálra ejtem, meg-akasztam valakit elmejéig kétséges állapotba ri: einen in die Zweifelhaftigkeit lung bringen. Desperationem alicui ad

aliquem in desperationem Conjicere. Cic. Kétség eset: trügge[illegible] meje, minta remény ség oda van: wo fast den Muth sinken lassen. Desponde animos. Liv. in desperationem perducit, animo succumbit, desperavit.

Kétségbe azért nem esem bestrengen werde ich mich hergezogt. Metu non abji ciar ideo, animum ex mihi ideo non fingam, Pl ideo non concidam animo Cic. Nem ebbe fel sinkoz minden kis esetre kétség be esni: nicht [illegible] Muthe nicht um, nimm Kleinigkeit selben hergezogt zu werden. Non est vir infortunio quovis [illegible] Cic. Meg-gyógyulása felett kétségbe esni: seiner Herstellung selben gesund zu werden. De salute sua desperare. Cic. A'

Kétségnak hitelét kétségbe hozni: minden Bizonyságnak Kétségben forgatni. Testis infirmare. Cic. Valaki szavát kétségbe hozni: minden Dolgát in Zweifel ziehen. Verba alicujus in dubium vocare. Cic. Hitelét kétségbe jött: seine Glaubwürdigkeit ist in Zweifel gezogen worden. In dubium vocata est fides ejus. Cic. Kétségben forog az életem: mein Leben ist zweifelhaft mit meinem Leben. In ambiguo vertatur vita mea. Tacit. Kétségben hagyni: in Zweifel gesetzt lassen. Dubitationem injicere. Cic. Az egész dolog még most-is kétségben vagyon: die ganze Sache ist noch ungewiss, unentschieden. Res etiam nunc fluctuat. Cic. Kétségben vagyok: ich stehe in Zweifel. In dubio sum. Terent. Kétségbe venni valakit szavát: in Zweifel ziehen, nicht glauben. Fidem alicujus in dubium vocare. Plaut. — in dubium vocare. Cic. Semmi kétségek abban nem lehetnek: da darf keine Zweifel haben. Non est, quod dubites. Cic. Kétségem sincs benne. Gewiss! Keine Frage! Ohne Zweifel. Credin? sine dubio. Terent.

Ez kétséget okoz: — támaszt: das macht mir Bedenken im Gemüth. Hoc scrupulum facit, injicit. Cic. Minden kétséget valakinek kivenni a fejéből: einem allen Zweifel benehmen. Dubitationem omnem alicui tollere. Cic. Nekem is kétségem van: mir auch ist Zweifel. Dubium habet ille. Cic.

Kétségbe esés, -nek, -t: Verzweiflung. Desperatio, Cic. Bizonyos kétségbe esés: eine gewisse Verzweiflung. Horrenda desperatio, Cic. A kétségbe esés türnete, viszonzi, visszaemberet: die Verzweiflung benimmt den Menschen ins Innere, und Wesen. Desperatio hominem ad ignem et aquam perducit. Nep.

Kétségbe-esett, adj.: verzweifelt, verzweifelnd. Desperatus, a, um. Cic. Fractus animo. Cic.

Kétségbe-ejtő, partic.: verzweifelnd. Desperans, antis, c. Cic.

Kétségbe-ejtőleg, adv. p. o. beszélni valakivel: verzweifelt mit einem reden. Desperanter loqui cum aliquo. Cic.

Kétségbe-hozás, -nak, -t: Mindent kétségbe-hozás: Zweifel an allem, auch den gewissesten Dingen, nach Art der Scepticorum. Scepticismus, i, m. Grec.

Kétségbe-hozó, adj.: mindent kétségbe-hozó Filozofusok: die zweifelnden Philosophen, die an allen zweifelt. Scepticus, a, um. Grec.

Kétségbe-hozhatatlan, adj.: unbezweifelt. Indubitatus, a, um. Plin.

Kétségbe nem hozhatóság: eine Gewissheit, und durchgehends Gefühl. Liquidum debitum, i, n. Jct.

Kétséggel vegyes, adj. — elegy: mit Zweifel vermischt. Dubio permistus, a, um. Cic.

~~Kétség kívül: partic. ohne Zweifel. Haud dubie Cic. praeter~~

bizo. Luct. sine dubio, sine ulla dubitatione. Cic. Kétség kívül mondhatlan: nem vitatható, ohne Zweifel anzunehmen. Haud dubie, indubitato Rodie accepit. Liv. Vathyn eltog-e' jönni? kétség kívül: ob nur kommen wird? ohne Zweifel, fürwahr, gewiss? Lucr. Ex a' föld kétség kívül az eziim: aus Grund (Quelle) ohne allen Streit ist unser Adam. Fundus iste sine controversia meus est: Plaut. Minden kétség kívül igaz, és bizonyos dolog: es ist ausgemacht wahr. Ex Apollinis oraculo profectum Prov. ex tripode dictum. Prov. Kétség kívül ő a' leg-első: — a' legjobbik: ohne Zweifel ist er der erste, — der beste. Est facile primus, — facile princeps. Cic.

Kétség nélkül: pacto ohne Widerrede, ohne Zweifel. Citra omne dubium. Cic. Sine ulla dubitatione Cic. Lásd kétség kívül.

Kétsége, -gének, -gét: negyes or. -ü, -i: der Zweifel, die Frage, das Bedenken. Ambiguitas, atis, f. Cic. Dubium, ii, n. Suid. Nagy kétsége: ein gewisser Zweifel. Deemmanus ambiguitas. Cic. A' kétsége (mellyet a' Romaiaknak olly bátrak, és fellelmetes eleitől vólt, hogy midőn a' Szolga azt az aranyat hozta, Koszocsú jövel, és musikával fogadták kellett néki meg-jelenniek, és innét a Magyarokat szoktak köz-beszédben mondani:) ki-tunja az embert a kázból: Gut gemeynt macht Zuttrelsäck. Ki pensez desamperat tra-

hinem. Prov.

Kétséges, adj. homályos, kétes, bizonytalan: ungewiss, zweifelhaft. Ambiguus, a, um. Cic. controversus, a, um. Cic. dubius, a, um. Virg. incertus, a, um. Cic. obscurus, a, um. Horat. JCBus, ugos, ugyis-való. Kétséges meg azegész dolog: es steht noch mit der Ganzen Sache ungewiss. Res omnis in incerto adhuc sita est. Plaut. habet res hic adhuc dubitationem. Cic. Kétséges esik: Ungewissheit fällt. Incertus casus. Cic. Kétséges (ismeretes) feleletet: eine zweifelhafte Antwort. Medium responsum. Liv. — Ne mondhassa: wenn er nicht wüsste. Ne tuo testimonio stare sim. Perplexum responsum. Liv. Kétséges a' győzedelem: der Sieg ist zweifelhaft. Dubius pennis volat victoria. Ovid. Untat victoria. Cic. Kétséges elöttem a' hitem: meine Treue kommt mir zweifelhaft vor. Fides tua venit mihi in dubium. Cic. Kétségtelen (bizonyos, tagadhatlan, gyanus) igen bedeutliches Wort. Specioseque verbum. Afran. Ped. Kétségtelen a' tehetetlen: a' betegségnek: was gewiss mit der Zunahme gegen zur Genesung. In praeciti Est aegrotus. Cic. Kétségtelen mondás: eine zweifelhafte Redensart. Amphibologia, ae, f. Cic. A' kétségeskedő dolgokat ki-fejteni: meg-magyarázni: die Zweifel auflösen. Ambigua explicare. Apertae dubia. Terent. A' bizonyságnak hitelét kétségessé tenni: einen Zeugen in Zweifel setzen. Fidem testis in dubium vocare. Cic. — incerta facere. Cic. Kétsé-

ges vagyok: ich bin zweifelhaft.
pluctuo animo. Liv. Nem vagyok
kétséges: Non sum animi dubius.
Virg.

Kétséges, adj. p.o. pad, hol sem
tsak, lótra, mellyen á lejes ke-
resztek állanak: eine Bank, wo
auf die Missethäter gestossen
seammum in quo olim lactarii
stant. Varr.

Kétséges, adj. p.o. folyó-víz, mellyen
kelepelni valakinek bövelkedik:
ein Fluss, worin sich Flöhe be-
finden. Fluvius scrupulosis re-
fertus.

Kétséges beszédü, adj. zweifelhaft-
tig im Reden. Flexiloquus, a,
um. Cic.

Kétségesen, adv. zweifelhaft. Am-
bigue. Cic. dubie. Cic. kétségesen
szóllani, -beszélleni valakivel:
mit einem zweifelhaft-
tig werden. Perplexe cum ali-
quo loqui. Terent. ~~kétségelkedik~~
kétségesked, -ett, -ni: zweifel-
haftig seyn. Ambigo, is, ere,
-ui. Cic. A kétségeskedést el-
oszlatni: die Zweifelhaftig-
keit zerstreuen. Ambigui-
tatem tollere. Cic.

Kétségeskedni, -dem, -dik (sich
geben lassen) valamin: an
einem Zweifeln. Dubitare
de re aliqua. Cic. Ne két-
ségeskedjél: nicht zweifle
lieber in Zweifel. Noli ambigu-
us esse. Cic. -pendere animi.
Cic.

Kétségeskedő, adj. kétes elmé-
jü: der Zweifelhaft ist, der
nicht weiss, was er thun soll. Diversus animi.
Tacit.

Kétségeskedni, -ített, -ik, -ítem, -ítsi: kétesse-, kétségessé tenni: valamit:
etwas Zweifelhaft mit-
chen. Ambiguum facere,
reddere aliquid.

Kétséges szabású vagyok, vagy
vagyon: etwas Zweifelhaft
in meinem Zweifel stehend.
Ad dubito, as, are. Cic. JC Bí-
zonyos vagyok, nem kétkedem.

Kétségetés, -nek, -t: édes ge-
tés, kitegetés: Anlockung,
an-reitzung, Allectatio, onis,
f. Quint. Illecebra, ae, f. Cic.
illicium, ii, n. Varr.

Kétségetni, -getek, -get; -getem,
-gető. Anlocken, an-reitzen.
Allectare. Cic. valakit ma-
gyon kétségetni: - kétségtet-
ni, -gedéltetni, kitegetni, biz-
tatni valamivel: mit etwas
an-reitzen. Alio-
quem re aliqua adlectare. Cic.

Kétségető, adj. ein schmeichler-
Lieb-kosser. Adsentator, oris, m.
Cic. allector, oris, m. Colum.

Kétség kívül: partic. ohne Zwei-
fel. Haud dubie. Liv. sine
dubio. Suet. Sine dubio,
sine ulla dubitatione. Cic.
Kétség kívül ma el-ér-ek-ik:
er wird ohne Zweifel
ankommen. Haud dubie-,
indubitato hodie adveni-
et. Liv. Valljon el-fog-e
jönni? Kétség kívül. -bak
Ob er kommen wird? Ist
ohne Zweifel, für-, gewiss. Spem ha-
Numnam Venict-ibus. Pro-
perte. Ter. Ez a' nit. Cic. kétség-
telen kétség kívül: plane
wol ar engimű wie ein Bock.
ohne Grund, tor. 2. kétség-
bak Stück
kívül ohne: bátorzni, buk-
ellen Zwick-fütyel-bukfen-
sul (Streich)-bottol vetni: ni-
ist mein. Prima mercem, odio
Fundus oppido in terra Lapyg-

iste sine controversia mens est. Plautus. Minden kétség kívül igaz, és bizonyos dolog: ns ist unzweifelhaft wahr. Ex Apollinis oraculo profectum. Prov. ex tripode dictum. Prov. kétség kívül ö a' leg-első, — ö a' leg-jobbik: ohnezweifelhaft ist er der erste, der beste, — der Erste. Est facile primus, — facile princeps. Cic.

Kétség kívül-való, adj. ungezweifelt, unzweifelhaft. Indubitatus, a, um. Plin.

Kétség nélkül, partic. ohne Widerrede, ohne Zweifel. Citra omne dubium. Cic. sine ulla dubitatione. Cic. lásd, Kétség kívül.

Kétség nélkül-való, adj. unstreitig, klar und ausgemacht. In controversis, a, um. Cic. unzweifelhaft: Indubitabilis, e. c. Quinct.

Kétségtetés, sneck, -st: gehemmte Freude, die Anlockung, Anmuthung. Illecta, ae, f. Quinct. Nehéz gégy az ö kétségtetésének: bíztatásának, édesgetésének; hitegetésének: gleichsam seiner Anlockung nicht. Non Cicadas adsentationibus ejus. Cic.

Kétségtetni, -tetek, -tett; -tetem, -tetni: bíztatni, hitegetni: anlocken, ermuthigen, mit Hoffnung schmeicheln, täuschen. Allectare. Cic.

Ipse lactare, Ter. blandiri. C

kétségtetni (kétségtetni, tétségtetni, tsétségtetni) a gyermeket, den Kinder schreien. Demulcere infantem. Terent. Magát kétségtetni sich selbst mit Hoffnung schmeicheln. Blandiri sibi. Cic. Hízás ajándékokkal kétségtetni valakit: einen durch gute Versprechungen und Versuchungen. Ampliss. munusculis (satis large) promittendo allicere aliquem. Cic.

Kétségtető, adj. hízelkedő, schmeichelnd: ein hoffnungerweckendes Wort. Blandum verbum. i, Cic. adsentatorium, schmeichelnd. Plaut.

Két-szingyü, adj. zwey Klauen habend. Bicornis, talis, c. c. Plin.

Kecske, -kének, -ke: die Ziege. Capra, ae, f. Cic. Kecskék: Ziegen. Kisz. Caprigenum pecus, i, oris, n. Cic. Bak kecske: ein Geisbock, Ziegenbock. Caper, pri, m. Colum. Bürös kecske: ein stinkender Ziegenbock. Hircosa capra, ae, f. Horat. Tolyvás kecske: die Hirschziege. Antilope Gutturosa. ae, a, Linn. Tubás kecske: einem Hotlister Ziegen. Villosa capra, ae, f. Ovid. pexatus caper, pri, m. Martial. Ingás kecske: lásd fellyebb Tolyvás kecske. Havasi kecske: eine Gämse. Rupicapra, ae, f. Plin. Hóka (fejérlő szemü, kóldos) kecske: eine Ziege, die bland ist, d. i. weniger scheue Augen hat. Capra sub albicilis oculis.

Vacca. kis kecske: kecskéd-
ke: Ehinn Zinger, ein Zieg-
lein. Capella, ae, f. Colum.
szilaj kis kecske. ein wil-
des Zieglein. Lascivus
Capella, ae, f. Virg. Ixar.
vad kecske: ein Wildes Zinger.
Antilope Cervi capra, ae, f.
f. Linn. Vad kecske, wil-
der Zinger. Capra fera. Virg.
ibex, ibicis, m. Plin. Oryx,
ygis, m. Martial. Vén
kecske: einer alten Zinger.
Capra vetula, ae, f. Colum.
Vessződeres kecskék: à tsem-
kécze nérve: die allen Ein-
fressende Zingen. Omnicapra ca-
pra. Varr. A' kecske mekeg:
ckeg-mekeg: die Zinger mec-
ckert. Capra micet, — mutit.
Auct. Phidom. — tremula voce
balat, clamat. A' kecske
bakran dühödik: die
Zinger bockt. Capra hir-
cum adperit. Varr. A' kecs-
kék kerözenek: à le-nyelt
eledelt fel-adgyák, s újra meg-
rágják: die Zingen wieder-
käuen. Capra ruminant.
Colum. A' kecske sem men-
ne à Vásárra, ha nem haj-
tanák, — ha nem tsapnák há-
túl: muss ist einer Zeyter-
Buss. Necessitas dura lex.
durum telum. Prov. Frustra
Matefici deprecantur Pati-
bulum. Prov. A' vén kecskére is
meg-nyalja a' sót: nicht à
vén aszszonynak-is jut ehe-
be valami: auch die alte Zin-
ge kriegt gern das Salz. die
alte Weiber lassen sich auch
manch Ding gelüsten.
Anus cotharnissat, hircis-
sat. Prov. 2. átsó-szik, mel-
lyen az átsok faragnak,

bak: die Böcke brey den Zimmer
Tantum. Cantharcius, ii, m. Virg.
Kecske-akol, -kolnád, -tsiklót, Col.
pl. der Zingenstall. Gries-
stabl. Capsile, is, n. Colum.
Kecske-bak, -knak, -kot, der
Zingenbock, so trose der Hirse,
der Heerzgeist. Caper, i, m. Martial.
dux gregis. Virg. Hircus, i, m.
Plaut. A' kecske-bak büdös-
der Gries-bock stinkt. Hircus
der Gries-bock stinket. Hor. Bagzó kecske-
bak: ein Gnitzen Gries-bock.
Lascivus haedus, i, m. Ovid. He-
rélt kecske-bak: ein Gra-
schnittener (castrirter) Bock.
Caper, i, m. Martial. Nagy
fajta kecske-bak: ein Gros-
ser Zingen-bock. Magnicaper,
i, m. Gloss. Vén kecske-bak:
ein altter Zingen-bock; Anno-
sus hircus, i, m. Appul. A'
kecske-bak bagzik: der
Gries-bock trouibt Geilheit
Hircus libidine inflamma-
tus furit: Cic. A' kecske-
bake bujja: der Zingen-bock
ist geil, und wollüstig. Hir-
cus est lascivus. Hor. Bu-
jább à kecske-bakénál: jes-
chnellern als ein Zingen-
Bock. Venereo lascivior haedo.
Ovid. Bizik, mint kecske-bak
à Szakvához: wie brunstig ist
sich, wie der Bock nach seinen
Hörnern. Posit am spem ha-
bet, ut haedus in cornibus. Prov.
multum sibi sumit. Cic. kecs-
ke-bakot nyúztat: bindet
vagy: du stinkst wie ein Bock.
Hircum olet. Hor. 2. kecske-
bakot hányni: bäkzen, buk-
kentzen, bak-fittyet-bukken-
tzet-, Hengerbutzot vetni: ei-
nen Purzelbaum werfen, oder
schiessen. Posito in terra capite

corpus elevatis natibus alte-
ram in partem projici. Ie ire
cum corpore sui longitudinem
circum agere. Schell. 3) l. kitske
„läb.“

Ketske-béka, -kának, -kát: zöld kets-
ke-béka: ein grüner Wurf-
frosch: Rana esculenta, ae, f. Plin.

Ketske-disz, -sznek, -szt: növeveny-
bak-szakáll: ein Bocksbart,
ein Gewächs. Tragopogon,
onis, m. Linn. Plin.

Ketske-bak búz, -znek, -zt: ein
Bockgestank. Hircinus odor,
i, oris, m. Plin.

Ketske-bak büzü, adj. wie Stinkt
wie ein Bock. Qui hircum
olet: Flor.

Ketske-bak' szakálla, -lának, -lát:
ein Ziegenbart, Bart einer
Ziege. Aruncus, i, m. Plin. bar-
ba hirci, ae, f. barba hirci grana.
Plaut.

Ketske-bak szörü, adj. bocksharig, nicht
wie Haaren wie ein Bock. Hirs
sutus, a, um. Fest.

Ketske-béka, -kának, -kát: Zöld Kets-
ke-béka: ein Grüner Wurf
frosch. Rana esculenta, ae, f. Plin.

Ketske-bör, -znek, -zt: einen Bock
fell. Pellis caprina, ae, f.
Plin. ketske-börrel kereskedö
mit Geiss- oder Ziegen Fell
handeln. cum pellibus caprinis
negotiari. Cic.

ketske-bőrkötszek, -znek, -szet: Fell-
gurt von einem Ziegenbock. Hae-
nia pellicula. ae, f. Cic.

Ketske-disz, -szneck, -szt: növeveny,
bak-szakált: ein Bocksbart, ein
Gewächs. Tragopogon, onis, m.
Linn. Plin.

Ketske-fejö, -jöneck, -jöt: Madár-
name: ein Ziegenmelker, ein
Art einer Eule, Ulo Ges. Nacht-

ein Ziegen- ein Milch wie
gen soll. Caprimulgus, i, m.
Plin.

Ketske-fi, -finak, -fit, vag
fiat: ein Zicklein, Geiss
Haedulus, i, m. Juvenal.

Ketske-fürz, -znek, -zt:
kettye: ein Bruch wie
orsúvarás. Salix capr
icis, ae, f. Linn.

Ketske-gatya, -önak, -ót: Ziegen
lorbänn, Ziegen Fell, Geiss
mist. Excrementum caprinum, i, oris, i, n. Pall.
Caprini pecoris bacca, ae, f.
Typyrathus, i, m. Gloss.

Ketske-hurut, -znak, -tot: ein
Geiss Gestank. Tussis capri
is, ae, f. Colum.

Ketske-hús, -sznak, -ot: Geiss
gen Fleisch. Caro caprina
nis, ae, f. Vossius.

Ketske-istálo, -ónak, -ót: Keis
ke-ól: ein Ziegenstall. Ca
prile, is, n. Varr. haedile, is, n.
Horat.

Ketske-láb, -bnak, -bat:
1. lába a ketskének. ein
Fuss einer Geiss. Pes caprinus, edis, i, m. 2. Tragopo
szék az asztalnak, ein Bock
ein Gestell des Tisches. Cantherius, i, m. H
3. fü neve: Geissfuss, Z
gen fuss, ein Name Aegopo
dium, ii, n. Plin. Linn.

Ketske-lábú, adj. bockfüss
Capripes, edis, o. Lucret. Ke
ske-lábú szatirusok, Ziege
istenek: die Waldgötter m
Ziegen Füssen. Capripedes
Satyri. Horat.

Ketske lepenty-ü, -ünek, -üét:
molyek a ketskének torka
alatt függnek ket-felül: Zi
gen Glöcklein, so den Ziegen
um den Hals den Hals

Ketske-tej, -jének, -jét: Ziegen
milch. Lac caprinum, i, n. Plin.

Ketske-tejü, adj. Milch
Lactucae caprinae, arum, f. Plin.

Ketske-tejü, -jének, -jét: Milch
Lactuca caprina, ae, f. Plin.

Ketske-tök, -kének, -két: Ziegen
Hoden. Testiculi caprini, orum, m.
Plin.

Ketske-vér, -vének, -vét: Ziegen
Blut. Sanguis caprinus, i, m.
Plin.

Ketske-vér, -vének, -vét: Ziegen
Blut. Sanguis caprinus, i, m.
Plin.

Jungem Farben. rum, ſ. Feſt.

Ketskemét, -tnek, -tet: Magyar Váross mező-Város: eine Stadt in Ungarn. Egopolis, is, f. K. i. Oppid. Hung.

Ketskeméti, adj. von Ketskemét. Egopolitanus, a, um.

ketske-mentül-való, adj. von den Ziegen genommen. Caprigenus, a, um. Macrob.

ketske-nyáj, -jának, -jt, -jat: die Ziegen-Heerde. Grex caprarum. gis, m. Grex caprinus, i, m.

ketske-ól, -lának, -lt: der Ziegen-Stall. Caprile, lis, n. Varr. Haedile, lis, n. Hor.

ketske-ollló, -lónak, -lót: gidó, gidó, gedelye, gödölye, ketske-fi: ein Böcklein, Geißlein. Haedulus, i, m. Juvenal.

ketske-pásztor, -nak, -t: der Geißhirt, der Ziegen-Hirt. Aegonomus Caprearius, Pastor Caprearius, ari, i, m. Colum.

ketske-vágó, -ónak, -ót. -tsenje: der Ziegenbraten, der Pfeffer-Ziegel: Evonymus Curopens, i, i, m. Linn.

ketske-vák, -knak, -kot: mollis marsáros Vérben lakik, der Fünfknabs, ein Knabs-aus fünf ist nen Westen. Cancer paluſtris, ri, ris, m. Li.

ketske-ruta, -tának, -tát: Gálya, fü neme: die Geißraute Galega officinalis, e, lis, f. Linn.

ketske-rúk, -rúknek, -rúkot: gödölyétske, -ke: ein Böcklein, Geißlein. Capsella, e, f. Colum. Nevezzenek ketskerúknak: Geißmilch, ein Ziegen-, ein Böcken. Dic me tuum Agnellum, -haedillum. Plaut.

ketske-tsetsü, -tsöllö, -öncke, -öt: die Geißbrüste, die Geißtutten, eine Traube. Bubanina uva, a, f. Varr.

Ketskés, -ének, -et: ketske-pásztor: der Ziegenhirt. Pastor caprearius, ris, ri, m. Caprearius, ii, m. Varr.

Ketske-sajt, -jtnak, -jtot: der Geißkäse. Caprinus Caseus, i, ci, m. Varr.

Ketske-savó, -ónak, -ót: der Ziegenmolken. Serum Caprinum, i, n. Virg.

Ketske-szakáll, -lnak, -lt: 1. szakálla a' ketskének: der Ziegenbart. Barba caprina, — hirquina, e, f. Plaut. Arrenes, i, m. Plin. 2. fü neme: der Geiß- oder Ziegenbart. ein Kraut. Clavaria coralloides, a, dis, f. Linn.

Ketske-szar, -rnak, -rt: ketske-golyó: Ziegenlosung, Ziegen-Koth, Geißmist. Caprina bacca, arum, f. excrementum —, Stercus Caprinum, i, coris, i, n. l. ketske-golyó.

Ketske-szarvú, adj. bak-szarvú: ein Bockshorn, Ziegenhorn, ein Hornvieh: Trigonella, a, f. Linn. Fenum Graecum, i, n. Colum.

Ketske-szőr, -rnek, -rt: die Geißhaare. Lana Caprina, e, f. Hor. [illegible]. Pilus Caprinus, i, m. ulp.

Ketske-téj, -jnek, -jet: ein Ziegenmilch, die Geißmilch: Caprinum lac, i, ctis, n. Scribon.

Ketsketske, -kének, -két: gödölyétske: ein Ziegen-Geißlein. Capsella, e, f. Colum. Nevezzenek ketskeréknek: Geißmilch, ein Ziegen-, ein Böcken. Dic me tuum Agnellum, -haedillum. Plaut.

Ketske-tsetsü, -tsöllö, -öncke, -öt: die Geißbrüste, die Geißtutten, eine Traube. Bubanina uva, a, f. Varr.

Kétszke-tüzö, lárd, kétszke sajt.

Kétszke-zanót, -tnak, -tot: nincs
gyniszínes Ötvenes, nincs Gyü-
fütnek füre vkit Wendenek Zin-
gan. Cytisus, i, m. Virg.

Két-sorcos, adj. p.o. Vers: zwey-
liegnes Thnes. Distichum, i, n.
Mart.

Két-sorcosan, adv. p.o. venni vala-
mit: ntwas zwenfach, zwey-
fachtig nehmen. Duplica-
to accipere —, sumere aliquid.
Plin.

Két-sorositni, -sitok, -sit, -sitom,
-sittya: zwenfach machen. Du-
plicare, duplicatum facere, -
reddere. Cic.

Két-sorozni, -zok, -roz; -rozom, -zza:
zwendoppelt, noch einmahl, so lang,
so viel &c. machen. Duplicare. Cic.
duplici ter accipere.

Két-sorú, adj. zwenzeilig, Disti-
chus, a, um. Colum. Két-sorú ár-
pa kalász: zwey reihigten Gerste,
da zwey Reihen Körner
an einer Aehren sind. Hordeum di-
stichum, ei, i, n. Colum.

Két-szálas, adj. zwey stüdig, aus
zwey zarten Fäden bestehend.
Bilix, icis, o. Virg.

Két-szárnyú, adj. p.o. állat: das
Gestügel. Bestia volatilis,
animal, alis, n. f. Cic. Két szár-
nyú kapu: ein Thor mit
zwey Flügeln. Porta cura-
lis duarum valvarum. a,
tis, f. Ovid.

Két-szarvú, adj. zwey Hörning, das
zwey Hörner hat. Bicornis,
e. c. Ovid

Két-száz, -znak, -zat, -zan, pl.
zwey hundert. Ducenti, ae, a.
Két-száz ajtón-állók: zwey-

hundert Thürsteher. Ducenti ja-
nitores. Census m. Cic. Két-száz
ötven ember: zwey hundert, und
fünftzig Menschen. Ducenti, ae,
quinquaginta homines. Cic.

Két-századik, adj. der, die, das
zwey hundertste. Ducentesi-
mus, a, um. Suet.

Két-százan, adj. zwey hundert
Ducenti, ae, a. Cic. Majd két
százan esnek-, vesznek-el:
wenn zwey hundert sind um
gekommen. Prope ducenti pe-
rire. Cic. Mintegy (közel
Két-százan voltunk: wir
gen Zusammen, an die 200 gen
sen. Frequentes fuimus cir
ter ad ducentos. Cic.

Két-száz esztendök, -nek, -ket
zwey hundert Jahren: Bis du
tum —, ducenti anni. Cic.

Két-száz fontos, adj, két-szá-
zas p.o. teich: Zest von
200 Pfunden. Ducenta-
ponderus, a, um, issimus. Pl

Két-száz fontos nyomó, adj.
der zwey hundert Pfund w
gilt. Ducenarii pondera
Plin.

Két-százig p.o. költeke: ich
zwey hundert wetten. Ki
wetten bis zwey hundert
Ad ducentos ferre.

Két-százszor, adv. zwey hun
dertmahl. Ducenties. Cic
— többször: zwey hundertmahl
mehr. Amplius ducenties.
Cic

Két-szem-, -tya-játékos, Spiel
der Würfel
m. Dyas
tis tesser

Két
tus.

Kétszer, adv. z
Egy szer, va
gyszer
Cic. Semel
Egy' szónak
való) eyti
az: sagen
mahl sint
sollt wie
Grac. Eine
Egy' estend
sa. nin
zwey mahl
utilis ac

meg-tsak
mahl nim
aliquem

vagy két
sehen ist
genommen
tertium

cavi, Cic

többször-
mahl. D
Kétszer a
mehrere.
mehrmahl
Cic. Kétsz

Kétszeres, adj.
doppelt.
duplus, a
fältet a
gen Bar
nis Ba
XII Ta

Két-szem, -nnek, -met: a' kár tya-játékban: das Zwey, in den Würfelwerken. Binio, onis, m. Dyas, adis, f. Tafel über Historie, qua [illegible] Két-szem, Zwey vorne.

Kétszer, adv. zweymahl. Bis. Cic. Egy szer, vagy kétszer: nie-oder zweymahl. Semel ac iterum, Cic. Semel iterumque. Cic. Egy' szónak kétszer (eggymás után való) ejtése: p.o. Ei, in voltam az: sagen, so nie Wort zweymahl hinter einander wieder holet wird. Palilogia, ae, f. Grac. Egy' ételnek kétszer termő fa. nie Baum, der das Jahr zweymahl trägt. Pomis bis utilis arbor. Virg. Kétszer meg-tsalni valakit: zweymahl betriegen. Bis aliquem fallere. Cic. Kétszer vagy háromszor-is hittam: ich habe ihn zwey oder dreymahl gesehen. Iterum ac (atque) tertium —, bis, terve cum vocavi. Cic. Liv. Kétszer, sőt többször-is: zwey auch dreymahl. Iterum ac saepius. Cic. Kétszer annyira eggymástól mérsze. zweymahl so weit von einander. Duplo intervallo. Cic. Kétszer annyit érek: ich gelte zweymahl so viel. Bis tanto valeo. Plaut.

Kétszeres, adj. Kettős: Doppelt, zweyfach. Duplicatus, a, um. Cic. duplus, a, um. Cic. Kétszeres büntetéssel szenvedni: Doppelt gestraft werden. Duplicis poenam subire. Legg. XII Tab. Kétszeres (eggyvelegyes

egy, egyes, kevert, sértes, vegyes) búza, vagy bona: Zweyerley Getraide, zweyerley Waare. Triticum promiscuum s. n. tum. Frumentum mixtum s. n. Farrago, inis, f. Két-szeres Nemű-ség: atyárul-is anyárul-is: Doppelter Adel von Vater, und von Mutter her. Ingeminata Nobilitas, is, atis, f. Ovid. Kétszeres pántzél (vas) ing: Doppelter Panzer Hemde. Bilix lorica, icis, e, f. Virg.

Kétszeresen, adv. zweyfach. Duplici ter. Cic. Kétszeresen venni valamit: etwas zweyfach nehmen. Duplicare aliquid. Valerius. Max. duplicitor accipere aliquid. Cic.

Kétszeresen vett: adj. Doppelt genommen. Duplicato accepto, duplicitor sumtum. Plin.

Kétszerezés, -nek, -et: die Verdoppelung. Duplicatio, onis, f. Sen. Conduplicatio, onis, f. Plaut. Kétszerezése a' szavaknak: die Verdoppelung der Wörter. Conduplicatio verborum. Cic.

Kétszerezni, -rezek, -rez; -rezem, -rezi: verdoppeln. Duplicare. Cic. Kétszerezni a' számot: die Zahl verdoppeln. Duplicare Numerum. Cic. Kétszerezni a' szót: sein Wort oft wiederholen. Fragmentare vocem. Gell. Kétszerezni fogják az ütleket, ha magadra nem fogsz vigyázni: man wird die Schläge verdoppeln, wo du dich nicht in Acht nimmst. Geminabit plagas, nisi caves. Ter.

Kétszerező, -ző-ek, -ét: ein Verdoppler, der was doppelt macht. Duplicator, oris, m. Tert.

Kétszer festett, adj. p. o. bár, sony: Zwirngemahl gefärbt, oder zweymahl gefärbt, oder zweyfach gefärbtes Tuch. Dibaphus Tyria, Te. Senec. Plin.

Kétszer gyerezna, =nának, -nát. mind kétszeltől fogva, -gyen, -gyetek: zum zweyten Mahl, so viel oder zottig ist. Amphimallum, i. n. Plin.

Kétszer háromas, adj. zweymahl dreyfach genommen. Biternatus, a, um. Gloss.

Kétszer házasúlt: zum zweyten Mahle mit einem andern sich Digamus, a, um. Grac. Hieron.

Kétszeri, adj. des Zweymahl gesponnen. Quod binis vicibus fit. Mind a kétszeri járásom, hasztalan volt: beyde meine Gänge waren umsonst. Utraque mea itio (ambulatio mea) fuit cassanea fuit. Ter.

Kétszer kaszálható, adj. p. o. két: zweymähdiges (zweymahl zu mähendes) Wiesen. Pratum bis caeduum, i. n. — quod solet bis anno caedi, secari, tondi. Colum.

Kétszer mázolott: adj. zweymahl gefärbt, gemischt, oder gestrichen. Dibaphus, a, um. Plin.

Kétszer napjában, adv. zweymahl des Tages, — in einem Tage. Bis die. Suet.

Kétszeres, auf Zweymahl. Ad duplas vices. Ter.

Kétszer-sült, -ültek, -ült. t. i. kenyér: zum Zweyback, zweymahl gebackenes Brod. Bis coctus panis, i, is, m. Dipyrus panis. Martin.

Kétszer színlett: l. kétszer festett:

Kétszeresen, adv. kétszer. Zweymahl. Duplo. Cic. kétszeresen nagyobb: doppelt grösser noch zweymahl so groß. Duplo major, altero tanto major. Cic. kétszeresen változás: doppelte Veränderung. Ingeminat clamor. Virg. kétszeresen nagyobb ez annálnál: dieses noch zweymahl so groß, als jenes. Hoc duplo majus est altero. vel altero tanto majus est. Cic.

Két-szeres, adj. doppelt. Duplex, a, um. Cic.

Két-színes kedni, -dem, -dik: zweyfärbig werden, zweyfärbig scheinen, -färbig scheinen, -färbig werden, -färbig stellen, -färbig machen, -färbig werden, -färbig stellen, -färbig machen, -färbig werden, -färbig stellen, -färbig mach

big: Bicolor, oris, o. Plin. 2. Két-színű jatszó, -mutató, hazug, gyavasz ember. Subj. Jó, jun. Jó, tanúság, tanusítás, tanusítvány, Adfallmutató. Fallax, acis, o. Cic. Simulator, oris, m. Cic. Hypocrita, ae, M. Suet. Két színű Keszkenő, vagy Kendő: Amphimallum. Vir duplex, icis, m. Prov. — utrëigne partium Fautor, oris, o. Dl Valódi, igazi.

Két-színűség, -gnek, -get: Simulatio, onis, f. Cic.

Két szó-tagos, adj. Két szó-tagú Subst. o. Szó: zweysylbigtes Wort. Vox duarum Syllabarum, oris f. — disyllaba. Tranq.

Kettè, adv. két-felé: entzwey, in zwey Theile, ohne Stücken. Bipartito, in duas partes, Cic. Majd kettè szakad a fejem a nagy lárma miatt: dass Haupt möchte mir entzwey Springen, wegen grossen Lärmen. Caput mihi fere dissilit ob nimium tumultum. Vrg.

Kettè-fürészelni valamit: etwas von einander sägen. Serra dividere aliquid. Serra aliquid Medium dividere. Suet.

Kettè-hasadni, -hasadok, -hasadt: von einander gespalten werden. Diffindor, findi. Diffindi. Cic.

Kettè-hasadtt: p. p. ág: zwey gespaltenes Ast. Diffissus ramus, i, m. Varr.

Kettè-hasítani, -hasítok, -hasít, -hasítom, -hasítya: zwey spalten. Diffindere. Cic. Kettè-hasitott. one. Parco, ta, a fejei: von Haupt

Vom Kopf in zwey gespaltten. Caput ei medium dissidit. Cato. Kövel kettè hasítani a tört et: den Hut an einem Stein entzwey stossen. Lapide pertundere ungulam. Colum.

Kettejével: zu zweyen. Per duos, -as, -a, -o.

Kettè-mérszeni, -mértem, -mértek, -mértél, -mérjen, -mértünk, -mértetek, -mérjenek, -mérj: ausmessen, abmessen. Dissecare Polit. — a zal, mit. — den Halm, — dimensum Culum. Nota. A' halma szal kettè mértetett. Die Zeit, so zwischen zwey Einschnitten verfliesst. Sectio culmi stramenti. Quinct.

Kettèn, plur. num. ettől: kettő: zwey. Duo, ae, o. Cic. Harman ütaztak egymásott, de végtére kettèn el-maradtak, vagy: kettő je el-maradt. Ihre zwey sind mit einander gemischt, aber zwey sind endlich zurück geblieben. Terni sunt simul Peregrinati, sed duo ad ultimum remanserunt. Liv. Mind a kettèn el-estek: alle beyde sind gefallen. Ambo ceciderunt. Suet. Kettèn birtak vele: mit Gewalt könnten zwey mit ihm nicht einen ringen. Nec duo poterant cum eo viribus quidquam efficere. Cic. Kettèn vóltunk nála: wir waren unser zwey bey ihm. Bini eramus apud eum. Cic. Jtak kettèn vóltunk, kik — wir waren unser zwey, die — Duo unica fuimus, qui — Cic.

Kettèn-kettèn, kettőnek-kettőnek, kettőt-kettőt: p. t. je zwey und zwey. Bini, ae, a. Cic. Kettèn-kettèn sétálnak: die gehen zwey und zwey. Bini et bini Spatiantur. Cic.

Kettènkint, adv.: páronkint: zwey und zwey, zwey weise. Bini, ae

a. Cic. p.o. járunak: die gro-
ßen Praxen weisen. Bini ambulant.
Cic.

Két-tenyérni, adj. p.o. szőlő:
zwey Hände breit. Bipalmaris, e.
c. bipalmis, e. c. Varr.

Kettő-osztani, -osztok, -osztt, -osztam,
osztatlya: két-felé-osztani: hal-
bieren, mitten durch theilen,
in zwey Hälfte theilen. Bipar-
tiri. Cic.

Kettő-oszthatatlan, adj. p.o. apró
por részetskéke: ein Pünnin,
Stäubchen. Atomus, i, f. et m.
Cic.

Kettő-repedni, -dek, ped. zwey-
theilen, zwey spalten. Discum-
pi. Cic.

Kettőszével, vagy párjával: zu
zwey. Per duo.

Két-testű, adj. zwey Leiber ha-
bend. Bicorpor, oris. n. Cic.

Kettő-szaggatni, -gatok, -gat,
-gatom, -gatlya: p.o. a' lán-
czot: die Ketten zerreissen.
Rumpere catenam, -vincula.
Cic.

Kettő-szakadni, -kadok, -kad:
entzwey springen. Dissilire.
virg. Majd kettő (két-felé)
szakad a' fejem, olly nagy
mellettem a' lárma: der Kopf
möchte mir entzwey springen,
so groß ist um mich
den Lärmen. Parce capiti
mihi dissilit, tam ingens
tumultus est penes me. Cic.

Kettő-szakasztani, -asztok, -asztt,
-asztom, -asztlya: entzwey reis-
sen. Discumpere. Ter. Kettő-
szakasztani a' barátság' kötelé-
sen Bund der Freundschaft zer-
reissen. Discumpere foedus ami-
citiæ. Ovid. Szakasztó-kettő a'
barátságot közöttök, és fizöze-
delmes tsedtel: zerreisst die Freund-
schaft unter ihnen, und sie fasst
überwunden. Divide, et vinces.

Kettő-szakasztani, -asztok, -asztt,
-asztom, -asztlya: entzwey reissen
zerreissen. Discumpere medi-
um aliquid. Plaut.

Kettő-szakasztás, -asztok, -asztt:
die Zerreissung. Diæresis,
is, ios, eos. f. Prann

Kettő-szakni, -szakok, -szakt, -szakt:
in Zertrennung gerathen. Di-
velli. Cic. El-szakt a' dio-
Nusz ist entzwey gerissen
gerathen.

Kettő-szegni, -szegek, -szegt, -szegem,
-szegi: valamit: etwas von ein-
ander schneiden. Discecare
aliquid. Cels.

Kettő-törni, -török, -tört, -törtem,
töri: valamit: etwas in
zwey brechen. Diffringere
aliquid. Plaut. — valaminek
a' lába-szárát: einem die
Beine zerbrechen. Crura
alicui diffringere. Plaut.

Kettő-vágni, -vágok, -vágt, -vágtam,
-vágja, entzwey schneiden.
Discecare, Plin. intercidere.
Plin. kettő-vágni a' beszé-
det. die Rede unterbrechen. Interrumpere col-
loquia. Cæs. kettő-vágni az
eret: die Ader entzwey schnei-
den. Intercidere venas. Plin.
kettő-vágni maga után a'
hidat: die Brücke hinter sich
ab brechen. Interrumpe-
re-, intercidere pontem a
tergo. Cic. kettő-vágni va-
lamit fejszével: etwas mit
dem Beile entzwey hauen.
Securi discindere, dividere
aliquid. Cic. valamit kö-
zépen kettő-vágni: etwas
zerschneiden, zerschneiden.
Intersecare aliquid. Stad.
ad Ster. Discumpere medi-
um aliquid. Plaut.

Kettő-választás, -asztok, -asztt:
die Zertheilung. Diæresis,
is, ios, eos. f. Prann

Kettő-válni, -válok, vált, válik:
in Zertrennung gerathen. Di-
velli. Cic. El-vált a' dio-
Nusz ist entzwey gerissen
gerathen.

998. k.
Nux diuisa est.

Két-tollú, adj: két-élü p. o. dárda. Bipennis, is, f. Virg.

Kettő, -e töncke, -öt: pl. ketten, poss. Ketteje: Zwenne, Zwo, Zwey. Duo, a, o. Cic. Hány az öca? R. kettő: wie viel Uhr ist es? R. zwey nach zwey. Quota est hora? R. secunda. hora audita est secunda. Hány óra múlt-el azonban? R. kettő: wie viel Stunde sind indessen vorgangen? R. zwo. Quot horae transierunt interea? R. duae. két fertály kettőre: zwey Viertel auf zwey. Secundus Quadrans pro secunda. kettőt ütött az óra: es hat zwey geschlagen. Hora audita est secunda. kettőt szeret ő: a' tele tálat tsinálja a' tele palatzkot: er liebt zwey Sachen, nämlich die wollüstige, und strenge. Duabus rebus delectatur, utpote plena patina, et lagena plena mero. Egygy dologból kettőt tsinálni: aus einer Sache zwey machen. Rem rem facere telam. Cic. Mind a' kettő itt volt, vagy, mind a' kettőten itt voltak: alle beyde od. alle Zwey waren hier. Uterque hic fuit. kettőt közül az egygyik —: einer von beyden, — der eine — der zwey. Uter. vestrum duorum. alteruter vestrum. Cic.

Kettő között-való, adj. közéjső: der Mittelste, der in der Mitten ist. Mediocrimus, a, um, mediocrumus, a, um. Plaut.

Kettőnek egygyike, adj: einer von beyden. Alteruter, a, um. alterius utrius. gen. Cic.

Kettőnkint, adv. Ketten-ketten, Paroonkint: Pärweise.

Kini, a, a. Cic. Kettőnkint járnak, mint a' szerzetes Barátok: sie gehen Paarweise, wie die Closter Mönche. Bini ambulant, prout Canobitae.

Kettő-nül-szolló, adj: p. o. szám: többes szám: die Zahl, so zwey zusammen macht. Dualis, e, g. Gram.

Kettős, adj. q. duplás, kétszeres: zweyfach, zweyfach. Duplex, icis, o. Cic. duplus, a, um. Cic. Kettős be fogni: két lovat be-fogni: zwey Pferde vorspannen. Bijugos jungere. Juet. kettősben járni: két lovon járni: auf zweyen Wägen zwey Pferden fahren. Biga, vel bimus vehi. rquis. Luer. bijugibus vehi. Claud. kettősben játszani: in Zwergen spielen. Binarium ludum ludere. Ter. kettősbe (két forcosra) venni: zwey gegen zwey nehmen. Duplicato numero. Plin. 2. kettős a' kártya közt: nur drey Binio, onis, m. A' kettőst vetni: a' két-fonet játszani: das Ganze aufspielen. Binionem ludere. Plaut. 3. A' kettős sök: ségi trillagzat: die Zwillinger, Castor und Pollux, himmlische Zwillinge im Thierkreyse. Gemini, orum, m. Cic. 4. kettős sök: egygy kapcsolat, ikrek: kettős gyermekek: die Zwillinger. Gemelli, orum, m. Gemini, orum, m. Cic.

Kettős arany, -nynak, -nyat: ein doppelt Cducaten. Binio aureus onis, ei, m. Plaut.

Kettős baj-viwás, -nak, -t: Lärd. kettős viadal.

Kettősben-való játék, -nak, -kot: ein Spiel im Zwergen. Ludus duorum hominum. i, m. Cic.

Kettős beszéd, -nek, -det: kettős

beszéllgetés: ein Gespräch, Unterredung zwischen Zweyen. Dialogus, i, m. Cic.

Kettős dí, -dinek, -dit: kettő között-való játék: ein Spiel in Zweyen. Lusus inter duos. Suet.

Kettős ditsőség, -gnek, -get: ein doppeltes, zweyfaches Ruhm. Duplicata Gloria, ae, f. Cic.

Kettősen, adv. doppelt. Duplicato. Plin. duplicirter. Cic. Kettősen adni-be az exámint: ein Schrift doppelt zustellen. In duplo porrigere scriptum. Dict.

Kettős erszény, -nynek, -nyt: ein doppeltes Behältniss. Duplarium, ii, n. Marcel.

Kettős fedél, -lnek, -delet: ein doppelt Dach. Tectum duplex, i, icis, n.

Kettős gyermek, -knek, -tet: iker, zwey Zwilling. Pecus Gemella, ae, f. Ovid.

Kettős gyermekek: ikrek, egy' hasiak, egygy hasból lettek: die Zwillinge. Gemini, orum, m. pl. Cic. Gemelli, orum, m. pl. Virg. Egygyiket a kettős gyermekek közül elvenni: einen von den Zwillingen hinwegnehmen. Alterum ex Geminis perdere. Ovid.

Kettős gyermeket szülni: Zwillinge gebähren. Geminum partum edere. Liv.

Kettős-gyermek' szülő, -önek, -ött: die Zwillinge gebährend, mit Zwillingen schwanger. Gemellipara, ae, f. Ovid.

Kettős hangzó t. i. betü: kettős hangú betü: ein Doppellautender Buchstab. Dyptongus, i, f. Gramm.

Kettőzés, -zések, -zést: die Verdoppelung, Verzweyfachung. Duplicatio, onis, f. Geminatio, onis, f. Cic.

Kettőzni, -zték, -zett: -zni vmit: etwas verdoppeln, zweyfältig machen. Duplicare. Cic. Geminare. Ovid.

Kettős jegy, -gynek, -gyet: az egen, az állatos Kereszt-körben: Kettősök: die Zwillinge. Castor und Pollux sind Zwillinge, ein Zwillingspaar. Gemini, orum, m. Cic.

Kettős (kétszeres) tatv dalommal, -lmat, -lt tatkodalom: ein mehrfältig Gespräch. Geminae inquisitiones, arum, f. Terent.

Kettős név, -névnek, -nevet: ein doppeltes Nahmen. Geminum Nomen, i, inis, n. Cic.

Kettős öröm, -mnek, -met: doppelte Freude. Duplex gaudium, i, ii, n. Cic.

Kettősödni, adj. Zwillingen. Gemellus, a, um. Ovid.

Kettős pont, -tnak, -tot: az így ábrán: ein gewisses Zeichen, so 2 Punkte neben einander stehen. Colon, i, n. duo puncta. Priscian.

Kettős sereg, -gnek, -get: ein doppeltes Legion, die Zwey Legionen in einer zusammen genommen. Gemella legio, ae, onis, f. Cas.

Kettős szám, -mnak, -mot, die Zahl Zwey. Dias, adis, f. Mart. Cap.

Kettös szövü, adj. tvslaved-, hamis szövü, -lelkü: dem nie fehlschest Tuch zu Fallacis animi. Cic.

Kettös szülött, tsack, -tet. Kettös magzat: dem Zwilling. Gemellus, i. m. Gemelli, orum. m. Cic. prates gemella. ae, f. Ovid

Kettös táska, -kának, -kát: nyakba vetö táska: ein Werkzeug, dem man auf den Achsel trägt, und vorn, und hinten eine Öffnung hat. Mantica, ae, f. Catull.

Kettös tsata, tának, -tát: l. Kettäs vádal.

Kettös út, -tnak, -tat: két-felé ágozó, -nyiló út: ein Scheide-Weg, da sich ein Weg in zwey Wege theilet. Bivium, ii, n. Horat. Kettös úttal (két úttal, két ízben, -tsatában -ozsoban, -izsombon) változtatva valla: zweymahl warten, ist lang ihm. Bis vicibus exam apud eam.

Kettös vádal, -tnak, -tt: Kettös-baj-vivás, kettös tsata, kettö között -való harts, tsata, vádat: zwey-einfall, zwey Zwang, Zwangs. Duellum, i, n. Cic. Va. kerit kettös vádatsa fel-hám.

Kettözés, -snek, -st: duplázás. die Verdoppelung. Duplicatio, onis, f. sel. Geminatio, onis sf. Cic.

Kettözni, -tözök, -töz; -tözöm, -tözi: zweyfältig machen, doppelt machen, so viel machen, so lang, so dick machen. Duplicare. Cic, Geminare. Ovid.

Kettözni, -tözöm, -tözik, p.o. a szemed: die Sache vor Augen, & duobus tria videt. Prov: Kettözik a szemem: das Gesicht betrügt mich, visus me fallit. Plin. Mindenek kettözneke a szemei

elött. - nur sinst den Zimmerleuten Tuch zeigen an. Pro duobus tria videt. Prov.

Kettözött, adj. Verzelt. Duplex, icis, o. Cic. duplus, a, um. Cic.

Kettözteté, -snek, -st: die Verdoppelung, Duplicatio, onis, f. Cic. Geminatio, onis, f. Ovid.

Kettöztetni, -tetek, -tet; -tetem tetö: kettöztetni, kettözni, kettözgetni, zweyfältig machen. Duplicare, Cic. Geminare. Ovid. Hogy el-hitessen valakivel valamit, kettözteti a bizonyt: mit Betheurungen sich Zeugen muß, um seinen Leuten Glauben zu machen. Ut fidem dicto bona adjurata Deorum Testificatione gnisq; Creditur, Juvem testificem Semel iterumque juvat. Cic.

Kettöztetett: partic. zweyfältig Duplicatus, a, um. Cic. Kettöztetett eszö: ein zweyfältig Zweifelter. Vices duplicatae, arum, f. Cic. Kettöztetett szók: zweyfältige Worter. Gemmata verba, orum, n. Cic.

Két tsatában: adv. zweymahl. Altarnis vicibus, bus, bis, duabus vicibus: Hor.

Két tutzat, -tnak, -tot; p.o. Kés: Zwey ding. Duo [illegible] tzat Ministros. Duae duodecades Cultrorum.

Két-ujnyi, adj. p.o. széles: zwey Fingersdick, [illegible] oder breit. Duos digitos latus, a, um. Claud.

Két-úttal, adv. Zweymahl: Bis, duabus vicibus. Hor. változtatva: wenn ich bey ihm. Tuigad eum.

Két-üléssü adj. p.o. p.o. Dadinum
Zwey sitzige Brust. Stammum
bis ellium. i, n. Varr.

Két-végü, adj. Zwey Endig. Duos
fines habens. ntis, c.

Két világ' közi, -ineck, -it. Der Raum
zwischen zwey Welten. Inter-
mundium, ü, n. Cic.

Két vízneck egymás ba-való sza-
kadása, -sának, -sát: Ein Zu-
sammenfluss Zweyer Flüsse.
Confluens, ntis, m. Plin.

Kétze, -éneck, -ét: Kälb' negne: ein
neun Amt der Stutyen. Species
abigna Aetium.

Kétzegni, -gek, -teg.: dötrögni,
vatrogni, à fogakrul Mondu-
tile: Klirzgrun. Dentibus cre-
pitare. Plaut. Öszve kétzeg
(összeteg, katrog, vatrog) az
álla (à kinek den Kefzket):
Der Zinn Klirzgrat ihm. Men-
tum ei contremiscit. Cic.

Kétzeje, -jének, -jét: Kétzel, ke-
tzelye, kétzelyö: Mäßi ve-
rlong asszonyi kuka. ein
Kübel Kind, für Frauenzim-
mer, ein Dünnes Zimmer
Kind für Frauenzimmer.
Linteum Suspiratum, ei, ri. n.
Plant. Thoracistrum, i, n. Bibl.

Kétzel, — . -ének, -t: L. Kétzeje.

Kétzele, — je -ének, -ét, kétzely,
kétzö, asszonyi kuka: Kü-
belchen. Praecinctorium, ü, n.
Vitr. Subligaculum, i, n. vel
Subligar, aris, n. Martial.

Kétzelye, -lyének, -lyét: L. Kétzeje.

Kétzélni, -ztzélek, -ztzél: Jätzadoz-
ni, tzitzázni, zirpen. Ungeär-
dözni: Zürpfen, lüstig spinnen.
Lusitare. Plaut. Sal-
titare. Quinct.

Kétzelyö, -öneck, -öt. L. Kétzeje.

Két zsoldos, adj. Zwey zsoldos ka-

pó-, két zsoldos p.o. Katonas
Soldat, der wegen seiner Alb
besonderen Sold bekommt. Dupli-
ris Miles, itis, m. Macrob.

Két zsoldos adj. 1. Két
kévánás, és a' többi: l. asd
nás, és a' t.

Kéve, -vének, -vét: Ein Gar-
be. Manipulus, i, m. Virg.
Buza kéve, gabona kéve:
eine Weitzen- oder Getrai
be: Manipulus- merces fa-
tici- frumenti. i, m, tis, f.
Virg. Egy egy kéve nád:
ein Bund Rohr. Fascis arun-
dinum, is, m. Col. Egy egy
kéve szalma, szúr: ein
Bund Stroh. Fascis stramen-
torum. Cas. Egy egy kévo ve-
szö, ~~vásza, öszve vagdalt~~
~~vagdalda kötött ág-berg:~~
ein Bund Reisser. Fascis
virgultorum. Caes. Szúre
való kéve, közle, öszve-
vagdalt, v. nya-
lábba kötött ág-berg: ein
Bund Reisig zum
Verbrennen. Foenlaxis
fascis Varr. Kévébe kötni
a' le-aratott Gabonát: Das
abgemähete Getraide
binden. Feruges demessas
in Manipulos ligare Colum.
Plin.

Kévébe kötve: adv. Bündweise:
Fasciatim, Quinct.

~~Kéve kötö, -neck, -tt. -tem~~

Kéve-kötél, -tnek, -telet: Das
Garbenband, die Strohbinde:
Napsuca, ae, f. Fest. Stra-
mentum vinculum Mergitum.
Varr.

Kéve-kötök, -knek, -ket.: Kéve-
kek: die Garben bindere: Mer-
gites ligantes, tis, m. A' kéve
kötök (Kepecskek) meg-aldud

899. k.
tak a'ts éppolest: Die Geschwo-
rene haben das Urtheil
gefället. fis ausgefällt.
Sententiam ii, qui mec
gites tigarunt, pacti sunt, Max
til- decidercunt de testuccatio
ne. Vacc.

Kevély, adj. büszke, dölfös, fel-fu-
valkodott, fennyen lökö, gögös,
hegyke, Maga-hitt, negédes,
hyalka, v. á-tartó: Hochmü-
thig, Hochmüthig, Stolz. Arro-
gans, ntis, c. Cic. Elatus In-
perbia, a, um. Cic. inflatus
animi. Liv. insolens, ntis, c.
Tac. Superbus, a, um. Horat.
)(Alázatos v. Kevély beszéd:
hochmüthige Rede. Inflа-
tus sermo, i, nis, m. Cic. Ora-
tio turgida, onis, e, f. Cic.
Kevély ember: ein Hochmü-
thiger Mensch. Homo sublati
animi. Ter. Vir altivocs spi-
ritus gerens. Cic. A' gyöze-
delem tegnapten is kevély
szokott lenni: ihr Sieg ist
übermüthig, und Stolz. Vi-
ctoria insolens, et superba
est. Tacit. Gyülölöm a' ke-
vélyeket: ich hasse die hoch-
müthige Leute. Odi superc-
bos, et arrogantes. Cic. Igen
kevély, nem bizonyt sich hoch-
müthig. Nimis superbum
se praebet: Cic. Nem kevély:
nem ist nicht stolz. Superbia
non cadit in eum. Cuct. Oly
kevély, mintha mind a dió-
fáig az övé volna: so hoch-
müthig als wenn Ihm alles
Arrogans est, tanquam si ar-
borum olympum abstulerit.
Prov. A' kevély, mint az olaj,
felyül úsz: Mündecken, fenn-
hüpfen, mündeck selen Gatt:
ihre Hochmüthige, wie das Oel
über alles gesetzet, so
will über alles hinausgehen.

wie das Oel über alle Flüs-
sigkeiten gesetzet, so
will der Hochmüthige über
allen hinausgehen, und allein
überbleiben. Quemad modum
oleum omnibus liquoribus
superenatat, ita fastuosus
super alios emerge-
re vult. A' pénz kevélyeb-
bé teszi ötet: das Geld macht
ihn stolzer. Pecunia facit
eum superbiorem. Cic. A'
kevély szánakozásra méltó:
der Hochmüthige ist zu bedau-
ren. Superbus commisera-
tione dignus est. Cic. Kevély
szavakat: hoch, hochmüthige
Worte. Inflata verba. Cic.
Vitéz' kevélyei: die hochmü-
thige Sitten in dem Volke:
Fastuosum genus huma-
num. Cic.
Kevélyebben, adv. p. o. ihoch-
müthiger gesinnet. Inflatius scribere. Cic.
Kevélyedni, -dem, -dett: stolz
werden. Superbum fieri.
Cic.
Kevélyen, adv. büszkén, hegy-
kén, negédesen: hochmü-
thig, stolzlich. Arrogan-
Cic. elate, Cic. fastuose. Plaut
insolenter. Cic. superbe.
Cuect. tumide. Sen.
)(Alázatosan, ittendö ke-
lyen, Mértékletesen. Ke-
vélyen beszélni: hochmü-
thig und stolzem Elate dicere,
Cic, -loqui. Cic. kevélyen
felelni: hochmüthig antwor-
ten. Superbe responsum
reddere. Liv. Kevélyen
(nagy fenegal) jö dögele
lömbe: wie Ihm mit
hochmüthig und stolzig
lich umzugehen. Cum
ingenti fastu venit mi-
hi obviam. &c.

vélyen Lépstel: nn tritt stolzig nünster. Superbe te infert. Plaut. Kevélyen meg-szollitani valakit: ni" nen sostmütig ansprechen. Aliquem superbius appellare. Cic. Kevélyen vente az ajtót: nn gestig sostmütig an die Thüren. Insolenter protervè foribus ferit ianuam. Enn. ap. Non.

Kevélyen ejtett mondás, -szak, -st: sostmütig gesagt. Superbe dictum. Lucret.

Kevélyen szollás, -szak, -st: nn stolzer, sostmütiger Rede. Arrogans sermo, onis, m. Cic. Superbiloquentia, ae, f. Cic.

Kevélyé tenni, -tettem, -tek, -tél, -tem, -tétek, -ték: stolz machen. Superbificare.

Kevélyes-kedő: adj. nin wenig stolz. Subarrogans, antis, a.

Kevélyitő adj. p. o. Szerencse. Ins sostmütig machendes Glück. Elatum -, insolentem -, superbum faciens fortuna.

Kevélység, adj. finnyás, válogató: sastidig im Essen und Trinken. Delicatus, a, um, Cic. fastidiosus, a, um, Auct. ad Heren.

Kevélykedés, -szek, -st: ein Stolzir, ung. Fastuosa elatio, onis, f. Cic. Istadad kevélykedés: tu" dománnyal-való kivalkodás, és negédes diszlekedés: Luxus ins Gutlassen, in sein Sich nach ihrer Wissenschaft wasche nin bil" den, oder sein nd Verfahren sa" ben. Pedantismus, i, m.

Kevélykedni, -dem, -dék: wa" gat el- bizni: sostäntig sein, sich nis etwas einbilden, stol"

zieren. Gestas exigere. Ins efferre se. tic. - animos. Superbire. Ovid.)(Magát me" alázni, - mérsékelni. Jó sze" rentsjében kevélykedni: in sinnm Glücke übermünstig sein. Rebus secundis luxuriare. Ovid. Superbum se praebere in fortuna sua. Cic. Nemes szivével kevélykedik: sein Adelstand macht ihn stolz. Imagine gestit: Cic. Penzében ke" vélykedik: nn ist ins Geld übermünstig. In pecunia est insolens. Cic. Tiszta természetében kevélykedik: nn ist stolz auf seinen gnten Gnstand, auf seine Vernünft. Superbit forma. Ovid.

Kevélykedő, adj. - Penzében kevélykedő: sostäntig wegen sein Geld. Superbus pecunia. Hor. Istadomány ban kevélykedő: stolz ins seiner nnwissenden Wissenschaft. Inflatus inscitiae scientia. Varro.

Kevélyked, ik, ett, -kedjen: sich stolz, nmütig, nbescheiden, nbillig gegen Andere betragen. Inflatus ac tumidus (animus) animus. Cic.

Kevélység, -szeke, -get: Stolz, keség, fenn-kéjázás, fennyen ka-tartás, gög, hö" készség, negéd, negedség, ne" gédesség: stolzer Hochmüt, ein Hoffart, ein Stolz, ar" rogantia, ae, f. Cic. fastus, us, m. Varr. insolentia, ae, f. superbia, ae, f. Cic. Na" zalóság, meg- atázat. Dö" gály os kevélység: ein aufge" blasener Stolz. Vana animi elatio, onis, f. Cic. Dölös

Ket

Kér

Kevélység: ein übermuthiges Stolz. Fastuosa animi elatio, ónis, f. Cic. Egig ágaskodó Kevélység: ein Stolz, der sich bis an den Himmel erheben will. Fastus sidera vertice fecions. Virg. Eszélytől-való Kevélység: ein unvernünftiger Hochmuth. Irrationalis fastus. is, m. ein Sein.

Igen szédítő Kevélység: ein ganz rasender Stolz, unmäßiger Hochmuth. Insana superbia. Tertull. Fellyebbező Kevélység: Fellyebb igyekvő, nagyra vágyó [illegible] büszeség: Hoch fliegender Stolz. Arrogans superbia. Cic. Királyos Kevélység: ein Königlicher Stolz, ein Hochmuth. Regnatus, atis, f. Ter. Magát-tisztelő Kevélység: ein sich selbst ehrender Hochmuth. Elata insolentia. Cic. Nagy Kevélység: ein großer Stolz. Grande superciliu-um. ii, n. n. Cic. Szivedhetetlen Kevélység: unerträglicher Hochmuth. Intolerabilis fastus. Tacit. Tigris (Oroszlány, szút) Kevélység: wüthender Stolz. Proclamata superbia. Cic. Szudar Kevélység: ein bettel Stolz. Fastus cum egestate conjunctus. A' Kevélység csitulás: Hochmuth zu stillen, ist eine Thorheit. Stultitia est superbum esse. Tertull. A' Kevélység fenn-héjár: ein Hochmuth strebt auf seinen Gipfel. Fastus altiora meditatur. Suet. A' Kevélység a' bőlcseket-is földhez veri, -nyomja, le-tiporja, le-gyalázza, meg-alázza: ein Hochmuth stürzt auch den Wei-

Kevélység: ein übermüthiger Stolz. Fastuosa animi elatio, ónis, f. Cic. Egig ágaskodó Kevélység: ein Stolz, der sich bis an den Himmel erheben will. Fastus sidera vertice fecions. Virg. Eszélytől-való Kevélység: ein unvernünftiger Hochmuth. Irrationalis fastus. is, m. ein Sein.

Igen szédítő Kevélység: ein ganz rasender Stolz, unmäßiger Hochmuth. Insana superbia. Tertull. Fellyebbező Kevélység: Fellyebb igyekvő, nagyra vágyó [illegible] büszeség: Hoch fliegender Stolz. Arrogans superbia. Cic. Királyos Kevélység: ein Königlicher Stolz, ein Hochmuth. Regnatus, atis, f. Ter. Magát-tisztelő Kevélység: ein sich selbst ehrender Hochmuth. Elata insolentia. Cic. Nagy Kevélység: ein großer Stolz. Grande superciliu-um. ii, n. n. Cic. Szivedhetetlen Kevélység: unerträglicher Hochmuth. Intolerabilis fastus. Tacit. Tigris (Oroszlány, szút) Kevélység: wüthender Stolz. Proclamata superbia. Cic. Szudar Kevélység: ein bettel Stolz. Fastus cum egestate conjunctus. A' Kevélység csitulás: Hochmuth zu stillen, ist eine Thorheit. Stultitia est superbum esse. Tertull. A' Kevélység fenn-héjár: ein Hochmuth strebt auf seinen Gipfel. Fastus altiora meditatur. Suet. A' Kevélység a' bőlcseket-is földhez veri, -nyomja, le-tiporja, le-gyalázza, meg-alázza: ein Hochmuth stürzt auch den Wei-

Sapientem etiam sapientem deprimit. Cic.

Minden bűnben közös a Kevélység: die Hoffart ist an allen Lastern Theil haftig. Superbia omnis sceleris est consors. A' Kevélység meg-tiltja mithya észét az embernek: ein Stolz macht den Menschen thöricht. Superbia fatuum reddit hominem. Cic. ein Hochmuth öffnet ein Gnoßmüthig Ende nach. Superbia imitatur Magnitudinem animi. Cic. A' Kevélység nem jár magán, többed magával társaltatik, a többi vétkek mint szolgái, urának járnak, hattagnak: ein Stolz geht nicht allein, alle Unsittsamkeiten begleiten ihn zugleich. Ambitio, (Fastus) et superbia unguam sola sunt, omnia vitia concomitantur. Lucret. Ezt ennem Kevélységből tselekedtem. Das Lob ist nicht aus Hochmuth gethan. Hoc ego non superbia feci. Cic. Aggyd alább a Kevélységben. Laß den Stolz fahren. Pone superciliu-m, remitte spiritus. Cic. Annyira terjedt a Kevélysége, hogy — Eo insolentiæ processit, ut — Cic. Ahelyt ne adgyd a Kevélységnek: allen Stolz nicht Platz, Halbraum. Ne dederis superbiæ. abjice superbiam. Plaut. ponere superbiam. Flocat. A' Kevélységet félre tenni: die Hoffart ablegen. abjicere, ponere superbiam. Hor. Gyülölöm, nem szenvedhetem a Kevélységet: ich kann die Aufgeblasenheit der Leute nicht ausstehen. Odi superbiam hominum. Cic. Fastum alicujus ferre non possum. Curt.

kevesül a' kevélységet: Plin. In vir Hoffart. Fuge superbiam. Cic. Valaki kevélységet le-nyomni: minus stolz machen. Scelere se adstringere. Cic. Nem akarok a' dologba kevereddni: ich will mich in die Sachen nicht mischen, oder einmischen. Se me in negotium istud mittere. Cic. Vak szemet kevereddni a' dologba: blinzlen in die Sache. Temere se rei alicui immiscere. Liv. Harcba kevereddni: in den streit treten. Bellum occupare. Curt. Bello allig. Rossz hírbe kevereddett: rossz hirr tämadott: nur stark in einem, schlimmen Ruhm stehen. Mala fama tamen est adeptus, s. mala fama. Tacit. Kevereddni: Detrahere invidiae. Dannum Contrahere. Cic. Madár tsőrbe kevereddett, meg-fogodott: der Vogel ist in den Vogelheerd geblieben. Avis in vi. sco illaqueata est. Cic. Pörbe kevereddni: in Process tretten, wickelt werden. Litibus implicari. Cic. Nagyon a' pörbe kevereddtek: zu sind sehr tief in den Process wickelt: In medias litium aleas ruere. Plaut. Szóba kevereddni: über Sachen in Mäuler kommen. In ora hominum venire. Horat. In sermone omnium versari. Cic. Még itt-jön kerczában kevereddett azon vétkek be: noch hat sich bey seinem unbeständigen Alter in seine Jugendjahre neue Laster wickelt. His se imporvida aetate erratis irretivit. Cic.

Kevélység szívü, adj. von Stolzem Gemüth. Elati cordis, -animi. Cic.

Kevélyül, adv. Stolziglich. Fastuose. Plaut. Superbe. Lucret.

Kevereddett, partic. von wickelt, Implicitus, involutus, a, um. Cic. Halóba kevereddett p. o. vad: von in Garn gewickelt Wildpret. Fera retibus irretita, a, f. Cic. Rossz hírbe nem kevereddett: unbescholten. Infamiae labe nulla adspersus, bona nota, integra fama est. Tacit. Pörbe kevereddett: in Process gewickelt. Litibus implicitus, a, um. Horat.

Kevereszdni, -dem, -dik: vermischen, sich einlassen. Immiscere, Liv. intricari. Cic. involvi. Ovid. Adósságba kevereszdni, esni, bukni: sich in Schulden stecken. In aes alienum incidere. Cic. esse in aere alieno, esse obaeratum. Liv. Nagy adósságba kevereszdett, kevereszkedett: sehr tief in Schulden gerathen, stark mit Schulden beschwert. In magnum aes alienum incidit. Cic. Bele tekerészdni: in Dinge

Keveréknek, elegyes valami: utrum? commixtum quid. Sextus naturalis keveréke, malátza, modalitás: genus? Sextum fructuum. Permixtum fabulum porcorum. Keverék: keverett czerog, sag: die Mischung, mixtur, mixtum. Arzney. Mistura, ae, f. Varr. Mistura, ae, f. Plin. medicamen permistum, mixtio. Cels. 2. adj. Keverék beszéd: mixtus sermo. Oratio confusa, perturbata, atque permixta. ortus, a, um, f. Cic. Keverék rajzolat: die Figurenmischung. Ex quibus aliquid constat, compositum est, quae rem continent.

Keveres, -sneke, -st: 1. Kavarás: das Umrühren. das Rühren, die Rührung. Vexatio, onis, f. Plin. Agitatio, onis, f. Cic. 2. Másodiknapi szántás, Foregatás, Föröngy szántás, szántás-beli keveres: das Ackern zum zweyten Mahle, das andere Umackern nimmt Jahres, das Wenden. Iteratio, onis, f. Colum. 3. egyveléres: die Mischung. Mistio, onis, f. Pallad.

Keveregetni, -getek, -get; -getem, -geti: 1. foregatni, tsavaregatni p. o. a tsáklant: den Mensch umrühren. Jemanden schwenken, schwingen. Clavam cruciatam agitare, vibrare. Cic. 2. kavarni: oft mischen. Coagitare. Marc. Emp.

Keverészteni, -részték, -részt; -részlem, -részti: hábortani, zavarcitani: beunruhigen, stören. Inquietare, Cic. disturbare. Cic. turbulentare. Apul.

Keverni, -vertem, -vert; -vertem, -verni: mischen, umrühren.

Miscere, Plin. permiscere. Cic. magát más dolgába keverni: aëtani, avatni, elegyíteni: sich in die Sachen Jemandes mischen. se alienae rei immiscere. Cic. tud sich in mindenbe keverni. Ad omnia se ingerere. Sallust. Omnium rerum se ingerere. Sallust. Qui se plurimis rebus admiscet, raro habet tranquillum otium. Terent.

2. Keverni (barátságot) a' békességet: den Frieden stören. Pacem turbare. Liv.

3. Új adósságba keverte (ejtette, elegyítette) magát: sie hat sich mit neuen Schulden verwickelt. se novis nominibus implicuit. Cic. Ételekor ö egyéb. Mescit teverest a beszédközé: sie hat von einem Orte zum andern Lärm mit einer Lüge gemischt. Huic loco fabulam inseruit. Liv. Je tselekedgyél a' mit akarsz, tsak engem a' dologgba ne keverj: thue was du willst, nur mengen mich nicht mit ein: Ita tu istaec tua misceto, ne me admisceas. Terent. Méregot keverni az ételbe: Gift unter Jemandes Speise mischen. Venenum commiscere cibo. Senec. Mindent egybe keverni: alles durcheinander mischen. Omnia permiscere. Cic. Jumenis miscere. Vetlej. Tót Deák szót keverni a' beszédközé: bunt Lateinisch durcheinander mischen. Plerique sermone latino interjecto. Tacit. A' Görögöt a' Deák szók közé keverni: Griechisch unter das Lateinische mischen. Graeca Ver-

bis Latinis miscere. Hor. Magát valami gonoszságba keverni: sich in was Unbilliges mit einlassen. Se sceleri alicui miscere. Treg. Tux. Stadba keverni a kenttelet: ein Volk mit in den Krieg verwickeln. Gentem bello illigare. Liv. Az igazság köré hazugságot keverni: falschen Klingen unter die Waffen mit einmengen. Vera falsa inserere. Cic. Ki magát a teorsa köré keverni; magát a disznótól: sich zwischen Klingen mischen, sich vor die Schweine. Conditus in palea, a stupido comeditur asello. Prov. Mirbe esik kever: ein mischen Haller im häufen. Mischel admisceat. Mischel le temperat. Auson. Acres ital kevereni: ein Anzeigen Trunk mischen, und beimischen. Potionem medicam miscere, parare. Cic. Sárba keverni magát: sich im Koth wälzen, und mit Kalbigrau sich überziehen. Terga dare de luto. Plin. Valakit sárba keverni: einen in den Koth werfen, oder Mäulen. Mittere aliquem in sterquilinis. Quint. Ezen vétekbe is keveret engemet: zu dem Gemeinen hat er sich selbst gethan. In hanc exercem ille me induxit. Cic. Keverni (emelygetni, emelyitni) p. o a' gyomrot: Ekelheiten verursachen. Fastidium parere. Plin. Nauseam facere. Cic. Stomachum commovere. Cic. Gyomrommat keveri a' beszédgye: seinen Kopf mit den Worten aufstreiben. Sermo ejus mihi nauseam affert. Parit Plin.

Gyz jatszik a' szerencsés

és keveri (forgatja) a' halandók dolgát: Es spielt des Glück, und mischt die Dinge der Menschen. Ita ludit, et miscet res humanas. Horat. A' tömösztetnek kezdik keveri: nur brauchet die Ordnung der Natur. Miscet et turbat ordinem naturae. Cic. A' dologba keveni (tejteni, borni) valakit: einen in Händel verwickeln. Aliquem in stricturn facere. Cic. A' disputaton mod mindent betsteleni sigbe kever: die einem Lündigen Amt brauchliche Art betrachtet alles. Inveteratus agendi modus, detorquet omnia. Suet. Betsteleni sigbe kevereni valakit: einen eine Person anfangen Dedecorare aliquem. Cic. Bürbe kevereni valakit: jemanden ins Lächerliche machen Ridiculum affingere aliquem, deridere, irridere quemquam. Tibull. Valakit galyibába kevereni: einen in Verdacht bringen. Negotium facessere alicui. Cic. Valakit gyalázatba kevereni: kerülni, bozni: einen eine Person, in Verachtung und Person zu führen. Contumeliam, convicium alicui facere. Ignominia aliquem afficere. Cic. Infamiam alicui inurere. Cic. Valakit gyalázatba kevereni: einen in Verdacht bringen. Aliquem in suspicionem adducere. Cic. — in suspicione ponere. Cic. Magát gyilkossághoz kevereni: sich Mordthat beygesellen, sich damit beflecken. Obstringere se parricidio. Cic. Parricidio se ingerere. Cic. Gyülölségbe kevereni magát: sich verhasst machen, in Hass gerathen. In Odium venire.

Cic. odium suscipere. Cic.
valakit hadakozásba keverni: Roszszat kúrbe keverni valakit: jemanden in üble Nachrede bringen, einen bösen Leumund machen. Infamare aliquem. Quinct.
Nagy kísértetbe keverte hozta, ejtette magát: nagyon meg-gyalázta, -alatsonyitotta, kísértetbe magát: nagyon sich sehr einem Gespött aussetzen. Famam suam diminuit. Cic. deprecatus: Cic. A habzó tengerbe kever: das verwandelt Alles in Wind und Wasser. Ventus omnia vasto involvit incendio. Sall.
Valakit szörnyü veszedelembe keverni: jemanden in die entsetzlichste Gefahren verwickeln, stürzen. Aliquem in horribilem periculum adducere. Cic.
Valakit vétekbe keverni: jemanden in einen bösen That verwickeln. Aliquem in scelus inducere. Cic.
7. keverni (kavarni) á kásat: den Teig umrühren. Pultes (pulmentum) tudienda versare. Cic.
8. A' szerencsét forgatta) ötet: das Glück hat ihn zum Spielwerk gemacht. — in ludibrio habuit.

Fortuna eum depressit. Cic.
9. Kelepcébe keverni (megejteni, törbe kerítteni) valakit: jemanden in die Falle gehörig verwickeln. Aliquem illaqueare. Cic. — irretitum tenere. Cic.
10. Valakinek vérebe keverni gyilkos kezét: act meg-ölnak vivát tö-éntem! Die Hände in mit dem Blute eines Andern besudeln. Sanguine alicujus manus suas polluere. Cic. Nep.
A' fegyvert vérbe keverni: das Schwerdt mit Blute sättigen, benetzen. Ensem cruore expiare. Tib.
11. szőlőt keverni: másodszor kapálni: den Wein zweimal umgraben. Vites repastinare, Plin. keverni á szántott földet: azt forgatni, másodszor szántani; görögül vertere: das Feld zweimal umackern. Repastinare agrum. Plin.
12. Maga magát keverni bajba: sich selbst in Angst und Besorgniss setzen. Sollicitudines ipse sibi struit. Cic.
Bajba keverni valakit, neki bajt okozni, szerezni: Jemanden in Angst setzen. Sollicitudinem alicui adferre. Cic. Molestia afficere aliquem. Cic.
Valakit gondba keverni: einen ängstlich machen. Anxium aliquem habere, facere. Valakit kárba keverni: einen Schaden zufügen. Damnum dare alicui. Ter.
Mintha kést keverne ennek a gyomromban, ha hallanom kell ötet: Mir ist, wenn Jemand

vmzsko fesnüek fiss in mir ümgo Ersseren, wenn ich sie vnsern Sören. Verba eius gravia sunt auribus meis. Curt. — Me vehementer mordent. Cic.

13. Valaki nek embereket, mül keverni (sceregetni) a' betsületeit: mesh nimes sem ünsöpsik tovesbtan. Alienum jus honori insulse velisi" Cari: Cic. Fájlalom, sajnosan vesseni, hogy igy kevesit kivemet, nevemet: nes gesmerezni nich, sem mint mein minn Gütin Rufinum so kavalitzni. Dolet mihi, quod honor meus tanto ex ludatur. Cic.

14. Szöba keverni (megszölni, keisebbitni) valakit: semmivel tovesbb Elhesni. Famam alicujus laedere, infamare sermone falso. Cic. 15. Magát vetekbe keverni; vitteső tenni: vsh mit Lyftnen trefnichten. Vitiis se contaminare. Cic.

Keverö, adj: ahon ke mi sest, -mennyit. Miscens, ntis, c. Plin. Egyg gyessig keverö, kéborgató: ahon finig Eszt Pösztor. Incubator Concordiae. Tacit.

Keverödni, l. Keveredni.
Keverödzeni l. Keveredni.
Keverö-fa, -fának, -fát: ein Rührstangen. Pertica servi ens verfationi. c. ntis, f.

Keverett, adj. elegyitett, gemengt, gemischt. Mixtus, a, um. Lucr. vide Keveret extra: im Gesichten mit Blut begesmiert. Facies cruore oblita. Tacit. Keveret föld: umgeackertes Land. Pastinatum

in. sil. solum. Colum.

Keveretl (föveny et elegyitett) Mörtel: Sand Mörtel: mit Sand vermengter und abgelöschter Kalk. Materia ex calce et arena. c, f.

Keverett: untermischt. Promiscuus, a, um. Gell.

Keverett, -ttnek, -ttet: elegyes gabona: Gemischtes Getraid. Mixtum frumentum, i, n. Varr.

Keverett, -ttnek, -ttet: Malátza Mosléke, Seretsnek-való Keverékre: l. Keverék:

Keverve. adv. Gemischt. Mixtim, Lucr. Promiscue. Cic.

Kevés, -snek, -sebb, keveseb. Wes Wenniger, Modicus, a, um. Real lex. JC Sot, pt. Sokan. Egyet kevesebb: um nich wenigers. Uno minus. Cic. Selnél kevesebb: um das Zehfte wenigers. Decimo minus. Varr. Kevesebb a' semminél: Wenigers als Nichts. Minus nihilo. Cic. Sokkal kevesebb: um viel Wenigers. Multo minus. Cic. Több vagy kevesebb egy' taltsenál: Mehr oder ab um einen Fehlen. Plus vel minus uno Talento, nummo uno imperari alt. Valamivel kevesebb: um etwas Wenigers. Paulo minus. Cic. Három szapponal kevesebbet tenki sem adott: Wenigers als 3 Medimnos hat niemand gegeben. Minus tribus Medimnis nemo dedit. Cic. A mi kevesebb volt, el-fogyott: was Wenigers, was gemangelt hat, ist aufgegangen angangen. Parcum, quod labori consumtum est. Egyet kevesel alunni: um

wenig schlafen. Exiguum dor-
mire. Cic. A'mi egyszerre kevés,
másnak sok: was einem Wenig
ist, das scheint dem andern
viel zu sagen. Quod uni pa-
rum est, hoc alteri nimium
videtur. Cic. kevéset ésik: ne
ész pazarlásban is. Parce
cus in edificando. Cic. szóval
legyél, ésszel kevéset: Gra-
wäsest genug, allein gros
wenig Klugens? Exigentiae
satis, sapientiae parcum. Sall.
Azzal ö kevéset gondol: nur
bekümmert sich wenig dar-
um. Odit ille modicum cu-
rat. Plaut. Parvi facit, dum
cit. Cic. kevesét hajtok reá:
ich achte ihn nicht. Parcum cum
cuco. Cic. kevéset igyál valak
kicüt: zu sparsam trink einen
schmutzig. Parcius de aligno
scribere. Cic. A'fából ö keve-
set szóllott: man hat die Bäche
nur mit wenigen benützt.
Paucis rem attigit. Plaut. ke-
vésbe akarok veled szóllani:
ich will nur wenig Worte
mit dir sprechen. Paucis te
volo. Ter. Sokat igér, kevé-
set ád: wer viel verspricht thut,
und giebt wenig. Leonis lo-
co murem ostendit. Prov.
Kevesett tud: nur kurz antwor-
wenigen, spricht nur abgemes
gebrochen. Leviter eruditus.
Inet. Vácz egygy kevésbet, egy
kevésbecsig: Werde nur wie-
nig. Expecta parumper. Cic.
kevésnek akajtom: álétom,
ételem, vélem: ich halte nur
für wenig geringes. Par-
vum puto. Plin. Egy' kevés-
set az után: nicht lange nach-
her. Exigue post. Cic. post
non multo. Nep. kevesebb
ebbé: nur wenig kürzer, zu-
tigue Paulo citius, — maturius. Cas.
kevésszel ez előtt: nicht lange

von diesem Modico ante. Aspas.
kevésset be ezni, megelégedni:
mit wenigem sich begnügen.
Paululo contentum esse. Ter.
A'ki kevésset megnem elég-
szik, az sokat nem érdemel:
der das wenige nicht acht,
nur ist des mehre nicht werth.
Qui modico non contentatur,
non meretur, ut plus ei con-
feratur. Prov. Parcum servan-
bis, donec majora para-
bis. Prov. kevéssel sokat
mondani: sonto fan szollani
valami sokat: mit wenig
Worten etwas bedeu-
ten, kurzen Begriff
begreiflichen. Breviter, et
argute dicere. Cic. Multa
paucis complecti. Cic. Va-
lami kevéssel több kifej-
lent akarnunkál: etwas
mehr als Zweinzig Pfund
Gold. Auri pondo viginti
paulo amplius. Cic.
Adj. kevés barátt vagy-
nak: nur sehr wenig gu-
te Freunde, — ist Ehrsüch-
tig an guten Freunden.
Inops ab amicis. Cic. A'
kevés beszéd tetszes, és több
bet vészer: mit wenig Wor-
ten richtet man mehr aus.
Paucis verbis multum exe-
qui. Prov. kevesebb volt
más az ellenség: ein Feind-
licher Anmarsch war schon hinz
länglich. Infrequens jam
erat hostilis acies. Liv. ke-
vés étetlen, vagy, italtal élni:
wenig essen, und wenig trin-
ken. Modica esca — vel patien-
ti. Plaut. kevés gondom
vala, egy-e, vagy annyi — dass
wenig Dinge stören, ab — Par-
vulum refert, an — Plin. ke-
ves gyantát adván hozzá —:
indem man ein Stückgen

Hevesz szinü gyapju. Addito re-
sino momento. Cels. Keves haf-
vom van benne: ich habe we-
nig Nutzen davon. Exiguum
commodum inde habeo. Ter.
Kevés (nem sok) hijja volt, hogy
el nem estem: nahe daran
gestolpert, daß ich nicht gefal-
len bin. Paenum aberat, quin
caderem. Cic.
Hát oly kevés hitetlen va-
gyon előtted? daß ich so we-
nig Credit bey dir habe.
Itane Parum mihi fidem
esse apud te? Terent. Ke-
ves ideig élt: nicht lange ge-
lebt. Exiguo tempore (Parum
diu) vixit. Cic. Kevés idö mul-
va: bald, unterdessen; nahe
Zeit. Primo quoque tempo-
re. Cic. brevi tempore. Cic
mox. Cic. Nem kevés jó-té-
tel: keine kleine Wohlthat.
Beneficium non parvum. Cic.
Kevés költséggel: mit gerin-
gen Unkosten. Paulo sumtu.
Terent. Kevés pénzben fogad-
ni: um kleines Geld wetten.
Parabola pecunia ludere. Plaut.
Egygy kevés pénzecske: ein
wenig Geld. Pauxillulum nu-
morum. Ter. Kevés szóval meg-
mondom: ich werde es mit
wenigen sagen. Paucis di-
cam. Plaut. Kevés szóval
sokat mondani: mit we-
nig Worten viel sagen. Pau-
cis multa proloqui. Plaut. Ke-
ves tek ehtera vatamnecke:
ein geringes Ansehen nenne
Virgo. Tenuis auctoritas ci-
cujus fuam. Cic. Kevés kára
kodás: so ein kleines
Wenzing. Tantillum Wrack.
Cic.

Kévés, l. kéve-kötök.

Kévés adj. hat Garben. Manipulos, margites habens, utis o.

ius refectus, a, um.

Kevés be, kötsing be, nem sokba
mitt, wogy — nicht sehr we-
nig gekostet, daß — Pau-
di stit, quin — Cic. Annyi
val-és kevésben, à men-
nyivel —: desto weni-
ger, um so viel weniger
als — Tanto minus,
quanto — Tacit.

Kevés bé, adv. weniger.
Minus. Cic. Már kevés
bé vagyok boldog la-
tan. um so viel weni-
ger bin ich unglück-
lich. Tam minus in
felicitatis habeo, tam
minus sum infelix.

El-kisinem, ha kevésbé
is mit nélek: ich wollte
Glauben, wenn ich dich
nicht brauchte. Credere
si te minus nolerem. Cic
Leg. kevés bé. am allge-
wenig stens, Mindestens,
Minimum. Cic. Mennél
kevesebbé, annál —: je
weniger, desto —.
Quanto minus, tanto —
Cic. Sokkal kevésbé-
ám kint weniger.
Multo minus. Cic. kevés-
bé. hogy sem — Quin — Cic.

Kevés bedik, adj. s. a. er-
ber: dem nicht viel Wor-
te macht. Parci loquens,
loquax, acis, m. Sidon. Im-
verbis, ejus, c. Cic.

Kevés bereszkedö, adj. dem
sehr wenig Wein trinkt.
Parcissimus Vini, a, um. Cic.

Kevesebb, adj. weniger. Mi-
nus. Cic. kevesebb-kevesebb
weniger und weniger. Mi-
nus et minus, Aug. Minus,

minusque. Ter. Minus ac mi-
nus. Plin.

Kevesebbé. ún. Ob. wenigstens. minus.
Cic. Kevesebbé hogy sem, mint-
sem kis ántatott vólna: wenig-
ste, als man hat erwartet hat.
Minus ac, — atque, quam defi-
derabatur. Horat. Er annát
nem kevesebbé vesztedelmes:
dies ist nicht weniger ge-
fährlich, als der jenige. Ster
von minus formidolosum, at-
que illud. Cic.

Kevesebbedett, Partic. herabgewürdigt
herabgesetzt. Imminutus,
a, um. Cic.

Kevesebbíteni, — bítek, — bít, — bí-
tem, — bíti: Kleiner machen,
mindern, herabsetzen. Mi-
nuere. Cic. diminuere. Cic.
imminuere. Cic. Valakinek a'
jövedelmét kevesebbíteni: je-
mandes Einkünfte vermin-
dern. Reditus alicujus im-
minuere. Cic.

Kevesebbítés, leg. kevesebb-
ítve, am allerwenigsten
Minimum. Cic.

Kevesebbre tartani, — tartok, —
tart; — ttam, — ttya: gering
achten, hintansetzen.
Posthabere. Cic. A' való di-
dolgokat a' játéknál kevesebb
re tartani: die wesentlichen
Dinge den Eigensinnigen hint-
ansetzen. Seria ludo post ha-
bere. Cic.

Kevesé, adv. nur wenig. Tantisper.
Claud. Egy' kevesé (egy egy te-
vé sig) megh — mutatom: Warte nur
wenig, bis ich mich umwende:
oder gefunden — Paulisper
tare, dum ego ostendo. Cic.
Plaut. Vár akkor egy' kevesé'
(egy' kevés ideig): Warte

[illegible]zütni, -tsülök, -tsült
gering schätzen, ver-
. Parvipendere. Terent.
[illegible]tsülni, egymástól
[illegible]ver Herb-
nur wenig. Paucum res ve-
expectat. Cic. Mane tantisper.
Ter.

Kevesebbíteni, — bítek, — bít, — bíten,
— bíti:
Kevesebbnek magával: nur und noch
Weniger [illegible] wist
ihn. Ille cum paucis
aliis. Tacit.

Kevesedni, — dem, — dik: sogy
ni: Weniger werden.
abnehmen, herunterkommen
werden, herabgewürdigt
werden. Minui. Cic.
diminui. Cic. imminere.
Cic. Nagyon kevesedik ez'
hadi-seregnek: sehr herunter
kommen [illegible] Heeres
kommen. Collabi. Cic.
um einen Stand. Cic.

Kevesellni, — lek, — sellj, — sellem,
— sellj: kevésnek alájtani, ke-
vesellni: für wenig halten.
valamit —, etwas —, ali-
quid parum putare. Cic.

Kevesen, adj. plur. ex kevés:
wenige, Pauci, ae, a. Horat.
kevesen a' barátji közül:
wenige von Freunden.
Pauci ex familiaribus. Cic.
kevesen vagynak sogyatko-
zás nélkül: ziemlich wenige
sind ohne Mangel. Perpau-
ci sunt, qui inopia quadam
non laborarent. Cic. kevesen
vannak hátra: wenige sind
übrig. Pauci admodum re-
stant. Cic. kevesen voltunk:
wir waren [illegible] wenige.
Pauci eramus. Cic.

Kevesen kint, adv. Keves kint:
wenig und nur, wenig wissen, will-

Zeug hinzugethan
sind momento. C
nom van benne
nig Nutzen v.
commod.

Kev
gemacht. Parsillatim. Plant.

Kevés erejü, adj. etwas wenig Kraft
tig (stärken) sind, etwas schwach
ist. Parvus virium, a, um. Vellej.

Kevesecs, adj. ist kevesetske: gut,
schon wenig. Paruulus, a, um.
Cic. Kevesels (kevecske, tzekely)
pénzben játszani: um schon
Kleines Geld spielen. Pro
exigua -, parsillatim facere.
ma ludere. Ter.

Kevés ételü, adj. Kärka bélü:
Kleinmagenig, dem Regimen
magen fehlt. Minimi cibi
edax, acis, o. Flor.

Kevesetske, adj: nem sokat é
ró: wenigwerthig. Exigui-,
parui-, perexigui pretii: Cic.

Kevesetgyógyü, adj. p. o. Gyomor:
wenig hinzutragend. Oligo
phorus, a, um. Sc. Stomachus.
Blancard. Med.

Kevesetlátott, v. kallott, p. o. Em
bre. unbemerken. Imperci
tus, a, um. ein s. Homo. Cic.

Kevesetszerü, adj. kevesetske: schon
wenig, etwas wenigen?
Aliquantulus, a, um. Cic. Modi
cellus, a, um. Suet. parcutus,
a, um. Cic.

Kevesetszóllás, -nak, -ni: Kurz
und wenig Worten, die nicht
viel Worte macht. Parci
loquium, ii, n. Plaut.

Kevésig, adv. kevés ideig: nur we
nig. Tantisper. Claud. Várj
egygy kevésig: warte nur
wenig. Expecta paruum per.
Cic. Mane tantisper. Ter. Je
mand vröke. Valahol ke

vés ideig múlatni: wo
gen Zeit sich wo aufhal
ten wollen. Paucos
dies (tempore exiguo) al
cubi commorari. Cic.
Kevés idö alatt. in kurzem
Breui re. tempore. Cic.
- fetelre fogok: - wer
de ich antworten. Ci
respondebo. Cic.
Kevés idö multva: bald,
nachstens, kurzen Zeit
Brevi, brevi
spacio, diem. Cic, post
paucum tempus. Hygi
- ült testre: die wen
Dreck sitzen. Sic adhae
Cic.
Kevés jövedelmü, adj. s. o.
Mercenarius: wenig Einkom
men wenig ein Commun
Jahr. Exigui reditus (
bus, ibus pl. Cic. kevés
jövedelmü tanitói tisztség:
ein Lehramt, das wenig
Nutzen nicht bringt. Sterilis
cathedra, ae, f. Martial.

Kevés italu, adj. der nicht viel
trinkt. Exigue -, modice po
tionis est. Cic. Karus in po
tu. Plin.

Kevesíteni, -sítek, -sít; -sítem,
síti: vermindern, kleiner
machen, wenig machen. Minu
ere, Cic imminuere. Cic. Al
magyon szükölködö vá
nak az adóját kevesíteni
alább szállítani: die Un
thanen sehr arme Leute
Einnahme machen, die Abga
ben herunterbringt. Minuere
vectigal egentissimarum
ciuitatum. Cic.

Kevéske, adj. kevecske: schon
wenig. Modicellus, a, um.
Suet. parcutus, a, um. Cic.

Ezt á kevesket vegyétek: ish sohse dinghes Wenigen szúsz gnesmirbnn. Manchor Paucolum exaravi. Cic.

Kevés-kint, adv. t. Kevesenkint. Kevés kenyérkból allo, adj. wnig Zuckrem bestehend. Paucilibreis, e. c. Barth.

Kevéskor, adv. szultnn. Raro admodum. Cic.

Kevés-korig, adv. kevés-ideig: nn wenig, nine Zeitz Zeit Paulisper. Cic. Egyegy kevéskorig nem vóltam otthon: nin wenig weilen ich von Hause weg. Paulisper aberam domo. Cic. Kevés-korig veszteglt: nn sat nine Zeitz stille gnessen. Paulisper tacitus sedit. Tacit.

Kevesleni, -slek, -sel, -slem, sli: ns szúsz zu wenig szultnn. Parvum putare. Cic. Kevesteni (kevesellni) valamit: etwas für zu wenig szultnn. Parvum putare spectum rei alicujus. Cic. Mindent kevesel: nn szultnt allas für zu Klein, für zu wenig. Und quodque Parvum esse putat. Plaut.

Kevés pénzü, adj. von geringem Kriegsvolk. Modicus pecunia. Tacit.

Kevésre becsülés, -ecske, -st: Ein Geringschätzig Zeit. Vilipendium, ii, n. Magának kevésre becsülése: Ein Geringschätzigkeit sein selbst. Vilitas sui. Senec.

~~Igen kevésre becsüli egymáshoz: nn geschätzt Gering sein Gegengesetzten. Ille minoris quam par erat.~~

Kevésre becsülni, -csülök, -csülöl, -csüli, lóm, -li: gering schätzen, gering achten. Parvipendere. Decant. Igen kevésre becsüli egymáshoz nn geschätzt gering sein Gegengeschätzten. In minimis res quas ponit. Cic. Magát-is kevésre becsüli: nn hält auch sich selbst gering. Etiam despectum vilitas colit: Apput. Ezt ő kevesebbre becsüli: nn geschätzt dies gering. Ille hoc minoris aestimat. Cic.

Kevésre becsülő, -ónek, -ött: der nn gering achtet, gering schätzt. Parvipendulus, a, um. Fedr. Qui aliquid parvi pendit. Tac.

Kevésre becsültetett: part. gering geschätzt. Parvi pensus, a, um.

Kevessé, adv. nin wenig. Parum. Cic. paulum. Cic. Kevessé adakozó: nn ist sehr wenig freygebig. Perparcus largus. Tacit. Igen kevessé: sehr wenig. Perparum. Cic. kevessé (nem igen) nagy: nicht gross. Vegrandis, e. c. Varr. Egyegy kevessé nyúgodni: sich nin Klein wenig erholen. Paulum requiescere. Cic. Szinte kevessé: sehr wenig. Perpauxillum. Plaut. Egyegy kevessé vácatozni: nn wenig Wanten. Parumper cessare. Cic.

Kevéssig, gnek, -get: ein Wenig Zeit. Paucitas, atis, f. Cic. kevéssége az emberetlenek: ein Wenigkeit der Leute. Infrequentia, ae, f. Liv.

Kevés számmal: wenigen an der Zahl. Exiguo numero. Plin.

Kevésszer, adv. zitkán: selten. Raro, haud sape. Ces.

Kevés szóval. Szúnz. Brevi. Cic.

kevés szóval sokat mondani: mit
wenig Worten viel sagen. Pau-
cis plura proloqui. Plaut.

Kevés tekintetü, adj. p.o. tanú-bizony-
ság: ein Zeuge von geringem
Ansehen. Tenuis testis, is, m. Cic.

Kevés váratva, adv. nem sokára:
bald, baldkünftig. Paulo post. Cic.
post non multo. Nep. non multo
post. Cic.

Kevés-vólta, -tának, -tát: p.o. az
elsőnek: ein Wenig(keit) der Zeit
nach. Exiguitas tibi. Colum. Ke-
vés vólta az időnek: ein Wenig-
keit der Zeit. Exiguitas tempo-
ris. Liv. — á' szerencsének: — der
Zeit Zeugniß. — Copiarum.
Cic.

Kévé-tartó, -ónak, -ót: á' tsür-
nek oldala, á' hová á' tsépet
ki-való kévéket rakják:
die Tenne. Promptuarium
frumentarium, ii, n. Lact.

Kéz, kézzel, kezet, kezek, p. lar.
ein Hand. Manus, us, f. Cic.
A dakozó kéz: Mitleidende Hand.
Manus benefica. Cic. — libe-
ralis. Cic. Mindenre alkal-
matos kéz: zu allem geschick-
te Hand. Apta manus ad o-
mnia. Cic. Artatlan kéz: un-
erfahrne Hand. Imma-
nis manus. Hor. Bal-is jobb
kéz: die linke, und rechte Hand.
Laeva, sinistra, et dextra manus.
Cic. Egbe nyújtott kezek: gen
Himmel gerungene Hände.
Sublatae in Coelum manus. Cic.
Enyves-, hosszú-, ragadozó, tol-
vaj kéz: diebische Hände. Vi-
scatae, furaces, rapaces ma-
nus. Cic. Erös-, izmos-, ke-
ménykezek: starke Hände.
Manus callosae, calli firmae. Cic.
Erötlen kéz: kraftlose-, schwa-
che Hand. Debilitata manus.
Cic. Fejér kezek: weiße Hände.
Candidae manus. Plaut. Gya-
korlott kezek: geübte Hände.
Ex. Exercitatae manus. Cic.
Gyors kezek: geschwinde
Hände. Celeres manus. Plin.
Hatalmas kéz: mächtige
Hand. Viribus potens ma-
nus. Cic. Hátra kötött ke-
zek: die auf den Rücken
gebundenen Hände. Illi-
gatae (revinctae) post tergum
manus. Liv. Holt kezek:
die todte Hände. Mortuae
manus. Cic. Ipar kodó kéz:
beschäftigte Hand, manufica, fab-
rica Hand. Sedula manus.
Ovid. Kegyetlen kezek: grau-
same Hände. Crudeles ma-
nus. Cic. Kész kezek: be-
reite-, fertige Hände.
Prompta manus. Cic. ki-
terjesztett kezek: ausge-
breitete Hände. Diffu'anfa
manus. Plin. Könnyü kéz:
mit leichter behandelnder
Hand. Ungulata manus.
Tertull. Lator kezek: Gott-
lose Hände. Sceleratae ma-
nus. Cic. Mosdatos kéz:
beschönitzte Hand. Manus
contaminata. Cic. -inguina-
ta. Cic. Össze-koltsolt (kul-
tsolt) kezek: zusammen
gefaltene Hände. Compli-
catae manus. Luer. Raga-
dozó kezek: raubbegierige
Hände. Rapaces manus. Cic.
Rabados kezek: fertige Hän-
de, die allen beigestan-
müssen. Procaces manus.
Plin. Szerencsés kéz: glück-
liche Hand. Fortunata ma-
nus. Plaut. Tékozló, pazar-
ló kéz: verschwenderische
Hand. Prodiga manus. Claud.
Törött kéz: gebrochene Hand.
Confracta manus. Cic. Ton-
tsa kéz: betäubte Hand.
Manca manus. Cic. Tudós kéz:
gelehrte Hand. Docta ma-

nus, se. artificis. Cic. Ökes kézi
mester ajándékot nem hoz. Sin
ister Hund. Sterilis manus. Plaut.
ami nihil est in manu. Cic. Va-
stag-jinas kezek: fester Hän-
de. Fortes, fortes manus. Cic.
Egyegyik kéz á másikat mos.
sa: eine Hand wäscht die ande-
re. Gratia gratiam parit. Prov.
manus manum fricat. Plaut.
Manus manum lavat. Prov. Of-
ficium officio provocatur. Prov.
A' kéz illet, tapogat, tapsaft.
tal: die Hand rühren, anta-
stet, betastet. Manus tangit,
experitur. Cic. A' kéz meg-
különbözteti az ételes által
á dolgokat: die Hand un-
terscheidet durch die Empfindung
unmittelbar. Manus discer-
nit tangendo. Manus quanti-
tatem, atque gravitatem. Cic.
A' kéz tart, szorít, munká-
ltódik: die Hand hält, zwingt
zusammen, ambitet. Ma-
nus tenet, stringit, operan-
tur. Colum. Sok kéz kevés.
tatik ereje á munkában: die
Kräfte vereinigen sich in
Hände, - Händen. Opus istud
numerosas poscit manus.
Plin. Sec. Sok kéz, hamar kész:
viele Hände machen leichte
Arbeit. Multorum manibus
allevatur onus. Hesiod. Prov.
Jó kézben (jó kezek között)
van: es ist in guten Händen.
In bona manu est. Ter. kéz-
be akadni: in die Hand kom-
men. In manus venire. Cic.
kézbe akadt a' gyilkos: der
Mörder ist angehalten wor-
den. Deprehensus est percus-
sor. Cic. kézbe esni: in die
Hände fallen. kézbe fogni
valamit: etwas in die Hand
nehmen, - halten. Capere

quid in manum. Plaut. kézbe kéz-
ni á pártosok fejét: den Hän-
den der Parteyen gänzlich mächtig
werden, sowohl ihnen Gehör zu geben.
fectionis auctorem exposcere.
Liv. kézbe kerülni: in die
Hände fallen, - kommen. In
manum venire. kézbe venni
valamit: etwas in die Hand
nehmen. In manum accipere
aliquid. Cic. kézben vinni
valamit: etwas in der Hand
tragen. Aliquid ferre manu
sola. Stat. kézbül kézbe:
~~von einer Hand in die andere~~
~~ren~~. Egyegyik kézbül á más
sikba: von einer Hand
in die andere. De manu in
manum. Cic. kéze, kezed,
kezem: seine, deine, meine
Hand: Ejus, tua, mea
manus. Jobb kéze ez az
Ur ának: er ist die rechte
Hand seines Herrn.
Ita ei sui dextera est. Cic.
Két kéze van, és egyegyik
kel sem adakozó: er hat
zwey Hände, und ist mit
keinem freygebig. Duas
manus habet et nulla ea-
rum beneficia ac liberalis
est. Cic. Se kéze, se lába:
er hat weder Hand, noch
Fuß. Nec caput (nec manus)
nec pedes habet. Prov. kéze
(gondviselése) alá venni vala-
kit: einen in seinen Schutz
nehmen. In fidem suam reci-
pere aliquem. Cic. Az ördög
kéze alatt halt-meg: er ist
unter der Hand des Satans
gestorben. Sub manu (cura)
medici mortuus est. Ter. Vala-
kinek a' kéze alatt lenni: in
einer ~~Hände~~ Händen stehen.
In manu - in potestate ali-
cujus esse. Cic. Kezei közt
a' kéze alatt: er hat nichts
unter seinen, ~~seine~~ Hand. Nihil ha-

bet prae (sub) manu. Plaut. Va
latsinek a' kezе által el-esni:
vmely minek Hand ùm kommen.
Manu alicujus cadere, — interi
re. Liv. Az ö kezе által meggen
minden Végher: vmelyiknek
Hand gyst allnek, nm ist allnd
in allnm. Est tajsanta. Petron
A' jó szágot kezébe adni az örö
kösnek: vmit Gut ihm gebnn
übergebnn. Bonum heredi
te adere. Cic. kezébe esni (gut
ni) az ellenségnek: dem Feinde
in die Hände gerathen. In ma
nus inimicorum incidere. Cic.
Valamit valakinek a' kezе
be játszadtatni: einem etwas
in die Hände spielen. Ali
quid in manus alicujus in
jicere. Curt. Valakit a' ke
zébe keriteni: einen in sei
ne Hände bekommen. Re
digere aliquem in potesta
tem suam. Cas. Valaki
nek a' kezébe (Chatalmába)
kerülni: einem in die Hän
de gerathen. In potestra
tem alicujus venire. Cas.
können a' kezében tselejtem va
lamit: etwas in seiner Gewalt
haben. Fruari, suscipere aliquid
occasione data. Plaut. Ez a' könyv
minden kinek a' kezében forog:
dieses Buch ist in aller Hän
den. Liber iste in omnium ma
nibus est. Cic. kezébe venni
valamit: etwas in die Hän
de nehmen. Aliquid in ma
num capere. Plaut. in manus
sumere. Cic. Valamit a' ke
zébül ki-ejteni: etwas aus
der Hand fallen lassen.
Sinere de manibus aliquid ef
fluere. Cic. — elabi. Cic. ki-
esett a' kezébül: ist aus der
Hand gefallen. Excidit de
manibus. Cic. A' dákost (a'
gyilkos kést) valakinek a'
kezébül ki-fatsarni: dem
Dolch einem aus der Hand
winden. Alicui ferram e manu

bus extorquere. Cic. Valamit
valakinek a' kezébül ki-ütni:
einem etwas aus der Hand
schlagen. E manibus ali
quid alicui excutere. Perse
A' jobb kezébül a' bal-kezé
be venni valamit. etwas
der rechten Hand in die
linke nehmen. Aliquid in
laevam manum transfe
re. Liv. Hol jár a' kezed
vmely selemhez? wo hin
ùm? Ubi manus tua ob
rat? Jaat. kezedben (ha
talmadban vagyon: nsch
in deiner Gewalt. Est hoc
in manu tua. Cic. Ha ez
a' könyv a' kezedben: wenn
ni: wenn dieses Buch
in dei . Hände kommt.
Si is li er in manus ve
nerit, incidere
Horat. Ez a' te kezed
ben a' ja: dies ist dein Hand
geschrift. Haec tua manus
est. Cic. A' te kezed szen
nye ez: es klebt noch
deiner Hände Unrath
daran. Sordes manu
tuae rum sunt haec.
Cic. Adni (vmit) a' kezedet: gebn
die Hand. Dare ma
num. Terent. Manum stor
zige. Cic. Ha kezednél
vagyon a' könyv: wenn
dir dieses Buch bey deiner
Hand ist. Si liber est
fere manibus tuis. Gell.
Most van kezed ügye
ben a' haszon kereshs:
most van rea' alkalma
tossagod. jetzt ist die gü
stige Hand, nüz zu ziehen
genen Nutzen zu suchen.
Nunc ad manum habes, ut
studeas tuis commodis.
Cic. Kezem alatt volt: es
habe ich es unter meiner
Hand gehabt. Sub manu

habeas. Planc. Ha hat kezem völna — : wenn ich Jemds Hände fürchte. Si Gergon esses. Virg. Pro. Itt á kezem! trapszunk-fel, ässunk-fel: Hier ist meiner Hand! geben wir einen Handschlag. Ecce manum! demus nobis manum. Ter. Tele á kezem: ich bin der Hände voll. Impeditis manibus sum Cic. occupatissimus sum. Cic, multis occupationibus implicatus sum. Cic. plenus sum negotii. Plaut. Otiosus negotiis. Cic.

Meg-vannak á kezeim kötve: die Hände sind mir gebunden: Mihi non est integrum. Cic.

Tsaknem á kezemen hordozatom ötet: ich habe ihn nur kaum Hand fest genommen. In oculis eum ferre tuli. Cic. Visszet á kezem. Die Hand zieht mich. Manus mihi labascit. Plaut. Ha kezembe akadnak arok az emberek: wenn ich wunde Gemeelt über diese Leute haben, wenn sie mir werden unter die Hand kommen. Si mihi eorum hominum potestas fuerit Cic. Ez á toll akadt á kezembe: diese Feder ist mir in die Hand gekommen. Calamus iste venit in manus meas. Cic. Ha kezembe kerülsz: wenn du mir in die Hände kommen wirst. Si incideris in manus meas. Cic.

Azon otthont (végbül) vettem á törvényt á kezembe: ich habe das Gesetz in der Absicht in die Hände genommen. Le. gem hoc animo sumsi in manus. Cic. közönd, hogy nincs valami á kezemben. Innen ist nichts in der Hand habe. Fortasse agas, quod nihil sit in manu mea. Plaut. Kezemben (hatalmamban) van: es steht in meiner Hand. Est in manibus meis. Cic. ki-vette á kezembül: mir

Jol es mir nüst der Hand genommen. de manu mea excepit. Cic. Ihol te-adom á kezemet: ihol a kezem! da ist meine Hand! Dextram fidem que do. en dextra fidesque mea! Cic. kezemet hányom, vetem. ich drücke die mit den Händen. Manicabo, axe. Gesticulor, axi. Suet. Áréet á kezemet sem mordítom: der Farben wegen will ich nicht meine Hand umwenden. Ejus rei causa ne manum quidem movebo, — verbum. Cic. Már kezá tettem á kezemet: magamévá tettem: ich habe meine Hände schon abermüd gelegt. Jam manus meas rei injeci. Liv. kezem között vagyon. ich habe es in meinen Händen. In manibus habeo. Cic. A' mellyt pénz á kezem között vólt — über Geld, so ich bey dem Hrnd gesessen habe. Omne aurum, quod sese manibus fert. Plaut. kezem' munkája: mein Werk, das meine Hände gemacht haben. Manuum mearum opus. Cic.

Ha kezemnél völna: wenn ich es bey der Hand hätte. Si ad manum haberem. Cic. Ha kezemre került az alkalmatosság: wenn ich die Gelegenheit habe, si occasio mihi oblata fuerit. Cic. data occasione. Cic. kezemre tanítom: kezemre tanitom: ich unterweise sie zu meinem Nutzen. Ad arbitrium — ad nutum meum edoceo ejum. Cic. kezem ügyében vagyon: kezemnél van: es ist mir bey der Hand. Est ad manum. Cic. sub manu habeo, praesto esto. Cic. Ö volt annak kezá-lába: mindenben ő közte, — segitője: er war bey ihm in allen de

lus. Ejus tapsanta (totum face) fuit. Petron. Az ö kezén megy allat mindenek: nek gyakorlatlan dunsz dolgain Horat. Ejus beneficio et opera fiunt omnia. Cic. kezén fogni valakit: ninnen by der Hand nehmen. Manum alicujus complecti. Curt. kezen tartani kit: jemanden bey der Hand halten. Manu tenere aliquem. Cic. Valakinek kezet adni valamit: einem alles zu thun gestatten. Nimium concedere. Cic. indulgere alicui. Cic. Egymás kezébe adni: mit einem in ein Horn blasen. Colludere cum aliquo. Cic. Ipsorum interesse reddere. Prov. Adgyuk kezekre, hogy ártatlan: geben einander, daß wir unschuldig seyn. Demus, quod sit invicem. Cic. Minden kezébe adni (vecca bizni) a szolgának, 's utánna nem látni, vecá nem vigyázni, nagy vétek a' gazdaságban: Jemanden alles vertrauen, und ihm nicht nachsehen, ist ein ganz Jahr in der Oekonomie. Omnia famulo concredere, et eum non revisere. Magnum crecatum est in Oeconomia. Cic. Valamit valakinek kezébe bizni: einem etwas anvertrauen. Aliquid fidei alicujus committere. Cic. Magát kezébe dologozni: nur ambitiöse für sich. Laborat sibi. Cic. kezébe esteudni valakinek: die Hände einem schwören. Fidem alicui jurare, jurando se obstringere alicui. Cic. kezébe kezeitni valakinek valamit: einem etwas zu gesichern. Facere, ut aliquis rem aliquam adipiscatur. adjurare aliquem in adipiscenda re aliqua. Suet. Annak a' kezébe kell vigyázni: wem muß ihm nur die Hände gebunden. Observanda sunt ejus manus. Cic. valakinek a' kezéből el-ütni a' partékát: einem mit ummäßigen Forderungen lästig fallen. Importune flagitando molestum esse alicui. Mercem immoderato pretio oblato e manibus alterius excipere. Cic. Az egyik-fél emelni a' kezeit: die Hände gegen Himmel heben. Manus in Coelum tendere. Vices ad sidera tollere. mas. Vrg. kezeit hányni vetni: mit den Händen gewerfen. Manus jactare. Ovid. kezeit nyujtani a' kezeit: die Hände ausstrecken. Manus tendere. Vrg. A' kezeit kezeivel tsapni: die Hände zusammen schlagen. Manus complodere. Cic. A' kezeit mosni: die Hände waschen. Manus lavare. Cic. kezeket tenni a' kezeit: die Hände in Schooß legen, müßig seyn, und nichts thun. Cessare. Curt. öszve kulcsolni a' kezeit: die Hände zusammen falten. Complicare manus. Cic. Öszve tenni a' kezeit: die Hände zusammen pressen, binden. Manus compingere. Cic, jungere Vrg. öszve-tsapni a' kezeit: die Hände zusammen schlagen. Colludere manus. Quinct. A' kezeket valakire vetni: die Hände einem nicht binden. Manus in aliquem injicere. Cic. Valakinek kezet adni: einem die Hand geben, einem manum dare. Jemanden-versichern. Cic. kezét fogni

á gyermekenek, midőn iskára
szoktatjuk: hogy ételünket
kis kezünk vonás szabad
szem. Inter scribendum manum
pueri ducere. Quint. El-fogni
a' kezét valakinek: nimmen
ne fülétlen kezünk nutzingen.
Manum capitulantem alicui
subtrahere. Cic. Kezét, lábát
össze kötni valakinek: nimmen
Händ ut Füssen zusammen bin-
den. Quadrupedem alicui pe-
dem cingere. Ter. Nekem nyúj-
totta a' kezét: mir hat seine Hand
zu mir ausgestrecket. Ad
me tetendit manum. Cic. Rá
tenni kezét a' jószágra, azt
el-foglalni: zum Besitz der
Güther gelangen. In bonis
alicujus venire.
Cic. Kezét tartóztatni valaki
kinek, hogy ne üthessen: ni-
mmen die Hand innerhal-
ten. Manum alicui morari.
Cas. Manibus alicujus tempe-
rare. Liv. Fejőjén viseli
a' kezét: mit einer Hand
sie Ohren. Anhelitus ambulat,
incedit. Plaut. Kezeit mos-
ni: sich Hände waschen. Se
manu lavare (de suo) alere. Cic.
Sajátt (eigenes) kezével ke-
ni: mit seiner Hand ernäh-
ren. Ex manu scribere.
Cic. Kezével nem bírhat,
ne tenni sinne Hand nicht
bewegen. Non potest ma-
num movere. Cic. Kegye-
zet. Cic. Kezével simogat-
ni a' lovat: ein Pferd mit
der Hand streicheln.
Pressa manu subigere equ-
um equi. Colum. Kezei-
vel tapsolni: mit den
Händen Klatschen, die
Hände zusammen schla-
gen vor Freude. Com-
plodere manus. Quinct.
plaudere manibus. Ovid.
Több kir felé, ő bal kir
ra.

felé: zur linken Seite, oder link-
hin, Dextrorsum, vel sini-
strorsum. Hor. Több-, vagy
bal kér felül: zur rechten,
od. linken Hand. Ad dextra
v sinistram, a dexteis, vel
sinistris. vel a dextra vel si-
nistra manu. Cic. Kézhez ad-
ni (szolgáltatni) a' levelet:
die Briefe abgeben, zu-
stellen, in die Hand geben.
Reddere literas. Cic. tradere
ac epistolam. Cic. Kézhez ke-
rült. nur ist in die Hände ge-
fallen. Captus est. Cic. Az
örökséget kézhez venni: die
Erbschaft antreten, Adire
hereditatem. Cic. Jó kéz kö-
zött vagyon: in guten Hän-
den ist es. Est pro bonis
manibus. Plant. Emberes
kéz munka: mit menschli-
chen Händen gemacht. Hu-
manis manibus laborca-
tum. Cic. Jó kézzel va-
gyon: nicht bey guter
Hand. Est in manu bona.
Cic. Kéz kézzel le-tenni
valamit: etwas bey dem
geschicktesten Hand ablo-
gen. Aliquid ad manus
judiciarias deponere. Cic.
Kézzel kézre adni valamit:
etwas mit seiner Hand
in die andere geben. De
manu in manum tradere
aliquid. Cic. Egyik kézre
dolgozni: zu sammen (auf
einer Hand) arbeiten. Col-
laborare. Kézre kerített
valakit: jemanden in Ge-
fangen nehmen. Comprehendere-, intercipere ali-
quem. Cic. Az el-idegenített
tetett jószágot ismét kézre
kerítteni: das abwendig
gemachte Gut wiederum
in die Hände bekommen.
Bonum alienatum recuperare. Ter. Kézre (cso-
portra) került á' dolog: die
Sache zum zur Hand gekommen.

Res ad manum venibat. Cic.

kézre tanítani (szeliditeni, szoktatni) à vadat: das Wild zahm machen, auf die Hand gewöhnen. Ferum animal ad manum assuefacere, assuescere. Pacuv. Mind két kézre tudgya ö (Csapni à levet): dem sie muß in die Zeit, und Leute zu schicken. Omnium horarum homo. Quinct. Fitty à hatalmas kértül: stimosten dich horchi mürestigen Hunde, vom nimm Recht, — Gewalt. Time, existimesce Majorum potentiam. Nep. Kértül várj: warten bis man dir's gibt. Expecta, dum detur. Jó kértül vettem értes: ich weiß's von guter Hand. A certo homine habeo. Hátra kötött, kötözött kezekkel: mit auf den Rücken zurück gebundenen Händen. Manibus a tergo ligatis, vinctis post tergum manibus. Tacit. Hátra vetett kezekkel —: mit auf den Rücken gebogenen Händen. Manibus post tergum rejectis. Plaut. Ki-tárjesztett kezekkel imadkozni: kitzi bétessegot valakitül. mit ausgebreiteten Händen beten, um Freiheit bitten. Passis manibus orare. Lact. — vel patrem ab aliquo petere. Cas. — expostere. Liv. — rogare. Ovid. Össze tett kezekkel könyörögni valakinek: jemanden mit zusammengelegten Händen inständig bitten. Complicatis —, junctis manibus rogare aliquem. Cic. Bo kézzel: mit voller Hand. Manibus plenis. Cic. Kézzel fogni (látni) à dologhoz: mit allen Kräften sich an die Arbeit machen. Sedule adgredi laborem. Terr. kézzel tábbat rajsta tenni: mit Hand und Fuß sich bemühen. Manibus pedibus que conari. Ter. Kézzel nyúlni valamihez: eine Sache unerschrocken angreifen, ohne sie scheuen. Molli brachio agere rem. Cic. — tractare aliquid. Plaut. Mesterséges kézzel: mit einer künstlichen Hand. Phidiaca manu. Martial. Mostohan kézzel nyúlni valamihez: etwas mit ungewaschenen Händen anrühren. Aliquid illotis manibus tractare. Plaut. kézzel megtagatni: mit der Hand wehren. Manu docere. fogni Cic. Valamit két

kezemös kezzel tartani: ot
was fest und stief halten.
Medicus tenere aliquid. Cic.
Rees kezzel jött hozzám: er
ist mit leeren Händen zu
mir gekommen. Steril
mann, vacuis manibus ve
nit ad me. Plin. Rees kez
zel tértek viszsza: sie sind
leer wieder gekommen.
Inanes redierunt. Cic. Nota.
Bal kezü: der linke (link
es) ist. Sinistra ma
nu rectius utitur. Job
kezü. der Rechte ist. Dex
tra manu utitur. Bal-is job
kezü-is: der linke und rechte
ist. Ambidexter, tra, trum.
acquimanus, a, um. Symmach.
Bö kezü: freygebig, der wil
lig und gern giebt. Libera
lis, e. c. Cic. munificus, a, um.
Cic.

Kéz-adás, -nak, -t: kéz-fogás:
die Handlöbung. Sponsa
lia, liorum, et lium, n. Cod.
Item. der Handschlag. Dex
tra, fidei testis, data. Nep. Ma
nus stipulata. Cic.

Kéz-alatt, adv. alatt lomban,
tittkon, geheim, unter der
Hand. Clam. Cic. Secreto.
Cic. Sub manu. Valamit kéz
alatt (einem kétszer-vetve ál
tal) el-adni: etwas heimlich
der Hand zuwenden. Sub ma
nu alicujus vendere. kéz-alatt
hallottam: es ist mir unter der
Hand zugekommen. Sub manu au
divi, a certo homine accepi.
Cic. Valamit kéz alatt tartani:
etwas zur Hand haben, — in
Bereitschaft. Habere aliquid
ad manum. Cic. Jó kéz alatt
vagyon: es ist unter guten
guten Händen. In bonis ma
nibus est. Cic.

Kézbe-adni, -adok, -ád; -adom,
adgya: p. o. a levelet: ei
nem einen Brief ein
händigen. Reddere alicui
Epistolam. Cic.

Kézbe adogatás, -nak, -t:
die Einhändigung nach und
nach. Datio-, traditio in ma
nus sensim facta. Cic.

Kézbe adogatni, -gatok, -gat;
-gatom, -gattya: nach und
nach einhändigen. Sensim
in manus dare. Cic. — trade
re. Cic. — valamit, etwas —,
aliquid. Cic.

Kézbe akadni, -kadok, -kad. va
lakinek: einem in die Hän
de fallen. In manus alicujus
incidere. Cic.

Kézbe-esni, esem, esik: in die
Hand fallen, kommen. In
manus devenire alicujus.
Cic.

Kézbe-fogható, adj. der man
in die Hand nehmen, — in
der Hand tragen, Ein
der oder gestalten Sachen. Ma
nualis, e, c. Plin.

Kézbe-fogni, fogok, fog; -gom
gya: in die Hand neh
men, — in der Hand hal
ten. Capere in manum.
Plaut.

Kézbe-kérni, -kérek, kér; —
kérem, -kéri: p. o. a pár
tosok fejét: der Hand
der Rauberey gänzlich
entsagen, seinen gänzlich
lassen. Defectionis Aucto
rem exposcere Liv.

Kézbe kerülni, -kerülök, -kerül;
l. kézbe akadni

Kéz-beli, -linek, -lit: kar
mantyú, tuszli: der Müff.
der Stützen, in dem man
die Hände steckt. Ma
nicium, ii, n. Fest. 2. adj.

Kéz-beli bot, -fütykös,
páltza: der Handstock.
Manualis baculus, fustis.

Scipio. Plaut.

Kérben-forgó, adj. p. a. könyv: ein Buch, das man oft in Händen hat. Liber, qui saepe in manibus habetur. Cic. Verr. Vulgarius liber. Gell.

Kérben-hordozható, adj. p. a. könyvekre: ein Handbuch, Bücher, so man bequem in der Hand tragen kann. Manuale, is, n. Catull.

Kérbül jövendölő, lövő, lést: ein Wahrsager aus der Hand. Chiromantes, is, m. Graec. et Chiromantes, de, m. Graec.

Kérbül kérdez: aus einander Hand in die Andere. Demanum in manum. Cic.

Kérdezgetés, -nek, -st: das Anfangen, das Anfangen. Inceptio, onis, f. Cic.

Kérdegetni, -gelek, -gelt, -gelem, -geli: anfangen. Incepto, are. Plaut.

Kérdegetés, -nek, -st: das Anfangen. Inceptio, onis, f. Cic.

Kérdendő, adj. anfangend. Inchoativus, a, um.

Kérdeni, -dek, -zd, -dem, -di: anfangen. Capto, are. Cic. incipere. Cic. occipere Terent. JC Végezni, végzi statuere. Beszéllni kérdek: ich fange an zu reden. Exordior dicere. Cic. Honnan kezdjem á beszédemet? wo soll ich meine Rede anfangen? Unde dicere incipiam? Cic. Mesterül kezdi beszédét: Magát fenekedi kezdi neki: er fängt von weitem an. Suam Rudem Longius petit exordium sumit. Cic. Az ital kezdtek beszéllni: man

fast von den Tischen aufgehen zu trinken. De coenis incipere sermonem. Cic. Jobban kezdett lenni a beteg. Der Kranke fängt an besser zu befinden. Melius hic aegroto fieri coepit. Quinct. A'ki ebül kezdi, ebül végzi dolgát: wie man anfängt nimmt sein Gutes &c. Mali principia malus finis (exitus) Prov. Elmit kezdette: ich fange an zu trinken. Ja vitam ingredior. Cic. Elkezdeni valamit: etwas von vorne anfangen. Ab initio exordiri. Cic. Jsak most kezd fájni: er fängt nur jetzt den Schmerz an. Dolores accipiunt per mutum. Ter. Mit fogtok ezzel az emberrel kezdeni? was wollt ihr mit diesem Menschen anfangen? Quid hoc homine facietis? Cic. Folytasd a' mint kezdted-fusse fort wie du angefangen hast! Perge, ut instituisti. Cic.

Más fortélyt kezdeni: einen andern Kunstgriff anfangen. Alios dolos occipere. Plaut.

Futni kezdett: er hat angefangt die Flucht zu nehmen. Incepit fugae se dare. Cic. Beszédhez kezdeni, fogni: eine Rede machen. Prooemiari. Plin. Sec. Nehéz dologhoz kezd: er macht sich an eine schwere Sache. Rem adgreditur arduam. Cic. Valami Mesterséghez kezdeni, fogni: eine Kunst anfangen. Ingredi vestibulum alicujus artis. Quinct. Nem tudja mihez kezdjen: er weiß nicht, was er an

pengen soll. Nescis quid age re, incipere debeat. Cic. Hadat kezdeni: Ehing neuengenn. Bellum ciere. Liv. Istennel kezdemindent kezdeni: Mit Gott müßt man allens anfangenn. A Deo omnia ordienda sunt. Cic. Kapsitanykodni kezdett: new fut sein ZunftmeisterAmt anzufangenn. Tribunatum orsus est. Cic. Kápolnát kezd épiteni: new fabt neue Capellen zu bauenn. Delubrum inchoat, sc. edificare. Cic. Kezdéd akarlast: di fängst zuletzt an sternen zu spinnen. Matura incipis divagari. Cic. Te helyetted másokat kezdtem szeretni: Mein Lieb, und Wohlgewogenheit ist ehe ich von dir zu andern hinwendet. Amorem meum abs te in alios transferri. Flor. Uj modot (szokást) kezdeni: neuen Sitten nachfolgen. Novos mores -, novum inducere morem. Stat. novam introducere consuetudinem. Neked kezdtek: new fut die Anfangen. Tibi res inceptа est. Cic. Ha vagya vagy: ne szólly, sellyebb á kapsánál, mert ugyan-is nem neked kezdtek: készítettek: wenn du nit Steine bist, so bleib hinter deinem Zeisten, denn nehmt sie gute nicht an, weiter zu Critisiren. Si lutum es, non ultra crepidam, ne te ambuncas. Prov. Nevetni kezdettek: es fut sich nit Glückstern ansehen. Risus obortus est. Liv. Nyugni nyugodni kezdeni: anfangen zu ruhen. Resumere quietus. Stat. Ostobát kezdeni: nimi Thorheiten anfangen. Aspernare ludum. Cic. Papust

kezdeni, mezit-láb vi. ezgezni (tsizmában kezdeni, borstorban végezni) lesen nehér sig edre: Anfang gestenkt, alles gestenkt. Omnia tum mala sunt, dansata grando mata est. Prov. Perlekedésel kezdeni valamit: etwas mit Zanken anfangen. Turgia prolubere. Juvenal. Egy kis semmiségem kezdett lenni: ich fabe nit Wenig Hoffnung geschöpft. Projecta mihi spes quaedam est. Cic. kezdeni semtudgya: nit nimmehr nit Anfang zu finden. Nec principium ad id invenit. Cic. Jó szerencsétsége kezdett lenni: sein Glück fut günstig ihm zu sein angefangen. Adfulsit ei fortuna. Liv. Ekképen kezdett szóllani: So fut er anzufangen zu reden. Sic orsus, sc. dicere. Virg. Nem in kezdett szóllani ezekről elsőben: ich habe diese Sache nicht anzufangen. Hosce sermones lacessivi nunquam. Cic. Szóni kezdeni: nimmer anfangen. Ordiri telam. Plaut. Jövendőt kezdi, de hidegen végzi: neuen Dingen gut. Principium fervet, medium tepet, ultima frigent. Prov. Valakin kezdeni: von wannen den Anfang machen. Ab aliquo capere exordium. Cic. ki kezdte á tsatát, a' viadalt? wer fut die Feindschaft angefangen? Quis proelium incepit? Vigyázz, hogy ö valami szerencsét ne kezdjen; ne inditson: sehe, das er keinen Aufstand mache. Vide, ne quid ille turbet. Cic.

Kezdés, -nek, -e: der Anfang, das Anfangen. Inchoativ,

onis, f.

Kezdet, -tnek, -tet: eleje-, exordio-, szárcmazása valaminek: Am Anfang. Exordium, ii, n. Lucr. initium, ii, n. Cic. Origo, ginis, f. Cic. Principium, ii, n. Cic.)(Ki-menetel, vég, végeződés. Első kezdet: Ens Ursprung, erste Ursprung, Anfang. Primordium, i, n. Cic. Első kezdet: nun höchst glückliche Anfang. Auspicatissimum initium, Cic. Auspicium bonum. Cic. Rossz kezdet: nun jesterogstrne Anfang. Auspicium Malum, funcale, sinistrum. Cic. Nehéz kezdet: nun schwerer Anfang. Difficile (exordium) initium. Cic. Elö-mozdítani a' kezdetet: den Anfang zu einem glücklichen Fortgang geben. Ocasis prosperos successus dare. Liv. Hamar kezdetnek lenni a' vége: nun geschwinder Anfang, fast nun geschwinder Ende. Subito factum initium, subitum habet exitum. Prov. kezdettül fogva végigten: vom Anfang bis zum Ende. A principio finemque. Cic.

Kezdet-beli, adj. den Anfang angehend. Primaevus, a, um. Virg. principialis, e, c. Lucret. Az ifjúságnak kezdet-beli virágjában: in der ersten Blüte der Jugend. Primo flore juventutis. Virg.

Kezdetben, adv. dem Ende, kezdetkor: anfänglich, anfangs, im Anfange. In principio. Ter. kezdet-

ben meg vala mondva: im Anfange war es gesagt. Principio erat dictum. Cic.

Kezdetbül-való, adj. ersten exedet p.o. magok 's a' legelső magok: allererste Samen Körner. Primigenia semina. Varr.

Kezdetes, -tének, -tét: valamenek: den Anfang nimmt Ursprung. Fons-, origo-, principium rei alicujus. Cic. à' kezdetnek: den Anfang, den Eingang nimmt Rede. Exordium orationis, ii, m. Cic. Kezdetes à' dologtnak: den Anfang nimmt Sache. Fons causae. Quinct. Origo rei. Cic. Elsö kezdetes valaminek: den Anfangs-Grund nimmt Sache. Elementa rei alicujus. Cic.

Kezdetes à' gonoszságnak: den Anfang nimmt Unrechts. Exordium mali. Cic. kezdetes à' hatalmnak: den Anfang der Gewalt, der Regierung: Congressus, us, m. Cic. initium Regni. Cic. kezdetes à' tudodalomnak: den Anfang zur Weisheit. Ordium studiorum. Plaut. Minden nagynak apro à' kezdetes: aus den Großen Dingen zu den kleinen Anfang. Omnia Magna parva principia habent. Prov. Minden dolognak vége à' kezdetes: allen Anfang ist schwer. Omne initium grave. Prov.

Kezdetes à' Munka-nak: den Anfang-, die Unternehmung nimmt Werk. Institutio Operis. Cic. Hà' kezdetes szerencsétlen volna: wenn den Anfang nur nicht glücklich gewesen. Si prima talis prospera fuissent. Liv. Ez vala kezdetes à' mi-nállunk: den wurde

der Anfang einsmaw Unterweisung. Hic erant initia doctrinæ nostræ. Varr. Kezdete az üttözetnek: der Anfang des Zimstbaus. Exordium Pugnæ. Virgil. Világ kezdete. der Anfang der Welt. Exordium Mundi. Suet. A' beszéd' kezdetén: im Anfange der Rede. In initio dicendi. Cic. Szinte kezdetin á' dologznak: in wirklichen Anfangen der Unternehmung des Werks? In ipsis cœptis. Cic. Még tzak kezdetin vagyunk á' munkában: wir sind noch im Anfange der Arbeit. In exordio laboris sumus. Luxx. Ennek versi kezdetit á' láttam: vom Anfang des Einwurfs wird Nachricht gemacht. Initium belli ducitur ab eo. Cic. Gyermekségemnek elsö kezdetitöl fogva: von der ersten Kindheit an. Ab ultima pueritia. Cic. Kezdetitül (eleitül) fogva szüntelen vigéig: vom Anfange bis zum Ende. A principio ad finem usque. A' világ kezdetitül fogva. von Anfang der Welt. Ab ævo condito. Plin.

Kezdeti, -tinek, -tit: der Anfang, erster Ursprung. Fons, origo, principium rei alicujus. Cic. Kezdeti á' dologznak: erster Anfang der Dinge. Primordia rerum. Cic. A' lidérc-tetiznek kezdeti: der Paroxysmus, wenn sich das Fieber wieder einstellt. Accessio febris. Cels. Der Anfang des Daseyns. Initium existentiæ Philom. A' mesterség' elsö kezdeti: der Anfang der Künste. Stirpes Artium. Patr. A' königséges társaságnak elsö kezdeti: der Ursprung der Gesellschaft. Origines Reipubl. Cic. Esztendö kezdetiben: im Anfange des Jahres. Initio anni: Cic. Az Anfang des Jahres. Initio Januario. Cic. Nyár kezdetiben. Mit dem Anfange des Sommers. Prima æstate. Cic. A' beszédnek kezdetén: im Anfange der Rede. In initio dicendi. Cic. Szinte kezdetin á' dologznak: just im Anfange der Sache. In ipso rei cœptæ de articulo. Cic. A' tél kezdetin: beym anfangenden Winter. Cœpta hyeme. Jac. Valamit kezdetitül fogva el-beszélleni: vom Anfange etwas erzählen. Usque a capite quidpiam recensere.

A' világ kezdetitül fogva: vom Anfange der Welt: Ab ultima Mundi origine. Cic. ab orbe condito. Suet.

Kezdetes, 1. kezdetben.

Kezdetleges, -tlen, -tlet: anfänglich, der ersten Anfänge sich. In incepti, c. c. Barth.

Kezdetni, -tem, -tett: anfangen, anheben, unternehmen. Inchoare. Cic.

Kezdett, part. p. o. dolog: ein angefangenes Werk. Inchoatum Opus. i, ceris, n. Cic. A' kezdett dolgot folytatni: das angefangene Werk fortsetzen. Opus inchoatum continuare. Plin.

Kezdhetetlen, adj. das sich nicht anfangen läßt. In incipibilis, c. c. Barth.

†Kezdö, -öcske, -döt: der Anfänger, Anheber, Urheber. Author, oris, m. Cic. inceptor, oris, m. Tac.

adj. kezdö beszéd, der Vorbereitungsgang zur Rede.

~~Exordiumpön~~ -ön. Minden gonoszságnak ö völt a' kezdöje: ne vess sor Ursache bey allen Abel. Auctor omnium malorum is fuit. Cic. Magamenszetsegének kezdöje: min Voranfüngere seines Gesch. Proauctor generis sui. Suet. A' pörlekedés nek kezdöje: min Anfüngere des Streits Entstehen. Sator litium. Liv. Te vagy ennek kezdöje: du bist der Ursprung dieses Streits. Tu es Caput hujus rei. Plaut. Kezdöje a' Zenebonának: Anstifter der Rüstungen. Seditionis concitator. Cic. 2. adj. p.o. Kezdö beszéd: Die Vorsinnde, der Eingang zur Rede. Exordium, ii, n. Cic. Most kezdö Kormányozás: min neues Regiment. Novellum imperium. Vopisc.

Kezdödés, -sek, -st: der Anfang, das Anfangen. Inchoatio, onis, f. A' beszéd kezdö diese. einer sich anfangenden Rede. Oratio Orsens. Cic.

Kezdödni, -döm, -dik: sich anfangen, den Anfang nehmen. Initium Capere, re, Ortum habere. Cic. inchoari. Cic. JC Vege Zödni. Kezdödik az ész: der Tag fangt an, -über geschlecht. Obrepit flames. Plaut. Estve kezdödik az éjtzaka: Abend nimmt die Nacht den Anfang. Nox a primo vespere ducit exordium. Cic. Hiszegyel kezdödik az esztendö: das Jahr fängt sich mit dem Winter an. Annus incipit a brumalibus.

Ord. Huszadik esztendö kezdödik: das zwanzigste Jahr gehet an. Vicesimus annus incipit. Plaut. kezdödik a' haszta, a' toga: es nimmt sich an, nehmen sich gebrauchen lassen, nützen. Pedica suscepta rima. Ovid. Minden, ami kezdödik, vége felé' tet: alles was sich anfangt (was den Anfang nimmt) nähet zu seinem Ende. Omne, quod coepit, est (cuique finis, ora) metam propecrat suam. Cic.

A' min kezdödött, azon vigyázz ödgyék a' beszéd: wo sich die Rede anzufangen, da soll sie sich auch endigen. Unde orsa est oratio, in eodem terminetur. Cic. A' tavasz kezdödik: der Frühling gehet an. Initiatur Ver. Plaut.

Kezdödö, adj. p.o. Esztendö kezdödö: anfangender Jahr. Trienso ante. Liv.

Kezdödött, partic. p.o. Elsö exordiumot kezdödött beszéd: einer wohl angefangenen Rede. Alte repetita Oratio. ae, onis, f. Cic.

Kézellö, -löcsök, -löt: a' kezet mondö ruhának egyik része, mellyet a' Pap a' baljan visel az Istenitolgálatkor: der Manipel, ein Messgewand, so der Priester in der Liturgie gebraucht. Manipulus, i, m.

Kézellö, -löcsök, -löt: a' jobbra-kezet elfödö [illegible] Handschuh. Chirotheca, ae, f. Manica pectoralis, is, m.

Kézelödés, -sek, -st: kézhüs, a' kezeket mellyel vesteléje: einer Art mit dem Handschuhen [illegible]

was ausdrücken. Gesticulatio, onis, f. Agspnt.

Kézlödni, -döm, -dik: kézit mester. ségesen vísélni: mit den Händen (Gebärden) etwas ausdrücken. Gesticulari. Suet.

Kézen fogott: partic. mit der Hand ergriffen, -angegriffen. Manu prehensus, a, um. Virg. -prensus, a, um. Colum.

Kézen fogva, p.o. vezetni valakit: jemanden bey der Hand führen. Aliquem manu prehensum ducere. Virg.

Kézen hordozni, -dozok, -dozom, -dozza. Valamit: etwas auf den Händen tragen. Manu gestare aliquid. Tac.

Kéz-elö, -lönete, -löt: az ing-ujj' ránter ba szedett részének be-szegése: ein Einschlagung des Hemdärmels. Ora in manica indusii clicc consuta.

Kézelödés, -ni, -ett: kézkarmazás, a kinek mesterséges vísélése: eine Art mit den Händen (Gebärden) etwas ausdrücken. Gesticulatio, onis, f. Agspnt.

Kézelödni, -döm, -dik: Kézzel mesterségesen vísélni: mit den Händen (Gebärden) etwas ausdrücken. Gesticulari. Suet.

Kézenfogva, p.o. vezetni valakit: jemanden bey der Hand führen. Aliquem manu ducere. Virg.

Kézen hordozni, -dozok, -dozom, -dozza. Valamit: etwas auf den Händen tragen. Manu gestare aliquid. Tac.

Kéz-elö, -lönete, -löt: az ing-ujj' ránter ba szedett részének be-szegése: ein Einschlagung des Hemdärmels. Ora in manica indusii clicc consuta.

Kézelödés, -ni, -ett: kézkarmazás, a kinek mesterségesen vísélése: eine Art mit den Händen (Gebärden) etwas auszudrücken. Gesticulatio, onis, f. Agspnt.

Kézelödni, -döm, -dik: Kézzel mesterségesen vísélni: mit den Händen (Gebärden) etwas ausdrücken. Gesticulari. Suet.

Kézenfogva, p.o. vezetni valakit: jemanden bey der Hand ergreifen und führen. Manu prehendere (prensare) aliquem. Virg.

Kézen-fogás, -nak, -t: die Ergreifung einer Hand. Prehensio, onis, f. Varr. ap. Gell.

Kézen, vagy kezén fogni valakit: jemanden bey der Hand nehmen. Manu capere aliquem.

Kézen-fogva, kezén-, kezé-nél fogva, kézni-, kezetfogva ni valakit: jemanden bey der Hand ziehen, führen. Per manum trahere (-captare. Cic. Kézen fogva vezetni a' gyermeket: den Knaben, das Kind bey der Hand führen. Manu ducere. Virg.

Kézen-fogo, adj. p.o. dolog: einer Sache, die man mit der Hand tractirt. Res, quae manibus tractatur. Colum.

Kézen-vezetés, -nek, -t: die Handleitung. Manuductio, onis, f.

Kézen-vezergetés, -tésnek, -tést. l. Kézen-vezetés.

Kézen vezetni valakit: jemanden bey der Hand führen, -leiten. Manu ducere aliquem. Virg.

Keres, -nek, -t 1) kinek ke-ze vagyon: mit Händen versehen. Manus habens, entis. o. 2) Valakiéret jót akló: der Bürgen, der für einen gut spricht, oder sich verbindet. Vas, adis, m. Varr. Fide jussor, oris, m. Ulp. Reus, adis, m. Cic. Responsor, oris, m. Horat. Sponsor, oris, m. Cic. Szabad akaratu keres: ein freywilliger Bürge. Voluntarius vas. Cic. A' kezeknek jószágait el-adni: die verbürgten Güter verkaufen. Praedes (et praedia) vendere. Cic. A' kezeknek

jó zálogot adni: Bürgen für einen Gutsherrn zum Unterpfande geben. Praedibus et praediis cavere. Cic. A' kéres kötetes fizetni (kéres fizess): auf angebenen Umstände Sicherung, auf gestellte Caution gerichtig sagen. Satis dato debere. Cic. Kéret adni: Bürgschaft geben, Caution stellen. Satisdare. Cic. Kezest állani: einen Bürgen stellen. Vadem dare. Cic. Kivánni valakitül, hogy kezest állitson: von einem verlangen, daß er Bürgen stellen soll. Vadari aliquem. Cic. Kezest állitani, hogy a' törvény napjára elö áll. ein Bürge gestellt werden, daß er auf den gesetzten Tag vor Gericht erscheinen werde. Vadimonium constituere. Cic. Valamiért vissza vételére kezest állitani: Jemand wieder haben wollen, indem man einen Bürgen vorgegen vor Gericht stellt. Relegiare. Voc. A' kezest be-venni, el-fogadni: einen Bürgen annehmen. Vadem accipere. Cic. A' kezest abba hagyni, fel-hagyni velez: ein Bürgen stehen aufhören. Deserere Vadem. Sall. Fel-tartóztatni valakit, mint kezest: jemanden als Bürgen verhaften. Vadatum aliquem attinere. Plaut. Kezest kivánni Bürgen-, Caution fordern. Satis exigere. Digest. Valakit kezesül venni: Bürgen für jemanden haben. Vadem se pro aliquo praestare. Cic. Idem interponere pro aliquo. Cic. Spondere pro aliquo. Cic.

ö-is kezes: wer ist auch Mitbürge, wer ist auch mit einem andern zugleich Bürge. Consponsor est ille. Cic. Kezes vagyok értte: ich bin Bürge für ihn. Fide jubere, spondeo pro eo. Cic. Magát kezesül ajánlani: was man bürgend ist, wofür man stehen muß. Satisdatum dispolvere. Cic. Kezest venni: Caution von einem Debitore annehmen oder annehmen. Satisaccipere. Cic. Praedem accipere. Cic. Kezest venni, -állitani: einen Bürgen stellen. Dato fidejussore, Creditorem sinere reddere Cic. Vadimonium constituere. Cic. E' kötelezettségtül szabadítani: Caution stellen. Vadem dare. Cic. Kezest kivánni, kivánni: Bürgen fordern. Obsides imperare. Cic. Kezest venni: Geißeln geben. Obsidem dare. Cic. Kezest venni: a' fiát valakinek kezesül venni: einen Sohn zum Geißel nehmen. Filium alicujus obsidem accipere. Cic.

Kéres, kérlet Protest, szeled p. o. tó, madár, ész á t. ein Gebrechen, Fehler

gob. te.
pfand, Domitus equus. Cic. nin
gezähmtes Vieh. Vincta.
ad manum adsuefacta avis.
Pacuv. manibus adsueta avis.
Cic. S. adj. p. o. keres levél:
Zinsgeschäfts- Aufsätzen. pl. Va
dimoniales litterae.

~~Kereszt vitel, -tuck, -te: die Ver~~
~~handlung des Gerichts. Obli~~
~~datio, onis, f. Satis ac~~
~~ceptio, onis, f. Cic.~~

Keresztedes, -zuck, -zt: valami
ért-való keresztedés: einer
Zinsgeschäft Stellung für et
was, eine Übernehmung
eines für Zinsen. Satis da
tio, onis, f. Cic. Sponsio facta
pro re aliqua. Cic.

Keresztedni, -dem, -dik: keres
si lenni, felelni valamiért.
für etwas Gut stehen, -
sprechen. Sponsorem esse ci
alicujus. Nep. interponere
fidem pro re aliqua. Cic.
Ki keresztedte kétlünk a'
jövendőért? wer wird uns
gutsprechen für das Zu
künftige? Quis est nobis
pro eo sponsor, quod futu
rum est. Cic. Ehret mi nem
fogunk keresztedni für das
wovon wir nicht bürgen.
Pro his rebus vadem non age
mus. Cic. Arrest mi nem fo
gunk keresztedni: für das
sind wir nicht gesetzlich Bürg
schaft zu leisten. Pro eo non
teneamur spondere. Cic.
Ki ezen kívüle kereszte
ért keresztedni nem mérészel
nek: wenn niemand
ter für die übrige Zeit
dürfen. Pro Veritate
hujus rumoris non audeam
fidem meam interponere. Cic.
Valaki ért keresztedni: für

immerdar Bürgschaft leis
ten Caverе, -spondere pro ali
quo. Cic.

keres-lábas, adj. p. o. bepfändet, -
ideás: eine Sache, eine Gesamt
die Hand und Fuss hat. Serme
vel servitium, quod Capsae, et
pedes habet. Cic.

keresség, -gnek, -get: die Bürg
schaft. Fidejussio, onis, f. Sti
pulatio, onis, f. Cic. Vadimo
nium, ii, n. Cic. Gott keres
ség: eine geschriftliche Ver
pfändung. Cautio scripta
onis, f. Cic. A' keresség által
tel-szabaditani valakit. wel
chem bürgend ist, eine Ver
wendung. Satisdatum dissolve
re. Cic. Az in kerességenge
vette-tel à pénzt: auf meine
Zinsgeschäft hat er das Geld
aufgenommen. Mea fide pecu
niam, -arcam. Cic. Ma
gamra való lom a' keresség
ért részben Zahlung verlan
ge ich über mich. Eri tionem in
me ~~assum~~ adsumo. Det.
Vadem me do pro eo. Cic.
keresség et valaki valaki
ért: für einen Gut ste
hen, -sprechen. Pro aliquo
fidem suam interponere.
Cic. Valakit kerességül
(tuszül, zálogul) adni va
lakinek: einen jemanden
den zu Bürgen geben.
Aliquem obsidem alicui da
re. Cic.

keresség alá vetett: dem zu
Bürgen gegeben ist. In
obsidem datus, a, um. Cic.

keresség által meg-erősítés,
sneke, -sz: von einem an
genommene Caution. Satis
acceptio, onis, f. Pomp. Det.

keres-társ, -sznak, -szat: der
Mitbürge. Compromissarius,
m. Fest. Consponsor, oris, m. Cic.

Kéreset-vétel, -lnek, -t: kon nem annak annyomunnan Caution. satisacceptio, onis, f. Ponspo. Det.

Kéresél: alá Zünzen, fün nem annak Gnisel. Instar obsidis, -vadis, pro Vadimonio. Cic.

Keret fogva: öfzve fogodzva: Zsmé in Hand. Comprachen sis manibus.

Keretlen, adj. ofzve Hände, ohne Hände fut. Carens manibus.

Keretske, -kének, -két: ein Hände Crim. Manicula, ae, f. Plaut. Manusenta, ae, f. parva manus, ae, us, f.

Kéz'fejse, -jének, -jét: der obere Theil der Hand, die obere Seite der Hand, der Hände, zwischen den Fingern, und der Handwurzel: Dorsum manus, i, n. Blancard. Metacarpus, i, m. Wolf.

Kéz-fogás, -nak, -t: 1. kézadás: ein Handfeßung. Junctio dextrarum. onis. f. Istipulatio, onis, f. Colum. 2. a' kéznek kezének be-vétele: der Hände zusammenschlagung, die Handklatschung, die Ehrenbezeugung. Ispontsalia, orum, ium, pl. n. Cic. Ispontio, et pro eo missio Hispaniarum. Cic. Alattomban-való kéz-fogás: heimliche Ehrenbezeugung. Ispontsalia Clandestina? Cod. Bizonyos fel-tételek alatt tartatott kéz-fogás: Ehrenbezeugung, so mit einer gewissen Condition angefangen. Ispontsalia Conditionata. Cod. kézfogást tartani: keret fogni valaki kézával. Ehrenbezeugen Italien. Dexteram, Ispontsalia facere. Cic

partionem inpstiálem facere. Lic. kéz-fogás után: nach geschehener Verlöbniß. Post sponsalitios. Cic.

Kéz-fogási, adj. pro. Betrodalom vendégség: einer Verlöbniß gehörig. Ejusmodi, is, in. Cod. kéz-fogási vendégséget adni valakinek: einen einen Verlöbniß ausrichten. Ispontsalia dare alicui. Cic.

Kéz-fogás' napja, -jának, -jai: der Verlöbnißtag Ispontsaliorum dies. ex. f. Cod.

Kéz-fogó, -dónak, -dót: l. kézfogás.

Kéz-forgatás, -tnak, -tt: die Gebärde, Wendung und Bewegung der Hände, -des Zeichen. Gestus, us, m. Cic. l. kéz-hányás.

Kéz-gyökér, -kérnek, -kérnek: Kerset: kéz'tsuklója. die Handwurzel: Carpus, i, m. Cels.

Kéz-hányás, -nak, -t: a' kéznek forgatása, -mesterséges vise léfo a' beszéd tészt: Winken und Gebärden, Bewegungen der Händen, und Zeichen. Gesticulatio, onis, f. Hygin.

Kézhez-adás, -nak, -t: die Zuständigung, Eshibitio, onis, f. Pelle. Traditio, onis, f. Valamé nek kézhez adása: die Zuständigung einer Sache. Exhibitio, datio, traditio rei alicujus. Cic.

Kézhez adatott: partic. ninjendigt. Exhibitus, a, um. Ovid. Traditus, a, um. Cic.

Kézhez szokott, partic. nüt die Hand gewohnt. Ad manum

adsuefactus, a, um. – adsuetus, a, um. Cic.

Kézhez szolgáltatás, -ának, -át: die Zustellung. Redditio, onis, f. Quinct. traditio, onis, f. Cic.

Kézhez-való, adj. die Hand angehend. Manuarius, a, um. Dict.

Kézhez-vivő, -önek, -öt: ein Ueberbringer, Ueberantworter. Portor, oris, m. Plaut

kézi, adj. was man mit der Hand festen kann. Manualis, ale. c. Plin. kézi festendő, die Handgemälde. Tipho manuarius, ii, m. Plin. Sec. kézi füzés: die Handfügung. Textura (sertula) manubriata. Pallad.

kéz-ij, -ének, -ét: kéz-ire. der Armbogen. Arcus, us, m. stercat. fel-kézolt, fel-vont kéz-ij: ein Ort gegenüber Bogen. Intentus arcus, Curt. Nyeles kéz-ij: ein Bogen mit Handhaben. Ballista, ae, f. Cic. A' kéz-ijjat fel-von: den Handbogen gespannt spannen, zurückziehen. Arcum contendere, atque adducere. Cic. Meg-erészteni, meg-tágítani a kéz-ijjat: den gespannten Bogen ablassen. Remittere arcum, relaxare arcum-ubi.

kéz-ijjal-vivő, -önek, -öt: ein Bogenschütze. Sagittarius, ii, m. Fest.

kézi kalóda, -dának, -dát: Regeln für Form fa, wornach die Fenster-Löcher à priori, ob sie Löcher Löcher haben, ein Diamant in Stein ment. Collare lignarium, is, ei. n.

kézi könyv, -vnek, -vet: kézi-

vetske: das Handbuch, Eleganz Buch, so man beguem in der Hand führen kann. Manuale, is, n. Cathol.

kézi-készség, -nyének, -nyt: Gift od. Zauberkunst der Hexen. Chirogra, ae, f. Stroct.

kézi-kosár, -sárnak, -sarat: Kar-kosár: der Handkorb. Tragkorb. Calathus, i, m. Plin. Cerbis manuatis. is, m.

kézi-malom, -lomnak, -lmot: die Handmühle. Mola manuaria, trusatilis, versatilis. Plin.

kézi-mester-ember, -nek, -ert: ein Mann der mit den Händen wenigstens, ein Handwerksmann. Opifex, icis, m. Cic. Alá-való kézi-mester-embere: Leute von der niedrigsten Profession. homo ultimae professionis. Lamps.

kézi-mesterség, -gnek, -get: das Handwerk. Opificium, ii, n. Varr. Ars manuaria, ae, f. Wolf. Rossz ideje van a kézi-mesterségnek: die Handwerker gelten sehr wenig. Artificia concidunt. Cic.

kézi-mesterséggel készült: mit der Hand gemacht: Manufactus, a, um. Varr.

kézi-mív, -vnek, -vet: kézi mű: die Handarbeit. Manopera, ae, f. Vass.

kézi-míves, -vnek, -vet: kézi mű-ves: ein Handarbeiter. Manuopera, operarius, a, um. Opifex, icis, m. Cic.

~~Kézi-munkás, -snak, -st: eine~~
~~Handarbeiterin~~

Kézi-munka, -tának, -tát: die Handarbeit. Opera manus, a, f. — manufacta, Manna, tis tabor. Plin. Manuum labor tis. Aszszony emberet illető Kézi munka: eine Frauen arbeit. Opera femineа. a, f. Plin.

Kézi-munkás, -snak, -st: eine Handarbeiterin. Operarius, ii, m. tis.

Kézi-nyü, -ünek, -üvet: eine Handarbeit. Manufactura. a, f. Vacc. Kézi-müvek: mit der Hand gemachte Arbeiten: Opera manufacta. eum, orum, n. Vacc.

Kézi-müves, l. Kézi müves.

Kéz-iratás, -snak, -st: die Handschrift, die Manuscript. Chirographum, i, n. Cic. Syngrapha, a, f. Cic. A' te kezed iratása ez: diese ist deine Handschrift. Manus tua est. Chirographum tuum est. Cic. Nálam a' kezed iratása: ist sehr deine Handschrift bey mir. Habeo a te syngraphum. Cic. Ez a' levél az én iró-deáknak kezeiratása. Der Brief ist von meinem Schreiber geschrieben. Epistola hæc librarii manu scripta est. Cic. Tulajdon kezeiratása adni valakinek valamit. einem auf seine Handschrift etwas trauen. Per syngraphum alicui quidpiam credere. Cic. Kéz-iratások: die Handschriften. Litteræ manuscriptæ. Meg-ismérte a' maga kezeiratát: es erkannte seine Handschrift und Siegel nur Einer. Cognovit nemo nisi unus. Cic. Hamis kéz-iratásnak: ein Handschrift nachgemacht. Cocx nunquam chirographum. Cic. Ez minden kéz-iratast el tudok olvasni: ich kann alle Handschriften lesen. Omnes manuscriptum

stio legere.

Kéz-iratlan, -nak, -nat: ohne Handschrift, ohne Unterschrift. Subscriptionis, vel Censoria, onis, f. Det.

Kéz-ive, -nek, -vet: l. kéz-ivek.

Kéz-ives, -snek, -st: eine Handgemeinschaft. Ars quæstus, -tuum, m. Fest. Artificium, ii, n. Wolf.

Kéz-ivecske, -kének, -két: ein Kleines Zeugniß. Testimonium, ii, n. Fest.

Kéz-ivó-kordozó: eine einem Pfeil trägt. Teliger, -geri. Sen. Kéz-ivó kordozó Gyermek: Cupido. eine Cupido, weil sie mit Pfeil und Bogen gebildet wird. Puer teliger, eri, m. Sen. Trag.

Kéz-ivó módra, adv. Bogen weiße Arcuatim. Plin.

~~Kézkedés, -kedem, -tél:~~

Kéz-kendö, -öcske, -öt; kéz-törlö, törülközö kendö: ein Handtuch womit einige die Hände nach dem Essen abwischt. Mantegium, ii, n. Cathol. Mantile, lis, n. Virg.

Kéz-kenö, -öcske, -öt: keszkenö: Zsebbe-való: das Schnupftuch, Schnupftüchel. Mucinium, ii, n. Arnob. Sudarium, ii, n. Inet. Mellyre való kez-kenö: -keszkenö: das Hals-Tuch, eine Weiber Kopfpräsentes, i, m. Vacc.

Kéz-kötö .. l. kar-kötö.

~~Kéz-tö-tö, -tödöm, -tél: kendö:~~

Kéz-láb, -zsnek, -bsnak, -zet, -lábát: Hand und Fuß. Pes, manusque. Ter. Nagy kéz-láb allani: sich auf die Hände

907. le.
und füssen stellen.
hinter füssig stehen.
Quadrupedem stare.
Pedibus, manibus ire
resistere. Ö volt neki kezelába: nem vesse bug ifjun allas
in allum. Jaspanba ejus fuit.
Ö volt azon embernek kezelába: eskköze segitője: nem
vesse sud Mennyekben. Ille fuit factor, minister,
opitulator illius hominis.
Fest. kézzel-lábbal: mit
Händen und füssen. Manibus, pedibusque. Ter. kézzel
lábbal azon mesterkedett, hogy
mit Hand und fuss ist er darum
gewesen, dass er — Omni contentione
in eo fuit, ut — Cic. kézen
labon masolt: er ist mit Händen
und füssen gekrochen. Quadrupedibus, quasi pedibus repebat:
Quint. kezes-lábát ejtve-kötözni valakinek: einem Hände und füsse zusammen binden. Quadrupedem constringere aliquem. Tercnt.

Kézlödés, l. kézelödés.

kéz-marcok, -rokwak, -rkot: Pharok: die flache Hand, Vola. dl, f. Plin.

kéz-mive, -ivnek, -ivet: kézimüve, kéz-müve: die Manufactur. Res manu facta. paxata.

kéz-mives, -snek, -st: eine Manufacturistt. Fabricator, oris, m. Cic. Opifex, icis, m. Cic.

kéz-mosdó, -ónak, -ót: Waschen: tze: eine Lade zum Händewaschen. Mantelarium ii, n. Nyut.

kéz-mosó: l. kéz-mosdó.

kéz mosó víz, -znek, -zet: Händewaschwasser. Aqua manualis, is, f. Tac.

kéz-müves, -snek, -st: Handwerker. Manuarius, ii, m. Gell.

kézsmárk, -knak, -kot: Szab. kir. város Magy. Orsz. Ensmark. Hesmarkinum, i, n. Beli.

kéz-szár, -rnak, -rat: mint lábszár: brachium Anm. Bra. chiorum pars inferior.

kéz-szeny: ezáte kezed' szenye: ne issz vas? Immundicia. Extra officina quæ prodüt. Ter.

kéz-tölö, -önek, -ött. l. kéz-telö.

kéz-tsókolás, -snak, -st: Hand Kuss. Osculum manus i, n. osculatio, onis, f. Actus. Justin.

kéz' tsuklója, jának, -ját: das Handgelenk. Carpus, i, m. Cels.

kéztyü, -ünek, -üt: késztyü: der Handschuh. Chirotheca, ae, f. Pitiske. Egy' pár kéztyü: ein Paar Handschuhe. Par manicarum. Sec.

kéz-új, -jnak, -jat: újjai a kéznek: der Finger. Digitus, i, m. Cic. Valamit a kezeujjaból szopni: etwas aus den Fingern saugen. Ex se aliquid fingere, ut lut axaneus. Cic.

kéz-üzy, -nyelnek, -üzyet: das Zwischen in einen Kauf kommt. In negotio tractando interveniens, entis. Act. kézi üzyében vagyon a hasonlás: der Finger nutz ist sehr.

zum Theil gewonnen. Objecta est utilitas. Páriz

Kéz-vetés, -ének, -et: die Auflegung der Hände. Manuum impositio, onis, f. Eccl.

Kéz-vetéssel rendeltetnek az Egyházi Személyek: mit Auflegung der Hände verordnet die Kirchendiener. Manuum impositione Ordinantur Sacerdotes. Eccl.

Kéz-vonó, -ónak, -ót: Kötélvonó, Kéz nyelü faragó kés: ein Zieher Messer der Büttner. Scalprum bimanubrium

Kézzel fogható, adj. nagyon szembe tünő, tapintható nyilvánvaló: Handgreiflich. Evidens, entis, o. Cic. manifestus, a, um. Cic. p. o. Világosság: eine handgreifliche Lüge. Crassum tenebricum - i, ii n. Plaut.

Kézzel-hagyíttató, adj. p. o. tégla: die Hände streicher, die man mit der Hand haben, und machen kann. Laterum manuale. i, lis, n. Tacit.

Kézzel illetés, -ének, -et: Fühlung mit der Hand. Manutigium, ii, n. Cel. Aurel.

Kézzel ivott, adj. mit einer Hand gegossen bin. Manufactus, a, um. Veter.

Kézzel készült: mit der Hand gemacht. Manufactus, a, um Varro.

Kézzel művelés, -ének, -et: Kézzel munkálódás: das Anbauen mit der Hand. Manuopera. manuoperatio, onis, f. Veter.

Kézzel szedett, partic. p. o. almák mit den Händen gebrochene Aepfel. Poma strictiva -destrictiva.

Kézzel tapogatható, adj. handgreiflich, was sich mit den Händen greifen läßt. Manu palpabilis, e, c. Cros.

Kézzel tsinált: mit der Hand gemacht. Manufactus, a, um. Varr.

Khina-fa, Khina kéreg: die Chinarinde. Cortex peruvianus, icis, am. Med. Lásd, Kina.

Ki, pron. relat. l. kitsoda? auf emberi személyt illeti: wer, die, der jenige, welcher, welche. Quis, vel qui, quae, quod. Cic. Kik azok, a' kik amott jönnek: wer sind die jenigen, die dort kommen. Qui sunt, qui illic veniunt? Cic. Ki nélkül, ki más nélkül vagyon: einem fehlet der andere jenige, einer ohne den andern, qui altero ex Caret Cic. Ki fel, s ki alá: bald hoch, bald nieder, das Glück ist Tugendlos. Eminent, cadunt, decrescunt, deterrentur. Prov. Ki ki, ki nem kisi, ki nem kisi: einer glaubt nicht, der andere nicht. Alius Credit, alius non item. Cic. Ki így beszél, ki amúgy: der einer redet so, der andere anders. Alius ita loquitur, alius aliter. Cic. Kinek, ki annak jött: einem

gy sind kein Diener, nämlich kein Sclave. Alius
hinc, alius illinc venit: Cic.
ki mit keres, meg-leli: was
nincs készen, az's findet sich.
gemeinschaftlich. Sua quisque
fortuna faber est. Prov. ki
nyer, kei veszt: mancher
gewinnt, mancher verliert. Alius lucratur,
alius perdit. Cic. Lassuk
ki (vagy kitsoda) nyerjük el:
lässt uns sehen, wer es
gewinnen wird: Videamus,
quis id lucrabitur.
Cic. Ugyan az vagyok hoz-
zád, a'ki eddig voltam:
ich bin gegen dich eben
derselbe, der ich war. Eo
tum erga te, qui semper fui. Ki vagy te?
wer bist du? Quid tu ho-
minis es? Cic. Ki a vés-
tek (a' kártya-játékban):
welcher ist, der Ausge-
ben muß? Quis est, qui
cursum lusus incipit. Plaut.
Meltó, hogy a'ki vétett,
adorozzon érette: es ist
billig, daß seiner
Fehler wegen Niemand
schaden weniger leidet. Qui
peccavit, justas d[illegible]
tacis poenas. Cic. Ki va-
gyon itt? wer ist da?
Ecquis hic est? Cic.

Ki (melly, mi, vajmi)
akadékos, streges mun-
ka ezt vegyék vissza:
als einen Hinderer
muß man ihn fürchten.
Heu! quam gravem et mole-
stum est, negotium habere
conficere. Cic. Ki (vagy
mi) sok fogyatkozások

Kiábrándulás, -ások, -ott: Irrthum.
Clamor, oris, m. Cic.
Vociferatio, onis, f. Cic.
Kiábrándassál (abaj gyűlöl)
tőlrotte eltávolodik a' kör-
társaságban: wenn sich ei-
ner seinen Gesellschaftern
wegen Unsinn mit Heftig-
keit zu widersetzen anfängt.
Perbachatus est suum amicum
in Rep. Cic.

Kiábálni, -bálok, -bált: beschwö-
ren. Clamare. Plaut. Kiábá

kiabálsz te nékem: vis clamorem mihi commovere. Ov. Fast. 3. Amissum cassum mihi clamitas. Trist.

ki-ábrázni, -rázok, -rázt, -rázott, -rázza: abbilden, darstellen. Effingere, Prud. effingere, Cic. Artzáján kiábrázolni a Bánattyát: seine Entrüstung im Gesichte darstellen. Dolorem vultu exprimere. Cic.

-ki-ábrázolás, -sának, -st: die Abbildung, die Darstellung. Effictio, onis, f. Auct. ad Herenn. Figuratio, onis, f. Vitr. [illegible]

Kiábrázólhatni, -lhatok, -lhat, -lhatom, -lhattya: abbilden können. Effingere posse. Cic. Az Istent elmenteket sem tudjuk ki ábrázolni: wir können uns die Götter, unsere Einbildungskraft darstellen. Deos ne conjectura quidem informare possumus. Cic.

ki-ábrázolni, -zolok, -zolt, -zolom, -zoltya: abbilden, darstellen. Effingere. Prudent.

ki-ábrázoltt, adj. ki-ábrázoltatott: abgebildet, dargestellt, vorgestellt. Effigiatus, a, um. Apul.

~~**Kiadni, kiadok, adtam**~~

ki-adás, -sának, -st: 1. valakinek ki-való ki-adás: valakinek el-történő átadása, elküldése: die Zustellung. Repudiatio, onis, f. 2. A levél' ki-adásának (circa átadásának) ideje: der Tag, an welchem ein Brief abgeschickt worden, oder abgeschickt worden ist. Datum, i, n.

Kiadás (Könyvnek nagy-világra való ki-adása: die Herausgabe eines Buches) Editio libelli. Quinct. 4. kiadás: ki-hányás, ki-oldás: das Auswerfen, Ausbrechen. Rejectus, us, m. Cels. 5. Jellyebb-való (minder tselleni) ki-adás: die Aufopferung eines Gutes um eines grössern Gutes willen. Impensa, ae, f. 6. -adása (ki-kárálása, fizetése, adása) a tánynak: die Bezahlung, Abtragung eines Schuldners, der nicht ordentlich zu gehen pflegt. Insolvia, orum, et ium, n. pl. Cod. 7. dologinak kevés szóval-való ki-adása: die kurze Darstellung einer Sache, die Kürze des Ausdrucks. Compressio rei. Cic. 8. ki-adása (tsászár adása) a gonosztevőnek: die Hinrichtung eines Übelthäters, wenn man ihn unter den Augen des Richters erwürgen, enthaupten, unter den Augen des Richters gemeiniglich geschieht. Exhibitio noxii, ae. Ovid.

Hiteles ki-ádás (végházvitel): eine Gültigmachung, Zustellung. Expeditio authentica. Ovid.

ki-adástska, -tskának, -tskát: kleine Fiktion. Ficticula, ae, f.

ki-adattan, adj. pl. o. munka: ein unvollendetes Werk. [illegible]

Inedibum Opus. i, neris, n.

ki-adatni, -datom, -datik. valakinél magán (magát vki Gastfreundschaft) eltenni, megszállani: ki nem engedni: in suum receptum aliquem. Plaut.

ki-adhatò, adj. t.: akendába: was hinausgesetzt werden kann. Locabilis, e. c. ki nem adhatò: was nicht hinausgesetzt werden kann. Pl. locabilis, e, c. Plaut

ki-adni, -adok, -ád; -adom, -adgya: 1. -a' házát a' kodalmasoknak: által engedni: seine Hochzeit einheimischen. Commodare alicui aedes suas ad nuptias. Cic. Bérbe (akendába) adni-ki a' házot: seine Häuser einem gegen ein gewisses Geld überlassen. Sarta tecta locare. Cic. Vki Hausgenossen ki-adni a' kerét: magát eljegyzeni: Zusammen thun, sich mit einem hineinheirathen. Manum dare alicui in Signum Conjugii. Cic. Mire ki-adtam a' keresmet: meine Hand ist schon hinweggethan alterei promissa fuit. Cic. 3. ki-adtam magamat egészen: minden pénzemet el-költöttem: ich habe mich ganz ausgegeben. Exhausi me, rudavi me omni pecunia. Varr. 4.

Valakinek ki-adni a' bérét: azt a' mit ért szolgált ki-fizetni: einem sein Lohn hinausgeben. Mercedem laboris alicui persolvere. Cic. -dare, Cic. -tribuere. Cic.

5. ki-adni a' konyhára: fözni-valót adni a' szakácsnak: in die Küche hinausgeben. Focas dare in Culinam spectantia edulia.

6. A' korsót az ablakon ki-adni: valakinek ezt oda nyújtani: den Krug durch's Fenster hinausgeben, hinreichen. Amphoram alicui per fenestram porrigere. 7. A' ki-hajtott lovakat (váltás mellett) ki-adni: sie mit gutem Beding Pferde hinaus lassen. Invectitios equos extra dare. Suet. 8. olly helly, a' hol a' parantsolatokat ki-adgyák: eli-adják: ein Ort, wo die öffentlichen Befehle hinausgegeben werden. Locus, ubi edicta proponuntur. Flor. Parancsolat ki-adni. nin Befehl hinausgeben. Specula praedare. Cic. Valamit ki-adni mit ért azon ban ki-adni a' következendö időtére: auf einen künftigen Zeitpunct hinausschieben. Memoriam alicujus rei prodere Posteris. Cic. 9. Valakin ki-adni valakinek ki-tenni a' szüret, el-üzni: jemanden abspeisen, — um Brod bringen. Aliquem amandare, dimittere, missum facere. Plaut. ki-

adni az emberfigen, azt
felvetetni, abbúl ki-
vetkezni: allen kantsellig
sein, allen wenigstlichen
Neigung ablegen, fest-
wenlassen. Exuere hu-
manitatem. Cic. — homi-
nem ex homine. Cic. ki-
adni à fcheiden: fich von
seinem Thun fagen. Nuncium remittere uxori.
Terent. A' rossz kártyán
ki-adni, à játékban: sin
festlegen, Gintrauen ver-
liegen. Malam chartam
luforiam de manu ponere.
Cic. — fe ponere. Cic. ki-
adni à kaszontalan, ' ár-
talmas rossz szolgán, ni
nem festlegen, und gefähr-
lichen Umgang entlassen:
Malum et noxium fami-
lium e servitio dimittere.
Cic. A' nép' seprejé ki-adott
rajtam: der Lumpen-
Volk hat mich verspottet.
Apud infimam plebem po-
pulo subjici. Cic. 10. ki-
adni a' lenyát: Tochter adni
ki-házasitani: seine Tochter
verheurathen, verheyrathen.
Elocare filiam. Plin. filiam
alicui nuptiis locare. Cic.
Szakmányba ki-adni à Szál-
lót. l. N. 1. Bérbe ki-adni:

11. Könyvet adni-ki: ki-
bocsátani, nap-világra adni:
ein Buch herausgeben. Cic.
Edere librum, Cic. Librum vul-
gare, Quint. — divulgare. Cic.

12. Könyvet adni-ki valaki-
nek à könyv-tárból, einem
ein Buch aus der Bibliothek

Jemanden geben. Alicui librum
e bibliotheca promere. Cic.

B.

A' szabott törvényt
ki-adni: — ki-hirdetni: ei-
ne bisherige Gewohn-
heit publiciren. Legem latam
publicare, promulgare.
Cic. 14. ki-adta ákta-
csattyát: azt ki-jelente-
te: sein Amt seiner Obrigkeit
gütig Handen geben. Per-
sonam suam consilia ferit. Cic.
Bátyan add-ki magadat:
fisire mir deine Gedan-
ken. Tuto exprome sa-
nimum tuum sensa. Cic. Ma-
gát mindennek ki-adni ver-
oktoskág: sich einem jeden
zu verstehen geben, sei-
ne Gesinnung zu verstehen
ist nicht dienlich. Se ali-
cui libet aspicere, manife-
stare, nonest sapientis.
Nesz. Nem kell nékiek ki-
adnunk magunkat: wir
müssen uns gegen ihnen
verbergen stellen. Tecti
ad illos esse debemus. Cic. ki-
adá (ki-fakasztá, ki-jelen-
té) à mit eddig el-halga-
tott: was bisher verbor-
gen, was er bisher
heimlich gehalten hat. Pate-
fecit, quod hactenus reti-
nuit. Cic. Örömét ki
nem adni: die Freude in
sich halten. Retinere gau-
dia. Ovid. ki nem adni à
szavát: sein Wort nicht
brechen, wortbrüchig werden. Re-
vocare vocem. Stat. 15.
Mind ki-adta (ki-hányta,
ki-okádta) à mit evett:
was er gestern, was er
gestern gegessen hat, hat sich gegeben
sich gebrochen. Vomitu ege-
sit, quod comedit. Curt.

16. ki-adta (ki-öntötte) valaki ellen a' mérgét: nyujtot elen Gift kinne Ettenne Enit n kinnen lenyen. Virus accubis atis in aliquem evomit. Cic. odny, hogy Hust. Zorn, Galle gift ruhl nimm Jutnn ruh" ausgyngy ostun. — effudit. Tac. 17. ki-adni à Mun" kát: Item claibe terjesztenni: die Arbeit sind uns offenbar werden. Opus in apertum referre. Cic. Valamit megtanúlásra adni-kei: claibe tenni: nimm etwas zu nutzen bringen. Aliquid alicui edisc endam proponere. Cic. Törvényt adni-kei: ein Gesetz aufgeben. Legem in publicum proponere. Cic. 18. Kiadni (keiner adni-szolgáltatni) á le-tett jószágot: ein fintner bugtes und verborgenes Gut nimm wieder anfündigen. Depositum reddere alicui. Cic.

~~17~~. ki-adni á gonoszteuöt: den Missthäter zu strafen geben. Exhibere reum. Ulp. tradere Malefizium. Cic. Kinek kinek az ö részét igazán ki kell adni: einem jeden sein wenn seine Ausgenmacht schuld geben. Tributio fieri debet pro rata parte. Cic. 19. Kártyát ki-adni: ki-vetni á játékban: austheilen im Kartenspiel. Ordini ludum Chartarum lusores.

kiarum. 20. Szán m redde kerötön ki-adott: kosa'n ki-rat adott nékiki: die Jut' Zu fundent Zuruckgebrau den Korb gegeben. Centum pronubos repudiavit. Cic.

21. ki-adni á Paxantsola. tot: meg-hagyni, hogy — nim Testl freigebig — Edicto jancire, ut — Cic. 22. ki-adni á lélekét: meg-halni, ki-költözni á világból, életét végezni: den Geist —, die Seele aufgeben. Exhalare animam. Ovid. Animam, extremum spiritum edere. Cic. reddere Animam. Virg.

A' lelkemet-is ki-adnám ecette: ich möchte meine Seele für ihn aufopfern. Animam pro eo objectare cem. Virg. A' lelkemet ki-adom inkább, hogy lem — ich will lieber die Seele aufgeben, als — Animam re- linquam Potius, quam — Ter 23. A' bé-fütt szagon a' tsereps edény nem hamar ád-ki: az kivan meg-tartta: nim neue Topf behaltet den Geruch mit dem er zuerst gefüllet ist. Quo semel est imbuta recens, servabit odorem testa diu. Horat. 24. Bontonak adta-ki (eretted magát: nr sich freiwillig gestellt. Adsimulavit se stultum. Plaut. Terjstünek adta-ki magát: die Jut sich fälschlich für einen Mann ausgegeben: Virum mentita est. Martial.

ki-pusztúltunak adni-ki

ad magát: hungarnak pénzen. Cedere foro. Juvenal. Mensam dissolvere. Cic. Orvosnak adta ki magát: mint jót nincs Arzt abgegeben. Medicum egit. hervegestellt: Medicum egit. Cic. Rossz embernek adni-ki valakit: mérgest, szúrósat nincs für einen Henker, Gottlosen Menschen ausstellt. Improbam Personam imponere alicui. Cic.

Ki-adni-való, adj. zum ausfündigen geschickt. Exhibitorius, a, um. Ulpi.

Ki-adó, -dónak, -dott, -dók: 1. a' kézbasság' dolgában, a' tárgy-kiröknek kiadója: der Ausstellter einer Urkunde, der Einhändiger, der Einstellend bezahlt Ehre haben. Fidei collocator, oris, m. qui fidem collocat: exogator Virginis, oris, m. Tertull. Ki-adóban voltam. ich war bey der Ehrenbezeugung. In Spousalibus contrahendis, vel contractis fui. Törvény ki-adó: ein Gesetzgeber. Legum lator, oris, m. Cic. Valamin ki-adó: der etwas kundt macht. Registrator, oris, m. Tertull. 2. adj. Magát ki-adó szív: mit offenem Herzen. Aperitum pectus, i, oris, n. Cic. Ki-adó (ki-szolgáltató) sig: der Ausfertigung (Abfertigung) amt: Officium expeditoreæ. ii, n.

Ki-adatott, partic. Innen gegeben. Editus, a, um. exhibitus, a, um. Ovid. tus, a, um. fall. Ki-adatott: unus ex linguis Haud editus, — exhibitus.

Ki-adva: innen gebend. Exhibendo. Vagyunak könyvek ki-adva: welche — aus der Innen gegeben sind Für, vir — Extant editi libri, qui — Verlegt.

Ki-ágazni, -gazok, -gazt: ágakat verni, galyat hajtani ki-terjedni: Ruten bekommen, ausschlagen werden: Ramos agere. Lucret. Valamit helyes magyarázattal ki-ágazni, bogozni: helyesen meg-fejteni: etwas deutlich auseinander setzen, wickeln, machen, binden, suchen. Rem aliquam exacte excutere, enodare, prevestigare. Sen.

Ki-ágazott, adj. p. o. Vesszö: fattyú vessző: ein Reiser ohne Wurzel eines Baumes, ein Ruthen Reises ohne Rinde. Stolo, onis, m. Plin.

Ki-aggani, -gok, agg. ki-agni, ki-avúlni, Stockalt werden: in Abgang kommen, alt, kindisch werden. Exolescere. Quint. Obsolescere. Cic. ki-aggott az ökör a' járomból: der Ochs ist kommen alt unter dem Joche. Consenuit bos. Cic. jugo trahendo inutilis factus. ki-aggott a' szó

909. k.

a' szokásból: das Wort ist abgekommen. Vox obsolevit. Cic. – exolevit. Suet. A' szolgálat-ból ki-aggani: aus Dienern alt werden. Emereri. Liv.

Ki-aggatni, -gatok, -gatt; -gatom, -gattya: ki-függeszteni: aufhängen. Suspendere. A' rukát ki-aggatta szélözni: er hat die Kleider zum auslüften aufgehängt. Vestes ventilandas exposuit. Plin.

Ki-aggott, adj. ki-vénült p.o. vitézek a' seregből: Soldaten, die zum Dienst alt geworden sind, Emeriti Milites. orum, itum, m. Lucan. A' szolgálatból ki-aggott szavak: die abgekommenen Wörter, Obsoleta Voces. Cic. A' tiszt-ből ki-aggott: der in seinem Amte alt geworden ist. Munere Perfunctus. Cic. Már Zsoldból ki-aggott vitézo Katonák: die sechzig Soldaten, die in Feldzügen ergraut sind. Milites, qui stipendiis confecti sunt. Cic.

Ki-aggúlni, -gúlok, -gúl: heraus-altern. Consenescere. Cic. se-nio confici. Cic. Még ő a' gyönyörködtető dolgokból ki nem aggúlt: er hat die Lust zum annehmlichen Dingen noch nicht herausgekommen. Nondum exarnit ex amoenis rebus. Plaut.

Ki-ajánlani, -lom, -lya, p.o. a' lelkét: sein Geist aufgeben. Mori. Cic. edere Animam. Cic. Animam efflare. Cic. Extremum Vitæ Spi-ritum edere. Cic. Utolsó lehelletét kiadni. Cic. Tized nap multán ki-ajánlotta a' lelkét: nach zehn Tagen gab er seinen Geist auf. Decem dies vixit ante-quam decem dies vixit ani-mam. Cic.

Ki-akasztani, -sztok, -szt; -sztom, -szttya, p.o. jószágból valamit a' ház elébe: etwas von dem Vieh zum Zeichen aushängen, aushängen. Aliquid pro signo in extrema Parte Ædium exponere. Plaut.

Ki-állani, állok, -áll; -llom, -lya: hervorstehen, -ragen. Eminere. Plin. Promi-nere. Plin. extare. Cas.

1. Ki-állani a' sarat: abgetrocknet werden: trocken bleiben. Constantem permanere. Prov.

2. Valaki elől ki-állani: el-állani, el-kerülni, el-szaladni, el-futni, sich einem entziehen. Effu-gere aliquem. Curt.

3. A' kösziven magától ki-állott: el-hagyta ötet, el-múlt: die Gicht (aus Ver-sehen) ist von sich selbsten ausgeblieben. Arthritis se solo cessavit. Plancad. Magától ki-állott a' fog-fájás: der Zahnweh hat nachgelassen. Dentium dolor sponte sua remisit. Cic.

4. A' bajra (kettős viadalra) ki-állani: elő-állani: herausgehen in den Zweykampf. In duellum Prodire. Liv.

5. Nagy betegségeket állott-ki: – szenvedett-, tűrt-el: er hat

einen großen Zorn Zeit übers
stehen. Travi (magno) mor
bo defunctus est. Liv. Ki-
állani a' büntetést: Die Zeit
sein ausstehen. Panas perfer
re. Cic. persolvere. Cæs. per
peti -, sufferre. Cic. Nehéz
a' fűstöt ki-állani: nehéz
szent den Rauch auszuhal
ten. Difficile est fumum
sustinere. Cic. Sok hevet,
hideget állottam már ki: ich
habe schon viel Hitze und
Kälte ausgestanden. Jam
satis æstus et frigoris per
tuli. Cic. Sok kínt állott
-ki, szenvedett, sok kínon
ment által: er hat viele
Martern, Folter und Pein
en ausgestanden. Multis cru
ciatibus angebatur. Cic.
Állyuk-ki ezt a három
napot: halten wir ihn
diesen Tagen aus? Obdure
tur hoc triduum. Cic. Ki-
állani a' Probát: die Pro
be halten, -eine Folter. Pro
bam sustinere. Cic. Ez ki
nem állya a' probát: das
hält den Stich nicht. Id se
non adprobat. Cic. Ki-ál
tani a' Sarat: den Sturm
an bleiben, oder halten.
Obsessum, tum bleiben. Con
stantem permanere. Cic.
Ki-állani a' szolgaságot:
die Knechtschaft ausstehen.
Tolerare servientiam. Plaut.
Ki-állani a' telet: den Win
ter vertragen, aushalten.
Tolerare hiemem Cic. Ki-
állani a' Verést: die Pei
gen aushalten, vertragen.
Perferre Verbera Cic. Tisz

reinen Ehren halber etwas
thun. Honoris causa aliquid
facere. Plaut. Házá' fedele
függ az útszára: sein Dach
hängt auf die Gasse. Tectum ejus
in viam projectum est nimis.

8. Ki-áll annak-is a' rúd
gya: mindenkán ki-hül
a' szolgálatból, ki-adnak
rajta: nehezet mit ihm ge
winnen, nur wird bald müde
dem Diensten entlaufen.
Proxime excidet servitio.
Tac. est proximus dimis
sioni. Cic. 9. A' láb új-
ja ki-áll (ki-látszik) a'
tsizmából: zerrissen: die
Zehen gehen aus ihm den Fuß
men heraus. Pedis digi
tus prominet ei ex Cothur
nis. Quint. 10. Ki-álla
ni (el-hagyni, ki-lepni)
a' hivatalból: aus Le-ben
ni: seine Amt niederle
gen, sich von seinem Am
te los sagen. Magistratu
se abdicare. Cic. Ki-álla
ni a' Katonák közül: die
Dienste abtragen,
abdienen. Munus Mili
tiæ missum facere. Cic.
se militia abdicare. Cæs.
Ki-állott a' Mühelyből:
die Ambit abdienen,
vom Ministerium Abgehen
nehmen. Magistro Artis
vale dicere, abire, disce
dere. Cic.

Ö velek ki-állanom: ki-
szállanom, meg-kartzol
nom, kartzra kelnem: ich
kann mich nicht mit ih

unn in nimm Ztmit nicht nie-
derlassen. Non possum cum eis
in Arenam (in certamen) de-
scendere. Cic. 12. Az Ura-
nát ki nem állya az idejét,
az Urát, nem tesz nata át-
tando: nem vind from Jüs-
tus szinnen Zdnnen nicht aus-
halten, nicht voll füssen.
Apud dominum suum non per-
durabit. Tex. diuturnus non
erit, stabilis in servitio diu
non permanebit, non perse-
verabit. Cic. 13. ki-áll
az agyara, a fogai: kin áll-
nak, -ültek: dem Zdsszuhn
vergeht ihm Jnnsinn, die Zäh-
ne gehen, stehen ihm Jnn-
sinn. Dens Canibus, et den-
tes alü prominent ei. Plin.
Más-fit kábnyirca áll-ki a
földből: es wächst andernt
halben Fuss aus dem Boden
hervor. Exstat tesqui pede
e terra. Colum. Fák a fe-
je áll-ki a vízből: nur den
Ast allein mit dem Zopfen
vun dem Wasser Zdnnen
Capite solo exstat ex agua.
Cæs. 14 Egyegy magam ki-
állok neki: ellene szegezem
magamat: ich werde mich al-
lein ihm widersetzen. Ego
solus ei resistam. Cic. 15.
A' vigyázatra ki-állani:
ört állani. die Wache halten.
In statione stare. Hirt. Exer-
citias agere. Suet. 16. A' fia-
t mellett ki-állani: advocat
védelmezni: für seine Zün-
gen stehen. Pro suo Pa-
tu propugnare. Cic. 17.
A' harczot ki-állani: mind
végig harczolni: die Schlacht
aushalten. Defungi proelio.
Liv.

ki-állás, -nak, -t: die Hervor-

ragung, Hervorstehung. Pro-
minentia, æ, f. Vitr. ki-állá-
sa a' hasnak: die Hervorra-
gung des Leibes Exstantia
ventris, æ, f. Col. Auct. 2.
A' büntetésnek ki-állása:
die Ausstehung der Strafe.
Passio pœnarum, onis, f. Apul.

ki-állhatatlan, adj. unerträg-
lich. Intolerabilis, e. c. Cic.
ki-állhatatlan büdösség:
ein unerträglicher Gest-
ank. Intolerabilis fœtor.
is, oris, m. Cic.

ki-állhatni, -hatok, -hat; -
hatom, -hattya: ausstehen
können. Sustinere posse.
ki nem állhatom a' füstöt:
ich kann den Rauch nicht aus-
halten. Non possum fu-
mum perferre. Cic. ki nem
állhattya a' munkát: nur
ist unvermögend die Ar-
beit auszustehen. Remol-
lescit ad laborem feren-
dum. Cæs. 2. ki nem áll-
hattam kérései elöl: mei-
nem Bitten mich zu entzie-
hen: ich habe seine Bitte nur
können müssen. Non potui
preces ejus non audire. Cic.

ki-állítani, -lítok, -lít, -lít-
tom, -littya: Jemand hin-
ausstellen, -stellen. Exponere,
collocare, stabilire. Cic.
pizonyos helyekre embe-
reket állítani-ki segyver-
kel. Leute in gewissen
Orten mit Gewehr hinstel-
len. Homines certis locis
cum ferro collocare. Liv.
A' hadi seregot üstközetre ki-
állítani: das Volk in Schlacht
Ordnung stellen. Copias ins-
tuere. Cæs. Hüsz ezer em-
bert a' tiltra ki-állítani:
zwanzig tausend Leute auf
die Ebene hinausstellen. Vi-
ginti Millia hominum in æ-

campum Patentem educere.
Cic. Láthatò (nyilván-való)
helyre állittatott-ki: nyilvánosan gyanusit. In aperto positum, esse Tacit. Ki-állitani
a' strázsákat: Wachen ausstellen. Milites in statione ponere. Cæs.

Ki-álló, adj. fenntwerstehend, fenntwerstrebend. Prominens, ntis. o. Martial. ki-álló emlök: ntwerstehende Brüste. Prominula Mamm. Colum. ki-álló ecset: ein fenntwerstehender Pinsel. Meniana, orum, n. Vitr. ki-álló fogak: Zähne, die ntwerstehen. Dentes eminuli. Varr. Az itthára ki-álló ház-fedél: ein auf die Gasse fenstehendes Dach. Tectum Domus in Viam projectum. Vitr. A' tengerből ki-álló kö-sziklák: die Klippen, Felsenriffe, ringsherum stehende Felsen. Scopuli, orum. m. e mari eminentes. Cic. — pendentes. Virg.
ki-álló szegelet, -szeglet: ein fenntwerstehender Winkel. Prominens, prostans angulus. Lucr. ki-álló (kidülö, ödött, ki-dudlodott) szemek: aus dem Kopfe fenntwerstehende Augen. Eminentes oculi. Cic. 2. Szolgálatból ki-álló (kilépö) s. o. tsel: aus dem Dienste, ausgetretener Knecht und Magd. Famulitium e servitio excedens. Cic. 3. Próbát ki-álló (jó) arany: ein Gutes Gold. Probum Aurum. Agric. 4. A' vercèst ki-álló: ab-fein, ab-tünö: der die Farbe

gut ausfärbet. Perfectus ver. bera, putfatilis, ic. c.

Ki-álló-fogú, adj. der fenntwerstehende Zähne hat. Cynodon, dontis, m. Plin.

Ki-álló-vállú, adj. der die Schulterbeine auf den Rücken stehen hat. Gibbus humeros, Gen. Pterygodes, is. c. Blancard.

Ki-állott, adj. fenntwerstehend. Eminens, ntis, o. prominens, ntis. o. Martial. Sok kiállott ki-állott: — kivedett: der viel Unrecht gelitten hat. Plurimis injuriis. Cic. Sok kiállott és elsöt ki-állott: der viel Winde und Kälte ausgestanden hat. Ventos pertulit et imbres. Prosper. Tiszti-bül ki-állott: der von seinem Amte abgeht. Decessor, oris, m. Tacit. Ki-állott vesztegetlen: nicht überführter Amtsmann. Purus et integer. Cic.

[illegible]

Ki-állva, adv. fenntwerstehend. Prominenter. Cæl. Aurel.

Ki-áltani, -ltok, -lt; -ltom, -ltva: schreyen. Clamare. Plaut. Clamorem edere. Cic. Agyarkodva ki-áltani: grimmig drohend schreyen. Ferociose clamare. Cic. Erösen ki-áltani: sehr stark schreyen. Intendere vocem. Cic. Profundere clamorem. Cic. Erösebben ki-áltani: noch nimmehr so stark schreyen. Ingeminare vocem. Virg. Sobban ki-áltani: stärker schreyen.

Altius effere clamorem, -vocem. Suet. Nagyon kiáltani: fosz hangot felemelni. Clamorem tollere. Altum clamare. Plaut. Valaki' ajtajan kiáltani, hogy be-eresszék: hova minnyájan felemelni. Occentare ostium. Plaut. Darú módra kiáltani: felemelni vire Lucrez. Pro, exc. Auct Philom. Fenn szóval kiáltani. Hangot felemelni. Maxima voce contendere. Cic. kiáltani: Aus Wirthshaus Löning felemelt. Rallus Crex clamatrix. Minden excrementum kiáltani: Hangot aus allem Krafften felemelni. Toto corpore, atque omnibus unguis exclamare. Cic. Órát kiáltani: die Stunde anzeigen. Horam nuntiare. Martial. A' Császárnak Vivátot kiáltanak: felemelni: dem Kaiser Beifall bringen. Caesari feliciter succlamare. Tacit. 2. Valakit kiáltani, hívni: jemanden ausrufen. Aliquem accersere. Terent. -inclamare. Cic. Ha kiáltatsz vetve jöj: wirfe dich fortig, lauf, wenn ich rufe, zu mir, geschwind kommen. Ita te para, ut, si inclamaro advoles. Cic. -ut accurras. Cic. Úgy kiáltanak reám, mint egy szolgára: man schreyet mich an, wie einen Sclaven Inclamor, inclamitor Quasi servus. Plant. Vala 3. Valakit berufenes emberek kiáltani: -hivatni: einen als einen zu Tische und offentlichen Mann rufen. Aliquem procum renunciare. Plant. Engem' kiáltanak kiáltatnak: man hat mich für einen König ausgerufen. Regem me proclamavit. Cic. Valakit

szentnek kiáltani: einen als ein Heiligen ausrufen. Coelo aliquem adfercere. Ovid. Országot kiáltya felöle, hogy- die ganze Welt schreyt von ihm, sagt- Totus orbis praedicat de eo, quod- Cic. 4. A' mi jó Parasit-latinitat kemények-nek kiáltyák: mondgyák! vitatmazzák: man erhebt unsere Unfleissigkeit über Ihre Thätigkeit selbst. Nostra praecepta infamant industria. Cic. 5. Jeli torokoskodni kiáltani: rikoltani: lustig, aus hollem Halse schreyen. Exspantibus buccis vociferari. Cic. Maxima voce exclamare. Plaut. Valakire kiáltani: auf einen lustig schreyen. Clamore aliquem excipere. Tac. Valaki után kiáltani: einen mit Geschrey verfolgen. Insequi aliquem clamore. Cic. 6. Holtig azt kiáltom: valom, mondom: bis ich sterbe, todt werde ich es ausschreyen. usque ad vocem id assecram. Cic. ad ultimum vitae —. Curt. 7. Hivatni kiáltani: Jemand zu sich —, Jemand zu sich schreyen. Evax clamare. Plaut. 8. Királyhoz —, felly ebb-való bíróhoz —, Istenhez kiáltani, vinni —, emelni á dolgot. sich aufrufen, König —, auf einen höhern Richter —, Deum auf Gott bringen, beziehen. Regem, ad Regem —, Majorem testatem —, Deum appellare. Lucr. 9. Kard kiáltani: Kérni, kívánni nagy hévvel: um Etwas mit grossem Geschrey bitten, fodern. Enixe petere, poscere. Plaut. 10. Sir

Kiáltani, -ok, -ott, -ás, -ó, -ónak, -tót: Ausrufen, Ausschreyen. Clamare, Vociferari. Kiáltani valaki ellen: Wider jemand ausschreyen. Clamare in aliquem. Cic.

Kiáltás, -snak, -st, -sok: Ausschrey, Geschrey, Geschrey machen, Rufen. Clamor, oris, m. Plaut. Vociferatio, onis, f. Cic. Aszszonyi kiáltás: ein Weibergeschrey. Muliebris vociferatio, Cic. Hallatlan kiáltás: ein unerhörtes Geschrey. Insolitus clamor. Cic. Örökkiáltás: ein ewiges Geschrey. Festus clamor. Cic. Rettenetes kiáltás: ein schröckliches Geschrey. Terribilis clamor. Cic. Kiáltást inditani: ein Geschrey machen. Excitare clamorem. Cic.

Kiáltatott, partic. Valakitül: von einem Geruffen, ausgeschrien. Inclamatus ab aliquo. Plin.

Kiáltó, -ónak, -tót: ein Ausrufer, Ausschreyer. Praeco, onis, m. Pitiscus. 2. adj. Egbe kiáltó p. o. Vétek: eine Himmelschreyende Sünde. Peccatum in caelum clamans. Facinus atrox, oris, oris, n. Ter. -tetrum Ter. -horrendum. Ter. Kiáltó Orvos: Teufelsdoctor, Kenö-Fenö -, himmelschreyender Orvos: ein Teufelsdoctor, ein Mann der Wunder schreyet. Circumforaneus pharmacopola. Cic. Szer-felett kiáltó Kálc: über die Gewohnheit schreyender Krämer-Kalk. Calx ultra solitum vocales. Plin.

Kiáltozatni, -gatok, -gat, -gatom, -gatlya: oft schreyen. Clamitare. Ter. Mit kiáltozgatsz annyit: was schreyst du so viel? Quid clamitas tantum? Ter.

Kiáltós madár, -nak, -dat: Raubvogel, Habicht. Falco nisus, onis, m. Plin.

Kiáltozás, -snak, -st: ein Geschrey, so oft geschieht. Clamatio, onis, f. Kiáltozást inditani: ein Geschrey machen. Clamorem excitare. Cic.

Kiáltozni, -tozok, -toz, -tozom, -tozza: oft schreyen, oft rufen. Clamitare. Ter. Azt kiáltozza, hogy- Ausschreyt was so oft, Quod hoc clamitat, quod- Ter. Ter. Kiáltozom, tozik: Einem kiáltozik: wo schreyt gegen mich. Adversus me occlamitat. Plaut. Mit kiáltozol itt a házam előtt: was schreyst du hier vor meinem Hause? Quid tibi hic ante aedes meas clamatio est? Terent.

kiáltozó, -ónak, -ót: ein Schreyer, ein Rufer, Vociferator, oris, m. Tertull.

Ki-aludni, -lusznom, -lusztam: ausschlafen. Edormire, Cic. edormiscere. Terent. Ezt ki

bort, melly et „ivott
nyen ki-alusza: „kön
gyen Wein, so wie gut zu „
sen. Facile hoc illi edere „
miscet ille. Terent. ki-alun
ni (aludni) az éjet: „sum di
gnum qui nocte dormiam. Perdor „
misereo usque ad lucem. Plaut.
Föl ki-aludtuk magunkat: wir
haben uns gut ausgeschlafen.
Bene nos exdormivimus. Cic.
Még ki nem aludta magát: „
hat sich noch nicht mit dem Schla„
fen satt gemacht. Nondum so„
mno satiatus est. Liv. nondum
se exdormivit. Cic. A' részeg„
séget (ittasságot) ki aludni: „
den Rausch ausschlafen. Exca„
pitalem exdormire Cic. 2. ki-
aluszom, ki-aludtam a' tűz, ha
nem táplálattatik: das Feuer
löschet aus, wenn nicht brennen,
wo es nicht unterhalten
wird. Ignis extinguitur,
nullo modo posse manere so„
let, nisi alatur. Cic. Ki-
aludt belőle az ember. „
ist gestorben. Exstinctus est.
Cic. ki-aludt benne min„
den jó: alles „was „in ihm gut
war, ist ausgelöschet.
Omne bonum exstinctum in
eo est. Plaut.

ki-ajadni, -jadok, -jad: s. o.
a' szemre: das Auge umkommt
ihm ab, wenn kommt ihm aus
oculus ei deficit, exsiccatur.
Stat. ki-ajadt (ki-já„
vadt) a' tó: der Teich ist
ausgetrocknet. Exsiccatus
est lacus. Plin.

ki-ajadtt szemü, adj. der blo„
ssen Augen hat. Sicco„
lus, a, um. Plaut.

ki-ajasztani, -jsztok, -jsztj; -jsztom,
-jsztya: austrocknen. Exsic„

care. Plin. 169

ki-áradás, -snak, -st: Ösön,
a' víznek nagy árja: die Ü„
berschwemmung, Austretung
eines Wassers. Exundatio,
inundatio, onis, f. Colum.
Prolluvies, ei. f. Luer. ki-ára„
dása a' folyó vizeknek: das „
Austreten der Flüsse. Exun„
datio fluminum. Plin.

ki-áradni, -radok, -rad: sich
ergiessen, austreten. Ex„
undare, inundare. Cic. ki-
árad a' tó: der See ergeusst
sich. Extenditur lacus. Plin.
extra ripas diffluit. Cic. -
restagnat. Lucan.

ki-áradó, adj. austretend,
überschwemmend. Prolu„
vio, onis, m. Lucull. ap. Fulgent.

ki-áradott, adj. p. o. tenger:
ein Übergeschwemmter Meer.
Refluum mare. i, is, n. Virg.
- redundatum. Ovid.

ki-áradtt, adj. überge„
strömt. ausgetreten. Effu„
sus, a, um. Liv.

ki-árasztani, -rasztok, -rasztj; -ra„
tom, -rasztya: überge„
ssen machen. Exundare fa„
cere.

ki-árendálás, -snak, -st: die
Überrechtung. Locatio, onis, f.
Cic.

ki-árendálható, adj. der ver„
rechtet werden kann. Loca„
bilis, e. c.

ki-árendálni, -dálok, -dál; -
dálom, -dállya. árendába, bér„
ben ki-adni: verrechten. Con„
ductori aliquid elocare. A' köz„
jövedelmet ki-árendálni: árem„
dába venni; ki-bérelni: der

Zöllen, genommen sein Zünftor
gestatten. Publica redimere.
Cic. Az országot haszontzadeki-
gyát ki-árendálni: das Zoll
und Mauthgefäll um baares gestatten.
Portoria regni redimere. Cic.

ki-árendálni-való, adj. das man
heraus mietsen, oder hinausgestat-
ten kann. Vocatitius, a, um. Tidon.

ki-árendáló, -ónak, -ót: ein Hin-
ausmietsen, Hinausgestatter. Locator,
oris, m. Digest. Manceps, cipis
m. Cod. Th. ki a' fördöknek ki-
árendálója? wem ist der Zoll
oder der Mauth verpachtet? Quis
est manceps thelonarium. Cod.
Th.

ki-árendált, ki-árendáltatott, adj.
hinausgesetzt. Locatus, elocatus,
a, um. Cic.

ki-árendálva: adv. zinsweise.
conductim. Tapisso. Conductio-
ne, redemtione. Cic.

ki-árúlni, -árúlok, -árúl; -árúlom,
-árúlja: etwas gegen Geld heraus
geben. Ex venditione praeda
ea percipere. Ter.

ki-ásás, -ások, -ást: das Aus-
graben. Effossio, onis, f. Vitr. Va-
lamiek ki-ásásában foglalatos-
kodni: sich mit Ausgra-
bung eines Dinges beschäfti-
gen. Effossione ki alicujus re-
cuparé. Plaut.

ki-ásni, -ások, -ás; -ásom, -ászta:
ausgraben. Effodere. Plaut.
eximere. Cic. ki-ásni a földből
egy egy fazék aranyot:
ein Topf voll Gold aus der
Erde ausgraben. Aulam au-
ri plenam effodere. Plaut.
Az követ ki-ásni a földből:
den Stein unter der Erde
heraus graben. Eximere la-
pides sub terra. Cato. ki-ásni

(ki-szúrni.) a szemét valakinek:
einem die Augen ausstechen.
Alicui oculos effodere. Cic.

ki-áshó, -ónak, -ót: ki-vájó:
Ausgräber. Cavator, oris, m.
Plin.

ki-ásott, adj. herausgegraben.
Effossus, a, um. Suet.
ki-ásott pénz: ausgegra-
benes Geld. Effossum aeru-
sil.

ki-aszagolni, -golok, -gol;
-golom, -gollya: ki-szemel-
lelni valakit. jemanden
mit Spürung seines
geschlagen, hinausjagen. Re
tabulo aliquem exspectare.
Fest.

ki-aszás, -ások, st. die Be-
schädigung von Hitze. Sidé-
ratio, onis, f. Plin. Az ho
fától ki-aszások: der
Mundverlust der Bäume
vom Brennen der. Tabes
arborum. is, f. Plin.

ki-aszni, -aszok, -szik: heraus
dörren. Exarescere, exa-
rescere. Cic. flaccescere
calore. ki-aszott a virág:
die Blume ist verwelkt.
Exaruit flos. Cic. ki-asz,
ki-szárad a tremet:
die Weinstöcke dörren
aus. Emaciantur fru-
tices. Colum. Emaciatur
stirps. Colum.

ki-aszott, adj. p. o. szálló
tó: ein ausgetrockneter
Weinstock. Demortua
vitis. a, tis, f. Colum.

ki-ásztatás, -ások, -st: tö-
rabló
való ki-ásztatás: der
Aushöhlung eines Fel-
ses durch Bohren.
Liberatio salis ope aqua.

gii. k.

onis, f. Schell.

ki-áfztatni, -tatok, -tat; -tatom, -tattya, valamit á' sóból: aus Verwüsten, durch das Wasser etwas trocken fallen lassen. Per aquam liberare aliquid a sale. ✠ Schell.

ki-átkozás, -snak, -st: die Verfluchung, Verwünschung. Dira execratio, ae, onis, f. Suet. dira imprecatio, ae, onis, f. Ter. dirae facta devotio, ae, onis. f. Cic.

ki-átkozni, -kozok, -koz; -kozom, -kozza: verfluchen, verwünschen. Exsecrari. Cic. Valakit (Cä meg-átalkodott rossz-tévőt) ki-átkozni a' világból: addig átkozni, míg meg nem hal: jemanden mit gräulichen Flüchen verwünschen, aus der Welt schaffen. Exsecrabili Carmine e numero vivorum extorbare aliquem. Liv. Cic. exsecrari in caput alicujus. Liv.

ki-átkozó, -ónak, -ót: der verwünschet. Detestator, oris, m. Tertull. exsecrator, oris, m. Idem.

ki-avítani, -vítok, -vít; -vítom, -vítlya: abschaffen, unter die unbrauchbaren Dinge mit rechnen. Obsoletum facio, exc. Ator. nob.

ki-avúlni, -vúlok, -vúl: in Abgang kommen, altbrüchig werden. Obsolesco. Cic. Obsolescere. Cic. ki-avúlni a' szokás búl, aus der Gewohn-

fúst kommen, nicht mehr gebräuchlich abkommen. Abolesci, obsolescere. Cic.

ki-avúltt, adj. p. o. -ak, -ok, szók: ausgedienet, alter abgekommener Wörter. Exoleti auctores, Quinct. exoletae voces. Suet.

ki-bagzani, -gzok, -goz; -gzom, -gozza: ki-bakzani magát: sich durch Zusammenlesen, sich hinzuthun. Se consociare cum. Plaut. ad satietatem subarsi. Plin.

ki-bagzott: ki-bakzott: ausgedient, abgenutzt. Exfututus, a, um. Catull.

ki-ballagni, -lagok, -lag: hinzu kommen, hinzu gehen. Exspatiari.

ki-bárdolás, -snak, -st: die Ausglättung; die Ausziehrung. Dolatio, onis, f. August., exasciatio, onis, f.

ki-bárdolni, -dolok, -dol; -dolom, -dollya, aus dem gröbsten ausarbeiten. Exasciare aliquid. Plaut.

ki-barkázni, -kázok, -káz; -kázom, -kázik: ki-bimbózni. ki-barkázni (ki-fakadni, ki-hajtani, ki-bimbóznak, Szemzeneke) á fák: die Bäume getrieben aus, hervorkommen knospen. Gemmant arbores. Colum.

ki-barkázni, -kázok, -káz; -kázom, -kázik: fel-hajtani, -kaszálni, -kereszni: aufsuchen, aufsuchen. Exquirere. Cic.

ki-begygyeztetni, -ztek, -zett; -ztetem, -ztetni: ki-akasztani, ki-fuggesztetni: aufhängen, aufhängen, auf-

fürbitten. Exponere. Cic.

Ki-békélleni, -lek, -kélt: megkérlelni egymást. sich mit einem aussöhnen. se alicui reconciliare. Cic.

Ki-bélelni, -lelek, -lelt, -lelem, -leli: à kuhát valamivel: das Gefäß mit etwas ausfüttern. Vestem re aliqua munire subsuenda, subdere vestem re quapiam.

Kö-fallal bélelni (bélöleni) ki: à Partokat. das Ufer mit einer Mauer umfassen, umgeben. Pedinge re litorea muro. Fil.

Ki-bérelni, -relek, -rel, -relem, -reli: bérbe fogadom, -vettem: aus mintsen, dingen. mercede conducere. Cic. Valaki házát ölsön ki-bérelni: einen Haus nicht gar theuer austmiethen. Domum alicujus non magno conducere. Cic.

Ki-bérelt, adj. p. o. ház: das Mintshaus, ein gemiethetes Haus. Conducta ädf. Cic.

Ki-bérlés, -ruck, -st: die Mithung. Conductio, onis, f. Liv. Ecökös ki-bérlés: eine Erbverpachtung. Emphyteusis, is, eos, f. Cod.

Ki-bérleni, -lelek, -lel, -lelem, -leli: bérbe fogadni, -venni: aus mintsen. Conducere. Cic. — a szomszéd' házát: das Haus des Nachbars —. Vicini aedes. Cic. Valaki' szivét ajándékkal ki-bérleni: einen Hang mit Geschenken gewinnen. Animum alicujus muneribus lenire. Cic.

Ki-bérlő, -önek, -öt: ein Mithmann. Conductor, oris, m. Plaut.

gui aliquid mercede conducit. Cic.

Ki-bírni, -rlek, -rt, -rlem, -rli: áberend' ába venni, berbe fogadni, -venni: à Kerket: ninnen Gunsten ausmintsen. Rectio conducere hortum. Tac.

Ki-bírlás, -ruck, -st: die Abmiethung, Mintsung, Rechtung. Conductio, onis, f. Cic.

Ki-bírlett, adj. ums Lohn gedingt. mercede conductus, a, um. Nep.

Ki-bírlő, -lönek, -löt: ein Pächter. Mancaps, cipis, m. Cod. The.

Ki-beszéllhetetlen, adj. unaussprechlich. Inenarrabilis. le. c. Plin. Tac. ineffabilis. e. c. Plin. Ki-beszéllhetetlen szomorúsággal értettem, hogy — ich habe mit unaussprechlicher Betrübniß vernommen, daß — Inenarrabili cum tristitia (maerore) intellexi — Cic.

Ki-beszéllhetetlenül, adv. auf eine unaussprechliche Art. Inenarrabiliter. Plin. — eb. mutram: ich habe nicht — vernommen. — Obstupui. Tac.

Ki-beszéllhető, adj. das zu erzählen ist, nacherzählt werden kann, gesagt werden kann. Enarrabilis, e. c. Quint. enumerativus, a, um. Ter.

Ki-beszélni, ki-beszélleni, széllek, -szélt, -széllem, -szélli: umzischeln, Jemanden fangen. Edisserere. Cic. edisserere. Plaut. enarrare. Ter. Exlegere. Plaut. Minden bátran ki-beszéllett: um Alles allen Muth Jemand's gesagt: Omnia liberi hominis animo eloentus est. Curt. szándé-

ki-beszélleni: beszéllgetni: mores consilia

beszélleni (ki-beszélleni) à tit. lectionem re secreta.

mindenüt ki-nyilatkozta

színe Kedv- tion. Divul- moribus. C- piam Jeremi- amit Jerov- jelenteni. Füstnn. Pa- dictis. Luc- ni (ki-m- király' k- nes' Kön- logno ex- Regis m- mübül m- sich hera- gen liber- ki-beszé- lem: ki- tiskait. günzlich animi. Erekét k- sich mün- den, nu- gwantun- kinek k- szélleni: ausbrin- cujus e- beszél- ki vele- mudet a- kinnen. edisser- bül (ex-

ki-beszélleni: sein Vorhaben
jemandem ausreden. Edisserere
mecum consilia tua. Cic. ki-
beszélleni (ki-mondani, fel-
fedezni) a' titkokat: die Ge-
heimnisse entdecken. Pro-
re secreta. Horat. valamit
mindenütt ki-beszélleni: ki-
nyilatkoztatni: etwas öffent-
lich bekannt machen. Divul-
gare aliquid ser-
monibus. Cic. differre quid-
piam sermonibus. Cic. 2. Va-
lamit szóval ki-beszélni: ki-
jelenteni. einen Fuchs aus-
fündig machen. Pandere rem alicui dictis. Liv. 3. Ki-beszélle-
ni (ki-menteni) a' fiát a'
királynál: seinen Sohn bey
des Königs Leidenschaft. Suas
legibus exemit filium ejus
e Regis manibus. Cic. Vala-
mivel magát ki-beszélleni.
sich wegen etwas entschuldigen, rechtfertigen. Se culpa ali-
qua liberare. Cic. 4. Egyesten
ki-beszélette magát elől-
lem: ich wurde hinder
gangen. es hat mir sein Herz
gänzlich unbekannt gelassen. Sensa
animi sui mihi fraudat. Cic.
Ereket ki nem tellik beszélni:
es müssen mehr nicht ausge-
dacht, erdichtet werden. Hae relin-
quantur tacita. Cic. Vala-
kinek kedvét beszélni ki-be-
szélleni: einem Gemüthen
ausbringen. Ineptias ali-
cujus effercre. Ter. 5. A' bor
beszélli-ki belőle: mondat-
ja vele mindent. Sum Wein
entdeckt ausihm. Diserte ad
vinum. Cic. vinum facit eum
eloquentem. 6. Valaki-
nek (valaki fejébül) ki-

beszélleni (ki-venni) kitse-
ges valami dolgot. arcani be-
szélleni: jemanden um Ge-
heimnissen. Secretum
alicui eximere. Cic. Szándé-
kából valakit ki-beszélle-
ni: arcani le-beszélleni, le-
venni: jemanden von sei-
nem Vorhaben abwendig,
abwenden. Abstrahere, dehorta-
ri aliquem a proposito suo.
Aust. ad Heren. Suadendo ali-
cui opinionem excipere. Cic.
7. Magát ki beszélleni:
untig eleget beszélleni: sich
satt reden, sich ausreden.
loqui. Plaut. Satis, ad sa-
tietatem loqui. Liv.

Ki-beszéllés, -ette, -ett: das Aus-
reden; Herzählen. Enarratio,
onis, f. Quint. elocutio, onis, f.
Cic.

ki-beszélletlen, adj. unerzählt.
Inenarratus, a, um. Gell.

ki-beszélleni-való: adj. zu reden
nöthig. Eloquibilis, e. c. Appul.

ki-beszélő, -ője, -ött: ein Red-
ner, Rednerin; Herzähler,
Herzählerinn. Enarrator, oris, m.
Gell. Enunciator, oris, m.
Digest. Elocutor, oris, m. Elo-
cutrix, icis, f.

ki-beszélltetni, -tette, -tett, -te-
tem, -teni: aussinnen lassen.
Facere, ut quis quid elaboret.
A' játékos igyek (vészfak) ki-
beszélltette velünk: belső titka
inkat: die Begierde unsers
Herzens, daß wir unsere Ge-
danken entdecken. Cupi-
nes faceti efficiunt, ut arca-
na animi sensa dictis pande-
mus. Lucret.

ki-billenni, -llenek, -llent: ki-
fordülni, ki-mozdulni: sich
aus seiner Stelle herumdre-

wegnehmen. Dimovere de loco, Cic. Helyebül ki-billent az esze: nem ist kimüvelt, Mente motus est. Sen. Sarkából ki-billent az ajtó-fél: die Thürstöcke sind ausgehoben. Emoti sunt cardine postes. Virg.

Ki-bimborás, -ozak, -ot: das Zuschwören, -Ausklimmen? Ausschlagen. Egerminatio, onis, f. Colum.

Ki-bimbózni, -zom, -zik: ki-fakadni, á fákról mondatik: Knospen treiben. Progemmare. Colum. Ujra ki-bimboznak a' fák: die Bäume werden wieder aus? Repullulant arbores. Colum.

Ki-billenni, -lenek, -lent. 1. ki-billenni, ki-fordúlni, ki-mozdúlni helyébül: aus seiner Stelle kommen. Dimovere (emovere) de loco. Cic. Helyébül ki-billent az esze: nicht ausserordentlich gut, worden, nicht klug. De mente dejectus est. Cic. emota Mente est. Senec. ki-billent a kotsibül: nicht aus dem Wagen fallen. Excidit Curru. Ovid.

2. ki-billent (ki-mulat, ki-menúlt, ki-tsábalott a' tábla: der Fuss ist ihm verrenkt worden. Pes ei luxatus est. Plin.

Ki-billzenteni, -lzentek, -lzentem, -lzenti: ki-mozdítani helyébül valamit: etwas aus seiner Stelle bewegen. Dimovere (emovere) de loco. Cic.

Ki-birony ozodni, -dom, -dik: birony ossá lenni: weise werden. Ver[illegible] Sinn. Verificari. Phil. os. Ki-birony ozodott ellene a gonoszság: nem ist übern Zeugt worden das Thun. Comperetus est flagitii. Tacit.

Ki-bogozni, -gozok, -goz, -gozom, -gozza: á tsomót fel-oldozni, á' mi agas-bogas, komalyos vagy kétfogas, ki-fejteni: wie Knoten tig, od. Zwirnfaden ist, auflösen, aufknöpfen, entwirren. Aliquid enodare, quod difficile, vel ambiguum est, explicare. Plant.

Ki-bolhászni, -házok, -házz, -házom, -zza: 1. ki-tisztítani, ki-üzni á' bolhákat az ágyból: die Wanzen aus? flößen. Lectum pulicibus liberare. Venari pulices ex lecto. Cic. 2. A' tiszkos dolgokat ki-bolhászni: szorgalmatosan ki-keresni, meg-hánnyi-vetni, tövétül hegyére menni: einen verborgenen Dingen nachspüren. Perquirere res occultas. Cic.

Ki-bontakozás, -ozak, -ot: ki-költeketés, ki-költöz ködés p. o. a' országból: die Auszichung aus dem Lande. Emigratio - migratio ex Regno. ~~ki-bontakozás a' házból~~ 1. ki-bontakozni a' házból: aus dem Hause ausziehen. Emigrare de domo. Cic. - e domo. Cic. Hazajából - honnyából ki-bontakozni: ki-költeketni, ki-költözködni, ki-költözödni: aus seinem Vaterlande ausgie-

giz. k.

Inn. Emigrare finibus suis. Plin. 2. Az akadályokból ki-bontakozni: - ki-fejtödni magát ki-vagni, - ki-menekedni. Vinci hinder Umstände nimgen sich heraus winden. Per multa impedimenta elu ctari. Senec. A' bajból vala mivéden ki-bontakozott vagy sát sich aus vielen Verwirrungen heraus gewickelt haben. Se ope aliena e molestia extricavit. Plaut.

3. ki-bontakozni (ki-vakolódni, - bújni, - verödni) az ágyból: Excedere ex lecto. Cic. egredi e lecto. Tac. 4. ki-bontakozni a' Világból: aus dem Leben wandern, sterben. Emigrare ex Vita. Cic.

ki-bontakozott, adj. helyéből: von seinem Orte bewegt. Loco (sede) motus, a, um. Cic.

ki-bontakoztatni, -tatok, -tat, -tatom, -tattya: valakit e Világból: machen daß einer stirbt. Facere, ut emigret quis ex hac Vita. Cic.

ki-bonthatatlan, adj. unwickelbar. Inevolubilis, e. Barth.

ki-bontani, -ntok, -nt; -tom, -ttya: p. o. a hajat: das Haar auflösen. Solvere Crinem. Ovid. resolvere Crines. Liv.

ki-bontódni, -dom, -dik: aufgelöst werden, Dissoni, enodari. Cato.

ki-bontódott, adj. los gewickelt. Extricatus, a, um. Horat.

ki-bontogatni, -gatok, -gat, -gatom, -gattya: aufwickeln, auflösen. Evolvere. Cato.

ki-borúlás, -ának, -ot: ki-borúlása az égnek: der Himmel heitert sich auf. Serenitas Coeli. atis, f. Cic.

ki-borúlni, -rúlok, -rúl: heiter werden. Serenari. Plin. - ki-borúl az ég: der Himmel heitert sich. Serenat Coelum. Plin.

ki-boszorkányozni, -nyozok, -nyoz; -nyozom, -nyozza: aus Zauberey jemanden seines Verstandes bringen. Veneficiis artibus expellere, exturbare quem. Cic. Item. valakit mint boszorkányt ki-üzni: eine Hexe verwandt, jemanden Sinnes bringen. Aliquem ut stregam fugare. Plaut.

ki-bostani, -lom, -lik: p. o. a józan észből: unsinnig werden. Discedere a Mente. Cic. Mente labi. Cels. De Mente sua sana exire. Cic.

ki-botozni, -tozok, -toz; -tozom, -zza: bottal ki-verni valakit: jemanden aus einander schlagen, einem den Staub ausklopfen geben. Aliquem fustibus onustum exigere foras. Plaut.

ki-botsátás, -ának, -ot. 1. A' könyvnek ki-botsátása, ki-adása: das Herausgeben eines Buches. Editio libri in Vulgus. onis, f. Cic. 2. ki-vetkezés: das Auskriechen, Hervorkommen. Emissio, onis, f. Cic.

ki-botsátandó, adj. das heraus

gezogenen, – gelassen wunden
Zunn. Emissivus, a, um.
Ki-botsátani, -tsátok, -tsát, -
tsátom, tsátlya. auslassen,
fortlassen. Emittere. 1.
Egeket exö fekete gözt botsá-
tott-ki „exsistit
tott-ki „ tragadból: ns Jut ni
nen schwarzen Dampf bis
an den Himmel fortlas
gen steigen. Recumpit a team
ad æthera Nubem. Virg. 2.
Hatalom alól ki-botsátani
(fel-szabadítani) valakit:
Jemanden seiner Gewalt
entlassen, folglich ganz in
Freyheit lassen. Emancipare.
Suet. Ki-botsátani valaki
t á' Fogságból: einen
aus dem Gefängnisse
freylassen. E Carcere
re aliquem emittere. Cic.
3. ein Buch fortlassen.
Könyvet ki-botsátani, ki-
adni, ki-nyomtattatni: ein
Buch fortlassen. Li-
brum edere. Cic. Maga ki-
vékez nevéhez illendő (mél-
tó) munkát botsátani-ki:
etwas seinem Namen,
seinem Rufe am ständig
gut ausgehen lassen, wid-
men. Opus aliquod dignum
suo Nomine emittere. Cic.
4. Lelkét ki-botsátani:
ki-adni á' lelkét, meg-hal-
ni: den Geist aufgeben.
Edere Animam. Cic. – extre-
mum Vitæ spiritum. Cic.
5. kezéből ki-botsátani
(ki-ejteni, ki-eresztени, ki-
szalasztani) valakit: einen
aus den Händen nicht gehen lassen.
sen. Emittere aliquem de ma-
nibus. Cic. 6. Sovány he-
lyen botsátottál (eresztett,

tél) ki: tettél-, fogtál) ki:
Du wirst Dein Futter Dein
hon tragen, Du nimst den
Dünn Nutzen bringen.
stoc tibi multi emolumento
erit. Cic.
Ki-botsátani-való, adj. Editi-
us, a, um. Cic.
Ki-botsáthato: adj. Aus fo-
genis Gelassen Wunden
Zeno. Emissibilis, e. c.
Ki-botsátkozni, -zom, -zik.
p. o. a dologgnak külső szé-
lire ki-botsátkozni: De-
scendere ad extrema. Cic.
Ki-botsátó, -tónak, -tót: ein
Herausgeber. Editor,
oris, m.
Ki-botsátott, adj. p. o. kisded
munka: neue Einne fol-
tion. Editi monumenta, ae. f.
Az ereklébül ki-botsátott
vér: das von dem Arme ab-
gezogenes Blut. Sanguis
detractus Veni-, -nis, m. Cic.
Ki-böffenteni, -fentek, -
fentj, -fentem, -ffenti:
Ki-bötsögni, ki-fetseg-
ni: aus schwatzen, aus-
plaudern. Effutire. Ci
procolare. Tódon. Mit
dent ki-böffent: neu Glau
bent wahres aus. Omnia
effutit, Cic. – incaute
proferet. Cic. Sok rossz
szót böffentett-ki. wie viel
hinter böse Wörter fren
ein plaudert. Multa ma
la verba exuctavit, effu-
dit. Ter.
Ki-bö fögni, -fögök, -fög,
-fögöm, -fögi: Jemand
wüthen. Furere
Ki-bögni, bögök, -bög, -
bögöm, -bögi: Jemand in

brüllen. Emugire. Mindent ki-bögött: nur gut alles heraus brüllt: Omnia emugirit. Cic.

ki-bötölni, -tolóke, -tól; -tö-lém, -töli: durchstechen, durchbohren; spießen. Jejunare. Prudent. ki-bötölni magát: sich durchstechen, die Spießen durchbohren. Efurciferas jerö as exigere; jejunio se exhaurire. Tertull. Valakit ki-bötölni: jemanden im Spießen übertreffen. Alicui jejunare. Gloss. -jejunio vinacere. Ibid.

ki-bugázni, -gázok, -gázt; -gázzon, -gázza: p.o. a lent: annak bugyájából ki-venni a magot. Abmelken. Linum capsulas detrahere.

ki-bugyogyanás, -nak, -st. das Aufwallen. Ebullitio, onis, f. ki-bugyogyanása a' vérnek: das Aufwallen des Geblüts. Ebullitio sanguinis. Blancard.

ki-bugyogyanni, -gyanok, -gyant. gurgeln und ausbrechen, aufstudeln, aufsieden. Ebullare. Pers. ebullire. Lat. ki-bugyogyant a' vér az ótából: das Blut ist ihm aus der Nase sprudelnd gegangen. Sanguis e naso profilivit. Val. Flacc. ki-bugyogyott a' vér a' földbül (ki-buborékolt) a' vér a' földbül. das Wasser ist aus der tiefe hervorgequollen. Scaturigo bullat. Colum. aqua scaturivit. Colum.

ki-bugyogyantani, -gyantotok, -gyantj; -gyagytom, -gyantya: nur unnütz Gewäsche machen. Effutire aliquid.

Cic. ök mindent ki-bugyogyantanak: die gleichen allerley aus? Illi omnia effutiunt. Cic. ezt a' storkusok kotkodáták ki-bugyogyantani: die Storch eplauderen nur eben nur gewöhnliche Angelegenheiten. Storci solent, illud ebullire. Cic.

ki-bugyogni, -gyogok, -gyog: ki-folyni, ki-fortani, ki-buzogni: hervorsprudeln. Ebullare. Tertull. ebullire. Cato. Vér bugyogott-ki (szökött)-ki az ótából: nur Blut ist ihm aus der Nase hervorgesprudelt, -gesprossen. Sanguis ei e naso profilivit. Val. Flacc. Mirandent ki-bugyog: ki-fetyreg, ki-lotsog, ki-böffent, ki-varacskog. nur gleichsam Luft aller aus? Eblatera[t], effutit omnia. Cic.

ki-bugyogyogni, -gyorgok, -gyorgog: l. ki-bugyogyanni. ki-bugyogni.

ki-bújdosni, -dosom, -dosik. p.o. a Határjából, honnyából: ki-költözni; tak-földet el-hagyni: aus seinem Vaterlande auswandern, ausbrechen, in ein anderes Land ziehen. Patrium solum vertere. Juvenal. ki-bújdosni az Országból: aus dem Lande Fremdling werden. Emigrare. finibus suis. Plin.

ki-bújni, búvok, -búttam, -bútt: p.o. az ágyból, aus Furcht aufstehen. E lectulo surgere. Cic. Ezt nem tsak nem ki-bújt a bor: bül: nur ist für Freunde fast aus der Haut gefahren. Pro-

gandio vix non exibit exspi-
re. Nimio gaudio pene de-
sipuit. Cic. ki-bújni, mint
kigyó a bőrébül; sin alter
Hautt ablegen, wintere jung
werden, [illegible] wie die
Schlangen. Senectam exue-
re, Plin. verwarfen, wegwer-
fen serpentes solent. Colum.
Alig (alig) bújt-ki az ar-
nyá a méhébül, 's már —
Einem ist nur geboren
worden, und schon — Vix
prodiit ex utero Matris,
et jam — Ovid. Ki-bújni
a' földbül: aus der Erde
hervor kommen. Procepe-
re terreis. Horat. A' vízen
ki-bújni: übers Wasser
ung seines Einnehmen. Per-
hi atum exspectare. Varr. Ki-
bújnak a' tsigák: die Schne-
cken thun sich aus ihren Häu-
sern hervor, Exserunt se
cochlea (Climaces). Plin. A'
vízbül ki-bújt, ki-ütötte
a' fejét: er hat den Kopf aus
dem Wasser hervor gesteckt.
Exsurrexit ex aqua. Cic.
emersit caput undis. Sen.
Ki-bukkanni, -kanok, -kant: ki-
bukni: p. o. az ablakon: -kö-
vetni ki-nézni: zu dem Fen-
ster gläzlich hinaus sehen. Re-
spectare prospectare ex fene-
stris. Liv.
Ki-bukni, -kom, -kik: sich aus
der Tiefe heben. Emergere. Nep.
A' medve a' lyukából fejig ki-
bukott: ki-ütötte magát,
der Bär hat sich aus seinem
Loche bis an die Brust hervor
gearbeitet. Ursus dimidia parte se ex
foramine suo exerit. Ki-
bukni a' vízből: sich aus
dem Wasser erheben. Emer-

gere ex aqua. Cic.
Ki-buxitani, -itok, -it; -itom
-ittya. valamit a' homá-
ból. etwas aus dem Sande
suchen ausgraben. Extrahere
aliquid evolvere. Caliginem
discutere Cic.
Ki-burkozni, -zom, -zik: a' fel-
hőbül, homályból ki-jött a'
nap. Die Sonne hat sich aus
Wolken hervorgearbeitet.
Sol e nubibus evolutus est.
Cic.
Ki-butorozni, -rozok, -roz; -ro-
zom, -zza, p. o. a' szobát: die
Stube ausmeublieren. Cu-
bile (domum) supellectili
instruere. Dan.
Ki-bitsúzni, -zom, -zik: p. o.
a' világból: weg-halen! aus
dem Gesicht aufgehoben. Vitam red-
dere. Cic. reddere animam. Cic.
extremum vitæ spiritum
edere. Cic. A' magosan be-
húzott-ki á' lelkét: er akas-
tofan halt-weg: auf den
Galgen hat er sein Gesicht
aufgehoben. Patibulo af-
fixus, edidit extremum vi-
tæ spiritum. Cic.
Ki-bitsúztatni, -tatok, -tat;
-tatom, -tattya: valakit
a' világból: nehmen um zu
gen. Extorquere aliquem ex
numero vivorum. Cic.
Ki-buvás, -vnak, -vt: Just fm.
gen Commen. Emersus, us,
m. Virg.
Ki-buvárgás, -vnak, -vt: ki-fur-
kás: Lust auszuwühlen im
Finden. Ebullitio, onis, f.
Solin.
Ki-buzogni, -zgok, -zog: ki-
forni, ki-fakadni, ki-bu-
gyogni: aus finden, aus-
wallen, hervor quellen.
Ebullire. Cato. effervescere.
Cic. excæstuare. Curt. scatu-
rire. Colum. ki-buzog a'
fazékból a' víz. Aus

913. k.

ki-buzogtatni, -gtatok, -tagi, -gtatom, -gtattya. aufgürgeln. Gargarizare. Cels. Buzogtasd-ki a' torkodat borral. gürgel dich mit Wein aus, Vino Gargarizes ostium. Cels.

ki-dadogni, -dogok, -dogi-dogom, -dogja: ki-gagyogni, ki-kebegni. Immürrschottern. Balbutiendo efferre.

ki-dagadás, -snak, -st: die Aufschwellung. Extuberatio, onis, f. Plin. A' szemnek körülötte ki-dagadása: die glotzliche Hervorschwellung der Augen. Reprentinus Oculorum tumor.

ki-dagadni, -gadok, -gad: aufschwellen, aufthun. Extuberare, Plin. protuberare. Solin. extumescere. Plin.

ki-dagadó, adj. ki-járó p.o. köldök: Frauenzimmer-Nabel. Umbilicus procidus, i, m. Plin.

ki-dagadott, partic. p.o. szemek: die aufgeschwollenen Augen. Extuberati, extumidi oculi. orum, m. Automan.

ki-derítni, -rítek, -rít, -ritem, -ritti: megvidámitani. ki-derítni a' homlokát: freundlich aussehen, die Stirn aufklären. Exporgere frontem. Terent. explicare. Horat.

ki-derült, -sebb, -st: das heitre wenden. Serenatio, onis, f. ki-derülése (ki-tisztulása) az égnek. die aufheiterung des Himmels. Disserenatio Coeli. Plin.

ki-derülni, -rülök, -rült: aufheitern wenden. Terenari. Plin. ki-derült az ég: der Himmel hat sich aufgeheitert. Diserescit Coelum. Cic. Midőn minden felül ki-derült volna: da sich das Wetter von allen Seiten hat wollen heiter thun. Cum undique dissereneasset. Liv. Serenescere. ki-derült az idő: [illegible] das Wetter. [illegible] ist schön geworden. Serena et tranquilla luxerunt. Liv.

ki-derült, adj. heitre, Sub divo, a, um. Salmas. ki-derült ábrázat, ábrázat, homlok: ein heiteres, freundliches Gesicht. Serena, tranquilla frons. Cic. ki-derült ábrázat, Gesicht, mit heiterer Stirne, mit freundlichem Gesichte machen. Porrectiore fronte togni. Plaut. ki-derült ég: heiter und schön Wetter. Serenum Coelum. Cic. ki-derült Chiistá, vidám (lagos) nap: ein heiterer, schöner Tag. Serenus dies, i, m. Varr.

ki-deszkázni, -kázok, -káz; -kázom, -kázza: p.o. a' szobát, a' ház' földét. das Zimmer, die Hausthüren, Fussboden mit Brettern belegen. Cubiculum tabulis (asseribus) sternere, constabulare. Plin.

ki-deszkázott, adj. mit Brettern belegt, gepflastert. Asseribus, tabulis stratus, a, um. Plin.

ki-dobni, -dobok, -dob; -dobom, -bja: aus werfen

Ejicere – ki-dobni a' poha-
rat az ablakon; kuß Ejhes?
dem Fenster zum Fenster hi-
nauswerfen.

ejicere. Cic. ki-dobni (ki-
hagyitani, ki-vetni) vala-
mit az ablakon: etwas
zum Fenster hinauswer-
fen; abhigyid per fene-
stram ejicere focas. Tacit.

Ki-dobolni, -bolok, -bol; -bo-
lom, -bollya: ki-kisgetni, valamit: et-
was aus trommeln. Tym-
pani pulsu proclamare ali-
quid.

Ki-doboltatni, -tatok, -tat;
-tatom, -tattya: ki-kiüldet-
tetni, tudtára adni a' kis-
segnek valamit; etwas
aus trommeln lassen. Tym-
pani sono curare aliquid
divulgari.

Ki-dohányozni, -nyozok, -nyoz;
-nyozom, -nyozza: s.o. Ma-
gat: sich satt rauchen, satt
schmiegig Tabuck rauchen. Ad
satietatem fumigare, fumare
– fumum nicotianæ sugere.
Hadd, dohányozzam-ki á
pipámat: lasse ich mich nur
Tabuck schnupfen aus trin-
ken. Sine, ut fœnaculam
meam tabacari am effumigem.

Ki-dolgozás, -sok, -st: ki-mun-
kálás; ki-müvelés: die Aus-
arbeitung. Elaboratio, -onis
f. ki-dolgozás nélkül (ki-ki-
szités) nélkül nem sokat
ér a' bör: die Haut (sur
Zeit) ohne Ausarbeitung
taugt nicht viel. Corium
sine elaboratione, et ejusdem
consumtione, non multum
valet. Auct ad Herenn.

Ki-dolgozatlan, adj. ki-ki-
szítetlen, egészen keinem

dolgozott, még üres gébenlé-
vő p.o. Munka: eine unge-
arbeitete Wunk. Illabora-
tum –, inlaboratum Opus.
i, opera, n. Ter.

Ki-dolgozni, -gozok, -goz;
-gozom, -gozza: ki-készí-
teni p.o. a' bört: die Haut
ausarbeiten. Elaborare
Corium. Colum. Valamit
nagy gyakorlással ki-dolgoz-
ni: etwas aus dem gröb-
sten ausarbeiten. Exa-
sciare aliquid. Plaut.
Valamit rézbenn ki-dol-
gozni: etwas aus Messing
gut treffentlich machen. Aliquid
ex aurichalco effingere.
Cic. – elaborare. Cic. A' ta-
lálmányát ki-dolgozni:
seine Erfindung aus-
führen, ausdenken wird
nun nachsinnen. Inven-
tum tractare. Cic. Ujra ki-
dolgozni valamit: etwas
aufs Neue überarbei-
ten, umarbeiten. Denuo
elaborare aliquid. Cic.

Ki-dolgozom (ki-szer-
zem) számodra az enge-
delmet: ich verwerbe dir
die Erlaubniß hinzufah-
ren. Effici am, ut facul-
tatem accipias. Cic.

Ki-dolgozott, adj. el-készült,
ki-müvelett; ausgear-
beitet, vollgearbeitet. Ela-
boratus, a, um. Cic. Szer-
galmatos jan ki-dolgozott
beszéd: fleißig treu fau-
lizter Kunde. Diligenter
elaborata Oratio. Cic. Egi-
szen ki nem dolgozott, még
üres gében levő: p.o. Mü:
nin ungearbeitetes Wunk,
Imperfectum, infectum
Opus. Cic.

Ki-domborodni, -dom, -dik;
ki-dülledni. p.o. ki-dom-
borodik a' szeme: die

Augen geschwollen ihm auf. Oculi ei prominent. Plin.

Ki-dombordodott, adj. ki-dülledett p.o. szemek: hervorstehende Augen. Protuberantes oculi. Appul.

Ki-dorbézolni, -zolok, -zol; -zolom, -zolly a p.o. Magát: sich satt aufgegessen zu haben. Finem fecit compotationi.

Ki-döfni, -döfök, -döf; -döfém, -dofi: ki-szúrni valakinek a' szemét: einem mit einem Stiche ein Auge herausbringen. Oculos alicui punctu exuere. Plin.

Ki-dötlyedés, -ések, -st: kidüledés: das Aufgeschwollenseyn. Extuberatio, onis, f. Plin.

Ki-dötlyedni, -lyedek, -lyed: aufgeschwollen, aufgetrieben werden. Extubescere. Plin. in tuo gesc. Veget ki-dötlyedett a' szemec: das Auge ist ihm ausgelaufen. Protuberat ei oculus. Colin.

Ki-dötlyedett, adj. ki-dülledett, ki-álló szemek: hervorstehende Augen; Prominentes-, protuberantes oculi. Appul.

Ki-dötni, -dötök, ki-döt: ausstossen. Elabi, excidere. Cic. ki-dött az élőket a' sorsból: er ist gestorben. Excessit e vita. Cic. — e numero vivorum. Cic.

Ki-dönteni, -ntök, -nt; -ntöm, -nti: ausgiessen, ausschütten. Effundere. Cic. ki-döntem (ki-öntem) a' vizet: das Wasser herausschütten. Effundere aquam. Cic. Valakinek a' bélit körmével kidönteni: einem mit den Nägeln den Bauch aufreissen

ki-dörgölni, -gölök, -göl; -gölöm, -göli: valamit: etwas ausreiben. Exterere aliquid. Varr. terendo purgare aliquid. Cato.

Ki-dörögni, -rgök, -rög; -rgöm, -rgi: das Donnern. Detonare. Quint. Mérgében ki-dörögte magát: er hat sich für Zorn ausgezoltert, ausgetobt, und ausgezürnt. Detonuit ira. Valer. Flac.

Ki-dörzsölni, -zsölök, -zsöl; -zsölöm, -zsöli: ki-dörgölni a' sárt a' könyökéből: mit den Ellbogen den Schmutz aus dem Ellbogen austreiben. Maculam terendo e veste tollere. Plin.

Ki-dudorodni, -dorom, -dik: ki-dudörödni: aufgetrieben, aufgeschwollen werden. Paulatim protuberare. Colin. ki-dudorodtak a' szemei: die Augen sind ihm aufgeschwollen. Extumescere ipsi oculi. Plin.

Ki-dugdogalni, -galok, -gal; -galom, -galy a: ki-kidugni: oft hervor strecken. Exertare. Virg. — a' fejét: den Kopf — . Virg.

Ki-dugni, -dugok, -dug; -dugom, -dugja: hervor strecken. Exertare. Virg. Az ablakon ki-dugni a' fejét: den Kopf zu dem Fenster hinaus strecken. Exerere caput e fenestra. Plin. Jr. jét a' tengerből ki-dugni: den Kopf aus dem Meere strecken. Caput ex mari exerere. — undis. Ter. ki-dugni az ujját a' könyökön alúl: den Finger mit

dem Mantel Finnen strecken. Digitum ex veste exercere. Plin. ki-dugni a' ládzlót: die Faust aus strecken. Exigere vexillum. stat. stirt. 2. Kit faczint tal akarta ki-dugni (ki-tolni) szemöldeket: die Augenbraunen in die Höhe ziehen, ki-fizetni bennünket: uns Geld abfordern. Duobus florenis voluit nos absolvere. Plaut.

ki-duvadni, -vadok, -vad: sich ausgeben, für einen andern ausgeben: sich stellen. Exumpsere. Cic. ki-duvad a' fúst a' kéményen, aus dem Ofen: der Rauch stoßt sich durch den Kamin. Exumpsit fumus ex camino. Cic. ki-duvad a' bodza-fának belsö részéből (ki-tolyódik) a' Bodza-fának belsö része: das Mark, der Saft des Hollunderbaums stoßt sich heraus.

ki-duvaszt ani, -szlok, -szt, -sztam, -sztya: ki-tolni: heraus stellen. Protendere. Cic. "Ex-volt" protuberare facere. Plin.

ki-dudorodik, -sudk, -ot: ki-dudorodni a' szemnek: aus der Höhle treten der Augen. Exophthalmia, ae, f. Blancard. Extuberatio oculi. Gell. f. Plin.

ki-dudorodni, -dom, -dik: ki-dudorodott a' szem: aus Augen ist ihm aufgeschwollen. Extumuit ipsi oculus. Plin. Protuberavit ei oculus. Plin.

ki-dudorodott adj. p. o. Szem. aufgeschwollnes Aug. Extuberatus oculus, i, m. Ammian.

ki-dühödni, -hödöm, -hödt magát. (ki-elrelös ködni) magát sich satt schwämmen. Ad satietatem debacchari. Ter.

ki-dühösködni, -döm, -di p. o. magát: sich austoben. Cessare a' serviendo. desinere facere. Cic. se exsevire. Liv.

ki-dühüstni, -hüstök, -hült. ausstoßen, ausrülpen. Exsolvere. Liv.

ki-dülés, -sucke, -st: das Ausfallen. Prolapsio, onis, f. Cic.

ki-dülledés, -sucke, -st: die Hervorragung, das Hervorstehen. Prominentia, d. f. Varr. ki-dülledése a' szemnek: die Hervorragung des Augapfels. Proptosis, is, f. Blancard.

ki-dülledni, -lledek, -lledt: aufschwellen, aufblähen. Extuberare, Plin. fut. Extuberaturire. Veget. ki-dülledt a' szeme: das Aug ist ihm aufgeschwollen. Extumuit ipsi oculus. Plin. protuberavit ei oculus. Plin.

ki-dülledtt, adj. ki-dülledett: aufgeschwollen. Extumidus, a, um. Varr. protuberans, antis, o. tolturgidus, a, um. Cic. ki-dülledtt has: ein hervorhangender Bauch. Prominulus Venter. i, teris, m. Vopisc. ki-dülledtt szemek: aus der Höhle hervorstehende Augen. Eminentes oculi. Cic.

ki-dülledtt homlokú, adj. der eine sehr hervorstehende Stirne hat. Cilo, onis, m. Fest.

ki-dülledtt szárú: ki-felé horgadtt lábú: der auswärts gekrümmte Beine hat. Valgus, a, um. Plaut.

ki-dülleszteni, -szlek, -szti, -sztem, -szti: magát ki melyét: sich dehnen. Se porrigere. Plin.

gen tragen. Ter., pectus exigere, tumere, inflari. Hor. = extendere. Liv.

ki-düllyedes. l. ki-Dülledes.

ki-düllyedni. l. ki-dülledni.

ki-düllyedtt szemü, adjudex aus dem Kopfe stehende, Augen fort. Macrophthalmus, a, um. Qui eminentes oculos habet. Cic.

ki-düllyeszteni, l. ki-düllesz-teni.

ki-dülni, - dülök, - dült: aus-fallen. Elabi, exüdere. Cic.

ki-dült az ember a sorból, mint Máté' tekene az üt-közt: nem ist gestorben, sein Leben abgenom-men. De statione vitae decessit. Cic. ki-dült a' munkából: = ersterstiegen hat: = vor Hunger nicht mehr arbeiten. Moles laborem cum decrescit. Cic. labor eum exhausit. Liv. Iam sustinere laborem non va-let. Cic. l. ki-dölni.

ki-dültt, adj. ausgefallen, z. B. ein fruchtbarer Baum, der unfruch-bar ist. Cadnca arbor. Colum.

ki-édesgetni, - getek, - get; - ge-tem, - geti: Jemand schmei-cheln. Blandiloquis verbis alicere. Cic. Mindent belötem ki-édesgetett: er hat von mir mit süssen Worten Alles Jemand erlockt. Omnia ex me blandilis elicuit. Cic.

ki-edve, part. ausgenommen, abgenommen. Exceptus, a, um. Cic. ki van edve. ist ausgenom-men, ausgenommen, ausgenommen. Obsecum est. Nincs ki-edve: ist unausgenommen. Ex-cessum est.

Kic'? Kitsodác'? wessen. Cujus? a, um. Plaut. Kic' ezé ház? wessen Haus ist dieses? Cujus

ki-egerészni, - részek, - részt, - részem, - részi. die Münze aus-fangen, wie die Zahnen. Mu-neres capere, venari, a muri-bus liberare. ki-egerészlé a' matskák a' konyát: die Zahnen haben die Spin-ne ausgenommen, die Mäu-se aufgefangt. Feles cel-lam penuariam a muribus tuentur. Cic. Vala-kinek az ersénnyét - Zeb-jét ki-egerészni: jemandes Kraft aussaugen, aus-zehren. Jacobi (exumenam) ali-quem. Jacobs (exumenam) cujus furacissime sectatur. Cic. odann nimm das Geld aus der Tasche ziehen. Pe-ratim ductare aliquem. Plaut.

ki-egészedni, - dem, - dik: ergän-zen, ausfüllen, ausbessern, Kerekedni: zunehmen, wach-sen. Redintegrare. Cic.

ki-egészíteni, - kítek, - kít, - kítem, - kíti: = = = = ergänzen. Integrare, Liv. ki-egészítem vala-mit: etwas ganz machen. Integrare aliquid. Cic.

ki-egészítő, adj. ausfüllend. Complanans, antis, a. Cic. exaequans, antis, a. Cic. Egyegy ki-egészítő fun-dust kezdeni: einen ausfül-lenden Grund suchen. Fundum, qui exaequet, quaerere.

ki-égetett, adj. ausgebrannt. Exustus, a, um. Colum. Ki-égetett czigla: ein = ausgebrannter Ziegel. Later coctus. Argentum. Silber.

igne purgatum, - purum. vagy gnbrnnnbrw Zingnl. Coctilis, excoctus later, i, exis. m. Varr.

Ki-égetni, -getek, -get; -getem, -geti: aus brennen. Exurere. Cic. Ki-égetni a bor-seprőt: aus Weinträgen aus brennen. Faces vini exurere. Colum. Ki-égette a ruhájat: nur fast ein Kleid durch gnbrannt. ganz abgebrannt. Vestem usque adussit. Petr. A' faz. kas ki-égeti a' tserép edényeket: das Gefäss feuchtet die innere Gnfüsse in Brennen. Figulus excoquit testacea Vasa in furno. Comen. Ki-égetni a' tserés helyet: aus Gestrüppen weg brennen. Frutices igne tollere. Plin. A' Nap ki-égeti a' földet: die Sonne sitzt brennt die Erde aus. Sol exciquit terram. Lucret. Ki-égetni az erüstöt: égetőszer megtisztitani: aus Silber aus brennen. Exurere Argentum. v. g ex fimbria.

Ki-égni, -égek, -ég: el-égni: verbrennen, aus kommen. Exardescere. Cic. A' napsnak forrò melegsége miatt a' rétek mind ki-égtek: el-asszonnak: die Wiesen sind durch die Sonnenhitze ganz aus gedörrt. Nimio ardore solis prata omnia exarescunt. Cic.

Ki-egyenesíteni, -sítek, -sít; -sítem, -sítsi: p. o. a' bőrnek ránctrait: die Haut glatt machen, die Run-zeln herausreiben. Exigare cutem. Plin.

Ki-egyenesítés, -nek, -t: ki-egyenesítése a' bőrnek: die Ausmerzung der Runzeln aus der Haut. Exigatio cutis, onis. f. Plin.

Ki-egyenesíttetett, adj. p. o. föld: nur gnbrnnter Boden. solum inductum. Plin.

Ki-egyengetni, -getek, -getem, -geti: abbrennen, gleich machen. Exigare, Varr. Complanare, Cic. Cato. ki-egyengetni a' rántrokat: die Runzeln glatt machen. Exigare. Plin. Ki-egyenget-ni az útat: den Weg abbrennh, gleich machen. Complanare viam. Cato.

Ki-égetni, -égetem, -égeti magát: sich aus hungern. se fame domare, -macerare. Cic

Ki-éjteni, -jtek, -jt; -jtem, -jti: Nagy sziksot éjtett-ki a' szájábúl: Ein kornkodott, sziksorod dott: nur fast im Gross Schalt wort und dem Munde schmähen. Contumeliam, Convitium dixit in os Plaut. Ennek úgy ér-telmét nehéz ki-éjteni, ki-magyarázni, ki-mondani ki-éjteni: dessen wahre Bedeutung ist schwer aus zu bringen, auszusprechen.

Ki hujno verum sensum difficile est efferre, exprimere, enodare, explanare. Cic. A' szivnek indulatjait nehéz szóval ki-jelenteni: kifejezni: megmagyarázni. A' gyümölcsöt ágyból szedni és kinyújtani. Difficile est sensa animi dicendo exprimere. Cic. 3. Kezében ki-jelenteni (ki-pottyantani) valamit: utravus a' kezéből kiszaladni hagyni. Manu emittere aliquid. Cic. 4. A' halálos vétkek azok az ember az Istennek kegyelméből kizsjatik: ki-vetkeztetik, kitudgyák. Az Istentsmérő bűnösöket az Istennek szentségéből kizárják. Capitalia Cic. (peccata mortalia Eccl.) privant hominem Dei gratia. Nem a' magad hasznát másoknak vétkei ejtsék-ki a' részesedésből: nem azért kell szenvedned, hogy vétkes gyermekeid vagy szolgáid legyenek. Non tua, sed aliorum culpa excidisti a' possessione tua. Cic. Valakit tisztiből (hivatalából) ki-jelenteni: annak az ő hivatalos tisztét elvenni. Magistratu aliquem removere Cic. 5. Magyarosan ki-jelenteni (ki-mondani) a' szót: értelmesen kifejteni, szólani: szavait tisztán kiejteni. Clare, dilucide eloqui: proferre, pronunciare verba. Cic. 6. Valakinek valami rossz szokott-, excsúszott-ki a' szájából: valamit szóllott: valamit nyelvének ügyetlensége, vagy tudatlansága miatt elmondott. Aliquid mali eximaginato prolapsum Cic.

Ki-ejtés, -ének, -et: a' kiejtő gyönyörű. Enunciatio, onis, f. Cic. A' szónak jó ki-ejtése. Bona verborum enunciatio. Id.

Ki-ékesíteni, -sítettem, -sítek, -sít, -sítem, -sítsz: ékessítenni: ékesszólással kifejteni, kiszépíteni. Exornare. Cic. Az ebédlő szobát ki-ékesíteni: az ízletes és gyönyörű asztalnemüekkel kiszépíteni. Triclinium ample, magnifice que exornare. Cic. Ki-ékesíteni (ékességgel ékeskedni) a' beszédet: kiszépíteni az ajzásnak módjával. Illustrare Orationem. Cic. A' tudomány ok ki-ékesítik ezért az embereket: ők a' világ szemében szebbé teszik az elmét. Scientiæ illustrant ingenium hominis. Cic.

Ki-ékesítetett, part. gyönyörű. Ornatus, a, um. Cic. Faragott, ékessítetett. Mit Statuen und Bildsäulen ausgeziert. Signis et picturis ornatus. Cic.

Ki-ékesítő: -ének, -et: a' kiszépítő, kiékesítő. Exornator, oris, m. Tertull.

Ki-elégíteni, -gítettem, -gítek, -gít, -gítem, -gítsz: betsmérdigyen, jóvátenni, Placare. Cic. Satisfacere. Cic. Valakinek kívánságát ki-elégíteni: fáradtságokat, szenvedéseket gyönyörüségesen kiszépíteni. Desiderio alicujus satisfacere. Cic. Valakit pénzzel ki-elégíteni: annak mit Geld betsmérdigosan, gyönyörüségesen tenni. Alicui argento satisfacere. Cic.

Ki-elégítés, -ének, -et: a' kielégítő gyönyörüség, betsmérdigség. Satisfactio, onis, f. Tertull.

Ki-elégíthetetlen, adj. unersättlich. Inexplatabilis &c. Virg.

Ki-elégítőleg, adv. kielégítőleg.

sufficienter. Ulpian. Nem tudott
nekem ki-elégítöleg á' Theolo-
giából felelni: nem fért mire ám
hogy a' Theologiát nyílt gyenyest
gyenyözlich zu antworten. Ne
scivit mihi ex Theologia ad
contentum respondere.

Ki-eligíttetés, -tsnek, -t: Sühnung,
töltsünung. Satisfactio, onis, f. Tacit.
Ki-elégítetését kívánni: für
nur [illegible] Gnugthüung begeh-
ren. Satisfactionem suam
expetere. Cic.

Ki-eligíttetni, -ttetem, -ttetik:
befriedigt werden. Excon-
tentari, exsatiari. Liv. ex-
saturari. Cic.

Ki-eligíttetett, adj. p.o. kívánság: ein unersättigter Begierde.
Exsaturata libido, e, dinis,
Poet ap. Cic.

Ki-élesíteni, -fítette, -sít, -sítem,
-sítti: á' kardot: den Degen
nüs schärfen. Ensem-, Gladium,
[illegible] ferrum acuere. Hor.

Ki-élesült, adj. p.o. elme: ein
scharfe Vernunft: ein scharfe gesar-
fene Verstand. Ingenium a-
cerrimum, ü, i, n. Cic.

Ki-élesült elmével p.o. ember:
ein Mann von einem scharfe
gesaygten natürlichen Ver-
stand. Vir acerrimo inge-
nio. Cic.

Ki-ellenni, -lletek, -ell, -ellem,
-elli: [illegible] stehen á' borjától: aus
[illegible] Farben. Vitu-
lum parere. Colum.

ki-élni, -elek, -él, -élem; -
éli: valakit: einen üben-
leben. Vivendo aliquem vin-
cere. Plaut. Superesse alicui.
Liv. Superesse vitæ alicujus
hospitem, et superstitem. Plaut.

Ki-emelkedni, -dem, -dik: p.o.
az ostobai Fabúl: sich von
dessen los machen. A' Ma-
gistris, auditionibusque obeun-
dis egredi. Gell. Exire ex pul-
verem scholasticum. Terent.
se subducere: Juvenal. ki-
emelkedni a' szolga-ságból,
a' szolga-létből. sich von
der Knechtschaft los ma-
chen. Exuere servitutem.
Liv. emergere e servitio.
Cic.

Ki-emelni, -melek, -mel; -
melem, -meli: p.o. magát
az ágyból: sich-selbst: aus
stehen. Electo surgere.
-se levare. Ter. ki-emel-
ni valakit a' hintóból:
einen aus dem Wagen
Wagen Jemand heben.
E carpento aliquem tollere.
Cic. A' sarkából ki-emel-
ni az ajtót: die Thür gehö-
ig aushaben. Cardine ejo-
stes cardine. Virg. ki-
emelték az ütközetből a' köve-
nem fut den Stein aus
dem Weege hinweg ge-
hebt, -gezogen. Saxove
runt lapidem e via. Suet.
valakit a' nyomorúságá-
ból ki-emelni: jemand
den aus dem Elende be-
freyen, Jemands mächti-
gen. E miseriis ali-
quem eripere Cic, -extra-
here. Cic.

Ki-éneklelni, -klelek, -kel; -klem
-kli, -keli: p.o. magát: sich
aus- satt singen. se ex-
cantare. Gloss.

Ki-enni, -esem, -esi: aus-
trinken. Perædere. Cic. A'
könnyek ki-ették az ar-
czáját: die Thränen haben
ihm die Wangen ausge-
fressen. Lacrimæ præce-
runt ei genas. Poet ap. Cic.
Ki-etle a' tüg a' kezemet:
die Zeugen hat mir mei-
ne Hand ausgefressen.
Lixivium exedit mihi ma-
num. Varr. Valakit min-
denéből ki-enni: jemand
nét el-fogyasztani, me-

915. ki.

emészteni: einen annehmen. Excedere aliquem. Tex. Mithridates ki-ett (ki-győzött) Artaxiast, mellyet eltörö embert: Mithridates Artaxiast ott az Euxinus szélén győzte ki-ette, ki-győzte. Mithridates ezt superavit Vocatissimum quemque. Text. ki-ették a' vendégeket: megemésztették: ich bin einer Sache ganz mit gegangen, wollen. Confectus cum Curis. Cic. Corraserunt me mihi Curae, -arumnae excederunt, Curt.

ki-engelegni, -nyelgek, -nyelgi, -nyelgem, -nyelgi, magát: sich ausspeyen. se ejulando. Catull.

ki-épiteni, -pitek, -pit, -pitem, -pitti: Innen aus-, hervorbauen. Excondere. Tertull. proædificare. Fest.

ki-épittetett, partic. Innen aus hervorgebaut. Proædificatus. a, um. Fest.

ki-eredni, -redek, -red: ki-folyni, ki-indúlni: ausfließen, hervorrinnen. Emanare. Cic. exoriri. Cic. Exedgyerek-ki: gehet ihr Innen-. Egredimini. Iuct.

ki-exegetni, -getek, -get, -getem, -gett, á' magát a' kegelöve: sich schlecht auf die Wissenschaft der guten Lebten. Emittere (cerium) ad Pascua. Iuct.

ki-érni, -ér-ek, -ér: Innen stehen, hervorragen. Eminere. Plin. prominere. Plin. A' szobának a ki-ér a könyökön által: so weit ragt der Ofen aus der Stube hervor. Stolam (togam) ante talos demittere ex Veste. ki-érnek a' kövér-ek: sie gerathen: an Fleisch zu nehmen: sie bekommen

Stehen-, stehen Innen hervor-ragen. Prominent. Virg. Az erdö' bül egyegy tagas (tereszkes) mezöre értek-ki: sie sind aus dem Walde auf ein weit und ebenes Feld heraus-gekommen. E silva in apertum Campum evaserunt. Cic.

ki-ért? um welches willen? Quem propter? Cic. ki-ért nem egyetlen-tsel a' vagyok? um welches willen bin ich nicht ist angezweifelt worden? Quem propter urbs inclusa non est? Cic.

ki-erészkedni, -dem, -dik: sich ausbeissen. se effundere. Cic. Igen ki-erészkedni a' bujasagra: annak a dei nagyat, igen el-menni benne: sehr Geil Lust sich gar zu sehr hinein-Effundere se in libidinem. Cic. Igen ki-erészkedett a' gonoszságra: er hat sich so sehr Lust zur Ruchlosigkeit angewöhnt. Valde se negotiis dedit, dedidit. Cic. A' beszédben ki nem erészkedni: sich Stunden hervorlassen, hervorwagen. Orationem comprimere. Cic.

ki-erészkedö, adj. den sich sehr ausbeisst. Profusus, a, um. Cic. Nagyon szabados ki-erészkedö beszéd: eine sehr unmässig ausgelassene Rede. Sermo immoderate profusus. oris, i, m. Liv.

ki-erészteni, -szték, -szt, -sztem, -sztli: 1. Ujság-levélekben valamit ki-erészteni: ki-adni: etwas in der Zeitung hervor-geben. Aliquid per ephemerides Novarum rerum diarium in Publicum. Tell, et Tener. 2. ki-erészteni (ki-botsátani) ki-ezéből (által-engedni) a' jószágot: sein Eigenthum mit der Hand loslassen. Dimittere ex manibus rem familiarem. Cic. ki nem

ereszteni valamit a kereteközül: utnovus nisl aus den Händen lassen. Aliquid e manibus non dimittere. Cic. Egyegyik fülén be, a' másikon ki-ereszteni valamit. us' gust zu einem Ohren ein, zum andern aus. In pertusum dolium ingerere dicta. Prov. Plaut. 3. ki-ereszteni. (meg-bövíteni) a' ruhát: sus Kleid aus lassen. Ampliare. ampliorem reddere vestem. Suet. ki-ereszteni a' kötös ujjat: sus Aermel des Kleides weiten, weiter machen. Laxare manicam vestis. eam ampliorem facere. A' szántzot ki-ereszteni: sie Furche eines Kleides ausstrecken. Extendere vestem. Plin. 4. ki-ereszteni (ki-fogni) a' lovakat: sie Pferde aus spannen, und lassen fressen. Interjungere equos. Martial. ki-ereszteni a' tehenet a' mezöre: sie Ochsen zum Weyden aus spannen. Ejungere boves (jumenta) ad pabulandum Colum. 5. ki-ereszteni (ki-engedni) a' nyájat a' mezöre: legelöre hajtani: die Heerde aufs Feld zum austreiben. Gregem ad pascua emittere, expellere. Cogere pecus Pastum. Varr.

6. Egyegy élö-fa sem ereszti ki-ki hamarább az ágait: ~~us wächst Ein Baum~~ egyegy fa sem hajt, - terdül-fel hamarább: us wächst Ein Baum aufschwinden. Nulla arborum avidius se promittit. Plin. 7. Ereszti, -ki étetni: engedd, hogy kimehessen: lass ihn hinaus gehen. Emitte eum. Cic. Sine, ut exeat. Ter. 8. Valakit a' fogságból ki-ereszteni: die Gefangenschaft aus lassen. Emittere de carcere. Cic. exolvere aliquem vinculis. Plaut. 9. ki-ereszteni (ki-szalasztani) a' madarat a' kalitzkából, kalitkából. sie Vogel ist aus dem Käfig entwischt, weg geflogen. Emittere avem ex clavea. avis — evasit. Cic.

Ki-ereszt'es, -ette, -ett: 1. ki-ereszt'ése a' lovaknak: die Aus spannung der Pferde. Equorum disjunctio. Cic. 2. ki-ereszt'ése (meg-bövitt'ése) a' ruhának: die Weitung des Kleides. Ampliatio vestis. Cic. Ereszt'és, -ett. Textus. 3. ki-ereszt'és: die Aus lassung. Emissio, onis, f. Cic.

Ki-ereszt'ett, adj. 1. ki-fogott a' szekerröl: ausgespannt. Ejunctus, a, um. Adjunctus, a, um. Propert. 2. ki-ereszt'ett ~~ruha~~ (meg-bövitett) ruha: ein weiter ausgelassener Kleid. Ampli-or, redelita Vestis.

~~Ki-ereszkedni, -ett, -ik: sich aus gleiten lassen. Vinculis labi. Cic. Ad terram Bele akarok ereszkedni, de ki-ereszkedni nem tudok: ich will herab, aber nicht herunter können.~~

Ki-ereszt'eni, -ette, -ett: 1. ~~sie~~ ki-állani: Interjungere. Eminere. Cic. Prominere. Plin. Nagyon ki-

ér az útszára a hát'fedele. Aus
Auch jüng sehr Imthorn. Tectum
Domus nimis propendet. Cic.

2. Az erdö bül éjen (szeren-
csés) érténk-ki: wir sind
aus dem Walde glücklich her-
ausgekommen. E silvis felici-
ter emersimus. Nep. ki érni
a' parthoz: ans Ufer kom-
men. Ad littus devenire. Cic.

Ki-eröltködni, -döm, -dik: sich
anstrengen, um sich heraus
zu winden kommen. Vim adhi-
bere ad eluctandum. Sen.
Belé akarták fúlasztani,
de ki-eröltködött a' markok-
ból: man hat ihn wollen
ertränken, er hat sich
aber mit Gewalt aus den
Händen heraus ge-
winden. Agna voluerunt
eum suffocare, sed vi se
e manibus eorum extorsit.
Cic.

Kies, adj. gyönyörü; liebes,
liebenswürdig, schön: angenehm,
lieblich, reitzend. Amé-
nus, a, um; flor. jucundus,
a, um. Cic. lepidus, a, um.
Cic. Kies beszéd: nimm an-
genehmen Rede. Suavi lo-
cum. i, n. Augusto kies hely:
ein gefälliger, angenehmer
Ort. Bellus locus, i, m. Cic.
Kies hely, a' honnan messze el-látszhatni: ein schö-
ner Aussicht. Pulcherri-
mus prospectus, ü, us, m.
Cic. Kies merök: Ungen-
ge marschende Fruchtbar. Ju-
cundi agri. Cic. Kies ta-
vasz: ki-kelet: ein an-
genehmer Frühling. Juven-
dum et suave ver. Cic. kie-
sem, kiesed, kiese; mein,
dein, sein, ihr liebster. Me-
us, tuus, ejus dilectus.
Luxer. Amicus, Amenitas
ejus. Plaut.

Kiesen, adv. gyönyörüen, kelle-
metesen, szépen. Angenehm,
lieblich. Amene, Plin. Amoe-
ne. Gell. facete. Plaut. lepide.
Plaut. Kiesen-, nyájasan hoz-
ni (beszélni) elö valamit:
freundlich, zierlich etwas
vorzüglen. Lepide aliquid
memorare. Plaut.

Ki-esendö, adj. ausfüllig. Ex-
cidens, a, um. Cachet.

Ki-esés, -sneck, -st: der Ausfall,
das Ausfallen. Elapsio,
onis, f. Elapsus, us, m.
Cic. Flat-gerintsnek helye.

Ki-esküdni, -küszöm, -küszik:
magát valamibül: es-
vissel tagadni valamit:
sich losschwören. Interpo-
sito jurejurando se e re ali-
qua eludere.

Ki-esmérés, -sneck, -st: die
Unterscheidung. Digno-
scentia, a. f. Augusti.

Ki-esmérhetö, adj. wohl zu
unterscheiden, das leicht
unterschieden werden
kann. Dignoscibilis, e. c.

Ki-esmérni, -mérek, -mért, -mé-
rem, -mérni: unter-
scheiden, unterscheiden.
Dignoscere. Cic. Ki-es-
mérni az érdemest, az
érdemetlentül: einen
würdigen und unwür-
digen unterscheiden.
Dignum atque indignum
internoscere. Cic. Ki-es-

mènni a' Valót à' rem valótúl: „
Jus' reuhsen hore dun, wus' „
falsch ésst, untrerscheiden. Ve„
rum a falso dignoscere. Cic.

Ki-esni, -sem, -sik: 1. ki-eshett
elmembül, az eshembül: el-
felejtettem, nem tarthattam
eshémben: nr ésst mir nutfal-
ten, ich haben nr hergesch-
pen. Excidit mihi. Cic. exci„
dit id ex animo. Cic. Midön
beshéll, ki-esik elméjébül,
a' mit akart mondani: in„
dem rr starket, -eshlagt nä„
zu ihrer gresten, wus' sie hat
shrejen wollen. Illi dice„
ti meus solet efflúere. Cic.

Ezek már régen ki-eshek az
elmémbül: Dieshe Dinger
habe ich shon lenger hier„
gresten. Hæc jam dudum
efluxerunt ex animo. Cic.
Ki-esni az emberek' emlé-
kezetibül: von den Leuten
hergresten werden. Ex
hominum Memoria exire.
Cic. In Oblivionem homi„
num venire. Cic. 2. Nagy
kontr eshett-ki a' szájából!
Nagy fontos állapottúl
el-maradt, azt el-sza„
lasztotta: thun hat ihm
das Maul vor Freud hervorn Maul
abgresnitten. Bolus ei
ereptus est e fauci bus. Ter.
Prov. 3. Valakinek a'
tagja ki-eshett a' helyé„
bül: ki-fizzamodott, ki-
fizzamodott, ki-markult,
ki-menült: einem ist
ein Glied herausgangen.
Membrum aliquod alicui ex a„
tum est alicui. Plin. 4.
Ki-eshett (ki-forduló) a'
boltsóbül a' gyermek:
das Kind ist aus dem
Wieger herausgefallen.
Excidit infans e cunis.
Pers. A' szekérbül (a' korsi„
bül) ki-eshett vala: er ist
vom Wagen ausgefal„
len. Curru excidérat. Ovid.
5. Ki-eshett (ki-dúlt, ki-
hullott) a' fenekе a hordó„
nak: der Fußboden ist aus„
gefallen. Excidit fundus„
dolii. ki-eshett, ki-hull„
nak a' fogai: mir fal„
len die Zähne aus? Den„
tes mihi cadunt. Plaut. ex„
cidunt. Idem. ki-eshett a' ke„
zébül a' fegyver. Das Ge„
wehr ist ihm aus der Hand
gefallen. Decidérunt, de„
lapsa sunt de manibus
arma. Cic. 6. ki-eshett
(ki-hült) a' hivatalbul,
a' tisztségbül: azt el-vesz„
tette: er hat sein Amt
verloren. Officio exci„
dit, de Gradu dejectus,
di motus est. Cic. A' polgár„
jogbül (a' római tagjai közül
annak tárgya ság abúl) ki-esni:
sein Bürgerrecht verlieren.
Numero Civium excidere. Cic.
amittere, perdere Civilita„
tem. Gell. ki-esni a' Sená„
tusi rendbül: aus dem Se„
nat gestossen werden.
E Senatu ejici. Cic. 7. szi„
vébül ki-eshett (ki-ictó lott) a' félelem:
er hat vor Furcht sprachlos
gestanden. Timorem amisit:
Cic. timor exanse est ex
animo ejus. Senec. 8. Va„
lakinek a' kezébül ki„
esni: in seine Ungnade
fallen, gerathen. Incur„
re in odium, offensionem ali„
cujus. Cic. ki-eshett a'
királyi kegyelmébül: die
Gunst des Königs verlieren,
nr ist der Gunst
des Königs verlohren.
Favore, et gratia Regis,
excidit. Cic. Méltóságá„
bul ki-eshett (ki-kopott
perba ejtette a' kontzot):
er ist seiner Ehren stelle
verlohren. Dejectus est de

tradu dignitatis. Cic. ki-esett mindenébül: mn Jut nll sein Gut und Ehren bringen. Excidit omnibus is, omnem rem familiarem perdedit. Cic. ki-esett minden reménységébül: allen sei- ne Hoffnung hat ihn fehlgeschlagen. Ipse plane omni exidit. - Ipse lapsus est. Cas. Szokásbúl ki-esni: in Abgang kommen. Obsolescere. Cic. Az illyen beszéd már ki-esett a szokásbúl: diese Art zu reden ist nun unsrer altväterischen gewonnen. Obsolevit jam ista oratio. Cic.

9. Fondatlanúl, töretlenétül esett (esett szott) ki ez á szó a' szájábúl! - találta ki- esetteni sins Wort ist ihm ungefehr, zufälligerweise entfallen, wie fast uns wirdus Willen geschieht. Forte ito excidit ipsi hoc Verbum. Cic. Soha jo szó nem esett ki a' szájábúl: nn fast wie- vers Gutes gemeint. Nullum probum Verbum ex ore ejus unquam excidit. Cic. Könnyen ki-esik emberecnek szájábúl a' szó: nun Wort entfällt leicht dem Menschen Mund. Verba allata volucria sunt. Prov. Volat irrevocabile Verbum. Prov.

10. ki-esett (kiugrott) nyelvébül á' fejsze kapa, kalapács: aus Eil, die Axt, der Hammer ist von dem Stiele gefallen, ausgefallen. Manubrio excidit securis, ligo, malleus. Varr. ki-esett á' kerék á' tengelybül, das Rad ist von dem Achsen- aus Pgnfallen. Rota ex axe exidit. 11. Soha kinem esik á' konyv a' kezébül: egész élet á' tanúlásban tölti: Tag und Nacht trägt sein Buch nimmer aus den Händen, er bringt die ganze Zeit mit Lesung zu. Totam omnem diem legendo terit. Cic. Librum nunquam e manibus dimittit. Cic.

ki-eső, adj. der ausfällt. Excidens, ntis, p. Cic.

kiesség, -gnek, -gei: Gyönyörüség, kedvesség, szépség: die Lieblichkeit, die Annehmlichkeit. Amoenitas, atis, f. A' helynek kiessége gyönyörködtetett bennünket: die Annehmlichkeit des Ortes hat uns ergötzt und belustigt. Amoenitas loci nos oblectavit. Cic.

kies tekintetü, adj. s. o. helyrül Ort, der einen angenehmen Anschein hat. Locus spectaculo ad Adspectum. Cic.

kiesülni, -sülök, -sült: angenehm werden. Factum, accepstum quae facia. Gratiosum esse. Cic.

ki-eszközleni, -zlök, -zöl; -zlöm, -zli: útat, módot találni: ausmitteln. Opera, et Studio efficere aliquid. Cic.

ki-eszközlés, -nek, -t: közbejárása által végre hajtása valaminek: Studio et opera facta compositio. die Vermittelung. Opera et studio facta compositio, onis f. Schell.

ki-eszközlő, -ének, -ét: der Ausmittler. Conciliator, oris, m. Nep. Mediator, oris, m. Tertull.

ki-eszmélni, -mélek, -mélj; -mélem, -méli: Valamit ut-

wus' ausklügeln. Ingeniose excogitare aliquid. Cic.

Ki-esztergálni, -gálok, -gál; -gálvan, -gállya, valamit szépen: ntwus jesün ausdrechselm. Torno perficere aliquid elegantes

Ki-esztergáltatott, adj. szépen jesün ausgedrechselt. Perfectus in torno.

Ki-etetni, -tetek, -tet; -tetem, tett: ki etetni: p.o. Pokol-követ á vad-hüst: "ätenjt: Das wilde Fleisch mit Höllenstein ab"ätzen. Hydrargyrum sarcoses de pide infernali tollere. Vogl. Valamit Választo-vizzel, kietetni. ntwus "antzen, "ausfressen, wasserm kraustrumben Klieg" fortiagua auferre. Pl.

mittelst Höllenstein wegschneiden ntwus ausätzen, ausbeitzen. Aqua fortis tollere, exedere, exedere aliquid. Schill.

Ki-etető, adj. p.o. Orvosság nim antzend Arzneymittel ntwus wegzubeitzen. Incasticum, i, n. Veget. Remedium exodens. ki-etető szerecke: Anzantzen, so dass Wilde Fleisch abzuschneiden. Exedentia, sc. remedia, inn. n. Blancard.

Ki-ett, ki-ételett, partic. geätzt, genätzet, ausgebeitzt. Exasperatus, a, tum. exosus, a, um; exesus, a, um. Cic.

Kietlen, -nnek, -nt: die Einöde, Wüste, Wüstenney. Solitudo, inis, f. Cic. kietlenben völtak az Izraelfiai: ins Volk Israel war in der Wüstenney. In deserto erant Israelitis filii. Bibl. 2. adj. ötetetlen, puszta, tsunya, rendek, vadon: Desertus, a, um. Cic. inmanis, e. c. Vastus, a, um. Cic. 3. kies. kietlen erdö: ein sehr grosser Wald. Immanis, vasta silva. ntis, f. Cic. kietlen, puszta, terra, nyüs hely: ein sehr wüster Ort. Desertissimus locus. tenendum solum. Curt. Jesgusztesca, ae, m. Cic. kietlen nagy: sehr gross. Ingens. ntis, Vastus. Cic. immani magnitudine. Cic. kietlen, tivatlan tájek: eine öde, unbebaute, wüste Gegend. Asperæ, durae intractabilis regio a, lis, adj. Cic. kietlen helyeken szamkivetni valakit: einen in ein wüstes und wildes Land verweisen. In solas terras deportare aliquem. Tac. kietlenné, pusztává tenni valamit: ntwus aböden. Desertum, deserlatum facere, reddere aliquid. Vastitatem alicui inferre. Cic.

Kietlenség, -gnek, -gei: die Wüstenney: Desertum, vastitas, atis, f. Cic. loca deserta Vastitas. Cic.

Kietlenül, adv. wüsteney: nrsam. Inamene. Ord.

Ki-evés, -snek, -st: die Abnehmung. Exesio, onis, f.

Ki-evés, -snek, -st: die Lehrung, Endigung der Schiffahrt. Enavigatio, onis, f. Aug.

Ki-evezett, part. überschifft. Enavigatus, a, um. Plin.

Ki-evezni, -zek, -vez: überschiffen. Enavigare. Plin. A partra ki-evezünk: wir sind angelendet. Ad portum adpulimus. Ter. wir sind mit dem Schiffe an das Land angefahren. adplicuimus navim ad littus. Liv.

Ki-evö, -öneck, -öt: ein Ausgießer. Effor, oris, m. Lucret.

Ki-fakadás, -snak, -st: der Ausbruch. Eruptio, onis, f.

Ki-fakadni, -kadok, -kad: 1. Mind ki-fakadt (kibefedett) abban nyavalgá. ban az ajaka: in jenem Zustand ist sein Mund ganz ausgetrocknet. Morbus labra fædis ulceribus obsedit. Wayt. Kifakadt a fején: sein Kopf ist ganz grindig geworden. Excoriatum est caput ejus. Cels. Ki-fakad vigtére et a fekély, a' varas nak ve. szedelmére: sein Pflaster wird zu letzt ausbrechen, und die Pferde ins Klauenweh stürzen. Examinet tandem hoc malum ad perniciem civitatis. Tacit. Ki-fakadt a' kedésem: mein Ausschlag ist aufgegangen. Rupetum est mihi pus. Tibull. Ki-fakadt a' lába a' Marhának: der Fuß des Viehes ist nicht, geschwürig geworden. Exulceratus, -pustulentus factus est pes bovis. Plin. 2. A' bosszú ki-fakad: ki-ontlyá, kiönti magát: der Unwille bricht aus. Indignatio effundit vires suum. Ter. Az olaj ki-fakad: die Zeitigkeit des Geschwürs bricht in der That aus. Praevitas animi in actum exumpit. Cic. Nem tehet, hogy ki ne fakadgyak: ich muß nothwendig ausbrechen. Non possum, quin erumpam. Cic. Az oldala ki-fakad: ki-ütés wird mir durch die Brust. Dissilit mihi latus. Eben so Mer-

ges szájból fakadott-ki ein Wort ist aus seinem giftigen Munde hervorgegangen. Ex virulento ore exspit vox hæc. Cic. 3. Ki-fakadtak (ki-hajtottak, kitsiráztak) már a fák: die Bäume fangen schon an auszuschlagen. Jam pullulant arbores. Virg. Erá fa a gyokérül fakadt-(sarjadott-) ki: dieser Baum ist aus der Wurzel hervorgesproßt. Arbor ista a radice pullulavit. Virg. Ujonnan fakadnak-ki a' fák, ágat-bogat, Zöld ágakat excsztenek. die Bäume werden ausschlagen. Nova frondibus arbores pullulant. Colum.

Ki-fakadozás, -snak, -st: das Ausbrechen. Exanthema, atis, n. Blancard.

Ki-fakadtt, adj. p. o. fej: ein ausgeschlagener Kopf. Excoriatum, exulceratum, pustulentum caput. Cels.

Ki-fakasztani, -sztok, -szt; -sztom, -sztya 1. p. o. a' kelest: fel-nyitni, fel-szakasztani, fel-vágni: ein Fenster aufmachen. Vomicam aperire. Cic. 2. Ki-fakasztani (ki-adni, bétran ki-jelenteni, ki-mondani) Valamit: etwas an Tag geben, bekannt machen. Exprimere, patefacere aliquid. Cic. Nem mert nyilvánságra ki-fakasztani gondolatit: er durfte seine Gedanken nicht öffentlich an Tag geben. Non audet aperte edicere, patefacere cogitationes suas. Cic. Az után a' gyülöletet-is ki-fakasztotta: nun hat unser auch seinen

Haß entdeckt. Deinde etiam odium suum expromsit, et patefecit. Cic. Hogy szivemet ő előttem ki-fakaszszam — hogy ich ihr Freundin meines Herzens entdecken. Ut Oblectationem animi mei patefaciam. Cic. Minden titkot ki-fakasztott: ki-böffentett: nur fast aus Ganzen Hasen innigst entdeckt. Arcana, occulta quæque omnia manifestavit. Ovid. A' titkot keresik belőlem ki-fakasztani: mein treuester von mir Aus Ganzem nicht Freundes zu locken. Arcana student ex me elicere. Cic.

Az oldalát fakasztani, ha ki nem mondana: (fúrná-, ütné) ki, hakötött nem mondana: nehéz ihn Einer Dinge aus Ihm zu bringen, wenn er nicht spricht. Latera ei displodere, dirumpere, si secreta non pandere. Cic.

Ki-fáradni, -radok, -rádt: nur mündet werden. Defatigari. Cic. elaszszcsc. re. Plin. Ki-fáradtak a' sok bajbúl: mein Gut ohne Dinger stett. Fessi rerum. Virg. Ki-fáradtam a' beszéd, hathatósságából: die Beredtsamkeit ist mir hingegangen. Facultas Orationis mihi exaruit. Cic.

Ki-fáradni a' dologból: dass Ihr Ambrit nun müdet worden. Delassari labore. Plaut. Succumbere labori. Cæs. Egészen ki-fáradtam: ich bin ganz müdet. Mihi lassitudo omnia membra tenet. Plaut. Omnibus medullis defessus sum. Catull. Ki-fáradtak a' gondból: mein ist ihn Dinger müde geworden. Curis fessi sunt. Sen. Mig ki nem fáradtam a' tudákból: ich bin Etwas ihn Anbrit noch nicht müdet. Integer sum a labore. Cæs. Mind a' kettőn ki-fáradt, te a' vers és búl, és beszéd a' szónoklásból: in Beiden müde geworden, sowohl in Versen als in Reden. Ego vapulando, tu declamando uterque ambo defessi sumus. Cic. Ki-fáradt az Orvos minden mesterségéből, már nem segíthet a' betegen. Der Arzt nicht mehr Einen helfen, wenn er gesund müssen ausspeien. Etsi medicus in curando, exhaustit scientiam in curando ægroto. Plaut. Ki-fáradni a' sirásból: vom Weinen müde sein. Plorando defessum esse. Cic.

Ki-fáradtt, adj. ausgemüdet. Defatigatus, a, um. Ki nem fáradtt: unausgemüdet. Infatigatus, a, um.

Ki-fáradhatlig, adv. je. o. ütni az ellenséget: den Feind bis zur Ermüdung bekämpfen. Ad defatigationem usque persequi inimicum. Cic.

Ki-faragás, -ának, -ot: die Ausschnitzung. Sculptura, æ, f. Vitr.

Ki-faragható, adj. was sich ausschnitzen lässt. Sculptibilis, e. c.

Ki-faragni, -ragok, -rag, -ragom, -ragja: ausschnitzen,

ren, ausschnitzeln. Exsculpere. Cic. A' Fákra-fábul kön-
nyü valamit ki-faragni: kom Linden-Holzen ist leicht
etwas Fratzisch, aber aus-
zuschnitzen. Tilia in sculpen-
do commodam praestat tra-
ctabilitatem. Vitr. Egyegy
állo-képet Köbül ki-faragni:
nincs Statuen aus einem Stü-
cke auszuhauen. Signum ex
lapide exsculpere. Cornet.
Valamit nagygyábul ki-
faragni: ki-nagyolni: et-
was aus dem Gröbsten aus-
arbeiten. Exfabricare, exsculp-
pere, elaborare, abiter edo-
lare aliquid. Plaut. ki-fa-
ragni valamit tölgy-fábul
(áser-fábul): etwas aus
einer Eiche ausschnitzeln.
Exsculpere aliquid ex que-
rcu. Cic.

Ki-faragott, adj. geschnitzt, ge-
schnitzt. Sculptus, exscul-
tus, a, um. Cic. - Köbül, aus
Stein. e Saxo. Cic.

Ki-faragva, adv. geschnitzt,
sculptim. Senn, Genn.

Ki-fáradhatatlan, -stok, -st, -st, -st,
-tom, -tlya: unermüdlich, unmü-
dig. Defatigare. Cic. Va-
lakit minden bátorságig tü-
relébül ki-fáradhatatlan: jemand
der allen Geduld beweisen.
Aliquem omni patientia exu-
rere. Suet. Omnem alicui ado-
mere patientiam. Cic.

Ki-fáradhatatlan, adj. unermüd-
lich. Nur nicht unmüdet
werden Lenn. Indefatigabi-
lis, e. Gen.

Ki-fárasztás, -ozás, -ok, -st: die Aus-
windung. Expressio, onis, f.
Pallad.

Ki-fárasztatlan, adj. unabdring-
lich. Inexorabilis, e. c. Barth.

Ki-fárasztani, -asztok, -asztam, -asztj, -asz-
tom, -ttya: ermüden, müde
machen. Defatigare. Cic. Va-
lakit minden bátorságig tü-
relébül ki-fárasztani: jemand
der allen Geduld beweisen.
Aliquem omni patientia exu-
rere. Suet. Omnem alicui ado-
mere patientiam. Cic.

Ki-fáraszt

spoliare, -exuere, -exarma
re. Tacit.

ki-fejérîteni, -rîtek, -rît, -ri
tem, -ritti, 1. p. a há
zat: das Haus ausreiß
sen. Dealbare domum. Cic.

2. ki-fejérîteni a' vasznot
sin Zimmern an die Wände
ausbleichen. Telam insolare.
Plin. - exalbare. Textott.

ki-fejérîtés, -ének, -st: ki-fe
jérîtése a' szobának: die
Ausweißung des Zim
mers. Dealbatio cubicu
li. ais. f. Plin. 2. ki-
fejérîtése a' vásznaknak:
die Ausbleichung der Lein
wand. Insolatio linteo
rum.

ki-fejés, -ének, -st: die Aus
melkung. Emulsio, onis, f.
Colum.

ki-fejezés, -ének, -st: ki-ma
gyarázás: der Ausdruck.
die Erklärung. Expressio,
onis, f. Plin. kemény
ki-fejezés: ein starker Aus
druck. Gravis expressio.
Plin. szép ki-fejezés: ein
schöner Ausdruck. Ama
na Expressio. Idem. Ollet
len ki-fejezésekkel élni:
sich der unanständigen
Ausdrücke enthalten.
Indecoris expressionibus
uti. Cic.

ki-fejezett, adj. klar, deutlich.
Expressus, a, um
Cic. ki-fejezett engedel
me a' fejedelemnek: die ausd
rückliche Erlaubniß des
Königs. Expressa Regis
facultas, ae, atis. f. Cic. ki-
fejezett igekkel vagyon
meg-irva: es ist mit
klaren und deutlichen
Worten beygeschrieben. Ex
pressis Verbis scriptum
est. Gell.

ki-fejezni, -jezek, -jez, -jezem,
-jezi: extelmesen claire ad
ki-fejteni, igaz extelmét mon
dani, meg-magyarázni: er
klären, verständlich
machen. Dilucidare. Aul.
ad Attic. enodare. Cic. enu
clare. Cic. explanare. Ter.
exprimere. Cic. Valami
nek igaz extelmét ki-fe
jezni: die ächte und wah
re Bedeutung eines Dinges
recht verstehen. Genuinum
rerum rei alicujus sen
sum exponere. Cic. Sondo
latit szépen ki-fejezni:
seinen Gedanken mit
wohlgesetzten Worten vor
stellen. Præclare cogita
ta (animi sui sensa)
eloqui. Cic. Valamit
jól ki-fejezni. etwas
gut - - - nennen, deutlich machen.
Aliquid bene enodare.
Cic. Ekképpen fejezte-
ki magát: wie soll sich
auf diesen Art verstan
den. Hoc modo, sic se
enodavit, explicuit Cic.
Ezt ö nehezen fogja ki-
fejezni: das wird er
schwerlich erklären.
Hoc ille vix explanabit.
Sec. ki-fejezni a' pa
rancsolatot: den Befehl
klar vorstellen. Enu
clare mandatum. Cic.
Mirfoda szokkal fejez
zem-ki örömemet? mit
welchen Worten soll
ich meine Freude aus
drücken? Quibus Verbis
Gaudii mei cumulum
primam? Cic.

ki-fejleni, -jlem, -jlik: ki-
fejtödni, ki-nyilni, ki-vira
gozni: aufblühen. Enodari.
Cic. evolvi. Cic. A' rózsa ki-

fejlik: sich Rosen blühend aufk. Rosa se evolvit. Cic. — expan-
dit florem. Plin. — ki-kifosódni.

ki-fejlés, -ének, -ést: ki-nyi-
lás, ki-virágzás: sich Auf-
blühung. Explicatio, onis,
f. Aperitio floris. onis. f. Pallad.
A' rózsa-bimbót ki-fejlése
előtt le-szakasztani: sich
Envoyer einiger Rosen vor der
Aufblühung abzupflücken. Ro-
sa ab calyce, nondum pate-
facto decerpere. Plin.

ki-fejlődés, -ének, -ést. die Auf-
lösung, Auswickelung. Eno-
datio, onis, f. Cic. evolutio, onis.
f. Cic.

ki-fejlődni, -döm, -dik: auf-
gewickelt werden. Enodari,
Cic. evolvi. Idem.

ki-fejni, -jek, -fejt, -fejem,
-fejt: ausmelken. Emul-
gere. Colum. ki-fejni a'
tehénnek a' tejét: die Kuh
ausmelken. Emulgere vac-
cam. Varr.

ki-fejő, adj. ausmelkend, der
ausmelkt. Emulgens, ntis,
c. Colum.

ki-fejtegetés, -ének, -ést: die
Auflösung, Auswickelung, Erklärung,
Entwickelung, Auflösung.
Enodatio, onis, f. Cic. enuclea-
tio, onis, f. Augusti. Interpreta-
tio, onis. f. Cic.

ki-fejtegetni, -getek, -get, -getem,
-getti: auflösen, auswickeln, er-
klären, entwickeln. Enoda-
re. Cic. enucleare, Cic. expla-
nare. Cic. JC Öfve-zavarni.

ki-fejtegetve, adv. deutlich, klar,
verständlich. Enodate, Cic. ex-
planate. Cic. explicate. Cic.
— elö-adni valamit: deut-
lich, klar etwas vorstellen.
Enodate narrare aliquid. Cic.

JC Öfve-kevereve, -zavarva.

ki-fejtekezni, -zem, -zik: ki-
bontakozni, ki-fejtődni:
sich auswinden, sich auswinden.
— auswinden. Se eliberare
Cic. expedire Cic. ki-fejte-
kezni a' veszedelemből: aus'
der Gefahr sich auswinden.
Emergere e periculo. Cic.
Se eliberare, enodare e pe-
riculo. Cic.

ki-fejteni, -jtek, -jt, -jtem,
-jti: 1. stüvelyéből ki-fej-
ni: a babot, a borsót: aus-
lesen. Ex-legere, Colum.
Enthülsen, aus den Hülsen thun
aus Hülsen. Eximere, Colli-
culis privare fabas, pisa.
Varr. 2. ki-fejteni (fel-
fejteni, fel-bontani) a'
vesszőt varrásból: die geflech-
ten, zusammengenähten Stü-
cken auflösen, auftrennen.
wenn? Dissuere sutucam
Ovid. ki-fejteni a' rövid
vágásnál: das Genähte wie-
der auftrennen, -zurück
wenden. Retexere telam.
Cic. 3. Fejtsd-ki (fel-
tsd-ki, nyisd-ki-korrtasd-
ki) szándékodat: entdec-
ken, aufklären, aufthun
dein Vorhaben. Declara,
enoda Mentem tuam Cic.
Az igazság ki-fejti a' va-
lót: die Gerechtigkeit ent-
deckt die Wahrheit. Justi-
tia enucleat veritatem. Cic.
A' titkot bizakodjából ki-
fejteni: seinen Gemüths-
Beschaffenheit entdecken.
Detegere animi se-
creta. Quinct. 4. A' ké-
tséges dolgokat ki-fejteni:
ki-magyarázni: die Zwei-
fel aufklären. Dubia ape-
rire. Cic. ki-fejteni a' me-
sét: das Räthsel auflösen.
Aenigma conjectare. Tacit.
Ezt a' mesét nehéz ki-fejte-
ni, ki-találni: das Rä-
thsel ist schwer zu errat-
then. Difficile est Aeni-

enodare, Cic. 5. Magát az adosságból ki-fejteni: aere ki-fúretni, beliöle kimenekedni: sich von Schulden los machen, Exire ex aere alieno, Cic. Se aere alieno levare, Cic. Alig tudta magát a' veszélyből ki-fejteni: -ki-menteni; Vix se scivit e discrimine enodare. Cic.

Ki-fejtés, -snek, -st: ki-fejtése a' magának értelmének: die Erklärung seiner Meynung. Expositio sententiæ. Cic. Nehéz ki-fejtésű dolog: eine schwer auszulegende Sache. Difficilis enodationis res. Cic.

Ki-fejtetett: adj. ausgewickelt. Evolutus, a, um. Cic. Kántrából ki-fejtetett: aus den Falten gewickelt. Explicatus, a, um. Cic.

Ki-fejtetlen, adj. unausgewickelt. Inevolutus, a, um. Martial. Ki-fejtetlen p. o. a' héjából, kopásából: was von der Schale noch nicht aufgewickelt ist. Non evolutus, non solutus putamine. Plin.

Ki-fejtetlenül, adv. unausgewickelt, un aufgewickelt. Nondum evolute, non enodate. Martian.

Ki-fejtett, adj. ausgewickelt. Evolutus, explicatus, a, um. Cic.

Ki-fejthetetlen, adj. unauflöslich. Inenodabilis, e. c. Cic. inextricabilis, e. c. Plin.

Ki-fejthetetlenül: adv. unauflöslich. Inextricabiliter. Apul.

Ki-fejthető, adj. das auszulegen, zu erklären ist. Explicabilis, e. c. Plin. interpretabilis, e. c. Tertull.

Ki-fejthető-képen, adv. auflöslich, klärlich. Explicabiliter. Diomed.

Ki-fejtő, -önek, -őt 1. Auswickelnder. vágó: nur Plin. exempl. lapicida, æ, m. Plin. exempl. lator lapidum, oris, m. Plin. 2. A' régi szavaknak ki-fejtője: merg-magyarázója: Auslegungserklärer alter Wörter. Enarrator antiquarum vocum. Gell.

Ki-fejtődni, -döm, -dik: 1. ki-fejtődni (ki-fejtődzni, ki-vergődni) az adósságból: aus der Schuld kommen. Aere alieno dispolvi. Cic. 2. ki-fejtődik (ki-nyílatkoztatik, nap-fényre jön, ki-tudódik) a' hamisságról: seine Falschheit wird an den Tag gebracht. Fallacia tua patefiet, Cic. -proferetur in apricum. Horat. 3. ki-fejtődni (ki-vetődni, ki-fejtekerni) a' veszélyből: sich von einer Gefahr befreyen, aus dem selben entwickeln. Expericulo exipi, Cic. Periculo liberari. Cic. Se exco exipere. Cic. eluctari e discrimine. Cic.

Ki-fejtődött: adj. losgewickelt. Extricatus, a, um. Flor. ki-nem fejtődött: unentwickelt. Inexplicatus, a, um. Arnob.

Ki-fejtődzés, -szek, -st: die Entwickelung. Evolutio, onis, f. Cic.

Ki-fejtődzni, -döm, -dik, p. o. a

918. k. kinárból: süss ausser dem Trich-
ter aus seinem Leibe, sortiri, ex-
clud. Emergere, eluctari exal-
ga. stor. ki-fejtödni a' szol-
gálatból: süss von der Knecht-
schaft befreyen, entledigen,
losmachen. Expedire se e ser-
vitio. Plaut. ki-fejtödni
(ki-bontakozni, ki-fara-
dni) a' vesztegelésből: aus
dem Gefasse süss auswinden.
Emergere e periculo. Cic. l.
ki-fejtödni.

ki-fejtt, adj. -fejett: ausgearbei-
tet. Emendatus, a, um. Colum.
Const. Ag

ki-fejtve, adv. deutlich, klar-
verständlich. Explicate. Cic.
-meg-magyarázni, vala-
mit. -nbvnek megklärnen.
-definire aliquid. Cic.

ki-fekünni, ki-fekünni, -kszem,
-kszik. p.o. a' gyermek
a'gyat: aus dem Kindbette
kommen. Finem puerperii fa-
cere. Tac. Magát ki-fekünd
te, -ki-heverte: wie ist sich
nach dem Gebahren
nach dem Kindbette gelegen
nüsse, sich erholen. Cubandi finem fecit: A'
hasra fekünni-ki: an dem
Bauche liegend sich legen. Du
sole, Cubare. Cic.

ki-fekvö, adj. p.o. Tengerre ki-
fekvö kö-szikla: ein im Meere
Wasser hervorragender Fels?
Rupes in mare projecta. Plin.
Tengerre ki-fekvö Város:
Stadt, so sonnen in die Ferne
gebauet ist. Urbs projecta
in Altum. Plin.

ki-felé, adv. sonnenwärts,
Foras versus. Cic. Extrorsum.
ki-felé dülly edett (ki-felé
álló, ki-dölly edett) kö szi-
kla: sonnen, besonder fel-

ső. Procurrentia saxa. Plin.
Az ki-felé, ez be-felé sze-
tett: der nach aussen, der andere sonnen-
wärts gewendet. Ille extror-
sum, iste introrsum prospe-
xerit. Liv.

ki-felé fordítani, -dítok, -dít;
p.o. a' kosri rúdgyát: ein
Fuhrwerk sonnenwärts kehren. Je-
monem extrorsum (foras ver-
sus) vertere. Cic.

ki-felé hajlani, -lom, -lik.
ki-felé hajlik a' fal: die
Wand hat einen Bauch, beu-
get sich. Vetrem facit Pa-
ries. Digest.

ki-felé hajló, adj. sonnenwärts
beugend. Foras versus vergens. Tacit.

ki-féle, pron. inter. wagy? wem
gesonnet zu sein? Quidnam ho-
minis es? ad quem pertines?
Cic.

ki-fejteni, -jtek, -jt, -jtem,
-jti; a' kápaszt a' fán
losmachen. obli-
visci. Cic. A' kápaszt ából a'
szalonnát ki-fejteni: das
Fett aus schöpfen. Ver ex anno
tollere. Prov. Herod.

ki-felezni, -lezek, -lez; -lezem,
-lezi: a' ki-szórt búzát ki-
le-meg-felezni: ein Getraide
von dem ausgestreuten
Weitzen absondern. Segre-
gare paleam a frumento,
a tritico. Colum.

ki-fel, s alá: nem minden
egyenlő arányt szolgál a' te-
rentse: das Glück nimmt
nicht, den Anlauf nicht
nimmt. Fortuna non omni-
bus una. Unum extollit, al-
terum deprimit. Cic. Prov.

ki-fenés, -enek, -st: meg-élesítés
das Schärfen. Exacutio, onis, f.
Plin.

ki-fenni, -fenek, ki-fen; -fenem, ki-feni: à borotvát. Das Schwert mysterium geschärfen, ausgestrichen. Exacuere cultrum-tonsorium-lic. = novacultam. Liv. A szakát ki-fenni (ki-vonni) a' kistrek: die überflüßigen Schaalen des Mysterium benehmen. Acuem cultri excitatam, corneum attenuatam adj. mece. M. meg-tompitani.

ki-fentt, adj. geschärft. Exacuatus, a, um. Plin.

ki-fényesíteni, -sítek, -sít; -sítem, -séti: glänzend machen. Nitidum-Plaut. Splendidum facere. Cic. Enitidare. M. szivtossá, ohnmächtig machen. ki-fényesíteni a' szarut, a' Nimet tsinnát: die Stärke wirken. Incrarare cornua.

ki-fényleni, -lem, -lik. Minderer kürzt ki-fénylik: über alle andere hervor leuchten. Super emineat omnes. Virg.

~~ki-fénni, -fenek, -ék:~~

ki-fészkelettlen, adj. der keinen Platz hat sich darinn zu Ausbrüten, sich darinn zu halten. Quod locum non habet educandi-Tac. Szájabúl ki-fészkelettlen ohnmächtig, trägar, müdes záp: ein unfruchtbares Gesicht aus dem Munde kein Platz hat darinn zu stehen. Verbum abjurandum, obscenum. Ter. vix proferendum. Cic.

ki-fészkelni, -ek, -ék: Platz haben sich darinn zu machen, locum habere educendi Cic. olly at mondot, hogy alig fészkelhetik benne egy szájan; so etwas sagt, daß es kaum einen kleinen Mund darinn Platz hat. Tale quid dicit, ut vix exoriens ejus exiguo ostiolo prodire possit. Chret.

ki-fesztés, -ének, -t; p. o. a' gonoszságbúl: die Auswicklung aus der Knechtschaft. Explicatio-, evolutio ex improbitate. Cic. Studium vitae correctioris.

ki-fesztelhetni, -tsetek, -tet: sich auswickeln können. Se posse explicare-, evolvere. Cic. Erölthetlen, fragl. ki-fesztelhetess infégedbül. Strenuus [illegible] ex omnibus viribus nitere ex morbo tuo te explicare queas. Cic.

Sieh an, daß du dich von allen deinen beschwerten Kunst. Age omnibus viribus, ut te ex miseriis tuis explicare queas. Cic. Es olly mondás, mellyben ki nem fesztelhet (ki nem bontakozhat) senki: mellyen einem jagazodhat-, einem entwickeln kann. Es nem mehet senki: das ist so einer Bewegung, daraus sich niemand finden kann. Ista est propositio, quam nemo evolvet. Cic. Ki nem mehet más benne, hogy a' vesztegelésbül kifeszelhessünk? nicht was für Art können wir uns aus der Gefangenschaft entwickeln? Quo modo-, quo pacto e squalore nos explicemus?

ki-feszthetö, adj. der sich auswickeln läßt. Explicabilis, e. c. Barth.

ki-feszelni, -szelek, -szel: ki-menekedni: Explicare, se expedire. Ter. Az elöbbi vesszott eröltetésbül kifeszelni: ki-bontakozni, azt el-hagyni: die vorigen mühseligen Dinge abbringen. Suos antiquos sectantes mores exuere. Liv. Ki-feszelni a' galibábúl: sich aus dem Hindernisse herausziehen.

Impedimento se liberare, ex eo se evadere. Cic. ki-feszlni az inségből: sich vom Strunde los machen. Omnes se expedire Ter. ki-feszelni a' gyanus tartásából. sich aus dem verdächtigen Spielgeschäft entwickeln. se ex suspitiosa societate evadere. Cic. A' tőrből ki-feszett: ki-mentette magát: er hat sich aus der Schlinge gezogen. Pedica se expedivit. Cic. Lagueum declinavit. Cic. ki-feszelni a' veszélyből: sich aus einer Gefahr entwickeln. Elucrari -, evadere e discrimine. Tacit. 2a ki-feszetni (ki-keszni) a' bűnből: sich von einer Beschuldigung entbinden. se crimine aliquo expedire. Terent. 3. ki-feszelni all seinen Schulden los kommen. Omni aere alieno exire. Cic.

ki-feszett, adj. losgemacht. Extricatus, a, um. Horat.

ki-feszleni, -szlem, -szlek sich auf- oder ausdrehen. Discutio. Cic. ki-feszlék a' kutya, a' tikmag a' fejét, den Kopf, den Schwanz streckt sich aus. Distortus. Sutura a vestis, cothurni.

ki-feszleték, -feszel: ki-feszítődzöm, ki-menekedem, ki-szabadúlok: valamiből: von etwas sich losmachen. se ex re aliqua expedire. Plaut. Mig sem feszlett el-kiczen igaztalan kéz-kifizetésből? Hast du dein ungerechtes Anmassen Mögen noch nicht abgestraft? Nondum evulsisti ex animo falsam hanc vulgi opinionem? Cic.

ki-feszlés, -szlete, -ei: die Auflösung - Dissolutio. In-

tus. Cic.

ki-feszlett, adj. zusammengebunden. Disonutus, a, um. Cic. inter-ruptus, a, um. Cic. A' ki-feszlett kutyát őszve-vaczkai: die zusammengebundene Hund zusammen nähen. Intercepta vestem consuere. Cic.

ki-feszleni, -eszlek, -eszlé, -eszlett, -eszlő: ki-feszlni. Aliquid coloribus pingere. Cic.

ki-feszlett adj. ausgemalt, in einem Gemächle bewegen. Expictus, a, um. Cic. ki-feszlett szoba: ausgemalte Zimmer. Expicta cubicula. Cic.

ki-feszlve, adv. Gemalt, ausgemalten Art. Picturatum. — vannak a' szobák: die Zimmer sind ausgemalt. Omnia cubicula expicta sunt. Cic.

ki-feszöltni, l. ki-feszlni.

~~ki-feszültni~~ l. ki-feszlni.

ki-feszülni, -szülök, -szült: 1. losgemacht werden, sich losmachen, -machen, -entledigen, -befreyen. se expedire. Ter. exterricare. Plaut. 1. ki-feszlni. 2. Abstl az feszül-ki, az kövekezik, az kereszkedik, az szül-ki: aus dem folgt. Sus. Ex eo sequitur id. Cic. ex quo illud conficitur. Colligitur, Cic. ex eo illud efficitur. Cic.

ki-feszülés, -szmek, -ei. Die Ent-

ki-feszlés a' hajnak: das Auskämmen der Haare. Pectitura capillus. Obsitus -, obsitus cacuminis, m. Apul.

Ki-fészülni, -szülök, -szül; -szülom, -szüli: a hajat: die Haare aufkämmen. Pectere capillos. Ovid. — expectere. Quinct.

Ki-fészült, adj. szépen ki-fészült haj: nie gekämmtes Haar. Elegantem ostentare Crines. Plaut. in ordinem positi. Ovid. Ki-fészült szakállat simogatja: den gekämmten Bart streichelt. Perpexam barbam demulcere. Firm.

Ki-feszíteni, -szítek, -szít; -feszítem, -szíti: 1a. Arajtók ki-feszíteni: eröwel ki-nyitni, szakkábúl ki-vetni: die Thüren gewaltsam öffnen. Emovere cardine postes. Virg.

2. Ki-feszítette (eröwel ki-tekerte, ki-fatsarta, ki-vette) Markolombit a' Harcdot: mit Gewalt aus der Hand mit einiger Anwalt ausgerissen hat. Vi mihi de manibus extorsit gladium. Cic. 3. Ki-feszíteni (ki-nyújtani, ki-szélesíteni) a' bőrt: Pellem expandere. Luc. = extendere. Colum. ki-feszíteni a' fakéjat: die Rinde aus einander treiben. Explanare corticem arboris. Plin. 4. Ki-feszíteni a' vitorlákat (szélnek exponeni) d vitorlákat: die Segel aufspannen. Intendere vela. Virg. Nota, ki-feszíteni a' mellyet, a' követ helyébül: die Zunge herausstrecken, den Stein aufheben. Extendere pectus. Plin. Lapidem evellere, suo loco emovere. Cic.

Ki-feszítés, -szek, -st: das Herausheben; Herausstrecken; die Anspannung; die Ausdehnung, Expansio, onis. f. Act. Aus. Intentio, onis, f. Pub. Syr.

Ki-feszített, adj. ausgespannt, ausgedehnt, Expansus, a, um. Gell.

Ki-feszítő -vesszö, -örök, -öt: ispél: einer Röhre, womit etwas aufgespannt wird. Tentigina, ae, f. Ten.

Ki-feszültetö: das sich ausdehnen, ausstrecken kann. Se extendens, ntis, o. Quod extendi potest.

Ki-feszülni, -szülök, -szül: sich ausstrecken. Extendere se. Vell.

Ki-feszült, adj. inerön ki-tekerjesztett, p. o. Kezek: ausgespannte, ausgestreckte Hände. Extensa manus - a, um. f.

Ki-fetsegni, -tsegek, -tsegi; -tsegem, -tsegi: ausstrecken, ausschwärzen. Effutire aliquid. Cic. a) Gondolatit tudatlanúl ki-fetsegni: seinen Gedanken nicht gehörig Maß an den Tag geben. Cogitata sua dementi ratione patefacere. Nep. b) ki-fetsegni magát. sich satt schwätzen. Ad satietatem loqui, blaterare. Gell. c) Mindent ki-fetseg, ki-locsog. wo Einem das Maul nicht stehen, zu Einem gastfreundlich nicht still genug, wo Gastfreundschaft übrig aus? Plenus ki. maxime est, hac atque illac perfluit. Plaut. eblaterat omnia. Plaut. d) Valaki' titkos tanátsát az ellenségnek ki-fetsegni: den Feinden eines Anschlag ausplaudern, kundmachen. Enuntiare hostibus consilia alterius. Cic.

ki-fetsegő, -ő nek, -ött: nun Aus-
blutende, Ausschwitzende.
Proditor, oris, m. Ter.

ki-fetskendezni, -kendezek, -kendezett: á víz: den Wasserstrom spritzend aus. Dispergitur aqua.

ki-fetskenderezni, -dezek, -dezett: Jmd. aus spritzen, aus spritzen.
Exspargere. Hygin.

ki-fetszenni, -szenek, -szött: aus-
spritzen. Exspargere, Hygin.
ki-fetlsent ~~[illegible]~~ (ki-lottsant) á' vice az ér-
vágásból: das Blut gesprungt
tropfenweise Wasser aus Ge-
latus est, exsilit sanguis ex
vena ejus. Plin.

ki-fetszentezni, -ntek, -ntett: ki-
szentem, -szenti. ki-szetlszen-
tezni | ki-böszentezni, ki-mond-
ni: mündent? allen aus-
streuen, ausschwenken.
Omnia ebiatere, effuti-
re. Cic. Valamit minga gon-
dat tanúl ki-fetszentezni:
etwas unbedeutsam freudig
ausschwenken. Incensiche-
ratus aliquid jocalique.
Cic.

ki-fetszentés, -szetek, -szti: die
Plünderung ist zu Ende. Ebla-
tero, onis, f. Vet. Lat.

ki-fiatallani, -llom, -llik:
ki-hajtani, ki-szivárni, ki-
virágzani: aus Knospen, aus Blu-
men, Samen wachsen, sprossen
hervorsprossen. Egermino, are. Colum.

ki-figyelázni, -kázok, -kázott,
-kázom, -kázza: spionierend
ki-nyomozni valakit. jemand
aus auszuspähen. Gestu intendo
explodere —, Cic. exsibilare
aliquem. Cic.

ki-fingasni, -gom, -gott. Ki-
vin a szőrömyok ki-fingot-
ták a' forgót: die alten
Weiberhaare sind ihm zu-
hoch gewachsen. Vetulæ cum
edentulum facere. Plaut.

ki-fitatni, -tatok, -tatott, -ta-
tom, -tattya: ki-fürtyészni
ki-kajtatni, -ltatni, ki-
kerecsegelni: pfeifend aus-
suchen. Disquirere. Ter.

ki-fitítani, -titok, -titott, -tí-
-titom, -títtya. ki-mu-
tatni valamit: etwas öffent-
lich zeigen. Palam facere,
ostendere alicui. Cic. ki-fi-
títtya a' kártyajátékban, es ung
játszik: wo jemand mit offe-
nen Karten. Aperto fo-
lio ludit. Cic.

ki-fitított, adj. p. o. kártya: die offenen Karten. Aper-
ta folia ludere. Cic. ki-
fitított kártyával játsza-
ni, se mutatva ág, se
lassan: mit offenen Kar-
ten spielen, ist wenn man
seine Absichten, wenn
seine Stärken. Aperto fo-
lio ludere, necast detecta
vire, nec utute. Tacit.

ki-fitlyentezni, -tlyentek,
-tlyentett, -tlyentem, -tlyenti:
~~valakit~~ ki-forgatni va-
lakit p. o. a' dolgozó ember-
nek (die Bauern) ki-
dem Besitz seiner Güter
ausstossen. Aliquem (vel
homines) e possessionibus
suis exturbare. Cic.

ki-fitzamítani, ki-fitzamítni
-mítok, -mított, -mítom, -mítta:
~~[illegible]~~ p. o. a' lábát: den

Fuss herrenken. Elluxare pe-
dem. Plin. ~~Kiratni a' lábát~~
~~ki-fitramitani~~ Ki grással
a' lábát ki-fitramitni:
Vide den Fuss heraus drehen.
Talendo, talando luxare
pedem. Helyébül a' tsa-
tot ki-fitramitani: den
Zahn herrenken. Loco os-
sa movere. Cels. Nota:
Az eszét vatakinek ki-fi-
tramitani; einem das Ge-
müth aus seinem Sitze
bringen. Alicui mentem
ex sua sede dimovere, Cic.

Ki-fitramitás, -snak, -st: die
Herrenkung. Luxatio, elu-
xatio, onis, f. Gloss.

Ki-fitramlani, -lom, -lik: ki-
maradni, ki-menni, ki-
tzibaklani: sich herren-
ken. Luxari, eluxari, loco
moveri, removeri. Plin. Ki-
fitramlott az eszének bir-
kából: wer ist einsinnig ge-
worden. De statu, ~~mentis~~
~~deturbatus est. Cic.~~ de
possessione mentis deturba-
tus est. Cic. Mente captus
est. Cic.

Ki-fitramlás, -snak, -st: die
Herrenkung. Eluxatio, onis,
f. Gloss.

Ki-fitramlott, adj. p. o. Esz:
nin aus seinem Sitze ge-
brungener Gemüth. Mens
loco mota, atis, a, f. —
láb: nin herrenkter Fuss.
Luxatus, loco motus pes. i,
ctis. Plin.

Ki-fitrammi, -tramom, -mik:
l. ki-fitramlani.

Ki-fitramodás, -snak, -st:
ki-maradás, ki-menés,
eltávol ki-esés: die Ver-
renkung eines Gliedes.
Exarthrema, atis, n. Blancard.
exarticulatio, onis, f. Cels.

Ki-fitramodni, -dom, -dik: sich
herrenken. Luxari. Plin.
Ki-fitramodott az esze: esel
len: er ist herrückt. Men-
te motus est. Cic. mens si
de sede sua dimota est. Ac.
Talám ki-fitramodott az
esze? vielleicht bist herr
rückt? — oder ohne Verstand?
Forte a mente es defectus?
Cic. mente captus. Cic. Ha
tsak az eszem ki nem fitra-
modott: wo ich nicht selbst
nur irren bin. Nisi ego in-
sanio. Cic. ki-fitramo-
dik a' láb, és egyébb tag:
der Fuss, auch ein anderes
Glied herrenken sich. Pes,
et alia membra eluxan
tur, moventur loco. Plin.

Ki-fitramodott, adj. helyé-
bül ki-mozdúlt p. o. tag:
ein herrenkter? Glied.
Membrum eluxatum, lo-
co — emotum. Plin.

Ki-fitramodott eszü ember:
ein einsinniger Mensch,
der in seinem Verstande
herrückt ist. Homo
mente Mentis. Sen.

Ki-fizetés, -snek, -st: die Aus-
zahlung. Exsolutio, onis, f.
Cic. Ki-fizetés napja: der
Zahltag. Dies ad solutionem
praestitutus. i, ti-m. A' ki-
fizetés (adózás) napja oda
nem marad. der Zahltag (das
~~bleibt nicht aus~~ Bürsten für
uns) bleibt nicht aus.
Dies Macedonia (dies lus-
tionis) non emanet. Fest.

Ki-fizetni, -zetek, -zett; -zetem,
-zeti: auszahlen, Exsolve
re. Cic. P. ki-fizetni az
adósságot: die Schulden
auszahlen. Dissolvere
Nomen Cic, — es alienum.
Cic. Nomina expedire. Cic.
A' régi adósságot költsön-

uzve kaz.

wett penzzel ki-fizetni: pfuld mit diſuldnen bezuſlen. ſ. i. Gold bongen und nimm andern pfuld damit bezuſlen. Verſuram facere. Cic. Verſura ſolvere. Donat. Valakit egeſzen (mind eggyig filleriig) ki-fizetni: den Hallerberg Pfennigen gans auszuſlen. Omnia ad terminum usque persolvere. Cic. Elöre ki-fizetni valamit: etwas heraus bezuſlen. Præmmetcare aliquid. A' kitelben, költsön adóskat ki-fizetni: seine Gläubiger bezuſlen. Creditores dimittere. Plin. secc. ki-fizetni a' kamatot (az interesst) einem den Zinſen auszuſlen. Pendere alicui usuram pecuniæ. Cic. ki-fizetni a' kortsbért: den Fuſstoſn einzuſlen. Solvere pro Vectura. Cic. ki-fizetni a' munkáſokat, a' napszámosokat: die Arbeitsleute, die Tagliſner auszuſlen. Operarios, mercede diurna conductos exolvere. Hor. ki-fizette (ki-elégitette) ötet: a' mivel tartozott, meg-adta neki: rem ſuam gantz Hrausgezalt. Solidum ei solvit. Cic. Hisz penzzel ki-fizetni valakit: jemanden mit baarem Gelde auszuſlen. Pecuniam præsentem alicui solvere. Cic. præsenti pecunia aliquem exolvere. Plaut. E. Ezt a' hazugságot bökölcsöd fogod ki-fizetni: dieſe te adözni fogſt: du ſolſt mir dieſe Lügen mit deinem Leben bezalen. Faxo, ista mendacia in tergo expectantuo. Plaut. 3. Jól ki-fizette (meg-tartsköltsa) ötet, adóssa nem maradt neki: Jrörat meg-fizetett neki: heltzeſen be-tette ören: nun ſul iſm dumb ausgezalt: Asse ei respondit. Cic. 4.

ki ne hadd magadat fizetni mercö udvarisággal: ne elegedgy-meg á' pompás szavakkal; ki ne hadd magadat vakitani mercö udvarisággal: laſs dir dieſe nicht ungenem höflichen Art beizubringen. Non te tuas phaleratis Verbis duci. Terent.

ki-fizetetlen, adj. unbezalt. - Insolutus, a, um. Sen.

ki-fizetödött, ſpartic. ausgezalt. Exsolutus, a, um. Suet.

ki-fogadni, -gadok, -gad, -dom. -gadgya. ſ. o. a' bérat bérbe; nim Hauſsabminiethen. Conducere domum, Cic. - ædes. Suet.

ki-fogás, -snak, -st: 1. Mentség, szabadtsorás: die Ausflucht. Causa, æ. f. Cic. effugium, ii, n. Lucan. abtentus, us, m. Tac. prætextus, us, m. Suet.

Ravasz mesterséges ki-fogás, -okoskodás: Hitzfindigkeit. Argutia, arum. f. Cic. fallaces captiunculæ, æ, arum, f. Cic. Törvénybeli patvarkodó ki-fogások: Gerichts Hoffiſtereyen. Iuris cavillationes, onum. f. Iurid. Cic. Ez volt a' ki-fogása, dieſer war ſein Prætext. Hor. ei obtentui fuit. Tacit. Valaki-nek a' ki-fogását fel-bé szakasztani: jemanden die Ausflucht abſchneiden. Alicui effugium præcludere. Lucan. ki-fogást találni: Ausflucht finden. Nimam aliquam reperire. Plaut. Nem talál ki-fogást rosszat tetsnek: nun kann ſeinen böſen Thaten keine Ausflucht finden. Maleficia ejus nulla fuga est. Plaut. Igen tud a' ki-fogásokhoz: nun weiſs ſehr gut den Gerichtshöfen Ausflüchten auszuflüchten. Norit Anti-

strophas forenses. Mart. Cap.

Ki-fogások á törvénykezésben: sin Ausflüchte im Rechtsstreiten. Decipula, exceptiones, strophae forenses. Jurid. 2. kivétel: sin Ausnahme. Exceptio, onis, f. Cic. Elmeneki-fogás: ein Vorwand, ein Entschuldigungs-Grund. Reservatio mentalis, onis, tis, f. Tokfélekifogásokkal (ki-tsapás, sal, út-vesztéssel, tsalárdsággal) élni á beszédben. in den Reden sich den treffenden Ausflüchten bedienen. Variis diverticulis uti in sermone. Plaut. Sérgő ki-fogás: sal élni: gar schönen Vorwand gebrauchen. Pulcherrimum capere praetextum. Ten. Ki-fogást tenni valaki ellen: einen ein Ausnehmen beyfügen. Exceptionem facere contra aliquem. Cic. Ki-fogásokat venni elő: Ausflüchte suchen, gebrauchen. Effugia-, exceptiones destruere. Cic. Minden ki-fogás nélkül: ohne aller Ausnahme. Sine ulla exceptione. Cic.

~~Hámbúl kifogása a lovaknak:~~ Hámbúl-való ki-fogása a lovaknak: sin Ausspannung der Pferde. Ejunctio equorum. onis f. Colum.

Ki-fogásotska, -kának, -kát: Ebnen Ausnahmen, Exceptiuncula, ae, f. Senec.

Ki-fogatni, -gatok, -gat; -gatott, -gathya: ausspannen, lösen. Curare equos disjungi. Cic.

Ki-fogatott, partic. pr. a. igás-barmok: abgespannte Zugthiere. Disjuncta jumenta. Cic.

Ki-fogni, -fogok, -fogt; -fogva: 1. á barmot á járomból: das Zugthier vom Joche ausspannen. Restringere jumentum. Aspurt. ki-fogni á lovakat: die Pferde ausspannen. Disjungere equos. Cic. ki-fogni a lovakat á délt tsegből: mének, tsikorgók, pferde ausspannen. Boves-, equos ab opere disjungere. Colum. Varr.

Nem jó helyen fogtál ki: telepedtél-, szállottál-meg. vagy-kerecsegélsz: du hast auf einem guten Ort abgespannt, du suchst uns Schaden, du bist nicht recht gescheid. Male loco ejus existi. Plaut. In Canis nido larcum quaeris. Rud.

2. A' gyeplőket az oszlábúl ki-fogni, már nem vezetni-, nem jártatni többé oszlóba: den Zugthieren aus dem Deichsel nehmen, sie nicht mehr in den Deichsel gehen lassen. Eximere jugum e schola. Cic.

A' hajón leg-hamarabb ki-fognak: einen Zugochsen lassen sie über Bord schwimmen am geschwindesten. Mendax homo citissime notest

convinci. Cas. Mason ízesen ki-fogni: jmmunden mit Jemand über einstimmen. Lepide cludere -, supercavere alicui rem. Cic. Ki-fogna a' szánta ördögön-is: wo hüten den treuen Hund über Nacht? Sturm. Ille versutissimum dictatorem disceptando suffuderet. Ember, ki vagyon ki-fogva: ki ötet szel meg-gyözni? Mann muss versagen, den ihn, Thun zum Besten haben. Vix sit, oportet, qui cum disceptando eludat. Cic.

Valakit mező tréfák kal ki-fogni: jmmanden seine rennthierlichkeiten abzwingen. Aliquem ludis defraudare. Horat.

A' szolgáló-leánynak ki-fogni (el-fogni, le-vonni) valamit a' tiszt-ből: etwas von dem Lohne jmmanden abziehen. Ancilla aliquid de mercede detrahere. Cic.

Sok hatat fogytak (hatás tak) ki a' tó-ból: man hat hundert Fische aus dem Teiche herausgefischt. Multos lacus exceptarunt ex piscina. Cic. Hátával fogni ki valamit: etwas mit dem Rücken jmmanden abzwingen. Aliquid recti precibus dare. Plaut.

7. ki-fogtak (ki-mentek, ki-szabadítottak) a' víz-ből: man hat ihn aus dem Wasser gerettet. Ex aqua exceptus est. Cic.

188

Ki-fogó, -ónak, -ót. 1. womit man was auffangt. Exceptaculum, i, n. Tertull. 2. patvar-kodó, kapcsoló: ein Zöttner, ein Zottbrogel. Cavillator facetus, oris. ti. m. Cic. 3. adj. ki-fogó hely: der Ort des Auffangens? Statio servitus exigendis.

Ki-fogva, adv. ki-véve: ausgenommen. Exceptus, a, um. Cic. Egygyet ki-fogva (ki-vévé) egygyen kivüll: mind ott voltak: niemand ausgenommen wann alle dort. Uno excepto omnes aderant. Cic.

Ki-fogván, partic. ki-vévén, egynehányszúl meg-válva, mind rossz: etwenige ausgenommen alles schlecht. Exceptis aliquot omnia sunt mala. Cic.

Ki-fogyhatatlan, adj. p. o. kút-fő: welly soha ki nem apad: nie versiegende Brunnquellen, die nie ausbleiben. Securigo, quae nunquam exsiccatur. fons perennis. entis, is, m.

Ki-fogyni, -gyok, -fogy: abnehmen, klein werden. Minui, imminui. Cic. ki-fogyott a' beteg-ből: es nimmt ihm an Leibe. Defecit illum sermo. Cic. Contigit. Cic. Már ki-fogyta am a' dologból: ich habe jetzt nichts mehr zu thun. Vacuus nunc a labore sum. Cic. ki-fogyta az ételből, életből: es-fogyott az életelek: es mangelt ihnen an Lebensmitteln. Defecerunt ipsos alimenta. Curt. A' böségesen

dme-is idővel ki-fogy: ami-
nek tudósi tudósága nincsen
mit ki-fogyott: ad tempus
sermonem etiam ingenium de-
ficit. Cic. ki-fogyott minden
fogásból, mint mogyoró a'
tokjából: ne mennyen ész
az ilyen kemény fejekből.
Defecerunt enim captiosa ver-
ba. Prov. item. allen sutyeszti-
ségnek sincs ész mutatásra.
Consilia mentis defecerunt
eum, omnia consilia ei ex
mente exciderunt. Cic. Ha-
marább ki-fogysz (ki-szo-
rulsz) az idő bül, hogy sem
a beszéd bül: ne vivódjál
ezen az időn, als an Wor-
ten (an dem Reden) fehlen.
Tempus te citius, quam ora-
tio deficiet. Cic. nints időm,
ki-fogyjak belőle: az idő
tsinos, sin ist mir kurz
geworden. Tempus me defi-
cit. Cic. ki-fogyott az igaz
ságból: nem tud igazat mon-
dani, -szólani: ne fehlet
ihm an Worten reden.
Veritatem ei defuit. Cic.
ki-fogyott jó kedvéből:
meg-fogyatkozott, el-hagy-
ta őtet a jó kedv: ne fehlt
ihm an Gutem Muth. Ex-
cidit bono animo. Ter. Con-
cidit animo. Cic. ki-fogyott
(ki-hült, ki-kopott)
Mélto ság ából: nem tud vis-
szonzásra kinyilatkozni. Ami-
sit auctoritatem. Nep.
ki-fogyott mindenéből:
el-fogyott mindene, nin-
denét el-tékozlotta, meg-
szegényedett: ne fehlt ihm
nichts übrig zu bleiben. Ni-
hil ei reliquum est. Ter.
exemptus, tum omnibus bonis. Cic. exhaustus est omnia
bus suis bonis. Cic. A' pénz
ből ki-fogyott: al pénzé
l-fogyott, el-kelt, nincs
pénze, szükölködik: pen-
ze ki-fogyott: pecuniae
dit. Prov. Plaut. exhaustus
nudatus est omni sua pecu-
nia. Cic. Vastag tehetség
ségéből ki-fogyott: gaz-
dagsága ki-fogyott: divi-
nem. Nescit verbis desi-
tui. Petron. Minden dolog
ból ki-fogyni: minden pén-
zét használni. Excidere
causa omni Cic.
Ki-foldozni, -dozok, -dozt:
-dozom, -dozza: ausbes-
sern. Reficere, ki-re-
sarcire. Cic. A' vontado
tott hajókat ki-foldozni:
ki-foltozni: die gesprun-
tene, zerstossenen Fisch-
te aus Tannen, ausbes-
sern. Quassas navis re-
ficere. Horat.
Ki-foltozás, -zata, -st: die
Ausbesserung. Reconcin-
natio, onis, f. emendatio,
onis, Tac. Sarctura, ae, f.
Ten.
Ki-foltozni. l. Ki-foldozni.
Ki-folyamat, -mata, -tot: ki-
folyás: der Ausfluss. Ef-
fluvium, ii, n. Tacit.
Ki-folyás, -zata, -st: der

Ausfluß, s. Ausflüssung.

Effluvium, ü, n. Tacit. ki-folyása a tónak: der Ausfluß eines Sees. Effluvium lacus. Tacit.

ki-folyatás, -snak, -st: die Herausleitung. Exivatio, onis, f. Vitr.

ki-folyatni, -tyatok, -tyat; -tyatom, -tyattya: s. o. az ebből-vizet az Udvarból: das Regenwasser aus dem Hofe ableiten, herausleiten. Exivare aquas pluviales ex area. Plin.

ki-folyni, -folyok, -folyt: ausfließen, herausfließen, herausfließen. Effluere. Cic.)(Be-folyni. ki-folyt a' hordóból a' borz: der Wein fließt aus dem Faß. Cupa diffundit vinum. Veget. ki-folyt a' forrás: der Quell wallet über. Superfluit fons. Plin. ki-folytak a' szemei-vize: Augen sind ihm ausgeronnen. Tantum oculo passus est. effluxerunt ei oculi. Er á szó mintegy tollból folyt-ki: dieses Wort ist ausgeronnen, wie jugezogen gegen Feder. Herausgeflossen. Vox ista profluxit exivacuando valde Calamo, (scriptorio). Plin.

ki-folyó, adj: herausfließend. Profluus, a, um. Ovid. Szüntelen ki-folyó kút: Brunnquelle. Fons perfluus. Plin. Szüntelen ki-folyó: Brunnquelle. Scaturigo perennis, inis, nis, f. Plin.

ki-folytatni, -tatok, -tat; -tatom, -tattya: Herausleiten, ableiten. Exivare. Plin. l. ki-folyatni. A' köz-ivóért

a' vizet-is ki-folyatná: sie ließ das Blut für das Gemeine Beste in Wasser hineinfließen. Effundere sanguinem pro Republica. Cic.

ki-bontakozni: s. ki-bontakozni.

ki-fonatkozni, -zom, -zik: s. o. a' szövevényből: sich aus einem verwickelten Dinge ausflechten, -aus lösen, sich von der Verwirrung befreyen, los machen. Se perturbationibus explicare. Cic. Se ex implicitis rebus evolvere, se explicare. Cic.

ki-fonatni, -natok, -nat; -natom, -nattya: s. o. a' hajat: die Haare ausflechten, aufflechten. Plexum tortos crines solvi iubere.

ki-fonni, -onok, -on; -onom, -onnya: ki-bontani, s. o. a' hajat: die Haaren ausflechten, aufflechten. Plexum tortos capillos solvere, explicare.

ki-forditás, -snak, -st: das Umkehren, Umwenden. Eversio, inversio, onis, f. Cic. ki-forditása a' hójagnak: die Umkehrung des Blasen. Conversio Vesicae. Plin. Kotsibül-való ki-forditás, gennak fel-forditása: die Umwendung der Augen. Eversio Vesicularum. Plin. ki-forditása a' szem-pillantyúnak: die Umkehrung-, oder Abwerfung des Augenlieders. Ectosis, is, ios, cos, f. Blancard.

ki-forditani, -ditok, -dit; -ditom, -dittya: umkehren, umwenden, umwerfen. Everte, vere, invertere, subvertere. Tacit. Tövéből ki-forditani á fát, den Baum samt Wurzen ausreißen. Subvertere-, radicitus evellere arborem. Colum. Valakit a' fa vaiból ki-forditani, die Frau

dn
de
" gatni: jemandem aus dem Besitz seiner Güter aus-treiben. Aliquem e possessionibus exturbare. Cic.

2. ki-forditani a ruhát: annak belső részét, belső-valóját kivül-valóra a változtatni: das Kleid umkehren, umwenden. Vestem convertere. Plaut. — interpolare. Cic. ki-forditani a szem' pillantyújat. das Augenlied umstürzen, umkehren. Reverti fare palpebras. Cel. Aur.

3. Valamit a taligából ki-forditani: etwas aus dem Schubkarren (Schub-Karren) herausschütten. Ex carro rudera ejicere, effundere aliquid. Curt.

ki-forditatlan, adj. unumgekehrt. Inversus, a, um.

ki-fordithatatlan, adj. unkehrbar, das sich nicht kehren, umwenden läßt. Inconvertibilis, e. c. Barth.

ki-forditott, adj. p. o. bunda: ein umgekehrter Schuft ganz Kleid: Rheno orbus, ois, bis, m. Caes.

ki-forditt atott, partic. umgekehrt. Eversus, a, um. Cic. törölt ki-forditt atott: mit samt der Wurzel ausgehoben. Radicitus eversus, a um. Cic.

ki-forditva, adv. p. o. kiszta-fel á vagy nyájat: um das innere Aeußere anzuziehen. Tibialia inversa induit. Cic. gy. Vetkőz.

ki-fordulás, -snak, -st: 1. die Umkehrung, Umwendung. Eversio, inversio, onis, f. Cic. 2. tevés istálló-való ki-fordulás, ki-menés: das Ausgehen unserer Kühe zur Zeit. Egressus, us, m. Tac. Exitus, us, m. Cic.

ki-fordulni, -dulok, -dult: 1. a' szokásból ki-fordulni, ausgehen, ausgehen, [illegible]

921. k.

gnum. Cic.

ki-fordultt, adj. umgestürzt. Eversus, a, um. Cic. Minden „ bül ki-fordultt (el-szegényedett) ember: nimo bonis „ exemtus homo, dem um sein Vermögen gekommen ist. Homo eversus fortunis, Cic. — exutus omnibus bonis. Cic. — eszébül: Mente captus. Cic.

ki-forgatni, -gatok -gat, -gatni, -gattya: hinaus drehen, wälzen, auswinden. Evolvere. Cic. Extorquere. Cic. exuere. Plin. Minden eszembül ki-forgatott, evertere —, helyébül ki-mozdította, ki-ütötte az eszemet: nur fast mir allen Witz benommen. Omnem mihi sapientiam ex animo expectoravit. Cic. ap. Non. Valakit kenieny végébül ki-forgatni: einem die Hoffnung benehmen. Spem alicui tollere. Cas. 2. A' kenieny szél ki-forgatta (ki-dönt ötte, ki-tordította) gyökerébül a fákat: der heftige Wind hat die Bäume mit samt ihren Wurzeln ausgerissen. Vehemens Ventus radicitus extirpavit arbores. Colum. 3. Valakit hivatalyából ki-forgatni: ki-vetni, kitudni: einem sein Amt, so zu sagen umwälzen, benehmen. Munere aliquem abigere. Cic. provinciam abrogare alicui. Cic. Munus eripere alicui. Cic. 4. Valakit befolyásából ki-forgatni: atlist magától ejteni: einen um seinen Einfluß bringen. Honore aliquem privare. Cic. — dispoliare. Cic. ki-forgatni valakit a' fejedelemségből: einen aus dem Regierungssitz ausstossen. Alicui imperium. Cic. dignitate imperatoria exuere. Plin. Minden javából ki-forgatta a' tartományt: um sein Vermögen in der Provinz ausgeplündert. Expolia „ vit provinciam omnibus bonis. Cic. Valakit a' jószágából ki-forgatni: einen aus seinen Gütern vertreiben. Aliquem bonis evolvere „ etc. Cic. — fortunis everterre. Cic. Mindenébül ki-forgatta őtet a' gonosz szerencse: das Unglück hat ihn um alles Hab und Gut gebracht. Adversa fortuna eum omnibus bonis exuit. Cic. Valakit mindenébül ki-forgatni: jemanden völlig zu Grund richten. Funditus aliquem bonis suis everterre. Cic. 5. ~~A' ki-ökrét~~ A' kiröket tehetséges birodalmokból ki-forgatni: azokat kényszerítni: den Beruf verhindern, alle Hoffnung benehmen, einen Lohn geben. Praemiis retundere. Cic. adimere ipsis spem omnem. Cic. 6. Valakit szándékából ki-forgatni: azt meg-gátolni: einen seiner Meinung abwendig machen. Aliquem de sententia deicere. Cic. 7. Valakit kiröcből nevéből, szép betsületéből ki-forgatni: azt meg-vesztegetni: einen um seinen guten Namen, und Ruf bringen. Alicui famam et bonam existimationem adimere, eam violare. Cic.

ki-formálás, -nak, -ot: ki-ábrázolás, ki-rajzolás: die Abbildung. Effictio, onis, f. Amet. ad Her. formatio, onis, f. Vict. effigiatio, onis, f. Appul.

ki-formálni, -málok, -mált, -málom, -málva: ki-ábrázolni, ki-rajzolni: abbilden. Delineare. Plin. effingere, Cic. efformare. — valamit: etwas aliquid. Plin.

ki-formáltatott, partic. abgebildet

lat. Effectus, a, um. Cic. valaminek kifejtettségére: — nimmen dinge gleich. — ad similitudinem rei alicujus. Suet.

Ki-formált, adj. ki-palléros, zott p. o. ifjú: nin gnbiebter Jüngling. Cultus juvenis, i, is, m. Cic. Exercitus

Ki-forrádni, -rádok, -rad: aufsieden, aufgründeln, aufwallen. Effervere. Vicr. ki-forrad (ki-forr, ki-bugyogodik, ki-buzog) a' viz, ha türes vetnek alája. Das Waßer fängt auf, wann Feuer darunter iſt. Aqua effervescunt subditis ignibus. Cic.

Ki-forrani, -rok, -orr; -rom, rsz übers läuft. Ebullire, Cato. effervere. Vicr. ki-forrata magát a' bor: der Wein hat gegäsunt. Vinum facultas ejecit; — defervuit. Cato. A' föld' gyomrából sok folyamok forranak-ki: aus der Erde quellen viel Ströme hervor. Terra scaturit fontibus. Colum. Ezt a' vágyakozás az ö szájából forr-ki: diesen Wunsch wurde Flingst aus seinem Munde sinnus? Crimination ista ex ore ejus emanat. Cic. Ebből azt a haszon forr-ki: aus dem folgt der Nutzen. Ex hoc illud proximum commodum. Cic. Az oldatán-is ki-forr az igazság: wo Zum die Wahrheit nicht hervorgegangen, wo geschmelzt die Wahrheit. Excusso latere veritas ipsi prodiit. Liv. Verum fatetur. Cic. Ki-forrott a' szeme: die Augen sind ihm ausgestoßen, ausgegangen. Oculi ei effluxerunt. Plin.

Ki-forrás, -rnak, -rt: das aufsieden, aufwallen im Feuer. Ebullitio, onis, f.

Ki-forrázni, -rázok, -rázt, -rázom, -rázni: ki-forrón ni a' kordót: das Fleiß aufbrühen. Dolium aqua fervida elucre. Schell. A' kutyát ki-forrázni a' konyhából: einen Hund abbrühen, mit siedendem Waßer abbrennen, und aus der Küchen jagen. Canem, candente aqua perfusum, e culina expellere. Cic.

Ki-forrott (pusos) hátú, adj. bucklicht, einen krummen Buckel hat. Gibbosus, Gibbus, a, um. Suet.

Ki-fosztani, -sztok, -szt; -sztom, -sztya: valakit minden-ből: mindenét ab-spedi ni; ki-venni: jemanden ganz ausmerzen. Despoliare aliquem omnibus rebus. Cic. A' tenger eltávoztával hejából ki-fosztani: die Zu Ebbezeit, den Fischen Weitzen, den Mais abzuschälen. Zeam Maïs de corticare. Colum.

Ki-fosztatott, adj. ausgeplündert, beraubt. Expilatus, a, um. Cic.

Ki-föpni: -fövök, -fö: ausschöpfen. Effervere. Vicr.

Ki-főzni, -zök, -főz, -főzom, -főzi: ausbrühen. Excoquere. Lucr. Valamit. etw. weg-. aliquid.

Ki-főzött, adj. ausgebrüht. Excoctus, a, um.

Ki-fuvallás, -nak, -t: ki-fújás, ki-fuvallás: das Ausblasen. Efflatus, us, m. Sen.

Ki-fuvallani, -llok, -ott; -atom, -ya: ki-fujni; ki-fuvallani: ausblasen. Efflare. Plin. A' kemény ellen ki-fuvallotta a' lelket: da nahm den Kemmysigem: nahm

Hoffnung ist todt, ist dahin, ist aus. Spes mea efflavit animam. Plaut.

~~ki-fújni, -fúvok, -fúj, -fúvom, -fújja~~

ki-fujás, ki-fúvás, -vatás, st: das Ausblasen, Efflatio, onis. f. efflatus, us, m. Ten. Ak. Rex. nak ki-fújására, -fúvására: zur Ausforschung, Einsicht. Curiositatis causa, Cic. Ad. f. Quinct.

~~ki-fújás, -fúvás, -fúj, -fúvom, -fújja~~

ki-fújni, -fúvok, -fúj; ki-fúvom, -fújja: ki-fúni: ausblasen. Durch Blasen hinweg bringen. Efflare. Plin. ki-fújta a dühös: er sagt: sein Zorn hat ausgewüthet. Ira ejus defervuit, Lucan. ad finem furoris pervenit. Cic. Haragját (mérgét) ki-fújni: seinen Zorn fahren lassen, stillen. Iram exprodere, mitigare. Lac.

b. ki-fújni a' karikát az az ostábla játékban, is elveszni: aus Unerfahrenheit aus blasen, und ihn weg nehmen. Calculum —, ferendum eliminare. Plin. c. A' lelket is majd ki-adta, ki-fújta, ollyan borom mód'! dolgozott, bele fúttam me sie Seele aus zu blasen, so tief, hier fing sie nur gemächlich, Propere fuit, quin animam efflaverit, cito adeo pecuniae laboravit. Sen. d. Varj, hadd, fújjam-ki magamat: warte, bis ich mich heraus geschnäuft habe. Sine, ut recipiam, animam recipiam. Terent. e. ki-fújni az órát: sich die Nasen schneuzen, -fütze, wischen. Emungere nares. Suet. Fújd-ki a' tzi! tzidet (orrocskádat) fiacskám! Zärtlich-scherzende Worte: schneuze

Ha dics mein Löschen. Cum tibi nasum, mitteliolo. Ter. f. ki-fújni jól a' notát: seine Melodien gut blasen. Modulatum flando bene experimere. Ten. g. ki-fújni valamiből a' port: aus einander blasen den Staub aus blasen. Flatu excutere ex re aliqua pulverem. Colum. h. A' szél ki-fújta az ajakimat: die scharfe Luft hat mir die Lippen aufgesprungen. Ventus perexacerbo labra. Liv. A' szél ki-fújja a' sarat: der Wind macht den Koth trocken. Ventus exsiccat lutum. Plin. ki-fújta a' szél a' kezembül: der Wind hat mir aus der Hand geblasen. Ventus mihi id e manibus excussit. Cic.

ki-fújtt, adj. Ausgeblasen, -gesprungen. Proflatus, a, um. Appul.

ki-fundálni, -dálok, -dálom, -dálja: mindent allerley Künsten, -künsteln, -klügeln. Omnia excogitare. Cic.

ki-fúni -lásd, ki-fújni!

ki-fúrni, -fúrok, -fúr, -fúrom, -fúrja: fúró val által, vagy keresztül fúrni: durch bohren. Efforare. Colum. -forare. Cic. i. ki-fúrni a' hajót: ein Schiff durch bohren. Perforare Navem. Cic. A' tsiszkák ki-fúrják magokat a' tyukmonyból: die Läuse kriechen heraus: die Flöhe beissen sich heraus. Pulli perrumpunt ova vesiculis. Colum. k. ki-fúrni magát a' fakas ágból: sich aus dem Gebüsch heraus machen, ki-menteni, ki-mesterkelni magát:

sich aus dem Gesträuch machen, auswinden, [illegible] sich von dem Gesträuch entwickeln, los machen. Evolvere se extuberare. Cic. se extuberare expedire. Liv. Ravasz, kifejja magát: nur ist gestern, wer kann ihn nicht wohl kennen, wer entwickelt kennt. Anguilla est, labitur. Plaut. Rew. ki-tud. gya magát mindenből fiveni: (ki winden. Novit se ex omni re eliberare, evolvere. Cic. exteiricare. Plaut.

ki-fürött, adj. ausgebrannt. effoetus, a, um. Colum. exteretus, a, um. Cic.

ki-futamás, -snak, -st: ki-nyargalás, szaladás: ein Ausleuf, ein Krankheitsgang, Stuhlgang. Excursio, onis, f. Cic. Egressio, onis, f. Plin.

ki-futamítani, -mítok, -mítottam, -mítani: ki-kergetten, wegjagen, aus seinem Hause treiben. Expellere aliquem. Inc. in fugam conjicere. Cic.

ki-futamlani, -lom, -lik: oft auslaufen. Excurrere. Cic. excursare. Cathol.

ki-futamni, -mom, -mik: ausrinnen. Excurrere. Cic. mindgyárást ki-futamik a szigetből: nur ist gleich aus der Insel hinausgelaufen. Illico profugit ex insula. Cic.

ki-futamodni, -dom, -dik: einen Lauf hinaus thun. Excurrere. Cic. cursu proficisci.

ki-futamtatni, l. ki-futamítani.

ki-futározni, -rozok, -rozott, -rozni: Magát

sich auslaufen. se excursare.

ki-futás, -snak, -st. Das Auslaufen. Excursatio, onis. f. Valer. Max. excursio, onis, f. Cic. excursus, us, m. Hirt. ki-futása az ételnek: das Abgehen, Abtreiben der Speise, Winden. Effervescentia Cibi. Cels.

ki-futkosni, -kosok, -kosott, -kosom, -kossa: p. o. magát: sich mit Herumlaufen ermüden. se cursitando exercere. Cic. ki-futkosni: aus, und hin laufen. bald aus, bald ein traben. jam foras, jamque intro fugitare. Ter.

ki-futni, -futok, -futott, -tom, -itya. hinaus laufen, auslaufen. Excurrere. Cic. ki-futni külömb-féle helyekre: nach einer Zeit an unterschiedenen Orten. Excurrere in varia loca. Cic. ki-futom magamat: mit Auslaufen mich ermüden. Fugitando me relevo, fugitationi finem facio. ki-futok a' piatzra: geschwind auf den Markt laufen. Transcurro ad forum. Terent. ki-futni valakit: jemanden im Laufen übertreffen. Præcurrere aliquem cursu. Horat. fuga aliquem præverture. Virg. ki-fut a' tej a' forralásban: die Milch übertreibt im Sieden. Lac coquendo despumescit, -cat, -tt, effervescit igne subdito. Pallad. Mezsre ki-futott a' kire: nach Wild und Brod ausgeschossen, nach Hasen übermüdet die Hunde ausgenommen. Fama pervecubit (per orbem terrarum. Cas.

Ki-futosni, -tofok, tos; -tosom, tossa, magát úntig: sich bis zum Ennügen ausrennen, mit Rennen vorwärtsbringen. Se exercere, ad satietatem fugitare. Terent. Ki-ivo futosni. aus- und hinlaufen. Iam exire, iam intrare fugitando.

Ki-futóstza, -tának, -tát: lapta játék neme: ein Rennspiel, wo der Ball zum Ziele getrieben wird. Cursus, metae longiores cursus, in hoc pila. Curriculum pila tusus.

Ki-fuvallni, -llok, -vall, -vallom, -valtya: ausblasen: Exsufflare. August.

Ki-fúvás, -snak, -st: das Ausblasen. Profflatus, us, m. Colum. az Orrnak ki-fúvása: das Schneuzen, ausschneuzen. Emunctio narium. Cels.

Ki-függeni, -függök, ki-függ: öl ki-függeni: hinhängen. Propendere. Cic.

Ki-függeszteni, -szték, -szi; -sztem, -szti: aushängen. Palam exponere. Liv. Az Ablak függeszteni: Az Ablakdö jö bevenak nem kell tréger ki-függeszteni: einem guten Weine darf man keinen Zweig aushängen. Bono Vino Venditori non opus est suspensa hedera: Vater Lünek rossz nevet ki-függeszteni: hires neves le-tétetni, s ki-hireszténi: einen Verrufenen einem ausschreyen. Famosos libellos de alicuo spargere. Suet.

Ki-függesztett, adj. p. o. trél: ein Zimmer ausstaffiren, ausputzen. Cubile tectoriis ornare. Cels.

Ki-függeszteni, -szték, -szi; -szetem, -szti: aushängen. Palam exponere. Liv. Az Ablak függeszteni: Az Ablakdö jö bevenak nem kell tréger ki-függeszteni: einem guten Weine darf man keinen Zweig aushängen. Bono Vino Venditori non opus est suspensa hedera: Vater Lünek rossz nevet ki-függeszteni: hires neves le-tétetni, s ki-hireszténi: einen Verrufenen einem ausschreyen. Famosos libellos de alicuo spargere. Suet.

Ki-függesztett, adj. p. o. trél:

nim ausgespannter Zirkel. Mera palam exposita, Cic.

Ki-fúlni, -fúlók, -fúl: ausdornen, dornen, Extorquere. Cic. Ki-fúlt (ki-sült) a' nagy Szarvas' ágban a' vetemény: durch die grossen Hitzen sind die Pflanzen ausgedörrt. Hesperinimio exarescunt sata. Colum.

Ki-fürészelni, -szelek, -szelt, -szelem, -szeli: p. o. az élö-fát: einen Baum mit der Säge durchschneiden. Exsecare arborem serra. Colum.

Ki-fürtészni, -készek, -készt, -készem, -készi: p. o. az egész erdöt: den ganzen Wald durchsuchen. Pervestigare totam silvam. Cic. Vala mit ki-fürtészni: ki-nyomozni, ki-tanulni valamit fürtös módon: etwas accurat, fleissig und genau untersuchen. Lepide aliquid pervestigare. Cic.

Ki-füstölés, -snek, -st: das ausräuchern. Exfitus, us, m.

Ki-füstölögni, -lgök, -lög: ausdünsten, ausdünsten. Exhalare. Cic. evaporare. Gell.

Ki-füstölni, -tolók, -töl, -tölök, -öli: ausräuchern. Suffire. — a' pintet jö-szagú szerekkel: — den Weinkeller mit gut riechenden Dingen. Suffire cellam vinariam bonis odoribus. Colum. Ki-füstölni a' szobát tömjénnyel: das Zimmer mit Weihrauch ausräuchern. Cubile incensa thura suffire. Plin. Ki-füstölni a' szunyogokat: die Schlangen ausräuchern. Cubiles fumo abigere. Plin.

Ki-füstölt, p. o. szoba: ein ausgeräuchertes Zimmer

suffitum cubile. i, lis, n. Plin.

Ki-fütyczni, -tyészek, -tyész; -tyészem, -tyészi. ün. tersuchen. Disquirere. Stor. indagare, Cic. investigare. Cic.

Ki-fütyölni, -työlok, -työl; -työlöm, -työli: ausziehen. Exsibitare aliquem. Cic. Ki-fütyölni valakit: jemanden ausziehen, herausholen. Sibilo explodere aliquem. Cic. Sibilis consectari, insectari aliquem. Cic.

Ki-fütty entyeni, -entek, -ett, -entem, -entyen: Valakit ki-fittyentyeni: fortjagen ki-hini: mit Zischen vertreiben, vor einer Versammlung kommen. Aliquem sibilo evocare. Liv. a játékok ki-fütty entik a' penzt az erszény ből. die Zuschauer kommen den Geldbeutel aus. Frequens usus evanescat maxime. Plaut.

Ki-fürni, -fürök, -fürj, -fürözni, fürik a' vallat: aus Mitleiden ausspionieren. Dilorticare thoracem. Cic.

Ki-gázolhatatlan. adj. unüberwindlich, aus dem man nicht heraus kommen kann. Inclu. etabilis, e. c. Stat.

Ki-gázolni, -zolok, -zol: ki-hatolni: sich heraus winden, durchdringen, durch arbeiten. Eluctari. Ter. evadere. Cic. se liberare. Cic. A' betegség ből ki-gázolni: sich von der Krankheit heraus helfen, los machen. Ex morbo evadere. Cic. Ki nem gázolt a' betegségből: der wird sich von seiner Krankheit nicht aushelfen. Non eluctabitur non emerget, non evadet ex infirmitate sua. Cic. Ki nem tud gázolni (mennek edni valo dolgából: der wird sich zu seinem Leiden nicht überwinden. Nequit emergere e Vadis. Cic. - Ki-gázolt verdött a' gonoszságból: hat von den Lastern sich herausgewunden, und sich bekehrt, gebessert. Emersit, segne ad bonam frugem recepit. Cic. - Nagy nehezen ki-gázolt az ingovány ból: er hat sich sehr spät aus dem Sumpfe hervorgemacht. Difficulter emersit ex uligine. Tacit. Ki-gázolni a' veszély ből: aus dem Gefahr sich herauswinden. Eluctari ex periculo. Plin.

Ki-gázolódni, -dom, -dik. lárd, ki-gázolni

Ki-gerebelni, -belek, -bel; -belem, -beli: ki-gerebelni: ausforschen, ausfragen. Caxminare. Varr. - á tsepüt! - aus Wurm, od. Wurz. Pectere fercula hamis strupsam. Plin.

Ki-gerebenezni, l. ki-gerebelni.

Ki-gerezdelni, -delek, -del; -delem, -deli: ki-rovátolni p. o. az Osztopotini nov Ausführung in neue Zahlen rechnen. Stxiare columnam. Vitr.

Ki-gombolás, -oniak, -ot: die Aufknöpfung. Renodatio, onis, f. resolutio nodi. Gell.

Ki-gombolni, -bolok, -bol; -bolom -bollya: á kabát: den Rock aufknöpfen. Laxare vestem. Virg. disnodare vestem.

Ki-gombolt, adj. aufgeknöpft. Denexus, a, um. Exnodis, e. c. Capitol.

Ki-gondolás, lásnak, lást: die Ausdenkung, Aus-

findung, Erfindung. Exco-
gitatio, onis, f. Cic. Emlek
könnyü á' ki-gondolása: das
ist zu erfinden. Hoc non ha-
bet difficilem excogitatio-
nem. Cic.

ki-gondolatlan, adj. unaus-
sprech. Unausgesonnen.
Inexcogitatus, a, um. Plin.

ki-gondolhatatlan, adj. unaus-
denklich. Inexcogitabilis,
e, c. Tertull.

ki-gondolható, adj. ausdenk-
lich, ausfindig, das aus-
zudenken ist. Excogitabilis,
e. c. Appul. ki-gondol-
ható, hogy sok á' lako-
sa annak á' Városnak:
nun Zum Ausdenken, das sich
nur Recht hinein Einwoh-
ner. Cogitari potest, Civi-
tatem illam multos habe-
re incolas, et habitato-
res. Cic. ki-gondolható,
mennyi — ne ist zu
erdenken, wie hinl-.
Cogitari potest, quantum
— . Cic.

ki-gondolni, -dolok, -dolt;
-dolom, -dollya: ausden-
ken, erdenken, ersin-
nen. Excogitare. Cic. com-
minisci. Cic. Ezeket nem
nehéz ki-gondolni: diese
Dinge sind nicht schwer
auszudenken, zu erfin-
den. Haec non habent exco-
gitationem difficilem. Cic.
Ez ugyan ezt soha ki nem
tudtam volna gondolni:
dieses hätte ich gewiß nie
ausdenken gewußt. Hoc
ego nunquam scissem ex-
cogitare. Cic. Ki-tud min-
dent gondolni, ne ist gesinnt
sinnig was auszudenken.
Ingeniosus ad commini-
scendum. Aust. ad fictum. ki-
gondol minden kutyafa,
got: er denkt allen Possen
wegen Aus. Excogitat omnes
nugas. Cic. Okokat gon-
dolni-ki, hogy ne kelljen
valamit adni: Ursachen er-
finden, dass er etwas
nicht gebe. Fingere causas
ne alicui quid det. Terent.
Nem in, hanem ö gondolta-
ki. nicht ich sondern er
hat es ausgedacht. ö ta-
lálta-fel, azö ezekböl (fe-
jéböl költ-ki: nicht ich, son-
dern er hat es ausgedacht.
Non meam, sed ejus
est hoc inventum. Cic. non
ego, sed is id commentus est.
Cic. Ravaszságot gondolni
-ki: einen Betrug erfin-
den. Dolum doloare.
Plaut. Álnok tsalárdságot
gondolni-ki: einen listi-
gen Betrug machen. Ein.
Astutam fallaciam fabre fa-
cere. Plaut. könnyebb vala-
mit betsmérelni, ótsárolni,
beszédeiteni, hogy sem vala-
mit ki-gondolni: können wie
nicht allen Künsten, so wol
den doch allen nichten. Cal-
pere facilius est, quam ini-
taxi. Prov.

ki-gondoló, -lónak, -lót: ein
Erfinder. Inventor, oris, m. Cic.
Ö volt az olaj-fának ki-gon-
dolója, Fel-találója: er war
der Erfinder des Oelbaums?
Ille fuit inventor olivae. Cic.
Ezen gonoszságnak ö volt a
ki-gondolója, inditója, Ur-
heber, der Erfinder, Er-
fand inventor hujus rei.
Cic.

ki-gondolt, adj. [redacted] köl-
tött p.o. szó-fia beszéd. ein er-

vüstentes Mürchen. Emedita
ta, excogitata fabula. d,f.
Appul. ki nem gondoltt. ün
ört gndaigt, ümüszgnsonnen.
Inexcogitatus, a, um. Plin.

Ki- gön gyölödni, -dönt, -dik: ki-
fejtödni: auswickelt wer
den. Evolvi. Cic.
Ki- gön gyölödött. auszgnwi
ckelt: Evolutus, a, um. Cic.
— a' boritékbúl: — aus dem
Hüllen. — integumentis.
Cic.
~~Ki- gördülni, -dülök, -dül. pa ki-~~
~~gördültek bis könnyei~~
(ki- tsordültak) bis kön
nyei:
Ki- gördülni, -dülök, -dül:
fin rollen, fin wollen, zu
rinnen anfangen. Effluere
Plin. Ki- gördültek bis kön
nyei: die betrübten
Thränen sind ihm schon zu
rinnen. Mesta lachrimae
excidérunt, procumperunt
ei. Plin. Sec. Ki- gördül
tek szemeimbül a könnyek:
die Thränen sind mir in die
Augen gestanden. Lachri
mae mihi obortae sunt.
Ki- gözölögh heretlen, adj. das nicht
verdampft. Incvaporabilis.
e. c. — inexhalabilis, e. c.
Ki- gözölgés, -snek, -st: ki-pá
rolgás: die Ausdünstung
Evaporatio, onis, f. Sen. ex
halatio, onis, f. Cic. Ki- gö
zölgése a' földnek: die Aus
dünstung der Erde. Exha
latio terrae. Cic. Ki- gözöl
gése a' vïznek: die Aus
dünstung des Wassers. Respi
ratio aquarum. onis, f. Cic.
Ki- gözölgö, adj. ausdünstend.
Evaporans, antis, c. evapora ti
vus, a, um g. Col. Aur.

Ki- gözölgött, adj. ausge
dünstet. Exhalatus, a, um.
Ovid. Evaporatus, a, um.
Colum.
Ki- gözölhetö, adj. ki-páro
logható: ausdünstlich, das
die ausdünsten kann. Eva
porabilis, e. c.
Ki- gözölödö, adj. aus dün
stend. Evaporativus, a, um.
Col-Aur.
Ki- gözölöghetetlen, adj. ki-pá
rologhatatlan: undünst
lich, das die nicht
kann ausdünsten. In
evaporatilis, e. c.
Ki- gözölögni, -lyök, -lög: ki-
párologni: ausdünsten.
Evaporare, Tell. exhalare.
Cic. Ki- gözölgött fejébül
az ittasság, részegség: we
gen des Rausches ausge
dünstet, ausgedünstet. Ex
halavit Crapulam. Cic.
~~Ki- gözölött, adj. ki- gözöl~~
~~dött~~
Ki- gözölött, adj. ki-párol
lott, element a' borenak
mindenes ereje, szesze: ein
von allen beinen Wein, der
die Säuren, und den Ge
schmack verloren hat.
Vappa, ae, f. Horat. Vinum
evaporatum. Gell.
Ki- günyolás, -snak, -st: ki-
nevetés: die Auslachung,
Verspottung, das Auslachen,
die Anspöttlung. Illusio, onis,
f. Cic. irrisio, onis, f. Cic. de
ridiculatio, onis, f. Cic. explo
sio, onis, f. Cic. Subsanna
tio, onis, f. Gloss.
Ki- günyolni, -nyolok, -nyol;
-nyolom, nyóltya: ki-neve
ni: auslachen, auslachen,
verspotten. Deridere. Cic. de
sannare, Gloss. deludificare.
Cic. irridere. Cic.

923. k. Valaki irásait ki-gúnyolni: arrosum scriptum alicujus dissipare. Nasute scripta alicujus dissipare. Martial. ki-gúnyolni valakit: nimm auf's Korn, spiess gespöttet über ihn treiben. Suspendere aliquem naso adunco. Horat. A' várcast nagyon ki-gúnyolni. nimm Theil (ein Antheil in einer Stadt) sehr empfindlich dünnschrecken, dämpfen. Deformare urbem sale multo. Horat.

ki-gúnyoló, 1. -ónak, -ót: nimm Gespötter, nimm Gespottvogel. Sannio, onis, m. Cic. Más ve költ se it ki-gúnyoló: Einem Andern Ehre gönnen. Carvillator invidum alterius Plaut.

2. adj. ki-gúnyoló beszéd: ein Gespottrede. Jocus deridiculosus, oris, si, m. Tacit.

ki-gúnyoltatott, adj. ausgespottet, verspottet. Irrisus, a, um. Tacit.

ki-gyagyogni, -gyogok, -gyogj, -gyogom, -gyogja: ki-dadogni, ki-rebegni valamit: etwas stammelnd stottern. Balbutiendo efferre aliquid. Cic.

ki-gyakás, -onak, -st: ki-bökés, ki-szúrás, ki-döfés: das Ausstechen. Expunctio, onis, f.

ki-gyakni, -kom, -kja: ki-bökni, ki-döfni, ki-szúrni: valamit: etwas ausstechen. Expungere aliquid.

ki-gyalulás, -onak, -st: das Ausfobeln. Edolatio, onis, f. August.

ki-gyalulni, -lulok, -lul; -lulom, lyúllya: valamit, etwas abfobeln. Levigare aliquid dolabra. edolare aliquid. Cic.

ki-gyalúlt, adj. ki-szállí rozott: sok magyar Szív: hinlänglich gebildete ungarische Gemüther. Perpoliti mentes Hungarorum animi.

ki-gyapotolni, -tolok, -tol; tolom, -tollya: gyapottal ki-tömni, valamit: etwas mit Baumwolle ausstopfen. Gossypio infarcire, implere aliquid.

kigyó, -ónak, -ót: 1. kosztzú testű mászó állat: ein Geschlange. Anguis, is, m. Cic. Serpens, ntis, c. Appul. Aspis kigyó: eine Gattung sehr giftiger Schlangen. Coluber aspis, bis m. Plin. idis. f. Cic. Linn. Bak, kan, hím, kakas kigyó: ein Männchen von der Schlange. Anguis mas, is, aris, m. Cic. Börit vetett (ki-vetkezett) kigyó: eine Schlange, die ihre alte Haut abgestreift hat. Anguis vetus exuens. Plin. Se hím, se nőstény kigyó: eine Schlange, die weder Mann, noch Weib ist. Neuter anguis. Cic. Kis kigyó: kigyócska: Kleine Schlange. Serpentulus, i, m. Cathol. Kő (kövé-vált) kigyó: ein versteinerter Schlangen. Amphibolithus Serpentis. Serpens petrificatus. Kurta (parlagi kigyó, Zomok) kigyó: die Natter. Ottere. Coluber —, vipera atropos: Linn. Meg-vetkezett kigyó. l. fellyebb. Börit-vetette —. Mérges kigyó: eine giftige Otter. Vipera venenata, æ, f. Cic. Nőstény kigyó: ein Weibchen von der Schlange. Anguis femina. Cic.

Oriás kigyó, mellyről az monda-
tik, hogy egyet ökröt-is el-nyel-
het: Sin Ulcus, nünn Art
Oeflangen, von der Größte, daß
sie auch ninne Oechsen sollen
hinwegslingen können. Boa, ae,
f. Heron. Rothastró kigyó, mellyneknek arcáha után á test meg-rothad:
Art ninne sehr giftigen Oeflangen,
auf eine Biß gen Leuch der Kälte
Brand folgt. Seps, pis, m. Lucan.
Szárnyas kigyó: gnflügelte Schlan-
gen. Anguis ales. Cic. Saevas kigyó:
ninne gnsonnte Oeflangen. Coluber
exasles. Stat. Szökellő kigyó,
melly á fára mászik, és onnan mes-
sze kagyitlya magát, vagy szökik:
ninne springende Oeflangen, die auf die
Bäume kriechen, und von dem nächst
das, was unter dem Bäume weg-
gehet, herunter springen. Jaculus, i, m. Plin. Tarka kigyó,
melly nagyon Mirages: Art ni-
nne sehr giftigen Oeflangen.
Cerastes, is, m. Lucan. Tehén
szopó kigyó: ninne Ulcus, Art
der Oeflangen, die sich in den
Hünsten aufhalten, und be-
sonders gern Milch saugen.
Boa, ae, f. Plin. Tengeri kigyó:
die Seegeoeflangen. Serpens
Crotalus. Linn. Úszó kigyó:
die Wasser Oeflangen. Hydra,
ae, f. Cic. Vak kigyó: die Blind-
schleiche, Art ninner Oeflangen.
Caecilia, ae, f. Colum. Linn. Vi-
zi (Uszó) kigyó: ninne Was-
ser Oeflangen, die sich meist
im Wasser aufhält. Enhydris,
idis, f. Plin. Natrix, icis, f.
Cic. hydrus, i, m. Virg. Tomok
(kuveta) kigyó: l. fellyebb:
kuveta, kigyó. A' kigyó ka-
ján tsúsz, mász, tekeri magát
die Oeflangen krümmt, schlängelt
auf dem Bauche fort. Anguis ser-
pit in Ventre, et repit se sinu-
ando. Cic. A' kigyó hideg ter-
mészetü: die Schlangen ist von
Natura kalt. Serpens est frigida
natura. Cic. Nem felejti á ki-
gyó a' farka' vágásátis: wird
gut aufgenommen, aufgenommen.
wird nur in die Prosa gesetzt.
Sonnen. Manet alta mente
repostum. Hor — penitus ani-
mo infixum. Cic. A' kigyónak
hiaca pára igen árt alma. die
Oeflangen jagdet mit dem
Zischen. Serpens horret morsu.
Cic. A' kigyók össze-fonódnak,
össze-tekeredznek: die Schlan-
gen wollen sich zusammen.
Convolvuntur in Teneri ser-
pentes. Virg. A' kigyó fü-
völt, szisseg: die Schlangen
zischet. Serpens sibilat.
sibilat ore draco. Virg. Vi-
pera sibilos tollit. Plin. A'
kigyó lojik: die Schlangen
legt Eyer. Serpens ova
parit. Plin. A' kigyó tsen,
dessen tüsse á földön. die
Schlangen geschnieht langsam
fort. Anguis leni tractu
labitur. — Serpit. Cic. ki-
gyót, be kát (hunden rosz-
szat) kiáltanak rea: man
wirft ihm alles Unheil
vor. Omne malum in eum
congerunt. Ore maledicto
eum impetunt, lacessunt.
Cic. kigyót tartani (re-
velni) á' lebe lüben: ninne
Schlangen im Zimmer hal-
ten. Colubrum in sinu
fovere. Prov. A' kigyó
vetkezik, el-veti minden
esztendőben á bőrit, abbül
ki-vetkezik: die Schlan-
gen legt die alte Haut ab.
Anguis veterem membra-
nam —, Serpens senectam,
veterem pellem quot annis
exuit Plin. Anguis ver-
nat. Colum. kigyó, tsil-
lagzat az égen: ninne Schlan-
gen, ninne sündliche Gestirne.
Ophis, is, m. Ophiuchus, i, m.
Cäsar. Serpentarius, ii, m.
Wolf. Tok fejü kigyó i vagy-

is viri kigyó: Din Wyflinn Schlan-
gn, nin langns südlichns Gn-
stinn. Hydra, d. f. Wolf.

kigyó-bör, -enek, -et: á kigyónak
le-vetkezett böre: nin Schlan-
gnn = Balg, abgestreifftn Schlan-
gnn = Haut. Leberis, -idis, f.
suid. Serpentis exuvia. arum.
F. Virg. Spolium serpentis. Lu-
cret.

kigyó-epe, -pének, -pét: - mirag.
das Ottnn gift. Vipereum fel,
ei. lis. n. Ovid.

kigyó-fa, -fának, -fát: das Schlan-
gnholz, oder Wurzel. Lignum
Colubrinum, i. n. Wogt.

kigyó-fajta, -fának, -fát: Schlan-
gnn Art, von Schlangnn ge-
bohrn. Genus Anguinum, - Co-
lubrinum. eris, i. n. Lucret.

kigyó-fajzat, -tnak, -tot: die
Schlangnn brut. Anguigena,
ae, f. Ovid. Progenies viperei-
na, ae, f. Plin. Serpentum
soboles, is, f. Pallad.

kigyó-farka, -knak, -kat: der
Schwanz einer Schlangn. Stre-
pa, ae, f. Carbol.

kigyó-fej, -jnek, -jet: der Schlan-
gnn Kopf. Caput anguinum,
Colubrinum, itis, ni, n. Plin.

kigyó-fi, -finak, -fiat: kigyó-
kölyök: ein jungn Schlangn.
Serpentis catulus, -li, m. Plin.

kigyó-forma, adj. Natterartig,
schlangnförmig: schlangnlich, schlan-
gig. Anguinus, a, um. Cato.
Curvilineus, a, um. Boss.

kigyó-formájú: adj. schlangnn-
förmig. Serpentiformis, e. c.
Iren.

kigyó-fü, -ünek, -üvet: das Kot-
ter Kraut, Schlangnn Kraut.
Serpentaria, ae, f. Appul. Vipe-
rina, ae, f. Id.

ki-gyógyítás, -snak, -st: die
Ausheilung. Persanatio,
onis, f. plena sanatio.

ki-gyógyítni, -gyítok, -gyíts,
-gítom, -gyíttya: ki-gyó-
gyítani, egészségessé tenni:
valakit hamar ki-gyó-
gítni: einen gar gn-
schwind ausheilen. Ali-
quem mira celeritate per-
sanare. Plin.

ki-gyógyíttatni, -tatok, -tat,
-tatom, -tattya: valakit:
jemanden ausheilen las-
sen. Curare alignem per
sanari. Plin.

kigyó-gyöker, -enek, -keret:
die Schlangnwurz. Dra-
contium. ü, n. Linn. Ophi-
usa, ae, f. Plin. Consiligo,
ginis, f. Colum.

ki-gyógyulás, -snak, -st: die
Genesung. Convalescentia,
ae, f. Colum.

ki-gyógyulni, -gyulok, -gyult:
a' betegségbül, nyavalyá-
bül: jobban lenni. von ei-
ner Krankheit wieder ge-
sund werden. Recreari
a-, vel ex morbo. Cic. sa-
num ex morbo. Cato. Ha-
lálos betegségbül ki-gyó-
gyulni: von einer tödli-
chen Krankheit wieder ge-
sund werden. Ex morbo
capitali revalescere. Gell.
Hosszú betegségbül ki-gyó-
gyulni: sich von einer lan-
gen Krankheit wieder er-
holen. Ex longa valetudi-
ne, vires a longa aegritu-
dine recolligere. Plin.

ki-gyógyult: adj. Genesen, ge-
heilt, völlig cuminf. Persana-
tus, a, um. Plin.

kigyó-hagyma, -mának, -mát: die
Feldzwiebel, oder Schlangnn-
knoblauch. Allium scorodopra-
sum, ü, si. n. Linn. Item: die
Feldhyacinthe. Hyacinthus Botry-
oides. i, idis, m. Linn.

Kigyó-háj, -jának, -jt. Der Schlangen-
gnnedschmalz. Axungia Ser-
pentis, ~~offis~~ a, f. Offic.

Kigyó-harapás, -snak, -st: Kigyó
maras: Der Schlangen-
biss. Anguis morsus, us, m.
Cic. Serpentis ictus, us, m. Plin.
morsus Serpentis. Scrib.

Kigyó-hordozó, -ónak, -ót: Der
Schlangentragnr. Serpenti-
ger, a, um. Ovid.

Kigyó-horzó, adj. Schlangentra-
gend. Anguifer, Serpentifer,
ra, rum. Prudent.

Kigyói, adj. von Schlangen. An-
guinus, Serpentinus, a, um.
Colubrinus, a, um. Cato.

Kigyó-kö, -öncke, -övet: Der
Smaragdstein, Schlangen-
stein, Lapis serpentinus,
idis, i, m. Ophites, ae, m. Plin.
Drága kigyó-kö: Der Ophit,
ein kostbarer Schlangstein.
Talcum ophites, i, m. e, m.
Linn. Kigyó-követ fujni
valaki ellen: einen mit Gift
bewehren zuzichen. Perniciem
alicui facere. Tacit. moliri
fic. in perniciem alicujus
tendere. Catt.

Kigyó-kölyök, -necke, -lyköt: Ein
junger Schlangen. Serpentis
catulus, i, m. Plin.

Kigyó-kövecs, adj. (Agyagos) kö-
szikla: ein schlangichter Fels?
Argillaceum Saxum. ci, i, n.
Plin.

Kigyó-lábu, adj. Schlangen füssig,
der Schlangen statt der Füsse
hat. Serpentipes, edis, c. Ovid.

Kigyó-maras, -snak, -st: Kigyó-
harapás: Der Schlangen biss.
Morsus (ictus) Serpentis,
us, m. Plin.

Kigyó-másás, -snak, -st: Das
Zuziehen der Schlangen. La-
psus Serpentum, us, m. Virg.

Kigyó-menéses, adj. Schlan-
gichts. Schlängelicht. Angui-
nus, a, um. Cato. Sinuosus, a, um.
Ovid. tortuosus, a, um. Liv. Ki-
gyó-menéses folyó-viz: ein
Schlangen gewundener Fluss. Tor-
tuosus amnis. is, m. Liv.

Ki-gyomlálás, -snak, -st: Das
Ausgätten, Ausjätten. Exun-
catio, onis, f. Colum.

Ki-gyomlálhatatlan, adj. Der
nicht auszugätten, ausszu
rotten ist. Inexstirpabilis,
e. c. Plin.

Ki-gyomlálható, adj. Der man
ausgätten kann. Quod purgā
ri, exstirpari potest. Col. Ki-
nem gyomlálható (ki nem
tépkető). Haz, rosz, haszon-
talan fü: ein Gras, der
nicht auszugätten ist. Gra-
men inexstirpabile. Plin.

Ki-gyomlálni, -lálok, -lált; -
lálom, -lállya: Ki-tilgen,
ki-szaggatni tövöstül. aus
jätten. Exuncare. Colum. Ki-
gyomlálni a' haszontalan
füvecket; Ein Ding mühsig gät-
ten, ausjätten. Exuncare
inutiles herbas. Colum.

Ki-gyomláló, -lónak, -lót: Der
das Ausjätet, Ausrottet.
Exstirpator, oris, m. Colum.

Ki-gyomlált, adj. p. v. Agyo-
a' földben. Ein Ausgän-
gätteter Baum. Exuncata-
sarrita arca. Colum.

Kigyó-nyelv-fü, -ünek, -üvet:
Ein Natterzungen, Schlan-
genzungen. Ophioglossum,
i, n. Linn.

Kigyós, adj. voller Schlan-
gen. Anguinensis, a, um.

Kigyó-szisz, -szisznek, -szisz: Wil-
der Ochsenzungen. Echi-
um, ii, n. Linn.

Kigyó-tarjag, -gnak-got: növ. vény: dem Länlycop, od. Bär lappen. Lycopodium clavatum, ii, n. Linn.

Kigyó-termö, adj. voll Schlangen. gen. Colubrifer, era, erum. Ovid.

Kigyó-trang, -gnak, -got: die Natterwurz. Polygonum bistorta, i, n. Linn.

Kigyó-tsipes, -sucz, -st: schwefelgrunspitzig. Talus anguinus, -colubrinus; serpentis ictus, us, m. Plin. -morsus, us, m. Scribo.

Kigyótsea, -tsánatz, -tsát: der Schlangenstein. Anguinarius, ii. Cic. Serpentarius, ii, m. Cathol.

Kigyótül fajzott, származott, Kigyó születte: adj. von einer Schlange gezeugt ist. Serpentigena, ae, m. Ovid.

Kigyó-ugorka, -kának, -kát: Schlangengurke. Cucumis anguinus, eris, i, m. Plin.

Kigyóval-élö, adj. kigyót evö: Schlangenfressend, ein Gegenstand Volk. Ophiophagus, a, um. Plin.

Kigyóval-tüszttevö, adj. der mit den Schlangen stimbat: Ophiomachus, a, um.

Kigyó-vetteres, -sucz, -st: abgeschnittes Schlangenseil, die Fruchtbarmachung. Anspringung der Schlangen. Serpentis stolonum, i, n. Lucret. Anguina Vernatio, onis. Fe Plin.

Ki-gyökerezni, -rezek, -rez; rezem, -rezi: gyökerestül ki-irtani, ki-szaggatni, ki-hüni. ki-tépni, ki-vonni: kittya mit Saint den Wurzeln

zel ausschneiden, ausrotten. Exradicare. Varr. ki-gyökerezni a' fákat: die Bäume mit Saint den Wurzel ausrotten. Arbores exstirpare. Colum.

Ki-gyözni, -özök, -öz; -özöm, özi: können, im Stande sein. Posse. Cic. potestatem habere. Cic. valere. Cic. ki-gyözi (ki-tudgya) mind elöbeszéllni? wer Zum alles erzehlen, hersagen? Quis possit omnia recensere? Cic. ki akarta ötet iwászat gyözni? wer hat ihn wollen im Ringen überwinden. Potando vellit eum superare. Cic.

Ki-gyuttni, -tsom, -titt, pr. o'rzi) a' Zöttebül: den Angel aus dem Fleische herausziehen. Claves procudit, procudum fit ex Tarco. Prov.

Ki-gyúladni, -dok, -lad: herausbrennen, sich entzünden. Inflammam exuere. Cic. Egygy a' nagyobb házzok közö ki-gyúladt: ein Feuer grosser Häuser hat sich entzündet. Una ex majoribus domibus flammam concepit. Caes. A' tüz ki-gyúlad, ki-ült: das Feuer ist ausgebrannt? Ignis exumpit. Cic.

Ki-gyúlni, -gyúltak, -gyúl: angezündet werden. Succendi. Nep. A' kemenczébül gyúlt-ki a tüz: aus dem Ofen ist das Feuer herausgebrannt. Extracta exsilit flamma. -exortum est incendium. Cic. ki-gyúlt a tüz tö: -a' pareasst ki'menny: der Rauchfang ist angezündet worden. Caminus accensus est. Cic.

Ki-gyúrni, -gyúrtak, -gyúr; -gyúrom, -rja: auskneten. Exunctare. Plaut. ki-gyúrom a' béleket: ich werde dir die Därme auskneten. Viscera tibi exunctabo. Plaut.

A' szaknak ki-gyúrta a szemét: belé-hágott, -lépett, tapodott: nur üst in cinnet fremingentuntom. Terens calce (pede) pressit. Voss.

Ki-hágni, -hagyok, -hág: p. o. a ladikból: a' tsónakból: aus dem Kahne aussteigen. Exire ex cymba. Cic. egredi-exire e scapha. Cic. ki-hágni (ki-lépni) valaki előtt azután: einem aus dem Wege ausweichen. Decedere alicui de semita. Plaut.

Ki-hagyogálni, -gálok, -gál, -gálom, -gálja: oft hinausgehen. Ejicere foras. Terent.

Ki-hagyítani, -gyítok, -gyít, -gyítom, -gyítja: auswerfen. Ejicere. Cic. Valamit az ablakon ki-hagyítani: ki-vetni: einen Brief zum-, durch-, aus dem Fenster hinaus werfen. Aliquid per fenestram ejicere. Cic.

Ki-hagyítani-való, adj. nichts nütze Dinge, die man zum Hause hinaus und die Gasse werfen muß. Emissitius, a, um. Cic. emissitice servus. id.

Ki-hagyás, -sok, -st: die Auslassung. Omissio, onis, f. Cic. praeteritio, onis, f. praetermissio, onis, f. Cic.

Ki-hagyatott, adj. ausgelassen. Praetermissus, emissus a, um. Cic.

Ki-hagyni, -hagyok, -hagyj-gyom, -gyja: d-mellőzni, d-hagyni: auslassen. Emittere. Cic. praetermittere. Cic. Három nap ot ki-hagyni a' lend árjombúl: drei Tage aus dem Lateinischen (aus dem Fasti) auslassen. Eximere diem de fastis. Cic. Ki-hagyni egyet a' levelet a' könyvből: einen Brief

Klauben aus dem Buche auslesen. Unam aliamve pagi-nam ex libro eximere. Cic.

Senkit ki nem hagyni: niemanden auslassen. Neminem praetermittere. Cic.

Ki-hagyó jel, -lek, -t: die Abgangszeichen. Apostrophus, i, m. Gramm.

Ki-hahotálni valakit, -tálok, -tál; -tálom, -tállya: valakit: einen auslachen, hinwegspotten. Cachino exci-pere-, deridere aliquem. Cic.

Ki-hajlott, adj. ki-felé hajlott: auswärts gebogen. Extorsum flexibilis. A' jobb ját felé ki-hajlott: bis an die Spitze schief abgelaufen. In viam devexus. Cic.

Ki-hajtás, -sok, -st 1. ki-hagyítás: die Auswerfung. Ejectio, onis, f. Plin. 2. ki-tsirázás, ki-virágzás: die Ausschwitzung, ausschlagung, sonderlich der Kräuter an den Bäumen. Frutication, onis, f. Plin. Germinatio, onis, f. Plin. pullulatio, onis, f.

Ki-hajtani, -jtok, -jt, -jtom, -jtja: 1. ki-kergetni, ki-tudni, ki-üzni valakit a' házból, a' városból, a' ludakat a' gabonából: jemanden zum Hause, aus der Stadt austreiben, treiben, die Gänse von dem Getraide wegjagen. Ejicere aliquem domo. Cic. - foras ædibus. Plaut. Aliquem ex Urbe expellere. Cic. Abigere anseres de frumento. Plaut. 2. Echin-

Az ebsig ki-hajtotta a' tsereből a' farkast: der Hirt jagt den Wolf aus dem Walde heraus. Lupus ut pergen te fame silvam deserunt. Liv.

2. ki-hajtani fetsző-helyéből a' vadakat: das Wild aus seinem Lagern aufstreiben. Exagitare feras cubilibus. Plin. sec. latebris exigere feras. Plant. Mo tsárosa helyekre hajtani-ki a' disnókat: die Schweine in einen Morastigen Ort austreiben. Prodigere ines in lutosos limites. Varr. ki-hajtani a' barmokat a' legelőre: das Vieh auf die Weide treiben. Pecus pastum propellere. Liv. 3. ki-hajtani valamit az ablakon, vagy kapun: etwas durch das Fenster, Thor werfen. Aliquid per fenestram ejicere. Cic. 4. ki-hajtani: ki-fakadni, ki-tsá zázni, ki-virítani: aufkeimen, hervorsprossen, hervorwachsen: ki-hajtanak a' fák: die Bäume fangen an Reben zu treiben, Frondescere, pullulare. Frutescere arbores. Colum. Effrondescunt arbores. Virgil. progerminant arbores. Colum. virescunt arbores. Ovid. Ujra (ismét) ki-hajtanak a' fák: die Bäume grünen wieder, Rursus frondescunt. Regerminant arbores. Plin.

ki-hajólni, jólok, -jól: sich hinaus steuren. Procurrere. Plin. se procliuare. Colum. properare fugas. Colum.

ki-hágogni, -kogok, -kogj, -kogom, -kogja. Magát: sich ausbrüllen, Exsecrare se. Ovid.

ki-hálászni, -lászok, -lássz, -lászom, -lászsza: ausfischen, durch fischen aus kommen. Piscando vacuefacere. a' tavat: den Teich. Vivarium ki-hárítani, -kittya: aus, od. hinaus schieben, Epistomium, -a, n.

ki-hányadik, -knak, -kot: ki-hányni-való kolmi, gizgaz, sepredék, szemét: was auszuwerfen kommt. Ejectamentum, -i, n. Appul.

ki-hányás, -snak, -st: 1. ki-hagyás, ki-vetés: das Auswerfen, Aus streuung. Ejectio, onis, f. Cic. 2. ki-oktádás: das Auswerfen, Ausspeyen. Rejectus, us, m. v. g. Cibi. C

Eres ki-hányás: vitorni eſtus Ausbrennung. Purulenta excretio, ſ. onis, f. Plin. 3. Ki-hányás a' xubán, p. o. Arany sujtással: ein Ausgezierung des Kleides mit goldnen Beſätzen. Exornatio veſtis, aureis Zonis Virgatis facta: 4. Ki-hányás (faskadik, kelés) a' testen. Blüsgen, ſo auf der Haut aufgeſchwillt. Puſtula, ae, f. Martial. excreſcio in corpore.

Ki-hányásra-való, adj. ki-hányni-való, allya'dék: was auszuwerfen, oder ſu werfen iſt - Ejectitius, a, um. Plin.

Ki-hányatni, -nyatok, -nyat; -nyatom, -nyattya: 1. ki-hagyatni, - ki-vetteini: auswerfen laſſen. Curare ejici. 2. Ki-hányatom (ki-sujtatom) a' mentemet, 's nadrágomat: ich laſſ mein Kolz und Hoſen mit Beſätzen zieren. Cuxo chlamidem et caligas Zonis virgatis exornarei.

Ki-hánydogálni, -gálok, -gálom, -gáltam. Ejectare. Fil.

Ki-hányni, -hányok, -hányom, -nyta: 1. ki-hagyni, ki-vetni: auswerfen, hinaus werfen. Ejicere. Foras ejicere. Den Stall ausmiſten. Stabulum a ſtercore purgare. Colum. Ki-földből: ein Ding aus der Erde. Ex terra effodere. Delapidare agrum. Cato. Az allyassat, a' roſzszát valaminek ki-hányni. Ki-válogatni a' ſelejteſit. Die Ausſchuß Waaren aus einander ſuchen, auswählen, ausbrechen, ausmärzen, ausmuſtern. Rejicere malas (malos) merces ſegregare. rejicere. Cic. 2. ki-hányta

ötet valami: ki-ſatadozott kelt rajta valami, wo ſich Ausſetzig Knollen. Pustulis obductus eſt. Plin. A' hajó' fenekéről ki-hányni (ki-merni) a' vizet (Keskeny lapáttal) a' vizet ausſchöpfen (Den Waſſer mit einem Schiffs Ausſchöpfel) mit einem Schöpfel ausſchöpfen. Exhaurire ſentinam. Cic. 4. Valakit a' házból ki-hányni: ki-tudni, ki-üzni, ki-vetni: jemanden aus dem Hauſe, Zimmer ſtoſſen, Zimmer werfen. Extrudere (ejicere) aliquem domo. Cic. - ex aedibus. Plaut. Valakit a' jószágából ki-hányni: einen aus ſeinem Beſitz ſeiner Güther ſtoſſen, austreiben, auswerfen. Aliquem e poſſeſſione dimovere Cic. - exturbare. Cic. 5. Mind ki-hánytа (ki-adta, ki-okádta) a' mit evett, és ivott: was er gegeſſen, und getrunken hat, wieder ausgeſpeyt. Omne id, quod comedit, et bibit (vomitu) rejecit. Suet. Jtaknem a' gyomrát ki-hányta: er hat faſt den Magen ausgeſpeyen. Paene intestina ſua evomuit. Pet. Utol só mérget hánnyá-ki a' tél: den Winter tobet zum letzten Mahl. Ultimum virus ſuum exerit hiems. Plin. A' turkát erővel ki-hányni: Gewaltſam erbrechen. Ventriculum vi evomere. Quint. 6. Ki-hánnya a' tajtékját: er ſpeyt Schaum. Exſpumat. Plin. 7. Sujtással ki-hányni (ki-tűzdelni) a' nadrágot:

ni. - rbt: wil, nto. n. Echin ſum.

Ki-hánnyi-való, adj. ausschwemmend. Ejectitius, a, um. Plin.

Ki-hányni-való holmi: was zum ausschwemmen ist. Ejectamentum, i, n. Appul. Ki-hányni-való partika: nimm für wurfliches Wasser. Rejectanea, orum, n.

Ki-hányó, adj. Mindent ki-hányó: alles ausspeyend. Omnivomus, a, um. Pacuv.

Ki-hányó, -ónak, -ót: a nagy kajában: Loch in einem Schiffe, wodurch das Wasser ausgeschöpft wird. Endiaeum, i. n. Fest.

Ki-hányott, adj. allyassa való minek: das Ausgeschüss. Ejectamentum, i, n. Ki-hányott (Calligas) árúk: Ausschüss Waaren. Rejectae merces. Varr.

Ki-hányott (ki-fakadott) fej: aufgebrochene Faust. Exenteratum Caput. Cels.

Ki-hányott kuka: mit Eingeweiden Blinden. Vespertilio, Zonis virgatis distincta.

Ki-hányott képü, adj. der nie ausgeschlagenes Gesicht hat. Mentagricus, a, um. Cels. Pustulosam faciem habens.

Ki-harapni, -rapok, -rapj, -pom, -pja: ausbeissen, mit den Zähnen heraus beissen. Morsu evellere, -exodere. Plin.

Ki-harapott, adj. ausgebissen. Morsu evulsus, a, um.

Ki-háritani, -ritok, -rit, -ritom, -ritta: aus, od. hinaus schaffen, hinaus bessern, hinaus thun.

gen. Egerere. Liv.

Ki-hasadni, -dok, -sad: sich spalten, zerspalten werden. Diffindi, fidi, -discumpi. Cic.

Ki-hasitni, -sitok, -sit, -sitom, -sitta, zerspalten, aufhauen. Diffindere. Stor.

Ki-hasontani, -tom, -tik, a' test's vicei körül: azokhoz nem hasonlatosnak: ihre Art nicht ähnlich seyn. Abjunctum esse Fratribus suis. Suetius degenerem esse. Ovid.

Ki-hatlani, -tlok, -tol: ki-rohanni, ki-rontani, ki-törni, ki-tsapni, ki-zúdúlni a' vár bút az ellenségre. einen Ausfall auf den Feind thun. Eruptionem per exercitum in hostem Cas.

Ki-hatni, -hatok, -hat: ki-tejtödni, ki-feszelni, ki-gázolni, ki-hatolni, ki-menekedni p. o. a' veszély bút: sich aus der Gefahr herauswinden, retten. Eluctari e periculo. Cic. A' ragadó betegség mindenekre ki-hat: die ansteckende Krankheit breitet sich aus. Contagia morbi manant in omnes. Cic.

Ki-ható, adj. dél-felé ki-ható sitesag: ein gegen Mittag sich erstreckender Strich. Plaga ad meridiem excurrens. Plin.

Ki-hatolás, -ások, -ást: ki-menekedés, ki-kagás p. o. a' veszély bül. die Herauswindung aus der Gefahr. Eluctatio ex periculo. Lactan.

Ki-hatólhatatlan, adj. was sich nicht heraus gewinden lässt. Ineluctabilis, e. Lact.

Ki-hatólhatni, -hatok, -hat: ki-menekedni. Sich heraus winden, -schlingen können. Eluctari posse. Semmi mestersége sincs, hogy ki nem hatólhat a' gonosz bül: er kann sich aus dem Ubel nicht herauswinden, sag-

aus Helfen. Nulla arte eluctabitur e malo. Ter.

Ki-hatólható, adj. ki-menekedhető: vermük' man fich Helfen kann. Eluctabilis, e; c. Ter.

Ki-hatólni, -tolok, -tol: fich aus Helfen, auswinden, herauswinden. Eluctari. Ter. Ki-hatólni a' tevely-tertbül (a' tömlötzből, tévely gös tertbül) fich aus dem Irrgarten heraushelfen. Ex labyrintho eluctari, -evadere. Cic. Ki-hatólni a' vízfedelembül: den Hals retten. Evadere e periculo. Quinct. Ki-hatolni a' vétekbül: abbüt ki-feselni: fich ainer Ungerechtigkeit entledigen. Se crimine alicujus expedire. Terent.

Ki-házasítani, -sítottam, -sítok, -sítsz, -sítani: férj-her adni a' leányát: einem seiner Töchter Mannsleute verschaffen. Collocare aliquem filiam. Cic. illam in matrimonium locare. Plaut.

Ki-házasítás, -snak, -st: ki-házasítani áska, férj-her-adása a' leányának: die Ausfertigung der Tochter. Collocatio filiæ. Cic.

Ki-házudni, -dom, -dgya magát valamitül (hazugsággal ki-menteni) magát valamitül: fich von etwas heraus-lügen, -los lügen. Mentiendo se expedire ex aliqua re. Mandatis elabi. Quinct.

Ki-hegyezni, -gyezek, -gyez; -gyezem, -gyezi. spitzen, abspitzen. Exacuere. Cato. per acuere valamit: etwas -, -aliquid. Cato.

Ki-hegyzeni, -gyzek, -gyez; -gyzem, -gyzi: spitzen, schärfen, scharf machen. Acuminare. Lact. ex acuere. Cato

Ki-hegyzett, adj. gespitzt, abgespitzt. Acuminatus, a, um. Tibull.

Ki-kihelni, -holok, -hel; -helem, -heli: ki-kártolni a' gyapjut: die Wolle aus einander ziehen, aus einander kämmen. Carere lanam. Plaut. Carminare lanam. Varr. pectere lanam. Colum.

Ki-hengeregetni, -getek, -get; -getem, -geti. aus schrotten, herum wälzen. Evolvere. Cic. provolvere aliquid. Ter.

Ki-hengeritteni, -rittek, -ritt; -rittem, -ritti: herum walzen. Provolvere. Cic. Ter.

Ki-herélés, -snek, -st: die Ausschneidung der Mannheit, Castration, Verschneidung. Ectesti culatio, onis, f. Cels. Eviratio, onis, f. Plin. exsectio, onis, f. Gloss. exsectio virilium, onis, f. Arnob.

Ki-herélni, -rélek, -rél; -rélem, -réli: Valakit, einen beschneiden, zum Unterthanen machen. Adimere alicui virilitatem. Varr. Excastrare aliquem. Gell. Ki-herélni a' bakot: einen Bock gelzen. Excastrare hircum. Plin. — a' disznót: — ein Schwein. Porcum. Plin. Ki-herélni a' kakast: kappaunt tsinálni belüle. den Hahn kappaunen. Excastrare gallum, ut sit Capso. Varr. Ki-herélni magát: sich selbst castriren. Semimarem. Se ipsum castrare, eunuchare. Varr.

Ki-herélő, ö-nek, -ét: ein Ausschneider der Mannheit. Exsector virilitatis, oris, m. Apul.

Ki-herélt etett, adj. nutzunnutz, herumgeschnitten. Eviratus, a, um. Arnob.

Ki-herélt: herumgeschnitten. Castratus, a, um. Col. Eviratus, a, um Arnob. intestis, e: c Arnob.

Ki-hervadni, -vadok, -vad: sich

kunstlos, und gefahrlos verrichten. Elaqueacere. Liv.

ki-hevereni, -vereck, -ver; -verem, -veri. Magát: sich selbst hingeben - tradi suum facere. ki-hevertte magát a' lö-ördög: Pfaffe ist sich und gepfeift, macht, Equus pro domito recubuit. Cic. et se voluptati tradidit. Cic.

ki-hevülni, -vülök, -vül: ki-forrok: aufwallen, aufbrausen. Exaestuare. Curt.

kiher kiherest, adv. mire nitere. wohlwarten. Quapropter. Plaut.

kiher kiher: zu allen und jeden sich gesellet.

~~ki-hídlani az istálót~~

ki-hídallani, -dallok, -dal; -dallom, -dallya: ki-hídallani, ki-padlani, ki padolni: p. o. az istálót: den Stall mit Brettern belegen, auslegen. Contabulare Stabulum. Colum.

ki-hídlalni, -lalok, -lal; -lalom, -lallya: p. o. tölgy-fa deszkákkal az istálót: den Stall mit eichenen Dielen belegen. Stabulum asseribus quernis Contabulare. Plin.

ki-hijálni, -jálok, -jál: ki-üresülni, üreszedni, -ürülni: ausgetrocknet werden, trocken. Exarescere. Plin. eximanire. Ovid.

ki-hímezni, -mezek, -mez; -mezem, -zi: ki-hímezni á' ruhát: das Kleid ausstechen. Acu pingere vestem. Ovid.

ki-hímezni, l. ki-hímezni.

ki-hímezett, ki-hímezett part. Szépen ki-hímezett ruha: schön gestickte Kleid. Acu elegantes picta Vestis. Ovid.

ki-hívni, -hívok, -hí; -hívom, -hívja: fremde fordern, fremde kaufen. Evocare. Terent. Bajra ki-hívni valakit: einen zum Gefecht auffordern. Provocare aliquem ad certamen. Liv. - ad pugnam. Cic.

Valakit hit, és glit alatt kihívni valahová: einen unter einem sichern Geleite, mit einem Salvo Conductu auffordern wohin. Aliquem fide publica evocare aliquo. Sallust.

Valakit egyet szál kardra ki-hívni: Jemanden heraus die Zeitze fordern, herausfordern. Provocare aliquem ad gladium. einen zum Zweikampf auffordern. Aliquem ad pugnam provocare. Cic. Ő hít-ki á' versekedésre: er hat mich zum Disputiren aufgefordert. Ille me ad disputandum elicuit. Cic. Az ellenséget ~~ki-hívni~~ vádalra ki-hívni: den Feind zum Gefecht heraus fordern. Hostem excire ad dimicandum. Liv.

ki-hintteni, -ntek, -nt; -ntem, -nti: bestreuen. Exspergere. Virg. dispergere. Cic. ki-hinteni á' kovászt bé á' kenyér-mozsás á' tsirkéknek: die Knoppern aus dem Teige den jungen Hünchen vorgestreuet, vorstreuen. Micas panis ex corbe pullis gallinaceis dispergere, effundere. Petr.

~~ki-hintezni, l. ki-hinteni~~

ki-hintés, -ések, -és: das Ausstreuen. Dispersio, onis. f. Cic.

ki-hirdetni, -detek, -det; -detem, -deti: Ankündigen, Kund machen, kund kündigen. Divulgare. Cic. evulgare. Liv. intimare. Capitol. promulgare. Cic. publicare. Plaut. ki-hirdetni á' halálos ítéletet: das Todes-Urtheil vollziehen, ki-trombitálni: einen Ehrlosen mit Trompeten ausrufen. Canere rem Cassitis. ki-hirdetni á' játék-nézőt: den Schauspieler ankündigen, ihn

dicere ludos. Liv. ki ne hir-
dessé, hogy ő népnek játékot ne
mennyen. bring dass' nicht im
Gegensatz, damit es dem Pöbel
nicht zu Ohren kommt. Cave, fo-
reas effectus, ne ad vulgi aures
perveniat. Cic. ki-hirdetni
a törvényt: das Gesetz be-
kannt machen. Promulgare
legem. Cic. Törvényt szabtak,
is ki nem hirdették: die Ge-
setze sind gegeben, und
nicht publicirt worden.
Istae leges latae nulla pro-
mulgatione sunt. Cic. Vala-
mely újságot mindenütt ki-
hirdetni: eine Zeitung üb-
all ausposaunen. Rumorem
aliquem differre. Plaut.
A' hírt szándékkal ki-hir-
detni: die Neuigkeit auf-
bringen. E suggestu iacere
sponsalia, inter aliquos facta,
promulgare.

Ki-hirdetés, -ése, -ést: die Aus-
kündigung. Promulgatio, onis,
f. Cic. A' testámentom-nak ki-
hirdetése: die Eröffnung des
Testaments. Testamenti
publicatio, onis, f. A' ki-hir-
dettést valakire bízni: einem das
Ausposaunen aufmutzen. Prae-
nium alicui deferre. Cic.

Ki-hirdetetlen, adj. unangekün-
digt. Indenunciatus, a, um Ter.

Ki-hirdetett: adj. Gemein ge-
macht. Promulgatus, a, um.
publicatus, a, um. Tacit.
Scripture, ki-hirdetnivaló: zu ver-
kündigen. Promulgatio, onis,
f. Cic. Hirdető, -ő nek, -ét: Aus-
rufer, Kundmacher. Intimator,
oris, m. Capitol. Promulgator,
oris, m. Publicator, oris, m. Sidon.

Ki-hirdettetni: adj. Gemein gemacht.
Vulgatus, a um. Plaut. Deák-
ra adni ki-hirdettetni: ins Lat-
einische übersetzen lassen. Ver-
sum e Celebrata latinis litteris

Ki-hirdettetni, -tetek, -tett, -te-
tem, -teni, ki-dobol tatni:
valamit: etwas ausrufen
fen lassen. Voci praeconis
subjicere aliquid. Cic.

Ki-hircsedni, -dem, -dik: ch-
resedni: braunfaul werden.
Inclarescere. Plin. sec. Az
ő tunyasága mindenütt
ki-hircsedett: hircs futano
dott a' tunyaságának
szégyenek: seine Niederträch-
tigkeit ist überall be-
kannt geworden. Ubi
pigritia ejus innotuit.
Plin. Kipirúlása által
el-hircsedett: wegen sei-
ner Gemüthsart berüchtigt
geworden. Inclaruit,
innotuit pictura. Plin.

Ki-hircsesitteni, -sitek, siti,
-sitem, -siti: ki-hir-
detni, hírét terjeszteni:
rühmen, berühmt ma-
chen, bekannt machen, un-
ter die Leute bringen.
Divulgare, Cic, praedi-
gare. Cic. Előre ki ne
hircsesítsd szándékodat:
deine Vorsätze unterdrücke
ja nicht. Susceptum Consi-
lium noli indicare, Cic. Mer-

Ki-hircsesítteni szándékát
nem okos dolog: weil seine
Vorsätze unter die Leute
zu bringen, ist keine
Klugheit. Nam Consi-
lia sua propalare non
est prudentis. Cic. Vala-
kit ki-hircsesíteni: ei-
nen ausposaunen. Ali-
quem rumoribus differa-
re. Terent.

Ki-hircsesítés, -ése, -ést: die
öffentliche Kundmachung.
Promulgatio, onis, f. Cic.

Ki-hircsesített: gemein ge-
macht. Publicatus, a, um
Cic.

-ej, -vel: Suso

Ki-hirdetö, önek, -öt: kinn ntwas
innen des Gemeinen Volks
bringend. Vulgator, oris, m.
Ovid.

Ki-hirdettetett: adj. gemein
gemacht. Divulgatus, a, um.
Cic.

Ki-hirdetés, -ének, -et: ki-
hirdetés, die Bekanntmachung.
Promulgatio, onis, f. Cic.
Publicatio, onis, f. Tidon.

Ki-hirdetési valamének:
einem Dieser. — rei alicujus.
Cic.

Ki-hirdetni, -telek, -tj; -
telem, -teli: ki-hirdetni,
hirdet tenni valamit: etwas
Gemein machen, bekannt
des Volk bringen. Vulga-
re, Quint. divulgare — Cic.
V. ki-hirdetni.

Ki-hirdetés, -ének, -et: ki-
rescedés: das Bekanntwer-
den. Collectio famae. Cic.

Ki-hirdetni, -dem, -dik, el-hirde-
tedni, el-hirdedni: bekannt
werden. Consequi famam.
Cic. divulgari. Cic.

Ki-hirdetni, -telek, -tj; -telem,
-teli: valamit: etwas
kündigen, kund machen, hin-
kündigen. Aliquid vulgare.
Quint. -divulgare. Cic. in
vulgus edere, palam facere.
Cic.

Ki-hitegetni, -getek, -get; -getem,
-geti: valakit. Innen lo-
cken. Electare. Plaut.

Ki-hitelezni, -lezek, -lez; -le-
zem, -leri. p-o-pénzt: az
interesse, Kamatra adni va-
lakinek. einem Geld auf
Zinsen geben. Dare alicui
pecuniam fenori. Cic.

Ki-hivás, -ának, -át: die Her-
ausforderung; Evocatio, onis,

f. Pitiſc. provocatio, onis. f. Liv.
Dajca való ki-hivás: Her-
ausforderung zum Gefecht.
Provocatio ad pugnam.
Liv.

Ki-hivatkozott, Partic. vala-
kitül. von einem heraus-
gefordert, herausgefordert. Evo-
catus —, provocatus ab ali-
quo. Cic.

Ki-hivó, -ónak, -ót: ein Her-
ausforderer, Herausforderer. Evo-
cator, provocator, oris, m. Cic.

Ki-hizelkedni, -kedek, -kedj; -
kedem, -kedi: valakitül va-
lamit: von einem etwas
herausschmeicheln. Eblandiri
aliquid ab aliquo. Cic.

Ki-hizni, -zom, -zik: a' ruhá-
ból: durch die Feuchtigkeit des
Kleid enger werden. Nimia
pinguitudine vestes angusta-
re. Quint. Minden ruhája
ki-hízott: durch die Fet-
tigkeit sind ihm alle Kleider
eng geworden. Per impin-
guationem omnes vestes ei
angustiores redditae sunt.
Apic.

Ki-hölt, adj. valahonnan: aus-
gestohlen. Evectus, a, um. Cic.

Ki-hordani, -dok, -dj; -dom,
-dgya. fortschleppen. Efferre.
re. Cic. exportare. Cic. } V. Be-
hordom. ki-hordgyák az sok
arany ot az Országból: man
führt einen grossen Haufen Gol-
des aus dem Lande. Maxi-
mum pondus auri ex provin-
cia exportant. Cic. ki-hor-
dani a' gabonát ehség' idején
ben. das Getraide bey Hun-
gers Noth ausführen. Expor-
tare frumentum in fame. Cic.
ki-hordani a' partikát, v.
az által élni: sich mit Aus-
führung der Waaren nähren.
Facere exaggeram.
Plaut. ki-hordani az
ételeket az asztalról: das
Essen wegtragen. Men fam-

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA KÖNYVTÁRA

ausserce. Plaut. Az orvos ki, hogy ki-hordgyák (ki-ürtsék) te-
stünkből a' nyavalyát, excedetis
visgállyák: Die Aerzte, die
mit die aus Einnehmen Leib die
Unreinigkeit austreiben Exa-
minatores, Die Aerzen, Rei-
nigung. Medici in quirunt
in Originem (in causam) morbi,
ut eam e corpore nostro expel-
lere queant, -deprellere vel
ant. Cic.

Ki- hordani-való, adj. zum Aus-
führen dienlich, oder gehörig.
Exagogicus, a, um. -pars ki-
ka: zum Austreiben gehöri-
ger Theil. Exagogica mer-
ces.

Ki- hordás, -onate, -ot: die Aus-
tragung, ausführung. Ex-
portatio, onis, f. Cic. V. Be-
hordás. ki-hordása az ár
nának [pacténának]: die
Ausführen der Waaren. Exa-
goga, ae, f. Plaut. Erectio re-
rum venditibilium. Gloss.

Ki- hordatott, adj. ausgeführt.
Exportatus, evectus, a, um. Cic.

Ki- hordó, -ónak, -ót: ein Aus-
führer. Exportator, oris, m.
Digest.

Ki- hordogatni, -gatok, -gat, -
gatom, -gattya: valamit: et-
was oft ausführen. Evecta-
re. Solin.

Ki- hordozkodni, -dom, -dik:
a házból: aus einem Hau-
se ausziehen. Emigrare ex
domo. Cic.

Ki- hordozni, -dozok, -doz, -
dozom, -dozza: p.o. a' gyer-
meket: das Kind spazieren
gehen. Progredere infantem.
Plin.

Ki- hordozóskodni, -dom, -dik:
l. ki-hordozkodni.

Ki- horgaszni, -gászok, -gász,
gászom, -gászsza: mit An-
geln ausfischen. Hamo ex-
piscari. Solin. Mindent ki-
horgaszni, (ki-kieselezni)
valakiből: alles aus einem
andern auskosten, ausfor-
schen. Omnia ab aliquo
explicari. Cic.

Ki- horogolni, -ogolok, -ogol
-ogolom, -ogolya: ki-to-
vátolni, ki-völgyelni, p.o.
az oszlopot: die Säule
ohne einen Ausschnitt in
einen Zirkel machen. Stri-
are, -crebris distinguere
Columnam. Vitr.

Ki- horzatni, -zatok, -zat, -
zatom, -zattya: sonderlich
gut kochen. Coquere. Ki-
főzni. Plaut Cucurbitas ki-
jubere -főzzei fucas. Plaut.
-Valamit. etwas-, aliquid-
. Id.

Ki- horzhatni, -hatok, -hat,
-hatom, -hattya: ausstu-
diren Können. Ef-
fervere posse. Ebből az ok.
Kodásból semmit se horzha
tunk-ki: aus diesem Vor-
wurfe können wir
nichts herausstudiren,
-herausbringen. Ex hoc
argumento nihil possumus
concludere. Cic. Ezt abból
ki nem horzhatod: aus dem
Handel du dieses nicht her-
ausstudiren. Hoc tu ex
eo concludere non potes.
Cic.

Ki- horzni, -horzok, -horz, -ho-
zom, -horzza: valakit a'
fog-házból: einen aus dem
Gefängniß nicht auslösen.
Educere aliquem e custodia.
Cic. Kinket az Isten ho-
zott-ki semmi égyenből: er
allotott, is terminos ott semi-
mittt: Gott hat uns auf
nichts verwiesen. Deus

nor ex nihilo educit. 2. Ebből azt hozom-ki: - azt következtetem: amaz ebből jöttömben ich schließe. Ex hoc id Concludo, Cic. deduco, educo, infero. Cic. Ki-vány dolog bül nagyot hoz-ki: einen Thun Ding macht nr Gnoss. Elephantum ex Cutice facit. Cor. A' következtetből azt hozom-ki, hogy — Ich schließe aus seinem Thun: Ex hoc disco ex litteris tuis, quod Cic. 3. Valamiből jót hozni-ki: etwas gut aus Einem, aliquid in bonam partem accipere. Cic.

Ki-hozatni, adj. ki-hozatott: ausziehen lassen. Educendum curare. Cic.

Ki-hozott, adj. ki-hozatott: ausgezogen. Eductus, a, um. Cic.

Ki-hömpölygetni, -getek, -get; -gettem, -geti: Valamit: etwas aus wickeln, Evolvere aliquid. Cic.

Ki-hörpenteni, -penteték, -nti; -entem, -enti: ausschlürfen. Exsorbere. Plaut. Ki-hörpentette a' Macskákot: man hat allgemach mäuslein geschlürfet, weil im Brechen zu bleiben. Sorbillavit &c. Lucium. Spec. Ki-hörpenteni a' tojást; ein ei aus schlürfen. Exsorbere ovum. Plin.

Ki-hörpögetni, -getek, -get; -pögettem, -getti: a' levegőt: die Lüfft aus schlürfen. Suscipere. Ter. vorbillare. Ter.

Ki-hörpölni, -pölök, -pöl; -pöltem, -pölni: aus schlürfen.

Exsorbere. Plin. Ki-hörpölni a' levegőt: die Lüfft schlürfen. Suscipere. Plin.

Ki-hullani, -hull, -hullt: aus fallen, zu Boden fallen, zu Grunde gehen, cadere, exsidere. Cic. Ki-hullott kezéből a' fegyver: die Waffen sind ihm aus der Hand gefallen. Flexe. Ki-hullanak a' fogaim: die Zähne fallen mir aus? Dentes mihi decidunt. Plin. Már régen ki-hullottak a' fogai: sie ist lengst, die Zähne ausgefallen. Dies ist, quum dentes ei exciderunt. Plaut. — dejecti sunt. Plaut.

Ki-hullad, -hullt, -st: aus fallen. Delapsio, onis, f. delapsus, us, m. Varr. Ki-hullása a' fogaknak: das Ausfallen der Zähne. Excidium dentium. ii, n. Plaut.

Ki-hullatni, -hullatok, -hullat; -hullattam, -hullattya: sind ab fallen lassen. Delabi sinere. Cic. valamit -, nemet -, aliquid Cic.

Ki-hullogatni, -gatok, -gat; -gattam, -gattya. Immerfallen lassen, oder Mercen. Decerpere labi (elabi) sinere. Cic.

Ki-hunyáltatni, -tok, -t; -tam, -tya: aus gefallen committi facere. Cic. Valakit, valamit -, aliquem -. Cic.

Ki-hunyogatni, -gatok, -gat; -gattam, -gattya: ist -, nemet -, aliquid Cic.

Ki-hunyorgatni, -gatok, -gat; -gattam, -gattya: ist -, nemet -, aliquid Cic.

Ki-hurcitni, -rcitok, -rcit; -rcitottam, -rcittya: aus gefallen committi facere. Cic. Valakit, valamit -, aliquem -. Cic.

Ki-hurcogatni, -gatok, -gat; -gattam, -gattya: ki-hurcitani -rcitani valakit. gefährlich aus einem gehen. Aus Gefährlichkeit ein. Commissis prosilire aliquem. Plin.

Ki-hurczolni, -rczolok, -rczol; -rczoltam, -rczolya: einen gefangen. Foras proripere. Plaut. valakit

ninnen, aliquem. Id.

Ki-húsángolni, -golok, -gol, -golom, -gollya: egy nagy bottal ki-verem valakit: nimmen aus bringen. Fustigatum aliquem ejicere. Suet.

Ki-húzás, -snak, -st: das Herausziehen, ein Herausziehung. Extractio, onis, f. ki-húzása a' fognak: ein Herausziehung eines Zahnes. Evulsio dentis onis, f. Cic.

Ki-húzatni, -zatok, -zat; -zatom, -zattya: valakinek a' fogát, jemanden einen Zahn ausbrechen lassen. Extrahi curare alicui dentem.

Ki-húzatott, adj. p. o. fog: ausgezogenes Zahn. Evulsus dens, i, atis, Cic. a' birtól ki-húzatott: von Wasser ausgetrocknet. Exceptus ab undis, a, um. Virg.

Ki-húzgálni, -gálok, -gál; -gálom, -gállya: ki-vonogatni, -vonogatni: oft aus ziehen, nach einander Heraus ziehen. Continuatim Extrahere.

Ki-húzhatatlan, adj. unausreißlich. Inevulsibilis, e. c.

Ki-húzható, adj. das sich ausziehen läßt. Extractibilis, e. c. Quod extrahi potest.

Ki-húzkálni, -kálok, -kál; -kálom, -kállya: valamit a' földből: etwas aus der Erde heraus ziehen. Educere aliquid etc. ea. Cic. - fogaival a' fövet. die Zähne mit den Füßen ausreißen. Herbas dentibus vellere. Ovid.

Ki-húzni, -húzok, -húz; -zom, -zza: 1. Ki-húzni magát a' játékból: aus zu-hagen, aus fel-hagen, nem akarni játszani: sich aus der Gesellschaft entreißen. Eximere se ludo. Tacit. detrectare ludum, lusum. Tibi.

2. Ki-húzni (ki-venni) az ezüstöt a zsebből: das Geld heraus ziehen. Aus Geldbeutel aus ziehen, heraus ziehen. Marsupium ex sacco extrahere, et solvere. Cic. a töviset ki-húzni valakinek a' lábából: einem den Dorn aus dem Fuße ziehen. Spinam vestigio pedis alicujus hærentem revellere. Gell. 3. A' fejét a' kelepétől ki-húzni: ki-vonni: den Kopf aus der Festung ziehen. Facti nolle esse reum. Cic. Valakinek ki-húzni a' fogát: einem den Zahn heraus ziehen. Dentem alicui educere. Ter. - exi mere. Suet. Fogával valamit ki-húzni: etwas mit den Zähnen heraus ziehen. Dente aliquid evellere. Ovid. Part. ea ki-húzni a' hajót: ein Schiff auf das trockene Land ziehen. Subducere navem. Liv. Cæs. ki-húzni a' hajót: das Netz heraus ziehen. Rete educere. Cæs. Plaut. Hüvelyéből ki-húzni a' kardot: den Degen (den Säbel) aus der Scheide ziehen. Educere gladium e vagina. Cic. Testéből a' kardot ki-húzni: den Degen aus dem Leibe heraus ziehen. Gladium de visceribus trahere. Martial. 4

Majd ki-húzott (majd meg-nyúzott) bennünket a' bocsát: nur so viel uns fressen die Hunde abgezogen um den Wein. Pene nos canes reliquit pro vino. Gloss. 5 A' birtól (fiscustól) fogva ki-húzni (ki-fogni, le-húzni): einem etwas aus dem Sacke abziehen.

927. k.

Aliquid ex mercede alicui detrahere, subtrahere. Cic. 6.

A'telet ki-hüzni: ki-telelni: übrewintern, den Winter wo zubringen. Hibernare, Cic. hibernum tempus transigere. Cic.

ki-hüzödni, -dom, -dik: ausziehen, herausziehen, wenden. Extrahi.

ki-hülni, -hülök, -hült 1. kihülni (ki-esni, ki kopni) hervat alty á'bul, -tiszt ségbül, Urasága'bul: wenn seines Amtes entsetzet worden, mit seiner Herrschaft ist es Gar aus. Excidit Officio, munere, dominatu: amotus ab Officio. Cic. Valakinek jó kedvébül ki-hülni: seine Gunst verlieren. Gratia alicujus excidere. Cic. kihült mindenébül: er hat das seinige völlig verbraucht, er ist um alles gekommen, ganz herunter worden. Decoxit omnia. Cic. excidit omnibus rebus. Id. ki-hült remény ség'bül: seine Hoffnung ist aus, ist zu Wasser geworden. Excidit spes eius. Plaut. nulla ei relicta est. Ter. cum ipsi omnes reliquerunt. Plaut. Ipse dejectus est Cic. 2. kihült betüke (meg-fogyatkozott, meg-tsökkent benne) á'fog, a'fekebarcát: Herczet: seine Kräften sind herunter gesunken, seine Güter sind aufgegangen. Excidit animo eius Caritas. Plin. sec. 3. Ki-hül (meg-hidegszik) az étel: die Speise kühlet ab. Refrigescere cibus. Cic.

ki-hült: adj. ausgegangen, kühlt, kühl geworden. Refrigescatus, a, um.

ki-hütni, -ütök, -ütt; -ütöm, -üti: aus kühlen. Refrigerare. Martial. Frigefacere. frigefactare. Plaut.

ki-hüvelyezni, -hüvelyezek, -hüvelyezett, -hüvelyezem, -hüvelyezi: ki-fejteni, a borsót, a'babot hüvelyébül: die Erbsen, die Bohnen aushülsen. Pisa, fabas siliquis eximere. spoliare folliculis, Petron.

ki-hüvelyezett, adj. ki-fejtett; ausgehülst. Excorticatus, a, um. Gloss.

ki-igazgatni, -gatok, -gat; -gatom, -gattya. wieder richten, wieder machen. Iusti fiare. Lucil.

ki-igazitani, -zitok, -zit; -zitom, -zittya: 1. valakit az ajtón; ajtót mutatni ki valakit, hogy, tar odgyébül: einen zur Thüre hinaus weisen. Ostium alicui ostendere, jubere aliquem abire. Cic. — valakit a'házbul: jemanden aus dem Hause schaffen, jagen, treiben, Amandare, expellere aliquem edomo. Suet. foras ædibus ejicere. Plaut. valakit a'városbul: einen aus der Stadt weisen, treiben. Ejicere aliquem ex urbe. Cic.

2. ki-igazitani p. o. a'hiznek meg-tsorbúlt élit: die Schärfe des Messers ausbessern. Exacuendo demere fissum cultri. Plin.

ki-igazodni, -dom, -dik: ki-igazodott (ki-nyilatkozott) a'köz-beszéd: die Gemüther sind gut Glauben gefunden. Fabula fidem accepit, -cabuit. Ovid. ki igazodik (-nyilatkozik, ki-tetszik) a'szám ad ásból, hogy — aus der Berechnung wird es nemlich, zu wissen, dass — Ex computatione (exrationibus) patebit. Cic. apparebit, quod — Cic.

ki-igazulni, -zulok, -zult: ki-fejtödni, -fejtetkezni: Ebből mind a'két régi Török Bölts sem tudna ki-igazulni: aus

dum Köntrum sich Hominesiesen sinken Wissen aus wie Enden. Ex hoc nec septem sapientes Gracia possent se expedire, extorquere, evadere, evolvere. Cic.

Ki-illantani, -ntok, -nt: sich niedrigst weg machen. Proripere se foras. Plaut.

Ki-inádkozni, -kozok, -koz; -kozom -zza: valakit a' világból: nimm aus den Betten. Reciebus aliquem e vitis exturbare. vel ex humero vivorum. Cic.

~~Ki-indítani, -dítok, -dít.~~

Ki-inditani, -ditok, -dit; -ditom, -dítya: valamit a' maga helyébül: etwas aus seinem Platz verrücken. Aliquid sua sede dimovere. Cic.

~~Ki-indítani, -dítok, -dít, -dítom, -dítya.~~

ki-indúlni, -dúlok, -dúl: heraus gehen. Exedere. Cic. A' gerendák ki-indultak helyekbül: die Balken sind ausgewichen. Trabes excessere. Stat. A' hajók ki-indúltak kikötőkbül: die Schiffen sind von Lande ausgegangen. Naves profectae sunt Gadibus. Pollio ad Cic.

Ki-ingatni, -ingatok, -gat; -gatni -gatom, -gattya. valamit: etwas wackelnd machen, machen, dass etwas nicht so fest mehr stehet, oder kommen. Remeſacere aliquid. Cic.

ki-inni, -iszok, -ivott, -ivás; -ivom, -ivós, -ivóm, -ivóttam; -ivom, -ivott, -ivák: austrinken. Ebibere, exhaurire. id. t. Egészen (mind fenekig) ki-itta (ki-ivecsitette) a' pohárat: er hat das Glas, oder den Becher ganz ausgetrunken. Exhausit poculum. Liv. Siccavit poculum. Petr. Egészen hajtaszlat károm

ki-ivánkozni, -kozom, -kozik; -kozom, -kozol, -kozik: heraus verlangen. Exoptare. Cic. Ki-ivánkozik a' szobából: er verlangt aus der Stube. Cupit exire cubiculo. Cic.

Ki-ivánni, -ivánok, -ivánt; -ivánom, -ivántam, -ivánja: heraus wünschen. Exoptare. Cic. Ki-ivánja a' szobából: er wünscht aus der Stube. Cupit exire cubiculo. Cic.

Ki-ivánni, -ivánok, -ivánt; -ivánom, -ivántam, -ivánja: heraus fordern. Provocare. Cic. Ki-ivánja a' vitézt: er fordert den Helden. Provocat fortem virum. Cic.

Ki-ivánni, -ivánok, -ivánt; -ivánom, -ivántam, -ivánja: heraus begehren. Exoptare. Cic. Ki-ivánja a' szobából: er begehr

catus — , stipendiis expunctus
miles. Paull. Jct. 2. A' Tanácstól
rendbeli Vatakit ki-irni: ki-
tudni; nincs Nevének többé
a Tanácsnak Listájában
ki-hagyni, Nomen alicujus
albo Senatorum eradere. Jact.
Vatakit a' Város tagjai közül
ki-irni: nincs az Városnak
többé polgárjai közül
valakit ki-irni. Civitatem
alicui adimere. Cic. 3. ki-ir-
ni valamit az Auctorok közül
a' könyv-szerzőktől közül könyv-
-irókból: valamit az Irásból
kitörölni. Aliquid ex Auctori-
bus. Jact. 4. ki-irok (cle-
let kútdök) Lengyel Országá-
ba: ide jegyzem be Lengyel-
ország. In Poloniam scribo.

Ki-iró, -ónak, -ót: a' kinek valamit
nincs Írásból kijegyzeni. Ex-
cerptor, excriptor, oris, m.
Cic.

Ki-irtani, -irtok, -irt, -irtam, irt-
tya. ki-szaggatni, kiirtani, kiirtani
tya. ki-szaggatni, kiirtani, kiirtani
irtani: a' gyökerestől kiszaggatni.
Exradicare. Varr.
exuncare. Colum. extirpare.
Colum. 1. ki-irtani (ki-
gyomlálni, ki-szaggatni,
ki-tépni) a' haszontalan fü-
vektől: a' kertet a' haszontalan fü-
vektől megtisztítani. Inutiles herbas
evellere, Plin. extirpare.
Colum. interficere. Cic. A'
tövisektől gyökerestől, tövestől
ki-irtani: az Ormot szinestől
stb. Wurzel ausrotten. Spi-
nas radicitus exuncare. Cato.
2. ki-irtani (ki nyesni, ki-
vágni) a' bokrot, a' bokros he-
lyeket: a' Kertet, Szőlőt
megtisztítani. Excidere lucum. Cic.
Tondere dumeta. Varr. 3. ki-
irtom (ki-veszem) szívemből a'
kínlódást, a' nyomorúságot, a' szo-
rult helyzetet megszüntetni. Adimere alicui
dubium. Cic. 4. A' betegséget
(a' nyavalyát) tövéből ki-ir-
tani: a' testből kiirtani. Az
Erdőn [illegible] az Emberek megirtották
Erdőben vadakra lesben. Insidiis
omnes mulieres exanimo. Jer.
szívéből ki-irtani a' szeret-
met: az Embert az Életnek
Örömeiben megbántani. Exu-
tere pectore flammas. Virg.
7. Valakinek még az em-
lékezetét-is ki-irtani (ö-
rökre ki-vetni) eszébül:

machen, daß einer in aller Ewigkeit hingegessen wird. De-lere memoriam alicujus obli-vione sempiterna. Cic. Memo-riam alicujus obtenere. Cic.

Ki-irtás, -snak, -st: Ein Ausrot-tung. Exstirpatio, onis, f. Colum. A' kiirtetnek ki-irtások: Ein Ausrottung der Lüstwürdern: Nemorum stirpes. is. f. Sil.

~~Ki-irtó, -ónak, -ót: ein Aus-rotter. Exstirpator, oris, m. Colum.~~

~~Ki-irtott, adj. ausgerottet. Exstirpatus, a, um. Colum.~~

Ki-irtatni, -tatom, -tatik: a' fösvénység a' varosból ki-irtatott: Der Geitz ist aus der Stadt hinweg in den Berg. Exulat avaritia ex Urbe. Plaut.

Ki-irthatatlan, adj. der nicht ausgerottet ist. Inexstirpa-bilis, e. c. Plin.

Ki-irtó, -ónak, -ót: ein Aus-rotter. Exstirpator, oris, m. Varr. Gyökerestül ki-irtó: der mit der Wurzel ausmist. Eradicator, oris, m. Vadak ki-irtójok: Jungere-Reinigung der wilden Thiere. Purgator ferarum Appul.

Ki-irtogatni, -gatok, -gat; -gatom, -gattya, mit einer Hacke ausrotten. Exputare. Colum. exstirpare. Colum. valamit: etwas-. aliquid. Colum. Fanátsot a' fergyat-kozásokat ki-irtogatni: Wollüstige ist ein Fasten aus-zurotten, wegzubringen. Con-sultum est, exores sensim exstirpare. Tacit.

Ki-irtott, adj. ausgerottet: Exstirpatus, a, um. Colum. Depastatus, a, um. Colum.

Ki-irtt, adj. rein, -aller ab-gegessenen. Exesus, a, um. Cic.

Ki-ismérni, -mérem, -miri: zu unterscheiden wissen. Dignoscere. Stor. Szaz kö-is ki-ismérnem ötet: unter hundert andern möchte ich ihn kennen. Ex centum ali-is agnoscerem, cognos-cerem, dignoscerem, per-noscerem eum. Cic.

Ki-ismerni, -lom, -lik: kund gemacht werden. Elucescere. Plin.

Ki-ismertt, adj. bekannt. Elucatus, a, um. Plin.

Ki-ismódni, -dom, -dik: Ge-szamódni: ausgleiten, aus-glitschen. Fallente vestigio in loco lubrico labi. Dam.

Ki-isogatni, -gatok, -gat; -gatom, -gattya: ausjäten. Exsorbere. Plin.

Ki-ivott, adj. ausgejätet. Exsorptus, a, um. Plaut.

Ki-izzadni, -zadok, -zad; -zadom, -zádgya, p. o. ma-gát: sich ausschwitzen, ab-schwitzen. Se exsudare. Plin.

Ki-járás, -snak, -st: der Aus-gang. Egressus, us, m. Jacit. ℈ Be-járás. ℈ ki-futás: der Ausbruch. Excursio, onis, f. excursus, sus, m. Hirt.

Ki-járatott, partic. ki-méretett: ausgemessen. Meratus, a, um. Plin.

Ki-járni, -járok, -jár; -járom, -járja: ℈ ki-jár a Katonák' zsóldgya: fize-tése: ki-fizetődnek: Ein Soldaten zuzahlungen ihrer künftigen Unterhaltung. Procu-rant stipendia militibus. Liv. Ezen a' kesken utón járnak (jönnek, mennek-) ki-s be: auf dem schmalen Weg geht man aus und ein. An-gusta hac via egrediuntur, et ingrediuntur homines. Ter.

3. Ki-járta az attyát

a' Dikák elött: az ki-mentette, ki-szabadította: mint Jót szinem Natura az ellenséges Kézitöl kiszabadítja. Liberavit patrem ex Manibus Judicum. Cic. 4. Már ki-jártak (ki-mértek) a' határárt: mint Jót a' Gránicza pásztorok a' kijelentett Jam fines et terminos emensi sunt. Cic. — metati sunt Liv. 5. A' követek ki-jártak (ki-munkálták, ki-szerezték) a' békességet: a' Gyülöltnek Jutott a' Barátnak a' kiszerzésben. Legati pacem exoptatam impetrarunt. Gloss. 6. Dolgának az útlyát jól ki-járta: mellyen úton kellessék a' dolgát folytatni, könyörözni; ki-tanúlta: a' mint Jót a' Zúgony zu szinnek Dárdán gyakorlott. Patefecit aditum ad rem suam gerendam. Cic. 7. ki-járni (ki-szétalni) a' mezőre: auf das Feld ausgehen, ausgrasen. Abire rus. Plaut. ki-járatni magamat: ich habe mich schon ausgegangen. Ad latitantem deambulavi. Satis jam deambulavi. Cic. 8. ki-jár (le-szált) a' Hídra: mit Jat einen Brücken. Ex terroella laborat: ex entero celicus. Blancard.

Ki-járó, -ónak, -ót: ein Umlüfter. Excursor, oris, m. Cic.

2. adj. ki-járó (ki-adó) földek, Jugera sua Rubet. Ubi tiens prædium. bilici, ni, m. Plin. kipárolt kijárló: ki költ utan járkál. über Werungen. Vampyrus, i, m. v. Vampyr, pyri, m.

Ki-járni, -ttam, -ni: lovat, ökrt, vagy más egyebet ki-

játszani (kotzkára vetni: um Pfennig, Asse, oder was anders um was ausspielen. Ejusmodi logium, vel aliud quid pignus proponere ad sortem talorum aquirendum. ki-játszani (a' játékban meg-győzni) valakit: einen im Spiele übertreffen. Ludo aliquem vincere. Cic.

Ki-játszás, -szunak, -ot: das Ausspielen, die Ausspielung. z. b. im Feuerspielen. Projectio (ejectio) prima charta ludo. Kin van a' ki-játszás? wem ist das Ausspielen? Cui est prima charta ludo proficienda? quis incipere debet ejicere sedam (charam) ludo? 2. ki-játszása a' lónak és á't. das Ausspielen eines Pferdes. Sortitio equi per jactum talorum.

Ki-javítás, -szunak, -st: die Ausbesserung, Reparatio, onis, f. Suet. Reparatio, onis. f. Iall. Szükséges volna kijavítása ezen háznak: die Ausbesserung dieses Hauses wäre sehr nothwendig. Reparatio hujus domus necessaria esset.

Ki-jegyezni, -zek, -gyez; -zem, -zi. aufzeichnen, merken. Enotare. Plin. sec. ki-jegyezni az eladóban a' fakat: die Bäume im Walde anzeichnen. Arbores in silva notare. Varr. -signo aliquo notare. Quint. Lakásra-való helyet ki-jegyezni-ki magának: sich sich nie Ort zum Wohnen aufzeichnen. Locum habitandi sibi circumscribere. Cic. A' kibicket a' papiros szélire ki-jegyezni: die Punkten auf den Rand des Papiers aufzeichnen. Stu-

num. Excata ad marginem charactre enotare. Ter.

Ki-jegyeztetett, adj. auszeichnet. Enotatus, a, um. Secundki-jegyezve. adv. bezeichnet, bes. Destinato-Suet.

Ki-jegyzem, -gyzek, -gyez, -gyzem, -gyzi: auszeichnen. Enotare, exsignare. Plaut.

Egyes Lehányt jegyzett-ki (-el) magának: um sich zu Mädchen erwählt. Puellam sibi designavit, desponsavit. Aur. Vict.

Ki-jegyzés, -snek, -st: die Auszeichnung. Enotatio, onis, f. Hieron.

Ki-jegyzett, adj. auszeichnet. Enotatus, a, um. Plin. sec.

Ki-jegyző, -önek, -öt: ein Auszeichner. Enotator, oris, m. Macrob.

Ki-jelelni, -lelek, -lelj-lelem, -leli: auszeichnen, enotare, exsignare. Plaut.

Ki-jelenteni, -ntek, -ntj-ntem, -nti: entdecken, offenbaren, zu erkennen geben. Patefacere, Cic. propalare. Sidon. revelare. Aur. Vict. N. Et-titkolni. 1. Izimborra társzait kijelenteni = elárulni: die Mitverschwornen verraten. Sceleris socios prodere. Cic. Ki-jelenteni a lappangót: einen, der sich versteckt, entdecken, offenbaren. Manifestare latentem. Ovid. A' lest ki-jelenteni: sich-selbst verraten: die Hinterlist entdecken. Insidias detegere, Liv. — prodere. Cic. — retegere. Hor.

3. Sokáig nem akarták magukat ki-jelenteni (ki-adni) für Juden sich lange nicht wollen erkennen geben. Din se prodere noluerunt. Cic. Kinek még a nevét sem jelentették-ki: dessen nicht einmahl den Namen hat man wollen Kund machen. Cujus ne nomen quidem pro-

dium est. Cic. A. Jelenti-ki (nyilatkoztasd-ki) akaratodat. gieb zu erkennen deine Meynung und Willen. Declara voluntatem tuam. Cic. Gyülöletségit valaki ellen ki-jelenteni: seinen Haß gegen einen offenbahren. Odium suum in aliquem palam facere. Cic. Ki-vet valakinek ki-jelenteni: sein Herz einem entdecken. Se alicui manifestare. Cic. Szóval valamit ki-jelenteni: etwas verrathen. Pandere aliquid dictis. Luc.

Ki-jelentés, -snek, -st: die Offenbahrung. Indicium, n. Cic. Manifestatio, onis, f. August. Revelatio, onis, f. Bibl. N. Et-titkolás.

Ki-jelentetett, adj. angezeigt. Indicatus, a, um. Cic. Ki-nem-jelentetett: unentdeckt. Incognitus, a, um. Mantuan. declaratus, a, um.

Ki-jelentett: adj. entdeckt, offenbahrt. Detectus, a, um. Liv.

Ki-jelenthetni, -hetek, -hetem, -heti: entdecken, offenbahren können: Declarare, exprimere, indicare posse Cic. Condolatimat kinem jelenthetem: ich kann meine Gedanken nicht entdecken. Exprimere non possum, quid sentio. Cic.

Ki-jelenthető, adj. Anzeigbar. Indicabilis, e. c. Cel. Aurel.

Ki-jelentő, -önek, -öt: ein Kundiger. Intimator, oris, m. Capitol. Manifestator, oris, m. Noni.

Ki-jelölni, -lölek — lel, -lölem, -löli: anzeigen. Designare. exsignare. Plaut. A' hány fán szélein ki-jelölni: die Grenzen genau untersuchen. Fines declarare. Ki-jelölni a templomot: [illegible]

Ki-ünnepeltetni, -ünnepeltetem, -ünnepeltessem, -ünnepeltessek, -ünnepeltessék: Finem templo designare. Liv. Valakit kinevettetni valakivel: Aliquem cachinnis ad ludibrium excipere. Cic.

Ki-jobbítani, -bítok, -bít, -bítottam, -bítana: p. o. a' rubát: azt ki-foldozni: Aus Kleidern, Leinwand &c. Vestem emaculare, -resarcire. Cic.

Ki-jól, adv. wie Gut. Quam bene, -bene. Cic.

Ki-józanodás, -nak, st: die Nüchternwerdung. Solutio a crapula, -ae, fe. Ten.

Ki-józanodni, -dom, -dik: aus Nüchternwerden, den Rausch ausschlafen. Exhalare crapulam. Cic. ebrietate solvi. Cas.

Ki-józanulás, -lásnak, -lást: das Ausnüchternwerden, Exhalatio crapulae. Cic

Ki-józanúlni, -nulok, -núl. l. ki-józanodni.

Ki-jönni, -jövök, -jön: 1. Ebbül ki nem jösz: ki nem feselsz, ki nem hatólsz, -kevercedsz, -szabadúlsz: aus dem wirst du nicht herauskommen, herauskommen. Ex hoc tu non emerges. Nep. 2. Tsak imént jött-ki (kelt-ki, bújt-ki) a' tojásból: nur jetzt hervorgekommen aus dem Ey. Nuper admodum prodivit ex ovo. Ter. Alig jött-ki (jött-(szü)letett) a' világra), o már —: kaum ist er geboren, und

Ki-jönni, -jövök, -jön: 1. Ebbül ki nem jösz: ki nem feselsz, ki nem hatólsz, -kevercedsz, -szabadúlsz: aus dem wirst du nicht herauskommen, herauskommen. Ex hoc tu non emerges. Nep. 2. Tsak imént jött-ki (kelt-ki, bújt-ki) a' tojásból: nur jetzt hervorgekommen aus dem Ey. Nuper admodum prodivit ex ovo. Ter. Alig jött-ki (jött-(szü)letett) a' világra), o már —: kaum ist er geboren, und jetzt kommt das Sprüchwort, Vix prodivit ex ute ro matris, et jam — Ovid. 3. Ebbül az jö-ki: hervorkommt, sül-ki: aus dem Folgt — kommt das Sprüchwort, Ex hoc sequitur, Cic. 4. Mi jö-ki (mi sül-ki) abból: was wird aus dem kommen? Quid evenit, quid subsequatur ex eo. Hor. 4. A' te házadból jött-ki (vette ere te házadból jött-ki) ez a' szó: das Wort ist aus deinem Hause kommen. A' te (ex tua domo) kimenn. — A' te (ex tua domo) exivit, prodiit vox ista. Cic. Abból sok jó jö-ki: aus dem wird viel Gutes herkommen. Ex hoc multa bona promanabunt. Cic. 5. Ez a' könyv most jött-ki: kiküllt a' világ eleibe: das Buch ist jetzt heraus kommen. Iste liber modo emanavit. Cic. recens exiit. Cic. 6. A' házból sem jösz-ki: aus dem Hause kannst du nicht herauskommen. Nec domo potes exire. Terent. Napra ez a ki-jönni (ki-menni) az árnyékból: in die Sonne aus dem Schattungen herkommen. In solem procedere ex umbraculis. Cic. Mihelyt ki-jön: sobald, als er herauskommen wird. Ubi intus exierit, prodierit. Plaut. 7. Ez a' tükkel már az ujságban is ki-jött: diese Anekdot ist schon in der Zeitung herausgekommen. Articulus iste etiam ephemeridibus prodidit. 8. Nedvesség jön-ki (tsurog, foly-ki) a' fülekből: Feuchtigkeit fliesst ihm aus den Ohren heraus. Humor exspuat ei ex aure. Cels.

Ki-jövetel, -lucke, -lt: Ausgang. Exitio, onis, f. Plaut. egress, ussus, m. Caes. exitus, us, m. Cic.

ki-jövö, adj. der kommende. Prodicus, ntis, s. Cic.

ki-járkálni, -dom, -dik: 1. ki-járkodni. item letsendeselni: spazierengehen. Mitigare, tranquillare. Cic.

ki-jutni, -jutok, ki-jut: kikerni, ki-vergődni p. o. az erdőből: auskommen. Elucrari e silva. Iact. Ki-jutni a' partra: ans Ufer kommen. Evadere ad portum. Liv.

ki-kapaszkodni, -dom, -dik: kivergődni, ki-vergődni p. o. az árból, az ingovány ból: auskommen. Ex palude evadere. Liv.

ki-kapálni, -pálok, -pált, -pálom, -pállya: valamit: etwas ausjäten. Procudere aliquid. Horat.

ki-kalapáltatni, -tatok, -tatom, -tattya: valakit kalapáttal ki-verni: jemanden mit Hammer hinausjagen. Malleo expellere aliquem. Suet. — a' fegyvereket: a' tábornak verni: Waffen ausschmieden. Aera (arma) cudere. Virg.

ki-kandikálni, -kálok, -kált: ki-ki nézni: durchgucken, az ablakon: zum Fenster. Fenestra (fenestram) prospectare. Liv.

ki-kanyargatni, -gatok, -gat, -gatom, -gattya: hajlós tekintetet adni valaminek, görbére vagni valamit: winden, drehen, krümmen, krummbiegen. Sinuare aliquid. Virg.

ki-kanyargatott: görbére vágott: winden, krummbiegen. Sinuatus, a, um. Ovid.

ki-kanyarcitani, -citok, -citom, -citlya. 1. Jószabni, vágni valamit: etwas auf seinen bogenförmigen Zirkel schneiden. Sinuare aliquid. 2. ki-kanyarcitani (-vetni) valakit az ajtón ninnen: einen durch die Thüre hinausgehen heißen. Rotunde ejicere aliquem per ostium foras. Cic.

ki-kapálás, -nak, -t: das Ausgraben. Effossio, onis, f. Vitr. ki-kapálatlan p. o. a' szőlőnek, vagy-is ki-fedetlen: Apertio, onis, f. vitis. Pallad.

ki-kapálni, -pálok, -pált, -pálom, -pállya: 1. valamit a' földből: etwas ausgraben. Effodere aliquid e terra. Plin. 2. ki-kapálni a' szőlőt: den Weinstock aufhacken. Aperire vitem. Pallad.

ki-kapált, adj. ausgegraben, ausgejätet. Entus, a, um. Suet.

ki-kaparászni, -rászok, -rászt, -rászom, -rászta, valakinek a' zsebeit: einem die Tasche ausfegen, ausschneiden, ausleeren, eos alicui excenere, excentera re, Plaut. -emungere. Terent.

ki-kapaszkodni, -dom, -dik: ki-vergődni, ki-vergődni p. o. a' sárból, az ingovány ból: aus dem Morast, aus dem Dreck, aus einem Loch kommen, sich herausarbeiten, sich herausmachen. Emergere e luto, Cic. — de paludibus. Liv.

ki-kaparni, -parok, -part, -parom, -rja: ausdem Boden scharren. Eruere. Cic. — a' tűzből a' parazsat, a' vas-szart: die Asche, Schlacken aus dem Ofen

aus ſchauen. Scoriam „ferri. exigna cruere. Plin.

ki-kapaſzkodni, -dom, -dik: ki-szabadúlni, ki-verdödni, ki-vereckedni p. o. a' ſár búl, az in gov any búl: aus dem Moraſte, aus den Ölmorgen kommen, ſich heraus helfen, heraus müſſen. Emergere e luto. Cic. — de palu„dibus. Liv.

ki-kapdosni, -dosott, -dos, -dosom, dossa: valamit a' tálbúl: nt„was aus einer Schüſſel nehmen. Aliquid ex patina eximere. Ter.

ki-kapkodni, -kodok, -kodj, -kodom, kodgya. l. ki-kapdosni.

ki-kapni, -pok, -kapj, -pom, -pja: 1. feſtett életre admi„gát: — ausgehungern. Diſſolu„tum —, im probum fieri. Cic. ex„tra Canellos egredi. Cic. intem„peranter, vivere. Cic. 2. (ki-ragadták) kezébúl a' kar„dot: aus der Hand das Schwert reiſſen. Ex„pugnare e manibus ejus gla„dium. Cic. 3. ki-kapni — (ki-fogni) valakin azt meg-tréfálni: Jemanden zum Beſten haben. Illudere alicui. Cic. confingere, multo sale praeſtringere alicujus. Horat. 4. Majd ki-kapta (ki-vájta, ki-ragadta) a' ſzemeimet: um faſt um bald die Augen ausgehen„gissen. Oculos mihi fere exi„stit. Terent. A' ſzeme' világát-is ki-kapom: ich werde ihm die Augen ausſtechen, ausgissen. Oculos ei elidam, Plaut, eruam. Plin. 5. ki-kapta a' ſzót a' ſzámbúl: beli ſzóllott a' beſzédembe, a' mit ein

akartam mondani, ö mondotta. aus der Red mir das Wort aus dem Munde genommen. Orationem mihi ex ore exipuit. Plaut. 6. ki-kapni (ki-jutni, ki-vergödni) a' veſzedelmes habok közül a' paraszta. aus der und den Wolken an den Haaren zeugen. Emergere a fluctibus in ripam. Cic. 7. ö enge met nagy veſzélyből kapott„ki (mentett meg, ragadott-ki) aus der Not mich aus Gnaden aus Gnaden gerissen. E magno malo (periculo) me exi„puit. Cic.

ki-kapó, -ónak, -ót: l. Kiszeſzmű„ſzer. Evator, oris, m. Sen. adj. p. ö. ki-kapó — (feslett, mieteke let„ten életü —, traſzenka) leány: ein ausgehungertes Mädchen. Puella evagatrix, Tertull. — diſſoluta, Cic. — ar„tis meretricis quaeca. Ter.

ki-kapcsolás, -snak, -st. Ein Aufſchnallung. Ein Aufſchnallen. Diffibulatio, onis, f. Stat.

ki-kapcsolni, -csolok, -csolt, -csolom, csolja: aufſchnallen, ein Schnallen aufmachen. Diffibulare. Stat. ki-kapcsolni a' könyvet: das Buch öffnen. Laxare vincula libri. Nep. ki-kapcsolta a' Medea -valóját: um faſt ſein Gewand aufgeſchnallt. Peplo„xale suum exfibulavit. Pendent.

ki-karimázni, -mázok, -máz, -mázom, -mázza: ein Rand an etwas machen. Margi„nare aliquid. Liv. ki-karimázni (-gárgyázni, -párkányozni, -pártázni a' kutat: ein Rand an einen Brunnen machen. Margin are puteum. Liv.

Ki- karmolni, -molok, mol-
-molom, -mollya: a' szemét
valakinek: nimmn vis Au-
gen aus Zwatzen. Ungvel-
ens effodere, eruere oculos.
Plin.

Ki- karózni, -rózok, -róz; -rózom.
-rozza. a' hélyet ki-trövekel-
ni: nim. Ort mit Pfählen
umgeben. Patis sæpire ca-
cum. Cic.

Ki- kártolni, -tolok, -tol; -tolom,
tollya: a' gyapjút, a' gya-
pottat ki fésülni. Wie Wol-
le aus Zmengen. Carmina
re lanam. Varr.

Ki- kásolódni, -dom, -dik. ki-
bújni p.o. az ágyból: aus dem
Bette aufstehen, aufstehen.
Lecto excedere, surgere e lecto.
to. Cic. Alig tud ki-kásо-
lódni az ágyból: Kaum kann
er aus dem Bette stehen
Zwingen. Aegre se sit exce-
pere ex lecto. Plaut. Kásо-
lódgy-ki már egyszer az
almodból: stehe doch einmal
mahl aus deinem Bette auf!
Excede-, exi tandem e stra-
to tuo. Cic. Corripe e strato
corpus. Virg. Nehezen tud-
tunk a' sárból ki-kásо-
lódni. Kaum haben wir
uns aus dem Kothe können
heraus helfen. Aegre po-
teramus e luto emergere.
Cic.

Ki- katzagni, -tragok, -tzeg; -tza-
gom, -tzagja: Valakit: je-
manden auslachen, hönen.
nen. Deridere, irridere
ludibrio habere aliquem:
fabulo, cachinno. explodere
aliquem. Cic. Sok ki-ka-
tzagták őtet: sie haben ihn
für einen Narren gehal-
ten. Wenden. Ridiculo
fuit omnibus. Ter.

Ki- kedvét-et? sein verlohren?
Willen? Quem propter? Cic
nem gyűjtottak-fel a' vár
- sie dürfte nicht ist an
Recht wenden. - Ut bo
sa non est? Cic

Ki- kefélni, -félek, -fél;
lem, -fél: a' kuhát: aus
Kleid aus Bürsten, mit
einer Bürsten rein machen
Vestem scopis purgare. -
pulis mundare.

Ki- kelepztélni, -tzélek, -tzél:
ki-tejtödni, ki-fesélni, ki-
vergödni: sich sonnen, Wär-
men, Sonne anbitten. Elucta-
ri. Ter. Egyegy se kelepztél-
ki a' veg-vesélyből: niemand
nem kerülhette-el: Keiner
ist den Gefahren entgan-
gen. Nemo e periculo
extremo evasit. Quintil.

Ki- kelet, -tnek, -tet: tavasz:
ein Frühling. Ver, -ris.
Cic. Két ki-kelelet tölt-
tem nála: ich habe zween
Frühlingen bey ihm zu-
gebracht: Duplex Ver Colui
tempora vixna ad eum
exegi. Cic. Nedves ki-ke-
letünk vagyon: wir ha-
ben einen nassen Früh-
ling. Pluvium Ver habe-
mus. Colum.

Ki- kelleti, adj. p.o. idö: ein
Frühlings Zeit. Vernum tem
pus, -poris. Cic.

Ki- kelettöl: adv. tavasztól:
im Frühling. Vere. Cic.

Ki- kelni, -kelek, -kelt: 1. si-
nából ki-keltt: aus dem
el-vestette: aus Tuch ein Zeug
weben. Colorem amisit.
Lucret. 2. Valaki ellen ki-
kelni, ellene állani, azt
meg-támadni: sich wider
jemanden aufwerfen,
widersetzen. Exoriri contra
aliquem. Quint. Invehi in ali-

gnem — cic. opponere se alicui.
Cic. Vaki ellen kemé nyen, tu-
rosan ki-kelni: widder nimm
nen jesaht-, mit grösstem fleis
sen studiren. Invehi in aliquem
aspere. Cic. Contra eum sum-
ma contentione dicere. Cic.
3. ki kell kelnünk az igaz-
ság mellett (t'ámadunk,
tsatazunk) az igazság mel-
lett: fogunk kell mellette:
man muss sich bestreben, die
Gerechtigkeit zu beschützen, zu
gnen. Pro veritate decertan-
dum est nobis. Cas. mindenjá-
jan ki-kelltek mellette: — pár-
tyát fogtak neki: alle Jeder-
mann ist beschäftigt. Omnes cum
tuiti sunt. Cic. — abo dixerunt.
Cic. 4. mástól a vetemény
ki-kelett más á vetemény-
ről. ist jeder seinem gnaedi-
gen. Jam plantæ proexcre-
runt. Lucr. Magától ki-
kél: sich selbst bringt sein
brot. Resemînat se. Ovid.
Rittán kelt-ki á vetés:
vie Saat ist jeder seinem
gnädigen, Rarae proger-
minarunt fata. Cic. Egyéb
tojás búl kelnek-ki: sein
sind aus nimmer ein entspro-
sen. Ovo eodem sunt pro-
gnati. Ovid. 5. kél ön jön-
kel-ki á szobájából: wird
kommt jetzt aus seiner
Stube kommen? Jam de
Cubili suo exit. Cic. 6.
már ki-kelt a' botom alul:
wie ist — meinem Rücken nunmehr
worden? Jam excessit
ei atas meo Magisterio. Plaut.
Valahol' gondviselése alatt
ki-kelni: sein nirgends Vor-
mundschaft, mündig werden.
Jus tutelam suam venire. Cic.
Ki- tutelæ sua fieri. Sen.
ki-kerít

ki-kelni á' gyermek sorból:
ki-lépni, ki-mos-
dani, ki-öltözni, -tisztúlni,
vetközni á' gyermek szamból:
die Kinder-schuhe ausziehen.
Excedere ex ephebis, -e puero-
Prov. A' kolduss ág bút ki-kel-
ni: sich aus'dem schmutzigen
Armuth los' machen. Emerge-
re ex mendicitate. Cic. ki-
kelni az oskolai fenyítek
alól: nicht mehr in die Schu-
len gehen. Egredi disciplina scho-
lastica. Quint. Magamat ki-
vala subducere. Juvenal.
Valakinek a' szárnyai alól ki-
kelni: einem über den Kopf
fliegen? Waegen. Exire ex cu-
tela, cura, protectione,
et tutela alicujus Cic. in tu-
telam suam venire. Cic. tu-
tela sua fieri. Senec.
A' fejss tojás bút, fejss tör-
kök kelnek-ki, abból fejss
törökök válnak: aus einem
fressen Ey kommen fressen
Türken? Ex recenti-
bus ovis recentes excluduntur,
— procedunt pulli: Varr.
8. ki-kelem (ki-tisztúlom)
al vetek rút fogából: ich
bin schon beschmutzt los' mu-
chen. Emergere è cœno vitio-
rum. Cic.

ki-kelő, adj. aufgehend.
Oriens, antis. ki-(sch-)ke-
lő Nap: die aufgehende
Sonne. Oriens Sol. i, tis, m.
Aufgang.

ki-kémélni (kémlelni, ki-kere-
sni) p-o. az emberek gyen-
gébb, 's ingó részét: den schwa-
chen Theil an Menschen aufsu-
chen, ausspähen. Explorare
debiliorem partem (vitia) ali-
cujus: Tacit.

ki-kemélyítés, -sség, -st: ki-
kemélyítése a' fejér-ruhának:
die Stärkung der Wäsche. die
Aufstärkung derselben.

Educatio amyto facta ad-
teaminum. Appul.

Ki-kémélni, -lek, -lt; -lem, -lj: p. o. az ellenség' szándékát: ausforschen, Kundschaften. Explorare consilium hostium. Cas. Kémleld-ki (kisgálod-meg) á' szívedet: nachforschen, Ursach. Explora cor tuum. Tacit. V. ki-kémleni.

~~Ki-kémlelni, -lelek, -lel, -lelem, -leli~~

Ki-kémleni, -lek, -lel; -lem, -li: ausforschen, nachforschen, nachspähen, ausspähen. Explorare. Cic. A' helyszínek tsinyát (állapotját, rend-tartását, minden módgyát) ki-kémleni: einen Ort, Zustand nachforschen. Conformationem et statum regi. (loci) alicujus explorare. Cic. Valakinek tittkos szándékát ki-kémleni: einen Anschlag nachforschen. Intima alicujus consilia explorare. Cic. Kikémleni az útat: spähen, ob eine Weg sichern sey. Explorare iter. Liv.

Ki-kémlő, -lőnek, -lőt: ein Ausforscher, Ausspähender. Explorator, oris, m. Plaut. 2. adj. Mindent ki-kémlő (-visgáló) nyughatatlanság: ein alles ausspähender Unruhe. Omnia explorare (exquisare) volens inquietudo. Liv. 5.

Ki-kendeni, dem, -dik: sich aus Furcht. Exire foras. Se eliminare. Avi. Kidön jött, kanem mos lyál, 's kendgyél-ki az ajtón: Er kam nicht waschen, sondern Brod essen. Proverbium hoc ingratam modum, et ridiculam exp ditionem praefert. i. e: Er venisti, sed ad foras te con nuo. Ter. — eliminas te. Ac

Ki-kenetett, adj. gesalbt, ge geschmiert. Exunctus, a, um. Plin.

Ki-kenni, -kenek, -ken; -kenem, -keni: aus schmieren, Exungere. Plant. Alinere. Plin. A' tábast vajjal ki-kenni: die Leinen (den Lein) mit Butter ausschmieren. Tri podem butyro exungere. Flor. linere. Colum.

Ki-kényszeritteni, -eltek, -kényszerit, -eltem, -eli: valakit: jemanden zwingen. Cogere aliquem egredi.

Ki-kent: adj. ausgeschmiert. Exunctus, a, um. Plin.

Ki-képezni, -pezek, -pez; -pezem, -pezi: bilden, ein Bild herstellen. Vala mit, -einer Sache. alicui Gell.

Ki-képzetleni, -lek, -lel. Just sich Formen vorstellen. Diffingere cogitatione, se eliberare. Cic.

Ki-kérdegelni, -gelek, -gel; -gelem, -geli: ki-kérdezgetni. Ki-kérdöskedni, ki-kérdözösködni, ki-nyirbálni: valamit: etwas genau erforschen. Effagitare, excogitare aliquid. Plant.

Ki-kérdezés, -sek, -st: die Nachforschung. Exquisitio. onis, f. Tac. die Untersuchung. ex cus. at. Invehi in

930. k.

Prüfung. Disquisitio, onis, f. Cic.

ki-kérdezni, -dezek, -dez; -dezem, -dezi: Kérdés alá, kérdőre fogni, vmit Vatakit: Untersuchen, nachforschen, untersuchen in mundum. Examinare, alicujus rei. Horat. A' bíróny ságtévőket ki-kérdezni: Die Zeugen kennen können. Examinare testes. Ict. ki-kérdezni vatakit vatami tselekedet iránt: einen um Etwas aus Forschen. Aliquem facti alicujus interrogare. Tacit.

ki-kérdeztetés, -snek, -st. Forschung. Examen, inis, n. Stat. Al ki-kérdeztetés ben azt vallotta: bey dem Forschung, Untersuchung Justice bekannt. In examine hoc fassus est. Suet.

ki-kérdezni, -zem, -zik: sza badságot kérni a' ki-menetel etc. Urlaub um Erlaubniß aus Etwas zu gehen. Veniam abeundi petere. Cic.

ki-kérgetni, -getek, -get; -getem, -geri: ki-koldúlni, ki-kunyorálni, ki-nyérbálni Vatamit: etwas aus Betteln, zusammen Betteln, Emendicare aliquid: Suet.

ki-kerekedni, -dem, -dik: 1. Ebből az kerekedik - (Következik, sül-) ki: aus dem folgt aus? Hinc sequitur. Cic. Ebből folgt dem Beschluß, wornach folgt. Ex quo il. lud conficitur - Cic. 2. ki-kerekedett (elő került) az el-veszett jószág: Das herumlaufende Ding ist gefunden worden. Inventa, ad inventa, reperta est res perdita. Cic. 3. Már ki-kerekedett (ki-jött, ki-

lagra jött) a' munkája: Sein Werk ist schon fertig worden. Opus ejus jam editum est, -jam in lucem prodiit. Cic.

ki-kerekedett, adj. ki-adódott ki-jött munka; vagy könyv: ein fertig gewordenes Werk, oder Buch. Editum opus, editus liber. Gell.

ki-kerekítteni, -tették, -tít; -tenem, -títi; aus Etwas, Extundare. Tibull. valamit, etwas -, aliquid circino designare. Plin.

ki-kerengő, adj. Herum gehend. Circumiens. Cic. Mészsze ki-kerengő folyóvíz: ein fern herum gehender Fluß. Ambitiosus amnis, is, m. Plin. ki-kerengő (kódorgó, lődörgő) vágyódás: ein herum gehendes Herumschweifen, ohne Beginnen. Vaga (erratica) cupiditas, Cic.

ki-kereskedés, -snek, -st: ein genaue Untersuchung. Inquisitio, onis, f. Cic. investigatio, onis, f. Az igaz sághak ki-keresésében szokott kódni: bey Erforschung der Wahrheit zu entdecken, verfahren in exquirendo vero. Cic. A' szónak ki-kerésése: die Aufsuchung eines Wortes. Indagatio alicujus vocis, onis, f. Cic.

ki-keresgélni, -gélek, -gél; -gélem, -géli: p. o. az egész határt: das ganze Feld durchsuchen. Totam aream pervestigare. Cic. exquirere. Cic.

ki-keresgéltetett: adj. untersucht. Exquisitus, a, um. Cic.

ki-keresni, -resek, -res; -resem, -resi: aufsuchen, untersuchen. Exquirere. Cic. perquirere. Cic. investigare. Cic. 1. Az egész határt ki-keresni: ki-

fütyészni, ki-kiszedni, ki-ku-
atni: aus ganzen Haufen wühlen. Totam domum perve-
stigare. Cic. ki-kereszni tü-
tönös szorgalmatossággal az
okokat: die Ursachen mit
besonderem Fleisse zusam-
men suchen. Exquisitius col-
ligere rationes. Cic. Min-
den szeget, tyukat ki-ke-
reszni: alle Winkel aus-
suchen. Exangulare. Gloss.
omnes angulos disquirere.
Horat. Valakinek a' Ze-
beit ki-kereszni: einem
die Bücher aussuchen. Ali-
cui penas excutere. Martial.
2. Mind ki-kereszni (el-
forgatni) a' könyveit: alle
seine Bücher durch-
suchen, durch blättern.
Omnes suos libros evolvere.
Cato. - pervolutare. Cic. ki-
3. kereszni (ki-
járni) valakinek a' sza-
badúlását: einem d. Freyg.
ung auswirken, zu we-
ge bringen. Efficere, ut
quis liberatione obtineat.
Fest. 4. ki-kereszni (ki-
motozni), nints-e fegy-
ver Valakinél: einen aus-
suchen (visitiren) und se-
hen, ob er etwan nicht Ge-
wehr bey sich habe. Exqu-
rere aliquem, si quid forte
ferri (armorum) habeat. Cic.
5. Valamelly dolgot kü-
lönössel kereszni- (valluto-)
ki: gründlich untersu-
chung anstellen. Rem tor-
mentis quærere. Cic.

ki-kereszteretett, adj. ausgesucht.
Excussus, a, um. Cic.

ki-kereszve, adv. ausgesucht.
Exquisite. Cic.

ki-kergetés, -esnek, -et: ki-
ürzés: die Austreibung, Hin-
jagung. Expulsio, onis, f.

Martial.

ki-kergetni, -getek, -get-
getem, -getni: p.o. a' lud-
kat a' gabonából: Arbeit
ki-bajtani, ki-üzni: die
Gänse aus dem Getreide
wegjagen. Anseres de se-
mente abigere. Plaut. ki-
kergetni valakit a' házból
jemanden aus dem Hau-
se treiben, wegjagen.
Expellere aliquem domo.
Suet. ki-kergetni vala-
kit a' világból: einen um
bringen. Exturbare ali-
quem ex hominum vivent-
um. Cic.

ki-kergető, -önek, -öt: ein
Austreiber. Expultor, ag-
in. Cic.

ki-kergettetett, adj. p.o. a' ha-
jából: gezwungen in die
Fremde zu gehen, aus seinem
Vaterlande herumirren. Re-
gno (patria) pulsus. Virg. in
peregrinitatem redactus. Suet.

kikerics, -csnek, -csel: Herbst-
zeitlose, Öpfike: die Herbstzeit-
lose. Colchicum autumnale.
i, alis, n. Linn.

ki-keritени, -rítek, -rít; -rí-
-riti, einen weg-sper-
zen, fern halten: von
sich stossen. Operam dare,
ut - Cic. 2. A' kópsönye-
get ki-keritette a' hajá-
ból: einen den Mantel
wegnehmen, einen fest
ihm den Mantel wegge-
nommen. Exp alli arrent
em. Plaut.

ki-kérni, kérek, -kér; -rem,
-ri: aus bitten. Expetere.
Cic. ki-kérem magamnak
bocsánatját — Ich bitte sich mir
aus, daß — Hoc mihi expeti-
ri — Curt. ki-kérni vala-

kitül (ki szakólni) egy' kevés pénzt: etwas Geld von einem mit bitten aus' genommen. Expetere -, experimere ex nummorum aliquid ab aliquo. Cic. 2. Honnan kapsz, ha tőlledet ki-kérik? Ha ki-szólítnak e világból: wenn' einst du angemahnet, wenn die Zeit dir angesetzet wird: Quid acceptabis, si de vita decedendum tibi fuerit? Cic.

Ki-kerülni, -rülök, -rült: 1. Ki-került az elvesztett jószág (elő-került, meg-találkozott) az el-vesztett jószág: die verlohrne Sache ist gefunden worden. Perdita res inventa est. Cic. 2. A' minek kája nagy sokára ki-került (nagy-világra jött) a' tajtó alól: sein Werk ist endlich fertig worden, ist zu Stande kommen. Tandem opus ejus divulgatum est. Cic. 3. Más ki-került (ki-telt) az oskolából: er ist fertig und gelehrt worden. Jam vitam scholasticam reliquit. Voss. ~~Sie sind die Kostgänger los worden.~~ Ebből minden költség ki-kerül, ki-telik: das wird alles die Kostgänger gemächlich machen. Hinc omnes sumptus administrabuntur. Cic. 5. Valakinek ki-kerülni (ki-térni) az útból: einem aus dem Wege gehen, ausweichen. Decedere alicui. Plaut. alicui de via decedere. Idem. 6.

Ki-kerülő, -rülő, -rülő: 1. Ki-kerülő út: ein Umweg. Circuitus, us, m. den. 2. Ki-kerülő ember: ein Ausflüchtiger. Homo tergiversator. Cic. 3. Ki-kerülő szók: Umschweife. Ambages. Cic. 4. Ki-kerülő szóval élni: Umschweife machen. Ambagibus uti. Cic.

Ki-kerülő, adj. p. o. választ kapstam: eigenes fehlendes nem kaptam. Eine ausflüchtige Antwort bekommen. Responsum accepi, tuli. Cic.

~~Ki-kérni, -kérek, -kért, -kérem, kérni.~~

Ki-kérés, -kérés, -kérés: Ausbitten. Comitatus, us, m. den.

Ki-kérni, -kérek, -kért, -kérem, kérni: 1. Valakit: einen um Gnade bitten. Comitari aliquem. Cic. A' költ-tésre temetőbe ki-kérni: einen zu Tische und zum Grabe bitten, ihm sein Leichenbegängniß halten und zur Erde bestatten. Comitari ac justa solvere funeri alicujus. Cic. A' kivá-ról (tömlöcz-tartó) ki-kérette őtet a városból: der Innhalter mußte sie auf ihre Bitte hinaus gehen. Custos carceris eduxit eam ex urbe. Cic.

Ki-készítés, -szítek, -szít, -szítem, szíteni: Verfertigen. Confingere. Cic. efficere. Cic. elaborare. Cic. 1. Ki-készíteni a' bőrt: die Leder ausgerben, zu rechten, bereiten. Concinnare pelles. Plin. Perficere corium. Idem. 2. Ki-készítés, -szítek, -szít: Készíteni a' Menyasszonyt: die Braut ausstaffiren. Ornare sponsam. Suet.

Ki- készítés, -snek, -st: die Aus-
rüstung; Verfertigung.
Die Ausarbeitung. Elaboratio, onis,
f. perfectio, onis, f. Cic.

Ki- készített, adj. p. o. bor: ein
wohl ausgegohrner ambitentus? Tractus,
Elaborata pellis -ae, is f. Plin.

Ki- készülni, -szülök, -szül: va-
lahová: sich irgendwohin imgleichen
wo auszugehen. Se parare
foras alicuo icc. Plaut.

Ki- keveredni, -dem, -dik: a'
bajból: sich von Verlegenheiten
loswickeln. Se ex-
tricare enodare. Cic.

Ki- kezdeni, -kezdek, -zd; -zdem,
-zdi: a' szalonnát: wägni
belüle: den Speck anzu-
gehen. Inchoare lardum. Ha
a' szalonnát egy szer ki-kez-
dik, osztán kéá járnak:
Wenn den Speck angefan-
gen ist, so nicht mehr
aufzuhören. Si lardum
inchoatum est, non cessatur
continuare. -dem, continu-
atur Cic.

Ki- ki, kinek-kinek, kit-kit:
ein jeder, einem jeden, ein je-
den. Quilibet, e libet (id,
se) ki-ki (minden, minde-
nik) első akarattyára: ein
jeder will der nächste Seyn.
Quilibet primus esse vult.
Cic. ki-ki akarja a' maga
munkáját szembe tüntetni:
ein jeder will, daß sein
Werk ungesehen werde.
Suum quisque opus consi-
deratum vult. Cic. kiket-ki-
ket menni: zu allen gehen.
Ire ad quemlibet, accedere
quemlibet. Cic. Ezzi azt ki-
nek kinek a' háza: was um
scheert es einen jeden
Haus? Sentis id unusquis-

fuisque domus. Cic. kinek-ki-
nek haszna a' jámbor élet-
ben: ist allen gelegen,
daß sie recht leben. Om-
nium interest recte facere
Cic. kire-kire bizony is
summa pénzt vetni: nie-
mand Geld auf einen Zoll
setzen. Collocare sexta-
tes Certam Summam Pecu-
in Capita. Suet.

Ki- ki a bálni, -bálok, -bál; -
bálom, -bállya: magát:
sich abgehetzen. Clamando
se defatigare. Cic.

Ki- kiáltani, -áltok, -ált, -tom,
-ttya: l. ki-hívni: heraus-
rufen. Evocare. Tex. in
mundum, -vocatum, ali-
quem foras -. Plaut. 2.
valamit (ki-kiáltoztatva
retinuel) An -, eine Kund-
gebung. Promulgare alicui.
Cic. 3. Valakinek tud-
den tselekedetét ki-kiál-
tani (nyilvánságoskáte-
ni): einen alle Thaten
ausposaunen, und verkün-
digen. Omnia alicujus fa-
cta proclamare. Cic.)(El-halgatni.

Ki- kiáltás, -snak, -st: die Aus-
rufung. Proclamatio, onis, f.
Digest. ki-kiáltása (ki-kiál-
tatása) a' szabadságnak: die
Ausrufung zur Freyheit. Pro-
clamatio libertatis. Pandect.

Ki- kiáltó, -ónak, -ót: ein Aus-
rufer, Ausposauner. Praeco,
onis, m. Cic. proclamator,
oris, m. Cic.

Ki- kiáltozni, l. ki-kiábálni.

ki-ki hívni, -hívom, -hí; -hívom, -hívja. oft
herausrufen. Procitare.
Fest. Valakit -: einen -. ali-
quem -. Idem.

Ki- ki macadni, radok, -radi:

931. ki.
oft wenig bleiben. Emanfira"
re. sepe emanere. Ulp.

Kikirets, -tsnek, tset: kikiritsa
kükörtsin, lárd; Kikeritsa.

ki-kéfzteni, -sztek, -szt; -sztem,
-szti: anbeten, anrufen.
Obsecrare. Cic. Ide-is, amoda-
is ki-kifztik az elmet ezek az
alkalmatosságok: diese Zu"
gemächlichkeiten locken-, reis"
zen das Gemüth bald hie, bald
dorthin an. Commoditates
hae adlectant animum jam hue,
jam illuc. Cic.

ki-ki-ünni, -ütök, -üt; -ütöm, -üti
p.o. magát: sich sonnen, be"
sonnen, -sonnenbrennen. Ex-
sertare se. Virg.

ki-ki-venni, -vesztek, -vesz; -veszem,
-vesz: oft hervorsuchen.
Excerpere. Cic.

Ki-kolostolni, -kolostok, -kolosz; -kolostom,
kollya: wie Fischstein, Fischbein.
Commissis circumdare, excudere,
praecidere. Plaut.

ki-kopolni, -kopolok, -kopol;
kolom, -kollya: l. valamit
ki-gondolni: etwas aus"
denken, nachsinnen. Com"
minisci aliquid. Cic. 2.
kikovácsolni p.o. a' fegy"
vert: die Schwerdter aus"
schmieden. Procudere en"
ses. Horat.

ki-koldúlni, -dúlok, -dúl;
dúlom, -dullya: valamit
valakitül: etwas von ei"
nem auskundschaften. Emendi"
care aliquid ab aliquo. Inst.

ki-koldúlt, -a, adj. p.o. bé"
kepég: ein verbittelter
Friede. Precativa pax. Am"
mian.

ki-kolostolni

ki-komédiázni, -azok, -ázi; -

ázom, -azza: ki-nevetni, ki-
tsúfolni valakit, belüle
tsúfot üzni: sein Gespött mit
einem treiben. Ludibrio ha"
bere alignem. Terent.

ki-kopásztolni, -tsolok, -tsol;
-tsolom, tsollya: p.o. a' di"
ot: die Füsse schälen, abschä"
len, die Rinden ablösen. Cor"
ces decorticare. Plin. Tecti"
ce, echino nudare. Plin.

ki-kopolni, -kolom, -kollya
magát: sich ausgraben. Ege"
rere se. Gloss. ki-kopolni a
magát a világból: nur gut sich
zu thun aufgemuntert.
Jugulavit se fame. Plant.

ki-kopni, -pom, -pik: aus"
den bestület bül: aller Ehre
und Redlichkeit absagen. Re"
linqui ab omni honestate.
Cic. Ha ki nem kopsott elmém
bül (mint mogyorú a tokjából)
el-beszéltem a többit-is: ha"
el nem felejtettem; el-beszél
tem a többit-is: wenn es
mir nicht entfallen ist, wenn
ich es nicht vergessen habe.
So will ich auch das übrige
erzählen. Si mihi non ex"
ciderunt (obliterata non sunt)
e memoria (velut avellanae
se. nuces, ex cassulis suis) re"
feram et cetera. Cic. Ki-
kopni a' kereskedésbül: den
Handel. Ruinam rei mercantilis. Cedere fo"
ro. Juven. Ki-kopsott minde"
nébül: nur ist ihm alles ge"
kommen. Amisit-, perdidit
omnia sua. Cic. Omnibus bonis
exutus est. Peculium ejus va"
putat. Plaut. ki-kopni (ki-
kopszi, ki-kúlni) a' tenger"
ségbül; ki-kopsott (ki-ko"
pszott, ki-kúlt) a' re"
ménységbül: die Hoffnung

sut ifen fuß ausstrayen. Delusus, lapsus ex. ipse. Cas. Ipse excidit. Ovid.

Ki-kocsbátsolni, -tsolok, -tsolt; -tsolom, -tsollya: valakit a' Városból: jemandem aus der Stadt, wie zur Stadt hinaus gehen. Loris aliquem ejicere. Tex. loris aliquem per Urbis portam cedere. Cic.

Ki kocca? wie bald? Quam mox? Plaut.

Ki-kóstolni, -tolok, -tolt; -tolom, -tollya: valakinek az ételét: vad Essen nimmt aus kosten. Gustando cibum alicujus absumere. Pet.

Ki-kotlani, kotolni (ki-költeni) a' tojást: die Eyer aus brüten. Excludere ova. Colum.

Ki-kotorászni, -rászok, -rászt; -rászom, -rászta: ki-keresni valakinek a' zsebeit: nimm die Taschen aus suchen. Alicui peras excutere. Martial. — exquirere. Cic.

Ki-kotrani, -trok, -tort; -trom, -torja: p. o. a' földet: die Erde heraus graben. Effodere, egerere terram. Sec. Ki-kotrani az árnyék-széket: den Abtritt (das Gesimmer Gemach, das Zimmet) ausräumen. Latrinam exspurgare. Colum. Ki-kotrani a' kutat: den Brunnen ausputzen. Emundare — spurgare, perspurgare Puteum. Colum. Ki-kotrani (ki-ürítni) a' pénzt az erszényből: den Geld beutel aus leeren. Exhaurire pecuniam ex Marsupio. Cic.

Ki-kotródni, -dom, -dik: elkotródni magát: sich weg machen. Se auferre. Terent.

Ki-kóthagyatni, -antok, -ant; -antom, -antya: 1. p. o. a' levest, a' tálból ki-kóthagyatni: nimm Fleisch aus der Brühe

ausschütten. Partem jusculi effundere cum Jemetu. Petr.

2. Ki-fetsegni, ki-lotsogni: mindent ki-kóthagyatni: alles aus schäumen. Omnia deblaterare. Plaut. — effutire. Cic.

Ki-kotyogni, -tyogok, -tyogott; -tyogom, -tyogja: Jemand aus schimpfen. Eblaterare, effutire. Cic. Mindent ki-kotyogni (ki-fetsegni, ki-lotsogni) a' szomszédokat: über Nachbarn alles aus schwatzen. Vicinis omnia deblaterare. Plaut.

Ki-kotzogatni, -gatok, -gat; -gatom, -gatya: 1. valakit kotzogatás által ki-adni valakin: einen Antlo gen jemanden abjagen. Alienum a foribus pulsando amovere. Plaut. 2. Valamelly ércz edénynek ki-kotzogatni (ki-ütni, ki-verni) a' behorpadott részét: die hineingetriebene Fläche aus treiben. Inflexum vas alicujus aeneum, argentei vel stannei extundere.

Ki-kotzolni, -tzolok, -tzolt; -tzolom, -tzollya: a' horpadás az ezüst s'o háromnak ki-kotzolni: ki-verni: die Beule, den Bug eines silbernen Gefäßes heraus treiben, ausbessern, reparieren. Incurva pocula argentei corrigere, comparare, explanare. Fab.

Ki-kovátsolni, -tsolok, -tsolt; -tsolom, -tsollya: ki-kotsolni: valamit: etwas aus schmieden, schmitzen, schmieden. Excudere, Virg. perfabricare aliquid. Plaut. Ujonnan ki-kovátsolni az ó vas-portékát: das alte Eisen Waaren wieder um schmieden. Vetera metalla recudere. Varr.

Ki- kölögni, -högök, -köhög; -högöm, -högd: magát: ki-ásztatom. Exhalare se. Colum. Ki-köhögni az ecetséget, turhát, vastag nyált: Ius Pesinum, vérs nitrum ki-ásztatom. Phlegma, pituita exhalare. Plin.

Ki-költeztetni, -tetek, -tett; -tem, -teti: magamat: ki-bontakozni: ki-ásztatom, ki-menni, ki-bontakozni: ki-ásztatom, ki-menni. Emigrare. Cic.

Ki-költeni, -ltök, -lt; -ltöm, -ltél: a' tojásokat 's azokból a' tsirkéket. Pullos excludere. Colum. Ki-költeni: ollyan Tsirkéket, vagy Madarakat, kik nintsenek ki-ásztatva. Pullos circa immissum gignere. Plin. Ki-költöttem magamat: ide ultus Orbis ki-ásztatom. Exhausi me omnibus pecuniis. Cic. l. Ki-kelteni.

Ki-költés, -sek, -st: Ollyan Madarakat ki-ásztatás. Pullatio, onis, f. Colum. Pullorum ex ovis exclusio. Id.

Ki-költetlen, adj. Tsirkéktől ki-ásztatlan. Non exclusus, a, um.

Ki-költözködni, -döm, -dik: házából: ki-ásztatom. Finibus suis emigrare. Plin. — a' házból: ki-ásztatom. ex domo —. Cic. Valamelly tartományból ki-költözködni: Ius Lándsági ki-ásztatom. Vexare solum. Juvenal.

Ki-költözés, -sek, -st: a' Világból-való ki-költözés: ki-ásztatás, ki-ásztatom, ki-ásztatás, ki-ásztatom, ki-ásztatás, ki-ásztatom,

Ki-köpés, -sneke, -st: ha'hogy va: das Ausgenommene, Ausgewaschene. Exsiccatio, onis, f. Plin.

Ki-köpheto, adj. kucst auszugiessen. Exsiccabilis, e, c. Plin.

Ki-köpni, -öpök, -öpj; -öpjöm, -öpji: ausgiessen, auswaschen. Exspuere. Plin. Vizet a szájából ki-köpni: das, in das Maul gefasste Wasser wieder herausspritzen. Aquam ore exceptam remittere. Plin.

Ki-köpülni, -pülök, -pül; -pülöm, -püli: p.o. az ixos-vajat: Butter rühren. Butyrum conficere, florem lactis in butyrum cogere. Plin. 2. Ki-köpülte szándékát: er hat seine Vorsätze durchgebracht. Ad exitum perduxit propositum suum. Cic.

Ki-köszörülés, -sneke, -st: das Ausschleifen. Exactio, onis, f. Plin. 2. Plin. pessimum. Exacuere. Cic.

Ki-köszörülni: Cic. ki-köszörülni az eszét: den Verstand schärfen. Ingenium —, mentem acuere. Cic. ki-köszörülni étvágyat: Appetit machen. den Appetit schärfen. Exacuere aciem cultri; vel simpl. acuere cultri summam partem Colum. ki-köszörülni a' kés' tsorbáját: die Scharte von Messer reiben. Ferrum cultri i. acuendo tollere. Varr. 2. Ki-köszörülni: Verschleifen, die Scharfe von Messer machen. Cic.

Ki-kötődni, -ödöm-nek-ében hordani may ebben. Se ab Ki-kötheganton -antom, -ntyolt, á'tálbúvni: einen Ihn aus Köpfen. Labem (macu- lam) famae, nominis, existimationi illatam, inustam tergere. Cic. Ezt á tsorbát ne köszörülöd-ki egygyel könnyen: Sinken Ihnen wird die nicht so bald stumpf werden; ändern. Exacuere hoc non tam facile cotes. Cic.

Ki-köszörült, adj. p.o. ész: Geschärfter, starker Verstand. Exacuatum Ingenium. Cic. Ki-köszörült fegyver: ein abgeschliffenes Gewehr. Acuta, exacuata Arma. Cic.

Ki-kötés, -sneke, -st 1. Ki-vétel: die Ausnehmung. Exceptio, onis, f. Cic. 2. Ki-kötése á hajónak a' parthoz: die Anlandung. Appulsus littorum, us, m. Cic.

Ki-kötni, -kötök, -köt; -kötöm, -köti 1. ki-venni: Ezt az egygyet kötöm-ki: das wenigste nehmen ich aus. Hoc unum excipio. Cic. Abból magamat ki-kötöm: wovon nehme ich mich heraus? Ex eo me eximo. Cic. Ged' sem kötöttek-ki Cóldlak veszlek-) ki ezen parantsolatból: ich kann dich aus meinen Befehlen nicht aus diesem Befehle ausnehmen, oder ausnehmen. Nec te ab hac lege (mandato) eximo. Cic. 2. Ingo magat ki-kötvén (fel-tartván). mit Vorbehalt des Rechts. Salvo jure. Cic. 3. ki-kötni: parthoz érni: anlanden. Ad

portum adpellere. Cic. Jó
parton találtt ki-kötni: in
gúton Zevven ist nun ünsz
fúr angenommen. Ad bo"
num et felicem portum casu
adpulit. Cic. ki-kötni a'
hajót hajó-kötéllel a' part
ra: das Schiff mit starken
Seilen an das Ufer anbin"
den. Navim (ratem) validis
retinacultis ripae religare.
Liv. Eren Parthoz négy ha"
jó kötött-ki: zu seinem Ufer
sind vier Schiffe angebun"
den. Ad portum hiemi quatuor naves adpulerunt. Cic. — deligatae sunt. Caes.

4. ki-kötni a' gurvalyt, vasrát, szitát, trégert: a' gyönyörüségnek szabad
nyereségü leányává vál"
ni, tenni: válleodni: Jemen,
Huren werden treiben. Corpus
prostituere. Terent, — pu"
blicare. Ter. Venalem
se exponere, Prov. lasci"
vam fieri. Prov. item. feil
stehen zur Hurerey. Pro"
stare aliis. Plaut. 5. ki-
kötni (ki-akasztani) á bor-
tréger: den Wein Zeigern
aushengen. Exponere he"
deram (signum venalis
vini. Erasm. 6. A' titkai"
nak tréger ki-kötni:
a' titkait ki-fetzegni:
seine Geheimnisse aus"
plaudern, verschwatzen. Ar"
cana sua patefacere. Cic.
Secreta animi detegere.
Quinct. 7. ki kötni za"
dient (fel-tenni) vala-
kivel: (fel-tenni, újat
húzni, vetekedni) vala-ki"
vel: anbinden, streiten
mit jemanden anfangen.

cum aliquo aliquid incepisse
secent. Nem mereck ö vele
ki-kötni: ich untersthehe mich
nicht ihm trotz, oder Vorsatz
zu thun. Non ausim, paria
cum eo facere. Ter. — in ae"
nam descendere. Caes. in con"
tentionem venire. Cic.

ki-kötö-hely, -helynek, -lyet: part
a' tengeren, hol a' szél-
vésztül a' hajók védelmezve"
nek: ein Ort am Meere, Schiff-
lände, Port, Ort, wo die Schiff
fe ein Lúfften, verlanden, und
für dem Sturm ziemlich sie
chere Lónnen. Portus,
us, m. Cic. locus in littore
tutus, appellendis navibus.
szabad ki-kötö-hely: freyer
freyer Hafen. Portus liber.
us, eri, m. Cic. Tengeri ki-
kötö hely: dem Mann, od.
dem Jahnen. Portus mariti"
mus, us, i, m. Cic. A' ki-kötö
helyben tartozkodni: sich in
einem Hafen aufhalten.
In portu exercitare. in portu
haerere. Curt.

ki-kötö-hely nélkül-való, adj.
p. o. part; vagy tenger: ein
Ufer, od. Meer ohne Ufer.
Litus, vel mare importuo"
sum. Liv.

ki-kötö-helyü, adj. p. o. jó ki-kö"
tö helyü Város: Stadt, so
mit Hafen versehen. Urbs
sui cincta portubus. Cic.

ki-kötött: p. o. hajó a' partra:
ein Schiff, das ans Land an
gebunden ist. Deligata ad
ripam navis. Caes.

ki-követett adj: követel ki-ra"
kott p. o. ítélet: mit Ernst
angeschaffener Weg. Via
lapidibus strata. a, f. Curt.

ki-tevékenni, -kogok, -kogi
-kogom, -kogja: aus-
spionieren. Ezt a' varjú-is
ki-tevékonyja: á' tyúk-is ki-
vakarja: dies weiss auch

ken. Etwas aus sehen wegen. Horcornix erectando, cornicando praedet. Pers.

ki-kukkanni, -kanok, -kant: p. o. az ablakon: bey Jemanden hinaus Gucken. Subito prospicere ex fenestra. Cic.

ki-kukkantani, ki-néz-ni: l. ki-kukkanni.

ki-kullogni, -logok, -log: gemächlich, oder Schritt für Schritt hinaus gehen. Deambulatum ire restitando, exire aliquo praetextim. Cic.

ki-kuntrologni, -rgok, -rogj: -rgom, -rogja. Valaki tűl valamit: etwas von einem wissen wollen. Appetere aliquid ab aliquo. Ter. ki-kuntrologta (ki-nyerbálta) az attyá tűl a' pénzt: er hat dem Vater das Geld abgezwungen. Molestis precibus extorsit a patre pecuniam. Cic.

ki-kunyorálni, -rálok, -rál; -rálom, -rálly a: ki-nyerbálni, zúmánkodva ki-kérni valakitűl valamit. etwas von einem Inständig bekommen. Aliquid ab aliquo importune efflagitare. Suet. Molestis precibus exorare. Cic.

ki-kunyorált: ungestümiglich erbettelt. Emendicatus, a, um. Suet. Molestis precibus extorsus, a, um. Cic.

ki-kuszkálható, adj. ki-kereshető, ki-nyomozható: nachforschlich. Vestigabilis, e. c. Stat.

ki-kuszkálni, -kászrok, -kászj; -kászrom, -kászrja: ki-kereshi, ki-nyomozni valamit: etwas ausfurschen, ausfindig machen, ausspä-

ken. nachgraben. Investigando invenire, rescire aliquid. Cic.

ki-kuszkálódni, -kuszkálódott, kodgyq a: magát ausforschen. Se exfodere. Ovid.

ki-kuszkálni, -vázok, -vázott, vázom, -vázza: -valakit nach Hause Jemand ausforschen. Aliquem ut meretricem expedire. Suet.

ki-kutatni, -tatok, -tat; -tatom, -tatja: ki-fürkészni, ki-nyomozni, valamiről ki-völtát: ein Geheimniss nimmt Jemand aus Neugierde weg gestohlen. Investigare aliquid, scrutari. Cic. -investigare. Cic.

ki-kuszkódni, -dom, -dik: magát öfzve-kúzva kimenni, ki-takarodni: sich heraus drücken, sich wegschleichen. Se subducere. Plin. Jub. Subsidendo se ausferre. Plin.

ki-küldeni, -ldök, -ld; -küldöm, -di: ki követeket a' tanács-házból: die Gesandten aus dem Rathhause wegschaffen. Emovere legatos Curia. Cic. Valakit ki-küldeni a világból: einen umbringen. Exturbare aliquem e numero vivorum. Cic.

ki-küldés, -sek, -t: Aus Abschickung. Emissio, onis, f. Liv. Elegyes ki-küldés: ein gemischter Abschickung. Deputatio mixta: onis, f. Jurid. Büntetésnek oka'ért-vala ki-küldés a' vacsorából: die Abwesung, Zurückschickung

Szinz. Relegatio, onis, f. Cic.

Ki-küldetett, adj. kazájából: Terra ins Innonischen. Relegatus, a, um. Cic.

Ki-küldő, der einen ausschickt. Exmittens, entis, o.

Ki-küldött, -ttnek, -ttet: ki-küldöttek: die Abgesandten. Delegati, orum, m. Pet.

Ki-küldöttség, -gnek, -get: a' ki-küldöttségnek el-készült már a' munkája: dem Congressen ihre Anbringt ist bereitet. Labore legationis paratus est.

Ki-kürtölni, -tölök, töl; -tölöm, töli: valamit ki-kürtelni: etwas mit Hinten [illegible] gnugsam ausrufen. Buccina aliquid promulgare. Liv. A tsordát ki-kürtölni az istállóból: den Koth aus den Ställen [illegible]. Stercoreta evocare buccina e Stabulis. Colum.

Ki-készöbölni, -bölök, -böl; -bölöm, -böli. Valakit, ki-keresgetni, ki-vetni: jn mutwillen aus dem Hause jagen, [illegible] ihn [illegible] Ejicere abigere. Accidere abigere, ejicere, expellere ex aedibus. Cic.

Ki-lábolni, -bolok, -bolt: [illegible] gehen, aus Gemmen, evadere. Cic. Hogyan lábolok ki (gázolok-ki) ebből a' veszélyből? wie wende ich dieser Gefahr entgehen? Qui tandem ex hoc periculo evadam? Quinct. Nagy betegségből lábolt-ki: er hat sich aus einer gefährlichen Krankheit [illegible] gezogen. Ex gravi morbo evasit. Cic.

(gyógyult-ki)

Ki-lángolni, -golok, -gol: [illegible] aus Verlangen. Effla-

warec. Mart. Cap.

Ki-lapátolni, -tolok, -tol; -tolom, -tollya. p. o. havat valahonnan: den Schnee irgend wohin ausschaufeln. Pala ejicere. Nives ejecerunt, expiaverunt, dixere verrarunt. Ter.

Ki-lapitani, -pitok, -pit; -pitom, -pitlya. lapossá tenni p. o. á vasat: das Eisen abglatten. Ferrum in laminas tenuare. Plin. -planare, planum facere, extendere.

Ki-lapúlni, -púlok, -pult: ausgedroschen werden. Exteri. Liv.

Ki-látás, -snak, -st: das Aussehen, die Aussicht. Prospectus, us, m. Cic. Szabad ki-látás: die freye Aussicht. Liber prospectus. Cic. Valaminek a' ki-látását eltakarni: einem die Aussicht versperren. Prospectum alicujus impedire. Cic. Elfogta szemem elöl a' ki-látást: er hat mir den Prospect benommen, Oculis ereptit prospectum. Virg.

Ezen kastélynak igen szép ki-látása vagyon: dieses Schloss hat eine schöne Aussicht. Castellum istud prospectum habet pulcherrimum. Cic. A' ki-látás-ban gyönyörködni: sich an der Aussicht vergnügen. Prospectu delectari. Cic.

Ki-láthatni, -hatok, -hat; -hatom, -hatlya: aussehen können. [illegible] heraussehen können: Procul spicere posse. Cic. Jól ki-

láthatni a ajtón: durch die offene Thüre sehen. Patula transspectum præbet aperturam. Lucret.

ki-látni, -látok, -lát; -látom, -láttya: hinaus sehen. Prospectare. Cic. prospicere. Nep. Innen messze lehet látni: von hier kann man weit aus sehen. Haec procul prospicientur. Nep. ki nem látom ki létét: — wogu ki légyen: ich kann nicht voraus sehen, wozu es taugen. Non perspicio, quis sit. Colum.

ki-látó, adj. messze ki-látó pontok: Punkte weit aus-hervorstehende Winkel. Acutus i, ü, n. Cic. Mens provida, ntis, a, f. Tel.

ki-látott: Adj. hervor gesehen. Provisus, a, um. Cic. Elöre ki-látott veszedelem: eine hervorgesehene Gefahr. Perspectum, i. n. Cic.

ki-látszani, -tszom, -tszik: sichtbar werden; zu sehen seyn. Visibilem esse. Plin. adspargere. Cic. emineo. Plin. 1. ki-látszik (ki-áll, ki-tetszik, ki-ül) az egész tereg-ből: wie ragt (steht) aus dem ganzen Ring, Thurm &c. hervor. Prominet a cætera. Cic. Liv. Az arany korona alól-is gyakran ki látszik-ki: mutattya-ki magát: räth unter der Goldkrone [illegible] streifen Zopf hervor, -sind hervorragen. Et sub aurea Corona latent, sese cætera. Prov. 2. ki-látszik (ki-fityeg, ki-lóg) valami a' köntös alól: wenn unterm Rock ein Kleid hervor gehet oder hervor sieht. Subeus rectum prominet aliquid. Plin.

4. Ebből ki-látszik — Ekkor [illegible] dem Sinn man messehen — stine videre licet — Cic. Ebből ki-látszik szavainak álnoksága. aus dem man sehen kann Arglistigkeit seiner Worte. Ex hoc cluet dictorum ejus dolus. Plin. Si Isaki a' fejé látszik-ki, alatt (vagy-ki) a' vérből: alles mit dem Kopfe stehet heraus aus dem Blute. Totus capite exstat ex agna. Ca

ki-látszó, adj. hervor stehend. Exstans, ntis, o. Cal. Aurel.

ki-legelt: adj. gewendet. Eques, stris, a, um. Ovid.

ki-lehelleni, -lettem, -lelt; -lem, -lli. ausathmen, Exhalare. Cic. exspirare. Cic. ki-lehelette a lelkét. er zog den Odem aus. Exhalavit animam. Ovid.

ki-lehellés, ésnek, -ést: das Ausathmen, Verdünsten. Exhalatio, onis, f. Cic.

ki-lelni, -lelek, -lelt; -lelem, -leli: ki-lelte ötet a' kígyó: er hat ihn mit seinem Gifte getödtet. Febri est correptus, inet. Febris ipsum invasit. Plaut.

ki-lenni, -vagyok, -vanok: Derzeg ki-vagyok én ma: Heute gehet gut mit mir. Bene mihi hodie est. Cic. ki-lenne holnap a' bálban: wir werden Morgen auf dem Ball lustig seyn. Incundi erimus cras in saltatione solenni. Nagyon ki-voltunk tegnap a' Bécsnál: wir waren gestern sehr lustig. Valde jucunde fuimus heri apud Judicem.

kilencz, -ntzenek, -tzet: neun. Novem. pl. indecl. Cic. Három szor kilencz: az az 27. drey mahl neun. Ter novem. Liv. Mind á kilenczet te-ütni: á teke-játékban. alle neune

Zsuntrer wrunfen im Kreyse zsatzyn. Coronam dejicere. in hostes conferre.

Kilentz annyi, adj. unnumerabilis. innumerabilis. Novies tot. Varr.

Kilentzed, -dnek, -det: nono, nonat tired: nim Szám: Tsut: dasz ununter Tsúl nimer Tsuter. Nona, ae, f. Tert.

Kilentzed-évi, adj. nun jäsnig. Novennis, e, c. novem annorum. Lact. Kilentzed-evi bor. nun jäsnigas Wein. Novenne vinum. Lact.

Kilentzed-fél, adj. nunthalb. Octo et dimidium, octo et semis. Varr.

Kilentzed-fü, adj. — Kilentzed füre menend (Kilentzed fü) ló: nun jäsnigas Pferd. Novem annorum Equus.

Kilentzedik, adj. nunten. Nonus, a, um. Cic. — Tsuz nunter Tsuse. Nonus annus, i, m. Cic. kilentzedikhez tartozandó, — való: zum nunten mit gehörig. Nonanus, a, um. Tacit. Kilentzedike Tsereghez tartozandó, vagy való katona: nun Völkerl von der nunten Legion. Miles nonanus, ani, i, m. Tacit. Kilentzedike Szám: die grununte Zuhl, die Zuhl nunne. Novarius Numerus, ü, m. Vitr. Cuneas, adis, f. Grac.

Kilentzedike szer, adv. nunten mahl, zum nunten. Nonum. Ter.

Kilentzed magammal. ich mit acht anderen. Ego cum octo aliis.

Kilentzed nap, -napnek, -napot: nun Tagen, Zeit von nun Tagen. Novendium, ü, n. Gloss.

Kilentzed napi, adj. idö: Zeit, so nun Tagen Fieber nur an der gewöhnen sich Tut. Intermittens, ntis. Marc. Vict.

Kilentzed napi ünnepek: Tagne tagen, so nun Tagen verfuntren. Novendiales feriae. Cic.

Kilentzed részt, -sznek, -szt: nun Theuntel. Nona pars. dis, t.

Kilentzedszer, adv. nunten tens, zum nunten Mahl. Nonum. Plin. Nono. Ter.

Kilentzen, adv. nunner. Novem. indecl. Cic. Kilentzen vannak: es sind ehmer nunne. Novem sunt. Plin.

Kilentzen-kilentzen: je nunne. Novem, a, a. Plin.

Kilentzenkint, adv. je nunne und nunne. Novem, a, a, Plin.

~~Kilentzes, -nek, -st: Pénz name. Eine Münze, eine Münzgemünigne. Sestertius, ii, m. Sc. Nummus. Gell. a kártyában: ein Nunner, ein Zentner, ein. Novennio, onis, f. Numerus novenarius, in Tabulis votivum. Varr. adj. Kilentzes Szám: ein Nunner. Numerus novenarius, i, ü, m. Varr. kilentzes: kilentzeres: nunfach. nunfaltig. Novemplex, plicis, o.~~

Kilentzedik, adv. zununt. Novenarie. Varr.

Kilentz esztendö, -önek, -ött nun jährigen Zeit. Novennium, ü, n. Kilentz esztendö-

deje, hogy láttam ötet: ne
vessen nyún Jahren szyn,
sust ich ihn gesehen habe.
Novem anni sunt, quod eum
vidi rem.

Kilentz esztendös, adj. nyún
jüszig. Novennis, e. c. Lact.
novenarius, a, um. Novem
annorum.

Kilentz-féle, adj. nyúnnemü
von nyún Arten. Novem
generum. Schell.

Kilentz-féle képpen, adv. nyún
nemü, nüst nyúnnemü
Art. Novem modis.

Kilentz hetes, adj. nyún Wö
chentlich. Novem hebdo má
dum. Cic.

Kilentz hónapi, adj. nyún mo
natlich. Novimestris, e. c.
Novem Mensium.

Kilentz hunyos, adj. mit nyún
Falten begogen. Ennea
chordus, a, um. Grec.

Kilentz-kilentz, adj. jenn
nyúnte, nyúnn an der Zahl.
Noveni, a, a. Liv.

Kilentz levelü fü, -ünek, -üvet,
von Blumblatt, nin Zweig.
Enneaphillon, i, n. Plin.

Kilentz-napi, adj. nyúntegig.
Novendialis, e. c. Liv. Novem
diorum. Kilentz-napi idö:
Zeit von nyún Tagen. No
vendium, ii, n. Gloss.

Kilentz hüvelyknyi, kilentz
ujnyi p. v. magasság: Höhe
von nyún Zoll. Dodrantalis
altitudo, tis, dinis, f. Colum.

Kilentz oldalu, adj. p. o. kép: a
Mathesis ban: die nyún Ei
gen, so nyún Winkel, od. Win
kelu fut. Ennagonon figura,
ae, f. Styg in. Figura novem
laterum, vel angulorum.

Kilentz-ónai Ochai Istenü szol
gálat) -tnak, -tot: Got
tesdienst, so ins nyún Uhr

kommenden wird. Nona
ae, f. Fest.

Kilentz-redü, adj. nyún
fach. Novemplex, -licis, o.

Kilentz-szam, -mnak, -mot: die
Nummer. Novenarius Num
erus, ii, i, m. Varr.

Kilentz-számu, adj. der in
nyúnter Zahl stehet. Ein No
venarius Numerus adsci
ptus est. Quod numerum
num gerit.

Kilentz-szár, adj. nyúnhun
dert. Nongenti, ae, a. Varr.

Kilencz szár esztendö:
Nyúnhundert Jahren. Non
genti anni. Cic.

Kilentz-századik, adj. der
nyúnhundertste. Non
gentesimus, nongente
simus, a, um. Reisian.

Kilentz-szár ezer, adj. fün
dert tausend. Novigenta
Millia. orum, rium. Cic.

Kilentz-szár ezer forin
ton venni valamit: et
was für nyún hundert
Zwanzig Gulden Zu
stehen. Emere aliquid no
genties Millibus floreno
rum. Cic.

Kilentz-százszor, adv. nyún
hundertmahl. Nongen
ties. Varr.

Kilentz-szegü, adj. Kilentz
szegletü: nyúnwinkl
licht. Ennagonus, a, um.
Styg in.

Kilentz-szemü hal, lnak,
lat: die Nyún augen.
Muraena, ae, f. Plin.
Oculata, ae, f. Idem.

Kilentzszer, adv. nyúnmahl.
Novies, novies. Varr. Ki
lentzszer tehetek valamit az az:
kilenczszer két szer ötszörös
el valamit, ntures 27 mahl
sein. Ter novies cen
tare aliquid. Varr.

Kilentszeres, adj. münfal-
tig. Novemplex, -licis, o.

Kilentszeresen, adv. münfaltig.
Novemplicitèr. Schell.

Kilentszeri, adj. münmalig.
Novies repetitus, a, um.

Kilentszerre, adv. auf münf-
mahl. Ad novem vices.

Kilentszéven, adj. münzig. No-
naginta. indecl. pl. Kilentsz-
véven esztendös: münzig
Jahre alt. Nonaginta an-
nos natus. Cic. Egygy ki-
ján kilentszéven. münn
und achtzig. Undenonagin-
ta. Liv.

Kilentszévenedi, adj magával:
vm mit münn und achtzig
vndrum. Ille cum octua-
ginta [illegible] novem aliis.

Kilentszévenedik, adj. der-, die-
des münzigste. Nona-
gesimus, a, um. Cic. — esz-
tendö: des münzigste
Jahr. Nonagesimus an-
nus, i, m. Cic.

Kilentszévenen, kilentszévenen:
adj. je münzig. Nona-
geni, ae, a. Plin.

Kilentszéves, adj. kilentszév-
szeres: münzig fältig. No-
[illegible]cuplus, a, um Treb.

Kilentszévenfélé, adj. münn-
zigerley, von münzig
Arten. Nonaginta gene-
rum, Nonagecuplex, licis,
o.

Kilentszéven kilencz, adj. münn
und neunzig. Nonaginta
novem. indecl. pl. o.

Kilentszéven kilencedik: der-,
die, des münn und neun-
zigste. Undecentesimus, a,
um. Val. Max.

Kilentszéven kilenczen, adj münn-
und neunzig. Undecentum.
indecl. pl. n.

Kilentszéven negyedik, adj. der,
die, des hinn und münzig-
ste. Quartus nonagesimus,
a, um. Nonagesimus quar-
tus, a, um.

Kilentszéven négyszer, adv. hinn
und münzig mahl. Nona-
gesies quater.

Kilentszévenszer, adv. münn-
zig mahl. Nonagies. Cic.
Kilentszévenszer kissebb, na-
gyobb, több: münzigmahl
kleiner, größer, mehr.
Nonaginta partibus minor,
major, plus. Schell.

Kilentszévenszeri, adj. münzig
mahlig. Nonagies repeti-
tus, a, um. Schell.

Kilentszévenszer-való, adj. ki-
lentszévenszeres: münzig-
fältig. Nonagecuplus, a,
um.

Ki-lépni, -lépek, -lép: 1. —
a' gyermek idökbül, a gyer-
mek korbül ki-lépni: a'
gyermek-korbül ki-kelni:
die Kinder-Jahren äuszin-
nen. Ex epheborum excedere
aetate. Juvenal. Nuces de-
ponere. Prov. A' közönsé-
gesbül ki-lépni: sich vom
gemeinen Pöbel äuszern-
nen. Se vulgo excerpere
nemo. Senec. 2. ki-lépni a' hám-
bül: a' határon túl lépni,
act általat hágni: die Gren-
zen übergehen. Circum-
scriptos sibi milites trans-
gredi. jugum excedere, ex-
tra fines terminosque offici
sui egredi. Cic. 3. Sok ifjú
ki-lépett (adta magát) feato-
na életre az osztalábül: viel
junge Burschen sind unter dem
Befehle jenseits Gränzen, und
der Volljährigkeit Jahren, angetre-

tum. Multi juvenes excesserunt
ex schola, et vitam Militarem
amplexi sunt. Liv. 4. Ki-
lépni á házból; (ki-menni)
Házból kimenni. Pedem domo
efferre. Cic. 5. Ki-lépni (ki-
terni) az útból: vom Wege
abweichen. Excedere ex Via.
Caes. 6. Ki-lépni a' hivat-
talból: ex officio decedere: sein
Amt freywillig niederlegen. Abdi-
care se Magistratu. Cic. A'
katonák közül ki-lépett:
nyugot sie ihr Amt niederlegten.
auffgunhten. Religuit mi-
litiam. Tacit. Ki-lépni a'
rendből, a' sorból: austreten
Zirin, Reihe austreten.
Excedere ex ordine. Cic. A' sol-
gálatból ki-lépni: sein Amt
verwechseln. Excire servitio.
Virg.

Ki-léptetni, -tetek, -tet: lassan
lépdetve ki-menni: langsam
fürn führen gehen. Lento
gradu exire. Cic. -egredi. Cic.

Ki-lép tredni, tredek, -tredt: kö-
rül lépdesketek ki-menni:
langsam fürn führen gehen.
Lento gradu egredi. Valer.
Max.

Ki-lesni, -lesek, -tes; i-sem, -sem,
-si; lesve ki-várni: ablau-
ren, abpassen. Insidiari
ex speculari. Just. Ki-les-
ni a' nyúlat a' bokrok közül:
den Hasen ablauren, bis
er aus den Gesträuchen kom-
men kommt. Insidiose expe-
ctare leporem, dum e dumetis
exeat. Ki-lesni valakinek
a' szájából a' szót; einem d
Wort im abpassen. Insidiose
excipere verba ex ore alicu-
jus. Cic.

Ki-levelezni, -zem, -zik: Brief-
wechsel führen. Mittere

folia. Plin. újra ki-levele-
zett a' fa: der Baum hat neue
neue Blätter gewunnen.
Arbor comas novas egit. Hor.

Ki-liteásztani, l. ki-lyukaszt-
tani.

Kilincs, -nesek, -csot: Din Ge-
ge, Pessulus, ein Zeg, oder
Din Klinke, an einer Thür
Pessulus versatilis, is, Plin.
Dare fa kilincsot: Din Tür
einer Klinke. Pessulus
ligneus janua claudenda
Idem.

Kilincselni, -cselek, -csel;
-cselem, -cseli: azajtót
kilincsel be-zarkeni: klin
gen, die Thüre zuma
chen mit einer Klinke. Pes-
sulum versare. Januam
pessagusto claudere. Cic.

Kilis, -sek, -st; l. kelés.

Killjebb. Adv. Comp. weiter
hinaus; mehr hinaus; mehr
entfernet. Exterius, remo-
tius; [illegible]
Cic. Killjebb egy'
újnyival: weiter hin-
aus um einen Finger.
Remotius longitudine
digiti. Plin. Killjebb
(tovább) egy' lépéssel:
weiter um einen
Schritt. Uno gressu
passu remotius.

Killjebb állani, -lebb, -állt:
1. weiter stehen, hin-
aus stehen, Prominere.
Plin. Killjebb állanak a'
fogai: seine Zähne stehen
weiter hervor. Dentes
ejus prominent magis. Plin.
2. killjebb állani a'

934. k.

kitágnak, zavarok gondgyái
bül: sich über seinen
Gegen der Welt ausgestre-
gen. Se anxiis et curarum ba-
tis mundi hujus curis ex-
pedire, eas dimittere. Cic.

kitágabb alb, adj. valamivel:
p. o. fogaske: etwas Instrum
mergander Zähne. Dentes emi-
nuli, tium, orum. m. Varr.

kitágabb emelni, -melek, -mel;
-melem, -meli: valakit a'
tág-rend'ből a' bül: jemanden
aus dem Stande des gemei-
nen Volkes ausheben, und
zu Ehren befördern. Ali-
quem e statu civilem eximere,
et ad majorem dignitatem pro-
ducere. Cic.

kitágabb igyekezni, -zem, -kezik:
ipse excedere; sich ausdehnen:
weiter hinaus, -stehen
Absicht haben. Longius cogi-
tare. Cic.

kitágabb kitágabb, mind kitágabb
kitágabb terjeszteni a' ha-
tárt: die Gränzen immer
weiter und weiter hinausrücken.
Fines usque et usque protra-
here. Nepot.

kitágabb lépni, -pek, -lép: weiter
schreiten, einen Schritt thun.
Pergere longius. Cic. egredi
gradum extremus facere. Cic.

kitágabb-mentt, adj. kendinöt
kitágabb mentt, -lépett: aus
seiner Klasse weiterhin ge-
schritten. Evectus ex ordine.
Prop. ect.

kitágabb nyújtani, -nyújtok, -nyújt,
-nyújtom, -nyújtya: der Ostsäg'
gränzen: seine Herrschaft hinaus
ausdehnen, weiter hinaus
schieben. Comitia prorogare
re. Cic.

kitágabb nyújtódás, -nyak, -t:
die weitere Ausdehnung.
Entasis, is, f. Vitr.

kitágabb nyújtózott: weiter
ausgestreckt, Ultro pro-
tentus, a, um. Virg. longi-
se extendens. Liv.

kitágabb-vetett, adj. p. o. széke az
épületnek: die Ausdehnung,
Vorstehung eines Gliedes
von den andern in einem
Gebäude. Projecturae, arum. f.
Vitr. projecta, orum. n.

kitágabb-vetni, -vetek, -vet, -ve-
tem, -veti: messzebb tenni
az Országi határait: sein
Reich weiter setzen. Terminos
(fines) provinciae dilatare.
Liv. longius extendere termi-
nos. Sec.

ki-tobbanni, -banok, -ban: ki-
tobbant a' tüz-láng: sein
Feuer (der Flamm) ist aus-
gebrochen. Exarsit
ignis; flamma. Cic.

ki-tódítani, -dítok, -dít; -
dítottam, -dítya: ki-hajtani,
ki-kúrgetni, ki-vetni. Va-
catet a' házból: jemanden
aus dem Hause jemandes
schreiben, jemand wer-
fen. Ejicere, expellere
alienum ex aedibus. Plaut.
-foras. Terent. Nig ma ki-
tódítlak (ki-igazítlak
innen: ich werde dich
noch jetzt von hier wegdi-
rigiren, hinaustreiben, -schi-
cken, mit die bald fertig
werden, dich mit meiner
Gegenwart schon abzutreiben.
Ego te hodie frustibus om-
nibus exigam. Plaut. Va-
lamit ki-tódítani az ab-
latoon. etwas' durch Ausflüch-
te hinausschieben, -verweisen.
Aliquid cum invisum ejicere
ex aedibus. Cic.

ki-tódúlni, -dúlok, -dúl: ki-
futni; ki-szaladni: fort
rennen. Egredi, se effugere,
-praecipitare. Cic.

ki-tolakodni, -tolakodok, -tolakod;
-tolakodom, -tolakodya: mit ge-

a' könyvei bül, és á'sai bül ki-
szedni, ki-ásni valamit, és
magá'ra á'tenni: nimm Bücher,
Einbyschaft heraus nehmen, und sich
Andrem zuzueignen, fürs
sich sein Ambrit aufgeben. Pla-
giarium esse. Martial.

ki-lopni, -lopok, -lopt; -lopom, -
ppa: 1. ki lopni magát valam
bül, az Udvarbül: sich aus dem
Hüter, aus dem Hause, — Hof
stehen, aus dem Staube machen. — Retro
cubili clam abi, se subdu-
cere. „Ille ire domo clam exire,
— se surripere. Plaut. Ex aula se
foras ducere. Ter. 2. Ha am
vi gyárnánk, a' szemünket is
ki-lopná: tüzes tolvaj: wenn
wir auf uns Acht nicht ge-
ben, uns stehlet uns ein
Augen aus? Si intenti adeo
nostras non estemus, ille furem
more oculos nobis auferret. Cic.
Pénzt az erszény bül ki-lopni:
ein Geld aus dem Beutel neh-
men stehlen. Marsupium exen-
terare. Plaut. Pecuniam ex the-
sauro furto surripere, surripe-
re. Plaut.

ki-lopódzkodni, -dom, -dtok: á' szo-
bábül: l. ki-lopni magát.

ki-lopodzani, -dzom, -dzik, l.
ki-lopni magát.

ki-lottyanni, -tyanok, -tyant, 1.
ki-öntödni: hervorgegossen wer-
den. Effundi. Ovid. ki-
lottyant a bor a pohárbül.
Der Wein ist aus dem Becher
ausgegossen worden. Effu-
sum est vinum
e poculo. Ovid.

ki-lottyantani, -ntok, -nt; -
ntom, -ntlya: 1. ki-önte-
teni: ausgiessen. Effunde-
re. -á vizet: Wasser, —
aquam. Ovid. 2. ki-lo-
ttyogni, ki-folyni, ki-lot-
tyantani Mindent Valaki-

nek: nimm alles aus sei-
nen, giesse, verbreite
vor ihnen. Omnia alicui ef-
fundere. Cic. -effutire. Cic.

ki-lotsogni, -tsogok, -tsogt;
tsogom, -tsogja: ki-folyni, ki-pettyenteni: aus-
giessen, ausspritzen.
Effutire. Cic. deblaterare.
Plaut. Valamit a' szomszé-
doknak ki-lotsogni: etwas
den Nachbarn ausplaudern.
Deblaterare alicui quid vicinis.
Plaut. Sokat ki-lotsogott
az sat hirtl ausgeschwätzt
multa effutivit. Cic.

ki-lotsogó, -ónak, -ót: der Aus-
plauderer. Vulgator, oris,
m. Ovid. Mindent ki-lo-
tsogó: Ausschwätzer. Pro-
ditor, oris, m. Horat.

ki-lotsolni, -tsolok, -tsolt; -
tsolom, -tsollya: pr. o. a' ki-
zet: azt ki-hintegetni. etwas
Wasser ausspritzen. Aspar-
gere aquam. Aspurl.

ki-lovagolni, -golok, -golt: lo-
-háton ki-menni: ausrei-
ten. Equi equo. Liv.

ki-lökeni, -lökök, -lökt, -lök-
-ni: hinaus schleudern, -
werfen über Hals und Kopf.
Praecipitem extendere, extorquere
Cic. ejicere cum impetu. Cic.
ki-lökni valakit az abla-
kon: jemanden durch Fenster
über Hals über Kopf hinaus
stossen. Aliquem per fenestram
cum impetu ejicere. Cic.

ki-löni, lövök, lött; -lövom, -
lövi: hinaus schiessen. Ejacu-
lari. Plin. foras jaculari.
Ovid. ki-löni a' nyilat: einen
Pfeil abschiessen: Emittere
telum. Cic. Jó messze ki-
löni a' nyilat: die Pfeile weit
schiessen. Tela longe
jacere. Cic. ki-lö-
ni a' pusztát. Die Steine ge-

wurfe abschnellen. (Explodere.) ejaculari testiculos. Plin.

ki-lövi-vald, adj. zum Losschiessen dienlich. Ejaculatorius, a, um.

ki-lött, adj. p. o. Nyilak: die abgeschossenen Pfeile. Emissa sagitta; evibrata tela, orum. Gall.

ki-lövelleni, -vellek, -vell; ki-lövellettek (ki-repültek a' vitorlás hajók: die, mit Ungestümmen Winden fliegen, einlaufen. Evolavere velifica (velis instructa) naves. Cic. A' Kútfö ki-lövelli a' Vizet: das Brunnen quillt sein Wasser, treibt sein Wasser hervor? Egerit fons aquam. Plin. sec. Ki-lövelleni mint a' Sugár: hervor stossen, wie, wie die Springen. Prosistere in modum radiorum. Apul.

ki-lövelltö, adj. ki-hagyott arnyalo hólmi: nicht nützende Dinge, die man zum Zierath für sich ausser die Gesetze wirft. Emissitius, a, um, s. sc. res. Cic.

ki-lövés, -nek, -t, die Losschiessung. Ejaculatio, onis, f. Veget. explosio, onis, f. Cic.

ki-lövettetett, part. p. o. Nyil. nin losgeschossener Pfeil. Sagitta, vel telum emissum. a, vel i, n. Virg.

ki-lövö, -nek, -öt: ein Losschiesser, ein Bogenschütze. Ejaculator. oris, m. Veget.

ki-lugozni, -gatom, -gozza: p. o. a' Szennyet kihát: die gesammelten Wässer mit Zeugen ausdrücken. Inquinata aquae vestes linea ita, ut lavare. Terent.

ki-lyuggatott, part. ki-fur, -fort, ki-furt: durchbohrt, durchlöchert. Perforatus, a, um. Sen. et Cic.

ki-lyukadni, -kadok, -kad: durchlöchert werden. Perforari. Cic. ki-lyukadt o hajó, der Kiel ist durchgelöchert. Perforata est navis. Cic.

ki-lyukaszt ani, -asztok, -asztj, -ostam, -asztja, p. o. a' tü fokát, mint a' tü-szemälö: durchstechen. Loch in eine Nadel machen. Perforare acum.

ki-lyukatsolni, -tsolok, -tsolt, -tsolom, -tsollya: ki-lyuggatni, ki-furdalni, valamit: etwas durchbohren, durchlöchern. Perforare aliquid. Cic.

Kim, l. Kém.

ki-magyarazni, -zom, -zik: auslegen, erklären. In lenem abire. Plin.

ki-magyarázás, -nak, -t: die Auslegung, Erklärung. Edissertatio, onis, f. Plin. A' költemények, szó-fia beszédeknek, mesékneke ki-magyarázások: die Mythologien, Auslegung der Fabeln, oder Endigster von den jungdrigsten Göttern. Mythologia, ae, f. Isac.

ki-magyarázhatatlan, adj. unauslegbar. Inexplicabilis, e. c. Plin. inexpressibilis, e. c. Barth.

ki-magyarázható, adj. der auslegen, erklären kann. Expressibilis, e. c. Barth. interpretabilis, e. c. Tertul.

ki-magyarázni, -zások, -zok, -zom, -zása: auslegen, erklären, erläutern. Explicare. Cic. interpretari

Cic. Valamelly homályos dol-
got ki-magyarázni: ninter-
pretari locum obscurum.
Cic. Vigyázz ra, hogy ha
jól, vagy rosszúl magya-
rázom-e-ki: gibe acht, ob
ich Sinnen in Gutem, oder
in schlimmen Verstand aus-
lege. Recte, an perver-
se interpretor, Vide; Liv.

Ki-magyarázó, -ónak, -ót:
ein Auslegner, Erklärer.
Edissertator, oris, m. Auson.

Ki-magyarázott, adj. nyil-
ván —: am Tage, deutlich
genug. Enucleatus; a, um.
Cic.

Ki-magyaráztatott, adj. klar,
deutlich auseinander. Expres-
sus, a, um, Cic. explana-
tus, a, um. Cic. Ki nem
magyarázhatott: undeut-
lich genug. Indeclaratus,
a, um. Mantuan.

Ki-magyarázva, adv. jobban
ki-magyarázva ítélni:
deutlicher, umständli-
cher urtheilen. Enarra-
tius scribere. Gell.

Ki-majmolni, -molok, -mol;
-molom, -mollya: ki-figu-
rázni, majom módra ki-
venni valakit: jemanen
den Affen, wie Affen,
nachmachen. Quadrare ali-
quem. Ter. Kacsa, járás
s egyéb tag-mozdulásait
valakinek ki-majmolni:
einen Ente, Gang, Ge-
bärden nachäffen. Vocem,
incessum et reliquas alien-
jus actiones pervertere imi-
tari. Cic.

~~Ki-macadni, -cadok, -cadt~~

Ki-macadás, -snak, -ot: das
Ausbleiben. Emansio, onis,

4. Digest. ki-macadása az ig-
retnek: das Ausbleiben
nicht Erfüllung des Ver-
sprechens, Emansio, et non a-
impletio Promissi. Tertul.

Meg-visgálni valaki ki-
macadásának az okát: die
Ursachen des Ausbleibens
untersuchen. Examinare
causas emansionis. Dig.

Ki-macadhatni, -hatok, -hat:
Ausbleiben können. Emanare
posse. Ha hozzád ki-
jöhetsz, ha nem, ki-ma-
radhatsz: wer kommt,
dem gelingt. Clauditur
Oranti, sed panditur aula
Ferenti. Prov.

Ki-macadni, -cadok, -cadt:
ausbleiben. Emanare. Ha
sokáig ki-macadni: lan-
ge ausbleiben, ausdau-
ernd bleiben. Diu emanare.
A' diszkret felülre: dem Lob-
spruch ist kein Ausblei-
ben. Praconium ejus
emanavit. Cic. Mindenből
ki-macadt: mindenit de-
vestette: alles Just verlo-
ren. Omnia Perdidit. Cic.

Ki-macskolni, -kolok, -kol;
-kolom, -kollya: a' tálból
valamit: in die Schüssel
seinen Gemüse, und et-
was nehmen. Ex patina
aliquid vola excipere. Plin.

Ki-marni, -maradok, -mart;
-rom, -rja: valakit a' ház-
ból: jemanden aus dem
Hause weg—, ausbleiben.
Ex aedibus extendere ali-
quem. Plaut. Kot solet di-
ci ab Hungaris, dum quis-
piam alterum Mordicus
Eximinando, vel variis

...nt Fun-

arbibus, et factionibus e bona statione exturbat, ut eam vel sibi, vel alteri præoccupet. A' kutyák ki-marcangálják a' testét az Ebnek arczból és Füleiből Jobban és jobban ki-rágván ennek Hydra undokságig. Canes setigerum ex area mordendo abegerunt. Sil.

Ki-maretogatni, -gatok, -gat; -gatom, -gatlya. p. o. a' Tokaiból egygy kis ídeszéggel: ízre tolvajnyelvet inni, mint nyelvét süstöm szedésével ki-szívogatni. Tokaicum vinum intingendo exhaurire.

Ki-marcúlás, -sok, -st: helyébül ki-esés, ki-fitzamodás, ki-menülés: vis illorum ex loco [illegible] ejectio. Plin. Ki-marcúlt, kiesett, kiszakadt, vagy helyéből természetes állapotjából kimozdult. Ectopos, os, os, eos. f. Blancard. Elumbatus, a, um, f. Plin.

Ki-marcúlni, -vúlok, -vúl: ki-fitzamodni, ki-ficzamodni, ki-menülni, ki-ízülni, ki-tsúszkálni: tranversum locum. Luxari, elumbari. Plin. Ki-marcult a' lába: nem fért víz alá a' lúdnak. Pedibus suis motus effugit pes. Cels. Elumbavit sibi pedem. Plin.

Ki-marcúlt, adj. p. o. tagja: vis luxum membrum. Elumbatum. Membrum. i. n. Plin. Jus pedibus motum. Cels.

Ki-márvá nyozni, -nyozok, nyoz; -nyozom, -nyozza p. o. a' kapottnát: nincs Cavallus (Ebnem Jumentum) mit Maulwurf beschäftigen, überwerfen. Aedificare.

cultam macerare. Infect. vet.

Ki-máskálni, -kálok, -kált: Fundum Fimo sum. Excepta re. Juvenal.

Ki-máslani, -máslok, -mált: p. o. a' tyúkbúl: az ebtúl. Tőlem fundum Fimo meo. Præcipere e Cario. Plin. Nagy nehezen ki-máslott a' posványbúl, a' sárbúl: ízre ízt sincs jobbra, mint ínyünkre, mint szánk tsámtsogtatására. Difficulter emersit de palude. Liv. e Cano. Cic.

Ki-mehetni, -hetek, -het: kimenni tudni. Exire posse. Ki-mehetnék: ich wollte gern hinaus gehen. Exiturio. ire. Mikor mehetsz-ki az erdőbe? Wenn könnt ihr in den Wald hinaus gehen? Quando poteritis ad sil. vam exire. Plin.

Kimélleni, l. Kímelleni.

Kiméllés, l. Kímellés.

Kimélletlen, l. Kímélletlen.

Kimélletlenül, l. Kímélletlenül.

Kímelni, -melek, -melt; -melem, -melli: nyugodtban visgálodni, ki-kémlelni valamit: utána nézni, kitekinteni. Explorare, aliquid. Cels.

Kímélni, -mélek, -mélt; -mélem, -mélli: nyugodtnak lenni, tsendesülni. Parcere, compescere, immunem reddere. Cic. Kíméld az egészségedet: tekints kímélő szemmel egészségedre. Parce tuæ valetudini. Cic. Ne kíméld (kéméld) ezt tőlem: ne tarts tőlem, add nekem:

spannen ns. mir. Permitte
da hoc mihi. Cic. Ne kümmld
ötet: spann ihn nicht. Non
comparcas ei. Cic. kümmt
ar idöt, mit sint Zeit ars.
ten: Tempori consulere, -ad
sentire, parcere. Cic. Se ma
gät, dem Benkät nem kümmelt:
nur gesonnt werden sein, wosh
sein Geld. Nec sibi, nec pecu
nüs suis parcit. Cic.

kümelve sett helyt adni á kü
vésnek: nem soll nich leichte
jemanden Glauben beymes
sen, oder geben, mit Glau
ben soll man zusammenspan.
Parce debet bonis dari cre
ditui. Cic. kümelve bänni
(étni) valamivel: zursum
mit etwas ümgehen. Parce
iendum re alicui. Cic. Na
gyon kümelve bánt velem.
nyist sehr genau mit mir
umgehen. Admodum cle
menter egit mecum. Cic.

Ki-menekedés, -sneck, -st! Aus
gang, Ort, Hinausgang, Ein falend
gang, Ort Hinauswindung.
Elibcatio, onis, f. August. ebu
catio, onis, f. Lactan.

Ki-menekedett, adj. á vesede
lembül ki-menekedett em
ber: aus der Gefahr bes
gerettet er Mensch. Experi
culo elucatus, Evaccus ho
mo. Suet. Valamelly vétek
bül ki-menekedett: dem nach
gesuchter gefahrlicher wird.
A sceleve aliquo Purgatus,
a, um - Cic.

Ki-menekedhetni, -hetem, -he
tik: entgehen -, hinaus
springen können. Elucta
ri posse. Ebbül á nyomorú
ságbül kimenekedhetnünk: aus dieser Noth
Gefahr wir uns aus helfen.

Ex hac molestia facile posse
elucta ri, -nos enodare, elabo
rare. Cic.

Ki-menekedhető, Adj. dem
man sich Immer Hülfen kan
Elucta bilis, e. c. Senec.

Ki-menekedni, -dem, -dik:
az iga alól: sich von dem Joch
der befreyen. Excrce jugo
Liv. - se jugo. Liv. Az ele
ség, tezebül ki-menekedv
aus den Händen des Fein
des entgehen, entkom
men. E manibus hostium
evadere. Liv. Ki-menek
tem a tüzemei közül: ich
habe mich aus seinen Flam
men ausgewickelt. Effugi
Ungues ejus. Cic. Ki-me
nekedett a sárbül: der sich
sich aus dem Koth herausge
wickelt. Emersit e cä
no. Cic. A' sárbül ki-mene
kedni: aus der Pfütze zie
hen. Lagueum declinare. Cic.
ex laqueis se expedire. Plaut.
sok veszedelembül mene
kedett már-ki: nun hat
viel Uebel, und Gefahr
ausgestanden. Multis
jam perfunctus est pe
culis. Cic.

Ki-menés, -sneck, -st: der Aus
gang. Egressus, us, m. Tac.
exitus, us, m. Cic. - Valaho
vá: irgend wohin. aliqu
Cic.

Ki-menetel, -sneck, -st: der
Ausgang. Egressio, onis,
f. Quinct. exitus, us, m.
Cic. Jó ki menetel: gu
ter Ausgang. Bo
eventus, i, us, m. Varr. Re
centis ki-menetel: gluck
liche Fortgehung. Pro
spere Successus. Liv. Re
centis étlen ki-menetel:

... pán

nen unglücklichen Ausgang.
Infelix exitus. Cic. Bizonytalan ki-menetele a dolognak: ihre unzuverlässige Ausgang ihrer Sache. Incertus rei eventus. Cic. Ai hadnak ki-menetele mindenkor bizonytalan, kétséges, és félelmes: ihre Ausgang des Krieges ist immer unzuverlässig, und furchtbar. Armorum exitus semper incerti, et timendi sunt. Cic. ki-menetele a szónaké: ihre Ausgang ein Worts. Exitus-, tiventio vocis. Cic. Félek ezektűl nekem korán kimenetelitűl: ich zittere für jenen Ausgang, wenn ich bedenke, wie die Sache eines jeden verwirrt ausfallen kann. Haec quo exemplaria sunt, horreo. Cic.

Ki-menitemi: l. Ki-menyitemi.

Ki-menni; -megyek; -migy; -megy; -mentem; -ment; -ment: ausgehen, hinausgehen. Egredi, Cic, excedere. Cic, exire, Cic. prodire. Cic. Ezzel a kényszerzel kis napig ki-megyek: — veke be-érek, meg-érek, ez elég, elegendő-, elégséges lészen kis napra: mit diesem Bisschen Brode werde ich zwey Tage lang auskommen. Hic libellus sufficiet mihi pauis istis. Cic.

2. Á' pecsét (á' motsok) ki-ment (el-enyészett) á' kéz-ából: der Fleck ist heraus aus dem Kleide. Macula evanuit ex veste. Plin.

3. Ez soha ki nem megy az eszemből: es nem fallen lassen; ich werde sie nie vergessen. Haec nunquam ex animo meo efflabit. Cic. — e memoria elabetur. Auct ad Her.

4. Maga jószág-ából ki-menni: aus seinem Vermögen kommen. Ab-

sund Güt, Stücken Feld ausbringen, hervorbringen. Decedere ex agris suis. Cic.

5. Fejetlen (fej nélkűl) ment-ik á' világ-ból: enthauptet werden. Capite minutus plexus, Excessit e vita. Cic.

6. Nem ment-ik (fel nem fakadt) még a' föld' fagya: die Erde ist noch nicht vom Frosten offen, ist noch nicht aufgethaut, — hier ohne Zähne bringend. Solum (terra) non dum egelida facta est, ne gelata est. Colum.

7. Harcz-ra ki-menni: ki-kelni: sich in eine Schlacht einlassen. Committere se in aciem. Cic.

8. Ki-menni (ki-avúlni, ki-esni) a szokás-ból: aus dem Brauch kommen. Abolescere. Liv.

9. Ki-menni (ki-bontakozni, ki-költözni) honnyá-ból: aus dem Mutterlande weggehen, ausgehen. Egredi patria solo exire. Cic. ki-menni á' város-ból: aus der Stadt gehen. Excedere urbe. Cic. — ab urbe. Cic. — ex urbe. Cic.

10. ki-ment á' tsuteló já-ból (ki ejtett helyé-ből) á' forgó-tsont: aus der Hüfte heraus ist ausgenommen. Coxendix loco mota est. Cels.

11. ki-megy (ki-fonódik, ki-sodorédik) á' sodrás valaminek: die Umflechtung geht aus, hört auf. ~~Textura aperitur, patescit. Cels. quod tortum est, torsio rei alicujus aperitur, patescit. Cels.~~ Id, quod tortum est —, torsio rei alicujus aperitur, patescit. Cels.

12. Valaki-

cleibe ki-menni: ninnem
untgungen gehen. Obviam
alicui procedere. Cic. ki-
menni (ki-lépni, ki-for-
dulni, ki-vándolni) a' ház
ból. aus dem Hause tre-
ausgehen. Domo exire.
Cic. Gyakran ki-menni
a' mezöre. Oft aufs Land
kommen. Sepius in agrum
venitare. Plin. Valaki-
kor ki-menni: zu jemand
hinaus gehen. Ad aliquem
exire. Cic. 13. ki-
megy a' (ki-hull) a'
kajam: die Haaren fal-
len mir aus. Capilli mi-
hi defluunt. Plin. 14.
Tiszteségel menni-ki a'
világ ból. - meg-halni:
rühmlich Sterben, mit
Ehren abgehen.
Honeste decedere de vita.
Cic. 15. Annak az egész vi-
lágon kimént (ki-el-tes-
jedett) a' hire. es ist mit
und bunt ausgefallen, es
ist überall die Rede von
dem ausgangen. Fama
ejus rei pervenit per
orbem terrarum. Cas. 16.
ki-menni (ki-terni) az
ut ból: aus dem Wege
gehen. Decedere de via.
Plaut. - Valakinek. jemand
ausweichen. - alicui de
semita. Plaut. 17. közön
séges helyre (az emberek
közé) ki-menni, oft meg-
jelenni: unter die Welt
gehen. Prodire in Publicum.
Cic. 18. Lássuk, hová megy
ki ezen beszéd, mit Lesser
ennek a' vége: lasst uns se-
hen, wo dieser Rede Ende
hinaus will. Videamus, sermo iste
quorsum evadat. Cic. 19.
Te tőled ment-ki ez a' ró-
lunk Rede ist von dir
ausgegangen, ausgebracht.
Rumor (sermo iste) iste
de (a) te percolatus est. Cic.
Te voltál ennek kiterje-
dező: du warest dem
ausbreiter: du warest dem
Ausbreiter dieser Rede.
Te auctore vera haec pro-
pagant. Cic. 20. Ellet megy-
(el-tol vagy-dik) a' fo-
lyó Vom Wasser geht aus, rinnt
sich aufs dem Zuflusse bin.
Vox ista in litteram l exi-
it. Quinct. 21. ki-ment
(meg-tompúlt) a' kés' él
die Schneide, am Messer
ist stumpf worden. Acies
cultri obtusa est. Colum.

ki-menő, adj. der hinaus
gehet. Prodiens, entis, p. Cic.
L-tet ki-menő szavak: die
Worte, die sich aufs dem
Zuflusse Rinnen, Ver-
ba, quae in litteram l exe-
unt. Quinct.

ki-mentekezés, -ének, -st: die
Entschuldigung. Excusatio
onis. f. - Cic. A' ki-mente-
kezésre szánt keresni: um
sich zu entschuldigen nach
Worten suchen. Praete-
xtum (excusationem) in su-
defensionem quaerere. Suet.

ki-mentekezni, -ek, -ett: sich
ki-lábolni, -menekedni, -
szabadulni, -verekedni, p. p. a' jó hír:
sich aus dem Loche heraus
helfen, los machen. Emi-
gere e Cano. Cic. Nagy ne-
héz en ki-mentekezett a'
hínár ból: er hat sich aus
dem Wasser mit ge-
schwommen Mühe losge-
macht. Difficultate se ex-
pedivit. Horat. ki-

36. k.

mentekertek á veszély bűl: ſie ſuchen ſich von ihrer Ge„ fahr zu befreyen, zu erretten, zu ent„ binden entwickeln. Ex periculo ſe eripuerunt. Cic. Periculo ſe liberarunt. Cic. eluctati ſunt —, evaſerunt e diſcri„ mine. Cic.

ki-mentem, -mentek, -ment; -ntem, -nti: magát: magá ártatlan vágát meg-mutat„ ni: ſich entſchuldigen, ſeine Unſchuld beweiſen. Diluere crimen, et oſtende re ſe innocentem, et omni cul„ pa vacuum. Quinct. Magát valami bajbúl ki-menteni: ſich von einer Unannehm„ lichkeit, einer Verdrießlichkeit ent„ ſchütten. Se moleſtia aliqua liberare. Cic. eam a ſe diſcu„ tere. Cic. expedire. Cic. Te diſ„ ſolvere. Terent. Ki-mentem magát á fogság bűl: abbúl ki„ verdödni: ſich aus der Ge„ fangenſchaft ledig machen. befreyen. Expedire ſe ex ca„ ſtris vitate, ex lagneis. Plaut. Magát, életét ki-menteni á veſzedelem bűl: ſich, ſein Le„ ben ſalviren, in Sicherheit bring„ gen, befreyen. aus der Gefahr ſich helfen helfen. Se, et ſalu„ tem ſuam expedire Cic. emerge„ re ex malis. Cic. Mentsétek, kiveletek, engemet: ich bitte, ſol„ te mich für entſchuldigt. Excuſatum habeas me, quaeſo. Machiat. Ki-mentem magát á gyalázat alúl: ſich von der Beſchuldigung befreyen. Se ingra„ minis, praeſidio levare. Cic. Se eripere —, liberare, evoca„ re ex opprobrio. Cic. Ki-men„ teni magát á ſoteaság kö„ zül: ſich aus dem Gefängn„

go mossan. Evolvere se ex tur„ ba. Cic. A' vád alól magát ki„ mentení: ſich wegen einer Beſchuldigung verantworten, ver„ theidigen, reinigen, Entſchul„ digung ablegen. Diluere cri„ men. Cic. Magát valamelly vétek bűl ki-mentení: ſich von einer Beſchuldigung be„ freyen, die Schuld von ſich ablehnen. Demoliri culpam de se. Plaut. Se crimine ali„ quo expedire. Ter. Valakit valami nagy gondbúl ki-men„ teni: einen von einer groſ„ ſen Beſchwerde befreyen. Magna cura aliquem libera„ re. Cic.

ki-mentis, -nete, -st: die Ent„ ſchuldigung. Excuſatio, onis, f. Cic. Nincs kelepe a ki„ mentés nek: gilt keine Ent„ ſchuldigung. Locum nullum excuſatio habet. Plaut.

ki-menthetetlen, adj. der nicht zu entſchuldigen iſt. In„ excuſabilis, e. c. Barth. ex„ cuſabilis, e. c. Plin.

ki-menthetem, -hetek, -het; -hetem, -heti: entſchuldigen können. Excuſari poſſe. Ki„ nem menthetik vala azon vád alól magokat: wenn ſie der Beſchuldigung von ſich nicht ablehnen können. Crimenibus illis haerebant. Tacit.

ki-menthető, adj. was zu ent„ ſchuldigen iſt, — entſchuldi„ gen vermögend. Excuſabi„ lis, e. c. Ovid.

ki-mentő, adj. p. o. beſtódet tartani: einen Unentſchuldig„ ten gegen Feinde ſchützen. Propu„ gnatorem alicujus tueri„ vere. Cic.

ki-mentt, adj. p. o. excjü bor:

Wein, der seinen Geruch, und Geschmack unbekommen hat. Vinum fugiens, — quod in vappam abiit. Colum. Valami nek ki-mentt bicce: nim gemein Geschmack nimm Sache. Perdagata rei alicujus fama. Cic.

Ki-menülni, l. ki-menyülni.

~~Ki-menyülni, -nyülek~~

Ki-menydörögni, -rögök, -rögi: rögöm, -rögi: sonnen vonnen. Intonare, strotonare. Val. Flac. Nem tom (nem tudom) mi szavakat menydörgött ki: ich weiß nicht, was er für Worte donnernd sprach hat. Nescio, quae verba intonuerit, ~~intonuerit~~ strotonuerit. Val. Flac.

Ki-menyitteni, -nyitette, -nyitt; nyittem, -nyitti: ki-fizamitani: krummmachen. Luxare. Plin. eluxare. Id. exarticulare. Cels.

Ki-menyülés, -sneke, -st: ki-fizamodása à tagnak: die Abwendung, Verrenkung. Luxatio, elu-xatio, onis, f. Plin. diastasis, is, f. Marc. die Auseinanderung, Trennung eines Gliedes? Ecpto-sis, is, f. Blancard.

Ki-menyülni, -nyülök, -nyült: krummwerden, krumm gehen. Eluxari. Plin. ki-menyült (ki-fizamodott, ki-maradt, kelyébül ki-vándult) à lába: der Fuß ist ihm krummgeworden. Eluxatus est pes. Loco motus est pes ejus. Cic.

Ki-menyült, adj. p. o. láb: krummgewordener Fuß. Eluxatus pes. i, edis, m. Plin. A ki-menyültt tagnak kellyére hizása, -tevése: die Wiederherstellung eines krummgewordenen Gliedes? Diapla-

sis, is, ios, cos. f. Blancard.

Ki-menültt testrészt kelyére tenni: die verrenkten Glieder wieder in ihre Stellen einrenken. Reponere luxata ossa in sedem. Cels.

~~Kimera~~

Kimera, -ránaki, -rát: Gespenst: ein gemeinschaftliches Wesen der Thiere. Chimera, ae, f. Ovid.

Ki-meredni, -dek, -redt: ki-dudorodni: ki-meredt a szeme: die Augen sind ihm starr geworden. Oculi ei rigescunt virg. ~~ki-meredt~~ Majd ki-meredt a szeme, úgy nézett reám: die Augen sind ihm starr geworden, so starr ist sein Auge auf mich gerichtet. Pene obrigescunt ei oculi, fixis adeo me intuitus est oculis. Cic. Majd ki-meredt a szeme, úgy nyelni az ételt nem tudja, mit begierigen Augen. Vocat oculis hiantibus Cic.

Ki-meredtt, adj. p. o. szemek: aufgesperrte, starren Augen. Rigidi oculi. Quasi ki-meredtt szemekkel nézni valakit: jemanden mit grossen, starren Augen ansehen. Intentis oculis aliquem cernere intueri aliquem. Cic.

Ki-méretés, -sneke, -st: die Ausmessung. Dimensio, onis, f. Cic. A' szállónak öt szegletre való ki-mérése: die Ausmessung eines Vierecks zu fünf gleichen Winkeln. Quinquangulum. Metatio venere in quinquangulum. Colum.

Ki-meresztteni, -fzteck, -fzt, -fztem, -fzti: p. o. a' lábait: die Füßen ausstrecken. Extendere pedes. Vell. ki-meresztette szemét a' szemet: um sich mit starren Augen umsehen

pfennt. stiantibus oculis me intuitus est: Cic.

ki-mereszték, -eszt: á szemnek ki-mereszt̄ése: sin Steifigkeit des Auges, sin Aufsperren des Auges. Intensio - rigiditas oculorum. Tert.

ki-mereszteti, adj. p.o. szemek: sperrend, steifen Augen. stiantes -, rigidi oculi. Quinct.

ki-mereztetett, adj. was ausgesperrt worden ist. Dimensus, a, um. Virg. dimetatus, a, um. Cic.

ki-mereztetlen, adj. unausgesperrt. Immetatus, a, um. Stac.

ki-merztetetett, adj. l. ki-mereztetett.

ki-mereztetetlen, adj. unausmäßlich. Immensurabilis, e. c. Barth. immetibilis, e. c. Id.

ki-merzitteni, -zitték, -zitt, -zitten, -zitti: ausgesöffnen. Exhaurire. Cic. Valaki a kannyát (pénzét) resp. valakinek ki-merzitteni, ta agyà hozkapzarni: einem mit Gewalt sein Geld gegen seinen Willen abtrotzen. Abstrudere alicui quem vi coactis clavis. Plaut.

ki-merzítés, -ének, -ett: sin Ausgesöffnung. Depletio, onis, f. Hirsch: exantlatio, onis, f. Plaut. exhaustio, onis, f.

ki-merzithetetlen, adj. unausgesöffnlich. Inexhaustus, a, um. Cic. inexhauribilis, e. c. Barth. ki-merhetetlen kincs. ein immerwährender -, unerschöpflicher Schatz. Immensus -, ingis thesaurus. i, is, m. Plaut.

ki-merithetett, adj. ausgesöffnt. Exhaustus, a, um.

kas. ein ausgesöffneter Brunn. Exhaustus fons, i, ntis. Cas.

ki-merni, -mérek, -mert, -mernem, -merni. ausgesöffnen. Exhaurire. Cic. DC Meg-töltem. Egészen ki-mertük a kutat: man hat den Brunnen gänzlich ausgesöffnt. Penitus exhaustus est fons. Cic. Animam (omnem aquam) omnem interceptam exercent pro fico. Plaut.

ki-mérni, -mérek, -mért, -mérem, -mérni: ausmessen. Emetiri. Liv. kimérte (itteinkent el-adta) mért a' borát: er hat sein Wein gestern ganz ausgemessen. Jam omne vinum suum minoribus mensuris vendidit. A' hirst ki-mérni: die Pflicht nachdem Gewichte seine Kunden -. Carnem exacto vendere. Juvenal. Sat. Vet. 2. ki-mérni a' tábor' helyét: ausmessen, wie gross der Platz sein muss. Castra metari. Cic. - facere. Cic. - ponere. Cic. - constituere. Cas. - locare. Cic.

3. ki-mérte az ittyát: el-kergette, ist nach indianischer Sitte, Tobak, ki-adott rajta. er hat ihn von sich weggetrieben. Abegit, removit eum a se. Plaut.

4. ki-mérni (ki-osztani) a' szerecsnek a' gabonát: dem Negersclaven Getraide ausmessen, austheilen. Emetiri exercitui frumentum. Cas.

ki-mérő, -őnek, -őt: ein Abmesser, der etwas abmisst, und austheilt. Di-

mensor, oris, m. Liv. Metator, oris, m. Plin.

ki-mérett, adj. Wie ausgemessen worden ist. Dimensus, a, um. Virg.

ki-mercülni, -ezülök, -ezül: Alig tudtam sok ócsmimbül kimercülni: fel-, ki-üdölni: ich habe mich kaum genug ausschwitzen können. Vix me potui e tantis delicis ejiberare, evadere.

ki-mérve, adv. Zum Abmessen. Mensuraliter. Hygin.

ki-mesterkélni, -kélek, -kél: -kélem, -keli: ausfinden. Fabre fecere. Plaut. artificiose efficere, invenire, reperire. Soha ezt ki-nem mesterkéled. Du wirst es nie herausbringen, es mit Gewalt dahin bringen. Nunquam id extorebreabis. Plaut.

ki-mesterkélni a' szót: exdedet: den Ausgang nicht Worts aus Künsteln. Confabricari: Originem Vocabuli. Gell.

ki-mesterkélt, adj. Künstlich, Graphicus, a, um. Plaut.

ki nem mesterkélt: ungekünstelt. Inaffectatus, a, um. Plin. Sec.

ki-mesterkézni, -kézzek, -kézz: -kézem, -kezzi: p. o. a' lábbelit: die Ungemessene Untertheilen ausmessen, abschneiden, mit Füssen hineinmessen. Femoralia (pl.) exfilare. Fest.

ki-meszelni, -szelek, -szél: -szelem, -szeli: a' szobát: die Stube ausweissen: Dealbare hypocaustum. Vitr.

ki-metélt, l. ki-metszett.

ki-metszeni, -tszek, -tszett, -tszik; -tszem, -tszi. 1. ausschneiden, herausschneiden. Exscindere. Cic. Valakinek a nyelvét ki-metszeni: einem die Zunge ausschneiden. Linguam alicui exscindere. Cic. aliquem. Plaut. Kérbe metszeni-ki valamit: etwas in Zucker einmachen. Aliquid in Saccharo incidere. Cic. Ki-metszeni valamit márványból: etwas aus Marmor hauen. Ex marmore aliquid exsculpere. Quinct. A' bükfából metszem (vágom-) ki: ich schneide sie aus Buchenholz heraus. Ex fagi trunco exscindam. Cic. unter den Zunam.

ki-metszés, -szete, -ei: das Ausschneiden. Excisio, onis, f. Vitr. A' nyelvnek egy darabjának ki-metszése: das gänzliche Ausschneiden der Zunge. Consecrata exsectio linguæ. Cic. Így ezt mondá ki-metszés az asszony' méhéből: Ausschneidung aus Mutterleibe. Embryotomia, æ, f. Wyst.

ki-metszeni, -szetek, -szett, -szetem, -szeti: ausschneiden lassen. Excidere exscindi, - magát: sich ausschneiden lassen. Excidere se Cæsarem. Plin. Jobbul metszetem-ki a nyelvedet: ich lasse dir deine Zunge lieber

ausstehn Grund abgrabn.
Radicitus excabo te elin-
gnaxi. Plaut.

ki-metszett, adj. p.o. kép: ein
ausgeschnittenes Bild. Ex-
cisa imago, d, inis, f. Cic.

ki-metszö, -önek, -öt: ein Aus-
schneider. Sector, oris, m. Cic.
Excisor, oris, m. Plin.

ki-metszve, adv. geschnitzt.
sculpsim. Semm. Semm.

ki-művelés, -ének, -t: ki-müve-
lis: die Ausarbeitung. Ela-
boratio, onis, f. Aut. ad Herenn.

ki-művelni, -velek, -vel, -ve-
lem, -veli: aus arbeiten, ver-
fertigen. Elaborare. Cic. ki-
művelni á nyelvet: die Spra-
che zur Vollkommenheit brin-
gen. Linguam expolire Cic.
perpolire, Cic, excolere. Cic.

ki-művelts ég, -égnek, -ég-et: ki-
pallérozódás: Advancirung
Kifrítes: die Civilisirung.
Cultura humanitatis. ae, f.
Cic.

ki-művelt: adj. keinen mi-
velt: ungebildet. Illi-
teratus, a, um. Sec. non
elaboratus, a, um. Hyperb.

ki-nőtt ezett, adj. p.o. ifjúság:
Alter vom 14ten Jahre, die
Mannbarkeit. Pubertas,
atis, f. Oct.

ki-nyilvánni, -lyozok, -lyoz, -
lyozom, -lyozz: von Schaben
hervorgehen. Attinere libere
aliquid. Plin. Az ízükök ki-
nyilvánkodnak a Munkákat:
die Zuschauer klatschen von
dem Pulte weg die Motte
(Schaben) aus. Pediculos la-
bores suos (spectacu) liberant

a' tineis. ki-nyilvánni (vesz-
tökkel) ki-verni, tag-
nia) a' Mentet: den Platz mit
Bäumen ausschlagen, aus-
flocken. Glandem dare ut
lis exantlare, et liberare à ti-
neis.

ki-mondani, -mondok, -mond;
-dom, -dgya: aussprechen.
Edicere. Cic. eloqui. Cic. pro-
ferre. Cic. pronunciare. Cic.
El-halgatni: Dätrcan ki-
mondani valamit: etwas d
fung aussprechen. Libere edi-
cere aliquid. Cic. Ekesen
ki-mondani valamit: et
was zierlich, nett, niedlich
aussprechen. Aliquid or-
nate eloqui. Cic. Kurzen
(eggyenesen) ki-mondani: ge-
rade heraus sprechen. Aperte,
genuine, rotunde edicere.
Cic. Rem ipsam loqui, et nul-
la circuitione uti. Tac. Ma-
gyarán ki-mondani valamit:
etwas deutlich, rund aus-
sprechen. Genuine dicere, pro-
ferre quid. Cic. Mond-ki
magyarázban: sprechen mit
lichter Deutung? Apertius ex-
planatum. Cic. Rosszul
mondani -ki valamit: et-
was unrecht aussprechen.
Perperam pronunciare
aliquid. Plin. Sec. Mond-
ki közöletlen: sprechen ohne
Zirz, mit einem Worte.
Dimove Voris Morem. Sen.
Valamit szépen ki-monda-
ni: etwas lieblich, schön
aussprechen. Aliquid com
venuste eloqui. Cic. Vala-
mit tisztességesen ki-mon-
dani: etwas anständiger
Weise aussprechen. Aliquid
honeste effari. Cic. Alig

mondta-ki, ’s meg-lett:
Factum ist gesagt worden,
und ist schon geschehen. Di-
ctum, ac factum Terent.
Al-vallom advokat ki-mondá-
ni: ich schäme mich es zu
sagen. Refugit animus ea
dicere. Cic. Az otsmány dol-
gokat szégyen kavaketlen ki-
mondani: Garstigen Dingen
mit unbarmen Worten aus-
sprechen, aussprechen. Fa-
da probata honestiorum di-
gnitate Convestice. Arnob.
Minden egyes végbe ki-mon-
dani: alles in seinem rechten —sagen. Omnia Conti-
nenter eloqui. Auct. ad Heren.
Valamit egyes pár ügyesel
(egy kés szóval) ki-mon-
dani: etwas mit wenigen
Worten aussagen. Uno alio
ve Verbo edicere aliquid. Cic.
Előbb, mintsem ki-mondot-
tak. ehe, als man gesagt
hat. Dicto citius. Horat.
Ez telmeséhben ki-mondgyák
ezt á Görögök: die Griech-
en sprechen das treffen-
dieser, ἀπὸ deutlicher
aus. Magis haec expri-
munt Graeci. Cic. Á'mit
akarsz, hogy más titokban
tartson, azt ki ne mondgyad:
was du wilst, dass man
dir's treulich soll
halten, das sage niemand.
Etiam tacere quod
vetes, ipsa tibi. Senec. Kön-
nyü ki-mondani, de nehéz
meg-tenni: nicht zu sagen,
sondern nicht zu sagen
ist schwer zu thun. Facile est
dicere, sed difficile perfi-
cere. Es leichte sagt

nes' Cürzt sich leicht sagen
aber schwere brauchen
liegen, Facile est dicere
sed difficile perficere. Ter.
Nem egésszegés (non tan-
tos) minden igazságot ki-
mondani: es ist nicht
sein alles, was wahr ist
immerdar zu sagen. Non est co-
sultum, omne, quod verum
enunciare. Cic. Egyegy lé-
zetel (lélekzet vétkével)
sokat ki-mondani: viele
Worte in einem Athem sagen
Multa verba uno spi-
ritu pronunciare. Cic. Nem
ki-mondani: schweren zu sa-
gen. Grave dictu. Cic. Ne
mondgya (nem mutattya-
ki bánatty at, nur trift sie
nur Jemanden nicht mehr
Sem. Continet tacitumo-
um dolorem. Cic. Á'mit
gondolt józan szóval kimon-
dotta szégyenkezve szóval.
was nimmer in seinem Sinn
kommen mit Gedacht hat, muss
sagt nur in dem Sinn
kommt aus? Quod in animo
sobrii, id in lingua ebrii.
Prov. Az én szégyenemre mon-
ta-ki az igazságot: dass
kein jó törvényt tett: was ja
für mich nicht gezeziemen
mir hat mein Freund
gewonnen Gnaden. Rem co
troversam mihi adoluit. Cic.
Valagyatott szavaktal ki-
mondani valamit. etwas
mit ausserlesenen Worten
aussprechen. Verbis le-
ctis pronunciare aliquid.
Cic. Szégyen ki-monda-
nom (ki-mondani) — es
ist mir Schande zu sagen.
Pudor est dicere. Ovid. ki-
mondgya, á'mi á szégyenkezésre
nem szolgál aussprechen was zur

dem Herzen sagt, was gesinnet
sein Herz aus. Detegit suum
stomachum. Plaut. Töl ki-
mondgya a' szót: was spricht
der Mund gut aus? Egregie
recte pronunciat vocem. Quint.
A' szó-tagot rövideden mon-
dani-ki: eine Sylbe kurz
aussprechen. Syllabam cor-
ripere. Pulem.: A' titkait
was nake ki-mondani, nem
okossag: seinen Gesinn-
nissen einem Andern aus-
zureden, ist eine Thor-
heit. Arcana tua alteri
pandere, non est sapien-
tis. Lucr. Valamik tobb-
fele képen ki-mondani:
etwas auf unterschied-
ne, auf mannigfaltige Arten
auszusprechen. Aliquid
pluribus modis efferre. Cic.
Versekkel ki-mondani va-
lamit: etwas in Versen
vorstellig machen. Versi-
bus experimere aliquid. Cic.
ki-mondani valakinek
valami: jemanden etwas
gerichtlich ansagen. Scrvitium
alicui renunciare. Tacit.
ki-mondatik nekei a' szál-
last: mein Gut ihm der Gra-
tion aufgekündigt. Edictum est
ei hospitium. Cic.

ki-mondani-való, adj. was man
nicht; zum Aussprechen dien-
lich. Eloquutilis, le, c. Appul.

ki-mondás, -nak, -at: die Aus-
sprache. Enunciatio, onis, f.
Cic. pronunciatio. Cic. effa-
tum, i, n. Cic. Jó ki-mon-
dás, -nak, -at: gute, richtige
Aussprache. Orthoepia, ae,
f. Quint. Jó ki-mondása
van: er hat eine gute Aus-
sprache. Magna voce, bo-
nis que latere non est. Cic.

ausgesprochen

ki-mondása az itéletnek:
die gerichtliche Aussprechung
die Aussprechung des Ur-
theils? Pronunciatio ju-
dicii. Cic. Nota. Szetten
ki-mondási szók: Worte,
so ungleich im Aussprechen.
Voces profatu insuaves. Gell.
ki-mondatni, -datok, -dat, -da-
tom, -dattya: ki-mondatik
embercel a' bor az igazat:
den Wahrheit stehet in
dem Wein. In vino veri-
tas. Prov. ki-mondattatok
velem az igazságot: mein
Gut hat aus mir die Wahrheit
meines Vorhabens gebracht, heraus-
gelockt. Elicuerunt — Cic.
exsculpserunt ex me ve-
rum. Terent. Rajok ki-
mondatott-
mány, büntetés mondatott-
ki: ihnen ist eine Strafe
öffentlich angesagt. Gravis
poena est ipsis irrogata
Cic.
ki-mondatott, adj. p. v. szó:
seinen Gesinnungen gemäss Wort.
Emissum Verbum! Virg. Ei-
képen ki-mondatott igék:
zierlich ausgesprochene
Worte. Verba eleganter
pronunciata. Secund.
ki-mondhatatlan, adj. un-
aussprechlich, was man
nicht aussprechen kann.
Ineffabilis, le, c. Plin. JC
Ki-mondhatós. ki-mond-
hatatlan fájdalom: ein
unaussprechlicher Schmerz.
Dolor, qui verbis exprimi
non potest. Plin. ki-
mondhatatlan öldöklés:
eine unsägliche Niederla-
ge. Infanda caedes, Liv.
Több mint ki-mondhatat-
lan: mehr als unaus-
sprechlich, Super in enarra-
rabilis, le, c. Barth.

Ki-mond hatatlanság, -ságnak, -ságot: die Unaussprechlichkeit. Ineffabilitas, atis, f. August.

Ki-mondhatatlanúl, adv. unaussprechlich, unaussprechlicher Weise. Ineffabiliter. Augustin. DC

Ki-mondható kép, -mondhatói, -mondhatatlanúl dom. Ki-mondható fáj a fejem: ich habe unaussprechliche Zahnschmerzen. Ineffabilibus conflictor capitis doloribus. Cels. Ki-mondhatatlanúl szeretik egymást: unaussprechlich lieben sie einander. Ineffabiliter, valde amant inter se. Cic.

Ki-mondhatni, -hatnék, -hatj-hatom, -hattya: aussprechen —, aussagen können. Effari, eloqui posse. Cic. Olly szép, hogy ki nem mondhatom: so schön ist's, dass ich es nicht aussprechen kann. Tam pulchrum est, ut effari nequeam. Cic. Azt sovát ki nem mondhatni: das Ende mag mit Worten nicht aussprechen, beschreiben. Hoc verbis exequi non possit. Cic.

Ki-mondható, adj. aussprechlich. Effabilis, e. c. Appul. eloquibilis, e. c. Id. Pronunciabilis, e. c. Idem. ki nem mondható: unaussprechlich. Ineffabilis. Appul. ineffabilis, e. c. Plin. DC ki-mondhatatlan.

Ki-mondó, -ónak, -ót: Aussprecher. Pronunciator, oris, m. Cic. Minden ki-mondó: der alles ausspricht.

Ki-mondogálni, -gálok, -gálott, -gálva: Synon. Edict. acc. Plaut.

Ki-mondott, adj. ausgesprochen. Enunciatus, a, um. Quinct. ki-mondott szó: ein ausgesprochenes Wort. Pronunciata vox, se, oris, f. Quinct. Vox enunciata. Quinct. — pronunciata, prolata. Cic.

Ki-mondva, adv. A'mi egyszer ki van mondva, tsak ki van az mondva: was ausgesprochen ist, ist ausgesprochen. Quod dictum est, indictum esse nequit. Prov.

Ki-mosás, -ónak, -ót: die Auswaschung, Reinigung, Reinigung. Ablutio, onis, f. Macrob.

Ki-mosatlan, ki-mosatlanúl: adv.

Ki-mosatlan, adj. p. o. edények: ein ungewaschenes, ungereinigtes. Illota vasa. Plaut.

Ki-mosatlanúl, adv. küldötte vissza az edényeket: er hat die Gefässe ungewaschen zurück geschickt. Illota vasa remisit. Plaut.

Ki-mosatni, -satok, -sat, -satom, -satja: auswaschen, reinigen. Curare eluit. — vestimenta: etwas — aliquid. Plin.

Ki-mosott, adj. ausgewaschen, ausgereinigt. Elutus, a, um. Colum.

Ki-moshatatlan, adj. was man nicht auswaschen kann. Ineluibilis, e. c. Cael. in Cic. ki-moshatatlan foltok: unauslöschliche Flecken. Ineluibilis

ki-mosdani, -dom, -dik: p.o. A' bal (roszsz) kiböl nehéz tiszt tán ki-mosdani: ki-fejtödni: ainek nincs jelenleg kútfeje: ist sich kaum die Zeit nehmen. Neque tam facile mancipium difficile est detergere. Cic. Minden nemes erköltsböl ki-mosdott: ki-kopott, erköltsileg lett: nur fast allen nemes tetszés abgenutzt. Omnem ingenuum animum exuit. Catull. Ki-mosdott a' jámborságból: nur fast sich von Frömmigkeit entblösst. Pudicitiam omnem exuit. Cas. ki-mosdatni a' mosokból: die Flecken entfernen, auswaschen. Sordes eluere. Cic. Minden szégyenből ki-mosdott: nur fast sich ganz abgewaschen, schamlos und frech abgenutzt. Os perfricuit. Cic. ki-mosdott minden szemérmetességből: nur fast alle Schamhaftigkeit abgenutzt. Exutus (ex)omni verecundia. Cic. Nehéz a' vétekből tiszt tán ki-mosdani: nie ist schwer sich reinzuwaschen, justificiren. Difficile est se de crimine eluere. Terent. Iwen. Vége tsak ki-mosdik az ember a' jó névből: Man gewöhnt sich nun mit ihm. Saltem turpiter se dat homo cum illo. Terent.

ki-mosdás, -snak, -st die Auswaschung, Reinigung, Abwaschung. Ablutio, onis, f. Macrob. Vétekből-való ki-mosdás: die Losprechung von Verbrechen. Criminis defensio, onis, f.

ki-mosdatni, -datok, -dat, -datom, -datja, auswaschen lassen. Cucurbitam abluendam curare, elui, mundari. Plin. Rosszat tett valaki kiböl ki-mosdatni: Jemanden von seinen Missethaten gereinigt machen. Facere, ut quis culpa liberetur. Cic. A' tsúnyát fertöjét ki-mosdatni: waschen, reinigen die schmutzige Kleider von ihrem Unflath. Turpitudinem e veste elui curare. Cic.

ki-mosdott, adj. p.o. Minden undoriságból ki-mosdott rosszat-, tett szokás: eine eingewurzelte Gewohnheit, welche allen Anstand und Höflichkeit ausgelöscht. Omnis comitatis (humanitatis) expers consuetudo mala.

ki-moshatatlan, adj. unauswaschlich, was man nicht auswaschen kann. Indelebilis, e, c. Lactan. ki-moshatatlan motsok: ein unauswaschlicher Fleck: Indelebilis macula. is, e, f. Plin. V. ki-mosható.

ki-moshatni, -hatok, -hat, -hatom, -hatja. Elui, lavare, pass. Cic. auswaschen können. Elui, lavari posse. Cic. Ezt a' motskot ki-nem moshatni: den Fleck nicht auswaschen können. Macula haec elui non potest, eam nemo potest eluere. Cic.

ki-mosható, adj. was sich auswaschen lässt. Elui bilis, e, c. was sich auswaschen lässt. Cic. V. ki-moshatatlan.

ki-mosleközni, -kozok, -kozik, -kozom, -kozza: valakit

nimm mit Pfeifen eingehen, und so vorbeytreiben. Aliquem eluacro - Cato: eluvie pertinacem, expellere. Plin.

Ki-mosni, -mosott, -mos, -mosom, -mossák. Auswaschen. Eluere. Cic. Ki-mosni a' motskot a' ruhából: den Koth aus den Kleidern auswaschen. Eluere maculas vestium. Plin.

Tiszta vízzel ki-mosni a' sebet: die Wunden mit reinem Wasser aus pfeifen, auswaschen. Eluimpidare vulnera. Veget. Ki-mosni a' szájat borral: den Mund mit Wein ausspülen. Colum. Ki-mosni (kivinni) az üveget: die Flasche aus spülen, auswaschen. Eluere vitreum. Plin.

Ö engemet a' bűnből kimosott: er hat mich von der Sünde rein gewaschen. Culpa me liberavit. Cic. Ki-mosni valakit más nak vádából: einen aus einer Anklage befreyen. Aliquem ex alicujus accusatione eliberare, -eximere. Cic. B. A' vizi ki-mosás (meg-szonghatya, meg-szaggatya) a' fatalkat: der Wasser Fluß hervorgehet, zu Grunde richtet die Bäume. Unda exedunt arborem. Lucret. 4. A' nagy esö-vizi ki-mosza az útakat. Aus grosse Regen-wasser werden die Wege aus: Aqua pluvialis excavant eluunt vias. Plin.

Ki-mosni-való, adj. zum ausspülen dienlich. Eluaceus, a, um. Cato.

Ki-mosódni, -dom, -dik: sich rein waschen, von allen

einige ausziehen, Non de ex omni re, modice. Cato.

Ki-mosó-fázni, -fázok, -fázom, -fázza. Ki-fázni p. o. a' ruhát: die Wäsche mit Wasserblauen ausziehen. Malleo ligneo lavare. Lavanda tundere. Valakit: einen mit Wasserblauen auszeichnen, und mustern. Inducula aliquem expellere. Cacede. Digest.

Ki-mosott, a, ek: p. o. ruha: rein ausgewaschene Wäsche. Eluta vestes. Colum. elutriata tinctura. Plin.

Ki-mozdítani, -dított, -dítom, -dítja, helyéből valamit: etwas aus seiner Stelle rücken, bewegen. Aliquid loco movere. Cic. A' követ ki-mozdítani (ki-hengerítteni) helyéből: den Stein fortwälzen. Evolvere saxa. Lucan. Valakit szándékából ki-mozdítani, ki-forgatni: einen von seinem Vorhaben abwendig machen. Dimovere aliquem a proposito suo Cic. Sarkából ki-mozdítani (ki-vetni) az ajtót: die Thüre aus dem Angel heben. Januam ex cardine

sq. k.

vellere. Varr.

ki-mozdithatatlan, adj. unbewegl. Immobilis, e, c. Cic. quod loco moveri non potest. Nep.

ki-mozdithatni, -hatok, -hat; -hatom, -hattya, aus seiner Stelle fortzubewegen können. Loco movere posse. Cic.

ki-mozdittatott, adj. p. o. helyébül aus seiner Stelle bewegt. Dimotus, loco motus, a, um Plin. demotus, a, um. Cic.

ki-mozdithatatlan, adj. unbewegl. Immobilis, e, c. Cic. quod loco moveri non potest.

ki-mozdulni, -dulok, -dult: p. o. helyébül: fort aus seinem Platze bewegen. Emoveri loco. Cic. Allapotthabit

ki-mozdúlni: seinen Amt zu haben aufhören. De statu suo demigrare. Cic. Ha abból a helyből ki-mozdúlsz: wenn du aus diesem Platze nur einen Finger breit abgehen wirst. Si ex isto loco digitum latum discesseris. Plaut. ki nem mozdúlt helyébül: nur Jud fort von der Stelle nicht gewichen. Non se loco movit. Cic. Helyébül ki-mozdúlt az ész. sein Verstand ist aus seinem Platze gewichen. Mens ejus ex sua sede dimota est. Cic.

ki-mozdúlt, adj. p. o. helyébül: bewegt von seinem Orte. Loco motus, a, um. Cic. Helyébül ki nem mozdúlt: aus seiner Stelle nicht bewegt, unbeweglich. Immotus, a, um. Sarkából ki-mozdúlt ajtó-fél:

Aussen mit einem Thüre Pfosten. Emoti cardine postes. Virg.

ki-mozgatni, -gatok, -gat; -gatom, -gattya, valamit helyébül: etwas aus seiner Stelle bewegen. Alicui quid loco movere. Cic.

ki-múlás, -ások, -ot: das Sterben, der Tod, der Uebergang, das Abscheiden. Interitus, us, m. Cic. ki-múlás e világból. Abscheiden aus diesem Leben, das Sterben. Discessus e vita, us, m. Cic. Obitus, us, m. Cic. Kilesen, 's vigadozva várom tsendes ki-múlásomat: mit Willigkeit und Freudigkeit erwarten ich mein seliges Absterben. Aequo animo exspecto felicem vitae meae exitum. Cic. Ha a' tsillagos égen valamit olvasnának ki-múlásunkról. Wenn Wir an dem gestirnten Himmel etwas Ausgänge unsers Lebens lesen könnten. Si in sidereo coelo possemus quidpiam de exitu vitae nostrae legere. Cic.

ki-múlni, -múlok, -múlt, és -múlik: e' világból: leben tül meg-válni, meg-halni: Abscheiden, hinübergehen, sterben. Decedere-, excedere e vita. Cic. mori. Cic. Már ki-múlt (t. i. a' világból): er ist schon hinübergangen. Jam exstinctus est: Cic. jam mortuus est. Cic. Halálos sebben mult-ki e' világból: an einer tödtlichen Wunde ist er gestorben. Ex vulnere letali obiit. Cic. Gyalázat-tal mult-ki a' Világ szemelött: er ist von allen Welt

Ainigen mit d'ſimogſt, und d'ſchan-
den gnſtorben, hungerſinden,
umkommen. Cum ignominia,
et dedecore in Conſpectu omni-
um (e vita) deceſſit. - perüt
Cic. Iſendes halállal mult-
ki: nem iſt nimes' ſenkinek
Todes' gnſtombun. Quieta
morte functus eſt. Velleſ.

2. Már ez emlékezetemből is ki-mult: már ezt régen el-feledtem: ezen dolog iſt ſokan lungra tud-
gnſtun. Haec res jam dudum mihi excidit e memoria Liv. Sa-
ha ki ne mulhaſſon emlé-
zetünkből: ſenkinek ſoſſ nin
in Vergeſſenheit kommen. Id nunquam
nobis elabatur e Memoria.
Auct. ad Heren. 3. Mulik
az idö: ki-multunk (ki-
fogytunk, ki-koſtunk)
az idöből: ſiz Zeit gnſ weg.
wir Zeit iſt uns Lung gnwor-
den. Tempore exclusi sumus,
Cic. Tempus nos deſecit. Cic.

Ki-múló ban, ki-mulo-fakben van.
nem lingſt in Lutzten Zügen.
Animam agit. Cic. in extremis
eſt. Cic.

Ki-munkálás, -snak, -st: ſiz
Ausarbeitung. Elaboratio,
onis, f. ki-munkálása vala
minek. ſiz Ausarbeitung
nimes Werkes. Elaboratio ali-
cujus rei; Auct. ad Heren.

Ki-munkáltodás, -snak, -st:
valaminek ki-munkálto-
dása't valakinek bizni: ſiz
Ausarbeitung, Ausführung
nimes Werkes jemandem an-
vertrauen. Elaborationem
rei cujuspiam alicui com-
mittere. Cic.

Ki-munkálni, -kálok, -kált,

kálom, -kálja: -va-
lamit: etwas ausar-
beiten. Elaborare aliqua
Cic.

Ki-mustrálni, -kálok, -ta-
-tálom, -tálja. nimen
Földtetten ausmuſtern. Ex-
amotare militem. Liv. -
miſſum facere. Cic. - ſi
pendis expungere. Pap.

Ki-mustrált, adj. p. o. ka-
tona: ein abgedienter Sol-
dat. Exauctoratus mi-
les, i, litis, m. Liv. - ſtipi-
dus expunctus. Paull. Fest.

Ki-mutatás, -snak, -st: ein
Ausweiſung, Darſtellung
Entdeckung. Exhibitio, onis,
f. Gell. Manifestatio, onis,
f. August. JC El-titkolás,
el-rejtés.

Ki-mutatni, -tatok, -tatj-ta-
tom, -tattya: nemonſtriren,
zeigen, zeigen. Exhibere.
Auct. JC El-titkolni: (a ma-
ga bolondságát (esztelen-
ségét) ki-mutatni: ki-nyi-
latkoztatni, nyilvan-va-
lóvá tenni: ſeine Narr-
heit ſehen laſſen, dem
Narren, zeigen. Stulti-
tiam suam perclarere.
Quinct. Valakinek el-pár-
tolását ki-mutatni:
einen Abfall bezeugen.
Defectionem alicujus nun-
ciare. Liv. - renegare. Hor.
Ez a dolog ki mutattya a'
maga hasznát: dieſes Ding
ſeinem Nutzen, und Vor-
theile zu ſorgen. Haec res
prae se gerit utilitatem ejus
jam. Cic. ki-mutatta, mi
az ünd ekkent legyen: ſeinen
ſeinem ſorgen

29. ki-
fatsam Parancsban ne fáraszd.
Denudavit animum. Liv.
ki-mutatni tudattalanságát:
szinre világnál nem
tudni magát mutatni. Nudare
suam inscitiam. Vell. 2.
Az ellenkező esetekben mu-
tatni (ki) a' nemes erkölcs: in-
ségességet stb. szint
vir virtus malis arguitur.
Cic. Az igazság maga ma-
gát ki-mutatja: vir vilá-
gi ismét fűlbe szín szinből
in vir Augen. Aequitas lu-
cet ipsa perse. Cic. ki-mu-
tatni mesterségét: szinre
tenni mutatni. Facere,
ut opera adparcat. Terent.

3. A' vas-szeg ki-mutat-
tya (ki-üti) magát a'
szögből. Clavus trudit
sich in clavum. Durch nicht brau-
chen. Clavus e clavo pro-
dit. Prov. A' bald kinő
hamar bal[illegible] ki-
el-bújik, hol ki-mutat-
tya (elő-áll, láthatóvá te-
szi) magát: bald kinyúlik
ne sich, bald bújt ne sich
wieder schon. Modo deli-
tescit, nunc se aperit.
Cic. 5. magát valamiben
ki-mutatni: meg-különböz-
böztetni: sich in etwas aus-
zeichnen. Conspicuum-, in-
signem esse in re aliqua. Cic.

6. ki-mutatta a' fogai' te-
jével: meg-mutatta, ki lé-
gyen: ne just sich bloss ge-
geben, sich, oder seinen Ge-
sinnung entdecken. Se-, vel
animum suum aperuit, ne-
mutatta ki. Cic. — ne-
clavit. Liv. — animum suum
ulciscendi. Liv. Ostendit, qua
sit. Plaut. 7. A' kárát mutat
ta-ki (adta-által) a' kitele-
zőnek: ein Pferd seine Hart-
näckigkeit anzeigen. Creditori dominum suam ad-
signavit. Cic. Valakinek
való földet mutatni-ki:
mutatni, kendeni, szab-
ni-ki: jemanden einen
Wohnort anzeigen. Alicui
habitationis locum osten-
dere. Cic.

Ki-mutató, -ónak, -ót: ein Dar-
stellender, Exhibitor, oris, m.

Ki-mutatóit, adj. p. o. jó aka-
rat: ein benevolentia, wohin
seine Wohlgewogenheit. Per-
spectissima benevolentia.
a, f. Cic.

Ki-mutatva, adv. anzei-
gend. Designate. Gell.

Ki-művelés, -nek, -t: die
Ausarbeitung. Elabo-
ratio, onis, f. Auctor ad
Herenn. Nehéz ennek ki-
művelése: schwer ist das
auszuarbeiten. Diffici-
lis est rei cujus elabora-
tio. Lásd, ki-mivelés, i'
a'többit.

Kín, -nnak, -nt, -nok, pl.
die Martern, die Pein, die
Qual, Tortur. Cruci-
tus, us, m. Cic. Adflictio,
onis, f. Cic, tormentum, i, n.
Cic. tortura, æ, f. Jct. Ec.
demlett kín: innerliche
Qual. Dignus cruciatus.
Appul. Iszonyú —: unerhörte
Pein. horrendus —. Cic. Po-
kol kín. Die höllischen Pein.
Adflictio infernalis. Penden.
Iszonyú kín: unaussprechliche
Qual. Terribilis cruciatus.
Cic. Nagy kínban élni: in
grosser Betrübniss leben. Ma-

quo animi cruciatu vitam
agere. Cic. Tajos kinnaktam
tom a Pompeát: ich fraltn den
Pomp und Procest für einen
wnsinnigen Menschen. Pom
pam pro flebili cruciatu ha
beo. Cic. kinok közt gyöt
ródni: grossen Martern aus
stehen. Maximis cruciatibus
angi. Cic. Nagy kinok közt
halt-meg: veszettel-el életét:
dürch die gröste Qual ist er
umkommen. Summo cruciatu
supplicio que obiit, periit. Cic.
kinca vonni (húzni) valakit:
einen auf die Tortur spannen.
Admovere cruciatui. Cic. kin
za vonattatni: zum Martern
gefüehrt werden. Ad qua
stionem, ad cruciatum abri
pi. Tac. Nagy kint szen
vedni: die gröste Pein lei
den. Ultima pati. Curt.

Ki-nagyolni, -gyolok, -gyolt;
gyolom, -gyoltya: nagygyá
bul ki-faragni: aus Gröbern
aus Unbinten. Obiter dabora
re, exscalpere. Plin. valamit -, valamit -. -ali
quid. Quinct.

Kína-ló, -ja, -t: die Chine
sinder, Jinbus sinder. Cor
tex peruvianus, ticis, m.
Med.

Kínálja, kínáld, kínálom: kínálás
ajánlás: die Anerbietung.
Anbietung. Oblatio, onis, f.
Cic. köszönöm a' kénáldot: ich
danke für dieses gütige Anerbieten. Gra
tias habeo pro hac benevolentiae significatione. kö
szönöm a' kínádot: ich danke
für dieses gütige Anerbieten. Gra
tias refero, pro hac oblatione ope
re (mihi praestando). Cic.

Kínálás, -sok, -t: die An
erbietung. Oblatio, onis, f.
Cic. Ne vacd a' kínálást
Wurfe nicht auf die
Rötsigung. Abactionem
ne expectes. Liv. noli
spectare, ut te negeam.

Kínálgatni, -gatok, -gat;
gatom, -gattya: valaki
jó tanáttsal. jemanden
nimm Güten Rath zuzu
lig anbietten. Ultro alicui
bonum Consilium offerre
Cic.

Kínálkozás, -sok, -t: mag
ajánlása: die Erbietung
Zusage. Pollicitatio, onis, f.
Cic. oblatio sui, onis, f. Cod

Kínálkozni, -zom, -zik: ma
gát ajánlani, -kínálni:
sich anbietten. Offerre
alicui. Cic. Akozzám kí
nálkozott: er hat sich zu
mir Angebotten, angen
tanzen. Se ipsum mihi
intro edit. Cic et postula
vit suscipi. Cic. kisz szol
gálattyával kínálkozni:
einem seine Ergebenheit
zu bezeigen sich einem ja
ren. Se multiplicia obsequia
merita offerunt cuivis. Cic.
Ők minket vesedelmes ta
natsal kínálnak: -tanátsot
adogatnak nekünk: die wol

ben ins' Innere gerichtlichen Recht anbiethen. Si vobis pe-
riculosum offerunt consilium
Cic. Kedves dolloggal ki-
nálni, kedveskedel kérkem.
Ut libentissime vos amplexum
offers. Alt kanyarodnak ki-
nálnam ötet: azt ajánlottam
neki: ich habe ihm meine
Freundschaft angetragen. Filiam
meam obtuli ei. Cic. Maga
munkájával kínálni valakit; einem seine Arbeit,
sein Werk anbiethen. Ope-
ram (opus suum) venditare
alicui. Erek magukkal kí-
nálnyák a Császárt: sie sich
ihm selbst einzudringen
ditant Caesari. Cic. Magát
kínálni valakinek. Se
alicui venditare. Cic. Ke-
resztével kínál egyebeket:
sie trägt ihren Leib an.
dem an. Suos amores of-
fert alios. Cic.

Kínálló, -lónak, -lót: magát
kínáló: der sich einem
Anbiethgl. Qui se alicui
offert. Cic. -obtrudit:

Kínáltatni, -tatok, -tat, -ta-
tom, -tatlya: Ne kínáltas-
sad (ne kínáltesd) maga-
dat: laß dir dich nicht bit-
ten. Non te diu cogi, -
rogari. Cic.

Ki-nevetés, -nek, -st: die Aus-
lachung, Verspottung. Irrisio
onis, f. Cic.

Ki-nevetni, -vetek, -vett, -vetett,
-veti: valakit: jemanden aus-
lachen, verlachen. Deridere
-, irridere aliquem. Cic. Tót,
dreckaffen, ideshalben ki-nevette
magát: um sich selbst gänzlich
zu Cic. satis, ad satietatem us-
sein Nez
-Gutas' gefangt

gne ridet. Cic. Valakit mellette
Ki-nevetni: jemanden hinter
mit Recht auslachen, auslös-
chen. Merito aliquem irri-
dere. Cic. Valakit pakótja-
ján (gúnyolva) ki-nevetni:
einen Possen auslachen,
verspotten. Cavillando de-
ridere aliquem. Cic. Portzo-
gó jan ki-nevetni (kiska-
tragni) valakit: jemanden
entlich auslachen. Fa-
gos: irridere aliquem.
Cunct.

Ki-nevető, -önek, -öt: ki-ka-
cagó: ein Auslacher. Ir-
risor, oris, m. Cic. Tűnyá-
jan ki-nevető: ein Nach-
wenisser Mensch. Homo ri-
sui obnoxius, i, i, m. Senec.

Ki-nevettetett, adj. ausge-
lacht, verspottet. Deri-
sus, a, um. Cic. ir-
risus, a, um. Tacit.

Ki-nevettetni, -tetem, -
tetett: mindenkinek ausla-
chen, verspotten machen
vor allen. Omnium
risui obvenire. Cic. Meg-ki-
nevettetni, hogy ki-nevettes-
sék: sich lächerlich
auslachen zu machen.
Risum movere. Cunct.

Ki-nevetve, adv. mit Aus-
lachen. Irridenter, Augst.

Ki-nevezés, -nek, -st: die
Benennung - Denomi na-
tio, onis, f.

Ki-nevezni, -vezek, -vezt, -
vezett, -vezi: nennen.
Denominare. Cunct.
Bírót ki-nevezni: einen
zum Richter ernennen.
Aliquem delegare, in-
denominare judicem.
Valakit valaminek ki-
munkáló dájára ki-ne-
vezni: einen zu Aus-

bnit ausstrazyan. Laborem
quem piam delegare alicui.
Cic. Valakit királynak
ki-nevezni: nimm Jemn
Königin ernennen. Ali-
quem regem pronunciare.
Plin. Ö Felségének a ki-
nevezés parancsolatját
el-olvasni: die Ernen-
nungs-Ernennt Prinzen
Majestät Ihre Hoheit. De-
nominationem Suæ Majes-
tatis decretum perlegere.

ki-nevezettés, -ének, -ést: die Ernennung. Denomina-
tio, onis, sf. **ki-nevezte-**
tése az örökösnek: die
Einsetzung eines Erben.
Institutio he-
redis, onis, sf. Digest.

ki-nézés, -nének, -nést: 1. das
Aussehen, Aussehen.
Prospectus, us, m. Cic. **ki-né-**
zés az ablakon: das
Hinaussehen, Hinaus-
sehen aus dem Fenster.
Prospectus e fenestra. Liv.
2. **ki-látás**: die Aussicht,
Ihre Prospekt. Prospectus,
us, m. Cic. Innen kiesi a ki-
nézés: von der Seite ist
die Aussicht. Hinc pul-
chre prospectus est. Cic.
3. Nátunk a lyenek a ki-
nézések: körünkül-állások:
die Lage Umstände ist so be-
schaffen. In tali statu res
nostræ sunt. Cic. — hunc ha-
bent adspectum. Id.

Ki-nézni, -nézek, -nézz; -nézem
-nézi: hinaussehen, hin-
aussehen, aussehen, hin-
aussehen. Prospectare,
Liv. prospicere. Cic. 1.
ki nem nézem (látat nem
látom) mi-vólt-át a' dolog.

nak: ich kenne das Wesen
der Sache nicht genau.
Non perspicio qualitatem
rei. Cic. Az ember k
nem nézné belőled, hogy
olly esztelen légy: man
sollte nicht glauben, daß
du so ein Narr seyn
Prætor speciem stulti
es. Plaut. Valakinek
tekintetéből a' 40 eszte-
dőt ki-nézni: aus Rück-
sicht des Mündels
Ansehens, Ansehens,
nur 40 Jahre alt seyn. C
habitu oris et vultus co
picere atque 40 annos
habere. Cic. 2. ki-
nézni (előre el-látni) a
jövendőket: das Zukün
tige voraus sehen. Pro
spicere futura. Cic.
A' Szemébül is ki-nézem
(esztre ve
szem, das Ja ditom) hor
Tám visszatett szerzetét
an ihre Stirne (aus
Cans sinnem Angesichte)
nézem sinne Liebe
zu mir. Ex fronte (exore
bis, ex vultu) ejus perspi-
cio amorem erga me. Cic.
Nem nézem azt ki a' szemé
ből: ich sehe es nicht
nicht aus den Augen. Ja
ego extimis oculis non col-
ligo, non perspicio. Cic.
4. Halál néz-ki a' sze-
méből: fel holt, halddakló
felben van: der Tod sieht
ihm aus den Augen her-
aus. Emorituri facie est:
Prov. Hippocratica est fa-
cies. Blancard. 5. ki-néz-
tem (ki-jelöltem, ki-ris-
gáltam) mit eggen
.o: -tam a fo
.a netünk: die wo

40. k.
hely et néki: ich habe nir
Ort für ihn gesehen ausgesu-
chen. Jam ei delegi locum
aliquem. Cic. 6. Ki-nézni
(kirdegélni, kandikálni) at
ablakon: zum Fenster hinaus
sehen, hinaus gesehen. Exse-
nestra prospectare. Liv. Ki-
nézni az ajtón: zur Thüren
hinaus sehen. Prospicere ab
janua. Nep. 7. Ezt nem
nézem-ki
(nem látszik-, nem tetszik-
ki) a szemedbül: ich kann
nir's nicht an den Augen
ansehen. Ex oculis tuis id
non perspicio. Cic. A' bor
ki-néz minő a' ket szóból: aus
dem Wein gesehet ihm sein
Charakter hervor. Vino ma-
net genus ejus. Plaut. Vi-
num ei e genio prospicit.
Ugyan ki-néz szemi bül az
ember: aus seinen Augen sieht
aus: Est quasi lucus ejus
rius. Pers. Valami fö-
lség, méltóság néz-ki be-
lőle: einer Hoheit sieht
sich aus ihm sehen. Di-
gnitas quaedam eluceat ex
eo. Cic. ki-néz belőle a'
gondolság: er zeigt
sie Besinnt an. Olet ma-
litiam. Cic. A' szemi-
bül-is ittendőlség néz-ki:
den Wollstand kann man
den Augen. Decen-
tiam oculi ejus indicant.
Cic. Ezen is látszik valami
melly jelen igyekezet néz-
ki: aus dieser Schrift sieht
aus sein unermüdeter Fleiss, und
Ernsthaftigkeit hervor?
non vulgaris dexteritas
eluceat. Cic. Semmi sö
sem néz-ki belőle: nichts
Gutes gesehet aus ihm aus?

Nihil boni ex eo prospicit. Cic.
A szemi bül-is kezd ez lenni
néz-ki: die Gemüthsart fängt
schon ihm aus den Augen her-
vor. Eminet ex ore ejus ge-
delitas. Cic. Ki-szégye-esés
néz-ki a szemi bül: sein Ver-
zweiflung sieht ihm zu
den Augen heraus. In
vultu ejus desperatio emi-
cat. Cic. Minden rán-
tából ki-néz a kivülség:
aus allen Falten sehet
ihr die Hoffart hervor.
Ex omni plicatura vestis
ejus elucet superbia. Cic.
Parasztság néz-ki belőle:
die Ungeschliffenheit
sieht aus ihm aus. Rusti-
citas prospicit ex eo.
Belőle mindenünnen ki-
néz az udvariság: die Höf-
lichkeit sieht aus ihm von
allen Seiten hervor. Co-
mitas, et affabilitas undique
ex eo elucet. Cic. 8. Ki-néz
tem (ki-tanúltam) min-
den mesterségét-mesterse-
génete a' módgyát: ich ha-
be alle seiner Künste &
(Kunstgriffe) abgelernet.
Edidici-, perspexi omnem
ejus artem (machinati-
ones). Cic. 9. Néz-ki:
tekents-ki, nevez-ki,
t visgálod-meg: gesehen hin-
ein, und sehe, wer da
vor geht. Exi foras, et
vide, quid ibi accidat. Ter.
10. Hogy' néz-ki (minő
tekéntetü) az az ember?
wie ist sein Mensch gestalt?
wie siehet er aus? Qualis
ac est homo ille? Plaut.
11. Ezt nézte-ki (vádlás-
tette) magának fő-ve-
zérül: er hat sich zum
Anführer angesehen,
ersehen, erwählet. Hunc:

dnem delegerunt. Nyö.
Mindenyájok körül ma-
gamnak egyet ki-nek
tem. ich habe mir aus-
allen erwählt. Unum
e cunctis mihi delegi.
Cic. Kinevett magának
egyet leánt: er hat sich
einen zur Ehe ausersehen
nem. Destinavit sibi ge-
llam. Tac. Ki- v. Valakit
ökösnek ki-nézni: ki-
választani, és ki-hirdet-
ni: einen für den Er-
nennen, erklären. He
redem declarare ali-
quem. Cic.

Ki-néző, -önek, -öt: a' kül-
sö tekintet, a' mit a' terme-
szetnek ki-nézése: ab-
ból jövendölés: Wahrsa-
gung aus dem äußerlichen
Ansehen der Gestalt eines Men-
schen. Physiognomo-
nis, m. Qui profiteba-
tur hominum mores, na-
turam que ex corpore,
oculis, vultu, fronte per-
noscere. Cic. 2. adj.
vorausnehmend. Prospe-
ctivus, a, um. Colum. Ki-
néző hely: ein Ort, wo
man. Subdialis, is, e.
Plin.

Kinlódás, -nak, -at. Ein Pein,
ein Quual. Adflic-
tio, onis, f. Cic. Cruciatus,
us, m. Cic. [illegible] Szörnyü
kinlódást okozni vala-
kinek: einem eine mar-
terliche Qual verursa-
chen. Cicer alicui tetros
Cruciatus. Cic.

Kinlódni, -dom, -dik: gryni
nigent, gryzlegent wer-
den. Affligi, Cic. Cruciari.
Cic. [illegible] discruci-

arci. Ter. A' fájdalom mia
kinlódom: ich möchte vor
Schmerzen
Divellor dolore. Cic.

Gyermek, szülésben kinlód
kozni, kinlodni
jodni: in Kindes-Nöthen
bringen. Dolore partus
laborare. Cic. A' kösze
fájdalmában kinlódni:
Podagra, steife Fussleiden lei-
den. Aedere —, cruciari
podagra doloribus. Cic.
tregerésben (nyilallás-
ban) kinlodni: mit Krei
durchstechen empfinden
pfinden. Laterum cruciat
bus (pleuritide) uri. Ov.

Kinlódó, adj. Sich Quälen
Qui cruciatibus vexatur
Cic.

Kinn, adv. Hier: draussen
Extus, exterius Hor. foris.
Terent.)(Benn. Othon
is, Kinn-is: Zu Hause,
innerhalb des Hauses. Domi, foris que. Co
lum.

Kinn-bujdosni, -som, -sik:
ausgewichen. Evagari.
Cic. Kinn-bujdosik az
esze. Seinen Verstand
den sind ausserhalb des
Hauses? Foris est animus
ejus. Plaut. evagatur
mens ejus. Cic.

Kinn-állani, -állok, -áll:
1. Kinn-állani: draus-
sen stehen. Foris sta-
re, ante ostium stare.
Ter. 2. Kinn-áll az
oldala tsonttya: hervor
ragt: Die Rippen ste-
hen ihm hervor. ner
vos macies. Steigos
ist. Tell. Costae ei pro-
stant. Lucr.

Kinn-alló, adj. Innenbefindend. Extraus, -tis, or Kinn-alló exckezer áberázaton: Aderum, sic hoc Auctorem in sum Gemüth zu haben. Vide extrantiocco in Vulcan. Cal. Aux. Kinn-alló fo, tyosó: exkély, : nin alsan. Hypäthrum, i, n. Vitr. Solarium, ii, n. Plaut. Subdiale, lis, n. Plin. Kinn-alló mettzés: der Durchlauf, stuhlgang, Gizgwank, Reinigung. Opus analiptum, cris, i, n. Fimia sculptura. d. f. Vitr.

Kinn-futkározni, -rozok, -rozt: Kinn-futározni, kinn futkosni: Innerstem sinnen, sorgen. Foris curare. Ca. Cur. sitare. Ter.

Kinn-hálni, -hálok, -hált: ausserhalb des Hauses schlafen. Foris dormire, cubare, -noctare, pernoctare. Plaut. -noctem ducere. Tacit.

Kinn-háltatni, -tatok, -tat, -tatom, -tattya: Innerstem schlafen lassen. Foris noctare facere. facere, ut quis noctem foris agat. Tacit.

Kinn-járás, -snak, -st: die Auszschweifung, das Herumgehen. Evagatio, onis, f. Plin. Das ausserhalb Hause Herumgehen. Ambulatio foris facta. deambulatio foris instituta, onis, a, f. Cic.

Kinn-járni, -járok, -ját: Innerstem Herumgehen. Foris ambulare. Cic. Ha magam otthon vagyok-is, az eszem, s gondolatim kinn-járnak: Wenn ich zu Hause bin, sind die Gedanken ausser-

halb des Hauses schweifen. si domi sum, foris est animus. Plaut.

Kinn-kerengés, -eck, -st: die Ausschweifung. Evagatio, onis, f. Plin.

Kinn-kerengeni, -eg, -ek, -ve: ausschweifen. Evagari. Cic.

Kinn-koborlás, -snak, -st: die Ausschweifung. Extravagantia, ae, f.

Kinn-koboreló, adj. ausschweifend. Extravagans, antis, o. Ejtszakánkint kinni koboreló: nin Nachtschwärmer. Lucifuga nocturnus, ni. m. Petron.

Kinn-koszálni, -szálok, -szál: kinn-tékerczegni, -tatsarczogni, -koslatni: Innerstem sinnen treiben. Foris obversare. Plin.

Kinn-lakos, adj. nem honnyi, nem hazánkbéli, nem köztünk lakó: der Ausländer wohnt, aber sich aufhält. Extracola, ae. o. Isidor.

Kinn-lenni, -vagyok, -van: Innerstem sein. Ese. Fest. Az asszony kinn-tegyen, nine Innerstem bleiben. Mulier exesto. Id.

Kinn-lödörögni, -rgök, -rög: kinn-köszálni, -koborlani, -ofrikálni: kinn-köszálni.

Kinn-maradni, -radok, -rad: Innerstem bleiben. Emanere, foris manere. Cic. - Ejtszakára: zu Nacht Innerstem bleiben. Abnoctare. Ter.

Kinn-tekerczegni, -rgek, -reg:

l. kinn-kiszálni.

Kinn-tekergő, adj. -tsa, vargó: ausspannend. Hend. Evagabundus, a, um. Augustt. Laxifuga, æ, c. Petron.

Kinn-ülni, -ülök, -ült: innerhalb sein sitzen. Foris sedere. Cic. Kinn-ült a' homlok, kán a' Gonoszság: auf der Stirne sitzt ihm (sitzt ihm sonnen) die Ruchlosigkeit, Frevel, Gottlosigkeit. In fronte præsefert impietatem, Malitiam, scelus: Cic.

~~Kinn-ülő, adj. draussen~~

Kinn-ülő, adj. draussen sitzend. Foris sedens, entis, p. Cic. Nagy kinn-ülő ereke. és inak: die starken ausgestreckten Adern, und Muskeln. Fortes venæ eum. Nimium prominentes Venæ. Kinn-ülő tsomók: knotten magende Augen. Prominentes oculi. Plin.

Kinn-való, adj. auswärtig: Extraneus, a, um. Cic. A' mi kinn-valóink: die unsere auswärtigen. Extranei, extranei nostri. Cic.

Kinnya, kinod, kinom. Sinus, meine Brust, Gkal. Ejus, tuus, meus Cruciatus, ûs, atus. m. Cic. Az anyád kinnya: der Gram deiner Mutter. Cruciatus Matris tuæ. Lebkem kinnya: die Angst. Anxietas animi mei. Ovid.

Tsak nem bokol kinnya bántotsinak, á' mi ki-nyilott sebeinket: unsere offne

stand ist fast nun sein (Gram) seinen Freunden. Adversarii nostri invidia pene crumpuntur, dum vident nos uti fortunæ beneficio Cæs. Kinnyá ban megbatni: in der Qual sterben. In Cruciatu mori. Cic.

Kínos, adj. ängstlich, qualvoll, peinigend. Cruciabilis, e. c. tormentivus, a, um. Col. Aur. Kínos életet élni: mit grosser Qual leben. Magno animi cruciatu vitam agere. Cic. Kínos-keserü-ért ár kínos bosszuságot: Angst in den peinlichen Verdruss nur, nicht wegen? Potes ne gravem hanc injuriam ferre? perspecta? Cic. Kínos gondolat örözni valamit: etwas mit grosser Vorsicht beobachten. Magna cura aliquid custodire. Cic. a Kínos gyötrelem: nur qualvolle Angst. Acerbus angor. Cic. kínos halál: ein qualvoller Tod. Acerba mors.

Kínosan, adv. Peinlich, acerbe. Cic. Kínosan el-vesztett (meg-ölni) valakit: einen mit vielen Pein tödten. Aliquem cruciabiliter interficere. Flor.

Kínosság, -gnak -gos: die Peinlichkeit, Schmerz, Qual, Angst. Acerbitas, atis, f. Cic.

Kínozni, -nozok, -noz, -nozott, -nozni: peinigen, quälen, martern. Affligere. Cic. angere. Cic. cruciare. Ter. discruciare, Cic, exercere.

41. k.

ciare. Cic, torquere, Horat. JC meg-özvendertemi. Magát kínozni; sich ängstigen, quälen, martern. Se cruciare. Ter. Magát kínozni a' Versztinálásban: sich verwirren mit dem Thun u. s. w. Ingres sodere in Versu faciendo. Horat. Valakit halálig kínozni: einen zu Tode quälen. Per cruciatum aliquem necare. Curt. Tsigán kínozni (tsigára vonni, meg-tsigázni) valakit. Jemanden auf die Folter spannen. Aliquem fidicularum tormento distendere. Curt. Valakit valamivel kínozni: einen mit etwas quälen. Aliquem aliquo pectore quere. Lucret.

Kínozás, -snak, -st: die Tortur. Tortura, ae, f. Dig.

Kínozó, kínzó, ónak, -ót: ein Peiniger. Tortor, oris, m. Cic.

Kínoztatás, l. Kínozás.

Kínoztatott, adj. gequält. Discruciatus, a, um. Pendent.

Kínozva, adv. mit allen Pein, jämmerlich. Cruciabiliter. Flirt.

Ki-nöni: -növök, -nö: heraus wachsen. Enascor, i. Varr. excrescere. Plin. Ismét kinövök: wieder herauswachsen. Renascor, i. Plin. Kinövés: das Herauswachsen. Regerminatio, onis, f. Plin. Kinövött, adj. herausgewachsen. Enatus, a, um. Cic.

a' fün: das hindurchwachsen (durchwachsen) wuchert wieder.“ Exuergit herba, carmen ex terra exerit. Colum. Magamat ki-növöm: ich wachse in die Höhe. Excrescio in altum. Lucan. Ki-nöt a' gyermeke a' ruhából: das Kind ist dem Kleide zu klein. ne just no auswachsen. Vestis parco superavit modum. Vestis adolescendo. Scholl. — exercuit ex veste. Plin.

Ki-nött, adj. valamiből: ausgewachsen. Enatus, a, um. Cic.

Ki-növés, -snek, -st: das Auswachsen. Excrescentia, ae, f. Blancard. Ujonnan kinövés: die wieder ausgeschlagenen. Regerminatio, onis, f. Plin.

Kínzó méltó, adj. der wert ist gepeinigt zu werden. Cruciatu dignus, a, um. Cic.

Kínzott szülött, adj. per c. comp. ber: ein gepeinigter Mensch. Adflictus homo. i, is, m. Cic.

Kín-szenvedés, -snek, -st: das Leiden, Passio, onis, f. Aspect. Ukrente kín-szenvedése. das Leiden unsers Herrn. Passio Domini Nostri. Ure-Krisztus' kín-szenvedését az érzéketlen s oktalan állatok-is fájlalták: das Leiden Christi haben die fühllosen Dinge bedauert. Mutae quoque res, et sensibus orbatae Mortem Christi luxerunt. Eccl.

Kint, adv. hinaus: draußen. Foris. Ter. Kint lenni: draußen sein. Foris esse. Terent.

Ithon-is, kint-ik: zu Hause, und auch ausserhalb des Hauses. Domi, foris que. Colum. sem kint, sem bent. weder drinnen, noch draus. Neque intus, neque foris. Cic.

kint: kint, gyanánt, fejében, neviben; szekint: auf solche Art, wie, gleich wie. Ita veluti, juxta Tacit. szemdum. Cic. sient. Cic. Homerus kint a szennyadni: wie Homerus niederschlum, mern. Ita, ut Homerus dormitare. Horat. szive kint jár a nyelve: wo nemlich vom Herzen weg, Herz und Mund stimmen beg ihm überein. Ex animi sententia loquitur. Cic.

kintetlen, adj. -is el-végzetlen, ich weiche nie unnöthigt hinhalten lassen. Non coactus pertinam. Ter.

kintetni, -tetek, -tet; -tétem, -teti: nöthigen, zwingen. Cogere. Cic. adigere. Cic. compellere. Cic. l. kintetni unszollani. Eleget kintetni tőle ötet. wir haben ihn genug genöthiget. satis eum veximus. Cic.

kintorna, -nának, -nát: Kobza, lant. wie Zugne. Lyra, ae f. Ovid.

kintornálni, -nálok, -nál: singen. Lyra canere. Ovid. szépen tud kintornálni: Kobzolni, lantolni, lantos tetemi: wie Sänger schön singen. Eleganter scit Lyra (vocibus) canere. Ovid.

kintornáló, -nának, -ót, lantoló: der Zugvogelmann, wie Singer. Lyricen, cinis, m. lyristes, ae, m. Secund.

kints, -tsnek, -tset: der Schatz. Thesaurus, i, m. Cic. Opes, um, f. Curt. Drága kints: kostbarer Schatz. Plaut. Ész-béli kints: der Schatz des Verstandes. Thesaurus ingenii. Cic. kincs: Schatz. Lyi kints: ein grosser Schatz. Divitiae regales, thesaurum. Arabum. stat. Okrág ércz kints: ein Schatz, wert zum Lenden fert. Thesaurus tanti ponderis, quale integrum vix regnum mercetur. Cic. kints' kintse: nagy kints: ein grosser Schatz, wie Darii Opes Darii, quae ingentes erant. A' tudomány drága kints' emberben: dem Wissenschaft besitzt, der besitzt einen grossen Schatz. Qui scientiam possidet, magnum thesaurum possidet. Cic. Leg nagyobb kints a világon a jó lelki-ismeret: nichts ist ein grosser Schatz auf der Welt, als ein gutes Gewissen. Bona conscientia est maximus hominis thesaurus. Cic. szent-egyház-kintse: der Schatz der Kirchen. Thesaurus Ecclesiae. Lactant. A' kintsébe bízatlodni: auf seine Schätze trotzen, sich verlassen. thesauro suo confidere. Cic. kintsecske ércz gyöngy: eine Perlbraut Perle. Pechiosa margarita. ae, f. Varr. Másra bízni a' kintsét: seinen Schatz in eines andern Verwahrung geben. Thesauri sui tutelam alteri permittere. Curt. Elásni a' kintsét: den Schatz vergraben. Defodere thesaurum. Cic. Az Ész: ág' kin-

tsét el-meg-lopni: sub pignore meum Gut beschweren, etwas schon entwenden. Peculari. Flor. El-be-zárni a kintset: den Besitz mit Gewalt verwehren. Thesaurum claustro munire. Appul. Tel-ásni (tel-venni) á kintset: den Besitz aufgraben. Effodere thesaurum. Petron.

Kintset gyüjteni: ein Besitz sammeln. Thesaurum parare. Plaut. Opes cumulare. Curt. Kintset találni: einen Besitz finden. Thesaurum invenire. Cic. — reperire. Cic.

Kints-ás'ó, -ónak, -ót: der Besitz-gräber. Fossor thesaurorum. oris, m.

Kintse, -tsed, -tsem: mein, dein, sein, unser, euer, ihr Besitz-thum vel ejus-, tuus-, meus thesaurus. -i, m. Edes Kintsem! mein süßer Besitz. Carissima mea, mi carissime, Cor meum, Plaut. delicium meum. Plaut. lux mea, Cic. vita mea, Cic. Én féltö kintsem! mein Besitz, mein Auge, du, du bist so lieb als mein Besitz mein Auge sind. Oculi mi! Plaut. Mi dulcissime! mein Besitz! mein Herz! mein Reichthum! Quid agitur, anima mea? Terent.

Kintses, adj. gazdag, nagy kincstel biró: reich, Besitzungen habend, begütert. Opulentus, a, um. Plaut. thesauros abundantis, o. Cic. Kintses ház, vagy -kamara: ein Besitz-Zimmer, Ort, wo man seinen Besitz bewahrt. Thesauro-phylacium, ii, n. Suid. Taro-phylacium, ii, n. Bibl.

Kintsesíteni, sítek, -sít, -sí-tem, -síti: valakit: einen bereichern. Ditare aliquem. Liv.

Kintses-tár' igazgató szike, -kének, --két: die Kammer-Administration. Cameralis Administratio, is, onis, f. Jct.

Kintsetske, -kének, -két: ein Besitzgen, Cassen-Reichthum. Philema, atis, n. Lucret. Amica, ae, f. Tex. charissima, ae, f. charissime. Plaut.

Kintszerni, -tszerek, -tszert, -tszerzett: einen Besitz sammeln. Thesaurizare. Bibl. Az által kintszerzett áltsot kintszerzésnek magadra: verstatt den Segen wirst du den Fluch zusammenscharren. Pro benedictione maledictionem adsciscere. Cic. Dologgal kintszerzönte á jót tselekedettel magunkra: durch seine gute Hand-lung verdienen wir sein Wohlgefallen. Per opus bonum beatitatem nobis comparare. Cic. Ezzel tsak kárt gyüjtöl'séget kintszerzünk (gyüjtünk, kárítunk, szerezünk) fejünkre: durch das verschaffen wir einen Zorn und Haß wider uns. Hac re nonnisi iram et odium in nos concitare. Cic. — in caput no-strum congerimus. Sen. A' rosszsz élettel kárhozatot kintsel magának az ember: mit lasterhaftem Leben häuft sich der Mensch Verdammung. Vitiosa et flagitiosa Vita damnationem sibi conflat homo. Cic. Nagy kárt kintszerzett magának: er hat sich einen groß-

sua, a, t. Cic.

-vicág, vicáj, -gnak, -ot: Cic. Sic. Plaut. Liv.

-nyalatott, adj. Liv. Electus, a, um.

-nyalni, -nyalok, -nyalt: Liv. -nyalakodni, -nyalkodom, -nyalkodtam: Bibl. Elingere, Plaut. -nyalás, -sa, -se, -sok, -sai: Cic. Liv. Plaut. -nyalatás, -sa, -se, -sok, -sai: Cic. Liv. Plaut. -nyalkodás, -sa, -se, -sok, -sai: Bibl. Plaut. -nyalkodó, -nyalkodónak, -dót: Bibl. Plaut. -nyalkodóan, adv. Bibl. Plaut. -nyalkodóság, -gnak, -got: Bibl. Plaut.

Ki-nyargalás, -sa, -se, -sok, -sai: Cic. Liv. -nyargalni, -nyargalok, -nyargalt: Cic. Liv. -nyargalom, -nyargalja: Cic. Liv. -

truca, ae, f. Cic.

Ki-virág, -virág, -gyak, -got, Sin. Pustiom, Blumen. Flos, floris, oris, m. Linn. Passer. flora, ae, f. Linn.

Ki-nyalatott, adj. ausgeleckt. Elictus, a, um.

Ki-nyalni, -nyalok, -nyalj, -nyalom, -nyallya: auslecken. Elingere. Bibl. Mind ki-nyalni a' tálakat: alle Schüssel auslecken. Detergere omnes lances. Plaut.

Ki-nyargalás, -snak, -st: das Ausreissen, Ausrennen mit dem Pferde. Excursio, onis, f. Cic. ~~Egen fonn Excursio~~. Excursio, ónis concitato, facta. Cic.

Ki-nyargalni, -galok, -gal; -galom, -gallya. Ausreissen, Ausrennen mit dem Pferde. Foras excurrere. Equo citato excurrere. Curt. vala hová —: — irgend wohin. — aliquo. Idem. Elég ki-nyargaltam magamat: ich habe mich satt ausgelaufen. Satis superque vagatus sum. — me curcitando defatigavi. Cic.

Ki-nyesni, -nyesek, -nyes; -fem. -si: Ki-irtani, ki-vágni p. o. egészen a' tőkéig, den Weinstock ganz ausnyesni geschneiden: Vitem totam exputare. Colum.

~~Ki-nyilatkozni, -zom, -zik:~~

Ki-nyilatkozás, -snak, -st: die Offenbarung. Manifestatio, onis, f. Augst. revelatio, onis, f. Tertull.

Ki-nyilatkozni, -zom, -zik: entdeckt werden, offenbahrt werden. Manifestari, Manifestum + palam fieri, revelari. Apparere. A' titok ki-nyilatkozott: das Geheimniss ist entdeckt geworden. Detectum Palam factum est: Quint. A' rossz tselekedet magától is ki-nyilatkozik: die Übelthat wird von sich selbst entdeckt. Malefica sua sponte se solo fit manifestum. Cic.

Ki-nyilatkozhatatlan, adj. der nicht offenbahrt werden kann. Quod palam fieri nequit. Cic.

Ki-nyilatkozott, adj. entdeckt, offenbahrt. Patefactus, a, um. Cic. Ki-nyilatkozott ösz-ve-este-vés: eine entdeckte Verschwörung. Patefacta Conjuratio. Cic.

Ki-nyilatkoztatás, -snak, -st: die Entdeckung, Offenbahrung. Manifestatio, onis, f. Augst. revelatio, onis, f. Bibl.

A' Tselekedetnek ki-nyilatkoztatása: die Erklärung seiner Liebe. Declaratio Amoris, onis, f. Cic.

Ki-nyilatkoztatni, -tatok, -tat; -tatom, -tattya: Lél színre hozni: entdecken, offenbahren. Manifestum facere. Plaut. Pandere. Cic. patefacere. Cic. Profic re in lucem. Cic. — in Medium. Cic. — in Solem. Plin. propalare. Sidon. revelare. Auct. Vict. DC El-titkolom, el-tagadom. Art à dolgot egyenesen ki-

nyilatkoztatom: ich werde
es gewahr an ihm Zeichen
gen. Rem illam recta ſe-
ria in apertum proferam.
Cic. Valakinek, vagy va-
lakei előtt magát ki-nyi-
latkoztatni: ſich nimm
home offenbaren. Se alicui
aperire. Cic. Az idö mindent
ki-nyilatkoztat: die Zeit of-
fenbaret alles. Tempus omnia
revelat. Prov. Temporis filia
veritas. Prov. Maga szándé-
kát ki-nyilatkoztatni: ſein
Vorſatzen entdecken. Sua con-
silia perspicua facere. Cic.
Propositum suum patefac-
ere. Cic. Szivét, szive' já-
sát valakinek ki-nyilat-
koztatni: einem ſein Gan-
zes Herz offenbahren. Aper-
ire alicui suos sensus. Nep.
Titkaidat ki ne nyilatkoz-
tasd: entdecken ſeine Heim-
lichkeiten nicht. Arcana tua
ne patefeceris. Cic. Minden
titkát ki-nyilatkoztatta:
alles ſeiner Gedanken nicht
vor entdeckt. Intima sua
omnia Manifesta fecit. Cic.

-ki-nyilatkoztató, -ónak, -tót: ein
Offenbahrer, der etwas findet
macht. Manifestator, oris,
m. Noni. Revelator, oris, m.
Tertull.

ki-nyílni, -nyílok, -nyílik. ſich
aufthun, -aufthun. Exhisce-
re. ki-nyilik az idö: die
Zeit iſt da. Tempus
venit Cic. -appropin-
quavit, accessit. Cic. ki-
nyilt már az idö: die
Jungfrauſchaft iſt ſchon da. Jam
vere adest. Ter. ki-nyilik
az ajtó: die Thüre öffnet
ſich. Aperitur janua, vel
Ostium. Terent. ki-nyil-
nak a' virágok: die Blü-

men öffnen ſich. Orientur flo-
res. Plin. Ha a' virág ki-
ja meg-erik a' tetejin nyi-
lik-ki: wenn die Knoſpe
die Blume zur Reife
kommt öffnet ſie ſich von
ihr ſelbſten. Apice dehis-
cat capsula maturca. Botan.
ki-nyilt, adj. offen ſtehend.
Patens, ntis, c. Cic. Pa-
tulus, a, um. Ovid. JC. Be-
kannt. ki-nyilt ajtó:
Thüre, ſo offen ſtehet. Fo-
res apertae, patulae. Item ki-
nyilt (vidám) kedv: ein
fröliches, munteres Ge-
müth. Hilaris, et promtus
animus, is et i. m. Cic. A'
mi kába ki-nyilt öllek
kapni: die Arbeit mit
einer ſtarcken Begierde
anzugreifen. Laborem ex-
tensis brachiis aggredi.
Cic. ki-nyilt szemmel
aludni: mit offenen Au-
gen ſchlafen. Apertis oc-
lis dormire. Qui vigilans
dormit. Plaut. ki-nyilt
szemekkel kémleskedni-le-
selkedni valami után:
etwas mit offenen Augen
ſuchen. Vigili oculo aliquid
explorare. Cels. ki-nyilt
szerencse, nie offenbarlich
gutes Glück. Aperta, et
manifesta fortuna. Cic.
ki-nyilt szivvel fogad-
ni valakit: offenherzig
jemanden empfangen.
candide et liberaliter ac-
cipere aliquem. Cic.

ki-nyitogatni, -tó, -tót, -tóka, -tóka: ſich
-tit, -titom, -tittya:
valamit: die-einige hol-
en: etwas aus Liſt, an
dem Weg bringen. Do la-
crum proferre aliquid. Cic.
ki-nyirbálni, -bálok, -bál-
bálom, -bálta: ver-kolbeln.

si, ki-tunyorálni valakitül valamit: etwas von einem festtig begehren. Aliquid ab aliquo assiduis precibus et molestis precibus exorquere. Suet. — impertinne efflagitare. Suet.

ki-nyitás, -snak, -st: das Öffnen, die Öffnung, Patefactio, onis, f. Cic.

ki-nyitni, -nyitok, -nyit; -nyitottam, -nyitlya: 1. p.o. a' levelet fel-szakasztani megöffnen, den Brief. Litteras aperire. Cic. 2. Nyisd-ki (tátsd-fel) a szádat! mach deinen Mund auf! Aperi os. adaperi os. Varr. 3. Nyisd-ki a' füledet, es figyelmezz: mache deine Ohren auf, und höre aufmerksam zu. Exige aures, et animum ad audiendum. Cic. 4. ki-nyitni (ki-födni, ki-kapálni) a szöllöt: die Weinstöcke aufhacken. Terram fodere. vitas defodere. Colum. 5. ki-nyitni (ki-tárni) az ajtót: die Thüre aufmachen, öffnen. Aperire fores - ostium. Plaut. ki-nyitni az ablakot: die Fenster aufmachen. Patefacere fenestram. Ter. ki-nyitni a' tapasztott kemenczét szájat: das mit Leim verwahrte Ofenloch aufmachen. Os fornacis limo oblitum relinere. Plin. ki-nyitni a' hordó' szájat: das Faß zapfen, anbohren. Relinere, aperire dolii os. Varr. Catum. ki-nyitni a' könyvet: ein Buch aufschlagen. Aperire librum, explicare volumen, Cic. Az ellenségnek ki-nyitni a' kapuit: dem Feinde die Thore

aufmachen. Patefacere fores hostibus. Liv. ki-nyitni a' markát: die Hand von sich machen. Manum porrigere. Plaut. — pecunium dimittere. Plaut. Nyisd-ki a' szemedet: mache auf, öffne deine Augen. Aperi oculos. Cic.

ki-nyitott, adj. geöffnet. Apertus, a, um. — ajtó: die Öffnung. Apertae fores. Suet.

ki-nyittatlan, adj. ungeöffnet. Inapertus, a, um. Sili.

ki-nyitva p.o. van (tárva) az ajtó: die Thüre steht offen. Patent valvae. Cic. ki-nyitva (tárva) az ajtó, akarj fel, akarj alá; die Thüre steht offen, komm herein wo du willst. Aperta porta, lata via. Prov.

ki-nyomás, -snak, -st: das Ausdrücken, das Ausdrücken, die Ausdrückung. Expressio, onis, f. Pallad. expressus, us, m. Virtr.

ki-nyomattatott, adj. ausgedrückt. Expressus, a, um.

ki-nyomni, -nyomok, -nyomom, -nyomja: 1. ki-fatsarni a' szöllöt: die Trauben auspressen, Exprimere uvam. Plin. 2. A' mustot a' sajtó nyomja (sajtolja-, présöli-) ki: den Most drücken (pressen) aus den Trauben. Mustum torculari exprimere. Varr. 3. ki-nyomta (fölre-nyomta, ki-tekerte) a' szizma' sarkát: er hat die Stiefeln-Sporen durchgedrückt. Calcaneum corrumpere (calcei hunyászni). 4. ki-nyomta a' szemit az oda vezettnek: sie

hágott: mwisst in Lumen gr. tantum. Incautus incedendo Sterens. Concta, avit. 5. ki-nyomni (ki-szorítani) valakit ülő-helyéből: jmmanibus prioribus sitzen machen. Extrudere aliquem ex loco sessionis. Plaut. 6. Viaszba nyomtáki-ki (véssék) a képet: mum fut sein Bild in Wachs einzudrücken. In cera expressum imaginem ejus. Plaut.

ki-nyomódni, -dom, -dik: ausgedrückt werden. Exprimi, extendi. Cic.

ki-nyomozás, -zatok, -t: Nachforschung. Inquisitio, onis, f. Cic. investigatio, onis, f. Cic. ki-nyomozása az igazságnak: Nachforschung nach dem, was wahr ist. Investigatio Veri. Cic.

ki-nyomozhatatlan; adj. unerforschlich. Investigabilis, e. c. Tertull.

ki-nyomozható; adj. erforschlich. Dagabilis, e. c. Gloss. investigabilis, e. c. Lact.

ki-nyomozni, -mozok, -moz; -mozom, -mozza: ausforschen, nachforschen, nachspüren. Investigare. Cic. pervestigare. Cic. ki-nyozni az igazságot: nachforschen, untersuchen die Wahrheit. Examinare Verum. Horat.

ki-nyomozni (ki-kémlelni) a' helységnek fekvését, mivoltát, tsinnyát: die Gegenden ausforschen, untersuchen. Pervestigare loci situm. Cas. A' dolognak valóságát ki-nyomozni: die Wahrheit einer Sache erforschen. Inquirere in rei Veritatem. Cic. A' titkos dolgokat ki-nyomozni: heimliche Dinge ausspähen. Res occultas indagare. Cic.

ki-nyomozni másnak a' titkát: Andern heimlich nachspähen. Indagare aliena peccata. Appul.

ki-nyomozó, -ónak, -ót: ki-kémlő: ein Erforscher, Nachforscher, Investigator, oris, m. Cic. ki-nyomozója a' pártütésnek: ein Erforscher, Nachforscher nachheimlicher Zusammenkunft. Investigator Conjurationis. Cic.

ki-nyomtatás, -tatok, -t: die Einprägung, Druck aus den Lettern. Impressio, onis, f. Munkára venni valamelyiket kinyomtatás végett: etwas in Druck nehmen. Aliquid in typum, ad[illegible] in Tabulam typographicam adsumere.

ki-nyomtatni, -tatok, -tat, -tatom, -tattya: p. o. a' könyvet: ein Buch drucken. Imprimere librum. librum typis edere. 2. A' bizat még ki nem nyomtatták: man hat den Befehl noch nicht ausgefertiget. Unguis equo rum nondum est, fabricatum, -executatum. Plaut.

ki-nyomtatott, adj. ausgedruckt. Impressus, a, um. Cic.

ki-nyomtathatni, -thatok, -that; -thatom, -thattya: p. o. a' könyvet: ein Buch lassen drucken. Curare librum imprimi; — prelo subjicere. Cic.

ki-nyögni, -nyögök, -nyögj; -nyögöm, — ny-. ny-nom

-nyögi: Nagy nehezen ki-nyög
ni valamit: etwas mit Schwie
rigkeit hervorbringen. Difficul
ter, egre ad modum edicere,
eloqui aliquid. Cic. cum ge
mitu enuntiare aliquid. Cic.

ki-nyöni, -nyövök, -nyö, -nyö
vöm, -nyövi: ki-kürni tö
vöstül, ki-szaggatni, ki-
lepni p.o. a' kendert, a' lent:
den Hanf, den Flachs mit
der Wurzel ausreissen.
Cannabem -, linum radici
tus evellere. Colum.

ki-nyugodni, -gszom, -gszik:
ausruhen. e magát: sich
ausruhen. Conquiescere.
Cic. recreare vires, Ovid.
quiete se satiare. Cic.

ki-nyugosztalni, -talok, -tal:
-talom, -talltya: magát:
sich ausruhen. Quiete se re
ficere. Cic.

ki-nyugotni, -gotom, -gottya
magát: sich ausruhen. Con
quiescere. Cic.

ki-nyugtatni, -tatok, -tat; -ta
tom, -tattya: ausruhen las
sen. Sinere aliquem conqui
escere. Cic.

ki-nyugvás, -svak, -st: das Aus
ruhen. Quies, etis, f. requies,
etis, f. Cic. et ei, f. Cic. nyug
vást engedni valakinek: ei
nem die Ausruhung zustat
ten. Requiem alicui concede
re. Cic.

ki-nyújtani, -újtok, -újt; -új
tom, -újtya: ausstrecken.
ausspannen. Exercere. Sen.
Trag. exertare. Virg. exten
dere. Liv. portendere. Colum.
A' karját ki-nyújtani: den
Arm ausstrecken. Porrige
re brachium. Cic. ki-nyúj
tani a' kezét: die Hand

zum Schwur eine Hand ausstrecken. Manum
exercere. Liv. dextram pro
tendere. Cic. ki-nyújtani
a' nyelvet: die Zunge aus
der Hand. Exercere lin
guam. Plin. Mára ki-nyúj
tották: ki-nyújtoztatták:
man hat ihr jetzo etwas
ausgespannt. Jam exten
sus jacet. Cic. ki-nyúj
tani (nyujtó-, zodró-fá
val) a' tészlát: den Zeug
mit Strickwerkzeug aus
weiten, ausdehnen. Mas
sam saginaceam Cylin
dro extendere. -protata
re. Liv.

ki-nyújtás, -sznak, -st: die
Ausspannung. Porrectio
onis, f. Cic. ki-nyújtása a'
kéz-újjaknak: die Aus
spannung der Finger.
Porrectio digitorum. Cic.

ki-nyújtatlan, adj. unausge
spannt: Inextensus, non
extensus, a, um. Cic.

ki-nyújtatni, -tatom, -tatik:
a' ház-bérja igen ki-nyúj
tatott: das Haus ist sehr
hoch gemiethet, -hinge
setzt hinaus. Tectum pro
jectum nimis est. Plin.

ki-nyújtatott, adj. ausge
spannt. Exercitus, a, um.
Plin. extensus, a, um. Cic.

ki-nyújthato, adj. das sich
spannen läßt. Extensibilis,
e. c. productilis, e. c. Cath.
A' vas kinyújthato egy'
Ext.: das Eisen ist nun
auf einen Winter, das sich
spannen läßt. Ferrum
est Metallum ductile.
Agric.

ki-nyújtogatni, -gatok, gat
gatom, -gattya: oft aus
strecken, -ausspannen. Exer

tacc. Virg.

ki-nyújtott, adj. ausgestreckt. Expers rectus, a, um. Varr. tentus, a, um. Ovid. extentus, a, um. Cic. ki nem nyújtott. nicht ausgestreckt, nicht ausgedehnt. Non extensus, a, um. Cic. non porrectus, a, um. Varr.

ki-nyújtózás, -zásnak, -zást: die Ausdehnung, Ausstreckung - Extasis, is, f. Vitr. porrectio, onis, f. Cic.

ki-nyújtózni, -tózom, -tózik: sich ausdehnen. Extendere se. Cic. ki-nyújtózni a' tilalmas dolgra: nach verbotenen Dingen langen. Niti in vetitum. Ovid.

ki-nyújtóztatni, -tatok, -tat, -tatom, -tattya: p.o. a' halottat: den Todten ausdehnen, - ausstrecken. Extendere mortuum. Cic. Más ki-nyújtóztattak: man ist schon gelangt, ausgestreckt. Jam expansus -, extensus jacet. Cic.

ki-nyújtóztatott, adj. ausgestreckt, gelangt. Extensus, a, um. Cic.

ki-nyújtva, adv. in die Länge gedehnt. Productim. Más ki van nyújtva: ist schon ausgestreckt, gelangt. jam extensus jacet. Cic.

ki-nyúlni, -nyúlok, -nyúlt. sich ausdehnen, Extendi, Cic. protendi. Cic. Ki-nyúlt az élete: sein Leben ist lange hingezogen. Prolongata est vita ejus. extendit se vita ejus. Colum. Meszsze ki-nyúlt (-nyúlik) az erdő: der Wald erstreckt sich weit. Longe porrigit se silva. Caes.

ki-nyúlt: adj. ausgedehnt, ausgestreckt, ausgedehnt, ausgestreckt. Dilatatus, a, um. Cic. extensus, a, um. Cic. procurrens, ntis. P.

ki-nyúlt, adj. - gorabb, -gyót. Ausdehnung. Extensio, onis f. Ict.

ki-nyúgözni, -gözök, -gözöm, -gözi p.o. a' lovat: das Pferd müde machen, ermüden, fatigare. Evincularе equum. Facer.

kinzani, -nzok, -noz; -nzom, -nozza: kinozni: quinisgnoMartern. Affligere. Cic. cruciare, Cic. torquere. Ter. JC vidá mitani; Vigasztaló mi. A' sok gond kinozza, (öldökli) őtet: sein kummervolles Herz quält ihn. Mult. curæ cum curæ remorsus edent. Claudian. Ök minket nagyon kinzanak: die Martern und Qualen uns. Illi nos torquent, et percruciant tortore. Plaut. Ne kinozd magadat: ängstige dich nicht. Ne te cruciа. Terent. Valakit kinzani, 's kinzás által vallatni: jemanden foltern, um was zu bekennen. Torquere aliquem tormentis, ad confitendum aliquid. Cic. Quæstio torquere aliquem. Cic.

kinzás, -nzatok, -st: die Peinigung, die Tortur, die Folterung. Cruciatus, us, m. Cic. tortura. Ict. kinzás-ra fogni valakit: einen zur Tortur ziehen. In tormenta dare aliquem. Kinzásra méltó: wer

sich wait. Longe porrigit se silva. Caes.

sus'ra gyógyítani, auf die Folter gespannt werden. Excruciabilis, e, c. Plaut. Kinzás, sat fenegetni valakit: mit man mit der Tortur drohen. Minari alicui tormenta. Cic.

Kínzatlan, adj. 2 unmarterbar; nicht gemartert. Non torctus, non excruciatus, a, um. Cic. ✠ Meg-kínzatlatott.

Kínzó, -ónak, -ót: 1. gyötrő. vzigázó. min Peiniger. Afflictor, oris, m. Cic. excruciator, oris, m. Augusti. tortor, oris, m. Cic. ✠ Vádaskodó, vigasztaló. 2. adj. kínzó ház, -hely: die Folterkammer. Carnificina, ae, f. Liv. Conclave, tortorium, ii, n. Schell. Kínzó pad: die Tortur bank, Folterbank. Scamnum tortorium, i, ii, n. Scamnum, cervices torquendo. Kínzó szerszám: das Folterzeug. Tortorum instrumenta, orum. n.

Kínzott, adj. gequält, gemartert, gequält. Excruciatus, a, um. Cic.

Ki-advatási, -tások, -tást: ausgießen, Excavare, Cic. Cavum reddere. Plin.

Ki-adóvatás, -ások, -ást: ütcegé tevés: die Ausgrabung. Excavatio, onis, f. Ter. tubulatio, onis, f. Appul.

Ki-adás, -ások, -ást: ki-hányás: die Auswerfung. Evomitio, exgurgitatio, onis, f. Augusti. Ki-adása a' Vérnek: die Auswerfung des Blutes. Rejectio sanguinis, onis, f. Plin.

Ki-adni, -adok, -ad; -adom, -adtya: auswerfen, ausspeyen. Evomere. Cic. Vérével egy gyütt ki-adni: mit dem Blute auswerfen. Undanti cruore animam effundere. Cic. Virg. pro pudenda animam evomere. Virg. Valakire a' mérget ki-adni: ki-önteni: sein Gift und Galle auf jemanden, seinen bittern Groll (Zorn) wider einen auslassen. Iram in aliquem effundere. Cic. Vicus arcubitatis apud aliquem evomere. Cic.

Ki-adott, adj. p. a. bor: Wein, der einen übrigen gut hat. Regesta crapula, vomitu egestum vinum. Curt.

Ki-oldani, -oldok, -old; -oldom, -oldtya: p. o. a' tömet: den Knoten auflösen. Nodum expedire. Cic. -solvere. Horat. Valakit valami parancsolat által ki-oldani: einen von einer Pflicht durch Befehl los machen; binding machen. Aliquem a mandato aliquo eximere. Cic.

Ki-oldozni, -dozok, -doz; -oldozom, -dozta: p. o. Valakit kötelessége által: einen von seiner Pflicht los machen. Munere suo aliquem absolvere. Cic.

Ki-oltani, -ltok, -lt; -ltom, -ltya: Valakinek az életét ki-oltani, absol meg-oltani: einem das Leben nehmen. Vitam alicui privare. Cic. Valakinek az emlékezetét ki-oltani: einen Andenken ab, thun. Memoriam alicujus extinguere. Cic. A' szomjúságot ki-oltani, den Durst löschen. Sitim restinguere. Cic. A' tü-

nek tüzét (fényét) a könnyek ki-oltják: ein Thränenstrom löscht das Feuer aus, ein Regenguß löscht das Feuer aus. Lachrimæ obtundunt aciem oculorum. Plin. A' tüzet ki-oltani a' fábul. das Feuer aus-löschen. Ignem extinguere. &c. Cic.

Ki-oltás, -snak, -st: ein Auslöschung. Exstinctio, onis, f. Cic. — ki-oltása a' támadt tüznek: das Auslöschen des entstandenen Feuers. Exstinctus incendii. — Exstinctus luceernarum, us, m. Plin.

†Ki-oltathatatlan, adj. unauslöschlich. Inexstinguibilis, e. c. Appul.

Ki-oltathatatlanul, adv. unauslöschlich. Inexstinguibiliter. Voss.

Ki-olthatatlan, adj. unauslöschlich. Inexstinguibilis &c. Cic. Ki-olthatatlan szeretettel viseltetni valakihez: unauslöschliche Liebe gegen jemanden hegen. Amore inexstinguibili ferri in aliquem. Cic.

Ki-oltó, -ónak, -ót: der Auslöscher. Exstinctor, oris, m. Cic. Ki-oltója (el-nyomója) az ösze-esküvésnek: ein Unterdrücker der Zusammenverschwörung. Exstinctor conjurationis. Cic.

Ki-oltott, adj. p. o. Ősrög: ein ausgelöschter Brand. Exstinctus, a, um. — Exstinctivus, i, m. Cels. — torris, is, m. Virg.

†Ki-olvasni, -vasok, -vas; -vasom, -vasa: d. ki-olvasni (ki-mesterkélni) à bé-zárt kánycokat: ein eingegrabenen Mägdgen heraus-Zerren. Excantare clausas puellas. Rog.

Ki-olvasni (ki-üzni) a' sárkányt a' barlangból: den Drachen aus seinem Höhle heraus-reizen. Excire draconem exantro suo

Ki-olvasztani, -sztok, -szt; -ttam, -ttya: p. o. a' hájat, a' szalonnát: das Schmeer, den Speck auslassen. Adipem, lardum eliquare. Colum.

Ki-olvasztás, -snak, -st: die Zusammenschmelzung. Eliquatio, onis, f. Ki-olvasztása az öszve-forrasztásnak: die Losmachung desjenen, was mit Blei zusammengelöthet ist. Replumbatio, onis, f. Plin.

Ki-olvasztott, adj. p. o. Zsira: dicke: das ausgeschmolzene Fette. Eliquamen, inis, n. Colum.

Ki-omlandó, adj. ausbrechend. Eruptionis, a, um.

Ki-omlani, -omlok, -omlott, -omlom; -omol, -ik ki: ausfallen. Excurrere &c. Suet. Kergegésben omlott, tak-tak-tak (Creb. kantak-ütöttek-) ki a kapun: die sind Zänkereyens halber durch das Thor ausgefallen. Inter se pugnantes effudere se portis foras. Ces. Tele vére omlott-ki: ganz Blut ist heraus-gestürzt. Multum cædis, et sanguinis factum. Liv.

Ki-omlás, -snak, -st: der Ausfall. Ausbruch. Eruptio, onis, f. Suet. Az ellenségre-való ki-omlás: der Ausfall wieder den Feind. Eruptio in hostem. Liv. Ki-omlása a folyó-víznek: (ki-áradása

da'sa) a' folyó-vízneck: Ein Ergiessung eines Flusses. Diffusio fluminis, onis, f. Cic.

effluvio, onis, f. influvium, ii, n. Vellej.

ki-ontando, part. p. o. Vér: ausgiessender Blut. Effundendus sanguis, i, inis, m. Cic.

ki-ontani, -ntok, -nt; -ntam, -nttya: ausgiessen. Effundere. Cic. Valakinek ki-ontani a' vért: einem das Gemüth ausschütten. Effundere viscera alicui. Pete. Vért ki-ontani a' Hazáért: sein Blut fürs Vaterland hingiessen. Sanguinem pro Patria effundere. Pro fundere. Cic.

ki-ontás, -snak, -st: die Ausgiessung. Effusio, profusio, onis, f. Cic, et Plin. A vérnek ki-ontása nélkül: ohne Ausgiessung des Blutes. Sine emissione Cruoris. Sine effusione sanguinis. Cic.

ki-ontott, adj. p. o. Vér. ausgegossenes Blut. Profusus sanguis, i, inis, m. Plin.

ki-ortani, -rtok, -rt; -rtam, -rttya: p. o. a' bőrkrokat ki-ortani, ki-irtani: die Gerstenkörner ausrotten, Exstirpare dumeta. Colum.

ki-osontani, -ntok, -ont: -ntta, -ni, -illantani, el-lábat-ni, el-trosztkodni: heimlich untergehen, unterschleifen. Clam-, latenter, elabi. Liv. Attanats-hátrát ki-gondolt: wo sie sich heimlich davon machen. Clam elapsus est ex Curia. Se a Cu-

ki-osztani, -sztok, -szt; -sztam, -sztya: auskehren, ausputzen. Everrere. Cic. Kiosztani a' szobát: das Zimmer auskehren. Everrere cubiculum. Cic.

ki-osztás, -snak, -st: das Auskehren. Everratio, onis, f. Cic.

ki-osztó, -ónak, -ót: der Auskehrer. Everritor, oris, m. Cic.

ki-osztódni, -dom, -dik: ausgetheilt werden. Distribuis. Cic.

ki-osztogatás, -snak, -st: die Austheilung. Distributio, onis, f. Cic.

ki-osztogatni, -gatok, -gat; -gatom, -gattya: austheilen. Elargiri. Liv.

ki-osztogató, -ónak, -ót: der Austheiler. Erogator, oris, m. Cod.

ki-osztogattatott, part. adj. ausgetheilt. Distributus, a, um. Cic.

ki-öblíteni, -lítek, -lít: kiöblíteni: ausspülen, auswaschen. Eluere. Plin. ki-öblíteni a' bögrét: das Trinkgeschirr ausspülen. Abluere ollam. Cic. Tölt ki-öblíteni a' pohárat: den Becher gut ausspülen. Proluere poculum, Cic. Borral a' szájat ki-öblíteni: den Mund mit Wein ausspülen. Ore vino perluere. Colum. A' fehér tiszta vízzel

Ki-öblitení: ki-mosni: ein Wunden mit einem Wasser auswaschen. Elimpidare vulnera. Veget.

Ki-öblítes, -sneк, st: ein Auswaschung. Elutio, onis, f. Plin.

Ki-öblített, adj. auswaschen, auswaschen. Elutus, a, um. Colum.

Ki-öblithetetlen, adj. unwaschlich, unwaschlich, das sich nicht auswaschen läßt. Ineluibilis, e. c. Lactant.)(ki-öblithető.

Ki-öblithető, adj. das sich auswaschen läßt. Eluibilis, e. c.)(ki-öblithetetlen.

Ki-öblögetni, -getek, -get; -getem, -geti: á kantsót: den Mund auswaschen. Proluere amphoram. Cic.

Ki-öklözni, -lözök, -lözj; -lözöm, -lözi: valakit: einen mit der Faust auswaschen. Alicui pugnis os tundere. Plaut.

Ki-ökrödni, -rödöm, -rödik: ki-adni, ki-hánynia ejtéjes, mérget valaki ellen. Sein Gift und Galle wider einen auswürgen, auskotzen. Iram (virus acerbitatis) in aliquem effundere, evomere. Cic.

Ki-öltetni, -tetek, -tet; -tetem, -teti: p. o. a' vidék' lúdgyát: den Fremden Gänse umbringen lassen. Alienos anseres interimi curare. Cic.

Ki-ölni, -ölök, -ölt; -ölöm, -oli: einen Strang auswaschen. Intorquere. Fund. A' nyilas kesbül mind ki-ölték á nyilakat: in Zinkenwalde sind alle Hasen im Zinkenwalde verendet. In tenebris omnes leones sunt interficione deleti. Cic.

Ki-ölteni, -öltök, -ölt; -öltöm, -ölti: á nyelvet: die Zungen zum Maule herausstrecken. Exercere lingvam. Plin. protrahere lingvam. Plaut.

Ki-öltögetni, -getek, -get; -getem, -geti: p. o. a' nyelvet: die Zungen heraus thun, -strecken. Exercere lingvam. Virg.

Ki-öltött, adj. herausgestreckt. Exertus, a, um. Plin.

Ki-öltözni, -zöm, -zik: ki-vetkezni: auszihen. Exuere. Exuere. A' régi emberbül ki-öltözni: mássá lenni, -válni: aller Leidenschaft, -allen Menschlichen Neigung ablegen. Hominem ex homine exuere. Cic. A' fösvény emberbül ki-öltözik az ember segébül: filz-tessi az embert segét, és tsak magát tekinti: der geitzige Mensch leugnet alles Menschliche. Wenn er d. h. exuit omnem humanitatem. Cic. Minden erkölcsbül ki-öltözött: um Jut alle Sitten fahren lassen. Omnem moralitatem -, omnes mores antiquos exuit. Liv.

Ki-öltöztetni, -tetek, -tet; -tetem, -teti: ausziehen. Exuere. Cic. A' kadafa ki-öltöztetik (ki-vetteöztetik) emberet a' természet segébül: die Zwingherrschaft beraubt den Menschen der Freiheit. Bella exuunt homines omni libertate. Ter.

Ki-önteni, -öntök, -önt; -öntöm, -önti: ausgießen, ausschütten. Effundere. Ovid.

Ki-öntés, -sneк, -st: ki-áradás: die Ausgießung. Effusio, onis, f. Cic. ki-öntése á vízneк: die Ausgießung des Wassers. Effusio aquae. Cic.

Ki-önteni, -öntök, -önt; -öntöm, -önti: ausgießen, ausschütten. Effundere. Ovid.

II. ki-önt (ki-árad, ki-tsap) a' Duna: die Donau tritt über. Exundat Danubius. Auson. A' Duna ki-öntött bennünket a' háztúl: die Donau hat uns vom Hause fortwährend ergossen. Danubius eluit nos ex domo. Plin. — eluvione sua de domo nos emovit. Liv. A' Tisza egen ki-öntött: die Theiss hat sich sehr ausgegossen. Tibiscus effusus nimis super ripas est. Tait. ki-önti magát a' tó: der Sumpf ergießt sich. Extendit se lacus. Plin. ki-önteneck a' Vizek. die Wässer auszugießen sich. Exspatiantur aquæ. Ovid. 2. ki-adni, ki-okádni: Haragját ki-önteni: seinen Zorn ausschütten. Iram effundere. Ter. ki-öntötte ellenem a' mérgét: er hat sein Gift wider mich ausgegossen. Virus suum in me effudit. Terent. t. ki-okádni. 3. ki-önteni (ki-dönteni) a' Vizet: das Wasser ausgießen. Effundere aquam. Ovid. 4. Magát vérzésből ki-öntötte: ki-fortmálta: er hat sich aus Entkräftung ergossen. Se ex æstu effudit. Plin. 5. ki-ontani, At kazá vért ki-önteni a' vérét: das Blut für das Vaterland vergießen. Sanguinem pro patria effundere. Cic. 6. ki-önteni (ki-tudni, ki-üzni) lyukból az ürget: das Erdgeschoss ausschütten, — mit dem Loche mit einer Gießung das Wasser ausschöpfen. Forcipe cum excaverit, infusione aquæ eliciet. 7. ki-öntött. Le a' levet: Essigel tört, vétett, tsintett, rossz fát tett a' tűzre, rosszat tselekedett: er hat Unrecht übel gethan, einen Fehler gemacht, mißwillig

wissen wissen, fehlen begangen, die Düngge- die Hinterlassenschaft. Aliquid male commisit. Cic. Cretiam collectam effudit. Cic.

ki-öntés, -ének, -et: die Ausgießung, der Ausguß. die Ausschüttung. Effusio, onis, f. Cic. St. profluvies, ei f. Luer. profluvio, onis, f. Apul.

ki-öntetett, adj. ausgegossen, ausgeschüttet. Diffusus, a, um. effusus, a, um. Ovid.

ki-öntő, -önek, -ött: der Ausgießer. Effusor, oris, m. Plaut.

ki-öntött, adj. ausgegossen, ausgeschüttet. Effusus, a, um. Ovid. profusus, a, um. Plin. ki-öntött vér: vergossenes Blut. Profusus sanguis, ĭnis, m. Plin.

ki-öregedett, adj. bejahrt. senio confectus, a, um. Cic. A' szolgálatból ki-öregedett Katona. ein wegen Alters aus Dienst getretener Soldat, alter ausgedienter Soldat. Prærogativarius, ii, m. Cassiod. miles, qui in servitio, consenuit in armis. Hor. sub armis consenuit. Liv.

ki-örleni, -örlök, -örölt; -röl, -rölj ki: auswurzeln. Eruncare. Mind a' gabonát a' pajzából ki-örleni: alles Getraide von der Spreu rein machen, nichts verwerfen. Eruncare frumenta. Pers.

ki-ötleni, -ötlöm, -ötlik: valakinek az eszébül: felejtékenységből menni. aus dem Sinne kommen. Excidere e memoria alicujus. Ter.

ki-ötögetni, -getek, -get; -getem, -geti: p. o. a' nyelvét: die Zungen oft ausstrecken. Exer. 4 arce linguam. Plin.

Ki-öll, adj. ki-ett: ausgegangen. Excessus, -a, um. Cic.

Ki-pádimentomozni, -mozok, -moz, -mozom, -zza: p.o. az esthet, folyosót, tornátzot: die Gallerie mit einem Boden versehen. Porticum pavimentare. Cic.

Ki-pádimentomozott, partic. p.o. tornátz: mit Austrieb belegter Gang. Pavimentatus porticus, i, us, m. Cic.

Ki-padlani, -dlok, -dol, -dlom, -dollya: ki-padolni, kideszkázni, kövel, vagy más egyebbel ki-rakni a' padlatty át: den Fußboden legen. Pavimentum asseribus sternere. Cic. -contabulare. Cés. tabulare. Cés.

Ki-padlott, partic. p.o. tornátz: mit Boden belegt versehen. Pavimentatus porticus, i, us, m. Cic.

Ki-padolni, -dolok, -dol, -dolom, -dollya: deszkával a' szobat: die Stube mit Brettern belegen. Triclinium assibus sternere, tegere. Cic. Az istálot ki-padolni, kiköldlani: den Stall ausstreuen, mit Einstreu belegen. Contabulare stabulum. Colum.

Ki-padozni, padozok, -doz, -dozom, -dozza. l. ki-padolni.

Ki-pallani, -llom, -lyal, meg-ütögetni: ausklopfen, festklopfen, dumb festschlagen. Dealbare. Lucil. Majd ki-pallanak: man wird die Stallung bald ausklopfen. Mox te pulsa bunt, et vexabere abunt. Cic. 2. Pallo-vostával ki-pallani (ki-vostálni) a' Zabot: den Haber schwingen in der Wanne. Avenam vanno ventillare. Comen. 3.

Ki-pallani a' Zsátot: azt kiverni, ki-verni: beklopfen, dumb durch aufs Schwingen, hoch Streiben bringen. Eventilare saccum, excutere pulvis ex eo.

Ki-pállás, -snak, -st: die Auslüftung, das Wannen. Eventilatio, onis, f. Plin.

Ki-pállani, -llom, -lik: mündlich werden. Stomatico fieri. Cels. Ki-pállik a' Zsa ja: nun wird Mund fäulig. Stomatico fit ex eo. Vol.

Ki-pállós, -snak, -st: die Mundfäule. Stomacace, es, f. Plin. Exesis-, putredo scientia ossis. August.

Ki-pallérozni, -rozok, -rozom, -rozza, p.o. magát: sich Gnade, Gnade sich machen. Se vestibus insternere. Cic. ki-pallérozni a' bétses-követet: die Edelgesteine Glänzen. Expolire-, limare gemmas. Plin.

Ki-pallérozott adj. p.o. kövek: mit Quadersteinen Zottem gebn. Qualificatus Nebulo. i, onis, m. Cic.

Ki-pallérozás, -snak, -st: die Auszolirung, Auszierung, Auszierung. Perpolitio onis, f. Auct. ad Her. elaborgatio, onis, f. Vitr.

Ki-pallérozni, -rozok, -rozom, -rozza, p.o. magát: sich Quadersteinen, Gnade machen. Se vestibus insternere. Cic. ki-pallérozni a' bétses-követ: die Edelgesteine Glänzen. Expolire-, limare gemmas. Plin.

Ki-pallérozott adj. p.o. kövek: mit Quadersteinen Zottem gebn. Qualificatus Nebulo. i, onis, m. Cic.

Ki-pallólni, -llólok, -llól; -llólom, -llólya: ki-padolni; ki-pallózni, -deszkázni a' szobát: die Stube mit Brettern belegen. Triclinium assibus sternere, tegere. Cic. l. ki-padolni.

ki-pállott, adj. p.o. száj: nincsül Mund. Os patulum. ki-pállott szájú: ohne die Mundlappen. Stomatiens, a, um. Cels.

ki-pallózni, -lózok, -lózt, -lózom, -lózza: l. Pallózni.

ki-panaszolni, -szlok, -szolt, -szlom, -szolya: sich aus Ekel, Ungeduld. Degueri. Stat. ki-panaszolta magát: nun hat sich satt gehungert. Questus pertoræ evolvit. Val. Max. Ad fastidium querelarum. Horat.

ki-pángyázni, -ázok, -ázt, -ázom, -ázza: ábolni. hoszszú kötélen ki-tröveckelni p.o. a lovat: um Pflock einen Pflock zum Weiden ausbinden. In præ-to vaccæ adligare equum.

ki-pángyázni a' fatort. azt ki-tröveckelni, fest-állítani: ein Gezelt aufschlagen. Tentorium figere. Lucan. -pozsnicze. Ovid.

ki-pángyázott, adj. p.o. ló: an einem Pflock zum Weiden ausgebundenes Pferd. Equus funi longioci (vaccæ) adligatus equus.

ki-papolni, -polok, -polt, -polom, -polya: ausbrüten, ausbrüten. Effutire. Ter. deblaterare. Plaut. Sermonibus divulgare. Cic. Magát ki-papolni: sich ausbrüten, müssig herumtreiben. Cessare a blaterando. Cic. Mint ellent ki-papolt, ki-fecsegett. um fast alles was es gehört, ausplaudert. Omnia elo-cutus est. Plaut. -effutivit. Ter.

ki-párállani, -ádom, -álok: ki-gözölögni, -füstölögni? A' borvak minden excje, fze sze ki-párállott: -el-ment: der Wein ist ohne Geist. Vinum mollaverum Vicium. Cels. Ennek ki-párállott azzése: esztelen. um ist Hönicht gnug zu denken, -sinnes Unsinnes genug. Est cui mentis, Ovid. Mens Ec captus est. Cic. ki-párállik a' föld: die Erde dampft aus? Evaporat terra. Sen. ki-párállott a' vízszege: sein Kreuz ist ausgedünstet. um fast den Kreuz ausgeschlafen. Evaporatam ex-halavit. Cic.

ki-párállni, -állok, -állt, -állom, -állya: ki-párgolni: ita most ki-párállaná magát a' keltedz? wenn sie jetzt stunden müsst sie? si animam efflare debe-ret. Cic. -exhalare debe-ret. Ovid. Valaki nek a' testét ki-meg-párállani: einen Leib aus dämpfen lassen. Facere, ut corpus alicujus exhalet. Cic.

ki-párállott, adj. minden excje el-ment p.o. bor: der Wein ohne Geist. Vinum, quod in Vappam abiit. Horat.

ki-parantsolni, -tsolok, -tsolt, -tsolom, -tsolya: valakit a' házból: jemanden aus dem Hause hinaus-schaffen. Jubere aliquem ex domo exire. Cic.

ki-parázni: ki-kodni, -kodom, -kodta: magát: sich aus hitzen. Ex-fervescere. Bibl.

ki-párgolni, -golok, -golt, -golom, -golya. l. ki-párállani.

~~ki-pártál~~

ki-párkálmyozni, -nyozok, -nyoz; -nyozom, -nyozza. p.o. a' kutat: sein Wasser wündeln. Marginare, -mare ginae instrucre Puteum. l. -tazni.

ki-párlani, -lom, -lik: aus Früchten. Fracescere. Varr. ~~párlik a' fü~~ ~~faulen.~~ ki-párlik (ki-aszik, -tül, -sül) a' fü: das Gras dorrt aus. Exarescit, exarescit herba. Plin. ki-párlik a' szája. wn. fast sein Mund fäulet. Os ei fit stomacace. Cels. ki-párlott a' teste: sein Leib ist faul geworden. Fracuit Corpus ejus. Varr.

ki-párlás, -snak, -st: das Faul seyn. Intertrigo, ginis, f. Blanc.

ki-párolni, -rolok, -rol; -rolom, -rolja: aus Wünschen. vaporare. Plin.

ki-parologni, -rologok, -rolog, -rolj: aus Dünsten. Evaporare. Cic. exhalare. Cic. ki-párolog a' föld' nedve: die Feuchtigkeit der Erde dünstet aus: Humor terrae evaporat. Gell.

ki-párolgott, adj. ki-gőzolgött. ausgedünstet. Exhalatus, a, um. Ovid.

ki-párkálni, -kálok, -káz; -kálom, -kálja: ki-kaimázni, ki-párkálmyozni p.o. a' kutat: sein Wasser wündeln. Marginare Puteum. Colum.

ki-patagzani, -zom, -zik: pa-

tak módra folyni: fluere. Flinstun. Profluere. Plin.

ki-patakzik minden ere bül a' vér: aus allen Adern fließt Blut: fluere. Fließen aus allen Adern? Vena omnes sanguine manant. Cic. effundi tur sanguis e venis. Cic.

ki-patellani, -tellok, -tell; -tellom, -tellja: ki-tsuzni, ki-mosogatni p.o. a' kutat: die Wäsche aus klüpfen. Judicula (mal lew ligneo) tundere linteamina lauanda. Colum.

ki-pattanás, -snak, -st: -pa sens: Aus Geschlag. Exanthema, pustulatio, onis, f.

ki-pattanni, -tanok, -tan: ki-fakadni, -prasseni: aus schlagen, Aus schlag bekommen. Pustulas accipere. pustulosum fieri. Cels. ki-pattant (ki-pattogzott) az egész teste: azt valami ki-hányta: wn. fault in dem ganzen Leibe. Pustulas (exanthemata) in toto corpore accepit. Cels.

A' meg-ették magát kipattan (kifordúl, ki-pereg, ki-nyúlik) a' tojásból: Aus Verdrießen springt aus seinen Eyern seinen Unrath. Pullus gallinaceus excluditur ovi testa, exclu-

ditur, pro-

-stantem, -stok, -st
-stalja: zum gehen
stadere. Varr.

-stantes, -snak, -st
mes: zum gehen
-stanság, -ság. Ab
-stattogni, -tok, -t
-stattogzott
egész teste: sein
sind ist voll Blu
tum ejus Corpus
obtectum est.

-tozni, -to
-tozom, -tozza:
ki-takni vala
mit Wasser aus
spitze exponere
aliquid. Hor.

-lengiczeni, -
-zem, -zeli:
tan ki-üzni
valakit: ver
his treiben
wohne. Ali
bus, proficis
de. Cic.

ki-temetezni, -
-terem, -teri:
ni valakit
Grabe. Ver
gen, sinnen
ricato (ver
re aliquem.

-lendezteni
-zítem, -zíti:
dítni vajta
valakit:
gestrichen
men. Fac
cere.

erumpit.

ki-pattantani, -ntok, -nt; -ntom, -tantya: zuspringen. Di-
splodere. Varro.

ki-pattantás, -snak, -st: Zuspringung. Displosio.
onis, f. Stroh.

ki-pattogni, -togok, -ttog: aus-springen. Diserumpi.
Cic.

ki-pattogzani, -zom, -zik: kiholyagzani, persedezni: ki-
pattogzott az egész teste: sein ganzer Leib ist voll Blasen. Jo-
tum ejus Corpus pustulis obductum est.

ki-pázsitozni, -tozok, -toz; -tozom, -tozza: pázsittal ki-vakni valamit: etwas mit Wasen auslegen. Ce-
spite exsonere, vestire aliquid. Flor.

ki-pelengérezni, -rezek, -rez; -rezem, -rezi: Ausgelassto-
sen ki-üzni bata komnan vadakit: jemanden jeden-
lich knechtischen zu zwingen wozu. Aliquem exspel-
lere, proscribere alicui. de. Cic.

ki-pemetezni, -tezek, -tez; -tezem, -tezi: ki-asszagol-
ni valakit: einen mit Ausweisung seines Amtes, seines Dienstes. Pe-
nitus (extabulo) exspelle-
re aliquem. Fest.

ki-penderítteni, -rítteck, -rít, -rítem, -ríti: eggyet for-
ditni vajta, s ki-vetni, valakit: einen seines Amtes entsetzen, seines Dienstes. Foras ejicere aliquem.
Luce.

ki-perditeni, -ditek, -dit; -ditem, -diti. ki-per-
ditettek a' harbul: mein Just ist an allen Gliedern ganz steif. Ex-
terminarunt, ejecerunt eum ex domo sua.

ki-perdülni, -dülök, -dült. ki-perdült a' kezembül: es ist mir aus der Hand gefallen, -geworfen. Ex-
cussum est illi e manu.

ki-peregni, pörögni, -regöte-rög, -rg (ki-hüllni a' bőr za' szeme a kalászból: die Weitzen Körner fallen aus den Aehren aus? Gra-
num tritici cum cadit e spica foras. Varr.

ki-perleni, -lek, -rel; -relem, -reli, valakit: jemanden überwinden. Ste-
ment überwinden. De-
litigare aliquem. Horat.

ki-persedezni, -zek, -zik: ki-persedezése a' testnek: ein Ausfluß, Ausfluß, Ausfluß eines Theiles des Leibes. Effo-
rescentia scorbutica. de, f.
Wogt.

ki-persedezni, -zem, -zik: ki-fakadozni: einen Theil des Leibes bekommen. Effo-
rescentium scorbuticam ha-
bere. Wogt.

ki-persenni, senekek, -sen: ki-persent az egész testet: um den ganzen Leib auszehren. Exhaurire. Pustulis obductum est to-
tum ejus Corpus.

ki-petyegni, -tyegek, -tyeg; -tyegem, -tyegi: ki-petsegni, ki-lötyögni valamit: etwas ausplaudern, ausschwatzen. Ebla-
terare, effu-
tire aliquid. Cic. Mundent
ki-petyeg: er plaudert

allos aus? Omnia effutit. Cic. Kinek nem jó az ügye, azt ki ne petyegje: minn festinestum Stamit soll man hinzusetzen. Mala causa silenda est. Prov.

Ki-pettyentени, -ntek, -ntj-ntem, -nti: ki-festjentени, -botsjantani. Valamit. nt, was ausspritzen. Deblatera re Plaut, effutire aliquid. Ter.

Ki-petrkelni, -lok, -kel; -kelem, keli 1. ki-festeni, ki-ter-jesztени a' vört: aus Zorn ausspeyen. Expuere -, exspuere pilam. Colum. 2. Ki-petrkelni valamit: mit dem vüsten Gaumen gesetzten Klötzchen Zungen etwas wegschaffen. Talitro excutere aliquid. Suet.

Ki-petrkelödni, -döm, -dik: vüs Zorn aus sich speyen. Cito impetu (impulsu) evibrari. Gell.

Kipezni-kapozni, kipezkedik, kapozlok, kipez-kapoz: mint a' Dunába halo ember: zweifelhaft seyn. Animo nunc hinc, nunc illuc fluctuare -ctare. Prov. Cic.

Ki-pihenni, -henek, -hen; -henem, -heni: abrühen. Quiescere. Conquiescere. Cic. Egy' kevessé ki-pihentem magamat: ich habe mich nur wenig ausgeruhet. Paullum conquievi. Cic. A' fáradtság után ki-pihenni magát: sich wieder von der Ermüdung nehmen. Se a fatigatione renovare. Quint. -vescere vires. Ovid.

Ki-pipázni, -pázok, -pázz; -pázom, -pázza: ausrauchen. Effumigare. Terent. ki-pipázni az ablakon buz-ja vüsse Zunge für aus trinken. Ex fenestra fumigare foras. Hacon pipát pipáltam-, dohányoztam-, szítam-ter: ich habe zwey Pfeifen Toback ausgeraucht. Ires fajae tabaci effumari.

Ki-pixongatás, -tások, -st: das Pfeifen, Ausrauchen. Ingestio, onis, f. Cic.

Ki-pixongatni, -gatok, -gat; -gatom, -gattya: valakit pfeifenden Aus ruf en, aus pfeifen, -aus Zorn, mit spitzen Worten aus filzen. Accipere aliquem malis Verbis. Cic. Objurgare, reprehendere gravissimis Verbis. Cic.

Ki-pixonkodni, -dom, -dik: szégyen szemmel ki-menni: ki-takarodni: vüs beschämt seinen Zorn. Cum erubescentia abire, discedere, exire foras. Ter. Nagy kedvetlen ki-pixonkodának töle: sie sind mit Schamhaftigkeit von ihm unwillig weggegangen. Juviti cum pudore abiverunt ab eo.

Ki-piszkálni, -kálok, -kál; -kálom, -kálya: Valamit etwas heraus kratzen, heraus pflücken. Exarare -, foras movere aliquid.

Ki-piszkolni, -kolok, -kol; -kolom, -kolya: ki-motskolni valakit a' kárból: einen aus dem Hause ausschelten. Criminando ex aedibus

946. ki-
eliminare, expellere aliquem. Plaut.

ki-piszegetni, -getek, -get. -getem, -geti: Jemandes Sprünn. Excire sibilis. Columel.

ki-pittyeszteni, -ftem, -fti az ajakát: die Lippen aufwerfen. Labia intorquere, proficere. Sallust.

ki-pofozni, -fozok, -foz, -fozom, -zza: valakit nimm Ohrfeigen geben, und Maulstreichen. Objurgari colaphis. Plaut.

ki-porcolni, -colok, -col, -colom, -collya: valamit: etwas vom Staube befreyen, aufstreuben. Excutere pulverem e veste aliqua. ki-porcoltàk a' ruhàt: weg-tzaplták, weg-verték, weg-fenekedték, weg-nadza golták: man hat seine Hosen ausgeklopft, ihn gehörig gelt. Natibus ejus plagae sunt inflictae. Cic

ki-porozni, -rzom, --rozza. p.o. a' ruhàt: abstäuben, ki-verni: ein Kleid abstäuben. Excutere pulverem e vestimento. Plin.

ki-porozták a' narancsját: fenekekre verték? man hat ihm die Hosen aus den Kopf, rund gehörig gelt.

ki-pótlás, -solat, -st: ki-potolás: die Ergänzung, Vergütung. Compensatio, onis, f. Cic.

ki-pótolás, -solat, -st: die Ergänzung, Vergütung. Compensatio, onis, f. Cic. ki-potolása az el-múltt idönek: die Wiederersetzung der vor Zeit: Peritatio praeteriti temporis. Plin. A' kereg' ki-potolásáravaló: der zur Reserve bestellt ist. Succenturiatus, a, um. Terent.

ki-pótolhatatlan, adj. unersetzlich, ganz lich. Inexplebilis, e. c. incapax supplementi. Plin. ki-pótolhatatlan kàr: unersetzliche Verlust. Irreparabile damnum. Voss.

ki-pótolhatatlanság, -gnak, -got: die Unersetzlichkeit. Irreparabilitas, atis, f.

ki-pótolhatni, -hatok, -hat, -hatom, -hatlya: nints, a' minek ki-pótolhatnám: ich habe nichts, womit ich es wieder ersetzen könnte. Nihil ad reparandum mihi suppetit. Cic.

ki-pótolni, -tolok, -tol, -tolom, -tollya: helyre hozni, meg-, visza-ki-vitteni p.o. valakinek a' kàrát: einem seinen Verlust ersetzen. Damna alicujus resarcire. Cic. Szép segedi hibàit részzel ki-pótolom. Ingenio forme damna resarcio. Ovid.

ki-pótolni a' hijánosságot: wegschaffen, was noch fehlt. Supplere defectum. Suet.

ki-pótolni az el-múlatott munkát: die versäumte Arbeit wieder einbringen. Compensare laborem neglectum. Cic. A' rosszat jóval ki-pótolni: böses mit Gutem vergelten. Maleficia beneficiis pensare. Liv. ki-pótolni a' seregot: die Armee wieder completiren. Reparare exercitum. Plaut.

Ki-pótoló, -óna ati, -ót: nin fe-
ſtzmn. Pensator, oris, m. Plin.
reparator, oris, m. Ammian.

Ki-pótoltatott, partic. Valami-
ből: tron-ából mit was nen-
ſtzlt. Ex aliquo suppletus,
a, um. Cic.

Ki-pottyanni, -ttyanok, -ttyan.
ausfallen. Excidere. Cic.
Ki-pottyant a' kezéből:
nr ſitzt ihm aus den Hän-
den nnd fallen. Excidit
de manibus. Cic. A' nyúl-
is azt a' helyet szerezi,
a' hol ki-pottyant: wo
den Hasen fällt, dr ist nr
am liebsten. Lepus ubi ge-
nerare (nascitur), ibi li-
benter morátur. Schell.

Ki-potyogni, -tyogok, tyog:
mit und nrch ausfallen.
Cadere sensim foras. Cic.
Ki-pötedözni, -dözök, -dözt,
dözöm, -döztem: aus pöi-
len, oft ausspeien.
Exspuere. Plant. Vér
pök dözni: nr speyet
oft oder viel Blut aus?
Sanguinem sputat. Plant.

Ki-pökés, -sneke, -st: das Aus-
pnchen, das Ausspeyen,
die Ausdnnstung. Ex-
spuitio, onis, f. Plin. Ki-
pökése (-közése) a' vér-
neke: die Ausdnnstung
des Blutes. Rejectio san-
guinis, onis, f. Plin.

Ki-pökethető, adj. kinst auszu-
speyen. Exscreabilis, e. c.
Plin.

Ki-pökni, -pöktök, -pökt; -pökött
-pökt: Ausspeyen, aus-
chen. Exspuere. Plin. Ki-
száját a vett vizet ki-pök-
ni: ki-közni: das in den
Mund gefaste Wasser wieder
tron sich gnbren, -tron sich
speyen. Remittere aquam
ore receptam. Plin.
Ki-pökte (-közötte) a' vért
tud ott: nr hat tron sich
nen Lnstim, was nr gewis
fast. Exscreavit quae scivit.
Cic. 3. Mindenyájan ki-
pöktek (-közötték, -nvöltötték) őtet: nr ist
tron allen ausgespeyet
worden. Ab omnibus ex-
ploratus est. Cic. - desputus
est. Liv.

Ki-pöködött, adj: Ki-köspott p.
vér: ausgespeyen nes Blut.
Exsputus sanguis, i, inis, m.
Solon.

Ki-pörleni, l. ki-perleni.

Ki-pörsenés, -snek, -st: die
Blutnr, den Fleck, so aus
dem Geblüt ausgeht in Haut
trith. Exanthema, matis,
n. Blancard.

Ki-pörsölés, pörzsölés, -snek,
-st: Ausbrennung. Exustio,
onis, f. Plin.

Ki-pörsölni, ki-pörzsölni, -
zsölök, -zsöl; -zsölön, -zsö-
li. Ausbrennen. Exurere.
Virg. - szalmával vala-
mit. etwas mit Stroh aus-
brennen. - aliquid stra-
mine. Varr.

Ki-pörsölött. adj. Ausgebrannt.
Exustus, a, um. Col.

Ki-pörzsölni, l. ki-pörzsölni.

Ki-puhatolni, -tolok, -tol; -to-
lom, -tolya: ki-tudósni:
untersuchen; visitiren.
Excutere. Cic. pervestiga-
re. Cic. Valaki-nek a' há-
zát ki-puhatolni, nints-e
el-rejtett fegyver benne:
durchsuchen nnd sehen,
ob nr etwann nn tron ir-
gend Gewehr in seinem

~~kiverekedni~~, ~~kiverekedtem~~.

~~Kiverő~~

Zhuisa fuhr. Exuere aliquem, si quid forte furi in sua domo habeat. Cic.

ki-pusztázni, -kázok, kázz; -kázom, -kázza: -, -kitudni valakit a házból; jmanden aus dem Hause treiben. Exigere aliquem e domo. Cic. — magát: minden pereát ki-lőni: sich herausschießen, mit dem Zeigen seiner Beredtsamkeit. Exhaurire pulverem pyrium. Tac.

ki-pusztítani, -títok, -tít; -títom, -títlya: verwüsten, verheeren; Depopulari. Cic. direpere. Cic. vastare. Liv. expilare. Cic. Pusztítson-ki az Istenek: verd dich die Götter zu vertilgen! zu Grunde richten. Dii te exagitent. Terent. Valakit minden-ébül ki-pusztítani: ki-forgatni: ninnen um und herum bringen. Funditus aliquem everterе bonis. Cic. Nehéz ki-pusztítani, nehéz sokat aufzuwenden. Aegre exstirpatur. Colum.

ki-pusztítani a' fa. egy-ház-at: die Fremden verwüsten. Excidere aedes sacras. Cic.

ki-pusztítás, -snak, -st: die Verwüstung, Verheerung. Depopulatio, onis, f. Colum. ki-pusztítása a' templomoknak: die Ausplünderung der Tempel. Spoliatio fani. Cic.

ki-pusztíthatatlan, adj. unvertilgbar. Indeterminabilis, e. c. Bibl.

ki-pusztúlás, -snak, -st: die Verheerung, Verwüstung. Ruina fortunarum, ae, f. Cic

ki-pusztúlni, -ftúlok, -ftúl. ki-pusztúlt a' kalmárságból:

Zugrunde machen. Cedere foro. Juvenal. Vigere minus denibül ki-pusztúlt: ki-fogott: endlich ist er um sein Gut zu Kommen. Ad ultimum omnibus exhaustus est. Caes.

ki-praktikálni, -kálok, -kált; -kálom, -kállya: valakit valahonnan ki: einen um sein Zil aus seinem, einem irrig und verkehrt weg zu practiciren. Aliquem alicunde removere. Cic. dolum intendere ad aliquem loco removendum. Curt. Machinationibus efficere, ut abeat. Cic.

ki-prédálni, -dálok, -dált; -dálom, -dállya: fel-dúlni p. o a' Városat: die Stadt ausplündern. Diripere —, spoliare exspoliare urbem. Cic.

ki-precsetlen, adj. unausgesiegelt. Haud expressus, a, um. Plin.

ki-precselni, -selek, -selt; -selem, -seli: ki-precsölni, ki-nyomni, ki-sajtolni: ausdrucken. Exprimere. veg. olenn. Plin.

ki-rablás, -snak, -st: ki-rablás: die Verheerung, Verwüstung. Depopulatio, onis, f. Cic. depraedatio, onis, f. Firmic. A' tartományt megoltalmazni a' ki-rablástúl: die Provinz wider die Verheerung beschützen. Provinciam a depopulatione defendere. Cic.

ki-rablo, -ónak, -ót: die Verheerer, Verwüster. Depopulator, oris, m. Cic.

ki-rablott, adj. ausgeplündert. Direptus, a, um. Cic.

ki-rabolás, -snak, -st: ki-rablás a' templomoknak: die Ausplünderung der Tempel.

Depopulatio Aedium sacrarum.
Cic.

Ki-rabolni, -bolok, -bol, -bolom, -bolja: ki-rablani, fel-dúlni, mindent ki-rabolni: allas ausplündrum. Nudare omnia. Cic. Ki-rabolni a templomot: minden szerszámot ausplündrum. Expilare fanum. Cic. Az egész Varost ki-rablottak: man hat die ganze Stadt ausgeplündert. man hat den Hauß zu Hauß ausgeplündert. Oppidatim compilarunt. oppidatim Cic.

Ki-rabló, -lónak, -lót: ki-rablo, dúló, fosztó: ein Ausplünderer, Ausrauber. Depopulator, oris, m. Cic.

Ki-rabolt, adj. l. ki-rablott.

Ki-raboltatni, -tatok, -tat, -tatom, -tattya: -á Várost: die Stadt ausplündern lassen. Diripiendam Urbem dare. Cic.

Ki-raboltatott, adj. ausgeplündert. Exinanitus, a, um. Cic. devastatus, a, um. Liv.

Ki-raboltatva, adv. -jöttek hozzám: die sind ausgeplündert worden, sind zu mir kommen. Populati ad me venerunt. Cic.

Ki-ragadás, -onak, -ot: die Entwendung, Wegnehmung, Raubung. Ereptio, onis, f. Cic.

Ki-ragadni, -gadok, -gad, -gadom, -gadgya. entwenden. Ereripere. Cic) Nehmen. Valakinek a' kezjai közül ki-ragadni (erö vel el-venni, ki-kánt ani) valakitöl: einem aus seinen Armen entwenden. Aliquem e complexu alicujus evellere. Cic. ki-ragadta kezem-

bül a' fáklyát: mir hat mein Feind die Fackel aus der Hand entrissen. Facem mihi eripuit de manibus. Cic. A' fackas szája abul ki-ragadni a' barannyt: einem Räuber das Wolfes aus dem Rachen entreissen, entnehmen. Ereripere agnam dentibus lupi. Ovid. 2. ki-ragadni (ki-rántani, hirtelen ki-vonni) a' kardot: das Schwert entblössen. Stringere ensem. Virg. ki-ragadta magát közülünk: er hat sich von uns losgemacht Abstraxit se a nobis. Cic. 3. A' halat ki-ragadta (ki-kötötte, ki-szállitotta) a' vizbül: der Fischer hat uns Fische aus dem Wasser gebracht. Piscator nobis piscem eripuit de aqua. Cic. 4. Valakit a' halál torkábül ki-ragadni: einen aus dem Rachen des Todes entreissen, befreyen. Aliquem e faucibus Mortis eripere. Ter. -vindicare. Arnob. Engem ö (hozzá ki, mentett-ki) ragadott-ki a' veszedelembül: er hat mich aus dem Unglücke befreyet, -entrissen. Me ex hoc periculo eripuit. Cic.

Ki-ragadtatott: entrissen. Ereptus, a, um. Cic.

Ki-ragás, -onak, -ot: die Entreissung. Ereptio, onis, f.

Ki-ragaszkodni, -szkodok, -szkodom, -szkodgya: p. o. valamelly tudósitásból: eine Nachricht worauf gründen, aufbauen. Niti.

ficationem aliquam adfi-
gere.

ki-ragni, -ragok, -ragj; -ra-
gom, -ragja: aufstehen, zu-
rückgehen. Exodere. Cic.
exedere. Varr. A' fergek ki-
ragjak a' Tsöllö-töbi: die
Würmer nagen die Wun-
de aus? Vermes exo-
dunt vitos. Cic.

ki-ragó, adj. Hervorragend.
Excedens, ntis, o. ki-ragó
orvos-szerek: Auszuzie-
hende, so das Fleisch rein-
igen. Excedentia sc. reme-
dia. Blancard.

ki-ragott, adj. aus Eigen-
macht, ausser Gewohnheit,
Excessus, a, um. Cic. Plin.
exsessus, a, um. Cic.

ki-rajzolás, -zuak, -st: ki-
ábrázolás: das Abzeichnen,
die Abzeichnung. Delinea-
tio, onis, f. Vitr.

ki-rajzolni, -zolok, -zolj; -zo-
lon, -zollya: abzeichnen.
Delineare. valamit, nt.
was. aliquid. Plin. Vala-
kinek a' képét ki-rajzol-
ni, eines Gestalt abbilden.
Formam alicujus effinge-
re. Cic.

ki-rajzoltatott, abgezeichnet
-kép. abgezeichnetes
Bild. Delineata imago,
ae, ginis, f. Plin.

ki-rakás, -rakuak, -st: die Aus-
legung. Expositio, onis, f. Cic.
ki-rakása az et-adó parce-
lának, accisae: die Ausle-
gung der Wiesen. Expo-
sitio Mercium. Ovid. Vene-
ditio Mercium. Tacit.
Exposition Mercium. Tacit.

Az útaknak kövel-való ki-
rakások: die Pflastrung
der Strassen. Munitio via-
rum (lapsidibus). Cic. Stra-
tura viarum. Suet.

ki-rakni, -rakok, -rak; -ra-
kom, -rakja: 1. ki-
tenni ad el-adni-való
portékát, -árukat: die
Waaren aus legen, feil
stellen. Exponere Mercem.
Cic. Más ki-rakták (árúk-
ra botsátani) a' portékát:
die Waaren aussuchen,
feil setzen, -stellen. Mer-
ces exponere, Cic. — expe-
dire Ovid. 2. Az arany
po haraat Gyémántokkal
(drága kövekkel) ki-rak-
ni: ein Stück Gesteins
mit Gesicht in Gold ein
fassen einsetzen. Gem-
mas Scite illigare —, in-
cludere in Aureis pon-
lis. Cic. Tyúngy-hárral
ki-rakni valamit: et-
was mit Perlen mittels
aus legen, einlegen. Ali-
quid Margaritarum testa
distinguere. Plin. Vala-
minek ki-rakni az ás-
talt, mint az asztalosok:
einen Tisch mit etwas
einlegen, mit etwas aus legen.
De aliqua Mensae tabulam
distinguere. Plin. Deszkával ki-rakni a' szá-
radlattyát: den Fussbo-
den des Hauses aus le-
gen. Pavimentum do-
mus Contabulare, asseri-
bus sternere. Kövel ki-rakni
az útakat: den Weg pflastern,
Lapidibus sternere viam. Fest.

ki-rakó, onak, -ot: útsza ki-
rakó: d. i. kövel: der die
Gassen mit Steinen auslegt,
pflastert. Tessellator, oris, m.

Gloss.

Ki-rakodni, -dom, -dik: 1. á
partékát, az arrút ki-rak-
ni: in Wasserum auspungn,
frit stellen. Merces exponen-
re. Cic. 2. Ki-rakodni (ki-
hordozkodni) a' hajóbúl:
in Fässer aus dem Schiffe aus-
einanderpungn. Efferre res ex
navi. Saccinas exponere ex
navi. Liv. 3. Ki-rakodta-
magát: sich fort seine
Nothdürft gethun. Exone-
ravit ventrem, vel se. Inct.

Ki-rakott, adj. p. o. Asztal: mit
Zifft von mancherley Arth
bunt. Vermiculata Mensa.
Cic. Kövel ki-rakott út:
mit Steinen gepflosterte
Weg. Silice perstrata
via. Liv. ki-rakott
utcza: die mit Steinen
gepflasterte Gassen.
Platea vel strata lapi-
dibus. Liv. ki-rakott (cas-
talos) munka: ein Münz
Arbeit. Opus Musivum,
vermiculatum. culis, i, n.
Cic. Bettes (dreyga) kövek
kel ki-rakott arany pohár: Güldener
Becher, so mit Edelgesteinen
wie besetzet. Pocillum
ex auro, gemmis distinctum.
Cic. kövel ki-rakott
padlat: ein Boden von ge-
schnittenen, und mancherley
farben Steinen. Scal pturatum
Pavimentum. i, n. Plin.

Ki-rakva, adv. auspungt. Ver-
miculate. Quinct. A' pallo
négy-szegü kövekkel volt
ki-rakva: der Fuss boden
war mit Gantzmarmo-
stein ausgesetzet. Solum

tessellis erat constratum. Sen.
ki van rakva a' kis' nyolc
sus? Königin Zwifft ist aus-
gelegt. Celatum est ma-
brium cultri. Plaut.

Király, -lynak, -lyt, -lyok,
-ja, -lyai König. Rex, egis,
m. Cic. Apostoli király: ein
Apostolischer König. Apos-
tolicus Rex. i, gis, m. Felső
király: allerdurchleuchtigster König. Augustissimus Rex.
Hatalmas király: ein
mächtiger-, gewaltiger
König. Potentissimus Rex.
Cic. kis király: ein klei-
ner König. Regillus, i, m.
Gloss. regulus, i, m. Plin.

Törvényesen meg-koronáz-
tatott koronás király: ein
gesetzmässig gekrönter
König. Legitime corona-
tus rex. Cic. Négy ki-
rály a' kártyában: die
vier Königen in dem Kar-
tenspihl. Quatuor reges,
in ludo Chartarum Inscri-
ptum. Örökös király:
ein Erb König. Rex hered-
tarius. Pünkösdi király:
ein Pfingst König. Rex
fictus. A' mi szeretett ki-
rályunk: unser liebster,
gnädigster, gelind-
ester König. Amabilis
rex noster. Tőke király
a' kartya-játékban: der
Schell- (Carreau) König
in dem Karten Spihl.
Quadratorum Inscriptus rex.
A' király, megszagol, paran-
csol: der König schmeckt,
empfindet, befiehlt. Rex
sagit, imperat. Cic. A'
Magyarok' királlya: der
König der Ungarn. Rex
Hungarorum. Királlyá

teolni: nimm gerichtlich besitz
fremden. Probeos contra alie-
quem clamare. Gell.

Kuria, -ának, -át: Nemesi lakó
hely; nemes Kúria: adeliges Gut
oder Edelsitz. Curia, ae, f. do-
mus, aedes, habitatio nobilis
viri. fundus nobilitarius. Sch.

Kuriz, -znak, -zt: Dieb
mit Gewalt ausbrechen oder
offne Thür. Cursor, oris, m.
Cic.

Kuritolni, -tolok, -tol: fremm
Gewalt eindringen, -gewaltsamen. Per-
vagari in omnibus locis. Cas.
Hol kuritottál? wo hast du
dich, Gefangen, - herumgetrieben?
Ubi oberravisti? Plin.

Kuritoló, -óznak, -tót: 1. Räu-
ber, Mörder, Gefangen: nim
Gewalt gebrauchend, fremm Gewalt
anwendend. Circumlator, oris, m. Ter.
circumforaneus, m. Hyg. 2. Ku-
ritoló: Räuberisch Gesindel: nim
Mensch gesinnet. Circumfora-
neus mercator, ci, m. 3.
Firnyeller Orvos, Vorgaukler Arzt
Orvos: nim Quacksalber. Ur-
guentarius, ii, m. Cic. Circumfora-
neus medicus, ci, m. Cic.

Kurja, -jának, -ját: Nemes te-
lek, nemes Udvar: adeliger Hof.
Fundus nobilitaris, i, is,
m. Kurja! Fackasza
kiáltás, kurjantás: nim Ge-
schrey, nim nimm Wolf wenig
zu translate Können. Alta ex-
clamatio lugens. ae.

ond, entis, pf.

Kurjantani, -ntok, -nt: Kurjá
kurjantani: Laut schreyen. Alten
exclamare. Plaut. - Valaki
re. auf jemen laut schreyen.
Acclamare alicui. Vell.

Kurjantás, -ntak, -nt: Das laut
Schreyen. Alta exclamatio
ci, onis.

Kurjantó, adj. der laut schreyt
praeferens, altum exclamans,
ntis, pf.

Kurjogatás, -gatak, -gat: Kur-
jongatás: Clamor, oris, m.
nim lautes Geschrey. Clamor, oris, m. Plaut. Vo-
feratus, us, m. Plin. alta
exclamatio, ai, onis. Kurj ad
Arcem.

Kurjongatni, -gatok, -gat,
vabatkice. nimm Zujauch-
zen. Acclamare alicui.
Suet.

Kurjongatni, 1. kurjogatás
Kurjongva p. o. üzni az ellen-
séget: den Feind mit gro-
ßem Geschrey, kurjogatva folgen
Ingenti cum Clamore per-
sequi inimicum. Cic.

Kurkászás, -zznak, -zt: Das
allen Fleiß suchen. Inve-
stigatio, onis, f. Cic.

Kurkászni, -kászok, -kász: -
kászom, -kászsza: nach Ver-
gnügen, nach gnügen. In-
vestigare. Cic.

Kurkászolni, -szolok, -szol, -
szolom, -szolsza: begierig ke-
resgelni: fleißig nach gnü-
gen. Curiose investigare.
Plaut.

Gloss.

Ki-rakodni, -dom, -dik: p. a. partékát, az arr. ni: vin Wag.

vin Königs Thron. Regia corona. æ, f. Cic.

Királyi laká-hely, -lynek, -lyet: vin Königliche Wohnung. Regia sedes, æ, edis, f. regium domicilium, ii, n. Cic.

Királyi-méltóság, -gnak, -got: vin Königliche Majestät. Majestas regia, atis, f. Cic.

Királyi módon, adv. königlich, auf königliche Regie. Cic. regaliter. Ovid. — etw: auf königliche Art und Weise etw thun, sich als ein König aufführen. Regie vivere, — accubare. Plaut. Valakit királyi módon meg-vendégelni: einen königlich tractiren. Excipere aliquem regio apparatu. Cic. Királyi módra sétálni: als ein König spatziren. Regaliter spatiari. Cic.

Királyi nem, -nemek, -met. ein königliches Geschlecht. Regia stirps, æ, pis, f. Cic. Királyi nembéli-való: aus königlichem Geschlechte. Ex stirpe regia, regia stirpe ortus. Cic.

Királyi öltözet, -zetnek, -zetet: ein königliches Kleid. Regalis amictus, lis, us, m. Varr.

Királyi palota, -tának, -tát: das königliche Palast, und Residenz. Palatium regium. ii, n. Suet.

Királyi paltza, -tzának, -tzát: das Königstuch, Königliche

Rongimono. Sceptrum, i, n. Cic. Elefánt-csont Királyi pálcza: ein Elfenbeinernes Scepter. Eburneum sceptrum. Ovid. Királyi pálczával bíró, jelelem. ein Regent. Sceptuchus, i, m. Tarit.

Királyi-pohárnok, -noknak, -kot: ein Königlicher Mundschenk. Pincernarum Magister, tri, m. Ascon.

Királyi-szék, -szeknek, -szet: das Königliche Thron. Thronus: das Thron. Thronus, i, ii, m. Lactan. Királyi-székben ülni: auf dem Throne sitzen. Sedere in solio. Cic. Így kezde szóllani Királyi székéből a' Király: das König fing dann also von seinem Throne zu reden. Solio rex insit alto. Virg. Királyi székre emelni valakit: einen auf den Thron, zur höchsten Ehre erheben. Aliquem ad thronum (v. in summum fastigium) evehere. Velly. Királyi szekre ültetni: den Thron besteigen. Thronum conscendere. Suet.

Királyi-szék' menyezete, -tének, -tét: der Baldachin, der Himmel, ein Himmel über dem Throne. Baldachinum. i, n. Fesc. Tegmen pensile throni regii. inis, tis, n.

Királyi-székre emelés, -lésnek, -lést: die Erhebung auf den Thron. Enthronismus, i, m. Scal.

Királyi személyt Vivelő, -őnek, -őt: der die Person des Königs thut.

948. k.

Personalis Praesentia Regia.

tis, m. Gloss.

Királyi-Tábla, -lának, -lát: Királyi ítélő Szék: ein Königlicher Rath, s. f. Gloss. Regni Hungariae. A' Királyi-Táblának egy-házi Tagjai, és Bárói: ein Prälat, und Baronen der Königlichen Tafel. Tabulae Regiae Praelati, et Barones. Gloss. Reg. Hung.

Királyi-tetsés, -snek, -st: ein Königlicher Gemüthsgattung. Placitum Regium, i, ii, n. Gloss. Reg. Hung.

Királyi Udvar, -rnak, -rt: der Hof, der Königliche Hof. Aula regia, ae, f. Curt.

Királyi Udvarnok, -knak, -kot: ein Königlicher Hofmeister. Curiae Regiae Magister. Gloss. Reg. Hung.

Királyka, -kának, -kát: ötök-fiem: Madarka. der Sohn meines Zum König. Motacilla Regulus, a, i, m. Linn.

Király' képe, -pének, -pét: Király' személyét viselő: der Königlichen Stellvertreter. Procer, regis, m. Personalis Praesentia Regiae. Gloss.

Királykodás, -snak, -st: der Königs-Würde. Regia dignitas, ae, tatis, f. Cic. Regia administratio, ae, onis, f. Suet

Királykodni, -dom, -dik: regieren. Regere. Cic. praesse regno. Cic. Regis munia obire. Liv. Haemmtz

um. s

ekstendeig Királykodott: . ein Jahr lang Zeit regierend. Triginta Urbes imperio exsolvit. Virg. Mások kegyelmébül Királykodni: König aus Gnaden seyn. Precario Regem esse. Curt.

Királykodó, -dónak, -dót: ein Beherrscher. Regnator, oris, m. Virg.

Király' kotzkája, -jának, -ját: der Glückswürfel, der Glücks-Stoss. Alea (urna) fortunae. Cic.

Király' Leánya, -nyának, -nyát: der Königs-Tochter. Regalis Filia, -virgo. lis, ae, -ginis, f.

Királyné, -nének, -nét: ein Königin. Regina, ae, f. Cic. Regni Soror. ae, f. Cic.

Méhek' királynéja: Anya-méh: ein Mutter-Biene, od. Weissel, ein Königin der Zinnen. Regina Apum, ae, f. Varr.

Királyné a' kártya játékban: die Königin im Karten-spiele. Regina in Chartis ludoriis.

Királyné a' Sakk játékban: die Königin im Schach-spiele. Regina in ludo latrunculorum.

Királyné' módgyára, adv. wie eine Königin. Regina-liter. Matth. Par.

Királyosdi, -dinak, -dit: Königs-Spiel, in dem Karten Játzintz. Regindalinum, ii, n. — midőn egyegy vadatlei a' játzékban Királynak Választatik: — wo ein Zeisig zum Könige erwählet wird. Basilinda, ae, f. Frec

Királyság, -gnak, -got: die Königs-Würde. Regia dignitas, ae, tatis, f. Cic. Pünkösdi Cseregy-tzeug tartó) —

Királyság: regnum. Einen
Zeit Regierende Herrschaft.
Zeit, - Herrschaft. Dominatus temporalis, us, tis, m.
Cic. - fictus. Cic. Ter. Unter
Jemds. Regierung. Sub regimine
ejus. Voss. Königreich, Königthum: regnum. Cic.
Verleihung Königs zu werden. Regnum appetere. Caes.
Jemdn. Königreich zu verschaffen suchen: alicui regnum petere. Cic.
Königreich, Königthum: regnum. Cic. Königreich

te. Innit. Ne engedd a' nyelvedet ki-vándulni: azt szabadon ne jártasd: tartsd visszában a' te nyelvedet. Non finas linguam tuam evagari. Quint.

Ki-vángatni, -gatok, -gat; -gatom, -gattya, valakinek p.o. a' hajját: ki-tépni, ki-szaggatni: einem die Haare ausraufen, ausreissen. Capillos alicui evellere. Phaedr.

Ki-vántani, -ntok, -nt; -ntom, -nttya: p.o. hüvelyéből a' kardot: das Schwert aus der Scheide ziehen. Ensem vagina vindicare.

Ki-vántrolni, -trolok, -trol; -trolom, -trollya; vántzából ki-fejteni: die Farben wieder von einander machen. Replicare. Plaut.

Ki-vántzoló, dott, adj. vántzából ki-fejtő dött: auseinander gemacht. Displicatus, a, um. Varr. explicatus, a, um. Cic.

Ki-vántzoltatott: adj. aus den Farben gemacht. Explicatus, a, um. Cic.

Ki-vázás, -snak, -st: die Ausspülung. Excussus, us, m. Prudent.

Ki-vázni, -vázok, -vázt; -vázom, -vázza: p.o. a' lisztes zsákot, den Mehlsack ausschütteln: excutere saccum farinarium. Petr.

Ki-vázni-való, adj. p.o. szita a' malomban: ein Beutel in der Mühle, zum ausschütteln dienlich. Cribrum excussorium, i, ii, n. Plin.

Ki-vázó, -ónak, -ót: der ausschüttelt. Excussor, oris, m. Fest.

Ki-vázódni, -dom, -dik: ausgeschüttelt werden. Excuti. Plin.

Ki-vázogatni, -gatok, -gat; -gatom, -gattya, valamit ki-vas aus schütteln, ausschütteln. Excutere alicui. Terent.

Ki-vázogatott, part. act. ausgeschüttelt. Excussatus, a, um. Terent.

Ki-vázott, adj. ausgeschüttelt. Excussus, a, um. Cic.

Ki-vázva, adv. van a' zsák: der Sack ist ausgeschüttelt. Saccus excussus est. Sec.

Ki-vegzeni, -gzek, -gez; -gzem, -gzi: ki-vendelni, ki-választ ani: bestimmen. Statuere. Cic. Natum pot valamire ki-vegzeni: einen Sohn zu etwas bestimmen, setzen. Deum rei alicui constituere, determinare, statuere. Cic. ki-vegze (ki-választa) egyik nagy tenger a' vegét a' népek közül: der hat einen grossen Strom zum Grenzscheider zwischen Völkern. Deus legit ingentem exercitum ex tuis. Cic.

Ki-vekedni, -kedek, -ked: ausgeschlossen werden. Excludi. Cic. A' vészes ki-vekedő a' boldogságból: wer seines Glückseligkeit ausgeschlossen. Vino deditus beatitudine privatur. Cic.

Ki-vekedni (ki-vesztődni) az időből: nicht Zeit haben: Excludi tempore. Cic. — angustiis temporis. Cic. A' testamentomból ki-vekedt: wer ist aus dem Testamente ausgeschlossen.

Ex testamento exclusus est. Cic. Valakinek végrendelet-ki-zárás: valakinek végrendelet-ki-zárása: valakinek végrendelet-ki-zárása: valakinek végrendelet-ki-zárása

Ki-rektentani, -ntek, -ntj-ntem, -nti. Ki-rekteszteni, ki-tsutani valakit: einen ausschließen. Excludere aliquem. Cic. Ki-rektentani (ki-dugni, ki-sikkasztani) valamit: etwas hinterhalten, hinstreichen. Celare abscondere aliquid. Plaut.

Ki-rendelés, -nek, -t: Verordnung. Ordinatio, onis, f. Cic.

Ki-rendelni, -delek, -del, -delem, -deli: ordnen, verordnen. Constituere. Cic. delegare. Liv. Tizenkét kivolt rendelek-ki: Man hat zwölfe als Gesandten abgeordnet. Duodecim delegati sunt. Liv.

Ki-rendelö, -önek, -öt: ein Verordner. Constitutor, oris, m. Arnob.

Ki-rendeltetett, adj. kar, vagy szemlyek: eingesetzte Person, abgeordnete Leute. Deputatio, onis, f. Gloss. Reg. Ung.

Ki-rendeltetek, -tenek, -tek: die Abgeordneten, die abgeschickten. Deputati, destinati, orum, m. Gloss. Reg. Ung.

Ki-rendelt, adj. p. o. embert küldeni valakihez: einen besonderen Boten zu einem schicken. Certum hominem mittere ad aliquem. ki-rendelt nap: der bestimmte Tag. Dies fixus, -constitutus, i, m. Cic. ki-rendelt napon: an bestimmten Tagen. Praedicta die. Cic.

Ki-rendeltség, -gnek, -get: die Abordnung, Deputation. Deputatio, onis, f. Gloss. Reg. Ung.

Ki-repedezni, -dezek, -dez: oft ausschlingen. Evolitare. Colum.

Ki-repedni, -dek, -ped: ki-el-hasadni, ki-szakadni: einen Sitz- oder Spalt bekommen, aufgezogen, aufgerissen sein. Diffindi. Cic. dilacerari. Ter.

Ki-repítteni, -pítek, -pít, -pítem, -píti: fliegen aus dem Nest ausfliegen lassen. Aviculas juvenes facere e nido evolare.

Ki-repítá kerékbül a szeget: mit der Klauen den Nagel ausziehen. Elabi e manibus fortuna. Elabi e manibus fortunam sivit. Cic. Ki-repíteni a szót: das Wort entfallen lassen. Sinere verbum ex ore elabi. Cic. Ki-repíteni a titkot: das Geheimniß entdecken, offenbaren. Arcanum aperire. Cic.

Ki-repített, adj. Fel-kapni valakinek a ki-repített titkát: einen entfallenen Geheimniß auffangen. Effatum alicujus arcanum excipere. Cic.

Ki-reppenni, -penek, -pen: ki-repülni: ausfliegen. Evolare. Cic. A' vitorlás hajók ki-reppenének a tengerre: die Flotte ist auf dem Meere ausgelaufen. Classis vela in altum dedit. Liv.

Ki-repülés, -nek, -t: das Ausfliegen. Evolatus, us, m. Plin.

Ki-repülni, -pülök, -pül: ausfliegen. Evolare. Cic. Az ablakon ki-repülni: durchs Fenster ausfliegen. Per fenestram evolitare. Colum. Örömében majd ki-repült

à börcébül: mezöst kove Jemütke
fest ausleve Zsrüt czukszann.
Exc gaudio vix apud se fuit.

-vixnon exilüt expelle, mi-
nio gaudio pene defijsüt
Cic. At madarka ki-repült
à kalitkábül: Jnne Stimm Ve-
gel ist ausserhalb Vogelfänger aus-
geflogen. Avicula fugit (
evolavit) de cavea. Martial.

Ki-repülö, adj. der gepflogen
Sachen flüchtig. Evolaticus, a
um. Plaut.

Ki-reszelni, -szelek, -szelt, -szelem
-reszeli: ausfeilen, glatt ma-
chen. Elimare.

Ki-reszelö, -önek, -öt: Aus-fei-
lung. Elimator, oris, m. Fertul.

Ki-reszelt, adj. ausgefeilt,
Elimatus, a, um. Cic.

Ki-reszelve, adv. wohl gefeilt,
-gelimt. Elimate. Gell.

Kiricz, -ének, -ét: Kiáltás, lár-
ma, Zsivaj: laut Geschrey.
Jem Lärm: Clamor, oris, m.
Plaut. tumultus, us, m. Cic.
vociferatio, onis, f. Cic. Nagy
Kiricében lenni: in grossem
Geschrey seyn. In magno vo-
ciferatu esse. Plin. Ezen hir
hallatra nagy Kiricében
(Tumbolásban, ujjongatás
ban) voltak: auf diese
Nachricht sehr mit sehr ge-
jauchzt, mit Jauchzen Ge-
schrey gemacht. Nunc
hoc audito in magno jubilo
erant. Titi. Avé az utolsó
kiricz elejsen: mit diesem das
letzte Wort. Illius est pro-
ferre ultimum Kiricz.
Prov.

Kiriczni, iczek, -icz: lärmen
Zsivajogni: Zsivajt ütni, ütsz.

jongatni: lärmen, Jauchzen
Geschrey machen. Jubilare.
mit Jauchzen Geschrey mache
Jem. Clamare, tumultuari,
vociferari. Cic. jubilare. Ve
Exclamare pro laetitia. Glos

Ki-ejni, -ejtek, -ejt; -ejtem
-ejtsz: Kis satt nehmen, satiare
stendo. Ki-eitta tölle, a
ateare: mint egy Zsiva se
dezett ételre: wie sie sich
nigen, was sie sich gewöhnl
nehmend vollessen, d
Wannen vollstopft. Flendo
-, molestis precibus extor
sit, quod voluit. Cic. Flen
Ki ki könüllütet
könüllütbe
do elicuit. Cic. Ki-ei
közüllünk: nemlich k
Zünkbe: uns Zimmt is
nicht zwischen uns Zwi
sprung. Non convenit
eum inter nos esse. Cic.
Jsak nem ki-eitta à fe
meit: nur sah sie sich in
(seinen) Augen aus-sa
wenig. Diffluxit ocu
los pene ad extremam
caecitatem. Sipput. Jeune
exsiccavit oculos. Quinct.
Flendo prope modum ex
haustit (perdidit) oculos.
Cic. Ezà szó nyelvünk
bül ki-ei: dieses Wort
gehört sich nicht in un
sere Sprache. Verbum
istud non quadrat ad
nostram linguam. Cic.

Ki-rohanás, -ásnak, -ást: Ki-
rontás, ki-törés, ki-
zudulás: ein Ausfall.
Eruptio, onis, f. Suet.
A' várasbül-való ki-ro-
hanás: der Ausfall aus
einer Stadt

ausser Stadt. Effusio hominum ex oppido. Cic.

ki-rohanni, -hanok, -han: kitörni, ki-rontani, ki-zúdúlni. ausfallen, sinnen? stürzen. Exumpere. Cic. procurrere forcas. Ter. Az agtón, a' kapun ki-rohanni segétségre valakinek: sich zu ihrem Herrn sinnen? mit Hülfe nennen zu kommen. Effundi omnibus portis ad ferendum alicui auxilium. Liv. A' nép mind ki-rohant a' várasból az ellensége: auf den Feind ist das ganze Volk aus dem Thor ausgefallen. Totus populus in hostem exiit ex urbe. Cas.

ki-rohanó, -ónak, -ót: der ausfallt, Excursor, oris, m. Ammian.

ki-rojtosodni, -dom, -dik: sich zerfasern. Filatim dissolvi.

ki-rojtosodott, adj. zerfasert. Filatim dissolutus, a, um.

ki-rojtozni, -tozok, -toz; -tozom, -tozta: ausfasern. Filatim discutere. Lucr. -dissuere.

ki-rojtoztatni, -tatok, -tat; -tatom, -tatta: mit Fasern ausziehen lassen. Cilicis curare ornari Plin.

ki-rontani, -ntok, -nt: ki-rohanni, ki-törni, ki-ütni: ki-zúdúlni a' várból az ellenségre v. auf den Feind einen Ausfall aus dem Thor (Festung) thun. Ex urbe eruptionem in hostem facere. Cic. Sok szitok rontott-ki a' szájából: hinter

felschlagen. Multa atrocia in Deum voces ex ore exciderunt ejus. Cic. Valakinek minden fogait ki-rontani, ki-törni, ki-verni: einem alle Zähne ausbrechen. Alicui omnes dentes labefacere. Terent. Effringere: Suet.

ki-rontó. l. ki-rohanó.

ki-roppanni, -panok, -pant. nagy roppogással szakadni, mit grossem Krachen zerspringen. Minthá a világ ki-roppant, (ki-pordult, ki-indult) volna tengely ébül: als wenn die Himmel würden ausspringen oder Risse gewinnen. — auseinanderfallen. Als wenn die Welt wenn ihr Gerüst. Quasi mundus loco excidat. Lucr.

ki-rostálni, -tálok, -tál; -tálom, -tálta: a' búzától den Weitzen ausschwingen. Frumentum triticum cribro secernere. Cotum. — describere. Plaut. evannare. Varr. Vannis purgare. Cotum.

ki-rostolni: l. ki-rojtozni.

ki-rostolódni, -dom, -dik: sich spinnen. Filatim solvi.

ki-rostosodni, -dom, -dik. l. ki-rosstolódni.

ki-rostozni: l. ki-rojtozni.

ki-rothadni, -hadok, -had: ganz verfaulen. Exputrescere. Plaut.

ki-rothadt, adj. ausgefault. Putrefactus, a, um. Lucret.

ki-rovátolni, -tolok, -tol; -tolom, -tolta: ki-hevenyelni, ki-völgyelni, ki-vésni: aus-

söflum. Crenis distinguere. Vitr. — az oszlop' árkolát (-szálát): Am Säulenschaft. — Scapus. Columna. Id.

Ki-rózanodni, -dom, -dik: a' részegséget ki-alunni: den Rausch ausschlafen, nüchtern werden. Ex halare crapulam, Cic. Sobrium fieri. ki-józanodni: ausnüchtern, nüchtern werden. Sobrium fieri. Cic.

Ki-röpíteni, -pítek, -pít, -pítem, -pítti: Aus-Jemanden fliegen lassen. — Jacere evolare. — a' madarat. den Vogel. avem. Cic.

Ki-röppenni, -pennek, -pent: ausfliegen. Avolare, evolare. Cic. Ki-röppent a' lelkét a' testből: die Seele ist ihm aus dem Leibe abgeflogen. Evolavit anima ejus e corpore. Cic. Ki-röppent a' szó a' szájából: das Wort ist ihm aus dem Munde ausgeflogen. Verbum ex ore ei erupsit, evolavit. Cic.

Kivárantani, -várantok, -várant: kivárantani, kivárogni: tyúk szó, midőn héját lát: sitzen wie nimmer Henne, wenn sie nimmer Hecken sieht. Vocem Gallinae accipitrem metuentis exprimere. Colum.

Kivárogni, -várogok, -várog: Kivárantani: kurz Antlere Henne sitzen, wenn sie nimmer Habicht gewahr wird. More gallinae milvum videntis vociferare. Cic.

Ki-vándalni, -dalok, -dal; -dalom, -dálya (p. ez által kivenni) valakit: einen mit einer Stange fortjagen, ausstoßen. Fuste (palanga) expellere aliquem. Cic.

Ki-vágás, -vnak, -t: Ausschneiden. Excalcitratio, onis, f.

Ki-vagyakodni, -dom, -dik: sich nihigst einzumengen. Se expedite proripere foras. Cic. Kivetelen ki-vagyakodni a' Janárs-hátból: sich nihigst aus dem Ratsherrn einzumischen. E Curia se expedite proripere. Cic.

Ki-vagyakodó, adj. p. a. indulatok: die ausschweifenden Gemüths-Neigungen. Evagantes animi affectiones, immoderati motus animi. Cic.

Ki-vagdalni, -dalok, -dal; -dalom, -dálya: valakit: einen mit einer Faust aus-stoßen. Pede feriendo extendere aliquem. Cic.

Ki-vágni, -vágok, -vág; -gom, -gja: 1) mint a' lö; Jemanden ausschlagen wie ein Pferd. Calcitrare, Plin. 2) Ki-vágni az Oskolai port: ki-kelni a' Gyermek-korból: die Kinderschuhe austreten, die Kinderschuhe ausziehen. Ex ephebis Jex. e pueris excedere. Cic. Excutere pulverem scholasticum. Ovid.

Ki-vágó, adj. Ki-kapó p. o. a' szónyi: ein ausschweifender Kopf. Vaga mulier Cic. excussa multiex- a, um, f.

Ki-vakolni, -kolok, -kolt: a' katon által mondatik: ausschneiden. Ensem proderi. exire. Curt.

Kis, adj. kisebb, leg kisebb 1. kevés, nem sok: wenig. modicus, a, um. Tacit. parcus, a, um. Cic. kis ételtün (gaz dagságu) ember: ein Mann von geschlechtem Knechtheim. homo modicis facultatibus. Tac. Vársj egy kis ideig: warte ein wenig. Mane paulisper. Ter. Egyegy kis könyig nálunk mulatott, um sich ein wenig aufzuhalten bey uns. Apud nos se paulisper detinuit. Terent.

2. kitsiny, nem nagy: klein. Parvus, a, um. Cic. ℔ Nagy. Nem kis dolog ezt vigkez vinni: nicht klein Ding, kinn zu verrichten. Non est parvi negotii hoc perficere. Cic. Kisebb gondom is nagyobb annál: das ist meine Geringste Sorge. Haec est minima (ultima) mea cura. Cic. A' kistsinynél-is kisebb: kleiner, winzig, kleiner, als was kleines ist. Minore re minor. Cic. Leg kisebb bet sem: nicht der Mindeste. Ne minimum quidem. Cic. kis (kitsiny, pitzin) tálbúl enni: vom kleinen essen. Patella modica cenare. Horat.

-kis-adomány, -ánynak, -ányt: ein Geschenkgen. Munusculum, i, n. Cic.

-kisa-fa, -fának, -fát: förchtz, mellyeül a' kám-fák függnek: ein Wagn am Wagen. Ingum curens, i, n.

Kisa-fás, adj. p. o. ló: das Vorspannt. Ante equus (agminalis) equus, orcis, lis, i, m. Digest. A' kisa-fás ló semmit se húz: das Vorspannt zieht gar nichts. Ante equus nihil prod. Jus trahit, Inst.

Kis-ágy, -ágynak, -ágyat: ein Bettchen, ein kleines Bettgestelle. Lectulus, i, m. Cic. A' kis-ágyon (ágyatskán) fekszik: es liegt auf dem Bettchen. In (supra) lectulum jacet: Inst. Cic.

Ki-sajtolni, -tolok, -tol, -tolom, -tollya: 1. ki-préselni: auspressen. Torculari premere, prelo premere. Prelo (torculari) exprimere. Varr. Ki-sajtolni az öszve dömörkölt szőlőt: die gestampfte Weinbeere auspressen. Calcatas uvas prelo exprimere. Varr. 2. ki-tsikarni, -tsikoni, -fatsarni: auszwingen. Extorquere. Cic. Minden pénzét ki-sajtolta a' szegényekből: er hat ihnen allen ihr Geld mit Gewalt auszwingen. Omne argentum extorsit (exripuit) [famelicis] eorum, ut miseris omnia exprimat. Cic.

Ki-sajtolt, adj. ausgepresst. Torculari expressus, a, um. Cic.

Ki-tállott, adj. meg-folyatott: gegossen, folyatott, -párzott: aus- oder abgegossen, sich begattet. Exfutus, a, um. Catull.

Ki-számlálni, -lálok, -lál, -lálom, -lálja: ausrechnen. Numerare, enumerare.

Kivastagbol pellengni. Formo
ligneo -, tendipellio apstare
Orcas, cothurnus. — forma
extendere. Horat.

Ki- számolni: l. ki-számlázni.
Ki-sárgálló, adj. Russ-sárg
gulb, Fuchsgulblich.
Exutus efflavescens, ntis, p.
act. Plin.
Ki-sárgulni, -gúlok, -gált:
sárgulb

-Ki-sárgálló, adj. Russ-sárg
gulb, Fuchsgulblich. Efflave
scens, ntis, p. Verso büt ki-
sárgálló: virkönyös sarga:
arany színü: Goldgulb, fuchs
gulblich. Exubro efflaveſcens,
ntis, p. futurus, a, um. Plin.

Ki-sárgúlni, -gúlok, -gált: sárg
gulb Farbe thun, gulb wer-
den. Efflaveſcere.
Ki-sárhozott, adj. l. ki-sállott.
Ki-sarjadzani, -zom, -zik:
újra fakadni, -hajtani, mint
a' tsemete: Frischen Trieb
von neuem treiben, ausſchlagen. Fruticare: Ge-
pubulare. Virg.
Ki-sar-
jadzott (ki-fakadott, meg-gyült) a' lába a' mar-
hának: Dem Fuß des Viehes
tüchtig ist nitrichst gewendet.
Pes pecoris purulentus factus
est. Plin.

Ki-sarjadzás, -ozak, -st: die
Ausschossung, Ausschlagen,
gung, sonderlich der Bäumen
an den Bäumen. Fruticatio
onis, f. Plin. Frogerminatio,
onis, f. Colum.

Ki-sarjangoztatni, -tatok, -tat,
-tatom, -tattya: machen, daß
etwas ausgeschossen, ausgeschlagt,
Facere, ut aliquid frogerminet.
Colum. Ö-gy el-vesztett ütközet
bül-is Ö (a' steuerte) at
el-vesztett ütközet bül-is

Gyözedelmet tud ki-sar-
jangoztatni: Russ Glück
krönen, Russ den
nimmt krönen. Victo
novit efficere, ut ex perdi
ta pugna, victoria na-
scatur.

Ki-sarjazás, -ozak, -st. l. Ki-
sarjadzás.
Ki-sarjazni, -zom, -zik. l. Ki-
sarjadzani.
Ki-sárlott, adj. l. Ki-sárho-
zott.
Kis-áros, -osak, -st: Kis-
Kalmár: ein Krämer.
Mercator minutus, ocris
i. m. Cic. Kis-áros bólt
den Krämerladen. Taber
na, ae, f. (in qua res mi-
nutae venduntur). Cic.
Ki-sárzott, adj. l. Ki-sár-
hozott.
Kis-aszszony, -nynak, -nyt:
das Fräulein, im Kinds-
ter Tochter eines
gnostun Herrens. Do-
micella, ae, f. Fest. Hu-
lis filia, iae, f. Plaut.
Virgo Nobilis, inis, lis, f.
= generosa. Nep. Her-
treg kis-asszony: die
Königliche Prinzessin, die
Regia Ki- die tochter
nigs. Regia Virgo. Schall
Mezit tátos kis-as-
szonyt, ki szegény li-
vén, a' gazdagokat ki-
veti a' tuka pompában:
und Trauerspiel trau-
ben. Excalceata Domi-
cella, ae, f. Plaut. Kom-
podi kis-asszony: (fel-
suvalkodott) Kis-as-
szonyi nin aufgeblasene
nne - hochmüthige Frau

Linn. Impellacca virgo
Pers. Hof-veltatok: Ho
ki-kis-asszony-nál: wo
wesen die Kinder
burg, wo Frauen
ki-a Rose-apud Ancil
Ki-lim. Plaut.

Ki-asszony' kora, wenn
Augustus könap: Au
gust, Augustmonat, A
ber Monat. Augustus,
Mensis Sextilis
is, is, m. Cic.

-asszony' napja, -j
-pat: Mariä Geburt
stum Nativitatis

Ki-futosgálni, gál
-futosni, -fut kás

Ki-járkálni, -k
kál: aus dem
gegnen vor
sare, egredi
Ki-járkálás, -osak
nahme ki-j
Ki-járni, irr. Cic.
ire. Cic. ki-j
Ki-járó, -járni
járni a' tenger:
schaft aus und ab
und fluß. Re
Capit mare. Cae
Ki-járt-tapsi (f. o.
erfahren) Erfa
kundig im offen
kommen die Ge
wegnen. Cla

brin. Ampullacea virgo. Prov. Hol voltatok? Fel. a' kis-aszszonynál: wo warren Sie? wir waren bey der Frau Base. Ubi eratis? Rosae apud Sterilem filiam. Plant.

Kis-aszszony' hava, -vának, -vát: Augustus hónap: der Au gust, Augustmonat, Augustmond. Augustus, i m. Mercob. Mensis Sextilis. is, is, m. Cic.

-kis-aszszony' napja, -jának, -ját: Mariä Empfängn. Fe stum Nativitatis B. M. V.

kis' be-futos gálni, gálok, -gál: -futosni, -fut kázni: aus' und hin rennen, -lau fen. Percurrere vorsum Cur sare, cursitare. Plant.

kis-' be-járás, -ának, -át: szabad ki- ' be-járás: offenes Ein und Ausgang. Patamen, inis, n. Cod. Th. ki-' be-járás: futo sás: das Aus und Ein gehen. Cursitatio, onis, f. Solin.

kis-' be-járkálni, -kálok, -kál: aus' und nin gehen. Frequentius jam extra, jam intro ire, — exire, et intra re. Cic.

kis-' be-járni, járok, -ján: aus' und nin gehen. Percurrere, ire. Plant. exire et in trare. Cic. ki-' be kezdett járni a' tenger: das Meer bricht ein und ab, macht Ebb und Flut. Recipsocare coepit mare. Curt.

kis-' be-lopni (l. o. magát) az embereck' szivekbe: sich heimlich ein schleichen, ein nehmen die Gemüther der Menschen. Clam irrepere in mentes hominum. Cic.

Kis-biró, -ónak, -ót: 1. a' helységekben valami kis hivatal viselő: der Rich ter. Apparitor, oris, m. Cic. 2. a' lelki ismeret: das Gewissen. Conscientia, ae, f. Cic. A' kis-biró furdallya őtet: das Gewissen plagt ihn. Conscientia eum pungit. Cic. A' kis-biró haborgatta őtet: das Gewissen beunruhigt ihn. Conscientia eum inquietat. Petron. Lator a' kis biró, das Gewissen bin. sokra visi az em bernt: das Gewissen treibt manchmal. Magna vis est Conscientiae. Cic. Egy' a' kis-biró nem vá dol. mich beschuldigt das Gewissen nicht. Me Conscientia non arguit. Cic. — non insimulat. Cic. ki maradvat hordozza a' kis-birót: sein Gewissen rein hat. Nocte, cliegue sanum gestat in pectore testem quivis. Prov. A' kis-bi róval bérben nem vagyok: vele nem aggódom, nem bajlódom. ich gebe mit meinem Ge wissen kein Ding mit ihm nicht. Ego Controversiam cum mea Conscientia non habeo. Cic. — de ea non laboro. Cic.

kis-ded, -deke, -det: das Kind: ein Kind. Infans, -antis, m. Cic. két esztendős kisded: zwey jährig es Kind. Binus in fans i, antis, m. Cic. Tiets-szo

pó kisded: tschsemös gyer-
mek: Jafans tartens, ntis, m.
Cic. 2. adj. kitsiny, kitsiny-
ded, apród: Ehnine, mindenn.
Exiguus, a, um. Cic. minu-
tulus, a, um. Cic. minutus,
a, um. Cic. parvulus, a, um.
Ces. pusillus, a, um. Cic.
)(Nagy. Igen kisded em-
ber: nin fuse Ehnienus Mensch.
Per pusillus homo, i, mis, m.
Cic. kisded (capacó) halak:
fuse Ehninn Fijsgenn. Minu-
ti pisciculi. Terent. kis-
ded levelke: nin fuse Ehni-
nus Zwiebgenn. Minutae
litterulae. arum, f. Cic. Mi-
nuscula epistola, a, f.
Cic. kisded munkáte:
Ehninn Wennigenn. Minu-
ta opuscula, orum. Cic.
Az egésznek egygy kis-
ded részre: nin Ehninn
Theil von dem Ganzen.
Sextans, antis, m. Wolf.

kisdedek, - tenke, - ket:
apród esztendösök: fei Ehni-
nus Kinder. Parvuli, orum,
m. Cic. A' kisdedek oskol-
ája: Ehninner Fuspenn
d'schule. Parvisium, ii, n.
Matth. Par.

kisdedke, adj. fuse Ehnin.
Minutulus, a, um. Plaut.
Parvulus, a, um. Ces.

kisded-kor, - rvatz, - rt. Kind-
heits Alter. Prima -, aetas.
vilis aetas, atis, f. Ces.
Kisded-korumban: in ieh
noch Ehnin war. Dum
parvulus essem. Ces. in
exili aetate mea. Cic. kis-
ded-korumtul fogva. von
Kindheit an. A parvulo.

Tex. a parvulis. Cic.

kisdedség, - gnek, - get:
nek-kor: fei Kindheit.
tas infantilis, - puerilis. Cic.
infantia, ae, f. Plin. Puer-
a, ae, f. Cic. A' kisdedség
után következzik a' nevet-
ségség: auf die Kindheit
folgen die Jünglingsjah-
re. Puerilia adolescen-
tiae occupit. Cic.
elodsé günte benn: in unsrer
Kindheit Jahren
infantia-Plin, in puer-
tia nostra. Cic.

pedság, pitzinység: die
Ehninig Zeit, - Wenigkeit.
Parvitas, atis, f. Gell.
dedsége miatt nem láthat-
ni: Wenigen seiner
Ehnidig Zeit kann man
ns nicht sehen. Propter
parvitatem aetatis non
potest. Cic.

kisded-volta valamink
nin Ehnidig Zeit. Parvi-
tas, atis, f. Gell.

ki-sebesedés, - sek, - st: die
Wundwerdung. Exulceratio
onis, f. Cels. ki-sebesedik
a' fönete: die Exulceratio
auf dem Leibe. Sapha-
tum, i, n. Blancard.

ki-sebesedett, participium, gnes-
nig. Exulceratus, a, um.
Celsus. Vulneratus, a, um.
Plin. ki-sebesedett fö: wo
ein Schwerd gewesen Leib.
Caput exulceratum. Cels.

ki-sebesedni, - dem, - dik: wie
Wunde bekommen. Ex-
ulcerari. Cels.

ki-sebesétani, sítsek, - tét, - sét-
- sétni: ist mit á bé-kártyá-
zodott, bé-kegedett, bé-gyó-

gyúlt sebet: sinus transversus. Wunde winden aufmachen. Reficere obductam cicatricem. Cic.

ki-sebesítés, -sneke, -et: Verbindung. Exulceratio, onis, f. Cels.

ki-sebesített, adj. verwundet. Ulceratus, a, um; Cels.

ki-sebesíteni, -sítek, -sít, -sítem, -siti: a' lábát: sich Wund gehen. Ulcerare pedem. Cels. l. ki-sebesítni.

ki-sebesülés, -snek, -et: Verwundung. Exulceratio, onis, f. Cels.

kiség, -gnek, -get: kinem nézhetem kiségét: ki-látni: ins Innre nicht ausnehmen, sehen, sagen. Non perspicio, quis sit. Cic.

ki-segíteni, -gítek, -git, -gítem, -giti: ki-segíteni: aushelfen. Sublevare. Nep. Valakit kitsoda gyaibúl ki-segíteni: einen in Zweifel stehen Sache aus einer dunklen Vermuthung helfen. Eximere alicui dubias cogitationes. Cic. Valakit, akit igyis ki-segíteni, valamivel odott, segíteni: einen hinlänglich gefällig genug aushelfen. Exigatum atque abjectum subtlevare. Cic. ki-segíteni valakit a' tévelygésbül: einen im Irrthum benehmen. Errorem alicui detrahere. Cic. — excipere. Cic. exercere alicui tenebras. Cic. — extollere. Cic.

ki-segítő, -ő nek, -ő t: ein Helfer, Aufhelfer, Nothhelfer. Sublevator, oris, m. Arnob.

kis-ember, -berek, -et: ein kleiner Mann. Homuncio, onis, m. Cic. homunculus, i, m. Cic. homuncio, i, m. Cic. Liv. A' kis ember gyakorta meg-gyózi a' nagyot: der kleine Mann überwindet oft den Grossen. A cane non magno saepe teneatur aper. Prov.

ki-sepreni, -prek, -pre, -prem, -pri: aus'kehren. Everrere. Cic. sepred-ki a' házat: kehre das Haus aus! Everre aedes. Plaut. jól ki-sepreni a' kápolnát: den Winkel rein aus'kehren. Perscopare, everrere fanum. Cic.

ki-sepredék, -knek, -ket: Kehricht, das Ausgekehrte. Purgamenta, orum, n. Petron. Quisquiliae, arum, f. Fest. Sordes, ium. f. Cic.

ki-sepett, adj. ausgekehrt. Everrens, a, um. Cic.

ki-seprözni, -közök, -közi, -közöm, -közi, valakit a' házból; a' Városból: jemanden aus'dem Hause, der Stadt aus'stossen. Aliquem vitae civitatisque vetare. Cic. Edomo, exigere, exigere. Cic.

kis-erejü, adj. etwas' Starke. Fortiusculus, a, um. Plaut.

kisérés, lásd, késéröés, és a' többi.

ki-sertkedni, -tkedek, -tked: ki-fakadni, ki-szüremkedni. Exemplo. Tibull.

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA KÖNYVTÁRA

Ki-szerkedt á vér á'tenyerén: Das Blut geflossen ist auf seine Hand herunter? Exempsit sanguis ex palmo ejus. Cic.

ki-szerkeszteni, -szerkesztek, -szett; -szetem, -szeti: ki-takaszteni, ki-szivárogtatni: valakinek a' vérét: meschen, Jemanden Blut fliessen machen. Facere, ut aliquid exemplat. Cic. ki-szerkeszteni a' Vérét: sich seiner Sünden Blut fliessen machen. Exemplare sanguinem. Cic.

Kiszeni, l. Kiszeni.
Kiszerö, l. Kiszerö.
Kiszerteni, l. Kiszerteni.
Kiszértés, l. Kiszértés.
Kiszértet. l. Kiszértet.
kiszértetlen. l. Kiszértetlen.
Kiszértö. l. Kiszértö.

ki-szétálni, -tálok, -tált; -tálom, -tállya: ausspreitzen, ausspreitzinnen. Exspatiari. Messze ki-szétálni: weit ausspreitzinnen. Longius exspatiari Quinct.

Magát ki-szétálni: sich sehr ausspreitzinnen. Ad satietatem exspatiari, de ambulando se sufficiunter exercere. Cic.

ki-szerszö-fü, -üneke, -üvet: Feld-Esper-fü, Bärenkraut fü. Die Engian. Gentiana herba, ae, f. Linn.

Ki-szül-fü, -üneke, -üvet: bá'ránny-vagy eger tsecs-fü, Szarka fü: das Hornmoos Tedum Acre, i, eris, n. Linn.

Kis Gönczöl-Szekere, -széneke,

-szét: das Kleine Zerr, das Kleinere Wagen zum Spreitzen des Heues? Cynosura, ae, f. Ovid. Ursa minor, l. c. Novis, ri. Hygin.

kis-gyermek, -knek, -ket: gyermektse, gyermeketske, gyermeketskе, kis ded: Kindchen, Kleines Kind. Puer, i, ris, m. Cic. Jokes egyegy kis-gyermektül a' föld-mivesrül egyet mást tsendezett: Socrates fragte einen Kleinen Knaben einige Geometrische Sätze. Socrates interrogavit [illegible] Puerum quandam Geometrica. Cic.

kis-gyermek-kor, -szak, -ot: Kindheit. Infantia, ae, f. Cic. Puerilis aetas, atis, f. Cic. Puerilis annus, i, m. Plin. Vagitus, us, m. Plin.

kis-has, -szak, -ot: Bauch a' köldök alatt; also has has allya: der Unterbauch, Bauch. Abdomen, inis, n. Cic. Venter infimus, ntris, i, m.

kis-ház, -zsnak, -zat: Häuschen: ein Haus Kleines, Kleines Haus? Domuncula, ae, f. Appul.

kis-Heves, -szek, -et, t. i. Vermögye: sein Kleines, oder unteres Heu-Stück. Sors inferior Heu-Stück. Cic. mit atus kis-, minor Der inferior Heu-Stück Beti.

kis-kütü, adj. c. o. Einer. ein Mann von Kleiner Statur. Homo parvae staturae. Eccl.

kis-ideig, adv. kurz, in kurzer Zeit. Exiguo tempore. Plin.

kis-idejü, adj. der noch minderjährig ist. Minorennis, e. c. ö még kis idejü; árva-kocsi, még tutor alatt levő: unmündig, minderjährig, noch minorennis. Est minorennis adhuc.

kis idejü ség, -gnek, -get: die Minderjährigkeit. Minorennitas, atis, f.

ki-sikamlani, -lom, -lik: kitsúszni: ausgleiten, ausrutschen, ausgeglitten. Elabi. Cic. ki-sikamlott kezemből az evező-lapát: das Ruder ist mir aus den Händen ausgeglitten. Remus mihi e manibus elapsus est. Cic.

ki-sikárlani, -rlok, -ról; -rlom, -rolja: valamit: etwas ausspülen, wohl ausgießen, wohl ausgießen. Lacrigare, perpolire aliquid. Cic.

ki-sikápolni, -polok, -pol; -polom, -polja: valakit, kusággal ki-verni valakit: jemanden ausprügeln, -mit Prügel jmd. ausgeprügelt. Percutere expellere aliquem. Inet.

ki-simítani, -mítok, -mít; -mítom, -mítja: valamit: etwas? Perpolire aliquid. Cic. a

ki-simúlni, -múlok, -múl: glatt werden. Glabrescere. Colum. Glabrum fieri. Plaut. ki-simúlnak szántraim (az ábrázatomon): meine Züge

zur Genüge wird glatt gemacht. Vultus meos ruga is exaratus erid. expolitus. Cic.

ki-sikeni, -sikok, -sik, -sikom, -sikja: ausrinnen. Effluere.

1. ki-sikta magát: märe nem hullattya könnyeit [más eleget sirt: nur soll sich abgewinnen, -ärgern, -grämen, -bekümmern. se efflevit. Quint. desint flere. Cic. misit lacrimas. Terent. flendo se confecit. Cic. 2. ki-sikeni vér ke' bosszánatából: sich aus Verdruß zu Tode bluten. Flendo extorquere veniam delicti. Cic. 3. ki-sikközöttök: nem illik közöttök be: es schickt sich zwischen ihnen nicht. Non quadrat ad illos. Cic. Hagyjatok engemet (t. i. álmomból) békét, hagyjatok, nem tudjátok hozza! Finite ki-sikeni a' kedvből: hört die Späße mit Freuden, sich ärgern, sich bekümmern, sich grämen, sich aus Verdruß? Mitte-, sine me meum laborem ut video, non satis rem intelligis; efflet (desideret libertatem) e manibus tuis labor iste. Cic. ki-sikni a' szájából a' Magyar szó: das Wort ist ihm aus dem Munde gefallen, -ist ihm entschlüpft, -entfährt, -entgeht, -ist ihm entwischt -, weint aus seinem Munde aus. Abhorret os ejus ab hungaricarum vocum pronunciatione. ki-sikta a' szemeit: sich die Augen aus dem Kopfe weinen, die Augen ausgeweint haben.

Fletu oi lumina tument. Tibull.
Akarnám, hogy ki-sírná ő'
szemeit: ész wolna, hogy sós
sir Ágyan mörösz ártsonnan.
Jubeo eum plorare. Hor. Cu-
perem, ut efflcat oculos. Quint.
flendo eos exhauriat. Cic.

Kis-sitt szemek, -kinek, -ket:
vin ausgeweinte Augen.
Perfletus visus, i, us, m. Appul.

kis-isó, adj. wenig sein Sund.
Parvi bibulus, a, um. Col. Auc.

kis-kapu, -unak, ut: ein Thor
neus Thor, ein Pförtlein.
Portella, ae, f. Gloss.

kis-karácsony, -nynak, -nyt:
ein Theil Weihnachten.
ein Neu Jahrstag. Festum
Circumcisionis D. N. J. Chri-
sti. Eccl.

kis-kedd, -dnek, -det: Montag
statt kis-kedden, bey ei-
nigen Pénteken: nim
mehr, weil die Griechen
keine Calendas in ihrem
Calender haben. Ad Calen-
das Graecas. Prov. Soha
napjan, kis ném et asz-
szony napján fog meg-
fizetni: nimmer wird
er bezahlen. Solutus
est ad Calendas Graecas.
Suet.

kis-király, -lynak, -lyt: ein
kleiner König. Regulus,
i, m. Plin.

kis-kor, -nnak, -t: kleine
Zeit. Parvum tempus, i, or-
is n. kis-korában, -korban,
-kombun: in mein, sein, ihr
noch kleine war. Prima
ejus, -tua, -mea aetate. Cas.
dum ille parvulus esset, dum
tu parvulus esses, dum ego
parvulus essem. Cas. in exi-

li aetate ejus, -tua, -mea
Cic. kis-kori által-, -kortól fogva. von sei-
ner, -ihrer, -meiner-, -meiner
Kleinheit an. A parvis.
a parvulo. Tac. kis-kori
in seinen Jahren. Exiguo te
pore. Cic.

kis-kötés, -nek, -t, t. i. Pa
pieros, a' Papieros Tüzalokn
ein kleines Packgen. Chart
volumen minus. -inis, n. Ca
Comen.

kis-láda, -dának, -dát: kl
dátska:

kis-lábú, adj. p. o. Aszso
nyok: Frauen, so kleine
Füsse haben. Femine
strutho podes (a Struth
thopus, odis, c) Plin.

kis-láda, -dának, -dát: kl
dátska: ein kleines
Fränzen, Zierlichen. Arcu
la. Ep. Cic. cistula, ae, f.
Plaut.

kis-levelke, -kének, -két: ei
kleine Schrift. Pusil
la epistola, ae, f. Cic.

kis-levelü, adj. Blumblät
tericht. Foliis minutis.
Plin.

kis-maxton, -nnak, -nt: ein
bad király i Vákas: ein
Stück. kis-maxtonium, ii, n.
Reg. lib. Civitas Hung.

kis-sodrödni, -dom, -dik:
sich aufdrehen. Evolvi. Cic.
kis-sodró dik a fzéna:
der Heuer dreht sich das
Filum duplicatum, -to
tum evolvitur.

kis-ocsú, adj. Blau

unlisz. Parvo naso pra-
ditus, a, um.

Ki-sõpszani, l. ki-szepszeni.
Ki-sõpszõzni, l. ki-szepszõz-
ni. Ki-sõpszõzni valakit,
minnen dem Zuhal mein aus-
szusgen, minnen mugt aus-
bringen. Convexere ali-
quem totum cum putrefen.
to. Plaut.

Kis-pap, -paknak, -pot: neben-
dik -. fiatal pap. Geist-li-
cher bey den Lütherischen, der abwe-
sende Geistliche auf sich hat,
wofür einem gewissen Or-
den lebt. Saecularis Cle-
ricus, is, i, m.

Kis-papok, -knak, -kat:
die Clerisey. Junior Cle-
rus, eris Clerici, m.

Kis-papság, -gnak, -got: die
Geistlichkeit, der Prie-
ster Orden, der Geistli-
che Stand. Clericatus, us,
m. Tiberon. Kis-papság-
ra adni magát: sich dem
Geistlichen Stande wid-
men. Clericum fieri.

Kis-pénz, -znek, -zt: eigtl
sich tätle er etwas egy' ga-
vasnak, ein Ungenieth, eine
Grimasse. Denarius, ii, m.
nummulus, i, m. Cic. Egy
kis-pénzt sem tudna elle-
mutatni, alig szegény.

Kis-piacz, -tznak, -tzot: der
kleine (unterste) Markt-
platz. Forum minus (infi-
mum) i, oris, n. Plaut.

Kis-pintze, -tzének, -tzét: der
kleine Keller. Cella vinaria
minor, ae, oris, f. Cic.

Ki-szõfolni, -folok, -fol; -fo-
lom, -folya, valamit: et-

was aus schwärende aus Re-
torquendo cochleam exsolvere
et eximere aliquid.

Kissebb, adj. leg-kissebb, vag
kisebb, leg-kisebb: klei-
ner, der kleinste. Minor,
minus, oris l. minimus, a
um - cic- kissebb a' gyik-
nál: kleiner, als eine an-
dere. Minor, ius minus la
certa. Ovid. Idövel kissebb:
der jünger ist. Natu mi-
nor. Cic. kissebb mondom:
ich bin kleiner als. Exte-
nuo. are. Cic. kissebbnek
tartom: -nézem, vagy,
ütöl teszem: ich halte -, set-
ze gering. Minoris
aestimo. Cic. postfacio. Pall.
Pet. kissebbre mondani va-
laki' virtusit, jedes tette-
it: einen Ehrgeiz, andern
zuschreiben Thaten tadeln
etwas. Immunere virtutes,
facta eggyeb-ja alicujus.
Cic. kissebbre venni a.
a' mértéket a föld- méré-
ben: das Maas kleinern.
gen. Minuere scalam Geo-
meticam. Wolf. Leg-kis-
sebb gondom az nekem: ich
bekümmere mich wenig
darum. Id modicum curo.
Plaut. Leg-kissebb kisseg
sem: nicht eine Geringste
Zweifel. Ne minima
quidem dubitatio. Cic. A'
kik közt én nem voltam
leg-kissebb: unter wel-
chen ich nicht eine Ge-
ringste. Quos inter haec ma-
gna fui. Virg. Leg-kissebb
szolgája: Unterthänigster
Diener. Infimus Clientum.
Cic. A' jobb részt közül a'
leg-kissebbet választani:
aus den kleinern Übeln die
kleinesten auslesen. Mi-
nima eligere e malis. Cic.

Kissebbedés, -nek, -t: die Ver-
kleinerung, Vermindrung

Kis abnehmen. Decrementum, i, n. Vict. diminutio, onis, f. Cic. kisebbedése a' szabadságnak: Sin Rechtminderung der Freyheit. Diminutio libertatis. Cic.

Kisebbedett, adj. gemindert, Rechtminderung gemacht, vermindert. Diminutus, a, um. Cic. Kisebben kisebbedett Hara: Verminderlend, deprimirender Krieg gemindert gemacht ist. Immunita Patricia Gloria. Cic. Nem kisebbedett: unvermindert. Integer, integra, integrum. Ovid.

Kisebbedni, -dem, -dik: kleiner werden, Rechtminderung werden. Minui. Cic. imminui. Cic. Ezzel kisebbedik az erdem: Dadurch wird der Ruhm geringer, vermindert. Hac re imminuitur Meritum. Cic. kisebbedni a' gyülöletet: den Haß lassen nachlassen, vermindert sein. Detumescunt odia. Pereon. A' te tek entended (Miltós a' god) kisebbedni kezd: Sein Ansehen nimmt ab. Acies auctoritatis tuae incipit hebescere. Cic. Kisebben, nevében kisebbedett: in geringerm Rechtsverstand vermindert werden. Jó hírében-nevében kisebbedett: wegen seiner Rechtmäßigkeit gemindert. Contra bonam existimationem ejus Ventum est. Cic.

Kisebbedés, -tsek, -st: die Rechtminderung, Verminderung. Deminutio, onis, f. Cic. imminutio, onis, f. Cic. Betüknek kisebbedése: die Verminderung, Rechtminderung, Verringerung eines Wunders, Ansehens. Immunitatis, dignitatis, onis, f. Cic.

Kisebbedhető, adj. vermindernd. Minorabilis, e. c. Barth.

Kisebbedni, -tsek, -tett: 1. kisebbedem, -bedtem, -bedtem: kisebbé tenni, meg-kisebbedtetni: kleiner machen, vermindern, Rechtminderung machen, verringern, Rechtminderung machen, verringern, Rechtminderung machen, verring

minderen. Minuere. Cic. Valamennyi adósságát kisebbíteni valakinek: minuere alicui aes alienum. Hor. Ezüstét kisebbíteni (gyalázni) a távol-lévő barátját: minuere absentem Iunium. Hor. Kisebbíteni (gyalázni) a távol-lévő barátját: minuere absentem Iunium. Hor. Kisebbíteni valakit: minuere alicui. Cic. Kisebbíteni valakinek tekintetét: minuere alicui. Cic. Kisebbíteni valakinek tekintetét: minuere alicui. Cic. Kisebbíteni valakinek tekintetét

kissebbségére forditani a'nyel-
vét; azt mag-szólni: Sin
Zungen Wörter nimm pflegen,
zum Abwendungen seiner
Ohren, oder sie zu Verachtun-
gen. Linguam ad immini-
endum alienis honorem con
vertere. Cic. Valakinek kis-
sebbségére járni: jemanden Ge-
fallen zu Verachtungen thun. Dif-
fere alicujem ceremonibus.
Ter. Occasionem captare, mach-
tam alicui imminuendi. Cic. Ez
neked kissebbségedre fog vál-
ni: das wird dir nicht zum
Ehren, sondern zur Schan-
den gereichen. Hoc tibi de-
decori, et ignominiae cedet.
Cic. Az neki nem vált kis-
sebbségére. Das hat ihm nicht
geschadet, in den Ehren nicht
Abbruch gethan. Hoc
ipsi non officit. Liv.

Kissebbszem, -szike. l. Kisseb-
bedni.

Kissebbülés, -ének, -t: die
Verringerung, Verminde-
rung, Verringerung, Ver-
minderung. Imminutio, onis, f. Cic.

Kissebb-volta, -tának, -tát va-
laminek: die Geringfügig-
keit einer Sache. Rei ali-
cujus exiguitas, -exilitas
atis, f. Cic. (minoritas)-te-
nuitas, tatis, f. Cic.

Kis-szájú, adj. p. o. állat: mit
kleinem mündlichem Thier. Par-
vi oris animal.

Kis-szebb, -nnek, -ebet -yt. Je-
men. Cibinium Minus, ü, o-
nis. n. Beth.

Kis-szemü, adj. kleine Augen, der
kleinen Augen hat. Luscus,
a, um. Plin.

Kis-szőllő, -önek, -át: agyra-szől-
lő, malozsa szőllő: die Rosi-
nen, kleiner Rosine. Uva pas-
sa Corinthia. u. f. Plin.

Kis-tál, -nak, -at: ein kleines
Gefäß. Kleines Gefäß, Ge-
schirr. Patella, ae. f. Horat.

Kis-tenyér, -fának, -fát: die
Hand in Spielen. Kleine
Hand in Quartier pflegen. Colo
victoria, oris, m. klein. - dom
nans, -tis, -ius, minor
ntis, oris, Ipsact.

Kis-tökü, adj. den kleine Finger
Hohen hat. Microchir,
iris. C. Vopisc. Poet.

Kis-szabni, -szabok, -szab-
szerüs Zeschneiden. Edere
se clanculum forcas. Plaut.

Kis-új, -jnak, újt: den klei-
nen Finger, Kleinfinger. Di-
gitus auricularis, i, auri-
cu. Cornen. Kis újjal sem
bántottam: ich habe ihn
nicht mit einem Finger
angerührt. Nec extre-
mis cum digitis attigi, offen-
di. Cic. A kis-újjam fogta
ezt meg nekem: dem Klei-
nen Finger hat mir
gepfleget. E digito Minore
rem cognovi. Cic.

Kis-újjasodni, -sodok, -sod-
sodom, -sodta: ein magyar
Nadrágot: die Ungari-
sche Hose mit Verfertigung
mit - kleinen Verfertigung
gierung. Caligas hungari-
cas Zonis virgatis exhaur.

Kis-újjasodott, adj. p. o. Kuha:
mit diesen einen kleinen
Knopf. Gemacht. Lagoeatel pt.
otes Fesa.

Kis-sukytolni, -tolok, -tol-
-tolom, -toltya p. o. a'bé-
za-szemet ekel à szalászbüli
die Kornern aus den Aehren

953. k.

ki-nőni, -nőtt, -nő: ki-növekedni. Crescere. Ter. Ki-nőtt a gyermek. Ki-nőtt a ruhából. Ki-nőtt a szokásból. Ki-nőtt a divatból. Ki-nőtt a tudományból. Ki-nőtt a hitből. Ki-nőtt a bűnből. Ki-nőtt a világból. Ki-nőtt a földből. Ki-nőtt a vízből. Ki-nőtt a levegőből. Ki-nőtt a tűzből. Ki-nőtt a fából. Ki-nőtt a kőből. Ki-nőtt a vasból. Ki-nőtt a rézből. Ki-nőtt a ezüstből. Ki-nőtt a aranyból. Ki-nőtt a gyémántból. Ki-nőtt a drágakőből. Ki-nőtt a gyöngyből. Ki-nőtt a korallból. Ki-nőtt a csontból. Ki-nőtt a szarvból. Ki-nőtt a bőrből. Ki-nőtt a szőrből. Ki-nőtt a tollból. Ki-nőtt a hajból. Ki-nőtt a szakállból. Ki-nőtt a bajuszból. Ki-nőtt a szemöldökből. Ki-nőtt a szempillából. Ki-nőtt a fülből. Ki-nőtt a orrból. Ki-nőtt a szájból. Ki-nőtt a nyelvből. Ki-nőtt a fogból. Ki-nőtt a ajakból. Ki-nőtt a állból. Ki-nőtt a arcból. Ki-nőtt a homlokból. Ki-nőtt a fejből. Ki-nőtt a nyakból. Ki-nőtt a vállból. Ki-nőtt a karból. Ki-nőtt a könyökből. Ki-nőtt a csuklóból. Ki-nőtt a kézből. Ki-nőtt a ujjból. Ki-nőtt a körömből. Ki-nőtt a mellből. Ki-nőtt a hasból. Ki-nőtt a derékból. Ki-nőtt a csípőből. Ki-nőtt a combból. Ki-nőtt a térdből. Ki-nőtt a lábszárból. Ki-nőtt a bokából. Ki-nőtt a lábfejből. Ki-nőtt a talpból. Ki-nőtt a sarokból. Ki-nőtt a lábujjból. Ki-nőtt a körömből. Ki-nőtt a szőrből. Ki-nőtt a bőrből. Ki-nőtt a csontból. Ki-nőtt a szarvból. Ki-nőtt a agyarból. Ki-nőtt a fogból. Ki-nőtt a nyelvből. Ki-nőtt a ajakból. Ki-nőtt a állból. Ki-nőtt a arcból. Ki-nőtt a homlokból. Ki-nőtt a fejből. Ki-nőtt a nyakból. Ki-nőtt a vállból. Ki-nőtt a karból. Ki-nőtt a könyökből. Ki-nőtt a csuklóból. Ki-nőtt a kézből. Ki-nőtt a ujjból. Ki-nőtt a körömből. Ki-nőtt a mellből. Ki-nőtt a hasból. Ki-nőtt a derékból. Ki-nőtt a csípőből. Ki-nőtt a combból. Ki-nőtt a térdből. Ki-nőtt a lábszárból. Ki-nőtt a bokából. Ki-nőtt a lábfejből. Ki-nőtt a talpból. Ki-nőtt a sarokból. Ki-nőtt a lábujjból. Ki-nőtt a körömből.

ki-nyomni, -nyomtam, -nyomott: ki-nyomni. Exprimere. Cic. Ki-nyomtam a levet a citromból. Ki-nyomtam a bort a szőlőből. Ki-nyomtam a olajat a olajbogyóból. Ki-nyomtam a vajat a tejből. Ki-nyomtam a sajtot a tejből. Ki-nyomtam a mézet a méhsejtből. Ki-nyomtam a viaszt a méhsejtből. Ki-nyomtam a gyantát a fenyőfából. Ki-nyomtam a kátrányt a fenyőfából. Ki-nyomtam a terpentint a fenyőfából. Ki-nyomtam a borostyánkövet a fenyőfából. Ki-nyomtam a gyantát a fenyőfából. Ki-nyomtam a kátrányt a fenyőfából. Ki-nyomtam a terpentint a fenyőfából. Ki-nyomtam a borostyánkövet a fenyőfából.

ki-nyomtatni, -nyomtattam, -nyomtatott: ki-nyomtatni. Exprimere. Cic. Ki-nyomtatta a levet a citromból. Ki-nyomtatta a bort a szőlőből. Ki-nyomtatta a olajat a olajbogyóból. Ki-nyomtatta a vajat a tejből. Ki-nyomtatta a sajtot a tejből. Ki-nyomtatta a mézet a méhsejtből. Ki-nyomtatta a viaszt a méhsejtből. Ki-nyomtatta a gyantát a fenyőfából. Ki-nyomtatta a kátrányt a fenyőfából. Ki-nyomtatta a terpentint a fenyőfából. Ki-nyomtatta a borostyánkövet a fenyőfából. Ki-nyomtatta a gyantát a fenyőfából. Ki-nyomtatta a kátrányt a fenyőfából. Ki-nyomtatta a terpentint a fenyőfából. Ki-nyomtatta a borostyánkövet a fenyőfából.

ki-nyomtatás, -nyomtatások, -nyomtatást: ki-nyomtatás. Expressio. Cic. Ki-nyomtatás a levet a citromból. Ki-nyomtatás a bort a szőlőből. Ki-nyomtatás a olajat a olajbogyóból. Ki-nyomtatás a vajat a tejből. Ki-nyomtatás a sajtot a tejből. Ki-nyomtatás a mézet a méhsejtből. Ki-nyomtatás a viaszt a méhsejtből. Ki-nyomtatás a gyantát a fenyőfából. Ki-nyomtatás a kátrányt a fenyőfából. Ki-nyomtatás a terpentint a fenyőfából. Ki-nyomtatás a borostyánkövet a fenyőfából. Ki-nyomtatás a gyantát a fenyőfából. Ki-nyomtatás a kátrányt a fenyőfából. Ki-nyomtatás a terpentint a fenyőfából. Ki-nyomtatás a borostyánkövet a fenyőfából.

ki-nyomtatni, -nyomtattam, -nyomtatott: ki-nyomtatni. Exprimere. Cic. Ki-nyomtatta a levet a citromból. Ki-nyomtatta a bort a szőlőből. Ki-nyomtatta a olajat a olajbogyóból. Ki-nyomtatta a vajat a tejből. Ki-nyomtatta a sajtot a tejből. Ki-nyomtatta a mézet a méhsejtből. Ki-nyomtatta a viaszt a méhsejtből. Ki-nyomtatta a gyantát a fenyőfából. Ki-nyomtatta a kátrányt a fenyőfából. Ki-nyomtatta a terpentint a fenyőfából. Ki-nyomtatta a borostyánkövet a fenyőfából. Ki-nyomtatta a gyantát a fenyőfából. Ki-nyomtatta a kátrányt a fenyőfából. Ki-nyomtatta a terpentint a fenyőfából. Ki-nyomtatta a borostyánkövet a fenyőfából.

à puskánakt: aus Zorbonn a
nem aus Flinten. Explosio
sclopeti, onis, f. Cic.

Ki-sütni, -sütök, -sült, -tem
-ti: 1. Ins d-ki (add el,
takasd-ki, mond-ki egyes
szóval) a' mi a' sziveden
van; a' mit mondani akarsz:
szegyen, was sich zu schämen wäre.
Exprome, quod dicendum ha-
bes. Cic. 2. Ebbül azt
akarám ki-sütni: ich wollte
sie: aus dem Jrrthum bringen. Ex
hoc id volui educere. Ma-
ga agyából sütötte-(húz-
ta-) ki ezeket: was sie
diese Dinge von seinem
Verstande gepreßt, gezogen. Ex ingenio
suo (ingenio) depro-
psit. Cic. 3. ki-sütni
(ki-égetni, tüzes nyárs-
val, -vas szal ki-szúrni)
valakinek a szemét: ei-
nem das Aug ausbren-
nen. Oculos alicui exure-
re. Cic. 4. ki-sütni (ki-
lövni) az ágyút, a' puskát:
mit Feuergewehr losbren-
nen, die Flinte abschies-
sen. Explodere tormentum
accenso pulvere pyrio ex-
plodere (ejaculari) sclope-
tum. Süss-ki, ha borod
van. benütze die gegen-
wärtige Gelegenheit. Para-
obtata facultate-, occasio-
ne uterere. Prov.

Ki-sütött, losgebrannt. Ex-
plosus, a, um.

Ki-süvölteni, -ltöte, -lt, -ltem
-lti (vadat ki-fütyölni)
valakit: einen ausziehen,
ausspotten, ziehen, Con-
tumelia aliquem afficere, exsibilare, explodere aliquem
sibilis. Cic.

Ki-süvöltes, -svete, -st: das Aus-
zischen. Explosio, onis, f. Cic.
exsibilatio, onis, f. Cic.

Ki-süvöltött, adj. ausgezischt
etc. Explosus, a, um.

Kis-Várda, -dának, -dát,
Schutzwache. Kis-vár-
dium, Vardadium Sueto-
nii, n. Oppidum Hung.

Kis-világi, adj. zum Klein-
Welt gehörig. Microcos-
micus, a, um.

Ki-szabadítás, -snak, -st: die
die Auslösung, Befreiung,
ung, Entbindung. Elibe-
ratio, onis, f. August.

Ki-szabadítani, -ditok, -dí-
-ditom, -ditlya: ki-szabá-
dítani: befreyen, frey
machen. Eliberare. libe-
rare Cic. libertati adser-
re. vel in libertatem. Ter.

Ki-szabadítani valakit a'
fog-ságból: einen aus
der Gefangenschaft be-
freyen. Exolvere ali-
quem vinculis. Cic. eripe-
re ex custodia aliquem. Cic.

A' szolgai iga alól magat
ki-szabadítani. sich von
einer knechtischen Dienstbar-
keit machen. Jugum
eripere collo. Hor. Vala-
kit a' vád alól ki-szaba-
dítni: einen Knechtsam-
ti einer Schuld ab aliquo
dimovere. Cic. -removere.
Cic. ex culpa aliquem exi-
mere. Cic. culpa aliquem
liberare. Cic. Valakit
a' veszélyből ki-szabadí-
ni: einen aus der Ge-
fahr befreyen. Ali-
quem ex periculo libera-
re. Cic.

Ki-szabadítás, -snak, -ot:
Ki-szabadító, -ónak, -ót: ein
Zwangmerkzeug. Liberator, oris,
m.
Ki-szabadúlás, -snak, -ot: die
Entledigung. Liberatio, onis
f. Ausgang? evatio, onis, f. Bild.
A' szolgálat bul- (a' szolgaság
bul-) való ki-szabadúlás:
Entfernung von der Knecht-
schaft. Vindicia, arum, f.
secundum libertatem. Liv.
Ki-szabadúlni, -dúlok, -dúlt:
sich befreyen, befreyt wer-
den, Gemüthrt werden, mit
Gewalt, sich winden. Ela-
bi. Cic. eliberari. eluctari.
ter. evadere. Cic. Valamelly
bajos dologbul ki-szabadúlni
magát ki-tejteni: sich aus
einer unangenehmen Affä-
re herausziehen. Expedire se ex lague
re. Plaut. Ki-szabadúlt
a' veszélyből: wenn sich

aus der Gefahr Jemand gezo-
gen hat. Evasit e periculo.
Quinct.

Ki-szabni, valamit -szabok, -szab-
-tam, -ja: ein Kleid zu-
recht schneiden: ein Kleid
zurechtmachen, wozu Zeug
gegeben wird. Vestimenta
alicui dare. Cic. Ki-szabni
valamennyi pénzt, mennyit
valamire költeni: Geld zu
einer Ausgabe bestimmen.
Certum pretium ad
aliquid constituere. Cic.
-statuere. Ter. -praefinire
ei rei. Cic. -figere. Cic. -facere.
Cic. Ennyi van ki-szabva
nekem, a'mit az asztalra
költhetek: so viel ist mir
gemächlich, was ich
für Tisch auszugeben habe. Tantum
est mensum mihi, ut sum-
tum facere in victum
queat. Cic. Tíz forint
tot szabtak-ki nekem egy
holnapra: Zehn Gulden
sind mir auf einen Mo-
nat bestimmt. Decem flo-
reni sunt mi constituti
pro mense. Cic. 10 fl. menstrui
sunt ei statuti. Terent.

Ki-szabni a' költségre
való pénzt: Geld auf
Unkosten zusammenlegen: Pe-
cuniam pro impensis fa-
ciendis praescribere. Cic.

Ki-szabni valakinek a'
munkát: die Arbeit be-
stimmen, die einer thun
soll. Definire laborem,
quem quis faciat. Cic.

Ki-szabni (ki-szegni, -
szabdalni) a' posztót ru-
hának: Tuch zum Klei-
de zuschneiden. Pan-
num ad vestem conscien-
dam dissecare, -discin-
dere. Ter. A' szabó ki-
szabta ötet a' ruhából:
der Schneider hat ihm die

A Ki-szabott, adj. p. o. Kedel: ételt, ital, abrak. nin Zünamentsünner Untersuht. Demensum, i, n. Terent. Beka. banda, ae, f. Voss. Ki-szabott munka: ein genauestünn Zusammünsetzen. Determinata opera. arum, f. Tet. Ki-szabott rend: ein Anordnung. Directorium, ii, n. Ordo statutus, ûs, i, m. Cic.

Ki-szaggatás, -snak, -st: ein Auszmüßung, Ausrottung. Exstirpatio, onis, f. Colum. evulsio, onis, f. Cic.

Ki-szaggatni, -gatok, -gat; gatom, -gattya: 1. ki-gyökerezni, ki-ásztani, ki-tépni: auszmüßen, auszrotten. Evellere, Cic. A' gyomot, a' haszontalan füvet ki-szaggatni: ki-gyomlálni: das Unkraut auszmüßen, auszjäten, ausrotten. Dentibus herbas evellere. Colum. ex stirpare. Id. A' fakat gyökerestül, törösstül ki-szaggattá kemény szél: ein starker Wind hat die Bäume mit samt den Wurzel auszgemüßen. Vehemens Ventus vi citus evulsit arbores. Colum. 2. A' szegét a' lovaknak—, a' juhoknak ki-szaggatni: ki-választani: die schönsten Pferde—, die schönsten Schafe. Palatuosus equus, —, ovis exsectus, segestratus, seligere. Colum.

Ki-szaggató rónak, -ós: ki-irtó, ki-tépő: nin Ausrotter. Exstirpator, oris, m. Deradicator, oris, m.

Ki-szag gattatott, partic. Inquinatus. Gemüßen. Evulsus, a, um. Cic.

Ki-szagoldás, -snak, -st: ein Anfall. Incursus, ûs, m. Ellensegi ki-szagoldás: der feindliche Anfall. Incursio hostilis, onis, f. Liv.

Ki-szakadás, -snak, -st: ein Ausbruch. Recrementio, onis, f. Ki-szakadása a' tengernek: ein Ausbruch, Durchgang des Meeres. Recrementio undarum Oceani. Manil. Cap

~~Ki-szakadni, -kadok, -kad~~ ~~Nem akarok Istennek ellene~~ ~~szakadni, mindég elmaradok~~ ~~tőle. Nunquam ex animo~~ ~~nostro discedat Memoria~~ ~~Dei. Cic. ap. Lact.~~ Ki-szakadni, -kadok, -kadt: 1. Az Istent' emlékezete soha ki ne szakadgyon elmémből: soha el ne feledjétsük, mindég elmaradjon szívünkből, -tartsuk: Istennek emlékezete Istennek ne ki-szakadgyon elmémből: soha el ne feledjétsük, mindég elmaradjon szívünkből, -tartsuk: Istennek emlékezete Istennek nem ki-szakad szívünkből. Memoria (recordatio) Dei nunquam ex animo nostro discedat. 2. Ki-szakadt testéből a' lélek: attúl el-vált, el-költözött, meg-halt: Ein Mensch ist ihm ausgefahren, nimmt ein Ende. Anima ejus egressa est (excessit) e corpore, -di. Fa: Cic. Animam edidit. Cic. — efflavit, Liv. Ki nem szakad házából az Istennek ostora: Ein Gottloser stirbt nicht ausz seinem Hause.

ſi nim aüs. Pana Dei semper domum ejus manet. Tib. Majd ki-ſzakad ércetten a' ſzívem: ſzinnt wrugyon zsenge ſzáltz mint ſzakaſt meg a' Zſidós causa ſcne cor mihi erumpit. ki-ſzakadt (ki-tyukaſzodott, ki-vásott) à tsizmán' talpa: nincs Zſidónak' dóſzka ſzét ki-ſzakadozva, — aüzegnyiſſen wonalon. Solea corrumpi mei lacerata est. ki-ſzakadt (ki-feslett) à vaxrája a' tsizmának: à Zſidónak' ſzája ſzét ki-ſzakadt wonalon. Jurisconſultus (Lothuerii) dissuta eſt. Cic. ki-ſzakad à nagyon fel-fújt holyag: Vim ſpiritus aüzlegnyiſſen. Vesica nimium inflata, flatu distenta, erumpitur. Cic. 4. A' kárcomlás ki nem ſzakad á' ſzájából: egyre kárcomlódik, ſzunnet nilkül ſzitkozódik: nem ſzünik fel immer ſpricht: nem ſzakad immer Gottes-Lästerungen aüs dem Munde heraüs. Continuo Maledicta et nefarias execrationes in Deum evomit. Cic. 5. Más ki-ſzakaſztotta (ki-formálta, ki-vájolta) à kenyeret: mint ſzokás Zſidóknál ſzeletenként, — aüzegnyiſſen wonalon. Jam efformavit panes. Comen. 6. A' koſzokat ki-ſzakaſztani à nyájából: ki-ſzakadtam (ki-állottam) kö-zülök, el-hagytam, el-válnom töllök: eſz-ſzakadtam mint a' ſzőlő-ſzőlőtől. Ab illis abſcindi, abſcindor, abſcissus ſum, ſegregari, ſejungi, ſeparavi me à ceteris. Cic. ki-ſzakadt, adj. ki-ſzakadott, aüzegnyiſſen, ſzétſzegnyiſſen. Ruptus, a, um. elacceratus, a, um. Honnyokból ki-ſzakadt (el-költözött) Eleinte: ſzülő aüs ſzent hazájából wagy ſzegyenes Vonáltunn. Majores noſtri patrium ſolum relinquentes. Cic. A' hegyből ki-ſzakadott kö: hom Zsuzsa aüzegnyiſſen ſzétnyiſszen. Revulſum e Monte ſaxum. Plin.

ki-ſzakaſztani, -ſzatok, -ſzt, -ſztom, -ſztya: 1. Jmmittere, mittere. Evellere. Cic. A' ſzál ki-ſzakaſztotta (ki-ſzakatta) tövéből à fát: Ventus arborem radicitus evulſit. Cic. Wind hat den Baüm mit ſamt der Würzel aüzgeriſſen. Ventus radicitus evulſit arborem. Cotum. 2. Nyſzét ki-ſzakaſztani: ki-adni neki: ſzem-ből aüzegnyomoſztani, beſzúrni a' ſzúllen ſzemünkben. Paxtem rotam ei dare. Cic. Vala kinek ſzemeit ſzívét ki-ſzakaſztani a' testéből: ſzemeit ſzúrni ki, vagy a' ſzívet aüzegnyomni a' ſzúllen. Alicui cor pavefactum, ſtrafligatum, imperium e corpore evellere. Cic. 3. A' koſzokat ki-ſzakaſztani (külön válaſztani) a' nyájából: Ein Widder von den Zwein abſondern. Arietes abgregare. Feſt. — a' gregé ſejungere. Cotum. A' vad tulkokat ki-

szakasztani a' szelídéte körül. Sie zu wilde jungen Ochsen von den Pferdtmütterinnen absondern. Feros juvencos emovere à matribus. Varr.

Ki-szakasztható, atlan: adj. ün aussmiszlich. In evulsibilis, e. c.

Ki-szakasztott, adj. abgesondert. Sejugatus, a, um. Cic.

Ki-szaladni, -ladok, -lad: kifutni: auslaufen, fortlaufen. Effugere, Cic. excurrere. Cic. ll Be-szaladni, Eszendesen be-menni. Az hátulsó ajtón szaladt-ki: der Hinterthüre hinaus gelaufen. Postico evasit. Iuct. Ki-szaladt (ki-repült, ki-szabadult) a' madár a' kezemből: Der Vogel ist mir aus der Hand entwischt. Avis mihi e manibus evolavit, evasit, Liv. Ki-szakadt (ki-tsúszott, ki-ugrott) szájából a' szó: das Wort ist ihm entfallen, wo fortes wider Willen gesagt. Excidit ei hoc verbum. Cic. Valahonnan ki-szakadni: p.o. az Ablakból: aus dem Fenster herauslaufen. Profugere ex atrio. Varr. ex alio quo loco excurrere. Cic. Idő-ben (félében) a' világ-ból-is majd ki-szakadt: aus Furcht ist mir fast aus der Welt gelaufen. Metu pene extra vitus pene ultra Herculis Columnas (ultra Gades) fugit. Ror.

Ki-szálatni, -latok, -lat; -latom, -lattya (ki-szemelni, ki-választani) p.o. a' lovakat: die Pferde aussuchen. Seligere equos. Cic. — a' jeles példákat: die Exempla. Cic.

Ki-szakasztani, -stok, -sztom, -sztya: ki-futamítni, ki-futamtatni valakit a' házból: einen Jungen aus-jagen, treiben. Alienum e domo exterminare. — in fugam conjicere. Cic. — effugere fugat. Valamit ki-szakasztani a' kezéből: etwas aus den Händen reissen. Aliquid de manibus emittere. Cic. de labi facere. Cic. Es kivészt szakasztott-ki a' szájában: es fast ein Wort aus dem Mund gefallen lassen. Dubitandum excussum est ei ex ore. Cic. Nagy sziklát szakasztva-ki a' szájából: ein grosses Stück aus dem Munde fallen. Ingens verbum nefarium ex ore emisit. Cic. Ki-gyázatlanúl ki-szakasztani valamit a' szájából: sich verplaudern. Inconsiderate proferre aliquid. Cic.

Ki-szakasztott, adj: kitéptt valakinek fel-kapai: einem aufgehaltene Ohren. Prolata (ex ore emissa) arcana cujusque exsecrare, Anonym. ap. Cic.

Ki-szálitani, litok, -lit: p.o. a' hintóból valakit: jemanden aus dem Wagen helfen. Aliquem ex carpento exsuscitare. Ovid.

Ki-szálkázni, -kázok, -kázom, -kázta: a' halakat szálkáit ki-szedni a' halnak: die Gräten aus dem Fische herausnehmen. Exossare pi-

Ki-szállani, -állok, -ott: p.o. ki-hágni, ki-jönni, ki-lépni á' hajóból: á' kastélyból: aus dem Schiffe, aus dem Hause gehen, aussteigen. Egredi navi. Excire de navi. Cic. Excedere, ex-scendere e carpento. Liv. Szálly ki-Balás á' hintóból, mi nem pénzzel ára: ebé á' más: Lustbarkeit, was sie nicht angeht. Missum facere, quod alienum est. Cic. Prov. ki-szállani á' szá-zadra: aus Land setzen, an-treiben. Defensionem facere in continentem. Liv. 2. Á' ki-szállás, -szaka, -ot, á hajóból. Aus Aussteigen aus dem Schiffe. Excessio navi. Cic. Szárazra ki-szállás: das Aussteigen ans Land. Excessio in continentem. Liv.

Fá'szekből ki-szállani: -ki-szálni: ki-vesülni, mint á' madár: aus dem Nester fliegen, ausfliegen. Evolare e nido. Suet. 3. Á' házája oltalmá-ért mezőre ki-szálni: -ki-állani, -tsni: zu Felde gehen, um das Vaterland zu vertheidigen. Pro defensione Patriæ in Campum proc-dere. Cic. 4. Ezen beszéd ellen mindnyájan ki szállot-tak: ki-tsellek: wider die-se Rede sie alle losgezo-gen. Sermoni huic omnes contradixerunt. Dimet. Valaki ellen ki-szálni: wi-der einen losziehen. Invehi in aliquem. Cic. Mért szállsz-ki ez ellen? warum kommst du ihm so feindselig? Cur hu-ic inimici ans venis? Cic. Nem lehet ő velek ki-szállanom: ich kann mit ihnen in Streit nicht kommen. Non possum cum eis in aciem descende-re. Cæs. -congredi hostili-ter. Cic.

Ki-számítani, -mítok, -mít-tam, -mítsa: ki-szám-lálni: aus Rechnen, aus-zählen. Enumerare. Tex. Ki-számítani valakinek á' jövedelmet: einem sein Einkommen, was einer für Nutzen von etwas habe. Enumerare, quid ad ali-quem redituum sit. Tex.

Ki-számlálás, -snak, -st: die Aus-rechnung. Denume-ratio, onis, f. Gloss.

Ki-számlálni, -lálok, -lál-lálom, -lállya: fel-szá-molni p.o. á' pénzt: das Geld aufzählen, aus-rech-nen. Pecuniam enume-rare. Tex. Ki-számlálni belőle, ő meg-látni, mi maradt: abziehen, und sehen, was übrig blei-be. Deducendo videre, quid reliqui summa sit. Cic. Valakinek valamit á' bérecből ki-szám-lálni, le-húzni: einem etwas aus dem Lohne abziehen. Quidpiam alicui de mercede detrahe-re. Cic. -denumerare. Plaut.

Ki-szánkázni, -kázok, -káz-kázom, -kázza: mit Schlit-ten Zum Spaß fahren. Tra-his foras vehi. Colum. Jól ki-szánkáztuk magunkat: wir sind genug-lich Schlitten gefahren. Sat satietatem (satis) traha-vecti sumus. Colum.

Ki-szánni, -szánok, -szán, -szánom, -szánnya: mit Mitleiden ansehen. Misereri. Ter. Ki-szánni magát: sich bemitleiden. Miserari se. Ter. Ki-szánni valakinek sorsát: einem sein Unglück beklagen. Miserari alicujus fortunam. Ter. Ki-szánni valakinek ifjúságát: einem seine Jugend zu gute halten. Adolescentiæ alicujus ignoscere. Ter. Ki-szánni valakinek gyarlóságát: einem seine Schwachheit verzeihen. Alicujus infirmitatem ferre. Ter. Ki-szánni valakinek vétkét: einem sein Verbrechen verzeihen. Alicujus culpam condonare. Ter. Ki-szánni valakinek ifjúságát: einem seine Jugend zu gute halten. Alicujus adolescentiæ ignoscere. Ter. Ki-szánni valakinek gyarlóságát: einem seine Schwachheit verzeihen. Alicujus infirmitatem ferre. Ter. Ki-szánni valakinek vétkét: einem sein Verbrechen verzeihen. Alicujus culpam condonare. Ter.

szorgalmas, dolgos. De-
vovere se ipsum pro Patria
sua. Cic. Egész hadi ere-
jét egyegy ütközetre ki-
szánni: kockára vetni,
szerencsét tenni: Mit gy.
személyes Marsot nincs
dicsekedni vagyon. Vires
universas discrimini bel-
lorum objicere. Curt. Egy-
egyetlen egyegy próbára ne
szándéki bevégezetét:
sorsa vívni és kerülgetni
vagyon. Non omnem aleam
experiri. Cic. Egy-
szerre minden pénzét
kockára vetni. Omnem
pecuniam uno ictu ali-
cujus perdere. Cic.
Pörcöre ki-szánta minde-
nét: mr. Jót s'rint élhet és
Gut auf seine Person aus-
gegeben verthan. Se, fortu-
nas quae suas, liti devovit. Cic.

ki-szántt, adj. bestimmt. De-
stinatus, a, um. Cic. - hely:
ein bestimmter Ort. Desti-
natus locus, i, m. Cic.

ki-szántani, -ntok, -nt, —
ntom, -nttya: ausgrä-
ben, ausreuten, ausroden.
Exarare. Cic. A' gyökereket
ki-szántani: die Wurzeln
ausackern. Radices exarare.
Plin. A' vetést ki-szántani:
die Saat ausackern. Se-
getem vertere. Hor.

ki-szántás, -ntak, -tt: die
Ausackerung. Exaratio,
onis, f. Mart. Cap.

ki-szántott, adj. ausgeackert
Exaratus, a, um. Cic.

~~ki-szappanozni, -ozok, -ozz,~~
~~-ozott, -ozva~~:

ki-szappanozni, -ozok, -oz,
-ozom, -ozza: mit Seife
auswaschen. Sapone abluere,
eluere. A' mosásból a' szuká-bul

ki-szappanozni: Flecken aus
Gliedern mit Seife auswa-
schen. Maculas vestium sapo-
ne eluere. Plin. Az inge mos-
kát jól ki-szappanozták: a'
kárát jól meg-szutyogtatták
-ütögették, -verték: man hat
ihn mit der Faust durch ge-
schlagen. Probe prugno ca-
sus est. Tac, tax tergo ejus
fuit. Plaut.

ki-szapulni, -pulok, -pul-
pulom, -pultya: aus-schel-
ten. - a' szennyes kuká-
ját szemünkre vetni
vagy verogetni auskochen.
Immundas vestes lixivio la-
vare. - cinere lixivo la-
vare. Terib. Semmi-tem-
gére ki nem szapultya ö-
tet ezen ~~Gyalázatból~~ Bes-
tiensig bül: Einen Fe-
tzen wird er Nemand
vorwerfen. Hanc turpi-
tudinis notam nec mare ejus
eluet. Cic. ki-szapúlta ma-
gát a' mosásban: er hat sich von dem gesund-
lichen Zahnschmerz entfernt,
verlohren. Elnit, evo-
davit, expedivit se e turpi la-
trocinio. Ter. Intajdon mos-
kokat készeval akarják ki-
szapúlni. Die wollen ihre
Schandflecken durch mine
andern Schändlichkeit we-
gschaffen. Turpitudines suas
alienis volunt eluere. Cic.

ki-száradás, -adnak, -t: die
Austrocknung. Exaresce-
tia, ae, f.

ki-száradni, -adok, -ad:
dürr werden, vertrocknen,
vertrocknen. Exare-
scere. Cic.)(Meg-zöl-
dülni. ki-száradnak a' fák:
die Bäume werden dürr.

955. k. Arbores enecantur. siccescunt. Vicke. ki-száradnak a' fü: sub Gramen Graminis siccescit. ki. A' folyóvizek ki-száradtanak: die Flüsse sind ausgetrocknet. Annus exaresciscit. Cic. A' könyhullások hamar ki-száradnak: die Thränen trocknen bald. Lachrimae cito arescunt. Cic. A' nagy hévség miatt ki-száradt a torkom: die grosse Hitze hat mir den Hals ganz trocken gemacht. Calor nimius mihi gutturem combussit. Plaut. ki-száradt a' tsemete: die Pflänzer zusammen dürr. Emaciatur stirps. exarescunt frutices. Colum. ki-száradt a' Virág: die Blume ist verwelkt. Exaruit flos. Cic.

ki-száradtt, adj. egészen ki-aszott: ganz dürr. Exaridus, a, um. Tertull. exsiccatus, a, um. Cic. ki-száradtt fa: ein trockener Baum. Retorrida arbor, is, oris, f. Colum. ki-száradtt fü-fök: vertrocknete Blumen. Torridi fontes. Liv. A' nyári hévsége miatt igen ki-száradtt: durch die Sommerhitze sehr ausgetrocknet. ex-haustus-, perexsiccatus-, vaporatus solibus aestivis. Colum.

ki-száradva, adv. dürre, trocken, ohne Saft. Retorride. Plin.

ki-száraztani, -ztok, -zt; -ztam -ztttya: austrocknen, austrocknen, trocken machen. Exsiccare. Plin. -a' bacáz dákat: den Türken aus-

Inochnen. Exsiccare Julios. Plin. ki-száraztam a' mosásokat: die Wäsche trocknen machen. Siccare (exsiccare) paludes. Cic.

ki-száraztás, -ztnak, -zt: die Austrocknung. Exsiccatio, onis, f. Cels.

ki-száraztatott, adj. austrocknet. Exsiccatus, a, um. Cic.

ki-száraztató, adj. austrocknend, trocken machend. siccativus, a, um. Marcob.

ki-száritott, adj. austrocknet. Exsiccatus, a, um. Cic

ki-szárasodni, -zom, -zik: exsicci, exsiccatum Venni: austrocknen, trocken werden. Emanare, permanare. Cic.

ki-szárni, -zom, -zik, -ott, -zon, -zék: e. ki-szárad magát: die Wäsche ganz trocken machen. Exsiccare se. totum ventum exsiccare. Sect. A' fekete á' fészekből ki-szárnak a' fiatzkák: die jungen Vögelchen aus dem Nester schlüpfen. Juvenes hirundines foras latum

citatem emittunt. Plin. ki-
szakta magát (ki-telt á zsold.
gya, el-szakta a katonaság
nyelet, ki-hült-, ki-kopott
a tiszti bül: vergot vki gyűrű,
homlokon, homloczon, homlokra
Amt jeszündlich hinczeszurzt,
homlokaron. Officio suo excidit.
Cic. Officium suum per dedecus amisit. Cic.

Ki-szeddegetni, -getek, -get;
-getem, -geti: ki-veddegetni,
egyegyenkint ki-szedni:
sorait megnezni. Excogitare. Cic.
-valamit, ntvors-, aliquid.
Id.

Ki-szedegetni, -getek, -get;
-getem, -geti: egyegyenkint ki-
szedni valamit: megnezni
ntvors gyanus megnezni.
Excogitare aliquid.
Cic. A' tudósok' iratásai bül
az ekes mondásokat ki-sze-
degetni: [redacted] sür gyüm-
csöket szedegetni a'
Könyvekből a' gyümölcsöket
szedegetni: Excerptiones ex
Scriptis delibare (excerpere)
Flosculos. Cic.

Ki-szedegetett, adj. ausgesucht.
Excerptus, a, um. Fest.

Ki-szedegető, -önek, -öt: ki á
könyvekből valamit ki-sze-
deget: der was aus Büchern
sonderlich zusammt, nachsinnt.
Excerptor, oris, m. Pandect.

Ki-szedés, -ének, -t: die Aus-
suchung. Excerptio, onis, f. Cic.
Selectio, onis, f. Cic. Kantzábul-
való ki-szedés, ki-fejtés: die
Auflösung der Falten. Dis-
solutio plicarum, onis, f. Cic.

Ki-szedett, adj. ausgesucht. Ex-
cerptus, a, um. Fest.

Ki-szedni, -szedek, -szed; -dem,
-di: aussuchen, aussuchen,
nehmen. Excerpere, Cic. excer-
psere. Cic. ℔ Viszsza szakom
szedni az adót is: die
abgabe, die Steuren wieder
nehmen. Exigere tributum. Cic.
Valamit az Authorokból ki-
szedni: ki-irni: ntvers Schrift-
stellern etwas sonderliches
nehmen. Aliquid ex Auctoribus
excerpere. Cic.
Forgát ki-szedni (ki-hüzni)
valakinek: einem die
Zähne heraus nehmen.
Eximere alicui dentes.
Suet. 3. Ki-szedték (ki-
forgatták) ötet á rántz-
ból. man hat ihn aus
den Falten gebracht, -in
die Enge getrieben. Di-
plicatus, -citus -, in An-
gustias conjectus est. Nep.
4. Ki-szedni (ki-tép-
ni) valakinek a' szemét
fövét: einem die Au-
gen ausreissen, ausrei-
ssen. Oculos alicui evel-
lere. 5. Valamiuek
ki-szedni (ki-válogat-
ni) a' javát: die allers
besten Stücken heraus nehmen.
Excerpere optima quae-
que. Cic. Ex multis optis-
ma eligere. Cic. 6. Ki-
szedni [redacted] (ki-venni) a'
szekérből a' mezőkről: die
Fässer aus den Kleidern
wegnehmen, wegnehmen.
Tollere e vestibus maculas.
Plin. ki-szedni a' kemen-
cét a' kemenczéből: den
Ofen aus dem Ofenloch heraus
nehmen. Excipere panes
ex furno. Cic. ki-szedni

i madár-fiakat a' fészekből:
Die jungen Vögel aus dem Neste
ausnehmen. Aves detrahere
nido. Virg. Valamiuek a' mag
vát ki-szedni: die Samen aus
etwas sammlen, -sammeln,
nehmen. Exacinare, -
nare, exgrangere aliquid.
Cato. A' testből ki-szedni a'
nyilakat: die Pfeile aus
dem Leibe sammlen, -
nehmen. Tela de corpore revellere.
Cic. ki-szedni a' szálkákat
a' halnak: einem Fisch aus?
grätten. Exossare piscem.
Tercnt. 1. ki-szedni va-
lakit a' hivatból: a Rose
szül bánni vele: jemanden
übel aufnehmen, -mitnehmen.
Male aliquem tracta-
re. Prov. in ordinem redu-
ce, -redigere. Cic. 6. által
[ütöm] ezen valakit: je-
manden vorbringen. Depre-
hendere aliquem. Cic.

-ki-szedő, -ödnek, -ödt: ein Ein-
nehmer. Zoll-einnehmer. Ex-
actor, oris, m. Quinct. exegetor,
oris, m. Fusa.

ki-szegezni, -gezek, -gez; -ge-
zem, -gezi. 1. el-intézni,
el-rendelni, kelyt keztetni,
rendere, -osztani s. o. az á-
gyúkat: die Canonen,
die Stücke aufführen,
pflanzen. Bellica tormenta
evehere, disponere, lo-
care. Dan. 2. ki-szegez-
ni a' tréduból az el-adó kár-
va: aus der Armuth adu, -bota-
tani: aus Noth zum Thor-
Kauff aufhelfen. Domum re-
rum exponere. — rem, Pone-
re. Sallust 3. ki szegezni vala-
ki vorsz nevét: auf einen
ldzni: einen verfolgen, Nach-
richten einziehen, machen. Ma-

kum nomen alicujus vulgare.
Quinct. 4. közönségesen kelyen
ki-szegezték a' szabadságot:
vényt: auf Gutbefinden
tét: wenn zur Sache
öffentlich ausgeschrieben. Lex
in Publicum exposita est.
Cic.

ki-szeglelni, -lelek, -lel; -le-
lem, -leli: szegletekre osz-
tani, ki-szegletezni vala-
mit: etwas ausrechnen.
Aliquid in angulos dividere.
Angulos ki alicujus re-
dixi.

ki-szegletezni, -tezek, -tez; -te-
zem, -tezi. l. ki-szegleini.

ki-szegni, -szegek, -szegi; -
szegem, -szegi: ausschnei-
den. Excindere. Cic. Vala-
kinek ki-szegni (ki-szabni)
a' vérét: einem sein Blut
auszschneiden: Alicui san-
guem excindere. Cic.

2. ki-szegni (ki-törni)
nyakát, szárnyát valami-
nek: (ki-szegem (ki-tö-
röm) a' nyakadat, a'
lábnak a' szárnyát: ich
werde dir den Hals bre-
chen, -den Fuss den Flü-
gel abbrechen, brechen.
Adam [illegible] frangam,
incidam anseri Cic. Az
egy gyenge terh (teher) sem
kinek sem szegi-ki a nya-
kát: Die Schwachheit eines
Weibes trennet nicht Einen
Unmündig Erbt. Aequalitas
haud parcit bellum, discordi-
am. Tacit.

ki-szelelni, -lelek, -lel; -le-
lem, -leli: p. o. a' vet ki-
gabonát: das Getreyd

ra ausspringen. Frumenta eventilare. Colum.

Ki-szelelt, adj. p.o. Búza: ausgemacht gemachte Weitzen. Evelatum triticum. i, n. Fest.

Ki-szélesedni, -dem, -dik: ki-terjedni: ausgebreitet werden. Expandi. Plin. extendi. Colum. latum fieri.

Ki-szélesíteni, -sítek, -sit; -sítem, -sítì: ki-terjeszteni. p.o. a' hadi sereget; mint Ehrgeiz Sinn in Bestrebung anstalten, weit ausbreiten. Aciem (exercitum) explicare. Liv. -distendere. ex. Liv. Ö Özve-szorítani.

Ki-szélesítés, -sнek, -st: ki-terjesztés: die Ausdehnung. Dilatatio, onis, f, expansio, onis, f. Col. Auc. Ö Özve-szorítás.

Ki-szélesítteretett, partic. ki-terjedett: ausgebreitet, ausgedehnt. Diffusus, a, um, dilatatus, a, um. Cic.

Ki-széleszteni, -sztek, -szt; -sztem, -sztì: ki-terjeszteni p.o. a' hadi sereget: mit Ehrgeiz Sinn in Bestrebung anstalten, weit ausbreiten. Explicare, distendere aciem, exercitum. Liv. Ö Özve-szorítani.

Ki-szélesztés, -sнek, -st: die Ausbreitung, Ausdehnung. Diductio, onis, f. Sen. dilatatio, onis, f. Col. Auc.

Ki-szelledett, adj. el-oszlott p.o. ellenség: die und sich zerstreuenden Feinde. Superfusi hostes. Liv. dispersa hostium co-

pia. Cic.

Ki-szelledni, -sнedek, -sнedik: ki-terjedni: ausgebreitet werden, sich zerstreuen. Dispalari. Sen. Ö Özve-szorítani.

Ki-szellözés, -sнek, -st: die Auslüftung, das Auslüften. Eventilatio, onis, f. Plin.

Ki-szellözetlen, adj. ungelüftet. Ineventilatus, a, um.

Ki-szellöztetni, -tetek, -teti -tetem, -teti: auslüften, a' ruhát, az ágyat. Kleid, das Bett auslüften. Eventilare vestes, lectos. Plin.

Ki-szemelni, -melek, -mel; -melem, -meli: szemenn tart ki-szedni, ki-valogatni valamit: auswählen, auslesen etwas? seligere ex aliquo Cic. ki-szemeltetni ötet: von Jed. ihn auserlesen lassen. E multis selegerunt eum. Cic. ki-szedni az ablyakot, koszszar a' búzából das geflochtene aus dem Weitzen ausgraben. Ex tritico colligere detrimenta, seligere pessimum quodque. Cic.

Ki-szemvedni, -vedek, -ved; -vedem, -vedi: ki-állani p.o. a büntetést: die Strafen ausstehen, verdulten. Poenam perpeti, subire, sufferre. Cic.

Ki-szerczni, -szerczek, -szerez; -szerczem, -szerczi: ausbessern, ausflicken, ausbessern, ausflicken, ausbessern, ausflicken,

-szem, -szi: ki-szerezem (ki-dolgozom, ki-munkálom) szá" modra az engedelmet: ich wer" de für dich die Erlaubniß" auszwirken, zuwegen bring" gen. Elaboro abs-, enitare" proto facultatem obtine" re. Cic.

ki-szerszelni, -szelek, -szel: ki-szeszelt a' borra: el-ment-, ki-pàszlott minden ereje, szaga a' borának, mints sem" mi ereje, szesze à borának:" sein Wein hat allen Geist" und Kraft verlohren. Vi" num ejus omnem Victu" tem (spiritum) et odorem" amisit. Varr.

ki-szeszelt, adj. el-mentt ere" jü bor: Wein, der den Ge" schmack verlohren. Vas" pa, e, f. Horat.

ki-szidás, -szata, -st: ein Aus" schimpfung, unanständige Zusam" menkunft mit Worten. Epithe" mia, ae, f. Tert. intercessatio, onis, f. Tertull. objurgatio, onis, f. Cic. Verbera linguae, arum, n. Flor.

ki-szidni, -szidok, -szid; -dom, -dogya: valakit: jemanden" ausschelten. Convicium fa" cere alicui. Cic. verbis casti" gare -, Cic, objurgare aliquem. Cic. Dorckason, jó formán, jól, nagyon ki-szidni va" lakit: einen tüchtig ausschelten. Insigniter objurgare aliquem. Cic. Gram" de convicium alicui fa" cere. Cic. aliquem magno convicio consectari, Cic. -convicijs prosindere. Plin.

ki-szirkál, -lnek, -lt: Kesztyűtze, savanyó leves, tribere: einen Art sauren Jugen, die Zähne. Jus acetosum, meis, i, n. Cic.

ki-szimatolni, -tolok, -tol; -tolom, -tollya: ki-nyo" mozni, ki-keresni valamit." ntwas ausforschen, nachspüren, nachspüren. Di" squirere. Hor. ex piscari-, Cic. perrestigare et ali" quid. Cic.

ki-szinelni, -nelem, -li: ki-meg-festeni, meg-szinesi" teni valamit: etwas aus" malen. Colorem inducere rei alicui, -in rem ali" quam. Plin. inducere ali" quid. Val. Maxim.

ki-szinelett, adj. szépen ki-fes" tett: schön gemahlt. Colori" bus variis eleganter pictus, a, um. Cic.

ki-szini, -szivok, -szi; -szi" vom, szija: Egyes szipa dohányt ki-szini: ki-doh" nyozni: einen Pfriffen To" back ausrauchen. Fajcam tabacci effumigare. Vulgo.

A' korcs nagyok ki-szivják testébül a' nyers" zet. Der schöne Saft" und Kraft aus seinem Leibe aussaugt. Procerita" tes omnem succum e cor" pore ejus exsuxit. Plaut. A' haza-fiának Vérecket ki-szini. ki-szopni: sich in den Blute seiner Mit" Bürgern aufsaugen, sich mit ihrem Schweiß und Blut bereichern. Saginari sanguine civium suorum. Cic. Utolso tseppig vért ki-szivta az Országnak: er hat

dem Staat bis aufs äußerste angestrengt. Sanguinem Reipublicae haeretus est. Cic.

ki-szúrkálni, -ok, -ott, -ás, -ó, -ója: ausstechen, -stechung, -stecher. Effodere. Cic. Terr.

ki-szúrkodni, -ok, -ott, -ás, -ó, -ója: ausstechen, -stechung, -stecher. Effodere. Cic. Terr.

ki-szúrni, -om, -ott, -ás, -ó, -ója: ausstechen, -stechung, -stecher. Effodere. Cic. Terr.

ki-szúrás, -ának, -ai: ausstechung, Ausstich. Effossio. Cic. Plin. A' szántóföld kiszúrása. Plin. Ad satietatem ki-szúrása. Plin. Defossio. Columella.

ki-szúrkál, -ok, -ott, -ás, -ó, -ója: ausstechen, -stechung, -stecher. Effodere. Cic. Terr.

ki-szúrkodik, -ok, -ott, -ás, -ó, -ója: ausstechen, -stechung, -stecher. Effodere. Cic. Terr.

ki-szúrkodott, -ának, -ai: ausgestochen, -stechung, -stecher. Effossus, a, um. Cic. Terr.

ki-szúrkodott-tömlő, -jének, -i: ausgestochener Schlauch. Effossa lagena. Cic. Varro.

ki-szúrkodott-tömlős, -ének, -ei: ausgestochener Schlauch. Effossa lagena. Cic. Varro.

ki-szúrkodott-tömlős-ház, -ának, -ai: ausgestochener Schlauch. Effossa lagena. Cic. Varro.

ki-szúrkodott-tömlős-ház-ban, -ának, -ai: ausgestochener Schlauch. Effossa lagena. Cic. Varro.

ki-szúrkodott-tömlős-ház-ban-ának, -ai: ausgestochener Schlauch. Effossa lagena. Cic. Varro.

ki-szúrkodott-tömlős-ház-ban-ának-ai: ausgestochener Schlauch. Effossa lagena. Cic. Varro.

ki-szúrkodott-tömlős-ház-ban-ának-ai-ból: ausgestochener Schlauch. Effossa lagena. Cic. Varro.

ki-szúrkodott-tömlős-ház-ban-ának-ai-ból-ból: ausgestochener Schlauch. Effossa lagena. Cic. Varro.

ki-szúrkodott-tömlős-ház-ban-ának-ai-ból-ból-ból: ausgestochener Schlauch. Effossa lagena. Cic. Varro.

ki-szúrkodott-tömlős-ház-ban-ának-ai-ból-ból-ból-ból: ausgestochener Schlauch. Effossa lagena. Cic. Varro.

ki-szúrkodott-tömlős-ház-ban-ának-ai-ból-ból-ból-ból-ból: ausgestochener Schlauch. Effossa lagena. Cic. Varro.

ki-szúrkodott-tömlős-ház-ban-ának-ai-ból-ból-ból-ból-ból-ból: ausgestochener Schlauch. Effossa lagena. Cic. Varro.

ki-szúrkodott-tömlős-ház-ban-ának-ai-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból: ausgestochener Schlauch. Effossa lagena. Cic. Varro.

ki-szúrkodott-tömlős-ház-ban-ának-ai-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból: ausgestochener Schlauch. Effossa lagena. Cic. Varro.

ki-szúrkodott-tömlős-ház-ban-ának-ai-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból: ausgestochener Schlauch. Effossa lagena. Cic. Varro.

ki-szúrkodott-tömlős-ház-ban-ának-ai-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból: ausgestochener Schlauch. Effossa lagena. Cic. Varro.

ki-szúrkodott-tömlős-ház-ban-ának-ai-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból: ausgestochener Schlauch. Effossa lagena. Cic. Varro.

ki-szúrkodott-tömlős-ház-ban-ának-ai-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból: ausgestochener Schlauch. Effossa lagena. Cic. Varro.

ki-szúrkodott-tömlős-ház-ban-ának-ai-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból: ausgestochener Schlauch. Effossa lagena. Cic. Varro.

ki-szúrkodott-tömlős-ház-ban-ának-ai-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból: ausgestochener Schlauch. Effossa lagena. Cic. Varro.

ki-szúrkodott-tömlős-ház-ban-ának-ai-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból: ausgestochener Schlauch. Effossa lagena. Cic. Varro.

ki-szúrkodott-tömlős-ház-ban-ának-ai-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból: ausgestochener Schlauch. Effossa lagena. Cic. Varro.

ki-szúrkodott-tömlős-ház-ban-ának-ai-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból: ausgestochener Schlauch. Effossa lagena. Cic. Varro.

ki-szúrkodott-tömlős-ház-ban-ának-ai-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból: ausgestochener Schlauch. Effossa lagena. Cic. Varro.

ki-szúrkodott-tömlős-ház-ban-ának-ai-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból: ausgestochener Schlauch. Effossa lagena. Cic. Varro.

ki-szúrkodott-tömlős-ház-ban-ának-ai-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból: ausgestochener Schlauch. Effossa lagena. Cic. Varro.

ki-szúrkodott-tömlős-ház-ban-ának-ai-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból: ausgestochener Schlauch. Effossa lagena. Cic. Varro.

ki-szúrkodott-tömlős-ház-ban-ának-ai-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból: ausgestochener Schlauch. Effossa lagena. Cic. Varro.

ki-szúrkodott-tömlős-ház-ban-ának-ai-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból: ausgestochener Schlauch. Effossa lagena. Cic. Varro.

ki-szúrkodott-tömlős-ház-ban-ának-ai-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból: ausgestochener Schlauch. Effossa lagena. Cic. Varro.

ki-szúrkodott-tömlős-ház-ban-ának-ai-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból: ausgestochener Schlauch. Effossa lagena. Cic. Varro.

ki-szúrkodott-tömlős-ház-ban-ának-ai-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból: ausgestochener Schlauch. Effossa lagena. Cic. Varro.

ki-szúrkodott-tömlős-ház-ban-ának-ai-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból: ausgestochener Schlauch. Effossa lagena. Cic. Varro.

ki-szúrkodott-tömlős-ház-ban-ának-ai-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból: ausgestochener Schlauch. Effossa lagena. Cic. Varro.

ki-szúrkodott-tömlős-ház-ban-ának-ai-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból: ausgestochener Schlauch. Effossa lagena. Cic. Varro.

ki-szúrkodott-tömlős-ház-ban-ának-ai-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból: ausgestochener Schlauch. Effossa lagena. Cic. Varro.

ki-szúrkodott-tömlős-ház-ban-ának-ai-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból: ausgestochener Schlauch. Effossa lagena. Cic. Varro.

ki-szúrkodott-tömlős-ház-ban-ának-ai-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból: ausgestochener Schlauch. Effossa lagena. Cic. Varro.

ki-szúrkodott-tömlős-ház-ban-ának-ai-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból: ausgestochener Schlauch. Effossa lagena. Cic. Varro.

ki-szúrkodott-tömlős-ház-ban-ának-ai-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból: ausgestochener Schlauch. Effossa lagena. Cic. Varro.

ki-szúrkodott-tömlős-ház-ban-ának-ai-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból: ausgestochener Schlauch. Effossa lagena. Cic. Varro.

ki-szúrkodott-tömlős-ház-ban-ának-ai-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból: ausgestochener Schlauch. Effossa lagena. Cic. Varro.

ki-szúrkodott-tömlős-ház-ban-ának-ai-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból: ausgestochener Schlauch. Effossa lagena. Cic. Varro.

ki-szúrkodott-tömlős-ház-ban-ának-ai-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból: ausgestochener Schlauch. Effossa lagena. Cic. Varro.

ki-szúrkodott-tömlős-ház-ban-ának-ai-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból: ausgestochener Schlauch. Effossa lagena. Cic. Varro.

ki-szúrkodott-tömlős-ház-ban-ának-ai-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból-ból: ausgestochener Schlauch. Effossa lagena. Cic. Varro.

**ki-szúrkodott-tömlős-ház-ban-ának-ai-ból

Ki- szivárkodni, -kodom, -dik: merſ und merſ ausſchinnen, ausſchinnen. Effluere. Cic. emanare. Cic. Senſim proflu- ere. Plin.

Ki- szivárkozni, -zom, -zik: l. ki- szivárkodni..

Ki- szivárkozott, adj. Fábúl ki- szivárkozott tömjén: Wanſ- merſ, ſo als Harznuſs aus dem Holze gefloſſen. Su- dara ligno thurea. Ovid.

Ki- szivárogni, -rogok, -rog: merſ und merſ ausſchinnen. Emanare. Cic. Senſim ef- fluere. Cic.

Ki- szivás, -vnak, -t: die Aus- ſpreſſung. Exſuctus, us, m. Plin. A' ſzántó-föld' szivjá- nak. Ki- szivása: die Aus- ſpreſſung der Feuchte, die man die ſo lange geſtreut, ehe was wachſen will, offen ihnen mit Düngen zu ſul- fen. Defrugatio, onis, f. Se- getum. Colum.

Ki- szivatni, -vatok, -vat, -va- tom, -vattya: Szivattyúval szivó-, vagy szopó-kútból ki-vonatni a' levegőt: die Luft aus Dingen. Antlia pneumatica extrahere ex- rem. Wolf.

Ki- szivogatni, -gatok, -gat, -gatom, -gattya: ausſpre- gen. Exsugere. Plaut.

Ki- szokatni, -tatok, -tat, -tom, -tattya: valakit: jemand den Gewöhnen zu gehen. Aliquem ad- suefacere foras, - ad foras eundum. Cic.

Ki- szolgálatni, -gálok, -gál, -gálom, -gállya: ausdienen. Adimplere servitia. Digeſt. Ki- szolgáltam az esztendőmet: ich habe meine Jahreszeit aus- gedient. Exegi - explevi an- num servitii mei. Liv.

Ki- szolgáló, adj: ausdienend. Administrans, ntis, c. Cic.

Ki- szolgáltatás, -tnak, -ts: die Verſorgung. Administratio, nis, f. Inet. Az igazságnak ki- szolgáltatása: die Anwend- tung, Ausübung der Ge- rechtigkeit. Administratio justitiæ. Cic.

Ki- szolgáltatni, -tatok, -tat, -tatom, -tattya: Valakinek az ig az ságot: jemanden Recht verſchaffen. Justiti- am administrare alicui. Caſ.

A' betegnek ki- szolgáltatni az Ur' vacsoráját: dem Kran- ken (Sterben) das Heilige Abendmahl austheilen. Aegro- to Eucharistiam administrare. Moribundo Cenam Domini præbere. Lact.

Ki- szolgáltató, -ónak, -ót: ein Verſorger, Verpfleger. Administrator, oris, m. Cic.

Ki- szolgált, adj. Katona: ein ausgedienter Soldat. Emeri- tus miles, i, itis, m. Cic.

Ki- szöllani, -lok, szöll: az ablakon: zum Fenſter hinausſteigen. Per fenestram foras exire. Plaut. A' bor szöll-ki belőle: der Wein verliert ausſehen. Vi.

num exco logquitur.

ki-szollitani, -litok, -lit; -litom, -littya: valakit: immundum foras vocare. Evocare aliquem. Terent. A' dög-halat sokat ki-szöl litok e' világból: hinta sind an dem Aas gestorben. Pestis multi sunt deleti, absumti. Ki. Liv. Mikor ingyen sem gondolhyuk, akkor szólitnak-ki a' világból: akkor vánt tyák-el alólunk a' gyékent, akkor habunk-meg: de wir gar nicht daran denken, übermorgen uns der Tod, uns trifft uns etwas. Nobis nihil tale cogitantibus, Mors obrepsit, et nos occupat. Terent. Nem tudgyuk, mikor szóllit-ki Isten a' világból: wenn wir es nicht, wenn uns Gott von der Welt abfordert. Nescimus, quando nos Deus e mundo evocabit. Honnyából ki-szóllitani (kipárcantsolni) valakit: jemanden aus dem Hinterhalte herfürlocken. Excire aliquem ex latebris. Cic. Sirjából ki-szóllitani a' holtt lelkeket. Die Todten aus dem Grabe hervorzaubern. Citimus, ut sistere nos, sich zu stellen. Excire Animas e sepulcris. Virg.

ki-szollittatni, -tatom, -tatik. Istentül az élőkből ki-szollittatni: von Gott von der Welt abgefordert werden. A Deo ex hac vita evocari.

ki-szállitó, adj. der fortschafft: Evocans, antis, m. Pokolból a' lelkeket ki-szöllitto helly: Ort, wo man die Todten

stoßbrunnen d'innern Eingeweide und im tiefsten Grunde bewegen. Psychomantium, ii, n. Cic.

ki-szopatott, adj. ausgesogen. Exsuctus, a, um. Gell.

ki-szopni, -szopok, -szopik; -szopom, -szopja: aussaugen. Exsugere. Plaut. ki-szopjáta az annyokat a tehetske-fiák: gedörkt, gedrückt: die Böckchen saugen ihren Müttern aus. Capreoli siccant ubera Matres. Virg.

ki-szopni a' tölgyet (a' lépnek): den Fürner (Schwamm) ausdrücken. Exhibere ubera (vaccae)-orid.

Item. Minden pénzemet ki-szopta az ecsénye embüle: mir hat mein Verwalter ganz ausgesaugt, ausgesogen. Omnem mihi pecuniam ex oeconomia mea, exsugit. Oeconomus omni argento emunxit. Ter. Maecenas. um mich exenteriert. Plaut. Ő ezeket az ujj ából szopja-ki: er drückt solche aus sich aus. Ista ille ex se fingit, ut arcanum. Prov. Cic. Azt en nem szopztam-ki az ujjamból: ich habe es aus den Fingern nicht gesogen. Ego id ex digito non exsuxi, ex me non finxi. Ea velut arcana. Cic. Prov.

ki-szoratott: adj. ausgestreut. Sparsus, a, um. Cic.

ki-szoritani, -szoritok, -szóritik; -szoritom, -szoritya: ki-szo-

zitni: Innerus Vertreiben. Eliminare. Hor. extendere. Cic. submovere. Ter. ki-szorítani valakit a' házból ki-mesztelni (ki-tudni) valakit a' házból. Innen aus dem Hause stossen Innerus Vertreiben. Extendere aliquem domo. Cic. — ex aedibus. Plaut. valakit helyéből ki-szoritani: — ki-nyomni, kitolni: einen von seinem Orte treiben, wegdrängen. Aliquem suo loco dejicere. Cic. — projicere. Cic. Summovere. Liv. extendere. Cic. tendendo ejicere, expellere. Cäs. Valakinek a' tolkét ki-szorítani a' testéből: a gyom nyomni: einem den Unrath aus dem Leibe treiben. Examinatem facere aliquem. Plaut. aliemi stercora do etiscere animam. Cels. Az ellenkező ket ki-szorítják magok közül: man hat sie Widersprechende heraus gedrängt. Eos, qui repugnant, a se dimovere. Plin. Azt a' szerencse minden ből ki-szorította: das Glück hat ihn alles gebracht. Funditus eum evertit fortuna omnibus bonis. Cic. ki-szoritani valakit a' Padból, — szék ből: einen aus dem Bade, aus dem Stuhle stossen, — treiben. Scamno (e scamno) aliquem extendere, tendendo ejicere. Cic. Valakit a' világ ból ki-szoritani: — meg-ölni: einen umbringen. Aliquem e numero vivorum extrudere. Cic.

ki-szoritás, -snak, -si. p. o a' házból: das Hinaustreiben aus dem Hause. Exitio, onis, f. — domo, Cic. ex aedibus. Plaut.

ki-szoritó, adj. p. o -jus.. ni um Zwangrecht, so einem Priv. vel Privilegium gegeben wird. Privilegium, ii, n. Cic. ki-szoritó just adni valakinek: einem ein Recht geben. Privilegium dare alicui ad aliquid. Cic. Privilegium arrogare alicui. Cic. ki-szoritó jussal biroi: Zwangrecht besitzen. Privilegio uti. Cic.

ki-szoritólag, adv. ausschliessend. Exclusive.

ki-szórni, -szórok, -szór; — szórom, -szórja: p. o. a' pénzét: das Geld ausstreuen. — Pecuniam dissipare. Cic. ki-szórni a' búzát, a' Jabonát: den Unterwind ausschwingen. Ventilare frumentum. Colum. Búzát ki-szórok a' Jabonát a' szóróke: ein Wörfschaufel Jahren das Korn schon ausgeworfelt. Jam evannarunt Ventilatores frumentum. Colum. ki-szórni (el-szórni) a' tüzet: das Feuer zerstreuen. Dissipare ignem. Cic.

ki-szórott, adj. Jahrowa: das ausgeschwungte Getreide. Ventilatum frumentum. Colum. A' ki-szórt búzát le-felezni: a' felező seperővel tisztogatni: das ausgeworfelte Korn reinigen. Ventilatum frumentum depurgare. Colum.

Ki-szorúlni, -zúlok, -zúl: ki-
kerekedni: ausgepreßt werden. Exclud-i-or. Ha
vosz szat tsekkeszünk, ki-
szorúlunk az Egeknek Or-
szágából: wenn wir nicht
Christum seelig Zeugen seyn,
so werden wir aus dem
Himmelreiche ausgepreßt
seyn. Si male egerimus, si
facinorosam vitam traduxe-
rimus, cic, excludemur re-
gno Coelesti. ki-szorúlni
(ki-fogyni) az időből:
nicht Zeit haben. Exclud-i
tempore. cic. auszythus
Temporis. cic. ki-szorúlni
az örökség ből: von dem Erb-
gesetz ausgeschlossen werden. Exclud-i ab hereditate. cic. ki-szorúlni (ki-
törni) a' kuhából: durch Blut
auswerfen. Excrescere ex vesse. Plin. excrescere vesperam ad-
lescendo. Schell. ki-szorúlni
tál szivemből: du bist aus
meinem Herzen ausgepreßt
seyn, die Zeit hast du mir
nicht benommen. Gratia
mea excidisti. cic. Lard:
ki-kerekedni.

Ki-szorúltt, adj. ki kerekedtt:
ausgepreßt seyn. Exclusus,
a, um. cic.

Ki-szó-taglani, -glok, -gol,
glom, -goltya: ausbuchstabiren. Syllabicare, syllabatim effercere. Terebon.

Ki-szotyogni, -tyogok, -tyog:
ki-szotyogott kerekemből a'
gyümölcs: die Obstkerne
ist mir aus dem Mund
gefallen. Excidit mihi
fructus e manibus. cic.

Ki-szökellni, -kellem, -kellik
ausspringen. Exilire.

Stat. Erre lyuckakon ki-szö-
kellik a' víz: durch Löcher quillt
ein treiben d Wasser hervor.
Emicat sanguis per mille
foramina. Stat.

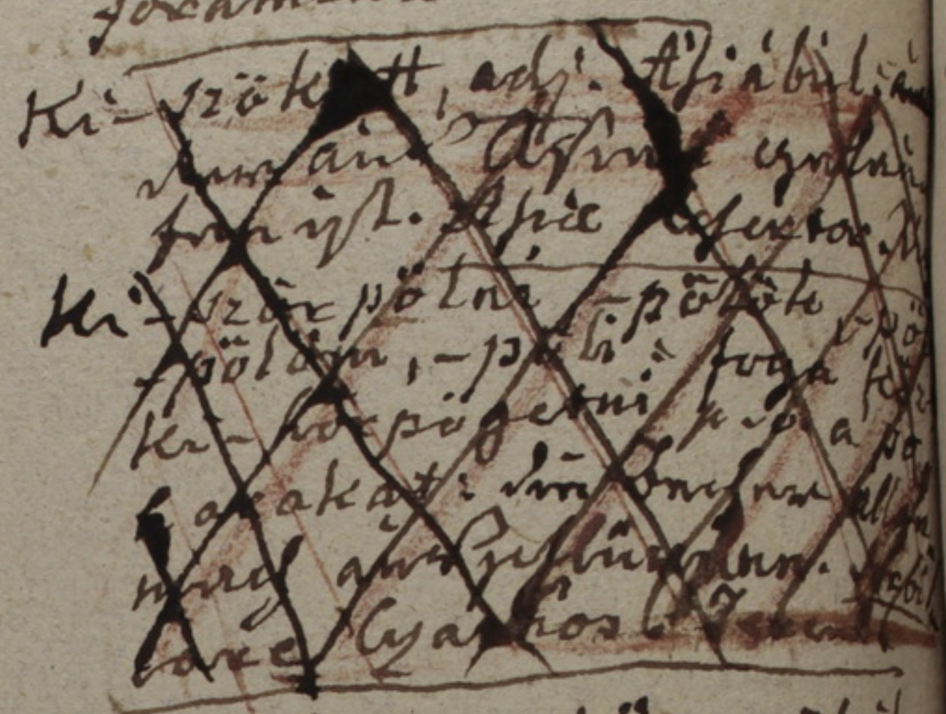

Ki-szökni, -ök'öm, -ök'ik:
ausspringen, hervorspringen. Elabi. cic. exilire.
Inct. 1. ki-szökött a' fe-
sü Palotából, a' felső bér
ből: el-ment az esse, esse
vestetbe, exteriorem habitat-
vatá, nints helyén az esse,
ein Gemach oberen Wohnung an-
statt, nints sitten-vatója:
esztelös kódik: es fasst ihm
zwey Finger über der Nu-
se, es fasst ihm vor Wun-
der, sein Gesicht in
Finger stehen. es fast sein
Gesicht in Posse, es
geräth in seinem Gesicht
Coeptus habet sine pecto-
re. Prov. Exiit e protesta-
te mentis. Prov. non est
sani cerebri. Prov. 2.
ki-szökni (ki-törni, ki-
szabadúlni) a' fog-ház-
ból: aus dem Gefängniss
entwischen, entkommen,
entspringen. Ecacuce-
e. Custodia elabi. Flor.
3. ki-szökött a' tenger-
ből a' hal: es ist ein Fisch aus
dem Wasser ausgesprungen. Exilit Piscis e mari.

ket. ki-szökik (ki-
ki-ugrik) a' víz a' k
szökött a' kád-fe
gyenes: Wasser
Exc
dente. E
Ausgang
Ausgang
Ausgang

Inet. ki-szökik (ki-lövellik, ki-ugrik) a' viz a' kútból: das Wasser springt aus dem Brunnen aus. Exilit aqua e fonte saliente. Cic. ki-szökött a' katastrom által: er ist aus dem Kloster gegangen. Abscessit custodium. Varr. nem ki-szökött örömében a' bőrébül: er ist für Freuden fast aus der Haut gefahren. Prae gaudio exilivit. Cic. — præ gaudio pene unguos sui fa- ctus est. Plaut.

Ki-szökött, adj. p. o. A' fiából: der aus der Schule gelaufen ist. A schola desertor, oris, m. Virg.

Ki-szöpölni, -pölök, -pölt, -pölöm, -pölni: forgai közzé ki-köpölgetni (p. o. a' pohárcskát: ein Trinkglas all- gemach ausschlurfen; sorbillare cyathos. Terent.

Kiszteget(n)i, -getek, -get; -getem, -geti: öszlö kötni, öszlö növeni: oft anmuntern; -anmuntern. Impellere. Cic. instigare. Liv. N. Csillapitgatni. Ne kiszteged kivánságunkat: mutze unsere Begierde nicht an. Noli cupiditatem nostram intendere. Cic.

Kiszt(e)tés, -ecske, -et: nógatás, öszlönözés. Aufmuntern, -muntern. Impulsio, onis, f. Cic. incitamentum, i, n. Cic. N. Csillapitás. Art Kiszte- tésre tselekedtem: auf Zu- reden ist es auf meine Anmahnung geschehen, — auf dein Anmahnen geschehen. Te hortatore (tuo hortatu) id feci. Cic. Katonákat

Kiszteni, -szek, -szt; -szem, -szti: kiszteteni, unfoolla ni: antreiben. Stimulare. Cic. Sokra kiszti ember a' betsületet. Ein Mann treibt den Menschen an Ehrlieb an. Stimulat ad multa existimatio hominem. Ovid. Baj-vivásra kiszteni valakit. Jemanden zum Streyten anreitzen. Ad certamen accendere aliquem. Liv. Mi készág kiszt tiged erre? was für Dinge treiben dich zu diesem an? Quid, malum! te huc impulit ad istud? Ovid. A' dicsöret vitézzé szokta kiszteni: das Lob pflegt die Ta- pferkeit zu reitzen. Laus virtutem solet accendere. Cic. — allicit ad videndum. Cic.

Kiszt(e)tni, -tetek, -tet; -tem, -teti: bátorítni, bá- tatni, fel-bátatni, fel- ültetni, nóditni, nógatni, öszlönözni, serkedegetni: anmuntern, antreiben. Adhortari. Cic. illectare, impellere. Cic. instigare. Liv. N. nyugtatni, csilla- pitani, le-csendesitteni. Kisz- tetni valakit, hogy hagyja -el valamit: einen wo- zu glauben bewegen. Ali- quem ad credendumducere. Cic. A' katonákat hiszte- tenivégre kiszteti: die Soldaten zum Anreitzen, zum aufwiegeln zu bewe- gen suchen. Milites ad proditionem sollicitare

Cuct. -száj -ízit kíſztetni: fel-
gerjeſztetni, -ingerleni, -
elcsitteni: Reggelit zum
Eſſen machen. Palatum
excarnere. Ovid. Famem
obſonare. Cic. Appeten
tiam tibi Facere. Plin.
-excitare. Cic. -praestare.
Cic. valakit valamire igaz
sággal el-követtetni kíſz-
tetni. nincs Gyomrát ke-
resztül gyötrni antmaibus.
Impellere animum ali-
cujus ad faciendam inju-
riam. Cic. Annak a' Szá-
vai kíſztetnek engem: hogy
ſan Kutyát simogassam mich an.
Illius dicta me stimulant.
Tex.

Kíſztetett, adj. hadra kíſzte-
tett: zum Zwingen angen-
mitzt. Ad bellum impulsus,
a, um. Cic. -instigatus,
instinctus, a, um - Vellej.

Kíſztető, -öncek, -öt: Antmibus,
Antmitzner. Stortator, oris,
m - Cic. impulsor, oris, m.
Cic, instinctor, oris, m - Tacit.
Le-tsendeſítő. Gonosz-
ra kíſztető: zum Anſetzner
zu einem Zähnenſtecher.
Instinctor sceleris, oris, m
Tacit.

Kíſztető, -öncek, öt: 1. lásd,
kíſztető. 2. adj. [illegible]
A' nagy Utak' példáiban
kíſztető öſztön vagyon. Leg-
in den Eingeweiden ihres
Opfers Thieren befindet ſich
ein anmitzender Antrieb.
In exemplis Magnorum
Virorum stimulus aliquis
impulsus inest.

Ki- szúni, -szúnek, -szúni-
szúrom, -szúrjái: valaki-
nek a' Szemét: einem die

Ki- szúrt, adj. p.o Szemek:
ausgeſtochene Augen.
Puncto exuti oculi. Plin.

Ki- szülni, -szülök, -szüli-
szülöm, -szülj: gebären
Egignere. Lucret. Mit
untauna ki- el-szülte a'
gyermeket: wegkam
sein ihr Kind geboren
hat. Postquam egenuit
Tot ſtrotem suam. Lucat.

Ki- szült, adj. die geboh-
ren hat. Enixus, a, um.
Tacit.

Ki- szúrni, -szúrok, -szúr-
szúrom, -szúrtam, -szúrj: al-
szúrni: valamit: hinun-
dünnſeihen. Percolare
aliquid. Colum.

Kíva, -ának, -át: makel,
Mahling, Fleck, tinte,
Tinte, Zierath: ohne Farbe.
und Tünchel, Büſchel. Fasci-
culus, i, m. Plin. Manipulus
i, m. Virg. Selyem, vagy szőr
kíva: ein Knäuel, ohne Farbe
Farben. Fasciculus lanae,
vel lanens. it. tænia lanea
ea, vel lanea. etc. Egy' kíva
re ember, vagy len: ein Bün-
del (Strang) Hanf, oder Flach.
Manipulus Cannabis, Fasciculus

Ki- tagasít [illegible]
Ausbrennt
spandi [illegible]
Ki- tagasítani
tom, -gitt
wittern
Cic. Abge

tani [illegible]
d'gyökerez
ki. Valaki
Ki-tagasítha
stirn, -gitt
gräuung
ki. Valaki
Ki-tagasítani
ausgitt
ausgitt

tini. kitába fontt haj: ziv
summagyarországban Thurm,
nin Joseph. Capitoli (Cæsaris) ob.
no in vrbem. bostrychus, i, m.
fut-fiem.

ki-táblárni, -tázok, -táz; -tá.
zom, -tázza: pásztákra
osztani p. o. a' Kertet: den
Garten in die Beete ein-
theilen. Hortum in areas
distribuere. Colum.

ki-tagadni, -gadok, -gad; -
gadtom, -gadgya: a' fiát az
örökségbül: den Sohn entsa-
gen. Exheredare filium. Cic.
exheredem scribere filium.
Cic. Filium hereditate exclu-
dere. Cic. ki-tagadta magát
hogy nem tót nemzet: er hat
sich geleugnet, daß er kein
Sclavonier sey. Pernegavit
se Sclavum esse.

ki-tagadott, adj. az örökségbül
entsagt. Exheres, edis. c.
Cic.

ki-tagasítani, -sítok, -sít; -
sítom, -sítya: zurückstos-
sen, zurücktreiben. Dilatare.
Cic. Valakinek a' telek ki-
tagasítani: einen Grund
stücke zurücktreiben. Fundum
alienjus dilatare Cic.

ki-tagasíthatò, adj. der sich
ausdehnen läßt. Quod ex-
pandi potest. Plin.

ki-tágítani, -gítok, -gít; -gí.
tom, -gítya: zurücktreiben,
weiter machen. Laxare.
Cic. Ampliare. Liv. ki-tágí.
tani (tragosabbá tenni) helyét
a' vásárnak: den Markt wei-
ter machen. Ampliare -. laxa.
re forum. Cic.

ki-tágíthatò, adj. s. ki-tága.
síthatò.

ki-tajtékozni, -kzom, -kzik:
-tajtékzani: schäumen. Ex-
spumare. Cels.

ki-takarás, -sok, -st. ki-fel-
tedés: die Entblößung, Ent-
deckung. Nudatio, onis, f.
Plin. Denudatio, onis, f. Cic.
detectio, onis, f. Det-

ki-takarítani, -rítok, -rít; -rí.
tom, -rítya: p. o. a' szobákat:
die Stuben in Ordnung
bringen; die meist unbe-
wohnten Cubilia Communire. Cic. -
emunctare, Metaph. in ordinem
redigere. Cic. 2, ki-taka.
rítani (ki-hordani) min-
dent a' házbúl: alles aus dem Hau-
se abtragen, austragen. Efferre, exportare
omnia ex domo. Cic. A'
fiústöt, a' nehéz gözt a' le-
vegö ég ki-takarította a'
szobábúl: die Luft treibt
den schweren Dunst aus dem Zimmer aus. Aër
ventus expellit e Cubiculo fu-
mum, gravem vaporem.

ki-takarni, -rok, -r; -rom,
-rja: aufdecken, entblößen.
Retegere. Lucan. Valakinek
a' mellét ki-takarni: einem
die Brust entblößen. Alie-
num a' pectore denudare, Cic.
vel alienum pectus.

ki-takarodni, -dom, -dik: sich
hinaus machen, -weg machen.
Facessere. Ter. ki-takarod.
tak (ki-mentek) a' vasas.
bül: die sind aus der Pfort
hinaus gegangen. Exierunt
egressi sunt, excesserunt ex
Urbe. Cic. Takarodgy-ki:
machen sich hinaus? Exi foras.
Plaut.

ki-takartt: entblößt. Nudatus,
a, um. Cic.

Ki-találatlan, adj. unerforschlich, unerforschlich. Inventibilis, e, c. Barth. Tertull.

Ki-találhatatlan, adj. unerforschlich, unerforschlich. Investigabilis, e. c. Barth. Inventibilis, e. c. Tertull. Quod inveniri non potest.

Ki-találni, talok, -tál, -tálom, -tálly a: el-találni, ki-gondolni: errathen, errathen. Haxiolari. Cic. Conjectura adsequi, -consequi. Cic. Conjicere. Cic. divinare Cic. 2) Ki nem találni, el-kitálni. Azt nagyan ki-találtad: du hast es gut errathen. Rem sane acu tetigisti: Plaut. Jól ki-találtad a dolgot: du hast es recht gut getroffen. Rem ipsam pulsasti: Ter. Trefo dolgokat találsz-ki: es fällt dir treffende Sachen ein. Res elegantes excogitavit, advenit. Cic. Találd-ki, hogy ez? sprich, wie kömmt dir so ein Ding vor? Judica hac re. tione. Plaut. Conjice, quo sectio hoc stet? Cic. Találd-ki, telhetségese-e, a' mit ír. most elmélyben forgatok: errathen, ob auch genugsam Vermögen, was ich jetzt im Sinne habe. Inaugura, fieri ne possit, quod nunc mente concipio. Liv. Hozza-vetés által ki-találni valamit: durch Muthmassung etwas errathen. Conjectura perspicere aliquid. Cic. Magát ki-találni valamit: von sich selbst vermuthen. Ultro-, marte sua excogitare, reperire aliquid. Cic.

Ki nem találni, el-találni, magában forgatok: es nicht errathen, was ich im Sinne habe. Ea quæ non possum, quod cogno. Cic. non suspicando, quod mente cogno. Id.

Ki-találgálni, -gálok, -gál, -gálom, -gálly a: dasselbe mit találgálni: durch Muthmassung errathen.

Ki-találhatatlan, adj. unerforschlich, unerforschlich. Investigabilis, e. c. Barth. Inventibilis, e. c. Tertull. Quod inveniri non potest.

Ki-találni, talok, -tál, -tálly a: el-találni, ki-gondolni: errathen, errathen. Haxiolari. Cic. Conjectura adsequi, -consequi. Cic. Conjicere. Cic. divinare Cic. 2) Ki nem találni, el-kitálni. Azt nagyan ki-találtad: du hast es gut errathen. Rem sane acu tetigisti: Plaut. Jól ki-találtad a' dolgot: du hast es recht gut getroffen. Rem ipsam pulsasti: Ter. Trefo dolgokat találsz-ki: es fällt dir treffende Sachen ein. Res elegantes excogitavit, advenit. Cic. Találd-ki, hogy ez? sprich, wie kömmt dir so ein Ding vor? Judica hac re. tione. Plaut. Conjice, quo sectio hoc stet? Cic. Találd-ki, telhetségese-e, a' mit ír. most elmélyben forgatok: errathen, ob auch genugsam Vermögen, was ich jetzt im Sinne habe. Inaugura, fieri ne possit, quod nunc mente concipio. Liv. Hozza-vetés által ki-találni valamit: durch Muthmassung etwas errathen. Conjectura perspicere aliquid. Cic. Magát ki-találni valamit: von sich selbst vermuthen. Ultro-, marte sua excogitare, reperire aliquid. Cic.

Ki nem találni, el-találni, magában forgatok: es nicht errathen, was ich im Sinne habe. Ea quæ non possum, quod cogno. Cic. non suspicando, quod mente cogno. Id.

Ki-találni, talok, -tál, -tálly a: az étket találni, rakni, -tölteni, helyheztetni, ki-ásni, ki-fúrni a' földből, -ásnia, -fúrnia, kiásni, kifúrni, kiszedni, kiszakasztani, kiszaggatni, kiszabadítani, kiszabadítgatni, kiszedegetni, kiszakasztgatni, kiszaggatgatni

Ki-tántorodni, -modok, -mod: ki-
kelni magát ex re, vis alterius
eam avertere, vis sua ab ea
ejicere. Se pro virili parte -, sicuti defendere. Cic.
Se omnibus praesidiis tueri, ac
defendere. Cic. Az ügyet, vagy
ki-támadni: ein Urtheil umstossen. De aequitate
viti. Liv. Ha ki nem tá-
madsz mellettem, el-temet-
sedem: wenn du mich nicht
unterstützest, so gehe
ich zu Grunde, so wenden sich
verwüstet. Si me non de-
fenderis ac protexeris, ad nihi-
lum recidam. Cic. ki-támad-
ni valakiért: mit allen
Mitteln für einen streiten.
In aeternam proditionem, summa
contentione detestare pro
aliquo. Cic. Valaki ellen ir-
galmatlanul (szóval) ki-tá-
madni: sich wider jemanden
unbesonnen, vorlaut äussern,
lose Zungen. Maledicen-
tes in aliquem dicere. Liv.

Ki-tántorodni, -dom, -dik: ent-
tétovázni, hibázni: Nehol-
Homerus is ki-tántorodik:
Zuweilen doch wohl auch Homerus
(ein Klügerer Mann) verschwatzt,
strauchelt doch wohl auch ein Pferd,
ob es schon keine Füsse hat. Quan-
doque bonus dormitat Home-
rus. Horat. 2. ki-tántorodni
(el-térni) az útbúl:
vom Wege abgehen, abweichen.
Deflectere de via. Cic.

Ki-tántrolni, -trolok, -trol, -
trolom, -trollya: magát:
sich mit Ränken wegschlingen.
Saltu se explere. Auct.

Ki-tanulgatás, -ások, -ást: die
Nachforschung. Vestigatio,
onis, f. Cic.

Ki-tanulgató, -ók, -ót: ein
Nachforscher. Vestigator,
oris, m. Gen.

Ki-tanulhatatlan tsudái
ezek a' természetnek: die
sind unerforschliche Ge-
gen der Natur. Investi-
gabilia mira haec sunt
Naturae.

Ki-tanulhatni, -hatok, -
hat, -hatom, -hatta: a
nachforschen Können. In-
vestigare -, perscrutari
posse. Cic. Ki nem tanul-
hatni, welche nicht
vorgesehen, welchen vorge-
beugt werden. Pervesti-
gari nequit, quis eorum
sit, qui -

Ki-tanúlni, -nulok, -nult, -
nultam, -nulja. aus for-
schen, erkennen. Explora-
ri. Cic. edisscere. Cic. per-
vestigare. Cic. resciscere.
Terent. 1. ki-tanúlni:
meg-tudni valamit, vigyáz
járeni valaminek: seinen
einen Dieb fangen. Re-
sciscere rem. Ter. Az egész
dolgot ki-tanúltam: ich
habe die Grenze dieses aus-
gespürt, ausfindig gemacht
Rem totam explorari. Cic.

valakiből sokat dologot tanulni-ni: aus Einem vielen Dingen Einen Sinn. Ex aligno multa elicere. Cic. ki-tanulni az embert: alle Kräfte belül megismerni: den Menschen ganz in Grunde. Intimum alicujus animum cognoscere. Ter. Valakit ki-tanulni: die Kräfte des Gifts zu einem Zwecke benutzen. Vim Veneni in usum servo experiri. Cic. Horváth-vetésből valamit ki-tanulni: durch Vermuthung etwas errathen. Aliquid conjectura adsequi. Cic. Valakiből az igazságot ki-tanulni: die Wahrheit aus einem herausbringen. Ex aliquo verum exsculpere. Ter. Valamit valakiből levelből ki-tanulni: etwas aus eines Briefe merken. Aliquid ex litteris alicujus intelligere. Cic. Ki-tanulni mellyik legyen jobb: durch Versuch ausfindig machen. Discernere, quod melius est. Cic. Ki-tanultam a' módját a' dolognak: ich habe Mittel und Wegen den Sachen nachgedacht. Inveni-, reperi- modum rei. Virg. Valakit ravaszságát (ravasz fogásait, fortélyait) ki-tanulni: eines List, Verschmitztheit, Verstellungen hinter sich bringen, in Erfahrung, die Kunstgriffe und Ränke. Fallacias-, fraudes alicujus detegere. Liv. Ki-tanulni valakinek a' természetét: die natürliche Neigung eines ausfindig machen. Indolem, naturam alicujus explorare. Cic. Valakit titkon ki-tanulni: einen heimlich ausforschen. Elicere alicujus arcana. Liv. Ki-tanulni a' hazugságot minden tsinnyát: die Verstellungen mit des Betrugs unterscheiden. Omnem dolus constitutionem perspectam habere. Cic. A' dologgnak tulajdonságát ki-tanulni: die Eigenschaften mit der Sachen ausfinden. Evolvere Naturam rei. Cic.

Valakinek titkos tsiveit ki-tanulni, munkás munka: einen Geheimnissen, genauen Sinn machen, ihn machen, ihn nöthigen. Animi sensus pervestigare, est operosus labor. Cic.

Te mindenből ki-tanúlsz: mindent el-felejtesz: du verlernest alles, was du gelernt hast. In dediscis omnia. Cic.

Minden iskolából ki-tanúlta: el-végezte: mit allen seinen Schulen ausgelernt. Omnes scholas absolvit. Minden Mesterséget ki-tanulni: alle Künste ausstudiren. Omnes artes exterebrare. Varr.

Ki-tanúlt, adj. p.o. igazság: gründlich untersuchte Wahrheit. Ad liquidum explorata veritas. Liv. Ki nem tanúlt gázló helyek: nicht untersuchte Furthen. In explorata Vada. Liv.

Ki-tapasztani, -sztok, -szt, -sztam, -sztya: ausklemmen. Detinctare furcum. Cato. Viaszból valamit ki-tapasztani: etwas aus Wachs bilden. E Cera fingere aliquid. Cic.

ki-tapodni, -podok, -pod; -tapodom, -podgya; ausz Zimmern, Innen ausstreuen. Exsufflare. Cas. — valamit: utánna. aliquid. Plaut.

ki-tapogatni v gatok, -gat; -gatom, -gattya: valamit: utnogas ausz Zimmern. Palpando dubiis manibus pervestigare aliquid. Cic. Kitapogatni, hogy, keresse legyen a' szeneboua sokat: nem tetszenek vmelly sinek kiüzetni. Pervestigare, quid sint seditiosi ac turbulenti Cic. 2. ki-tapogatni (tapogatóval ki-halászni) a tavat: eine Teich mit einem Zeuge, einem Netze ausfischen. Lacum piscella expiscari. Colum.

3. ki-tapogatni valakit: jmmanden ausstorchen. Expalpare aliquem. Plaut.

ki-tárasztani, -szlok, -szt; -szlom, -sztya (ki-nyitni, kitárni, ki-tárlani) az ajtót: die Thüre aufmachen, öffnen. Pandere januam. Plaut. Fores patefacere. Just.

ki-tarkázni, -kázok, -kázt; -kázom, -kázza: bunt machen. Varium facere, — valamit: etwas —, aliquid. Plaut.

ki-tarkázott, adj. f. o. tzka: nin bunt Kleid. Discolorea vestis. Petr. Varicegata vestis. Apul.

ki-tárlani, -lalok, -lat; -lalom, -lalya. l. Tárasztani.

ki-tárni, -tárok, -tár; -tárom -tárja: nagyon az ajtót: Mur-

die Thüre weit aufsperren. Pandere januam. Plaut. A' kárczait valaki előtt kitárni: ki-terjeszteni: seine Waaren vor einem ausstreuen. Bracchia coram aliquo extendere. Cic.

ki-tárogatni, -gatok, -gat; -gatom, -gattya: ki-dobni valamit: etwas ausstreuen. Ebur ciere aliquid. buccina significare aliquid. ed. etwas ausstreuen, Tympana sono significare aliquid. tympani Publio proclamare aliquid.

ki-tartani, -ztok, -zt; -ztom, -zttya. 1. — ki-állani hat ütést: Streiche aushalten. Ictus sustinere. Ovid. 2. ki-tartani (ki-dugni) fejét a' vízből: den Kopf aus dem Wasser herausstecken. Efferre caput undis. Virg. 3. Tartsd-ki (fesritsd-ki) a' mellyedet: a' katonának: Brust heraus! Exserito pectus. Liv. 4. ki-tartani (tápolálni) az egész házanépét: die ganze Familie unterhalten. Sustentare omnem familiam. Ter. 5. ki-tartani ki-állani az ablakon valakit: világítani valakinek: einem durch das Fenster scheinen. Alicui per fenestram arte facere lucere. Cic.

ki-taszigálás, -nak, -t: die Hinausstossung. Extrusio, onis, f. Hieron.

ki-tasrigálni, -gálok, -gál. -gálom, -gállya: valakit a házból s nimm ausstun, -zum Hausen hinausstossen, -tuniben. Aliquem foras quatere. Plaut. aliquem extra tecta proturbare. Colum. exturbare aliquem foras (ex aedibus). Cic. Valakit a tanácsból ki-tasrigálni: nimm aus dem Rath stossen. Aliquem senatu movere. Cic. Az itthon valakit ki-tasrigálni a könyökével: nimm mit dem Ellbogen aus dem Wege stossen. Aliquem deturbare cubitis de via. Plaut.

ki-tasrigáltatni, -tatom, -tatik: a házból: zum Hause hinausstossen, -gestossen werden. Praecipi foras. Plaut.

ki-tasrítani, -srítok, -srít; -srítom, -srítya: ki-tasrítani: hinausstossen. Exturbare. Cic. exturbare. Cic.) Tartóztatni. ki-tasrítani valakit a házból: nimm aus dem Hause stossen. Ex aedificare aliquem exaedibus. Plaut. extendere aliquem domo, -ex aedibus. Plaut. l. ki-tasrigálni.

ki-tasrítás, -snak, -st: Hinausstossung. Exturbatio, onis, f. Hieron. Propulsus, us, m. Sen.

ki-tasrít hatalan, adj. unausstösslich. Inexcussibilis, e. c. Barth.

ki-tasrító, ónak, -ót: nimm Ausstosser. Exturbator, oris, m. Augusst.

ki-tasrítatott, adj. ausgestossen. Elisus, a, um. Ovid. exturbatus, a, um. Catull. ki-tartóztatott.

ki-tátani, -tátok, -tát; -tátom, -tátya. p. o. a' száját: sein Maul aufmachen, aufsperren. Os adaperire. Varr.

ki-tatarázni, -tarázok, -tarázott, -tarázom, -tarázza: p. o. a' korsót kordókat: ein Gefäss mit Strichen, -einfassen, -einschlagen. Quadra dolia circumscribere. Plin.

ki-tavaszodás, -snak, -t: das Frühling werden, eine Annäherung des Frühlings. Ver novum. Cic. invectus ver. Cic. Ver exactius. Plin.

ki-tavaszodni, -dom, -dt: ein Frühling werden. Vere uti. Colum. Ver aperitur. -inceptit. Plin.

ki-téglázni, -lázok, -láz; -lázom, -lázza: ki-vasalni p. o. a' kalapot: den Hut ausbürsten. Ferro calefacto levigare Vestem. Vop.

ki-tekerés, -snek, -t: die Herausdrehung. Extorsio, onis, f. Mart. Cap. ki-tekerése a' tagoknak: die Herausdrehung der Glieder. Contortio membrorum. onis, f. Cic.

ki-tekerni, -kerek, -kert; -kerem, -keri: herausdrehen. Extorquere. Cic.

-- Wachs ki-tekerni: aus Wachs bilden. ex cera fingere aliquid. Cic.

A' szélvész ki-tekerte a' tetőt: der Sturm wird das Dach herunterwerfen. Extorquere alicui aliquid de manibus. Cic. ki-akarta tekerni a' kardomat: er hat mir wollen das Gewehr (den Degen) aus der Hand umdrehen. Eripere mihi e manu gladium, extorquere volebat. Cic. valakinek a' kezét ki-tekerni: einem die Hand herumdrehen. Elucare alicui manum. Plin. ki-tekerem a' nyakadat, ha — ich werde dir den Hals herumdrehen, umdrehen. Dabo tibi aurem terpreimam, Plaut. gutam tibi frangam, fallast. — obtorquebo. Cic. Sarkából ki-tekerték a' kár' ajtaját: man hat den Thürflügel aus seinen Angeln herausgerissen. Cardinibus obtortis evulserunt januam domus. Apul. ki-tekerni a' tizma' sarkát: den Fussknochen absetzen, ausrenken, verrenken. Talum excutere. Cal. calcem extorsi obtorquendo. Stat. ki-tekerni magát a' kelepczéből: sich aus der Falle herauswinden, herauswickeln. Se extricare. Plaut.

ki-tekercsétetett: adj. aus gedreht. Extortus, a, um. Cic.

ki-tekintgeni, -ntek, -nt: az ajtón: zum Thore hinaussehen. Prospicere ab janua. Nep. Az ablakra ki-tekintek: auf den Marktplatz gehen. Ego vi. sam ad forum. Paxirp. A' vinczébe ngatáfára mélto ki-tekinteni: wenn ein alter Hund bellt, soll man seinen Nachbarn ansprechen. Canes timere nocturnos prospectandum latrantes nolosso. Prov.

ki-telelés, -nek, -et: das Ausüberwintern, die Ueberwinterung. Hiematio, onis f. Varr.

ki-telelni, -lelek, -leli: -telni, -teli: a telet el-töltetni: aus überwintern, übersommern, den Winter hindurch gehen. Hiemare. Cic. per hiemare. Colum. ki-telelni (a telet): den Winter hindurch bringen. Hibernare. Cic. ki-telelni valakivel: mit jemand den ganzen Winter umgehen. Aliquem per hiemem alere. Cic. A' kevés takarmánnyal nehezen telelnek-ki a' marhák: mit dem wenig Winterfutter wird das Vieh schwerlich aus überwintern können. Exiguo hoc hiberno pabulo difficulter hiemem transigent pecora. Colum.

ki-teleltető, adj. -jobb. -legh. Plánta: die Winterpflanze. Planta hiemalis. Varr.

ki-teleltetni, -tetek, -tett, -tetni: Valakit: jemand überwintern lassen. Facere, ut quis hiemem transigat. Aliquem pati per hiemare. Colum.

ki-telés, -nek, -et: der Ausgang. Exitus, us, m. Cic. az Esztendőnek: — des Jahres. — Anni. Liv.

ki-telhetni, -hetik: im Stande sein. Posse. Possibile esse. Cic.

A' mennyire tölle ki-telhet, ki-telhetik, igyekszik a' tanitásban elö-menni: ne tsuggyon a' mennyi szüksége van. Quantum in illo efficere in studiis progredi. Cic. A' mennyire tölled ki-telhetik, tegyed a' mit magadat: vigyázz hogy sine szükséged, ne fuss vissza. Quantum est in te, contine te ab eo. Cic. A' mint töllem kitelhetett: vigyáztam hogy ne szükségem legyen. Pro mea possibilitate. Synach. ut potui. Cic. Ha töllem kinem telhetik: nemmel nem mint nincs módja. si minus potero. Ter.

ki-telhető, adj. p.o. kiszigel: mit nincs módja tenni. Cum festinatione possibili. Cic.

ki-telhető-képpen. adv. ha tsak lehet. Possibili modo, quoad fieri potest. Cic.

ki-telhető-módon, adv. p.o. hozzá látni: mint lehet hamar végezni. Possibili modo Providere. Cic.

ki-telhetőség, -gnek, -get: kivihetőség, a' kivihetőségnek. Facultas, atis, f. Cic. Facultatis conditio rei: ugyis, ugyis. f. Feredtsd rea ki-telhetőség edet: Wende alle deine Kräfte an. Adhibe conatum -, omne studium, vires omnes. ad id conjice omne tuum Studium. ki-telhetőség szerint: mint lehet.

Pro viribus. Cic.

ki-tellyesités, -tsek, -t. st. Erfüllung, der Ersatz. Supplementum, -i, n. Cic.

ki-telni, -telik: zu etwas zunehmen. Sufficere. Satis esse. Cic.

tolmes embertül minden telik: mindenre alkalmatos: nim gutsinterre und tinctursin Zeichner Mann ist zu allen Künsten fähig. Doctus, et intelligens omnium rerum Capax. Cic. Nem telik minden mindentüt-tsinálni: nicht jeder ist zu allen fähig. Non omnia possumus omnes. Virg. Sok telik tsinálni a' tsemétsrettül: sie machen viel Lärmens davon. Multa tuxa multum Sterc.

Egyik mal atribúl ki nem telik a' tovább: nimmt das zweyte mahl nicht zum ersten. nur selten nicht zu. Porcellus unus pro esunto funebri non sufficit. Cato. Egyik részt posztó búl egyik öltözet ki nem telik: nem elegendö: nim ellen kaufen Tuch zu einem Ganzen Kleid ist nicht hinreichend. Ulna ulna pannis non sufficit pro amicto regio vestitus. Quint. Kenyérbül nem sok telik: von Brod wird nicht krank werden. Ex modico non multum fit. Tac.

3. Az ö tiszta hangzónak ki-telt (el-telt) már az elsö tagnak végén: die Silbe ...

Bo. k.
2 ist jetzt zu früh zu kommen: korainus ejus tempus jam decurrit. Stat. Tempus temporis exercitum habet. Cic. Weg ki nem telt az idejét. Ennek ideje hozzá közeledik: ejus tempus appropinquat. Tempus ejus nondum effluxit, exactum est, nondum praeterciit. Cic. 4. Minden kutya. Ság ki-telik (ki-tör-, kiüt) bolúte, kész mindenre. Ember ist zu allen Hundsfötterey-, zu allen bösen Streichen bereit. Ad omne facinus est paratissimus. Cic.

-ki-tenni, -tészek, -tett, -tészi; -tésre tészi: 1. Magát vmire ad aliquid elocutionis tei-tenni: adni: sich in Gefahr setzen. Exponere se periculo, se periculo committere. Cic. 2. Valaki ellen szegyen közé ki-tenni állítani (-állítva) ki-tenni: állítani; jemanden auf die Schandbühne stellen. Aliquem ad ludibrium populi collocare. Cic. 3. Valamit ki-tenni az el-adásra: -árúra bocsátani el-adni: etwas feil stellen, feil bieten. Venum exponere aliquid. -Tradere, tic. Venundare. Plin. 4. Árrát ki-tészem: -ki-fizetem; valaki jószágának: vmely annak részét megnyerni, od. annak részében, und beysein Antheil nehmen, Gesellschafter vmes Gutes. Pecuniae alicujus socium esse. Cic.

5. Pénzt kölcsönbe ki-tenni

"ki-állítani) 268
Celo-mutatio) valakit: ut egyenget az uránál állítani. Exemplum in aliquem statuere. Cic. 6. Valaki magát kitáláert életét, -jószágát ki-tenni: sein Leben, sein Vermögen für seine Freyheit aufs Spiel setzen. Devovere se fortunas que suas pro alicujus incolumitate. Cic.

7. Hivatallyából vmely ideig ki-tenni valakit: tel. hagyatni vele a hivatalt: einen seines Amtes auf eine Zeitlang absetzen. Aliquem ab officio suspendere, -amovere, removere ad tempus. ab officio ad tempus. Cic.

8. Nem mereek veled kitenni: fel-tenni, ki-kötni ujjat hozzá, vetekedni: ich unterstehe mich mit dir nicht einzubrocken, -unterstehe mich nicht zu spielen. Non audeo tecum quidquam inceptare. Ter.

9. Valaki fejére száros pénzt tenni-ki: eigerni anwalt, áki azt el-keriti: einen Gelt auf seinen Kopf setzen. Caput alicujus licitari. Curt. Sanguinem alicujus addicere. Cic. 10. Maga alárattos kárát ki-tenni: árában fel-tenni: seine Forderungen verlieren, aufgeben, einbüssen. Postulata sua edere. Cic. 11. ki-tett magaért: jól meg-fizetett, jól viaskodott, jól viterkedett ez á't. wo sich brav ge-

gesultem, sich ausgezeich-
net, sehr wohl gethan. Egre-
gie, eminenter, insigniter
strenue se gessit. Cic. Of-
ficio suo satisfecit. Cic. Vi-
rum se praestitit: Cic. ki-
ki lában fekü-általvig (még
lában állhatott,) ki-lett
magát az ital-barát
ban: nem jöhet jut ember
gro sson. Egregie factu-
tum est inter eos. Ter. 12.
Egy gy lépést sem tettem
ki a házból: ki se lép-
tem: ne sohse nyitt ajtaját
részt ajtaját ajtaját
tsem. Nec egressum ex
aedibus fere. Cic. 13. ki-
tenni (exponi) valamit az
ereöce, a' napra: utczára
ajtaját ajtaját ajtaját
Pomost ajtaját ajtaját. Ali-
quid in plateam, in so-
lem exponere: Colum.
14. Napot tenni-ki: vala-
kinek. nincs Tag ajtaját
ajtaját, bestimmen. Diem
constituere. Cic. — praefinire.
ere. Nep. 15. Hivatalból ki-tenni (ki-venni)
valakit: nincs semmi Tisztre
ajtaját ajtaját. Dimovere ali-
quem de dignitatis gradu.
Cic. 16. ki-tenni a házból:
lót: kadat kivetni: sin
Testen ajtaját, ajtaját.
Proponere Vexillum. Cic. 17.
Kivészre ki-tenni (kelyhez
tetni) a' holtt testet a Fiá-
ltkot mányra: nincs Temet-

ajtaját Tudtára Gyanúsat ajtaját
Testén ajtaját ajtaját. Expo-
nere publice in tumu-
lo honorario spectandum
Suet. (— castro doloris
spectandum. Suet.
ki-tette (ki-kötötte) a
Vigjét: ajtaját ajtaját
szemtelenül magával
kínálkozik: sich frei ein-
treten zum Nutzgenuss. Pro-
tuere Judicium suum.
Suet. 19. Szóval ki-tenni
(ki-mondani) valamit in
wie mit Worten ausdrücken
aussprechen, sowie ajtaját
gen? Enunciare aliquid
bis. Cic. 20. Szárazra
ki-tenni (ki-szakni, ki-fe-
hitani) a' hajó bút a' ha-
Tereget: das Ein- Ge-
aus den Gefässen aus Lum
ausspritzen. Exponere in ter-
ram copias. Liv. ki-ten-
ni valamit a levegőre: ut
wenn es die Luft fangen
Aëri exponere aliquid. Colu
21. Kotzkára a ki-tenni
ekezik: art szerencsétlen
ni: sein Leben ohne Ge-
fahr Preis geben. Se a
periculis objicere. Cic.
vitam suam in aleam dare.
Liv. 22. ki-tenni
(ki-talni) a' járó desz-
kát (a' hajóból): das Gan-
gbrett aus dem Gefässe
ausspritzen, stossen, um
ausgiessen, ausschütten, um
ausgiessen um spritzen. Ex-
ponere aquam navem, ex
qua eam haurem aqua
tem, velexim. ea de ea
Cic. — ennyi

23. Valakin ki-tenni: ki-fogni: ünnep übrum tumfum, übrawindum: Imperare alicui Virg: 24. Valakinek ki-tenni á szüret: ki-vetni, kiadni vajsa: ninnen auf dysten bringen zu Stande setzen. Aliquem de pristino gradu convellere. Cic. Fistibül ki-tenni valakit: ninnen seines Amts entsetzen. Amovere aliquem ab officio, Cic. Exauctorare aliquem. Sec. 25. Magyarán ki-tenni (ki-irni, ki mondani) valamit: etwas deutlich machen, pronunciare. Disertissime dicere, scribere aliquid. Cic. aliquid clare experimere (dicendo, vel scribendo) Cic. Nem igazán (magyarán) ki-tenni valamit: etwas deutlich auslegen. Perperam interpretari aliquid. Cic. 26. Ki-tesz (ki-fog) a kárt minö macskádó kutya: azt meg-gyözi: ne ütközzön bissig-sten Hund. Mordacissimum canem perpeti. Plaut. A' vadkertes á kenyéren ki akarja tenni: vus dem Brod übrbeissen. Libum, seu panis e cerasis massa reliquis confectus vult panis Urbario antecellere. 27. Jatekra ki-tenni (ken játszani, ki-játszani) valakit: etwas aufspielen. Ludi causa exponere ali-

quid, se opponere rem aliquam jactu alearum adquirendam. Tchett. 28. Ha lelkedet ki-teszed (ha a' tenger erdre te-szed, ha az Arg Rèipost: trondigya-is) meg sem ki-szem: meg nè nie Andenken glauben: Non credam. Si Cato ipse dicat. Prov. Si animam deprompseris, tamen non credam. wenn du deine Seele sprechen lassest. 29. Valakit tsufra ki-tenni: tsufot üzni valaki-bül: ninnen zum Ausschauen verspotten. Derisui esse aliquem proponere. Terent. aliquem in fabulas, et sermones vertere. Quinct.

ki-tépdelödni, -lödöm, -dik: valami bül ki-fesülni, ki-menekedni, ki-veszlödni, ki-vereckedni: ausstehen, sich los machen. Exc aliquā cluctari, Luc. Se expedire. Cic.

ki-téperni, -pereck, -per, --perem, -perni (ki-tatsarni) valakinek a kezébül a' baszt: ninnen den Stock aus der Hand ausdrehen, auswinden. Extorquere baculum alicui e manu. Cic.

ki-tépés, -snek, -st: das Ausrupfen. Evellatio, onis, f.

ki-tépetett: adj. ausgerupft. Depenitinatus, a, um, evulsus, a, um. Phaedr.

ki-tépni, -tépek, -tépi, -tépem, -tépi: ki-irtani t. i. a' Gartbül das Unkraut ausrupfen. Inutiles herbas exstirpare. Cic. Valakinek ki-tépni

à hajàt: nimm die Haare
Haaren ausreissen, aus-
reissung, ausraufen. Alii
quem totum compilare.
Ripput. Evellere alicui ca-
pillos. Phaedr. Valakinek
ki-tépni a szakàllát: ni-
mm dem Bart. ausreissen
ausrupfen. Alicui bar-
bam invellere. Senec.
A' tónak a' fackábúl ki-tép-
ni (ki-hurgálni) a' szört:
die Haaren dem Pferde
aus dem Schwanze ausrei-
ssen, nehmen. Vellere pi-
los cauda equinæ. Horat.
A' vetemény nekeki sürüét
ki-tépni: etwas von dich-
tem Gesträuch reinigen
und gesittenere Menschen. De-
sitatem satorum interlege-
re. Pallad. ki-tépni a'
tudnak a' tollát: art meg-
mellyeszteni: die Gans
die Federn ausrupfen.
Plumas evellere anseri.
Valakinek (a' kezébúl) ki-
a' tollát ki-tépni: art meg-
alázni: nimm dem Feder
ausrupfen. einen demüthi-
gen. Reprimere spiritus
alicujus. Rep. Jövös-túl ki-
tépni valamit: etwas mit
samt dem Wurzel ausrei-
ssen. Exradicare aliquid.
Varr. evellere aliquid ra-
dicitus. Ulp.

Ki-tépö, -ének, -ét: ein Aus-
reisser, Ausrotter. Exsar-
cator, oris, m.

Ki-termeni, ki-termeni, -
termek, -rmem, -rmi: ki-
nöni, erziehen, ziehen, zär-
teln: aus-fortpflanzen.
Enasci. Varr.

Ki-tiltogetni, -getek, -get-
getem, -geti
Ki-tereregetni, -getek, -get-
getem, -geti s.o à kuhà
dem Fleische aus beinen
aus Zängen. Vestes ex
pandere (v.g. in sole) c
- à mosott ruhát: ein
pen - Lintea (vestes lo
lota -. Mart.

Ki-tereregetni, -gettek, -get-
getem, -geti az ütközö à-
hókat, ha kotsi jön: den
Felsen von Weizen abwenden
wenn ein Wagen kommt.
Deflectere oves a via, si
currus veniat. Cic.

Ki-tereképélyedni, -lyedem,
-dtem: ki-terejedni: a' Fa
ki-terepélyedik: ein Ba
zum beinahe Fuss, ohne die
Aeste aus. Late tamos
di fundit arbor. Colum.

Ki-téres, -ésnek, -st: die
Ausrenkung. Excussus,
us, m. Val. Max. - a' bün
bül: die Reinigung
des Leibes, eine Pillen
Emendatio morum. Cic.
A' kerek-vágás-bül-va
ki-téres: die Ausren-
kung aus dem Gleis
Excretio, onis, f. ki-té
rés az útbúl: die Ab-
weichung von dem Ab-
ge. Declinatio a Via.

Ki-terítni, -rítek, -rít, -rí-
tem, -ríti: ausbreiten.
Expandere. Colum. ki-te-
rítni a búzát: den Wei-
zen ausbreiten. Exten-
dere triticum. Colum.

ki-terítem) (ki-nyújtok, kitatui) a' halottat: Im Todten hingen - Extendere mortuum - Cic. a ki-terítend a' vízes (mosott) ruhát. Die Wäsche aufhängen. Vestes lotas expandere. Mart.

ki-terítette fekete sátorral az éj: setét éjtszaka van: es ist finstre Nacht. obscura nox est. Virg.

ki-terítetett: adj. ausgespannt - Extensus, a, um. Cic.

ki-terített, adj. ausgebreitet, ausgespannt. Expansus, a, um, extensus, a, um - Cic. Stratus, a, um. Horat.

ki-terítteni, -rítek, -rít; -rítem, -rítti: valakit a' gonoszra dgbúl: Jm Zorn wozu hinreissen abwenden: Avertere Gr incipiam a peccatis. Cic. - a' marhát az itatóra; das Vieh zum Wasser abtreiben. Jumentum de cursu (de via) deflectere. Cic.

ki-terít getni, -getek, -getj-getem, -geti: p. o. a' mosott ruhát: die Wäsche aufhängen. Lotas vestes expandere. Martin.

ki-terjedés, -nek, -t: die Ausdehnung. Extensio, onis, f. Virtr. Valamelly felterjedése a' szélnek: die Ausbreitung

ki-terjedett, adj. p. o. Vitorlával kiterjedett gyalogbarátaitokra Jm. Expansum Velum. Cic.

ki-terjedni, -jedek, -jedt: ausgebreitet werden, sich ausdehnen, sich ausstrecken. Extendi. Colum. patefieri. Tibull. A' gazdasszony kitérjedett a' szolgálóra: die Hausfrau machte sich auf die Magd los, und schlug sie. Jm Zorn auf jemand losfahren. Jra in aliquem exardescere. Cic. A' hazugot, minden előtt kiterjed, elterjed nyomni: die Lügen, wie das Gemüse nur nimmt, soll man niederdrücken. Vices sed, antequam animum occupent opprimenda sunt. Cic. Hírem terjed: mein Ruhm breitet sich aus? Increbresco. ere. Cic. A' hír kiterjed: die Gemeinde ausbreitet sich aus? Fama emanat. Cic. A' te kiterjedt neved messze fog

ki-terjedni: sein Ruhm wird weit und breit ausgebreitet. Momentum longe, late que vagabitur. Cic. Ez a' nyavalya végnélkül ki-terjed à' vadosban: das Übel breitet sich immer weiter aus: Malum hoc serpit in Urbe. Cic. A' te szorgalmatossságod második hasznára-is ki-terjed: sein Fleiss wird seinem Ende sich weit zu Nutzen der Armen. Late se extendit tua industria ad alienas utilitates. Liv. Nagyon ki-terjed a' szöllö-tö: der Wein stock breitet sich weit, und breit aus? Vitis serpit. Cic.

ki-terjedö, adj. p.o. Messze ki-terjedö beszéd: eine weit läufftige Rede. Latior Oratio. Cic. Messze ki terjedö Mezö: ein Feld, das sich weit erstrecket. Late patens Campus, ein Feld. Cic.

ki terjedett, adj. weit ausgebreitet. Diffusus, a, um. Cic. patulus, a, um. Hor. ki-terjedett beszéd: eine Weitläufftige Rede. Circumfluens Oratio. ntis, is. f. Cic. Szipsen ki-terjedett ölö-fa. Ein Baum mit weit sich ausbreitenden Aesten. Arbor patulis diffusa ramis Cic. a' ki-terjedett egek: das ausgebreitete Himmel. Orbe aetherius. Luc. Jegyes, és messze ki-terjedett hely: ein sehr weitläuftiger, und

fruchtbarer Ort. Longe, late patens locus. Suet. ki-terjedett bö-, ausgebreitete Ruhm. Amplitudo nominis, Cic. Celebritas famae. Cic. terjedett szárnya a' seregnek: der ausgedehnte Flügel der Armee. Extenta cornua exercitus. Caesar. Messze ki terjedett mezö: ein freyes Feld. Purus campus. Liv. ki-terjedett szélesebb tartomány: ein weiteres Land. Vastitas soli. Sen. Széleszen ki-terjedett tudomány: eine grosse Wissenschaft. Vastitas scientiae. Colum. ki-terjedett karokkal fogadni valakit: einen mit ausgestreckten Armen empfangen. Expansis brachiis excipere aliquem. Gell.

ki-terjedve, adv. weit, breite weit und breit. Late. Cic.

ki-terjesztedes, -esek, -et: Ausbreitung. Expansio, onis, f. Cael. Aur. ki-terjesztése a' föld mezönek: die Ausdehnung des flachen Landes. Extensio Campi. Ploet. ki-terjesztedése a' batoknak. die ausbreitung der Füsse. Divaricatio Pedum.

ki-terjesztedett adj. p.o. batokal: mit breitgemachten Füssen. Divari

catis cruribus (gradibus)
Prudenti.

ki-terjeszkedni, -dem, -dik: sich ausbreiten. Expandere se. Col. Auct. Messze ki-terjeszkedni: sich weit und breit ausbreiten, verstrecken. Longe se spandere. Cic.

ki-terjeszteni, -szlek, -szt, -szlem, -szti: ausdehnen, ausstrecken, ausbreiten. Expandere. Plin. extendere. Latum. producere. Cic. Orszc kiterjesztetni, -szlek. ki-terjeszteni a' beszédet: den Lauf seiner Zunge ausdehnen. Vela orationis pandere. Cic. Virius dicturae verba. Cic.

Pompejus a' Romai Birodalmat igen ki-terjesztette: Pompeius hat das Römische Reich sehr erweitert. Pompejus Romani Imperium fines valde protulit. Tac. Egyet elö-fa ki-eresztni, és terjeszti-ki olly hamar az ágait: so wächst ein Baum geschwinder. Nulla arbor cum avidius se promittit. Plin. ki-terjeszteni a' földgyeit: die Furchen weiter machen, machen dicke zu bringen. Agros sulcis producere. Tacit. ki-terjeszteni: a hadi szekeret: ein Kriegswagen in Festigkeit Ordnung verstellen, weit ausbauen. Explicare aciem. Caes. exercitum. Liv. Maga ki-ereszteti. Nervet hosszú idökre ki-terjeszteni: seinen selbst

nimm zu gross, ungestalt machen, seine Nasenlöcher zu weit machen. Nimis ampla nares. Nomen suum, nominis sui memoriam temporibus gloriae aut immortalitati commendare. Cic. — posteritati propagare. Cic. Valamelly hirt ki-terjeszteni: einen Gerücht ausbreiten. Famam aliquam. Tac. Az idöt egynehany napra ki-terjeszteni: die Zeit auf einige Täge verlängern. Terminum ad aliquot dies prorogare. Cic. A' tavaszait ki-terjeszteni: die Ufer ausdehnen. Brachia distendere. Ovid ki-terjeszteni a' kezeit: die Hände ausstrecken, ausdehnen. Digitos explicare. Manus. Ayent. dispandere manus. Suet. tendere manus. Cic. ki-terjeszteni a' lábait: die Füsse ausstrecken, verlängern. Divaricare pedes. Curt. ki-terjeszteni a' szárnyait. die Flügel ausbreiten. Alas explicare. Martial. — expandere. Plin. — extendere. Flor. ki-terjeszteni a' tenyeret: die flache Hand weit ausstrecken. Manum dilatare. Cic. ki-terjeszteni az ujjait: die Finger weit ausstrecken.

Didu cere digitos. Cic. A' vi-
tag' tättara ki-terjeszteni
valamit: utterre hoz Ujgyu
den Welt stellen. In oculis,
atque auribus omnium gen-
tium aliquid proponere.
Cic. ki-terjeszteni a' vitor-
lákat: die Segel ausspan-
nen. Vela pandere. Cic.
A' víz eddig terjeszti-ki
magát: bis hieher dehnt sich
der Fluß aus. Aqua
in hunc usque locum adfl-
it. Tacit.

ki-terjesztetni, -tetek, -tet,
-tetem, -teti: ausbreiten,
breiten. Extendi face-
re. valamit: etwas —,
aliquid. Plin.

ki-terjesztés, -snek, -t: die
Ausbreitung. Dilatio.
onis, f. Cic.
onis, f. Aug. die Verbreitung.
ki-terjesztése: die Er-
weiterung ihrer Grenzen.
Prolatio finium. Tacit.
A' tapasztnak ki-terjesztése:
die Ausbreitung ihrer
Ecken. Tegumenti expli-
catio, Lin. -expansio, onis,
f. Cat. Auct.

ki-terjesztetett, adj. ausge-
breitet. Expansus, a, um.
Vell. extentus, a, um. Cic.

ki-terjesztetlen, adj. unausge-
breitet. inextensus, a, um.

ki-terjesztett, adj. [illegible]
(excsztett) p. o. kajàk: die
ausgebreiteten [illegible]

Flügmenten Hauen. Passi ex-
nos. Ces. passi capilli. Terc.

ki-terjesztett karokkal fo-
gadni valakit: jemanden
mit offenen Armen em-
pfangen. Expansis bra-
chiis excipere aliquem.
Liv. ki-terjesztett kéz: die
offene Hand. Apperta manu.
a, us, f. Comen. ki terjesz-
kezekkel kérkezni: mit aus-
gebreiteten Händen um
Gnaden bitten. Passis ma-
nibus Deam petere. Cas.

ki-terjesztett lábokkal: mit
auseinander gebogenen
Füßen. Divarica-
tis cruribus. Pruden. ki-
terjesztett szárnyak: die
ausgebreiteten Flügel:
Propassa penna. Appul.
ki-terjesztett vitorlákkal
el-érkezni: mit ausge-
spannten Segeln ankom-
men. Velis passis per-
vehi. Cic.

ki-terjeszthetö, adj. aus-
dehnbar. Explanabilis,
e. c. Sen. extensibilis,
e. c.

ki-terjeszthetö ség, -gnek,
-get. die Ausdehnbar-
keit. Extensionis possi-
bilitas, atis f.

ki-terjesztö, -önek, -öt: der
etwas ausbreitet. Expan-
tor, oris, m. Plin.

ki-térés, -snek, -t, p. o. az út-
ról: die Abweichung vom
dem Wege. Excessus e vi-
a. Suet.

ki-térni, -tértem, -tért: auswei-
chen. De via decedere. Plaut.

1. Bolondságából ki-térni: jóra
térni, -térni: wie-
der zu sich selbst kommen,
wieder klug werden. Resi-
piscere. Cic. ki-térni (ki-
fejtődni, ki-fesleni, ki-
vetkőzni) minden gonosz-
ságból: sich von allem Gott-
losen mit Ernst losmachen,
sich los machen. Ab omni
improba peccandi con-
suetudine se revocare.
Cic. 2. Az egyenes
útról ki-ne térj, ki-
ne lépj: wovon den Gerechten
Einig kommen nicht aus.
A recto tramite cave ex-
cedas. Comen. Az útból
egy'kevéssé ki-térni: ein
wenig von dem Wege ab-
weichen. Declinare se pau-
lulum de via. Cic. — extra
viam. Plaut. paululum
de cursu digredi.
Cic. ki-térni valakinek
az útból: jemanden aus
dem Wege weichen. De
via alicui decedere. Plaut.
Nem akarok ki-térni az út-
ból: nur fort, ihm nicht wol-
len aus dem Wege gehen.
Nolunt decedere de via. Plaut.
ki-térni a' jó erkölcsnek
útjából: von dem Tugend
Wege abweichen. Deflexere
virtutis viam. Horat. ki-tér-
tünk az igaz útból: wir
sind von dem rechten Wege
abgewichen, irre gegangen. De-

fleximus à vera via. Cic. Az
útból jobbra ki-térni: sich
vom Wege zur Rechten wenden
schlagen. Declinare de via
ad dextram. Cic. Az ösven-
ből ki-tért (útat engedett)
a' részeg ember előtt: wei-
chen betrunkenen Menschen
gehen soll man ausweichen,
Hom. Ebrio sana ratio
cedendum putat. Prov.
Ő az útból szeretne ki-
ki-tér: jámbor, és szelíd
ember. Mitis, et facilis
ingenii homo est. Prov.
4. A' útból mozdí
mutatóujja ki-térni,
ki-menni: aus dem Zirkel
um sich zu belustigen aus
Land hinaus gehen. Dele-
ctationis Campestris causa
ex Urbe Eus abire. Plaut.
Az útból valakinek a'
majorjába ki-térni: aus
dem Wege in seinen Meie-
rhof sich wenden. Eo via
in Villam alicujus divertere.
Cic. 5. Eszéből
ki-térni: meg-bolondúl-
ni, eszét-veszteni, eszét
vesztem: zum Narren
werden. Stultescere.
Plaut. 6. Rossz útból
valakit ki-téríteni: meg-tér-
ni: sich bekehren. Convertere
ti, ex corrupta religione
ad veram redire.

Ki-terülni, -terülök, -ült: sich
ausbreiten. Expandi, Colum.
extendi. Plin.

Ki-terült, adj. ki-terjesztett
Karral fogadni valakit:
jemanden mit offenen

Omnem rem negligentius. Ex. pansis brachiis excipere aliquem. Liv.

Ki-terülve, adv. p.o. fekszik: nem tingl ám, hanem terjeszkedve fekszik. Ex. pansus jacet. Cic.

Ki-tétel, -tetti, -tett: Sin Ausſetzung. Expositio, onis, f. Cic. A' gyermeknek vetkedelmes ki-tétele. Sin Ausſetzung eines Findel-Kindes. Expositio infantis Plaut. Ausſetzung eines Kindes. Expositio infantis. Plaut. Valakinek hiva-talyából egy'ideig-való ki-tétele: die Abſetzung eines aus ſeinem Amter. Suspensio alicujus ab officio. Acad.

A' nevsnak, órának, és. helynek világos ki-tétele mellett: mit einer klaren Anzeigung des Tages, der Stund, und des Orts. Cum expressa indicatione diei, horae, et loci. Alp.

Szegyen állása (köre)-való ki-tétel: die Ausſtellung eines auf die Pfahlbühne Collocatio alicujus ad palum pudoris. Cic.

Ki-tétetett, Partic. ausgeſetzet. Expositus, a, um. Cic. Ki-tétetett helyek: fremde Oerter wo ein jeder ſein Commun kann. Promiscua loca. Liv. Nagy' emelvébe ki-tétetett hely: gegen die Donner aufgerichtete Ort. Locus soli ostentus, i, m. Cato.

Predáczra ki-tétetett tartomány: ein Land, ſo zum Raub ganz offen ſtehet. Expositae praedae provinciae ad praedandum. Cic.

Ki-tétetett: ausgeſetzet. Omnes casus (fortunae) objectus. Cic. Szokás ki-tétetett p.o. szavak: Abgenommene Worter. Obsoleta vocabula. Cic. Tárgyait ki-tételek: ausgeſetzte Stücke: allen Spielen des Glücks ausgeſetzt. Omnibus fortunae telis propositus. Cic.

Ki-tételni, -tetem, -tetik, -tettem, -tenném, -tenném. Exemplum. Tacit.

Ki-tételve, adv. ausgeſetzt. Exposite. Gell.

Ki-tétt, adj. p.o. nagyokon ki-tett tér: ein hoch in mitten Feldern. Campus in medio excelsus. Plin. Ki-tett tárgyat lövöldözni: auf das ausgeſetzte Ziel geſchoſſen. Ad propositum metum jaculari. Ovid.

Ki-tevézni, -vézek, -vézett, -vézem, -vézi valakinek: einem Ausdrücken. Pedum alicui porrigere. Hor. pedes eligere ex aliquo. Varr. venari pedibus ex aliquo

Ki-tévé, adv. p.o. ezek a törvény ben kimondtatnak: nisi specialiter feliratik: im Gegenſatz ſetzen Stufen-Künſtler aufdrücklich. Hoc in lege non adjecit antea. Cic.

Ki-tévés, -vesek, -vest, p.o. a vasúton: ein Ausſteiger in der

Sonne. Heliosis, is, ios, eos, f. Blancard.

ki-tetszés, -szek, -st: 1. die Hervorstehung, Hervorragung. Exstantia, ae, f. Cel. Aur. 2. ki-tetszés a' többiek közül: die Vortrefflichkeit. Praeminentia, ae, f. Claud. Mamert.

ki-tetszeni, -szem, -szik: 1. ki-tetszik (ki-dugik, kiüti magát) a' vas-szeg a' szábul: das Eisen hervorragt aus der Mauer. die Mauer hervorragt, springt vor. Aggeres naturam excurrit. Praenaturam expectas furca, tamen usque recurret. Horat. 2. ki-tetszik az ábrázat-ja-ból-is, hogy —. aus seinem Gesichte ist zu muthmassen, dass — In vultu ejus eminet, quod — Liv. Ebből ki-tetszik, auch dem ist nicht zu vertrauen. Hinc patet. Cic. ki-tetszik (ki-látszik) a' fekete fogai: die geschwärzten Zähne sind zu muthmassen. Appareat nigredo dentium. Virg. adparent sua tibi dentes. Cic. ki-tetszik kajjától horgas hamis-kodásának: seine Verstellungsbegierde ist klar, und offenbar. Adparet fraus ulcerata ejus. Cic. Sárga-szábul tetszett-ki, hogy Istennek Asszony legyen: man sah an der Gestalt, dass Juno eine Göttin sey. Ex facie patuit Dea Juno. Innen ki-tetszik: diesen kann man nicht kennen. Hinc videre licet. Cic. ki-tetszik a' tekintetből-is az emberi nagy-vitéleknek: aus dem Anblicke ist gar gewaltthätiges auch

nyilvánságot ki-tetszik: aus seinen Geschäften ist wenigstens kunstsertigkeit zu muthmassen. Inest in ejus vultu quaedam gravitas.

Cic. ki-tetszik a' vár a' vasnak leg magossabb helyén: das Schloss ragt irgend wo am höchsten Orte der Stadt. Arx exstat in summo urbis. Lactan. Ahol a' szemöldök-is ki-tetszik, horgy — die Augenbraunen hervorragen, hervorspringen, supercilia hoc clamitant, quod — Cic. Vigyázz ki-tetszik a' tsalárdságod: zu besorgen ist deine Verstellungskunst auch vor Freunde. Appareat dementem fraudes tuae. Cic. — nagy vitágra jön: — an den Tag kommen, wird offenbar gemacht. Fraus tua undabitur. Liv. 3. Abból-is ki-tetszik (ki-tűnik, kitaláltya magát) mi lészen belőle: daraus wird man vermuthen können, was aus ihm wird. Per id cluebit, quantus evasurus sit. Ter. ki-tetszik belőle (benne) az elmének élessége: die Geschwindigkeit des Verstandes lässet sich aus ihm vermuthen. Existet in eo acumen ingenii. Cic. Abból-ki-tetszik az elmének élessége: aus dem verstellten Ernste wird die Geschwindigkeit seines Verstandes vermuthet. In eo existet ingenium ejus.

Cic. Még gyermek korában ki-tetszik, kiben mi vagyon. An dem Knaben lassen sich seine künftigen Gemüthsneigungen muthmassen. In puero statim animi dotes existere dicunt. Suet.

Ebből fog ki-tetszeni á te
nagy vétsod, - vitézséged: m
vinsem wind vnsre Erenyed,
ünd Tegfnre Enit nagyfaimna.
sis fsenn hesstnn. In hoc ex
labit tua Virtus. Cic. Szemi-
bül-is ki-tetszikt a' gonosz
ság: aut fsunnt Augen
fesnnt die Gottlosigkeit
aus? Olent oculi (cupidi-
tia) ejus Matrimam. Cic.
A' jó ság szemebül-is ki-
tetszik: ki-nez: die Gut
heit fünft ihm aus
dem Augen heraus? Die
Anzeigung der Tugend ist
an ihre Wirkungen zu nehmen. Si
gnificatio Virtutis in eo ad-
paret. Cic. A' szemébül-
is ki-tetszik-vala, hogy d
leegyetlen. Die Unschuld
heit sünft ihm aus dem An
gesicht fahren. Eminebat ex-
in Oculis Candelitas. Cic. Ki-
tetszik a' szemébül, mit fük
a' szive: "mit böci a fejét:
die Augen Zeigen an, was
im Herzen stecket. Oc-
li indicant, ut sit animo
affectus. Cic. Kinek ui
szivében, ki-tetszik szemé-
ben; die Thüren Zeigten
was nirgends im Hertzen für
Andrius in fronte legitur.
Prov. 3. A' melyből ki-te-
tszik (következik), hogy d
Nap a földnél magasabb. wo
durch zu schliessen ist,
wird, dass die Sonne
als die Erde sey. Quibus re-
bus efficitur, Solem majorem
esse, quam Terram. Cic. Ez
abból ki nem tetszik: was
dem gesinnet nicht zu folg
gen. Ex hoc id non conjec-
tur. Cic. 6. Majd ki-tet-
szik (ki-nyilatkozik, ki-
sül) es wird sich schon
ausweisen. Res ipsa in-
dicabit. Ter. Hogy te azt
tselekedted, onnan ki-te-
szik: dass du es gethan
hast, zeiget es schon
an. Se id facisse, Satis
argumento est.
Cic. 7. Ki-tetszik (ki-nő)
az egész sereg ből: wo über
trifft sein ganzes Gesinde
Thun an den Gnossen. Re
linquet a Cetera acie. Ex
ki-tetszik a' többek ki-
zül: allen seinen Vorthun
Praeminere Omnibus. Se
Prag. — omnes. Tacit.
Ki-tetszett (fel-tetszett)
a' szivében: Sie
gen bogen ist verschwun
den. Spes aggrauescit.
Cornen. 9. Innen ki-
tetszik (meg-látszik),
hogy igaz at mondok:
daraus wird gefolgt, es
sey wahr, was ich ge
redet habe. Inde Confa
tur, Verum esse, quod
a(e)bam. Cic.
Ki-tetszö, adj. p.o. dolog.
eine Wohl bestellte
sache. Exspecta res. Cic.
Ki-tetszö semmiségü:
verächtlich. Eminen
tissimus, agyam. Quinct.
Ki-tetszö jele a' sokra
kész elmének: ein Ehren
volles Zeichen eines gnüt
tigen Gemüt, so zu allen sach
dig ist. Clarum signum

ingenii ad omnia fortiter atque praeclara. ki-tet-szö jószággal bír: nem csak nemes születésben bővelkedik. Generositate bonitate praeditus est. ki-tetszö örömmel változik. vízben szeben ünnepnek szerelmes ismerősinek szeretettel köszönt. Amicissime laetitiam tuli. mus. &c.

ki-tetszö-ség, -gnek, -gei: kellemetességnek állapotja. Res eminentia, ae, f. Claud. Mamert.

ki-tetszö-tlen, adj. egy kellemetlen: nem nemes születésű. Ingenuus, a, um: ki-tetszötlen fogai vannak: nem illő nagyságú fogai vannak. Eminentes habet dentes. Varr.

ki-tilolni, -tolok, -tól, -tolom, -tollya: kiszabadítani. Eripere gibbo contundere coamantem. -i a'lent: nem szabadítani. -ítem.

ki-tiltani, -tok, -tt, -tom, -tiltya: ajtóstul kinyomni, kinyomni. Abarcere. Excludere. Ki. interdicere. Cas. ki-tiltani (ki-vetkeztetni) valakit az anyaszentegyházból: valakit az anyaszentségtől kirekeszteni. Aliquem communione piorum ejicere. Hieron. Elmejéből (ki-venni) ki-tiltani valamit: azt nem szabad kimondani. Extra te (exanimo) ejicere ali-

quid. Liv. ki-tiltani valakit az országból: valakit az országból kiűzni. Aliquem exilio mulctare. Cic.

ki-tiltás, -sok, -st: a' dolog kitiltatik: az ajtóstul kinyomás vagy kirekesztés a keresztyén gyülekezetből. Excludendi a piorum coetu. Hieron. A' helységből való ki-tiltás: a kinyomásnak ajtóstul való kitiltatása. Finium alicujus interdictio, onis, f. Liv.

ki-tiltatni, -tatom, -tatok: p. o. a' városi társaságból ki-tiltatott: ajtóstul kinyomatott valakit a keresztyén gyülekezetből. Ademta est ei civitas. Ejectus est e civitate. Nep.

ki-tiporni, -prok, -por, -porom, -porja: ki-tiporni a' földet: ásóval kiásni. Vineam ligone aperire. Virg. Vineam effodere. Plaut.

ki-tisztítani, -tok, -tít, -tom, -títtya: a' tengert a' tolvajoktól, azt tisztogatni: a' tengert a' rablóktól megtisztogatni. Mare a' praedonibus purgare. Inscr. Vet.

2. A' tűz az ércznek salakját ki-tisztítja: ezt attól el-választya, kiégeti: tűznek szikrái vagy kénköve ércznek salakját megolvasztják, kiégetik. Ignis a metallo separat, -

vitium metallis exroquit. Ovid. 3. A' gyermekeknek az orczát ki-tiszt'tani: ki-mosni: a' Zúbon ki-fogvatni: a' Rossz Gützen; ifju fejeni. tzon kiszínni. Naves Pnero emungere. Auct. ad Heren. 4. A' szín kiebül magát ki-tiszt'tani: ki-mentem. A' groszból Vétsedet von sich abwenden. Nefandam turpitudinem a se depellere. Cic. Vatami Vád alól magát ki-tiszt'tani: sich ohne Ursache wegen mutzschuldigen. se de accusatione aliqua expurgare. Cic. Magát a' vétek ebül ki-tiszt'tani: sich seiner Schuld entzihen. Ponere "se extra Culpam. Cic. 5. A' fegyvert a' rozsdától ki-tiszt'tani: a" rozsdától meg-szabadítani, tiszt'tává tenni Ki-tisztogatni: den Gewehr von Rosté wohl tun. Ferrum contractam rubiginem detergere. Liv. A' fület ki-tiszt'tani: die Ohren ausgützen. Aures purgare. Plaut. Minden fántsot ki-tiszt'tott a' beszédgyébül: wo fort alles Unflätige wegzuschaffen. Sermonem sanare a Mendis expurgare. Cic. Kaszáll'ással a' buzát ki-tiszt'tani a' helyet: den Ort heym Mistgrewüsch mit Rechen reinigen. Falcibus locum à herbis monstrosis expurgare. Colum.

abból k:

A' jób-akolot ki-tiszt'tani den Schaffstall ausräumen Ovile emundare. Colum.

Ki-tiszt'tani -vala, adj. ausgereinigt. Expurgatorius, a, um. Cels. -ják Zúbon Tisztand. Emaculatorius, a, um. Plos.

Ki-tiszt'tás, -ának, -át: die Ausreinigung, -räumung. Emundatio, onis, f. Tebull. expurgatio, onis, f.

Ki-tiszt'tatlan, adj. ungereinigt: ungeputzt: Incultus, a, um. Cic. inexcultus, a, um. impolitus, a, um. Cic. H. ud expurgatus, a, um. Cels.

Ki-tiszt'tatott, adj. ausgereinigt, gereinigt, gesäubert. Emundatus, a, um. Colum.

Ki-tiszt'itó, -ónak, -ót: der Ausreinigungs-. Expurgator, oris, m. Cels.

Ki-tisztogatni, -gatok, -gatott, -gatom, -gattya; ausgützen, reinigen. Emundare. Colum. expurgare. Cels. -gatni à barázdát. die Furchen ausreinigen. Vacuare sulcum. Colum. ki-tisztogatni à Venyég szobákat: die Gartzstuben ausgützen, ausreinigen. Emundare expurgare Cubicula hortensia. Ulp.

Ki-tisztulhatatlan, adj. der nicht Ausgereinigt werden kann. Immundabilis, e. c. Tertull.

Ki-tisztulni, -tulok, -tult:

1. ki-tiszt ut ak (el-men-tek) á varosból: din Stadt hinaus gehen, aus der Stadt gegangen-Ueberm de-sexu erunt. Cic. - relicto erunt. Cic. - Urbe excesserunt. Cic.

2. Egy fereze ki-tiszt ült az ég: á felhők el-oszlot-tak, ki-derült az ég, kivilágosodott: aufheitern sich die Wolken auf, es heitert sich auf: serenatum est Caelum. Plin. Idővel ki-tiszt ul az ég: zu seiner Zeit wird der Himmel hell und Eleve. suo tempore Caelum nitescit. Cic. 3. A' mostkor el-ter bűl ki-tisztulni: ki-bontakozni, ki-kelni, ki-fejeződni: sich deutlich aus einander wickeln. Elucere vitae sordes. Cic. Régi vétkeiből szép magavi-selésből ki-tisztulni: sein herumgetriebenes Leben durch gute Aufführung wieder gut machen. Redimere praeteritam culpam. Cic. 4. Minden vétkéből ki-tisztult. allúl meg-menekedett, fel-eldorgálatott: er ist von allen seinen Anklagen vollig gerechtfertiget. Omni Crimine absolutus est. Cic.

5. ki-tisztúlni (ki-gyógyúlni) á' nyavalyából: von einer Krankheit genesen, wieder gesund werden. Morbo relevari. Cic. 6. ki-tisztúlt minden gyalázatból: aller Schande entnommen. Omni dedecore est emundatus. Ulp. A' gyalázatból ki-tisztúlni: - ki mosdani, ki-tépni, ázzal-tenni: sich hinwegwaschen, abtragen. Expuere. excedere. Cic. Ex ephebis excedere. Plaut. 7. ki-tisztúlva vmcs. Pers. Tisztúlva-ki (kivül magadat) á házomból: gehe aus meinem Hause. Apagere a me (ex meâ domo) Plaut. Facesse ex meis Aedibus. Plaut.

ki-tisztúlás, -s nak, -st: die Reinigung, Säuberung, Emundatio, onis, f. Textil. Vétkeiből-való ki-tisztúlás: die Aussöhnung der Gottheit mit Menschen. Expiatio impietatum. Cic.

ki-tisztúlt, adj. gereinigt, gesäubert. Emundatus, a, um. Colum. Emundatus, a, um. Paull. Serenatus, a, um. Sch.

ki-tisztúlt ég: ein schöner heiterer, schöner Winter. Serenum Caelum. Cic.

ki-tódúlni, l. ki-toldúlni.

ki-tojni, -tojok, -toj, -tojék, -tojom, -jja: magát: aufschwimmen, sich zu retten. Defendere ora ponere, -

Ovid. edere. Plin. ~ spargere. Plin

Ki-tolás, -ásnak, -ást: ki-tolyás; ki-tasítás: Ausstossung, Ausstossen. Extrusio, onis, f.

Ki-tolatni, -latom, -latik: ki-tolyatni, ki-tasít, tatni: ausdehnen, ausstossen. Extendi. Cic.

Ki-toldani, -ldok, -ld; -dom, -dgya: hozzá adni: vermehren: etwas zu etwas zusetzen. Aliquid alicui addere. Cic. 2. hozzá toldani, -tani: tanzen. Saltare. Horat.

~~Ki-toldúlni, -dúlok, -dúl: ki-toldúlt a' Vízen a' Vártól (ki-tsúszkálni) a' Part a' Városból; das Ufer ausschwimmen. Populus ex litore portum exspect.~~

Tac.

Ki-toldozni, -dozok, -dozom, -dozza, -toldozni: a' rukát: die Hand ausflicken, ausbessern, -gut machen. Vestem resarcire Cic. Vesti plicam adjicere. Colum.

Ki-toldúlni, -dúlok, -dúlt, ki-toldúlt (ki-tsúszkálni) a' Nép a' Városból: das Volk ist aus dem Thor ausgefallen. Populus ex litore fœcas exspit. Tac.

Ki-tolni, -tolok, -tolj, -tolom, -tollya: 1. Egyegy két fővintal-, kerék ajándékkal, valami tsekélységgel kitöltsák (ki-tsúszkálják) a'

Szemét: kevéssel el-idézhetik: man sat ihn zufrieden, mit wenigem abfertigen. Panis abstinentiæ satis est. Plaut. aliquot florenis dimittere. ~~mittere~~ missere. 2. Valakinek a' Szemét kitolni: ki-szúrni, valakinek, meg-vakítani: einem die Augen ausstechen. Oculos alicui eruere, excerebrare. Tac. ~ effodere. Cæs. 3. Kövel ki-tolni a' padból (helyébül) valakit: jemanden mit einem Stein vom Sitze wegwerfen. Aliquem ex scamno ~~ex~~ ejicere, ~ extrudere, ~ extorquere. Cic. 4. Hivatallyából ki-tolni (ki-tenni) valakit: einen von seinem Amt wegstossen. Movere aliquem magistratu, ~ officio. Cic. 5. ki-tolni (ki-tasítani) a' szeretőt a' fészekből: den Liebhaber von dem Nestchen wegjagen. Planipedem ex stibulario protrudere. Cic. 6. valakit a' házból ki-tolni ki-tudni: jemanden aus dem Hause jagen. Extrudere aliquem domo. Cic. 7. ki-tolni annak a' szekerét? segített neki? wem fuhr ihm aufhalf? Quis eum adjuvit? Cic.

ki-toló, adj. p. o. kása: tro-
-ki kása: zum Abgießen? muß
man gerad nehmen die Gemüse?
Cena valedictoria. ae, f.
-viatica. Plaut.

ki-tolódni, -lódom, -dik: aus-
einander gehen. Ex-
tendi. Cic.

ki-tolott, adj. ki-tolyott: fern
aus gegangen. Ex-
tensus, a, um, egestus, a, um.
Suet.

ki-totolázni, -lázok, -láz.
-lázom, -lázza: ki-toldo-
zni, -foldozni: zusammen
stückeln. -flicken, conser-
cire. zusammen nähen.
consuere. Plaut. — á vulgat.
sub Stroid —, -vestem. Plaut.
sarcire vestem. Fest.

ki-tölteni, -töltök, ki-tölt;
-tém, -tni: 1. Besser
jét valakin ki-töltegi
valakin besetzt allani:
sich an jemanden streben
seinen Absichten aufopfern.
Indignationem, ultionem
vindictam in aliquem ef-
fundere, effercere etc.
Plaut. Cic. Harcz jót,
mérgét valakin ki-töl-
teni: den Zorn an ei-
nem auslassen. — auf ei-
nen ausgießen, Gram
vires suum in aliquem
effundere. Ter. Apud ali-
quem vires accusatoris
vomere. Cic. vexam suam
in aliquem explere. Cic.

2. ki-tölteni (el-töltse-
ni, el-végezni) az esteen-
dőt: das Seine zu Ende
gen. Animum exigere. Virg.
Az erdőben töltötte-ki
életének nagyobb részét:
vor hat den größten Theil
seines Lebens in den Wäl-
dern zugebracht. Majo-
rem partem aetatis sub
in Silvis exegit. Virg.

3. Ki-töltteni (ki-önteni)
a' vizet: das Wasser aus-
gießen: Effundere aquam.
Ovid.

4. Kedvét ki-töl-
teni: be-teltyesíteni kívá-
nságát, ki-múlatni magát:
seine Lust befriedigen, sich
Animum explere, lumpen. Ter.

5. A' sereg' számát ki-
töltteni: ki-pótolni: die
Legionen vervollzählen. Le-
giones supplemento ex-
plere. Liv.

ki-töltés, -snek, -st: 1. ki-
öntés: das Ausgießen. Effu-
sio, onis, f. — a' vizek
— des Wassers. — aquae.
Ovid. 2. ki-töltése (ki-
állása) a' tiszteletadásra ren-
delt bizonyos időnek: die
Convention zur Huldigung. Tempus
constitutum valetudini pro-
fande, experiendae.

ki-töltő, adj. a befrédet ki-
töltő részeket: die Ausfüll
Werkzeuge. Particula explet-
iva. a, f.

ki-töltött, adj. ausgegos-
sen. Effusus, a, um. — Wit
— Wasser. aqua. Ovid.

ki-töltt, adj. ausgefüllt. Ex-

pletus, a, um. Cic.

Ki-töltve, adv. - ausgegossen
weise. Effuse. Cic.

Ki-tömis (-snek, -st: Aus-
stopfung, die Ausstopfung.
Farctus, us, m. Colum farc-
ura, e, f Virtr.

Ki-tömni, -tömök, -töm, -ni
ni, á' Madarat: einen Vo-
gel ausstopfen. Effarcire
avem. Cic. Valamit gyap ot-
tal ki-tömni: etwas mit
Baumwolle ausstopfen.
Tomento farcire aliquid.
Tacit. Párnával ki-tömni á'
bör-szíket: den Brustsack aus-
füllen. Coreaceam sedem
pilis farcire. Tacit.

Ki-tömött, adj. p. o. Madár:
ein ausgestopfter Vogel.
Effarta avis, avis farta.
Plaut.

Ki-törendő, adj. auszugeben
Effundendus, a, um. Cic.

Ki-törleni, -elöm, -elni: 1) te-
kély-séggel ki-törölhetik á'-
téte: man hat es mit ver-
wegen abzuthun. Pauci
absolutus est. Plaut. exigua
re dementatus, dimissus
est. 2) Valamiuek gyalázá-
tos emlékezetét ki-törleni
C ki-irtani, -akarni, -ver-
nichten Andenken einem in
Unwerthheit bringen.
Infamem rei alicujus me-
moriam et animo delere,
ejicere. Cic. 3) Valakit

Ki-törleni á' világból:
életétül meg-fosztani:
einem das Leben nehmen
Adimere alci vitam. Cic.
Plaut. - vitam. Cic. 4) Ki-
törölte á' bünéért azo-
búl ki-tiszttúlt: wegen
seiner Uebelthaten ausge-
stoßen. Excata sua expi-
avit. Cic. 5) A' szemei-
met ki-törölöm: ich ver-
lösche mir die Augen
aus. Abstergo mihi ocu-
los. Curt. ki-törlöm a'
szemeimbúl az álmat:
ich wische den Schlaf
aus den Augen ab. De-
tergeo somnum ex ocu-
lis. Claud. ki-törleni
az írást: die Schrift aus-
tilgen. Delere scri-
ptum. Cic. Egészen ki-
törleni a'mit elébb írt:
Gänzlich auslöschen,
was man zu thun ge-
sonnen. Plane ex-
stinguere, quae antea
scripserat. Cic. Ki-tör-
leni nevét az adósnak
a' kalmon vonni
Nomen debitoris expun-
gere. Cic. A' levélbúl ki-
tökat könnyekkel ki-
törleni: einen Brief
mit seinen Thränen aus-
tilgen. Delere epistolam lacrimis. Cic. Ki-
törleni valaki' nevét a'
tanácsbéliek' számából:

zinnen Rechnungen aus schneiden, zissare den Rechnungen auslöschen. Exadere nomen alicujus albo senatorum. Sacit. ki-töreleni valamit a' testamentomból, ki vágni vendéglésből: utasítani valakit a' testamentumban ki-hagyni. Delere aliquid ex testamento. Cic. interlinere testamentum. Cic.

ki-törlés, -sek, -st: das Auslöschen. Deletio, onis, f. Tadel. Obliteratio, onis, f. Plin.

ki-törlése a' be-irásnak, melly elfösig végett eset. die Auslöschung der Intabulation. Extabulatio, onis, f. deletio tabularum, ionis, in tabulas publicas. Set. ki-törlés az irásban: das Lösch- und Ausstreichen einer Schrift. Cancellatio, onis, f.

ki-törlésre-való, adj. zum Auslöschen tüchtig. Deletivus, a, um. August.

ki-törlő, -ője, -jét: der Auslöscher. Delator, oris, m. executor, oris, m. Cic. adj. p. o. Spanyja: der Tilgschwamm, so zum Auswischen sind. Spongia deletilis. e, f. Varr.

ki-törlött, adj. ausgestrichen, auslöschlich. Expunctus, a, um. Paull. Set. A' szeg száz mábúl ki-törlött hatvan: nun abzog müssen sechzig Thlr. Set. Miles expunctus stipendiis. Idem

ki-tör(ik), -ött, -ni: 1. hervorbrechen. Erumpere. Cic. A' tár tradból ki-tör (ki-nyom) a' tattya magát, ki-nét, ki-szivárlik, ki-tetszik, ki-nyit) az átnvetség. Die Falschheit und Betrug kommt aus ihrem Hinterhalt zum Vorschein. Ex insidiis tuis prodit fraus, et dolus. ki-tör belülre minden go-nosz ság: alles Böse bricht aus ihm hervor. Omne malum exumpit ex eo. Cic. 2. ki-tör belőle a' vegi: nun bleibt ihm seine alten Wünsche. Antiquum obtinet. Plaut.

ki-tör(ik), -ött, -ni: ausbrechen. Effringere. Cic. 1. At ár tradból ki-tör (ki-nyom) a' tattya magát, ki-nét, ki-szivárlik, ki-tetszik, ki-nyit) az átnvetség. Die Falschheit und Betrug kommt aus ihrem Hinterhalt zum Vorschein. Ex insidiis tuis prodit fraus, et dolus. ki-tör belülre minden go-nosz ság: alles Böse bricht aus ihm hervor. Omne malum exumpit ex eo. Cic. 2. ki-tör belőle a' vegi: nun bleibt ihm seine alten Wünsche. Antiquum obtinet. Plaut.

le-is még ki-tori magát valami kutyas ág: auch sie wird auch noch ihre Hundsgottheit ausbrechen. Et ex eo exumpet adhuc mos aliquis canimus, — neguitia antiqua. Cic. ki-tör belőle a' vegi: nun bleibt ihm seine alten Wünsche. Antiquum obtinet. Plaut.

2. ki-töre (ki-telik) a' hideg ötet: nun fast dreyssig imbren bis Kompanen. Febricitat. Colum. febrem habet. Cic. Febri correptus, Suet. Plin. febri jactatur. Cic. in febrim incidit. Cic. Ujedtől

bun tsak hogy á kör-
tég ki nem törte: hor-
dó szavu ember ugy szok
ki-ütni a kimustrálandó szamár
fiát homlokán. Rudolph.

tu forte morbus caducus
eum corripuit. Plin. 3.

Ki-törni á járom szeget
(magát valaki bir tokra alól
ki-utni, neki tovább nem
engedelmes lenni, parto-
ütni ellene). Lat: Jugo. mit
geschüttn, wenn Ochsen und
Pferd nimgehorsam, widerspen-
stig werden. Ex-
cutere jugum. Plin.

Ki-törte (el-törte) á labat,
nyakat: sich den Fuss
oder Hals brechen. Crus sibi fregit. Ter.

5. Ki-törni (ki-ütni) á
Lat: die Klauen ab-
brechen. Perfringere un-
gues. Virg. Valakinek
á fogát ki-ütni: ki-törni
einem die Zähne ausschla-
gen. Elidere alicui den-
tem. Horat.

6. Ki-törölni
(ki-takarni) á nyakat ad.
ich wünsche dir den Hals
brechen. Cervicem tibi
frangam. elidam tibi fau-
ces. Ovid. Törje-ki á nya-
kát! ich wolte, dass mir den
Hals bräche! Male pe-
reat. Horat.

Sprichw. 7. Ki-töre
te á nyavalya: nyava-
lya-törés szenvedett:

von Jut die Fraisch bekom-
men. Epilepsia correptus
est. Cels. morbo caduco
collapsus est. Suet.
Ki nem tört szája abut
Lohra sennei Jemand zu sein.
Lohra nem tör ember
nem szik kozzá dott.
von Jut wie Gott gebo-
ren, - Gottes Leiden
sind Freuden gestoh-
len. Nunquam ex Dee
ejus exspit tractum ab
quod Verbum. Nunquam
homen Dei obtrectavit
Val. Max. 9. Az ind
latoke ki-töre nek (ki-
kadnak, ki-ünek) az en
ber bül: die Gemüths Na-
gungen brechen aus dem
Menschen aus? Affectus
animi, et Propensiones
erumpunt ex homine. Cic.
Ki-tör á ló az Istálóból
aus Pferd bricht aus d
dem Stalle heraus. Ex
pit-, ebiberat se equus ex
Stabulo. Ki-törni Ma-
gát á tömlötzbül: sich
aus dem Gefängniss ma
chen. Effringere se ex ca
cere. Suet. Expugnare
carcerem. Plaut. 10. ki-
törni (ki-hatlani, ki-ko-
hanni, ki-erőltetni, ki-fog-
ni, ki-küdülni) á vár ki
az ellenségre: einen Aus-
fall aus einer Festung auf
den Feind thun. Ex arce
eruppere in hostem. Caes.
Ki-törő, -ölő, -ő: einer der
etwas. Effractor, oris, m. Gloss.

2. adj.
lat: die aus
mütze Mai
mi Cancell
ki-törött, ad
ausgen
Effracta
-töri
-löli
wes mi
nibus.
Varr.
-törésöltet
Fünden
tutus, a
ki-törülhe
hyelfig,
Ovid.
ki-törülhe
-völi: a
gen. D
tam, mar
akartam
mall ge
ne also
hyelfen

2. adj. ki-törö p. o. indu-
lat: die ausgesprochene Ge-
müths-Neigung. Motus ani-
mi cancellos effringens. Cic.

ki-törött, adj. p. o. ablate. nin
ausgetrocknet Fenster. Fe-
nestra effracta. ae, f. Cic.

ki-törölni, -lök, -löl, -lölni
-löli ---it--- valamit: et-
was mit den Händen aus-
treiben. Exercere aliquid
manu. Varr.

ki-törölttetett, adj. mit den
Händen ausgetrieben. Ex-
tritus, a, um. Lucr.

ki-törülletlen, adj. un ausge-
loscht, un ausgestrichen.
Inabliteratus, a, um. Tertull.

ki-törülhetetlen, adj. un aus-
tilgbar, Indelebilis, e, c.
Ovid.

ki-törülhető, adj. p. o. jegy-
zőkönyv. Annales. Zeitbuch,
das wie aus Zeugnissen Ta-
citus, wovon auch Livius ge-
schrieben, und wo auch viele ung-
lösbare Fragen. Palimpses-
tus, i, m. ki-törülhető jegy-
zőkönyve be ideni valamit.
etwas auf abgeschabten
Pergament geschrieben. In Palim-
psesto scribere aliquid. Cic.

ki-törülni, -rült, -rül, -rülni,
-rüli: auslöschen, tilgen,
schen. Delere. Cic. damit es
kein, märe ki-törülni nem
akarta: es hatte nicht ver-
mocht gelöschen zu werden,
nicht also nicht wieder aus-
gelöscht. Tam scripseram

delere nolui. Cic. ki-tö-
rülni valakit az élők
számából: einen um
kommen. Extinguere ali-
quem ex numero vivo-
rum. Cic. ki-törülni
a' szemét: die Augen
thränen abwischen. Per-
tergere pupillas. Lucr.

Decretalis ki-törülhető
a' szemét: — rea' sedtéke,
meg-tsaltáke: wenn sich
ihm bevortheilhaftlich die Au-
gen ausgewischt, — an-
gefeuchtet, — benetzt. Ent, über-
trontfreitet: Egregie sub-
levarunt ei os. Plaut. —
detersere eum. Ter. —
exterserunt ei oculos. Plaut.

A' testamentomból va-
lamit ki-törülni: et-
was aus dem Testa-
mente auslöschen.
Ex testamento aliquid
delere. Cic.

ki-törülödni, -döm, dik:
ausgewischt werden.
Deleri. Cic. extingui. Cic.
A' mit elébb üres, mind
ki-törülödött: ganz leer
ist ausgelöscht, wurde
vorhero gezeichnet, Pla-
num est, quod
antea scriptum erat. Cic.

ki-törülttetett, partic. aus-
gelöscht, ausgewischt.
Deletus, a, um. Cic. exter-
tus, a, um. Plin. interlitus,
a, um. Cic. ki nem törül-
tetett: nicht un ausge-
löscht, un ausgestrichen.
In oblitteratus, a, um. Tertull.

Ki-törülhetö, adj. Das man auslöschen-, ausstreichen, vertilgen kann, od. was sich auslöschen-, ausstreichen läßt. Delebilis, e. Vitr.

Ki-tsombitálni, -tálok, -tál, -tálom, -tállya: ausgeschnitzen. Dolare. Plaut. Exscalpere. Plaut. ebnecinare. Paratum. Ki-tsombitálni: etwas ausschnitzen. Ebnecinare aliquid.

Ki-tsufálni, -fálok, -fál: Ki-tsifálni magát: sich auskämmen. Auferre tonsas. Plaut. finem facere inepstiarum.

Ki-tsatni, tsalok, -tsalj, -tsalom, -tsallya

Ki-tsafarás, -sok, -st: Ein Ausdruck, Ausdrucksart. Expressio, onis, f. Pallad.

Ki-tsafarászni (ki-tsifálni) a' mieznek: sich ausdrücken. Expressio Mellis. Pallad.

Ki-tsalatott, adj: Jemanden gelockt. Elicitus, a, um. Cic.

Ki-tsalni, -tsalok, -tsalj, -tsalom, -tsallya: auswählen, auslesen, auswählend, auslesend nehmen. Eblandiri. Cic. electare. Plaut. elicere. Cic. Ki-tsalni valakit az ablakon: einen durch das Fenster herauslocken. Elicere aliquem per fenestram. Plaut. A' borzut-is ki-tsalni a' tehénbül: wo ist nun Rad nun, das uns immer auch das Kalb aus dem Fuß

auslocken, heraus nehmen. Orator est inspectabilis. Plaut. Prov. Ki-tsalni valakit a' kárbul: einen aus dem Jammer herauslocken. Eliceré aliquem domo. Cic. Ki-tsalni tsalt-ki tállam: was hat man nun Gutes aus ihm herausgelockt. Quos floccenos eblandiris es a me. Cic. Minden ki-tsalt (ki-vett) belülem: nun hat mir alles nun ausgelockt. Omnia ex me fraude et dolo, quæ tu vel blandiris elicuit. Cic.

Ki-tsalogatni, -gatok, -gat, -gatom, -gattya: valakit ki-tsalni valamit: einen nun etwas heraus locken. Alicui quid electare. Plaut.

Ki-tsapás, -sok, -st: 1. a' békében: Kerengö békés del élés: ein ungestörtes Lebensleben. Peribole, es, f. Prov. circuitio, onis, f. Cic. 2. Ki-tsapás (ki-tsépés) az ellenségre: ein Ausfall auf den Feind. Excursio in hostem. Sect. Ki-tsapás (ki-ütés): ein Ausschweifung. Eliminatio, onis, f. Col. exorbitatio, onis, f. Gel.

Ki-tsapatni, -patom, Gloss.

patio, et -patok, spat. i- spa-
tom, spattya. in die Höhe wer-
fen wenden, und ins Was-
ser schütten. Expel-
li, suet. proscribi. Cic. Item
Curacae expelli, -proscribi.
Idem. 1. A' folyó- vizet ki-tsap-
(ki- ásad, ki- ásandul, kiönt)
a' földekre: den Fluß wen-
det sich über die Felder. Flu-
vius stundis se, exundat,
et inundat terras. Plin. A'
Garam vize ki-tsapott a'
Vám-házig: das
Garam Fluß hat sich bis zum
Zollhause, zu dem Ort, wo
man den Zoll nimmt.
Usque telonium effudit
se fluvius Granus. ki-
tsapnak (ki- ünnek) a'
vízek: die Wasser treten
aus. Evagantur aquae.
Plin. 2. ki-tsapni (ki-
hajtani) a' lovakat a' legelö-
re. die Pferde auf die Wei-
de austreiben. Equos ad
pascuum expellere. Colum.
3. ki-tsapni (ki- tiltani
ki- üzni) valakit a' Városból.
jemanden aus der Stadt wei-
sen, in die Acht erklären.
Ex Urbe ejicere, exterminare,
proscribere aliquem. Cic. Mig-
ite dicenti, hogy ki-tsapják
a' Városból: aus der Stadt
aus der Acht treiben zu
wollen. Digna est, quae ex-
be ejiciatur, expellatur, ex-
terminetur. Cic. 4. Az üt-
ből ki-tsapni: ki- tör-
ni: aus einem Gefäße
gießen abweichen. De cupa
paulatim digredi. Cic.
de via deflectere. suet.

5. Valamit valakinek
ki-tsapni (ki- ütni) a'
Kezéből: einem etwas
aus den Händen aus-
schlagen. Excutere ali-
cui aliquid de manu.
tus. Cic. A' kementze
Izzadni ki-tsapott a'
láng: das Feuer schlägt
mit Gewalt zum Ofen
heraus? De ipso fornaci
um Orc flamma elucta-
tur. Plin. A' várból
ki- tsapstak az ellenség-
re. sie fielen aus der
Festung auf den Feind
hervor, gegen ihn vor. Pro-
ruperunt ex Arce in ho-
stem. Tacit. 6. A' mi
igyekezetünk gyakorta
ki-tsapnak, ki-vágy-
nak: unsere Bestre-
bungen oft schäumen mü
ssen? Nostri adfectio-
nes saepe exsorbitant.
Augusti.

ki-tsapni-való: ausge-
stoßen, die verstoßen
sind, aus der man ist
zu werfen. Ejiciis digna.
Prov. Iuvenal. digna, quae
Urbe expellatur. suet.

ki-tsapó, adj. p.o. Asszony:
buja, kiből ki- vágó,
ki- vágyó: eine geile wol-
lüstige Frau. Mulier ex-
cessiva, intemperans, lasci-
va. Cic. ki- tsapó (tsapo-
dár) [illegible]

p.o.
Ein Jemingzia, —

[illegible] magát minden-
kor tsapó) ember: ein Tschurich-
trer Frosschwänzer. Syco-
phanta, ae, m. Plaut. ki-tsa-
pó czü: ein tuckischer,
Fanaticus, a, um. Flor. ki-
tsapó gondolatok: aus-
geschweifende Gedanken.
Cogitationes vagabundae.
Hieronym. — modum exce-
dens. Cic. ki-tsapó haragu-
lás, [illegible]: felve-fara-
pó, felve-tsapás, bal-
lörmü, felve-ugró, [illegible]
festett életü fele-
ség: ein ausgeschweifender
Weib. Vulgaris uxor, is.
oris, f. Digest. — qui ne
timeat cui alius placuit.
ki-tsapó indulatok: ein
ausgeschweifende Gemüths-
gem. Exorbitantes animi
motus. Tertull.

ki-tsapongás, -snak, -st: lä-
cherlich, tändelhaft, verkeh-
rig. ein Ausgeschweifung.
Exorbitantia, ae, f. vo-
luptatis extra cancellos.

ki-tsapongó, -gónak, -
pongott, -zengő, -zött
-dozgó: ein Ausge-
schweifender Mensch.
Evagator, oris, m. Senec.

ki-tsapott, adj. -tak, -tek. bil-
bei-tsapott szája: ei-
nen breit gespaltenen Mund.
dem ausgeschnittenen Mun-
de. Vulgo natus -, vulga-
ris [illegible] e septem
regionibus evagata Mere-
trix. ki-tsapott kerek,
mellyre már elliggé neg-

fehelteke: ein abgenutzter,
ausgemergelter Fuhrgaul. De-
fessa -, profligata Quadru-
pes, dis, f. Cic. - ki-tsapott
(-ki-áradott) tenger: ein
über gelaufener Meeres-
Rücken Mare. Sen.

-ki-tsatolni, -tolok, -tol, -to-
lom, -toltya: abschnallen.
Diffibulare. Statius. re-
Fibulare. Marx.

ki-tsátsogni, -tsogok, -tsogj-
tsogom, -tsogja: ki-lo-
tsogom, festsegem: ver-
mit: ntwes ausgleich-
nen, ausschweifen. Effin-
gere aliquid. Cic.

ki-tsattantani, -ntok, -nt-
ntom, -nttya: ki-tsattan-
tani: ausschnappen, aus-
schnurren. Explodere. Cic.

ki-tsattantás, -snak, -st:
Ausschnappung. Explosio,
onis, f. Cic.

ki-tsávalni, -válok, -val-
-válom, -váltya: à bort
sur Fall ausgraben. De-
fossare Cocium. Plos.

ki-tsavarni, -varok, -var-
varom, -varja: ausschnei-
den. Excidere. Plin.

ki-tszemetézni, -tézem, -tézt:
ausschlagen, ausgezupfen
Tentiere, Cic. germinare
Plin. pectin tollere. Colum.

ki-tszepegett, adj. szemek-
nedvesség ü fürtök: Thränen,
aus Augen rinnen stinkende oder
nur wässrig. Resina
stillativa. Plin. ect.

-tsapsatni, -tsatom, Gloss.

-tszepeltetni, -tetek
tetem, -tetni: ausschnei-
Degustatare, cf
Colum.

-tszepelni, -pelek
lem, -tszeplem, -ts
pelj: à gaben
tunich aus Thorn
tare, -tertsare

Colum.

-tszepeltetett, a
tna. Ausgeschn
Zu tunich. Tr
tum fermentum

-tszelés, -snak,
Ausschneiden.
tatio, tsitura.

Lese à Gabonán
Excisio fru
Putatarium. Co

ki-tszelett, adj.
Ausgeschnittenes
Excisio fru
Putatarium. Co

-tszelni, -zelek
telem, -zelni
und Sommerschn
tare aliquid. P

-tszeplés, -snak
Ausschneiden
Excisio fru
Putatarium. Co

-tszeplett, adj.
Ausgeschnittenes
Excisio fru
Putatarium. Co

-tszeplő, -plőnek
Ausschneider
Excisor fru
Putator. Colum.

-tszeplő, -plőnek
Ausschneider
Excisor fru
Putator. Colum.

ki-tsepegtetni, -tetek, -tet, -tetem, -teti: ausströzseln. Degutturare, exstillare. Columa.

ki-tsepsentetni, -ntetek, -ntet, -ntetem, -nteti: ki-tsepegetni. ausströzselln hrstnn. Sinc. xc exstillare. Columa.

ki-tsépeltni, -peletek, -pelt, -tsélem, -tsélem, -tsépölom, -pelt: à Gabonát: aus Gutmeidn ausdrinzesn: Exentsexc-, triturare frumentum. Columa.

ki-tsépeltetett, adj. p. o. Gabona: ausgedroschenes Gutmeidn. Tribulis excussum frumentum.

ki-tsépslis, -sadek, -st: aus Ausdrinzesn. Excussio tribulis, tritura. usf. ki-tsépslése à Gabonának: ausdrinzesn des Gutmeidns. Excussio frumenti ope tribularum. Colum.

ki-tsépslett, adj. p. o. Gabona: ausgedroschenes Korn. Frumentum excussum tribulis. Colum.

ki-tsészlni, -szélek, -szél, -tsélem, -széli: valamit. ausdrehen. Terere aliquid. Plin.

ki-tsesepsesedett, adj. p. o. ajak: ki aufgesprungner Lippen. Aspercatum labium. i, ü, u. Varr.

ki-tsesepsesedni, sedem, -sedtek: p. o. az ajaka: sein Lippen springt auf. Labium ejus asperatur. Varr.

Ki-tsesepseris, -sneke, -st: 1. tsesépsest-való fe, des. die Lippen mit Frost Zinegn. Imbricibus facta asperatura. Vitr.

2. ki-tsesepszése az ajaknak: das Aufspringen der Lippen. Labium exasperatio, labium fissura.

Ki-tsesepszett: l. ki-tsesepsesedett.

Ki-tsesepszni 1. 1ásd, ki-tsesepsédni. 2. -pszek, -pszj, -pszem, -pszi: tsesépsel ki-szedni | beszedni à házat. das Dach ausbessern mit einziehen neuer Ziegeln. Domum imbricibus tegere. Contegere, Plin, integere. Plaut.

ki-tsészni, -szzek, -szz, -szem, -szi à bőrt: das Leder in die Lohe legen. Coriam macerare corticibus Querceis.

Ki-tsészett bőr, adj. ki-tészitett bőr: mit Gerberrinde gemachtes, zubereitetes Leder. Coriam pexatum. Plin. Coriam macerato.

ki-tsevegni, -vegek, -veg, -vegem, -vegi: ki-lotsvegni, ki-fetsegni: à titkot: aus dem Busen plaudern. Vulgare secreta, enunciare, tenda. Liv. occulta prodere. Ter.

kitsid, adj. Kisded. Klein, wenig,

gesinnung. Exiguus, parvus, ki-
pusillus, a, um. Cic.

Ki-tsigázni, -gázok, -gáz, -gázom,
gázzal valakitől valamit.
nimmen etwas auszwingen.
Ab aliquo aliquid extorquere.
Cic.

Ki-tsikarcás, -snak, -st: Ein Aus-
gemerzung. Extorsio, onis, f. Plaut.
Cap.

Ki-tsikarni, -cok, -kar, -karom,
-karja: valamit valakitől:
nimmen etwas abzwicken,
auskneipen. Exorquere ali-
quid ab aliquo. Cic.

Ki-tsillagozni, -gzom, -gzik:
kneipen, wie nin Jemen.
Stellare. Martial. Ki-tsillag-
zott az ég. Sternenvoll ist
der Himmel. Stellat cœgia
Cæli. Ovid. Stellat Cælum. Virg.

Ki-tsillámlani, -mlom, -mlik:
vorgesehimmern. Perfulge-
re. Amet. ad steren.

Ki-tsinálni, -málok, -nált, -
nálom, -nálva: minden-
ből ki-tsinálta (ki-fejtet,
fest fich von allen Seiten
zieht. Ex omnibus de-
rivit. Cato.

Kitsin ded, adj. kisded. s. o. Ein
Kind, ein Jemand, Mutter der
Kleinen Pleiaden Mensch. Pumi-
lus, i, m. Stat. ki-tsinált fa
ein Zwerg Baum. Pumilla
arbor, æ, oris, f. Colum.

Kitsinyes adj. Pitzinke-wie

wie Klein, ganz Klein
Klein. Minusculus, a, um.
Cic. minutulus, a, um. Plaut.
minutus, a, um. Cic. Pusil-
lus, a, um. Cic.

Ki-tsinosítani, -sítok,
-sít, -sítom, -sítva:
à beszédet: die Rede
auszieren. Ornare
re orationem. Cic. ki-
tsinosítani a beszédet
Cic. ki-takarítani, ki-
zárt: Ins Haus
zützen. Concinnare
domum. Cic. ki-tsino-
sítani valamit, kogy jób-
ban el-adhassa: etwas
zum Verkauf angu-
tzen. Mangonizare al-
quid. Plaut.

Ki-tsinosodott, adj. ki-
szabadzott szolgáltatá-
saság: die gut gebildete,
be-, polirte Zurgemeinde
Exculta-, polita Societas
Civium. Cic.

Kitsinyl, adj. kis, pitzinyi:
Klein, winzig. Exilis, e.
Ovid. exiguus, a, um. Cic. Mi-
nutus, a, um. Tacit. Modicus,
a, um. Secund. Parvulus, a,
um. Cæs. Parvus, a, um.
Cic. Pusillus, a, um. Plaut.
DC Nagy. Felette kitsinyl
Sehr Klein. Ki mis parvus
Igen kitsinyl s. o. Varas
Exp. parva Civitas. Cic.
Kitsinyl be mult-el, kogy
nehezen venning, ein schlecht
Knecht, Kopf Pa-
rum abfuit, quin — Cic.

Kitsinyes-, kis büntetés:

nine Ehrina d'Mutter. Leris
pena. Cic. Kitsiny à bor,
de cröss; és gyors: nem ist
nicht allenzeit, an die Zuge
sen gelegen, sondern übere
linst nine Liste nimm Ge.
sinn. Tydeus Corpore, at
animo Hercules. Prov. A
cane non magno saepe fe.
neture apser. Rem Ovid.
Kitsiny dologban nagy di.
tséretet keresni: nine
gross in kleinen Sachen
einigen Ehre suchen. Ge.
reolam in Mustaceo gra.
vere. Cic. Kitsiny
kèly dolog ez: das sind
Gemeinen-, Kleinen Sache.
Levia haec sunt. Ter. Ki.
tsiny-kis dolog vak tar
tod-e est: ist nicht die Zu
wenig, nicht Parum re
est. Cic. A' kitsinyek, és
nagyok: die Kleinen,
und die Grossen. Par.
vi, et Magni. Cic. Ez a
kenyèr kitsiny: dieses Brod
ist Klein. Exiguus panis.
Cic. Még kitsiny, mèrcs
ki-tsöre belüle à gonosz.
tág: wer ist noch Klein,
und bricht jetzo die Ge.
fahr eines Bösen? Par.
vus adhuc est, et jam Ma.
litia excessit. Cic.

Kitsiny mint a' mák szem.
nél kisebb Klein wie ein Mohn
Korn. Parvum est, relat
tu Granum Papaveris. A' ki.
tsiny a' nagyot bántya:
der Kleine greift den Al
ten an Jahren. Fetus incom.
modat ventrem. Ulp. Egy'
kitsinyel kövidebb: ein
wenig kürzer. Paulo brc.

kius. Cic. Kitsinyzel kere.
sik à Soltat: mit wenigen
vermehrt man sich des
bünden. Paucis majora pa.
rantur. Rom. Attò kitsiny
nek állitya, tarttya ö.
ne a' sztut oder gefüttert nicht
gnung. Ille hoc Paucu
pendit. Cic. - praevidit.
Cic. A' kitsinyre: ins Klei
ne; ins Kleinere Alter.
Filiolus-, parvulus ejus.
Cic. A' ki à kitsinyek el
nem Vesni, az à Soldat sem
exdemli-meg. dem der
wenigen nicht annimmt,
der verdient das' hinter
nicht. Qui parva spernit
Majora non meretur. Rom.

Kitsinyedni, - dem, - dik: sich
vermindern: Minui, de.
minui, imminui. Cic. de.
crescere. Stat.

Kitsinyen kint: Klein weise.
Minutim. Colum.

Kitsinyes kèja: nicht freigebig
nig. Parum abest pone.
Cic.

Kitsinyes kèzü: Klein glück.
big. Pusillanimis, c. c.
Cland. Mem.

Kitsinyes kèzü ség, - gnek, - get:
die Klein mütsig Leit. Pu.
sillanimitas, atis, f. Gloss.

Kitsiny idejü, adj. Minder.
jährig. Minor annis, c. c.

Ki-tsinyitni, - nyitek, - nyit.
nyitom, - nyitti: klein ma
chen, vermindern, verrin
gern. Minuere, de.
minuere, imminuere. Cic.

Kitsinyitó, adj. p. o. szó: Wenig, so viel von Etwas nimmt oder Etwas wenig macht, aber nicht selbst ist, was man benennt. Diminutivum v. Nomen: Examen.

Kitsinyítódni, -dom, -dik: Diminui. Cic.

Kitsinyke, adj. pitzinke: Sehr Wenig, ganz wenig. Minusculus, a, um. Cic. Minutulus, a, um. Plaut. Parculus, a, um. Cels. Sec. modicus, a, um. Suet.

Kitsinyl kor, -ni akar, -ott: sich Kindheit. Infantiam, e. f. Quint. Kitsinyl kor ontúl fogva: von meiner Kindheit an. A puero. Ter. ab infantia. Fa. Quint.

Kitsinyleni, -tsülek, -ni akar, -ulni, ult: kitsinynek állitani, -tartani: für geringer halten. Parcum putare. -vagy tartare. Cic.

Kitsinyé, adv. kevicsé, keveskorig: nur Wenig. Ez a beszédet egy' kitsinyé kevessé változtatta am, ő változtatott am: Diese Rede hat nur Wenig seine Farbe geändert. Hanc orationem non nihil, perparum immutavi. Egy' kitsinyé kaptam: hab nur Wenig finden. Vix cognatum aliquem invenio.

Kitsinyke beszélni valamit etwas gering achten, verachten. Pari pendere ali-

gud. Cic.

Kitsinység, -ségnek, -ségei: Kleinheit. Exiguitas, atis, f. Cic. exilitas, atis, f. Colum. Parvitas, atis, f. Cic. Nagyság. Kitsinyül, -ségedett, -gemlett fogva: von seiner, meiner Kindheit an. A parvis. Cic. Nem arra való, hogy a' kitsinységnek tekintessék: ist nicht geschickt, daß man sie für Kleinigkeit halte. Non nocet parvitatem intueri, et rationem earum habere. Cic. Kitsinység miatt alig látni: Wegen seiner Kleinheit kaum gesehen werden. Propter exiguitatem (parvitatem) vix apparet. Cic. -lenni vix potest. Cic.

Kitsinyszívü: adj. Kleinmüthig. Pusillanimus, -mis, e. c. Claud. Man.

Kitsinyszívüség, -ségnek, -ségei: Kleinmüthigkeit. Pusillanimitas, atis, f. Gloss.

Kitsinytudományú, adj. p. o. Philosophisch: die ungelehrten Weltweisen. Mani Philosophi. Cic.

Kitsinyvolta miatt nem -is lehet látni: wegen seiner Kleinheit kann man nicht einmal sehen. Propter exiguitatem nec potest videri, certe vix potest. Cic.

~~Kis tro-bit-ni-tsok, kis-tsom,~~

ki-tsöpett szálú: Haar von aufgezwichtem Rand fort. Emarginatus, a, um.

ki-tsöpkézni, -kézek, -kéz, -kézem, kézi, valamit: etwas aus zacken. Denticulis instruere, ornare aliquid. Appul.

ki-tsöpni, -tsöpök, -tsöpj, -pem, -pi: Unreifes Zwergen. Educere unguibus. Valastinecte à tenyeré kül ki-tsöpni (körmei vel ki-hüzni) à szálkát: einen von Splittern aus der Hand mit Nägeln Unreifes Zwergen. Festucam alicui unguibus e palma educere. Varr. Valamiuek a szélit ki-tsöpni: eine Hand einem Unreifes Zwergen. Emarginare aliquid. Plin.

Egy' hüvelyk hosszát ki-tsöpett a' ládám fül: ein Zwanzig Zwergenstück einer meiner Truhen Ohren. Vigesimarium e cista mea auris. Liv. Harpagavit, ungues resecuit. Plaut.

ki-tsöpözés, -nek, -ot: die Unreifwerdung, das Unreifwerden, Egerminatio, onis, f. Colum. Tavaszszal való ki-tsöpözésa à kapossa tavaszának: die Unreifwerdung, oder das Unreifwerden der Erdäpfen. Egerminatio brassicæ. Colum.

ujonnan ki-tsöpözés: die wieder aufgetragung. Regerminatio, onis, f. Plin.

ki-tsöpözni, -pözöm, -pözik, ki-hajtani, ki-virítani: Unreifwerden. Egerminare, expullulare, -pro egerminare, columen. Ki-tsöpözött mácé à tés: die Runtz wachsen, Bonum pectus Unreifwerden. Jam tata progerminant. Colum.

ki-tsöpözött, adj. Unreifwerdend. Egerminans, antis. Colum.

kitsoda? ki? wer? Quis? quæ? Cic. Quisnam? Terent. Meg-mutatta kitsoda, 's mitsoda légyen. wer Gott gnädig, wer wer sey. Ostendit, quis et qualis sit. Cic. kitsodák ezek? wer sind diese? Quinam sunt isti? Cic. kitsoda Valtyon? wer der? Ecquisnam? Cic.

ki-tsorbítani, -bítok, -bít: á tetső' részját: Commanducare. in officio aspernare facere die Münder lang stat Zwergen gehen machen. Lacunam in officio aspernare facere. Appul. Officium alicui ~~facere~~.

ki-tsorbítni, -bítok, -bít: gebissen werden. Vitium facere. Cic. ki-

vorbült a' kés' éle: Ferrum dolatum acie cultri lamina facta est. Acies cultri ferrum fecit. Cic.

ki-tsordúlni: -dúlok, -dúlt: ki-tsordúlni; ki-futni, mint a' tele edény. überlaufen, überfließen. Emanare. effluere. Cic. effundi. Cic. ki-tsordúlt tak a' tsönnyei: nur fast überfließen. Effundit lacrimas. Cic. ki-tsordúlt örömében a' könnyei: vor Freude fast überfließen. Prae gaudio in lacrimas solutus est. lacrimas effundit. Cic.

ki-tsorgó, adj. ki-tsurgó: ausfließend. Effluens, ntis. o. Cic.

ki-tsorogni, -rogok, -rog: ki-tsurogni: ausfließen. Effluere. Cic.

ki-tsóvárni, -várok, -vár, -várom, -várta: p. o. a' kéret: art titalmazá terminum fortschicken, ausdehnen, ausstrecken. Finem petiti prati exponere. Colum.

ki-tsödülni, -dülök, -dült: feinem innigsten ausdrücken. Furematim exprimere. Plin.

ki-tsöpögés, -ések, -ést: die Ausdrückung. Exstillatio, onis, f. Colum.

ki-tsöpögetni, -getek, -get, -getem, -geti: feinen Saft ausdrücken. Exstillare facere.

ki-tsöpögni, -pögök, -pögött: ausfließen. Exstillare. Colum.

ki-tsúfolás, -solás, -ást: die Ausspottung, Verspottung. Derisio, onis, f. Cic. ludificatio, onis, f. subsannatio, onis, f. Gloss.

-ki-tsúfolni, -folok, -folt, -folom, -follya: valakit: jemanden ausspotten, verspotten. Cavillari aliquem. Cic. deridere quem. Cic. exploderе quem. Cic. ludibrio habere aliquem. Liv. ludificari quem. Plaut. ludum facere ex aliquo. Plaut. sannis excipere quempiam. Juvenal.

-ki-tsúfoltatott: adj. verspottet. Derisus, a, um. Cic. irrisus, a, um. Tacit.

-ki-tsukni, -tsukok, -tsuk, -tsukom, -tsuka: valakit ki-zárni: jemanden ausschließen. Excludere aliquem. Cic. nimmt das Haus sein ausgenommen. Excludere aliquem foras. Terent.

ki-tsuszamodni, -dom, -dik: ausgleiten. Elabi, labi pede.

ki-tsúszni, -szom, -szik: 1. ki-másznі: feinen Weg schon, -geschwächen. Iter asperare. Plin. 2. ki-csúszni, ki-húzni, ki-mászni: valakit kedvébül ki-tsúszni: jemanden um Gunst bringen, verschwätzen, verschwatzen, um seinen Gunst schwatzen.

gratiâ alicujus amittere. Cic.
gratia alicujus cadere. Cic.

Ki-tsúszni á' Tanátsból: aus dem Rathe ausgeschlossen werden. Excludi è senatu, e senatu moveri. Cic.

Ki-tsúszott (ki-esett, ki-tsúszant, ki-ugrott) á' szájából: e' szájából: aus dem Munde fallen. Excidit ei hoc verbum. Cic.

Ki-tsúszott (ki-esett, ki-siklamlott) kezéből á' gyilkos kés (a' dákos) Dolch ist ihm aus der Hand entfallen. Excidit ipsi, ei ca de manibus. Cic.

Ki-tsúszott, adj. p. o. szó: ein ausgeglittenes Wort. Emissum verbum. Virg.

Ki-tsuszszanni, -szamok, -szan: ausfallen, ausgleiten. Effluere, elabi, excidere. Cic. Ki-tsuszszant szájából a' szó: das Wort fiele ihm sogleich aus dem Munde. Prorumpit ei vox ex ore. Liv.

Ki-tsutsorodás, -snak, -st: das Dürrwerden. Exsiccatio.

Ki-tsutsorodni, -dom, -dik: tsutsoson ki-állani: Protuberare. Solin. Ki-tsutsorodott (ki-dülledt) á' szeme: die Augen stehen ihm heraus. Prominent ei oculi. Ov.

Ki-tsútsorodni, -dom, -dik: zügeligt werden. Cacuminare. Ovid.

Ki-tsúszorodott: (ki-dülledt): zugespitzt, spitzig zulaufend. Extuberatus, a, um. Ammian.

Ki-tsútsörödni, -döm, -dik: lásd, Ki-tsutsorodni.

Ki-tudakolni, -kolok, -kolj; -kolom, -kolja: ausforschen, ausspähen. Exquirere. Cic. exquisitus. Cic. exquirere. Cic. investigare. Cic.

Ki-tudakozhatatlan, adj. unausforschlich. Inexcitabilis, e. c. Investigare nequit.

Ki-tudakozható, adj. unerforschlich. Investigabilis, e. c.

Ki-tudakozni, -kozok, -koz; -kozom, -kozza: ausforschen. Exquisitus. Cic. exquirere. Cic. exquisitor. Cic. exquisitio. Cic. Valakitől valamit ki-tudni: einem etwas abfragen. -aliquid ab aliquo. Cic.

Ki-tudni, -tudok, -tud; -tudom, -tudgya: Ki-tudni (ki-tűntetni) valakit az országból: einen aus dem Lande vertreiben. Excludere-, ejicere-, expellere-, exigere ex Regno aliquem. Cic. Valakit a' polgárok számából ki-tudni: einen von der Zahl der Bürger ausschließen, ihn verstoßen. Aliquem e numero Civium segregare. Cic. Valakit á' Tanátsból ki-tudni: einen aus dem Rathe, Rathe stoßen. -Senatu -re. -ki:

movere aliquem. Cic.

Valakit a' házbúl ki-tudni. ki-praktikálni: nimm aus dem Hause treiben, weg schaffen, aus dem Hause treiben. Domo submovere aliquem. Cic.

3. ki-tudni (ki-forgatni) valakit a' jószágából: nimm treue Hände und Dienst treu jagen. Expellere aliquem bonis, et fortunis omnibus. Cic.

4. Mireggel tudták (tolták-) ki a' világból: mit zu Tod ist mit Gift hingerichtet. Veneno interemtus est. Tacit.

5. ki-tudni valamit: meg-tudni, vigyáz járási valamiről: untersuchen, untersuchen, untersuchen. Comperire, -ui, -tum. Cic. ki-tudni valamiről. Cic. ki-tudni, ki-tekerni. wo Einem sich etwas abzwingen lassen. Noviste ex omni re eruere. Cic.

6. Ezt még az emlékezetedből is tudd-ki, vesd-ki-ki-ki

'l-t a' bokorb'l

968-k)

ki-tündöklení, -lőm, -lik: hervorscheinen, hervorleuchten. Emicare. Cic. emitere. Virg. exsplendere. Sen. ✕ Bé-tündöklés, -tündöklő, -tündöklő kedni. ki-tündöklés, -tündöklés kozás. lök: von Glänzen von sich aus. Elucet ex iis. Cic. Ebből ki-tündöklik a nagy lélek: Aus Ihr Gemüthe leuchtet sie aus diesen Handlungen. Elucet ex eo Magnanimitas, — excellentia animi. Cic.

ki-tüzni, -tüzök, -tüz, -tüzöm, -tüzi: p.o. a kér-elöt (az ingyi' vánszba szedett dejenek bé-fregészét): Ihre Hunde mit ausstrecken. Oram in manica indicii elicere. — exsilare. Fest.

ki-tribaklani. l. ki-menülni.

ki-tribálni, -bálok, -bál, -bálom, -bállya: ki-tépni, ki-szaggatni ✕ ki-vángatni: aus Zerreißen, wie Kreißen, Jemanden von etwas. evellere, extrahere. Cic.

ki-trifcárni, -cázok, -cáz, -cázom, -cázza: valamitől etwas ausschmücken. Convenustare aliquid. Chalcid.

ki-trifcázó szónak, -ót: ein Ausputzzimmer, Ausschmückzimmer. Exultor, oris, m. Tertull.

ki-trigánykodni, -kodtak, -dik; -kodom, -kodgya: ki-tsalni: vatalcitól valamitől etwas von einem auszugewinnen, mit List zu Jemanden eingehen suchen. Mantizari. Parm. aliquid ab aliquo, vel mentiendo extorquere. Cic.

ki-trikélödni, -dőm, -dik: ki-vatzkolödni az ágyból: aus dem Bette hervorkriechen. Exrepere ex lecto. Suet.

ki-trikázni, -zom, -zik: ki-tsikázom, -cázni: aus Einem, wem, austreiben. Expul, pulsare, proterminare. Cotum.

ki-tripsebni, -pselek, -pel; -pelem, -peli: nehezenkivinni: schwer austragen. Cum difficultate efferre. Cic. valamit-, ntwas, aliquid. Cic.

ki-trirfeatmazni, -mazok, -maz; -mazom, -mazza: abzinschmieren. Circumlinere, circumscribere, -delineare, -metiri aliquid. aliquid ad circinni rationem exigere. Plin.

ki-trirfeatálni, -tálok, -tál; -tálom, -tállya. p.o. a kályhának fekvőfelit: die Ziegeln der Ofenbank wohl ausschmieren. Per speculare Loculum situs. Hier.

ki-trövetkezni, -tkezek, -tkezik; -tkezem, -tkezi:

tum vultus. Vorr.

-nusk, -u

ki-trigánykodni, -kodtak, -dik; -kodom, -kodgya: ki-tsalni: vatalcitól valamitől etwas von einem auszugewinnen, mit List zu Jemanden eingehen suchen. Mantizari. Parm. aliquid ab aliquo, vel mentiendo extorquere. Cic.

ki-trikélödni, -dőm, -dik: ki-vatzkolödni az ágyból: aus dem Bette hervorkriechen. Exrepere ex lecto. Suet.

ki-trikázni, -zom, -zik: ki-tsikázom, -cázni: aus Einem, wem, austreiben. Expul, pulsare, proterminare. Cotum.

ki-tripsebni, -pselek, -pel; -pelem, -peli: nehezenkivinni: schwer austragen. Cum difficultate efferre. Cic. valamit-, ntwas, aliquid. Cic.

ki-trirfeatmazni, -mazok, -maz; -mazom, -mazza: abzinschmieren. Circumlinere, circumscribere, -delineare, -metiri aliquid. aliquid ad circinni rationem exigere. Plin.

ki-trirfeatálni, -tálok, -tál; -tálom, -tállya. p.o. a kályhának fekvőfelit: die Ziegeln der Ofenbank wohl ausschmieren. Per speculare Loculum situs. Hier.

ki-trövetkezni, -tkezek, -tkezik; -tkezem, -tkezi:

xercere aliquem. Cic.

ki-tör

ki-[illegible]törekelni (ki-pányvázni) á lovat: das Pferd an einen Pflock binden. Equum in stirpe palo-, vacerce alligare. Colum.

ki-törekelni (ki-karózni, karóval ki-jelölni) á helyet: ein Ort abpflocken. Palis-, paxillis defigere, fixere locum aliquem. Cic.

ki-törekelni (ki-festeni) á' sátorát: sein Zelt aufschlagen. Tentoria exigere, extendere, statuere. Liv. ponere Ovid. figere. Lucan.

ki-törekelt, adj. p. a. ló á. t. an einen Pflock gebundenes Pferd. Equus vacerce alligatus. Colum.

ki-trükködni, -döm, -dik: alig tud ki-trükködni (kásolódni, vesztekelődni, vergődni) az ágyból: kaum kann er aus dem Bette sich emporarbeiten. Vix sese exegerere ex lecto. Plaut.

ki-ugatni, -gatok, -gat, -gatom, -gattya, magát: sich ausbellen. Dilatrare. Augustin.

ki-ugató, -ónak, -ót: ein Ausbeller. Dilatrator, oris, m. Augustin.

ki-ugrándozni, -zom, -zik: ki-szökdicselni: aus einer Ecke hervorspringen. In littus emicare. Virg. exsilire. Suet.

kifacta

ki-ugrani á klastromból: ki-szökni: aus dem Kloster davonspringen. Abjicere cucullum. A' szerzetből ki-ugrott: ex-hagyta á szerzetes életet: den Mönchsstand verlassen. Cucullum statuit, nunc ei renuntiavit, nunc ei renuntiavit. [illegible] ki-ugrott á[illegible] (ki-esett a fejsze a nyelébül: ein Axt ist vom Stiele gefallen. Excidit securis ex manubrio. Cic.

ki-ugrott (ki-fröstelett) az ágyból: aus dem Bette hervorspringen, -kommen, -Zurückspringen. Electo (e stratis) se corripere. Virg.

Ökö mében tsak nem ki-ugrott á bőréből: vor Freuden fast aus der Haut gesprungen. Prae gaudio fere de corio exsilire. Cic.

ki-ugrani á hajóból: aus dem Schiffe springen. Prosilire se e navi. Cic.

ki-ugrani á' sátorából: aus dem Zelte hervorspringen. Prosilire ex tabernaculo. Liv.

ki-ugratni, -ratok, -rat, -ratom, -ratta: Ereket ugratta-ki: zerstreuet ugrat-ki: zerstreuet ugrat-ki: kellö: diese sind nun ausgefunden glücklich. Hos gnaviter reperta. Cic.

ki-ugratni (ki-hajtani

ni a' nyilat a' bokorból: marasztani, hogy ezen szavait ne ismételje. Facere, ut legatus ex dumeto exsiliat. Kinyergetett ötet a' hivatalból: [illegible] tuam fortunam, hogy ne vihesse tovább hivatalát. Eliminare, exilire ipsum facere ex officio. Parm.

A' kardot kinyergetta (kicsántotta) hüvelyéből: kivonta fegyvert ne mutogassa. Exsiccare. Virg. — repente extrahere, exilire. Fest. e vagina.

A' Szószban kinyergetott az Ifjuságból valókat: ne hogy sietségében a' bort kiöntse. Repente profilire ad lectum. Tamen cum hasta. Senec.

Ki-újítani, -jítok, -ít, -jon, -jítva: megujítani. Renovare. Cic. Ki-újítani a' sebet: a' Sebet ujra megujítani. Vulnus refricare. Cic. — facere, ut recrudescat. Cic.

Ki-újultni, -júlok, -júl: megujulni. Instaurari. Cic. renovari. Cic. Ki-újúlnak (gyülnek, nevekednek, szaporodnak) a' bajok: ne hogy ezen ujabb Szerencsétlenségek ismét megujúlnak. Veteribus Negotiis nova quotidie accrescunt. Plin. Sec. A' Seb ki-újúlt: a' Seb megujult. Ulcus virescit. Liv.

Ki-újúltt, adj. p. o. Seb: a' megujúlt Seb. Renova-

tum vulnus. Varr.

Ki-unni, -unok, -un: ünnepi szüssig venni. Fastidire, horrere, abhorrere. Juvenal.

Ki-unt a' játékból: a' ki nek a' Személyes ünnepségnél hosszabb ideig kell tovább lenni. Ad cenam invitus. Cic. Fa- stidit tueri. Hor.

Ki-vándorlani, -vándorlok, -vándorlott: ki-illantani, ki-szökni: mint a' fegyenczek. Clam elabi. Liv.

Ki-vándorlás, -vándorlok, -ott: a' Szent ajándékozásnak Enatatio, onis, f. August.

Ki-úszni, -szom, -szik: megujulni. Enatare. Hor. Szárazra ki-úszni: mint a' Zsenge megujulni. Enare ad terram. Liv.

Ki-úszott, adj. ki-evezett; ünnepélyesített, mint a' Hajós a' tengert ünnepélyesen megutazott. Enavigatus, a, um. Plin.

Ki-ügyülni, -ülök, -ül: p. o. a' betegségből: meg ujulni a' Szent Szellemnek ujjá születni. Ki nem ügyül a' betegségből: ne vind meg ujulni a' Szentséget nyert ujjá születni. Non sanctae bitur- non emergat ex infirmitate sua. Cic.

Ki-ülni, -ülök, -ül, az ajtó elébe: ki hova a' Szines fötzen. Ante fores considere. Cic. Ki-ül a' nagy szentség az asztalnál: a' Szentségi Szent Szines ülni az asztalnál. Sanctimonia sedet in mensa ejus. Ad. DC De ünnepi birja szivét.

Ki-ülő, adj. ki-nyujtó fötzendő, Pro- [illegible] a' Szentségi

tuzgund. Innhor stehend. Emi-
nens, ntis, or. prominens, ntis.
o. Martial. ki-ülö gogget
ki-ülni bestselni: kevélyen
járni: sochmutzig nimbus gá-
ben, nimbus tragen. Supercilio
gradi. Celum. - incedere. Liv.
ki-ülö homlok: Innhor ste-
hende Stirn. Frons porrec-
tior, ntis, oris, f. Plaut. - ki-
ülö szemek: hervorgehende,
aus dem Kopfe stehende Au-
gen. Oculi emi-
nentes Cic, - extantes. Suet.

ki-üresedett, adj. p. o. Szekrény:
nin ausgenommen, d. i. wenn
Exemanitum Serinium. Plin.

ki-üresedni, -dem, dike: aus-
genommen werden. Demanere
re. Ammian. ki-üresedett al-
lás kamarának: das ausgenom-
mene Kammergewölbe ist aus-
genommen. Cella penuaria
axia vacua et inanis exem-
pta est. Cic.

ki-üresíteni, -sítek, -sít, -
sítem, -síti: heraus nehmen.
ausleeren. Evacuare. Plin.
exinanire. Plin. Ki megtöltení - ki-üresíteni elmé-
jét a gondoktól. sich von
Sorgen entschlagen. Curam
ex animo dimittere. Liv. Ani-
mum curis solvere. Terent.

ki-üresítették az erszényemet
nem sok pénz kivételével
ausgeplündert. Exenteratum
mihi marsupium. Plaut. ki-
üresíteni á hordót: das Faß
ausleeren.
um. Columella

üresítette á palatzkot:
hat seine Flasche in Ge-
ausgetrunken. Fortim la-
genam exsiccavit. Cic. ki-
üresítette a' tar-házat: er
verkauft alles Gold aus der
Gesetzkammer. Effudit Ae-
rarium. Cic. exhaustis ibid.
Cic.

ki-üresíteni-való, adj. Zur
Ausleerung dienend. Exo-
nerarius, a, um.

ki-üresítés, -sítek, -st: die Aus-
leerung. Evacuatio, onis, f.
Tertull. ki-üresítése a hasnak:
die Ausleerung des Leibes, der Durchgang. Exone-
ratio alvi. Plin. Exoneratio
Ventris. Ulp.

ki-üresittetett, adj. ausge-
leert. Exoneratus, a, um. Eva-
cuefactus, a, um. Hier-
ki-üresíttetett erszény:
ein ausgeleerter Beu-
tel. Emunctum Mar-
supium. Plaut.

ki-üresítő, adj. Purgat in di-
tő orvosságok: die Abfüh-
renden Arzneyen. Eva-
cuantia sc. medicamenta.

ki-üresíteni, -sítek, -sít:
Leer machen. Evacuare.
Plin. ki-üresíteni az éles-
kamara: das Kammer-
Gewölbe ist ausgeleert.
Cella penuaria vacua, et
inanis facta est. Cic.

ki-üreiteni, -reitek, -reit, -rei-
tem, -reiti: Valakinek
az erszényét: seines Beu-
tel ausleeren. Marsupi-
um alicui emungere. Plaut.
- exenterare. Plaut.

ki-üreités, -sítek, -st: das Aus-

tvanna, die Ausleerung. Depletio, onis, f. Hieron.

ki-üreselségetni, -getek, -get, -getem, -geti: ki-inni lop. va á' palatzkakat: die Flüssigkeit in Gefäßen ausleeren: Fluctum exsiccare lagenas. Cic.

ki-üreshetetlen, adj. das nicht auszuleeren ist. Inexhaurandus, a, um.

ki-ürül ni, -ürülök, -ürül: leer werden. Vacuum fieri. Alleg. teln. ki-ürült á' dolog bül: was ist unbeschäftigt. Vacuus a labore. Cic. Est animo vacuo et soluto. Cic. ki-ürült pénz bül az építésre: sein Zeitverlust kann. Vacuam habet Cremonam Tuam. -vet deficienten. Horat. Mindenbül idö-nap elött ki-ürülni: ki-pusztulni: wenn der Zeit von allen verschiedenen weniger. Ante tempus omnibus bonis exhauriare. Cic. A' palatzka trak hamar ki-ürült: die Flasche ist bald ausgetrunken. Mox evacuata est lagena. Cic.

ki-ürült leves gyomrú Exhaustus, a, um. exinanitus, a, um. Vacuefactus, a, um.

ki-ütés, -sek, -st: 1. Fakéty, kelevény a' testen: Ausschlagung am Leibe. Excussio in corpore. pustula, ae, f. Martial. A' betegségnek ki-ütése (kerdete, szárnazása, tsamadása) után: nach der Entstehung der Krankheit. Post nascentem Aegrotationem. Cic. Meg akkor a' lázadásnak ki-ütésétül tartani nem lehetett: in pestilentia non licebat. Tac. gyenge Zeit hat mein von der Jugend nicht fünfzehn geübt. Tuae temporis exactio adhuc &c. volutionis timenda non fuit. Cic. A' had nak ki-ütése oder Ausgang des Krieges Eventus belli (ki-menetele) der Ausgang des Krieges: Eventus belli, us, m. Liv.

2. ki-ütés (ki-kohanás, ki-kontás) an allen sehen: der Ausfall auf den Feind. Excursio in hostem. Caes.

ki-ütöske, -ti, -tek, -tett: lassú-járású Mensch: der Zaudert, gehaltsam. meine Arbeit mit Zaudern zu Ende bringen, die man übernommen hat. Lucubratio, quae Vitia exercitum. Liv. sus Vitia.

ki-ütö, -ötek, -ött: 1. Zögül, dó, vagy dozó, haladékozó: Saumselig, Verzögerer, der nicht eher gern ans Werk geht. Cessator, oris, m. Cic. 2. ki-ütö (chosszú futású) játszandó (#ki-ütöstül) játszani: Langes Spiel mit Vortheil (Gewinn) haben. Longissimam (Vitam) habere. Plaut.

3. adj. Neun bätor ságos

az ist á ki-ütö ellensége miatt: der Wurf ist wenden Meister wird den Feind ausfechten. Via ipsa est expeditissima. Ptol. per terram. Cic.

ki-ütö, -ja, -jának, -ját: ki-ütő lapocska, kapta ütő-faj vas, fából, ólom, Tennt den Ball auf zu schlagen. Pila, ae clavicula, ae, f. Stat.

ki-ütő keszkenő, -nek, -nek: Für-keszkenő: ohne Zweifel.

ki-ütődés, -dést, -dése: das ausgeschlagen werden. Ejectio pilae.

ki-ütött, adj. p. p. kapta: der ausgeschlagene Ball. Exclusa pila. tollas-labda Federball. Ludus pilae plumatilis.

ki-ütött, adj. l. ki-ütött.

ki-ütve, adv. Nach geschlagen. Exclusae.

ki-ütni, -ütök, -üt, -ütöm, -ütni: 1. Valakinek a' határra (circumtaneum) betaszítani): Jemand hinaus stossen in fines alicujus. Liv. 2. A' vízből ki-ütötte (ki-dugta) a' fejét: er hat seinen Kopf aus dem Wasser vorgestreckt. E vadis exstulit caput. Colum. A' szeg ki-üti magát a' zsákból: der Nagel sticht sich durch den Sack: clavus saccum pungens, vel saccum exit. Plin. 3. ki-ütni a' nemzetségből, a' fajtából, a' fajból: el-fajzani: aus dem Art schlagen. Degenerare. Cic. ki-ütött a' testvérei közül: er ist von seinen Brüdern abgeartet. Degeneravit a' fratribus suis. Cic.

4. ki-ütődik az erszény: fene két: el-fogy a' strottak á' penzt: man hat den Beutel ausgeklopft. Pertundescunt crumenam. Plaut. 5. Jól-jól-, roszszul ütött-ki (sült el) a' dolog: wie Dinge gut ausgeschlagen. Male successit res. Jól-ütött-, male infelicitas res venit. Cic. tudom, hogy üt-ki a' dolog: ich weiss nicht noch nicht wie die Sache ausschlagen wird. Ignoro eventum rei. Liv. 6. Excsibül ki-ütni valamit, excsépel-venni: mit der Worfschaufel werfen. Vires rei alicui eludere. Cic. - vim ei adimere. Cic. 7. valamiben kelleténél tovább ki-ütni a' határon kívül hágni: über's Mass über etwas hinausgehen. Excedere modum. Cic. - limites. Liv. 8. ki-ütött kajsza a' halat' házra: Netz über die Fische. Charonti symbolum dat. Prov. Mortis signa edit. Lucret. 9. ki-ütötte az Orbántzi Orbántzot kapott: Szent Antal' tüze ütött-ki rajta: er hat Vin Rose, den Rothlauf bekommen. Sacrum ignem accepit. Plin. ex ignis sacer, herpes vexatur. Cels. 10. ki-üti (ki-adgya) magát a' haragi a' nedvesség: der Zorn bricht aus. Indignatio

exumpsit. Quinct. Die Freiheit kommt hervor: exeundat. Virg. 11. A' Dunán ki-ömlik (ki-árad, ki-önt) a' vizet a' tengerbe: die Donau ergießt sich in die Gränzen des Pontus. Exundare portis Danubius. Sact. 12. Magyarázzon ki-ütni (ki-eltni, ki-mondani) a' szót: das Wort deutlich aussprechen. Claro, distincte proferre Vocem. Cic. 13. Tsevegésével ki-ütötte ellenségét a' gondolatiból: ki-forgatott gondolatimból: vagy sértett minden Okoskodásával az ellenségnek a' tanácsból. minden Anschlägen zuwiderhandeln. Consilia alicujus disturbare. Cic. valaki ki-ütötte magát a' kegyetlenségből: die Grausamkeit brachte ihn um allen Anhang, weil ihn die Grausamkeit in den Gemüthern aller exosum fecit. Cic. 17. ki-ütni (kivonni) az ellenségre: auf den Feind ausfallen, einen Ausfall thun. Exumpere in hostem. Caes. proexumpere in hostes. Virg. 18. ki-üt (ki-tetszik) a' vas-szeg a' falból: eine nisterne Nagel sticht aus dem Fleische hervor. Ferreus Clavus ex saeco prodit. Prov. Fennni nemes vér ki-nem üt belőle (ki-nem tetszik) belőle: man sieht seinem edlen Blut. Nullus tam quis nobilis exeo eluceat. Cic. 19. ki-ütni (ki-törni) az ablakot: das Fenster ausschlagen, Fenestram excutere. Cic. frangere. Id. ki-ütni valakinek a fogát: a' szemét; einem den Zahn, die Augen ausschlagen. Elidere alicui dentem Plautum. Idem. ki-ütötte (kitörte) ötet a' nehéz vas-veta, a' nehérség: sein

die Fraisz bu Commun. la
duco morbo laboro. Appul.

20. Valakinek valamit
ki-ütni (ki-tsapni) a' ke-
zébül: minem utterem
ausser dem Mund geschlagen.
Excutere alicui aliquid
de manibus. Cic. Ki-
ütött a' láng a' kemenczé-
ből: die Flammen fahren
aus dem Ofen heraus.
geschlagen. Erupit
flamma ex fornace. Ulp.
ki-ütődik egy' szemét:
man hat ihm ein Auge
ausgeschlagen, rück
ninem Auge blind ge-
macht. Unum oculum excusserunt
ei, Eluscare unt Cum. Ulp.

21. Ki-ütni (ki-verni)
a' lapstát: den Ball aus-
schlagen. Pilam excute-
re, — impellere. Pers.
Nyelébül ki-ütni (ki-
verni) valamit: etwas
aus dem Mund heraus-
schlagen. Mandibio ex-
cutere aliquid. Tacit.
Ki-ütött vajda (ki-ver-
te ötet) valami: wo fal
einen Ausschlag bu Com-
men. Exanthemata (Pust-
las) aliquas accepit. A'
Szeget szeggel, ütik-ki
(erőt erővel) ütik-ki:
man treibt Gleichen mit
Gleichen aus? Clavus cla-
vo pellitur. Prov. Nem
üt-ki (nem vesz) jól az ördög:
die Ufer gibt nicht den

ching aus. Tonus Loco logi
non auditur totus.

~~Ki-, szeretőtől ki-~~
~~(kivetni) valakit~~: az
ajtót a' sarkából ki-ütni
ki-vetni: die Thüre aus
dem Angel schlagen. Januam
ex cardine excutere, -cussi
re. Cic. Valakit sarkából
(állatából) ki-ütni: ki-
vetni; ki-forcgatni: einen
seiner Beweisgründe un
kräftig machen. Aliquem
ex argumento ejicere. Cic.

22. Ki-ütött vajda a'
vitéke: vezér a' kerék:
versucht. Indoctus elicit.
Cels. 24. Ereszébül ki-
lamit ki-ütni (meg-erő-
síteni:) einen Einwurf
stärker machen. Vim
alicui rei adimere. Cic.

25. Már ki-ütött vaj-
ta a' hintó: már meg-
hintózott: er hat schon
die Blutlaun bu Com-
men. — geblutrunt. Ja-
nuam. — geblutrunt. Jam
varicolis laborat. Plaut.

Élébül ki-ütni a' fegy-
vert: elit a' fegyverek
ki-ütni, azt meg-tom-
pítni: das Gewehr zu
stumpf machen. Hebe-
tare arma, — ensem, cla-
dium. Liv. Acrem cuspis
obtundere. Liv. 26.

Ki-ütődik ökre a' bőr a' fej-
től: pórul (roszszul) jár:
wird übel an kommen.
Malis mulctatus est mo-
dis. Plaut. Miseris ac-

ceptus est mödis. Cic. Rosc.

27. ki-ütötte a' kalapot: meg-vetett: neu sat mir die Hand ausgeschlagen. Rüdiger, repulit manum. Terc. 28. ki nem üti a' tizen hat fontot: nem nyom tizen hat fontot: nicht wiegt nicht siebzehen Pfund. Non implet sexdecim libras. Plin. Nem üti-ki a' fontot: nem nyom egy fontot, kevesebb egy fontnál: nicht wiegt nicht ein Pfund. Non explet mensuram unius libræ. Suet.

29. ki-ütni a' jármat, a' járom szeget: le-szögni le-vetni nyakáról az igát: trabb als die Ochsen nen eingedolmetschen: Jus Joch mit abgeschüttelten, durch aufstand sich nen zögnen, abschütteln, aufschüttelnigs werfen, Excutere jugum. Plin. Secund. Magát valaki birtoka alól ki-ütni: das Joch sich mit geschüttelt. Excutere se jugo alicujus. Liv. A' ki kerczitekből ki-ütötte magát: ki-szabadult: nen ist aus seinen Händen entwischt. E vestris manibus elapsus est. Curt. 30. A' katonák az ellenség földére ki-ütöttek (ki-szálladtak) pr. die Völker verheeren streifen durch das feindliche Land. Milites in hostilem agrum excurrerunt, populabundi: Cic.

31. Hara-ki hátborzai ütött-

-ki:-támadott: nen Einbrechen, nen feindlichen Einfall thun, in hostilem excurrere. Cic.

Jász ütött-ki a' vagy ut-szán: nach Jassen auf den Grossen Hasen aufgebrochen. In majore platea erupit iguis. Cic. 32.

ki-ütni: tüzet ütni: Feuer schlagen, anschlagen, gen. Igneu elicere, Cic. -excutere. Plin.

ki-ütő, -tőnek, -őt: 1. Szaggáldó, szagát dozó, Hadideien: Item Peitsche gänger, nim Pferd, nen Pferd geht. Excursor, oris, m. Cic. 2.

ki-ütöt (Chocsszú-futós kát, ki-ütésket) játszani lapstával: Lungern nen mit Ballen. Longiusculam (pilam) ludere. Plaut. 3. adj. Nem bátor ez ságos az út a' ki-ütő ellenség miatt, dass Weg ist wegen den Streifereyen der Feinde unsicher. Via infesta est excursionibus barbarorum. Cic.

ki-ütő-fa, -fának, -fát: ki-ütő lapotzka, lapsta ütő fa: Das Holz, womit man den Ball ausschlägt. Pilaris clavula, is, m. f. Stat.

ki-ütögetni, -getek, -getni, -getem, -geti: oft ausschlagen. Pulsitare follis. August.

ki-ütöske, -kének, -két:

lapta játék'nemei. Das Ausspielen des Balles? Excussio pilae, onis, f.

ki-ütött, adj. p.o. lapta: ein ausgespielter Ball. Excussa pila. ki-ütött folyó-víz: ein Fluß der sich über die Ufer ergossen. Effusus super ripas amnis. Liv.

ki-üttetett, l. ki-ütött.

ki-ütve, adj. Streak ausgespielen. Excusse. Sen.

ki-üvölteni, -ltok, -lt, -ltem, -lti: ki-kiáltani: -zikóltani: aus vollem Halse ausschreyen. Proclamare alicui. Cic.

ki-üzése, -ének, -ni, -t, et-ki-üzetés, -nek, -ni: Vertreibung, Austreibung, Austreibung. Exactio, onis, f. Cic. ki-üzetése a királyoknak: Vertreibung der Königen. Exactio regum. Cic.

ki-üzetett, adj. p.o. az országból: aus dem Lande vertrieben. Exactus-, pro-fligatus-, pulsus regno. Virg.

ki-üzetni, -zetem, -zetik: p.o. országából: aus seinem Vaterlande austreiben wollen. Patria exuti. Virg.

ki-üzettetett, adj. l. ki-üzetett.

ki-üzettetni, -tem, -tetik: országából számkivetésre üzettetett-ki: nicht von seinem Vaterlande verweisen gewollen, und selbst treuen

bon wollen. Aqua et igni interdictus est. Cic. Aqua, et igni interdictus est. Cic.

Ki-üzetett is az egész határ-ból ki-üzetett: wo ist aus der Stadt, und Umliegenden Gegend hinvertrieben worden. Urbe atque agro exterminatus est. Cic.

ki-üzhetetlen, adj. un austreiblich, den man nicht austreiben kann. Inexterminabilis.

ki-üzhető, adj. der sich austreiben läßt. Exterminabilis, e. c. Cassiod.

ki-üzni, -üzött, -üzi, -üzött: 1. ki-üzni (ki-hajtani) a' marhát: das Vieh austreiben. Expellere pecus. fugas agere. Colum. 2. Bö-rombúl-is majd ki-üzött: (ki-kergetett): wo Luft aus sonst aus der Haut gejagt. Ad incitus me pene redegit. Prov. Valaki-t házá-jából ki-üzni: einen aus seinem Vaterlande austreiben. Aliquem patria exuere. Virg. A' házból valaki-t ki-üzni: einen aus dem Hause stoßen. Exadificare aliquem ex ædibus. Plaut. A' lelket-is majd ki-üzte belölem: wo fast mir sonst das Leben benommen. Ex animo me pene fere me fecit. Plaut. Az ördögöt a' testből ki-üzni: den Teufel aus dem Leibe treiben. Daemonem e corpore exigere, profligare.

ki-üzni (ki-kergetni (kiűzni, ki-pedengetni) a' sajnálattal: die Zofen aus dem Gemache jagen. Exterminare meretrices. Cic. Vala-kit nyakára-főre ki-üzni a' városból: einen über Hals und Kopf aus der Stadt hinausjagen. Aliquem e civitate praecipitem pertinacem. Auct. ad Herenn. A' vitág bit-is ki-üzné, ha tudósai nem volnának: sie würde sich aus der Welt hinausjagen, wenn sie so naseweis nicht wären. Ad ultimas terras cum pelle. Ket, ki removere adeo non esset. Cic. 3. Sok jó embert ki üzteke (szám ki-vetette ke) az ország, bűl: man hat viele gute Männer aus dem Lande hinausgejagt. Complures viri insignes e patria expulsi sunt. Cic. 4. Valakit a' hivatalból ki-üzni: ki-tudni, jemanden aus seinem Amte absetzen, wegjagen. Aliquem exofficio, et munere detrudere, dimovere, exsternere. Cic. Ki-üzni valakit a' házból: einen von Hause hinauswerfen. Abigere aliquem ex aedibus: ki-verni: Quatere aliquem foras —: Plaut.

ki-ürö, -öcske, -öt: ein Ausgetriebener, der nirgends bleiben

brst. Exterminatore, oris, m. Cic. ha astrony vagy le-ány: eine Ausstilgerinn, Ausrottigerinn. Exterminatrix, icis, f. Scribon.

ki-üzögetni, -getek, -get; -getem, -geti: aus jagen, austreiben, hinaustreiben. Expulsare. Martial.

ki-üzött, adj. ausgejagt. Expulsus, a, um. Cic.

ki-üzve, adv. gejagt, gewisse. Expulsim. — hogy tét (ki-üztetés) já't szani: gejagt, gewissen den Zahn gejagen. Pila expulsim ludere. Varr.

ki-vadaszni, -dászok, -dász; -dászom, -dászsza: durchjagen, durchstreifen, durch suchen. Pervenari. Plaut. Ki-vadászta am egész erdőt: ich habe den ganzen Wald durchgejagt. Pervenatus sum totam silvam. Id.

ki-vágás, -sok, -st: die Ausschneidung. Excisio, onis, f. Cic. A' gyermeknek az anyja' méhébül-való ki-vágása: die Ausschneidung des Kindes aus Mutterleibe. Hysterotomia, ae, f. Blancard. Operatio Caesarea. Wagt.

ki-vágatni, -gatok, -gat; -gatom, -gatta — s. a. egy' fát: ich lasse ein Baum aushauen. Unam arborem succidendam curo.

ki-vagatott, adj. s. a. fa: ein abgehauener Baum. Excisa arbor. oris, f. Cic.

Ki-vagdalni, -dalok, -dalt, -dalom, -dallya: á bőrtet: die Gerstenkörner ausschneiden. Cuticeta exsecare. Cic.

Ki-vágni, -vágok, -vág; -gyon, -gja: 1. magát a kelepczéből: sich aus der Falle herausbeissen, ausbrechen. Evadere, -erumpere ex pedica. Suet. 2. kivágni a' fát: den Baum ausschneiden. Arborem excindere. Cic. kivágni szőlőkarókkal a' falat: die Mauer mit einem Gitterwerk von Weinpfählen (Spalierwerk) umgeben. Cingere tectum. Colum. 3. A' szőlőt ecsetöt kivágni: vitkábbá tenni: den Weinstock durch Beschneiden ausschweifen, damit er nicht so viel Frucht trage soll. Intercutere silvam. Plin.

Ki-vágó, adj. p. o. kés, mellyel a seb- ecsetsök a' szállott tagot kivágják: ein Messer, womit Chirurgen einen Theil abschneiden. Scalprum exsicisorius, i, ü, n. Cels.

Ki-vágott: adj. ausgeschnitten. Exsectus, a, um. Cic. Scalpratus, a, um. Plin.

Ki-vágyás, -nak, -t: die Aus-

schwenkung. Evagatio, onis, f. Plin. desiderium evagandi. Di. intemperantia, ae, f. Plin.

Ki-vágyni, -vágyok, -vágy: Mindenütt kivágyna die Sinnen sich hinaus immerzu gehen. Perpetuo desiderant evagari, foras ambitant.

Ki-vágyó, adj. p. o. indulat: ausschweifender Gemüth. Immoderatus animi motus, us, m. Cic.

Ki-vágyok, -gyon: jót kivóltunk a' Bikó házánál: lang den Hausthüren wollen wir gelüstig. Apud Indicem omnia plena erant latitia. Hor. t. lenni.

Ki-vájás, -nak, -t: die Aushöhlung. Excavatio, onis, f. Cels.

Ki-vájatott, adj. ausgehöhlt. Excavatus, a, um. Cels.

Ki-vájni, -vájok, -vaj; -vájom, -vájja: aushöhlen, ausschneiden. Excalpere. Quinct. excavare. Cic. kivájni a' tenger ecet: das Brod aushöhlen. Excavare panem. Apic.

Ki-vájni, -vájok, -vaj; -vájom, -vájja: 1. Az arany ezüstöt a' földből (a' hegyből) vájják (a' sárból) das Gold aus der Erde (aus dem Koth) ausgraben. Aurum terra excavare. Ovid. 2. kivájni (ki-ütni, ki-áshi, vésni) den Augapfel

nimm nie Augen aus dem Kopfe aus gestarrt. Oculum alicui effodere. Plaut. "Cic. exc. Plin. – exsculpere Plaut.

ki hagyom vájni a' szemeimet, ha igazat nem mondok: ins bohn mir die Augen ausstechen, wenn ich die Wahrheit nicht rede. Oculos mihi linam exui, Plin. Si verum non dico. Cic.

Egy gyik Varjú (Chalcis) a' más siketnek nem vájja-ki a szemét: Einer Krähe sticht der andern Augen aus. Cornix cornici non exuit oculos. Prov. Cornix cornici nunquam confodit oculum. Prov.

ki-vájtáik a' szemeit: fel-aktasz" tottáik: auf den Gerüsten die" wut wie den Raben Zur Speise. Corvos in cruce (in patibulo) pascit. Horat.

(ki-tsikarta) kerekül a' pénzt, wo fein das Geld ausgerundet. Etiamsi extersit mihi pecuniam. Cic.

ki-vájó, -ónak, -ót: der Aus" höhler. Cavator, oris, m. Plin.

ki-vájott, adj. Ausgehöhlt, ausgegraben. Excavatus, a, um. Cic. exsculptus, a, um. Suet. exentus, a, um. Cic.

ki-vájtt, adj. ausgegraben, Cavus, a, um. Suet. ki-vájt Oszlop" der: mit gezogenen Stäben gezimmt. Striata Columna vel, Striatus Columna Tacitus. Vitr.

~~ki-vátkozni, kozom, kozik: Harman vélakkozták-ki a' vi" delen~~

ki-vakarás, -nak, -t: das Aus" kratzen. Exaratio, onis, f. ki-

vakarója á kéményseprőknek is nevezik: die Räumnadel, womit die Rauchfänge in offentlichen Oefen" ten. Vulnera ex tabulariorum. Cic.

ki-vakarni, -karok, -kart, -kar" rom, -karja: auskratzen, e" radere. Nep. ki-vakarni a' betűt. einen Buchstaben aus" kratzen, auslegchen. Exterere literam. Varr. ki-vakarni valamit a' levélbül: etwas" aus dem Briefen auslegchen. Eradere quid ex literis. Tacit. ki-vakarni a' szemeket: die Augen aus" kratzen. Effodere oculos. Plaut. Effoderunt sata mea Galli" na. Colum. A' mit háromman tudnak, azt a' tyúk-is ki-vakarja: was drengen (Chiffre drey) wissen, das kann nicht lange geheimgen" halten werden. Quod tribus est notum, occulte servari ne" quit. Prov. Még-valaha ki-vakarja a' tyúk: mig nap-világra jön: wird noch jemandes" an den Tag gebracht. Nullum si" latum potest esse din" tecnum. Prov. ki-vakar" ni a' tábát: den Fuss durch Kratzen verwunden. Fe" riendo vulnerare pedem. Cic.

ki-vakartatott, adj. ausge" kratzt. Exasus, a, um. Ter. Traj.

ki-vakartt, adj. p. a. betü: ~~nem~~ nicht ausgekratzter" Buchstab. Extrita littera. a, f. Lucret.

ki-válakozni, -kozom, -kozik: ausdrücklich verlangen. Deli" gi. Cic. Háromman válakoz" tak-ki a' vadaszra: jem" [illegible]

Szeng sind zu Tüngsten
ausgesucht ausgesucht Trees sunt
ad certamen delecti. Liv.

Ki-választ, -ott, adj. s. a. Kiválaszt
ható: von Auswahl. Dreuter
Soldat. Delectus, Militis
Leo.

Ki-vakogni; -kogok, -kogi
kogom, kogja: ki-ga
gyogni valamit: ausru
fen, schreyen. Aliquid balbutire, Cic.
balbutiendo proferre
quidpiam.

Ki-vakolni, -kolok, -kol, -ko
lom, -kollya: -mázolni, -
tünleni, ki-tékelyezni:
p. o. a Falat: die Mauren
mit Malter bewerfen,
die Wand mit Tünch übers
ziehen, tünchen. Parietem
incrustare. Varr. -tectorio
obducere. Plin.

Ki-válalkozni, -kozom, -kozik:
aussuwehlt werden. Deli
gi. Cic. Hároman válalkoz
tak-ki a' viadalra: drey
ung sind zu Tüngsten
ausserwehlt. Trees sunt de
lecti ad certamen. Liv.

Ki-válalkozott, adj. p. o. Vité
zek (Vitéz térsiak): einer
ausgesuchte Mannschaft.
Delecta Manus. Nep. - de
lecti Viri bello fortes. Liv.

Ki-választani, -sztok, -szt,
-sztom, -sztja: aussuchen
aussehen. Deligere. Cic.
gere. Cic. JC. Hátra vetni, meg-
vetni. Mindnyájatok közül egy
gyet magának ki-választani:
sich einen aus allen neh-

wehlen. Unum e cunctis deli
gere sibi. Cic. Valamiuek a'
javát ki-választani: das Gu
te eines jeden aussuchen
das Beste heraussuchen. Op
ima rei alicujus deligere
fiere contraria. Cic. Sem
kit ki nem választok, kine
veszek: niemanden ausse
ich aus. Neminem excipio.
Cic. sine exceptione. Cic.

Ki-választás, -snak, -st: Absu
derung, Aussuchung, Aussehung. Se
junctio, selectio, onis f. Cic.

-Ki-választatlan, adj. unausge
sucht. Haud delectus, a, um.

Ki-választatott, adj. ausgesucht
Delectus, a, um. Cic. Az ösze
tsoportozott nép közül ki-vá
lasztatott: aus dem zusam
men gezogenen Volke
ausgesucht. Selectus e con
ventu. Cic. A' tiz közül ki-
választatott: aus Zehen
ausgesucht, ausgesehen, aus
gewehlt. Electus de de
cem alius. Cic.

Ki-választó, -ónak, -tót: Aus
sucher. Delector, oris,
m. Frontin

Ki-választott, adj. ausgesucht,
sen, ausgewehlt. Delectus,
a, um. Lucret. ki-válasz
tott férjfiak: Delecta ma
nus, Nep. delecti Viri. Cic.

Ki-választott ifjú: ein
wehlt ausgesuchter Jüng
ling. Lectissimus Adoles
cens, entis, m. Cic.

Ki-választva, adv. ausgesucht
Electe. Cic. JC. Hátra vet
ve, meg-vetve.

Ki-vallani, -vallok, -vall
-lom, -vallja: bekennen,
gestehen, gestehen. Fate
ri. Luct. Confiteri. Cic. Ek
-

barátom! vallyuk-ki az iga-
zat: fuss mein liebster Freund!
bestehen wir ihr Wahrheit:
Eho gnate amice! fateamur,
quod verum est. Cic. Maga ön-
tint ki-valla: nur bestand von
sich selbst. Ultro confitebatur.
-fassus est. Inet. Ki-vallott
mindenecket: alles Just nur
ningyszenden. Confessus
est-: manifestavit omnia.
Ovid. Rea mindent ki-vallok.
minden vitkát ki-nyilatkoz-
tatom: ich werde alle Ränke
Übeltaten entdecken, of-
fenbaren. Omnia ejus scele-
ra manifestabo. Cic. Ki
vesz vallom, el-halgatom, el-
titkolom. ki-vallani a' titkeit:
meg-gyónni: seine Sünden
beichten. Confiteri peccata.

Ki-vallás, -sának, -st: ein Ge-
ständniss, Bekenntniss. Confessio,
onis, f, Inet Manifestatio,
onis, f. August.

Ki-vallott, adj. p. o. igazság:
eine klare Wahrheit. Per-
spicua Veritas. ae, tatis. f. Cic.

Ki-vallatni, -latok, -latj-la-
tom, -lattya: valamit vala-
vel: jemanden zum Ge-
ständniss zwingen. Bekänd-
niss aus einem bringen. Con-
fessionem extorquere alicui.
Liv.

Ki-válni, -válok, -válom, -válik:
sich trennen, sondern. Di-
scerni. Cic. Separari. Cic. Mind
gyakrt ki-vált (ki-szün-
let) beléle, minemü ember
leszen. ne vesz gluck zu neu-
lichen, wer er für ein Mensch
sogen werde. Illico adpare-
it, qualis sit homo futurus.
Cic. ki-válni a' nyájból:
Attul el-válni: sich von der
Heerde absondern. Segre-

gare, segregare de grege.
Cic. Ki-válik (meg-
különömböztetni magat) a'
többitöl: nur unter seinen
sich von den Übrigen. Di-
screpat a reliquis. Cic.
differt a ceteris. Cic.
Harman váltak (vátal
koztak)-ki mind a' két
részröl a' viadalra: ihrer
drey sind von beyden
Theilen zu Zweykampf aus-
erwehlt. Tres sunt utrin-
que delecti ad certamen.
Liv.

Ki-válogatás, -sának, -st: die
Auslesung. Electio, onis, f.
Cic. Selectio, onis, f. Cic.

Ki-válogatatlan, adj. un-
ausgelesen. Haud dele-
ctus, haud electus, a, um.
-Selectus, a, um. Cic.

Ki-válogatni, -gatok, -gat, -
gatom, -gattya: a' jót, a'
roszszát ott hagyni: das
Gute aus-wählen, und
das Böse liegen lassen,
verwerfen. Bona deli-
gere, reji cere contra-
ria. Cic. A' szépet a' gyö-
nyörüt válogasd-ki kö-
zöttnek, tsemegének: die
schönsten Obst Früchte aus
zum Nutzen. Selige de-
gantiora ex pulchriora ea po-
ma pro bellariis. Cic.

Ki-válogató, -ónak, -ót: der
wer aus-klaubt. Excer-
ptor, oris, m. Selector, oris,
m. Cic.

Ki-válogatott, adj. p. o. ka-
tonak: ein auserwehlter
Soldaten. Delecti Milites,
Tacit. ki-válogatott Ne-
mes ifiak: ein auserle-
sener edler Jüngling. Flos

inventutis Nobilis, ácis, m. Cic.

Ki-vált, adv. kivaltképp, kiváltképen: különösen? Præcipue. Cic. præsertim. Cic.

Ki-váltani, -ltok, -lt; -ltom, -ltya: általános. Eximere. Cic. redimere. Cic. Ki-váltani a' foglyokat: rabokat: kin Gefangenen los kaufen. Redimere captivos. Cic. Ki-váltani a' katonát: pénzen: einen Soldaten mit Geld loskaufen. Pretio redimere militem. Cic. Valakit a' szolgaságból ki-váltani: jemanden von der Sklaverey befreyen: E servitute redimere aliquem. Cic. — eximere servitio. Cic. Ki-váltani a' Zálogot: das Pfand auslösen. Redimere pignus. Tet.

Ki-váltani-való, adj. die Ranzionirung anzeigend. Redemtionalis, e. c. Martin.

Ki-váltás, -ltak, -lt: die Auslösung, Entlösung. Redemtio, onis, f. Cic.

Ki-váltatlan, adj. unranzionirt, nicht redemtus, a, um.

Ki-váltatni, -tatok, -tatj; -tatom, -tattya a' rabságból: auskaufen lassen. Redimi captivitate. Cic.

Ki-váltatni, -tatok, -tatj; -tatom, -tattya: auslösen lassen. Redimi curare.

Kiváltathatatlan, adj. der nicht ausgelöst werden kann. Redemptionis incapax, acis, v. Prud.

Ki-válthato, adj. der ausgelöst werden kann. Redimendus, a, um.

Kiváltképp, adv. kivált, kiváltképen: besonders, insonderheit, zuförderst, insonderheit, hauptsächlich. Præcipue. Cic.

Kiváltképen, adv. kivált, kiváltképp: besonders, insonderheit, zuförderst, insonderheit, hauptsächlich. Præsertim. Cic. cum primis, in primis. Cic.

Azt-is azért, de kiváltképen azt fontold-meg jól: auch darum, besonders aber diese wohl zu überlegen: Illud etiam, sed cum primis istud expende bene. Cic. Kiváltképen, hauptsächlich, wenn — Præcipue, si — Plin. Kiváltképen kajla lenni: besonders Mühe und Arbeit auf etwas anwenden. Peculiarem operam impendere [illegible] Cic. [illegible] ati cui. Colum. — in rem aliquam. Cic.

Kiváltképen-való, adj. sonderlich, vorzüglich. Peculiaris, e. c. Cic. præcipuus, a, um; singularis, e. c. Cic. Különös, közönséges. A' többi között az a' dolog kiváltképen-való: jenes Ding ist vor andern vorzüglich. Præcipuum illud est inter omnia. Cic. Kiváltképen-való tsintalan

imbex: ein Trinkbecher. Homo singulari nequitia praeditus. Cic. Kivált képen-való kéredés: eine besondere Bitte. Principalis Quaestio. Quinct.

Ki-váltani, -dom, dikt. ausgelöst werden. Eximi. redimi. Cic.

Ki-változni, -tozom, -tozik: kiváltatni, ki-szabadúlni: ausgelöst-, losgekauft werden. Eliberari-, eximi-, redimi. Cic. Ki-változni a' rabságból: von der Gefangenschaft losgekauft werden. Eximi e Captivitate. Cic. Ki-változni a' veszedelemből: sich aus der Gefahr winden. Eliberari-, evadere, educi e periculo. Cic.

Ki-váltság, -gnak, -got: eine Freyheit. Privilegium, ii, n. Cic.

Ki-váltva, adv. Ki-vève: Ausgenommen. Excepto, ablat. Cic. Egy'tűl ki-váltva (meg-váltva) mind ott vólt: einen ausgenommen waren alle dort. Excepto Uno (praeter unum) omnes aderant. Cic.

Kívánandó, adj. verwünscht. Das zu verwünschen ist. Optabilis, e. c. Cic. Mindennek igen nagyon kívánandó: Das allen gar sehr zu verwünschen ist. Maxime omnibus optabilis. Cic.

Kívánás, -nak, -st: Die Begierde, die Verlangen, Das Verlangen. Cupiditas, atis, f. Nep, desiderium, ii, n. Cic. Baron kivánás: die kindische Begierde. Bettuina Cupiditas, atis, f. Gell. Nagy kivánás: die heftige Begierde. Appetentia-, aviditas nimia. - effrenata. Cic. Gonosztett (roszszat) kivánás: die Verwünschung, die man einem was böses an den Hals wünscht. Imprecatio, onis, f. Ten. Szives kivánás: ein Wunsch von Herzen und Grund. Desiderium cordiale. Voss. Optatum ex animo proveniens. i, ntis, n. Cic. Etel kivánás. die Begierde-, das Verlangen zu essen. Ardor edendi. Tacit. Cupiditas Cibi. Suet. A' jóta tsinálni nagy kivánása: eine große Begierde viel Gutes zu thun. Studium benefaciendi. Tacit. Szerentse kivánás: Güter Wünsche. Fausta precationes. Tacit. A' terhes aszszonyok' rendetlen kivánási: Ausserordentliche Gelüsten der schwangern Weiber. Pica, ae, f. Blancard. Valamit tisztnek szemtelen kivánása: die unverschämte Begierde nach einem Amte. Honoris caeca Cupido. Sallust.

Kivánat, -nak, -ot: Das Verlangen. Anhelatio, onis, f. Plin. Cupido, dinis, f. Tacit. desiderium, ii, n. Cic. Jelheretlen kivánat: eine unbekannte Begierde. Insatiabile desiderium. Cic. Kivánatra melto: wünschst, Das zu wünschen ist. Optabilis, e. c. Cic. Jedd-meg kivánatomat: verschaffe mir meine Ver-

langen. Fac desiderium meum. Cic.

Kívánatlan, adj. unbegehrenswert. Inoptatus, a, um. Sen.

Kívánatos, adj. wünschenswürdig, wünschenswürdig. Desiderabilis, e. c. Cic. exoptabilis, e. c. Tidon. expetibilis, e. Tacit. Optabilis, e. Cic. Gyülölet. Kívánatos békesség: eine wünschenswerthe Freundschaft. Optabilis Pax. Cic. Kinek kívánatos a jó hír, a név: dem Ruhm ist nicht genug ihn zu wünschen, — man muß ihn wünschenswürdig. Fama honesta cuivis exoptanda est. Cicero Ez nem mindenek előtt kívánatos: das ist nicht allen wünschenswerth, nicht allen wünschenswerth, das alle. Hoc non omnibus est optabile. Cic. est multis inoptabile. Hyperat. Kívánatos vendégem vagy: du bist mir angenehm — wünschenswerth. Expectatus, et charus ades. Cic. valaki előtt kívánatossá tenni valamit: einer Sache Annehmlichkeit geben. Aliquid alicui desiderabile (optabile) facere. Cic.

Kívánatosan, adv. wünschenswerth, nach Wunsch. Cupide. Cic. desiderabiliter. Augustin. Optabiliter. Cic. kívánatosan meg-tenni valakit: jemanden zu Gefallen thun.

wird größere Vergnügen machen, was nimmer befindet. Cupidissime facere, quae quis imperat. Caes.

Kívánatosság, -gnak, -got: das Wünschenswerthsein, die Lust, die Begierde. Cupiditas, atis, f. Suet.

Kívánd orgalni, -gatok, -gat, -gatom, -gattya, -valamit sich oft mehrmals wünschen. Frequenter aliquid cupere, et exoptare. Cic.

Ki-vándorolni, -dorlok, -dorol. Emigrare. Plin. — haza jött: — aus seinem Lande, — finibus suis. Plin.

Kívánhatni, -hatok, -hat, -hatom, -hattya: wünschen können. Desiderare, -, optare posse. Cic.

Meg-engedni, hogy valaki három dolgot kívánhasson: einem drey Wünsche freystellen. Dare alicui tres optationes. Cic. Mi okra nézve kívánhattya ő ezt? aus was? Ursache wünschen dies? Quam ob causam potest ille hoc desiderare. Cic. Mit kívánhattok egyebet? was könnten ihr mehr? Quid vultis amplius? Flor. Johannem nem kívánhatna az ember jobbat: wir könten nichts bessers wünschen. Nec voto melius quid fingi potest. Cic. Nem kívánhatsz olly at, a' mitsem adnék: nichts, was ich dir nicht wünschen, was ich dir nicht wolte geben. Quodvis do-

nem a mit [redacted] optato. Cic.

Kívánható, adj. Das man wün-schen kann; das zu wün-schen ist. wünschenswerth. Opta-bilis, e. a. Cic. Nem kívánhato: das man nicht kann wünschen kann. Inspectabilis, e. c. Gloss.

Kívánkozás, -ásnak, -ást: die Begierde, das Verlangen, der Wunsch. Anhelatio, onis, f. Plin. desiderium. Cic.

Kívánkozhatni, -hatom, -hatik: verlangen können. Anhelare posse. desiderare posse. Cic.

Kívánkozni, -kozom, -kozik: verlangen. Anhelare. Plin. desiderare. Cic. Ahonnét-szék-re kívánkozik. wo will zu Pferde gehen. Voluntatem desiderii habet. Cels. Harczolni kívánkoznak: die sind zu streiten begierig. In pugnam ferunt. Martial. Honnanába kívánkozik: wo verlangt in seinem Vaterland zu gehen. In patriam redire cupit. desiderio Patriae angitur. Cic. Hozzánk kívánkozik: wo verlangt zu uns zu kommen. Ad nos venire desiderat. Cic Romába kívánkozik, t. i. menni: wo ist Wollens auf Rom zu gehen. Romam cupit. -re. -ire. Romam cogitat. Cic. Fellü szúrni (tzifrázni) kívánkozni: tragegatni: durch Pracht Anzug vornehmen splendidas et magnificas vestes exponere, cupere, desiderare. Cic.

Kívánkozó, adj. begierig. Cu-

pidus, a, um. Cic. Harczra kívánkozó: der zu streiten begierig ist. Pugnae cupidus redeundi domum. Cic.

Kívánni, -ván, -vánok, -ványa: verlangen wünschen. Cupere. Cic. desiderare, Cic. optare. Cic. precari. Cic.

)(Fejtolni, ítalni Ati. át kívánnya vala bírni a királyi (atyjának) vala birni á királyi atyjának Országot zu besitzen. Rex Asiae imperium habet. Virg. kívánt dicsőtetni: um will gelobt werden, wünscht begierig dem Lobe zu vorstehen. Cupidus laudis. Ovid. Cupiat populare annum. Juvenal. Ez azt kívánnam, hogy — das wollte ich gern besitzen, dass — das wünschte ich, dass — Hoc habere in votis, ut — Curt. Hoc vellem, ut — Cic. Ő maga nekiek ellene fen (atyjok) kívánok: ich verlange ihnen nicht zu leben. Sine eo nec vivere desidero. Cic.

Azt kívánnya, hogy mind egy formájú legyen: er will alles von einem Muster machen. Jubet omnes ad unum exemplum. Liv.

Valakit tűl igazságot kívánni: fordern, dass ihm Gerechtigkeit gegeben werde. Ab aliquo Veritatem exigere. Plin. sec. Nem az tömlöcz a' mit kívántam. nicht das Gefängniss ist was ich mir wollte. Alind

quam cupiebam contigit.
Cic. Non respondit optatis meis fortuna. Liv. Horrád Kívánt Menni. nn kívántnagt jö dni zu kommen. Te commentum cupit. Plaut. Téged kívánlak Orvosomnak: ész wünschte mich dich zum meinem Arzt zu haben. Te Mihi cum mihi expecto. Cic. Nagyobb Boldogságát Kívánnak inni: Sie wünschen lange aus grössern Humpen zu trinken. Poscunt Majoribus Poculis, se. bibere. Cic. Szemre kívánni vala (látni akarni) valakit, immediate zu sehen wün schen. Expetere, ut q. is se conspectum veniat. Cic. Kívánt Jobbag által. nn ist begierig lang zu leben. Est cupidus Vitae. Nep. Valakinek dögletes halált kívánni: einem die Pestilenz an den Hals wünschen. Pestem alicui exoptare. Cic. Gonoszt kívánni Valakinek: einem etwas Böses wünschen. Malum alicui precari. Cic. Valakinek hoszszú életet kívánni: einem ein lan ges Leben anwünschen. Imprecari alicui multos annos. Knapp. Valakinek kívánni, hogy lába törjék: einem Wünschen, das er die Beine brechen mögte. Obtemperare alicui Cornel. Ex Agesil. Valakinek minden jót az Istentül kívánni;

einem alles Gutes von Gott wünschen. Alicui omnia bona a Diis immortalibus precari. Cic. Jót kívánni egymásnak: einander alles Gute wünschen. Bene inter se dicere. Plaut.

Sok szerencsét kívánok ne kí: ich wünsche ihm viel glück. Faustissima quaque precor ei. Cic. Vesszödelmet kívánni azellensegnek: dem Feinde allen Unglück an den Hals wünschen. Perinuta in hostium ceput detestari. Cic.

A' mint a' dolog kívánnya: wie es die Sache erfordert. Prout res postulat. Cic. Ha úgy kívánnya a' te hasznod: wenn es dein Nutzen erfordert. Si tuum commodum ita fert. Cic. Sihoc tuis rebus salutari est. Curt. A' mint a' dolog, es a' szükség kívánnya: wie es die Zeit, und Nothwendigkeit erfordert. Prout tempus, et necessitas flagitat. Cic. Az az igazság. is úgy kívánnya: auch die Billigkeit fodert es also. Etiam aequitas hoc ita exposcit. Liv.

Majorenak állása kívánnya úgy: die Lage des Mangenehmen erfordert es also. Ita comparatum est. Cic. Oltem. Ez az okos ság kívánnya: das fodert die Vernunft. Hoc ratio ipsa postulat. Cic. Ha az úgy

nek természete úgy kívánja: wenn die Natur ihre Pflicht so verrichtet. Si Natura causa id exigit. Cic.

Kívánnyá (kérni), hogy tőle wessen bánnyanak vele: wie böthut wünschlich, dass man mit ihm gütig umgehen soll. Idem eorum obtestatur. Cic.

Ne kívánnyátok azt: nicht begehrt ihr das. Nolite id velle. Cic. Még valamit felhyül, vagy hozzá kívánni: á tiszteletben. etwas noch darzu fordern, — durch über kommen. Adpetere aliquid (in permutatione). Terent. Kelletinél többet kívánni: mehr fordern, als gebührt ist. Exigere, exigere. Sokat kívánt (takar, kér) á munkájá ért: er begehrt viel für seine Arbeit. Multum petit pro labore suo. Cic.

Közönséges oltalmat kívánni: um gemeinen Beystand zu werben. Postulare publicam. Cic. Segét kívánni valakitől: einen um Hilfe anflehen. Auxilium alicujus implorare. Cae. En te tőled nem sokat kívánok: ich begehre nur wenig von dir. Ego a te non multum exspecto. Cic. Csak azt kívánom tőled, hogy ebben á dologban okosan viseld magadat: ich verlange nur, dass du in dieser Sache klug handlest. Ut in hac re tua tantum prudentiam. Cic.

Kívánnyá (óhajtya) á' dicséretet: wünscht Belobung und Ehre. Adpetentissimus est laudis. Cic. Kívánom e dologban szerencsés kimenetelét: ich wünsche, dass diese Sache glücklich, und vortheilhaft ausschlagen. Precor, ut hoc res faustae, felicitet, prospere que eveniat. Cic. Hanc rem feliciter evenire cupio. Cic. Minden jókat kívánok: ich wünsche allen einen beständigen Bund. Opto vobis omnibus meliorem mentem dari. Cic. Mit kívánt ez ételt: einen Appetit zum Essen. Desiderium cibum. Cae. Nincs kívánságra szüksége étkem. Nemis avidis cupiditatibus opus est cibum. Cae.

Kívánod-at nem kívánom, nem keresem, nem óhajtom. ich verlange, wünsche die Gemeinschaft nicht. Infamiam tibi non opto. Cic. Halálát kívánni valakinek: einem den Tod wünschen. Adpetere mortem alicujus. Cic. Igen kívánok valamit itt látni: ich verlange sehr etwas hier zu sehen. Praegestio hic aliquid videre. Cic. Sokat akarok látni: einen begierig zu sehen,

ich wünschte dich hundert Klafter
dem wenigen zu nahe zu kommen
sehen zu können. Multis de
causis exoptato te videre. Cic.

Valamit egyébtelett, telet-
te igen, mód nélkül, nagyon,
váltig, valtigen kivánni:
nin Gnädigst Anordnungen mich
nteress haben: nteress ähn-
Brief Anordnung en. Ardere
flagrare desiderio rei ali-
cujus. Cic. Vehementer de-
siderare aliquid. Cic. Se-
centsés itat kivánni Vala-
kinek: jemandem Glück
wünschen. Precari —, velle, ut itte
alicui bene eveniat. A' fi-
vem rejtekébül kivánnam —:
tem Grund des Herzens
wünschte ich — Velim ex in-
timo Corde, ex — animo. Cic.

Jót kivánnyatok hazafiak.
wünscht ihr Bürgers alles
Gutes? Date candida ci-
ves omina. Propert.

Boldogúl (igen szeretle-
nül) kivánni valamit: —
vágyni, vágyódni valamire:
ntress ganz zu Herzen gehen, ein-
nehmen, innig wünschen.
Ad insaniam cupere aliquid. Cic. Jószívet kíván
kivánni: seine ganze Seele
Amte wünschen. Muneris ali-
cujus nimis avidum esse. Cic.

Valakitől tovább kivánni: Várni: einen Trunk von
einem fordern, verlangen.
Litteras ab aliquo posscere. Cic.

Aron alatt szeretni magokat
got kivánni: jemen Herzen ver-

fordert, — Fleiß und Mühe er-
fodert. Ea res operam, et di-
ligentiam desiderat. Cic.
A' jó tett helyébe nagobb jót
kívánni, várni: einen
Gutthat vergelten, einen
Gnädigen Anordnung zu ver-
langen. Beneficium fene-
rare. Senec.

Kívánó, adj. ohne etwas be-
gehrend, verlangend, wünsch-
Cupidus, a, um. appetens
tis, o. gestiens, tis, o. Cic.
)(Merteteletes. Békes-
ség kívánó: beginnig
nach dem Frieden. Cupidus
pacis. Cic. Második kívá-
nó: beginnig nach jemem
den Dingen. Appetens ali-
cujus. Sallust. Mindent
ent. Sallust. Mindent

Szomtelenül kívánó: ohne
ünthaar gefärbt ohne
bergend. ünthaar gefärbt ab-
lich zu bergnügen. Petu-
lans appetendo omnia. Cic.

Nagy mértékat kívánó dol-
log ez: die Direction be-
nen Gnädigsten Willen un-
ambirt zum Ausführung.
Res majoris spiritus est.
Cic. Semmit nem kívánó:
nach Nichts beginnig. In-
appetens, entis, o. nullius
rei Cupidus, a, um. Cic.

Kívánság, -gnak, -got: Ver-
gierde, die Dingesucht, die
Anordnungen, ihre Verlang-
Cupiditas, atis, f. Cic. Desi-
derium, ii, n. Cic.)(Meg-
elégedés, meg-ünás. Bo-
lond kívánság: ein alber-
nen Anordnungen. In cupi-
dorem acta Cupiditas. Cic.
insulsa flagitatio. Cic.

Buja kivánság: nimittb elüsti-
gos Zenginnek. Cupiditas li-
bidinosa Cic. kipsteten kivan-
ság: nin ungnemesthes Kivan-
gim. Injusta rogatio, onis,
f. Val. Max. Méltó kivánság:
nine wündigen fodrenung. Ho-
nesta Postulatio. Cic. Nagy
kivánság: nin Jostigos Ver-
langnen. Vehemens desideri-
um. Cic. Nagy etsti kivan-
ság: nin Jwossnes Agetit zum
essen. Ingens cupiditas
cibi. Cels. Orexis, is, ivos, ens,
f. Juvenal. Szamár kivan-
ság: nin Esselsmétes Ver-
längnen. Asinina cupiditas
Plin. Minta petitio. Prov.
Szentetlen kivánság: nin
unheiligtes Verlan-
gen, - Fodrenung. Impu-
dens postulatio, -tis, onis,
f. Cic. Szorongó felette-való
kivánság: nine treffen-
de Zuginnde. Furiosa Cu-
piditas. Cic. Tanúlni-való
kivánság: Zuginnde
Lüst wos zu lernen.
Philomathia, ae, f. Dec.

Telhetetlen kivánság:
nine unersättliche Ver-
ginnde. Cic. Insatiabi-
lis Cupiditas. Cic. Testi
kivánság: die Begiere-
lichkeit, die Lüste des
Leibes, -geluste. Libidi-
do, inis, f. Cic. Zabolát-
lan, gonosz kivánság:
unbändige Zuginnde.
Infrenis Cupiditas. Colum.
Libido effrenata. Cic.

To. Valakinek kivánságát
(akaratját) betöltени, an
nate chaget tenni: ni-
mis Wünsch nerfüllen. Imple
re votum alicujus. Curt. Re-
spondere optatis alicujus. Cic.
Satisfacere alicujus Cupidi-
tati. Cic. Kivánságomon ki-
vül történt: nit Jat sich wi-
der meinen Willen zuge-
tragen. Accidit praeter
optatum meum. Cic. Ki-
vánságunk szerint ér keze-
tel: die bist nach unserem
Wünsch nergangen. Exspe-
ctatus nobis ades. Cic. ki-
vánság om szerint esett: ich
habe mein Wünsch erlanget.
Potitus sum voto. Ovid. ki-
vánságunk szerint folyt, és
ment végbe a dolog: nach
unserm Wünsch ist die Sa-
che von statten gegangen.
Ex sententia confecta res
est. Cic. Maga kedve, akarat-
tya, s kivánsága szerint ele-
lete dni valamit: seinen Nei-
gung folgen. Exercere morem
animo suo. Ter- kivánságom
vagyon, ich habe nin Gros-
Verlangen nach etwas. Cu-
piditas me tenet. Liv. D. O.

hajtás, vágyás, vágyó-
dás: Dühös ember kivan
sága: nin Wünsch nimt
nersprechen Mensch.
Optatum furiosi. Cic. Rút
ottsmány állapot, ennek fa-
talan kivánságinak, nach
was gestündlichs seinem
Zuginnde zu gehorchen.
Turpe est, parere libidini
sue. Cic. Valaki kivan-
ságát fel-gerjeszteni, - gyú-
lasztani: nimm die Zuginnde
nin gehen. Cupiditatem ali-
cui injicere. Cic. Desiderium

alienjus inflammare. Cic. Jo-
nosz kivánságát meg-zabo-
lázni: gtsinn unbändigen Gelü-
ſten in Zaum halten. Effrena-
tas suas libidines cohibere.
Cic. Cupiditates suas compri-
mere, -frenare. Liv. Nagy
kivánsaggal (motion) enni:
mit großer Begierde eſſen.
Avide comedere. Cic. Nagy,
buzgó, égö kivánsaggal va-
gyok hozzád: ich brenne vor
Begierde zu dir. Desiderio
(cupiditate) tui ardeo. Cic.
Halálával nagy kivánsá-
got hagyott Mindeneknek
szivében, ne járt mit sze-
mök Előtt in allen Gemü-
thern einen großen Ver-
langen verursacht. Magnum
ex se desiderium reliquit moriens
tui apud omnes. Cic.
A' mi szerelmének nagy kiván-
sága: eine große Begierde
zu Genießen. Rabies lu-
xuriae, ei, f. Ausſchweifende kivánsa-
ga: die Lüſterne Forderung.
Postulatum Regni. Cas. Ter.
Jes Aſſzony' kivánsága:
unverdientlich Gelüſten ei-
ner ſchwangern Frauen. Citta,
ae, f. Plin. Malatia, ae, f. Plin.
Maga kivánsága után el-in
dúlni: ſeinen Neigungen nach-
gehen. Animo morem gerere.
Ter.

kivánságos, adj. wornach man
ein Verlangen hat, begie-
rig. Cupidus, a, um. Cic. de-
siderabilis, e. c. Cic.

kivánságosan, adv. verlangend.
Cupide. Cic. A' mit szeret-
vánságosan vagy ódai: mit
brennender Gier begierig
anſehen. Cupide aspicere
aliena. Cic.

ki-ván-szorodni, -dom, -dik.
l. ki-ván-szorogni

ki-ván-szorogni, -szorgok
-szorog. magát alig bír-
ván, ki-menni ſz. o. a Me-
zőre: mit Gewalt Mühe
aufs Feld ſeinen Gelüſten.
Aegre admodum in Campum
exire. Cic. Ván-szorogj-ki
már egyſzer az ágyból.
Stehe ſich nimmehl, und
ſteig aus dem Bette her-
aus. Excede tandem ali-
quando e Strato (lecto)
tuo. Cic. Ki-ván-szorgot
nagy nehezen a Mezőre
(a Sárból): er hat
ſich mit genauer Mühe
aus dem Moraſte (Kothe)
auf das Feld herausgear-
beitet. Emersit difficul-
ter e Caeno, Cic. -epta-
tus. Liv.

kivántt, adj. begehrt, ver-
wünſcht, gewünſcht, ver-
langt. Concupitus, a, um.
Cic. desideratus, a, um.
Cic. expetitus, a, um. Cic.
optatus, a, um. Cic. ki-
vántt egésség: die gewünſch-
te Geſundheit. Optata
valetudo, ae, dinis, f. Cic.
Igen kivántt vének:
nur gewünſchte Nach-
richt. Exoptatum nun-
cium, i, ii, n. Cic. Nem
kivántt: ungewünſcht
Inoptatus, a, um. Ter.

kivántan, vagy kivánva
kivánni valamit: nach
etwas ſehr heftig wünſchen.
Desiderio desiderare
aliquid. Cic. v. Cic.
creatio. Cic.

Kívántatni, -tatom, -tatik: requirendum videri. Cic. Mesterség kívántatik ahoz: ars requiritur ad hanc rem. Plaut. Az is kívántatik benne: accedit huc etiam. Ter. Ehez is kívántatik valami: huc accedit aliquid. Cic. Sok kívántatik egyegy bölcshöz: diu vivendum est uni sapienti. Sok kívántatik egy nagy tudóshoz: multa legenda sunt uni docto. Sok kívántatik egy jó szónokhoz: multa sunt uni oratori facienda. Sok kívántatik egy jó szónoknak: multa sunt uni oratori facienda. Sok kívántatik egy jó szónoknak: multa sunt uni oratori facienda.

valakitől kívántatni: ab aliquo requiri. Cic. Nota. Sok dolog kívántatik vetem á halált: multae res impellunt ad mortem. — Sok dolog kívántatik az életre: multae res requiruntur ad vitam. Cic. Tusc. exc.

Kívántató, adj. szükséges: necessarius, a, um. Cic. Nem kívántató: szükségtelen: non necessarius, a, um. Plaut.

Kívántatott, adj. gyanúsított, kívánatos. Expetitus, a, um. Ovid.

Kívántsi, adj. valamire kívánkozó, mohó: avidus, cupidus, studiosus, diligens, ardens, vehemens, concupiscens, appetens, cupidus, studiosus, diligens, ardens, vehemens, concupiscens, appetens. Est ejusmodi cupidus, ut — Cic.

Kívántsian, adv. p. o. Kívántsággal várakozni valamire) vehementer exspectare aliquid. Ter.

Kívántsiság, -gnak, -got: studium, cupiditas, atis, f. Cic. Pénz

ván-való kívántsiság: Inv
Gnbdgnüg. Studitas pecunia.
Cic.

Ki-vántzorodni, -dom, -dik: lásd,
ki-vánszorogni.

Kivánva, adv. begierig, mit
Verlangen, begierlich. Cu-
pienter. Plaut. avide. Liv. Ge-
stienter. Cic. inhiante. Augst.
Valaki' szép beszédet kivánva
[illegible] halgatni: nieus
angenehme Rede begierig
lich vernehmen. Dictam ali-
cujus orationem cum desi-
derio excipere, -audire. Cic.
captare aures avidis auribus. Tac.

Kivánva várni valakit:
[illegible] begierig
auf jemanden. Avide pro-
storis alicujus. Tac.

Kivánva-kivánni valamit:
etwas sehr lustig wün-
schen. Desiderio desidera-
re aliquid. Cic. voto ex-
petere. Curt. studiose ex-
petere aliquid. Cic.

Ki-vácadzott, adj. p. o. fö-
vagy fej: Zerfleischt Gesichts
ma. Exulceratum caput.
Cels. Caput peregrine pu-
rum. Lucil.

Ki-vácasodás, -sodnak, -st: das
geschwürig werden. Ulcera-
tio, onis, f. Sen.

Ki-vácasodni, -dom, -dik: schwü-
rig werden. Ulcerari. Hor.
Ki-vácasodott a' gyermek
feje: der Kopf des Kindes
ist schwürig geworden.
Exulceratum est caput in-
fantis. Cels.

Ki-váccsi, -vácsok, -vácsa; -vácsom
-vácsa: -valakit a' házból:
werfen, bis nieder aus dem
Hause schmeissen. Pro-
stolari; dum aliquis foras exi-
at. Plaut. foras ex specture
aliquem ex aedibus. Cic.

Ki-vacsni, -vacsni, vacsott, -
vacsi; -vacsom, -vacsa: aus-
waschen. Exsuere. Abwasch-
enstel; selbigemmel ki-
vacsni valamit. etwas
mit Gold, Silber, und Pu-
ren auswaschen. Filis
Aureis, argenteis, vel se-
riis interpungere ali-
quid. Dan. Valakinek
valamire ki-vacsni a'
nevét: einem Kleinen
auf etwas auswaschen.
Exsuere nomen alicui
rei in re aliqua.

Ki-vacsott, adj. p. o. Mun-
den Stickwerk. Opus
aeu pictum. Ovid. Stan
nyat vacsott ruhák: sich
Gold gestickte Kleider
Vestes aeu pictae, phry
giatae vestes. Plin. phry
gia vestes. Nom. filis au
reis tuta vestes. Dan.

Ki-vacsogni, -tyogok, -tyog
-tyogom, -tyogja: kü-
stiefeln, ki-latzogni,
-ki-fetzogni minderet:
abstiefeln. Ex-
futire -, propalare omni
a. Titon.

Ki-vácsolni, -vclom, -volja: a'
ábrándon (rajtad) ki-vácsol-
ni: ist will Sie von ihrem
Traum abgestrafen. De coelo
tuo mihi satisfaciam. Ter.

Ki-vácsolódni, -lom, -dik: ki-
vacsódni, ki-bügni: an ábgut
aus dem Traum fahren, ex-

Bestimmung. Determinatio, onis, f. Cic. 2. élététül-való meg-fosztás: a' világból-való ki-végezés: die Umbringung Occisio, onis f. Cic.

Ki-végezni, -gezek, -gez; -gezem, -gezi: 1. el-végezni, meg-határozás: bestimmen, innen. Determinare. Cic 2. magát ki-végezni: — meg-ölni, — életétül meg-fosztani: sich den Tod anthun. Consciscere sibi mortem. Cic. Ki-végezni valakit a' világból: Jemanden umbringen, um bringen Tollere aliquem de medio. Cic. Fegyverrel végezteti ki ötet a' világból: man hat ihn mit Gewalt hingerichtet. Ferro necatus est. Horat.

Ki-vehetni, -hetek, -het; -hetem, -heti: aufnehmen können. Excipi posse. Cic. 1. Abból-is ki-vehetni (által-látható, lehet meg itélni), hogy — Daraus kann man auch schlüssen, daß — Etiam ex eo colligi —, concludi potest, quod — 2. Egyet-szót sem vehettem (fatsac-hattam, fajtól hattam) ki belőle: nicht ein Wort habe ich aus ihm herausbringen können. Ne verbum quidem ex eo elicere potui. Cic. 3. Semmit se vehetek-ki (érthetek, tanúlhatok) á' szavából: nem érthetem á' mit mond: aus seinen Worten kann ich nichts verstehen, kann

Ki-vasalni, -salok, -sal; -salom, -salja, ki-téglázni s. o. á. ausbrennen. Ferro calefacto vestimenta. Plin.

Ki-vásárolni, -sárlok, -sárolt, -sárlom, -sárolja: magát: sich auskaufen. Emungere. Terent. Ab bonis omnia sua. Cic. 1. ki-kopni.

Ki-vászkolódni, -dom, -dik: alig tud ki-vászkolódni (ki-bújni, ki-vergődni) az ágyból: kaum kann er sich aus dem Bette herauswinden. Aegre sese ex lecto. Plaut.

Ki-veddegélés, -szek, -szik: öf-tern sich anstrengen. Exercitatio, onis, f.

Ki-veddegelni, -gelek, -gel; -gelem, -geli: oft sich anstrengen. exercitare. ki-veddegetni (ki-kivenni az erejéből: aus Ungeduld oft sich anstrengen. Exercitare crucians.

Ki-végzés, -zek, -zi: 1. el-végzés, meg-határozás: Ent-

Sensum. Nihil possum ex sen-
mone ejus conjicere, perspic-
re. Cic. 4. Rosszat á szemei,
már a' tornyot sem láthat-
tya, vehetí-ki: non Just pesum
ex Oculis non Turrim nisi
mall mensa sin Turres cernen-
mem. Oculis hebes est adeo,
ut vel turres in Cernendo sen-
sum ei cadat. Cic. A' közel
lévöket sem vehetí már ki:
nem láttya: nicht sin Nähe
stehenden Sachen nur mehr
ausnehmen, -sehen. Nec
adstantes potis est discer-
nere. Cic.

Ki-vehetö, adj. Was sich heraus-
nehmen läßt. Excentilis, e.
c. Klgs. können ki-vehetö:
was thunlich heraus zu
nehmen ist. Quod facile
eximi potest. Cato.

Ki-vétetni, -vettem, -vettem, -vétetek: 1) ki nehmen, ziehen, ausziehen, herausziehen, herausnehmen, herausreißen, herausbrechen, herausschneiden, herausschälen, herausschaben, herausgraben, herausbohren, herausbeißen, herausfressen, herausschlagen, herausstoßen, herausstechen, herausschießen, herausfallen, herausfahren, herausschaffen, herausbringen, herausführen, herausleiten, herausgießen, herausschütten, herausschöpfen, herausschenken, herausgeben, herausreichen, herausbieten, herausstrecken, herausstehen, herausragen, herausgehen, herausfließen, herausrinnen, herausdringen, herausquellen, herausfahren, herausfliegen, herausspringen, herausschießen, herausfallen, herausstürzen, herausstürmen, herausrennen, herausjagen, herausstürzen, herausstürmen, herausrennen, herausjagen, herausstürzen, herausstürmen, herausrennen, herausjag

Cic. 6. ki-venni (kiköszörülni, ki-élesíteni) a
fatsat a borotvának: ein al
zugroszo Pinsze des Rasirens
Mysterium ausglätschen, ausstrei
chen. Acium cultri tonsorii ex
cotem nimium atte
nuatam elimere, eximere. Cic.
7. Hasznából (mint erejé
ből) ki-venni (haszon-vehe
tőlenné tenni) valamit. Aus
Nutzen nimmt Einiges be
nehmen. Nemo hic aliquis
interficere. Appian. 8. ke
zessegre ki-venni valakit:
érte kezessé lenni: Ju
manden losbürgen. Vadi
monio suo liberare aliquem.
Cic. 9. Arz vesszem (chozom)-
ki ebből: aus Einem mit
Gift den Dienst. Hoc ci
cio ex hoc. Cic. Ebből-is ki
lehet venni, hogy — aus
dem Einen muss geschlossen
werden — Ex hoc concludi po
test, quod — Cic. 10. ki-
venni (ki-emelni) a gyer
mekeet a bölcsőből: das
Kind aus der Wiege neh
men, herausnehmen. Eximere pue
rum cunis. Pers. 11. Vala
kinek a kezéből ki-venni
(ki-fatsarni) a fegyvert:
einem das Gewehr aus der
Hand gewaltsam nehmen. De
ferram alicui vi vibrare e manu.
Ten. 12. Előre ki-vesszem
a fizetésemet: — ki-fizettetem
magamat: die Entschädigung
nehmen, ich bin aus. Sala-

13. Az ökröt az igából ki-ven
ni: ki-fogni, nyakáról az
igát le-venni: den Ochsen aus
Joch abnehmen. Abjungere
bovem. 14. A' hatat fétel
mét valakinek a szívéből
ki-venni: ki-gyökerezni, ki
irtani: einem die Freude
benehmen. Metum alicui
adimere. Ter. 15. Ki-
venni (ki-kapni) valaki
szájából a szót: einem das
Wort aus dem Munde neh
men. Excipere oratio nem
alicui ex ore. Plaut. 16.
Ennek az árczát a bér ből
fogják ki-venni: ki-
metszeni, ki-vágni, ki-
vásárlani: man wird
die Kosten aus der Zahlung
über die Ochsen ziehen: du
würdest dir mit deiner Kunst
bezahlen. Pro hoc dolore
getur Corcium de tergo tuo.
Plaut. Ez ára a bérnek ből
ki-vesszem: ki-fogom, ki-
húzom. ich werde den Lohn
aus dem Leder abziehen.
Hoc ego de mercede tua
subtrahar. 17. Ki-ve-
szem (ki-fogom, ki-kö-
töm) a bőltsességet, a tö-
bi mind-háromság: ich nehme
die Weisheit aus, die übri
gen Dinge sind fünf, Dreizahl
Excipio Sapientiam, cete-
ra omnia sunt vana. Cic.
Egy gyet vagy leg-feljebb
kettőt ki-venni nincs;
oder höchstens zwei muss aus
genommen. Excepto uno
aut ad summum altero. Cic.
A' hónapból egygy napot
venni-ki: einen Tag aus

dem Monate Januárius kezdeni.
Diem ex mense eximere. Cic.

Senkit az élök közül kinem
vesek ig unsern Einnen hen
Sennen aus, so leben. Nemi
nem eorum excipio, qui vivunt.

Cic. ki-vivén tigedet: te ki-
vüled: dich ausgenommen.
Te excepto. Cic. 18. ki-ven-
ni a' mostkot, a' Petsétet a' ten-
hübül: azt ki-mosni, ki-dör-
gölni, tsinossá tenni: Plin.
etwas aus den Gliedern Jen-
den Bringen. Eluere quas-
las Vestimenta. Plin. Vestem pur-
gare ab illuvie. Colum. 19. Va-
lamit szennyet ki-venni: lá-
ni, meg-ismérni: etwas Je-
Jen, mit den Augen nehmen.
nen Können. Consequi ali-
quid oculis. Colum. 20.
ki-venni az atenáját (Ehe-
dngéjét, ateonáját) a' hor-
donak: nim Jesz austzün-
den. Rotinere dolium. Jex.
21. Erőszakosan ki-vette
(ki-ragadta, ki-rántot-
ta) Kezembül a' fegyvert:
nur Jat mich aus Gewalt
gewaltsätig aus ihrer Hand
genommen. Ki ferrum
de manibus meis extorsit.
Cic. 22. ki-venni (ki-
szedni) a' kenyeret a' ken-
tsébül: aus Brod aus
dem Ofen Jemand nehmen.
" oder aus dem Tünden. Panem
ex furno -, Cacumen Canistris
exsedere. Virg. 23. Valaki-
nek az Arczájábül valamit
ki-venni: ki-tanulni: vi-

nem etwas aus dem Gesichte
abnehmen. E vultu alicujus co
gnoscere aliquid. Curt. Valaki-
bül valamit öklözéssel ki-ven-
ni: nimm mit Fäusten
ausbringen, abzwingen, e-
twas aus ihm austreiben, auch zu gewinnen
Aliquid ex aliquo pugnis ex-
culcare. Plaut. Nehéz ki-
venni: nur lasz sich schwer
lich ausdenken. Exemplo
nem difficilem Exercet. Colum.
Vidd-ki jobban a' Partosz-
dat: entwegfinde besser
einen Freund. Dignosce-, di-
scerne-, secerne melius
adversarium tuum. Cic. Ecö-
vel ki-vette belülem a' Rót:
nur Jat von mir gewollt
sam Eus Wort auszugrei-
Vi elicuit ex me vocem.
Cic. Szép szóval ki-venni
valakibül valamit: be-
nimm etwas mit gü-
tem Worten Jemand lo-
cken. Blanditiis elicere
aliquid ex aliquo. Cic.
ki-venni valakinek a' ter-
mészetét: nimm Jemand
Art, und Sitten wahrneh-
Mores, naturam alicujus
cognoscere. Cic. ki-ven-
ni valakibül a' titkot:
aus Jemand mit Ge-
nem Jemand locken. Ar-
canum ex aliquo elice-
re. Cic. ki-vettem a' kon-
trárek minden tsinyát:
ich habe die Ge-
ze Vorsichtigkeit der Fein-
sein ist mir ganz bekannt.
Omnem Cuiusque Constitutio-
nem Cognitam, Perspe-
ctam que habeo. Cic. 24.
Az ilyen gondolatot kikell

az ember ek ámejébül venni
ki kell ütni: Olyan Mondásnak
mondanak, kin Trójában ember
nem. Hujus modi Opinio evel-
li debet ex animis hominum. Cic.

25. Valaminek a' magvát,
(a' bélit) ki-venni: ki-szedni.
ki-vetni: den Samen aus der
Erde ausnehmen. Semi-
are aliquid. Aspic. 26. Erejé-
ből ki-venni (meg erőtlenítte-
ni) valamit: p. o. a' bizodalmat:
a' Királynak hatalmát: a' Törvé-
nyeknek erejét gyöngíteni.
Infirmare robur imperii. Amician.
— a' törvényt: megszegni, hogy
annak nincs többé ereje. —legem.
Cic. irritam facere legem. Cic. 27. Midőn
a' házat el-adta, a' kertet ki-
vette: az az magának tar-
totta: de nem adta hasznos
Gyümölcsöknek, sőt nem adta
használásnak. Cum ædes ven-
disset, hortum excepit. Cic.

28. A' fagyát ki-venni:
azt meg-enyhíteni, fel-ol-
vasztani: auferre pruinam.
Gruem. Pruinam liquescere. Lu-
cret. —edurare. Plaut. 29.
ki-vette a' szívemet: szere-
tette nékve meg-fogott: sír
fut mich tumultuarisch gramecht.
Me sibi devinxit. Cic. 30.
Kemény ségébül ki-venni
a' Vasat: die Härte des Ei-
sens benehmen. Duritiem ad-
mice ferro. Cic. 31. E'li-
bül ki-venni a' kínzó dol-
gokat (meg-tompítani) a' kíst:
den Mensch Pein schmerzlos machen.
Cultrum hebetare. Liv. Ob-

tundere aciem cultri. Plin.

32. Valakit más nak a' bir-
tokából ki-venni: ki-szakasz-
títani: jemanden aus seines
Eigenthum besitzen. Aliquem
e Possessione alicujus libera-
re. Cic. A' tömlötzből vala-
kit ki-venni: einen aus
dem Gefängniß, aus den Ket-
ten befreyen. Eximere ali-
quem e Carcere, e vinculis.
Cic. 33. ki-vesszem
(ki-térek, ki-szá-
lálom) magamat a' koszos
szakadságából: mich aus der
böse Menge reissen aus?
Ego me eximo e numero
hominum improborum.
Cic. A' halálból torkából
ki-vetteték (athúl meg-meri-
tetteték) ötet: dem sey ihn
auf den Rachen des Todes
genommen. E faucibus mor-
tis liberatus est. e medio
orci faucibus evasit. Appul.
34. ki-vetteték a' kantz
ból: lásd: ki-szedni
No 3. 35. Sánga játék-
venni (———) a'
lisztnek: azt ki-szitál-
ni: das feinste Mehl durch
ein Mehlsieb sieben. Poll-
inem e farina cribro Pollin-
cio excutere, secernere.
Plin. 36. ki-vetni fejem
ből a' részeg: más nem ki-
telkedem, nem akarok az
elmém, nem fut mir den

dem Monarchen Frantz
Diem ex die
Senki
Zweifel benehmen. Dubitationem mihi eximit.
Tert. 57. Valakit a' szól. gai állapotból ki-venni: -szabadossá tenni: Jemandem von der Knechtschaft frey machen, auf freyen Fuss stellen. Servitute aliquem liberare. Cic. Valakit a' törvény alól ki-venni: einem von den Gesetzen befreyen, frey machen, los machen. Sol. vexe aliquem legibus. Liv.

Ki-venni-való, adj. Auszunehmen ist: Excipiendus, a, um. Fest.

Ki-vénülni, -vénülök, -vénült: Más ember alkotásából ki-vénülten. Zu diesen bin ich schon wegen Alters zu brauchbar. Jam exercitu ex his per aetatem senilem. Liv.

Ki-vénült, adj. pr. o. katona a' seregből: ein alt gewordener Soldat, der wenigstens 50 Jahren auf dem Rücken hat. Emeritus miles. Lucan.

Ki-verdödni, -döm, -dik: p. o. a' seregből: sich ausmachen. Ex morbo se relevare. Cic. Ki nem verdödik betegségéből: wer wird von der Krankheit nicht genesen. Ex morbo suo non convalescet: Cic. -non levabitur. Cic. ex infirmitate sua non emerget: Cic. Ki-verdödni (ki-verekedni, -menekedni) a' veszélyből: von Gefahr

nehmen, sich aus dem Gefahr-vollen retten. Eluctari ex periculo. Cic.

Ki-veregetett: adj. aus-gegangen, ausgetreten von Haus. Excursatus, a, um. Part. Act.

Ki-veregetni, -getek, -getett, -getem, -geti, p. o. a' házból: hinaus-gehen. Egredi: Mantel aus-klopfen. Excutere pallium. Phaedr.

Ki-veregetö, -ö'nek, -ö't: der aus-geht. Excursor, oris, m.

Ki-verejtékezni, -zem, -zik: Schweiss ausdünsten. Exsudare. Colum.

Ki-verekedés, -edek, -t: Hinaus-dringung. Elutatio, onis, f. Lactant.

Ki-verekedett, adj. der sich aus-gewunden, los gemacht hat. Elutatus, a, um. Stat.

Ki-verekedni, -dem, -dik: sich heraus-winden, durch-arbeiten, durch-dringen. Eluctari. Tacit. Ki-verekedni, ki-verdödni, ki-verdödni, ki-szabadítani a' kelepcéből: ki-fejtödni, ki-kapni a' veszélyből: sich aus den Fallen los machen. Eluctari ex cassibus. Tacit. - e periculo. Cic. Halálos veszedelemből verekedett-ki: sich aus Todes-Gefahr gewunden. wenden. von der sich von Todes-Gefahr gerettet. e periculo Mortis se liberavit. Cic. A' ki bújt ki-verekedni: mit grossem Mühe

976. kr

ki-vesz, -szik, -szek: 1. Hinausnehmen. Educere. Tacit. ki-menekedett a' posvány bül (a' tárból): wo sich das Pferd ausdem Sumpfe gerettet hatte. Emersit de paludibus, vel e paludibus. Liv. -e Cano. Cic.

ki-veszés, -szete, -szt: 1. Herausnehmung, Herausziehung, Extractio, onis, f. Cic. 2. Fatcadás: eine Ausfestung, Anf einen Pfahl. Pustula, ae, f. Martial. Vomica, ae. f. Cels.

ki-vesztett, adj. womit man einen Pfahl durchsticht. Palus, i, um. Cas.

ki-vesztettetett, adj. ausgestochen. Extorebatus, a, um. Catull. everberatus, a, um. Quinct.

ki-vesztegödni, -döm, -dik: = fejtödni, = katolni, vast. klotödni. p. o. egy bükben ausdem Becher Jemanden Brüderschaft trinken. Exsiccare ex lecto. Inet. ki-vesztegödött szokonyatú állapotban: wo man sich durch Trinken zu Grunde gesoffen. Exesus suis additicius et tractatus est. Cic.

T. ki-vesztödni.

ki-vethetni, -hetek, -het; -hetem, -heti: ausgeben können. Exercere posse. Senki azt ki nem vetheti az agyából, a'mit egyszer meg-gondolt: wer nur nimmt gesinnet, und übers

vezt hat, der seine Meinung aus seinem Gedächtnis bringen. Ai sententia deda ei nullius persuasa potest. Cato. Alig vethetem -ki az agyából: Ich kann sie aus dem Sinne Jemanden ausgeben können. Vix potui ipsum ex lecto expellere. Cic. ki vethetni a' fejéből: wo Jemand nicht hinkommen kann. Obliviscier exemtus sum. Oblivisci = excuteremente non potest.

ki-verhödni, -döm, -dik: läst. ki-vergödni.

ki-verni, -vercte, -ver; -vertem, -veri: 1. Sárga szegekkel ki-verni (tel-ütlegelni) a' Koporsót: den Sarg mit gelben Nägeln beschlagen. Tumultum claris auricalco capitatis configere. Plin. = ornare et instruere. Voss.

2. ki-verni (ki-hajtani) a' bocsátkat a' pástra: die Zwiebeln auf gemachtes Feld austreiben. Ad caespitem exsilescere vitulos. 3. Mi verte ki-ki egyi könnyet a' te szemeidből? Mi könyezett ki-ki egyi könny-hullajtásra? wer gewann sie so sehr Jemanden aus den Augen? Quid istas tot educit lacrimas? Ter. 4. ki-verni (ételni, ki-kalapálni) a' kaszát: die Sense schneiden. Falcis falcastre aciem. Falcis falcastrae aciem. Colum. 5. ki-verni (ki-kotrogatni) az ércz edény' korpadékát: den Erz-,

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA KÖNYVTÁRA

ein neue Einrichtung nimmt Sprüchw. Jn flexuram (Secubitulos) vasis alienjus Amei (Metallici) exsudare. Plin. Valamit lajosra (vékonyra) kiverni: ütögetni, Glattmachen. Explanare aliquid. Plin. 6. Az ereg tigy kiverni magát a' Pókhálóból: kerekedik jár kajtatlikra. gadgya magát belőle: sir Groser Plinyer wendet sich aus dem Kämmen Gewerbe los. Musca major de ea lacuncarum texturis eliberat. Plant. 7. Fegyvert venneke (Katonának, Honátsolnak) átvenni: mit venneken Wasser für das Tragen ergreifen. Arma suscipere pro Castris. Plant. 8. Birtokát kiverni valakit: Jemanden aus dem Besitz seines Eigenthums setzen. Aliquem de possessione deturbare. Cic. Éjtzakkor Vertéke (ürtéke, kereskedési) kiágyból: man hat ihn Mitternacht aus dem Bette seiner Ruhestätte. Media nocte extur batus est ex lecto. Cic. Tatarom bot a' héjja kiverte a' fészkéből: dem Jungen fällt der Bote aus dem Nester. Falco pullum bacinus e nido expulit tortum. Cic. A' házból valakit kiverni: Jemanden aus dem Hause forttreiben, aus jagen, Aliquem ex aedibus ejicere, exigere, expellere. Cic. Ha egyetlen ki-vernek, másfelül be-mennek: wird öffentlich abgeschlagen, wird öffentlich verspottet. Antica exclusus, postica recipiare. Prov. Valakit ajándékával egyezzen kiverni: einen mit Geschenken zu Thüren wegjagen. Aliquem cum dono feras. Terent. A' kutyát jem kell kiverni a' Házból: den Hund muß man forttreiben. Canem de aedibus abigere. Cic. Éjtzakkor nem verik-(zárják-)ki a' mente' ügyából: es nem ally könnyen, nem tsúfolyag, hogy fel-fűssák: das ist nicht so leicht zu verspotten, zu thun, zu treiben. Hoc cujavis negotii est. Ner. Tam facile perspicitur. Catull. 11. Ebektől a' botokból kiverni (kiűzetni) a' nyúlat: den Hasen aus dem Gesträuche jagen, wenn Hunde Jemanden treiben. Canibus leporem exigere de dumeto. Plaut. 12. Tegesse által kiverte (ki-ütötte) az ekének bútól, a-faleji tette velem, a' mit

bercibus ejicere, exigere, expellere. Cic. Ha egyetlen ki-vernek, másfelül be-mennek: wird öffentlich abgeschlagen, wird öffentlich verspottet. Antica exclusus, postica recipiare. Prov. Valakit ajándékával egyezzen kiverni: einen mit Geschenken zu Thüren wegjagen. Aliquem cum dono feras. Terent. A' kutyát jem kell kiverni a' Házból: den Hund muß man forttreiben. Canem de aedibus abigere. Cic. Éjtzakkor nem verik-(zárják-)ki a' mente' ügyából: es nem ally könnyen, nem tsúfolyag, hogy fel-fűssák: das ist nicht so leicht zu verspotten, zu thun, zu treiben. Hoc cujavis negotii est. Ner. Tam facile perspicitur. Catull. 11. Ebektől a' botokból kiverni (kiűzetni) a' nyúlat: den Hasen aus dem Gesträuche jagen, wenn Hunde Jemanden treiben. Canibus leporem exigere de dumeto. Plant. 12. Tegesse által kiverte (ki-ütötte) az ekének bútól, a-faleji tette velem, a' mit

mondani akarom: nem fog
mire szükség, hogy ezen dolgot
fölöslegesen fáradjon, mert ő
sógorom fog vetni. Ego quidem
hanc rem aliter dicendam arbitror.
Cic. Valakinek a' fogát ki-ver-
ni: einem die Zähne aus-
schlagen. Edentare aliquem.
Plaut. ki-vereni a' lapátot: lap-
átásban a' földet a' Pflug
schlagen. Pilam evibrare, exci-
tare. Petr. Pila expulsum lude-
re. Varr. A' szeget szeggel kell
ki-verni: auf einen harten
Kopf gehört eine gespitzte
Feder. sprw. einen Nagel mit
einem Nagel ausschlagen. Duro nodo
durus cuneus. Gruter. Prov.
Clavus clavo pellitur. Prov.
Szántogatással ki-vetni a' sze-
mét: einen Gut ihm durch Pflügen
mit dem Pfluge aus den Augen
schlagen. Oculos alicui evellere.
Vitr. Quitkot. 13. Vesd-ki
(vesd-ki) a' fejedből ezt a'
bús gondolatot: schlage dir
ihn trauriger Gedanken
aus dem Kopfe aus! Dicen-
te-, ejice ex animo-, cura.
pite magistras has cogitatio-
nes. Cic. 14. ki-vesni
a' lélekből (meg-tompitani)
a' kardot: den Degen stumpf
machen. Hebetare gladium,
hastam, etc. Liv. 15.
Ki-vette már az annyá-
tolla: már meg-tollasodott
már anyának: [illegible]
[illegible] wo fast jeden
Federn bekommen, — wo fast
schon flügge geworden. Jam
plumescit. Plin. 16.
Ki-veri ally pogánynál az

ajtót? ki zörget, ki pedig
paz az ajtón? wenn Hoffe
stand an den Thüren an. Quis
pulsat fores tam crudeliter?
Ter.

Ki-verödni, -dömi, -dik: a' beteg-
ségből: sich aus der Krank-
heit herauswinden. Elucta-
ri ex morbo. Gen. A' job-
bagyságból ki-verödni:
sich von der Knechtschaft
befreyen. Exuere servitu-
tem. Liv. A' nyomorúság-
ból ki-verödni: sich von
dem Elende losmachen.
Se expedire. Ter.

Ki-verö, -ödek, -öt: der weg-
ausgeschlagt. Excussor, oris, m.
ein Austreiber, Ver-
treiber. Expulsor, oris, m.
Cic. ki-vetöt (lapáttal)
játszani: den Ball schlagen.
Pila expulsim ludere.
Varr.

Ki-veröske, -kének, -két ját-
szani: mit Ball schlagen
spielen. Pila excussim
ludere. Varr. A' kiverös-
két szeretik játszani a' gyer-
mekek: mit Lungus
spielen Kinder gern.
Longimere lusu delectan-
tur pueri.

Ki-vert, adj. p. o. fogú:
dem die Zähne ausgeschla-
gen sind. Dentibus, a,
um. Plaut. Fregekket
ki-vert képpel: mit
Flügeln beschlagenem
Ding: Tunnulus clavis
confixus, i, m. Plin. Ki-
vert vereshe: einen
Hammer Gesinnis. Recuperus

Indor, i, oris, m. Virg.

ki-vesz, adv. fesztig wünschen. Expulsim. Vacc.

ki-vészett, adj. ausgehöhlt, ausgeschnitzt, ausgestochen. Excavatus, a, um. Cic. exsulptus, a, um. Cic. Insculpturatus, a, um. Fortunat.

ki-vésni, -vések, -vés; -vésem, -vési: a fát válunak: das Holz zum Werkstuhl aushauen. — ausgraben um Werkstuhl oder sonsten zu brauchen. Alveum excavare, excidere ex arbore. Colum.

ki-veszkedni, -dem, -dik. magát: sich aus Zank etwas. Ad satietatem litigare. Liv.

ki-veszés, -szek, -szt: der Untergang. Occidium, ii, n. Pend.

ki-veszése a' fának: Ersterbung vom Wurm, wenn die Bäume gipfling trocken stehen. Siderationis, f. Plin. Occidium arboris. Pend.

ki-vesztett, adj. trockenfaul, ganz und gar verdorben. Dispereditus, a, um. Plaut. Nota. kivesztettnek tartom ich halte es für trockenfaul. Pro dispendito id habeo. Id.

ki-veszködni, -döm, -dik (kivont) a' ló az istálóból: das Pferd weigert sich los und heraus aus dem Stall zu gehen. Equus eliberare se recusat. Ter. Eunuch. 2. 2. 2

ni: eine Anzeigung ist nicht zu tilgen. Insectum ist und non potest exstingui, et oppremi. Cic. ki-vesztem à folyókat: die Flüsse austrocknen. Exsiccare amnes. Plin.

ki-vesztés, -ének, -ét: die Austrocknung, Abtrocknung. Abolitio, onis, f. typ. pul. ki-vesztése a' persének által szántással eshetik — meg: die Vertilgung eines Insects durch den Pflug geschehen. Exstirpatio ejusmodi vermis solum modo aratro fieri potest. Colum.

ki-veszt-ő, -ének, -ét: die Austrocknerin. Exsiccatrix, icis, m.

ki-vétel, -ének, -t: die Ausnahme, Einschränkung. Exceptio, onis, f. Colum. 2. ki-fogás, ki-kötés: die Ausnahme. Exceptio, onis, f. Cic. Minden ki-vétel nél kül: ohne alle Ausnahme. Sine (sine ulla) exceptione. Cic. Itt-is vagyon valami ki-vétele annak, sindet sich eine Ausnahme. Et hic exceptio aliqua sublatet. Victe. 3.

ki-vétele a' holtt, vagy idétlen gyermeknek az anyja méhiből: die Herausschneidung eines todten, unzeitigen Kindes aus Mutterleibe. Embryulcia, ae, f. Blancard. Nota. Nehéz ki-vételü: nehezen fogadni, nehezen venni, — oder nehmen. Difficilis exceptionis. Cic.

ki-vetés, -ének, -ét: 1. ki-hagyás: die Auslassung, Ejectio, onis, f. Cic. 2. Die ki-vetés: die Auswerfung. Ejectio sanguinis. Plin. 3. ki-vetés az anyja-ſz. egyházból: die kirchliche Trennung, Ausschließung von der geistlichen Gemeinde. Sacrum Ecclesiae fulmen. i, inis, Ecc.

ki-vetés az épületben: az épületnek kiálloggyebb része: z. e. az Oszlop-rendben: die Ausladung, Vorstehung eines Gliedes von der andern in den Säulen Ordnung. Projectura, ae, f. Vitr.

ki-vetett, adj. ausgenommen. Exceptus, a, um. Cic. ki-vétetett Nap. die ausgenommene Tag. Excentus dies. Hor.

ki-vetett, adj. auswerfen. Ejectus, a, um. Lucret. Jaculából ki-vetett ajtó: ein aus einer Schleuder geworfener Stein. Effractae —, evulsae fores. Cic. Szám-ki-vetett: vom Lande verwiesen. Relegatus, a, um. Cic. ki-vetett. ki-hányott, ki-oltá dott. ausgeworfen. Exsputus, a, um. Sidon.

ki-vetkezni, -kezek, -ett; -kezés, -ni: ausziehen. Exuere posse. Cic. ki nem vetkezem elmémből: ich kann es aus meinem Gedächtniß nicht auslöschen. Recurrat hoc animo. Virg. Memoria ejus exui torqueor. Cic.

ki-vetkezett, adj. ausgezogen. Exutus, a, um. Cic. Bőrébül ki-vetkezett kígyó: die alte Haut ausgezogene Schlange.

gn. Annis (senecta) exuitus
angvis. Plin. Veres bársony-
bül ki-vetkezett: den den
Pürgüw ausgezogen hat.
Expurpuratus, a, um.

Ki-vetkezni, -kezem, -kezik:
sich ausziehen se exuere.
Lucr. Ki-vetkezik a' bőr-
ből, mint a' kigyó: ne lengt
sin Hemd ab, wie eine
Festung. Exuvias ponit
ut serpens Virg. Senectam
exuit —. Plin. ki-vetkez-
ni minden emberségből:
sin Menschheit ablegen,
ganz unmenschlich wer-
den. Exuere hominem,
— omnem humanitatem.
Cic. omnem sensum huma-
nitatis ex animo amittere.
Cic. Ki-vetkezni a' Gálla
-ságból, -ruhából, inne-
pi-, pompa Kleidung
öltözetből: sein Gelte
Kleid ausziehen. Vestem
solennem exuere. Lucret.
Ki-vetkezni a' nem magá-
ból: sein Menschheit ablegen. Ali-
enum exuere. Plin. Minden
szeméremtségből ki-vet-
kezett: nun hat alles Scham
abgelegt. Os perfricuit.
Cic. Pudor illi periit: Plaut.
Szinéből ki-vetkezett: sein
Gesicht hat Röthe verloren. Amisit co-
lorem. Lucr.

Ki-vetkeztetni, -tetek, -tet; -te-
tem, -tetni: ausziehen, aus-
ziehen. Disvestio, ire. Vas.
Segítségével ki-vetkeztetni
a' sereget: sein Ammer mit

wöffnen. Deexmare exerci-
tum. Liv. — exuere armis. Si
Valakit Méltóságából ki-
vetkeztetni: einen des Wür-
de berauben. Dignitate
spoliare aliquem. Cic. Min-
den ruhájából ki-vetkez-
tetni őtet: einen seiner Kleider
ausziehen, entblossen. Omnibus
vestibus exuere est. Lucret.

Ki-vetni, -vetek, -vet; -vetem
-veti. 1. Valamit az el-
mjéből, emlékezetéből,
eszéből, fejéből ki-vetni:
aus der Seele, Gedächtniss,
Kopfe verlieren, fahren
lassen. Animo, memoria ex-
cidere. Cic. Ezeket
szántszándékkal vetette em-
lékezetéből, úgy látom
ezeket szándékkal ver-
gessen. Voluntaria ob-
livione haec contexe-
ram. Cic. 2. Kár-
tyát ki-vetni (ki-gdni)
a' játékban. Die Karte
hinspielen, aufspielen. mit
der Spielkarte spielen, ausgeben
Edere, Ludum chartarum
ludere. Cic. Pri-
mum jacere solemus. Vesz-
tés: gimb (Spielkarten)
ausgeben Edere Ludum.
Cic. Ki a' Vesző-ki, wem
gibt man? Quis habet
jus primum solvendi (lu-
sorium) ejiciendi?
Ki-hagyatni, ki-hágyni

ki-lökni; Valam
kem ki-vetni:
Hinweg sinwe
stossen, Jac.
cere. Jac.
a' kapolat ki-
a' tengerbe: w
Pisztoly ins W
valamit über
Aliquid e mar
tere: ejicere
ut saxa: sch
Geschütz aus
in viam. C
ki-vetni (
Sarkából:
den Anger
res toto C
cere. Plaut
cere exut
5 Cic.
bül ki-ve
ni, ki-fog
gyözni: v
gé "über
tem. Ejicere
Jupiter werfen
dere.
quem ex a
cere. Phil
vetett Pöbel
Wegwerfen
Lat. Curcu
Suet. Vatinio
ki-vetni: ex
ni: Jemand
Hund aus
tum. Expellere
cillin. Plaut.
ejicere. Cic.
Verbindung

ki-lökni: Valamit az ablakon ki-vetni: etwas durch das Fenster hinaus werfen. Aliquid per fenestram ejicere. Ter. Az kajolábut ki-vetni valamit a tengerbe: etwas aus dem Schiffe ins Meer werfen. etwas über Bord werfen. Aliquid e navi in Mare ejicere. Cic. Az magvait ki-vetni valamiuek: die Körner aus etwas hinaus werfen. Ejicere granum e re aliqua. Ves-ki az utszára: stosse ihn auf die Gasse aus. Ejice illum in viam. Cic. Az ajtót ki-vetni (ki-feszíteni) sarkából: die Thüre aus den Angeln heben. Foras toto cardine convellere. Plaut. Tamam cardine excutere, revellere. Cic. Valakit sarkából ki-vetni: -meg nyerni, ki-fogni: kajsta, megnyözni: die Oberhand, den Sieg über einen erhalten. Omnibus partibus superiorem esse, superiorem discedere. Nep. Aliquem ex argumento ejicere. Plaut. A kotsi ki-vetette ötet: sie ist ihm Wagen umgeworfen worden. Curru excussus est. Suet. Valakit eb-kudomból ki-vetni: zutul ki-küszöbölni: Jemanden wie einen Hund aus jagen, aus Bonnen. Expellere aliquem furcillis. Prov. turpiter aliquem ejicere. Cic. Miltó, hogy eb-kudomon vessék-ki: wie

verdient aus gezeichnet zu werden. Egregius dignus. Prov. Juvenal. Valakit a' házból ki-vetni: einen zum Hause hinaus stossen. Aliquem foras ex ædibus ejicere. Plaut. Valakit a' házsábúl ki-vetni: einen von seinem Ort treiben. Aliquem Patria emovere. Cic. Ki-vetni valakit az osztolábúl: einen aus der Schule ausschliessen. Excludere aliquem e schola. Cic. A' szel ki-vetett bevetett a' partra: den Wind gut aus der See gewarten. De litore ros ventus ejicit. Senec. Valakit a' tanátsból ki-vetni: einen aus dem Rathe schaffen, stossen. Aliquem senatu movere. Cic. Eliminare. Cic. 4. Ki-hányni, ki-küszni, ki-okádni: den Essen auswerfen. Dapes egerere. Plin. Kihúgyozot a' tsuhát (a' gennyet) ki-vetni: den eiternden Schaden auspressen. Purulenta extrudere. Plin. A' sárt az ejtét ki-vetni: die Galle auswerfen. Bilem purgare. Sen. 5. A' nyelvet ki-vetni: ki-ölteni: die Zunge ausstrecken. Linguam exserere. Plin. 6. Valakit a' hivek' számából ki-vetni: ki-tudni, ki-zárni: einen von der Christlichen Gemeinde ausschliessen. Aliquem e societate excludere. Hieron. 7. Elmédből ki nem vesz: tavasz elfeledben: nicht aus

gyöst ne? Memoria id te ne cie. noli id ex mente ejicere. Cic. 8. ki-vetett (ki-tett) egy' arányot: nem fat a mint kiküldetnek ausgezeichnet. Numerum aureum ejectum, ejicit. Cic. 9. A' halnak ki-vetni (ki-venni) az ejtéjét: ausfet-bentaud, és ki-venni az ejectét: den Fisch Gallen, die Galle ausnehmen. Exenterando piscem, fel ei eximere. A' nyúlnak kivetni a bőrét: einen Hasen ausziehen, das Fell ausnehmen. Lepus exenterare. Cic. = exenterare. Just. 10. kivetni vagy a' bőrül az ágat: ast a' nyaláról le-rázni! Ex-tenni, a' bőrül weg-szabadítani: sich von dem Frosten los machen. Dejicere, exenterare jugum a cervicibus. Cic. 11. Valamit exejtébül ki-vetni: weg-excötlen: etwas fahren lassen, von dem Vorsatz bringen. Debilitare aliquid, ut res ejiciendam priorem faciat. Cic. 12. E'libül ki-vetni (semmivé tenni) a' kötést, az akadályon átugrás-, átmenés által: die Verbindung, Hinderniss durch Springen, Durchgehen aufheben. Destringere, dissipare vincula. Cic.

ki-vetni-való, adj. kiábalható: nicht zu retten, Verlorne: Emissitia res. Cic.

ki-vető, önek, -öt 1. Isak az a ki-vető van benne, hogy-sincs Ferstene hat nur einen Fisch-Dolch in sich, gut Fersent. Stnnak, viseletében „ maga

sok ki-vetőt találtatsz in-nes Aufführung fast nur hier und da Fehler gefunden. In vita illius ratione multi non sunt reperti. Cic.

ki-vetett, adj. heraus geworfen, ausgeschossen, zu verdammen. Ejectus, a, um. Ter. expositicius, a, um. Plaut. A' partra ki-vetett: das ans Ufer ausgeworfen. Ejectus in littus. Senec. A' tanácsból ki-vetettek: aus dem Rathe gestossen. Excussiatus, a, um. Varr. Fis. tsából ki-vetetett: von dem Amte abgesetzt. Depositus ex officio, Cic.

ki-vettetni, -tem, -tek: p.o. a' Méltóságból, stb. des Amtes entsetzen. Dejicere de honore. Cic.

ki-világositani, -sitok, -sitom, -sitja: p.o. a' házat: das Haus erleuchten. Domum illuminare. Appul. = Terenare. Stat.

ki-világositás, -nak, -t: die Erleuchtung. Illuminatio, onis, f. Macrob. Illustratio, onis, f. Quinct.

ki-világosodni, -dom, -dik: durchsichtig werden. Emicare. Plaut.

ki-világosodni, -dom, -dik: sich öffnen, heitern. Dies

Liv. elucescere. Voss. manifestari. Ovid. ki-világosodott az ö fösvénysége: azt az egész világ tudgya: summa ejus est Mutt Tundig. Tenetur ejus avaritia. Tamsi avaritia ejus per orbem terrarum patescebat. Cic. Mindenek ki-világosodnak: titok ban nem maradnak, ki-tudódnak: allot wird Jnnen Kommen. — Tund, und offenbar werden. Manifestabuntur, et exurgent omnia. Cic. Még a' te vétked-is ki-világosodik: auch dein Anbringen wird Tund gemacht. Etiam Crimen tuum patebit adhuc in apricum. Flor.

Ki-világlani, -lom, -lik: kitetszeni, ki-világosodni: manifestari, patescere, emicare, effulgere. Liv.

Ki-világlás, -sok, -st: die Offenbarung. Emicatio, onis, f. Appul.

Ki-világló, adj. manifestus, emicatus, a, um. Liv.

Ki-vinni, -viszek, -visz, -vittem, -viszi: ausführen. ausbringen. Educere. Cic. efferre. Cic. exportare. Cic.

Be-vinni. Ki-viszem ennek á hírét: hirét fut tatom, -tegyem, elhiresztem, közönségessé teszem: ich werde es Jedermann in Mund bringen, es zu einer Sage machen. Divulgabo ego hoc. Cic. Ezt a hírét az ö tselekedetei vitték ki á házból: diese Ge-

bey seine Thaten (Thaten) sind bekannt geworden: dies ist es was Anlass gegeben hat. Hoc a domesticis ejus manavit: Cic.

Ki-vinni (egész á temetőig kísérni) á' meg-holtakat: die Todten Jemanden, mit Gepränge. Prosequi defunctos. Plin.

Ki-vinni á Szót: ki-fejtegetni: auseinander setzen, vorbringen. Eliminare dicta suas. Horat.

Ki-vinni (ki-húzni) á telet: ki-tetelni: auswintern. Perhiemare. Colum. hiemem transigere. Suet.

Ki-vinni (kitenni) az Országból: verbannen. Ejicere. Tacit.

A' Szél ki-vitt (ki-vetett) bennünket á Partra: der Wind hat uns auf den Ufer getrieben. Ventus nos ad littus pertulit. Cic.

Ki-vintrározni, -rozok, -rozott, -rozom, -rozza: kivintrározta (ki-játszotta, ki-hímezgette, -vinnyogta) magát: er hat sich lächerlich gemacht. Satis superque se ridiculum praebuit, -exhibuit. Colum.

Ki-virágozni, v. -virágzani: -zom, -zik: aufblühen. Efflorescere. Cic. Ismét kezd ki-virágozni: es fangt wieder an zu blühen. Reflorescit. Tibi. Előbb vagy utóbb a' te szerencséd-is kivirágzik: auch dein Glück wird wieder oder später aufblühen. Felicitas tua tibi aut citius aut tardius adspirabit. Curt. A' tsemek sanyargatásából szokott szárazodni,

ki-tekni, 's mintegy ki-
virágzani a' tiszta élet:
aus Pflegma wie Zwiebel
entspringt aus seiner Zwiebel.
Ex afflictione corporis
efflorescit castimonia.
Hieron.

Ki-virrástani, -rítok, -rít: wie
Zwiebeln; aus sich wachsen, sprossen. Egermina
re. Colum. Ujra kerde-
nek ki-virrástani a' fák:
die Bäume fangen wie-
der an zu grünen. Re-
frondescunt arbores. Si-
don.

Ki-visgálás, -snak, -st: die
Aufforschung. Exploratio.
onis, f. Mackob. Ki-visgá-
lása a' házasság-törésnek:
die Erforschung des Ehe-
bruchs. Explorátio adulte-
rii. Idem.

Ki-visgálhatatlan, adj. un-
erforschlich. Inexplora-
bilis, e. c. Barth.

Ki-visgálni, -gálok, -gál-
-gálom, -gálnya, aus-
spähen, Explorare. Cic. Ke-
El-titkolni. Ki-visgálni
az ellenség' szándékát:
die Absichten des Feindes
auskundschaften. Ex-
plorare consilium hosti-
um. Caes. Ki-visgálni a'
tábor' állását, helyheza-
tését: die Lage des La-
gers recognoscieren. Co-
gnoscere situm castrorum.
Caes. Valakinek a' nyava-
lyáját ki-visgálni: einer
Krankheit auf forschen.
Morbum alicujus perscruta-
ri. Cic.

Ki-visgáltatni, -tatok, -tat; -
tatom, -tattya: ausforschen
lassen. Curare investigari.

Ki-vislatni, -latok, -lat; -la-
tom, -lattya: ki-vislatta

az egész erdőt: er hat
ganzen Wald nachsuchen
Pervestigavit totam silvam
Cic.

Ki-vitel, -telek, -t: Aus-
führung. Exportatio
onis, f. Cic. De-vitel
A' part-ról kiszának ki-vi-
telek: Steinen-wald kie-
hordásu: Aus Ausfüh-
rung des Werkes. Exa-
gogia, ae, f. Plant. — az
után Adni: sich mit
Ausführung eines Werk
einen verstehen. Facere
exagogam. Idem.

Ki-vitendő, adj. zu aus-
führend, — bringend.
Eductivus, a, um.

Ki-vitetett, adj. ausge-
führt, ausgebracht gem.
Eductus, a, um. Cic. ev
ctus, a, um. Cic. ex
tatus, a, um. Cic. ko
tém —, Steinen ki-vi
tetett: ausgeführt au
Werken. Vehiculo ex
tatus, plaustro eve
Cic.

Ki-vitetni, -tetem, -tet
ausgeführt haben —, aus
geführt werden. Effe
ri, exportari, evehi. Pli
— a' vesztő helyre. auf
Richtplatz ausgeführt
werden. Ad supplicii
locum duci. Cic.

Ki-vittsanni, -tsanok, —
tsan: ki-feselni: aus
fallen. Se evolvere. Cic
A' fab, fa meg-érett, k
vittsan a' tokjából: die
Früchte, wenn sie zur Re
te gekommen ist, fällt
aus dem Hülse aus. Fa
si maturuit, crumpit
evolvitur ex siliqua. C
tum. Ki-vittsant (ki-

fejtödött, ki-feszdült, ki-hasadt) mint Gesztenye a' fondorjából: héjából, stok-jából: mit ist fruchtbringen, wie die Kastanien mit ihren Schalen. Evolutus est, prout Castanea ex suo echino. Calpur.

Ki-vitsoritani, -zitotc, -zitt, -zitom, -zittya: ki-vitsoritotta vkám a' forgait: nimmt mir meine Zähne aus, reisst mir die Zähne aus. Dentes mi me exscruit, -nichi Ostendit. Cic.

Kivirik, -kenek, -tett: tsuvik, kuvik, Todtenvögel. Strix funerea, trigis, e, f. Linn.

Ki-vitetatni, -tatom, -tatni: wegnehmen, wegreissen, ausreissen. Effringere. Cic. Ki-tépdesni, -desek, -desni: ausreissen, ausrupfen. Extrahere. Cic. Ki-vizellani, -zelletc, -zellt, -zellem, -zellni, p. a. magát: sich ausharnen. Sub-ici urinam emittere. Plin. Vert vizellett-ki: nem fort Blut mit ausharnen vert. Reddidit Cum Sanguine Urinam. Terent.

Ki-vonás, -onatc, -ott: 1. Der Auszug. Epitome, es, f. Cic. 2. Ki-húzás. A' hajónak szárazra-való ki-vonása: der Zug eines Schiffes ans Land. Subductio navis. Caes. 3. Ki-vonás a' szám-vetésben: der Subtraction. Subtractio, onis, f. Wolf.

Ki-vonatott, adj. Innen gezogen. Evulsus, a, um. Cic. extractus, a, um. Plin.

Ki-vondogalni, -galotc, -galtam, -galom, -galtya. oft heraus ziehen. Frequentativum trahere. Cic.

Ki-vondosni, -dosok, -dosni: dosom, -dossa: ki-húzogálni, ki-vonszálni: aus-wühlen, heraus-wühlen. Extrahere. Cic. evellere. Cic.

Ki-vonhatatlan, adj. unaus-reisslich. Inevulsibilis, e. c.

Ki-vonni, -vonok, -von, -vonom, -vonnya: 1. magát a' társaságból: sich aus der Gesellschaft ziehen, sich aus der Gesellschaft begeben. Relinquere societatem. Cic. 2. Ai-tsut ból ki-vonni (ki-vonni) valamit: etwas aus dem Wasser heraus nehmen. Extrahere aliquid profundo, etc. Cic. 3. Közvetl ki-vont (ki-fatsart, ki-vagdott) töllem egyenes hamy Pfeil: ein gut mir etwas Gutes abgewinnen, abzwingen, gewerben: Invito, aliquid extorquere. Plaut. 4. Ezt a' bizodalmat vkinek (tőlem) ki-vonni: ihm das Vertrauen von mir abspannen. Hoc ego tibi ex mercede detraham. Cic. 5. Valakit lábánál fogva ki-vonni (ki-húzkolni) a' törvény-székből: einen aus dem Gerichtsstuhle bey den Füssen wegschleppen. Detrahere aliquem pedibus e tribunali. Cic.

6. ki-húzni: Valakit ut à fogát ki-vonni: ninnen den Zahn ausziehen. Dentem alicui evellere. Cic. ki-von ni hüvelyéből a kardot: den Degen (den Säbel) aus der Scheide ziehen. Nudare vaginam gladium. Nep. Vagina educere gladium. ki-von ni magát valami dologból: sich einer Sache entziehen. se ex aliquo negotio extricare. Terent. Olyan, mint ha kopaszból vont akarna ki: er sucht Todten Blut aus Capitis ex Pylo videtur similis. Prov. valakit a' nyomorúságból ki-vonni: einen von Elend reissen. vindicare aliquem a miseriis. Sen. ki-vonni a' szekeret à sárból: den Zwitter wegen aus dem Wagen ziehen. Plaustrum e turbido extricare. Colum. ott vontak-ki a' telet: wo sie den Winter zugebracht. ibi hiemem exegerant, extra axem ut. ibidem hiemarent. Cic.

7. mikelyt a' lábát ki-vonta (ki-mant, ki-lépett) a' házból — so bald er die Füsse aus dem Hause gezogen hatte — simul ac pedem limine extulerat. Cic. — domo egressus est. Cic.

8. ki-vonta (ki-ragadta) kezéből a' pecsétet: nahm ihm den Zwitter aus der Hand weg. Prudam ei e manu eripuit. Cic. 9. Nehéz az eb' szájából a kontzot ki-vonni: ki-venni: ist Jemand einen Knochen aus dem Maule reissen. Difficile est Clavam Hercüli extorquere. Prov. Nem vonom-ki szádból a' kontzot: ich nehme den Knochen deinem Maule nicht weg. Non extorqueo cerpo tenetum officii tui. Cic. Nehék a' bárányt a' farkas szájából ki-vonni: reissen einem Jungen den Löwen den Raub aus dem Rachen. Difficile est Jurienti leoni praedam exemtpsere ex ore. Prov. Némelyek' szájából ki-vonni magát: sich einiger Sache entziehen. se aliquorum numero excerpere. Horat. ki-vonni a' sarjat a' borotvával: den allzu grossen Bart mit dem Scheermesser abnehmen. Ademere, luxuriem tonsoriam (novacultam): Cic. 10. A' te kegyes séged vontaki (veszedelemből ki) a' veszedelemből: dein Wohlwollen hat ihn aus der Gefahr entrissen. singularis tua benitate liberatus est e periculo. Cic. 11. ki-vonni (meg-ékesíteni) a' borotvát: den Scheermesser abziehen. Acuere, luxuriem tonsoriam (novacultam): Cic. 12. Tunnyáját velejét, körid ételmét ki-vonni (meg-köríditeni) az ételnek: den Küchen Zwiebel seinen Speisen Geschmack geben. Extractum facere suppti alicujus. Voss. 13. Elébb ki-vonni a' tudatot (megtompítani) a' kardot: einen Degen (abstumpfen) stumpf machen. Hebetare ensem. Liv.

Ki-vonó. adj. auszinsend. Extractorius, a, um. Plin. Kivono erövel bírni: nimm Auszinsende Zwangst Gewalt haben. Extractoriam vim habere. Id.

Ki-vonódni, -dom, -dik: p.o. az ágyból: aufstehen Zeitlos aufsitzen. Excedere lecto. Suet.

Ki-vonszkodni, -vonszkodok, -vonszkodom, -vonszkodtam: Ki-vondozni, ki-huzgálni, ki-vonni: p.o. valamiröl a fagyat: etwas von dem Zuo. Ufen herfurzugehen. Exe aliqua gelu extrahere, egelare aliquid. Col. Fur. l. ki-vonni.

Ki-vonszó, adj. l. ki-vonó

Ki-vontt, adj. p.o. borotva: ein geschärftes Scheermesser. Exacuatus, acutus tel. tex tonsorius. ú, í, ű, m. Cic. ki-vontt kard: ein bloszer Degen, -Säbel. Exertus ensis, stat. distractus Gladius. Cic. ki-vontt Sátor: ein aufgeschlagenes Gezelt. Extensum tentorium. Cic.

Ki-vontzolni, -tzolok, -tzol, -tzolom, -tzollya: ki-húzni valakit a' hárból: einen aus dem Drüsen fischen. Vi aliquem ex ædibus extrahere. Id.

Ki-vötgyelés, -esés, -st: ki-gerezdelés, ki-kovacsolás, ki-kovátolás: ein Aushöhlung. Excavatio, onis, f. Vulg. Tabulatio, onis, f. Aspasius.

Ki-vötgyelni, -gyeltem, -gyelek, -gyelj, -gyelem, -gyelt: ki-gerezdelni, ki-kovacsolni, ki-kovátolni: aushöhlen, ausfischen, ausfischen p.o. az Oszlopot: ausfischen, ausfischen oder eine Aushöhlung in dem Säulenschafte machen. Columnæ scapum striare, cæteris distinguere. Vitruv. tubulare. Plin.

Kivül, Prep. c. nélkül: ausser, ohne. Absque. Cic. extra. Cic. præter. Cic. sine. Cic. Dr. Ezzel, azzal, valamivel, belül. Akaraton kivül: wider Willen. Reluctante intentionem, -voluntatem. Cic. Mindenjáj an egyen kivül: alle ausser einen. Omnes præter unum. Cic. Eszén kivül tenni: nicht zu sich bringen. Non esse theutis compotem. Cic. Eren kivül. ausser Sinnen. Præter hoc. Quinct. Tisztiveletkat kitaszan kivül hagyni: die Pflichten übertreten. Excedere limites officii sui. Liv. Istenen kivül senki an, nyit nem kasznál hat az emberenek, mint az ember: weder den Göttern können die Menschen nur andern am wenigsten nützen. Secundum Deos homines hominibus maxime utiles esse possunt. Cic. Kétség kivül igy vagyon. ez nyilt ohne Zweifel so. Sine dubio ita est. Cic. A' telken kivül egyebe nincsen. ausser dem Dache hat er nichts Præter æs nam nihil habet. Cic. Örömében magán kivül lett: er ist für Freuden ganz ausser sich. Gaudio

datus est. Inet + prae gaudio
vix sui compos est. Liv. ni-
mio gaudio plene desipit.
Cic. Magán kívül lenlit
sem tart embereneke: ugyan
sich allen Leuten subtract me
für Ertzen. Praeter se ne-
minem diuit hominem. Cic.
Mindent az egyen kívül
gen (malegen) kívül á-
szeretched het: me Timon
ahne Hilfe oder hemandes Er-
liefe Dinge verlassigen. Re-
tere caborem omnia in co-
moda tolerare, praeferre
potest. Cic. Rajtad kí-
vül semmit inkább nem
szeretek à magánossá-
nál: nach dir ist mir
nichts lieber, als dir ein
Paar Zeit. Secundum te
nihil est mihi solitudi-
ne amicius. Cic. Rajtunk
kívül senki sem: auf uns
uns niemand. Praeter
nos nemo. Cic. Renden
kívül valamit elö-hozni:
vorbringen etwas ohne
Zuhülfenehmung eines Dinges
Proferre (logui) aliquid
sine ulla re rem. Cic.
Tréfán kívül ö beszéletes
egyen ember: ohne Ge-
spass ist ein artiger Mensch.
Extra jocum homo bellus
est. Cic. A' varoson kívül
Fekvö házak: die Häuser
ausser der Stadt. Extra
urbem sita aedes. Nyz.

kin, ott-kin: draussen.
Foris. Ter. JC Belül. kí-
vül arannyos: auswen-
dig vergoldet. Extrinse-
cus inauratus. Cic. kívül
lenni: draussen seyn. Fo-
ris esse. Ter. kívül (kin)
valtozás: draussen

pensum. Foris canare. Plaut.
Ez, kívül szépnek látszik
de belsönek anderwendig schön
zu seyn. Exterius pulcher
videtur quam revera est.
Cic. Ez kívül
belül patvar egy' ember.
Der Tropf ist äusserlich ein
Eisenfresser. Hic homo
solide stupidus est.
Plaut. Sorcomba kívül to-
toba belül: von aussen
ist er wie Sauerkraut
von innen wie Stroh.
Foss. Exterinsece homo in-
humanus et immanis est.
Interiusece autem stupidus
et stipes. Liv.

kívülé, -üled, -ülem; -ülétek,
-ülétek, -ülök. p.a. te
kívüled, mindenyájan ot
voltatok: dich ausgenommen
wenn alle dort. Te ex-
cepto, omnes adsunt.

kívülötte, -ötted, -öttem -ö-
tök, -öttetek, -öttünk: a-
usser ihm, ihr, mir; ihnen,
uns. Extra, praeter
eum, te, me; nos, vos, illos
Cic. kívülötte senkit sem
szeretek ugy: ausser ihm
liebe ich niemanden so:
Praeter eum neminem sic
amo.

Kívültül, adv. von aussen
her. A foris. Plin. JC Belül
ről. Ez á ház belül-
ről szép, de kívültül rosz
látszatu: das Haus ist
innerlich schön, äusserli-
ch aber hat ein Ansehen
Domus ista interne ad as-
pectum pulcra est, at ex-
terne nullam formae alicu-
jus praefert speciem. Cic.

kívül-való, adj. äusserlich
fremde, auswendig. Extra-

ens, ior, tr. enses, a, um. Cic. Ki-
vül-valók: külső Országi-
ideigen valók: auswärtige
gos Völker. Exteræ Gentes.
Cic.

Ki-zabálni, -bálok, -bált; -
bálom, -bálja: [illegible]
kauen fest [illegible] bewegt,
aufkauen. Exedere. Ter.
A'mit más apríttott, ez azt
mind ki-zabálta: was
ein Anderer fest hin ge-
kauet, das frißt dieser ab,
bis aufgefressen. Quod
quis intercidit, hoc iste ex-
edit omne. Terent.

Ki-zabolázni, -lázok, -lázt; -
lázom, -lázza: p.o. a' lovat
ki-zablázni: ein Pferd
abzäumen, den Zaum vom
Pferde abnehmen. Defræna-
re equum.

Ki-zabolázott, adj. p.o. ló: ein
abgezäumt, dem der Zaum abge-
nommen ist. Defrenatus
equus. Ovid.

Ki-zaklatni, -latok, -lat; -
latom, -lattya: ki-kerget-
ni, ki-üzni: Jsaknak a'
lelkét ki-zaklatták mon-
den Feind, ihm die Seele
fast aus jagen. Ferre ani-
mam (spiritum) ei eripuerunt.
Cels. Ki-zaklatták magukat
közül az ellen tartók: sie
die sich ihm Widersetzen
haben sich weggetrie-
ben. Abegerant a se rebel-
lantes. Tac.

Ki-zárni, -zárok, -zárt; -zá-
rom, -zárja: valakit a
házból ki-rekeszteni: ei-
nen aus dem Hause aus-
sperren. Aliquem foras ex-
cludere. Ter.

Ki-záro, -ónak, -ót: ausgeflos-
sen. Exclusor, oris, m. stug.

2. adj. p.a. ki-záró ke-
reskedés: das Recht nie-
was allein an einem Or-
te handeln zu dürfen.
Monopolium, ii, n. Plaut.

Ki-zöldellni, -lök, -lött:
Zöld ágokat -, -galyakat
-levelket eregetek, haj-
tok: grünen, grün wer-
den. Virescere, Varr. Ef-
frondescere. Vopisc. Ideöm
ki-zöldelletik a' fák: die
Bäume fangen an zu grünen,
tig auszuschlagen, - gru-
nen. Arbores præmaturæ
viruerunt. Varr.

Ki-zöldülni, -dülök, -dült:
wieder grün werden:
Jnnen grünen. Revire-
re, revirescere. Cic.

Ki-zöldült, adj. p.v. ered.
grün ausgeschlagenes
Wald. Viridicata Sil-
va. Cic.

Ki-zsákmányolni, -nyolok,
-nyolt; -nyolom, -nyolja:
Zsákot machen, rauben
tum. Depræd ari, exspo-
liare. Cic. ki-zsákmány-
lottát: fel-dúltát, fel-
prédáltát a' Varost:
man hat ihr Hab und
Gut geplündert. Depræda-
tum sunt, exspoliarunt il-
lum. Cic.

Ki-zsarolni, -rolok, -rolt;
-rolom, -rolja: ki-saj-
tolni: valakitül valamit:
von einem etwas ohne Er-
satz mit Bitten auspres-
sen. Aliquid ab aliquo
precibus extorquere. Cic.

Ki-zsebelni, -belek, -belt; -be-
lem, -beli: ki-fosztani, ki-
üreschtem Zsebből: einem

aus dem Dicken [illegible] das Gold
immer stehlen. Emungere
aliquem argento. Ter. exu
tere Maecenatem alicui. Plaut.

ki-ereszedülni, -dülök, -dült:
immer wachsen. Excres
cere. Plin.

ki-ürítani, -ítok, -ít, -
ítom, -ítttya: mugy zúgás
sal ki-hagyítani valamit
az ablakon. etwas burg
fenster mit Getöse hinaus
werfen. Aliquid per fene
stram cum strepitu ejice
re. Ter.

ki-zúdulás, -snak, -st: der
Ausbruch, Ausfall. Exru
ptio, onis, f. Suet. ki-zúdu
lása az ellenségnek: der plötz
liche Ausfall der Feinde. Exru
ptio subita hostium. Suet.

ki-zúdulni a' vagy ab bul az
ellenségre: ki-tsapni, ki-
rontani rajtok: ausbre
chen, einen Ausfall aus
der Feind thun. Ex urbe
in hostem excurrere. Cas.

ki-zuhanni, -hanok, -han:
mit einem Gewicht fal
len. Forás cadere
cum strepitu.

ki-zuhintani, -intok, -int, -
hintom, -híntttya, valamit
nagy Zúgással ki-hagyítani
wie etwas mit Getümmel
hinaus werfen. Aliquid
cum strepitu cum impetu
cum strepitu effundere e-
jó cum forás. Plaut.

Kláva, -ának, -át: Clava.
Clava, ae, f. Nom. pr. Mulieris.
v. Femina.

Klárika, -ának, -át: die
kleine Clara, Parva Clara.
ae, f. n. p. Femin. ein Frauenz.

Klárisz, -nak, -at: bolzes-

dragakö: die Corall. Co
rallium, ii, n. Anson. Coral
tium, ii, n. Isidor. Curalium,
ii, n. Ovid. Klarisoktem
geri tsemetéken tsenek:
die Corallen wachsen auf
Meer-Pflanzen. Corallia
crescunt in fruticibus ma
rinis. (arbusculis) ma
rinis. Comen.

Klárisz -fa, -fának, -fát: Co
rallen-Baum. Erythraina
corallodendron. ae, f. [illegible]
[illegible] Corallen-
i, n. Linn. Holz.

Klárisz ebrenegátlyos, -snak,
-st: der Corallen-Fischer
Jaculator corallarius, ii, m.

Klárisz halászó, -ónak, -ót:
Corallenfischer. Piscator
corallorum, — curalii rum.
Piscator corallarius, rii,
ii, m. Schell.

Klárisz-játszi: inoculi, -ít,
-ott: den Corallen-Fingerl
tot: den Corallen-Fingerl
Hyacinthus monstrosus, i,
m. Linn.

Klárisz-kö, -önek, -övet: der
Corallenstein, Corall achat
Corallachates, ae, m. Plin.

Klárisz-mives, -snek, -st: ein
Corallen machen. Artifex
corallarius, fícis, ii, m.

Klárisz-színü: adj. Corallen
farbig. Corallinus, a, um.
Plin.

Klárisz-virág, -gnak, -gót:
die Corallen blüsmen. Ane
mona, ae, f. Plin.

Klástrom, -nak, -mot: Klo
ster, Mönchskloster: das
Kloster. Coenobium, Mo
nasterium. Collegium, ii, n.

Klastrom' kerítése: der Umfang eines Klosters? Inclausum, i, n. Voss.

klavikordium, -nonate, -mot: Klavir: der Clavier. Flügel ein musikalisch Instrument. Clavicordium, ii, n. Dan.

klisztér, -ernek, -ert: der Klystier Clysterium, ii, n. Vog.

klisztérozni, -rozok, -roz, -rozom, -rozz, -rozon: ein Klystier setzen. Clysterizare. Cel. Aur.

klokots, -tsnak, -tsot: sieden, ein Quantum Essig. Coquus, coctensis, i, sis, m.

kolóca, -ának, -át, plánta neme: die Chloris, Chlorea, ae, f. Linn.

kóikolás, -snak, -st: tsetsemös gyermek síkás: der Gehschmerz eines unmündigen Kindes. Vagitus infantis. us, m. Plin.

kóikolni, -kolok, -kol: kóikolni, síni, mint a tsetsemös gyermek a bölcsőben: schmerzen, wie ein unmündiges Kind. Vagire, ut infantes in cunis. Tolent. Cic.

Kobak, -nak, -kot: tök Palatzk, a' milliyent a' juhdszok, szarándokok, és a't. koczkaznak: die Kürbis Flasche. Lagena viatoria, ae, f. Lagena potissimum peregrinatorum religionis causa, nascuntur. Lagena cucurbitina, quae a potissimum uturtur, qui religionis causa peregrinantur. Nota. Akra ugyan elég kobak vólnál: de nemis wohl nemmiért genug zum so weites zu reisen, zu dem Ende nur genug Nemmenlich. Ad tale quid faciendum, videris sa-

tis sollicite habere. vide, vis satis idoneus esse, qui — Darum ludas. Ter.

Kobalt, -nak, -tot: der Kobalt, ein gewisses Hüttenmetall. Cobaltus, i, m. cobaltum, et cobalthum, i, n. Linn.

Kobalt érez, -znek, -zet: die Kobaltung. Minera cobalthi. ae, f.

Kobalt érez virág, -gnak, -got: der Kobalt König. Regulus cobalthi. i, m. Reg. Miner.

Kobalt virág, -gnak, -got: die Kobaltblumen, -Blüthe. Flos Cobalti, oris, m. Reg. Miner.

Kobaltos, adj. p. o. föld: die Kobaltmutter. Terra cobaltosa - ae, f. - Reg. Min.

Kobold, l. Kobalt.

~~Kobor, -bornak, -bort, -bok, pl. -ok. Mnzsika szer. die Kunst, die Zauberey, die Hexerey. Chelys, -yos, f. testudo, -dinis, f. Virg. Cantatrix, icis, f. Wallbor. kobzot vonni, Cantatum: aufstrr Zauberey spielen. Kobzare Chelin digitis. Stat. Fel-ingatni, -ok, -ott: die Zauberstimme. Chelin intendere. Stat.~

~~Kobzos, -zosnak, -zost, -zosok, -zosnak, -zsát: der Harfner, Cantor, Cantatrix, icis, f. Cantatrix, ae, f. Cantatrix, ae, f. Cantatrix, ae

des Zollnissen, Zennistar. Canistrum, i, n. Virg.

†Kóborka, -kának, -kát: nün Körbchen. Canistellum, i, n. Symmach.

Kóborlani, -xlok, -xol: 1. Dülni, fosztani, preidálni, xabolni, tolvajlani: gtün. tun, ausgtündern, nirüben, tranzsnieren, tranweüsten. Populari. Cic. Predari. Vat. Flac. Spoliare. Cic. Arellensig' földén szabadon kóborlani: ganz in der Fründes Lands Jnnen ſtreifen. Impune in hostili agro persultare. Liv. Mint á tolvajok koborolnak. Lyáke határunkat: Jr ganz in unſerer Gränzen wie die Diebe in fremden Körbern durch Latronum more (modo) percurrant totis finibus nostris. Liv. 2. Kóslatni, kocsitrálni, kóstrálni, lödörögni, tsapongani, tsatrangolni, tekereggni, Fatsargogni: Jmmen irren, Jmmen ſchwärmen. Vagari, Cic. Divagari. Lactant. Hol koborlottál olly sokáig? wo haſt du ſo lange Jmmen gegangen? Ubi tam diu vagabaris? Cic.

Kóborolni, l. kóborlani.

Kóborlás, -snak, -st: 1. dülás, fosztás, preidálás, xablás, tolvajlás: die Jmmenirung, die Gtündirung. Vbermüſtung. Depopulatio, onis, f. Cic. Direptio, onis, f. Cic. expilatio, onis, f. Cic. koborlásból él: nur von Jmmenirung. Ex depraedatione vivit. Fixmer. 2. koslatás, tekereges, fatsargás v. szét, járkálás:

lás: Vagatio, onis, f. Liv. Márc. el-únta a sok kóborlást: wer iſt jeſon Müde von ſo vielen Jmmenirungen ſtreifen worden. Tot et tam vagabundationibus. Cic.

Kóborló, lónak, -lót: 1. dülö, fosztó, predáló, xablo, tolvajló: nün Jmmirende, Jrrende, Jmmenwüſtirer. Depraedator, oris, m. Augut. depopulator, oris, m. Cic. direptor, oris, m. Cic. Praedator, oris, m. infestator, oris, m. Plin. Praedo, onis, m. Cic.)(Állatokról. Ejjeli kóborló; nün Nacht-Dieb, nacht Gtreifender. Grassator nocturnus, oris, m. Tert. Az ország kóborlója: nün Land-Gtreifer. Praedo nefarius, onis, m. Cic. 2. koslató, koslato, kóstráló, lödörgö, tekeregö, fatsargó, tsapongó, tsatrangoló: Jmmirend, jrrend, Gtreifend, Gtreifender. Otiosus ambulator, i, oris, m. Cic. homo erraticus, inis, i, m. Gell. Ejszakai kóborló: nün Nacht Dieb, nacht Gtreifender. Nortambulo, onis, m. Nortivagus, i, m. Az országokat kóborló: nün Land-Gtreifer. Circulator, oris, m. Gen. homo vagus. Cic. 3. adj. kóborló aszszony v. leány: nün Land-Gtreifferin. Vaga, Mulier. is, eris, f. Plaut. Vaga, ae, f. Id. A vitagerendét, s tova kóborló: auch der Feld Jmmenirende Feldmeſſer. Terrivagus, a, um. Vagabundus, a, um. Ungew.

Kóborlótzka, -kának, -kát: nün Gtimmer Kammer. Pedoniculus, i, m. Fest.

Zöborlott, adj. jószág, vagy marha: vagadomány: die Zähne, so man von den Zähnen bekommt. Manubiae, -arum, f. Cic. praeda, ae, f. Cic.

Zöborogni, -ekszik, -ott: kódorogni, imitt amott szédelegni, tekereszni, fatzakogni: Insanum insanire. Divagari, Lactant. excurrere. Cic.

Zöborcálni, l. Zoborlani.

Zöborcotska, -kának, -ját: kocsarska, taxiszmyátska: ein Zöborbesen. Canistrellum, i. n. Symmach.

Zoborczolni, -czolok, -czol: szörgni, tsoszogni, tsötlini, botlani, lába vonúsával nehéz, s akadozó járással vánszorogni: die Füsse nicht aufheben, sondern schleppen, stolpern, straucheln, nicht fest treten können. Cessare. spitare. Gloss. Pigre incedendo pedibus trahere. tali pedare. Lucret.

Zoborczoló, adj. koszogó, tsoszogó, tsötlö, botló: nicht die Füsse nicht aufhebt, sondern schleppt, und geht, Qui in eundo pedes trahit. Ovid. Zoborczoló lábú: Cerussedus, a, um. Plaut. pedibus stlembus, a, um. Lucil.

Zoborczolva, adv. p. o. járni a nagy tsizmában. in grossen Stiefeln schleppend gehen. Pedes trahendo incedere in majoribus calceis.

Zobor, -borznak, -bort, -borok, pl. lant, kintorna: Maulkorb. Zöborszer: die Zähne, die

Zongora, die Viola d'amore. Chelys, yos, f. testudo, -dinis, f. Virg. pandura, ae, f. Walter. Kobzot vernii: tantolni: auf der Zähne spielen. Pulsare chelyn digitis. Stat.

Fel-, meg- igazitani a Kobzot: die Zähne stimmen. Chelyn intendere. Stat.

Kobzos' pallója, -jának, -ját: lába-, támaszteléja a kobznak: der Steg der Zähne. Pons tibulus Chelyos, -lyrae, -testudinis Valt.

Kobzos szöge, -jának, -ját. -szegi: der Wirbel der Zähne. Epitonium, ii, n. -verticillum, i, n. Lyrae. Valt.

Kobzolni, -zolok, -zol: lantolni, kintorczálni: die Zähne spielen. Lyram intercipere digitis. Ovid. -pulsare. Virg. Chelyn pulsare digitis. Stat.

Kobzoló, -ónak, -ót: ein Spielender der Zähne. Pulsator lyrae, oris, m. Valer. Flac.

Kobzos, -zsnak, -st: ein Zahnmann. Lyricen, inis, m. Horat.

Kodátzolni, -tzolok, -tzol: kárálni, kotkodátzolni: gackern, gackern. Gloccire. Coluin. kodátzolnak a tyúkok: die Hühner gluckern.

geschehen. Gallina gloci-
ent. Colum. - gloriant.
Fest. Melly tyúk sokat
kodátsol, keveset tojik:
nie kommt fest Klingt kön-
nen, als nie rollen. Ad as
ad opus, plerumque est i.
gnavus. Prov. Vacuum vas
altius pleno vase resonat.
Prov.

Kodorgó. Lásd. Koborló. 2c.

Kodorogni, -rgok, -rog. Inrun
i nnn. Exerce, vagare. Cic.
l. Kóborogni.

Kofa, -fának, -fát: kúfár, pi-
atzon árúló asszony.
nnre frat geltnnin, Innstgeltnn
nnib. Propola, ae, f. Cic.
ein kofa: nin altes Weib.
Anus, us, f. Cic.

Kofákodni, -dom, -Dik: gyü-
mölcsök, s kolosi illy est
árúlni: Innstgeschäft. Obst,
und tnrglichen einen
krnmkaufen. Propolam
agere. Cic.

Koffantyú, -únak, -út: nin
altes Weib, ~~Anus, us, f~~
~~Cic. Vetula~~ nine Kuttel.
Vetula, ae, f. Plaut.

Kófitálni, -tálok, -tál: va-
lakivel. Gemeines Ge-
spr. mit niederen Leuten
Plebem cum abigeo con-
ferre sermonem. Cic. Ei
veled nem kofitálok töb-
bé: ich achte mich nicht ei-
nes Spr. wenst mehr.
Ego jam te flocci facio. Cic.
nihil duco, -pendo. - nulla
consilia tecum tractare
volo.

Kófitz, -tznak, -tzot: liszt-
kása, matska- nadrág, Un-
litzka, Dim: ein Mehlbrey.
Mastmus. Puls farinacea.
tis, ae, f. Varr. Putrifium

fac. i, ere is, n. Auson.

Koh, -hónak, -hót: 1. Koh, ext.
olvasztó kemencze! Luta:
ein Töpfer, der Schmelzofen.
Fornax metallica, acis, c, f.
-ducaria. Conflatorium, ii, n.
Gloss, fornax vitrefactoria,
Ustrina, ae, f. Plin. 2. Ko-
vács műhely, kovátsok
tűz-helye, winnze, Koh:
ein Schmiedsplatz. Officina
fabrorum ferrariorum.
Egy egy kohból, -kohó bűl
kölcsönözni: Die sind aus den
den Schulen, oder Werk-
statt der Kommen. Ex eadem
officina exierunt. Cic.

Kohn, -hának, -hát: tűz-
kő: kova: der Funken,
stein. Pyrites, ae, m. Plin.
Silex, icis, m. Varr. Fa koha:
szú: unnützes Ding. Re-

Koh-gany, -jnak, -jt: ext.
salak, vas-schr. ein Ge-
schlacken. Scoria argenti,
-ferri, -plumbi, etc. Plin.

Kohó, -hónak, -hót: ext. ko-
hó: koh, ext. olvasztó ke-
mencze! luta: ein Töp-
fer, der Schmelzofen. For-
nax vitrefactoria, -metal-
lica. acis, ae, f. Ustrina, ae, f.
Plin.

Koholás, -snak, -st: 1. Kovács
lás: des Schmiedens. Fa-
bricatio, onis, f. Cic. Koho-
lás kört: Gegen Schmie-
den. in Cudendo. 2. Köl-
tés, ki-gondolás: die Er-
dichtung. Fictio, onis, f.
Quinct. Machinatio, onis, f.
Fidon.

Koholgatni, -gatok, -gat; -
gatom, -gattya: költ ö get-
ni, fabricis kálni s.o Ver-

Select: Ausser auserlesen. Ver-
sus (carmina) factitare.
Cic.

Kohol mány, -nyzsak, -nyt: Kö-
temény: Aus mehreren einzig
Commentum, i, n. Tex. figmen-
tum, i, n. Gell. Az effele ko-
holmányokban az mondatik,
— in dem gleichen mehreren
Dingen wird das Ofte
gesagt. In ejus modi Com-
mentis hoc asseritur. Pallad.

Koholni, -holok, -hol, -holom, -
holjon: 1. Ki-gondolni,
költeni: Sok jeles dolgo-
kat koholt a' te elmédből
szült hirdetni mehrere
gute ausgesonnen, — neue
Dinge, mehreres. Multa
praeclara commentatus
es. Cic. Egyszerre kohol-ták:
Sie sprechen wie zusammen
Angestellt. Rem inter se
clam instituerunt. Cic.
Te felülről koholnak: te
vagy á' latban: es wird
über dich hinausgesonnen.
Faba in te cuditur. Tex.
Prov. de tuo capite agun-
tur comitia. Plaut. Ha-
zugságot koholni: einen
Zeugen, einen verschrobenen Be-
de ausfinnen. Mendacia
fingere. Liv. Magát tit
kohol mindent: um nimmt
alles aus seinem Beyspiel
sonst. Ex sensu suo de reo
suit omnia. Cic. Tsalárd-
ságot koholni valaki ellen: ei-
nen Betrug aus
sinnen, gegen jemanden. Dolos
ad aliquem commoliri. Cic.
— alicui fingere. Sen. Va-
lami rosszat koholni:
etwas böses brüten,
moliri aliquid mali. Cic. 310

Uj szavakat kovácsolni: ko-
holni neue Wörter in
nöthigen Weise machen,
tun. Novas voces, fenestra
operam contexendo, confin-
gere. Cic. Valaki ellen tsa-
lárdságot koholni: — fac-
ere alicui: allmählig Künste
auf einen machen. Fran-
des, et dolos in aliquem pro-
cudere. Plaut. Sycophantiis
as alicui texere. Plaut.

Társa ellen nem koholt tsa-
lárdságot: wie einen Betrug auf
sinnen Mitgesellen Ei-
nen Künste aus? Non fra-
dem socio incogitat. Horat.

Erek ott valamit kohol-nak:
Sorcalmak, föznek, vala-
min á fejöket töre-ik: Sie
brechen sich ihre Köpfe
über etwas. intuere. Isti illine
machinantur aliquid. Cic.

2. Kovácsolni: schmieden.
Cudere. Tex. Fabricari. Cic.

Fegyvert kovácsolni: Aus Ei-
nem schmieden. Aetna
Cudere, fabricari. Cic.
Jupiternek menny-követ
kovácsolni: dem Jupiter die
Donnerkeile schmieden.
Jovi fulmina in Aetna
fabricari. Cic. Ki ki ma-
gának kovácsolja maga sze-
rencséjét: wie einer sich
sich nur jeder sein Glück,
und Unglück schmiedet. Quis
que fortunae suae faber
est. Nep. Prov. Addig
kell a' vasat kovácsolni
(verni), még meleg:
man muss das Eisen
schmieden so lang es
warm ist. Ferrum dum
calet, tundendum est.
— dum candet, cudendum
est. Prov.

Koholó, -lónak, -lót: Minden gonoszságnak fertelmes koholója: Gottlosseyttes Angebre vltare Schelmstuken. Machinator impiorum omnium Scelerum. Cic. Ő volt koholoja ezen szabadságnak: ne vessz Anyftyftaz hus Zentenzis? Ille fuit machinator hujus doli. Tacit. Kikiis maga szerentsétjének koholoja: jmdnek ifz smiedd Glückes Schmidt. Quilibet fortunae suae faber est. Nep. Prov. Uj szókat koholó: ein neuer Wortmacher Neologus. Novator verborum. Tabluft. adj. koholó műhely: Koh, kohó, vinnye, hutta: ein Hütten. Ustrina, ae, f. Plin.

Koholtt, adj. zusammengesetzt, geschmiedet. Fabricatus, a, um. Cic. A' tudatlanság műhelyében koholtt dolog: tudatlan-, esztelenség: eine thörichte Unternehmung ungeschickter Arbeit. Inceptum-, insitum opus. Cic. Ördögtől koholtt fáradság: eine teufelische Arbeit. Diabolica (ex diabolis conflata) societas. Cic. Rosszból koholtt (fűrészfa alatt fanagyott) versek: ein geschlechtes Gedicht, geschnitzte Arbeit. Male nati Versus. Inculti, et male nati Versus. Hor.

Kóhós, -snak, -st = babós, bubos: Gyermek ijesztő szó

Kohr, Kohre, Kohren, Kohrn, Kohrs, Kohrse, Kohrsen, Kohrses, Kohrsse, Kohrssen, Kohrssens, Kohrssens, Kohrssens

Kolcusz olaj, -jnak, -jt: nin
Cocos Ol. Oleum Cocos.
Kolbász, -sznak, -szt: Ein Brat-
wurst. Farcimen, inis, n. Varr.
Fogharagy más Kolbásza:
mit Knoflok angemachte
Bratwurst. Farcimen al-
lio conditum. Füstölt
Kolbász: Ein Gnuz Wurst.
Farcimen fumo duratum.
- infumatum. Plaut. Ma-
jorannás Kolbász: mit Ma-
joran angemachte Brat-
wurst. Majoranna condi-
tum farcimen. Zitromos
Kolbász: mit Zitronen
Safften angemachte Brat-
wurst. Farcimen succo ci-
trei mali conditum. Tosz.
Zatott (part. act.) Kolbász
Ein Gemüschtes Bratwurst.
Farcimen, carne suilla fer-
siatim concisa, factum.
Egy' adolat. szabom nálunk a'
Kolbászt el-hagyni: a'
nagyobb kaszonért à kis-
sebbet féltve tenni: Ein
Brotwurst nach seinem Gnek-
ken machen. Commodum
aliquod praeterire majoris
commodi adipiscendi causa.
Cic. Rövid imádság, s hosz-
szu Kolbász tetszik a pa-
raszinak: Kurz und gut.
Kurz Gestandigt und lan-
ge Bratwurst. Brevitas
delectat. Prov. brevis ora-
tio, longum Farcimen pla-
cet Rusticis. Prov.
Kolbászotska, -tskának, -tskát:
Kolbäschen: Ein kleines Brat-
wurst. Farcimen parvum.
Kolbász tsinálo, -lónak, -lót:
ein Wurst bereitender, -fül-
lender, -macher. Factor far-
cimini, oris, m. Tertull.
Kolbász töltö, -önek, -öt: Ein Wurst füll-
er. Farcitor, oris, m.
Kötö tülök, szaru: ein Füll-
Horn, zum Wurst füllen.
Tubus corneus farciendis bo-
tulis servicus.
Koldúlás, -snak, -st: das
Betteln. Mendicatio, onis,
f. Sen. Koldúlással élni:
sich mit unbenöthigten Din-
gen nennen. Precario
pane vivere. Mendicando
vivere. Plaut. Cibo men-
dicato pasci. Ovid. Kol-
dúlása jutott: nun ist
an den Bettelstab gera-
then, Ad inopiam redac-
tus est. Plaut.
Koldúlgatott, adj. p. o. Pénz
unbenöthigtes Geld. Emen-
dicata pecunia. Suet.
Koldúlni, -dúlok, -dúlt, -
dúlom, -dúlya: betteln.
Cavam manum ferre
re. Suet. Mendicare. Plaut.
Honnan koldúltad ezt
ket? woher hast du sie
so einigen genommen?
Unde depeciviisti haec. Gell.
Koldúló, adj. bettelhaft.
Peticus, a, um. Gloss. Kol-
dúló Barát: ein Bettel-
mönch. Monachus ex or-
dine mendicantium. i, m.
Koldúlo asszony: eine
Bettlerin. Mettul mulier.
Quaesticaria, ae, f. Mendi-
ca, ae, f. Koldúló levél:
ein Bettel Brief. Cogen-
da stipis diplooma, atis, n.
Koldúltatott: adj.: nun bettelt
gebettelt: Emendicatus, a,
um.
Koldúlt, adj. kenyérrel élni:
Ein Bettel Brod essen. Ci-

bo mendicato pasci. Ovid.

Koldulva, adv. – házankint kéregetni: von Haus zu Haus betteln. Ostiatim panem petere, quaerere. Ter. Koldulva kéregetni: betteln. Mendicare. Plaut.

Koldús, – snak, – st: ein Bettler. Mendicus, i, m. Cic. Bújdosó koldús: ein gemeiner Bettler. Exercitatus, peregrinator Mendicus. Cic. Dolog tehetö koldusok: Bettler, die noch ambiren können. Validi mendicantes. Tacit. Koldus, gyermek: ein Bettlerskind. Mendicabulum, i, n. Plaut.

Szemtelen koldus: ein unverschämter zudringlicher Bettler. Importunus mendicus. Cic. Olton üllö koldus: ein starker sitzender Bettler. Mendicus juxta viam sedens. Rep. Egyegyik koldus á másikat gyülöli: ein Bettler beneidet den andern. Mendicus mendico invidet. Prov. Hogy mintegy koldus házankint kéregessek kenyeret: daß ich als ein Bettler von Haus zu Haus mein Brod suchen. Ut rogator ostiatim petam panem. Plaut.

Valakit koldussá tenni: einen zum Bettler machen. Ad mendicitatem aliquem detrudere. Plaut.

Soha nem elég a koldusnak: Bettel Säcken kann kein Boden. Mendi-

eorum loculi semper inanes. Prov. Szemérmes koldusnak üres a tásztája: Wer nicht Plagen, kann nicht zu Hülfen. Petenti dabitur, pulsanti aperietur. Prov. A koldusnál-is szegényebb: nur ärmer als ein Bettler. Egentior Iro. Prov. Iro et Codro pauperior. Prov. est pauperum pauperrimus. Plaut. cui pecunia non est nummus plumbeus. Plaut. A koldustól kérni tásztát: von einem Geben wollen. Scheren wo selbst nichts hat. Aquam e pumice petere. Plaut.

Koldus-asszony, – nyának, – nyt: ein Bettelweib. Mendica, ae, f.

~~Koldus bot, tnak, tat~~

Koldus bicsó, – ónak, – ót: der Bettlerwächter. Mendico, onis m. Ein

Koldus-bot, – tnak, – tot: Bettelstab. Mendici baculus, i, m. Koldus bot-ra juttat, – szorít: an den Bettelstab bringen. Ad mendicitatem redigere aliquem. Plaut. detrudere aliquem ad mendicitatem. Plaut.

Koldus-fü, – ünek, – ût, – füvet: ädäzio-fü: ein Hundskraut. Aethusa, ae, f. Linn.

Koldús-garas, -sznak, -st: botos garas: nin Zottbrüder. grozsznus Crassus Crat. lis Cignatus, i, m.

Koldús-gyermek, -mekenek, -meket: nin Zottel bürben. Mendicabulum, i, n. Plaut.

Koldús-ik, -nek, -ikt, vagy mint mások: iknak, -ikat, -ikot, ikes ruha. din Zottenmantel. Mendicorum vestimentum. i, n. Cels.

Koldúska, -kának, -kát: nin Kleinen Zottbrüder. Mendicus, i, m.

Koldús-kása, -sának, -sát: Kein Zottlerbrey. Puls ex remanente tomento Falisci Ventris. -lis. f. Plin. Koldús kása lé, regt. lév: din Zottelsuppe. Jus abrotanum. -ni, n. jus. culum ex remanente tomento falisci Ventris.

Koldús kenyér, -nyerek, -nyeret: Cin brot Betteln Crod. Emendicatus Panis, i, nis, m. Mendicatus Cibus, i, m. Ovid

Koldús-módon, adv. p.o. élni: auf Bettlermäßige Art leben. Mendice vivere. Tertull.

Koldúsok' háza, -zának, -zát: a' temploml ban: Aufenthalt der Bettler in den Tempeln. Prosencha, ae, f. Juvenal. alit. Wohnung der armen Leute. Pastophorium, ii, n. Gloss.

Koldúsolska, l. Koldúska.

Koldús-ruha, -sának, -hát: nin Zottel Kleid, -Rock: Mendicorum Vestis, mendicula Vestis, is, f. Plaut.

Koldússág, -gnak, -got. din Zottelarmuth, Zottelsack. Mendicitas, atis, f. Cic. A' koldússágból ki-kel ni: sich von der Zottelsack herauswinden, sich aus der Armuth winden. Ex mendicitate emergere. Cic. Koldússágra hozni, juttatni valakit: Jemanden auf- an den Zottelstab bringen. Ad inopiam redigere aliquem. Plaut. detrudere aliquem ad Mendicitatem. Plaut.

Koldús-sereg, -gnek, -get: Kus Zottel volk. Coetus Mendicantium, us, m.

Koldús-tarisznya, -nyának, -nyát: nin Zottel Kuh. Pera Mendici, ae, f. Petron.

Koldús-táska, -ának, -át. din Zottelsack. Mendici pera, ae, f. Petron. Koldús táskára szorúlt. an den Zottelstab gerathen, gekommen. Res ei ad kastros redit. Ter. ad Mendicitatem redigitur. Plaut. ad mendicitatem vertuntur. Plaut., res ei ad manticam redit. Prov.

Koldús-tetü, -tünek, -tüt: földi Ungeziefer, Schmarotzer: für nemc: din Zottelwürm: nin Art Flöhe von Ratten. Caspa lionis, ae, f. Horat. Xanthium, ii, n. tribulus terrestris, i, nis, m. Linn.

Koldús-tsipa, -pának, -pát: matska-mir: Gummi von

Kinyes Zsámmn. Resina, ae, f. Gummi Cerasorum. Wogt.

Koldus-tzinege, -gének, -gét: kamu szinü tzinke: Vin Agtsmnisse. Parus cinereus, i, m. alit. kék tzinke: Vin blaun Mnisse. Parus Caeruleus.

Koldus-vezető, -önek, -öt: nin Zmtbalfüszmn. Ductor mendici, oris, m.

Koleszka, -szának, -szát: nin Zuckmn. Cuneus, us, m. Comen.

Kolészka, -kának, -kát: gyümölcs aszaló tserény: Vin Klöstn, Vin Zünck. aszaló, lészka, melyre a száritani-való gyümölcsöt tölt tik: nin Dörrflechte, -Zünde. Specta vimina siccandis fructibus serviens.

Kolibri, -rinak, -rit: madár nemc: Avis Flingnn Kolibri. Trochilus minimus, i, m. Linn.

Kolika, -kának, -kát: szél, szél-kin. Vin Kolick, Awt ninen Zmmtschröt. Colica, ae, f. Wogt. Tormentum Tibrianum. i, n. Wogt.

Kolika fajdalom, -lomnak, -mát: kolikás szorongatás: Vin Kolick. Colicus dolor. Plin. Colica passio. Plin.

Kolikás, adj: Awdin Kolick fát. Colicus, a, um. Plin.

Kollang, -gnak, -got: galand, kanaff, szatying. Awr Fmntl, Zmndl. Tenia, ae, f. Plin.

Kollants: l. Kullants.

Kollát, -tnak, -tot: fogádzó á gyádtson: vid Gr.

Kölnéz ninen Zmngen. Lorica Graduum, -scala. Archit.

Kolokán, -nnak, -nt: fü neme: Vin Wasstinsschnee. Stratiotes, ae, m. Plin.

Kolomp, -pnak, -pot l. met lyet á marcha nyakára Kötnek: Insect haeang, ünk kolomp: Vin Glocksch, Cämpanula Lamina obtusa rota, Rota Crenata, Succus Sonitu tinnabulum. Fel-kötni á kolompot; hüs ünditani auszsmmengen, Sind mn schon ntwas, bekannt machen, anzeigen. Indicare aliqud. Cic. vel — se aliqud esse factucum. Cic.

Lánna, plék, bádog: Vin Mn Annenplatten, Glocks-Lamina, ae, f. Cic. Ön lánna: nin blngnn Vin Platten. Plumbea lamina. Plin.

Kolompos, -snak, -st: Awr Glmgschmn, Flng

Kolompárcos, -snak, -st: bádogos, kolomp-gyártó, lánna mives: Awr Flngschmn. Ampullarius, ii, m. Plaut. Lamina rius, ii, m.

Kolomp-gyártó, -ónak, -ót: bádogos, lánna mives, Awr Glmgschmn. Lamina rius, ii, m.

Kolompir, -rnak, -rt: Krumpli bakró-répa, burgonya, földi-alma: Awr Erdäpfel, Grundbirnen. Cyclamen, inis, n. Linn.

Kolompolni, -polok, -polt: mit Awr Glmgschellen lüntern. Ca

nulam laminearum pulsare.

Kolompozni, -pozok, -pozi: az ujjon: oft an'ein Klöppeln - Pultare forces. Jer. ostium. Plaut.

Kolompozás, -snak, -st: Az Anklopfen Zörgés, Zörgetés: das Anklopfen. Pultatio impertunes, onis, f. Plaut.

Kolompozó, -ónak, -ót: ein Klopfer. Marculator, oris, m. Scalig.

Kolontzos, adj. fityegös szöveü: zottigt. Villosus, a, um. Ovid. condensatos villos habens: ntis, o.

Kolop, -pnak, -pot: töke-kalop, töke-filkó: der Obere Teil in dem Spiel Trictrac. Superior in Charticis ludo orcus, i, m.

Kolos, -snak, -st: ein Scholastik. Gr. Scholastica, ae, f. Nom. Prop. Monticolis.

Kolosma, -mának, -mát: kereszteléskor a keresztanyától ajándékba adatott ruha, vagy más valami: das Geschenck von dem Gothel. Donum a matre lustrica neo baptisato infanti datum.

Kolostor, -snak, -st: Monasterium, ein Kloster. Claustrum, i, n. Virg.

Kolosvár, -snak, -st: Clausenburg, Stadt in Siebenbürgen. Claudiopolis, is, f. Beh. Kolosvárott voltam: ich war in Clausenburg. Claudiopolitani. orum

Kolosvári tiáposzta, -tának, -tát: das Priester Barett, mit Rot um Clausenburg.

gen gemacht, und gestickt.

Kolos-vármegye, -gyének, -gyét: Kolosser Gespanschaft. Colosvariensis Comitatus, i, us, m. Belius.

Költs, -tsnak, -tsot: kulcs, küsztüs Schlüssel. Clavis, is, f. Cic. l. kulcs

Költsolás, -snak, -st: a' kezek, nek öszve költsolások: das Zusammenfalten der Hände. Complicatio manuum. Eccl.

Költsolni, -tsolok, -tsol, -tsolom, tsolly a. Zusammen falten. connectere, complicare. Cic. Kezeit költsölni: die Hände zusammen falten. Manus connectere, complicare, pectinatim componere. Plin. Fejére költsolta a' kezeit. mit gefalteten Händen die übrigen Zeit zugebracht. Manus supra caput complicuit. Melléhez költsolni a' gyermet: das Kind mit den Händen zusammen schlagen. Complecti alicui manibus. Ovid, et pectori applaudere.

Költsölt, adj. öszve költsölt kezekkel állani: mit gefalteten Händen stehen. Complicitis manibus adstare. Suet.

Költsos, adj. p. o. Váras: die Hauptstadt. Metropolis, is, ios, eos, f. Cod. Arany költsos: -költsös ike: Gamma Gamma. Kis-ázsiai Udvarnok: Gamma Gamma. Aulae familiaris, is, m.

Költs'tolla, -lának, -lát: költsnak a' szára: das Pfeifenrohr. Clavis canaliculus. i, m.

Koltz, -tznak, -tzot: koltz, göb, gob-kal: der Grindling, Knöl Fogl, Arct ninus Pisc. nus Fischnod, mit gewölbten Fogern. Gobius, ii, m. Martial. Gobio capitatus, onis, ti, m. Linn. Fejes koltz: nin Knöl, Fruyt. Gobio capitatus, idem.

Koltz, l. koltz.

Kólya, -lyának, -lyát: hintó, kotsi, gyalog hintó: ein Roß bussen, Fünfter. Acc. ra, e, f. Varr. Petoritum, i, n. Hovat. Pilentum, i, n. Liv. Hat lovas kólyában járni: mit sechs Pferden gen Wagen fahren. Sexiga, - jugi bus vehi. Auct. Diet. Kólyában viteznivel in einem Fünfter fahren lassen. Lectica portari. Cic. - iter facere. Cic.

Koma, -mának, -mát: keresztatya: Der Gnatt Tote, der Pathe, so ein Kind aus der Taufen hebt. Compater, tris, m. Eccles. Patrinus, i, m. Vet. Sponsor fidei, oris, m. Komának lenni: eines Pathen stehen. Esse sponsorem alicui ad sacrum fontem. Schmid. Hova megy kend, Komam Ocean? Wo gehen Sie hin? Domine Compater! quo contendit? Cic.

Koma-asszony, -nyának, -nyt: Kereszt anya: ein Gotte, Gnatt, ein Pathe, ein Kind aus der Taufen hebt. Commater, tris, f. Mater baptizati tris, de. Compatrissa, ae, f. Ein-is ugy, mint Komám asszony: ich bin auch

dem Meynung, wie ein jeder Gnatt. Eiusdem sententiae sum et ego, cuius Domina Compatrissa est.

Koma, adj. engelgö, kéfás, málasságos: gefrantzt, lüstig, höflich. Decorus, a, um. Cic. - Nagy koma ember: ein gefälliger, höflicher, gesittsamer Mensch. Homo jocosus, i, ionis, m. Varr. Magnus ludio, i, onis, m. Liv.

Komárom, -romnak, -romot: szabad kir. Város Magyar Országban, melyben ezen Könyvnek szerzője született 1742. Comorum. Comarodunum, i, n. lib. Reg. Civitas Hung.

Komaság, -gnak, -got: der Gnatt oder Gnattschaft: Consponsa, tecnitas, -tatis, f. Martin. Meg-hólt a' Gyermek, oda a' komaság: wird Kindisgnatschaft, der Gnatt, Gnattschaft, Gnattschaft ab. Infanto fundamento tollitur cognatio. Prov. Contemnunt spinas, cum cecidere rosae. Ovid. Prov. Vögorság, komaság, nem vagy atyafiság: Ein Gevatter, Gnattschaft, ist keine grosse Verwandtschaft. Affinitas, et compaternitas, non est magna cognatio. Cic.

Komázás, -zásnak, -zást: tréfálkozás, -kodás, játszadozás: Gespötte, -scherz, Jocatio, onis, f. Cic.

Komázni, -mázok, -mázt: valakivel engelegni, tréfálódni, játszadozni: mit

nimum pecunizen. Toraxi cum aliquo. Cic.

Komédia, -diának, -diát: vég játék: Vir. Komödin, Tuskuspiel. Comoedia, ae, f. Cic. komediát játszani, vég játékot adni: nimm Komödien pielen. Agere comoediam. Ter.

Komédiához-való, adj. Zum Komödien Gehörig. Scenicus, a, um. Cic. Scenaticus, a, um. Varr.

Komédiás, -snak, -st: 1. vég játékos: der Komödiant, Schauspieler. Comicus, i, m. Cic. Ludio, onis, m. komediások: komediát játszó személyek: die Komödianten. Actores scenici. personae scenicae. Cic. 2. adj. p. o. komediás mester: ki a játékot igazgatja: Dimectator ludorum scenicorum. Choragus, i, m. Plaut.

Komédiás képpen, adv. tsekedni valamit: etwas Komödiantenhaft thun. scenice aliquid facere. Quinct.

Komédiáson, adv. auf Komödien Art. Comice. Cic. A' szomorú játékot komediáson-(vegyelegre) játszani: Tragödien Comödien Zoßisch durcheinander. Comice res tragicas tractare. Cic.

Komédiát szerző, -önek, -öt: nim Komödien Schreiber. Comicus Poëta. i, m. Cic.

Komédiázni, -diázok, -diázr: vig játékot adni, -játszani: nimm Komödien pielen.

Komló, -ónak, -ót: der Hopfen. Humulus, i, m. Linn. lupulus, i, m. Schröd. Colum. Kerti komló: nim gebauter Hopfen. Sativus lupulus. Schröd. Vad komló: nim Wilder Hopfen. Lupulus sylvestris. Schröd.

Komló-karó, -ónak, -ót: -pórna: der Hopfenstecken. Pertica servicus sustentando lupulo.

Komlós kert, -nek, -et: der Hopfen Garten. Lupuletum, i, n. Spartium. hortus lupulo consitus.

Komlós-korpa, -sának, -pát: komlós-éleszto: der Hopfen, mit Hopfen und Hefen vermischt. Fermentum lupuli.

Komló-szár, -nak, -t: der Ranken des Hopfens. Palmes, -, brachium lupuli.

Komló-tsira, -ának, -át: komló' hegye: der Hopfen Trieb, -Zweig, -Zweig. Cyma humuli, ae, f, -apis, n. Plin.

Komló-virág, -gnak, -got: der Hopfen blüthe. Lupuli flores. Botan.

Komoly, adj. kemény szabású, komor, komorkás: ernsthaft. Severus, a, um. Cic. Severus, a, um. Cic.

komoly ábrázat: ernsthaftes Gesicht. Severus vultus. Cic. komoly ember: ernsthafter Mann. Gravis-, severus-, serius vir. Ammian. (Pajkos, paizán, tsintalan ember.

Komoly-tekintet. l. komoly
ábrázat. fellyebb.

Komolyan, adv. bánni —, be-
szélni valakivel: vmnemtlenül
mit vinnem kimenfeszen, —tar-
tan. Severe agere — cum
aliquo. Cic. — Ko-
molyan (komolyan) tekin-
teni valakire: jmmanden
vmnemtsegét ausfaimm. Se-
vere aliquem intueri Cic.

~~Komoradni, dom, dik.~~

Komolyodni, -dom, -dik: ko-
mély tekintetet mutatni:
vin flamischen Gesicht zei-
gen. Asperum, torvum
vultum exhibere. Quinct.

Komolyság, -gnak, -gat: ein
ernsthaftig Wesen: Gravitas,
atis, f. Cic. Severitas, atis,
f. Cic. — V. Tsetsegés.
Komolyság: Ernst
Ernsthaftigkeit. Severitas,
do frontis, inis f. Plaut.
Tetre tenni a komoly-
ságot: die mmschenden
Dinge bey seite setzen.
Laxare seria. Pers. A' do-
log komolyságra fordúlt:
man hat Ernst darmit
gemacht. Res in seriam
versa est: Curt.

Komoly tekintetü, adj: mmsch
fest, oder ein ernsthaftes
Gesicht
fest. Tetricum vultum ha-
bens, exhibens. Quinct. Mo-
rosus, a, um. Cic.

Komondor, -rnak, -rt: hirt ör-
zö eb, nagy ju hász kutya:
ein Hirtenhund, Schäferhund, ein Bauernhund, ein
grosser Hund. Molossus, i.
m. Plin. Horat. Canis pecua-
rius. ii, m. Colum. Falsi
Komondor: ein grosser Bauern-
hund. Villaticus Canis, Colum.
Idegen Komondor: ein fremder
der Hund. Extraneus Canis.
Sect. Lántzolott, lántzon
tartott Komondor: ein Hund
der an einer Kette liegt.
Canis Catena vinctus. Vag
— Catenarius. Sen. Ebül gyü-
tött Szerdítnek Komondor a'
társája. Wir gewonnen,
so zu verlieren. Male par-
ta male dilabuntur. Prov.

Komondorkodni, -dom, -dik:
bajhákodni, tüngdlkodni: sich
und mit sorgen. Gravem se
exhibere. Cic.

Komor, adj. barcás ságtalan,
kedvetlen, ki sohasem ne-
vet: ein finsterer Mensch, der
nie lacht, mürrisch, sinnmüthig. Mo-
rosus, a, um. Cic. tetricus,
a, um. Ovid. torvus, a, um.
Virg. V. Víg, jó kedvü.
Komor ember: ein finsterer
Mensch. Homo morosus, et
tristis. Cic. Nagyon ko-
mornak látszott lenni:
er schien sehr finster mürrisch aus
gesehen. Nimis tetri-
cus videbatur — et
tristis esse. Civ. Olly komor
mint a vereznye: ein
sauertopf, — mürrisch als ein Bär-
zetlen Barzarló; wer
vor die Augen nicht
ausstehen kann, der ist betrübt, und trau-
rig, wie nasse, oder ge-
fressen gelittene Sa-
chen dem thut tanzen
Telephus. Prov. Nota.
Komor (vesszüt kevelett)

bika: ein Thier, dem geschlagen
worden ist. Male cre-
atus taurus. Arnob.

Komor ábrázat, -tnake, -tot: ein
finsteres Gesicht. Torva facies,
es, torvus Vultus, a, ci, f, vi
us, m. Quint. Komor ábrá-
zatot mutatni: ein finsteres
Gesicht machen, - zeigen.
Serenitatem vultus obnu-
bilare. Gell. torvum vul-
tum exhibere, torvum fa-
cere. Quinct.

Komor ábrázatú, adj. finster
sichtig, der finstern traurigen
Gesicht ist. Frons contracta,
Plaut, torva, tetrica ac tri-
stis. Liv. torvus visu. Stat.
tristi vultu, facie torvus.

Komoritani, -ritok, -rit; -ri-
tom, -rittya: hartnäckig
machen. Morosum -, tetri-
cum facere. A komoritat
komoritlya: ein einzelt
ein Ding für sonderlich
Eril. Frontem severitudine
capsecat, v frons capsecat se
severitudine. Plaut. fron-
tem corrugat. Plaut.

Komorka, -kának, -kát: d.
tavi növeny. ein Wass-
pflanze. Comarum pa-
lustre. i, tris. n. Linn.

adj. egy' keveset komorul ked-
vü: etwas hartnäckig.
Submorosus, a, um. Cic.

Komor-kedv, -vnek, -vet: ein
hartnäckiges Gemüth,
Morositas, atis, f. Cic. Ko-
rán kedv. Morositate
mor kedvet mutatott hor-
zám: sein verdrießliches
ich bin ihm missgefallen.
Morosum se mihi exhibuit.
dispicere alci. Cic. Komor

Kedvvel fogadni valakit:
jemanden mit Unwillig-
keit empfangen. Mo-
rose alicujem excipere.

torvo vultu aliquem exci-
pere. Quinct.

Komor-kedvü, adj. mürr-
isch, verdrießlich, unfreundlich. Morosus,
a, um. Cic. tetricus, a,
um. Ovid. Komig, jö-
kedvü. Komor kedvü
ember: ein hartnäckiger
eigner Mensch, ein Dick-
kopf. Misanthropus,
i, m. Cic. Komor-ked-
vü, mint a' vereembe esett
fagyas: wie ist der traurig
und finster wie ein
Wolf, der in seine Grü-
be gefallen ist. Vul-
tum demittit tanquam
Telephus. Prov. Komor
kedvü leanyok: finster
tückische Mägdchen. Ir-
ritae puellae. Ovid. Ter-
méket szerint komor-
kedvü: von Natur ein
finsterlich. Natura
tetricus est. - horridi
animi, et tetrici est. Suet.

Komor-kedvüség, -gnek, -get:
die Schwermüthigkeit.
Melancholia, d. f. Blan-
card.

Komorkodni, -dom, -dik:
Unfreundlich, hartnäck-
lich seyn. Morosum, te-
tricum esse, horridi ani-
mi et tetrici esse. Suet.

Komorkodik a' berúlt
eg: die Wolken ziehen
sich vor Himmel zu-
sammen, und wird finster.
Coelum nubibus obscuratur.
Cic.

Komor-kedvesság, -gnak, -got: das Wohlgefallen, die Wohlgewogenheit. Malum hypochondriacum. Woyt. Affectus hypochondriacus, Blancard. passio hypochondriaca. St. Splenis affectus. Cels.

Komor-kedvességes, adj. der sich Hypochondrie zuzieht. Hypochondriacus, a, um. labo-rans malo hypochondria-co. Woyt. Splenaticus, a, um. Plin.

Komornya, -nának, -nát: Stoba-leány; die Kammermagd; Puella cubiculariis, a, ris, f. Virgo, operam praestans in Cubiculo.

Komornok, -nának, -nát: der Kammerdiener. Servus a Cubiculo. Királyi Komornok: der Königliche Kammerdiener. Cubicularius regius, ii, m. Fő Komornak, vagy -Komornik: der Ober-ste Kämmerer. Archi-Cubicularius, ii, m.

Komorcon, adv. rossz kedvvel: nitni, tekinteni valakire. Grämlich einen ansehen. Torve aliquem adspectare. Plaut.

Komorság, -gnak, -got: das Grämlichkeit, Mürrische. Moroſitas, atis, f. Cic. tetricitas, atis, f. Ovid. torvitas, atis, f. Tac. Le-tenni a komorságot: sein mürrisches Gesicht ablegen. Tenebras deponere. Horat.

Komor-tekintet, -tnek, -tetet: das Amtsgesicht. Frons vultuosa. ntis, de, f. Appul. Vultus severus, us, ii, m. Cic. Frons capsa exacta. Auson.

Komor-tekintetü, adj. mürrisch, finster, sauertöpfisch, Vultuosus, a, um. Cic. Lásd hogy komor-tekintetü ne légy: sehe, damit nicht dein Gesicht zum Verdruß kömmt. Vide, ne quid vultuosi ostendas. Cic. — ne vultu tristi, et severo sis. Cic.

Komotsin, -nnak, -nt: Löwenzahn. Das Kraut Gnadenkraut, Unkraut. Phleum, i, n. Linn.

Komotyú, -únak, -út: Lóhere: Kutkóró, Sombókor: Das Klee, Stein Klee, Melilotus. Trifolium melilotus, ii, i, n. Officin. Linn.

Komotyú-ér, -ének, -ét: -kenet: Das Melilotus-Pflaster. Emplastrum melilotaeum, i, n. Officin.

Komp, -pnak, -pot: Schiffskerege, kereges, kerep-hajó, mellyen által-járnak a' vizen: Die Überfahrtsgelegenheit, Fähre, Überfahrt, Schiffbrücke, Überfahrtsbrücke, Pontonbrücke. Epibates, -dum, f. Ulpi. Hippagoga, ae, f. Liv. navigium planum ad trajectum. ii, i, n. Ponto, onis, m. Caes. Kompon által-járni: auf Fähren übersetzen. Pontonibus transire. Paul. Det.

Kompos, -pnak, -pot: Kompos-tanya, -tanyának, -tanyát: Ein Compostplatz. Compostarium, ii, n. Columell.

turia, d. f. Varr. Az Ősz
kompániából-való Kato
nák: nim Voldat aus der
ersten Compagnie. Mi
les ex prima Centuria.
Tó. társaság: nim
Gesellschaft f. Zusammen
kunft. Coetus, us, m. Cic.
Conventus, us, m. Cic. Ha
man vannak egy' kompa
niában: t. i: békeske
dőlt: ihren Einig sind
in einer Compagnie.
Tres sunt in una Socie
tate. Cic.

Kompász, -szának, -szt: új
szak mutató, Magnes-tü,
melly újszakra mutat:
Der Compass, Büchse mit
einer Magnet Nadel.
Pyxis Magnetica, -nae,
tica, idis, d, f.

Kompolár, -nának, -nt: bor-árú
ló, kortsmáros, Trapolaros:
Der Weinschenk. Cau
po, onis, m. Cic. Oenopo
la, d, m.

Kompolár-hár, -znak, -zat:
Trap-szék, kortsma: Das
Schenkzeichen, Wirthshaus.
Caupona, d, f. Cic.

Trapolárkodni, -dom, -dik:
trapolárosi: einen
Schenken abgeben: Wirth
schaft treiben.
Caponare. Enn.

Kompodi, adj. büszke, kevély,
negédes p. o. Nemes asz
szony: eine hoffärtige
stolze Edel Frau. Am
pullacea Mulier. d.
dis, f. Prov.

Kompolni, -polok, -polt, -
polom, -poltya (Határ-
jelül a' Gyepet ásóval fel-
forditani: Gyep hantok,
kat határt hányni) Az
osztatlan Gyep-földet:
den Grasboden mit einer
Schaufel umkehren
die Grenzen setzen. Re
to Gleba cespititia Me
tam, terminos figere, pan
gere. Cic. A' vetthyét kom
polya: handschikolya, han
tolya: um Fränkel Steine
Wingen mit Einschneiden zeigt
Pratum adgregat sum.
Fabon. limites ei cespiti
os ponit. partitur limite
Campum Sum. Virg.

Kompona, -nának, -nát:
Mérő serpenyő: die Wag
schale. Bilanx, -cis, f.

Kompoztor, -znak, -zt: láb-
ja á' szövő-székben: der
Tritt schemmel an einem
Weber Stuhle. Insitor,
-toris, m. Lucret.
Insile textorium, ilis, ii,
n. Lucret.

Komp-pénz, -znek, -zt: das
Fahrgeld, Lohn für die
Überfahrt zu Schiffe. Epi
batron, i, n. Ponto nagi
um, ii, n. Portorium in
trajectu solvendum.

Komp-támoly, -lynak, -lyt:
á' komphoz alkalmaztat
ni szokott támoly, hi
dastka á' vízben: nim
Schemmel vor den Ufer
schutz gläten. Stamelum
Pontonis, i, n. Gloss.

Konászni, konászodni, -dom,
-dik: jobbászodni, engesz-
lödni, le-hagyni heves indu
latjából, szeldülni: sanft
müthig — i Zufar werden.

Mitigari, Cic. - placari, Cic. tranquillari, Cic.

Kondás, -snak, -st: disznó-pásztor, Kanász: Swr Diriszint, Disznyószint. Porcarius, ii, m. Ficnic. Suarius, ii, m. Plin. Subulcus, i, m. Colum. kondás á disznokat örzi: the Säue hüten Sie Schweine. Subulcus pascit Sues. Cic.

Kondér, -nak, -t: fözni való vas-farék, -üst: nine Pfanne, Topf, nin Siedepfanne Topf. Cucuma, ae, f. Petron. Aheneum, i, n. Virg. Lebes, etis, m. Virg. A' kondér nem sokat hányhat szemére a' fazéknak: wird a kettö kochen: das Topf hat nicht viel, das den Hafen zu verachten. Cuique suum Fictile vas nigrae dicebat Cabus olla. Prov. C. kondér: polyó, big Volgo. kat mikö edény, háromejtel, -kupa, -pint: nin Wasch-kleinste Kessel von drey Eymern. Congius, ii, m. Plin.

Kondércos, adj. háromejtelés, háromkupás, hárompintes, z. o. edény: nin Gefäss, das nimm Congium, oder drey Eymer fült. Congialis, e. C. Vick. Congiate vas.

Kondítani, -dítok, -dít, -ditom, -dittya: geschehen lassen. Personare facere. Nagyot kondított (elütötte magát, elvesztette, tönkretett az ebeket, fingott) el-szalasztotta az ebeket a' lantzrul, fingott), 's azzal el-szalasztotta: wie fist ni.

Kondítás, -snak, -st: Schall Gethön. Editio soni. onis, f. Cic.

Kondító, -ónak, -ót: der thut Wind Stroicher lassen, und Gemüsch wegjagen. Discussit Fidicen relicto. Prov.

Konditója van: hegyes torkü, éles szavu, jó szavatlyus: wo fat nimt laut Klingende Stimme. Canoram habet Vocem. Cic. „ bodor.

Kondor, adj. „ fodor, göndör: Crinis? Crispus, a, um. Ovid. Kondor haj. Krauß Haar. Coma crispa, ae, f. Ovid.

Kondor hajü, adj. fodor, göndör hajü: der gekräuselten Haares seyn, Krauß Haar, Krauszig. Crispatos capillos habens, Kondor hajü, mint a' vas szeg: - tindel-szeg: wie fat Krauß Haar, wie Pinkelnagel. Crispos habet Capillos (ut nostrae Clavi Scandulares. Sparkei ez a' Kondor hajü ember? wer ist der Krauß Kopf? Crispulus iste quis est? Martial.

Kondoritni, -ritok, -rit, -ritom, -rittya: Göndörit ni, bodoritni, fodoritni: Krauseln. Crispare, calamistrare. Plin.

Kondorodni, -dom, -dik: Krauß wollt werden. Crispari. Plin. Kondorodik (bodorodik, fodorodik, göndörödik) a' haja: der Haare krauß gen ist an Krauß Haar zu nehmen. Crispantur capilli ejus.

Konderos, adj. l. Kondor.

Kondúlni, -dúlok, -dúlt: ein Klang, Laut, Schall, Ton geben. Sonum edere. Cic.

Konfekt, -tnek, -tet: tsemege, mellyet az ebéd végén szoktak fel-adni: das Confect. Bellaria, orum, n. Varr.

Kongani, ngok, kong, kongott: ertönen, erschallen. Resonare. Cic. Kong az üres hordó: das leere Faß klingt hohl. Vas vacuum resonat. Prov. Kong a' tűz-földe az erös tsép. lés miatt. Graviter gemit tunsis gemitu area frugibus. Port.

Kongani, bongani: kongok, bongok, ng, ng. ein Klingen, ein Schallen, ein Tönen. Resonare. Cic.

Kongás, -onak, -t: ein Klingen, Laut, Ton, Sonitus, us, m. Cic.

Kongatni, -gatok, -gat; -gatom, -gattya: machen, daß etwas ertönt, erschallt, ertönen. Facere ut quid personet. A' tsercs edényeket kongatni: auf irdenen Gefäßen Glocken, damit es einen Schall geben. Vasa fictilia pultare, ex experientiâ, num bona, et non vitiata sint. Colum. Valakinek a' hátát kongattyák: einem Stockt einen den Buckel. Alicui dorsum percutiunt, pulsant.

Kongatott, adj. dem man schlägt, das ertönet, erschallet.

Kongó, -gónak, -gót: tanus, szám-vető pénz. Ehrn-pfennig, Zahl-pfennig. Bracteola, a, f. Invenal. bracteatus nummus, i, m. ein Ehrn-, Zahl-pfennig. Moneta cuprea, a, f. pengő.

Kongó, adj. Klingend, schallend,

tönend. Resonans, antis, 317 Virg.

Kongeó, -ónak, -ót. Tengeri hal' neme. eine Meer-, Aalart. Muræna conger, ri, gri, m. Linn.

Kongyér, l. Kenyér.

Konizs, -nak, -t: ein Räuberwinz. Conica, a, f. Linn.

Konkoly, -lynak, -lyt: vadoltz, gaz-fü: das Lolch, das Raden, ein Unkraut. Agrostêma, atis, n. Linn. Lolium, ii, n. Virg. Zizania, a, f. Bibl. A' konkoly, ha nem nyövöd (kiirtsed) le-nyomja a búzát: wenn das Gottlosen wachsonnt, das stirbt den Frommen ganz hin. Bonis nocet, quisquis malis parcit. Prov. Den Kinden das Ihrige mit Ruthen ausstreichen. Zizania ex rerum disperdere. Cic. A' konkolyt tövestül kitell tépni: das Übel muß man von Grund ausrotten. Vulnus immedicabile excidendum. Prov.

Konkolybúl-való, adj. p. o. liszt: konkoly liszt: von Lolch, Lolch-Mehl. Lolia-cea farina, æ, f. Varr.

Konkolyi, adj. p. a. vosta: ein Lolch: Lolium Cerbrum, ii, i n. Colum.

Konkolyos, adj. p. o. kenyér: das Lolchbrod. Lolianus panis. i, is, m. Konkolyos liszt: ein Lolch-Mehl. Lolia-cea farina. æ, f. Varr.

Konkolyosítani, -sítok, -sít; -sítom, -sítya: einen Lolch [illegible] Lolch übers Feld

Lolium superseminare.
Lizanius elszaravare, Cic.
Másokban konkolyt ültetni a' jó ex költsöt: nemtsen
denbut nincs Tanitvány. Ostr.
te Fiktus. Corrumpit alios
cum bonos mores. Cic.

Konkolyosító, -ónak, -ót: a
mit Lolus szemüknek fátyol.
Superseminator Lolii, oris,
m.

Konkolyosodni, -dom, -dik:
ni Tanítványon történik. Lo-
liscere. Budens.

Konkolyvirág, -gnak, -gots
ein Jugitus Blümen. Agros-
temma, atis, n. Linn. Flos
Jovis, ovis, m. Linn.

Konogni, l. Kongani.

Konok, adj. antig. durchtrieben,
Maskarás, nyakas, meg-ál-
tatkodott, Tudatlan:
Izró-fogadatlan: nicht
sinnig, Instinnig. Capi-
tosus, a, um, Cervicosus, a,
um. Amb. Contumax, acis
um. Cic. Obstinatus, a, um.
Curt. Pervicax, acis, o.
Flor. at.

Konokolni, -kolok, -kolj: -ko-
lom, -kottya: magát: sich
nicht sinnig stellen. Obstinare se. Liv.

Konokság, -gnak, -got: Ma-
kacsság, nyakasság, és a'
t. a'in Halsstarrigkeit,
Hartnäckigkeit. Obstina-
tio, onis. f. Cic

Konrád, -dnak, -dot: Conrad.
Conradus, i, m. Nom. Propr. Viri.

Konstantzinápoly, -lynak, -
lyt: fő-város Török-Ország-
ban. Constantinopel, Stadt
in Turcian. Byzan-
tium, ii, n. Constantinopo-
tis, is. f. Cic.

Konstantzinápolyi, adj. Con-
stantinopolitanus, a, um.
Cic.

Kontár, -nnak, -t: Ein Pfu-
scher, Stümper. Imperitus, malus opifex
non multum in arte versa-
tus, non lebatis, turba-
tor opificii. Tacit.
adj. kontár munka;
Ins Stümper Werk. Rude
opus, eris, eris, n. Ovid. labor
ineptus, imperito factus,
i, eris, n. Ser.

Kontárkodás, -gnak, -t:
Pfuscherey: Ein Pfu-
scherung, Stümperung. La-
bor ignorantis opificis, Ope-
ra sine Auctoritate Collegii
Magistrorum, ae, f. impe-
ritia, a, f. Plin.

Kontárkodni, -dom, -dik: a'fa-
lukon: Pfuscherey, auf dem
Dörfern stümpern. Impe-
rite vel fabre agere. Cic.

Kontsorgó, adj. ütsran kon-
tsorgó (kö'dorgó) Gyer-
mek: ein Zwischenträger,
Zwischenjunger. Puer va-
gus, eri, i, m. Cic. Puer
de trivio. Id.

Kontsorgós, adj. görbe,
p. o. Orr: Ein krummer
Nase. Curvum de-
but. Adunctus, Curvus
Nasus, i, m. Curvum re-
trum. i, n.

Kontsorogni, l. Kuntso-
rogni.

Kontumatzia, -ának, -ót:
Ein Contumatz, Tempus
constitutum valetudini
experiendæ, -probandæ
kontumatziot

985. k
(Pistulás idejét) tartani:
Die Contumaz halten. Valetudinem suam aliquot dies, cum Lyatio probare.

Kontly, -tynak, -tyot: Fej-Fő-kötő: die Haube, Haupt-Zierde der Weiber, die Haupthaare, und Zimmath der Haare. Calantica, ae f. Cic. Főre-való kontly: ein Hauptstück. Calendrum, i, n. Horat. Peplum, i, n. Plaut. Fekete att a kontlya: ihre Haube steht mit ihrer Würde, besonders wenn die bannbulle ist. Obligare statui vitta, praeserto, dum vino mersa est. Cic. Szabó attyam az asszony! ha meg-iszsza magát, félre veti kontlyát: so ist ein Weib! wenn er besoffen ist, so setzt sie die Haube nach ihrer Würde! Die ist Matrone! si bene Bota est, vittam suam obligare potest.
Kontly: bibó v. macskacsat tejen: eine Hexe. Cic. eus, i m. Vacc. Cresta, ae f. Plin.

Kontyalá-való, adj. ides, könnyű italis p. o. bor: ein Hauptbier-, gelinder Wein. Dulce-, leve Vinum. Cels.

Kontyos, adj. bibos p. o. tyúk: ein schöner Haupt-Vogel. Gallina, ae f. Martial.

Kontyvirág, -gnak, -got: Amyantus, Feigyökszangi Silky-fu: ein Zierkraut. Acum, i, n. Linn.

Kontz, -tznak, -tzot: ein Fischfang, Fischstrauch. Bolus,

i, m. Fructus Carnis. i n. Cato. Velös Kontz: Vorsteuer von Mehl. Medullosum, ossis, i n. Cels. Zsiros kontz: ein fetter Leckerbissen. Pinguis bolus, is, i. m. Martin. Nagy kontz esett-ki a szájából: Mehr fort ihm aus Zorn von dem Mundabzuschneiden. Bolus ei excisus est e fauci bus. Prov. Tálban a kontz, ne nézz az asszonyra: ein Linsen sitzt in dem Augen. Ex aspectu nascitur Amor. Prov. Porba esett a kontzrunk: alle unsere Hoffnung ist verschwunden, Omnis spes nostra in irritum abiit, -redacta est, concidit. Cic. Nagyobb az emberség a küszöbtös kontznál, hús nál: ein guter Lagotation ist besser, als Reichthum. Bona existimatio praestat divitiis. Cic. Prov.
Egy kontzon jár ágyának: ein Blasen in ein Horn. Colludunt. Cic. Prov.
Szegábul valaki ecket veni-ki a kontzot: einem den Nutzen nimmt von dem Mehle weg, nehmen. Fructum officii alicujus praecerpere. Cic.

Egyes Kontz papiros: ein Buch Schreibpapier. Scapus Charta. Plin. vel Chartarum. i m. Plin.

Kontzipista, -ának, -át: Mundkészítő: der Concipist, Aufsatzmann. Concipista, ae m. Concipientis, ntis. m. Auctor Scripti. oris, m.

Kontrolás, -snak, -st: Jus Zwischen, Zusammenschreiben. Lanio, onis, f. Háromszéki tartotta le-kontrolása: in Zwey Stunden wenn sie Ihnen zusammengestückt. Tribus horis casus est executus. Cic.

Kontroli, -trolok, -trolj, -tolni. -trollya: Zwischen, Zusammenschreiben, Glied weis zusammenschreiben. Concidere, Cic, Caniare. Liv. in festa scissa, membratim concerdere. Cic. Kontrolni az ellenséget. den Feind Zusammenschneiden. Cadere, interficiendi dare hostem. Cic.

Kontroló, adj. trancsírozó p. o. kés: ein Zwischen Messer. Culter secindendo aptus, vel secandis carnibus servions. Plaut.

Konvent, -enek, -et: kolostor, monostor: ein Convent, ein Kloster. Conventus, us, m. Voss.

Kónya, adj. le-függő, le-hajlott, le-csüggő: abhangend, schlaffig. Flaccidus, a, um. Suppl. declivis, e. o. declivus, a, um. Cic. pendulus, a, um. Colum. kónya fül: ein Hangend Ohr, Schlaff Ohr. Flacci aures, auch scium. f. Cato.

Kónya-fülü, adj. p. o. eb: Schlaffohrigter Hund. Plautus, i, m. Plautus, i, m. Fest. kónya-fülütö: ein Pflock, das schlaffigsten Ohren Jut. Equus flaccis auribus, Cato. — pro pendentes, dejectas habens aures.

Kónya, -hánaks, -hát: ein Fuchs. Fuchsl. Colina, ae, f. Horat. Füstös konyha: räuchfuchs. ein Fuchs Jumica culina, sicbon. Hideg konyha: ein kalter Fuchs. Csinálja kolina [illegible] Gastgebot, wo man Schmalzens Fuchsen Mäuschen [illegible] ist. Arapsza thyssa, orum, n. Ecasm. Frigida Culina. kész konyha: bereitter Fuchs. Parata Culina. Cic. közös konyha: Vendig Fogadó: Campona, ae, f. dem Christof. Campona, ae, f. Cic. Popina, ae, f. Cic. Pilátus konyhája: ärmyck-steck: der Abtritt, Secret. Latrina, ae, f. Plaut. Ez semmit sem hoz a' konyára: das bringt nichts nur: Quid (nichts hoc) ad fauces. Prov. Oda hara tartani konyhát: zu Grunde stehen [illegible] Mistwagen. De suo vivere vel Terentio konyhát: [illegible] ni: Vendig zeget tartani: nur Gastmahl Angst [illegible] ten. Convivium apparare, Cic. — instruere, Cic.

Latzi-, Vaccas konyhája: der Gasthof, Amt, wo man zu gemeinen Leuten Fleisch von Kühen. Popina, ae, f. Cic. Pilátus konyhája: ärmyck-steck: der Abtritt, Secret. Latrina, ae, f. Plaut.

Konyha-ajtó, -ónak, -ót: die Küchen Thür. Fores Culinae, arum, f. Appul.

Konyha-asztal, -talnak, -talt: das Küchentisch. Abacus coquinarius, i, m. Voss. Mensa culinaris, e, is, e.

Konyha edény, -nynek, -nyt: das Küchengeschirr. Vasa culinaria, -coquinaria, orum, n. Plin.

Konyha-ebédlő-zók, -knek, -kot: die Küchenknechte. Atrienses coquinarii, orum, m. instrumenta culinaria, orum, n. Just.

konyhához-való, adj. zum Kochen gehörig. Coquinarius, a, um. Plaut.

Konyha-kamara, -rának, -rát: -ablak-ház: die Küchenkammer, Küchenabtheilung: cella penaria, e, f. dispensatio culinaris, is, f. Fest.

Konyha-kert, -tnek, -tet: -vetemények kert: der Küchengarten. Hortus olitorius Cutiae, i, ii, m.

Konyha-kert-ész, -tésznek, -tet: der Küchengärtner. Holl Gärtner. Olitor culinarius, ii, m. Cic.

Konyha-kés, -nek, -t: Küchenmesser. Culter culinarius, ii, m. Varro.

Konyha-készület, -tnek, -tet: das Küchengeräth. Supellex culinaria, lectilis, e. Pers. vasa culinaria, orum, n. Plin.

Konyha-kotsis, -snak, -t: Küchenkutscher. Auriga culinarius, a, ii, m. Colum.

Konyha-kötény, -nynek, -nyt: die Küchenschürze. Subligaculum culinarium, i, ii, n. Cognati vel cognata Praefinitorium, ii, n.

Konyha-leány, -nynak, -nyt: die Küchenmagd. Ancilla culinaria, ae, f. Scribon.

Konyha-mester, -nek, -t: der Küchenmeister. Culinae Praefectus, i, m. Magisterkedni culinarius, a, um. Colum.

Konyhánád-mész, -nek, -tet: der Küchenzucker. Saccharum calculum, i, n. n. Varr.

Konyhához-való, adj. n. o. -ja: das Küchenholz. Ligna focalia, orum, lium. n. Fest. Konyhára-való vadászat mezei madarak: die Jagd der Küchenvögel. Observatum pecus. Plaut.

Konyhára-való zöldség és egyéb főzelék. Gemüse und andere Küchenkräuter. Olera, rum, n. pl. et alia Vigetalia, lium. n. Colum.

Konyha-ruha, -hának, -hát: das Küchenhandtuch. Coquinaria tersoria, orum, n. Plaut. tinteola focaria, orum, n. Plin.

Konyha-sáfár, -nak, -t. Konyha-Mester: der Küchenmeister. Praemus Coquus i, m. Juvon.

Konyha-só, -nak, -t: das Küchensalz. Sal culinarius, alis, ii, m. Sal propinatus. Cato.

Konyhász, -nak, -t: Venus dieb. Küchenmeister. Popinarius, ii, m. Plaut. konyhához-való. Culinarius, a, um zur Küche gehörig. Culinarius, a, um.

Konyha-szag, -nak, -ot: der Küchengeruch. Nidor culinae, oris, m. Martial.

Konyha-szekér, -znek, -ret: der Küchenwagen. Vehiculum, culinarium. Schell.

Konyha-szennye, -nyének, -nyet: der Küchenabschmutz. Cutis illuvies, ei, f. Cic. — Sporta, tor, oris, m. Cic.

Konyhaszekrény, -ám, -ák: a' konyha körül szolgáló edény. Vas in usum culinarium. Culinarii. Culinares Curare.

Konyha-szolgáló, -ónak, -ót: der Küchenmagd. — Konyha Ancilla culinaria, ae, f. Terb.

Konyha-tartás, -nak, -st: der Mundvorrath. Provisio culinaria, -onis, f.

Konyhától kan, -kának, -kát: Küchlein. Culinula, ae, f. Culina parva. Fest.

Konyha-tréfolta, -lának, -lát: der Küchenzettel. Catalogus — index librorum paucorum.

Konyha-vakarék, -rékának, -rékot: der Küchen Unflath. Stercus culinae, i, n. Ki a konyhából ki konyha-vakarék! Geh weg Unflath aus der Küche. Exi nidore e Culina. Plaut.

Konyházó, -ónak, -ót: Küchenmagd: wie Mundschenk, Schenkmagd. Castillo, onis, m. Macrob.

Konyítni, -tok, -nyít, -nyítom, -nyíttya: Fleisch würzen, Fleisch zurichten, Brühe machen, Fleisch aufwärmen. Condire. Colorem reficere. Cic. A' búza-kalász, ha meg-ért, földre konyíttya fejét. Wenn die Weitzenähre reif ist, neiget, beuget den Kopf auf die Erde. Si Spica tritici matura est, cupit in terram procumbere. Colum. Konyít a' tó: a' fületi hátra vágja, — szegi, midőn harczolni akar. Das Pferd beugt den Hals zurück. Equus recalcitrat. Cic.

Konyúlni, -nyúlok, -nyúl: bókolni, le-felé görbülni, -hajlani: Fleisch abwärts biegen. Flaccescere, Colum. se Incurvare. Id.

Konyúló, adj. bókoló. Incurvus, Gibbus. Et. Cervinus, a, um. Lucil.

Konyvadék, -nának, -kot: Abgang, was Fleisch abnimmt. Intextrimentum, i, n. Varr.

Kopál, -nak, -t: Kopál gyanta: der Copal, Gummi Copal. Resina, ae, f. ex boreis cujusdam in India occidentali. Tract. Copal dictum.

Kopály, lásd, kopár.

Kopánts, -tsnak, -ott: Kopátlya a' mondolának: die grüne Mandelschale. Cuticula amygdali. ae, f. Da. etc.

Kopár, adj. gurlatos, kopály, kopasz, meddő, sima, sovány-fügl, blöss, wie Unfruchtbarer Ort. Glaber, bra, brum. Martial. depilis, e. c. Varr. decorticus, a, um. Plin. Sterilis, e. c. Plin. Vacuus, a, um. Cic. Kopár földek: die dürren Felder. Terra arens, sterilis. Kopár hajú asszony: eine [illegible]

86. k.

Cruenta Kopasztó Kopasz Kopaszság Kopaszul Kopaszodni Kopaszodás Kopaszodó Kopaszodott Kopaszodottság Kopaszodottul Kopaszodottság Kopaszodottul Kopaszodottság Kopaszodottul

986. k.

so pflegte Zhuvesen Jut. Male crinita Mulier ex. a, exis, f. Ovid.

Kopár hegyek: Zhügel, wo nicht Einer Zäumer stehen Colles vacui arboribus. Colum.

Kopár hely: ein Zaßlos Ort, wo nichts steht, wachst, noch Gras Glabrens locus. ntis, i, m. Colum. Kopár helyen keresztül: da Buchst, wo nichts ist. Messem mittere ram metis. Prov. ex arena funes, et retinacula nectis. Prov. anthereicum Metis. Prov. kopár kö-sziklák. einer Zaßlos Felsen. Nuda saxa. Virg. kopár ret: nine trocknen, dürren Ufer, sa. Siccaneum sterile Gramen. Colum. Kopárcon arat ni: off arcatni, a'hol semmi sints. wo nichts ist, kann man nichts pflanzen. Metere, ubi nulla sementis facta est. Cic. Prov.

~~Kopáncsány, gnak, get: ein Ort, wo Zaßlos Gut, wo nichts Zaßl. Calvitium, ii, n. Cic. sterilitas, atis, f. Cic.~~

Kopárodni, -dom, -dik: Zaßl werden, abgehen. Glabrescere. Colum. Sterilescere. Plin.

Kopározni, -rozom, -rozik: ehrenlos machen, kopfkalt: Zhungrig machen. Efficere, Cic. fame premi. Cic. Misere victitare. Ter.

Kopárság, -gnak, -got: ein Ort, wo nichts Zaßl. Calvitium, ii, n. Cic. Sterilitas, atis, f. Cic.

Kopás, -nak, -t: das Abwetzen, Abnützung. Attritus us, m. Ulp. Plin.

Kopasz, adj. glatt, Zaßl, ohne Haare, unbehaart. Calvus, a, um. Suet. depilis, e. c. Varr. pilis carens, — defectus, a um. Phaedr. incomatus, a, um. Martial.

Ein kopasz emberek: Zaßl, Kopfichte alte Männer. Decalvati senes. Plaut. Kopasz fö, ö fej. Zaßl Kopf, dem Haare auf dem Kopfe fut. Calvaster, tri, m. Gloss. Calvum caput. i, pitis. n. Kopaszmentség: die Zaßlheit, Haarlosigkeit, Abgang. Calvaries, ei, f. Cic. Kopaszítás, misera excusatio, e, onis, f. Cic. kopaszt borotválni, Zaßlheit, einen Zaßlen Kopf machen. Calvum radere. Prov. Olly kopasz, mint a'tök: ganz Zaßl. Pistillo Calvior. Prov. bosenen Kopf vorgeben. Actum agere. Prov. Kopasz mint a'tök: ganz Zaßl. Pistillo Calvior. Prov. Kopaszszá tenni valakit. jemanden Zaßl machen. Decalvare aliquem, vel Calvum reddere. Veget.

Kopasz-ábrázatú, adj. der einen Zaßlen Angesicht hat. Faciem depilem habens.

Kopasz-fejü, adj. ein Zaßlkopf, ein Mensch mit einem Zaßlen Kopfe. Calvastrio, onis, m. Gloss.

Kopaszítani, -szítok, -szít, -szítom, -szítva: Zaßl machen. Calvere, depilare. Martial.

Kopaszítás, -nak, -t: das Zaßlmachen. Calvatio, onis, f.

Kopaszódni, -dom, -dik: kopaszszá válni: Zaßl werden. Calvescere, calvescere. Varr. Plin

Kopaszos, adj. Zaßl gemacht. Calvatus, a, um. Cato.

Kopaszotska, adj. nin wrnig
Fasl. Glabellus, a, um. Appul.
Kopaszság, -gnak, -got: ninn
Glatzen, Kaßlen Kopf. Calviti-
es, ei, f. Calvitium, ii, n. Cic.
Kopasz-száju, adj. ohne Bart,
der keinen Bart hat. Imber-
bis, e, c. Cic.
Kopaszülni, -szülök, -szült: =
Fasl werden. Calvescere.
Plin. Calvefieri. Varr.
Kopàts, -snak, -sot: 1. Zötd haja,
héja, kopsátso lékja a' diónak:
ein Grünes Häutlein um Nüß.
-kalanda, ae, f. ein grünes Nüß-
gesteln. Cuticula, Valvula, ve-
lamen Nucis. A' gesztenyének
tövises kopáttya, -fondorja:
ein stachlichter Häutlein einer Cä-
stanien. Castaneae Nucis echi-
natus Calix. -i, lici, m. Plin.
2. Erdös, bokros hely, haraszt,
tsere. ninn Dornheken, Ort,
wo viel Dornen stehen. Vepre-
tum, i, n. Colum. dumetum,
i, n. Cic.
Kopàtsoló, -ónak, -ót: kis kopa-
ein Bischen. Rutrum, i, n. Varr.
vanga, ae, f. Pallad.
Kopàtsolik, -lanak, -lott: hája,
héja, kopsáttya a' diónak.
ein grünes Nüß gesteln. Cor-
tex -, velamen Nucis, tricis,
micis, m. Lomen.
Kopàtsolni, -tsolok, -tsolt; -tsolom,
-tsollya: bichten. Rostro tun-
dere. Virg. Diót kopsátsolni:
Zöld héjából ki-fejteni, le-
foszlani a' kopsattsát, kopsa-
tsolékját: ein Nüßen ab-
gesälen, -abbrechen. Nucem
Cuticis evolvere, -eximere,
-decorticare. Colum. 6. A'
le-dültt fát a' gyermek-is ko-
pátsollya: an einem Ofenmäch-
tigen windt sich alles. Leo-
nem mortuum etiam catuli
mordent. Prov. 6. Eleget ko-
pátsolram vajta; ich habe ihn
genug ausgemacht, angege-
munden, gnug gethan. Satis
enim torsi, ursi, exercui, ad-
hortatus sum. Cic. 7. Mod
dig türes a' Vas, adolig kopsá-
tsold: kovátsold; verd, ko-
hold: so trang arbt' man fischen
warum ist, schwinde es?
Dum ferrum candet, cudere
te decet. Prov.
Kópé, adj. bohó, treéfás: pra-
sig, ein Narr, Geck Kopf. Lepidus
Caput, Lepidus, a, um, Nu-
gax, acis, o. Cic. Nagy kó-
pé vagy: du bist ein gro-
ßer Narrenkopf. Nimium
lepidus, et nugax es. Cic.
Kópéság, -gnak, -got: enye-
gés: ein Narrey, ein Narren-
ung. Lepiditas, atis, f. Nu-
gacitas, atis, f. August.
Kópéskedni, -dom, -dik: scher-
zen, schöckern, närrische
Zeug gedichten. Lepidita-
tes exercere, nugari. Va-
riabel: mit nichten. cum
aliquo. Horat.
Kops-hal. lásd Gób-hal.
Kópsia, -ának, -át: kopsja, he-
gyes tüs, lantza. ein Spieß,
jedes Stich gewehr mit ei-
nem langen Blatte, eine Lan-
ze, Pilum. Hasta, ae, f. Cic.
lanceа, ae, f. Varr. Sarissa, ae, f.
Cic. Veruta, ae, f. et Verutum, i,
n. Liv. Eben-fábúl kor-
nyolott nyelü kopsia: ein mit
horn Ebenholz eingelegter
ein horn Ebenholz eingelegte
Stiehl Spieß. Hasta, ebenino,
Mauritio instincta, et Cer-
nis striata. Strigonyos ko-
psia, -dárda; landzsa: ein
Spieß. Sparus, i, m. Cic.

Kópsiás, adj. p.o. Vitéz: nincs kópsiás gyermeke földet, só nincs kincs, gyan Fzinyß fűsmnt. Sacissophorus, i, m. Liv. Vexutus miles. 1, litis, m. Virg.

Kopsintani, -ntak, -ntj-ntom, -nttya: Kotzkantani: valakinek a körmét: auß den Fingern Elogstone. Alicui ungues, digitos Cotundere. Cic. aliquem Castigare. Cic.

Kópja, -jának, -ját, -ják, pl. kópja, dárda, hegyes tör, lándzsa: nincs Lanza, Spieß. Hasta, ae, f. Cic. lancea, ae, f. Varr. El-lönni kezébül a kopját: einem Wurffpfeiß aus den Hend wenden, Torquere hastam. Cic. l. kopia. Ezek tsak szalma kópják: bodzapuskák, haszontalan dolgok: die sind unnütze Dinge. Haec ad nullam rem sunt utilia. Cic.

Kópjás, adj. p.o. Dárdák: mit Türe, nincs, Fzint mit Lanzen, ohne Fpißen. Ludus hastiens, i, m. Suet. kópjások, kópjás katonák, -vitézek: mit Fpißen bewaffnete Soldaten. Hastati Milites, Liv. l. kópiás.

Kópja-fája, -jának, -ját: kópjának nyele: die Fpiß Stange. Hastile, -lis, n. Virg.

Kópja-gyártó, -tónak, -tót: einer Lanzen, ohne Fpiß macht. Hastifex hastarum, icis, m.

Kópja-játék, -nak, -kot: ein Fzint mit Lanzen, Fpißen. Hastilludium, ii, n. Cathol. ludus hasticus, i, m. Suet.

Kópja-nyél, -nek, -let: dem Fpiß. schaft, die Fpiß Stange. Hastile, -lis, n. Virg.

Kopjátska, -kának, -kát: ein kleines, schmales, kleines Fpiß. Hastula, ae, f. Plin.

Kópjával-való, adj. p.o. viaskodás: ein Fechten mit Lanzen. Hastiludium, ii, n. Cathol.

Kopjás-vas, -nak, -sat: dárdavas, lándzsa-kopja-vasa: die Fpiß. Spiculum, i, n. hastarum, Ovid.

Kopjázás. lásd kopjával való Cyvolaság.

Kopjalatás, -nak, -st: das Fingern. Efficies, ei, f. Tidon. Efficitio, onis, f. Cato. James, is, f. Cic. inedia, ae, f. Cic. kopjalatásra fogni valakit: einen in die Größte Armuth stürzen. Ad famem rejicere aliquem. Terent. Kopjalás, tal-való Cvovslás: die Fingerey. Curatio per inediam. onis, f. Cels.

Kopjalatni, -latok, -lat. éhezni nem lenni mit enni, Hemmet dem enni, nints mit enn: am Fingern tuch mögen, Fingern leiden. Famem obstare. Cic. famam tolerare. Gell. inediam pati, ferre. Cic. két, három Napig kopjalni: in Zwey, oder drey Tagen nichts Eyßen. Inediam biduum, aut triduum ferre. Cic. Jokat kopjalt tam: ich habe viel Fingern gelitten. Multorum dierum famem toleravi. Tidon

Kopjaló, -lónak, -lót: 1. éhes, kinder nints mit enni: die nie Fingern leiden. Esurio, onis, m. Plaut. Esurio, ris, m. Martial. kopjalóra fogni Valakit: einen in die Größte Armuth stürzen. Ad famem rejicere aliquem. Ter. 2. adj. kopjaló (éhes) eb nie Fingern Hund. Famelicus ca-

nis, i, is, m. Ter.

Kopolaltatni, -tatok, -tat; -ta-
lom, -tattya: -holtig vala-
kit: nimm Jämch Jemanden
fördan. Fame enecare ali-
quem. Cic.

Kopolegyes, -nek, -st: haszonta-
lan, hiába-való, lobzsi,
Tchüttö, taszibankó, em-
ber: ein Unnützinger, Mensch.
Inutilis homo. lis, nis, m.
Cic. qui tanti est, quanti
fungus putidus. Plaut.

Kopni, -pom, -pik: sich abwen-
den. Aversi. Plin. deversi.
Plin. Nem kopik (orrom vá-
sik) a' fogad benne: nem kö-
szönsz benne: sind's wind
nicht deiner Zähne werth,
nicht Mühe machen. Hoc
tibi non lubebit dentes. id.
partem de eo non accipies.
non ties particeps. Plant. ko-
pik (olvad) a' hó: der Schnee
zerschmilzt. Nives detabescunt
tur, diffluuntur. Curt. A'
vizha mindenkor kopik: das
Eisd nützt immer ab. Ve-
stis teritur assidue. Luer.

Kopó, -ónak, -ót: vadász eb, va-
dász kutya: ein Jagdhund.
Canis venaticus, is, i, m. Cic.
A' kopó fel-tereszti, fel-veri
a' vadakat: der Jagdhund
treibt die Wilde auf. Canis
venaticus excitat, et vestigat,
agitat que feras. Cic. Tzihol
a' kopó, mikor nyúlat üz: der
Jagdhund bellet, bellt, wenn
er einen Hasen anspürt.
sen soll. Nictit Canis Vesti-
gator, dum lepores insequi-
tur. Fest. 2. kopók: Hün-
tzagzat: der Hundstrick.
Canis venaticus. Horat.

Kopogás, -nak, -t: das Klo-
pfen. Pulsatio, onis, f. Cic. pul-
satio, onis, f. Plaut. Lo kopogá-
hallok: ich höre das Poltern
nen Klopfens. Audio strepi-
tum cujusvis tabulam ingredien-
tis. Plin. Reng (recsketet) a'
szoba a' nagy kopogástól:
die Stube vom lauten Poltern
kommt jene zittern. Cubicu-
la tremit prae nimio strepitu.
Ter.

Kopogatás, -nak, -t: das An-
klopfen an die Thür. Pulsa-
tio januae, onis, f. Cic.

Kopogatni, -gatok, -gat; -ga-
tom, -gattya: anklopfen.
Pultare. Plaut. Ujjával
kopogatni az ajtónn: mit
Fingern an die Thür klo-
pfen. Digito increpare
fores. Plaut. -pultare ali-
quem. Plaut.

Kopogató. l. kopogtató.

Kopogni, -pogok, -pog: klo-
pfen, anklopfen, poltern. Pulsare.
Plaut. Strepitum edere
pedibus calceatis. Ter. Az
ajtón kopog valaki: an
die Thür klopft wer. Ja-
nuam pulsat aliquis.
Plaut. Ha'zan kivül ko-
pogni: vor Thür zu Thür
anklopfen. Ostiatim
pulsare. Quinct. Vala-
kire kopogni: klopfen
ni: an Jemanden anklopfen.
Ad strepere alicui. Tacit.

Kopogó, -ónak, -gót: 1. der
Klopfer. Pulsator, oris, m.
Val. Flac. 2. adj. klop-
gó természet: fa-fürcg. klop-
wurm. Termes pulsa to-
rius. -mitis, m. Vitr. Lin.

Kopogtatni, -tatok, -tat; -ta-
tom, -tattya. l. kopogatni.

Kopogtató, -ónak, -ót: 1. klo-
pfer: der anklopfende
Mensch. Pulsator ostii, oris, m.

kopogtató (zörgető eszköz) az ajtón: ein Klopfer an der Thüre. Marcellus, i, m. Petron. Malleus pulsandis foribus serviens.

Kopó-láncz, -znak, -zot: Lánc, kötelek, melly e' vadászkutyákat fűzik: ein Jagd Hunds Strang. Copula venatica, ae, f. Colum. Kopó-láncra vetett ebek: an die Jagd Stränge gefesselte Hunde. Canes venatica copula juncti.

Kopó-leves, -szek, -st: hig-, hitvány, savány leves: eine schlechte Suppe, und wenigen Nutzen wo mit man die Hunde füttert. Jusculum, i, n. Jurca, ae, f. qua Canes venatici nutriuntur. Plaut. Macerum, et tenue jus cultum. i, n.

Koporsóltyú, -tyúnak, -tyút: koporsó ja a' halnak, vagy -is fedele a' hal-szitv ánnyának: ein Fisch Sarg, oder Deckel. Branchia, arum, f. eine Fischlunge, ein Kiemen. Branchia, ae, f. Plin.

Koporsóltya, -tyának, -tyát, kátyó, mély hig sár, sár-fenék, sár-fészek: Caenum, i, n. ein Dünger, ein tiefer Morast, eine Kothgrube. Caenum, i, n. Cic. Magot cinum, ûs, n. Fecula Vorago lutea. inis, f. Cic.

Koporsóltya, lásd, Koporsonya.

Koporsonya, Koporsócska, -csák, -csát, -csától: Sich an machen. Parare. Cic. sibi insuere. Cic. Valamit kerékhez koporsócskázni: kerékre kerítteni: Sich etwas beimächtigen. Aliquid sibi insuere. Cic.

Koporsó, -sónak, -sót: ein Sarg, worein man die todten legt. Loculus, i, m. Plin. Sarcophagus, i, m. Plin. Emlékeztető, ûres

Koporsó: ein Grabmahl, Urne ninem Kreuzbrennen eine Erhöhung aufgemauert ist. ein Grabmahl. Cenotaphium, ii, n. Prud. Isten' (az Úré) koporsója: Sein heiliges Grab. Sepulcrum Christi. Ki-vert (t. i. Izzekkel) koporsó: mit Nägeln beschlagener Sarg. Clavis ornata tumba, Imus clavis confixus, Plin. Kő-koporsó, eine steinerne Sarg. Loculus lapideus. Plin. Sepulcrum lapideum. Cic. Lapos fedelü koporsó: ein steinerner gemeiner Sarg mit glattem Deckel. Capsa, lus, vagy loculus operculo plano instructus. Schell. Márvany koporsó: ein Marmorner Todtengrüb Marmoreum Monumentum, i, n. Cic. Marmoreus lapis sepulcralis, ci, pidis, bis, m. Fest. Ormos (tornyozott tetejü vagy fedelü) koporsó: ein Sarg mit Thürmigem Deckel. Loculus fastigiatus. Plin. A' testet koporsóba tenni, einen todten Körper ins Grab legen. Corpus in sepulcro condere. Cic. — in sepulcrum imponere. Cic. Inkább koporsóban, hogy sem bünben kivánlak látni: ich will dich lieber im Grabe, als im Sünden Leben sehen. Cupio te in sepulcro potius, quam in vitiosa, et flagitiosa vita videre. Cic. Egy gyik tába már a' koporsóban vagyon. ein Fuß ist schon im Grabe. Alterum pedem jam in cymba Charontis habet. Cic. jam capulo proximus est. Plaut. Ad exacta propè aetatis ter-

minos jam Consistit. Cic. Ol„
tyan, mintha koporsóból ven„
ták volna-ki: nem sínlett tod„
tam blessirt ams? Similes viden„
tur Capitivis ex Pylo. Prov.

Farkas gyomra legyen a ko„
porsód: a' farkas egyen„
meg: hus Wolf soll dich auch
fressen, hunzgehnen. Lupi i
te devorent! imprec. Cic. Nota
koporsom Zártaig: még élek,
még koporsóba nem tipek.
bis in den Tod. Ad mortem us„
que. usque ad extremum. Cic.

Koporsó-fedél, -délnek, -delet:
ein Deckel einer Todtens
Tumpe operculum, i, n. Cato.

Koporsóhoz-való, adj. zum Be„
gräbniß gehörig. Sepul„
cralis, e. c. Ovid.

Koporsoi épület, -tnek, -tet: Te„
nyes, Pompäs koporsoi épület:
ein prächtiges Grabmahl.
Mausoleum. ei, n. Plin.

Koporsó-irás, -nak, -t: ein Auf„
schrift eines Grabmahls?
Elogium Monumenti alien„
jus. Cic.

Koporsó-kő, -ének, övet; eine
Grabsteine. Lapis-, lapi„
dis Sepulcralis. i, dis, m.
Horat. Monimentum Sepul„
cri.

Koporsó-tarcsaglya, lyának, -lyát:
Szent Mihály-lova: ein Tarant
Fercetrum, i, n. Plin. Koporsó-
tarcsaglyára tenni á„ Kalóczat
dem Grabstein beimes auf ein Todt„
tenbette liegen. Demortuum
fercetro imponere. Plin.

Koporsó vers, -nek, -set: die Grab„
schrift, Grabmahl Schrift
auf einem Leichensteine, oder
Grabmahle Epitaphium, ii, n.
Cic. Inscriptio Sepulcralis,
is, f. Cic.

Koporsó-ász, -nak, -t: ein Auf„
schneider eines Grabmahls?
Elogium Monumenti alien„
jus. Cic.

Koporsó-kő, -ének, övet; eine
Grabsteine. Lapis-, lapi„
dis Sepulcralis. i, dis, m.
Horat. Monimentum Sepul„
cri.

Koporsó-tarcsaglya, lyának, -lyát:
Szent Mihály-lova: ein Tarant
Fercetrum, i, n. Plin. Koporsó-
tarcsaglyára tenni á„ Kalóczat
dem Grabstein beimes auf ein Todt„
tenbette liegen. Demortuum
fercetro imponere. Plin.

Koporsó vers, -nek, -set: die Grab„
schrift, Grabmahl Schrift
auf einem Leichensteine, oder
Grabmahle Epitaphium, ii, n.
Cic. Inscriptio Sepulcralis,
is, f. Cic.

Koporsó-ász, -nak, -t: ein Auf„
schneider eines Grabmahls?
Elogium Monumenti alien„
jus. Cic.

Koporsó-kő, -ének, övet; eine
Grabsteine. Lapis-, lapi„
dis Sepulcralis. i, dis, m.
Horat. Monimentum Sepul„
cri.

Koporsó-tarcsaglya, lyának, -lyát:
Szent Mihály-lova: ein Tarant
Fercetrum, i, n. Plin. Koporsó-
tarcsaglyára tenni á„ Kalóczat
dem Grabstein beimes auf ein Todt„
tenbette liegen. Demortuum
fercetro imponere. Plin.

Koporsó vers, -nek, -set: die Grab„
schrift, Grabmahl Schrift
auf einem Leichensteine, oder
Grabmahle Epitaphium, ii, n.
Cic. Inscriptio Sepulcralis,
is, f. Cic.

Kopó-szij, -jának, -jat: ein Hun„
de-Hängend, ohne Hunde
Leitstrick. Copula Venatica
-venatoria Canum. Spanl
el, f. Spart.

Kopoló, lónak, -lót. lásd, Kopol„
tyú.

Kopott, adj. avitt, es létes, kopot„
ovitt, vásott, viseltes, vjelt
Abgenützt, abgenutzt, ab„
genutzenn. Attritus, a, um.
Cic. detritus usu. a, um. Ovid.
obsoletus, a, um. Liv. Kopott
Bíró: a' volth biro: ein nun„
mehriger, vormaliger Richter,
Emeritus Vormeister.
Praejudex, dicis, m. Gloss.
Emeritus judex. Lucan. Ko„
pott (rongyos) köntös: ein
abgenutzter Obere Kleid.
Obsoletum Amictulum. i, n.
Liv. kopott ruha. nimab„
genutzenes Kleid. Ves„
ta Vestis, e, tis, f. Cic. Ko„
pott szín. einer verwischten
Farbe. Obsoletus
Color, i, oris, m. Colum.
Nem kopott: unabgenu„
tzenn. Indetritus, a,
um. Terent.

Kopotyú, -únak, -út: Füle a'
halnak, kopoltyú. kopoto
Fisches, ein Fischer,
ein Fischer. Branchia, ä
f. Plin. Kopotyú-fe„
dél: mellyel a' szike ánnyát
tedezi a' halnak: ein Fi„
sches Ein-Ende. Operculum
branchiae. Plin. Kopotyú
nyitás: die Öffnung eines
Fisches. Aperturea branchi„
alis, e, lis, f. Plin. A' hal
lélekzetet á kopotyújan
vesz: ein Fisch holet sein
Athem durch seine Fi„
scheis Spiritum per bran„
chias ducit. Lásd, kopotyú.

Kopp-anni, -ant, -ani, -ott: ver„
schreiben, verschrumpfen
Arescere, co, ui, itum. Ovid.
Kopp-adás, -ása, -ni: das Ver„
schreiben, Verschrumpfen
Arescentia, ae, f. Plin.
Kopp-adni, -ok, -ani, -ott: ver„
schreiben, verschrumpfen
Arescere, co, ui, itum. Ovid.
Kopp-adt, -ak, -ani, -ott: ver„
schreiben, verschrumpfen
Arescere, co, ui, itum. Ovid.
Kopp-anni, -ok, -ani, -ott: ver„
schreiben, verschrumpfen
Arescere, co, ui, itum. Ovid.

Kopspadás, -snak, -st: Das Abnehmen der Haaren. Amissio pilorum, onis, f. Cic. Szem-szőr kopspadása: Das Ausfallen der Haaren an den Augenwimpern. Ptilosis, is, ios, eos, f. Blancard.

Kopspadni, -ok, -padt: kopaszt, szőrt, tollat veszteni, -medvét, lyukat, kopaszodni, kopaszulni, tarúlni: abnehmen, Haar verlieren. Calvescere. Plin. glabrari. Colum. depilari. Martial. depilumari. Ilyen. Gazda szavát fogadd, más kép hát od Kopspad: wirf die Haaren ab, wenn du Haaren haben, vel modum jubet hospes, agas (hac) ji non vis tollere plagas. Prov.

Kopspadtt, adj. kopasz, medvét: Haarlos, ohne Haaren: Depilis, e. c. Varr. de plumis, e. c. Plin.

Kopspanni, -panok, -pant. Kopspant a' szája: einen (etlen) mit Haaren, d. i. etwas zu thun; nem vett kinnen, nicht gethan; nem hat nem: nicht nemmen, nicht bekommen, was nem gehöret hat. Famelicus manducat. Ter. Ipse dictum est. Cic. Kopspant a' szeme: sein Auge: nem nyert: nem hat nicht erhalten. Non est potitus. Ter.

Kopspantani, -ntok, -nt, -ntom, -ntyúl: Kottzantani: Vabinek a' kezét: einem auf die Hand schlagen, die Finger einklemmen. Percutere alicui manum. Cic. Az ego gyertyát akarok kanvát venni: Ich will Licht putzen. Emungere candelam. Dan.

Kopspantó, -tónak, -tót: kanvató: die Licht putzen, Lichtputzer. Emunctorium, ii, n. Bibl.

Kopspaszti, -asztok, -pasztott, -pasztva: kopaszt, szőrt, tollat veszteni; die Haaren, die Federn ausrupfen. Depilare. Cato. depilare. Martial. depilumare. Ilyen: valamit-, etwas-, aliquid-. Disznót kopspasztani: Ein Schwein mit siedendem Wasser brühen. Suem aqua candente glabrare. Colum.

Kopspasztó, -ónak, -ót: einer der Haaren, oder Federn ausrupft. Depilator, oris, m. Gloss. depilumator, oris, m. August. adj. Kopspasztó hegy: Kalvaria (hegy). Kapospya hegy: der Calvarien Berg. Calvariae mons, ntis, m. Catech.

Kopspasztó kenet: ein Abstreichen die Haaren zu beitzen, Depilatio, onis, f. Plin. et Pitisc.

Kopspasztott, adj. ohne die Haaren, federlos, oder Federn ausgerupft sind. Depilatus, a, um. depilis, e. c. Varr. depilumatus, a, um, depilumis, e. c. Plin.

Kopstatás, -snak, -st: die Abnützung. Attritus, us, m. Plin. Kopstatása a' ruhának: die Abnützung der Kleider. Detritus vestium. us, m.

Kopstatni, -tatok, -tat, -tam, -tattya: kopholni, tsiszolni: abnützen, abreiben. Atterere. Plin. detererе. Quinct. Az állat kopstatni: azt fel-tám aszt,

va kenyélni: vissz húzni a könyöket
könyökölni. Cubitum in cubitum
adducere. —— adcubare
otiari. Cic. Más küszöbét
kopstatni: minn' ajtaját
fészkelni abnuibus. Aliena
limina terere, alio frequen-
tare. Cic. Ne kopstasd a' nyel-
vedet, — á szádat, ne nyelves-
kedgy, ne lotsogj, ne fetsegj:
fukt tü ebrius. Mercat. Abstine
sermonem. Plaut. temperare
lingue. Plaut. tenere os. Cic.

Kor, -nak, -t: idö, élet idö,
idö' folyása: das Alter,
Zeitalter. Tempus, oris, n. Cic.
Spatium temporis, i, n. Cic. Aetas
atis, f. Cic. Éjfélkor: zu Mit-
ternacht. Media nocte. Cic.
Ily korban: in dem Zustande.
Eo aetatis. Liv. Még tsecse-
mös korban vóltál: du warst
noch ein Säugling. Adhuc
infans eras lactans. Cic. Leg-
jobb korában halt-meg, —
mikor-ki é világból: wenn
in besten Jahren seines
Alters aus dem Leben. Optima
aetate mortuus est. Cic. Él-
tének-leg jobb korában (vi-
lágjában) vagyon. ein ist
in besten Jahren. Floret
aetate. Liv. Aetate integra
est. Cic. Más életének-leg-
ollykorában vagyunk,
wir sind fast so
alt, Pass. — Id aetatis jam
sumus, ut — Cic. Leg-szebb
korában kell meg-szedni
a' közsát: Man muss
wenn in seiner schön-
sten Blüthe abpflücken.
Rosa in florentissima ae-
tate (dum pulcherrime florent)
decerpenda est. Colum.

szokatlan kisded korában:
in seiner Kindheit. In infan-
tia sua. Plin. Ezett korban
vagyunk: ältesek vagyunk:
wir sind in vollkommenen
fest Alters. In robore aeta-
tis maturissimo sumus. Tacit.
Ez idö korban: zu dieser
Zeit. Hac anni tempestate.
Cic. Mi korban jöttél? zu
welcher Zeit bist du ge-
kommen? Qua tempesta-
te venisti? Cic. Leg jobb
korombam: in meinen besten
Jahren. In flore aeta-
tis. Med. Cic. Szokat-
lan korodban: als du
Kunststücken warst. Dum
Index Nobilium esses.
Ha ezett korra fogsz
jutni: wenn du einen
reiferen Alters wirst
erreichen. Si matu-
ram aetatem attigeris, Cic.
si ad eam veneris. Id.
Nota: Arany kor: die gül-
dene Zeit, das güldene
Alter, neuste. Aurea aetas,
ae, atis. Ovid. Meg-lett em-
bere kor. das Mannli-
che Alter. Perfecta-,
virilis aetas. Cic. Fel-
serdült (tökéletes) kor: das ge-
reifte männliche Alter.
Legitima aetas. Tac. Gyer-
mek kor: das Kindische
Alter. Prima-, puerilis
aetas. Cic. Hajdani kor:
die vorvorige Zeit,
die alten längst vergan-
gene Zeit. Priscae aetas,
priscae tempora. Ovid.
Ifjú kor: die Jugend.
Juvenilis-, bona aetas.
Plaut. Leg-jobb kor: das

988. k.

blühende Alter. Atas flo„
rens. Cic. — integra. Tacit.
Nevelésben kor: ünnepélyes„
műveltségi Alter. Illegitima
atas. Jet. Tökéletes (meg-
lett) kor: ein vollkommenes„
reifes Alter. Perfecta atas.
Törvényes — , nagy törvény„
telen (neveletlen) kor. ein„
gesetzmäßiges — , ohne ein„
gesetzmäßiges Alter.
Aetas legitima, vel illegi„
tima. Jet. Vén —, öreg —,
meg-aggodt, [redacted] Vén ség„
re hajlott kor: Sinken„
des Alter. Atas praecipitata,
Cic. — senilis, Jet. — decrepi„
ta. Cic. — exacta. Cic. Virág„
zó kor: die blühenden Jahre.
Virilis atas. Colum-

Kor, -nak, -t: 1. Bádgyadt„
ság, betegség: die Mattig„
keit, die Entkräftung. Lan„guor,
oris, m. Tac. Morbus, i,
m. Martial. 2. adj. Beteg,
beteges, vajúdó: Matt, entkr.
Languidus, a, um. Cic. Aeger,
a, um. Cic. Aegrotus, a, um. Cic.
morbidus, a, um. Varr.

Kora, -ának, -át: idő, alkal„
matosság: die Zeit. — Gele„
genheit. Tempus, oris, n. Cic.
occasio, onis. f. Cic. Annak
most nints kora: — ideje:
jetzt kein Zeit dazu. Ad
id faciendum non est nunc
Tempus. Kora (hamar-való)
tavaszatás ez: die ist eine
allzufrühe Bestellung. Pre„
matura, tempestiva est Visi„
tatio tua. Augustin. Legjobb
korában mult-ik el vétágból,
wer ist in seinem besten Jah„

wo Geschäften. Integer an„
norum —, stat. integer aevi or„
entbrit. Virg. — elkita discessit.
Cic. Annan más nagyobb
korában ment-el: die ist wo„
hin gegangen, wo Sie
Ruh, da die jetzo weise
Gross war. Jam se andi„
usenda praefecta est ittine.
Tac. Jótsemü korától„
fogva: von Kindheit an.
A teneris. Cic. a teneris
unguiculis. Cic.

Kora-forma, adj. p. o. látoga„
tás: eine frühzeitige Vi„
site, die Bestellung eines
Morgens früh. Visitatio —
Salutatio Matutina, —
Tempestiva Augusti.

Kór-ágy, -gyrnak, -gyat: Kos„
tas betegség: eine lang„
wierige Krankheit, Krank„
heit Leiden. Morbus chroni„
cus, i, m. Blancard. Lectus
Aegroti. i, m.

Korál, -lnak, -lt: tengerben
termö agyas-bogas fátska:
Corallum, i, n. quod in mari
ad lapidem arbusculi crescit.

Korán, adv. hamar idö előtt,
idejénn, jókor: bey Zeiten,
Zeitlich, zu rechter Zeit.
Ante tempus. Cic. Matu„
re. Cic. Korán ebédelni:
Zeitlich zu Mittag essen.
Matute prandere. Hor.
Ha dolog vagyon előttünk, fen„
jö, korán el-végezni:
wenn eine Arbeit vor
Handen ist, gut ist, sie
bey Zeiten vollenden. Bo„
num est, rem de tempore
perficere. Cic. Ezen gyü„
mölts korán érik. Die„
ses Obst wird Zeitlich reiff.
Fructus iste tempestive matu„

vesci. Cas. Korán meg-érke-
zett, -meg-jött: nem ist zeitlich
ankommen. Temperative
venit. Hor. Korán késön:
előbb, vagy utóbb: nehmen abnehmen. Serius, aut ocyus. Cic.
Kellete korán: zu zeitig
zeitig. Opportune. Cic. tem-
pestive. Hor. Korán kezded
az iskát: du fängst zeitlich
an zu schreiben. Mature ini-
pis potare. Cic. Még ko-
rán tiszta vizet: es ist noch
kein reines. Nondum finis
est, nondum opera finis
imposititus est. Cic.

Korán, -nnak, -nt: Alkorán:
Törvény könyv a Törökök-
nél: ihr Canon, oder ihr
Gesetzbuch, worin
die Lehren ihres Mo-
ments aufgeschrieben. Alcora-
nus, i, m.

Korán-ércü, adj. p. o. fügék:
frühzeitig, zeitig. Praeco-
quis, ficus. Plin. — Gyümölcs:
früh Frühobst. Poma praeco-
cia, aestiva. Plin.

Korán reggel: frühzeitig. Pri-
mo diluculo. Cic.

Korántsem, adv. lang nicht,
lang weitem nicht:
Minime, Ter. nihil minus.
Cic. Nyert, de korántsem se
annyit, a mennyit várt:
es hat bekommen, aber
lang weitem nicht so viel,
als es es erwartet hat.
Obtinuit, sed longe minus,
quam in exspectatione erat.
Cic. Korántsem olly tá-
dós, mint a hogy te állí-
tod: es ist lang weitem
nicht so gelehrt, als du
behauptest. Minime est

tam exaditus, quam ut tu af-
firmas. Cic. Korántsem nem úgy van
a' dolog, mint —. Sie Sache
steht lange nicht so, als —
Longe res est aliter, quam
Korán-való, adj. frühzeitig.
Maturus, a, um. Cic. Primo-
tivus, a, um. Apic. Korán-
való halál: ein frühzei-
tiger, gewaltsamer Tod.
Mors praecox, ata. Ovid. Ko-
rán-való tél: ein zei-
tiger frühzeitiger Winter.
Praematura hiems. Tacit.
Korán-való vádolás: Be-
gen mit der Wahrheit gemein.
Praecox accusatio. Tac.

Korántsi, adj. egy' arányú, eben
gyenlö: gleich, eben so
groß. Aequalis, e. c. Cic.
Mind ketten egy' korántsi
ak: sie sind beyde eben
andere am Alter gleich.
Pares aetatibus ambo. Virg.
Egy' forma korántsi virgon-
tzok: die sind gleichmäßig
treue, -aufgewachsene Per-
sonen. Ejusdem aetatis exer-
tati juvenes. Velem egy'
korántsi: er ist mit mir
an Alter gleich. Ejusdem
aetatis mecum est.

Korba, -bának, -bát. Korbis
-való fonott kas, vagy kosar,
kóbor. Ein Weidener flech-
ten, ihre Weidene Korb. Sie-
[illegible], i, f. Cato.
[illegible] Cureus, ea, f. Cato. V
[illegible] Weidenen Zaun. Com
pages lignea Carpenti, V
f. Suet

Korbács, -csnak, -csot: inga-
tó (Baranyában), ostor. Ein
Geißel, Prügel, Prügelstrafe. Pri-
stis. Flagellum, i, n. Ter.

mastix, igis, m. Gr. flagrum, i, n. Liv. Scutica, ae, f. Pitiske.
Ferginum, i, n. Plant. Locus
Fergynum, i, n. Plant. Izraz.
Fő Korbáts: ánt nincs Knitzhe, womit nincs gnügsticht wird, Vulsher Fehnitz wrezgiwg.
Judicatum, i, n. Fest. Kitágu
Korbáts: nincs Zwengfachen Schni-tzhe, de Zwengfachen Knitzhen sen nincs Stinko sind. Scuti-ca bifidata. Pitiske. Mero (Ci-res) Korbáts: nincs Striken Zwe-batzhen. Mastix virgultus, igis, i, m. Plin. A' Korbáts nekü wind en nagi Kengyec: nes be Kommt immerzu Fehlügo. Vapulatrix, icis, f. C. Plaut.

Korbáts-ahá-való, adj. ge. o. Gyer-mek: nincs Knitzhens wünsch-ges Bübe. Mastigia, ae, m. Plaut.

Korbáts' martalókja, -jának, -ját: ahol ünten ahol Knitzhen lingnat. Subjectum flagris. Plaut

Korbátsolás, -snak, -st: ein Schni-tzhelung. Flagellatio, onis, f. Tertull.

Korbátsolni, -tsolek, -tsolj, -tso-lom, -tsolly a: Knitzhen. Fla-gris caedere. Liv. valakit —, nünn —. aliquem. Liv.

Kor-béli, adj. Fratal kor-béli: ni-nos von jüngnn Jahren. Juve-nilis aetatis. Cic.

Kór-beteg, adj. Krunklich. Aegro-tus, a, um. Cic. Morbidus, a, um. Varr.

Korda, -dának, -dát: barát-öv: nün Franciscaner Münch. Cin-gulus. Monachi ex Ordine F. Franciscani. Kordára hüzni vala-kit: jemanden züchtigen. Ca-stigare aliquem. Cic.

Kordé, -dénak, -dét: 1. Bolond-ság, haszontalanság: ein Nar-renspossen, ünnützigno Ding.

Deliramenta, orum, n. Plin. Ellett kordéban fogyatni: sein Leben ünnützig hinbringen. Vitam in nihili rebus (conficere) — contexere. Ter. Kordéban hagyni a jószágét: sein Hauswe-sen nicht achten, sich drumm nicht bekümmern. Rem familiarem negligere. Cic. Kordé-ban (vaktában, szembe-hunyva) kartzolni: blindlings Fünfzehen. Caeco impetu — Andabatarum more pugna-re. Cic. A' világ hiuságát kordénak (semminek) tar-tani: die Eitelkeit ihrer Welt für nichts halten. Aliud vanitates pro ni-hilo ducere. Cic. — habere. Cic. — putare. Cic. Kor-dára bocsátani a' jószágot: arrat nem gondolni: die Güthere nicht achten. Bona sua fatis committere. ea Ne-gligere. Cic. Kordára (ve-szendőre) tétetni valamit: etwas in Gefahr se-tzen. Aliquid periculo ex-ponere. Cic. Ein Ecket nem kordára (nem ok nélkül) mondom: ich sage dies nicht ohne Ursache: Non dico ista sine ratione, — in cassum. Cic. adj.

Kordét (hiába-valóságot) beszélleni: ünnützigo Gnoba d'schwetzen, Mar-bringen. Inanitates, et fe-nilia loqui. Ter. adj. Hasszontalan, hiába-való: ohrcomba, fötalan: ünnützlich? Inane Quid. Kordé beszéd: nünz nütze Rede. Inanis sermo, is, onis, m. Cic. A' nagyzó elmélkedők szok tsak mi kordé ellen sig-

-is meg-jatszodtathya: [illegible]
nin kenräftlichsten Freund nuchst
nimmer von nimmen seinen Ver-
stande sesmeglt zu Beschaden. Sa-
pe Magna ingenia etiam fortis inimicus deludit:

Kordéra, adv. immel, ámmal,
szannyadozva, el-fertva vajta,
tzak mintolag: obnuzin, Kniw
beugen, biegsam machen. Obiter
Plin. Perfunctorie. Ubp. a Tzak
Kordéra bántam vele: -fogtam
hozzá: ich habe es nur obnen
Zin beruhrt. Leviter hoc
tantum attigi, tractavi. Cic.
b Kordéra (könyv be-tévé)
ki-berg-tanulni valamit:
auswendig lernen.
Aliquid memoriter edisceve.
Cic. c Ij szavakat kordéra
kolteni, faxagni: neue Wör-
ter hervorbringen, neuerfinden.
Novas voces in casum, inuitet
fingere. Cic. d Kordéra
Eskettedni valamit: etwas
obnnzin thun. Obiter-, sze-
functorie agere, facere tra-
ctare aliquid. Cic.

Kordéság, -gnak, -got: haszonta-
lansag, bolondság: die Klug-
heit, Geschicklichkeit, Klug-
gabigkeit. Deliramenta
orum, n. Plin. inanitas, atis,
f. Gell.

Kordis kodni, -dom, -dik: trei-
fát, Kiaba-valo sagot Kzm:
ein unnützes Gewäsch, Ge-
tummel treiben. Kleinigkeiten
treiben. Nugas agere.
Plaut.

Kordon, -nnak, -nt: a határa
szélekan vágig nyuto Ge-
zet Kerecg: der Landen herum
hinziehende Wehre. Linea, ae, f.
praesidium limitaneum. ii,
ei, n Cic. - Kordont kötni,
nimm Landen ziehen. Di-
spomere copias ad fines pro-
vinciae ita, ut lineam face-
re videantur.

Kordovány, -nnynak, -nyt: ledi-
késített Ketske-bör: Saf-
fian, Amt zugerichtet
tatten Zuchten. Corium
Cordubense, ii, is, n. Jó
rök kordovány: dem Tür-
kischen Saffian. Sticcina
pellis in Turcia elaborata
Corium Cordubense Ottoma-
nicum. c. adj. Kordovány
bör. Saffianen Zuchten. Cor-
dubense Corium. Kordovány
tsizma: Stiefeln von Saffian
Zuchte gemachte Tzeisch-
men. Corthurni ex Corio
Cordubensi facti.

Kordoványos, -snak, -st: mit
Saffian besetzt. Alutа-
rius Cerdo, ii, onis, m. Plaut.

Korgás, -snak, -ot: das Gur-
ren. Crepitus, us, m.: Plaut.
Has' korgás: das Gur-
ren des Bauches, das Wan-
sen? Crepitus intestino-
rum. Plaut. it. das Mur-
ren, oder Knurren im
Bauche. Gurgulatio, onis,
f. Cael. Aur.

Korgatyú, -tyunak, -tyut:
tzörgetyü, Zörgetyü, Kreps-
lö, mellyel a madarakat,
szoktak ijeszteni a szölöben:
Crepitaculum, i, n
Zwinck, Klapperding, Instrumentum, i, n.

Korgó, -nak, -gót: 1. Ma-
dar: neue: der Truthan
Fuzö. Propsthia, ae, f. Linn.
2. adj. korgó bél, -has:
ein Bauch, der Instrument
nimmt: Jejunum intesti-
num crepitans. Plaut.

Koregni, -regek, -reg, -rg:

989. k.
korog á hasam: ihr Bauch
gurrant mir. Vacuus ven-
ter crepitat mihi. Plaut.

Korhadni, -hadok, -had: pos-
~~korodni~~ hadni, vedve-
sedni, roshadni, ros hadni:
verfaulen, faulen, in Fäul-
Caricem dentico, Plin. Pu-
trescere. Plin.

Korhadó, adj. poshadó, ved-
vesedö, rothadó állapot-
ban lévö p. o. ágasok:
ihre Fäulen ausgenommen
zum faulen Pflanzen. Feda-
menta Carcosa. Colum.
— quae Carcerem, putredi-
nem sentiunt, — inci-
pere. Plin.

Korhadtt, partic. Poshadtt, ved-
ves, vedvesedett, rothadtt:
verfault, verwahrlost.
Carcosus, a, um, Colum.
Putridus, a, um. Plin.

Korhány, -nynak, -nyt: kor-
mány-deszka ~~[illegible]~~ az ekén: die
Pflugstürze, das Pflug-
brett, welches die Erde
umstürzet. Assercubus
Acatei, i, m.

Kór-ház, -znak, -zat: betegek-
háza, -ispitája: das Kran-
kenhaus, Krankenspital.
Nosocomium, ii, n. Aedificium
serviens recipiendis Aegrotis

Korhely, ü korhelt-lucky-lt: nie-
derträchtig Gesinnt. Vagator,
oris, m; helno, onis, m. Ci-
nomo nihili, inis, m. Cic. Nem
lehet annyi korhelt an-
nál: ich habe nie niemand Gnü-
gen Gesinnte, ~~[illegible]~~
~~[illegible]~~ und Herlumpen

gnügen, als er ist. Nul-
lum illo Corticem natu-
torem vidi. Cic. Rossz
erköltsü korhely ember:
ein liederlicher Canaille
verlaufener alter Menschen-
Homo profligatissimus
omnium. Cic. 2. adj.
Korhely leves: kothás vos
sarany kapcsozta leves:
mellyet a korhelyek reg-
gel szoktak enni: niere
förmige Spange. Reni-
formis, is, me, quo hellu-
nes Corruptam stomachum
recreare solent. Femina
rossz kedlö, ízetlen, azon-
egyes pórázon járó kor-
hely társaság: ein nicht-
würdiges, unzugemessen
ter, in nie Ehren bleibender
Verlum Ein Gesellschaft.
Nullius frugis, inepti,
da, et ejus dem Farcinae Con-
sociatio helluonum. Cic.

Korhelykedni, -kedem, -dik:
Irrium zechbrüderen, nie-
mit Kalumtren abgeben,
Helluari, helluari. Cic.
Szünteten korhelykedik:
nur zechend ist immer
Irrium. Assidue perba-
chatur. Cic, helluatur.

Korhelykedö, önek, -öt: kor-
hely, terminus kedlö gaz
ember: ihre Herlumpen.
Helluo, onis, m. Cic.

Korhelység, -geske, -get: das
Zechen, Herlumpen.
Helluatio, onis, f. Cic. Kor-
helységet üzni: Herlum-
pen. Helluari. Cic. Kor-
helységre adni magát:
sich dem Liederlichkeit er-
geben, se helluationi da-
re. Cic.

Korhodni, -dom, -dik: rovesed-
ni, rothadni: faulen,

Faul werden. Caricem sentire. Plin. putrescere. Cic.

Korhodth, adj. Korhadoth, reveše dett p. o. fa: nin trockenes Holz. Lignum cariosum, i, n. Colum. Korhodth szlobor, fa-oszlop, nin trockenes Säulenstück. Pedamentum cariosum n. Colum.

Korholni, -holok, -hol; -holom, -hollya: korsolni, stopfat, -nì, sirsolni: abnützen, abwintzen. Adterere, deterere. Respect. A' kerèk korhollya a' lötsöt: Das Rad wintzt ein Zwischen ab. Rota adterit futurum Plastri latera te, — brachium t, subsidendo curvus.

Korholódni, -dom, -dik: korsolódni, kopni, rövödni, sirsolódni, tsiszolódni: abgenützt, abgewintzt werden. Adteri, deteri.

Koriandrom, -mnak, -mot: süneme. Der Koriander. nin Zwürtz. Coriandrum, i, n. Plin. Vad. fekete koriandrom: Der Acker schwarz Kümmel. Nigella arvensis, e, sis, f. Linn.

Korig, adv. egy' kis korig: nihil nine Kleiner Weile. Exiguo spatio temporis. Cic. Ek korig: bis Jetzt, bis nun, bis hier Zeit. Hactenus. Liv. Ke-vès korig: nine kurtze Zeit. Paulisper. Cic. DC Mind ökö-ke', sok ideig.

Korinthiai adj. p. o. Oszlop: Der Corinthische Säule. Columna Corinthia, ae. f. Victor. korinthiai oszlop rend. Die Corinthische Säulen Ordnung. Ordo Corinthius, inis, i, m. Wolf.

Korinthus, -nak, -ot: Corinth, Stadt in Morea. Corinthus, i, f. Cic.

Korinthus-béli, adj. Corinthisch. Corinthiacus, a, um. Ovid.

Korittrálni, -tralok, -trált: sràt alá' fel járni, körangolni: Durch laufen, durch rennen. Vagari. Cic. divagari. Lactan. Oberrare. Varr. Hol kóricsáltál? wo bist du herum gelaufen? Ubi obambulasti? ubi vagabaris? Cic.

Kóricsáló, -ónak, -ót: kóscsáló. Lézengö, lödörgö, kostató: [redacted] nin Umherschweifer. Erro, onis, m. Ulp. et Liv.

Korlát, -tnak, -tot: Károly. Paul. Carolus, i, m. N. P. Vici.

Korlát, -tnak, -tot: kertelet, rekesztik: nin Gatter, Gehäge, Hecke, Zaun. Cancelli, orum, m. Colum. Septum, i, n. Cic. Conceptum, i, n. Colum. Korlátok: Zoomok oszlopok a' Garadits' kerteleten: Die Clocken an einem Gehänge. Columnae in loricâ, arum, f. Alle in sich zurückgezogene instinctartige Kräfte. korlátba rekesztetni: Die unordentliche Gemüths-Bewegungen im Zaume halten. Inordinatos animi motus coercere, Cic. refrenare, Cic. reprimere. Cic. szoros korlátba rekesztetett: in engen Gränzen eingeschränkt. Modicis Regionibus circumscriptus. Cic. Korlátban tartani valakit: einen bey seiner Pflicht halten

mányt tartani: bey Gu-
tum Vorsteher ist nöthig Gut-
gute. In tranquillo guber-
bet gubernator esse. Prot.
Prov. Kormányra ülni: sich
Ruder führen. Sedere ad
gubernaculum. Cic.

Kormány-deszka, -tának, -
kát: das eben Kormány: Die
Pflugstürze, das Pflug-
brett, welches die Erde um-
stürzt. Aversorius ara-
tri, qui terram subvertit.

Kormány-lábas, -snak, -st:
Columen. alat. Der mittelste Bret
am Pfluge. Das Ohr, wie
verschiedene verschiedene Deutsche
das Pflugbrett benennen, welches
stellweis Bret, welches
die beyden Borden ab-
grobsetzt und fortwerfen auch
die Deutsche streichen. Au-
ris aratri, is, f. assita
aratro adaptata, terricens
ad terram subvertendam.

Kormány-hajtás, -snak, -st:
Kormányozás: die Führung
des Steuerruders. Gube-
natio, onis, f. Cic.

Kormány-hajtó, -ónak, -ót: Kor-
mányos: ein Steuermann.
Gubernator navis, is, m. Cic.

Kormány-lapját, -nak, -ot:
die Pfeife mit dem Steuerruder
Prov. Pala, ae, f. Gubernaculi,
vacc. Tonsa, ae, f. Virg.

Kormany' nyele, -lének, -lét:
der Griff an einem Steu-
ruder. Oiax, acis, m.
Virg.

Kormányos, -snak, -st: der Steu-
ermann. Gubernator na-
vis, is, m. Cic.

Kormányozás, -snak, -st: Kor-
mány-hajtás: die Führung
des Steuerruders. Guber-
natio, onis, f. Cic. in navi.
igazgatás. die Verwaltung.
Dominatio, onis, f. Cic. Guber-
natio, -onis, f. Cic. Ideig,

---

uralkodás. Die Herrschaft.
Imperium, ii, n. Cic. Kor-
mányt tartani: das Steuer
führen. Gubernaculum
tenere. Cic. Kön-
nyü tsendes idöben Kor-

---

mányt tartani: bey gu-
tem Wetter ist noch gut Steu-
ern. In tranquillo guber-
bet gubernator esse. Prot.
Prov. Kormányra ülni: sich
Ruder führen. Sedere ad
gubernaculum. Cic.

Kormány-deszka, -tának, -
kát: az eken Kormány: Die
Pflugstürze, das Pflug-
brett, welches die Erde um-
stürzt. Aversorius ara-
tri, qui terram subvertit.

Kormány-lábas, -snak, -st:
Columen. alat. Der mittelste Bret
am Pfluge. Das Ohr, wie
verschiedene verschiedene Deutsche
das Pflugbrett benennen, welches
stellweis Bret, welches
die beyden Borden ab-
grobsetzt und fortwerfen auch
die Deutsche streichen. Au-
ris aratri, is, f. assita
aratro adaptata, terricens
ad terram subvertendam.

Kormány-hajtás, -snak, -st:
Kormányozás: die Führung
des Steuerruders. Gube-
natio, onis, f. Cic.

Kormány-hajtó, -ónak, -ót: Kor-
mányos: ein Steuermann.
Gubernator navis, is, m. Cic.

Kormány-lapját, -nak, -ot:
die Pfeife mit dem Steuerruder
Prov. Pala, ae, f. Gubernaculi,
vacc. Tonsa, ae, f. Virg.

Kormany' nyele, -lének, -lét:
der Griff an einem Steu-
ruder. Oiax, acis, m.
Virg.

Kormányos, -snak, -st: der Steu-
ermann. Gubernator na-
vis, is, m. Cic.

Kormányozás, -snak, -st: Kor-
mány-hajtás: die Führung
des Steuerruders. Guber-
natio, onis, f. Cic. in navi.
igazgatás. die Verwaltung.
Dominatio, onis, f. Cic. Guber-
natio, -onis, f. Cic. Ideig,

Kormányt tartani: bey Gu-
tum Vorsteher ist noch Gut Steu-
ern. In tranquillo guber-
bet gubernator esse. Prot.
Prov. Kormányra ülni: sich
Ruder führen. Sedere ad
gubernaculum. Cic.

Kormány-deszka, -tának, -
kát: az eken Kormány: Die
Pflugstürze, das Pflug-
brett, welches die Erde um-
stürzt. Aversorius ara-
tri, qui terram subvertit.

Kormány-lábas, -snak, -st:
Columen. alat. Der mittelste Bret
am Pfluge. Das Ohr, wie
verschiedene verschiedene Deutsche
das Pflugbrett benennen, welches
stellweis Bret, welches
die beyden Borden ab-
grobsetzt und fortwerfen auch
die Deutsche streichen. Au-
ris aratri, is, f. assita
aratro adaptata, terricens
ad terram subvertendam.

Kormány-hajtás, -snak, -st:
Kormányozás: die Führung
des Steuerruders. Gube-
natio, onis, f. Cic. in navi.
igazgatás. die Verwaltung.
Dominatio, onis, f. Cic. Guber-
natio, -onis, f. Cic. Ideig,

Kormányt tartani: bey gu-
tem Wetter ist noch gut Steu-
ern. In tranquillo guber-
bet gubernator esse. Prot.
Prov. Kormányra ülni: sich
Ruder führen. Sedere ad
gubernaculum. Cic.

Kormány-deszka, -tának, -
kát: az eken Kormány: Die
Pflugstürze, das Pflug-
brett, welches die Erde um-
stürzt. Aversorius ara-
tri, qui terram subvertit.

Kormány-lábas, -snak, -st:
Columen. alat. Der mittelste Bret
am Pfluge. Das Ohr, wie
verschiedene verschiedene Deutsche
das Pflugbrett benennen, welches
stellweis Bret, welches
die beyden Borden ab-
grobsetzt und fortwerfen auch
die Deutsche streichen. Au-
ris aratri, is, f. assita
aratro adaptata, terricens
ad terram subvertendam.

Kormány-hajtás, -snak, -st:
Kormányozás: die Führung
des Steuerruders. Gube-
natio, onis, f. Cic. in navi.
igazgatás. die Verwaltung.
Dominatio, onis, f. Cic. Guber-
natio, -onis, f. Cic. Ideig,

Kormányt tartani: bey gu-
tem Wetter ist noch gut Steu-
ern. In tranquillo guber-
bet gubernator esse. Prot.
Prov. Kormányra ülni: sich
Ruder führen. Sedere ad
gubernaculum. Cic.

Kormány-deszka, -tának, -
kát: az eken Kormány: Die
Pflugstürze, das Pflug-
brett, welches die Erde um-
stürzt. Aversorius ara-
tri, qui terram subvertit.

Kormány-lábas, -snak, -st:
Columen. alat. Der mittelste Bret
am Pfluge. Das Ohr, wie
verschiedene verschiedene Deutsche
das Pflugbrett benennen, welches
stellweis Bret, welches
die beyden Borden ab-
grobsetzt und fortwerfen auch
die Deutsche streichen. Au-
ris aratri, is, f. assita
aratro adaptata, terricens
ad terram subvertendam.

Kormány-hajtás, -snak, -st:
Kormányozás: die Führung
des Steuerruders. Gube-
natio, onis, f. Cic. in navi.
igazgatás. die Verwaltung.
Dominatio, onis, f. Cic. Guber-
natio, -onis, f. Cic. Ideig,

---

nwhultum. In Officio Continere.
Cic. Kivánságidat korlátban
tartsd, Zabolán hordozd, zabo-
lázd: fultus strenue benignusch
im Zaume. Coercere desideria
tua. Colum. — refrena cupidi-
tates tuas. Cic. Ki-ugrani a
korlátból: außer den Schranken
treten. Extra Cancellos egredi.
Cic. Albat nem hágok a ren-
delt korlátomon: ich werde
mich in vorgenommenen
Schranken halten. Regionibus
officii mei me continebo. Cic.
non egrediar Cancellis, quos
ipse mihi circumdedi. Cic.

Korlátitni

Korlátitni, -titok, -tit; -titom, -
titlya: gárgyázni, kerítteni,
kerteleni, retteszteni, sövényez-
ni: um-kerezsünün. Sepire.
Cic. sepimento vallare. Cic.

Korlátolni, -tolok, -tol; -tolom, -
tollya: körül van korlátolva:
nöfft kerezsünt. Convalla-
tum est sepimento. Cic. l. Kor-
látitni:

Korlátos, adj. kerített, körtsnyezett:
p. o. hely: ein umzäunter
Ort. Locus saeptus, saepti mu-
nitus. Cic.

Korlátozki

Korlátozni, -tozok, -toz; -tozom,
tozza: kerteleni: umzäunen.
saepire. Cic.

Kormány, -nyunak, -nyt: a hajón,
hajó kormányra: das Steu-
ruder. Clavus, i, m. Cic.
Gubernaculum navis, i, n.
Cic. A kormányt okosan for-
gatni: das Steuerruder klug
führen. Gubernacu-
lum prudenter tractare. Cic.
Vas Kezben nyujtani: mit Ver-
der Hand, oder Mit Ver-
nunft lenken. Gube
lum vel manu, vel ingenio
Gubernare, Moderari, rege-
re. Cic. Kormányt tartani:
das Steuer führen.
Clavum tenere. Cic. Kön-
nyü tsendes idöben Kor-

öreáig-való kormányozás: die Regierung auf Zeitzeit. Provisorium gubernium-ii, n.

Világ' kormányozója: der Regierer der Welt. Gubernator Mundi. oris, m. Ambros.

Kormányozáshoz p.o. értő, -öreck, tőt: einer, der die Staats-Klugheit verstehet ist. Politicus, i, m. Tac.

Kormányozgatni, -gatok, -gat, -gatom, -gattya: oft regieren, -beherrschen. Regitare. Varr.

Kormányozható, adj. der regiert werden kann. Regibilis, e. Amm.

Kormányozni, -nyozok, -nyoz, -nyozom, -nyozza: steuren, leiten. Dirigere, gubernare. Cic. a' hajót 1. der Steuer regieren. Gubernare navem. Cic. 2. igazgatni, vezérleni: Erdemet az okosság kormányozza a' dolgot: Klugheit leitet die Sache. Apud istos prudentia dirigis omnia. Cic. A' hajós segget kormányozni: die Flotte commandiren. Classi praeesse. Cic. A' hazát kormányozni: der Regiment des Staats führen. Gubernacula Reip. tractare. Cic. Gerere Publicam rem. Cic. kormányozni az Országot: die Regierung des Landes führen. Ad gubernacula Reip. sedere. Cic. Ő kormányozza a' Várast: er ist Commendant in der Stadt. Ille praeest oppido. Cic. Valakit elrejten kormányozni: -jó úton vezetni: einen auf den rechten Weg führen. In Gyrum recte rationis ducere aliquem. Cic.

Kormányozó, -ónak, -ót: ein Steuermann, ein Regierender

Kormányszéken. Aulmi nisi praetor, oris, m. Cic. Gubernator, oris, m. Cic.

Kormány-szeg, -szeget: der Steuernagel, Clavus gubernaculi navis, i, m. Cic. Kormány-szeget tartani: den Steuernagel halten. Clavum tenere. Gubernacula navigium. Cic.

Kormány-szék, -szeket, -szet: der Gubernium, der Regierung. Gubernium, ii, n. Gall. Ministerium. auctorum, i, n. Az Erdélyi nagy Fejedelem segnek fő Kormány-széke. Der Sitz der hohen Gubernium. Gubernium Transilvanicum. Fiumi királyi Fő Kormany-szék: der Königlichen Gubernium zu Fiume. Gubernium Fluminense. Fő kadi kormány-szék: die Oberste Hofkriegsrath-Verwaltung, der Commissarien über das Kriegs-Wesen. Supremum Aerarium Praefectura. adis. f. Palgari kormány-szék: die Politische Regierung. Dicasterium Politicum. ii, i, n. Tudományokra ügyelő kormány-szék: die Oberste Schul-Anverwaltung. Supremum Studiorum Commissio, o, onis. f. A' kormány-székhez tartozó: zur Regierung gehörig. Ad Gubernium pertinens. Cic. Nota. A' kormány-széket ülni: die Gubernial

1900. k.

Kormányszéknek. Gubernialis, le, Lium, orum, n.: sorcs, Lium, orum, n.:

Kormány tartás, -snak, -st: die Führung des Staatsruders. Gubernatio, onis, f. Cic.

Kormány toll, -lnak, -lat: a' szárnyunak kormány tollai: die Führungsfedern des Flügels. Penna fortiores in alis volatilium, Plin. Remiges alarum Penna. Virg.

Kormány' tőkéje, -jének, -jét: mellyen a hajó kormánnya fekszik: Block, Klotz, Holz, worauf des Ruders in einem Schiffe liegt. Pustica, ae, f. Isaeus.

Kormány-tudomány, -nynak, -nyt: die Staats-Wissenschaft. Politica, ae, f. Hygin.

Kormolni, -molok, -molj -molom, -molta: schwärzen, mit Ruß schwarz machen. Infuscare fuligine. Plin.

Kormorán, -nnak, -nt: Pelikan Madár' neme. eine Pelicanus Carbo, i, onis, m. Linn.

†Kormos, adj. rußfarbig, rußig. Ater, a, um. Cic. Fuliginosus, a, um. Prudent. Fuligine infectus, a, um. -ob. Tectus, a, um. Tell. Kormos alma: böse Alma: eine Zauberin. Agell. Pannuceum, ci, n. Plin. Kormos fuvatú: fürstlich bot: ein gutmüthiger Knecht. Optimus puer es. is. m. Ovid. †Kormosan, adv. rußicht, fuliginose. Hygin.

Kormozni, -mozok, -moz; -mozom, -mozza: mit Ruß schwarz machen, rußen. Infuscare fuligine. Plin.

Kornáta, -tenak, -tot. die Flagge, ein Fähnlein. Dux classicus.

Kornelia, a'nak, -át. Die Cornelia, ae, f. N. p. mulieris. Cornelius, ii, m. N. p. Mulieris.

Kornél -kö, -önek, -övet: ein Corniol, Cornelkirschbaum, Cornus mascula, Linn. Lapis Cornioli, idis m. Isaeus, ae, f. Plin.

Kornéta, -tának, -tát: der an einem vierekkigten Fähnlein a' Lovas-Zászlónál. Die Fahne, Standarte der Reuter. Signum equestre, is, ris, n. Vexillum equestre, is, ris, n.

Kornyadni, -nyadok, -nyadt: kornyadozni, sündern, sündigen, vajudni: ein Frauenzimmer von Entkräftung kurz vor der Entbindung werden. Tabescere. Cels. Morbo confici, conflictari. Cels.

Kornyadozás, -snak, -st: nyavalygás, sündigen: die Entkräftung, die Abmergelung. Valetudo infirma, -tatis, -tudinis, is, is. Cic. -abgectiam Aegra. ae, f. Cic. Az nyavalyában első kornyadozás: ein Anfall der Entkräftung. Tentatio morbi, onis, f. Cic.

Kornyadozni, -zom, -zik: bettägerig werden; Entkräftung, Entkräftigkeit, Abmergelung, Abgeschlagenheit zeigen. Aegrotare, morbidum esse. Lucret. tabescere. Cels. Meg nyost-is az egy bán kornyadozik: sie liegt auch jetzt zu Bette: sie ist auch jetzt in Entkräftung. Nosocomium. Hygin. kunden aegrotat. Cic.

Kornyiteolni, -teolok, -tol: kornyitkol a' malatz, nidön nyitkorog: das Frauenzimmer gutmüthig thun. Nefaeus Gnavus, nit. Juvenal.

Korcogtya, -tyának, -tyát Fidentiae, pitesis: Augenbutter, eine Zusammensetzung Trüchen. Pixis pharmaceutica, idis, ae, f.

Kóró, -ónak, -ót: a' fünek, d

illyes mi növevényeknek meg-
aszott szára: Der dürre Stamm
gen einer jeden Pflanzen.
Rigidus caulis planta, i. lis, m.
Plin. Barlang-korcó: bozor-
kány korcó, nyúl árnyéka, szö-
rös: Hagy gömbölyü korcs'
neme. Die Trüffelschnecke.
Pecten Ciliaris, etinis, ris,
m. Linn. Bógáts-korcó: Die
Lüstral. Carduus, ui, m. a
tractylis, idis. f. Schraede.
Dut-korcó: Sorm-korcó: Der Me-
lilotus. Melilotus officinalis
i, alis. m. Offic. Fejér tövis
korcó: Die weisse Gartendi-
stel. Leucacatha, e f. Plin.
Katang-korcó: -tzikoria: Die
Cichorie, Wegwarte. Cico-
reum, ii, n. -intubus, i, m. Ökör-
farkú-korcó: Der Wollkraut.
Verbascum thapsus. i, m.
Linn. Som-korcó: dut-korcó:
Der Melilotus. Melilotus Of-
ficinalis, i, lis. Offic. A' kö-
ves Tüzes Stengel wächst.
Caulis acidus strepitat. Virg.

Korcogni, -rgok, korcz, -rog, mo-
rog, zörög az üres has. Der
leere Bauch grummt. Va-
cuus venter crepitat. Plaut.
A kutyának korcz a bele:
der Bauch grummt dem Hun-
de, weil er nichts verdauen
kan. Fut. Cani manitate in-
testina sine mascant. Plaut.

Korcsolya, -lyának, -lyát: pa-
tika szelentze, spitzfeis,
beebentze, köpötze. Apo-
thecker Büchse. Pixis phar-
maceutica, idis, ia. f.

Korom, -mnak, -mot, -mok,
pl. Der Russ. Fuligo, -gi-
nis. f. Cic. Bétf. korom,
Fenyö korom: Der Tinnruss.
Fuligo pinea. Egö korom:
Der Glimmruss. Fuli-
go fuscillacea. Fekete Ko-
rom, mint gutbrechte schwar-
ze Kohle. Carbo ater, atris,
tre. Ter. Veres-ér korom:
Die Hellung. Tutia, ae, f. Offic.
A' korom tisztitó, Der Russ
ist schwarz: Fuligo atra
est. Cic. A' korom meg-
tett: Der Russ macht
schmützig. Fuligo sordi-
dum reddit, tingit. Cic.

Korona, -nának, -nát: Die
Crone. Corona, ae, f. Cic.
diadema, atis, n. Hygin.
Drága gyöngyökkel, és ke-
tses kövekkel kövek,
kel rakott fenes Arany
korona: eine Güldene
Crone, so mit gros-
sen Edelgesteinen
besetzt ist. Corona au-
rea margaritis fulgentibus
gemmis, et margaritis il-
luminata. Cic. Kis aranyi
ékes korona: Die Rönig-
liche Zierliche. Crone.
elegantes ornata regia
Corona, diadema
regum. Nep. Trint koro-
na: Die dritte Crone.
Tiara Coronae.

Magyar Ország' Szent ko-
ronája: Die Heilige Cro-
ne des Königreichs.
Corona Sacra Regni Hun-
gariae. Bel. Valakinek
Arany Koronát tenni á
fejére, einem eine Gül-
dene Crone aufsetzen:
Alicui Auream Coronam
imponere. Cic. vel — capi-
ti alicujus imponere. Id.

2. Déli korona: égi tál-
lagzat: Die südliche Cro-
ne, ein Gestirne am süd-
lichen Theil des Himmels.
Corona australis, meri-
dionalis. Wolf. Éjszaki
korona: tsillagzat az
égen: Die nordliche Cro-
ne, ein Gestirne am Nord-
lichen Theil des Him-

mals. Corona borealis, septentrionalis. Wolf. Nota.

Korona gyanánt (végezet) mig ezeket mondá: Ezt végre is mondá: Tandem dixit. Pro Coronide dixit. de hoc adhuc dixit.

Korona-fa, -fának, -fát: akátzia-fa: Ihm Acacium Verum, Acatia, cid, f. Plin.

Korona-herczeg, -gnek, -get: der Erzherzog. Coronde Prinzeps, ipis, m.

Korona jószág, -gnak, -got: das Erzgut. Bona Coronalia, orum, lium, n. Lucid.

Korona örökös, -snek, -st: der Erzherzog, der Erzherzog. Heres regni, edis, m. Filius in ipsem regni natus. v. n.

[redacted]

Koronás, adj. gekrönt. Coronatus, a, um. Suet. diadematus, a, um. Plin.

Koronás tallér: ein Kronenthaler. Philippeus imperialis, ei, lis, m. Vojska. Koronás tök: der Kürbis. Cucurbita pepo, ae, onis, m. Linn.

Koronátska, -tskának, -tskát: der Kronleuchter, Kronleuchter. Corona, ae, f. Cathol. Corolla, ae, f. Tabulm.

Korona-virág, -gnak, -got: die Kaiserkrone. Fritillaria imperialis, ae, lis, f. Linn.

Koronázás, -snak, -st: die Krönung, die Aufsetzung der Krone. Coronatio, onis, f.

Koronázatlan, adj. ungekrönt. Incoronatus, incoronatus, a um. koronázatlanul, id.

Koronázni, -názok, názt, -názom, -názza: krönen, Krone aufsetzen. Corona, are. Plin.

Koronázott, adj. gekrönt. Coronatus, a, um. Suet. diadematus, a, um. Plin.

Korong, -gnak -got. [redacted] fazikas-oknál: der Zapfen, der Zapfen. Rota figularis, ris, f. Plaut.

Korong-vas, -snak, -sat: a' fazikas-oknál: das Zapfeneisen. Subfossa figularis rota. A' fazikas-vasat: mit dem Zapfeneisen einschneiden. Rotae figularis subfodendae scrobem figulo absente. unt. Lic.

Koronkint, adv. kellyel-közzel, üdönkénti néha, néha: zuweilen, bisweilen. Interdum, nonnunquam, quandoque, dum et quando, Cas.

Korontáre-vája, -jának, -ját: Kerekded öreg vája: ein Rundbauch. Rapum rotundum Majus, i, oris, n. Colum.

Koront Országh, -gnak, -got: Kärntchen, Herzogthum in Teutschland. Carinthia, ae, f. Hübner. Koront, es tsárnyot Országh: Kärntchen und Krain, Herzogthümer, im Oesterreichischen Antheil. Carinthia et Carniolia. Idem.

Koros, adj. éltes, idos; éle-medett, meg-aggott, öreg,

vén: alt, betrogt, burg Jahr. rung, hund Jahre alt. Senno. sus, a, um. Suppul. senex, is, o. Plaut. Vetustus, a, um. Cic. Korcosabb: der noch ältner ist. Aetate provectior. Cic. Leg. - korcosabb: der älte. ste. Aetate maxime Con. fectus, a, um. Cic. Korcos ember: ein Mann, der schon burg Jahren in ist, der hinter Jahren nüch den Haaren hat. Homo grandævus, Lucan. - aetate provectus. Virg. - gravis annis. Virg.

~~Korcsfiú, adj. p. o. gyermek: alt klúgos Knabe. Puer senili prudentia præditus. Cic.~~

~~Korcsodni, -dom, -dik: alt werden. Aetate provecte. Cic. Annosum - grandævum - veterum fieri, senescere. Cic. Mohon korcsodik: idö elött korcsodik ein Vorsicht übertrifft das Alter. Malitia supersat ætatem ejus. Prov.~~

~~Korcsodó, adj. idöödö: hinter Alters. Senescens, antis. Cic.~~

~~Korcsság, -gnak, -got: Alter, die letzten Lebensjahre, Senectus, utis, f. Tacit. integra ætas, æ, atis. f. Ovid.~~

~~Körözés, -snek, -st: die ein Gewächs zu Grunde gut wird. Dum herba quædam in rigidum Cancrum abit.~~

~~Korczni, -zom, -zik: Zu Stein gut werden. In Caulem aridum - rigidum abire. Decanlescere. Plin.~~

~~Korpa, -pának, -pát: die Flechte. Furfur, uris, m. Plaut. Alkotást el-vál asztott Korpa: einige braune Flocken, die im Brütel zurück geblieben. Excreti furfures. Colum. Ki-ízi, tált korpa: ungar. az: Vélünk együtt korpán hízna-~~

Korcs ember, adj. p. o. Gyermek: alt klúgos Knabe. Puer senili prudentia præditus. Cic.

Korcsodni, -dom, -dik: alt werden. Aetate provecte. Cic. Annosum -, grandævum -, veterum fieri, senescere. Cic. Mohon korcsodik: idö elött korcsodik ein Vorsicht übertrifft übrigens das Alter. Malitia supersat ætatem ejus. Prov.

Korcsodó, adj. idöödö: hinter Alters. Senescens, antis. Cic.

Korcsság, -gnak, -got: Alter, die letzten Lebensjahre, Senectus, utis, f. Tacit. integra ætas, æ, atis. f. Ovid.

Körözés, -snek, -st: die ein Gewächs zu Grunde gut wird. Dum herba quædam in rigidum Cancrum abit.

Korczni, -zom, -zik: Zu Stein gut werden. In Caulem aridum -, rigidum abire. decanlescere. Plin.

Korpa, -pának, -pát: die Flechte. Furfur, uris, m. Plaut. Alkotást el-vál asztott Korpa: einige braune Flocken, die im Brütel zurück geblieben. Excreti furfures. Colum. Ki-ízi, tált korpa: ungar. az: Vélünk együtt korpán hízna-

Igen korcs, sehr alt. Persenilis, e, c. Bibl. olly korcs ember: so ein alter Mann, ~~ein Mensch~~ ein Mensch von solchem Alter. Homo id ætatis. Cic.

Korós, adj: grau: Grauhaar gesicht, statt mit Grauen Haaren. Aridis Caulibus plantarum repletus, a, um. Plin.

991. k. Wenigstens wenn ihn
seine Eltern. Nostra fa-
rina homines. Plin. Prov.
A'ki magát korpába kever-
ri (egyelíti, vegyíti), azt
meg-eszika disznók: Gem-
ja ignotis Ignominiosa
beingt Verachtung. Ni-
mia familiaritas parit
contemtum. Sit. Prov. Ne
te furfuribus misceat, de-
voratur a porcis. Prov. Kor-
pával tartani a disznókat:
Sich Schweinen mit Klugen
füttern. Furfuribus alere
porcos. Plant. Tele kor-
pával a feje: ostoba:
ist ein dummer Vogel. Ste
indocilis et tardus. Cic. he-
bete est ingenio. Cic.
korpa a fején, a fön: Sie
Schuppen auf dem Kopfe.
Furfures capitis. Plin.
porrigo, -ginis, f. Lucil.

korpábúl-való, adj. von Kleyen
en. Furfureus, a, um. Fulgent.

korpa-fü, -fünek, -füvet: Für
Kleyen Essen, wie Ochsenfest.
Draba, ae, f. drabe, es, f. Dio-
scor. Lycopodium, ii, n. Linn.

korpa-hüvely, -hynek, -hyt:
dib-dáb, hijába-való, here
ember: wie Stroh, wie
fültige Klugen, wie Kopf-
Zeug, wie Kopf-Zeug. Fungus,
i, m. ignavum pecus, oris,
n. Prov. Terent.

korpa-kenyér, -nek, -nyeret:
Kleyen ohne Brod. Panis furfureus (furfuraceus) Panis, cis, m. Paeus.

korpa-keszötze, -tzének, -tzét.
tribere: Sie Zibeben, wie
Ant Fressen Tügen, Sie
Kleyen Tügen. Fuscinum

acidum furfuraceum. i, n.

korpa-láda, -dának, -dát, á-
malomban: Die Kleyen-
Truhen. Cista pro recipi-
endo furfure.

korpás, adj. kleyicht, voll
kö: mit Schuppen
Kleyicht. Porriginosum
Caput, i, pitis, n. Plin.
korpás-fej mit Kleyen voll Kopf:
korpázni, -pázok, -pázt, -pá-
zom, -pázza: Kleyen
voll be-kommen: Kleyen
aufsuchen. Kleyen nehmen.
furfuribus. Cato. Kor-
pázni (meg-korpázni, fed-
deri, furfuratum, excorticare
piscem) valaki: Jem.
einen schälen, mit Worten
Streichen. Aspicere aliquem
admonere. — objurgare.
Cic.

korpona, -nának, -nát: Szabad
királyi város Magyar Or-
szágban: Kaschau. Cas-
pona, ae, f. Bel. Korpo-
nan latin: nur wohnet
in Kaschau. Caspona
habitat.

korság, -gnak, -got: Krätze
nyavalya, nyavalya-tö-
rés: Die fallende Krank-
heit. Epilepsia, ae, f. Medic.
Morbus caducus, i, m. Wogt.
— comitialis, Plin. — sa-
cer. Digest. A'lom (micky
álomba ejtő) korság: Die
Schlafsucht: Art einer wun
Klichen Krankheit. Lethar-
gia, ae, f. Plin. Veternus,
i, m. Virg. [illegible]

~~Liba~~.

Liba-Korság: hirtelen ér
Kerett félelem, vagy ijedt-
ség: die Zimmerschwind-
sucht, Gliederreissen,
lichte Finsucht. Subita, atque
improvisa formido, ae, -di-
nis, f. Cic. Száraz (aszkós)
Korság: die Dürrsucht.
Phthisis, is, ios, eos, f. Cels.
Szerelem Korság: die Liebes-
noth, -Liebesgram. Amoris
cruciatus, us, m. Cic. Amoris
afflictio, onis, f. Lucret. Mor-
bus exoticus (amatorius)
i, ii, ii, m. Tell. Tetves Kor-
ság: betegség. die Läusesucht.
Phthiriasis, is, ios, cos. f. Plin. Vis (Spuffa 32
tó) Kórság: die Wassersucht.
Sucht. Hydrops, -ropis, m.
Horat. Aqua intercus, ae,
cutis, f. Cic. Morbus subter-
cutaneus, i, m. Aur. Vict. Hy-
panites, ae, m. Cels. Már Két
szer ki-törte ötet a Korság:
nur fast Zwergwuchs die böse
Krätze bekommen. Comi-
tiali morbo jam bis correc-
tus est. Suet. Szaknem ki-
törte a liba Korság ötet, úgy
meg-ijedt: nur fast bey nä-
he die Zimmerschwind bekom-
men, so ist er erschrocken.
~~Ehe~~. Vix Adeo exterritus
est, ut phrenesis cum fece
corripuerit. Juvenal. Mi Kor-
ság kéjrt tégedet arra: wer
kann Ihnen eine solche Sucht
zu Leid thun. Quid, malum!
te ad id stimulat. Plaut.

Korságos, adj. Was die gesuchte
Noth fürt. Comitialis, e. c.
Plin. Epilepticus, a, um. Hosp.
Korságos betegség: die böse
Krätze, die Fallsucht. Comi-
tialis morbus, tis, bi, m. Plin.
Korságos ember: der mit der
Fallsucht behaftet ist. Comi-
tialis homo, lis, nis, m. Plin.
Komor Korságos: Milzsüch-
tig. splenicus, a, um. Plin.
Korságosan, adv. nach Art der
Fallsucht. Comitialiter. Plin.

Korság-törés, -snek, -st: wagy-
vagy mehér nyavalya-törés:
die geschwinde Noth, böse
Krätze, die fallende Sucht
Epilepsia, ae, f. Langseid. Sa-
cer morbus, ri, i, m. Plin.

Korsó, -ónak, -sót: der Krug.
Amphora, ae, f. Horat. Urce-
us, ci, m. Cato. Boros Kor-
só: der Wein Krug. Am-
phora vinaria, urceus
vinarius. Hirnea, ae, f.
Plaut. Etszetes Korsó: ein
Essig Krug. Amphora ace-
taria. Acetabulum, i, n.
Tunct. Fedeles Korsó: ein
Krug mit einem Deckel.
Amphora operculo provisa.
Cic. Itzes Korsó: ein Krug,
einer Halbe groß. Há-
rom itzes Korsó: ein Krug,
von drey Halben. Am-
phora cassax ad medias
vices. Kanta (széles száju)
Korsó: ein Krug mit einer
weiten Öffnung. Amphora
cum lato orificio. Két fülü
Korsó: ein Krug, mit zwey
Henkeln. Obba, ae, f. Varr.
Kö Korsó: Steinerner Krug.
Lapidea amphora. Urceus
lapideus. Mázas Korsó: ein
glasirter Krug. Amphora
encausto picta. Meszszelyes
Korsó: ein Krug von einem
Drittel, drey Drittel Krug. Un-
us sextarii amphora. Mos-
dó Korsó: ein Gieß Becken,
Abwasch Becken. Futtilentium, ii,
n. Fest. Olajos Korsó: ein Öl-
krug. Lecythus, i, f. Servia Ol-
aria, ae, f. Varr. Vas olearium. —

öntözö korsó, melynek a fenekén lyukas: ein Zgenning Zning. Subfuforium, ii, n. Dipl. Pintes korsó: két itrás korso. ein Zning von einem Maasse. Amphora, quae habet menſuram unius hemina. Szoros nyakú (szoros száju) korsó: ein Zning-mit einer engen Öffnung. Guttulus, i, m. Plaut. Tsereps korsó: ein Zning von Thon. Amphora fictilis, fictilis urceolus. Cato. Lamiolum potorium. ii, Plaut. Tsetses korsó: ein Zitz Zning. Urceus mammillaris, Plin. Tsörgö (tsörgös —, györi) korsó: ein Thongen Zning. Cespitans urceus. Urcs korsó: ein leerer Zning. Amphora inanis, vacua. Vászon korsó: ein Zinnerner Zning von Thon. Futum, i, n. Vaccina, ae, f. Vacca. Urceus fictilis, vitiosis notis. Vizes korsó: ein Waſſer Zning. Aquarius urceus. Ki-öblösödött korsót: ein Zning ausgehöhlen. Elucere amphoram. Plin.

Korsó-fedél, -fedet, -fedelet: ein Deckel eines Zninges. Amphorae operculum. i, n. Cato.

Korsó nyaka, -kának, -kát: der Hals eines Zninges. Amphorae cervix, vicis, f. Tuet. -tollum, i, n.

Korsó-száj, -jának, -jt: die Oeffnung des Zninges.

Korsót illető, adj. a'hoz tartozó: die Zninge angehörend. Urceolaris, e. c. Tertull.

Korsótska, -kának, -kát: das Zninglein, ein kleiner Zning. Urceolus, i, m. Colum.

Korcsár, -csnak, -csot: tengeri —, tüzes tolvaj: ein Seeräuber. Pirata, ae, m. Cic.

Korcsolát, -tnak, -tot: kocsizo.

vát, elö-bör, börke, elö-kötö, elö-ruha, kötemö: ein Fürtuch, Schürz. Praecinctorium rii, n. Augst. Succinctorium ii, n. Tol. Das Schürzfell. Pericronium, ii, n. Novi. 2. Magboritek: die Armenſtücke. Axillae, i, m. Linn.

Kor-társ, -snak, -sat: egygyidejü, egy' korú; egy'-idös: gleiches Alters. Aequalis, e. c. ejusdem aetatis, Coaevus, a, um. Cic.

Korcs, -csnak, -csot: külömbözö nembül, vagy két fele p.o. magyar és német atyától származott el-fajúlt, el-fajzott szülött: ein Bastard, ein Thier, so von ungleichen Thieren gezeugt ist. Hibrida, ae. c. Plin. Korcs kutya: ein Hund, so von einem Fuchs und Schäferhunde gezeugt ist. Hibrida Canis. Schol. Juvenal. Korcs madár-fi: ein junger von Vogel, von ungleicher Art. Nothus pullus avis. Quinct. degener pullus avis. Sili.

Korcs-faj, -jnak, -jt: korcsfajta: aus der Art geſchlagen, ungleicher Art. Progenies alterius Generis. ci. f. degener. eris, e. Sil. hibrida, ae, m. Plin.

Korcsma, -mának, -mát: tsapszék: das Schenkhaus, die Schenke, das Wirthshaus. Caupona, ae, f. Cic. Oenopolium, ii, n. Plaut. Taberna vinaria, ae, f. Ulp. Taberna meritoria, ae, f. Cic. Kurta korcsma, -korsma, ahol tsak bort árultnak a Városban: die Wein-schenke. Oenopolium, in quo non nisi Vinum venditur. Plaut. Nem illik két ajtón egygy korcsmára: zween Bier-Schenken stehen

sitz in einem Schnitzhaus nicht zusammen. Duos fu. res non alit unus saltus. Prov. - Mindenkor vagynak ivók a' kortsmában: immer sind Tringer im Wirtshause. Sunt semper bibentes in Oenopolio. Plaut. Pénzt kivenek a' kortsmán. Wer trinken will, muß wo zahlen. Bursa carens arce, vetat inter vina sedere. Prov.

Kortsma-ház, -znak, -zat: Wirtshaus. Caupona, ae, f. Cic.

Kortsma-házhoz-való: adj. zum Schenken, zum Gastgeben gehörig. Cauponius, a, um. Plaut.

Kortsmáros, -znak, -st: der Wirth in einem Schenken. Caupo, -onis, m. Cic.

Kortsmárkodni, -dom, -dik: einen Gastwirth-, einen Schenken abgeben, Gastwirthschaft treiben. Cauponari. Cauponem agere. Cic.

Kortsmárcos legény, -nynek, -nyt: der Knabe. Cellarius, ii, m. Isidor.

Kortsmárcosné, -nénak, -nét: die Wirthinn. Cauponia, ae, f. Lucil.

Kortsmárcosság, -gnak, -got: die Wirthschaft, der einen einen Gastwirth, - Schenken abgibt. Cauponaria, ae, f. Gloss.

Kortsmát. özö, -önek, -öt: der im neuen in den Wirthshäusern singt. Tabernio, onis, m. Ugyt.

Kortsolya, -lyának, -lyát: die Kämle (ihränkodni-, trinkal-vali-való) Tripe, Blöck Nämer Ochsenfleisch: die Geflitt gesotten. Isicia fixa, servi ens Cuxendo in glacie. Schell. 2. mager-konholtt, -simított, trischolt Mark-ha szár-tsont, mellyre álván a' sikos jégen ihránkodnak (Kortsolázznak) az ifju emberek magyar országban egy tréfának segédelmével: die Geflitt-Knochen. Pecoris tibia, (ossa polita), quibus inter bubri candum in glacie insistitur. 3. Kortsolya: kézi eszköz, mellyen a' kortsolyák kordot, vagy más terhet szoktak fel-tapasztani a' tsekérre, vagy te-excsze vi vóta: der Schnotleiter. Scala demissoria doliorum. Fris.

Kortsolás, -znak, -st, -sok, pl. der Schröter. Phalangarius, ii, m. Non.

Kortsolázni, -lázok, -lázt: Kortsolyákon ihránkodni: auf den Geflitt gehen (Geflitt Knochen) schreiten. Fluenta vestigio per glaciem diabathris ferri. Catagraphis per glaciem decurrere. Stat. 2. Korcitzálni, köszálni, tsatzangolni: szétt kortsolázz nagy-estig. wo fliessen sind den Gränzen Tag durch. Toto die diu vagatur. Lactant.

Kortsos, adj. Bastard. Hibridus, a, um. kortsos beszéd: eine Rede, die aus Zwey Sprachen zusammengesetzt ist. Hibridus sermo, -onis, m. Hor. - kortsos kutya: ein Hund, so von einem Jagd- und Schäferhunde gezeugt ist. Hibridus canis. -i, -is, m. Schol. kortsos szó: Kunstwort, so aus Zwey Sprachen zusammengesetzt ist. Hibrida vox. -ae, -is, f. Minden kortsal kortsos természet: eine Sache von beiderley Natur. Corrupta-, depravata-, perdita Natura. Cic. et Tac.

Kortsositani, -sitok, -sitj-sitom,

sittya. mrehen, abwenden, abwenden, — nüs etwas gebürgt. Aliquid degenerare facere. — in pejus mutare.

Cic.

Korhasodni, dom, -dik: abwenden, nüs etwas Amt gebürgen. Degenerare, Cic. hibridum fieri. Flor.

Korty, -tynak, -tyot: hörpen. tis: ein Geschluck. Haustus, us, m. Curt. exiguus haustus. Ovid. Adgy neki egy' korty vizet: gib ihm ein Geschluck Wasser! Da ei haustum aquæ. Ovid.

Kortyantani, -ntok, -nt; -ntom, -ntlya: hörpenteni: einen Geschluck thun. Haustum capere. Cic. Soha ennek jobb izüt nem kortyantottam: ich habe niemals besser gemundet, gutmüthiger Leber, Nunquam tibi jucundius quid quam. Cic. nunquam ipso jucundior cepi haustum. Id.

Kortyogni, -tyogok, -tyog: nyälat, vagy italt zörgessel nyelni: den Geschluck, od. Trunk mit Lärmen einschlucken. Salivas, vel stertum abigunem cum strepitu glutire. Juvenal.

Kortyolni, -tyolok, -tyolt; tyolon, tyoltya: ein geschlucken. Haurire, potare. Cic.

Kortyonkint, adv. p. o. einen: Einen Trunk thun. bibere exiguis haustibus. Ovid.

Kortyosodni, dom, -dik: kortyogósodni, pikósodni, részegülni, meg részegedni: sich berauschen: se inebriare. Arnob.

Kortyozás, -zásnak, -zást. das Geschlucken, Trinken und Saufen.

fem. Ingurgitatio, onis, f. Cic.

Kortz, -trnak, -trot: kántz: gatya'-kortz: der Unterschenkel. Crus femoralium. i. m. Nadrág'

Kortza, melly e' szijat szoktak hüzni. den Hosen-Riemen. Limbus, cui locum caligarum inducitur.

Kortz-fűz, -znek, -t: kortz-veszszö, kefettye-fűz, kefettye-veszszö: die Bachweide. Salix, icis, m. Plin. Salix capræa, icis, e, f. Linn.

Kortzolni, -tzolok, -tzol; -tzolom, -tzoltya: mit dem Zaun winden binden. Vimine nectere. Colum.

Kortzovát. l. Korsovát.

Korzika, -kának, -kát: szinget a' körös tengeren: Corsica, Insel im Mittelländischen Meere. Corsica, æ. f. Liv.

Korzikai, adv. korzikából-való: ein Corsicaner. Corsicanus, a, um. Tacit.

Kos, -snak, -st: a' juhok között: der Schafbock, der Widder. Aries, etis, m. Virg. Hugo (bak) kos. ein Zeugungsvieh. Aries admissarius. Cato. Herélt kos: ein geschnittener Schafbock, ein Hammel, ein Hämmel. Vervex, ecis, m. Cic. A' kos döfött, tassit: der Schafbock stoßt. Aries arietat. Cic. A' kos kos bat: der Schafbock ist brünstig, — brünstig. Arietat. Cic. es catulit. Varr. Fürkötnek a' kosok szarvokkal: sie stützen sich Schafböcke mit Hörnern. Arietes cornibus instant, — cornipedant. Lucret. A' kos az égi jelek közt: das neunte der zwölf himmlischen Zeichen im Thierkreise.

signum arietis. i, n. Cic.

3.

kos, fal-bontó-, fal-törö kos, melyel régenten az ellenség a vár' falait döntögette, törte, bontotta: ein Widderstoß, womit man die Wälle stürmt. Aries, etis, m. Cic. Catapulta, Balista, machina, qua olim arces concutiebantur. Plin.

4. kos, le-verö kos, melyel kalcót, tzövetet, hidat kalcát mit le-vernek: ein Krammnagel, ein Klotz Pflöcke womit man ein Land zu pflastern, Fistuca, ae, f. Plin. Rosa. kos-sal-való egyengetés: ein mit einem Instrument machung, schlagung. Fistucatio, onis, f. Vitr.

-kosár, -rnak, -sarat, -sarak, plur. tkarabó: ein Korb. Calathus, i, m. Virg. Capsinus, i, m. Juvenal. Corbis, is, f. Cic. Fiscina, ae, f. Cic. Qualus, i, m. Virg. Bor szürö kosár: Wein Trag Korb. Colum Vinarium. i, ii, n. Varr. Füles kosár: ein Korb, so zwenn Hand Griffe hat. Sportula Corbis. ae, is, f. Colum. Fonatos-, fonott, fontt kosár: ein geflochtener Korb. Phormus, i, m. Martin. Metella, ae, f. Veget. Galamb kosár: ein Taubem Korb, Ins Taubenhaus. Corbis Columbarius. Varr. Columbarium, ii, n. Varr. Gany kerek kosár: Feretrum Stercorarium, i, ii, n. Fiscina Stercoraria. ae, f. Cato. Hátul kosár: hinten hervorzu kosár: ein Rück Korb, Tragen Korb. Corbis dorsualis, -dorsuaria, Sporta dorsuaria. Colum. Kar (Kezi) kosár: ein Hand Korb. Calathus, i, m. Plin. Kenyeres kosár: ein Brodt Korb. Panarium, ii, n. Sec. Fel-kötött tök a Fráju elöt a' kenyeres kosarat: Mann hat ihm ein Brodt Korb Höhnisch aufgesetzt. Cibum ei deduxerunt. Ter.

Kis kosár, kosarka: ein Körb chen, ein kleiner Korb. Sportella, ae, f. Appul. Corbicula, ae, f. Pallad. Orrö tar-tó kosár: ein Tragen Korb. Quasillum, i, n. Cic. Quasillus, i, m. Propert. Ruha kosár: ein Wasch Korb. Corbis Servicus lotivestibus. Tyúk kosár: worinn à tyúk tojni szokott: ein Hühner Korb. Ornithotrophium. ii, n. Varr. Qualus, i, m. Colum. Utes kosár (el-igazitó fételet) üres kosarat kapni: ein. ein Korb bekommen. Repulsam ferre, accipere. Cic. Varro kosár: ein Trag Korb. Qualus, i, m, Horat. Veszö büt kötött láda forma kosár: ein geflochtener Korb. Cista vimínea Quadrata. ae, f. — texta de vimine. Colum. Ures ember kenyere nem kell kosár, val menni; mert megtsálat kozik az ember: Ein Bettler ist kann ein Korb gepflastert, als man gespeist. Non respondet Opinioni Calculus. Prov. kosarat adni valakinek: einem Korb geben. el-igazitó fétel et adni neki; kenyeret adni valaki: einem Brod geben. Ironisch. Repudiare aliquem. Cic. Sportam alicui, quod ajunt, dare. Fall. kosarat kötni: Korb flechten. Corbem

nectere, texere. Fiscellam texere. Virg.

kosár, juh-kosár, melly be á juhokat á földeken keresztül juh-tanya a' mezőn: Flagstro, Dünger, Gitterwerk, womit man die Schafe auf dem Felde umzäunt, und tranennen. Varro, a, f. Colum. Cantamobilis, e, lis, f. Virg.

kosár-fonó, -nónak, -nót: kosárkötő, -tsináló: ein Korbmacher. Confector corbium, oris, m. Fiscellarium. Textor, oris, m. Cognomen, i, m. Quadrillarius, ii, m. Gloss.

kosarastska, -kának, kát: kosárka, kis kosár: das Körbchen. Corbula, a, f. Varr. Fiscella, a, f. Virg. Scirpiculum, i, n. Propert. Sportula, a, f. Plaut.

kos-bárány, -nynak, -nyt: das Lamm. Agnus, i, m. Colum. A' kösfény bárányokat a' kos bárányoktól el-választani: die Widder Lämmer von den Widder Lämmern absondern. Agnas ab agnis segregare. Varr.

kos bor, -rnak, -rt: kosbor-fü agár-fü, vitéz-fü: das Knabenkraut. Orchis, is, f. Plin.

kos-bőr, -rnek, -rt: das Schafsfell. Pellis arietina, is, n. f. Plin.

kosenilla, -lának, -lát: különös bogár' neme, melly által tegy-szebb veres festék készül. ein besonderer Wurm, wovon die feinste rothe Farbe gemacht wird. Cochenilla, ae, f. Insectum, ex quo pulcherrimus rubor color fit.

koslatás, -snak, -st: tekergés, fatrengés, köborgás: das Herumschwenken, Herumbrüllung. Vdgatio, onis, f. Liv. discursatio, onis, f. sen. Grassatio, onis, f. Plin. Kostatás, bakzás: das Laufen der Hunde. Catulitio, onis, f. Plin. libido canum, dinis, f. Cic.

kostatni, -latok, -tat: tosni, ide's tova köborlani, köszálni, tsatangólni: herumschwenken, herumbrüllen, herumwagen. Discurrere, Liv. divagari, Lactant. obercare. Plin. bakzani: A' kutyák kostatnak: die Hunde bellen, brüllen, schwärmen sich, sind brünstig, wenn sie sich begatten wollen. Canes catuliunt. Varr. coeunt. Ovid.

kostató, -ónak, -ót: Hundewärter, kóstáló, tekergő, fatrengő: ein Hundewärter, ein Vagabund, Herumschwärmer, ein alter Gauner. Archidio, onis, m. Gloss. Cerco, onis, m. Vlp. Grassator, oris, m. Suet.

adj. kostató, kutya: ein läufiger Hund. Catuliens canis. entis, is m. Varr. Kostató szerelem: die stürmische Liebe. Vaga libido. Vagabundus amor, i, oris. ein constans amor. Cic.

kostélás, -snak, -st: kosszal való le-vetés: die Hinwegnehmung. Fistucatio, onis, f. Vitr.

kosolni, solok, -sol, -solom, solly a: kossal á' földbe le-verni: ein Thürmchen, ein Gemäuer, mit Rammen etwas in die Erde

zestrogen. Fistucare. Plin. fistuca adigere. Cels. Hídlábakat kosolni: die Brücken einjöchen mit Stämmen. Fulcra fontis fistucis adigere Cels.

Kosolt, adj. kossal földbe leveritt: mit Stämmen gestampft. Fistucatus, a, um. Vitr.

Kosolya, -lyának, -lyát: kóbor, Kofárc. lásd, Korba.

Kost, -stnak, -stot: Kösst, Asztal-tartás, eledel, élelmény, táplálás: die Kost, Zehrung, mittel, Essen und trinken, die Nahrung. Victus, us. m. Cic. Victualia, lium. n. Cas. siod. Kostot adni valakinek: mit dem die Kost-, den Unterhalt geben. Victum alicui dare. Cic. Nints kostolya élelme à barommak: das Vieh hat kein Futter. Pecus non habet pabulum. Cic.

Kostolás, -snak, -st: izlelés: das Kosten. Gustatio, onis, f. Petron. libatio, onis, f. Ovid.

Kostolatlan, adj. ungekostet. Indelibatus, a, um. Ovid. inlibatus, a, um. Cic. ingustatus, a, um. Horat.

Kostolgatni, -gatok, -gatj, -gatom, -gattya: oft kosten, oft kostversuchen. Gustitare. libitare.

Kostolhatatlan, adj. der man nicht kostet. Ingustabilis, e. c. Plin. V. Kostálhatatlan.

Kostolható, adj. der sich kosten läßt. Gustabilis, e. c.

Kostolni, -tolok, -tolj, -tolom, -tollya. Kosten. Gustare. Cic. Kostolni akarok: ich will kosten. Sapisturio, ire. Gustare volo. Cic. Kostolni à bort: Wein kosten, und Probestücken. Cen. Iussam Vini facere. Plin. Izak gyengén Csaták nyelv-hegyével kostolni valamit: nur mit wenig etwas Genüssen, - Kinschmecken. Aliquid leviter attingere, ut dicitur, labris gustare. Cic. Kóstolni à bort kostolni: izlelni: den Wein kosten. Novum Vinum gustare, -degustare. Cato.

Kostoló, -ónak, -ót: Izlelő: der kosten. Gustator, oris, m. Jó kostoló vagyok: Ich Gaum gesund und habe gute, - unverdorbene Geschmack. Palatum mihi sapit. Cic. novi bene iudicare palato. Cic.

adj. Jó kostoló [redacted] (jó ízt-érző) ínyj, vagy szájj: ein Gaum, oder Mund, so gut den Geschmack unverdirbt. Palatum docta, -subtile. Cic. Megvesett benne a' kóstoló ízlés: sein Geschmack ist verdorben. Palatum ejus corruptum est. Cic.

Kostolóka-való, adj. der kostolóka-valót nyujtani valakinek: a' tudomány-béli nemben etwas von dem Geschmack zum Kosten geben. Dare alicui gustandum. Salum modo. Cic. ad id. Cic.

Kos-tök, -tökre, -tököt: koszak a' tóki. der Widders Koth. Scrotum arietinum. i, n. Cels. Dohány-tartó Tatskó: ein Widders Hodensack, ein Behältniß Toback zu behalten. Loculus arietinus, i, m. Martial. Fattangos kos-tök: sol. chen Beutel mit Riemen. Loculus arietinus circulatus. Capitoli.

Kosz, -szuak, -szt: a' fön: kosz-
mó, tinc, vax: dem Grind,
Erbgrind auf dem Kopfe.
Impetigo, -ginis, f. Plin.
ophiasis, is, ios, eos, f. Cels.
Porrigo, -ginis, f. Juvenal.
Rax, acis, m. Voss. Eves
kosz: Grindmann auf dem
Kopfe. Achores, -rum, m. Plur.
Celsus.

Kószálás, -suak, -st: das Zu-
sammenschlagen, Zusammen-
klung. Vagatio, onis, f. Liv.

Kószálni, szálok, -szált. lásd,
koszlatni.

Kószáló, l. koszlató.

Kosz-ette, adj. grindicht. Acho-
rosus, a, um. Lucil. porrigi-
nosus, a, um. Plin.

Koszlobár, adj. Zerlumpt, Zer-
lumpig, Lumpicht, Fetzicht:
nichtswürdig, Taugenichts.
Frivolus, a, um. Ter. Futilis,
e. c. Cic. nihili. Cic.

Kószmó, -ónak, -ót. kosz, tinc, Vax.
der Grind, Erbgrind. Por-
rigo, -ginis, f. Juvenal.

Kószmós, adj. koszos p. o. tej, fö:
mit Grindigkeit behaftet. Caput
sedum porrigine. Horat.

Kószmósfejü, adj. der mit
Grindigkeit behaftet. Habens
caput porrigine sedum. Hor.

Kószmóság, -gnak, -got: die
Grindigkeit. Affectio porrigi-
nosa, onis, f. Cels.

Kószogni, -szogok, -szott: [illegible]
kobozkodni, koszogni,
ni, troszogni, tröstlen-bot-
lani: schwer und langsam
gehen. Pedes trahere. Ovid.
pigre incedere. Colum.

Koszogó, adj. koboztodó, tsz.
szogó, restes p. o. ló: ein
schwerfüßiges, langsa-
mes Pferd. Equus pedi-
bus [illegible] segnibus.
i, m. Lucil.

Koszoktyú, -únak, -út: neue
ving, fü: ein grüner Ze-
gweig, ein Zweig. Ho-
clipnois, idis, f. Plin.

Koszorú, -únak, -út: 1. der
Kranz. Corona, ae, f. Cic.
Sertum, i, n. Ter. Tragod. Bo-
kosztyán koszorú: ein Lor-
beer Kranz. Corona laurea.
Cic. Búza, búza-fü koszorú:
ein Aehren Kranz, ein
Kranz von Aehren. Spica-
um Sertum. Ovid. Spicea co-
rona. Plin. Tenyö ág koszo-
rú: Kranz von Fichtenzwei-
gen. Pinea, corona. Plin.
Fü koszorú: ein Gras-
Kranz, ein Kranz von Gra-
sern. Examinea Corona. Gell.
Két olaj-fa ágból kötött
koszorú: ein Kranz von
zweyen Oel Zweigen. Coro-
na facta ex duabus vir-
gultis Oleagineis. Nepos.
Levelés ágból kotött koszo-
rú: ein Laub Kranz. Fron-
dea Corona. Plin. ein Lo-
bern-Kranz Sertum roborea-
um. Plin. Tsere-fa koszo-
rú: Kranz von Eichen
Zweigen. Sertum ex fronde
Querna, Corona Querna.
Ovid. Virág (virágból kö-
tött) koszorú: ein Blu-
men Kranz. Florea Corona.
Plaut. Meg-kötöm a ko-
szorúdat: meg-vetem az
ágyadat, másokénál el-vá-
lottak, meg-nahezitem a
Fejhez menetedet: in wunder
bar einer Gemüthsverwir-
rung finden. Contumelia-, igno-

minia te adficiam. Cic. Vi-
vis te coloribus pingam.
Prov. impedimento tibi ero,
ne nubere possis. Koszorút
kötni. nincs Ember
sectum nectere, texere. Sen.
Trag. Koszorút tenni a' fe-
rfiedelmesnek fejére. Ember
Pingere nincs Ember ajtó
fiatyánt. Coronam capiti
victoris imponere. Cic. Ko-
szorút üzni: neki indita-
ni a' lovat az ajándékko-
rocnának el-nyerésére:
stemmatum ünnepi Ember
zü br Ember. Equum in-
citare ad recuperandum bra-
beum. Tertull. Egy'
koszorú fok-hagyma: nin
Bündel Knoblauch? Fa-
sciculus —, restis allio rum.
Varr. Koszorú a' kút'
fenekén: nin Brunnen
Kreutz: Fundus concepta culi
fontis, i, m. Pentk.
Arebotz-fa' koszorúja: dem
Mast Korb. Corbis in malo.
Fest.

Koszorú-fa, -fának, -fát: koszo-
rú-gerenda, tetőfek-gerenda,
da, melly a fa épületben
a' szarvas oszlopokon, vagy
fa-ágasokon feküszik: a
kö-épületen pedig a falon
feküszik körös-körül: der
Mauren Bank, -Mauer Latte,
-Platte, Tafel, so längst
der Mauren hin unter um
durch gelegt wird. Basis
tecti, is, ios, cos, f. Vitr. trabs
mucalis, -bis, -bis. f. Vitr.

Koszorú-fekejtett, adj. -— vagy
-vesztett anya, vagy leány
nincs gyakorlatban Jung-
fraw. Deflorata Virgo,
e, nis, f. Tertull.

Koszorú gerenda, l. koszorú-
fa:

Koszorú-kötő, -önek, -öt: der
Kranzwinder. Coronarius,
ii, m. Kapsbanoplocus, i, m.
Grac.

Koszorus, adj. mit Kranzen
gezieret. Serto redimitus,
a, um. Cic. Crinem — Cic.
cumdatus serta. Corn. Ne-
koszorús fővel jött hozzam:
nr ist mit einem Kranz
gezieret zu mir gekom-
men. Serto redimitus ad
me venit. Cic.

Koszorúslan, adj. der Kran-
zen auf hat, nicht
bekränzt. Non corona-
tus, a, um, non redimitus,
sine serto.

Koszorús kalkának, -kát: die
Koszorú: der Kranzchen.
Corcolla, ae, f. Catull. parvum
sertum.

Koszorúval ékes, adj. Koszorú-
val fel-ékesített: mit
Kranzen gezieret. Redi-
mitus sertis. Cic.

Koszorú-varrás, -snak, -rást,
a koszorúján, der Kron, oder
Kranz-Reif vom Kopfe,
Theil der Schale die zum
Kopf des Kelches. Tuni-
ca Coronalis, is, is, f.
Wolf.

Koszorúzat, -tnak, -tot: tetö-
zet: die Anfürung.
Cacuminatio, fastigatio,
onis, f. Plin. Koszorúzat-
nya valamineké: die An-
fürung einer Sache.
Accumulatio, fastigatio
rei alicujus. Plin.

Koszorúzatlan, adj. nicht bekränzt, nicht ausgeputzt. Non coronatus, a, um.

Koszorúzni, -rúzok, -rúz; -rúzom, -rúzta: bekränzen. Redimire serto. Cic. 2. tetézni: aufstäuben. Incrustare. Coronare. Accumulare. Cic.

Koszos, adj. grindig. Achorosus, a, um. Plin. 2. gen. nagyon koszos: sehr grindig. Porrigine plenus. Lucil. Rút koszos fő, -fej: ein häßlicher grindichter Kopf. Caput sordium porrigine. Flor.

Koszosság, -gnak, -got: die Grindigkeit beschreibung. Scabies porrigine sordida, ei, f. Cels.

Koszpered, -rednek, -redet: Nebenmesser: eine Art Degen, das Seitenmesser. Ensis, -is, -is, m. Claud. 2. pugio, onis, m. Cic.

Koszperedarczú hal, -halnak, -halat: ein Seitenmesserfisch, Degenfisch. Xiphias, ae, f. Plin.

Koszpitálni, -tolok, -tol; -tolom, -tolta: 1. el-vitelni, el-szongyolni s. o. a' szukat sus Kleid herumzupfen. Vestando attenere Vestem. Plin. 2. tompositni. stumpf machen. Hebetare. Liv. Koszpitólni a' kést: das Messer stumpf machen. Hebetare cultrum. Liv.

Koszt, -tnak, -tot: 1. Speise, Kleidung: die Kost. Alimentatio, onis, f. Digest. Jó kosztunk (jó asztalunk) vagyon: wir haben eine gute Kost. Bonum habemus victum. Cic. Jzüke a' koszt: die Kost ist genug. Tenuis est victus. Cic. 2. pózna: eine Stange. Pertica, ae, f. Ovid. A' diót kosztral verni-le a' fáról: die Nüsse vom Baume mit einer Stange herunterschlagen. Pertica nuces excutere. Plin.

Kosztos, -snak, -st: ein Tischgenoß, Tischcompagnon. Convictor, oris, m. Cic. Kosztosokat tartani: einige gemeinschaftliche Tischgenossen haben. Convictores habere. Cic.

Koszvajó, -jónak, -jót: Kostverderber, Kostverächter, Ekelmacher: ein Weinkünstler. ein geschmackloser Leckermaul. Fastidiosus, a, um. Cic.

Kóta, -tának, -tát: a' musikában. die musikalische Note. Nota musica, ae, f. Valer. Quint. Egész kóta: ein ganzer Tonzeichen. Minima, ae, f. Valer. Fél kóta: ein Halbton. Semitonium, ii, Vitr. Semi minima. Negyed kész (Feretály) kóta: ein Viertheil Note. Nigra, ae, f. Valer. Nyolczad kész kóta: eine Note, deren im geschwinden Tacte 8 auf einen gehen. Fusa, ae, f. Valer. Kótákat (kótákra szerint) énekelni: nach Noten (Tongeigen) singen. Ad notas

musicas Canere. Valther. si-
gnaliter Canere. Gloss.

Kótázni, -tázok, -tázz: kótákat
ázni. Notam (Zu Zeichnen
gebrauchen): Notas musicas
scribere. Valth.

Kotis, -snak, -ot: ütö, verö, illo.
zsár-töcö, sulyok: dem Fischen
gul. Tudes, dis, m. Virg.
Ja-kotis: ein Hölzernes
Fischzeug. Tudicula ligned.
Pistillum, i, n. Colum. Ha-
rang' kótisa: des Fischzeu
ges, Glocken Klöppel. -szi-
ve, -nyelve: der Fischzeug,
Glocken Klöppel. Pistillum
Campanae. i, n. Schell. Mo-
zsár' kótisa: -ütöje, töcö-
je: die Mörser Keule, des
Klöppel. Pistillum monetа-
rii. Colum.

Kotkodátsolni, -tsolok, -tsol:
Karatlyolni, kárálni: Gi-
ckern, gackern. Cacillare.
Aust. Philom. A' merly tyúk
sokat kotkodátsol, kodá-
tsol, kevesett tojik az: Viel
Ungelegenheit, wenig Wolle.
Multum clamoris, pa-
rum lanae. Prov. Audax ad
Opus, plerumque est i-
gnavissimus. Prov.

Kotlani, -tlom, -tlik: Glück-
zum, wi nimm Ihnen. Glo-
citare. Fest. Kotlik a'
tyúk: die Henne Glückst.
Gallina glocit. Colum. Hia-
ba kotlik az ember az elsöbbség-
re, vagy elsöbbség miatt i-
gyekszik tudnyilvaló dolgok-
ban vele. Incassum in hi-
at mens ejus primatum.
Plaut. Kotlani, a'mit nem
maga tojott: mit nimm an-
dern Wunder Gross thun.
Pactum alienum pro suo ven-
dicare. Prov. Pokolban kot-
lottak, ja' világra költöttek

ert á' távozáságot. auch Fest
einen Gross Abgefallt in den
Höllen gelacht, und sich
die Welt gebrütet, - ge-
brütet. Societatem hanc
in inferno (in Orco) fun-
xerunt, et in mundum in-
xerunt.

Kotló, vagy kotlós tyúk, -kunk,
-kot: die Brüthenne, -
Glückhenne. Gallina glo-
ciens, e, entis. Colum. A'
kotlós tyúk kotyog: die
Glückhenne Glückst.
Glociens Gallina glocitat,
gracillat. Colum.

Kotogás, -sznak, -ot: kotzo-
gatás: des Klopfen. Pul-
tatio, onis, f. Plaut.

Kotogatni, -gatok, -gat, -ga-
tom, -gattya: kotzogatni
Zörgetni az ajtót: an die
Thür Klopfen. Pultare
ostium. Plaut, - fores. Ter.

Kotogni, -togok, -tog: klo-
pogni, kotzogni az ajtón:
an die Thür Klopfen. Pul-
tare januam, ostium, -fo-
res. Ter.

Kotolni, -tlok, -tlik: Kotlani:
Glückzum wie einen Hen-
nen. Glocire, glocitare. Fest.
Kotlik az ember: elötetenke-
dik: vor Freuden hoch hin-
sonnen, - nervenreich. In-
considerate, subite agit.
Cic. Mündig otthon kot-
lik: wie selbst sich
immer zu Hause rühmt.
Semper domi sedet, -
inerbat Oris. Plin.

Kotonozni, -nozok, -noz: ke-
resgélni, motozni, tapo-
gatódzni: tappen, be-
tasten. - suchen.
Quaeritare. Plaut. Vesti-
gare. Cic.

294. K.

Kotorázni, -rázok, -rázt: keresgélni, kutatni, fürkészni: Tücsni, Tünösködni. Inquisitare. Plaut. Valakinek a' zsebében kotorázni: egerészni, keresgélni: minem Tücsön vizsgálással. Excutere aliquem. Quinct. — Saccum alicujus. Cic.

Kotorázó, -ónak, -ót: nin Vizsgáló, Inquisitor, Scrutator, Inquis. vestigator, oris, m. Ter. Zsebet kotorázó: tolvaj. nin Dieb. Fur, ris, m. Cic.

Kotorj! vakarj! vakarodgy! takarodgy! interj Gyere Tücsi! Apage. Plaut. Kotorj! hord-el a' sátor-fádat tőlünk. Troll dich! Apage te a' me. Plaut.

Kotorni, -trok, -tor; -trom, -tor, ja: kotrani: Gruben, nur Löcher, Tüchtig Graben aus, gützen. Effodere. Cic. Kútat kotorni: den Brunnen ausschlämmen. Limo Purgare fontem. Varr.

Kotrani, l. kotorni.

Kotródni, -ródom, -dik: el-menni, el-takarodni, el-vakarodni: sich wegpurgen, wegtrollen: se submovere. Se removere loco vell. Kotródgy innen: trollt dich weg von hinn. Apage te hinc. Plaut.

Kots, -csnak, csot: nyele, szára p. o. a' dohánynak: nin Stiel des Tabacks? Petiolus tabaci. i, m. Colum. Kotsa a' palántának: den Stiel einer Pflanze. Petiolus plantæ. Varr.

Kots-borda, -dának, -dát: den Blättern Adern, den Blättern Nervus foliorum. i, m.

Kótsag, -gnak, -got: nin Knöchel, Knöchel. Vorgl. Articulus, i, m. Virg.

Kótsagos, adj. kótsag tal" las. mit Knöchel Bürgen gezieret. Pennis ardearum cristatus, a, um. Kótsagos (esetlös, bodúlt) a gyermin tollnak Gest. Delirum, vesanum, insanum Capitat. Cic. Kótsagos az agyá' vele je: nicht im Gehirn nicht recht beisammen ist. Cerebro laborat. Plaut.

Kótsagos: ittas, p. o. ész, fej, nin Wolbetrunkenheit Verstand, oder Kopf. Ebria mens, tenentem Capit, i, itis, ti, pitis, n. Cic. N. Józan.

Kótsagos agyú: adj. der nicht recht bey Sinnen ist. Insani Capitis, qui Cerebro laborat. Plaut.

Kótsagositani, -sítok, -sít: -sítani, -sítya: meg-sít, tasítani, -részegítteni, valakit, meg-ittatni: jo" mondhatni berúgásban. Inebriare aliquem. Plin.

Kótsagosodni, -dom, -dik: részegedni. Se inebriare.

Kótsagosodott, adj. p. o. elmegyöngyösödött Verstand: nin bey offenen Verstand. Ebria mens, a, ntis. f. Cic.

Kótsag-tollas, -tollnak, -tollat: Knöchel Federbusch. Crista (penna) ardearum.

Kótsag-tollas, adj. mit Knöchel Federbüschen gezieret. Pennis ardearum crinatus. Cic.

Kotsán, -csnak, -csnt: nyele, szárat adni a' gyümölcsnek, a' virágnak, szát. nin Stiel am Obste, und s. w. Fenatus, vel floris pedunculus, -pediculus, i, m. Plin.

Kotsántalan, adj. melly nek
nincs nyele, szára stb. ja,
mint a bárdnak: vas
Messzelke, sine pedunculo
arma cum est. Korsántalan
tőr: nincs Fülem, sine
ansa Stilus. Flos sessilis.
m. Plin.

Kotsárd, -dnak, -dot: kerecsét
név: Gottfried, ein Mann
Mann: Gotháredus, i, m.
N. pr. Viri.

Kotsi, -tsinak, -tsit: ein Ku
tscher. Cursus, us, m. Cuet.
Bárbe fogadott kotsi: vagy
tőzsa: nincs Mintz Catzeh.
Rheda mercatoria. Suet. Bo
rító tt [sedes] kotsi: ein
verdeckter Wagen, bedeck
ter Wagen. Tectus, Arcua
tus Curcus, Fest. Ereyös ko
tsi: ein bedeckter Wagen.
Vehiculum tectum. i, n. Cic.
Umbraculus Curcus. Manil.
Fakó kotsi: vasfarban kotsi, vag
szekéz: ein eisenfarb Wagen,
ohne eiserne Beschläge. Cur
cus lignens sine ferramen
tis. Fakó kotsi, kender ham,
Nemes ember, sáv dolmány:
ein Anmuths ist nicht gesell
ter Kerl. Pauperculus omo
gravis. Rac. Fedeles kotsi:
ein bedeckter Wagen. Cur
cus tectus: Fest. Fél-fedeles
kotsi: ein halb bedeckter
Wagen. Zagyadott kotsi: ein
Koth Kutsche. Semitectus Cur
cus. steno b. Fogadott kotsi:
ein Lohnkutscher. Curcus con
ductitius. us, ii m. Függő (log
gós) kotsi: ein Hangender Wa
gen, Hangewagen. Pilentum
i, n. Liv. Rheda pensilis.
Plin. Gyermek járni tanító ko
tsi, vagy Szekér ke: Laufwagen,
Gangelwagen, worinnen die

Kinder zu anfangen laufen
lernen. Sexpereastrum,
i, n. Varr. Györi (Comorai
görbe oldalú) kotsi: ein
Dreyspänniger Wagen.
Curcus lateralis Curcus.
Győzedelmi kotsi: ein
Triumph Wagen. Vehi
culum triumphale, i,
tis. n. Cic. Hat-lovas ko
tsi: Wagen mit sechs
Pferden. Seiga, adj.
Isidor. Hat-lovas kotsi:
sechsspännige Wagen.
Sejugis Curcus, gen.
Hyperb. Két ke
rekü kotsi: ein Wagen
mit Zwey Rädern. Bi
rotum, i, n. Pitisc. Ci
um, ii, n. Cic. Két lovas ko
tsi: ein Zweyspänniger
Wagen. Bijugus Curcu
Suet. Kis kotsi: ein Klei
ner Wagen. Rhedula, ae
f. Könnyü kotsi: ein
leichter Reise. Levis Rhe
da, rhedula. Loggós ko
tsi: der Hangende Wagen.
Pensile Vehiculum. Plin.
Lovas kotsi: ein Wagen,
worinn Pferde gespannt.
Rheda equis junneta. Cic.
Négy kerekü kotsi: ein
vierrädriger Wagen.
ein Calesch. Quadri rotus Curcus.
Négy lovas kotsi: ein vier
spänniger Wagen. Qua
driga, ae, f. Varr. Nyer
ges (lóra) kotsi: der
Wurstwagen. Rheda, qua
longa sedia plures ve
huntur. Oldalas kotsi:
der Leiter Wagen. Latera
lis Curcus. Scalaris Curcus.
-Scalis utrinque provisus.
Öt kerekü kotsi: ein fünf
rädriger Wagen. Cala

gen zusammen. Nubilarium, ii, n. Colum.

Kotsiba fogható, p. o. ló: ein Pferd, das man vor den Wagen gern spannen kann. Equus, plaustro jungi bilis, e, is, m. fact.

Kotsiba-való, adj. p. o. ló: ein Wagenpferd, das nämlich zum Anspannen taugt. Equus ad Curcum jungendus, i, m. fact.

Kotsi-bak kas, -nak, -t: die Klampfen auf dem hintern Theile am Wagen. Sirpea in parte postica Curcus. cl. f. Varr.

Kotsi-bér, -nek, -ét: das Fuhrgeld. Merces Vectura, ae, is, f., Cic. Kotsi-bért fizetni: den Fuhrlohn bezahlen. Pro vectura solvere. Cic.

Kotsi-derék, -nak, -ékat: das Mittelstück des Wagens. Curcus pars media, ae, is, m. f. Cic. A' kotsi derekon szakadt lett: der Wagen ist mitten entzwey, zweymahl gebrochen. Curcus intercisus est. Cic.

Kotsi-fedél, -nek, -dél: ein Wagen-Dach. Tegmentum Curcus, i, n. Plin.

Kotsi-fel-hágó Vasa, -nak, -át: ein Hinaufsteigender Eisen, an dem man in die Höhe steigt. Rhedae scandula, ae, f. vel, Ter. cum scansorium Rhedae. Varr.

Kotsi-hoz-való, adj. p. o. ló: das taugt zum Vorspann. Rhedarius, a, um, Cic. Rhedae aptus, a, um. Varr.

Kotsi-ajtaja, -jának, -ját: der Schlag (ein Thürl) des Kutschen-Wagens. Ianua rhedae. cl. f.

Kotsi-állás, -nak, -t: Kotsiszín, Szekér-állás: der Ort,

Kotsi-kas, -sunak, -st: Ein Wa-
genpflaster. Sirpsa, a, f.
Cato.

Kotsikázás, -sunak, -st: Ein Fah-
ren. Vectatio, onis, f. Suet.

Kotsikázni, -kázok, -kázt: Kotsi-
kásnak á' Gyermekek: Ein
Kinder fahren und spielen
mit einem kleinen Wagen
hin und her. Pueri circumlo
la vectando lusitant. Kotsi-
kázni vatahová: irgendwo-
hin ausfahren auf einem
leichten Wagen. Levi cur-
ru alicuo profiscisci. Curr.

Kotsi-kerék, -kéknek, -kéket:
Des Wagenrad. Rota ve-
hicularis, a, e, is, f. - Curulis.
rota Curcus. a, f. Liv.

Kotsi-kötőfa, -fának, -fát: Am
Wagen Deichsel. Area rhed.
pilentum. i, n. Liv.

Kotsi-kocsája, -jának, -ját: Kon-
kassa á' Kotsinaks vagy annak
kótyája: Am Wagen Kasb.
oder am Wagen Deichsel. Sic.
peja Curcus, a, f. Cato. vel:
Area Rhedæ. pilentum, i, n.
Liv.

Kotsi-láda, -dának, -dát: Am
Wagen Kasten. Cistella ve-
hicularis, a, f. plaustrum, i,
n. Catull.

Kotsinak kosteköyos dereka, -
kának, -kát: Am Gurgattinator
Deichsel am einen Kutscher, oder
Fuhrmann. Clatrata Area rhe-
da.

Kotsi-oldal, -lnak, -lt: Die Seite
des Wagens: Die Wagenleitern
Spondæ, arum, f. m, lateria Cur-
rus, rum, n. Varr.

Kótsi-párna, -nának, -nát: Ko-
si-vánkos: Ein Wagenkissen,
des Wagensitzes, worauf
man in einem Wagen sit-
zet. Sedulacium.

rii, n. Paull. Dct.

Kotsi-rúd, -dnak, -dat: Die Deich-
sel an einem Wagen.
Temo, onis, m. Cic.

Kotsis, -sunak, -st: Ein Fuhr-
mann, der Kutscher. Auri-
ga, æ, c. essedarius, ii, m. Cæs.
rector Curcus, oris, m. Curt.
rhedarius, ii, m. Cic. Pères
kotsis: der Wirthskutscher.
Auriga Conductitius, i, ii, m.
Igás kotsis: ein Kutscher
von Zug Pferden. Juga-
lis auriga. Kerekes török
kosis: kácsomkodni, minta'
kerekes török kotsis: schel-
ten, und fluchen, wie ein
Kutscher, dem Das Rad ge-
brochen ist. Impetus in De-
um voces mittere, uti auri-
gari solet, cui rota frangitur.
Nem jó kocsis; nincs jó kes-
tes Kutscher. Auriga
malus. Ökrágos kotsis:
ein Land Kutscher, Auri-
ga Provincialis. Tábori
kotsisok: die Feld Ku-
tscher, die sich mit Trüm-
mern beschäftigen. Cel-
larii Castrenses, rorum
um, m. Plaut. A' kotsis
kótyája fogja á' lovakat:
der Fuhrmann regieret
die Pferde im Wagen
vor. - Auriga Curcu
vel ad
Curcum jungit equos.
Part. Nagy úr á' ko-
csis, mert elöl ül: der
Kutscher ist ein Grosser
Herr, weil er vor
seinem Herren sitzt.
Nem nincsen nincs Szeme
Cziczere der Kutscher Kin-
ne Wange) ist, wenn nie
Gesichter, sondern Ebenbild
nie Zweyer. Puer ic non
est Magnus, tacet in Mon-

te constitutionis. Prov. 2. így tsillagzat: eine Zusammensetzung von nördlich Ursprung von 40 Sternen. Stratiotes, i, m. Plin. Auriga, ae, m. Cic.

Kotsi- Sarag-tyúk, -tyúknak, -tyúkot, Hühner Zusammensetzung wellyen terhet hordozunk a szekér, vagy Kotsi-ha-tyún: eine Wagenzusammensetzung. Clathrum, i, n. Horat. Epibedium, ii, n. Juvenal. Feretrum Curtius. c. n. Fest.

Kotsiskodni, -dom, -dik: Fuhrleute spielen, Fuhrleuten gleichen. Aurigari. Varr.

Kotsisokhoz-való, adj. die Fuhrleuten, oder Fuhrleute dienlich. Auriga rius, a, um, ad aurigas pertinens, utis, o.

Kotsisság, -gnak, -got: die Fuhrmannskunst. Auriga ria functio, onis, f.

Kotsi-szín, -nnek, -nt: die Remise, die Wagen Zusammensetzung. Cuncle, is, n. Nubilarium, ii, n. Colum. &c. receptaculum vehiculorum, li, n. Cic.

Kotsiút, -tnak, -tat. Fuhr-út. die Strasse, Curulis via, ae, f. Cic.

Kotsi-ülés, -snek, -st: der Wagensitz. Sedile in Curru. li, n. Sella curulis, is, f. Suet.

Kotsi-vám, -mnak, -mot: das Axsengeld. Vectigal plaustrarium, lis, i, n. Festus lexic.

Kotsi-vánkos, -snak, -st. l. Kotsi-párna.

Kotsizás, -snak, -st: das Fuhrmannen? Auriga tio, onis, f. Suet.

Kotsizni, -zok, -tsiz: mit einem Wagen fahren. In Curru vehi. Cic.

Kotsma, l. Koctsma.

Kotsmáros. l. Koctsmáros. és a t.

Kótsolni, -tsolok, -tsol; -tsolom, -tsolja: Hälfte kötsolni a' kerekét: den Rücken den Rädern aufsetzen. Manus ad tergum rejicere. Cic. die Arme mit Strecken — mit Gewalt hinter einander zusammen auf den Rücken binden. Manibus supra genua complicitis. Cic. Annahe tsontok egybe vannak kötsolva: die Knien sind an einander. Ossa inter se cohaerent. Cic.

Kotsonya, -nyának, -nyát: Fisch-, Aalt-, Fagyolatt-, Fagyos étek: die Gallerte, die Sülze. Gelatina, ae, f. Blanchard. elixa tabo cum jure congelato. Fagyolatt, mint a' kotsonya: Gefrornen wie eine Gallerte. Congelatus, a, um, prout Gelatina. Reszket mint a' kotsonya: zittert, wie die Gallerte. Tremit velut Gelatina. Ter.

Kotsonya-zsír, -znak, -zt: das Gallertfett: Gelatinae pinguedo, -dinis, f. Plin.

Kotsord, -dnak, -dot: fü'nyeme: credei Vad kömény: Fenchel Pferdfenchel. Feniculum, i, n. Linn. Plin. Item. Kömény, Mutter-kömény. Mutterkümmel. Enzecke: Zingelwurz, Mutterwurz. Athamanta, ae, f. Linn.

Kotsozni, -zok, -tsoz; -tsom, -tsolja: konallani [illegible]

hüvelykelni, hüvölkölni p.o. a' kohanyt: vagy tsikolni, és a' fattyú leveleit, hajtáska, vt, növéseit el-irtani: sir Adj. sol blättern von den Zweigen abpflücken. Stolones ex herba Nicotiana, ex tabaco excerpere. Colum. v. Honallani.

Kotsvarda, -dának, -dát: Kellervereck-, zavarcck étel, vagy ital: ein kommißbrod-, aus allerley Getreyde zusammengebackenes, mißmuthiges Brod ohne Geschmack. Miscellanea, orum-n. Juvenal. mixtus cibus, vel potus: ûtus, m. Smet.

~~Kottyantani, -tott, -ó, -tyan: ~~
~~tsentani, mondani: Zum Besten haben. Effutire. Cic. kottyant el-vélte (néha, ritkán~~

hüvelykelni, hüvölkölni p.o. a' kohanyt: vagy tsikolni, és a' fattyú leveleit, hajtáska, vt, növéseit el-irtani: sir Adj. sol blättern von den Zweigen abpflücken. Stolones ex herba Nicotiana, ex tabaco excerpere. Colum. v. Honallani.

Kotsvarda, -dának, -dát: Kellervereck-, zavarcck étel, vagy ital: ein kommißbrod-, aus allerley Getreyde zusammengebackenes, mißmuthiges Brod ohne Geschmack. Miscellanea, orum-n. Juvenal. mixtus cibus, vel potus: ûtus, m. Smet.

Kottyanni, -ttyanok, -ttyan: kannegot adni: einen Trunk geben. Sonare. Cic. 2. bele szólani: Ne kottyanny bele mindenbe! ne légy mindenben kalán-té! mische dich nicht in alles! werde nicht in alles nein. Nolite ad omnia ingeneare. Sec. — phrases. Sec.

Kottyfitty, -ttyok, -ttyot: fittyentés, ügyel pattantás: ein Schnalzer. Talitrum, i, n. Smet.

Kottyantani, -ntok, -nt: fittyentseni, mondani: Zum besten haben. Effutire. Cic. kottyant el-vélte (néha, ritkán

vakbába, csecsbimbót) igazat-is: nem gondot bisznek, ünd szégyel, ámbár nincs vergens sem. Blandiri grandoque, et effutire verum quod sentiam. Cic. "Zum Besten haben" Kotty-fitty: nekj tyot: ügyel pattantás: ein Schnalzen Kottzanni, -Kanok, -tzan

mit Ernst gesagt verstehen werden. Cum sonitu contingi. Cic.

Kottzantani, -ntok, -nt; -ntom, -ntlya: ütni: stoßen, bisználni, berühren, treffen. Contingere. Cic. percutere. Cic. Margóval kottzantani: egy gyöngyöt a' másikkal el-ütni: mit einem Perlgen das andere abreiben. Globulum Marmoreum cum simili globulo contingere. Valakinek a' kezét meg-kottzantani: einem auf die Hand schlagen. Leviter alicui manum percutere. Cic.

Kottzantás, -ntsak, -t: die leichte Berührung. Contactus, us, m. Plin. -ictus, us, m. Cic. percussio. onis, f. Cic.

Kótty, -tyak, -tyot: dünne: ein Melone. Pepo, onis, m. Plin.

Kótyagos, adj. ittas, jól felöntött, pikos, fiastos, részegbetsiptt, berauscht. Ebrius, a um. Cic. temulentus, a, um. Cic. Nüchtern.

Kótyagosodott, adj. p.o. elmés részeg elme ittas fő: ein berauschtes Gemüth. Ebriata Mens, a. ntis. Cic.

Kótya-vetye, -tyének, tyét: ein

Auction, die öffentliche Versteigerung. Auctio, onis, f. Cic. licitatio, onis, f. Cic. publica venditio, onis, f, in qua pretium augetur. Sub hasta tio, onis f. Solin. Kótya-vetyé által adattatni-el: durch öffentliche Versteigerung verkaufen lassen. Ut fiat auctio publicitus. Plaut. Kótya-vetyé által adni-el valamit: etwas durch öffentliche Auction verkaufen. Auctionem publicam dividere alicui. Sub hasta vendere aliquid. Plaut.

Kótya-vetyére adni, botfáta ni, hányni, vetni valamit: etwas ausschütten, und zu Wenigst hintansetzen verschleudern. Sub hastare aliquid. Solin. aliquid auctione constituta vendere. Cic. Kótya-vetyére jutta-, kerüle mindene. Sein Hab und Gut durch öffentliche Auction verkaufen müssen. Omnia ejus bona auctione publica vendita sunt. Plaut. Kótya-vetyét hirdetni: eine Auction ausschreiben. Auctionem proclamare, -praedicare. Plaut. Kótya-vetyét tartani: eine Auction anstellen, halten. Auctionem constituere. Cic.

Kótya-vetyélendő, adj. p. o. Jószág: durch öffentliche Auction feil stehende Sachen. Res auctione publica vendenda. Plaut.

Kótya-vetyélni, -tyélek, -tyélj -tyélen, -tyéli: valakinek a jószágát: eines Gut durch öffentliche Auction feil bieten. Auctionem facere rerum alicujus. Cic.

Kótya-vetyélő, -ének, -ét: der Auctionator. Praeco auctionarius, onis, ii, m. Cic. Magister auctionum, i, m. Cic. A kótya-vetyélők megjöttek vetélkedni: die Steigerung ist abgegangen worden. Licitatores certare desierunt. Cic.

Kótya-vetyélés, -ének, -ét: die Feilbietung, öffentliche Auctionirung, Auction. Auctio, onis, f. Cod. Just.

Kótya-vetyélhetetés, -ének, -ét: die Feilbietung, öffentliche Auctionirung, Auction. Subhastatio, onis, f. Cod. Just.

Kótya-vetyélhető, adj. p. o. jószág: die öffentlich feil stehenden, feilgebotenen Sachen. Auctoratus, us, m. sub hasta venditae res. actione publica divendita bona. Plaut

Kótya-vetyélni, -tyélek, -tyélj: durch öffentliche Auction verkaufen, feil bieten. Auctionem facere. Cic.

Kótya-vetyélni-való: zur Auction gehörig. Auctionarius, a, um. Cic.

Kótya-vetyés, -ének, -ét: der die Sachen öffentlich feil bietet. Praeco auctionarius, onis, ii, m. Cic.

Kótya-vetyézés, -ének, -ét: die Feilbietung, die öffentliche Auctionirung, Auction. Subhastatio, onis, f. Cod. Just.

Kótya-vetyézni, -tyézek, -tyéz: öffentlich zum Verkaufen ausbieten, subhastare Solin. auctionem facere. Cic.

Kótya-vetyézni-való: zur Auction gehörig. Auctionarius, a, um. Cic.

Kótya-vetyézö, -önek, -öt: der mit Auction eine Steigerung Ausgeber. Auctionarius, ii, m. Cic. A kótya-vetyézök (árrát felvevök) megjöttek vetélkedni: die Steigerung ist angegangen worden. Licitatores certare desierunt. Cic.

Kótyázni, -tyázok, -tyáz: tsé-
kélni, tsecsebecselni: Tarn.
Fürgetzen. Commentare «Cic.
mentare - Plin.

Kotyfolni, -folok, -fol: koty-
válni: valamit egybe fűr-
ni sietve: etwas obenhin fo-
gen. Cibum alicui obii-
cere et propere coquere, pultare.

Kotyfolt, adj. p.o. szakáts: Tar
Hubert Forg. Ignarus -, inscius
imperitus Cocus, i, m. Plaut.
Semitixa, ae, m. Liv.
Kotyfolódni, -tt
Kotyfolódni, -tt

Kotynyeles, adj. magát min-
denbe belé avató: Tar fürg
in alienis Negotiis misgnat,
Qui se ad omnia illiscet.
Ter.

Kotyó, -ónak, -ót: szilva:
Ein Pflaumen, Ein Zwetsch-
ge. Prunum, i, n. Plin.
Kotyogás, -ának, -ot: tyúk szá-
va: Des Glückens, Glucks
gen der Hühner. Glocita-
tio, onis, f. Colum.

Kotyogni, -tyogok, -tyog: tyúk
szava: kotyolni, karattyolni.
Glucken, glucksen, wie hü-
ner Tun. Glocire. Colum.
Ne kotyogj annyit (ne sza-
polly -, ne petyegj) annyit,
glucksen nicht so viel.
Non Glocites tantum. Ter.

Kotyogó, adj. kotyoló, karat-
tyoló: Glückend, glucksend.
Glociens, glocitans. ntis. p.
Colum.

Kotyogós, adj. [illegible]
bugyogós: p.o. korsó:
buttes Tod: mit Einem mit
einem runden Halse.
Brochus, i, m. Plin. Gut
[illegible] guttum [illegible]

tum, i, n. Guttus, i, m. Plin.
Kotyogós üveg: Anglnischen
Flaschen, mit Glas mit ei-
nem runden Mundloche.
Bombylius, ii, m. Pitiske.
Simpurium, ii, n. Vase. Gut-
tus, i, m. Plin.

Kótyogós, adj. bocsos, ittas, ré-
szeg: besoffen, trunken.
Crapulosus, a, um. Firmic eb.
us, a, um - Cic. potus, a, um.
ovid. temulentus, a, um. Cic

Kotyogodni, -dom, -a dik: va-
lakinél meg - kotyogosodni:
bey einem trunken werden.
Ebrium apud aliquem fieri.
Cic.

Kotyolás, -ának, -t: tyúk szá-
va: kotyogás. Des Glückens
glucksen der Hühner. Glo-
citatio, onis, f. Glocitus
gallinae gemitus. us, m. Colu.

Kotyolni, -tyolok, -tyolt: lásd
kotyogni.

Kotyó-liv, -vnek, -levet: szil
va - keserötze, szilva - tzibere
Pflaumenbranntewein. Pru-
num siriacum Prunorum. ni
i. n.

Kötyön-fitty, adj. A' kinek
gézen - gúz (jött mondha
szontaba ember) az orra,
kötyön - fitty (semmire
kellő) a' szolgája. wie
ihrer Herren, so ist ihre
Knecht. Qualis herus, talis
servus. Prov. Mulier impe
rator, mulier Miles. Prov.

Kotyor, -ának, -t: tsalit,
bokros -, bozótos hely. Ein
Gehölz, dick Gesträuch wank.
Carectum, i, n. Virg. dume-
tum, i, n. Cic. kotyorban
(bokros ban) fekeszik a nyúl:
der Hase liegt im Gesträuch
versteckt. In dumeto jacet
lepus. Cic.

Kotyvalni, -válok, -vál: kotyolni, kotyvaſztani, vala mit egybe főzni sietve: alias zuſammen kochen. Obitex -, pro pece coquere. Lucret. kotyval (kotyfol) a' Gazdaſzony, mikor magának kölönſön főzni akar: wenn die Hausfrau für ſich allein kochen will. Soror ſua ipſi matri familias libenter ſibi unice parcat, coquat cum obitex. Lucret.

Kotyvaló, adj. p. o. ſzakátsi: ki roſſzul főz: ein ſchlechter Koch, ein Pfuſch. Coquus ſordidus, i, m. Plaut.

Kotyvaſztani, -ſztok, -ſzt: valamit roſſzul egybe főzni: ſchlecht kochen. Obitex -, perperam coquere. Lucret.

Kotyvaſztás, -ſztak, -ſzt: der ſchlechte Kochen. Perfuncto via coctio, onis, f. Plin.

Kotyvaſztó, adj. p. o. ſzakátsi: ki roſſzul főz: ein ſchlechter Koch, ein Pfuſch. Semilixa, ae, m. Liv. Coquus ſordidus, i, m. Plaut. qui obiter coquit. Lucret.

Kötz, -tznek, tzot: tzsepü: a' kendernek, vagy lennek az allyassa: der Wrang, Abgang vom Flachſe, oder Hanfe. Stupa, ae, f. Liv. Kötzba takarni valamit: etwas damit umwickeln. Stupa circumligare alicui. Liv.

Kotza, -tzának, -tzát: 1, eine, emse, gölye, mag diſenó: ein Tier, das Mutterſchwein. Porca, ae, f. Hor. Scrofa, ae, f. Varro. Porcus femina, ae,

f. Liv. Azon egygy jo ſüle kotzát ſe vehetnék: um das wenige Geld könnte ich nicht ein Gottes Schweinchen kaufen. Non ego porcellum tantillo pluris emerim. Plaut. Pasnasos ételtül tsak a' kotza kizik: Solches Eſſen, wovon blos mein Schweinchen ſatt werden muß! Quae meum porcellum ſolum impleant. Propert. Edes kotzám te! meine Kuſtochter! Mi filiole, porcelle! Feſti.

Kötzagos, lásd: kötzagos.

Kotzás, -snak, -tzán: -st: kotyantás: ein Beſtreben. Ictus, us, m. Cic. Contactus, us, m. Cic. Kotzás: fenik kóroggat horgáſó: einen Angel mit Angeln fiſchen. Piſcas ſamis ut fundum demiſſis ſcamis ut ſtando. Ovid. c.

Kotzázás, -snak, -st: horgászás: das Fiſchen mit Angeln. Piſcatus hamatilis. us, lis, m. Plaut.

Kotzázni, -tzázok, -tzázt: kevetſekkel játſzani: mit Pfennigen ſpielen, Taxillis ludere. Plin. ep. Plin. ellenni: futtern, mampfen, eſſen. Comesare. Cibum.

Kötzbüt -való, adj. p. o. kötet, madzag: Wrangſtrick, Wrangbünder. Stupea vincula, orum, n. Virg.

Kotzér, -znak, -zt: kaja tiſztító fa-kés: ein Schneider, ein Meſſer womit die Fiſche beſchuppt, oder die ſich anhängende Haare vom Pflügen damit abgeſchabet ſind. Rallum, i, da. (ligneus Cultri inter fodiendum ligonis purgandi ergo inſerviens) Plin.

Kotzintani, -ntok, -nt: -ntom, -ntya: vermehren, vermehren.

treffen. Contingere. Cic. cum somnio - percutere, pulsare. Cic.

Kötzi-pör, -nak -et, m. Bauer, Landmann. Agrestis -, incultus -, rusticus homo, inis, m. Cic. Nem vagyok én kötzipör! ich bin kein Bauer! Non sum agrestis homo! Cic.

Kötzi-pörök: die groben Landleute. Homines immanitate barbari. Cic.

Kotzka, -kának, -kát: der Würfel. Alea, ae, f. Pitis. Talus, i, m. Cic. tessera, ae, f. Cic. Pörgö kotzka: ein Würfel der sechs Augen hat, und sich umwerfen. Volubilis tessera. lis, ae, f. Cic.

El-perdült á kotzka: es ist hinweg. Jacta est alea. Suet. Kettö ece esett, ferdült á kotzka: der Würfel ist auf zwey gefallen. Per sortem duci duo. Cic. A' kotzka neki hajtatott: durch Verführung des Loses ist er zum Tode verurtheilt. Ad supplicium sorte lectus est. Cic. A' kotzka hatta -, vagy vetette a ferdült neki: der Würfel ist für ihn nicht, aber gefallen. Talus ei recte - vel male cecidit. Cic. Jobbra ferdült á kotzkája: das Glück lächelt ihm wohl zu. Alea in melius vertit. fortuna prospericore utitur. Cic. Hat lapot vetett jószág á kotzka: der Würfel ist ein günstiges -, gefährliches -, verderbliches Ding. Exitiosa - pernicialosa res est alea. Kotzkán forog a dolog: unser Glück ist in der Gefahr gerathen. In discrimen existimationis venimus. Cic. Kotzkáza egészlen valamit: etwas aufs Ganze wagen

Kommen kegyetlen Fortuna. Jacta est alea. Caes. mittere. Cic. Elvetett -, fejér kotzkáza ki-tenni: sein Leben gefährden. In discrimen vitae -, capitis objicere. Cic. adire periculum vitae, capitis. Cic. kotzkára metélni valamit: etwas gewürfelt zuerkennen. Tessellatim condere aliquid. Appic. kotzkát vetni: würfeln. Talos jacere. Plaut. tesseras jacere. Cic. Sortem jacere. Cic. kotzkával játszani: mit den Würfeln spielen. Talis (tesserâ) ludere. Cic. kotzkákkal két szer hatot hajtottam: ich habe mit zweyen Würfeln zweymahl sechs Augen geworfen. Hic mihi bis senio numerabatur tessera puncto. Martial. Nota. Kicsinyi vagy kicsinyre kotzkája: der Glückswurf. Olla fortunae, ae, f. Cic.

Kotzka forma, adj. Würfelicht. Tessellatus, a, um. Suet.

Kotzka-gördülés, -nek, -et: das Rollen des Würfels. Volutatio tali, onis, f. Cic.

Kotzka-gyöngy, -nek, -et: perlina bigia: Perlen. Margarita: Sind Perlen. Adoxa Moschatellina, ae, f. Linn.

Kotzka-játék, -nak, -ot: das Würfelspiel. Tesserarum ludus, i, m. Cic. Aleatus, us, m. Suet. Az ember élete hasonló a' kotzka-játékhoz: das Menschliche

Lebne ist, als wir das Würfelspiel. Ita vita est hominum, quasi cum tali bus tesseris. Ter.

Kotzkáltatás, -snak, -st: Jegének kotzkáltatásával is segítették volna az országot: ich sehe mit Aufopferung meines Lebens und Gemeine Wesen unterstützen wollen. Devotione capitis mei servandam Rempublicam putavi. Cic.

Kotzkáva-metélt, adj. gewürfelt geschnitten. Tessellatim concisus, a, um. Apic.

Kotzkás, -snak, -st: ein Würfelspiel. Aleator, -toris, m. Cic. 2. adj. kotzkás szövet: kotzkáva szött materia: ein Würfelförmiges Zeug. Tessellata Materia, ae, f. Inscr.

Kotzkásan, adv. würfelicht. Tessellatim. Apic.

Kotzkásra tsinálni: würfelicht machen. Tessellare. Inscr.

Kotzkás-virág, -gnak, -got: Fritillarium, Art der Blumen. Fritillaria, ae, f. Linn.

Kotzka-tsináló, -ónak, -ót: ein Würfelmacher. Tessellarius, ii, m. Cod. Theod.

Kotzkátska, -kának, -kát: kis kotzka: ein Würfel chen. Tessella, ae, f. Dim. tesserula, ae, f. Inscr. taxillus, i, m. Cic.

Kotzka-vetés, -snek, -st: ein Würfeln. Jactus talorum, us, m. Cic. -tesserarum. Tac.

Kotzka-vető, -tőnek, -őt: ein Würfelspieler. Aleator, oris, m. Cic.

Kotzkázás, -snak, -st: das Spielen mit Würfeln. Aleatus, us, m. Inscr. Szerencsés kotzkázás: ein glückliches Würfeln. Prospere tesserarum jactus. Inscr. et Tac.

Kotzkázni, -kázok, -káz: 1. kotzkával játszani, kotzkát vetni: mit Würfeln spielen. Talis ludere. Cic. tesseris ludere. Tacit. 2. valakin kotzkázni: — gázolódni, -hatalmaskodni: -potzkázni: über einen andern den Meister spielen, Meister seyn. In alienis cervicibus stare. Cael. Nem hagy (nem enged magán kotzkázni (potzkázni, szegetni): nur läßt man sich Gewalt anthun. Non sinit, ut ludificatui habeatur. Plaut. ut suis praedominatum in eo exerceat. 3. Kotzkázni (nigy szegletűre formálni tsinálni) valamit: etwas viereckicht machen. Aliquid quadrangulare. Tacit. Penn. 4. Életével, szerével kotzkázni: sein Leben verspielen. Vitam, casum periculo exponere. Cic. A' kaza fan va, dicsőségre kotzkáztatik: der Gewinn Gut ist in Gefahr. Res publica periclitatur. Cic.

Kotzkázó, -ónak, -ót: der mit Würfeln spielt. Aleator, oris. m. Cic. Valakin kotzkázó (potzkázó): der einen andern spielt. Qui praedominatum in aliquo exercet, qui aliquem ludificatui habet. Plaut.

Kotzkázó táblácska, -kának, -kát: kotzka-kónyo tempáltska, sa Lin. Karika, melly által a kotzkát vetik: ein kreisförmiger

wo'durch man die Wunden
heilen pflegt. Cels.
a. f. Persi: Pycnus, i, m. Hor.

Kotzkázó töltikébe tenni,
vetni a kotzkát: die Wür-
fel in den Würfelbecher
werfen. Mittere in Pyc-
num talos. Horat.

Kotzkáztatás, -snak, -st: kotz-
kártatása az életnek (kotz-
kára ki-tétele, szerencsét-
lensége, el-szánása) életének:
Spiel um Gut und Leben.
Ludus in Gefahr Leibes
Lebens. Adductio vitae
in periculum, onis, f. Cic.

Kotzkártatni, -tatok, tat-
tatom, -tattya (kotzkán
ra ki-tenni - el-szánni,
szerencsétlenni) az életét:
sein Leben in Gefahr
setzen. Vitae periculum
adire. Cic. Az okos ember
nem kotzkáztattya az éle-
tét: ein vernünftiger Mensch
setzet sein Leben nicht in
Gefahr. Prudens vir (homo)
refugit periculum. Cic.
Magát kotzkártatni: ve-
szedelemre magát ki-ten-
ni: sich in die Gefahr
geben. Se in discrimen, se
periculo committere. Cic.
Maga tisztességét kotz-
kártatni: seiner Ehre
Gefahr - sich um Ehre
Ehren Gefahr setzen.
Pudicitiam suam peri-
clitari facere. Tact.

Kotzódás, -snak, -st: kar-
dás, perlekedés, trivodás,
versengés, veszekedés: der
Zank. Streit, worüber
Rat, Zank. Altercatio,
onis, f. Cic. Contentio-, vo-
catio, onis, f. Verbis facta.
Plaut. Dissidium, ii, n. Cic.
litigium, ii, n. Plaut. Bir-
ság felett-való kotzodás:
ein Streit worüber Rat
ist, Zank. Certatio mulcta. Liv.
Ok nélkül-való kotzodás:
ein Zank ohne Ursache.
Injusta certatio, onis, f.
Cic. Valamin-való kot-
zódás: Zank, worüber
sich ein Streit erhebt.
Pomum Eridis, i, n. Tact.
Az adott okot a kotzódás-
ra, trivódásra: Zank
zum Streite gegeben. Hoc dedit can-
sam (occasionem) altercatio-
ni. Cic.

Kotzódni, -dom, -dik: kar-
solódni, perlekedni, tri-
vódni, versengeni, vesze-
kedni: zanken, streiten,
zanken. Altercari. Liv. Con-
tendere verbis, Cic. decer-
tare verbis. Cic. li-
xari. Cic. Velitari. Plaut.

Kotzodnak, mint valami
kovesz ásványok: sich zan-
ken wie die Mäuler
mit einander. Altercan-
tur inter se multi cum li-
tu. Liv. Kotzódnak ma-
gok közt a' szamszédok:
die Nachbarn zanken
sich unter einander. Jur-
gant vicini inter se. Cic.

Kotzódó, -ónak, -ót: karsoló-
dó, perlekedő, trivodó,
versengő, der Zanksüchtige,
Zänker, Streitsüchtige. Al-
tercator, oris, m. Zänk.
litigator, oris, m. Cic. lixa
tor, oris, m. Quinct. adj.
Streitsüchtig, Zänkisch,
Contentiosus, a, um. Quinct.
lixosus, a, um, Colum. Kot-
ródó asszony: ein Zän-
kisches Weib. Lixosa
mulier, is, eris, f. Colum.

Kotzogás, -snak, -st: p. o. az
ajtón: das Klopfen an die

997. k.

Ajtónak Pulsatio-, pultatio ostii.

Kotzogatás, -snak, -st: Ajtónak Elnyitásnak. Pulsatio, pultatio, onis, f. Plaut. Instar Elnyitásnak az Ajtónak. Pultatio ostii. Plaut.

Kotzogatni, -gatok, -gat; -gatott, -gattya: Elnyitni, az Elnyitásnak. Pultare, pultavi. Plaut. az Ajtónak Zörgetni, az Elnyitásnak. Pultare-, pultavi, pultatum. Plaut. - ostium. Plaut.

Kotzogitatni, -gitok, -git; -gitott, -gittya: részegítteni valakit: nimm tsuntzon mertzen. Inebriare aliquem. Plin.

Kotzogni, -zogok, -zott, kopogatni, kotzogatni: Elnyitni, az Elnyitásnak. P.o. az ajtónak: az ajtón Zörgetni Elnyitásnak. Pultare fores. Plaut. januam, ostium. Plaut. kotzog (de. tzog-, vatzog) az álla a' kútnak: that Jemand Elnyitzonak ihm kommt Frost. Mentum ei gelu frigore crepitat. Plaut. Kotzog a' foga: er klapperet mit den Zähnen. Crepitat dentibus. Plaut.

Kótzom, -zod, -tzta: ütöm, kattzantom: ich Elnyitze. Percutio, pulso, tango. Cic.

Kotzor: l. katzor.

Kótzos, adj. tsepüvel vegyes: mit Wrung tunemischt. Turpa permistus, sordidatus, a, um. Kótzos

Chaglyas, quibantzos, Grebas füvetös, tompos) p. e. Kutya: ein zottichter Hund. Comosus-, hirsutus, Condensatos villos habens-, villosus Canis. i, nis, m. Ovid.

Kotzpered, -dnak, -dot: nyáros forma a Nemet kard: ein Hauptdegen. Pugio, onis, m. Cic. ensis ad pugnandum. Schall.

Kova, -vának, -vát: kohó, tüz-kö, tüz-ütö kö: ein Feuerstein. Pyrites, ae, m. Plin. Silex, icis, m. Varr. et f. Virg. Eles kova: ein scharfer Feuerstein. Silex acuta. Virg. Eleven, Jok tüzet-adó kova: ein Feuerstein, der viel Feuer gibt. Pyrites vivus, ae, i, m. Plin. Ja-kova: ein nützes Ding. Res nihili. Cic. Kemény kova: ein starker Feuerstein. Dura silex. Ovid. A' kova tüzet ád, ha vercik atzél: der Feuerstein gibt ein Feuer, wenn er mit dem Stahl mit einem Hammer geschlägt. Silex ignem elicit, si cudendo excutiatur. Virg.

Egygy, fa-kovát sem ad. nicht einen Pfeffer dafür gibt. Non ciccum (non floccum) interdum pro eo. Plaut. Egygy fa-kovát sem ér: er ist nicht Einen Pfeffer werth. Nec hilum valet. Lucil.

Kovácskolás, -snak, -st: kovácskolás, kis gyermeke tsinálás: der Kinder Spielwerk einer Kinder Vagitus, us, m. Plin.

Kóváskolni, -kolok, -kol: kóá-
kolni: a' kisded Gyermekek-
nek mondatik, midőn ból-
tsőjökben sírnak: Wie-
nen wir um ein Kind in der Wiegen.
vagire, ut infantes in cunis
solent. Cic.

Kóváshy gás, -sunk, -st: kerce-
gés, tsavargás: das Herum-
schwingen. Circumvolitatio,
onis, f.

Kóváshygó, adj. kercengő, szé-
delgő: Herum schwingend, -
irrend. Circumvolitans, -
ntis, o. circumcursans, -ntis, a.

Kóváshyogni, -shygok, -shyog: ka-
varogni, kercengeni, fel-s
alá szédelgeni: a' Madarak-
nak mondatik: Herum-
schwärmen schwingen. Circumvo-
litare. Virg. A' felhőben kó-
váshyognak a' varjak, v. vad-
ják: die Krähen schwingen
in der Luft herum. Cic.
cum volitant Cornices in
aëre. Colum. Hol kóváshyog
az eshed? Metaph. wo irrest
deine Gedanken herum?
Ubi mens tua Vagatur? Cic. Hajóval a' tengeren kó-
váshyogni: auf dem Meere
herumschwärmen. Toto mari
vagari. Cic. kóváshyog, mint
a' ki az útyát el-veszítette:
irre irrend herum, als wä-
re ihm der rechte Weg ab-
genommen ist. Obcursat vehat
is, qui obcæcat via. Suet.

Kovás, adj. Feuerschwinnen. fi-
licens, a, um. Plin. kovás
puska: eine Flinte, mit
Feuerstein versehen. Tor-
petum silicis ictu evibrans, n.

Kovász, -szonak, -szt, ölt: säu-
ern, säuren, gähren machen: Sau-
er machen. Fermentare, Fer-
mentum addere. Plin.

Kovászhy, -szonak, -szt, ölt: Sau-
er machen. Fermentare, Fer-
mentum addere. Plin.

Kovászhyogni, -shygok, -shyog: ka-
varogni, kercengeni, fel-s
alá szédelgeni: a' Madarak-
nak mondatik: Herum-
schwärmen schwingen. Circumvo-
litare. Virg. A' felhőben kó-
váshyognak a' varjak, v. vad-
ják: die Krähen schwingen
in der Luft herum. Cic.
cum volitant Cornices in
aëre. Colum. Hol kóváshyog
az eshed? Metaph. wo irrest
deine Gedanken herum?
Ubi mens tua Vagatur? Cic. Hajóval a' tengeren kó-
váshyogni: auf dem Meere
herumschwärmen. Toto mari
vagari. Cic. kóváshyog, mint
a' ki az útyát el-veszítette:
irre irrend herum, als wä-
re ihm der rechte Weg ab-
genommen ist. Obcursat vehat
is, qui obcæcat via. Suet.

Kovász, adj. Feuerschwinnen. fi-
licens, a, um. Plin. kovász
puska: eine Flinte, mit
Feuerstein versehen. Tor-
petum silicis ictu evibrans, n.

Kovász, -szonak, -szt, ölt, Sava-
nyító, tsök, zött: Säu-
er machen. Fermentare, Fer-
mentum addere. Plin.

Kovászhy, -szonak, -szt, ölt, Sava-
nyító, tsök, zött: Säu-
er machen. Fermentare, Fer-
mentum addere. Plin.

Kovászhyogni, -shygok, -shyog: ka-
varogni, kercengeni, fel-s
alá szédelgeni: a' Madarak-
nak mondatik: Herum-
schwärmen schwingen. Circumvo-
litare. Virg. A' felhőben kó-
váshyognak a' varjak, v. vad-
ják: die Krähen schwingen
in der Luft herum. Cic.
cum volitant Cornices in
aëre. Colum. Hol kóváshyog
az eshed? Metaph. wo irrest
deine Gedanken herum?
Ubi mens tua Vagatur? Cic. Hajóval a' tengeren kó-
váshyogni: auf dem Meere
herumschwärmen. Toto mari
vagari. Cic. kóváshyog, mint
a' ki az útyát el-veszítette:
irre irrend herum, als wä-
re ihm der rechte Weg ab-
genommen ist. Obcursat vehat
is, qui obcæcat via. Suet.

Kovász, adj. Feuerschwinnen. fi-
licens, a, um. Plin. kovász
puska: eine Flinte, mit
Feuerstein versehen. Tor-
petum silicis ictu evibrans, n.

Kovász, -szonak, -szt, ölt, Sava-
nyító, tsök, zött: Säu-
er machen. Fermentare, Fer-
mentum addere. Plin

tus Brod. Azymus (non fermentatus) panis, i, mis, m. Tertib.

Kova-tartó, -tónak, -tót: tüzszerszám: ein Feuerzeug. Ignitabulum, i, n. Vas igniarium. sis, ii, n. Schell.

-kovats, -tsnak, -tsot: kavics, kövecs; kova-kö: ein Kieselstein. Lapillus, i, m. pyrites, ae, m. Plin. Feldspath. Spatum fluor, i, oris, m. Linn. kristály kovats. ein Frauenzeug. Spatum calcareum crystallizatum. Linn. mész kovats: ein Kalkspat. Spatum calcareum. Agric. szikrázó kovats: ein Funkenspath. Spatum scintillans.

Kovatos, -tsnak, -tsot: kövecses, kavicsos, -tsnak, -tsot: ein Kieselstein. Faber Peritus. Cic. Patto.

ló kovats: ein Hufschmied. Faber ferrarius ungularius. Plin. Faber kovats: ein Feldschmied. Faber ferrarius Castrensis, - militaris. Nota. Hideg kovats: ein Eisenwurm. vas ferreg: Ferrum aeruginosum. vermis aeruginosus, is, ii, m. Linn. A kovats kovatska ideglyuk eslik: Figulus figulo invidet, faber fabro. Prov. A kovats kovátsol, kováts munkát teszen. Die Schmied schmieden schmiedet. Faber fabrilia tractat. Claudian. kovátsnak venni szenet: beim Schmied Kohlen kaufen. Luscinial dest cantio. Prov.

Kovats-bolha, -hának, -hát: tzigány-bolha, vas szikra: Funken, so beim Schmieden glühendes Eisen gezwungt, wenn es geschmiedet wird. Scintillae, arum, f. Virg.

Kovács fogó, -gónak, -gót: die Schmiedzangen. Forceps fabrilis, -cipis, -is, m. - fabri ferrarii.

Kovács kalapács, -csnak, -csot: die Schmiedhammer. Carnus Fabri ferrarii, i, m.

Kovács kohó, vagy kohó, -hónak, -hót: kovács műhely; vinnye: die Schmiede. Fabrica -, officina ferraria, ae, f. Plin.

Kovács mesterség, -gnek, -get: das Schmiedhandwerk. Ars fabri ferrarii, tis, f. Schell. kovács mesterséget üzni: das Schmiedhandwerk treiben. Artem fabri ferrarii tractare. Id.

Kovács munka, -kának, -kát: die Schmiedarbeit. Fabri ferrarii Opus, eris, n. Cic.

Kovács, műhely, -lynek, -lyet: kohó, kohó, vinnye: die Schmiede. Fabrica -, vel officina ferraria. Plin.

Kovácsné, -csnának, -csnét: meine Schmiedsfrau. Fabrilla, ae, f. Ugut. Fabrissa, ae, f. Cathol.

uxor fabri ferrarii, oris, f.

Kovátsolás, -snak, -st: Das Schmieden. Fabricatio, onis, f. Cic.

Kovátsoldogalni, -galok, -galj -galom, -gallya: oft schmieden. Cudere. Prician. Segse cudere. Plaut.

Kovátsolhatatlan

-Kovátsolható, adj. Das sich schmieden läßt. Malleabilis, e. c. Kircher.

Kovátsolni, -tsolok, -tsol; -tsolom, -tsollya: schmieden. Cudere. Tex. fabricare. Cic. Kovátsol a' Kovács: kovácsnak schmiedet. Fabre tractat fabrilia. Claud. A' kaszákból karcolókat kovátsolnak: man schmiedet die Sensen in Schwerdter um. Falces in enses conflant. Virg. Lajtorya kovátsolni Valamit: etwas Fleiß schmieden. Cudendo extenuare aliquid. Cic.

Mint kövecket kovátsolni: wie Schmiedsteine schmieden. Fulmina Brontes gerere. Val. Flacc. ~~Fantóból, szava~~ kat kovátsolni: Lügen ~~Bücher schreiben~~ schmieden

Kell kovátsolni a vasat még melegen, még tüzes. Das Eisen muß man schmieden, so lange es warm ist. Ferrum dum calet cudendum est. Rov. 2.

Kovácsszén -ot -, tz. a' kovácsok szene: Kohlen, Schmiedskohlen: Lüst, und Känkelkohlen, mattes Erz. Dolos procudere. Plaut. 3.

Nem vesztegetni szavakat, hogy azt üllőn túl kovátsolják, -tűl gyártják: nicht Worte

schmieden, daß sie zu nichts dienen. Verba ferrum ferunt. Sprichwort. Non fenestis, te ultra malleum loquis. Straton. 4. Tüzet kovátsolni: -ütni: Feuer ausschlagen. Ignem excutere. Plin.

Kovátsoló, -tsolónak, -tsolót: tsalárd ságot kovátsoló: ein betrügerischer Lügenschmied. Fabricator doli. Virg.

Kovátsos, adj. Követses: gipsicht. Spathosus, a, um. Lin. kovátsos földi: gipsichter Boden. Solum glareosum, spathosum.

Kovátsos homok: grober Sand. Sabulum, i, n. Lin.

Kovátság, -gnak, -got: das schmieden Handwerk. Ars fabrilis, artes fabri ferrarii. Schott.

Kovátszén -nek, -szenet: das Schmiedskohlen. Carbones, quibus fabri ferrarii utuntur. omnes, qui carbonibus fabricandi ferrarii servient.

Kovátszúrta, -ütte, -szát: das Schmiedsgasse. Platea fabrorum ferrariorum. cl, f.

Kozák, -nak, -kot: Lengyel Oroszág mellett: Ein Polnisch. Cosaccus. Cossacus, i, m. Hübner.

Kozák tántz, -tznak, -tzot: ein Kosaken Tanz. Saltus Cosaccorum, us, m.

Kozma, -mának, -mát: 1. kecske szőr: Ziegenhaar. Coma. Comas, atis, m. Nom. Prop. Vir. 2. Égetés tűl-

vagy füsttől-való szag, vagy íz, ízellet: dem Ambra nähnes Räuchern. Adustus sive cibi odor, vel sapor, i, oris, m. A' kozma-pörkölt' ételé vágott a' kásába: megkozmásodott: dem Speisen ist brenzlicht gewor-den. Pulse e millio adustum adsivit odorem, vel saporem. Plin.

Kozmás, adj. igett-, pergelődött szagú, vagy ízű p. o. étel: nimm ange-brannten Räuchern-Cibus adusti odoris, vel sapo-ris. adustus cibus, et fumum sapiens.

Kozmásítani, -sítok, -sít; -sítom, -sítya, p. o. az ételt: dem Räuchern anbrennen. Adu-rere cibum. Tex.

Kozmásítás, -snak, -st. kozmá-sítása az ételnek: Das Anbrennen nimmt Räuchern, die Anbrennung dem Räuchern. Adustio cibi, onis, f. Plin

Kozmásodni, -dom, -dik: angebrannt werden. Adurri, Tex. adustum, et fumum sapere.

Kozmás szag, -gnak, -got: dem brenzlichen Geruch oder Geschmack dem Räu-chern. Empyreuma, atis, n. Blancard. Odor adusti ci-bi, oris, m.

Kozmásítani, l. kozmásodni.

Kozmásúlt, adj. angebrannt. Adustus, a, um, et fumum sa-piens, entis. o.

kő, -ének, -övet, -övek, pl. dem Stein. Lapis, idis, m. Cic. Os terrae. ossis, n. Ovid. Be-tses-, -drága, jó-fele kö-vek: Die Edelgesteiner. Gem-mae, arum, f. Cic. Epül betre-való kövek: Steine, so man tafel-zubereiten. Lapi-des opsecarii. Plin. Fattyú-, hamis-, nemtelen kő: [redacted] nim Falschen Stein. Femma adulteri-na. Cic. - simulata. Nep. Pseudo gemma. Ducc. Fejtett kő: nim gebro-chenen Stein. Caesus lapis. Cic, exesus la-pis. Cic. Fen-kő, feny-kő, fenő-kő: dem Wetzstein. Cos, cotis, f. Cic. kő-faragás után-való forgács kövek: [redacted] die beym Steinhe-ren abfallenden Steinen bröckeln. Frustula (mi-cel) decidua caesorum la-pidum. orum-n. Caemen-tum lapideum, i, n. Vitr. kéte grátitz-kő: blauen Vitriol. Vitriolum ca-ruleum, vel Cyprium. Officin. Hajtó kő: dem Wetzstein. Lapis mis-silis. Liv. Hasadó (tör-ő-, pata) kő: ein Bre-chen-stein. Scissilis la-pis. Plin. Határ-kő: dem Gränz-Stein: Lapis limitaris, terminalis. Saxum servicus finibus signandis. Igen nagy kő: ein sehr grosser Stein. Saxum maximum. Caes. Igen nehéz kő: ein sehr schwerer Stein. Lapis maximi ponderis. Caes. Kasza-kő: dem Wetzstein. Cos, otis, f. Cic. kemény kő: ein Hartenstein. Durus lapis. Pallad. ke-resztelő kő: dem Trüf-Stein. Fons baptismalis.

baptisterium, ii, n. Eccles. kigyó kö: der Taufstein. Lapis ophites, -pidis, te, m. Plin. vel - serpentinus, i, m. kis kö: körötske: Schlangenstein. Lapillus, i, m. Martin. könnyü kikatsos kö: tajtik-kö: Zimmerstein, Töpferstein. Lapis Pumicis, pumex, micis, m. etc. Catull. Lö-kemenkö: -bödös kö: der Roß Schwemmstein. Lapis caballinus. wcis, i, n. Offic. Magneskö, melly a' vasat magához vonzza: der Magnetstein, so das Eisen an sich zieht. Magnes, etis, m, qui ferrum ad se attrahit. Cic. Malomkö: der Mühlstein. Lapis molaris. Quint. Márványkö: der Marmorstein. Marmor, oris, n. Cic. Marmoreus Taxus. Plin. Mérföldet jegyzö kö: ein Meilenstein, Lapis, idis, m. Liv. Spatium Milliaris indicans. Mész kö: der Kalkstein. Lapis calcarius. Schröd. Forma Metszett kö: ein abgeschnittener Edelstein. Gemma, ae, f. Plin. Nemtelen kö, t. tsak gyebb: Faltyukö. Parcus-, mocskos disposchanyos kö: ein kotziger Stein. In micas fissilis lapis. Porosus lapis. Tas kö: der Ruinenstein. Lapis Ostites, -dis, ae, m. Plin. Tik-, tsüszös, Tikos tsuszamékos kövek, melyeken, kamaz utcza-esik az ember: schlüpfrige, glattrollende Steine. Saxa fallentia vestigium. Ces. Tegelet-kö: der Eckstein. Lapis angularis. Cato. kö-

gyen kö: der Schwemmstein. Pumex lapis. Tajtik-kö-könnyü-, tikatsos-, Läb. vo-kareó kö: der Zimmerstein. Lapis pumicis. Tsek. kö: Tsek-vesszögi kö: der Töpfermeissel Stein. Bohemicus lapis. Tsepegö kö: der Tropfstein. Stalactites, ae, m. Woyt. Tsillam-poro kövec kö: Talk: der Talkstein, ein glänzender, und sehr feiner weicher; fettiger Stein. Talcum, i, n. Woyt. Tsont-forcasztó kö: der Brunnbruch-stein. Ostracolla, ae, f. Woyt. Tüz-kö: ein Feuerstein. Silex, icis, c. Virg. Pyrites, ae, m. Plin. Vas-tserenö kö: der Eisenstein. Minera Martis. & f. Woyt. Vere-kö: der Blutstein. Haematites, ae, m. Plin. Vese-kö: der Nierenstein. Renum Lapis. Plin. Drágga kö á gyürüben: ein kostbarer Stein im Ringen. Annuli gemma, ae, f. Cic. A' kö Fekete kö: der Stein liegt. Lapis jacet. Cic. A' kö kemény egy gy test: der Stein ist ein steifer Körper. Lapis est durus. - durum corpus. Plin. Mit akar, mint a' kö-bálvány itt? was steht er da wie der Grenzstein? Lapis? Plaut. Kedvesek a' pö-file kövek: mein Geliebt wie Edelsteine in Ehren. Gemmae habent gratiam. - habentur in honore. Cic. A' kövek Országa: das Steinreich. Regnum lapidum, i, n. A' beteses kövek vagyonwak, ha tegletevek: die Edelgesteine glänzen, ge-

tum, wenn sie reichst sind. Gem-
med micant, si angulati sunt.
Corneus. kö bántya övet: fö-
vényben sínlödik: vas just
vin Stainbrecherwerkzeug. Ex
calculo laborat. Plin. A'
kövek közöbb: - kevésnyelb
a' vin tölgy-fánál: vas ist
sünstan als ener Stein, als
eine alten Eicher. Durior si-
lice, — annosa Quercu. Ovid.
Izégyen közé altitni valá-
kit: jemanden auf sein
Haupt bösen (auf den Ge-
wissen) stellen. Impo-
nere alicui famoso
— in caput Saxo. kötül,
(fától) szakadt p. o. emberé:
ein Stummer (Taubstum-
mer) Mensch. Stupidus,
et barbarus homo. Cic. Ex
Quercubus et saxis progna-
tus. Prov. Horat. Botrán
koras' köve: Stein des An-
stoßes. Lapis offensionis.
kövel hagyigálni (követ ha-
gyitni) valaki vtán: mit
Steinen nach einem Wer-
fen. Aliquem lapsidibus
appetere. Cic. kövekkel
kergetni valakit: einen
mit Steinen hinjagen. La-
pidibus fugare aliquem.
Cic. kövel ki-valni valá-
melly kőnyet, p. o. az útat,
utfrás, és a't. einen Weg-,
Gassen säubern
pflastern. Lapidibus ve-
stire, sternere tectum ali-
quem c. g. Viam, plateam.
Liv. A' patkó négy szegü
kövekkel vala ki-rakva:
das Pflaster war mit gro-
ben runden Steinen ausgen-
tzt. Solum tessellis exact
constratum. Senec. Drága
kövekkel ki-rakott (ki-tsifrá-
zott arany Bokrak: Gürtel
Zeichen, so mit Edelgesteinen

kunsetzt. Pocula ex auro,
gemmis distincta. Cic. A'
kövekket-is tsaska hozza:
nur zwingt auch die Steine
zu weinen. Cogit et lapi-
des flere. Cic. követ fej-
teni: törni, vágni: Stein
hauen. Lapidem cædere.
Cic. követ forraszteni:
Steine mit Gitt zusam-
men fügen. Lapides mal-
tare. Plin. Egyegy követ
fügnek: die Steine
die Tögfn zusammen.
Capita conferunt: Tac.
Rossz követ fügnek: die
seinen Steinen Guten
suchen zusammen. Ni-
hil commodi in comme-
ne conferunt. Cic. Más-
nak vesztére követ (ki-
gyó-követ) fügni: sich
zusammen rotten, um
einen in das Verderben
zu stürzen. In pernici-
em alterius lapsus cum
aliis conferre. Tac. kö-
vet vágni, fejteni, törni:
Stein hauen. Lapides
excidere. Cic. követ ve-
ni nálánál nagyobbal:
der Ungelassene bindet
dem Gelehrten eins.
Jus cum Minerva certa-
men suscipit. Prov. kö-
vé válni: zu Stein wer-
den. Lapidescere. Plin.
Nota. Mi a' kő! ihr Hun-
de! Potz tausend! Papá!
Vah! Plaut. Mi a' kő dolog
ez? was soll das sagen? Quid
istuc sibi vult? Plaut.

Kő-ás, -ónak, -ot: kő-fejtő,
kő-vágó: ein Steinhauer.
Lapidarius, ii, m. Gloss.

Kő, -nek, -öt: alles egyegy
test, mellynek hoszszasága,
szélessége, és magossága
egyenlő: einer von allen

Köbön szögletes figura
vagy p. o. egy Négyszögl. alak.
egy Négyszögl, Csonka, sza-
bályos, hasáb vagy
szögletes test. Cubus, i, m. Vitr.
Köbántás, -ntsak, -nt: föveny-
ben sülödés: rossz nya-
varyá: das Brennen, - Brenn-
Schmerz, Empfindniß von
Brennen. die Brenn Empfin-
dung. Calculus, i, m. Plin.
Lithiasis, is, ios, eos, f. Blan-
card.

Köbánya, -nyát, -nyának, -nyát:
mellyből követ fejtenek,
-vágnak: ein Brenn Bruch.
Lapsicidina, ae, f. Varr. la-
tomia lapsidaria, ae, f. Plaut.
Fodina lapsidaria, ae, f. Plin.

Köben-való beregeskedés, l.
köbántás.

Köben beregeskedő: köben
szenvedő, kis a' köbántás-
ban vagy Brenn bosszantás-
ban, vagy im Brennen bindet.
Calculosus, a, um. Cels.
Qui calculo laborat. Tol.

Köben szenvedés, -snek, -t:
köbántás, köben-való
beregeskedés: ein Brenn
bosszantás. Calculo fi-
tas, atis, f. Lithiasis, is,
ios, eos, f. Blancard.

Köben szenvedő: l. köben be-
regeskedő.

Köb-gyökér, -rnek, -keret: ein
Cubic Wurzel, ein aus einer
gewissen Zahl durch Mul-
tiplication solche Zahl kommt,
als 2 aus 8. Cubi-
ca radix, ae, icis, f. Wolf.

Köblös, adj. kilàs, két Mérös,
négy vékás: das ein Zuber
enthält. Mensuram cubuli
habens. Modialis, e. c. Plaut.
Egygy köblös föld: mellyb
szak egygy köblöt vet-
ni: ein Acker von einem Zu-
ber, - Scheffel einen Zu-
ber Saamen gesäet werden.
Ager unius cubuli, - in
quem non nisi unus cubu-
latest inseminari. Hácom
köblös: ein drey Zuber
enthält p. o. edény: ein
Gefäß, das drey Zuber
enthält. Trimodium, ii, n.
Plin.

Köblösztke, -tskének, -tskét:
bölcke:

Köbogyó-fa, -fának, -fát: Wie
Mouse Hirsch, ein Gewächs.
Diospyros, i, m. Plin.

Köböl, -lnek, -blöt, -blök, pl.
tsak, négy vékás, két Bo-
zonyi Mérö, szapu: ein
Zuber. Capsedo, -dinis, f.
Cic. Cubutus, i, m. Medi-
mnus, i, m. Cic. Egygy
köböl búza: ein Zuber
Weitzen. Unus Cubutus
Tritici. Fél köböl: ein
halber Zuber. Semi medi-
mus. dimidius Cubutus.
Másfél köböl: anderth-
halber Zuber. Sesqui mo-
dius, Cic. Sesqui Medimnus
Cic. Sok köböl sót enni
valakinek: einem Fisch-Hal
Fleisch zu gering mit einem
Essen. Multos modios
salis simul edere. Cic.

Köböcske, -tskének, -tskét: Gom-
ba' neme: eine Zucker-
gewächs. Cyathus pe-
tiza, ae, m. Linn.

Köböllel mérés, -rnek, -t:
das Messen mit einem
Zuber. Modiatio, onis, f.
Fest. Mensuratio Cubulo
facta. onis, ae, f.

Kö-bör, -rnek, -t: eine
Erdgrube, Tuber mon-
tanum, -beris, i, n. Linn.

999. k.

Köbül faragott: adj. aus Stein gehauen, -gehauen, E saxo sculptus, a, um. Cic.

Köbül-való, adj. kő p. o. fal: Eine Steinmauer, -Wand, Murus lapideus, i, m. Liv.

Köd, -dnek, -dlöt: Eine Nebel. Nebula, ae, f. Plin. Dögletes köd: ein pestilenzischer Nebel. Pestifera -, pestilens nebula. Cic. Sürü -, vastag köd: ein dicker Nebel. Crassa nebula. Ces. A' köd elöszlik: der Nebel zertheilt sich. Nebula dilabitur, -dissipatur. Cic. A' köd eloszlik, -tünik: es entsteht ein Nebel. Nebula oritur. Coelum fit nebulosum. Cic. Felszállott a' köd: der Nebel ist in die Höhe gestiegen. Nebula levata est in nubes. Liv. A' köd a' földből gözölög -ik: der Nebel steigt aus der Erde heraus. Dies exhalat nebulam. Cic. Olly sürü köd volt, hogy látni sem lehetett: der Nebel war so dick, daß man nicht einmal sehen konnte. Densa adeo nebula fuit, ut ne videri quidem posset. Liv. Le-szállott a' köd: der Nebel hat sich gesetzt, niedergelassen. Nebula subsedit. Egész nap tartott a' köd: der Nebel hat mit in den Tag hinein gewährt. Nebula duravit in multum diei. Liv.

Kő-darab, -bnak, -bot: ein Stück Stein. Fragmentum saxi. -nek, -nek, -nek: ein Stück Stein. Lapidis gleba, ae, f. Plin.

Ködmön, -nnek, -nt: ki-készített (bárány (juh, kos) bör.

bül készített manufactura etc. kai: der Schafpelz. Melota, ae, f. Melote, es, f. Bibl. pellicium, ii, n. Voss. chlena, onis, m. Ces. Pásztori gubás ködmön: ein Zigeunerpelz, ein Pelz von Ziegenfellen zusammen genäht, -genäht, Sindonis consuta, ae, f. Pitisc. Kos ködmön: ein Pelz von Schafpelz. Rhenones villus. Ces. ujjatlan ködmön: ein Pelz ohne Ermel. Pellicium sine manicis. Voss. ködmönt kovátsoló, -toldani, fa-babrávalni, -tolvaja, fülleutenia, hazudni: lügen, Lügen strafen. Mentiri. Plaut. A' ködmön szuffog, ha ütögetik: der Pelz giebt einen Ton von sich, wenn man ihn schlägt. Mestruca - Cic. Sisuena, ae, f. Amm. - tunica pellicea quaedam sonat, dum ictum excipit. Cic. A' ködmönt szüts varja: den Pelz macht der Kürschner. Mestruca cam pellio confici, Cic. Ködmönt venni magára: einen Pelz anziehen. Pellicare. Senec. Gestare pelliceam tunicam indu-ere. Plaut.

Ködmönt kovátsoló, adj. hazug ember: ein Lügner. Plin. dax, acis, o. Cic. mendax, acis, o. Plaut. Togatus, a, um. Plaut.

Ködmönös, adj. p. o. szántó-ember: ein Bauer, der ein Zeug Pelz anhat. Pellitus arator, i, oris, m. Propert.

Ködmön szokmya, -nyának, -nyát: ein Mützen Pelz-werk. Toga muliebris pellicea, ae, f. Cic.

Ködök, l. Köldök.

Ködös, adj. homályos: unbe-
licht. Nebulosus, a, um. Cic.
Ködös ég: unbeliebt Wetter.
Nebulosum Coelum. i, n. Cic.
Ködös idő valaakkor: un-
beliebt und stürmisch Wet-
ter, wenn es Sturmgl. Nebu-
losum erat Coelum tunc, et
tempestuosum. Cic.

Kö-ödöl

Ködösödni, -dém, -dik: un-
beliebt stürmisch werden. Nebulosum
fieri. Más ködösödik:
es unbeliebt stürmisch. Jam
Coelum fit nebulosum.
Cic.

-kö-ödény, -nyének, -nyt: Ge-
stein gut Gesteine. Vasa te-
stacea, saxi fictilia. Lapidea
tabernacula. Hydria lapidea.
ae, f. Cic.

kö-emlő, adj. p. o. Orvos sz.:
den Stein (im Leibe) zer-
malmendes Mittel. Litho-
triptica medicina. Blan-
card.

kő-esső, -önek, -ött: jég-esső,
civants: der Hagel, die
Eisflocken. Grando, -dinis,
m. Lapidosa grando. ein Stein-
gen. Lapidens imber, ci,
-bris m. Cic. Saxatilis im-
bre. Solin. kő-esső esik:
es hagelt. Grandinat.
sen. degrandinat. Ovid.
Lapidens imber pluit. Liv.

kő-ecsös, adj. voll Eisflocken. Gran-
dinosus, a, um. Colum.

-kő-fal, -falnak, -falat, -falak, plur.
die Mauer, Stein mauer,
Stein wand. Lapideus mu-
rus, ei, i, m. Liv. Babylon
kő-falai: die Babylonischen
Mauern. Babylonis Moenia,
babilonii muri. Curt. Igen
erős kő-fal: sehr eine sehr
hohe Mauer. Firmissi mus
murus. Cic. Essö kő-fal: die brennende Wand
Impluviatus Paries, i, etis, m.
Plaut. Márvány kő-fal: eine
Mauer von Marmorstein.
Marmoreus Paries. Cic. Szá-
zad (vakolat-, tövenyes
mész nélkül szakott) kő-fal:
Macceria, ae, f. Cic. Murus
siccus in agro, aut Vinea.
Tégából szakott kő-fal: eine
Mauer von Ziegelsteinen.
Lateritius murus. Cae. Vá-
ros kő-falai: die Stadt-
mauern. Moenia Urbis, ium,
n. Elég-, igen r, nagyon hat-
gos kő-fal: die sehr hohe
Mauer. Murus altissimus
Cas. editissimus. Colum. - sublimis
Colum. Nagy ötemtával ké-
szült kő-fal: die gewaltige
Stein mauer. Murus ingen-
tis operis. Curt: A' kő-fal-
nak egy darabját ágyúkkal
le-rontották: man hat
ein Stück Mauer nieder-
geschossen. Pars muri tor-
mentis prostrata est. Cic.
A' kő-falakra ágyúkkal lö-
völdözni: die Mauren be-
schießen. Muros tormentis
quatere. Curt. Tüzes kő-falat
nyomni magas kő-falat
raketi, épitni: senkrechte
Fuß feste Mauer aufbau-
en. Murum in altitudi-
nem pedum sedecim perdu-
cere. Cäs. A' meg-szorgyol-
tak kő-falat (bástyát)
meg-fobbitani, ki-foltoz-
ni: die eingeschossene Mauren
wieder ausbes-
sern, -bessern. Medium
reficere instaurare. Mu-
ros diruptos reficere. Ny-
kő-fallal körül-venni á
Varost: Mauren um
die Stadt führen. Mo-
nibus cingere Urbem.

nagy részét a kö-falnak le-hordani, le-rontani: Groß. sein Theil der Stadtmauer nieder-werfen. Muri magnam partem dejicere. Cäs.

Kö-fal' hevedere, -réinek, -ret: annak kö-párkányozása vagy párkánnya: Aegis muri, dinis, f. Varr. Muralis lorica, is, a, f. Vitr.

Kö-fallal kerített, adj. gemauert: ummauert. Muratus, a, um. Gloss. Muris septus, a, um. Nep.

Kö-fal' melléke, -kének, -kei: kö-fal közi: der Zwinger. Pomerium, ii, n. Liv.

Kö-fal' ormozatlya, -thyának, -thyát: ein Vorsprung einer Mauer. Aegis muri, dinis, f. Varr. Muralis lorica, is, a, f. Vitr.

Kö-fal' párkánnya. l. Kö-fal' hevedere.

Kö-fal-ezetés, -snek, -t: das Mauern. Muratio, onis, f.

Kö-fal-ezető, -önek, -öt: kö-műves. ein Mauer, der eine Mauer macht. Muro, onis, m. Vulg.

Kö-fal-romlás, -snak, -t: kö-fal-omladék: der Schutt von einer Mauer. Rudus, deris, n. Vitr. azt ki-fal dorni: eine eingestürzte Mauer wieder machen. Quassata muri reficere. Vitr.

Kö-fal-tövö kos, -snak, -t: hadi eszköz a' régieknél: der Mauer-brecher. Aries, etis, m. Cic. Ezzel a' vár-ost falait be-szaggatni: die Stadtmauern zerbrechen, durch brechen. Moenia Urbis ariete ignatare. Cic. Liv.

Kö-faragás, -snak, -t: der Stein-hauer. Sculptura lapidum. v. f. Vitr.

Kö-faragó, -ónak, -ót: der Steinmetz, Steinhauer. Lapicida, ae, m. Plin. et Varr.

Kö-fedél, -lnek, -delet, mely a' malomban a' malom-követ fedezi: der Mühlhut. Theca lapidis molaris, is. f. Frisi.

Kö-fejtés, -snek, -t: das Steinbrechen. Caesio, Excisio, Sectio lapidis, onis f. Colum.

Kö-fejtő, -önek, -öt: 1. der Stein brechet. Caesor, oris, m. Gloss. Lapidarius, ii, m. Petron. 2. adj. kö-fejtő hely: kö-bánya: der Stein-bruch. Lapicidina, ae, f. Varr.

Kö-fészek, -szeknek, -szket: azon hely, melly be-vagyon szorítva az alsó őrlő kő a' malomban. der Mühlstein-Stollen, Ort, wo der untere Mühlstein befestigt ist. Locus, ubi inferior Lapis molaris firmatus tenetur in Machina molari.

Kö-foszlás, -snak, -t: kő-foszlott test: der Stein-Schutt. Lapillus, i, m. Scrobilla, ae, f. Plin. Mat. Ina, ae, f. Fest.

Kö-fúró, -ónak, -ót: der Stein-bohrer. Terebra ferrea, ae, f. Agric. alis. der Erz-bohrer. Metallifossorum terebra, ae, f. terebra metallaria scopa. ae, f.

Kör, -nek, -ét: kerek udvar: der Platz, der Turnier-platz. Circus, i, m. Plin. Játszó kör: a' Romaiaknál 170 kás bán volt: ein Kampf-platz, Renn-platz, Tummel-platz, der zu Rom sonderlich war. Circus.

Kö-gomba, -bának, bát: der Steingalz, od. -bilz. Boletum lapidum. i, n. Linn.

Kö-gyanta, -tának, -tát: der Erdgeruch. Bitumen, inis, n. Linn. Bitumen, inis, tis, t. Plin. pissasphaltus, i, m. Plin.

Köh, -hnek, -het: Köhögés. hurut: der Husten. Tussis, is, f. Száraz köh: trockener Husten. Sicca tussis. Cels. Nedves (fuzta hás hánytó) köh, kehi: nasser Husten. Tussis humida. Vogt. Az ember köhögi a' sótsavat (hét) Er hat Gift für den alten Husten. Veterem tussim acetum inhibet. Plin.

Kö-hagyitás, -snake, -st: jätike a' Törökötönél: ein Werkstein. Lapicidina, ae, f. Apparatus lapicidinae, m. Cic.

Kö-hagyitós, adj. p. o. kadarcsa követ ásigietnek: Werkzeug, Steine zu brechen: ein Steinbrecher. Paraxicum, i, n. baltica lapidum, ae, f. Cic.

Kö-halom, -homnak, -lmot: egy csákás kő: ein Steinhaufen. Lapidum acervus, i, m. Appuleius. tumulus, i, m. Cic. 2. Mező Városok Erdélyben: ein Platz, wo Steine zu Grenzen gehauen mit Nahmen Runge d. Ringes, -pis, f. Belg. Hal? kőhalmon. Lowá? kő-halomra. kommet: kő-halomnál kam Riesen. Ex Ringe.

Kő-hányás, -snake, -st: megkövetés: die Steinigung, da einen mit Steinen wirft. Lapidatio, onis, f. Cic.

Kő-hányó, -ónak, -ót: ein Steinigender. Werfer mit Steinen. Lapidator, oris, m. Cic.

Kő-hát, -znak, -zat: ein Steinhaus? Lapidea domus, ae, us, f. Cic.

Köhentem, -hentettem, -hent; -entem, -nti: Husten. Tussire, stoccat. Budósat köhentett. tüshentett, vagy szingott: er hat einen steinigenden Husten. Fabri. dum flatum, crepitum ore ventris emisit. Sueton.

Köhentes, -sneck, -st: der Husten. Tussedo, -dinis, f. Appul. Minder köhentesse (köhentessel-való jót-adásra) elóallottak a' szolgák: die Kinder haben sich nicht jemahls mit Husten einen Zuschuß abzwingen gestellt. Ad omne, tussedine datum, ita nunc stituerunt se servi. Cic.

Köhetsés, -snek, -st: der öftere Husten. Crebrior tussedo. -dis, -dinis, f. Appul. Fulasztó köhetsés: fulasztó köhurut: der zum Husten Anhetzende Tussis, is, f. Cels.

Köhetsleni, -tsetlek, -tsel: köhögni: Husten, Husten. Tussire. Horat. itia dure, re. Hor. A' nyelvét-is öltögy köhetsel: wenn sie sind die Zungen im Husten Immer. Linguam in tussiendo protendant.

Köhetsező, adj. der Husten habend. Tussiculosus, a, um. Cel. Aurel. tussicularis, re, is. Cic. köhetsegő, hideg-lelés: der Husten-Fieber. Febris tussicularis, is, m. Vogt. köhetsegő

kurcut: altem Husten mit Geräusch. Tussis vetus cum suspirio. Plin.

Kö-kid, -dnak, -dat, -dak, pl. die Steinbrücken. Pons lapideus, -laxeus, ntis, ci, m. Lucan.

Köhögés, -snek, -st: kurcut: der Husten. Tussedo, dinis, f. Husten. -tussis, is, f. Cels. Köhögessel semmit sem vet-het-ki: um Etwas nichts Rauh den Husten auskommen. Nihil prorest in tussi exsercea. Cels. A' bor ingerli a' köhögést: der Wein reitzt, und macht den Husten heftiger. Vinum irritat, exasperat tussim. Senec.

Köhögés ellen-való, adj. für den Husten dienlich. Tussicularis, e, c. Cel. Gract.

Köhögésetske, -kének, -két: köhögéske, kis köhögés: ein Gering Husten. Tussicula, a, f. Plin. sec.

Köhögni, -kögök, -kög: köhögtem: Husten. Tussire. Hor. Egyet kevessé köhögök: ich husten ein Wenig. subtussio. Veget. Minden rútságot ki-köhögni: alle nitrichtes Zeug aushusten. Omnia purulenta extussire. Plin.

Köhögös, adj. tussiculosus, köhögtelö: der Husten hat. Tussiculosus, a, um. Cael. Aurel.

Köhöz-való, adj: zum Steinen gehörig. Lapidarius, a, um. Plant.

Kö-kemény, adj. Steinhart. Habens duritiem saxi. Mis. o.

Kökény, -nyének, -nyét: die Pflaume. Prunum silvestre, i, ris, n. Plin. Fearö kökény, das hasig

kökény: die Faulbeere. Rhamnus catharticus. i, m. Plin. Az egyszik kökény, a' másik galagonya: az egyik Tirsen Kilentz, a' másik egy Hagedorn Kinsz: die sind neben Einander Gestanden. Ejus sunt farcimen. Persi. Prov.

Kökény-bokor, -kocsnak, -csot: kökény-tövis: der Pflaumen Dorn. Prunus spinosa, i, ce, f. Linn. - Prunus silvestris, i, is, f. Woyt.

Kökény-fa, -fának, -fát: der Pflaumen-Baum. Silvestris prunus, is, i, f. Woyt. spinosa prunus, ae, i, f. Linn.

Kökény-szilva, -vának, -vát: die Pflaume. Prunum silvestre, i, is, n. Plin. - insitivum. Linn.

Kökény-tövis, -nek, -st: l. kökény bokor.

Kökény-virág, -gnak, -got: die Pflaumenblüthe. Flos spinosae prunis, oris, i, m. Colum. - prunispinosae. Id.

Kő-kerítés, -nek, -st: kő-fal: die Mauer, Brustwehr um etwas. Sepes ex lapidibus, is, f. Virg. kő-kerítést a' Városnak: die Stadtmauer. Ring mauer. Urbis Moenia, ium, n. pl.

Kő-kemény-szikla, -nának, -lát: der Stein-Ring. Arcens lapidosus, ci, m. Cato. szúk-fráju kő-kemény: der Stein-Ring mit engen Hals. Amphora lapidea cum angusto ore. ci, f.

Kökörtsin, -nnek, -nt: Virág-
neme: sin Anemone. Anemo-
ne, es, f. Plin. Őszi kökörtsin:
sin Herbstzeitlose. Colchicum
autumnale. i, lis, n. Linn. Tava-
szi kökörtsin: sin Frühlings-
Anemone. Anemone vernalis
Linn.

Kö körött termő, adj. p. o. tsemete:
nun Pflanzen, die auf den Na-
bel wachsen. Fentex saxosus,
icis, i, m. Plin.

Kö-láb, -bnak, -bat, nun Säu-
le, Stützpunct, Stütze. Lapi-
dea basis, e, sis, f. Columna,
f. Fulcrum lapideum, i, ci, n.

Inct. kö lábakon áll a' hid,
az épület, à Pajta fedele:
sin Brücke -, Haus Gebäude,
das Dach ruht auf steinernen Pfeilern.
Pons -, ædificium, tectum
saxeis insistit fulcris ta-
bidis. Plin.

Köldök, -nnek, -köt; der Nabel.
Umbilicus, i, m. Vasc. kinn-ál
ló köldök: das Aufstehen des
Nabels? Exomphalon, i, n.
& exomphalos, i, m. Blancard.
A' köldök közepin van a' test-
nek: der Nabel ist in der Mit-
te des Bauches. Umbilicus est
in medio Ventris. Anatom.
Köldököt et-metszeni, 's meg-
kötni: den Nabel abschnei-
den und binden. Umbilicum
præcidere, et alligare. Plaut.
ki-szeni a' köldökét: den
Nabel ausschneiden. Effice
umbilicum. Quinct. 2. köl-
dökre az átmának: der Knob-
oder auch die Grube, worin-
nen die Blüte sitzet. Umbi-
licus pomi. Vasc. köldök-
ér: die Nabel-ader. Vena
umbilicalis. æ, lis, f. Woyt.
köldök-flastrom, -mnak, -mot: das
Nabelpflaster. Epomphalium.
i, n. Medic.
köldök-formájú, adj. Nabel-förm.
nig: Umbilicatus, a, um. Plin.
köldök-fű, -ünek, füvet: das
Nabelkraut. Umbelicus
Veneris. i, m. Boran. Ompha-
lea, æ, f. Linn.
köldök-kötő, -ének, -őt: die Na-
belbinde. Fascia umbilica-
lis, æ, is, f. Chirurg.
köldök-metsző kés, -nek, -t:
das Messer, womit man
den Kindern den Nabel
abschneidet. Om-
phalotomus, i, m. Chir.
Cultellus umbilicaris.
Id.
köldökös, adj. wie nun Nabel
gestaltet. Umbilicatus, a,
um. Plin.
köldök-sinór, -nnek, -t: die Na-
bel, welche à' Gyermeket à'z
anyja méhében à' tápra-
vala eggyesíti: Nervus
umbilicaris, i, is, m. Terst.
köldök-szabású: adj. Nabel-
förmig. Umbilicatus, a,
um. Plin. similis, e. c. um.
bilico.
köldök szakadás, -nnak, -t:
der Nabelbruch. Omphalo-
cele, es, f. hernia um-
bilicalis, is, f. Med.
köldök-tsömör, -nnek, -t:
köldök' tájéka, -ának, -
ának: Theil des Unterlei-
bes, worinnen der Na-
bel, Umbilicalis regio, is,
onis, f. Medic.
köldök-tsömör, -nnek, -t:
die Kolick, das Grimmen.
Cholerica torsio-
na, orum, num. Med. Tor-
sio stomachi, onis, f. Ver-
tormentum Tiberianum.
i, n. Woyt. köldök-tsö-
mör a' fejér szemfehér-
nél: Nádra Görcs: die
Mutterbeschwerung, oder
Zusammenziehung. Passio Coli-
ca hysterica, onis, æ, f. Woyt.
A' köldök-tsömör bántja

ötöt: mr. Het mit gnoss abrissen in den Stimmen. Ex integris tritici laborat. Cic.

köl dözé - tsüttsa, - tsának, - tsát: die Mitte des Rückens: Rhachis, is, f. Blancard.

kö - len, - nnek, - nt: das Thier Flachs. Amiantus, i, m. Plin.

köles, - sek, - st: die Hirse: mit Gattungen. Milium, ii, n. Cels. Panicum miliaceum. i, ci, n. Botan. Olasz köles: die welsche Hirse. Panicum italicum, i, n. Botan. Rio köles: rizskása: der Reiss. Oryza sativa, ae, f. Linn. Tarka kása: die grobe Hirse. Panicum miliaceum. i, ci, n. Linn. Milium, ii, n. Cels. A köleset külöben törik: die Hirse wird in der Stampfe gestossen. Pistillum, i, n. Cels. Milium coctum mudatur molarem, vel pistillarem ope. Colum.

köles - fürö, - önek, - öt: hasztalan ember. ein unnützer Mensch. Inutilis homo, is, m. Cic.

köles - héj, - jnak, - jat: die Hirsenschale. Cortex milii. ici. c. Varr.

köles - kása, - sának, - sát: die Hirse, der Hirsebrey. Pulmentum miliaceum. i, ci. n. Colum. Puls e milio.

köles - kenyér, - rnek, - nyeret: das Hirsenbrod. Panis ex milio. is, m. Colum.

köles - korpa, - jának, - jat: die Kleie: die Hirsenhülsen, Hirsenspreu. Agnuda, ae, f. Plin. Milii palea, ae. Id.

köles - malom, - mnak, - mot: die Hirsenmühle. Pistrinum

mühlen. Mola miliaria, ae, f. Varr. - tudicularia

köles - pogátsa, - csának, - csát: die Hirsenkuchen. Libum, i, n. de milio. Ovid

köléssel élö, adj. p. o. madár: pintyöke: der Hirsenfink, - vogel. Avis miliaria, is, ae, f. Varr.

köles - rem, - rnek, - met: das Hirsenkorn. Granum miliarium, i, ii, n. Colum.

köles - törö, öneje, öt: kidköles a külöben törni: den Hirsenstamm etwas. Tritilum cortice nudat. Colum.

2. kültö: die Hirsestampfe. Pistrilla, ae, f. Tor.

kö - lisztt, - tnek, - tet: poreá töritt kö: das Steinmehl: grobes Steinmehl. Farina lapidea, ae, f.

köll: impers. kell: nöthig seyn. nothwendig seyn. Oportet. Opus est. Cic. Necessarium est. Cic. Ennek több nem köll történnie: das muss nicht öfters geschehen. Id crebrius fieri non oportet. Cic.

költé, - énck, - ét: kelté, sentö á kenyérben: die Kindgemache. Radius cotis, ii, m. Cort.

köllös közepe, - pének, - pét: éppen a közepe. valamineke: just die Mitte einer Sache. Ipsum Medium rei alicujus. Cic

kölltös. közepett: éppen közepett: just in dem Mittelpunkten. In ipso Centro. Wolf.

kölödöc, - cnek, - ct: 1. Gölödöc: parasit gombócz: der Mostgloss. Pastillus farinaceus. i, m. Varr. 2. kölödöc: téstra tsik, mellyel á hizó

ludat tömik: vis Gunst klü-
bel. Iucunda, æ, f. Cato. Offa
gra anserea saginantur.

Kölök, lásd, kölyök.

Kölöntz, -tznek, -tröt: 1) alka-
dályoztató-fa, melyet a'
kóstató disznóknak, vagy
ebnek a' nyakára kötnek:
vin Klötzchen, Klötzchen,
Klötzchen. Iuncubus, i, m.
collo canis appensus. i, (in.
-tr) klöntröt kötni a' te-
nyá' nyakára: einen Hund
Klötzen. Stipitem collo ca-
nis appendere. Plin. 2) gya-
lázó szó: ein dummer
Tropf, ein Klotz, Tölpel. Cau-
dex, icis, m. Iex. Stipes,
pitis, m. Iex.

Költe, tének, -tét: az egyetsülés
költe után v: nach genom-
tem Beyschlaf. Post contra-
ctum initum. Pandect.

Költekezés, -nek, -st: 1) költség
tevés, adakozás: ein Freyge-
bigkeit. Largitio, onis, f.
Cic. Dicső Magyar elemik-
nek bé költekezésükben (a'
temérdek tömetkezés tett költség-
gekkel) most-is bámulva ol-
vasunk: wir lesen mit
Staunen unsrer jetzigen Freygebigkeit ungemein
glorwürdige Beyspiele unsrer Vorfahren, die sie
für [illegible] verewigten haben. Cum admiratione le-
gimus hodiernas exitias Lar-
gitiones. Quas gloriose me-
morat Majores nostri Hun-
gari liberaliter in edes sa-
cras contulerunt. 2) köl-
tözés, el-költözés: die
Fortpflanzung. Migratio,
onis, f. Cic.

Költekezni, -zem, -zik: Fort-
wegziehen. Migrare. Cic. de-
migrare. Cic.

Költemény, -nynek, -nyt: 1) kohol-
mány: ein gondolt Gedicht,

sinnbett mondás: ein ge-
dichtes, aus Einbildung gezeug-
tes und erdichtetes Ding. Com-
mentum, i, n. Iex. Fabula,
æ, f. Cic. Fictio, onis, f. Zu-
figmentum, i, n. Lactant.
Res ficta, æ, æ, f. Cic. Al-
tsak költemény: ein blos
und nur erdichtetes Ding.
ost tantum Commentum.
Ez mesé költemény. Hoc
ist tantum ein blos
tous erdichtetes Ding. Hoc
[illegible] ist nur ein bloz erd-
dichtet. Hoc merum
figmentum est. 2) Ver-
fertigt, verse be rzedett poe-
tai [illegible] (költött) mun-
ka: ein Gedicht, ein
neues Gedicht, ein poeti-
sches Werk. Poema, atis,
n. Cic. [illegible] ein Gedicht:
matium, tii, n. Plaut. Can-
tos költemény: ein lyri-
sches Gedicht. Carmen
lyricum, ánis, i, n. Secund.

Költemények, adj. gedichtet.
Fabulosus, a, um. Plin. köl-
temények munkák: die poe-
tischen Werke. Opera poe-
tica, rum, orum, n. költö-
mények régi idők: ins Fa-
belhafte Altertum. Fabu-
losa antiquitas, æ, atis, f.
Plin.

Költeményesen, adv. Fabel-
haft. Fabulose. Plin. való-
mivel valamit költemé-
nyesen beszélleni: et. et-
was von etwas fabelhaft
erzählen. Quid priam fabulose
de re aliqua referre. Plin.

Költeményesség, -gnek, -get: die
Fabelhaftigkeit, Fabelhaf-
tes Vorgeben. Fabulositas, -

jooi-k.
atis, sf. Plin.

Költemény etske, -kének, -két:
nin Ehnius' Zontisens Wonk.
Poematitton, tis, n. Auson.
Költeni, -tsöte, -tt, -tsön, -
ti: 1. A'nuà bùl költeni
(ébreszteni, serkenteni) va-
lakit: nimm from Schlafe
wecken: Aliquem de so-
mno excitare. Cic. 2. köl-
tenek (életre hoznak, terem-
tenek) as aszo madarak'
a szárnyas állatok: die
Flügel Vögel, und die
geflügelten Thiere brüten
aus. Minores aves, et alia vo-
latilia excludunt. Cic. Szó-
galambot költeni: eine Tau-
be, Zahmen Tauben ausbrü-
ten. Imbellem columbam ge-
nerare. Hor. A'tojásból
tsirkét költeni: aus dem Ey
junge Hühner ausbrüten
Pullos ex ovo excludere. Cic.

3. Volt, is, -költ: -ott
gyott: volo, is, nivi. -tus
wer, aber ist da gewe-
sen. Troës. Prov. 4. Szár-
nya költ neki: -repült:
er ist weg, gestohlen. Avo-
lavit. Cic. 5. Nem ott költ
a' szeme (nincs annyi ecc.
ész, -lelke, -tehetsége) hogy
azt vegye végre: er ist
nicht im Stande, das zu
bewerkstelligen, als. er weiss nicht
wie jungen Mann, was Vers
brauchbar klingen kann. Non
est tanti (tantae capacis ani-
tantaeve vitium) ut id pu-
ageae, -ad exitum adduca-
ceae valeat. Cic.
jó ízüen költi (szi) falat
tyát: er ist (schmeckt) seinen
Bissen schmackhaft weg. Sapi-
dit me bolum suum absumit.
Appet.
Tollak (fogak, -kenték) vcá:
wenn fast sämtliche Zähne aus

ése nincsen Ent. Membra mata
in eum Comment. Sanct. Cic.
8. Életét sietve költeni: fo-
gyasztani: sein Leben ni-
cht standhaft Einzug. Fata sua
abrumpere. Virg. Szüken köl-
teni à bort: den Wein zum
sam trinken. Parcere cadis.
Horat. 9. Minden ehrét
arra költötte (fordította)
, hogy — : er hat sein Ge-
müth auf das gewendet,
sich auf das Gelingt, dass —
omnem Mentem eo con-
vertit, ut — Cic. 10. Vala-
kire gonosz-, rossz hírt
költeni, futamítani: auf
einen ein böses Gerücht
ausbringen, ausbrin-
gen. Malum rumorem de
in aliquem fingere. Cic. Ter.
de aliquo sparsere, Cic
dispargere. Cic. Valaki-
nek bolond nevét költe-
ni: azt bolondnak kie-
deuten: jemanden für
einen Narren ausru-
fen. Stultum aliquem
indicare Rep. -declara-
re. Cic. 11. költ (ira-
tott, adatott) Juliusnak
is nagyján: den 15 Juli
ausgegeben. Da
dato 15 Julii. költ kör-
mör-bányán. Ausgege-
geben in Cremnitz. Da-
tum Cremnitzii: 12. A'
Bécs más ember'vicét
szüken. Försteyn zu köl-
tse: mässt Gyenge oktok
bùl ne következtessen:
der Richter soll nicht aus
den geringen Ursa-
chen Condemnungen, und Urt-
heile thun. Judex levi de
causa neminem condemnet.
Cic. 13. Kezéhez költ (kel-
lett) az Uradalom. npt
fiel ihm die Herrschaft
heimgefallen. Patibus est
vacuum. Cic. 14. ki-adni:

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA KÖNYVTÁRA

ausgeben. Expendere, Horat.
Isak annyit költs, a' mennyit
az exsrényed enged: trakad
dig nyujtozzál, a' meddig a le-
ped ér: értsed, hogy jó szágod fe-
lett soha ne költs: Sternere se dig
uzzek nyoszthoz ehhez. Tuo te
metire modulo, ac pede. Hor. Pro
Messe tenus propria vive. Persi.
Prov. Aprónkint költeni: sir
Un Kostum Elmünyösen anwen-
den; - wachsen. Exigue sumtum
facere. Cic. Böven költeni:
vmegszerzendem, sir Un Kostum
nicht achten. Prodigere sum-
tus. Suet. Fennyen költeni:
vmüszlig ausgeben. Large
expendere. Horat. Igen fös-
vényen költeni: algiga
vmit ausgeben. Perparce
sumtum facere. Cic. Szü-
kön költeni: sir Un Kostum
Enge machen. Restringere
sumtus. Plin. Borsokban
kerecsai, tsirmában költe-
ni: jüngens Blut, your
sein Gut, Ar vmütz im Al-
ten Ulusen thun. Juveni
parcendum, seni utendum.
Prov. Nem költik, hanem
a' gyümtsöt hozdgyák
a' Pénzt: Sir vmegessün-
gen der Geld nicht, sondern
sie sorgen sie thun vor. Non lu-
crum impendimus, sed de-
vorant. Cic. Nem látszik,
hová költ a' Pénz: Sir
Rechnung übers Geld
findet sich nicht. Non com-
paret argenti ratio. Plaut.
Hirságos dolgokra költeni
a' Pénzt: Sein Geld vor ni-
chtes Dinge anwenden.
In res vanas impendere
pecunias. Cic. Ar asszta-
lárra trakt tiz Forintot költ
het: vor Essen auf seinen Tis-
sch nur 10 Gülden ausgeben.
In victum suum non
nisi decem florenorum sumtum
patest facere. Cic. El-tudja
Költeni, de nem tud szerezni
többet költ, mint szerez:
er ist mehr ein Ausser, als
Erwerber. Promus est ma-
gis, quam Condus. Hasz-
A' fösvény többet költ,
ein Geitzhals? giebt im-
mer mehr aus? Avarus
plus expendit. Prov. Ha
egy gyütt megyünk, kevesb-
bet költünk az útom: wenn
wir mit vereinter Gesell-
schaft gehen, wenden wir auf den We-
gen weniger beysammen.
Simul eundo minus con-
sumimus in Via. Prov. Kön-
nyü á Másébül költeni:
aus fremden Beutel ist
gut zehren. De alieno
facile est sumtum facere.
Cic. Minden keresetnek
vagyát á hasára költeni:
sein Haab und Gut hun-
dertfach. Omnem censum
in viscera demittere. Ovid.
Mi-ezénk semmit sem köl-
tsök: wenn mir nicht sich
ungefähr wenigen Sachen be-
dienen. Nullus fit sumtus
in nos. Cic. Kész szü-
kön költeni, mikor min-
den el-fogyott: sein Zu-
flucht die Wurzeln, wenn
nicht mehr Kräuter.
Jura in fundo parsimonia
Prov. Szükségen felyül
költeni: trauben ausge-
ben. Supervacuo erogare. Vos-
si. Ki-gondolni, kohol-
ni. Költeni valamit: et-
was ausklügeln. Confin-
gere, et comminisci ali-
quid. Cic. Ö költötte de-
fect: er hat sie ausgeklü-
gelt. Ille conflavit ista. Cic.
Gonosztul költeni valamit
etwas durch Betrug gewinnen

stum Angstig Furt Vestem.
Per. Summam Malitiam fin.
gere alicujus. Cic. Hazugsá
got költeni valaki ellen. Lü
gen ubyan vinnen ausspinnen. Min
dacium confingere in aliquem.
Cic. Könyzen költ (gondol-ki)
valamit: nn Lügt gazsgrind
wird aus. Celer ad excogitan
dum. Cic. Okoskat költ, hogy
ne adgyon: nn gindt allmä
lig Ihrenrend borr, damit nn
nicht Irrsaal Zinsen gebn.
Causas fingit, ne det: Ter.
Vecset költeni (kohalni, sze
retni) a' jó bor mellet kön
nyü: nn ist Lucht burg Ha
sen gütten Wein Durst zu
machen. Facile est penes
lagenam bonī vini vetus
Fiebere, tie. - fingere. Hor.

16. Valakit nelk hátul költ
ni a' Sarkát: ez egy' tréfa
mondás, melly el valakit trá
fából meg-rivasztunk: ni
vom nincs tiszteign Furcht
vor ihm zu haben. Pectus alicujus
vano figere percellere. Liv.
Verbal. Figere nt cala gzás
a gost alicui creseat.

17. Helyén költ a' szemé: Okos,
szemes, vigyázó: nn ist acht
sam, behutsam, umsichtig, nn
Klugheit, und umsichtigen Mensch.
Providus, a, um. Cic. perspicax,
acis, e. Cic. Sagax, acis, e. Lucr.
Circumspectus, homo. i, inis, m.
Juct.

18. A' te fejedbül költ (agy-
vetődbül) költ (szár
mazott, eredt, kerekedett,
keriilt, sült, jött, támadott)
ez a' tanács: der Anschlag,
der Rath ist aus seinem
Gehirn gezogen kommen. Con
silium hoc a tuo capite
manavit. Plaut. - fluxit. Cic.
Ez nem az ö mühelyébül költ.
Das Fürst ist nicht nachdacht,

Das ist nicht nur Kinder Wurk
Statt Gnade vor zu nehmen. Hor
non exivit -, provenit ex.
officina ejus. Cic. 19. Jó
helyen költ a' szája: szós,
sok szavú: nn Gut gnün
Maul auf einen Gast.
Ore promtus est, expeditus
ad loquendum est. Cic. 20.
Pénzemben költ (telt, ke
rült) ugyan, de - nn Gut
mit Geld zu kosten, aber -
Pecuniam me quidem con
stitit, sed - Cic. 21. El
tét, vigan költeni: tölteni
vigan elni: nn lustigen
Leben führen, lustig, fre
lich leben. Jucunde vivere.
Cic. jucunde transigere
vitam. Sallust. Az idöt ka
zon-hajtással tell költe
ni: nnn Zeit mit Spilen zu bringen.
Ludo tempus consumere,
ducere. Cic. Jaj azok
nak, kik gyönyörködve
költik napjaikat: wehe
denen, die ihre Tage in
Wollüsten zu bringen.
Voluptatibus transi
gunt. Cic. Veled akar
kom költeni minden
napjaimat: mit dir
will ich alle meine Tä
ge zu bringen. Tecum
volo ducere, vitam -,
dies vitae mae transige
re. Ter. 22. Minden
keresményét másokra
költötte, vesztegette:
nn hat all sein Verdienst
auf andere verwendet.
Omnem quaestum suum in
alios contulit. Cic. Min
dennát a' tovakása költöt
te: vesztegette, meg-atte,

meg-itta: nem sokat számítván Nemesnek
gyűrűjének Gyöngyét gr.
sírgyt. Omnes suas fortunas
abligurivit. Cic. Az Is-
ten a' napot sokra, s gono-
szokra egyaránt költi: vi-
rasztya: Gott lässt die Son-
ne über Frommen, und Gott-
losen zugleich aufgehen.
Deus oriri facit solem in bo-
nos et malos. Bibl.
A' Poetákat versek, a' tyúkokat
tojást költenek: die Dichter
machen Verse, die Hüner
Eyer brüten. Eyer aus-
Poëtæ condunt versus, Gal-
linæ excludunt ova. Cic.

Költés, -nek, -et: die Erdichtung; die
die Dichtung; das Gedicht;
die Lüge. Commentum, i, n.
Terent. Fabula, æ, f. Cic, fi-
gmentum, i, n. Lactant.

Költség: die Ausgabe, die
Unkosten. Impensa, æ, f.
Cic. Sumtus, us, m. Cic.

Költségben-való költés: die
einnützige Unkosten. Sum-
tus inanis. Cic. Végbeme-
nen költés: die innendli-
che Ausgabe. Infinita ex-
pensa. Cic. Ha boldogúlni
akarsz, nagyon alább a'
költéssel: wenn du fort-
kommen willst, so trage
mindenen die Ausgaben.
si prospera tibi vis fortu-
na, remitte sumtus. Cic.
Késő fogytán a' szűk köl-
tés: spät ist zu sparen,
wenn alles fast gar ist.
Seria in fundo Parsimonia
Prov. álom bűl-való
fel-költés: das Wachen,
Aufstehen aus dem Schla-
fe. Excusitatio, -onis, f.
Hieron. Tsalard költés:
gyalázat, kisebbség: eine

fűlfehér bogárfajtának Ge-
lumnia, æ, f. Cic. Köl-
tés: édesség, édes tsömö-
ge, lilek-tapasztó, szala-
dost etc. nemek-ke-fél
rázott tészta búzából készült
tetett máté forma süte-
mény: der Malzkuchen,
Art eines süßlichen Ge-
backs? Dulciacula, æ, f.
Gloss. s Parcentia dulciatia.
Plin.

Költés, adj. ajtó-költés, vagy
ajtó-kötés, Lintó-helyes,
Flattenmannbig. Vaciolis
minoribus notatus, a, um.

Költés-légyen, adv. wie ein
unnützliches Ding. Instar
commenti. Ter.

Költetni, -tetek, -tet: Jsak
költtet velem: - költséget
okoz: es kostet mir nur Unkosten. Di-
spendium mihi facit,
adfert. Colum.

Költő, -tőnek, -tőt Kohgló-
tő-gondoló: ein Einbil-
der, eine weit aussehende St. Com
mentor, oris, m. Hygin. Ovid.
2. Vers drechsler: ein Dich-
ter, ein Poet. Versifi-
tor, oris, m. Quinct. Poëta,
æ, m. Cic. 3. parázló:
der Verschwender, Ausgesonnene,
der. Prodigus, i, m. Cic. Pö-
költő: der mit Geld ausgiebt. Profusor
sumtuum. Qui profun-
dit pecunias. Cic. Tartva
költő: Sparer, Sparsam.
Parcus, a, um. Cic. tenax,
acis, c. Cic. 4. adj. a' köl-
tő pénzen el-fogyott:
~~költő tartozásai, gyűlé-~~
~~ri költségei, Prokonsulsi.~~
~~Pöésis, is, f. Cic.~~ der
Geld zum ausgeben ist, gen
Expensæ me deficiunt. Pl.

Költö-mesterség, -gnek, -get: die Dichtkunst, Dichterkunst, Poesis, is, f. Cic.

Költö-pénz, -znek, -zt: Költeni-való pénz: das Geld zum Ausgeben, Zehrgeld. Pecunia ad expendendo.

Költött, adj. ki-gondolt, kohlt: ausgesonnen, ersonnen. Commenticius, a, um. Cic. Confictus, a, um. Ter. Költött beszéd: Kolmeny: eine Fabel, das Gedicht. Apologus, i, m. Cic. Fabula, ae, f. Cic. Költött dolog: eine Erdichtung. Figmentum, i, n. Ein ezt költött dolognak tartom: ich halte es für eine Erdichtung. Id ego ad Metamorphosim Ovidii adjicio. Prov. Költött Isten: ein Götze, ein falscher Gott. Idolum, i, n. Bibl. A' költött Istenekre ismérete: die Mythologie, Erklärung aller Kenntniß der heidnischen Götternamen. Mythologia, ae, f. Graec. Költött Kató: ein falscher, verdichteter Cato. Pseudo Cato, onis, m. Cic. Költött név: ein verdichteter Nahme. Luforium Nomen, ii, inis, n. Sener Költött Nevü: der einen falschen Nahmen hat. Pseudonymus, a, um. Graec. Költött testament: ein untergeschobenes Testament. Subditum testamentum, i, n. Plaut. Költött vers: ein Gedicht, Poetisches Werk. Poema, atis, n. Cic.

Költö-tudomány, -nynak, -nyt: l. Költö mesterség.

Költözés, -nek, -st: el- Cic. költözés: das Ausziehen, Umziehen, Wegziehen, Fortziehen. Migratio, onis, f. Cic. demigratio, onis, f. Nep.

Költözködés, -nek, -st: das Ziehen, Ausziehen, Umziehen. Migratio, onis, f. Cic. demigratio, onis, f. Nep. Határom a' költözködés: das Fortziehen ist mein Tod. Migratio mihi mors est. Cic. Idegen helyre-való költözködés: das Umziehen in eine fremde Wohnung. Migratio in alienum. Cic. Más hová költözködés: die Auswanderung. Transmigratio, onis, f. Recent.

Költözködni, -döm, -dik: ziehen, ausziehen, wegziehen. Migrare, Cic. demigrare. Cic. Se transferre. Cic. Helyben maradni, más hová költözködni: lakását változtatni; auf einen andern Ort ziehen und nicht wieder hin ziehen. Alio migrare. Cic. demigravit, alio se transtulit. Cic. Más világra költözködött: meghalt: er hat sich aus dem Leben gezogen, er ist gestorben. De hac ex hac vita migravit. Cic.

Költözködö, -dönek, -dött, -dök, pl. ein Wanderer, der an einen andern Ort zieht. Migrator, oris, m. Gloss.

Költözni, -tözöm, -zik: wegziehen. Migrare. Cic. Helyben maradni. Athenäus

ba költözött: me ist nach
Athen gezogen. Athenas
commigravit. Plin. Az
egekbe költözött: me Jup
piter in den Himmel be-
gnbm. In Coelum mi-
gravit: Cic. Akit tüzni
szeretni nem akar, köl-
tözzék a' világ bül: der
nicht leben will, soll me
Juvenal. Qui pati non vult, migret
ex hac vita. Cic. Az örö-
kös-valóságba költözni:
sterben. Ex aeternum
carcere. Horat. Mas V.
Lágra költözött: weg-halt:
me ist aus dem Leben
gezogen, nicht gestorben.
Migravit de hac vita. Cic.
e vita discessit. Cic. A'
semmiségbe költözött nem akar.
nate költözni a' világ bül.
Ein Rechtschaffener will gern wol-
len nicht sterben. Nulli-
us fortis hominis voluntas
de vita decedere. Cic. Az
Istenekhez azokhoz költözött.
meint Latein: me hat sich
den Göttern zu denen gezogen.
A nobis ad illos habitaculum
commigravit: Plaut. Az
szemem' világa világa bis
homályba költözött: weg-
verdüstert. ich bin blind ge-
worden. Obcaecatus sum. Cic.

†Költözö, adj. p. o. Madár: der
Zugvogel. Avis migrato-
ria.

†Költözködni, -zö döm, -dik: zie-
gen, umziehen. Demigra
re, Cic. discedere. Cic.

†Költözködés, -sek, pl.
das Fortziehen. Migra-
tus, us, m. Liv.

†Költözködni, -döm, dik:
ziehen, Migrare. Cic.

†Költözködö, -önek, -ött.
ein Wanderer, der an
einen andern Ort
zieht. Migrator, oris
m. Gloss.

†Költöztetni, -tetek, -tett:
wegschicken. Ablegare
Cic. Odegenbe költöz-
tetni (küldeni) valakit
einen in die Fremde
schicken. Facere, ut quis
ad terras peregrinas
migret. Cic.

†Költség, -gnek, -get: der
Aufwand, die Kosten, Un-
kosten, Ausgabe. Expen
sa, ae, f. Plaut. expensum,
i. n. Cic. impensa, ae, f. Plau
tus, impensus, us,
m. Cic. Bö költség: sehr
grossen Unkosten. Profu
sus sumtus. Cic. Es tehendes
költség: ein jährlicher
Aufwand. Annuus sum-
tus. Cic. Hadi költség:
die Kriegs-Unkosten.
Bellici sumtus. Cic. Ha-
lotti költség. Leichen Un-
kosten. Funebres impen-
sae. Dct. funereus sumtus.
Cic. Haszontalan költ-
ség: unnützen Unkosten.
Inutiles impensae. Dct.
prodigentia, ae, f. Cic.
Hóhérra tett költség:
gerichtlichen Kosten, Scharf-
richter Geld. Sumtus Crimi-
nales. Dct. Kevés költ-
ség: geringer Aufwand.
Exiguus sumptus. Cic.
Nagy költség: sehr grosse

Ön Költsön. Impendere expen-
sa. Cic. Szükséges (kívántató) költség: necessa-
ria impensa. Nem szükséges Ön költ-
ség: Impensa inutilis. Cic. Temetési költ-
ség: Die Begräbniß Ön-
kosten. Funus sepulturae.
ris. f. Cic. Perire forditott
(tett) Költség. Ein Schaden
Unkosten. Litis impensa.
expensa. impendium litis.
ii, n. Quinct. Törvényes költ-
ségek: Gerichts Unkosten.
Expensae judiciales. Tsekély
költség: geringe Un-
kosten. Rationes exiguae. i, n.
Cic. exigui sumtus. Cic.
Uti költség. Zur Reise Geld.
Viaticum, i, n. Cic. expensa
itinerales. arum, f. pl.
itineris subsidium Præ-
miaticum. Vendég szükséglet
költség: die Unkosten zum
Unterhalten. Sumtus epu-
landi. Cic. Annyi a' költ-
ség, mennyi a' jövedelem:
so viel ist die Ausgabe,
als die Einnahme. Par
est ratio datorum, et ac-
ceptorum Cic. Nagyobb a'
költség, hogy sem a' haszon,
a' kereset: die Ausgabe
ist Größer, als der Nutzen.
Sumtus deperat fructum.
Varr. Nagy költségbe fog
az kerülni: das wird viel
Geld kosten und aufwenden.
Hoc magnis impensis
fieri potest. Colum. Per tolvajtatás
(tűrvény kerés) költsége: Pro-
cess- oder Gerichts Unkosten.
Litis impendium. Quinct. —
sumtus. Cic. Nagy költ-
ségbe került (telik) az neked:
das wird dir Geld
Ihnen kosten. Hoc magno

sumtibus tibi venit. Cic.
Az-ön költségemmel —: auf
meinen Unkosten. De meo
sumtu. Cic. Maga költsé-
gén —: auf seinen Unkosten.
suo impendio. Cic. Kevés
költséggel: mit wenig Un-
kosten. Paulo sumtu — Tex.
Nagy költséggel el-temet,
tetni: mit ziemlich groß-
en Unkosten begräbnen
wegen. Pretio sibi sepe-
lire. Cinct. Nagy költ-
séggel fel-épitteni, á' mi el-
égett: wieder abgebrannt
mit großen Unkosten wie-
der bauen. Impensis ingen-
tibus aedificare incendio absum-
ta. Cinct. Költségget nem
győzöm: die Unkosten kann
ich nicht aufbringen. sum-
tus sustinere non possum.
Brut ad Cic. Oly kevés költ-
séggel sokat jóban venni
eltem: so viel mir
nur möglich für so we-
nig Kosten so wohl ge-
gangen. Minore sumptu
bene quis dispendio? Plaut.
Valamit kis költséggel
vásárolni: einen mit we-
nig Kosten kaufen. Ali-
quid minori impendio eme-
re. Cic. A' vár-megye' költ-
ségin temetőre-el ötet: a'
kö-ré kerze által vesett-el
auf Unkosten des Comi-
tats ist er begra-
ben worden. — Sumptu
suo Häuser zu Grunde
richten: Häuser zu Grunde
richten. Sumptibus criminalibus resultus
est. Valakinek költségére
lenni: Unkosten einem ver-
ursachen. Sumptui esse alicui.
Cic. Költséget adni valaki-
nek: Unkosten einem geben.

sumtum alicui dare. Cic. A'
költség' fölött magára vállal-
ni: in Kosten zur Hülfte
tragen, über sich nehmen. Di-
midios sumtus in se recipere,
ferre, tolerare. Cic. Valaki-
nek költséget okozni; Ihn
in Kosten stürzen, verwen-
den. Sumtum alicui cause-
ri, -inferre. Cic. Exercita-
tionem költséget tenni.
in Unkosten stürzen. Exercitationem sumtui habere. Cic.
Költség-nélkül adj. kostenlos, ohne Kosten. Sine sumtu, adv. Cic.
Költségre, adv. auf Kosten. Sumtui, dat. Cic.
Költségtelen, adj. kostenlos, ohne Kosten. Sumtu vacuus, a, um. Cic.
Költségtelenül, adv. kostenlos, ohne Kosten. Sine sumtu. Cic.
Költségtétel, -tétek, -tét: Ver-
wendung der Unkosten. Sumtus, ûs, m. Cic.
Költségvetés, -vetek, -vetést: Ver-
anschlagung der Unkosten. Impensarum aestimatio. Cic.
Költséges adj. kostbar, köstlich, theuer. Pretiosus, a, um. Cic. Sumtuosus, a, um. Ter. Költséges étkek: kostbare, köstliche Zusammenkünfte. Salia-res dapes. Horat. Költséges kertek készítésére: sehr theuer Gärten anzulegen. Pretiosissimos hortos parare. Cic. Költséges tu-ka: ein kostbarer Schmuck. Pretiosa Vestis. Cic. Költséges vacsora. eine kostbare Abendmahlzeit. Sumtuosa Cena. Cic.
Költségesen, adv. kostbar, mit grossen Unkosten. Sumtuose. Catull. Költségesen temetkezni: mit sämmtlich grossen Kosten begraben werden. Pretiosius sepeliri. Curt.
Költségetske, -tskének, -tskét: Klei-
ne Unkosten. Expensa parva, ae. f. Plaut.
Költséggel élő, adj. Mangel leidend
Költséggel élő ember: ein Mensch, der einen Aufwand macht. Sumtuosus homo. Cic.
Költségi, adj: Kostgeld-valo
p. o. Szám-adás: die Unkosten Abrechnung. Ratio expensi, onis, f. Cic. Ka-
tiones sumtuarie. Cic.
Költség-tévés, -tsek, -tést: Verwendung der Unkosten. Sumtus fitus, ûs, f. Scribon.
Költsön, adv. umsonst, geliehen. Mutue. Cic. mu-
tuo. Cic. Valakinek költ-
sön adni valamit: ei-
nem etwas zu borgen, -leihen. Aliquid alicui commodare. Cic. —
mutuum dare. Rauk. Id.
Szárral kalácsot adtam neki költsön sec. etc. fori-
tot: ich habe ihm einen Kuchen mit Honig und Mehl gebacken. Alicui sub usura so-
lita sex florenorum cen-
tum duo millia florenorum dedi. Cic. Valakinek
nagy summa pénzt adni
költsön: einem eine grosse Summe Geld leihen. Alicui pecuniam fenori dare. Cic. Költsön pénzt
fel-venni valakitől: Geld
von einem borgen. Mu-
tuum ab aliquo sumere. Ter.

sit. aurum. Terent. Ha ott hon vinto, kérj kölcsön tőletted: vmit ha te valamit nem akarsz kölcsön venni tőle. Quod tibi decst demi, id mutua, -roga re tendum. Suet. Pénzt kölcsön (tőletted) kérni valakitől: Geld von einem borgen. Mutuas pecunias rogare. Plaut. Os alienum contrahere, -facere. Liv. Sem tőled kölcsön nem talá lok pénzt: ich finde niemanden, der mir Geld borgen möchte. Ab eo nemo mutuam pecuniam invenio tam tum. Plaut. Valakitől pénzt kölcsön venni: von jemanden Geld aufborgen. Mutuam ab alio accipere, -sumere pecuniam. Cic. Egymástól kölcsön kapott dolog: -kölcsönäke: -kölcsönösen megvolt adattatás: Anleihen machen. Mutui ratio constat. Suet. Egymásnak kölcsön szolgálni: einander Beistand leisten. Promiscuam operam dare. Plaut. Nota. Kölcsön helyébe kölcsönt adni (substantive): gleiches mit gleichem vergelten. Pare pari referre. Prov. Ter. Paria paribus respondere. Cic. Pare pro pari referre. Plaut. reddere vicem meritis. Ard.

A' kölcsönnek más' hiveit ki-halt, el-vesett. Seine Entbehrung müsse. Mutui jam etiam fama emortua est. Prov. Viszsza-adom a' kölcsönt: ich vergelte die gleiches mit gleichem Werth

gultum. Par pari referendam tibi. Cic. Talionem re petam. Prov. Gell. A' kölcsönt (a' kölcsön vett pénzt, vagy más egyebet) viszsza-kérni: das geliehene Geld zurück fordern. Mutuam pecuniam repetere. Gell.

Kölcsön adás, -onak, -ot: das Leihen, die Anleihung, die Creditirung. Commodatio, onis, f. Cic. mutuantis, onis, f. Cic.

Kölcsön adatott, partic. Kölcsön adott: Geliehen. Commodatus, a, um. Cic. mutuus, a, um: Cic.

Kölcsön-adó, -ónak, -ót: ein Geldborger, der einem Geld leihet. Creditor, oris, m. -Cic. JCA.

dós: A' kölcsönnek kölcsönt adó: der gleiches mit gleichem vergeltet. Pariator, oris, m. Digest.

Kölcsön adott, adj. p. o. Pénz: geborgtes Geld. Mutuatitia pecunia, ae, f. Gell.

Kölcsön fény, -nyének, -nyét: ein geliehener Glanz. Mutuatus splendor, is, oris, m. Lucret.

Kölcsönös, adj. wechselseitig, gegenseitig. Mutuaticius, a, um. Gell. mutuus, a, um. Cic. Kölcsönös szeretet: gegenseitige Liebe. Mutuus amor. Cic. Kölcsönös szolgálat: wechselseitige Freundschaftsdienste. Mutua officia. Cic.

Kölcsönösen, adv. p. o. megvig ezt tették egymásnak; hogy sie sahen wechselsweise nie andere hervorgehen, sich Promissum in vicem fecerunt. Cic. Mutuo sibi promiserunt. Curt. -fidem dederunt. Plin. — Szolgálni egymásnak; einander Unge-

wessen Sinnen. Mutuc Officüs &c.
Pfand &c. Cic.

Kölcsön-pénz, -ének, -et: gabonagabot Geld. Mutuaticia pecunia, ae f. Gell. Kölcsönvett pénz: aus Borg genommenes Geld, Mutuo accepta pecunia sumta Mutuo. Cic.

Kölcsön-szín, -ének, -et: Farbe, so mit dem Schminken gemischt ist. Adventicius — fucosus, litus, Color, is, m, color, oris m. Cic.

Kölcsön-vétel, -ének, -et: die Borgnehmung, Entlehnung. Mutuatio, onis, f. Cic.

Kölcsönöz, -ött: Jemanden etwas zum Borg geben, leihen. Mutuum dare alicui, mutuo dare. Cic. Kölcsönöz pénzt: Geld auf Zinsen leihen. Pecuniam fenore dare. Cic. Ezek a' kereskedők

túl, nem pedig a' privatak töllök kölcsönözték á' jeny- dén Juhaim fiuk számára Mantus' Bürände in Glanzgarn gesponnen wurde, der dem Glanz sollte gegeben haben Wenn dem Glanz

dignitate Munera is, non vero dignitas ab iis mutuata est Ipsi Lentulo. Cic.

Kölcsönözés, -önet, -ök: die Leihung; Mutuum, i, n. Cic. Creditor, oris, m. qui commodat, vel mutuas dat pecunias alicui. Cic.

Kölcsönözött, adj. Kölcsönös-adott: geborgt, geliehen Mutuus, a, um. Cic. Kölcsönözött dolgok: geliehene Sachen. Res mutuo acceptae, vel -datae. Cic. Kölcsönözött haj: geborgtes Haar, einen Vorzug. Capillamentum, i, n. Suet. Kölcsönözött név alatt lappangani: unter einem fremden Namen sich verborgen halten. Sub alio nomine peregrino latere. Cic.

Kölcsönözteted, Partic. l. Kölcsönözött.

Kölcsönözve, adv. Wechselweise. Mutuatim; mutuo. Cic. per vices. Suet.

Kölcsön-való, adj. geliehen. Mutuus, a, um. Cic.

Költ: adj. p. o. Magasra költ homlok: ein hoher Stirn. Alta frons, ntis, f. Pallad. Rossz helyre költ jó-tétemény: Übel angewendete Wohlthaten. Male collocata

beneficia. Cic. Tzigán üllön költt, eſze-fürett, praktica, álnok, ravaſz, csalfa ſortely: ſzer Runk, Tentung, Liſt. Astus, us, m. Ter. res astuta, ü, æ. f. Cic.

Kölü, -lünck, -lüt: fenlö, külü: 1. fentö á kerítésben: ein Kerdſzenicſa. Radius katae, ü, m. Virg. 2. kúja tövé: ü. ein Stammſtützer. Pistillum, i, n. Colum.

Kölyteres, -sneke, -ést: ſiadzás: ein Rückſtehen Hünd zúrückgeſtanden. partus Catuberum. -sullorum.

Költeszni, -szem, -szik: ſiadzani: á kutyáról 's több e' félékről mondatik: Jungen werfen. Catulos parere, edere. -fetum. Cic. catulos eniti: Colum.

Kölyküs, adj. kölyteres p. o. kutya: mit Jungen gehend. Jün. Fera (fera) canis. Plaut.

Kölyköcske, -kénecke, -két: kölykeske. ein Hündlein. Catellus, i, m. Cic.

Kölyközni, -zöm, -zik: l. kölykezni.

Kölyök, -kenecke -lyköt, kölyköke, pl. ein junges Thier. Catulus, i, m. Cic. fetus animalium quadrupedum: canis, felis, lupi. Eb ſiadzotta (kutya) kölyök: ein jüngſtes Hündchen. Caninus Catulus. Plin. Farkas kölyök: ein junger Wolf. Lupinus Catulus. Plin. Oroſlány kölyök: ein junger Löwe. Catulus leonis. Plin. Az ebnek ſem jó az első kölyke: ſelten thut der Erſt. Canis festinans caecos parit catulos Senec. Prov.

Az oroſlány négy kölykét vetett, élett, ſiadzott: die Löwin hat vier Jun gen geworfen. Leona quatuor catulos edidit, enixa eſt, -fetus peperit. Colum.

A' kölyköket ſavóval tartani: die jungen Hünd chen mit Molken füttern. Pascere catulos sero. Virg.

Kölyökből-való, adj. p. o. kütya: Thierisch von einem jungen Thier. Catulina caro, æ, f. Plin.

Kölyü, l. kölü.

Kö-nag, -gnak, -got: Mauer, gyöngy köves: növeny: die Klippe, Stein Pflanze, ein Gewächs. Lithospermum, i, n. Linn. Plin.

Kö-maradék, -knak, -kot: omladék: der Schutt Stein. Rudus, -deris, n. kömaradékja a' Városnak: der Schutt von einem Stadt Mauer. Rudus Civitatis. Victr.

Kömény, -nynek, -nyt: Jun Cümmel. Cuminum, i, n. Perſi. Bétſi kömény: anizos: der Anis. Pimpinella anisum, i, n. Linn. Diſznó kömény: der Fenchel. Peucedanum officinale. i, alis, n. Plin. Eder (kerti) kömény: Ónáiſz: der Cümmel, Fenchel. Anethum foeniculum, i, n. Plin. Fekete kömény: Kandilla: der ſchwarze Cümmel. Nigella Sativa, æ, f. Schröder. konyha, vagy

keti kömény: der Mutterkümmel (wingsam) Cuminal. Carum Carvi. i, n. Plin. Linn. Oder vagy kerti kömény: der Gartenkümmel. Cuminum. i, n. Linn. Vad kömény: der Feldkümmel, wilder Kümmel. Myrrhinum, ci, n. Plin. Kömény a' szeletket azemberben meg-indithya: -jó a' szelek ellen. der Kümmel befördert den Trieb treibt Blähungen. Cuminum (Carum carvum) inflationes levat. Colum.

Köményes, adj. p. o. leves: mit Kümmel Brühe, - Brühe. Cuminatum jus, - jus cuminatum. i, n. Apic.

Kömény-mag, -gnak, -got: der Kümmel. Cuminum, i, n. Pers. Anethi semen, inis, n. Colum.

Kömény-mag olaj, -gnak, -jt: Kümmelöl. Cyminum oleum, i, n. Apul.

Kömény-magos, adj. p. o. leves: die Kümmelbrühe. Cuminatum jus, cuminatum, i, n. Apic.

Kö-metsés, -nek, -st: 1. Kö-metszö Mesterség: die Steinhauerkunst, die mit dem Steinschneiden sich beschäftigt. Scalptura, ae, f. Plin. 2. die Steinschneidekunst, die mit dem Schneiden eines Steins sich beschäftigt. Lithotomia, ae, f. Blancard.

Kö-metsö, -önek, -öt: der Steinschneider. Lapicida, ae, m. Varr. 2. ein Steinschneider, ein Chirurgus, so

ninnen durch den Schnitt heraus nimmt. Lithotomus, i, m. Cels. 3. adj. Kö-metszö Orvas: ein Arzt der den Stein nimmt durch den Schnitt. Lithotomus, i, m. Cels.

Kö-mez, -nek, -et: Steinmetze, Bäsän: der Steinhauer, Steinschneider. Polysplodium vulgare. ii, eis, n. Plin.

Kö-mives, -nek, -t: 1. ein Fundamentmaurer, der Steine zu Mauern zurichtet. Murarius, ii, m. qui fundamentum ponit. aedificii. Murator, oris, m. Voss. 2. Szabad-kömives: ein Freymaurer. Latomus, i, m. homo penitissima secta nis, m.

Kö-mives inas, -nak, -t: ein Maurer Lehrling. Murarius tiro, ii, onis, m. Cic.

Kö-mives kalán, -nak, -lat, -nt: ein Maurer-oder Zimmergeselle. Trulla, ae, f. Vitr.

Kö-mives legény, -nek, -nyt: ein Maurer Geselle. Murarius sodalis, ii, dis, m.

Kö-mives Mester, -nek, -t: ein Maurer Meister. Murario rum Magister, tri, m.

Kö-mives munka, -kának, -kát: das Maurerwerk. Opus lateritium, ii, n. labor parietarius, oris, ii, m. Barth.

Kö-mives' pendelek, -lének, -lét: -kötésnye: ein Maurer Gürtel. Lorica murarii, ae, f. Vitr.

Kö-mives sinór, -nak, -t:

1004. k.

Könny, kö-nyecske, ének, kö-nyet, -nyecske, nyt: -kalapács: ein Werkzeug eines Münzers. Libella monetaria, ae, f.

kö-nyes, kö-nyesség, -nyecske, -nyet: ein Münzerey. Officium monetarii, ii, n. kö-nyesség-ből élni: von seinem Münzerhandwerk leben. Ex officio monetarii vivere.

kö-nyes tsákány, -nyecske, -nyt: -kalapács: ein Werkzeug eines Münzers. Malleus lapidarius, ei, ii, m.

kö-nyezsalétk, -tsnyake, -kot: ein Brein brödchen. Collyrium, i, n. Vide.

kö-nyezsalétkos, adj. p. o. hely: Ort, wo viel Schnitt lieget. Rudectum, i, n.

kö-nyezsoló, adj. der die Salz from Ether Steine zusammensucht. Rupisalagus, a, um. Mon.

könny, -nyecske, -nyet, -nyecske, pl. die Thränen. Lacryma, ae, f. lacrima-, lacrumae, ae, f. Cic. Hullanak a könnyei: die Thränen fließen ihm. Lacrimae defluunt-pass. Emanant ei: Colum. A' könnyek' árja miatt nem is látok több: ich kann vor Thränen nicht mehr schreiben. Fletu impedior, quo minus plus ad te scribam. plus nequeo scribere, tanta vis lacrimarum est. Cic. Mindenyájunknak örömökben kitöltek a könnyei: die Thränen rannen allen vor Freuden. Manant omnibus gaudio lacrimae. Liv. könnyek áztatták az ortzáját: die Thränen liefen

[illegible] ihren Busen herab. Rorant lacrimis ora, genaque. Lucret. könnyeket gördített á szemeiből: er hat mich zum weinen bewogen. Lacrimas mihi movit. Quint. Sok könnyeket hullatott: er hat viele Thränen vergossen. vim lacrimarum profudit. Cic. Valakit könnyekre fakasztani: jemanden zum Weinen bewegen. Movere aliqui lacrimas. Cic. Könnyet árasztott a szemeiből: er hat Thränen mit Thränen gemischt. Lacrimas mihi excivit. Cic. Valakire könnyet hullatni, azt meg-siratni: über einen weinen, ihn beweinen. Super aliquem lacrimas fundere. Cic. ö ezette egy' tsepp könnyet sem hullatott: er hat ihn gar nicht beweint. Nec lacrimulam illius causa profudit. Cic.

könnyebbedés, ének, -et: die Erleichterung. Levamen, inis, n. Martial. Ijesztő-való könnyebbedés: einer Erleichterung des Grundes? Levamentum miseriarum. Cic.

könnyebbedni, -bedem, bedtem vagy, könnyebbszem, -bbszik: Erleichterung werden. könnyebbszik á beteg: der Kranke befindet sich Erleichterung, er fühlt eine Linderung. Aegrotus sentit alleviationem. relevatur. Ord. semmivel sem könnyebbedik az ő dolga: um nichts ist seine Sache leichter, [illegible]

periculi de ejus causa. Jemand ist in einer so grossen Gefahr, als Zuhören. Nihil decrescit periculi de causa ejus. könnyebbedik a' nyavalyá: die Krankheit vermindert sich, wird kürzer. Remittit vis morbi. Cic. decrescit morbus. Cels.

könnyebbíteni, -bítek, -bítj, -bíttem, -bíti: erleichtern, lindern, mäßigen. Alleviare. Bibl. Az Isten könnyebbítsse az ágyas szalmáját: Gott soll ihm sein Krankenlager leichter machen, Hilfe und Beystand leisten. Deus alleviet stramentum lecti ejus. i. e. e vita eum eripiat. Az árvatalanok' nyomorúságát könnyebbíteni: den Elenden Linderung verschaffen. Calamitatem innocentum levare. Cic. könnyebbíteni á' betegen: den Kranken Linderung, oder Erleichterung verschaffen. Relevare aegrum. Ovid. Fenni á hajón: den Schiffbruch verhüten. Excussare navim. Tacit. könnyebbíteni valamin: etwas leichter machen. Facilitare aliquid. Cic.

-könnyebbítés, -ének, -ést: die Erleichterung. Levatio, onis, f. Vict. levamen, inis, n. Martial, levamentum, i, n. Cic. Ez vajtad áll a' könnyebbítés: Ihr Entschluß kommt mir sehr zu Statten. Ista res mihi est levamen. Cic. könnyebbítése a' tehernek: Erleichterung der Last Lastens. Levatio Oneris. Vict.

könnyebbítő, -ének, -ét: erleichternd. Levator, oris, m. Petron. Valakinek az agyas szalmáján könnyebbítő: der Schuster des Todten? Funebris lecti, -bris, m. Catull.

könnyebbség, -ének, -get: Erleichterung. Levamen, inis, n. Martial. levamentum, i, n. Cic. könnyebbséget szerezni valakinek: einen in etwas erleichtern. Nonnihil levare aliquem. Cic. könnyebbséget találni: einen Erleichterung finden. Invenire aliquam levationem reperire. Cic. könnyebbség a' nyavalyában: einer Linderung, Erleichterung, die einer Arzney gleicht. Paregoria, ae, Paregoria, ae, f. Appul.

könnyebbülés, -ének, -ést: Erleichterung. Levamen, inis, n. Martial. Stillegülés, -való könnyebbülés: die Erleichterung des Fiebers. Remissio febris, onis, f. Cic.

könnyebbülni, -bülök, -bült: könnyebbült á' betegen: der Kranke verspürt Erleichterung. Aegro levatur a morbo. Cic. -vagyok. Cic.

könnyebbült, adj. wegen des Stuhlgangs. Laxatus, a, um. Cic.

könnyeden, adv. l. könnyen.

-könnyen, adv. leicht, leichtlich. Facile. Cic. levi brachio. Cic. Nullo negotio. Cic. Opere quantillo. Plaut.

JC Nehezen. Te könnyen. Te könnyen és könnyedi á' nyavalyát: die natürliche Leichtigkeit der Krankheit, wo aber noch Leichtsinn. Tenuis dolores et levabiles. Sed tamen tolerabiles. Cic.

Véli könnyen bánt: leichtsinnig mit sich umgehen. Nimis

mod crabbis, c. c. Cic. Dz könnyen befeilsz: wir trift wenn Sprüch: Quam facile loqui. cis tur. Nekem is olly könnyen esik mint másnak: mir ist so leicht, als dem andern. Aeque promtum est mihi ac aliis. Cic. könnyen el-szenvedtem: ich habe es leicht ertragen. Facile passus sum. Ter. könnyen el-hiszem, hergy itt több rosszat vagyon mintsem jó: leicht ist zu glauben, dass hier mehr böses als gutes. Facile credi, hic plus mali, quam boni esse. Ter. Ot ejtendő könnyen el-múlik: fünf Finger haben gehen leicht. Quinque digiti facile praetercunt. Cic. könnyen élni: zuleicht leben. Molliter vivere. Cic. könnyen engedni az Jugum stosst leicht. Facilis ad concedendum. Cic. Egy könnyen fel nem háborodik az ebredett elevenség: ein leichtaufgebrachter Gemüts wird nicht so leicht aufgebracht. Vividus animus non tam facile irritatur. Cic. könnyen hajót tárni: leicht schiffen. Expedite navigare. Cic. Ne higyetek könnyen: nicht glaubet ihr so leicht. Parcite credere. Dell. könnyen jutni valamihez: leicht zu etwas gelangen. Facile ad aliquid pervenire. Cic. A' mit könnyen lehet ki-mondani, nem lehet könnyen meg-tenni: was leicht ist zu sagen, ist nicht leicht zu thun. Facilius est quidpiam dicere, quam id efficere.

Prov. Olly ant nem egy' könnyen (nem egy-hamar) látni, sont was nicht so leicht ist zu sehen. Tale quid non tam facile est videre. Nem könnyen ejted-meg á' vén fazekat: den alten Topf ist nicht leichtlich in den Pfeifen zu kriegen. Non abigne negotior, difficile est lupum-, vel vulpem anne. Tam in laqueum inducere. Prov. könnyen szenvedni valamit: etwas sanftmüthig ertragen. Molliter ferre aliquid. Cic. Valamit könnyen türni: etwas leicht ertragen. Aliquid facile, aequo animo perferre. Ter.

†Könnyen ető, adj. der leicht fällt. Lapsilis, e. c. Gloss.

Könnyen forduló, adj. p. o. ajtó: Thür angel, die sich leicht drehet. Facilis cardo, inis, m. Cic.

Könnyen futó, adj. der Leichtigkeit zu Laufen hat. Per. facilis cursu. Cic.

Könnyen gyúló, adj. der sich leicht anzünden lässt. Inflammabilis, e. c.

†Könnyen-hivés, -ségek, -st: die Leichtgläubigkeit: Credulitas, atis, f. Cic.

†Könnyenhivő, adj. leichtgläubig. Credulus, a, um. Cic. A' jézsiták mire nem olly könnyenhivők: die Mönche sind nicht so leichtgläubig meyer. Vici minus credulis esse coeperunt. Cic.

Könnyen ügyelő, adj. der leicht bewegt, aber zuschlägt Pollicitator, oris, m. Cic. Könnyen igérő, nehezen fizető: der leicht bewegt, der zuschlägt ungern. Qui leviter spondet, promissa lubenter inani. Prov.

Könnyen szülő, adj. der leicht gebärt. Parturiens, a, um. Horat.

Könnyen tanúlható, adj. gelehrig. Docilis, e, c. Cic.

Könnyen tanúlhatóság, -gnak, -ságot: die Gelehrigkeit, Fähigkeit leicht zu lernen. Docilitas, atis, f. Cic.

Könnyen tanúló, adj. der leicht lernet. Docilis, e, c. Cic.

Könnyen-törő, adj. törédelmes: leicht zerbrechlich. Fragilis, e. c. Cic.

Könnyen-való, adj. p. o. tanúlás: das Leichtlernen. Docilitas, atis, f. Cic.

Könnyes, adj. könnyező: thränend. Lacrimosus, a, um. Ovid. Könnyes szemekkel nézni valakit, einen mit thränenden Augen ansehen. Intueri aliquem lacrimantibus oculis. Cic.

Könnyesen, adv. in Gestalt der Thränen. Lacrimose. Plin.

Könnyetlen, adj. könnyhullatás nélkül-való: ohne Thränen. Vacuus lacrimis, a, um. Ovid.

Könnyezés, -zete, -zet: das Weinen, thränen. Lacrimatio, onis, f. Plin.

Könnyezést okozó, adj. das Weinen, oder die Thränen befördernd. Delacrimatorius, a, um. Plaut. Emp.

Könnyezni, -nyezek, -nyezett: könnyeket hullatni; sírni, -nyerem, -nyezi: weinen, thränen lassen. Lacrimare. Terent. Lacrimari. Cic. Könnyezve a' szemeket: die Augen thränend. Lacrimans ex. ipsum oculi. Plaut. Ne könnyezz: ne sírj: nicht weinen. Mitte lacrimas. Ter. Sokat könnyezni: viel thränen lassen. Profundere lacrimam. Cic. Halálát könnyezem: siccatam: ich beweine seinen Tod. Mortem ejus defleo. Cic. -lugeo. Cic. Mortem ejus illacrimor. Cic.

Könnyezni, mint a' szó könyörögni a' mellett: die Weinstöcke thränen, wie die Weinstöcke im Frühlinge aus den

geschnittenen Wein-Reben pflanzt. Vites lacrinantur. Worst. -xorem faciunt. Hor. -exstillant. Plaut.

†Könnyező, Partic. Thränend. Lacrimans, antis, c. A' szemnek könnyező fájdalma: der Fluß in den Augen. Epiphora, ae, f. Cic. Könnyező szemek: die thränenden Augen. Lacrimantes oculi. kum, orum, m. Cic. Könnyező szemű: mit solchen Augen. Lasc. Madens oculis. ntis, c. Keveset könnyező szemű: mit wenig Thränen Augen. Lubricus, a, um. Flor. Könnyező (könnyektől eggy-lített) örökös: immer mit Thränen, immerwährende Thränen; die immer für Freude weint. Udum gaudium, i, ü, n. Martial.

†Könnyeztetett. Partic. dem Thränen ausgepreßt sind. Cui lacrimae elicitae sunt. Cic. Cui illacrimatum est. Cic.

†Könnyezve, adv. Weinend, Thränend. Lacrimose. Plin.

†Könny-hullatás. t. Könny-hullatás.

†Könnyíteni, -nyítek, -nyítj, -nyítem, -nyítti: Könnyebbíteni: erleichtern, leicht machen. Facilitare, Cic. allevare. Ozik. Valakinek a terhét annyira menny-ire Könnyíteni: einem die Last in etwas leichter machen. Onus alicujus aliqua ex parte allevare. Cic. Va-

laki ügyén könnyíteni: einem seine Sache erleichtern machen. Causam alicujus allevare. Cic. †. Könnyebbíteni.

†Könnyítés, -nek, -st: Die Erleichterung. Allevatio, onis, f. Cic. Vak a' bolond nem tesz magának könnyítést: stürzt der Thor sich selbst frey seine Erleichterung. Non nisi stultus neglegit sui allevationem Cic.

†Könnyítő, adj. p. o. Szer: Erleichterungs-Mittel. Delinimentum, i, n. Tacit. Az élet nek könnyítői: die des Lebens verleichtern. Delinimenta vitae. Tacit. it. allevationes vitae, Cic.

†Könnyű, adj. nem nehéz: leicht. Facilis, e. c. Cic. levis, e. ca Ovid. JC Nehéz, terhes. Könnyű ellen-kező: nicht schwerwiegend. Vel Vectum. Velivaris pugna, ae, f. Plin.

Könnyű fegyverzetű katonák: könnyü Völker: Soldaten, die leichte Rüstung führen. Milites levis armaturae. Nep. Könnyű had: -hadi ember: ein leichtgerüsteter Mann. Gr. Scholz. Velites, tum, m. a' veles, itis, m. Liv. Könnyű fából. leichter Schuh. Habiles et apti calcei ad pedem. Cic. Könnyű lovas: -lovas katona: leicht bewaffneter Reiter zu Pferde. Ferentarii equites. Sallust. Könnyű munka: eine leichte Ar-

brit: Levis labor, is, oris, m. Tex. könnyü teher: könnyü munka. Levo onus, is, ere, m. id. könnyü ut a' mélto sagra': könnyü Weg zum Thun. Promum iter ad honores. Plin. sec. könnyü a' más erhöhnyébül adatoz ni: aus' unbemittelter Leute Leben ist gut Kinnen jehnmen. De alieno facile est sumtum facere. Prov. könnyü neked beszélni: die ist leicht zu reden, die Last drückt dich nicht. Expeditum tibi est hoc dicere. Cic. nullo negotio ita loqueris. Cic. Nem olly könnyü elö-beszélleni. nicht ist nicht so leicht zu sprechen. Non est ita promtum dicere. Quinct. könnyü dolog (-munka) ert tselekedni: nicht ist leicht sich zu bemühen. Facile-, opere exigne est, rezest, quod levi brachio agi potest. Cic. Igen könnyü ide jönni: sehr leicht ist hinüber zu kommen. Patet huc aditus. Cic. Ars igen könnyü megmagyarázni: sehr ist sehr leicht zu erklären. Id perfacile est interpretari. Cic. könnyü ki-mondani: leicht ist zu sprechen. Dictu facilius est. Cic. könnyü a' Görög göröknek valamit költeni: den Griechen ist leicht, was zu machen. Promtum est Graecis fingere. Quinct. könnyü a' szegénynek ki-nevetni. Leicht ist den Armen auszulachen. Facile est impium irridere. Plaut. könnyü neki: ihm ist es leicht. Id illi facile est. Cic.

Nem olly könnyü mint a' hogy látszik: es ist nicht so leicht als es scheint zu sein. Non est tam facile, quam videtur. Cic. könnyü ars mondani, de nehéz vigbe vinni. Leicht ist es zu sagen, aber schwer zu thun, eine sehr zu führen. Facile est id dicere, sed difficile exigere. Tacit. könnyü a' mondás, de nehéz a' szamodás: leicht ist zu reden, aber Wort zurück zu ziehen ist schwer. Facile est dicere, sed verbum revocare difficile. Cic. könnyü testet táplálni: mit wenig Leichtigkeit tun. Levi corpore, saltare. Cic. könnyü mint az álom madár: leicht wie ein Vogel. Levis, ut plumbea avis. Prov. könnyü, mint a' toll: leicht wie eine Feder. Levis ut pluma, levior pluma. Plaut. könnyü a' fa-levelnek, — a' tollnál: leichter als Blätter, — als eine Feder. Levi ore foliis. Ovid. levis ore quam pluma. Horat.

A' pehelyneh-is könnyebb: leichter als eine Feder. Pluma levior. Plaut.

könnyebb, ha veled szólhatok: wenn ich mit dir werde vorgötzen ich mich. Altercor, quum loquor tecum. Cic, könnyebbnek látszott, tetszett: mehr zu gefallen. Explicitius videbatur. Cces.

- is nehezebb: - und diese sind leichter zu finden. - et hae leviora sunt. Ter.

A' könnyüeket kezdeni: von den leichtesten anfangen. Ordiri a facillimis. Cic.

könnyü-elmejü, adj. eine kleine von einem leichten-, sehr gefreuten närrischen Phantasie. Vir facilis ingenii, - acerrimo ingenio. Cic.

könnyü-eséssü, adj. fogható és esésü, können getan werden: Ausleerung. Dociles, e. c. Cic. qui cito aliquid discit. Cic.

könnyü-esésüség, -gnek, -get: die Leichtigkeit. Facilitas, atis, f. Cic. levitas, atis, f. Lucret.

könnyüség a' beszédben: die Fertigkeit in der Rede. Facilitas sermonis. Cic.

Nagy könnyüséggel vigyen valamit: etwas mit einer Leichtigkeit verrichten. Aliquid summa cum facilitate peragere. Cic.

könnyü-szerrel (einiger-maszsen) p. o. készült: ungefähr gearbeitet. Il laboratus, a, um. Quinct.

könnyü-szerrel tsatázó, adj. mit leichter Rüstung streitend. Velitaris, e. k. Plin.

könnyü-szerü, adj. p. o. katona, - vitéz: ein leichter gerüsteter Soldat. Veles, -itis, m. Liv. levis armaturae Miles, itis, m. id.

könnyütske, adj. etwas leicht. Levisculus, i, m. Cic.

könnyüvé tenni, -szek, -tettem, -ni: valamit: etwas leicht machen: Facilitare aliquid, aliquid levifacere. Flor.

könting, -gnek, -get: mértéknemü, egyegy latnak negyed része: ein Viertel-loth. Quinterion. Drachma, ae, f. Plin. gyökvans tizedik része. Ötödfél egy könting-ben tsak-meg: nur fast mehr um einen Drachmen betragen. Drachma

me defraudavit. Plaut. Egy'
Köntösnek karmad része:
kilenc Ffrit nyer Ameghne.
ahor ket 24 Ffrit nyer Un-
za. Sexuplus, i, m. Offic.
Egy' negyed ész köntösnek
ara 8 Ffrit nyer Unza.
Quadrans drachmae. Offic.

Köntösnyi, adj. nyer Drach-
mam zehwre, ahor wesz.
Drachmalis, e. c.

Köntös, -sack, -st: der Rock,
das Kleid, des' Gewand.
Pallium, ii, n. Cic. Penula,
ae, f. Quinct. Vestimentum,
i, n. Cic. Vestis, is, f. Cic.
Arannyal varrott köntös:
mit Goldgenähtes
Kleid. Toga filis aureis
textа. Liv. Aszszony kön-
tös: nyer Frauen Mar-
tel. Palla, ae, f. Virg. Ve-
stis muliebris. Cic. Baisony
köntös: nyer mit Purpur
besetzter Toga. Toga pur-
purea, ae, f. Cic. Byssina
vestis. Plin. Bő köntös:
nyer weites Kleid. Amplа,
laxa vestis. Hor. Bet-
lehez szabott köntös: nyer
anständiges Kleid. Vesti-
mentum decens, honorifi-
cum. Cic. Fejer köntös:
nyer weisses Kleid überg.
Candida vestis. Candidus
amictus, i, us, m. Varr. Fer-
ge köntös: nyer Mannes Kleid.
Virilis vestis, Hor. Gyön-
gyös, kövecs köntös: mit
Perlen, und Edelgesteinen
nyer besetztes Kleid. Ve-
stis, quam interstinctes
Margaritae, et gemmae di-
stinguunt. Curt. Hervedő

köntös: nyer Kleid, so nyer
nicht oft anzinnt. Feriata
toga. Plin Secund. Hosszu
köntös: nyer langes Kleid
Pencina, ae, f. Gloss. toga, ae
f. Cic. Királyi köntös:
nyer Königliches Kleid
Kleid. Purpurea regalis.
Cic. Lótsös köntös, melly
egy-felül alább ér, mint
más-felül: nyer ungleich
Irregulares Kleid. Im-
par toga, aris, e, f. Hor.
Minden-napi köntös:
nyer tägliches Kleid. Vul-
garis habitus, ûs, us, m.
vestis quotidiana. Cic.
Motskos-, szurtos kön-
tös: nyer beflecktes,
schmutziges Kleid. Ma-
culosa, sordida vestis.
Cic. Rongyos köntös. (szakadozott
köntös: nyer zerrissenes
Kleid. Laceratа
ta vestis. Curt. Szines
(szips-, ürü) köntös: nyer
farbiches Kleid. Cultus
corporis splendidior. Cic
Szipsö (daraboz-, szür-)
köntös, mittyen a' Lapu
triumfolt: nyer Gewebe-
wirktes Kleid. Crassa-,
aspera Vestis. Plaut. Uj-
jatlan köntös: nyer neues
ohne Exempl. Exomis, idis
f. Fest. Exopus, odis, m. Cla
Ünnepi köntös: Feyer-
tägliches Kleid. Tolen-
nis amictus, ûs, us, m.
Varr. Veres köntös: nyer
blutiges Kleid. Cruen-

tum. Spolium. Cic. — Vestimentum. Cic. Gyász köntös, ben járni a' tartozik. In luctu esse. Cic. Jó a' köntös — mind télben mind nyárban. Ut ipse in meo gaudeat, me in suo videre. Hor. Hamvas Jet. ad. Jam Ubertas ipsa gratior, in Winter, und in Sommers Glutt. Amicum tam hieme, quam aestate vale. Bene tam hyeme, tam aestate bona est. Prov. Nem szaggatom igen a' köntösöket; nem fogok is dekleni, könyörögni, zimán kedvei elötted: ich zerreisse Dir ihnen Kleid nicht. Non scindo pallium. Prov. Szíjas köntösse vagyon: nem ist jeder Kleider, frühere gekleidet. Laute vestitus est. Plaut. Köntöst titani, kefélni: das Kleid zupfen, aus Kusseln. Vestem scopula detergere. Petron.

Köntös' ablya, -lyának, -lyát: das innere Theil des Kleides. Ala vestis, ae, f. Pitisc.

köntös-béli, adj. p. o. új, meg új kéjrület: die im aufkommende Freude neuen Kleidern. Conditi apparatus vestimentorum.

köntösben-való kényeskedés: die Stolzirung mit seinen Kleidern. Fastuosa elatio cultus vestimentorum. -onis.

Köntös' gallérja, -rának, -rát: der Theil um Kleides, die Einfassung, wenn Kopf oben steckt. Collare. vestis, oris, n. Lucil. Petasum, i, n. Fest.

Köntöske, -kének, -két: ein Kleidchen, Mäntelchen. Palliolum, i, n. Cic. vestienta, ae, f. Pand.

köntösös, adj: felső ruhás: bekleidet, der einen Mantel um hat. Palliatus, a, um. Cic. togatus, a, um.

Cic.

köntösöske, -kének, -két: kis köntös, köntöske. ein Mäntelchen. Palliolum, i, n. Cic.

köntösözni, -özök, -özz, -özöm, -özi: meg- ruházni: valakit: einen einen Ueberwurf anziehen. Tunicae aliquem. Varr.

köntös' széli, -lének, -lét: — prémje: — Kleides pärtchen: Pro. ad ruhának: der Rand eines Kleides. Margo vestimenti, inis, m. et f. Juvenal.

köntös' újja, -jának, -ját: ein Aermel am Kleide. Manica vestis, ae, f. Virg. a' köntösnek újjai vagynak: das Kleid hat Aermel. Tunicae habent manicas. Virg.

köntös' újjaba-való, adj. p. o. kutyó: ein Schooshund. Canis Melitaeus, i, ei, m. Plin.

Könny, -nyek, -nyet, -nyek, pl. die Thränen, Zähren. Lacrima, ae, f. Cic. könybe borulni a' szemei: die Thränen sind ihm in den Augen gestanden. Lacrimae obortae sunt oculis ejus. Liv. lacrimis oculi suffunduntur obortis. Ovid. könybe lábbott a' szeme: die Augen

Seufzen ihre voll Thränen.
Oculi ejus lacrimis suffusi
sunt. Virg. könybe úsznak
szemei: Sie ängsten sehr im
men in Thränen. Oculi ejus
innatant lacrimis. Horat.
A' köny keserü, keserves.
Sie Thränen sind bitter.
Lacrimæ sunt amaræ. Plin.

Köny 'árja -jának, -jait: die
Quelle der thränenden Thrä-
nen. Vis lacrimarum. Cic.

Könybe borúlt, -lábbadt:
Thränen voll. Lacrimarum
plenus, a, um. Cic.
Ezeket könybe borúlt
szemekkel mondotta: die-
ses sprach er mit thrä-
nenden Augen gesagt.
Lacrimantibus oculis
[illegible]. (manantibus lacrimis) hæc
ille mihi præfatus est.
Liv.

Könny-hullajtás, -nak, -t:
Könny-hullatás, sirás, Zo-
kogás: Lacrimatio, onis,
f. Plin. Szünetlen-való
könny-hullajtás: ein im-
merwährendes Fließen
der Thränen: Fugitas
lacrimarum. atis, f. Marc.
Empf. Könny-hullajtásim,
mal áfrattam érette arczái-
mat: ich benetze ihn. De-
fleo ipsum. Cic.

Könny-hullajtás 'árja, -jának,
-ját: die Thränenquelle.
Fons lacrimarum. -rum, m.
Cic.

Könny-hullajtó sotska, -kának,
-kát: ein Thränenschwamm, Zäh-
renschwamm. Lacrimarium, i, n. Cic.

Könny-hullajtó, adj. p. o. Szemek:
thränende Augen. Lacri-
mantes oculi. Liv.

Kö-nyilás, -nak, sc: kö-
repedés, kö-szikla repedés
ein Felsenritz. Rima lapi-
dis, f. Cic.

Könny-tseppek, -pnek, -pet:
die Thränentropfen. Gutta
lacrimarum. -æ, f. Plaut.

Könny-tsont, -nak, -ntot: das
Thränenbein. Os lacrimale
n. Linn.

Könyök, -nek, -ét: der El-
lenbogen. Cubitus, i, m.
Virg. Könyökére dülni:
sich auf den Ellenbogen
lehnen, stemmen, stü-
tzen. In cubitum nitiet
cubito niti. Virg. Kö-
nyökére támaszkodni:
sich auf den Ellenbogen
stemmen. Cubito niti.
Virg. Bal-könyökével az
állát felé támasztani:
sein Kinn auf den
Linken Arm stemmen. Sini-
stra mentum subleva re.
Cic.) 2. Mértéke' neme:
eine Maass, so viel
etwa 3 Schuh hält
misst. Cubitus, i, m. Plin.
Menschen Ellenbogen. Mas-
fél könyök, mehr als
egy ölnyi fél hosszú széles
tészen. Anderthalb Ellen
Cubitus. Sesqui cubitus, i,
m.

Könyökig p. o. ásni a' földbe:
bis an den Ellenbogen in
die Erde graben. Cubi-
torum tenus cadere in pa-
ludem. Colum. Könyökig
nyúlni valamibe: die
Hand bis an den Ellen-
bogen in etwas stecken.
Cubito tenus inserere ma-
num in aliquid. Colum.

Könyökölő, adj. l. kit kö-
nyököl: der sich auf den

ellenbogen gestützt. Cubitis se tuens, cubitalis, innitens. Cic.

2. a' min könyök közünk: vetus, wornach man sich mit dem ellenbogen lehnt, und stützt, die Lehne. Fulcrum cubitale. i, talis, n. Suet.

Könyöklő fal, vagy deszka az ablak' alsó részén: die Brust-lehne. Loricula, ae, f. Vitr. Parietis pars sub fenestra.

Könyöklő kerékre eresztem a fejet: ich lege mein Haupt auf ellenbogen lagen. In cubitum demittere Caput. Cic. Könyöklője (karja) a' széknek: die Armlehnen. Brachia sellae, orum, n. pl. Sellae fulcrum. i, n.

Könyökny i, adj. magassag, mélység, szélesség: ellenbogen hoch, tief, oder breit. Cubitalis altitudo, profunditas, vel latitudo. Egyegy könyökny i hosszu ság: ein ellenbogen lang. Longitudo unius cubiti. Két könyökny i magos ságu: zwey ellenbogen hoch, od. in der Höhe. Binum cubitorum in altitudine, vel altus, a, um. Plin. Két könyökny i szélesség: die breite von zwey Ellen. Binum cubitalis latitudo. Plin. Harminez könyökniee emelkedett: auf dreyssig ellenbogen erhoben. Ad triginta cubitos elatus, a, um. Curt.

Könyöktelni, -tem, -tél: sich auf die Hand, oder ellenbogen lehnen, od. stützen. Brachio innitor, cubito se fulcire. Plaut. Corpus in cubitum levare. Curt.

Könyök-orsó, sónak, -sót: die ellenbogen Röhre. Cubiti radius, seu focile minus, lis, eris, n. Blanc.

Könyök-szögjáez, -znak, -t: annyi mint könyök-orsó: a' vékonyabb tsont az emberi karjában: die Röhre, oder das kleine Bein am Arme. Radius, seu focile minus cubiti. Cels.

Könyök-tsont, -tnak, -tot: a' vastagabb tsont az emberi [redacted] karjában: das Arm- oder Röhren-, ellenbogen-Knochen, grösste unter den beyden ellenbogen Beinen. Paraxygion, ii, n. Wogt.

Könyöleg, -gnek, -get: gyakorott sáe: eine Gewohnheit auf den Knien zu liegen. Ars genibus considendi, - subacta. Cato.

Könyör, -nek, -t: Erbarmung. Könyörületesség: die Barmherzigkeit, das Mitleiden. Commiseratio, onis, f. Suet ad Her.

Könyörgés, -nek, -gést: 1. Imádság: das Gebeth. Precatio, onis, f. Cic. Precor, ari, f. Ora tio, onis, f. Fest. Supplicatio, onis, f. Cic. Buzgó könyörgés: feurige, inbrünstige Gebeth. Ardens, - fervida Precatio. Cic. Egymást üzö könyörgés ein unaufhörliches Gebeth. Continua, indefessa preces. Tacit. Foganatos könyörgés: ein Wirksames Gebeth. Efficax Oratio, onis, f. Sec. Halot.

takács-való könyörgés: ſedezés. Gyakorlás könyörgésben. Suffragium, ii, n. Eccl. Tizedben ejtett könyörgés: Ennivaló beszedés. Gyakorlás. Flexis genibus precatae preces. Fecsn. Minden templomban tett könyörgés: minden templomban való gyakorlás. Supplicatio ad omnia pertinacia. Cic. Tizen öt napi könyörgés: nine schnüffigen Bitte, so auf 15 Tage gesetzt ist. Quindecim dierum supplicatio. Cic. Szivből származott könyörgés: aus Grund des Herzens kommender Andacht. Preces ex animo proficiscentes. Cic. Az Istent könyörgéssel tisztelni: Gott mit demüthiger Bitte verehren. Cum submissis precibus adorare. Plin. Ellenséget könyörgést tenni. Gottlos. Einen Christen. Deum cultum celebrare. Cic. Precationes peragere. Cic. Alázatos kérés: die demüthige Bitte. Implorator, oris, f. Cic. Obsecratio, onis, f. Cic. Postulatio, onis, f. Cic. Alázatos könyörgés: die demüthige Bitte. Supplicatio, onis, f. Cic. Precum. Gebet. Preces. Cic. Nem kérés (meg-vetett) könyörgés: ein ausgeſchlagenes Bitten. Spreta preces. Vellej. Szokott (szokásban) könyörgés: herkömmliches Bitten. Imprecatorias preces. Plin. Sec. Könyörgés által: auf Bitten. Precario. adv. Cic. Könyörgés által nyert: durch Bitten erhalten. Precatus, a, um. Ammian. Könyörgésre ment a' dologról: die Sache ist auf Bittungen gekommen. Defensum est ad preces. Sec. — in preces. Vreg. Könyörgéssel engedett: weich gemacht. Precarius, a, um. Cic. Nagy könyörgéssel megnyert: durch grosses Bitten erhalten. Precatione pertinax. Cic. Tizedben ejtett könyörgéssel kérni valakitől valamit: zehnfältig um etwas bitten. Supplex, icis, c. Plaut. könyörgő könyv: imádságos könyv, Gebetbuch. Liber precum. i, m. Könyörgő, adj. ſedező: bittend. Supplicans, antis, c. Tac. Alázatosan könyörgő: demüthig bittend. Supplex, icis, c. Plaut. könyörgő könyv: imádságos könyv, Gebetbuch. Liber precum. i, m. Kön-

1807. k.

1007. k.

nyörgö napsok: kereszt hét: die Bittage. Rogationum dies. Könyörgő szóba: das Bittgebet. Oratorium, ii, n. Bibl.

Könyörögni, -rögök, -rög: imádkozni: bitten. Precari, Cic. Supplicare c. Cic. Nem hijában könyörgött az Istennek: er hat nicht vergeblich Gott gebeten. Non inca Deum precatus est. Cic. Z. alá-zatos an-, ingen-, nagyon könyörögni, egyezni: inständig bitten. Impetrare c. Cic. obsecrare. Cic. postulare. Cic. Supplicare. Cic. Alázatosan könyörögni valakinek valamiért: um etwas flehentlich bitten, flehentlich anflehen. Supplicare alicui pro re aliqua. Cic. aliquid ab aliquo petere, postulare etc. Cic. Valakiért könyörögni valakinek. einen für einen dringend bitten. Supplicare alicui pro aliquo. Cic. intercedere pro aliquo. Cic. Akkor osztán könyörögni kezdenek, midőn a fejeket vágják. Die anfangen zu bitten, wenn die Köpfe fallen. Tum orare coperunt. Cic.

Könyörögtetni, -tetek, -tet, -tem, -tett: bitten lassen. Diutius orare. Ne könyörögtess annyit. wolle Dich nicht so sehr bitten lassen. Noli exspectare longas preces. Cic.

Könyörögve, adv. kérelmek ben.

könyörület. 363

Könyörület, -ek, -et: Barmherzigkeit, Mitleiden. Misericordia, ae, f. Cic. Könyörületet érezni valaki iránt: Mitleiden mit einem haben. Misericordiam alicujus movere. Cic.

Könyörületességre méltó, adj. mitleidswürdig. Miserandus, a, um. Cic.

Könyörületlen, adj. nem szánakodó: unbarmherzig, unmitleidig. Inclemens, ntis, a. Liv. immisericors, cordis, a. Cic. ↑ könyörületes. szánakodó.

Könyörületes, adj. irgalmas: barmherzig, mitleidig, barmherzend. Misericors, cordis, a. Cic. ↑ irgalmatlan, kegyetlen.

Könyörületesség, -ek, -get: die Barmherzigkeit, das Mitleiden. Misericordia, ae, f. Cic. ↑ irgalmatlanság, kegyetlenség. Belső könyörületesség: das innerste Mitleiden. Viscera misericordiae, rum, n. pl. Cic. A' népet könyörületességre édesíteni, gerjeszteni, hozni, inditani: das Volk zum Mitleiden bewegen. Concitare misericordiam populo. Cic. Populum ad misericordiam adducere. Cic. Könyörületességre indúlni: Mitleiden mit einem haben. Misericordia alicujus moveri. Cic.

Könyörületességre méltó, adj. mitleidswürdig. Miserandus, a, um. Cic.

Könyörületlen, adj. nem szánakodó: unbarmherzig, unmitleidig. Inclemens, ntis, a. Liv. immisericors, cordis, a. Cic. ↑ könyörületes. szánakodó.

könyörületlenség, -getes-get: kein Erbarmen, Unbarmherzigkeit. Immisericordia, ae, f. Liv.)(

könyörületesség, szánakodás. könyörülni, -szülök, -szült: valakin: Mitleiden, Barmherzigkeit mit jemanden haben. Misereri alicujus. Cic. Azon fellül még könyörültünk rajta. Überdas haben wir uns noch seiner erbarmet, mit ihm mitleidig gewesen und von uns selbst. Praterea adhuc misereti sumus ejus. Virg.

könyörülő, adj. barmherzig, mitleidig. Misericors, cordis, m. Tertull. misericors, cordis, c. Cic.

könyös-tsepp, -pnek, -pet: ein Tropf von Thränen. Gutta lacrimarum. d. f.

könyv, -vnek, -vet: das Buch. Liber, bri, m. Cic. Abcs könyv: das Abcbuch, das Alphabetische Buch. Libellus abecedarius, - alphabeticus, in quo liber earum Ordo vulgaris exponitur. Ajtatos, istenes könyv: ein Andachtsbuch, Gebetbuch, Liber devotus, pius, spiritualis. Akos- (tekercskedést illető) könyv: das Handelsbuch. Liber mercatoris. Codex accepti et expensi, rationale Mercatorium. tis, n. a. Utp. Bekötő könyv: ein einbindendes Buch. Compactus liber. Be sote könyv! welches nimmer Mangel von Büchern! Quanta vis librorum! Cic.

Bogl dcos könyv. ein mit Knopflöchern versehenes Buch. Umbilicatus liber.

Plin. Boszorkányos könyv: das Zauberbuch. Liber acheronticus, venificus Arnob. Egy-házi anyakönyv: das Matrikul Buch. Matricula, ae, f. get. Emlékeztető könyv: Stammbuch, worein sich Gönner und Freunde einschreiben. Liber memorialis amicorum, et amicorum. Sch. Philotheca, ae, f. Tafeln. Emlékes könyv: das Denkbuch. Liber continens Cantica. liber hymnorum. virg. Cantionale, is, n. Hasznos könyv: nützliches Buch. Utilis liber Cic. Imádságos könyv: allerhand kleinen Gebetten zusammen gedruckte Schriften. Collectanea, orum, n. Jegyző könyv: ein Protocoll Verzeichniß Buch, worein man aufschreibt, was vorgenommen worden ist. Protocollum, i, n. 6. ein Schreib Tafel. Pugillares, is, m. Catull. Imádságos könyv. ein Gebetbuch. Libellus precum i, m. liber precatorius. Irott könyv. ein gedruckt Buch. Scriptus liber. Cic. Valami ezt irott könyv: ein Inventar, ein Einnahm Buch. Tractatus, us, m. Plin. Kereskedő könyv. Handlungs Buch. Codex accepti et expensi. liber mercatorius. Utp. Kereszténységi tudományra oktató könyv: die Glaubenslehre. Catechismus

i, m. Augusti. Kerben forgó (kézi) könyv, Hand buch. Enchiridium, ii, n. Gell. Vulgaris liber, is i, m. Liv. adversaria, orum, n. Cic. Kis könyv: könyvetske: ein kleines Buch. Libellus, i, m. Cic. Köretlen könyv. ein nicht gebundenes Buch. Incompactus liber. Levelező könyv: ein Briefbuch. Buch worinnen Briefe enthalten. Epistolaris liber. Martial. Lött dolgokról irott könyv: eine Chronicke, Geschicht buch; Zeitbuch. Chronica, orum, n. Plin. libri res gestas continens. Magyarázó könyv: Erklärung über einen Autorem. Commentarium. ii, n. Cic. Mise-mondó könyv: ein Messbuch. Missale, is, n. Frehse. A' szavaira utató könyv: des Register über die Bibel. Concordantia, ae, f. Voss. Négy könyv: ein Quartbuch. Volumen grande. inis, is, n. Cic. Napsáló könyv, melyben napszonként-való jegyzések foglaltatnak: Diarium, ii, n. Gell. diurna acta, orum. n. pl. Suet. diurni commentarii. Suet. Fél-ívnyi formába kötött könyv: Liber in folio. liber foliant. Liber in folio. Negy rétü formába kötött könyv. ein Quartant. Liber in Quarto. Stat. Nyolcadrétü könyv: ein Octavbuch. Grammatica, ae, f. Cic. Nyolcz rétü formában kötött könyv: ein Buch in octavo. Liber in octavo. Common. Nyomtatott könyv. Gedrucktes Buch. Liber impressus, typis expressus.

Egy' régi (meg-avúlt, a molyok által meg-rongyolt, poklosult) könyv. ein altes Buch. Liber antiquus, vetustate corruptus. Cic. Szakadozott könyv. ein zerrissenes Buch. Laceratus liber. Liv. Szám-adó könyv. Rechnungsbuch. Liber accepti, et expensi, — rationum. Cic. Törvényes könyv: ein gerichtliches Buch. Judicialis liber. Új könyv: ein neues unverschnittenes Buch. Mustaceus liber. Plin. sec. Zsoltáros könyv; der Psalter, das Psalmbuch. Psalterium, ii, n. Eccl. Könyv egész levélben: ein Folionbuch. Liber in folio. Diarium. Egy' könyv Papiros: ein Buch Papier. Scapus charta. i, m. Plin. Mirül szól ez a' könyv? wovon handelt das Buch? Quid tractat hic liber? Cic. Ez mind könyvben találtatik: alles dieses ist in Büchern enthalten. Omnia haec voluminibus continentur. Cic. A' könyvben a' levél' szélit behajtani; das Blatt in eines Buches eine Ecke biegen. Apicem folii libri, inflectere. Cic. könyvből olvasni valamit: etwas aus dem Buche lesen, ablesen. Discere aliquid de scripto. Cic. Az élök' könyve: das Buch, darin Register sind. Liber vitae. Ki-törülni valakit az élök' könyvéből: ein-tilgen aus dem Lebensbuch: nennen um hinzugen. Extrudere aliquem ex Numero Vivorum. Cic. Nap-világra jött, ment á

könyve: sein Buch ist fortgekommen. Liber ejus exiit. Cic. – in lucem prodiit, Cic. – in vulgus editus est. Nep.

valakinek a' Könyvébül a' mit jó, ki-szedegetni: aus jemands Buch das Beste aus wählen. Aliquos libros percerpere. Gell.

A' könyveket közt meg-vizsgálni, – meg-aggani: seine ganze Zeit in Büchern zubringen. Libris insenescere. Horat, et Tacit.

Akar otwas mi a' könyvet-ben Buch durchlesen. Evolvere aliquem. Cic. könyvet forgatni: ein Buch durchblättern. Pervolvere libellum. Cic. könyvet ki-adni: ein Buch drucken lassen, edere. Cic. – emittere. Quintil. könyvet a' szántás-vetésnek ideni: ein Buch von dem Ackerbauen schreiben. Libellum de rebus rusticis scribere. Cic. Minden könyvet-ben ki-keresni: alle Bücher durchgehen. Omnes libros percurrere. Cic. Az anyga könyvnek kivelés ki-iratása: ein Abschreiben wörtlicher Auszug aus dem Matrikelbuch. Extractus matriculae authenticus. könyvnélkül el-mondani valamit, aus dem Kopfe hersagen. Memoriter narrare –, referre aliquid. Cic.

könyv-árus, -nak, -at: 1. ki könyveket árul: der Buch-händler. Bibliopola, ae, m. Plin. sec. könyvárus-boltja, ae, m. Juvenal. 2. – adj. könyv-árus bolt: das Buch-händler-gewölbe. Bibliopolium, n. Libraria taberna, ae, Cic.

könyv-árusság, -nak, -got: der Buch-handel. Negotiatio, onis, f. – vel Mercatura libraria, ae, f. Cic.

könyv be-téve, adv. könyvnélkül: p. e. mondani valamit: etwas aus dem Kopfe hersagen. Memoriter referre, narrare aliquid. Cic.

könyv-borítás, -nak, -t: der Einband an Büchern. Membranarius liber, ri, m.

könyv-barát, -nak, -ot: – barátság: ein Bücher-freund, der Freundschaft über den Büchern liegt. Libricola, ae. C. Sacerdos.

könyvbül lopás, -ónak, -ást: ein Bücher-diebstahl, wenn jemand ein verbotenes Buch, für seiner Arbeit ausgibt. Plagium, ii, n. Martial.

könyves almárium, -mnak, -mot: ein Bücher-Behältniss, Bücher-schrank, Behältniss zu Büchern, und anderen Schriften. Libellarium, ii, n. Cic. Scrinium librarium

könyves bolt, -nak, -tot: ein Buchladen. Taberna libraria, ae, f. Cic.

könyves ház, -nak, -at: die Bibliothek, Bücher-behältniss. Bibliotheca, ae, f. Cic.

könyvetske, -kének, -ket: dim. könyv. ein Büchelchen. Libellus, i, m. Cic.

könyv-igyekezet, -nek,

1008. k.

nyt. die Bücher-sammlung. Collectio librorum, onis, f.

Könyv-házwok, -knak, -kot: a könyv-háznak gondviselője. ~~Ker~~ Könyv-házőr: der Bibliothekar. Bibliothecarius, ii, m. Bibliothecarius, ii, m. Doc.

könyvhez-való, adj. der Bücher angehend. Librarius, a, um. Hor.

Könyv-homloka, -kának, -kát: das Titelblatt des Buchs? Frons libri, ntis, f. Cato.

Könyv-író, -ónak, -ót: der Schriftsteller. Scriptor, -toris, m. Cic. Stilo les (Chirographum stilo) könyv-író: ein Geschäftsmann schreibt. Auctor locupletes, oris, -letis, m. Cic. — Inventor. Cic. Neuerer des Könyv-író: ein kontrafftischer Schreibt. Eminentissimus Auctor, i, oris, m. Quint.

Könyv-írószka, -kának, -kát: ein geringer Schreiber. Tenuis ~~ca~~ ediligens Scriptor. Cic. A könyv-írószkodik ~~ca~~ állik Correspondenz à tenter: ein Geschäftsmann schreibt viel Briefe, wie die Winter. Leves auctores non nisi ateramen tum Scriptorium prodigunt. Cic.

Könyv-kaparos, -tsnak, -tsot: der Bücherwurm? Clanucula-, tibicula-, vermiculus libri. Vorr

Könyv-kötelék, -lenek, -let: Band, womit die Bücher zugebunden werden. Offendicula libri. Vorr. ligamen libri, inis, n.

Könyv-kötés, -nek, -st: die Zusammenfügung des Buchs. Compactura libri. Vitr.

Könyv-kötet, -tnek, -tet: der Einband des Buchs? Integumentum libri, i, n. Cic. Ein Buch, was nur einen Theil des Ganzen, wie es scheint, ausmacht. Volumen libri, inis, n. Plin. Sec.

Könyv-kötő, -tőnek, -tőt: der Buchbinder. Bibliopegus, i, m. Compactor librorum, oris, m.

Könyv-kötő-gyalu, -ának, -át: der Schneidhobel. Runcina servions libris praeparandis. a, f.

Könyv-kötő Mesterség, -nek, -get: die Buchbinderey. Ars bibliopegi, ae, f. Ars compingendi libros.

Könyv-kötő Műhely, -lynek, -lyt: die Buchbinder-Werkstatt. Officina librariorum. a, f.

Könyv-kötő Prés, -snek, -st: die Buchbinder-Presse. Pressum bibliopegi, pressum servions ligandis libris. i, n. Plin.

Könyvek' lajstroma, -mának, -mát: das Bücher-Register. Index librorum, dicis, c. Gell.

Könyv-mássa, -sának, -sát: Paar à le-írott Könyvnek: die Abschrift eines Buchs. Copia libri, ae, f. Vorr. Exemplum libri. i, n. Cic.

Könyv' neve, -vének, -vét: Titel à Könyvnek: der Titel des

Buchst. Inscriptio (titulus) libri, onis, f. Cic.

Könyv-nyomtatás, -nak, -t: die Buchdruckerey. Buchdruckerkunst. Ars typographica, ae, f.

Könyv-nyomtató, -tónak, -tót: 1. Der Buchdrucker. Impressor librorum, oris, m. Typographus, i, m. Gell. 2. adj. p.o. könyv-nyomtató legény: ein Buchdruckergesell. Typographicus servus, i, m. könyv-nyomtató Mühle: die Buchdruckerey, Ort, wo man Bücher druckt. Typographeum, ei, n. Gell. Officina typographica, ae, f. könyv-nyomtató tó: eine Buchdruckerpresse. Prelum al. prelum typographicum, i, n.

Könyv-pólcz, -nak, -ot: ein Bücher Gestell. Forum, i, librorum, repositoria librorum, tonsamentum librorum. Senec. Al könyv-pólcz nak rekeszei: die Fächer eines Bücher Gestells. Loculamenti librorum forenti, orum, m. -nidi, orum, m. Martial.

Könyv-szakasz, -kának, -kát: -kája: der Rücken, Theil eines Buchs? Libri dorsum, i, n. Quint.

Könyv-szerző, -nek, -öt: ein Schriftsteller, Schriftverfasser, Urheber eines Buchs? Liber auctor, oris, m. Cic. — Scriptor, oris, m. Cic.

Könyv-tábla, -lának, -lát: der Deckel des Buchs, eines Buchs, Libri tabula, ae, f. Cic.

Könyv-takaró, -rónak, -rót: der Einwickler, Einbinder. Librorum involucrum, i, n. Cic. — vestitus: Cic.

Könyv-támasztó, -nak, -ót: das Pult, Buchs zu legen. Plutcus, ei, m. Martin. Pulpitum, i, n. Sec. sectionalium libri, i, n. Plin.

Könyv-tár, -nak, -t: könyv tartó ház, könyves ház: die Bibliothek. Bibliotheca, ae, f. Cic.

Könyv-tárnok gondviselője, -jének, -jét: ein Bibliothekar. Bibliothecarius, i, m. Isidor.

Könyv-tartó, s. könyv-támasztó.

Könyv-tartó-ház, -nak, -t: könyves ház. s. könyv-tár.

Könyv-tartó hely, s. könyv-tár.

Könyv-tartórska, -kának, -kát: ein kleiner Bibliothek. Bibliothecula, ae, f. Sid.

Könyv-táska, -kának, -kát: ein Sack zum Bücher einstecken. Capsa librorum. ae, f. Hor. Libellaris, e. Jurc.

Könyv-tok, -nak, -kot: der Futteral eines Buchs, Theca libri, ae, f. Plin.

Könyv-vizsgálás, -nak, -t: die Censur. Censura librorum, ae, f. Suet.

Könyv-vizsgáló, -nak, -ót: der Bücher visitator. Censor, -recisor librorum, oris, m. Hor.

Könyv-vizsgáló hivatal, -lak, -t: Amt, wo die Bücher censirt. Censura librorum, ae, f. Suet.

kö-padlat, -tnak, -tot: kö-
padolat, -dozat, kövel
padolat, -dozat, kövel
ki-rakott pádimentom:
ein Pflaster, mit Stein
gepflasterter Boden. Lin.
Pavimentum, i n. Plin. Te-
-th- pávimentum. pavimentum
tegende Streatum, i, n. Cic.

kö-padolat, l. kö-padlat.

kö-pallérozó, -ónak, -ót: der
Münzpolirer. Politor la-
pidum, oris, m. Polirer der
Edelgesteine. Politor Gem-
marum. Ficnic

kö-papiros, -nak, -ot: Asbest,
Amt einen Stein, welchen Fa-
den gesponnen wird, so nicht
können verbrennt werden. Lin.
Ami antus, i, m. Plin. Asbe-
stus, i, f. Plin: papiros mon-
tana. i, e, f.

köpdösni, -sök, -dös: pökdös-
ni. oft ausspeien, -ausspyen.
Sputare. Plaut.

köpdösö, -önek, -öt: pökdösö:
ein Ausspeyer. Sputator,
oris, m. Plaut.

köpedék, -ének, -ek: pökedék:
nyál: dünn Speichel. Sputum,
Prospect. Veres köpe-
dék: ein blutiger Speichel.
Sputum Cruentum. Idem.

köpedelem, -lemnek, -lmet: pö-
kedelem: unsre Geringschä-
tung. Fada et Spurca res.
Pacuv. Köpedelem mi-
de, rei-f. Cic. Köpedelem mi-
den dolga: Gemeiniglich ist allen
unser nur Spott. Omnia ejus facta
turpia sunt. Cic. Ein ist köpe-
delemnek (beespeiens) tar-
tom: ich halte nicht für nöthig
mich über ihn aufzuhalten. Hic
ego ita spretus sum et ita obsa-
tum puto, ut dictu quoque

turpe videatur. Cic.

köpedelmes, adj. bespeiens, pö-
kedelmes. Verächtlich
würdig. Dispuendus, a, um.
Pudendus.

köpés, -nek, -et: das Speichen.
Ausspeyung. Sputatio, o-
nis, f.

köpködni: -ködök, -ködött: oft
speichen. Sputare. Plaut.

köpköd, -ödnek, -ödött: dem im-
mer speichet, aber Nie-
mand aufwirft. Sta-
tius, i m. Blancard. Vo-
max, acis, o. Sidon.

köpni, -öpök, -öpött, -öpött,
öpi: pökni: speyen,
speichen. Spuere. Plin.:
Annyi, mintha sze-
gembe köpött volna: als
ob er vor Ekel speyen
müsse Just wie spei-
en zu wollen, und
trinken geben. Pac-
cc. obspuit avi. Nae-
ap. Nem kaggy on köpni
a' Markát: -bizta atty a
magát: nur Lust hat ihn an-
speyen. Proludit.
Cic. Vala kinek a' se-
mébe köpni: meg-spé-
gyenitni, einem in's
Angesicht speyen, -ausspey-
len. Alicui in oculos spuere.
Vireg. Os alicui sputo resper-
gere. Valer. Maxim.

köpsö-edény, -nynek, -nyt:
ein Speygefäß - Vas spu-
tatorium, asis, n. n. Gefäß
zum ad excipiendum spu-
tum.

köpü-tá da, vagy tádátska,
-kánate, -kát: ein Speich-
Speygefäß. Cistula sputato-
ria, cistula ad excipien-
dum Sputum. A. f.

Köpölyz, lyneck, -lyt: vix szivatók: Lat. ventosa, ae, f. Cels. Valakinek köpölyt vetni a nyakára: alicui ingerere ingentem molestiam. Cic. Occipitio alicujus cucurbitam adfigere. Macc. Emps.

Köpölyözés, -snek, -st: das Schröpfen. Scarificatio, onis, f. Enchaeresis, is, ios, eos, f. Blancard. detractio sanguinis per cucurbitulas, arum, f. Cels.

Köpölyözni, -lyözök, -lyöz; -lyözöm, -lyözi: schröpfen. Scarificare. Plin. — Valakit: einen —. detrahere alicui sanguinem per cucurbitulas. Cels.

Köpölyözni-való, adj. zum Schröpfen dienlich. Ventosalis; e. c. Oct. Hoc.

Köpölyözö-vas, -snak, -sat: das Schröpfeisen. Scarificatorium, ii, n. Wagt. Lt. Köpölyözö Szekszám: das Schröpfen. Scalprum scarificando Serviens.

2. ki köpölyöz: der Schröpfer. Scarificator, oris, m. Cels.

Köpönyeg, -gnek, -get: Köpenyeg, Palást, ersö ellenvaló felső ruha: ein Mantel. Pallium, ii, n. Cic. pennula, ae, f. Juvenal. Bársony köpönyeg, vagy Palást: ein Mantel von Sammet. Purpureum Pallium. Cic. Bellett köpönyeg: ein Ermel-Rock mit Pelz gefüttert. Succincta Pennula, ae, f. Martial. Bé-tustolt-, Sárral fel-vert köpönyeg: ein Hinterstügen-, Spritzleder-, unflätiger

Mantel. Canosum, cani obsitum, sordidatum pallium. Fedeles köpönyeg: ein bemänteltes Mantel. Pallium palliolatum. Plaut. Sátori köpönyeg: Tabor: palliolum. Ein Feldes Mantel. Sagum, i, n. Cic. Staj-por köpönyeg: ein Pferdes Mantel, zum Schwitzen. Pallium equestre. Capillis cyprio pulvere conspergendis Serviens. Kerek köpönyeg: ein Rundes Mantel. Pallium Circulare, — rotundum. Kevesbbé köpönyeg: ein schlechteres Mantel. Lacerna, pennula. Ovid. Gyalogas köpönyeg: ein Fuß Mantel. Pallium pedestre. Szürke köpönyeg: ein Grau Mantel. Pallium fuscum. Rongyos köpönyeg: ein abgetragenes, zerrissenes Mantel, ein altes Hüllen. Pallium lacerum, i, n. Ajosul. Szürnyas köpönyeg: ein Flügel Mantel. Abolla, ae, f. Suet. Szajtos köpönyeg, l. Fellyeb: Bé-tustolt köpönyeg. Tatár köpönyeg: dasselbe. Szürke kantös: ein Gottscheer obrigkeitl. Gansape, is, n. Hor. Ujjas köpönyeg: fel-öltö köpönyeg: ein Mantel mit Aermeln. Pallium manicatum. Cic. Uri köpönyeg: ein Rockelor. Lacerna, ae, f. Juvenal. Viseltes (avitt, kopott, vásott) köpönyeg: ein abgenützter Mantel. Detritum Pallium. Colum. A' köpö-

1009. k.

mycg alatt sithyet kanyni: die Finger unter dem Mantel schmeicheln: mit einem d'ihnzugesellten heimlich einen bewachsen. Accipite digiti "clam" aspernari aliquem. Juvenal. Et mittit essönek nem kell köpönyeg: keinen angesehenen Freund beleidigen. Einen entschuldigung machen. Ante actio excusatio est excusatione. Prov. Késő essö után köpönyeg: zeitig ist nach einem Fluch wegen einen Raizen mit dem Mantel suchen. Consilium post facta. Prov. Imbre post tempora frugum. Prov.

köpö nyegénél fogva ragadtameg ölet: nur fast ihn bey dem Mantel ergreift. Pone pal. lio cum aspreh endit. Foc. ↔prehendit, Plaut. Szélnek fordítani a' köpönyeget: dem Mantel nach dem Winde der Jüngen. Movere se ad motum fortunæ. Prov. tempori servire. Cic. Első elöttkell a' köpönyegről gondolkozni: bikessig ideje in kell kardot szerezni: Ehe berg Feindes Zeit müssen wir Krieg Anstalten machen. Tempore pacis cogitandum est de bello. Paenv. Valakit a' köpönyegétül megfosztani: einem den Mantel nehmen. Depalliare aliquem. Terent.

Köpönyeges, adj. der einen Mantel um hat. Lacernatus, a, um. Juvenal. Palliatus, a, um. Cic. Penulatus, penula indutus, a, um. Virg.

Köpönyegesen, adv. p. o. úl vala a kocsin: mit Mantel bedeckt saß er auf dem Wagen. Penulatus in theda vehebatur. Cic. Köpönyegesi járni: in einem Mantel

tragen einher treten. Palliolatim incedere. Plaut.

Köpönyegesítés, -sneke, -st: die Bemantelung. Palliatio, onis, f.

Köpönyegesíteni, -sítek, -sít, -sítem, -siti. bemänteln. Mit Mantel bedecken. Palliare, stoppel. Pallio provid ere. Cic.

Köpönyegestül: -tének, -tét: der Mantel sammt. Palliolum, i, n. Cael. ap. Cic.

Köpönyegétül meg-fosztani: partic. dem den Mantel genommen ist. des Mantels beraubt. Expalliatus, a, um. Plaut.

Köpönyeg Galléreja, -jának, -jét: den Einfang des Mantels? Patagium palliі. ii, n. Appul.

Köpönyegtelen, adj. dem der Mantel genommen ist. Expalliatus, a, um. Plaut.

Köpönyegteleníteni, -nítek, -nít, -nítem, -niti: einem den Mantel nehmen. Depalliare aliquem. Terent. aliquem expalliare. Plaut.

Kö-por, -rnak, -rt: der Staubmull, Zeug aus Baumwolle. Xylinum, Zeug: Panicium, anum, n. Vide. xylus, i, m. Cic.

Köpötre, -trének, -trét: beerbentre, bürböntre, Spitzentre, patikai Spitzen-tartó Büchse: die Büchse, worinnen man Spitzen aufhebt. Pyxis, -idis, f. Cic.

Köpülteni, -ntek, -nt, -ntem, -nti: körpülteni, körpült-

getni, iddogálni: mit nin-
nem Gegenstand kosten, nip-
peln, schlucken. Pitissare.
Ter. Jót köszpentett: nr ist
betrunken. Large vino usus
est: Cic. Akkor leg-fur-
csább, mikor jót köszpen-
tett: alsdann ist er am ab-
ern Einzuwilligen, wenn
er betrunken ist. Tum ef-
ficiebamus, dum vino
incaluit. Liv.

Köszpentis, -sneke, st: köszpentis,
iddogálás: das Kosten mit
einem Gegenstand. Potatio,
pitissatio onis, f. Cic.

Köszpentő, -ő nek, -ött: ein Küst-
fass. Nipser, wenig
oder wenig trinkt. Pitis-
tor, oris, m. Scalig. A jó di-
dató, jó köszpentő: ein
guter Dinger ist ein gu-
ter Zwinger. Bonus mus-
cus, bonus cupediarius.
Arnob. iun. Prov.

Köszteny, -nyneke, -nyt: Mer-
vásos Mágy. Ochságlam. Lit-
sum. Köszthinum, i, n. Beli.

Kösztrös, adj. izmos, vastos,
zömök: dick, untersetzt.
Lacertosus, a, um. Cic. Mem-
brosus, a, um. robustus, a, um.
Cic. Solidus, a, um. Cic.
Validus, a, um. Cic. Igen
köszt rös: sehr dick und fest.
Praesolid us, a, um. Tacitus.
tenyeres talpas: dick,
dick, und fest. Praesoli-
dus, a, um. Juvenal.

Köszt rösödni, -dém, -dike: dick
und fest werden. Crea-
scere. Colum. robustum
fieri. Plaut. Solidari.
Plin.

Köszt rösség, -gnek, -get: die

Stärke, die Dicke und
die Festen. Robustitas, ati-
f. Vorr. Soliditas, atis, f. Cic.

köpü, -ünek, -ütt: küpü: k.
kút-köpü: Brunnkübel
-bödön, -káva: ein
Zimmer Kasten. Cratera,
ae, is, m. Plin. Sec. küpü
be venni a' kútat: den
Brunnen mit einer Ein-
ne umgeben. Puteum cir-
cumdare crepidine, lo-

2. méh-köpü: Kasten
méh-kas: der Bienenkorb
Alvearium, ii, n. Varr. Al-
are, is, n. Varr. Alveus
apiarius, ii, m. Plin.
3. vagas (faj) köpü: küpü
lö, vaj-köpülö: das Butter-
Butterfass. Vas butyra-
rium, vasis, ii, n. Colum.

köpüllени, -llöke, -pült, -llött
-lli: köpülni: z. o. vajat
Butter rühren, Butyrum
Conficere. Colum. Prop.
Feldig köpüllött, mig ki-
köpüllötte szándékát: bis
Ersteres nur Zeit seine Absicht
dem so lange verfolgt, bis
wo es Zu Stande gebracht
hat. Eousque teroit, -ret
donec ad exitum perduxi-
set propositum suum. Cic.

köpülni, -pülök, -pült, -lött
-pülni: z. o. vajat: Butter
rühren - Conficere buty-
rum. Colum.

köpülő, -lönek, -lőt: der -die
die das Butter rührt.
Qui -, vel Quae butyrum con-
ficit. Varr.
lő edény: das Butterfass
Rührfass. Vas, in quo bu-
tyrum conficitur. Vas bu-
tyraceum. Colum.

köpülő-fa, -fának, fát: der

Zitter, stüngol. Pistillum, quo
futi unum tunditur, conficitur.
Colum.

Köpütske, -kének, -két: das
Gefüßchen. Vasculum, i, n.
Juvenal.

Kör, -ének, -et: Köreny, Körenyü-
let: der Umkreis. Periphe-
ria, æ, f. Mart. Cap. Kerek-
Kör: der Umkreis eines Cir-
culs? Circuli peripheria.
2. Töl fogva körét hivatal-
jának: — medig terjed
hatáza a' hivatalbyának:
was vor's gut ist Gränze
seines Amts? Bene norit
limites sui officii. Cic. 3.
A' körébe (kerekébe) ren-
del ültetve vatának. Die
Kirschen ordentlich im Kreis
herum. In circulo ordine
sedebant. Cic.

Kő-vagaszto, enyé: Stein-Hütt. Lithocolla, æ. f. Plin.
Kő-vakarás, -ának, -ot: das Stein-
schaben. Lapidum acervus,
i, m. Appul.

Kő-vakó, -kónak, -ót: der ist
szükcat kövei ki-vakó: der
Steinsetzer, Pflasterer.
Strator Viarum, oris, m.
Fest.

Kör-fél, -énck, -et: der halbe
Umkreis. Semiperipheria,
æ, f. Geomet. Semi circulus, i, m.
Cic.

Kör-kerek, -et: tojás forma
fest: länglicht rund wie Cör-
per. Ovalis figura, is, æ, f.

Kör-körös, adj. nelligtisch, Oval,
länglicht rund. Ellipticus,
a, um, Ovalis, e. c.

Kör-körös osztó, -kónak, -ót:
a' kerek körös-pontyán ke-
resztül-menő linea: melly a
kerek karikát két egyenlő
részre osztya: dem Durch-
messer. Diameter, tri, f.
Wolf.

Körmedes, -ének, -et: fagyás:
das Gefrieren. Gelatio,
onis, f. Plin. Congelatio,
onis, f. Colum.

Körmedni, -medek, -med: fagy-
ni: frieren. Gelare. Plin.

Körmetlen, adj. den Frost
leidet: Unguibus Carens.
ntis, o. Nehez a' körmet-
lennek járva lágni: Just
ist ohne Zweifel (Mägnla)
einen Strom zu überschwim-
men. Difficile est arborem con-
scendere, nugves non ha-
benti. Prov.

Körmitze, -tzének, -tzét:
myestike, oláh virág, Pe-
remer. Virág-neme: Die
Ringelblumen. Calendu-
la, æ, f. Linn.

Körmölés, -ének, -et: Karcso-
lás, karczolás, körcom-
Zsölés: das Zweifeln.
Impacti ungvis ictus, u-
us, m.

Körmölni, -mölök, -möl: zu-
-mölöm, -mölj: Karc-
molni, karczolni: Zweifeln.
Unguibus accipere, et lede-
re. — excarare Cutem. Cic.

Körmöl mint a' matska:
wie Zweifelt wie eine
Katze. Unguibus vulnerat,
uti felis, instar Febris de-
cubinat. Varr. ap. Non.

Körmönd, -ének, -dök: Kör-
mond. Körmendinum, i,
n. Bels. Ospedunstung.

Körmös, adj. mit Klügeln, od.
Ebrünn versehen. Unguibus
provisus, a, um. Ungulatus,
a, um. Tertull. Mann fortis.
e. c. — körmös kézzel fogni,
latni a' dologhoz:
etwas mit allen, nicht allen
Fingern ungreifen. Tacto
Corpore (totus viribus) atque

omnibus angulis, ut ajunt, adrizzare aliquid. Cic. Fortiorum —, strenue adgredi tabrorem. Curt.

Körmösen, adv. körmös kézzel. Ielkeſen fogni valamihez. mit allen Zähnen Knüpfen zu etwas ſtreben. Strenue rem aliquam adgredi. Cic. körmösen oltalmazni valamit, p. a. a' maga érdelmét: ſeine Meinung tapfer vertheidigen. Sententiam fortiter —, mordicus defendere. Cic.

Körmösködni, -döm, -dik: a' dolog körül: ſich Mühe um eine Sache geben. Diligentius —, fortius agere, — ordiri opus. Curt.

Körmötske, -kének, -két: kis körom: ein Stängel an Händen, und Füſſen. Unguiculus, i, m. Plin.

Körmötz-bánya, -nyának, -nyát: Szabad kir. álly. fő (ellső) Bánya-Váross. Magy. Országg. a' hol ezen Könyvek készült. Cremnitz. Cremnitzium, ii, n. Bel. Reg. lib. et Septem Montanarum Primaria Civitas.

Körmötzi, adj. p. o. arany: ein Cremnitzer Ducaten. Cremnitziensis aureus, is, ei. m. Sc. nummus. körmötzi lakos: ein Cremnitzer. Cremnitziensis incola, is, e, m.

Körny, -nyének, -nyet, -nyek: pl. Ions Pferde. Circulus, i, m. Cic. Circus, i, m. Cic.

Környyedni, -nyedek, -nyedt: könnyebbülni, ſich

unſolum. Adlevare. Plaut. levare. Cic.

Környyék, -nyéke, -két: tájék, vidék: die Gegend, Landſchaft. Ora, ae, f. Cic. Plaga, ae, f. Cic. regio, onis, f. Cic. tractus, us, m. Cic. Keskeny környyék: ein enger Gefängniß Raum. Angustiae, arcti limites. Cremnitium, ii, n. Cic. Szoros környyéke. Idem. Szoros környyében látni magát lenni: ſich ſehen, in engen Umſtänden ſeyn. Se videre, in arctis circumstantiis circumfluere tum esse, — in us positum esse. Cic. A' környyék (körül-levő) tájakat ſzemügyre venni. Circumjacentes regiones lustrare. Cic. A' kir. ajtallyának környyékében tartózkodni magát: ſich in der Gränzen Gerichts Amts Gultbare. Regionibus officii sui se continere. Cic. Váross' környyéke: ein Weichbild. Suburbanitas, atis, f. Cic. A' megye' környyékében: in Umfang der Grafſchaft. In tractu ambitum Comitatus. A' Városst kisseb környyékbe venni: ein Dorf in Gränzen bringen, enger machen. Civitatem coangustare. Cic. Környyéke (ſekvése) a' helynek: die Lage des Orts? Situs, us, m. Loci. Cic. A' melly környyéket fog neked szabni a' szerencse, — tartsd magadat: wenn dir das Glück begegnen, ſey mit deinem Stande zu frieden. Quos limites tibi fortuna praefixerit, eos contentus. Cic. Ha

1010. k.

A' szeleget azon körülvenni: ein Armen in solchen Umfang fassen. In cas ocas exercitum dimicare. Cic

körülvevő-bélelet, -letek, -let: körülvevő-béli emberek: die an den Grenzen eines Landes wohnen. Antecursiones, um, m. Fest.

körülvevő, adj. mit einem Rand fassend. Marginatus, a, um. Plin. vagy: határos: angrenzend. Contermínus, a, um. Plin.

körülvevés, -vének, -vét: körülvevés: die Umfassung. Complexus, us, m. Cic. Circumlatio, onis, f. Vict.

körülvevhetetlen, adj. unbegreiflich. Incomprehensibilis, e. c. Barthius.

körülvenni, -vettem, -vett. umgeben. Circumdare. Cic. ambire. Plin. Sok ízetlen víz körülvette az ételt, sie hat einen schalen Wasser stoßen viel Anfülle zu. Multa incommoda circumvenient tenero. Plaut. Az álom körülvette őtet: der Schlaf umfing ihn. Somnus eum urget. Cic. Vastag levegő ég körülvette bennünket: wir sind mit einer dicken Luft umgeben. Aër crassus nobis offundit. Cic.

Vérfedelmek körülvették (körülállanak, -vették) mind ön ölő embert: alle Menschen, die ihn haben, sind von allen Seiten um ihn. Multa incommoda circumstant homines, qui vivunt, omnes. Tacit.

Sinnat alkon — einen Umfang haben. Impendet omnibus — datum aliquod. Cic. a józan ésszel körülvenni magát: sich gesunder Vernunft umfassen mit Fleiß nach allen Seiten. Imit. Sana mens in vadis consistit. Cic. — prospicit sua — sollicitudini, quam prolixissime. Cic.

körülvevő, -ének, -ét: ein Umzingler. Circumlator, oris, m. Senec. ét. der einen Raum umzingelt. Idem.

körülvevő-fal, -falak, -falat: ein Mauer zur Umwahrung eines Orts. Moenia, ium, n. Murus, quo quid cingitur. Cic.

körülvevő-fal-körül, -ének, -ére: ringsher Raum von innen und außen um die Mauer eines Orts. Pomerium, ii, n. Liv.

körülvenni, -nyítek, -nyít: umgeben. Cingere. Cic. Circumdare, Cic. Margináre. Liv.

körülvitetni, -nyítek, -nyít: körülvitetni mint a Malatz: gränzen wie ein Fenchel. Ignominiae Porcelli instar. Juvenal.

körülvös-körül, adv. rings herum, um und um. Circumcirca. — nézni valamit: — etwas betrachten. — perspicere aliquid. Loco. ad Cic

körülvösleg, ado. allenthalben, auf allen Seiten. Undique. Cic

körülvözés, -vének, -vét: a körülvevés-féle: die Einfassung mit einem Ranke, Rand rechts um etwas. Marginatio, onis, f. Complexus, us, m. Valamelly helyen

nek körenyözése: -körenyé-
kezése: die Umgebung
eines Orts. Circulatio.
complexio alterius loci.

körenyözetlen, adj. ün ümfüng-
lich. Incomplexus, a, um.
Barth

körenyözhetetlen, adj. ün um-
fasslich, ün unumfänglich. In-
complexibilis, e. c. Barth.

körenyözhetni, -hetek, -heti:
-hetem, -heti: mit etwas
ümgeben können. Posse cir-
cumdare. Cic.

körenyözni, -nyözök, -nyözi;
nyözöm, -nyözi: körüten,
körenyül venni: ümgeben,
eingeben. Cic. Circumda-
re. Cic. Körülnyözik
a tartományt: das Land
ist mit Festüngen ümgeb-
en. Regio circumdata
est munitis. Cic.

körenyül, adv. körenyüle: üm,
herum, ümher. Circum,
stat. Circa. Cic.

körenyül-állani, -állok, -áll;
-állom, -állya: ümgeben,
ümher stehen. Circumsta-
re. Cic. körenyül-állani
fogni a várcast: die Stadt
belagern. Obsidere Ur-
bem. Cic. Sokan körenyül-
állották őtet: er ist von
den Mengen ümgeben.
Frequentia stipatus est.
Cic.

körenyül-állás, -nak, -st:
das Herümstehen. Cir-
cumstatio, onis, f. kö-
renyül-állása a katonák-
nak: das Herümstehen
der Soldaten. Circum-
statio Militum. Sall.

den Umstand. Circumsta-
tia, ae, f. Sall. könnyebbít
körenyül-állás: den Umstand
machen, den Umstand. Allevi-
are circumstantia. Sall.

Ige sütő körenyül-állás: be-
schwerlich machender Zufall
Atrox casus circumstantiae

Tet. Rosszat körenyül-állás
ban tenni: sich in gefähr-
lichen Zufällen befinden.
In malo statu esse. Cic.

Több, sokb körenyül-álló
sok adják magokat elő:
mehrere Zustände, Um-
stände geben sich ein. Plures
Plures circumstantiae se
offerunt. Ulp. Sokes kö-
renyül-állásokkörü vagyunk
helyheztetve: begegnende
Umstände stehen um
uns herum. Graves Cir-
cumstantiae nos circumstant.
Cic. körenyül-álló sokra
nézve, wie die Umstände
sind. Pro ratione circum-
stantiarum.

körenyül-árkadás, -nak, -st:
körenyül árkadása a vízzel:
die Einfassung, Umzie-
hung des Wassers ümher.
Circumluvium, ii, n. Fest.

körenyül-ásatás, -nak, -st:
die Umgrabung, Obvalla-
tio, onis, f. Veget.

körenyül-árkolni, -kolok,
-kol; -kolom, -kollya:
herumgraben. à Várcast:
die Stadt-. Fossam Op-
pido circumdare. Cic.

körenyül árkolt attott: ümher
gegraben. Fossâ circum-
datus, a, um. Circumvalla-
tus, a, um.

környül-állásos, adj. umständlich. Circumstantialis, e.

környül állásosan: adv. auf umständliche Art, umständlich. Circumstantialiter. Valamit környül állásosan elö-beszélni: etwas umständlich erzählen. Enodare, narrare aliquid. Cic.

környül-álló, adj. p. o. dolog: umständliches Ding. Res circumstantes.

környül-árkádás, -snak, -st: környül árkádása a' Vizneki: ein Umstürzung, Einzingung des Wassers, um etwas herum. Circumlavium, ii, n. Fest.

környül-árkolás, -snak, -st: ein Umgrabung. Obvallatio, onis, f. Veget.

környül-árkolni, -kolok, -kolt; -kolom, -koltya: a' Várcast: ein Stadt herumgraben. Fossam Oppido circumdare. Cic.

környül-árkoltatott: umgraben. Fossa circumdatus, a, um. Liv.

környül-ásás, -snak, -st: ein Umgrabung. Circumfossio, onis, f. Plin.

környül-ásni, -ások, -ás; -ásom, -ássa: umgraben. Circumfodere. Plin. Az környül-ásott polya-fa szerecsi, ha környül-ássák: der umgrabene

bäum will gesen umgraben sein. Circumfodi amat mespilus. Pallad.

környül-ásó, -ónak, -ót: der Umgräber. Circumfossor, oris, m. Plin.

környül bé-verem, -vertem, -vert; -verem, -verek: um sich herum, rund herum schlagen. Circumpavire. Plin.

környül-borétani, -ítok, -ít; -ítom, -íttya: um etwas herum stürzen. Circumobruere. Plin.

környül-borotválni, -válok, -vált; -válom, -váltya: um sich herum beschneiden. Circumtondere. Suet.

környül-dörögni, -dörgök, -dörgött: um sich herum donnern. Circumtonare. Flor.

környülé, környüled, környülem: környülétte, -tted, -ttem: um sich herum, um dich herum, um mich herum. Circa —, circumte, circa —, circumte, circa —, circume.

~~környül ~~ga~~~~ ~~-tem, -tem~~~~~~ga

környül-édesgetni, -getek, -get; -getem, -geti: -simogatni, -trikogatni: mit den Händen rings herum streichlen. Circummulcere. Plin.

környülék, -ének, -ekt: der Umgang, Herumgang, Circuitus, us, m. Cic. tractus, us, m. Cic. Virinia, ae, f. Tert.

környül el-ragni, -rágok, -rágt; -rágom, -rágja:

bringen, umzingeln. Obsidere. Non.

Környül-ásni, -ások, -ott: graben um etwas. Circumfodere. Plin.

Környül-ásó, -ót, -ója: Graben um etwas. Fossa circumducta. Cic.

Környül-bástyázni, -ázok, -ott: mit einer Mauer umgeben. Circumvallare. Cic.

Környül-bástyázott, adj. mit einer Mauer umgeben. Circumvallatus, a, um. Cic.

Környül-bástyázás, -ást, -ása: Umgebung mit einer Mauer. Circumvallatio, onis, f. Cic.

Környül-bástyázó, -ót, -ója: Umgebung mit einer Mauer. Circumvallatio, onis, f. Cic.

Környül-bástyázódni, -ázódom, -ázódtam, -ázódjál: mit einer Mauer umgeben werden. Circumvallari. Cic.

Környül-bástyázódott, adj. mit einer Mauer umgeben. Circumvallatus, a, um. Cic.

Környül-bástyázódás, -ást, -ása: Umgebung mit einer Mauer. Circumvallatio, onis, f. Cic.

Környül-bástyázódó, -ót, -ója: Umgebung mit einer Mauer. Circumvallatio, onis, f. Cic.

Környül-bástyázódva, adv. mit einer Mauer umgeben. Circumvallatim. Cic.

Környül-bástyázva, adv. mit einer Mauer umgeben. Circumvallatim. Cic.

Környül-bástyázva lenni, -lenni, -lenni: mit einer Mauer umgeben werden. Circumvallari. Cic.

Környül-bástyázva lett, -lett, -lett: mit einer Mauer umgeben worden. Circumvallatus, a, um. Cic.

Környül-bástyázva levő, adj. mit einer Mauer umgeben. Circumvallatus, a, um. Cic.

Környül-bástyázva volt, -volt, -volt: mit einer Mauer umgeben worden

Környül-fújni, -fúrok, -fúj; fúj-fúrom, -fújja: um und um -, oder rings herum blasen. Circum flare. Stat.

Környül-gyaluini, -lúlok, -lúl; -lúlom, -lúlja: um hobeln, um etwas abhobeln. Circum dolare. Plin.

Környül-hajókázás, -snak, -st: die Umsegelung. Periplus, i, m. Plin. Circumnavigatio, onis, f. Vell.

Környül-hajókázni, -kázok, -káz; -kázom, -kázza: um schiffen, um etwas herum schiffen. Circum navigare. Vell.

Környül-hálólni, -lólok, -ról; -lólom, -lólja: hálóval környül-venni: mit Netzen umgeben, -umstellen. Circum rectire. Sidon.

Környül-hálóztatott: adj. mit Netzen umgeben, -umgestellt. Circum rectitus, a, um. Lucret.

Környül-hányás, -snak, -st: -vetés: die Umwerfung. Circumjectus, us, m. Cic.

Környül-hengergetni, -getek, -get; -getem, -geti: um wenden, herum wälzen. Circum volvere. Plin.

Környül hinteni, -intek, -hint; -intem, -inti: herum streuen. Circum fundere, -spargere. Colum.

Környül-hordozás, -snak, -st: die Umherführung. Circumvectio, onis, f. Cic.

Környül-hordozni, -dozok, -doz; -dozom, -dozza: herum

Környül-forgó, adj. der um etwas herumgeht. Circumvagus, a, um. Hor. at.

Környül-forogni, -rogok, -rog: sich herum drehen. Circum versari. Lucret.

Környül-forratott, um und um gesotten. Circumfocatus, a, um. Plin.

Környül-fúrdalni, -dalok, -dal; -dalom, -dalja: um und um singen. Circumfocare. Plin.

Környül-fúrni, -fúrok, -fúr; -fúrom, -fúrja: um und um bohren. Circumfocare. Plin.

Környül-futni, -futok, -fut; -futom, -futja: umherlaufen. Circumcurrere. Cic.

Környül-futosni, -tosok, -tos; -tosom, -tossa: Mundent környül-futosni: überall herumlaufen. Circumcursare omnia. Plaut.

füssenn. Circumducere. Plaut.

Környül-hordoztatott, partic. fre. um getragen. Circumlatus, a, um. Cic.

Környül-irás, -sok, -st: die Umschreibung. Circumscriptio, onis, f. Cic. Periphrasis, is, os, eos, f. Quint.

Környül-irni, -irok, -ir, -irom, -irja: umschreiben. Circumscribere. Cic. tem verbis definire. Cic.

Környül-irva, adv. umschrieben. Circumscriptive, periphrastice. Quint.

Környül-járás, -sok, -st: das Herumgehen. Circumitio, onis, f. Cic.

Környül-járni, -járok, -jár, -járom, -járja: herumgehen. Circumire. Colum. Hajóval környül-járni: mit Schiffen herumfahren. Circumnavigare. Vellej.

Környül-járó, adj. (hirdető) p. o. Parcantsolat: ein umhergehender Ausruf. Circulare mandatum. Jct.

Környül-jegyezni, -jegyzeni: jegyzek, jegyez, jegyzem, jegyzi: umschreiben. Circumsignare. Colum.

Környül-jegyeztetett, partic. umschrieben, umgränzt. Circumsignatus, a, um. Colum.

Környül-kapálni, -pálok, -pál; -pálom, -palja: umgraben. Circumfodere. Plin. — á part. tant: den Pflanzen umgraben. Circumfodere plantam. Colum.

Környül-kapáló, -ónak, -ói: der Umgräber. Circumfossor, oris, m. Plin.

Környül-kenegyedni, -dem, -dik: umsalben, salben. Obcallescere. Plaut.

Környül-kenegetés, -sek, -st: die Umschmierung. Circumlitio, onis, f. Plin.

Környül-kenegetni, -gelek, -get; -getem, -geti, p. o. olajjal: mit Oel umstreichen. Oleo circumlinire. Cato.

Környül-kenni, -kenek, -kent; -kenem, -kenni: umschmieren. Circumlinere. Pl

Környül-kerengeni, -ngek, -reng: sich in die Runde dr. Circumvolitare.

Környül kerengetni, -getek, -get; -getem, -geti: umher. Circumagere, -rotare.

Környül-kerít keretben, adj. p. o. hálóval: das mit N. tzen nicht umgeben wer. den kann. Incircumretibilis, e. c. Bacch.

Környül-keríteni, -rítek, -rít; -rítem, -riti: umzäunen. Circumsepire Cic.

Környül-kerített-ett, adj. umzäunt, umhägt, umgr. sehlossen. Circumsaeptus, a um. Suet.

Környül-kertelni, -telek, -tel -telem, -teli: umzäunen, umgeben. Circumsaepire Cic.

Környül-köszönyözni, -nyözök, -nyöz, -nyözöm, -nyözi: um. Jmd. schmeicheln. Circum

cisicare. Plin.

Környül-kötni, -kötök, -köt; -kötöm, -kösi: umbinden. Circumligare. Liv. Circumplicare. Cic. Circumvincire. Plaut.

Környül-kötö, -önek, -öt: ein Gürtel. Cinctorium, ii, n. Ugut.

Környül-küldeni, -küldök, -küldi; -küldöm, -küldi: umsonst schicken, umsonst senden schicken. Circummittere. Ces.

Környül-lakni, -lakok, -lakik; -lakom, -lakja: p.o. a' Balatont: umwohnen Ein Balaton Ufer umwohnen, oder um Ufer wohnen. Circumcolere Balatonem. Beli.

Környül-mázólni, -zolok, -zol; -zolom, -zolja: um Ufer streichen. Circumlinere. Quinct.

Környül meg-kenni, -nem, -ni, p.o. a kapustát tehéngaccajjal: die Zwischen Räume mit Kuhmist umschmieren. Alveos limo vaccino Circumlinere. Plin.

Környül-menni, -megyek, -ni, ü, megyen: [illegible]

Környül-menés, -nek, -st: -járás: das Herumgehen. Circuitio, onis, f. Cic.

Környül-menni, -megyek, -ni, megyen: Herumgehen. Circumire. Cic. Környül-menni-(járni) a' más-kapcsolat: um ein Ding herumgehen. Circumire alveare. Colum.

Környül-metélés, -nek, -st: die Umschneidung. Circumcisio, onis, f. Tacit. Christus Urunk' Környül-metélése: die Beschneidung Christi. Circumcisio Domini nostri. Eccles.

Környül-metélni, -metélek, -tél; -télem, -téli: umschneiden. Circumcidere. Bibl. praecipitare. Terent. Tenn.

Környül-metéltetés, -nek, -t: die Beschneidung. Circumcisio, onis, f. Tacit. Kleistus Urunk' Környül-metéltetése: die Beschneidung Christi. Circumcisio Domini nostri. Eccles.

Környül-metéltetett, adj. beschnitten, umschnitten. Circumcisus, a, um. Plin. — Zsidó: ein beschnittener Jude. Circumcisus Judaeus, i, ei, m. Bibl.

Környül-metéltetni, -tetem, -tették: beschneiden lassen. Circumcidi. Tacit. Praeputium ponere. Juvenal.

Környül-metélt, adj. p.o. Zsidó: ein beschnittener Jude. Circumcisus Hebraeus, i, ei, m. Tacit.

Környül-metszés, -nek, -st: die Umschneidung. Circumcisio, onis, f. Tacit.

Környül-metszeni, -tszek, -metszé, -tszem, -tszi: környül metszeni. umschneiden. Circumcidere. Circumsecare. Cic. Környül-metélni a' gyermeket: die Kinder beschneiden. Infantes circumcidere. Bibl.

Környül-metszetlen, adj: unbeschnitten. Non circumcisus, a, um. Plin.

Környül-nyalni, -nyalok, -nyal; -lom, -lya: umlecken, ringsum ablecken. Circumlambere. Plin.

Környül-nyargalás, -lnak, -si: das Umherreiten, das Reiten in einem Zirkel. Obequitatio, onis, f. Veget.

Környül-nyargalni, galok, -gal; -galom, -gallya: a' tábor et: um das Lager umher reiten. Obequitare Castra. Curt.

Környül-nézés, -esek, -si: genaue Untersuchung, die man um eine Sache und um herstellt. Circumspectio, onis, f. Cic.

Környül-nézetlen, partic: das allenthalben wohl umgesehen worden ist worden. Circumspectus, a, um. Inct.

Környül-nézni, -nézek, -néz; nézem, -nézi; magát nezegedtsen. sich selbst nach allen Seiten ansehen, eine Sache sich einbildung von sich selbst machen. Se ipsum Magnifice circumspicere. Cic.

Környül-nézni, -nézek, -néz; -nézem, -nézi: umsehen. Circumspicere. Cic. Környül-néző, -ek, -ét: Umsehender. Circumspector, oris, m. Circumspectatrix, f. Aspect.

Környül-nyirkatni, -katok, -kat; -katom, -kattya: umfeuchten. Circumrorare. Cic.

Környül-nyirkesett: adj: umfeuchtet. Circumrorsus, a, um. Cic.

Környül-nyirni, -nyirek, -nyir; -nyirem, -nyirja: umscheren. Circumtondere. Cic.

Környül-olmozni, -mozok, -moz; -mozom, -mozza: mit Thon umschmieren. Circumplumbare. Cato.

Környültötte: um sich stossen. Circumtudere.

Környül-övedzeni, -edzek, -övedz; -edzem, -edzi, magát: sich umgürten. Se circumcingere. Macrob. Se circumcingere. Appul.

Környül-perzselt, adj. p.p. tölgy-fák: die umgebrannten Eichbäume. Arbores flammis coborta. Virg.

Környül-plántálni, -tálok, -tál; -tálom, -tálya: die Pflanzen einmal um ihre Setzung, um Pflanzen. Circa aliquid plantas transponere. Plin.

Környül-rágni, -ragok, -rág; -rágom, -rágja: valamit ringsum abnagen. Circumrodere aliquid. Cic.

Környül-rágott, adj. abgenagt. Abesus, a, um. Pers.

Környül-vakni, -vakok, -vakj; -vakom, -vakja, umherwerfen. Circumponere. Cels.

Környül-vesztegetni, -tegetek, -tegetett; -tegetem, -tegetni: umherschlingen. Circumvo-litare. — á' tavat —: um den Teich. — lacus. Virg.

Környül-állatrolás, -lásnak, -tzolást: die Befestigung um etwas herum: Circummunitio, onis, f. Környül-állatrolása a' Városnak: die Befestigung um eine Stadt. Circumvallatio Opidi. Cæs.

Környül-állatrolni, -tzolok, -tzolj; -tzolom, -tzolja: á' Jegyenesöltés-tzerint: um Obst-Gärten mit einem Graben um sich befestigen. Circumvallare (= vallare) cum munire = (= vallare) Pomaria cum fossa. Plin.

Környül-állatrolt-atott, Partic. pass. umgraben. Circumvallatus, a, um. Liv.

Környül-állani, -állok, -áll; -ollom, -olja. taborral á' Városra: die Stadt belagern. Urbem obsidione cingere. Virg.

Környül-állani, -ok, -at; -tom, -tja: wenigstens um achten. Circumstare. Liv.

Környül-állomlás, -nak, -t: genauere betrachtung, da man nie Ding um und um besiehet. Circumspectio, onis, f. Cic.

Környül-állomlani, -lódok, -lódj; -lódom, -lódja: umherspähen. Circumspicere. Cic.

Környül-állomlás, -nak, -t: die Umherspähung. Circumlatio, onis, f. Seneca.

Környül-állomlási, -nak, -t: die Umherspähung. Circumactio, onis, f. Rotatio, onis, f. Agenn.

Környül-állomlani, -ok, -j; -om, -ja: um sich spähen. Circumspicere. Cic

-kerem, -kerja: umfassen, be-
greifen. Circumfrixare.
Cato.

Környül-való, adj. Herum lie-
gend. Circumjacens, ntis, c.
Tacit.

Környül-venni, -vettem, -vett;
-vessem, -vessi: 1. -kerite-
ni, körül-venni, be-keriteni:
umgeben, umringen. Cin-
gere, circumdare. Cic. Kes-
kenyt árokkal környül venni
valamit: etwas mit einem Grä-
ben einfassen, einpfählen,
zäunen, umgeben. Circulare
aliquid fossula. Colum. Ri-
alicui fossam arctiorem pra-
ducere. Tacit. 2. környül-vet-
te az ellenség, vom Feinde
umzingelt. Circumfusus
hostibus. Cic. A' fanátsot
fegyveres Néppel környül-
venni: den Kirch mit gewaff-
neten Volke umgeben.
Armatis stipare Senatum.
Cic. armis obsidere Senatum.
Cic. Valakinek a' hajóját öt
Gálly által környül-venni:
einem Schiff mit fünf Gale-
ren umgeben, umringen.
Navem alicujus triremibus
circumsistere. Liv. Tan-
tzal környül-venni a' tábort:
den Zirgen mit einem Wall
umzingeln. Castra vallo cin-
gere. Liv. Töressel környül-
venni a' szénа-baglyát: den
Heuhaufen mit Zaunen. Fe-
ni metam sepibus circumda-
re. Colum. Vigyázoltatni
környül-vette a' házát: ma-
chte seine Häuser mit Wachen
umgeben. Saepsit custo-
diis domum suam. Liv.
Meg-tsalni: anführen, be-
trügen. Circumvenire. Cic.
Valakit tsalárdsággal kör-
nyül-venni: einen mit List
betrügen, betrügen. Ali-
quem dolis capere. Cic.

Környül-zengeni, -zenegni:
nyekereg: umher rauschen,
tönen. Circumsonare. Liv.
Környül-zeng a zeg és hely
az ordítástul: der ganze
Ort widerhallt umher von
dem Geschrey. Totus lo-
cus resonat ululatibus.
Liv.

Környül-zörgetni, -getek, -ge-
tem, -geti: rings herum
klopfen, anklopfen. Circum-
pere. Tacit.

Környül-vétel, -lnek, -le, die
Umgebung. Complexus, us
m. Cic.

Környül-vetés, -snek, -ste: Kör-
nyül-hányás: die Umwerfung.
Circumjectus, us, m. Cic.

Környül-vétetés, -snek, -ste: Cir-
cuitus, us, m. Suet. it. Circum-
ventio, onis, f. Augustin. Sok
ágtúl környül-vétetés. Die
Umgebung von Pfählen.
Stipatio, onis, f. Cic.

Környül-vétetett: umgeben: ci-
rcumdatus, a, um. Cic. Szám-
jó barátyaitúl környül-vé-
tetett: der mit ganzen Hau-
fen guten Freunde umge-
ben ist. Stipatus gregibus
amicorum. Cic. Tengerrel kö-
nyül-vétetett tartomány:
mit Meere umgebenes Land. Regio
mari cincta. Vellej. -Circum-
fusa. Cic. Tsalárdsággal kö-
nyül-vétetett: der durch
List hintergangen ist. Dolo
circumventus, a, um. Cic. -de-
ceptus, a, um. Liv.

Környül-vétethetetlen, adj. ümgyn környül-véve, adv. ümgyn környül-vétetni, -tetem, -tett: ümgyn környül-vétel, -tnek, -t: ümgyn környül-vétetés, ümgyn környül-vétetik, -tetém, -tétek: ümgyn környül-vétetlenül, adv. ümgyn környül-vétetlenség, ümgyn környül-vétetlenségesen, adv. ümgyn környül-vétetlenségesség, ümgyn környül-vétetlenségességek, ümgyn környül-vétetlenségességeket, ümgyn környül-vétetlenségességekkel, ümgyn környül-vétetlenségességekkel, ümgyn környül-vétetlenségességekkel

-veget: nin Gemüsch ümsere me-
chen. Circumsaepere. Tácit.

Körön, -rönnek, -rött 1. a'ke-
zen, is lában: den Nagel -tis-
vis am Finnden, und Fissen-
Ungvis; is, m. Hor. 2. a'negy-
láb állatok hasadt körmei,
is szárnyas-állatok'l ábrain:
ein Knollen oder Nagel, oder
Klauen der kleinen füßigen Thie-
ren. Fabula, ae, f. Plin. Unga-
la bifida, ae, f. Plin. 3. k
negy-láb állatok egész (mezö)
körmei. Solidungula, ae, f.
Varr. Baromkörön, ein Thei-
l der Finnen. Ungula v.g.
bovis, ae, f. Plin. Betsü-
körön: ein Klauen Theil. Un-
gula alcis. Cls. Hasadtt
körön: ein gespaltenen
Klauen. Ungula bifida, -
bisulca. Plin. Horgas kö-
rön szarvchigbe-, Krümmen
Klauen. Dnevavus Ungvis
hamati ungves. Ovid. Ka-
pa-körmök: umgebogene scharf-
fenen Nägel. Incurvi Un-
ves. Cic. Kemény körön: sta-
ker Klauen: Ungula solido
corne. Plin. Kis körön: ein
kleiner Nagel, ein Nägel-
chen. Unguiculus, i, m. Plin.
Lo-körön: der Huf eines
Pferdes. Ungula equi. Cic.
Merö, egész körön: einzi-
ges volkommes Huf. Ungula in-
divisa, -vacca, -solida. Plin. Az
ölbevnek körmei: die Zeh-
len eines Huthieres. Accipi-
tris manus, -falcula, ae, f. Plin.
Tas-körön: Adlers Klauen,
Adlers Knollen. Ungula aquili-
ae. Plaut. Vak körön: Rü-
chen, nicht gespaltter Nagel. Sca-
ber Ungvis. Ovid. Vizigzik
a' körön: der Nagel am Fin-
ger bekommt weisse Flecken.

Klátsch. Ungvis albo gi nem
accipit, Flocci körömbe ütött
a' hideg. Die Kälte last den
in die Nägeln gespaltenen
Frigus ungues ejus perme-
vit. Frigus ipsi per ungu-
Praesatur. Nincs körme:
der Knollen Nägel hat, o
ne Nagel ist. Exungvis, e
c. Tertull. Unguiculis ca
vet: Cic. Nagyok a' kö
mei: kapa körmei vagy
nak: me hat grossen Nägel
Prominent ei ungues. Curt.
Körmeinkkel vakaródzunk
körön sölünk, körmölünk:
wir kratzen uns mit Nä-
geln. Unguibus scabimus,
scalpimus, fodicamus. Juven
Valakit a' körmeitül meg
foszt ani: nimm ihn Klauen
benommen. Exungulare
aliquem. Plaut. Valakit
a' körmei közé fogni: je
manden mit den Nägeln
zergreiffen. Unguium te-
nacitate adripere aliquem
Ter. Ter. Nem szeretné
a' körmei köré esni, justus:
ich wollte ihn nicht in die
Klauen bekommen, gefallen.
Nollem in manus ejus in-
cidere. Cic. A' körmeit va-
tamibe beleaggatni, beleá-
vagni: die Knollen in et-
was hineinhängen. Ungulas
injicere. Plaut. El-metélni
a' körmeit: die Nägeln ab-
schneiden. Subsecare unges
Tibull. demere ungues, Plau
recidere ungues. Curt. El-k
capdálni a' körmeit. Die Nä
geln ab beissen, -abnagen.
Ungues abrodere. Pers. A' kör
meit el-veszteni: seine Nä
gel kommen. Exungulari. Ve
get-Ungues amittere. A' kör
meit a' mosóktúl meg-tisz
titani egy'kis késsel: die
Nägeln mit einem Messer

Ihn steinigen. Purgare ung-
ves cultello. Sterat. Valaki-
nek meg-ütni a' körmét:
jemandem auf die Zehen
klopfen. Ungues alicui fe-
rire. Manus alicui contun-
dere. Cic. Nehi aggatni-,
akaszt ani valaminek a' kör-
meit: jemandem die Klau-
en einpflanzen. Ungulas
alicui injicere. Plaut. Un-
gues infigere Cic. Körmei
vel le-tsipni a' virágot. Die
Blüthen abpflücken. Ungue
carpere florem. Ovid. Szét-
tépni valamit a' körmeivel:
etwas mit den Nägeln
zerreissen. Ungue discer-
pere aliquid. Cic. Szinte a'
spitzre jutottunk, - a kör-
münkre ig-volta a' dolog. Die
Sache ist auf das äus-
serste gekommen. Res
ad Tarentos redüt. Liv.
Prov. Res ad extremum venit.
Tall.

Köre-bör szálka, -kának, -kát: kö-
röm-hár-szálka.: ein Nied-Nä-
gel, geringer Absonderung,
und Trennung der Haut wo
den Enden der Nägel an
den Fingern. Reduvia, ae, f.
Plin.

Köröm-evesülés, -sének, -st: Ge-
schwür an den Nägeln der
Finger. Reduvium, ii, n.
Tel.

Köröm-faragó, -gónak, -got:
Abschneidzeug womit Nä-
gel: oder man von den Nä-
geln abschneidet. Resegmen
unguium. Plaut. Titi-
litium, ii, n. Plaut. Re-
segmen unguis, inis, n. Plin.

Köröm-faragó, -gónak, -got:
Szerszám a' körá tsokának:
das Hut-geschmid womit
kalcatum Ungulare. i, is, n.

Köröm-fekete, adj. an-
nyi, mint semmi: so viel,
wenig, als der Unrath
unter den Nägeln. Exi-
gu. indecl. Martin. Quod
tantum valet, quantum
Unguinum sordes. Ovid.

Köröm-fü, -fünek, -füvet:
Nägel Kraut, wie Ge-
würz? Saxifraga, ae, f. Colum.

Köröm-hár, -znak, -rat: az
ember' újjain az á bőr, melly
alól a' köröm nő-ki:
die Haut (Nagel-Haut),
aus welcher von unten her-
vor der Nagel sammt der
Cutis, ex qua Unguis emi-
net.

Körömhár-szálka, -kának, -
kát: der Nintnagel. Re-
duvia, reduviae, f. Plin. a' kö-
röm hárnak fel-szálkázá-
sa: der Nindnagel. Incom-
modum reduviae. i-n- fel-
szálkásodott a' körömhá-
ja: die Haut fast sich beym Na-
gel abgelöset. Reduvia
laborat. Cels.

Körömke, -kének, -két: tür-
virág: sprenér: Virág'ne-
me: Ringel blume, wie Ge-
würz. Calendula, ae, f. Mar-
tin. Mezei körömke: die
Ackerringelblume. Ca-
lendula arvensis. Linn.

Köröm-mérceg, -regnek, -
meget: Köröm-evesülés:
das Nagel Geschwür.
Paronychia, ae, f. Plin. para-
nychium, ii, n. Petron.
A' köröm-mérceg bántsa:
wo fast den Nagelzwang.
Reduvia laborat. Prov.
a' jn hotnál: Geschwür über
Zehen zwischen den Klauen
Subungues, ei, f. Colum.

Körém-mezeg-fü, -ünek, -üvet:
sus Ringel Ewrut, nim Gewächs.
Sanguinaria, ae, f. Plin. illecebrum, i, n. Linn.

Körém-motsok, -tsoknak, -tskot:
den Ringel Sotz, Unrath-, Unflat unter den Nägeln.
Unguium sordes, is, f. Ovid.
Grey. n. index. Martin.

Körémnyi, adj. körém Séles, igi: ringel breit. Tantae latitudinis, ut unguis. Egygy körémnyire sem távoztam-el tölle: ich bin nicht einen Ringel breit abgewichen von ihm. Ne latum (transversum) quidem unguem ab eo discessi. Cic.

Körém-piszok, -szoknak, -szkot:
l. Körém motsok.

Körém-szakadás, -snak, -st:
ein Blutigmachung des Nägeln. Exunctatio unguium-onis, f. Tertull. Körém-szakadással (vér-kiolással) jutni valamihez: mit Mühe u. Noth zu etwas kommen. Ungues exeuntando pervenire ad aliquid. Cic. Körém-szakadásig oltalmazni-, védelmezni valamit: etwas fürchterlich vertheidigen. Ad extremum usque defendere aliquid. Plaut.

Körém-szakadtáig. adv. mit allen Gliedern Knochen. Toto corpore atque omnibus unguis, ut ajunt-Cic, Prov.

Körém-szálka, -kának, -kát:
ein Ringel-Zwang. Reduvia, ae, f. Plin. incommodum &c. duvie, i, n. l. körém-kár-szálka.

Körém-szélességnyi adj. l. körémnyi.

Körém-vas, -snak, -sat: sas-körém: a' puska-vessző, a' puska tsöbül a' fujtást ki-vonó eszköz: der Ringel-Zieher. Stercombulus, i, m. Unus, quo glandes e sclopetis extrahuntur.

Körém vésö, -ének, -ött: ein Ringelmesser. Scalprum ungulare, is, avis, n. l. körém faragó.

Körém-virág, -gnak, -got: Ringel blüsse. Album-, albugo-, flos unguis. avis, f.

Körém zsölés, -snek, -st: l. körémölés.

Körém zsölni. l. körémölni.

Kő-rakodék, -knak, -kot:
der Schutt von abgetragenen Mauern, Werk. Rudus, eris, n. Vi

Kő-rakodás, -snak, -st: dülödék, omladék, omladvány der Schutt. Rudus, eris, n. Vitr.

Kő-konto-fü, -fünek, -füvet: kő-tör. der Steinbrech. Saxifraga, ae, f. Plin. pariet. taria officinalis, ae, alis, f. Linn. kő-konto-, fal-konto-fü: der Stein-brech. Semen saxifragae, inis, n. Plin.

Körös, -snek, -st: 1. fa-neme: die Esche. Fraxinus, i, f. Virg. Folyó-vize Magy. Országban. Crysius fluvius Hungariae, i, m. Beius

Mező-Város Magyar Országban. Körösch, ein Münzstädtchen in Ungarn. Hujus nominis Oppidum Hungariae. 2. adj. körösbeli, körösi: circularis, e. Mart. Cap.

Körös-borjak, -gának, -gakat: die Hörnerschossen, -

mücken. Cantharis, idis. f. Plin.
Holyag-hüző Körös-bogár: ein
[illegible] Pferdefliegen Cantharides, um f. Offic. Lytta vesicatoria, ae. f. Offic.

Körös-fa, -fának, -fát: ein Eschen. Fraxinus, i. f. Virg. A Mezei körös-fa: ein Feldesche. Fraxinus campestris. Linn. Nagy körös-fa: ein Eschenbaum. Fraxinus excelsior. Virágos körös-fa: einen Hainbuchen. Fraxinus Ornus. Linn. A körös-fa minden Munkára alkalmatos: ein Eschenholz lässt sich zu allen Dingen am besten gebrauchen. Fraxinus obedientissima in omni opere. Plin.

Körös-fa dzsida, -dának, -dát: körös-fa nyelü dárda: ein Eschenspiess von einem Eschenbaum. Hasta hastea. ae. f. Fest.

Körös-fa erdö, -dönek, -dét: ein Eschenwald, Eschenbusch, Ort, wo viel Eschen stehen. Fraxinetum, i, n. Cathol.

Körös-fa levelü fü, -fünek, füvet. einerley Gemüse dictam. Fraxinella, ae, f. Schröder.

Körös-fa mag, -gnak, -got: Eschenbaum von Eschen bauen. Ochsenglossum, i, n. Woyta. Semen fraxini, inis, n.

Körös-fa pörna, -nának, -nát: ein Stiefel von Eschenholz. Fraxinea Judex, ae. dis, f. Virg.

Körös-fa veszszö, -öncke, -szöt: einen Spanier von einem Eschenbaum. Fraxinea virga. Ovid.

Körös (tejü, fehérre, sebes) viz. folyó-viz Magyar. Ország ban. Fluss in Ungarn. Crysius, fluvius Hungariae in, m. Belius.

Körös-környül, adv. körös-körül: einher, herum, rings herum. Circum circa. Circa ex omnibus in circuitu partibus. Cas.

Körös-környül égni, égett, égek, ég: einher brennen. Obarde, re. Stat.

Körös-környül hordozni, -dozok, -doz; -dozom, -doz za: -valamit: etwas herumtragen, einher tragen. Circumgestare aliquid. Cic.

Körös-környül meg-arannyozni, -nyozok, -nyoz; -nyozom, -nyozza: einen rings herum golden. Auro circumlinere. Plin.

Körös-környül meg-égett, adj. einher braun gebrannt. Obustus, a, um. Ovid.

Körös környül meg-melegedni, rings um sich erwärmen warm werden. Vere calere. Cas.

Körös-környül metélni: -télek, -tél; -tettem, -teli: rings herum beschneiden, stutzen. Ab omni parte recidere. Ovid.

Körös-környül nézdegélni, nézgélni, -gélek, -gél; -gélem, -geli: -nézegetni: umher sehen, einher sehen. Circumspectare. Cic.

Körös-környül szántani, -szok, -ni; -ntom, -ntya: um ackern ob arare. Liv.

Körös-környül száradni, -adok, -ad: el-aszni: einher trocknen, -dörren, -dürr werden. Obarescere. Lactant.

Körös-körül. l. Körös-környül.

Körösleg, adv. einher, herum, rings herum. Circa. Cir-

circum, Stat.

Körösben környül: adv. l. Körös-
környül.

Körösz l. Kereszt és a többi.

Körösztöl, -zön, -zött, -zni: Kreuz, Kreuzweg, -gnade, -get; mit dem Kreuz an den Kreuzweg, Kreuzigen Augustus ad Crucem affixum. Matthen.

Körte, -tének, -tét: Körtvély: Die Birne, Frucht des Birnbaums. Pirum, i, n. Plin. Korte-fut, ka. ein Birnstock. Pedicellus Piri. i, m. Plin.

Körtike, -kének, -két: Für'neme. Kári zöld, fülbe fatsaró fü: Das Wintergrün Pyrola, ae. f. Linn.

Körtőke, -kének, -két: Körtvély levelü fü: Wintergrün. Pyrola secunda, ae, f. Linn:

Körtve, -vének, -vét: Körte, körtvély: Die Birne. Pirum, i, n. Plin.

Körtvély, -lyének, -lyt. Die Birn, birne, Frucht des Birnbaums: Pirum, i, n. Plin. Akpárral ezö körtvély: Gemeine birnen, die zur Gemeine speise dienen können. Pirum hordeaceum. Aszalt körtvély: Gedörrte Birn. Siccatum Pirum.

Bics körtvély: Quittenbirn, Pirum Cydonium. - Cotoneum. Bor-izü körtvély: Die Weinbirn. Pirum saporem vinosum. Pirum Liberianum: n. Plin. Büzával ezö körtvély: die Weitzenbirn, die zur Weitzen ernde reift werden. Pirum Sementivum: Plin. Ecetlen körtvély: unzeitiger Birn. Immaturum Pirum. Colum.

Ecett körtvély, -nöttes - Zeitiger Birn. Maturum, Mite Pirum.

Eid-virág. Fanyarú -: Immaturum -. Varr. Férges - wurmstichigen -. Vermiculosum. Pallad. Fojtós -: Strangulatorium -. Plin. Fontos körtvély: Edelbirn. Pirum liberale. Plin. Hosszuki szárú -: Langstielichte -. Longo pediculo -. Plin. Idei érö -: Frühzeitigen -, Immaturum. Praecox - Plin. Ikra körtvély: Die Wurmbirn. Pirum austerius. Colum. Karmazsin körtvély, Carmesinfarbe Birn. Carmanum Pirum. Késön érö -: Spätzeitige -, tardivum. Winterbirn. Serotinum Plin. Követses -, Steinigte -. Lapidosum -. Lapidosi generis -. Pallad. Lágy -, puha körtvély: Weiche Birn. Pirum facilicum. Cato. - Victum - Leveles -, Spitzige - Turbinatum -. Succosum -. Colum. Mézes - Honigbirn. Mellitum Pirum. Cato. Muskatály körtvély: Die Muskatellerbirn. Pirum. Sapor bum. Plin. - apicianum, Plin, - Jacobinianum - Plin. Nagy körtvély: Sehr grosse Birn. Decumana Pirum. Plin. Nyakas körtvély: Flaschenbirn. Cucurbitinum Pirum. Cato. Pirum ampullaceum. Plin. Ötött körtvély: runde Schwalbe, nicht wilde Birn. Pirum insitivum. Horat. Pergamus körtvély: Die Pergamotte birn. Pirum Falernum, pergamiaceum. Colum.

1014. k.

Savanyú ízű körtvély: Birn, von säuerlichem Geschmacke. Pirum acidulo sapore jucundum. Plin. Szagos körtvély: Art wohlriechender Birnen. Myrapirum, i, n. Scrib. Plin. Odoratum Pirum. Plin.

Tehetős (téli) körtvély: Eine winterbirne. Pirum hybernum. Cic. Serotinum. Plin. Téli —: wie vorher: Trásárc-körtvély: Dreispitzige Birne. Pirum Pompejanum. Tükös körtvély: gestreifte Birne. Pirum striatum. Appul. Vad körtvély: Vatzkorc: Die Holzbirne. Pirum silvestre. Pallad. Vaj-körtvély. Die Butterbirne. Pirum butyraceum, — lacteum. Plin. Alma körtvély hosszratska: Eine Birne die länglicht ist. Pirum est oblongum. Plin. Alma körtvély meg-lágyúl: Eine Birne wird teig. Pirum fit, scscit, Cato. — fit fracidum. Varr. A' körtvélynek a' Nap adgya-meg a' Színét. Die Birne wird brauner die Sonne gewinnt. Pirum coloratur sole. Plin. Körtvélyt szárítani a' Napon: Birnen an der Sonne trocknen. Pira in sole siccare. Pallad. A' téli körtvélyt el-tenni, 's polyvában tartani. Die Winterbirnen in der Spreu aufheben. Pira obruere paleis. Pallad. körtvélyt részölni, fajtolni: Birnen zwingen. Pira strebo comprimere. Pallad. körtvélyt törzsökölni, zúrni, dömörgetölni: Birnen stossen. Pira contundere. Pallad.

Körtvélyes, adj. p. o. kert: Ein Birnen Garten, Ort, wo viel Birnbäume stehen. Pirarium, ii, n. v. hortus pirorum, i, m. = Piracius.

Körte-fa, -fának, -fát: Birnbaum. Pirus, i, f. Virg. Körtve-fa, wie vorher.

Körtvély-fa, -fának, -fát: Birnbaum. Pirus, i, f. Virg. Pirus Cotonea, Cydonia. Fontos körtvély-fa: Ein Spindelbirnbaum. Pirus liberalis, — Plin. — volema. — e, f. Papi. Muskatály körtvély-fa: Ein Muskatellerbirnbaum. Pirus Lavernia. Plin. — Syriaca. Plin. Parganmit körtvély-fa: Ein Pergamottirnbaum. Pirus Falerna. Colum. Trásárc körtvély-fa: Dreispitzbirnbaum. Pirus Pompejana. Vad körtvély-fa: Ein Holzbirnbaum. Pirus silvestra. Pallad. Vatzkorc-fa. Wie vorher.

Körtvély must, -stnak, stot: Ein Birnmost. Piracium Hieron. Piratium, ii, n. Pall.

Körtvély' szárza, -szának, -szát: körtvély' stuttkája: Ein Birnstiel. Piri petiolus i, m. Colum.

Körtvélyt áruló, -lónak, -lót: Ein Birnhändler, ein Birnverkäufer. Piracius, ii, m. Barth.

Körtvély-vizits, -tsnek, -tset: Ein Birnsaft. Succus e Piris expressus Plin. körtvély vizits, -tsigés, vagy tsigór: Lorea e piris. v. f. Varr.

Körü: egyenlö körü: Rund, einen gleichen Umfang, ob-

ûm Einen sat. Circumcursare, a, um. Martin.

Körül, prepos. ûm, ûm-fenn. Circa. Cic. Circum. Stat. Az ház körül: ûm dem Hâû sen Fenn. Circa domum. Cic. Varos körül lévö kertek: ûm den Stadt fenn lingenge Gärten. Horti suburbani. Hor. at. Lárd, körül, is a t.

Körül-állani, -llok, -áll; -llom, -llya: valakit ûm einen fenn stehn. Alicui circumsistere. Liv.

Körül-állottak (-fogták) a' türet: Sie fünd um den Fürst fenn gestanden. Circumsteterunt regem. Cic.

Körül-ámyékozni, -kozok, -kozz; -kozom, -kozza: valakit: jemanden ûm schatten. Obumbrare alicui, vel aliquid. Plin.

Körül-belül, adv. mindenfelül: umit ûnd bemit. Longe lateque. Cic. Körül-belül két izmi: két tzol: ûngefehr finfen Zoll. Circiter sex pollices Polonum. Ett körül-belül: Sinn fenn. Hinc circiter. Cic. Körül-belül tévö (fekvö) tartományok: Die ûmliegende Länder. Circum jacentes Provinciæ. Cic. Ennek az embernek körülbelül nintsen mássa: Der Mann hat umit ûnd bemit fein nur glnefen ein mannen. Homo longe pauperrimus. Jac. Qui neminem sibi habeat Pæcenem. Cic.

Körül, -lek, -lem, -lünk, -letek, -lök: ûm ihn, -sie, -mich, -dich, -ihn, -uns, euch, -sie. Circa se, -te, -me, -vos, -nos. Et-fredet körülem: man nehme von ûm wie wenig. Abstrahendum circum me. Cic.

Körülbet, -tnek, -tet: Az ég körülete: dem Umfang des Himmels. Mund. Cæli ambitus, ûs, m. Ovid.

Körül-fénylени, -lem, -lés: ûm glänzen. Circumfulgere, circumlucere. Plin. Jen. Az fejét nagy-sugarok fénylése-körül: dem Haupt mit Strahlen glänzen ûm ſeinen Haupt. Caput ejus solis splendore coronat. Plin.

Körül-fogni, -fogok, -fogott, -fogom, -fogja: körül-venni ûmzingen. Cingere, circumdare. Cic. Körül-fogattàk ötet: man hat ihn ûmzingelt. Circumdederunt ipsum. Cic.

Körül-gondolni, -dolok, -dolt, -dolom, -dollya, mint Példa a' Baráthoz. Izen a'jat: nachsinnen, ûberlegen, ûnd Hülfs. ſuchen. Expendere, et Hæsitare. Cic.

Körül-határozni, -zok, -zom, -zza: valamit: etwas ûmgränzen. Fines circumdare alicui rei. Cic. A' tó körül kerengeni ûm den See fenn. Circare stagnum. Tibull.

Körül-keriteni, -kítek, -kít,

-ritem, -ritte: Mentával
a' fejét körül-kerítette az
ellen Gőzt mit Emmisnemüen
ze ümgyúgyobon: ellenség-
ének Fenyét ám fegyverrel.
Caput mentâ obsepit. Ovid.

Körül-kerítti-körül a' Vá-
rost: Ime Árkokat ásnak
üm dir Várost. Fossa cir-
cüm dir Urbem. Liv. Körül-
kerül a' tsutora-bor: Vi-
num circumfundit Vascula. Virg.
Bibere per orbem.
ex Orba.

Körül-korlátolni, -tolok,
-tol; -tolom, -tollya: üm
züríny, ninny Zsüm
ninsen meghen. Circum-
sepire. Cic. valamit-: ut-
ven-. aliquid-. Cic. Kö-
rül van korlátozva: ne-
kül ümgyzsünt. Circum-
sepsus, a, um est.

Körül-menni, -megyek, -megyen
körtöke a' Palatzok: ümb
Flatzen gehn ümmer ümher
ihren Forum. Per Urbem
(circulatim) inire ex Castris
inter eos tagena. Circulat
inter eos tagena. Appul.

Körül-nézni, -nézek, -nézz; -né-
zem, -nézi: ümsehen
ümsehen. Circumspicere.
Cic. Nagy hegyekben körül néz
magát, mintha ő völna a'
Fahn ebje: mit Stolz ümsehen
Gespöns anzunehmen. Se
ipsum magnifice circum-
spexit. Cic.

Körülötte, -lötted, -lötte, -löttök
tök, -lötteték, -lötlünk: üm
ihn, -dich, -mich; um ihnen
üm mich, üm uns. Circum
vel circa eum, -te, -me;
circa eos, -vos, -nos. Ci-
Valakinek körülötte lenni:
üm jemanden, od. üm ninny

Körül-palánkolni, -kolok,
-kol, -kolom, -kollya: Pa-
lánkozni, körül-kerítőn
p. o. a Várast: ein Stadt
mit Pfählen. Palis cinge-
re-; circumdare Urbem.
Cic. despatare Civitatem.
Tertull.

Körül-tekínteni, -ntek, -nt-
-nten, -nti: ümsehen. Cir-
cumspicere. Cic. Hasznos
minden alkalmatossága-
ban körül-tekínteni: nüz
ist nützlich, und vonthöth
sucht bey jedem Gele-
genheit üm zu sehen.
-sich herumsch ümsehen.
Nihil est omnem circum-
spicere occasionem. Curt.
-circumstantiam. Gell.

Körül-tsúzni, -tsúzok, -tsúz;
-tsúzom, -tsúzi: ümstos-
sen, ümstossen etwas. Ali-
quid circum circa ac-
cingere. Ovid.

Körül ugrálni, -álok, -al: valami körül: um etwas herum springen. Circumsilire.

Körül-ülés, -ek, -t: eine Umsetzung. Circumsessio, onis, f. Cic.

Körül-ülni, -ülök, -ült, -ülön, -üli: p. o. az asztalt: um den Tisch herum sitzen. Circum mensam sedere. Cic. circum mensam considere. Cic.

Körül-való, adj: kő-fal körül való épületek: um die Mauern liegende Gebäude, &c. Aedificia Muris circumjecta. Liv. Europa körül-való országok: an Europa gränzende Länder. Regiones, quae circumjacent Europae. Liv.

Körül-venni, -vesek, -vett, -vesz: -vesem, -vesz: umgeben. Sepire, circumdare. Cic. Por golattal körül venni a' szántott földeket: die Felder mit Gräben herumziehen. Sepibus fimare agros. Plin. Fa-kos-téllyal körül-venni valamit: etwas mit Gerüsten umgeben. Ligneis Cancellis sepire (re sagutis munire) aliquid. Cic. A' vár ast képest körül-venni: die Stadt mit neuen Bollwerken umstehen, Gräben umgeben. Ubem Corona cingere. Cic.

Körül-vétetni, -tetem, -tetik: umgehen lassen. Circumducere. Cic. Hadi vezér, dolmetschel által körül vétetni: allenthalben Zwang um sich herumgehen, mit dem Zwingen umgeben lassen. Ab Interpretibus circumiri. Cic.

Körül-vétetett: umgehen lassen.

Circumdatus, a, um. Cic. Sok ölü döglétekkel körül-vetett: mit Menschl. Körpern umgeben, umgränzung. Sarcus Circumdatus, -vallatus, a, um. Cic.

Kő, -ó, -övek, -ót: Aus Stein, Felsz. Sal fossilis, -lis, m. Plin. Egy' kő-ből: aus einem Stein. Meta salis fossilis. Cic. ast. integer lapis salis. Cic.

Kő-símító, -ónak, -ót: Kő-pallérozó: der Stein-schleifer. Politor Gemmarum, oris, m. Firmic.

Kösség, -ek, -et: Község, nép: das Volk, die Gemeinde, die Gemeinschaft. Communitas, -atis, f. Cic. plebs, ebis, f. Cic. populus, i, m. Cic. vulgus, i, n. Cic. Az egész kösség: die ganze Gemeinschaft. Corpus Reipublicae. oris, n. Tudatlan kösség: das unwissende Volk. Indocta, imperita plebs. Cic. A' tudatlan kösség erre-is, amarra-is bámul: das Gemeine Volk verwundert sich über vieles und jenes; Ignara plebs jam hujus, jam illius aspectu obstupescit. Cic.

Kösség-bélieket, -tenek, -tett: nimmt aus dem Gemeinen Volke &c. Tribunitii. orum, m. Cic. nominatti ex plebe. Cic. ex Communitate. Cic.

Kösség' kedvet, -venek, -vett: die Gunst (Gewogenheit des Volks). Aura popularis. is c. is, f. Cic. A' kösség' kedvét keresni: die Gunst des Volks zu erlangen suchen. Popularem auram captare. (Genevolentiam Populi) captare. Cic.

...ois..k.

Kö-szál, -lnak, -lat, -lt: kö-
szikla, kö-szirt: die Klippe, Klip-
pe, Klinge, eine felsi. Felsen.
Felsenfels. Rupes, is, f. Virg.
scopulus, i, m. Ovid. Virg. Ein
tiefer stehender Kö-szál: ein Grund-
wasser. Monumentum, i, n. Cic.
Hajó-törő kö-szál: ein Fels,
wo man Schiffbruch leiden kann.
Navifraga rupes, Stat. Ma-
gas kö-szál: ein hoher Fels.
Alta-, ardua rupes. Virg. Szo-
rosz kö-szál: steiler Grad-
fels. Immanis, scopulus.
Ovid. A' kö-szál erős, ízes-
tetlen, hajt hat atlan, ist ke-
mig: der Felsfels ist fest,
und stark, — ungemüthlich,
unbeweglich, und faul. Sco-
pulus est validus, Lucret.
insensibilis, senex (arens Tell.
immobilis, lis, e durus. Cic.
Az egekig emelkednek a'
kö-szálak: die Klippen
Felsen-, gehen fast bis
an den Himmel. Minan-
tur in Coelum scopuli. Cic.
Magas kö-szálok veszik ar-
körül: hohe Felsen
Felsen ragen um sich. Rupes
altissimas in circuitu ha-
bet. Cds. A' nagy kö-szikla-
körül tenger jutni: aus
den Felsen Felsen rund um
ein Meer kommen.
Ex magnis rupibus mare ci-
stanitiem. Cds. A' hajó a'
kö-szálhoz ütődött: das
Schiff ist an die Klippen ge-
schlagen worden. Navis ad
scopulos adflicta est. Cic.
A' hadarakat a' kö-szálra
vitetni! die Klippen
nissen auf den Felsen,
brechen sich Nussen. Alves in
petris nidificant. Plin. — Con
struunt sibi nidos. Cic. Fel-

Kő szeg, -gnek -get: szabad ki-
rályi város Hung. Ofen Königl.
Freyst. Gimnium, ii n. Libera,
regia que Civitas Hungarica
Belins.

Kő-szín, -nek, -szenet: die
Steinfarbe. Lithanthrax,
cis, m. Carbo fossilis, onis,
is, m.

Kő-szín-ásó, -ónak, -ót: ein
Steinfarben Gräber. Der
Lithanthracem effodit.

Kő-színes, adj. Steinfarben-
artig. Lithanthra-
cem habens. ntis, e.

Kő-szipkó, -kének, -két: die
Moos- oder Steinflech-
te. Lichen saxatilis, enis,
lis, m. Linn.

Kőszikla, -lának, -lát: kö-
szál, kő-szirt: der Fels.
Cautes, -is, f. Virg. Pe-
tra, ae, f. Plin. Rupes,
is, f. Virg. Saxum, i, n.
Cic. Scopulus, i, m. Ovid.
Éktes kőszikla: kostbare
mineur Stein. Saxum me-
talli saxum. Silv. Fövenyes
kőszikla, der Sandstein.
Saxum Arenarium. stm,
nis. Gyűtevész kőszikla-
szálon gewordene Felsen
Steine. Congeries lapi-
dum. Victr. Kemény kő-szik-
la: ein festes Felsen. Sae-
vus scopulus. Virg. Lágy
kőszikla: ein weiches
Steinfels. Calcarco Argil-
lacum Saxum. Magas kő-
szikla: der hohe Felsen.
Saxa supposita Coelo. Silv. Me-
redek kőszikla: gähe, jähe
steile Felsen. Abrupta Cau-
tes, — rupes. Curt. A' tenger

ve ki-fetsző Kősziklas nin
in der Mitte sinnes Schlosses
dem Fels? Rupes in mare
projecta. Plin. A' tenger kö.
zepén-való hátas kősziklа:
Zátony: nimm Sandbank im
Meere. Dorsum in Mari.
Vége kemény fejü (nyakas)
mint a kősziklа: nim Ge-
birg Kopf. Marpesia Cautes.
Prov. lásd, Kő-szál.

Kő-sziklа-hasadék, -knak, -kot:
die Felsenritze. Rima ru-
pis. a, f. fissura rupis, ae,
f.

-Kő-sziklák közt lakó, adj. der
sich in Felsichten Oertern
aufhält. Petrensis, e. c. Cel.
Aurel.

-Kősziklа olaj, -jnak, -jt: der
Stein öhl. Petroleum, ci, n.
Schall.

-Kősziklа repedés, -sznek, -st: ein
Stein Klufft. Rupina, ae, f. Kp.
punct.

Kősziklás, adj. felsicht, voller
Felsen; steinicht. Petrico-
sus, a, um. Martial. Petro-
sus, a, um. Plin. Saxosus, a,
um. Colum. Kő-szikláss ke-
lyek: felsichte-, steinichte
Oerter. Petrosa, saxosa lo-
ca. Colum. Kő-szikláss ten-
ger. ein felsichtes Meer.
Mare scopulosum. Cic.

Kő-szikláska, -kának, -kát:
ein kleiner Felsen. Saxu-
lum, i, n. Cic.

Kő-szikláról (Kőről) szakad:
adj. auf den Felsen-, Stei-
nen wegreißend. Saxigenus,
a, um. Prudent.

Kő-szikláva válni, válok, —
vált, — válik, impers.
zu einem Felsen, Stein
werden. Rupescere. In
saxum abire. Plin.

Kőszmíte, -tének, -tét: pie
(valet)ke, pöszmíte, egros: ein
Dickkopf, Tropf. Ribes gro-
sularia, is, n. f. Linn. Kib
uva crispa. Jt.

Köszönés, -nek, -t: die
Ehrerbietung, Gruß, Gnügst
Gratiarum actio, onis
f. Cic. Salutatio, onis
f. Cic. El-várni a kö
nést a jó-tétemény ert
Dank für seine Wohl
that warten. Exspe
ctare Gratiam pro b
neficio. Cic.

Köszönet, -nek, -tet: der
Dank. Actio Gratiarum
onis, f. Cic. Halotti kö
szönet: eines Todten Ab
sterbung. Parentatio
onis, f. Tertull. Nints
köszönet benne: ist kein
Dank darfür. Gratia pro
hoc non debetur. Cic. K
szönetet mondok, izenek
valakinek. ich lasse m
einen meinen Gruß
bestellen. Salutem
alicui nuncio. Cic. Kö
szönettel itteni valaki
nemen Grüßen, ihm
sein Compliment mac
chen. Per salutare ali
quem. Cic. Köszönettel
tartozom neki; ich bi
ihm Dank schuldig. Gra
tiam ei debeo. Cic. Kö
szönettel veszem hozzám
-való szivességedet;
ich werde die für mi
ne Gutherzigkeit. Gra
tias ago pro hac in me
benevolentia. Cic. Kö
szönettel veszem szép in
tését: ich danke für
für diese mühe Er
ermahnung. Gratias ha
beo pro tua cohortatione. Cic.

Köszönöm, -nek, -met: Ich habe

vártam a' Szegeni-köszönömöt. ich habe augenblicklich die Danksagung erwartet. In incertum cecidit expectatio Gratiarum actionis. Tac.

köszöngetés, -snek, -st: das öftere Zugrüssung. Salutatio frequentior. Studium salutandi. Pokarakat köszöngetni valakire: einen zu tödten. Cantharum alicui propinare. Plant. Potentis alignem invitare. Tol.

Rendre köszöngetni á Pokarat: nach der Reihe einen, und einer dem andern zutrinken. Circumferre vinum. Plant.

köszönhetni, -hetek, -het; -hetem, -heti: danken, grüssen können. Posse Gratias agere, -salutare. Cic.

Alunatok köszönhetéd életedet. dem Himmel für deine Tage den Dank. Ei vitam debes. Cic. Ezt neki köszönhetem: das habe ich ihm zu verdanken. Hoc ei debeo, i accepto hoc debeo referre. Cic. Nékem köszönhetöd minden szerencsédet: all dein Glück hast du mir zu verdanken. Mihi debes omnem tuam fortunam. Cic.

köszönni, -szönök, -szön; -szönöm, -szönni: 1. köszönteni, üdvözleni: begrüssen. Salutare. Cic. Egymásnak köszönni barátságosan: sich untereinander freundlichst grüssen. Inter se amicissime salutare. Cic. Senkinek senki köszönni: niemand jemanden begrüssen. Unum quemque benigne salutare. Plant. Comiter appellare unum quemque.

Cic. Ö senkinek sem köszönni akar Gratias agere pro nullo. Nulla salus ei data ea est. Plaut. 2. Meg-köszönni valamit. Gratum facere. Gratias agere pro re aliqua. Cic. Tartozott hálaadatossággal köszönni: ich stehe ab in gratiarum actionis officio. Egy csekélységnek köszönni hozzám-való jóakaratodat, hajlandóságodat: ich danke für deine gegen mich bewiesene Zuneigung. Gratias ago pro hac tua in me bona proclivitate. Cic. A' jó szerencsét az Istennek kell köszönnünk: den Güter Austheilung müssen wir Gott danken. Bonos exitus Deo debemus adscribere. Cic. Nints mit köszönnöd: du hast nichts zu bedanken. Nihil est quod (cur) agas gratias. Cic. köszönni á' jó-tartást (á' vatsorcát) für die Bewirthung danken. Ich danke für die Gastfreundschaft. De hospitio gratias ago. Tac. Igen szépen (szép szokkal) köszönni az adományt: sehr schön für das Geschenk danken. Dicta data pro datis accipere. Prov. pro datis mirificas, amplissimas, et singulares ago gratias. Cic. Valakinek valamit köszönni. einem etwas danken. Aliquid accepto alicui referre. Cic. 3. Jó-tettemet gonosszal köszönte: hálátlanságát, két-ségbe-ejtett: mein Wohlthun, in Un-

gutem. Pro benefactis meis malam mihi gratiam referunt. Ter. 4. Köszönd (szépen) ezentsúlnek tartsd, hogy ott nem voltál: Isten, hogy úgy vagyok, úgy tudok: Isten, hogy úgy vagyok, úgy tudok: Felicem te reputa, quod tibi non adfueris: Köszönd, hogy akkor ott nem voltam: Isten, hogy úgy vagyok, úgy tudok: Isten, hogy úgy vagyok, úgy tudok: Felicem te puta, quod me tunc abesse contigerit! 5. Neked köszönöm (tulajdonitom), hogy elek: te tartottál-meg engem: Sive turbo ego meum turbum in tuum, ego tuum in meum, ego tuum in meum, ego tuum in me

mentí. Idem. A' Ciceróm köszönt általam tiszteled: minn Tőlem Cicero üdvöz gyönyön. Salvebis a meo Ciceróne. Cic. Köszönt igen Terentia. Az Terentia üdvöz sen. Terentia impertit tibi multam salutem. Cic. Az egész házunkat köszöntet tiszteled: ne gyönyön Tőle minnyájatok házunkat. Tota domus nostra te salutat. Cic. Ezeket általat köszöntsék tiszteled: Dönyösszönöm gyönyön üdvöz. Perhos te jubeo salvere. Cic. köszöntsd őtet nevemmel: tőlem üdvöz. Salutem ei nomine meo adnuncia. Cic. Ne-is köszönts annak nevével: semmi gyönyön üdvöz. Ne salutem quidem Agrage a me istam tibi salutem. Plaut. köszöntsd azokat-is szavammal: mellőzöm üdvöz. Dic et illis meis verbis salutem. Cic. Salutem et illos verbis meis. Plaut.

Köszöntés, -nek, -st: Az üdvöz sen, az Üdvöz, az Üdvözöny. Salutatio, onis, f. Cic.

Angyali köszöntés: Az Angyali üdvözöny. Salutatio Angelica, onis, f. Eccl.

Reggeli köszöntés: Az Morgen Compliment. Matutina salutatio, Cic. - Ke. sö köszöntés: Az Gratulation. Jera et tarda gratulatio, onis, f. Cic.

mercö köszöntéssel tölteni az időt: Die Zeit mit abstattung der Grüsse zubringen. Tempus salutationibus consumere. Cic. Az ajándéktot köszöntéssel adni-által: mit Geschenk zugegrüssen. Munus donare verbis. Terent. - Köszöntésemre jött: mir ist um mich zu begrüssen gekommen. Venit mei salutandi causa. Cic. Valakinek köszöntésére menni: einen zu begrüssen gehen. Alicui gratum ire salutatum. Cic. Vége a köszöntésnek: Die Begrüssung ist vorüber. Defluxit salutatio. Cic. A' köszöntést köszöntésel fogadni: einen mit Begrüssen, den ihn begrüsst hat. Salutanti mutuam salutationem reddere. Sen. El nem fogadni a' Polnáre köszöntést: Das Zutrinken einen nicht annehmen. Propinationem poculi ab aliquo non accipere. Sen.

Köszöntési, köszöntés-hez -re -való, adj. Zum Grüssen gehörig. Salutatorius, a, um. Plin.

Köszöntés-hozó, adj. v. o. Gyermekek: Knaben, so ein Compliment ausrichten. Salutigerulipueri. Plaut.

Köszöntet, -tnek -tet: mit Grüss. Salutatio, onis, f. Cic. Ö nekem köszöntetet üzt: er hat mich grüssen lassen. Me salutem mihi adscripsit. Cic.

Köszöntetlen, adj. unbegrüsst

In salutatus, a, um. Virg. kö-
szöntetlen hagyni (mennyi)
-el valakit, mennő-et töl-
le: ohne Gruß, ohne Ab-
schied von einem davongehen.
Insalutatum relinquere
aliquem. Virg.

Köszöntetni, -tetek, -tet, -te-
tem, -teti: valakit: je-
manden grüßen lassen.
Jubere aliquem salvere. Cic.
Ö engem egy' levélben kö-
szöntetett: er hat mich in
seinem Briefe grüßen
lassen. Me mihi in litte-
ris una salutem adscri-
bit. Cic.

Köszöntgetni, -getek, -get, -
getem, -geti: valakit.
einen oft grüßen. Ma-
ctitare aliquem salute.

Köszöntő, -ének, -ét 1. ki vala-
kit köszönt, köszöntéssel ti-
let: der Gratulant, der ei-
nen grüßt. Salutator, oris,
m. Cic. 2. adj. köszöntő
beszéd: die Danksagungs-
rede, womit man in
einen Orden, Würden ein-
tritt. Salutatio, onis. Köszöntő szoba:
Zimmer, worinnen man
den Salutatoribus Audi-
enz giebt. Cubile salutato-
rium, is, i, n. Plin. Kö-
szöntő vers: ein Carmen,
womit man einen begrüßt,
oder Glück wünschet.
Carmen gratulatorium,
= Salutatorium. ii, n.
sing.

Köszöntyű, -tyűnek, -tyűt: kö-
szörnyeszet, vagy Palástsza-
vató öreg (nagy) kapocs: ei-
ne große Spange, so man
auf dem Mantel trägt.
Fibula major in Pallio, ae,
f. is. Voss.

Köszörű-kő, -kövek, -
két: ein Schleifstein, Wetz-
stein. Cos, otis, f. Plin. Jo-
gathato köszörű-kő: ein
Schleifstein, der sich gut
schärfen läßt. Cos gyra-
toria, -
ratilis, Prudent. Kö-
szörű-kő, mellyet vízzel hajt:
Schleifstein, den das
Wasser treibt. Cos aqua-
ria. Plin. Ö ai köszörű-
követ-is borotvával kelle
vágná: wer sonsten den
Wetzstein mit seinem Schar-
fen zu schonen pflegt. Co-
tem novacula discindere et.
Cic.

Köszörű-kő' forgatója, -já-
nak, -ját: die Stube, wo
man Handsteine, vermit-
telst Schleifsteins Farben zu
reiben. Manubrium Cotis
gyratilis.

Köszörű-kő-vályú, -lúnak, -
lut: der Schleifstein Trog.
Receptaculum aquae Cotis
gyratilis. i, n.

Köszörülés, -nek, -t: die
Schärfung, Wetzung, die
Schleifung, Schärfung.
Acuminatio, onis,
f. Examinatio, onis, f. Plin.

Köszörületlen, adj. Köszörült-
len p. a. tes: ein ungeschlif-
fenes Messer. Non
acutus Culter, tri, tri, m.

Köszörülni, -rülök, -rült, -
rülom, -rüli: schleifen.
Acuere. Cic. 1. elesitni:
Fejszét köszörülni: die
Axte schleifen. In Cote
secures subigere. Virg.
Fürészt köszörülni: raspe
val elesitni: die Säge
scharf machen. Serram
acuere. Cic. 2. Gyakkos kés-
köszörülni valaki ellen:
ihn scharf, wetzt spitzig
d. i. scharf angreifen. Mucro-
nem in aliquem exacuere.
Cic. Ellenem köszörüli éles

á fegyvereét, – á fogát: elemi
nem képül, agyarkodik
fineget: nyerítést, wetzt
sein Gewehr, seine Zähne wi-
der mich. Eufem – dentes in
me exacuit. Cic. ringendo
acuit in me dentes. Id. 3.
Hozám köszörülte (adta,
fúrta) magát: nyelt
sich an mir gerieben. Mi
Li se adfricuit. Colum. Tole
-rs, amoda-is köszörüli
magát a' latorkodó: Arist
Pisaban nincsen sinek
sin. Jam hinc, jam illinc se
adfricat nebulo. Cic. Va-
lakinek az oldalához kö-
szörülni magát: sich an
einen reiben. Se latera
alicujus adfricare. Colum.
4. Kaszát köszörülni:
élezni, kalapálni, verni;
die Sensen schärfen, ham-
mern, dengeln. Falcem
acuere. Colum. 5. A' nagy
szív felséges vágyódásokra köszörüli (készíti, gye-
jesztí) a' Vitézek' kedvét:
die Großmüthigkeit macht
tapfer die Gemüther der
Tapfern. Männer zu ma-
chen. Animi magnitudo ad alta et sub-
limia desideria exacuit ani-
mos fortium Virorum. Cic
6. Ert a' torkát nem egy'
könnyen lehet ki-köszörül-
ni: helyre hozni, jóvá tenni:
[illegible] Sinn
[illegible] Sinn nicht
so leicht [illegible] Sinn (Ver-
stand) kann nicht so
leicht auswetzen. Mac-
la haec non facile potest
deleri. Cic.
Kardo-
kat köszörül (készít) a'
harag: Iram ferre, schärfet
die Schwerdter. Ira acuit
enses. Ovid. 8. Valaki
mire (a' forgót köszörüli:

valamit magyon kívánni
magyon vagyódozni: etwas
zu wünschen, sich nach etwas
sehnen. Dentes acuere, ar-
denter expetere aliquid. Cic.
Exacte a' fogadat ne-is kö-
szörüld, mert (a' fogad) nem
vásik benne. auf seine
Geschicklichkeit, und Werkzeuge dir
nicht zu viel, nicht zu hart
gün. Incessum dentes acu-
is, in ed nullis artibus adipiscendis.
Cic. 9. Ki-köszörülte
(kiélesítette, ingerlette) ki
vánságodat az effélékre?
wem hat sich auf eine
gleichen Dinge anzu-
wünschen, anzureizen?
Quis tibi acuit –, quis tale
tibi injecit desiderium?
Cic. 10. Az esze' élét kö-
szörülni: azt tehetős
sé –, alkalmatossá tenni;
sein Gemüth geschärfen,
geschickt machen. Men-
tem ad bonas artes acue-
re. Cic. Az esze' élét kö-
szörüli, élesíti; nem wet-
zet sich der Scharfsinn des Ver-
standes? Acrem ingenii
acuit. Cic. Ha neki kö-
szörülöm az eszemet, ha
neki veten magamat:
wenn ich mich anstrengte
es. Si hoc accinxero. Cic.
– comis accinxero, Cas. si
mentem intendero. Cic. si
animum adjecero. Plaut.

Köszörülő, -lönek, -lőt: kö-
szörüs: ein Schleifer.
Acutiator, oris, m. Gloss.
Kés és a't. köszörülő: ein
Messer u. d. g. Schleifer.
Politor cultri &c. oris, m.

Köszörültt, adj. ides: geschärft. Acutus, a, um. Plin. ~~Geschärft~~ Köszörültt-ides: nur geschärft Mensur. Acutus Cultor. Plaut.

Köszörü-Malom, -molnár, -kövek: die Schleifmühle. Mola acuminaria, ae f.

Köszörüs, -szek, -st: ein Schleifer. Acutiator, oris, m. Gloss. Fejsze-, kés-, olló Köszörüs: der Axt- oder Beil-, Messer-, Scheren-, Schleifer. Qui secures-, cultros, forfices cote acuit.

Köszörütlen, adj. nicht geschärft, stumpf, nicht geschliffen. Inacutus, a, um. — kés, és a't.

Köszvény, -nyek, -nyt: nyavalya, tagok' fájdalma: die Gicht, der Podagra. die Gliedersucht, der Zipperlein. Arthritis, idis f. Vict. Articularis morbus, i, m. Plin. Wgyt. Bél-köszvény: das Eingeweidegicht, der Miserere. Ileus, ei, m. Cels. Passio iliaca, onis, ae f. Colidolore, oris, m. Scrib. Bújdosó-, futtosó-, kerengő Vándor köszvény: die flüchtige, umherfliegende Gicht. Arthritis Vaga. Blancard. Görtsös köszvény, vagy Podagra: der Knotige Zipperlein. Podagra nodosa, ae f. Horat. Kézi köszvény: die Gicht an Händen. Chiragra, ae f. Horat. Láb-köszvény: der Podagra. Podagra, ae f. Hor. Nádra-görtsös köszvény: die Mutter-Verschwärung. Passio hysterica arthritica. Blanc.

Térd köszvény: das Zipperlein am Knie. Gonagra, ae f. Blancard. A' köszvény bántalya (járja) ötet: er ist krank an der Gicht, er hat die Gliedersucht. Dolores articulorum habet. Cic. Podagra dolores facit. Cic. Podagra secatur. Martial. A köszvény bántalya a' lábakat nem jól in Gicht in Füssen. Pedibus (Podagra) laborat. Cels. Köszvény járja az ízeit: er hat die Gliedersucht. Magnos articulorum dolores habet. Cic. A' köszvény nyavalyában szenved: er leidet an der Gliedersucht. Podagra laborat Cels. A' köszvény (Csajkovány) miatt nagy kínokat áll-ki, -szenved: er leidet grosse Schmerzen durch die Gicht. Ob arthritidem vagam magnos dolores habet. Cic. A' köszvény nyavalyában szenved: er leidet an der Gliedersucht. Podagra laborat. Cic. Podagra secari. Martial.

A' köszvény összehúzta kezét, lábát: der Zipperlein hat ihm die Hand- und Fussbänder zusammengezogen. Articularis morbus Manus pedesque ei corrugavit. Colum.

A' köszvény magától-is el-áll: die Gliedersucht kann gar von sich selbst Articularis morbus e solo evanescit. Digest.

Köszvény ellen, -dem, -dik: die Gicht betreffend. Chiragricum, Gonagri-

cum – podagricum facere.

Fen.

Köszvényes, adj. tagokt' fájdal-
más szenvedő: nimm, der
die Gicht hat, – an dem Po-
dagra laborirt. Arthri-
ticus, a, um. Plin. podagro-
sus, a, um. Plaut. Bei köszv-
ényes, kit à has-tekercs
gyötör: nimm, der die Darm-
Gicht hat, – der auf Knien
und Händen in den Gelen-
men hat. Morbo iliaco ad-
fectus, a, um. Blancard. Köszv-
ényes kezü, lábú: der vom
Podagra an Händen und
Füssen ganz contract ist.
Manibus, pedibusque arti-
culari morbo distortissimus.
Inet. köszvényes térdü: der
Zipperen in den Knien hat.
Gonagricus, a, um. Blancard.

Köszvény-fü, -ünek, -üvet: Köszv-
ény gyógyitó fü: das
Gicht-Kraut. Herba anti-
arthritica, æ f. ajuga
chamæpitys, æ, is. f. Linn.
Lobocificonia, æ, f. Schrad.

Köszvény Menta, -tának, -tát:
fü'nemü: das Flos-Kraut.
Menta Pulegium, æ, f. Linn.

Köszvény-viz, -zének, -zet:
das Gliedern Wasser. Ar-
thritica aqua, æ, f. Offiann.

Kő-szivü, -ének, -et: kö-
tatlan sziv: das steinern
Herz. Saxeum –, ferreum
pectus, ris, oris, n. Cic.

Kő-szivü, adj. p. o. ember: ein
hartherziger, unempfindlicher
Mann. Duri –, saxei cordis
homo. Cic. Non vagyok
olyan kő-szivü: ich bin
nicht so unempfindlich.
Non sum ita ferreus, nec
ita durus, et saxeus cordis.
Cic.

Kő-tej, -tejének, tejet: die
Mondmilch, Art weisse im
Wasser durch zusammen-
ziehende Lac lunæ, ctis, n. Wort.

Kötek, -nek, -ket: köteléh,
kötölék: ein Band. Ja-
cis, is, m. Cæs. ligamen,
minis, no. Colum.

Kötekedés, -nek, -t: kevető-
dés, trivakodás, trivódás:
der Streit, der Zank. Con-
tentio, onis. f. Cic. Disceptа-
tio, onis. f. Cic. Tricæ, arum.
f. Martial.

Kötekedni, -kedem, -dtem:
ivelödni, kajstrászkodni,
kötödni, kötelödzeni, pá-
rolódni, patvarkodni; fe-
chten, zanken. Conten-
dere Cic. dis cepstare. Cic.
jurgari. Cic. Belem kö-
tekedett, -attadt, -köteló-
zött: mit ist mir in
Streit gekommen, mit mir
anzubinden. In contentio-
nem mecum venit. Cic. jur-
gavi mecum cepit. Cic.

Kő-fejü, adj. kő-fejes, kő-fik-
lás: steinern, steinicht. Sa-
xeus, saxosus, a, um. Colum-
scopulosus, a, um. Cic.

mündennek kötetkedik: nur
sudavit, zankt sich mit allen.
mit einem jeden hindern.
Cum omni- contendit, disce-
ptat, jurgatur tricatur. Ci-
vitatem quamque infestat, la-
cessit. Cic. kötekedni valakivel
(-Menkedni, inder-
kedni) valakivel: mit je-
mandem zu binden, sud wran
stunitan, jemandem är-
gern. Cum aliquo contende-
re. Cic. Cum infestare, lacesse-
re. Cic.

Kötekedő, öneck, -ött: ein Hader-
mann, Wankmachstifter, Zanker-
mann. Altercator, oris, m. Liv.
Lixator, oris, m. Quinct. Liti-
gator, oris, m. Plin. a' kö-
tekedő szenkinek bikét nem
kágy: der Zankmann läßt
niemanden in Frieden. Li-
gator neminem sinit
quietum esse. Cic. 2) adj.
zänkischer Mensch. Conten-
tiosus homo. Quinct. Igen
kötekedő ember: ein sehr
stunitiger, zänkischer
Mensch. Pervicax homo.
acis, cis, m. Cic. Ö'römest kö-
tekedő: der gern stunit
und zankt: Philodicus,
a, um. Grec. tricosus, a, um.
Lucil.

Kötél, -nek, -tele: das Seil,
der Strick. Funis, is, m. Plin.
lagneus, ei, m. Cic. restis,
is, f. Plaut. Ajtót betévő
kötél, melynek a végén kö,
vagy darab ön függ: ein
Strick, der an der Thüre
angemacht ist, zum zumа-
chen. Antaxius funis, ü.
is, m. Varr. Kantárszíj kö-
tél: Zügel (viehern) kö-
tél: ein Halfter Seil, ein
Pferde Seil, ein Zeichen.
Semisanium, ü, n. Cato. Fo-
rates, fontis kötél: ein Gr-
wasserns- gesteckstrum Seil.

Tortus funis. Virg. Gyékény-
ből font kötél: ein Seil
von Binsen. Restis juncea
Plin. - scirpea. Plaut. Hajó-
kötél: ein Schiff Seil. Rest
navis. Plaut. Hajó vontató
kötél: ein Zugseil. Re-
mulcus, i, m. Liv. Hárs-
kötél: Haarang kötél: Bas'
Strumpf. Funis camsand.
Hárs kötél: ein Lindenseil.
Funis tiliaceus. Káka kö-
ből Binsenseil. Funis ju-
ceus, Restis scirpea. Plaut.
Kéve kötél: ein Strohseil.
Stramineum vinculum. Ro-
Kender kötél: Ein Hanf-
seile. Tecta Cannabis.
is. f. Plin. Nyakára va-
ló (meg-fojtani való) kö-
tél: Halter-mad zag: ein
Strick um den Hals. Po-
tio vincea, onis, ced. f.
Plaut. Ökör-szarvára-
való kötél: ein Strick
dem Joch Ochsen an die H
ner Gehörnen wird. Ju
gia, orum, n. pl. Cato.
Pánzya (lovat ki-tövekl
hoszszú) kötél: ein lang
Strick, worein das Pferd
an einem Pflock zum
weiden angebunden
wird. Funis longior, q
quem in prato Vacceae
adligatae equus. Re
(bölts-) kötél: das Wi
gen-band: Ligamen infu
tem in curris retinens, inis
ntis, funiculus. Quo a
ne moventur. Vinculum
Cunarum, — Cunarum.
Schott. Szalma kötél: ein
Strohseil. Napura, ae. f. Fe
Funis stramineus. Schol.
kötél: ein Rindgrasstrick
Caricinum vinculum. Man
Szárazító (czuka szárasztó,
szárító) kötél: ein Strick
drennt man die Wäsche zu
sunt zum abtrocknen.
Lotricum funis. funis, ce

vicus linteis lotis suspendendis. szőr kötél: Haar Strick. Funis e pilis contextus. Tekertsbe szedett kötél: ein in einander gedrehtes Haarseil. Cincinnatus, i, m. Cic. Vitorla forgató kötél: ein Leitseil, womit ein Segel gewendet wird. Vexfória, ae, f. Plaut. Húzó, vagy vonó kötél: Zugseil. Ductarius funis. Vict. Vontató (hajót vontató) kötél: alatfag: Zugseil zum Schiff ziehen. Funis nauticus. Colum. Kötelet fonni, sodorni, vonni, ereszteni: Seil schlagen. Funem contorquere. Cic. Kötelet gyártani, fárstani, ereszteni, vagy gyártatni, járttatni, ereszteni, vonni. Seil machen, — schlagen. Funem nectere. Plin. Gyékény kötelet fonni: aus Binsen Seile machen. Juncos nectere funem. Plin. A' kötél nyúlékonysága, öszve-is húzódik: die Seile dehnen sich, und ziehen sich zusammen. Funis extenditur, et contrahitur. Gloss. Egy' kötél szála: ein Band der Faden. Fascis — ligamen fani. Colum. Nota. Barátság' kötele. Band der Freundschaft. Vinculum Amicitiae, i, n. — Cic. Házasság' kötele: ehelicher Band, ehelicher Verbindung. Vinculum jugale. Virg.

Maritale conjugium, tis, ii, n. Cic.

Kötél-árzos, -znak, -st: kötélárus, kereskedő: ein Strickhändler. Restio, onis, m. Plaut. Schoenopola, ae, m. Gloss.

Kötelecske, -kének, -két: kötélecske: das Band. Ligamen, inis, n. Colum. l. kötölcsök. 2) nyalább: ein Band p. o. szalma: ein Band Stroh. Fascis stramentorum, is, m. Ces.

Kötelenkint, adv. Bündweise. Fasciatim. Quinct.

Kötélen-tántzolni, -tzolok, -tzol: kötélen járni: auf einem Seile tanzen. Schoenobaticam — ic. artem facere. Cic.

Kötélen-tántzoló, -lónak, -lót: kötélenjáró: ein Seiltänzer. Funambulus, i, m. Terent. Schoenobates, ae, m. Juvenal. A' kötélen tántzolót örömest nézni: einen Seiltänzer nn. sich zusehen. In funambulo animum occupare. Terent.

Kötél-vesztő, -tönek, -tőt. Der Seiler. Funifex, icis, m. funarius, ii, m. Aur. Vict. restiarius, ii, m. Gloss. restio, onis, m. Plaut.

Kötelés, adj. verbündet, verpflichtet. Adstrictus, a, um. Cic. Obstrictus, a, um. Senec. Obligatus, a, um. Cic. obnoxius, a, um. Liv. Kötelés barátom: der ist mein durch Pflicht Freund. Obstrictus mihi amicus. Ter. Necessarius meus. ii, ri, m. Cic. Kötelés barátság: genau Freundschaft. Necessitudo, inis, f. Cic. — Egymáskötelés

kötelel kötelezek: sie sich mit einander aufrichtig gemacht haben. Correspondi, orum, m. sc. Appul. Arok ön nekem kötelezek: die sind mir treu verbunden. Illos habeo mihi implicatos, et obligatos. Cic. Ennis kötelez lészek az által; dasz durch einen mich treu verbinden sollen. Nulli sum obligatus. Cic.

Kötelez-, kész, 's engedelmes szolgája az Ürnak: ihr ergebenster Diener, Obligatissimus Servus Vestrae Dominationis. Eskövés szerint kötelez vagyok: durch einen Eyd bin ich verbunden, Jure jurando teneor. Cic. kötelez vagyok fogadásomnak bé-tellyesítésére: ich bin verbunden meinen Entschluß voll zu ziehen. Obligor votum persolvere. Cic. Nem vagyok arra kötelez: auf die bin ich nicht verbunden. Nulla necessitate sum ad id obstrictus. Tacit.

Kötelezkedni, -kedem, -dik: verwickelt werden. Implicare. xi. Cic.

Kötelezség, -gnek, -get: die Pflicht. Munus, eris, n. Cic. obligatio, onis, f. Cic. Officium, ii, n. Cic. Pars, tis, f. Cic. Atyai-, anyai-, vagy fiui kötelezség. die väterliche, mütterliche oder Kindliche Pflicht. Paterna-, materna, vel filialis obligatio. Cic. Elkerülhetetlen kötelezség: unvermeidliche Verbindung. Inevitabilis obligatio. Cic. Házassági (házasságbéli) kötelezség: eheliche Pflicht. Conjugalis debitum. bis, ti, n. Peter. Tartozott kötelezség: die schuldige Pflicht. Debitum officium. i, ii, n. Cic. Ugyes (illendő, tartozott) kötelezség: die schuldige Pflicht. Debitum et congruum munus v. Officium. Cic. Nagy kötelezségbe ejteni (le-kötelezni) valakit: jemanden verbindlich machen. Obligationi obnoxium aliquem facere. Terent. Szoros kötelezség: nähere Verbindlichkeit. Arcta Obligatio. Cic. Szolgai kötelezséget kívánni tőlünk: Du forderst knechtische Dienste von uns? Exigis a nobis servilem (servitutem) operam. Martial. Propert. Nagy kötelezségget vészem ezt tőled, sine sat bin ich Ihr höchst verbunden. Pro hoc munere in perpetuum tibi devinctus sum. Horat. Kötelezségét valamit: etwas von Amts wegen unternehmen. Ex officio (ex nexu officii) aliquid adsumere. Zuneigung

Kötelezsége, -ssége, -ssége, -ss

ci incumbit hoc officium. Ulp. Örökt kárhozatnak kötelességében lenni: inkább mint Annak semmisségi incertum Heredis destinatum esse. Ulp. kötelességének tegyed tenni: semmi Tehozzád tartozó Örökt Tőled Tenni: Hereditatem tua exequi. Columella kötelességének tartotta: az Istenek Tőle

Kötelezni küst Soldatnen Stand
kötelezni küst Jemanden küst
Soldatnen-Stand mit Eyd
kötelezni machen. Adi„
gere militari Sacramento
adstringere. Cic. Hiv segét
vatakerhez kötelezni: ni„
nem sein Wort geben. sei„
ne Treue und Glauben zum
Pfande setzen. Adstrin„
gere fidem suam alicui.
Tacit. Hü segre kötelezni va„
lakit: jemanden zur Treue
kötelezni machen. Ad fi„
dem stringere aliquem Tacit.
Hitemmel kötelezem maga„
mat: ich kötelesse mich mit
Treue und Glauben. Fide me
obstringo. Sca. D'gérettel ma„
gához kötelezni valakit: sich
jemanden durch Ehrenpfän„
dung kötelezni machen.
Pactione (promissione) aliquem
sibi obstringere Plin. Sec. Va„
lakit jó-tétemennyével ma„
gához kötelezni: sich nimm
dung sein Wohlthat kötelez„
den. Aliquem sibi beneficiis
obligare. Cic. Ök egymás koz
kötelezték magokat: Sie ver„
banden sich unter sich einander kötel„
den: die sind Gute Freun„
de unter sich einander. Conjuncti
simi sunt inter se. Cic. Nem
akarta kötelezni (le-kötele„
zni) magat: er hat sich
nicht wollen verpflichten.
Auctorari se se non est pas„
sus. Cic. Fide obstringere
se noluit. Plin. Sec. Akara kö„
telezem magamat: ich mache
mich zu seinem Anhänger. Ad
id me obligo, -fidem &c. Cic.
Fogadásbal kötelezni ma„
gát valamire: einem et„
was versprechen, und sich

küst sich verbindlich ma„
chen. Se ad aliquid Votis
ligione obstringere. Se
Ohne es mire nem kötelez
magamat: zu solchem
verpflichte ich mich nicht
Ad simile quid me non o
ligo. Cic. Ö ót fogát fogadni
kötelezte magát: er hat
sich auf 500 Gulden verpf
tet. Vadem se quingento
rum florenorum obliga
Cic. Szóval kötelezni ma
gát valamire. sich (mit Wort)
zu etwas verpflichten
se verbo obligare &c.
Szó a. Cic. Szóllo alá köt
lezni magát: zusagen ge
ben. Sacramentum dice
Tacit. Szocsan kötelez
tábalom Sinnes Ehrerbot
verpflichtet uns Vater Stu
Arete nos obligat hoz ve
Titum. Cic. A' törvény ma
fattsára magát eskü
sel kötelezni: geschwöre
lust man ein Gesetz hal
ten, ihm unterthan
wollen. Jurare in legem
Cic. Törvénnyel köteles
ni valakit. Ein Gesetz
einem aufbinden. Leg
bus ligare aliquem. Stat
A' törvény ötet nem kö
telezi: er ist von Ein
satz frei binden. Leges eu
non tenent. Cic

Kötelezö, adj. Der verbin
lich macht. Quod obligat
Cic. Büntetés alatt köte
lező: was unter Strafe
verbindlich macht. Sub
pœna obligans, antis, o.
Kötelezödni, -döm, -dik: v
lamibe reverendi: ins Ge
wissen Gewissen. Constri
gi. Cic. illaqueari, ir
implicari. Cic. intricari
Cic. -valamibe. sich in e
was verwickeln. -re alig
Cic.

Kötelezödött. partic. p.a. Tok a. dosságba: Durch Verschulden verwahrlosen. Aere alieno perditus, a, um. Cic.

Kötelezö-icas, -snak, -st: Kontrakt, Obligation, ihre Schuld, ihre Schuldbrief, ihre Verschreibung. Syngrapha, ae, f. Cic. Kötelezö-iczet-fel: mit Handschrift-Schuldbrief aufsetzen. Syngraphan conscribere. Plaut. Kötelezö-iczésre valónek: einem ein Schuldverschreiben von sich geben. Obligationem de se alicui dare. Cic.

Kötelezött-et, pl. partic. verpflichtet. Sacramento adactus a, um, -obligatus, ajnen Eidt. Tok jö-tétre mennyel valakihez kötelezettett: einem Wohlthat verbunden. Multis beneficiis alicui obstrictus. Cic.

Kötelezött-ség, -ségnek, -séget: Verbindlichkeit, -schuldigkeit. Obligatio, Fides. Obligarci, tenerci. Cic. Igéretének be-tellyesítésére kötelezettség: Zuthun, was man versprochen hat. Tenerci promisso. Cic. Valamire fogadása szerint kötelezettség: Zu Abstellung eines Gelübdes angehaltener Zwang. Tenerci voto. Cic. Az alkalom szerint kötelezettség valamire: Zu etwas nach Gelegenheit verpflichtet Zwang. Ex Convento obligarci. Cic.

A' törvénynek meg-tartására kötelezettség: Verpflichtung, Gehorsam zu halten. Tenerci legibus. Cic

Kötelezve, adv. Verbindlich. Nexim A' kölcsönre mára le van kötelezve. Verbindlich ist. Eam est matrimonio junctus. Liv.

Kötél-gyártó, -tónak, -tót: Seiler, Kötél-tsinálló, kötél-verö: Seiler, Seilermacher. Restiarius, ii, m. Gloss. Restio, onis, m. Plaut.

Kötél-járó. Plan.

Kötél-háló, -ónak, -ót: Fangen-Garn, Fangen Netz. Plaga, ae, f. Cic. Retia ex funiculis facta. id, locum. n.

Kötél-járó, l. Kötél gyártó

Kötél-kanót, -nak, -tot: -kandz, ágyú-sató Wadrag, tüzelgö kötél: Zündstrick. Funis incendiarius, ii, m. -ignitarius ii, m.

Kötél-kanótz, idem.

Kötelke, -kének, -két: kis-vékony Kötél: ein dünn, Strickchen. Funiculus, i, m. Cic.

Kötél-lajtorja, -jának, -ját: ein Strickleiter. Scala

testicularis, a, is, f. Gloss.

Kötelődni, -döm, -dik: valami. be: in ntwas verwickelt werden. Rei alicui implicari. Cic.

Kötelődzeni, -dzöm, -dzik: sich verwickeln. Se intricare. Cic. Mindenkibe belé kötelődzik: er windet sich mit in. cum omnibus in jeden in. jurgatur. Cic.

Kötelődzés, -sneк, -st: die Verwickelung. Implicatio, onis, f. Cic.

Kötelőrzködés, -sneк, -st: vár dálkodás; kapzorás kodás: des Hundes, die Zerfleischung. Lis, itis, f. Plaut. litigium, ii, n. Plaut. contentio, onis, f. Cic. jurgium, ii, n. Cic.

Kötelezködni.

Kötelőrzködni, -döm, -dik. Jurgare, zanken, sich verwickeln. Se intricare. Cic.

Kötél-verő, -ének, -ét. l. Kötélgyártó.

Kötemény, -nyneк, -nyt: Kötözet, des Bund, die Verbindung. Copula, ae, f. Ovid. ligamen, inis, n. Colum. ligatura, ae, f. Colum. nexus, us, m. Cic.

Kötени, l. költeni.

Kötény, -nyneк, -nyt: Kötő, elő-kötő, elő-ruha, Aftzrongi ruha: der Schurz, die Schürze, das Vortuch. Praecinctorium, ii, n. Virtr. Subligaculum, i, n. Cic. Subligar, aris, n. Martial. Ein kötény Bőr-kötény, az átfokénál, kovátfoknál, és c. t. Böcke: das Schurzfell. Perizonium, ii, n. Noni. Subligare pellicium. aris, n. Schell. Selem kötény: ein seidnes Vortuch. Praecinctorium sericum. Virtr. Vá. lyom kötény: ein leinen Vor.

tuch. Linteum, i, n. Papien. Tättam, hogy valamit a' kötennyébe alatt vitt: ich bin wie ein wag' einer den Schürzen zu tragen schien. Vidi eam suffarcinatam. Ter.

tennyé à hegadünek: das Gwiff band an einer Schürze. Fidium capuli a scuta, ae, f. Scapitabula, ae, f. Walter.

Kö-termő, adj. Steine tragend. Saxifer, a, um. Val. Flacc.

Kő-terület, -neк, -et: a' bányákban: der Flötz. Tabulatum-, Stratum lapideum, i, n. Agric.

Kötés, -sneк, -st: l. Kötet, kötözés: das Binden, die Bindung. Ligamen, inis, n. Colum. ligatura, ae, f. Colum. Vinctio, onis, f. Cic. Vinctura ae, f. Gell. Egy' kötés szénа: ein Bund Heu. Ligamentum. Colum. A' szőlőnek karához-való kötése: die Anbindung des Weinstockes zum Pfahle. Jugatio vitis, onis, f. Varr.

egyezés, szerzödés, megegyezés: der Vertrag, der Vergleich. Pactum, i, n. Cic. Adás vevésül szőlő kötés: der Kauf- und Verkaufbrief. Contractus emtionalis, et venditionalis. us, is, m. Cic.

Álnok, csalafa kötés: ein betrügliches Vertrag. Pactum, malo dolo factum. Cic. El-jegyzési illető kötés: ein Ehe-Verlöbniß. Contractus sponsalis, Cod. Theod. Sponsalitia pacta. orum, n. pl. Juvenc. Tétes kötés: ein sträflicher Vergleich. Solennis Contractus. is, tus, m. Quint. Jó titokkal tétetett kötés: aufrichtig geschlossen Vertrag. Contractus bonae

fidei. Jct. Jóban értelmü kötés: hitetes alku: ein aufrichtiges —, gläubwürdiges Versprechen. Contractus bonae fidei. Jct. Kun-kötés: erös kötés: ein starkes Band, Verbindniß. Vulcani un vinculum. Prov. Nyugtató kötés: eine Versöhnungs Tractat. Contractus adjecerationis. Jct. Oltos kötés: ein verpflichtender Vertrag. Cautionalis stipulatio. Lis, onis, f. Jct. Polgári kötés: ein bürgerliches Verhältniß. Civilis contractus. Jct. Szoros magyarázatú kötés: ein Vertrag von genauer Auslegung. Contractus stricti juris. Jct. Száz forint kötés alatt: unter Verpflichtung 100 Gulden. Sub vinculo 100 florenorum. Az eröszakkal, és fortélyból tétetett kötés forgana lan: ein Versprechen, und was sonst gezwungener Vertrag ist ungültig. Contractus vi, et metu initus, est nullus. Jct. A' jó a' roszszat sokra nem botsátó kötésbe. Vitae sanctae nil quidquam in mutuam fidem transeat. Nihil nunquam cum malo vinculum societ. Cic. A' kötés mellett makadni: sein Versprechen halten. Manere pacto. Cic. Servare pactum. Cic. Stare pacto. Ovid. kötésre lépni: alkalmi erösítésre: ein Vertrag treffen. Pactionem facere. Cic. — conflare. Cic. ad pactionem venire Cic. Fel-bontani a' kötést: sein Versprechen umstossen.

Pactionem pertinacia. Cic. „Erös kötés tenni egymás között: öszsze alkudni, közakaratot tenni: sich Jemanden sich mit einander vereinigen, übereinkommen. Conjunctionem, conjurationem, copulam üdvösségre — Cic. facere. Cic. Valakivel valami ügyet kötést tenni: einen Vergleich wegen mit einem einen Vergleich treffen. Face. re pactionem cum aliquo de re aliqua. Cic. Kötés: bájolás, boszorkányozás, igézés, meg-kötés: die Zauberey, Verzauberung. Fascinum, i, n. Hor. incantatio, onis, f. Pitiscus. Nodus magicus, veneficus, i, m. Pitiscus.

Kötés á fa-épületben: die Verbindung der Balken. Catenatio, onis, f. — junctura tignorum. a, f. Vitr. Keresztkötés á kész-fedélben. Die überzwerch gemachte Verbindung. Transversa tectorum trabs, culminis utringue parallela. Vitr.

Frigy-kötés: békeség-kötés, szövetség: ein Bund, Bündniß. Foedus, eris, n. Cic. Valakivel békeség-kötést tenni: ein Bündniß mit einem machen. Foedus ferire cum aliquo. Cic. foedus icere — Cic. — facere Cic. — percutere — Cic. — jungere cum aliquo. Liv. Fel-bontani, meg-szegni a kötést: den Bund brechen, übertreten. Foedus frangere. Cic. — rumpere. Cic. — violare. Cic. Meg-erösíteni a kötést: den Bund bestätigen. Foedus confirmare. Cic. Meg-újítani a kötést: den Bund erneuern. Foedus renovare. Cic.

6. Határszögi kötés: die

nsliches Ehebündniss. Foedus conjugale. Cic. item. Einstiftung. Contractus matrimonialis. Matrimoniale conjugium, tis, n. Cic. 7.

Királyi kötés: nin zur Einwegnung des Königs Pertinent. Diploma investiturale. atis, tis, n. 8.

kötése a' könyvnek: des Buchbund, Einband ~~Copertura~~ nimmt Bünds. Compactura —, virtr. ligatura libri. Schall- ~~Buchbinderkünst~~ Pr. kötő ~~mester~~ Buchbinder.

Pőre kötés: Sicher, Es stak pusztta Papirosba való bekötése a' könyvnek: Sin Brochure. nin Wrack, das ohne Einbindung ist. Liber (Opus) obiter compactus. 9.

Orvosi kötés: nin Umschlag, Auflegung: so man auf einen Theil des Leibes legt. Cataplasma, atis, n. Plin. epiplasma, atis, n. Blancard. Epithema, atis, n. Idem. Kötést készíteni: nin Umschlag bereiten. Fomenta parare. Kötést kötéssel elni: Umschläge brauchen. Stuppare fomenta. Colum. Meleg kötéssel enyhíteni a' megsérült tagot: Das kranke letzte Glied mit Umschlägen warmen Umschlägen lindern. Calido fomento mitigare affectum (laesum) membrum. Cels. 10.

Egy kötés (kötet, tomus) any Pénz: nin Rollen Ducaten. Volumen Numorum. Cic. Egy kötés bőr, melly tiz darabból áll: nin Buch- (

aber Ochsen, nin Buch Häute, besonders 10 ganze Häute. Decuria pellium, d, t. Egy kötés könyv: nin Buch Schrift. Fasciculus libror. Hor: ~~A~~ kóna alatt egy kötés könyvet Vinnen. Einen Buchstaben. Literam. Einen Rechnungs Termin. Tabulae librorum. Jahr Rechnung ata portare. Floret.

Egy kötés Papiros: nin Buch Papier. Papyrus. Papyri. Charta, atis, n. Virginti Papyri Chartae. 11.

Ízes kötés: Gewürz Pulver: Species. Pactabis permutationem fa. cta. onis, f. 12.

Kötés: a' magyar nadrág' hátsó részén levő ~~hasíték~~ Schlitz Loch. Ostium. Vacuum. Blancard.

Kötés: l. Költés.

Kötés-beszéd, -dnek, -det: Beweis Grund, Schluss Rede. Argumentatio, onis, f. Cic. Argumentum, i, n. Cic.

Kötésecske, -kének, -két: nin Bündchen. Bündel. Fasciculus, i, m. Cic.

Kötés-levél, -lnek, -let: nin Abwartungs Brief. Cautionis

a' kimélhetlen helyes.

tractuales –, obligatoriales – conversionales litterae. Jet. Kötésnek, a' kötésnek fel-bontása, -sának, -sát: die Auflösung des Vertrages. Dissolutio Contractus, onis, f. perturbatio Pactionis. onis f. Cic

Kötet, -tnek, -tet: das Band. Fasciculus, i, m. Fascis, is, m. Virg Egy' kötet (kötetlék, nyaláb, tsomó) Szena: ein Bündel Heu. Fascis, ligamen foeni. Cic. Kis kötet: das Bündchen. Volumen parvum. inis, i, n. Cic. Könyv' kötettye: der Band eines Buches. Ligatura libri. ae, f.

Kötetlen, adj. 1. p. o. könyv. ein ungebundenes Buch. Non compactus liber. i, m. Suet. kötetlen beszéd: ungebundene Rede. Oratio soluta numeris. Donat. kötetlen hajú: ungebunden, den Haaren nach. so die Haaren nicht zusammen gebunden sind. Comas vitta alligatas habens. ntis, p. a. Ovid.

2. kötetlen (szabados) életü: der ein ungebundenes Leben führt. Dissolutus vitae. Cic.

Kötöny, -nynek, -nyt. tsáki: das Pferdegeschirr, Leder um den Hals der Pferde. Jugum. i, n. Curt.

Kötetlenség, adj. das sich nicht binden läßt. inconstans, tis, p. a.

quod colligari nequit.

Kötöttetni, -tetek, -tett, -tetni: gebunden kommen. nectere posse. Bátran kötöttetik vele. In Ernst schwerlich trauen, [illegible] und seinem Ernst mit einem gefallen. Dignus est, qui cum in tenebras mittatur. Cic. A' te bizonyságod mellé nem kötöttetem (accedam) magamat: ich will mich deinem Zeugniß nicht beigesellen und deine Feierlichkeit nicht verunehren. Tuo testimonio salutem meam concredere non potest. Cic.

Kötöny, -nyneke, -nyet: ein Hemmniß, Fessel, Band, Strick. Vinculum, i, n. Plin.

Kötni, -töttem, -tött; -kötöm, -köti. binden. Ligare, Cic. vincire. Cic. Ha fel-kötni = 1. Festa alicui (adui) magát: sich Jemanden, sich mit ihm verbinden, sich solchen sich ergeben. Pravissime et castissime vitae se dare. Cic. Castam instituere vitam. Ter. Más valakire kötni adni magát: sich an einen andern anschließen. Ei alicui se adligare. Cic.

2. Magas fára kötötlék (takaszto tákó) ötet: man hat ihn auf einen hohen Baum gehenkt. In alta suspensus est arbore. Cic. Fátyolt kötni a' karjára: einen Flor um den Arm binden: Peplum –, vincam brachio adligare. Plaut. Fá-ra kötni az ökröt: den Ochsen

an sár Fiuzze binden. Bo-
vem ád Szekerre adligare.
Colum. B. Esztüstelenedet-,
elelenedet-, hitelenedet kö-
tözni (adozni) hozzá: mű-
ssem - mivé lettem, mivé
lettünk hozzánk ügyünk Istenünk
ellen vétkezés. Honestatem
interponere mendacio. Cic. Ja-
vorem, ut - fidem obli-
go mendacio. Cic. Hozzám
kötni magát: magát hozzám
kötni: magát hozzám fog-
lalni se mihi. Cic. 4. Magát
a' törvényhez kötni: al-
kalmaztatni, szabni, tar-
tani: sich genau an die
Gesetze halten. Legi se
adstringere. Quinct. 5. Jó
tsomót kötöttem: jó al-
kut tsináltam: ich habe
ein gutes Bündniss ge-
macht. - gutes bestanden: Fa-
ctionem inivi. Cic.

6. A' matskára kolom-
pot kötni: beszédelmes do-
logba avatkozni: eine Sa-
che für sich selber anfan-
gen: sich in eine Gefähr-
liche Sache mengen, mi-
schen. Sibi malum appen-
dere. Quinct. Se pericu-
loso alicui negotio admi-
scere. Cic. 7. Sebet kötni
ni: bé-kötni: einen Wun-
de heilen binden: Vulnus
deligare. Quinct. - obliga-
re. Cic. A' sebet magát bé-kötni: den Wunden zubinden
ein Bombyx de filis se-
ricis involvit, - corpus
eum tegit. 8. Vala-
kibe bekö-kötni: - kap-
ni, - kapdrászkodni, -
kötelödzeni: jemanden
angreifen, angacken, an-
fallen. Involare in aliquem.

plaut. 9. Valakinek va-
lamit lelkére-, lelke-
mére kötni: einem einen
Gewissens Scrupel machen.
Religionem alicui
offerre. Cic. - ingerere. Cic.
Lelkére kötni (beszéllni)
hogy - meg - parancsolni,
hogy - auf Gewissen bin-
den, dass - Aliquid ali-
cui, et fidei ejus imponere
- mandare. Cic. Valaki-
nek valamit szívére kö-
ni: - szívére beszéllni: ei-
nem etwas auf Herz
legen, zu Gemüthe füh-
ren. Aliquid animo
alicujus proponere. - in
animum inducere. Cadi
ejus imprimere. Cic. 10.
Igen köti az ebet a' kar-
hoz: kelfegyet, bíztat,
mint trigány a' lovat,
hogy ne féllyek: ei-
nen Muth machen, ermu-
thigen: Animos addere
ne timeam. Cic. 11. Az
az Ökröt a nem kötötték: - nem függesztet-
ték, - nem beolgyeztet-
ték: das ist mir ein be-
weist, das hat mein Mei-
en an die Krippe nicht ge-
bunden. Haec ante oc-
los mihi non fuere posi-
ta, hoc me latet, hoc mi-
hi non est manifesta-
tum. Cic. 12. Bot-
okot kötni (hüzni, fel-
kötni) a' lábára: die
Sohlen Eisen, den Schuh
nageln, die Sohlen an die
Füsse schmieden, - Impin-
gere Pedes induere, pedes
pedes tegere. Juvenal.

1020. k.

13. Valamit kör-harang, ra kötni: ki-hüvelni, el-hüvelesziteni: etwas Gemächlich machen, unterwinden, unternehmen. Divulgare aliquid. Cic. 14. kötni-, feltkötni a' kolompot: valamit nagy dolgot el-kezdeni: etwas wichtiges unternehmen. Grande quid accipere. Ter. 15. köss tsomót az ökrödon, hogy el ne feledjed: tartsd eszedben jól: fussa' ne gyúrt ins Gedächtniss, damit du es nicht vergessest. Infige animo, ne id memente excidat: Cic. 16. köss tsomót a nyelveden: fogdmeg a nyelveden, halgass, ne szólly: halte dein Maul, schweige. Comprime linguam, Plaut. tempera linguae. Plaut. tace. Ter. 17. köss tsomót a torkodon: fogd-el magadat a' borivástól, ne igyál annyit: mäßige dich des Weintrinkens. Abstine a potu vini. Nep. 18. A' titkait tsélgerne kötni: ki-hüvelni: el-hüvelesziteni: seine Geheimnisse entdecken. Arcana sua divulgare, indicare, manifestare. Cic. Izégert kötni (emelni) valamiuek: etwas unterstützen, öffentlich machen. Manifestum facere aliquid. Plaut. 19. Fej-fö-kötöt kötni: feltenni: fejhez menni: einen Hut oder Helm aufsetzen. Galeam (vittam) capiti accommodare. Cic. Suberc. Cic. 20. Nem kell a fö-

afrizonyt és a szolgálót-le ányt egyegy kötélbe kötni: fogalni: egyegyüvé venni. Non potest una mulier duarum ancillarum comparanda. Cic. Prov. primo. Unam feminam non decet ancillae comparare. Cic. Kötélbe kötni a' gabonát: Garben binden. In fasciculum ligare frumenta. Cic. Marokba kötni valamit: etwas in Garben binden. In manipulos colligare aliquid. Comen. Nyalábba kötni valamit: etwas in Bündel binden, — binden. In fasciculum ligare aliquid. Quinct. A' szénát tsomóba kötni: das Heu in einen Bündel binden, binden. Fœnum in manipulos colligare. Colum. Tsomóba kötni a' hajat: die Haaren in einen Knoten zusammen binden. Capillos in nodum colligere. Ovid. Egyegyiket a' másikhoz kötni: eines an das andere binden. Unum ex alio nectere. Cic. Kahoz kötni valakit: einen an einen Pfahl binden. Deligare aliquem ad palum. Cic. Köss ételt az ösztöshöz a' keszü-tévöt: bindet den Schweinfutter in einen Trog fest an. Adstringite Mahetico cum ad commanu. Plaut. Part hoz kötni a' hajót: das Schiff an das Ufer anbinden. Ratem ripae alligare. Liv. Ahoz, ha módom volna, örömest kötném a' tsészt: ötet örömest vennem, fogna am Pärtouca Haizut: ich wollte ihn zu meiner Bedienung

gnan vissmaier Dritto zinhun.
Cum ego, si aliquo modo pos-
sem, libenter ad partes me-
as traherem. Jarit. A' bá-
nyászok bőrt kötnecke á' fán
vokra: sic Brunz hinte bin-
den nin Arsch (Brunz-)-Lö-
cher in. Fossores in fodinis
corio sibi nates tegunt.
Fáskörca kötni á' marchát:
sus thing an sin Enizzer bin-
den. Praesepio alligare pe-
cora: Appul. Lántza kötni
a' karcsó ebet: den brustun-
den Hund an einer Kette an bin-
den. Mordacem Canem cate-
nis alligare. Plaut. Nyak-
szorítót kötni valakinek a'
nyakára: nimes nine Hals-
binde auf den Hals binden.
Monile collo alicui subnecte-
re. Plin. Lent, vagy szőrt
kötni a' Gusalyca: Flechs,
oder Wuhl auf den Dau-
men binden. Linum
vel Stupam collo aptare,
collum lino, vel stupa
circumligare. Collum. 19.
Katolot kötni (Ekeedhez
fogni) a' kaza' oltalmá-
ert: zum Pflug gannen
ein Ochs Rinder und zu dem
Pflug, Arma sumere
pro defensione Patriae. Cic.
20. Kosarcat kötni: fou-
ni, fürni: nin Korb flechten.
Texere. Vacc. Corbem con-
texere. Quasillum nectere.
Gloss. 21. Kötni az ebet
a' karóhoz: kizelkedik:
ne pfnunschdt. Adulatur
Cic. blanditur ei. Cic. 22.
Ideje már parthoz kötnöm:
jutnom, érkeznem: es ist
schon Zeit anzulanden.
Tempus est jam in portum de-
fessi. Cic. — pervenire. Cic.
23. Irigyet kötni, kü-
ni, kiál adni valamit: den

Irigyet aus stne Zun: etwas
Hundmessen: Hodere am ca-
ponere. alicui notitiae de
re. Prov. 24. Fogadás-
sal kötni (kötelezni) ma-
gát valamire. sich zu et-
was verpflichten. Obli-
sione se obligare ad aliquid
Cic. Arra kötöm (kötelezem) magamat: zu
dem verpflichte ich mich:
für das verbinde ich mich. Se
ea re obligo. Cic. et obli-
go. Cic. Valakit magához
kötni: sich einen verbind-
lich machen. Sibi aliquem
devincire. Cic. 25. A'ki
jól köt, jól old ak: a'ki
a' dolgát jól el-intézi, jó
végét éri; vare hatlya a' aki
mint teresi, úgy veszi hasz-
nát: der seine Sachen gut
verwendet, findet gutes
finden dran. Qui bene ligat,
bene solvit. Prov. Duabus ju-
gare Gaeat, talia jungere je-
vet. Prov. 26. Ha tsizma
nints, bots kort köss: — bo
kort vigyá' lábodra: wenn
die Stiefeln Stiefel fest,
so lange Schuhe an. Bo-
vem si non possis, asinum
age. Prov. Övet kötni: sich
Gürten. Se Cingere. Jacit
27. Házasságra kötni
a' fiát: ehrt mey - házasí-
ni: seinen Sohn heirath-
then lassen. Facere, ut fili-
us ineat Conjugium. Cic.
Tisztességes személyel há-
zasságot kötni: mey - háza-
sodni: — felesé gül venni:
sich mit einer ehrlichen Per-
son verheirathen. Honestam
aliquam Personam in matri-
monium ducere. Cic. Cum tali
matrimonium inire. Cic. 28

kereket kötni; meg- kötni
meg- akaszt ani: Jus Rud jun-
man. Rotam substamina re-
sen. 29. Pr akara Ize-
meimet kötni: meg akara
tsalni, — vakitani: nm Jut
nicht treu abtrennen wollen.
Obtrectare me voluit. Cic.
patzan nicht obtreudere
voluit. Plaut. 30. Valaki
vel baràtságot kötni: ösz-
ve barátkozni: Freund-
schaft mit einem machen.
Amicitiam cum aliquo
inire. Cic. 31. Köss elöd-
be valamit: ögy övedszed — kö-
zül magad at valamivel. Gün-
ter Dich mit etwas auf. Se
cinge te ex aliqua, — aliquo.
Cic. Fegyvert kötött az olda-
ra. er hat einen Degen
an die Seiten gegürtet. La-
tus ense cinxit. Progert.
Subligavit ensem lateri.
Virg. 32. Rosszúl kö-
tötték (atkudtak- öszve —, egy-
gyéztek- még) egymáshoz at:
Sie haben sich mit einem
übel geflochten [illegible].
Male inter se coaluerunt.
Liv. 33. Valaki akaratá-
tyához kötni (szabni)
akaratátyát: eigen Willen
einem über Willen geben.
In eadem voluntate este. Cic.
34. Valakit rab- szijra
kötni: knabbá tenni: einen
zum Gefangenen machen:
Aliquem in vincula conji-
re. Nep. 35. A'hoz ne
köss (ne ragaszkodgy) ma-
gadat: a'hoz ne ragaszkodgy:
nicht werde Sein Gemüth
auf Dis: Noli animum in
eo defigere. Cic. 36.
Összekötni: virágok-
bül azt össze- szerkeszteni:
von Blumen einen Strauß
machen. Flores texere. Ovid
Hálót kötni: Netzen stri-
cken. Texere plagas. Cic. —
retia. Lucil. Harisnyát köt-
ni: einen Strumpf stricken.
Tibiale texere. Suet. Kö-
tet kötni: Gurten bin-
den. Colligare mergites.
Comen. Fasces stricken, ma-
nipulos obligare. Varr.
Könyvet kötni: ein Buch
einbinden. Librum com-
pingere. Koszorút kötni:
Kränze binden. Texere
serta, sen. Prop. Tectum
texere. Ovid. Szőlőt kötni:
ein Reb machen. Ci-
nem Pollinarium recte
re. Plin. Szőllőt kötni:
klötözni: ein Weinstöck
stützen. Vites adligare. Cic.
Szomot —, bogot —, szimbo-
kot kötni: Knoten, einen
Knoten machen. Nodum fa-
cere, — nectere. Cic. 37.
Istennel kötni: Bündniß
mit Gott einen Bund
Krieg ein gehen. Cum Deo
pactare. Voss. Magunk kö-
zött szövetséget kötöttek
Sie haben unter sich ein
Bündniß getroffen, — ge-
schlossen. Foedus inter se
fecerunt. Cic. 38. A'hoz
ne kösd magad at: a'hoz
ne támaszkodgy; — ne bíza-
kodgy; azon ne épülj:
auf Dis darf Du nicht, —
vertrauen Dich nicht. Noli te
huic fidere, confidere Cic.
39. Erővel a' nyakamra
akarra kötni (tolni, tuszá-
kolni) a' tsipás szemü le-
á'nyát: wer Jut seinen trieft-
äugigen Töchtern mir auf
den Hals [illegible] mit Gewalt

aufschnuren wollen. Lippu
lam suam filiam invito mihi
obtendere voluit. Terent. Mint
hogy ökemet a' sundát senki
se nem kötkettike, vedám tust
koltáki: mert ön sir Gyürü
lösse nimemiben rúfzuhuzni
gut wenden könnte, ösö mese
zu mir zukommen. Quoniam
abominabilis illa nemini obtem
de potuerat, idcirco est ad me.
Terent. 40. Szimborcát kötni
(szimborcát kodni) azel
lenszegni: mit dem Feinde
in nin Horn blasen. Collu
dere cum hoste. Cic.

Kötni-való, adj. Was sich bin
den läst. Futilis, e. c. Kosár
kába kotni-való kósa: Korb,
der sich mit in einen Kranz
läst binden. Rosa futilis,
a, lis, f. Martial.

Kötö, -tönek, -tött. Ki valamit
köt, össze-köt: etwas da bin
det, -knöpft, etwas Zindern.
Ligator, oris, m. Feisi. tizans,
nentis, is, a. kosárra kötö
abrozny: einen Kranz win
den. Vitrix corollarum.
icis, f. Plin. Kötö: elö-
kötö, kötény, kertzele. etwas
Fassung, ein Fassungs, auf Wer
kauf. Praecinctorium, ii, n. Vitr.
Subligamen, inis, n. Cel. Aur.
Subligar, aris, n. Martial.
Konya-kötö: ein Kuchen fassung
s. Subligar culinare.
Kötöcske: ein Bindes, Band, Fas
sung. Ligamentum, i, n. Cels.
Harisnya-kötö: ein Strumpf
band. Fascis crucalis, is, m.
Ulp. Periscelis, idis, f. Pete. Pe
riscelium, ii, n. Tertull. Hom
lok-kötö: homlok-ris: Stirn
ein Stirnbinde. Frontale, lis,
n. Plin, Járatö (járatkötö)
Kötö: a járni kerdö kis Hyor.
mekecnél: Kis Gyüngyl beru
Vinculum, ad quod Parvuli
incedere discunt. i, n. Come
Ing.-kötö: ein Hemd bin
des Ligamentum inducu
ci. Cels. 4. Kötö: fästi
mittel a' seb-orvosos a' le
költ tagot be szoktak kötö
nine Binde, womit man
nine Wunde verbindet.
Fascia, ae, f. Cic.

Kötödés, -snek, -st: verkedés
vissza-vonás, kotródás,
visszakodást den Hunden,
Stamit, Zanken. Altercatio, onis, f. Cic. Contentio
onis, f. Cic. dissidium, ii, n. Cic. disceptatio, onis, f.
Cic. Nagy kötödésem volt
az ellen kerö-fölkel: ich hab
einen grossen Stamit
mit meinem Obrigkeit gehabt. Magnae mihi fuit
cum advocatio discep
tio. Cic.

Kötödni, -döm, -dik: ver
ni, kötekedni, in den kedni,
kapaszkodni: Fechten,
Stanken, Zanken. Altercari. Liv. contendere. Cic.
discertare. Cic. Belém
kötödött, -kapaszkodott
vor Zorn, zusammen mit
einander zu fechten. Iracun
me adoretus est. Ter. Min
denemel kötödik, kötekedik, ostorzik: mit Jeder
sich mit allen. Cum omni
jurgatur, rixatur. Cic. ver
fangt mit allen Handel
rn. Cum omni Concit tur
bas. Plaut. Omnem ad ri
xam concitat. Cic. Ne kö
tödj vele: haben mit ihm
keine Verbindung. Noli
obtendere ei. Plaut. — dis
cedere cum. Cic.

Kötödö, adj. pl. -ödök, -ödöke

dö versenyes p. o. aszszony: nin Zünkijoſa Wnib. Mulier ex contentiosa. Quinct. -jurgiosa. Sall. -rixosa. Colum. tricosa. Lucil.

Kötö-ex szény, -nyneke, -nyt: Kötö-taſzka, Kötö-zatskö: Tuch Strickbrüſtel. Theca reticularia, ae, f. Theca operis reticularii.

Kötö eſzköz, -zneke, -zt: Zum Stricken. Instrumentum reticulatorium. i, ii, n.

Kötögetni, -getek, -get; -getem, -geti: oft hindern. Ligare, Cic. - ne szere. Virg. Hátot kötö getni: Nutzen ſtiften. Nexere retia. Lucil.

Kötö-jegy, -gyneke, -gyet: Kan gaſztrák-jel: Zum Zeichen, Zeichnen. Signum, Unionis, i, n. -keppen, n. indecl. Signum conjunctionis. Gramm.

Kötö-fa, -fának, -fát: az ekének szarván: ein gerades Holz am Pflug, Stanzer. Stamen, inis, n. f. Varr. 2. Kötö-fa: kagaſztó-fa [illegible] kötés à fa éjszületében: das Forſchbrod. Vinculum, i, n. Victr. patibulum furcae. à m. Sch.

Kötö-ſék, -neke, -ket: ein Hülftuch. Capiſtrum, i, n. Varr.

Kötö-ſékezni, -kezek, -kezz; -kezem, -kezi: den Hülftuch umbinden. Capiſtrare. Colum.

Kötö-fejſze, -ſzének, -ſzét: erdö-lö, fa-vágó fejſze. ein Beil, Axt zum Holzhauen, Bäumfällen. Securis arborea, is, f. Varr.

Kötö-fék, -kének, -két: ein Zaum. Frenum, i, n. -kezni, -kezem, -kezz: einen Zaum anlegen. Frenare. Colum.

Kötö-fékü, -kének, -két: mit einem Zaum. Frenatus, a, um. Sch.

Kötö-fél, -félnek, -lt: kötésig, alkut szerzö részt: einen Antheil machen. Pars contrahens, entis, antis. Quinct.

Kötö-für, -rnek, -rt: die Ader, wormit man webt. Spatium. Subtilis, is, f. Colum.

Kötö-lántz, -rnak, -rot: Kerek kötö lántz: ein Zaum Futter. Lorum. Inflamen, inis, n. Quinct. Kötni, kötö-lántzral: mit Lorum füttern. Rotam strictura inflamine. Id.

Kötötek, -tenek, -tet: kötötéke: die Binde, womit man bindet. Fascis, is, m. Cels. Ligamen, inis, n. Colum.

Kötötéketske, -kének, -két: kis kötözet: ein Bündel, Bindchen. Fasciculus, i, m. Plin. ligatura, ae, f. Colum.

Kö-törés, -rnek, -st: ein Steinbruch. Lapidicina. Lapidicens agger, eri, eris, m. Cic.

Kö-tör, -rnek, -rt: kö-törö, kö-rontó fü: das Steinbrech Saxifraga, ae, f. Plin. Trichomanes, is, m. Plin.

Kö-törédék, -nek, -ket: die abgebrochenen Stücke Steine. Fragmina lapidum. Fragmentum lapidum, orum. n. Cic.

Kötö-szij, -jnak, -jat: den Schaft nehmen. Ligula sortea, ae, f. Cels. Kötö-szijjal vagy kötéssel szijj: mit Nehmen die Geflechte, oder Gelenke an den Füſſen beſtreichen. Linamenta pedibus adaptata vel nexa. Id.

Kötö-táska, -kának, -kát: —

erfsény, – zatske: das Stück
bruttol. Theca reticularia,
æ, f. theca operis reticu-
larii.

Kötötske, -kének, -ket: Binde
Binde. Fasciola, æ, f. Cic.

Kötött, Partic. p. o. – befréd: ein
gebundenes Buch, ohne Cas-
sum. Ligata oratio. ä, onis,
f. Cic. Mit einem gezogenen Bla-
tte mit Kötött segyvér-szö-
net: mit abgezogenen Zäh-
nen vom Gesichte, dem
Rasirmesser Rasirtes Blatt
Stand. Cessatio pugnæ Nach-
tia, onis, æ, f. Gell. Kötött (ren-
tsés) fö-kötö: mit gesetz-
ten Händen. Vitta mulie-
bris reticulata, æ, f. Colum. Kö-
tött erfsény: mit gestrick-
ter Binde. Marcupium
aeu testum. ii, ti, un. Plin.
Kötött korcsö: mit gebun-
denen, Kreuz darum ge-
bogenes Faß. Dolium cir-
culis cinctum. Colum. Ge-
patum dolium, i, ü. Varr.
Kötött koszorú: mit ge-
bundenem Kranz. Poeti bis
Corona, is, æ, f. Plin. Fer-
ta texta. orum, un. Ser. Trag.
Kötött munka: Gestrick
wirk. Opus reticulatum,
ci, i, un Varr. – textile.
is. Kötött okoskodás: der
Syllogismus, ~~Syllogismus~~,
i, mit Schluß Kunst.
Syllogismus, i, m. Quintil.
Keszkenöbe kötött Pénz:
in einem Tuchel eingebun-
denes Geld. Deligata in
linteolo Pecunia. æ, f. Plin.
Kötö-tü: der mit Haar ge-
flochtene, Karisnyát mit
kötönek: der Strickmacht.
Acus textoria, æ, f. acus
ad texendum quid.

Kötö-tü, -tünek, -tüt: mit
Haar erfsényt – Karisnyát
mit szoktak kötni: ein
Strickmacht. Acus reti-
cularia, – textoria, – ad
texendum quid. us, æ, f.

~~Kötö-zatske, -tünek, -ti:~~
~~Kötö-tásza.~~

Kötö-vas, -masz, -sat: das
Kaposzts: ein Flammeus.
Acus forcea, æ, f. Veter.

Kötö-veszszö, -szönek, -szöt:
Kötö-für, Gürtzweck –
Kötö veszszö: eine Flucht-
Ruthe, zu der Küsse, wo
mit etwas eingeschlagen,
gebunden werden kann
einer Saligneum, ei, un.
n. Colum. l. Kötö-für.

Kötö-veszszö bül-való, adj.
zum flechten dienlich.
Viminalis, e, Colum.

Kötö-zatske, -kének, -két:
l. Kötö-tásza.

Kötözés, -snek, -st: das Bin-
den, die Anbindung, Zu-
sammenbindung. Ligamen
nis, n. Colum. Szálló-kötö-
zés: das anbinden der Wein
Reben. Ligamen vitium.
Colum. Tempus ligaminis
tium. Plin.

Kötözet, -tnek, -tet: ein Band
Ligatura, æ, f. Colum.

Kötözetlen, adj. ungebunden
Non vinctus, a, um. Solutus,
a, um Cic.

Kötözgetni, -getek, -get-
get em, -geti: zusammen
binden. Colligare. Cic.
nectere. Ovid. A' Fehér
Kötözgetni: seine Wunde
zusammen binden. Vulnera a Jul.
Colligare. Suet. Mercurius
bút kosszorút kötözgetni:
einen Kranz auf Mercur

kindum. Coronam ex myrto
nectere. Ovid.

Kötözködni, -ködöm, -dik: 1. akasz-
tolkodni, fel-fogni, fel kötni
a bokáig érő ruhájat: das Kleid
zum Fangen aufschürzen. Diffluentem (talarem) re-
sum colligere Plaut. 2. öszve-
kötni p.o. az öszve kötni-való
podgyászt: Zeug, was
zu binden ist, zusammen bin-
den, zusammenpacken. Ligandа Colligare, constringe-
re Tarcinas. Plaut. 3. kö-
tözködgyünk van hová (kedd
gyedek (szedd rendbe ma-
gadat tiszteszen) van hová kötöd-
gyedek: rüstet euch, ich habe
euch wohin zu gehen. Ac-
cinge te, para te, ut est, quo
te mittam Cic. 4. kötöz-
ködgyünk: kössük-fel a bőj-
kocsinkat: laszt uns sie
so festbinden (zusammen binden
schnüren) anziehen. Induamus
plerones nostros.

Kötözni, -tözök, -töz; -tözöm; -
tözi. l. kötni.

Kötözö, -öncke, -öt: 1. der was
bindet. Ligator, oris, m. deli-
gator, oris m. Mart. Cap.
szöllö-kötözöke: der die Wein-
stöcke festbindet. Qui vites li-
gant. Pallad. 2. adj. kötö-
zö fü: Tau: das Rindgras?
Carex, icis, f. Virg. kötö-
zö szijatska: ein Riemen.
binden. Ligula, ae, f. Juvenal.
Kötözö, vesszö: kötöfür-
ein Flechtwinde. Vimen
saligneum, inis, n. Colum.

Kötözött, partic. p.o. salata:
der Bund Salat. Lactuca
adstricta, ae, f. Plin.

Kötöztetett, partic. gebunden
Ligatus, a, um. Cic.

Kötözve, adv. p.o. hoztatte:
man hat ihn gebunden
gebracht. Ligatum eum
adduxerunt. Vinctus ad-
tatus est. Cic. Vinctum
eum tulerunt. Id.

Kötöny, gnoke, -göt. l. ketfog.

Kö-tsap, -szake, -pot: der
Steinzieher. Convus bayi-
dus. i, ei, m.

Kö-tsepp, -szeke, -szet: ein
kerne: ein gewirktes Ge-
wächs? Coix, icis, f. Linn.

Kötsög, -szeke, -szög: hoffär-
wyakos tejes szaftik: der
Milchsaft Succus lactis,
us, m. Virg.
Olla lactaria, ae, f. Cels.
t. kotseg.

Köttetlen, adj. ungebun-
den. Illigatus, a, um.
Fest.

Köttetni, -tettek, -tett, -tve-
tem, -tetni. binden lassen.
Ligari curare. Ihr mö-
chten köttetett à békeség:
den Frieden ist auf diese
Art geschlossen worden.
Pax in has conditiones ve-
nerat. Cic. Az asztal' lá-
bához köttetett: wird fest
zugebunden werden. Pedi mensae junctus,
adligatus est. Cic. Mézes
Madzaggal le-kagyá ma-
gát köttetni: um Lust sich
mit Honigsüssigkeit binden
(anfüssen) lassen.
Blandis Verbis illici se, de-
mentari. Lact. Veszszö-
telekbül köttetni: von Rü-
then geschlossen werden.
Virgis circa. Virg.

Köttetett, partic. lántzra köt-

tetet kutya: ein Zuttenes Hund. Catenarius Canis, is, m. Ten.

Kötheten, adj. ungebunden. Expeditus, a, um. Ovid.

Kötél szakadtt: partio. Zwang: De la pride emtus Cic. — progenatus. Cic. Marpesia genitus, a, um. duri, saxei cordis. Prudent.

Kötve, adv. körözve: gebunden. Ligatus, vinctus, a, um. Cic. Ehe sonni ügyvet nincs kötve: Sie ist Ihrer Verlobung gebunden, zugesagt: Huic nubium est adalitum —, adligatum —, conjunctum per. mission. Cic. Nyakon kötve: mit Gewalt. Obtorto Collo. Prov.

Kötve hinni, -higyek, -higy, -hiszem, -hi: ohne — : ungesehen glauben. Cauto credere. Cic. Kötve hidgy komának: traue, aber schau zu wem du traust. Fide, sed cui, vide. Prov. kötve (ová, tartózkodva) kell annake hinni: vorsichtig muß man ihm glauben. Caute est ipsi Credendum. Cic.

Kötve-kordozni, -dozok, -doz; -dozom, -dozza: v. alamit, p. o. a' Nyelvét: den Mund verschließen, halten. Vinctam tenere linguam. Ter.

Kötve-horzni, -horzok, -hoz; -zom, -zza: kötve hortak ötet: man hat ihn gebunden abgeführt. Ligatum eum tulerunt. Vinctum eum adtulerunt. Cic.

Kötve-kötött, adj. p. a. fogadási mit allen fleiß gemachtes Versprechen. Promissio diligens.

dis facta. Cic.

Kötve-tartani, -tottam, -tartja: az ebet: den Hund gebunden halten. Canem vinctum tenere. Cic. Kötve tartani a' nyelvét: die Zunge im Zaume halten. Linguam frenare. Cic.

Kötözött, -tenek, -tet: ein Gebundener. Sarcina, ae, f. Plaut. Nem adnék egy' fa-poltsárt kötözöttjéért az ogész kötözettjéért (Gurnyajáért) ich wollte nicht einen jeden Strohwisch für ganzen Zaun Gebunden. Ne terruncium quidem pro tota ejus sarcina darem. Cic.

Kö-vágás, -snak, -st: das Steinhauen. Sectio lapidum. onis, f.

Kö-vágó, -ónak, -gót: Lapicida, ae, m. Vacc. Kö-fejtö: ein Steinhauer. Lapidarius, ii, m. Petron. Lapidicasor, oris, m. Gloss. 3. adj. kövágó bányaék: die Steinbrüche. Lapicidinae, arum, f. Vacc. Kövágó fejsze, vagy tsákány: ein Steinmetz-Hammer. Lapicidarium Malleus, i, m. Kő-bánya: ein Steinbruch, Ort, wo man Steine ausbricht. Lapicidina, ae, f. Cic. Lapidaricae latomiae. Plaut.

Kö-vaj, -jnak, -jat: das Steinmark. Medulla saxorum, ae, f. Woyt.

Kö-vár, -vnak, -vat: ein Steinschloß. Arx lapidea. ein festes Gebäude

1022. k.

Kövc, kövcd, kövem-vök, -vetek, -vünk. Sein, ihre, mein Stein' &c. Ejus, tuus, meus lapis.

kövedni, -vedek, -ved: kämmen: Sich versteinen, in Stein abmachen lassen. Decorticari. Plin. Javaszker Könnyen kövcd (kämlik) minden fa-héj: im Frühlinge lassen sich alle Bäume leicht schälen. Tempore vere omnis arbor facile decorticatur. Plin. — corticem exuit. Plin.

kövcl-, -vagy i gább -lónak, -lót: mit Steinen mischen. Lapidatore, vcis, n. Cic.

kövcl-tevcitett, adj. p. o. hely: mit Steinen (mit einer Mauer) umgeben, umzogen. Oct. Locus lapsidibus (muro lapsideo) cinctus. Vict.

kövcl tci-vakolott, adj. mcg-tevcitett — (Sädimento tuo Zoll) p. o. hely. mit Steinen gepflastert. Oct: Locus lithostrotus i, m. Varr.

kü-velö, -önek, -ét: kö-vaj. Sus Stein Mark. Medulla saxorum. Woyt.

kövcl vakács, -kü-vakács, -csnak, -st: Sus Pflaster. Stratura, ae, f. kövcl kivakácsa az útatnak: das Pflaster der Wege. Stratura viarum. Oct.

kövcl tevcitett, adj. kü-vakolott p. o.

üt: mit Steinen gepflastert, wie Wcg. Strata lapsidibus Via. Liv.

kövér, adj. fm. tt. obesus, a, um. Oct. opimus, a, um. Cic. pinguis, c. c. Virg. Juvenc. Foliette kövér: sehr fett. Peropimus, a, um. Tertull. Valamennyire kövér: mit Steinen fett. Pinguicalus, a, um. Solin. Vastag-, kövér ast. Stony: mit fetten Zweigen, oder mit Steinen durchgepflanzt. Insitus saginatus Plin. kövér, c, cris, f. Plaut. kövér bárányok: fette Lämmer. Pingues agni. Virg. kövér ember: ein fetter Mensch. Curcata cute homo. Horat. Igen kövér lo: ein sehr fetter Klepper. Equus bene curcatus. i, m. Oct. kövér máj: einer fetten Leber. Opimum jecur. i, coris, n. Cic. kövér vetés: ein fruchtbarer Acker. Lata segetes. arvum. f. Plin. Mindenkor kövérebb a' ember' Szalonnája: ein fruchtbarer Boden ist eine Schatzkammer. Der Knochenmark Füsse hat immer ein Gerichte fettes. Fertilior seges ex alieno semper in agro. Ovid. Prov. Vicinum pro scrvo Grandia ut uber habet. Ovid. Trist.

kövcs hájas: kövér kájvagy Kenöcske: einer Schmierwurst von fett. Unguen adipatum. Arnob. — pinguedinem. Plin. C. kövérkhas as: fett und dick Bauch. Ventriosus. Plaut. kövér khas: der Schmerbauch. Abdomen, inis, n. Juvenal. a. Hirtelett, tü-

Zott: ~~Kov~~ fruct. segmentatus, a, um. Colum. Kövér borjú: vitulus opimus, pinguis. Cic. Kövér sagina, ae, f. Col. Kövér Madarak, Szárnyas állatok, borjuk, disznók: pinguia animalia. Cic. Kövér, termékeny. Ager uber, fertilis, opimus, pinguis. Virg. Kövér az ein földdem: mann fruchtbaren ist fruchtbare. Terra fertilis, opima, et fecundis frugibus est. Cic. Kövér, sovány, termékeretlen. Jejunus, a, um. Col. Kövér, testes egy' ember: ein dick und fetter Mensch. Corpulentus, obesi corporis homo. Suet. Kövér vagyok: fett sein. Pinguesco, ere, Kövéredés, -dett, -dik: fett werden. Pinguefacio, -feci. Plin. pinguescere. Plin.

Kövéredő, partic. der fett wird. Pinguescens, tis, o. Colum.

Kövéren adv. fett. Pinguiter. Colum. Kövéren bimboznak a Tőkék-fák: die Augen an den Weinstöcken blühen sich dick, schwellen. Turgent in Palmite gemmae. Virg.

Kövéres, adj. etwas fett: subpinguis, e. c. Cels.

Kövéresni, -redem, -redik: fett werden. Pinguefacio, -feci. Plin. pinguescere. Plin.

Kövéresödő, partic. der fett wird. Pinguescens, tis, o. Colum.

Kövéret (enni) Fressető, adj. fettfressend. Pinguarius, a, um. Martial.

Kövér-fű, -fűnek, -füvet: babylevelű fű: Tormentosa, Tormentbaum. Fabaria, ae, f. Schr. ~~tabaplium~~ Telephium, ii, n. Plin.

Kövér fül-fű, -fűnek, -füvet: tőli Zöld, fülbe fatsaro: melly a' hízoté tetejen terem: die Hirsenwurz, Mannsgestalt. Sempervivum tectorum. Linn.

Kövér hajú, adj. hosas, potrohos: wanstig, der einen fetten Bauch hat. Ventricosus, a, um. Plaut.

Kövéríteni, -rítek, -rít, -ríteni: hízlalni: fett machen, mästen. Pingue facere. Valamit —: etwas aliquid. Plin. A' bab kövéríti a' földet: die Bohnen düngen den Acker. Faba fertilem agrum coeat. Cic. A' kukoricza kövéríti (hízlalja) a' disznót: der Türkischen Weitzen mästet, fettet die Schweine. Zea suis saginat Boeotum. Propert.

Kövérítő feiss étek: -tekenek -tett: Speise, Futter, wovon etwas fett wird. Sagina, ae, f. Juvenal.

Kövér Portzin, -nnak, -nt: Portz-fű, disznó-párfit: fürneme. Purgent Ennrät. Portulaca, ae, f. Linn. Polygonum aviculare. Linn.

Kövérség, -gnek, -get: die Fettigkeit, das Fett. Pinguedo, dinis f. Plin. Bör alatt-való kövérség: Fett: die Zgnek. Adipes, ipis, m. f. Suet. A' testnek kövérsége: die Fettigkeit

des Leibes? Obesitas Corporis, atis, f. Colum. A' földnek kövér tége. Uberitas Soli. Fest.

Köves, adj. steinig. Lapidosus, a, um. Sen. petricosus, osa, um. Martial. rudectus, a, um. Cato. Saxosus, a, um. Colum. Köves föld. Terra, Rö holl Steine ist. Lapidosa terra. Varr. Köves helyek: steinigte Oerter. Saxosa loca. Colum. 2. Köves-, drágakövekkel ki-rakott p. o. Gyürü: ein mit Edelsteinen besetzter Fingerring. Annulus gemmatus, gemmis distinctus. i, m. Cic.

Köves helyen lakó, adj. in einem steinigten Orte wohnend, sich aufhaltend. Saxetanus, a, um. Martial. — gyik: eine Steineidechse Saxetanus lacertus, i, m. Idem. — Madarak: steingichen, Vögel. Saxatiles aves. Varr.

Köves patakokban-való halászat Fischerey auf den Steinen. Saxatilis Piscatus, lis, us, m. Plaut.

Kövesd, -dnek, -dett: Mező-város Magy. Oeffentlich. Gimp. Kövesdinum, i, n. Belius.

Köves sütyös dagadás, -snak, -st: eine knotigte Geschwulst. Scirrhus, i, m. Plin.

Köves-, -tolta valamineki: ein steinigter Ueberzug. Saxositas, atis, f. Col. Rust.

~~Kövesít, -ette, -ett: -ette, -ette, -ette, -ette, -ette:~~

Követ, -tnek, -tet: küldött, hivatalos Gesandter, Abgesandter.

des Todes. Legatus, i, m. Cic. ab, legatus, i, m. Cic. nuntius, ü, m. Cic. internuntius, ü, m. Cic. Apostoli követ: des Päbstlichen Botschafters. Nuncius apostolicus. Det. Békesség szerző (békességet járó) követ: des Friedens Bothe. Caduceator, oris, m. Liv. Orator Pacis. Cic. Gyalog követ: ein Fuß gänger Bothe. Nuncius, qui pedibus iter confecit. Jelen nem tevő követ: der als Gesandter gegenwärtig; die Geschäfte eines abwesenden besorgt. Absens nuncius, Abl. legatus. Kiváltsági követ: des Vorrechts. Regius legatus. Cic. kiséret követ: ein Gefolgsbothe. Interpres, etis, m. Cic. kísérő követ: ein Aufseher. Apparitor, oris, m. Eccles. Különös követ: ein besonderer Bothe. Singularis nuncius, ü, m. Cic. Lovas követ: ein reitender Bothe. Nuntius, qui equo vehitur. Mennyei követek: die Engel. Angelorum Chorus. Sat. Nyer. tes követ: ki könnyen valamit meg-nyer: ein Gewinnender, der leicht etwas erhält. Impetrabilis Orator Plaut. Rendes (rendkivül-való) követ: ein Ordentlicher Gesandter. Ordinarius legatus. Sat. Rend kivül-való követ: ein Außerordentlicher Gesandter. Extra Ordinarius

legatus. Cic. Romai szent
széknek küldött követ
(Követős) követlye: hová
tartó hajó. A Követ Római jelen
tősége. Apostolica sedis lega-
tus natus. Turid. Tiető követ:
ahol Curiosus, vizsgálódó
és szemmel tartó Botja.
Cursor, oris, m. Cic. tabellarii
ex celerime equitans. Tachy-
dromus, i, m. Cod. Iszaval-ki-
tető követ: vizsgálódó
gyors Botja. Fide dignus le-
gatus, vel nuncius. Plaut.
A' Vármegyék' követei. Más
Országnemtsen más Országnak
rendjeihez. Abiegati comitatu-
um. Det. Valakit követ ál-
tal tudósítani: jó emberek
által valamit Botjok bizonyos.
Per nuncium certiorem facere
aliquem Cic. követtel tud-
deni, hogy járjak-ki a' béke-
ségel: Ellenségtől abjectum
és fejünket le bitton. Mitto-
re oratores petitum pacem.
Liv. Minden felé követeket
küldeni: más más Vármegyébe
Botjokat kiküldeni. Nuncios
in omnem partem dimittere.
Liv. Valakihez követet küld-
deni: valamit Botjok által je-
lentetni. Nunciam
(Legationem) ad aliquem mit-
tere. Cels. A' követeknek szo-
kások parancsolatot adni: hogy
Ellenségtől rablásra
mit gondoljanak. Severa mandata
dare legatis. Cic.

†Követ degelni, -gelek, -gelt; -ge-
lem, -gelt: fleissig követni.
Sectari. Cic. Egész napi

követ degelni valakit: egész
az Estvéig fáradtsig valakit
gyötrni. Sectari aliquem to-
tos dies. Cic.

Követendő, partic. követtetni
való, -mitő: mit kell követ-
nem ist. Imitandus, a, um.
Cic.

Követés, -sének, -st: 1. enge-
delem kérés, meg-követés:
venia Abbitten. Deprecatio,
onis, f. Cic. postulatio ve-
niendi: Cic. 2. követés:
el-találás, magmolás. Imi-
tatio, onis, f. Cic. 3. Hivatalban
lépésben -való követés, he-
lyébe-való állás -lépés.
Következés: in Nachfolgen
in Succession. Successio, onis,
f. Cic. -valakinek helyében:
-valamiben Ottenben. -in lo-
cum alicujus. Cic. 4. K-
vetés: jus taxtás, valamit
számot tartás, más Ember
Forderung, Prätension. Ex-
tensio, onis, f. jus in ali-
quid. -valamihez Recht.
Contendere aliquid esse su-
um. Danetius. 5. követés
kéjérés, utánna járás, me-
ned: die Verfolgung, Nach-
folgung. Assectatio, onis, f.
Cic. Comitatus, us, m. Sen.
Sectatio, onis, Gell. Szorgal-
matos követés: die Nach-
gehung - Consectatio, onis,
f. Cic. Nóta. Feigy leg-
több -való követés: die
beobachtung einer Nachahmung
am Andern. Aemulatio,
onis, f. Cic. Jónos becsü-
követés: die [illegible]

1023. kc.

die Nachahmung eines Zimmerhandwerks. Consectatio concinnitatis Terentianus adv. Cic. Valamelly Versnak vagy azon, vagy más értelemmel: minden Versnak, Lied, aber Gedicht, so auch nimmer. Ingen Gramatik ist. Parodia, d, f. Ascon. Cic. követtessel el-ezni valamit: mit Nachahmung etwas machen. Imitatione consequi aliquid. Cic. követtetésre Mittö p. o. példa: nur nachahmungswürdiges Beyspiel. Imitatione dignum exemplum. Cic. követtetésre mennittö, adj. der nachahmungswürdig. Haud imitandus, a, um. indignus, a, um imitatione Quinct.

követhetetlen, adj. unnachahmlich. Inimitabilis, e. c. Quinct. követhetetlen vitézséggel verekedett a' mit Tapferkeit. unnachahmlicher Tapferkeit gefochten. Exercitus noster ratione haud imitabili decertavit. Cäs.

követhetetlenség, -gnek, -get: die Unnachahmlichkeit. Impotentia imitationis. d. f. Tacit.

követhető, adj: nachahmlich. Nachzuahmen möglich. Imitabilis, e. c. Cic. Nem követhető: unnachahmlich. Nicht nachzuthun ist. Inimitabilis, e. c. Quinct.

következendő, adj. jövő, jövendő-béli: der Zukünftige, zur Kommende, was erfolgen wird. Eventurus, a, um. Cic. insequens, ntis, p. Cic. subsequens, ntis, p. Prosp. futurus, a, um. Cic. posterus, a um. Cic. Következendő dolog: Ding zum Künftigen Jahre. Consequens res. Következendő esztendő: Auf zukünftiges Jahr. Consequens annus. Virg. annus qui sequitur. A' következendőben. im künftigen Jahre. Subsequenti anno. Plin. A' következendőre idöre. auf eine künftige Zeit. In omne posterum tempus. Cic.

következendőképen. adv. folgender massen. folglich. Consequenter. Ulp. Subsequenter. Id.

következendőség, -gnek, -get: die Nachkommenschaft. Posteritas, atis, f. Ovid.

következendő vég, -gnek, -ge: der Ausgang, Ausfluß. Eventum, i, n. Cic.

következés, -snek, -st: 1. die-menge, Folge, Folgerung, Consequenz. Consequentia, ae, f. Cic. Sequela, ae, f. Ulp. Hamis következés: eine falsche Folge. Paralogismus, i, m. Grae. Rövid, de szathatós következésekre: Kurze, aber auf sinnreiche Folgen gesetzte. Brevia, sed acuta Consectaria. Cic. Illetlen, helytelen következés: eine ungeschickte Folge, wenn der nicht folgt, was folgen sollte.

Inconsequentia, ae, f. Quinct.

Illetlen — rossz következése à beszédnek: sin gestnesten Folgen der Rede. Inconsequentia sermonis - Quinct. A' rosszra és tartós nyavalyának hallal à következése: sin Folgen eines Krankheits ist der Tod. Sequela morborum mors est. Lactan. Nem lehetsz ennek rossz következése. Du wirst einen sin gestnesten Folgen nicht ziehen. Non habebit vos hoc malum eventum, exitum. Cic. Nem tudgya, mi következésekre ágazodik dolga: wo weiß nicht, was für Folgen daraus fließen werden. Nescit, quem finem, quem eventum res ejus habitura sit. Cic. Valamit jó következésel kihoz ni az irásból: etwas nützliches mit guten Folgen daraus ziehen, da thun Zug bringen. Aliquid ex bonarum Consequentiam exercere ex Scriptis. Cic. Ez azt à következést fogja maga után vonni: dies wird seine Folgen haben. Res hæc eam post se habet sequelam, — eam consecutionem. Cic. Nem következés: sin Nichtfolgen. In consequentia, ae, f. Quinct

Következés, helyzéből adatott után à hivatal. dan. sin Nachfolgen, Succession, onis, f. in locum alterius. Cic. Örökösi következés: sin Nachfolgen in der Erbschaft. Successio hereditaria. Cic. Testamentari következés: sein Nachfolgen, so blos nach dem Testament geschehet. Successio testamentaria. Cic. Legitima következés: sein Nachfolgen, so blos nach dem Gesetzen geschehet. Successio legitima. Cic. Következés: sin Nachfolgen. Successio, onis, f. in locum alterius. Cic. Következésben: in Folgen. Consequenter, Adv. inconsequenter, Gell.

Következtében, adj. infolglich, das nicht nicht anders folgt. In consequentia, ae, f. Gell.

Következett, part. pass. p. o. követ. Jokban —: in den gefolgten Monaten. Insequentibus mensibus. Plin.

Következtetni, -tettem, -tetett: -tetés, -tetésre, -tetésre, -tet: folgern Können. Sequi posse. Nem látom, mi következtetni belőle: ich sehe nicht, was daraus zu folgern könnte. Non video, quid ex eo evinci — sequi possit. Cic.

Következtetni, -tetem, -tetik: -tés, à garázdálkodást: das mutwillige

Szabadságot kérni, attól bú-
csút venni: el-búcsúzni: kí-
von sínnen, szabadságos bú-
csú, szabadúlás, szám Urnak
szokott bútor, Abscheid neh-
men. Veniam abeundi
(in abitu = discessu) petere.
Valere jubere hecum summ.
Petron. 2. Ebből végetten
jött Gyomorszáj (rosszaság)
következik: származik,
támad, veszi eredetét: ered
vmi folyást innendbiehes
ből: Ex hoc immunera
mala oriuntur. Cic. 6.
Nehéz had következett ex-
re: ütötte-ki magát:
Auf Ers ist ein schwerer
Zwang nachgeahmet, gefol-
get. Ad hoc grave bellum
insecutum est. Cic. C. A'
véres verekedés után bé-
kesség következett: wird
dem blutigen Gefechte
ist die Freude gefolgt.
Post cruentam Pugnam
pax consequuta est. Cic.
A' kis szomorúság után
nagyobb következik: á kis
bajt nagy szokta követni:
auf einen Verdruß fällt man,
gewöhnlich mehr in die andere.
Calamitas nulla sola. Prov.
Post fata, arbores in te ca-
dent. Prov. 3. A' többit
nagy szerencsétlenség kö-
vette: este: Sein Unglück
ist mit Hinderniß über
die übrigen zu Kommen.
Magnum malum impedit
Cetteros. Plaut. Rád kö-
vetkeznek (érnek, inadban
vannak) a' szerfelettiek
re: strebt dir ein Hinder
niß Unglück bevor. My-
rias Malorum impendet
tibi. Cic. Igen nagy ka-
dalokra: következik ke-
ánte: kerüljek, [illegible] fene-
get bevonúlt: nach Hause
mit neuen Gewalten Heim
kehren. Bellum novis
acce immunet, impendet.
Cic. 4. Egy' dolog után
a' másik következik: ad
gja magát elö, fordúl elö:
nach einander Plätze folgen,
kommt vor andern. Rem
res consequuntur. Cic.
Egy egy" sereg a' másik
után következik: einen
Zug vor (Abzug vor, Hinter
her) folgen den andern
nach. Una legio subit al-
teri. Liv. 5. Egymásra
következnek (együlnek,
halmozódnak) a' szerencsé-
tlen esetek: Hinderniß einander"
folgen die Unglücksfälle.
mutuæ te casus infesti
insequuntur. Cic. Calami-
tas una alias excipit.
6. Már in következem
: tajtame á' sor: einen fol-
gen sein. Jam ego subse-
quor. Plin. Sec. 7. Mi
következik (mi jött-ki)
ebből: ? was worauf aus
einem folgen? Quid
ex hac re eveniet, subse-
quetur? Cic. Lássuk, mi
következik ezek? mi lesz
ennek a' Vége? Laßt uns
sehen, wo Sie hinaus
gehen. Videamus, quo
eum hæc evadat. Cic. Nem
tudjuk ártal, mi követ-
kezhetne ebből: sie wissen
nicht, was Schaden entste-
hen könnte. Nec quid
præcaveatur sit, Provi-
dent. Cic. 8. Arra ka-
csuzik halála kö-
vett: "ist" darauf
ist sein Tod
unmittelbar gefolgt.

insecuta est mors praecepti. Cic.

következő, adj. der folgende.
der auf etwas folgt. Consectarius, ad rem. Cic. consequens, Lucret. subsequens, entis, c. Plin. Egy más után következő: aufeinanderfolgend. Consequentes anni. Cic. Egymás után következő órákban, napokban: in den folgenden Stunden, Tagen. Insecutis mensibus. Plaut.

következő Nyom: die Nachkommenschaft. Posteritas, atis, f. Cic. - successores, um, m. Martial. Rendet következő: auf einander folgend. Successivus, a, um. Lactant.

következőképen, adv. folgendermaßen, folglich. Consequenter. Subsequenter. Ulpian.

következtetés, -nek, -et: die Folgerung. Consequentia, ae, f. Cic. Okos következtetés: die Vernunftschluß. Ratiocinatio, onis, f. Cic. Syllogismus, i, m. Quint. Természeti következtetés: die natürliche Folgerung. Naturalis consequentia. Cic.

következtetni, -tettem, -tetni: folgern, einen Schluß machen. Concludere. Cic. Ebből azt következtette: daraus hat er einen Schluß gemacht. Ex hoc id concludit, edidit. Cic. Ezt nem jól következtetted: du hast nicht gut: Non bene concludis. Cic. - Ezt abból nem következtetheted: du kannst daraus nicht schließen. Hoc tu ex eo non potes concludere, edocere. Cic. Hasonlóságból következtetni: aus der Aehnlichkeit folgern, schließen. Similitudine concludere. Cic. Következtetni valamire: auf etwas schließen. Paralogizas. Vos.

következtető, der einen Schluß macht. Qui conclusionem facit.

követ-küldés, -nek, -et: die Absendung. Abligatio, onis, f. Liv.

követlen, adj. ohne Stein. Lapide carens, sine lapide.

követni, -vetek, -vett, -vetem, -veti: 1. A' Caesart követni annak a részén áll, avval tartani nem ist auf Seite Caesars stehen. Partes Caesaris sequi, tueri, defendere. Cic. 2. követ lek (borjánatok) als Kalb mit dem Kopfe kommen: ich bitte, sich um Verzeihung, Nachsicht, Vergebung bitten. Deprecor te de incommoditate. Cic. Követem kegyelmedet: ich bitte um Verzeihung. Sit dicto venia. Plin. Ha valakit mit akarsz mondani, meg kell előbb követned az embert: wenn du jemand etwas sagen willst, musst du ihn erst um Verzeihung bitten. Ubi si aspectes, honor praecandus est. is mondgyad: sit honor auribus! sit dicto venia! salvo

honorce, Cic. Ekklesiát kö-
vetni: Tanuzni, s' hon-
nak' hon dicsö dolgán
Jézust bátorkodni. Ecclesiae dictioni veni.
am petence. Cic. 3. Magá-
nak valakit (tiszteit) követ-
ni, abban hiven eljárni: fran-
cum honorificum. Munere per-
fungi suo. Cic 4. Akaratját
követni: annak adni, enged-
ni magát: hon Jovan ningr-
nomnen Jnagy, Jeinnem Jovan
dem Jeim kystan. Indulgere
ire sue. Liv. 5. Egygyik
kárt a másik követi: -éri.
egy' kárnáu a másik kö-
vetkezik: ninen Jiszaben
folgnt dem Andren. Unum
damnum alind excipit. Cic.
Egygyik tsalárdsáy a' Máfi-
kat követi: nin Betrieg fol-
gnt auf dem andren. Fallatia
alia aliam trudit. Terent. 6.
Valakit erkölcsét követni:
használni, azzal élni, aztán
indítni, áltan Szabni magát:
ninen Unthanen Jingend nach
folgnen. Virtuti alicujus ac-
cedere -, Moren alicujus ex-
primere. Cic. Más valakit
értelmét követni: der Mein-
ung ninen
verstehen hinzufügen. Ire
in sententiam alterius. Cic.
Legui Jententiam alicujus. Id.
Valakinek az itéletét-tételét
követni: ninen Urtheil fol-
gnen. Judicium alicujus Sub-
sequi. Ovid. Stare judicio alic-
no. Cic. Kinek mihez kedve,
azt szívvel követi: ninen
jeden Neigung gefällt fri-
en Wunsch. Trahit sua quem-
que voluptas. Virg. Prov. Ma-
ga rosszra kiván ságát követni:
seinen Lüsten nachhängen

genn. Cupiditatibus suis ser-
vire. Cic. Az abtya' regom
dokát követi: an tritt ins
Vaters Fusstapfen. Recenti
vestigia patris. Tacit. Pa-
trissat. Plaut. Nem követi
a' régieket: hon den Alten
abweichen. Destinere ab
antiquis. Quinct. követni
az oktatást: einen Lehren
folgen. Parere praecepto.
Cic. Mást követni az épí-
tésben: nach einen andern
Bau bauen. Aedificare
de exemplo alterius. Plaut.
valaki példáját követni:
einen Beyspiel nachah-
men. Exemplum alicujus
sequi. Cic. -de aliquo
capere. Cic. A' gyermek
az anyja sorsát követi:
Jin Jungen folgt dem
Mütterlichen. Partus se-
quitur Ventrem. Id.
Rossz szokását követi:
sein bleibt bey seinem al-
ten Weise. Antiquam
quam obtinet. Plaut. Ha
tanátsomat akarod köve-
ni, wenn du willst mei-
nen Rath folgen. Si consi-
lium meum vales sequi. Cic.
ei adsentiri. Cic. -parere
re. Cic, eo uti: Cic. Az-
kat követed: Merektül tá-
vol légy: seinen folgen, und
nahmen an, diesen abtrün-
nig, und nicht fremden dich ste-
hen. Illa sequere, ab his
vero ejus praecepta. Vi-
zi (katonai) életet követni:
katonáskodni: dem Solda-
ten Leben nachgehen, zu
gutem Krieges folgen. Militi-
am sequi, Cic.
Kö-
vetni, utánna menni:

valakinek: nimm auf den
Fuß nachfolgen. Aliquem
comitari. Cic. -sequi. Cic.
-insequi. Cic. -subsequi. Cas.

)(Elöl-menni. ~~nimm Jemand~~
Valakit el-megyen követni:
nimm zimmlich weit Anglei-
ten. Longiusculum a aliquem
comitari, Cic, -sequi. Cic.
Az elsö hadi szerzeget a Mar-
madik követte: den mittlern
Legion nennt, und Manlius ist
Eus Spuren gefolgt. Pri-
mae Legioni tertia subiit.
Liv. Két bokros (sür) kegy-
sek (Nimfák) követték örök-
Jemand Haar Nymphen Ja-
gen Dir Begleitet. Centum
paria Nymphas harum comi-
tata sunt Cam. Virg. Mennyi
kövec (ebül), követek: ein
Stammad megyek: gesin
nungen, ich will folgen.
I pec. sequare. Ter. Egy-
gyik étet idejét a másikat
nyomba követi: ns Sommt
nun Alters an des Andern
Stelle, ns folgt nimm auf
einander. Aetas succedit
aetati. Cic. Nyomba an kö-
vetni valakit: nimm
auf den Fuß nachfolgen.
Vestigiis sequi aliquem.
Liv. Szemmel követni va-
lakit: jemanden mit den
Augen folgen. Exsequi ali-
cujus adspectum. Plaut.

)(Semmit sem követek vaj-
la. nimm kajta semmi teree-
setem: ich habe nun ihn nichts
zu schaffen. Ego nihil habeo
decumendum in eo. Három
száz forintot követnek kajtás
(Executor) ajta, Gerichts-

Wolken "haben"
~~Wolken Haben Haben~~
~~Dün Wolken Haben~~
~~haben~~. Andern sondern
von ihm Jemand Gehorchen. als
Gefolg. Alii multo juvenes
tum floccinos ab eo defuncto
ve curpiunt. Cic.
Ötöt a ~~Jö~~ Jö-, bis 5 ágban
követtem: ich Követzeichen
ntánna: ich ~~folgen~~ ihm in
Dienst Ministerium Amtmäßig
gefolgt. Illum in Consu-
latu suum consecutus. Sal.
Erény Jones szágot bunte,
Az Jogja követni: Recht
Gefühl wird nimm Thorhei
folgen. Culpam hanc poena
premet Comes. Cic. Az ö be-
szédit hallgatás követte:
als er aufgemacht, ist ni
Stillschweigen gefolgt.
Quum dicis set (oratio
eius) silentium consc-
cutum est. Cic. Egy gyik
nap a másikat követi:
ns folgt nimm Tag nach
dem Andern. Succedit di-
es die. Horat. A' Vacas
nak ostromlását ekség kö-
vette. Auf die Belagerung
Stadt ist der
Hungersnoth gefolgt. Ob
sidionem urbis fames or-
cepit. Liv.
Más
szokást követni: Sitten
nehmen: den Gang nicht
andern nehmen. Im-
ceps in alterius fingere.
Cic. Valaki szokását követ-
ni: nimm Gebrauch
nach ahmen: nimm Sitten
hinnehmen. Mores alicu-
jus effingere. Cic.
Az igazságot nem követi:

nem jön az igazság' útjában:
nem vonszik —, vonakodik, ugy
jut kivül az Igazságtól ab.
Deflectit a veritate: Cic. Az
attyai virtust nem követi:
az útat veszti: nem vonszik
kivül az Igazságtól ab. Deflectit a virtu-
te patris. Cic. rejicit vir-
tutem patris. patercham.

13. Az oroszlánt követ-
vén: azt vévén például:

ninnus Löwen nachgehen usw.
Leonem imitatus. Horat.

Jó példát követni: venni
dió, 's azt gyakorolni:
ein Gutes Beyspiel folgen.
Addere se exemplis bis melioribus.
Claud, ea segui. Cic. 14.

Igazságot követ: szeretni az
igazságot, s arral tart: nem
lánt ein Wahrheit. Veritas
vis est amicus, Cic. 15.

Gonosz dologot követni: kö-
vetni el, tselekedni: ei-
nen Übelthaten ausüben.
Scelus aliquod admittere
Plaut nequitiae facere. Id.
Rút —, otsmány dologot
követni: etwas Garstiges
thun. Obscenum, et
dictu quoque turpe quid
facere. Cic. Szégyen, gya-
lázat azt követni: Schan
zu folgen, — zu thun, ist-
was schimpfliches? Dede-
corosum est hoc facere, -ta-
gen. Cod. The. 16. Rossz
kívánságot követni: az után
indulni: seinen Begierden nach-
hängen. Cupiditatibus suis ser-
vire. Cic. 17. Fegyelmet, de-
let követ: -ett, el: nem tartott
nem gyakorlásos Zsákmány. Abomi-

nabilem vitam agere. Cic. de-
gere. Cic, vivere. Cic.

Követni méltó: adj. nach-
ahmungswerth. Imitandus, a,
um.

Követő, -önek, -öt: der Nach-
ahmer, Nachfolger. Assecta-
tor, oris, m. Cic. imitator, oris,
m. Cic. sectator, oris, m. Plos.
Az Aristoteles értelmét kö-
vetők: von der Partey der
Aristotelis. Peripatetici.
se. Philosophi. Cic. Az iga-
zat követő: fest beharrend
auf, dem, was wahr
ist. Pertinax recti. Terent.
Mást követő: ein Nachfol-
ger, Nachahmer. Adsecla-
tor, c. Cic. Reformata, vagy
Augustana vallást követő:
ein Reformirter, Lutheraner,
oder Reformirter.
Protestans, antis. m. Tert
életet követő. Aufführung
einer frömmen Lebens-
wandel sequax vitae Lact. Paull.
Diacon. c. adj. Az attya
jeles virtusit követő Jgyek-
vő: ein Eifrer, der
seines Vaters guten
Sitten nachahmet. Tirones
elegantiae Patris Imit.
Cic.

Követs, -tsnek, -tset: Gesandt,
béke-ső: der Friedens? Cete-
thus, i, m. Plin. Glaucus, i, f.
Liv. Terentius, i, m. Fest.
Követtyel küldött bocsy: mit
Einsteln auszuschwimmender
Ort. Lithoscotium, i, n. Plin.
A' fövény agyra követ-ékek-
ből áll: dem Sand und Lin-
sen Gleiche Steinen Arce-
na sunt lapides minuti.
Comin. Szikra alá követs:

hinzuerwerben. Legationem gerere, obire. Cic. Követ-
ség' titkossa: mint Lega-
tionis Scriba. Legatio-
nis Secretarius, ii, m. Fess.

Követ-el rakott, adj: mit Kö-
vel Steinen gepflastert.
Silice constratus, a, um.
Colum.

Követke, -kének, -két: dim.
Steinchen. Lapillus, i, m.
Plin. Saxulum, i, n. Cic.

Követke-ágyas: mit Stein-
chen gefüllt. Lapillis
refertus. Plin.

Követke-ágyás: mit Stein-
chen gefüllte Grube.
Scrupeus, i, m. Solin.

Követke-ágyazni: mit Stein-
chen pflastern. Scrupi-
bus sternere. Cic.

Követkés, adj. Kavitsos:
Einsicht. Glareosus, a, um.
Colum. Követkés gyeptés-
folyó-víz: ein Fluß mit
Einsichten Ufern. Fluvius
ripis glareosis. Cic.

Követkés föld: ein Ein-
sichtiges Feld. Lapidosa
glareosa arva. Colum.

Követkés fövény: Gö-
tze: ein Grus-, Gries-
ber Sand. Sabulum, i, n.
Liv. Követkés gyümölcs.
Steinichtes Obst. Fructus
lapidosus, Colum. Pomum
lapidosum. Colum. Kövkés
hely: Einsichte Oerter. Gla-
reosa loca. Pallad. Kövé-
kés út: steinichter Weg.
Scruposa via. Plaut.

Követ-válni, -válok, vált, vás

-válik. – változtatni, kövé kemènyìteni, -lenni: zü" stein werden. Lapidesce" re. Plin. A' csonttyai kövé" válrate: die Knine sind zü" stein worden. Figuram lapidis traxerunt ossa. Ovid.

Hozzá-excssel kövé válok: kem ausnehmen werde ich zü stein. Tactus lapidesco. Plin. kövé változtat: kemi" nyebb vagy a' könél: die" ist kemnerer. Durior lapide es: Pers.

kövé-változni, -tozom, -to" zik: zü stein werden. Lapidescere. Plin. in la" pidem mutari, -vereti. Ovid. kövé változott: ver ist kemnerer worden. In lapidem est mu" tatus, est versus in lapi" des. Ovid.

kövé változtatni, -tatok, -" tat; -tatom, -tattya: kem" stein machen, zü stein ma" chen. Vertere, conver" tere, mutare in lapi" dem. Ovid.

kövé változtató, adj. der was zü stein macht, – in stein verwandelt. Lapidifícus, a, um. Medú" sának kövé változtató ábrázattya: Gesicht der Medusa, so alles in stein verwandelte, die ist an" sehen. Lapificus Medu" sæ vultus. Ovid.

kövé-vált, adj. kemnerer. Versus in lapidem. Ovid.

kövé-vált fák: kemnerne Bäume. Lithoxila,

orum, pl. n. Linn. kövé vált" Pflanzák: kemnerne Pflanzen. Petrificata Vege" tabilia. kövé-vált szi" ven Juvenc. (kemnerne" ten Zweig. Cor lapideum. kövé vált test in einem" steinernen Körper. Cor" pus versum in lapidem." Ovid.

kövérès, -sek, -st: kövel hagyì igálás, a' gyon vere" sin Steinigung. Lapi" datio, onis, f. Cic.

kövezni, -vezek, -vezt; -ve" zem, -vezi: a' gyöngyözni, magát drága kövekkel ékesìteni: sich Edelste" ne Steine anlegen, zieren. Se pretiosis la" pidibus ornare. Semmis se ornare. Cic.

kövezni: kövel hagyì igálni: Steinigen, mit Steinen werfen. Lapidare. Quint. vabakit –: einen –, als" quem. Id.

kövezö, önek, -öt: ein Stei" nigen, Werfer mit Stei" nen. Lapidator, oris, m. Cic.

kövertani, -ztek, -ztj -ztem, -zti: kántani: ta" nulni kövérben jó nè" kül a' kust meg-fözni. Die Steinöfen ohne Holz im Wasser abkochen. Elixare lar.

Kövi, adj. steinern, von Stein. Lapideus, a, um. Saxatilis, e. c. Colum.

Kö-vias, -fenak, -fet: der Berg. Fretum, i, n. Dig. 1 cor.

Kövi borzfika, -kának, -kát: ein Fisch. Gobius fluviatilis, ilis, f. Linn. Die Meerart heißt Gr. Draconis marinus, i, m. Linn. (Köves helyt szerető) gyík, -nak, -tet: eine Steineidechse. Lacertus saxatilis, ilis, m. Martial.

Kövi-hagyma, -mának, -mát: ein Perlenlauch. Allium angulosum. ii, i, n. Linn.

Kövi-hal, -hak, -hat: der Grundel. Fissum. ein Grundling, Art eines Kleinen Fisches. Fundulus, i, m. Gobius saxatilis, is, is, m. Martial. Kövi halak: Fische, die sich an steinichten Orten aufhalten. Saxatiles pisces. Colum. 2. die Größere, langgestreckten Fisch. Gobio, onis, f. Plin. Cottus gobio, Linn.

Kövi-halatska, -kának, -kát: recte Seregenteint jának, ujtekátnak: ein Grundling. Agone, qui Gregatim natant: Plin.

Kövi-kecsáz, -zenak, -zett: kövi pontyt: einen Karpfen, -Fohn. Cyprinus Gobio, onis, m. Martial. vel. der Grundel. Cyprinus Gobio, onis, m. Linn.

Kövi-lép-fü, -ü nek, -vet: Steinbrech. Asplenium

ruta muraria, Linn.

Kövi-porty, -tyának, -tyot: der Grundel. Cyprinus Gobio, i, onis, m. Linn.

Kövi-ruta, -tának, -tát: l. Kövi-lép-fü.

Köz, -özének, -közt: Zaq, üres köz: ein Platz, der nirgends Gränzen hat. Angiportus, us, m. Voss. Egy' közben (útfában) latenate: die wo, wenn in einer Gasse. Platea habitant. Percent. Távolság, köt p. o. Föld közötti távolság: der Raum, Zwischenraum. Intercapedo, inis, f. Cic. intervallum, i, n. Cic. Spatium, ii, n. Cic.

Egy egy ágyú-lövésnyire való köz: ein Raum, so weit eine Kanone schießt. Spatium, quod explosamenti globus efficit.

Egy nagy köz: eine Länge eines Tages. Spatium unius diei. Cic. Hogy el-menés vissza jött, tiz nap közé: in den Hin- und Wiederzügen, eine gute Tagereise ist, sind 10 Tage. Quibus abiit, et redierat, decem dies intercesserunt. Cic. Nagy köz választja-el őket: eine große Kluft trennet sie ab. Magnum spatium eos disjungit ipsos. Cic.

Nagy közzel marad tam-el
tölle: ich bin zimmlich Weit
von ihm zurück geblieben.
Magno intervallo remanse
o 6 eo. Cic. 4. adj. köz:
alávaló, süttvány: Gemein,
pöbelhaft, gering. Plebeius
a, um. Liv. Vilis, e, c. Fam.
vulgaris, e. c. Liv. köz hír:
eines Gemeine Rede. Vul
garis fama, is, f. Liv. 6.
közönséges: allgemein.
communis, e. c. Cic. köz
akaratból: für Gemeinen ge
nehmhaltung. Communis con
sensus, ûs, m. Cic. köz aka
ratból lött: mit aller
seiner willen gegeschehen.
Consensu factum est. Ter.
köz akaratból valamit tse
lekedni: mit seiner willen
Willen etwas thun. Con
junctis animis aliquid fa
cere. Cic. köz atya: ein Ge
meiner allen Vater. Com
munis omnium Pater. Voss.
köz beszéd: Gemeine Red
ze wenn, wie der Pöbel,
oder der Gemeine Volg
redet. Sermo plebeius.
Cic. — proletarius. Plaut.
köz egyetértéssel, akaratta
gyon a' jó-barátoknak: Einig
te Seelen allen einmüthig
Communia ami
corum inter se sunt omnia.
Terent. A' köz (közös) ba
nak tárgya a' héta: nicht
nicht gut thun den Gemein
ten wünsch zu thun. Com
munis tanquam sis apso.
Prov.
kö-zápor, -rnak, -rt: jég-es
sö: Hagel-Regen. Grando,
dinis, f. Cic. kö-zápor
esik: es hagelt. Grandi
nat. Cic.

köz-arány, -nynak, -nyt: ol
lyas négy-szög, melynek
ellen oldalai egy' körüle
nin tsúcs pontjaikban kö
tsön nincsenek (gilnicht berührend) sind. Pa
rallelo gramm um, i, n.
Wolf.

köz-bárda, -dának, -dát:
für Gränz fünchen. Colli
nium, ii, n. Tolin. limes,
itis, Colum.

köz-bátorság, -gnak, -got:
köz-bátorságra való ügye
lés: für Staats sorgfalt
tung, Polo für Ordnung
des Regiments. Politia,
ae, f. Cic.

köz-bátorságra ügyelő, -lő
nek, -lőt: Der Policey Di
rector. Politiae Director,
oris, m. 2. adj Bátorság
ra ügyelő tisztség: der Po
licey, des Staat Wesen.
Politia ae, f. Liv.

közbe, közben. Prap. Zwischen
Inzwischen. Inter. Liv.

közbe-bárdálni, -dálok,
-dált, -dálom, -dalhas
nincs fünfte thun. Dissul
care. Fortun.

közbe érkezni, -jövök, -kezik:
dazwischen kommen. In
tervenire. Liv. Ha valami
történet közben közbe
nem érkezik: wenn un
terdessen nichts zufall
nicht begegnet. Si inte
rea aliquis casus non in
venerit. Cic.

közbe-esni, -esem, -esik:
dazwischen fallen. In
tercidere, Stat.

közbe-fogni, -fogok, -fog
tam, -gja: dazwischen
nehmen. Inter ponere. Ter.
Valakit —, minden —. aliquem

Közbe-folyás, -snak, -st: Der Zwischenfluss. Interfluus, us, m. Varinet.

Közbe-folyni, -lyok, -folyt: zwischen fließen. Interfluere. Liv. inter manare. Catalcid.

Közbe-folyó: adj. Zwischenfließend. Interfluus, a, um. Stat.

Közbe-folytatás, -snak, -st: die Unterbrechung. Interpellatio, onis, f. Mart. Cap.

Közbe folytatott, adj. unterbrochen. Interpellatus, a, um.

Közbe-fonni, -fonok, -fon, -fonna: flechten, -jövetel: eine Zwischenkunft. Interpellatio, onis, f. Cic.

Közbe-járás, -snak, -st: die Zwischenkunft. Intercursus, us, m. Liv. intervenius, us, m. Cic.

Közbe-járúló, adj. p. o. betü, welcher a Grammatiken sonst a Szónak közepébe tészteték: ein mitten in ein Wort hineingesetzter Buchstab. Epenthetica littera. V. g. Sict, pro Sit. Prisc.

Közbe-játék, -snak, -tekot: ein Zwischenspiel. Interludium, ii, n. Voss.

Közbe-játszani, -szom, -szik: dazwischen spielen. Interludere. Suet.

Közbe-jutás, -snak, -st: die Dazwischenkunft. Interventus, us, m. Cic. intervenio, onis, f. Digest.

Közbe-jutni, -jutok, -jut: dazwischen kommen. Intervenire. Liv.

Közbe-jutó, -tónak, -tót: dazwischen kommend. Intervenitor, oris, m. Cic.

Közbe-jövetel, -lnek, -t: die Dazwischenkunft. Interventus, us, m. Cic.

Az éjtszaka-nak közbe-jöttével: durch Dazwischenkunft der Nacht, in dem die Nacht darüber einbricht. Interventu noctis. Cas. Minden közbe-jövetel nélkül: ohne Dazwischenkunft. Zetzi: ich verwende dich ohne Dazwischenkunft für ihn. Exsolvam te, quem legibus agamus. Cic.

-közbe-jövendö, adj. dazwischen kommend. Interfuturus, a, um. Val. Max.

Közbe-kevert játék, -tekot: ein Zwischenspiel. Interludium, ii, n. Vell.

Közbe-kiáltani, -ltok, -lt; -ltom -ltya: dazwischen schreyen. Interclamare. Ammian.

Közbe-közbe: adv. mitunter. Immixtim. Plaut. pro interpolatim. Cic.

közbe-közbe dühös ködni, -dök -dik: durch einander, -toben. Interfurere. Stat.

Közbe-közbe feleletet adni, -lok, -ad, -adom, -adgya: bisweilen eine Antwort geben. Interdum respondere. Cic.

Közbe-közbe meg-szünni p. a. az üdö közt: seine Zeit lang nicht fortfahren. Facere desinendi interpolationem. Cic.

1026. k.

Közbe-közbe nyugodni, -gszom, -gszik: dazwischen, oder indessen ruhen. Interquiescere. egy'kevéssé: nin wenig —. paululum —. Cic.

Közbe-közbe vigyázni, -gyázok, -gyáz: mit unter wachen. Intervigilare. Lamprid.

Közbe-maradni, -radok, -rad: dazwischen bleiben. Intermanere. Lucr.

Közben. præp. közbe: zwischen, dazwischen. Inter. Liv. in medio. Azon közben: indessen, unterdessen. Interea. Cic. interim. Ter. Azon idö közben vijják vala a Várat: unterdessen hat man die Festung belagert. Interea loci oppugnabatur Arx. Ter. Jó lészsz kajtatnevetni borivás (borozás) közben: es wird unter Wein trinken etwas zu lachen geben. Hoc inter potationem vini, ridiculo nobis erit. Ter. Szó (beszéd) közben elö-hozni valamit: einen Anspruch unter Unterredung. Interserendum proferre aliquid in Medium. Cic. Tiz esztendö volt közben. Zehen Jahre waren dazwischen. Decem anni intercesserunt. Plaut. Vatsora (vatsoráás) közben: inter Cenam. Nach Tische. Inter Cenam. Cic. inter Cenandum, super Cenam. Curt. A' vendég még közben: unter dem Aufstehen. Su-

per vinum et epulas. Plin. sec.

Közben-álló, adj. der dazwischen stehet. Interstes, titis. c. Tertull.

Közben-be-kerteleni, -telek, -tél; -telem, -teli: unter Zeiten dazwischen mischen. Interserere. Colum.

Közben el-metszeni, -tszek, -tsz; -tszem, -tszik: unter dazwischen schneiden. Interscindere. Cic.

Közben-el-szakasztani, -sztok, -szt; -sztom, -sztya: unterbrechen. Interrumpere. Cas.

Közben-feküdni, -szöm, -szik: in der Mitte liegen. Interjacere. Plin.

Közben-foglalni, -lalok, -lal; -lalom, -lallya: dazwischen stellen. Intercacetare, Stat.

Közben-folyni, -lyok, -foly: dazwischen fliessen, durch fliessen. Interfluere. Tacit.

Közben-futni, -futok, -fut: dazwischen laufen. Intercurrere. Cic.

Közben-hagyás, -nak, -t: die Unterbrechung. Intermissio, onis, f. Cic. intermissus, us, m. Plin.

Közben-hagyni, -hagyok, -hagyom, -hagyja: unterlassen. Intermittere. Cic.

Közben-járás, -nak, -t: die Fürbitte. Intercessio, onis, f. Cic. intermediatio, onis, f. Az aszszonyoknak közben-járások által a két ellenkezö hadi-sereg között a harcznak vége szakadt: durch der Dazwischenkunft ihre

Jmanum ist eine Freundschaft, Intercursu Matronarum inter duas acies proelium sedatum est. Liv.

Közben-járni, -járok, -jár: valakiért: für einen Gut sprechen, - Verbitten einen Jemand. Intercedere pro aliquo. Cic. mediatorem agere pro alio. Tertull.

Közben-járó, -ónak, -ót: eine Unterhändlerin, Vermittlerin. Conciliator, oris, m. Suet. intercessor, oris, m. Cic. Mediator, oris, m. Tertull.

A' Tanács lett ebben közben-járó: békéltető: eine Rath ist Streitigkeiten zwischen Einen mittlerin geworden. Senatus in hoc suam interposuit auctoritatem. Cic.

Meg-szünt közben-járónk lenni: wir sind unseren Vermittlerin zu sein. Cessavit intercessorem nostrum agere. Cic. Magát közben-járónak tenni: sich zum Mittler brauchen lassen. Se interponere. Cic.

Közben-járúlás, -ának, -át die Vermittelung, Versöhnung mit dem Mittel gelegt. Mediatio, onis, f.

Közben-közben meg-nyúgodni -ffrom- gflekt:

Közben-közben, prep. Durch, zwischen, zwischen einander durch, Raum -, Zeit weise. Per intervalla. Idet. Közben-közben meg-nyúgodni. Durch zwischen ruhen. Intercquiescere. Cic.

Közben-levő, adj. p. v. Fejedelem: ein Zwischen König. Interrex regis, m. Cic. l. közben-ürságlo

Közben-meg-festett, adj. gezeichnet. Interstinctus, a, um. Plin. — arany pontokkal, tsillagokkal, meg-pettegetett: mit Goldsternen durchgezeichnet. Guttis aureis interstinctus, a, um. Plin.

Közben-meg-nyirtt, adj. ein und da beschabt, oder beschnitten. Interrasilis, e. c. Plin.

Közben-meg-tiltani, -titok, -tit; -titom, -titja: abgütten, sind und da wegzugehen. Interjurgare. Plin.

Közben-mivolni, -volek-vel, -volem, -veli: dazwischen sein. Interfacere. Liv.

Közben-meg-vakarattatott: adj. sind und da beschabt. Interrasilis, e. c. Plin.

Közben-nyomni, -nyomok, -nyomom, -nyomja: dazwischen drücken. Interpremere. Plaut.

Közben-uralkodó, -ónak, -ót: ein Zwischen-König: Interrex, -regis, m. Cic. l. közben levő Fejedelem

Közben-való, adj. das zwischen Mittel ist, das zwischen andern inne ist. Intermedius, a, um. Cic. — olvasás: das dazwischen sein Interlectio, onis, f. Tertull.

Közbe-rakni, -rakok, -rak; -rakom, -rakja: zwischen einsetzen. Interponere. Cic.

Közbe-szakasztó, -ónak, -ót. ein Verhinderer. Interventor, oris, m. Cic.

Köz-beszéd, -dnek, -det: ein

Közjegyzőség. Diverbium, ii, n. Auson. Köz-beszédben forog-vi; in Nachtunterredungen singen. Suadamari. Quinct. Ennek minden köz-beszéde egy' egy' letzette, — tanúság: dieses jenes Zeugniß ist nur Zeichen. Testimonium diverbium pro doctrina servit.

Köz-beszél getés, -ések, -et: ein Gespräch, eine Unterredung. Dialogus, i, m. Cic. Hosszú köz-beszélgetésem volt vele: ich habe eine lange Unterredung mit ihm gehabt. Longam cum eo habui sermocinationem. — v. Colloquium. Cic.

Közbe-szólani, -ólok, -ált: sich in andrer Unterredung einmengen. Interfari. Liv. interloqui. Voss. interpellare. Cic. immiscere se alterius colloquio. Liv. Szabad közbe-szólani? ist es erlaubt in die Rede fallen? Licet interloqui? Voss.

Közbe-szólás, -ások, -t: die Zwischenrede. Interfatio, -onis, f. Quinct. interlocutio, -onis, f. Quinct. interpellatio, -onis, f. Cic. Közbe-szólás-által-szakasztani valaki beszédét: einem Unterredung mit Dazwischenreden unterbrechen. Interpellatione interrumpere ratio nem alicujus. Cic. Valakit rövid közbe-szólással meg-tráfolni: einem mit kurzen Zwischenreden widerlegen. Brevi interlocutione aliquem refutare. Quinct. Közbe szólás nélkül: ohne Dazwischenreden zu sprechen. Intercursu. Tert. Sine interpellatione. Cic.

Közbe-szólítni, -ítok, -ált, -ítom, -ani valakit: einen zwischen Unterredung rufen. Interpellare aliquem. Cic.

Közbe-szóló, -ónak, -ót: ein Einmenger, Zwischenredner. Interlocutor, oris, m. Voss. interpellator, oris, m. Cic. Mediator, oris, m. Tertull.

Közbe-szőtt, adj. in die Mitten hineingewürkt. Mediis acritus, a, um. Cathol.

Közbe-szöni, -szövök, -szött, -szövom, -szőtt: dazwischen weben, darein weben. Intertexere. Ovid.

Közbe-szött, adj. hineingewebt, hineingewirkt. Intertextus, a, um. Ovid.

Közbe-szunnyadozó, adj. zu manchmal mit unterwacht. Intervigilus, a, um. Sen. — Szunnyadozó álvás: ein mit Wachen untermengter Schlaf, da man nicht recht geschlafen. Somnus intervigilus, i, m. Senec.

Közbe-tenni, -teszek, -tett, -teszem, -tészi: z. e. a' maga Méltóságát: sich (seine Würde) ins Mittel legen, schlagen, seiner Würde etwas zu nahe thun. Suam auctoritatem interponere. Cic.

Közbe-tétel, -telek, -tett: die Dazwischensetzung. Interpositio, onis. f. Cic. intercalatio, onis, f. Macrob.

Közbe-tsillámlani, -lom, -lik: dazwischen scheinen. Interfulgere. Liv.

Köz-betsü, -tsülök, -tsült: die Genehmigung, -Taxirung, Werth. Communis aestimatio, is, onis, f. Cic.

Közbe-ugratni, -ratok, -rat; -ratom, -rattya: t. i. loval, v. álovát: mit dem Pferde dazwischen springen, rennen. Concitato equo in Medium prosilire. Liv.

Közbe-venni, -vesek, -vett; -vesem, -vesz: valakit: in's Mitte nehmen. Aliquem in medium sui accipere. — közbe-venni (közleni) a mély kerék-vágást: die Wagen Geleise ausweichen, in die Mitte nehmen. Intercipere orbitam profundam curvus, — vestigia rotæ. Varr.

Közbe-vétel, -lek, -t: das Inmittennehmen. Interceptio, onis, f. Fest.

Közbe-vetés, -tek, -tt: 1. különbség, választék: der Unterschied, die Verschiedenheit. Discrimen, inis, n. Cic. interpositio, onis, f. Cic. interstitio, onis, f. Gell. Az időnek közbevetése: die Zwischenräume der Zeit. nagy und nahe. Spatium temporis. i, n. Tacit. Nagy közbe-vetés választ-el tégedet minden Mástól: zwischen dir und allen andern ist ein grosser Unterschied. Intercedit et omnes alios magnum discrimen —, dissimilitudo est. Cic. közbe-vetés nélkül: unmittelbar. Sine interventu alius. Gell. 2. közbe-vetés: ellen-vetés: der Einwurf. Objectio, -onis, f. Quinct. 3. Párt-fogás: közbe-vetését ajánlani valakinek: einem seinen Ehrgeitz Empfehlung zu verbitten. Intermediatorem se alicui ultro offerre. Tertull.

Közbe-vetetten, adv. közbe-vetés nélkül: unmittelbar. Immediate. Gell. interventu — nullo, sine interventu alius. Gell.

Közbe-vetett, adj. dazwischen gesetzt. Interjectus, a, um. Cic. intermedius, a, um. Cic.

Közbe-vetett játék: ein Zwischenspiel. Interludium, ii, n. Voss.

Közbe-vetni, -vetek, -vett; -vetem, -vetni: dazwischen setzen, — stellen, — werfen, interjicere, interponere. Cic. Magát valakiért közbe-vetni: sich für jemanden verwenden. Se pro aliquo interponere. Cic. Magát vetette közbe, hogy a' jókat meg-mentse a' vészedelemtül: um sich dazwischen zu werfen, damit er das Übel von den Halsen der Guten abwende. Corpus ob opposito furorem (molem Mali) a bonorum cervicibus depulit. Cic. Maga nagy tekéntetét közbe-vetni: seine Autorität dazwischen bringen. Suam ob[j]icere auctoritatem. Cic.

Közbe-vető adj. n. o. -tő: das Zwischen Wort. Interjectio, onis, f. Gramm.

Közbe-vetődni, -döm, -dik: dazwischen kommen: Intercedere. Cas. Egy' ejtsz. vetődött közbe: es war einer Nacht dazwischen ge-

Zemmenne, -inein Zimmer hinein gehen. Una nox intercesserat. Cic.

közbe-vetőleg, adv. közvetve: mittelbar. Interveniente alio. Gell. cum interventu alicujus. Id. Mediate.

közbe-vetett, adj. dazwischen gelegt, -geschoben, -gesetzt, niedergesetzt. Intercardinatus, a, um. Vitr. interpositus, a, um. Cic.

közbe-vetetlen, adv. unmittelbar. Immediate. Gell.

közbe-vetetlenség, -nek, -get: die Unmittelbarkeit. Immediatio, onis, f. Martin.

közbe-vetve, adv. Mittelbarweise. Mediate. közbe nem vetve: unmittelbar. Immediate. Gell.

közbe vetni, -lek, -ett, -ve, -ni: dazwischen werfen. Intergerere. Plin.

köz-bíró, -ónak, -ót: Gezeugniß: der Zeugen Vernehmer. Arbiter, tri, m. Cic. Választott köz-bíró: ein unparteyischer Richter, ein Mittler. Arbiter. Judex pedaneus, icis, ei, m. Cod. Th. Sequester, tri, v. tris, m. Cic. köz-bírót fogadni, rendelni, választani: sich auf den Ausspruch seines Zeugen-verhörers berufen. Compromittere. Cic. adhibere arbitrum. Cic.

köz-bírodalom, -lomnak, -lmat: köz-bíráskodás: zwischen streitenden Regierungen bey ihren Unterhandlungen. Interregnum, i, n. Cic.

köz-bíró hoz tartozó, adj. die

Frequentatio, onis, f. Vulg. Testificatio, onis, f. Vulg.

köz-birtokos, -osnak, -st: ein Mitbesitzer. Compossessor, oris, m. Tertull.

köz-dolog, -gnak, -gat: ein gemeiner Ding. Res communis, is, is, f. Cic. -publica. Cic.

közé, közöd, közöm: mit einer Sache, mit Personen. Quid tua, mea interest. Cic. kinek mi közé hozzá? was einen was Jemanden? Cujus quid interest, vel, referit? Cic. A'hoz ennek semmi köze: ihm hat mit ihm nichts zu thun. Discommunicat. Id hujus nihil refert. hinc nihil cum eo negotii est. Cic. Ketten tartják közöket egyegy adóssághoz: ihrer Zwey wollen einer Schuld halber. Duo prætendunt unum debitum. Paull. Jct. Semmi közök az álnoksághoz a' hiteles igazsághoz: die betrügerischen Künste haben mit der Wahrheit nichts zu thun. Dolosi, et fraudulenti homines nihil negotii cum sincera veritate habent. Cic. A' hitlenekhez nincsen közök az alá Világgal: die Sterne haben keinen Einfluß in die Unternehmungen, in die Schicksale der Menschen. Stellæ nullum influxum habent in terrena. Quint. köze volt valakivel: mit jemit zu thun gehabt. Rem habuit cum aliqua. Cic. A' hol az emberességhez, és jámborsághoz nem fér, a' hol közöd ne légyen. wo die Höflichkeit, und Frömmigkeit wohnt, wo selbst die Höflichkeit verbietet. Quod humanitas

tati, et prohibitati adversa-
tur, id non sit tui negotii.
Cic. Ahoz te non adtiges. Quint.
Hoc tua nihil interest. Cic.

Ehez közöd ne legyen, – közö-
dest ne tartsd: Hoc nullam in
partem tua interest. Cic. Dar-
Toll dich nichts anzugehen. Hoc
nullam in partem tua inter-
sit. Cic. Mi közöd neked az.
Zal? was hast du für einen
Handel mit ihm? Quid ratio
tibi cum illo intercedit?
Cic. Az esttelenekkel közöd
ne legyen. mit Nichtswürdigen
Sollst du nichts zu thun ha-
ben. Cum Vecordibus et demen-
tibus nihil negotii sit tibi.
Plaut. Lássad, kivel legyen
közöd: jehann, mit wem du
zu thun hast. Vide, cum quo tibi
res sit. Curt. Te közöd, se ki-
red ne tegyen à rosszakkal.
Du sollst mit geschlechten Leuten
nichts zu thun haben. Nihil
tibi cum malis negotii sit. Cic.
Semmi közöd veled: du hast
nichts mit mir zu thun. Nihil
mecum tibi. Plaut. Mi kö-
zöm a'hoz? was geht mich das
an? Quid id mea refert? Cic.
refert quid ad me? Plaut.
Nekem a'hoz semmi közöm:
mir ist nichts daran gelegen.
Id mea nihil refert.
gen. Cic. Mi közöm hozzád? was
habe ich mit dir hier einen
Streit. Quid mihi rei est tecum?
Cic. Quid mihi est tecum? Curt.
Nekem semmi közöm hozzá:
mir liegt nichts an ihm. –
nichts daran. Mihi cum illo
nullius rei commercium est.
Cic. Magammal vagyon mit
to közöm, es pörömb: mit mit
habe ich einen Grund
streit: Meum habeo cum

dignam rem et litem. Cic. Ma
veled vagyon közöm. Was
habe ich mit dir zu thun?
Tecum mihi nunc res est. C
A' vitaggal úgy ellyunk,
mitha semmi közünk nem
volna hozzá: wie Schlem
den Welt so eine Gesin
wenn sie uns nichts a
gingen. Ita cum hoc mun
do vitamur, quasi ea nihi
nostra interesset. Tertull.
semmi közöm veled: ich hab
mit dir keinen Streit
Nihil mihi negotii est te
cum. Cic. Ahoz semmi kö
zömet nem tartom: a'hoz
semmi jussom nincsen: Zu
dem haben ich keine Lust.
Ad hoc nullum jus habeo
Cic.

Közé, közibe: zwischen, zwi
schen hin, dar zwischen. E
tre. prap. Cic. in medium.
Liv. Ki-mennii az emberek
Közé: unter die Leute kom
men. Egredi in Publicum
Cic. A' nagy embereck köz
Számbátatni, unter die
Grossen (Grossmächtigen)
Männer gezählet wer
den. Haberi in magnis
viris. Cic. iis adnumera
ri. Cic. Két fa közé álla
ni: sich zwischen zwey Bäu
me hin stellen. Intra du
as arbores se collocare. Ci
Valakit a' karjai közé ven
ni: einen zwischen die
Arme nehmen. Manibus
excipere aliquem. Curt. Va
lamit a' két ujja közé fog
ni: etwas zwischen zwey
Finger nehmen. Aliquid in
tra duos digitos sumere. Cic.
Te mi közénk nem illesz:
du passtest nicht zwischen

unus. Tu non quadras inter nos. Cic. tibi non competit interclos esse. Cic. Foga közé venni valamit: etwas zwischen die Zähne nehmen. Accipere aliquid inter dentes. Cic.

Közé-elegyítem, ö elegyítem, -gyíték, -gyíti, -gyítem, -gyítik: zwischenmengen, hineinmischen. Immiscere. Tacit. A' rozsgák közé elegyítette tavaját: er hat sich mit unter den Haufen der Verbannten gemengt. se turbae servientium immiscuit. Tacit.

Közé-elegyítés, -ítek, -ít: Einmengung, Einmischung. Immistio, onis, f.

Közé-keveredett: adj. hineingemengt, hineingemischt. Immixtus, a, um. Ruson.

Közé-keverni, -vercek, -ver, -vert, -vert: hineinmengen, hineinmischen. A' hadat közé gát keverni: sich mit in den Krieg hineinmischen. se bello immiscere. Liv.

Közé-keverő, -ének, -ét: der sich unter mengt. Subactor, oris, m.

Közé-tolás, -ások, -t: das Schieben zwischen Einen. Interpositio, onis, f.

Közé-tolt: adj. hineingeschoben. Interpositus, a, um. Virg.

Közel, -zelebb, leg-zelebb: közelsö, közel-való, nem messze: nahe, in der Nähe. Prope, prop-(cum Accus.) Cic. in proximo. Ter. haud procul. Cic.)(messze, távol. közel az ajtóhoz: zu nächst an der Thüre. Proxime januam. Ovid. A' ház

hoz közel: nahe zum Hause. Haud procul à domo. Cic. közel á hüszesztendöhöz: über fast 20 Jahre alt ist. Prope annos viginti natus. Cic. közel á tizennégyesztendöhöz: ein Knabe von 11 bis 12 Jahr. Pubertati proximus. Digest. közel valakihez fekünni: neben jemand liegen. Propter aliquem — Cic. juxta aliquem cubare. Suet. közel á városhoz ütöttünk táborot: wir haben unser Lager nahe an der Stadt aufgeschlagen. Propius urbem castra locavimus. Cic. közelebb szöll ö az igazsághoz: ich komme der Wahrheit näher. Illius oratio propius accedit ad veritatem. Cic. propior vero. Liv. közelebb az úthoz (ajtóhoz) ! Das Haus ist näher als der Rock. Tunica pallio propior. Prov. Plaut. potior habenda est ratio sui, quam alterius. Prov. közelebb (jöt) is mérni valakit: einen gut kennen. Bene aliquem nosse. Cic. A' mezei leg-közelebb az út: der nächste Weg. Via proximum est iter. Caes. közel két kis falu zan vóltak: közel (csak nem) két száz an vóltak: für wenn hundert Mann Zwey Hundert. Ex ant ad ducentos, plus minus ve ducentis exant. Cic. citer-, strator proposter ducenti exant. Cic. közel két talentomnal adós neki: er ist ihm

zwängt stehnt, besonders zum
mir Gehalts schuldig. Duo si
duo talenta ipsi debet.
Közel se jól vétkezik: mit
ist schon seinem Neigung.
Longe fallitur opinione. Cic.

Közel sem az: semmire-való:
nicht schon. Nihil ad rhom.
bum. Prov.

†Közel-álló, adj. „nahen Stehend.
prope adstans, ntis, o. im„
mincns, ntis, o. Cic.

Közelebb állani, -állok, -áll:
valakihez: näher neig ni„
nem stehen. Propius sta
re ab aliquo. Ter.

Közelebbi, adj. die nächsten. Ci„
rior, Cic., Citerius, ius, A.
Cic. Neg-ierkam a közelebbi
levelemben. in nächsten Brief„
so habe ich die beschrieben.
Citeriore littera perscripsi
tibi. Cic.

†Közeledni, -ledem, -lediktöze„
ledgy hozzám jö ifju: nahe
dich hierher zu mir mein gü„
tiger Jüngling. Huc te fac
bone juvenis. Ter. - adolescens. Cic.

†Közeleim, -mnek, -met: zoko„
nim, atyám-fiai: meine
Anverwandten. Propinqui.
Cic.

†Közel-érni, -érek, -ér; -érem,
-ért: beym den Hand haben.
Ad manus habere. Præso
ssse. Cic.

†Közelgetés, -nek, -et: die An„
näherung. Appropinquatio,
onis, f. Cic. közelgetése a ha„
lálnak: die Annäherung des
Todes. Appropinquatio Mortis.
Cic.

†Közelgetni, -getek, -get: an„

fenn: Appropinquare. Ci„
Távozni. közelget a hal
der Tod nähert sich. Morc„
appropinquat. Cic. közelge
a' szülés' ideje: die Gebürts
zeit nahet sich. Partitu„
propinqua adpetit. Plaut.
adventat tempus Puerperii
Plin. appropinquat Partu„
Cic. közelget a' fizetés' na„
ja: der Festungs Krieg nähert
sich. Exit dies Solution
Cic. közelget a nyár: es
kommet nächt an. In grau„
it aestas. Colum. közelget
a' vénség: das Alter nähert
an. Obrepit senectus. Cic.
ætas ineris subrepit. Tibu„

Valakihez közelgetni: ni„
nem zu nähern. Accedere ad
aliquem. Cic. A' varas kö„
zelget a' végső veszedelemhez
die Stadt nähert sich zum Unter„
gang. Extimum Urbi immi„
net. Cic. Vergit Urbs in ex„
tium. Cic. Vegéhez közel
get (fogytán vagyon) az ér„
tek: sein Vermögen nimm
ab. Opes ad finem vergunt
in exitu sunt. Cic.

†Közelgető, adj. p.v. had, ve„
szedelem. nie bevorstehend
Unheil, Krieg, - Gefahr.
Instans bellum. Cic. —
periculum. Cic. prom„
tum periculum. Cic.

†Közel-járni, -járok, -ján. a„
Kologneke valóság ához:
zu Wahrheit nimm Ein„
gang am nächsten kommen
Proxime accedere ad Verum
Cic, ö leg-közelebb jár a
valósághoz. wie kommt
der Wahrheit sehr gluck„
sehr nahe, — am nächsten
Ille est proximus Vero. Te„
— veritati. Quinct.

†Közel-jönni, jövök, -jön:

nen näherer den Gütern zu. Proximus accedere. Cic. közel sem akarjönni: nem will nicht nimmehr näher kommen. Fugit accedere. Ovid. Jöszte közelebb! komm näher! Accede propius. Cic. A' házhoz közel-jött már az ár-víz: die Abwässerung ist schon nahe zum Hause gekommen. Exunda tio propius jam accesserat ad domum. Plin.

Közelíteni, vagy közelítni, -lí-tek, -lít; -lítem, -líti: sich nähern, sich nähern, sich nähern. Adpropinquare. Cic, impendere. Cic immineere. Cic. instare. Cas.) (Jávoznai. közelíteni egymáshoz közelít az éjtszaka: die Nacht bricht ein. Instat nox. Cas. közelít az idö: die Zeit ist da, nähert an. Tempus aspetit. Liv. Az elöszörött nap közelít: der bestimmte Tag ist nahe, ist fast da. Instat destinatus dies. Cas. közelít a halálos büntetés: die Todesstrafe nähert an. Supplicium propinquat. Cic. közelít a' tyúk: die Kommt bricht ein. Adventat Astaticet közelít az ujnak: der Frühling geht zu Ende. Ver exit. Virg. közelít a' vészedelem: die Gefahr nähert sich. Periculum impendet. Tac. közelíteni az ajtóhoz: zur Thüre hin zu nahen. Propinquare foribus. Virg. közelíteni egy más hoz: zu sammen kommen. Conferre gradum. Virg. közelítem egyenes-tehetek közelítek hozzá: ich kommende ihm näher zu. Ad vitem ejus propius accedis. Cic. közelít a' jókhoz

Közelítés, -ek, -et: die Annäherung, Annäherung. Adpropinquatio, onis, f. Cic. Az ellenség' közelítése: die Annäherung des Feindes. Incessus hostium, us, m. Cas. közelítése a' halálnak: die Annäherung des Todes. Appropinquatio mortis. Cic.

Közelíthetni, -hetek, -het; -hetem, -heti: annähern können. Posse accedere, adpropinquare. Cic. Nem közelíthetek a' tárgyat: nem tudgya el-érni, -illetni: man kann sein Endzweck nicht erreichen. Scopum adsequi, petere non potest. Cic.

Közelítö, adj. herannahend. annähernd. Adpropinquans, antis, o. Cic. ingruens, instand, Cic. közelítö ellenség: herannahender Feind. Instans hostis, is, m. Cic. Föld-hez közelítö p. o. planeta: Planet, welcher der Erde am nächsten ist. Perigaeus planeta, i, ae, m. Wolf.

közelítő idő: Ein imständiger Zeit. Instans tempus, ntis, oris, n. Cic. A' Planétának a' naphoz közelítő pontyu: Punct in der Bahn eines Planeten, wenn er der Sonne am nächsten kommt. Perihelium, ii, n. Wolf. közelítő szülés: die Annäherung der Gebärerin. Adspexo ingruens —, imminens Partus. Cic.

közel-lenni, vagyok, vagyon, vannak nahe seyn. Prope adesse. Cic. nahe, in der Nähe seyn. Prope, propinque adesse. Plaut. közel lebb van a' hold a' földhöz: der Mond ist näher bey der Erden. Luna terram propius contingit. Cic. Az ellenségher közel van a' mi hadi seregünk. wir haben unsere Armee so nahe bey den Feinden, als' nur möglich. Habemus exercitum nostrum quam proxime hostem. Cic. közel van a' ház a' piatzhoz: das Haus ist nicht weit vom Marktplatze. Domus foro imminet. — non longe est. Cic. közel vagy hozzám. du bist nicht weit von mir entfernt. Non longo locorum intervallo distamus invicem. Cic. közel vagyon a' nagyobb nap: der bestimmte Tag ist vor der Thür. Sub est dies determinatus. Cic. Az ellenség nincs tábora közel a' falakhoz: der feindliche Lager ist nicht weit, ist nahe an dem Stadt. Hostis propior muros castra habet. Cic. — in propinquo sunt castra. Cic. Egyen a' vesztegetőhez vagyunk közel: wir stehen in der äussersten Gefahr. In arcto confinio salutis, extrique sumus. Vetus. közel való a' szeretőhez: [illegible]

nahe seyn, bey der Hand zu nennen, anzuführen. Ad seditionem ventum est. Liv.

közel-lete, -tének, -tét: s. o. a' vakasnak: die Nähe eines Orts. Proximitas civitatis, atis, f. Sidon.

közel-levő, adj. nahe, nahegelegen. Propinquus, a, um. Cic. közel-levő kertek: die nahegelegenen Gärten. Propinqui horti. Cic. A' közel-levő falu: das nächstgelegene Dorf. Pagi civitati vicini. Ovid.

közel-menni, megyek, megyen: nahekommen. Accedere. Cic. Jertei sem mer közel menni hozzá: man darf sich ihm nicht nähern. Nemo audet prope accedere. Plant. Menjünk a' mezőre közelebb: gehen wir, wo es noch näher ist. Eamus, qua proximum est. Terent. közelebb menni valakihez: Propius aliquem accedere. Cic. közelebb menni valakihez: einem folgen. Aliquem subsequi propius. Plin. sec.

közel-múlt, adj. s. o. nap: der nächstvergangene Tag. Proximis superioribus diebus. Cic.

közel-nap; hamar nap, vagy napon: am nächsten Tage. Proximo die. proxime. Var.

közelről, adv. von Nahe: aus der Nähe. Comminus, adv. Cic. Mészközelről, távolról. Ke

zeb bröl: mächtig in den Nähen. Cominus magis. Cic. Az ellen seggel közelről összázni, harczolni: mit dem Feinde in der Nähe kämpfen. Cominus cum hoste in acie pugnare. Cic. közelről ismérem őtet: ich kenne ihn aus der Nähe. Cominus cum nosco. Cic. Én is mérem tegközelebbről (közülbelül) ötet: ich kenne ihn am nächsten, einwendig und auswendig. Ego nosco eum ex proximo. Plaut. — intus et in cute. Persa sem közelről, sem távolról nem ismérem őtet: ich kenne ihn weder in der Nähe, noch in der Ferne nicht. Nec cominus, nec eminus cum nosco. Cic. közelről szemlélni valamit (nézni) valamit: etwas aus der Nähe betrachten. Proprius intueri aliquid. Cic.

közelről-való, adj. dem Nächsten. Proximus, a, um. Cic. közelebbről-való: der Nähere, Proximior, ius, oris, C. Cic. Közelről-való atyafi: ein Anverwandt, Nahverwandt. Consanguineus, i, m. Cic. diagnatus, i. m. Terib. Önnekem közelről-való atyámfia: er ist mir nahe verwandt. Ille ex mea maxime propinqua consanguinitate.

közelség, -gnek, -get: die Nähe. Propinquitas, atis, f. Cic. proximitas, atis, f. Sidon. szoros közelség: die Grenzen, enge Nähe. Arcta propinquitas, Cic. Valaki szívéhez közelséggel ferveni: barátságba sich mit jemand setzen. In animum alicujus influere. Cic. Nem ismérni ötet igaz közelséggel: nur kennt ihn nicht in dem nahen Nähe, Non nosse eum — nur nicht

lisz. Nem nosci cum genuine. Cic. Ő A' vérnek közelségében (az atyafiságban) gátot vetett az erőszakoskodásban, a hárapásban. Vim, noxam a sanguine propulit. Cic. közelséget add ide: gieb dich mir nahe. Propinquum me da huic. Cic.

közel-való, adj. nahes? Propinquus, a, um. Cic. sich nahe befindend. Vicinus, a, um. Ovid. Mészszirül-, távolról-való: közel-való atyafi, -rokon: Blutsfreund, nächster Anverwandter. Propinquus consanguineus, Cic. közel-való hely: ein naher Ort. Propinquus locus. Cic. közel-való veszedelem: ein nahestehendes Übel. Vicinum malum, i, n. Ovid. Senki sincs közelebb-való hozzád nálam: es ist Niemand näher als ich. Tibi propior me nemo est. Cic. közelebb-való szomszéd: der nächste Nachbar. Proximus vicinus. i. m. Cic. közelebb-való vér: nahe Verwandt. Gradus sanguinis propior. Ovid

közel-valóság, -gnek, -get: die Nähe. Propinquitas, atis, f. Cic. proximitas, atis, f. Sidon. közel-való,

sága a helynek: die Nähe des Orts? Propinquitas loci. Cic. közel-való sága a Városnak: die Nähe der Stadt. Proximitas Civitatis. Sidon.

~kör-ember, -emek, -et: Gemeiner Mann. Plebejus-, vulgaris homo, ei, eis, nis, m. Pitisc. kör-ember a katonainál: kör-katona: ein Gemeiner Soldat. Prigarius miles, ii, litis, m. Cic.

Köré-öntés, -ések, -st: das herumgießen. Interfusio, onis. f. Lactant.

Köré-öntetett, adj. herumgegossen. Interfusus, a, um. Virg.

Közép, -épnek, -pet: die Mitte, das zwischen Mitten-befindliche. Medium, ii, n. Cic. Medius locus, i, m. Cic. közepe az ajtónak: die Mitte der Thüre. Medium foramen. Cic.

adj. közép-absconts az egész mellyet a világ golyobisát dicz és éjszaki részre osztja: der Mittel-Punct, Linie um den Himmel, so die Welt in zwey gleiche Theile theilet, und sowohl durchgehet, und den Tag und Nacht einen gleich lang, wenn die Sonne über ihn zu kommt. Aequator, oris, m. Wolf. közép táj: die mittägl. Gegend. Medium, ii, n. Cic. közép tenger: das Mittelländische. Meer. Mare Mediterraneum, — internum. Plin. közép tisz a hadi szolgálatok közt: ein mittlerer Officier im Kriege. Subofficialis bellicus, mediocritatis. közép ujj: der Mittelfinger.

digitus medius, i, ii, m. — medius. Vegét. közép út: der mittel Weg. Medius trames, itis, m. Liv. közép utat tartani: den Mittel Weg halten. Viam mediam tenere. Cic.

Közép-fal, -falnak, -lat: Mittel-Wand. Paries intergerinus, eris, ni, m. Vitr.

Közép-hang, -gnak, -got: der Mittel-Thon, ein Mittelmäßiger Ton. Tenor, oris, m. Quinct.

Közép-hegyek, -tetek, -ket: die zwischen liegende Berge. Intermontes, ium, m.

Közép-hely-lyek, -lyet: közepe valamienek: der Mittel-Ort, Mittel-Punct, Mittelpunct eines Circuls? Medium, ii, n. Cic.

Közép-hosszúság, o. a kerekeknek: der mittägige Theil eines Circuls? Dimetiens circuli. Trs. f. Wolf.

Középi, -pinek, -pit. közepe valamienek: der Mittel-Punct? Medium, ii, n. Cic. Világ középi: der Mittelpunct der Welt, via Stoic. Delphi. Umbilicus orbis terrarum, i, m. Liv.

Közép idő-beli, adj. von der Mittel-Zeit? Der Mittel-Zeit? Medii aevi. von Mittel-Zeiten. Mittel-Zeit alter. Mittel Zeiten. Medii aevi. Valamienek a közepin: in der Mitte eines Dinges. In medio rei alicujus.

Közép-képen, adv. mittelmäßig. Pap. Mediocriter. Cic. Közép-képen forgott a tudományokban: er ist nur mittelmäßig

Közép, -pontke, -pet, kettö kö-
zött-való hely: die Mitte.
Medium, ii, n. Cic. 2. p. o.

Közép-abcúnt, -tsnak, -tsot: das
Eigen, welches d' Világ Golyo bis-
sát delí és éjszaki egyen-
lö részre osztya: die Mit-
tel Punct Linie um die Welt
rund, so die Welt in zwey
hemisphaerium austeale, und
boreale untertheilet die
breite Zirk und Kreyst rund um
die gleich sind, wenn die
Sonne über iehen zu kommen
kommt. Aequator, oris, m.
Wolf.

Közép-aránt: Kozépszerü. Dem nach
die Mitte. Per medium. Cic.

közép-aránt járni: Durch die
Mitte gehen. Per medium am-
bulare, procedere etc. Cic.

közép-aránt-való, adj. nicht
unterschieden. ün unterse-
hiedene. Indifferens, entis, p.
fact. Mi a jó, mi a rossz, mi
a közép-aránt-való: was
Gut, was Böse, und was
keines von beiden ist. Quid
sit bonum, quid malum,
quid neutrum? Cic.

Közép be, p. o. Megyek: ich gehe
dazwischen. Intermeo,
are. Plin.

Közép-ben: mitten, In medio.
Cic. közép-ben hagyni a'
munkát. Die Arbeit in
angefallet lassen liegen nicht
vollmachen. In medio re-
linquere laborem. Vellej.
közép-ben tovagolni, lovag-
lani: Mitten trottren. In
tercquitare. Liv. közép-ben

Közepe, -pének, -pét, vagy, kö-
zepit: kettö között-való hely:
die Mitte. Medium, ii, n. Cic.
Medietas, atis, f. Cic. közepe
az ajtónak: die Mitte der Thür
ne. Medium januae. Cic. Kö-
rög-Országnak közepe: das
Mittel Gemeinlands? Gre-
mium Graeciae, ii, n. Cic. Nyár
közepe: der heissesten Som
mers. die Mitte des Sommers.
Summa aestas, ae, atis, f. Cic.
A' Világ' közepe: die Mitte
der Welt. Medium Mundi,
Medius Mundi locus. Cic.
Egyen a' Föld alomnak kö-
zepén lakó nép: ein unter
der Kreyse wohnendes
Volk. Populi in Gremio im-
perii positi. Cic. A' piatz'
közepén: Mitte auf dem
Marckte. In medio foro.
Cic. A' varas' közepén ng.
ró kút látszik: in der
Mitte der Stadt sieht man
einen Springbrunnen. In
medio Urbis fons saliens
conspicitur. Cic. A' Varos-
nak közepén: Mitten in
der Stadt. In medio Urbis
v. Civitatis. Cic. A' föld
a' Világ közepén vagyon
helyheztetve: die Erde
ist Mitten in der Welt. Ter-
ra in medio mundi vita
est. Cic. Az útsa' közepén:
Mitten auf der Gassen. In
media platea. Hor. El-ta-
látni a' közepét a' Kereknek:
den Mittelpunct des Cir-
culs finden. Circuli Centrum
invenire. Wolf. A' közepé-
tül tetöig: von der Mitte bis
oben hin. A' medio ad Summum.
Cic.

~Középpen demetfreni valamit. ntwas mutzwerz stünn, mut zwerz stehen. Interciderc aliquid. Plin. Valakit

Középpen kettö szakaszta, ni: jemanden Mittwo chneiden, spalten. Media discerpere aliquem. Plaut.

Középtt el-vágni valamit. ntwas in mutzwerz stünn. Aliquid interciderc. Plin.

Középette, -petted, -pettem: zwischen ihm, -sie, -mir, in medio ejus, ē sui, -tui, -mei. intermedio ejus etc. -mei. Plaut. középette á bökeségnek: im Innersten des Friedens. In intimo sinu pacis. Plin. Életének középette: in der Mitte ihrer Lebenszeit. In medio spatio Vitæ. Cic. A' forró melegségnek középette: bey der größten Hitze. In medio æstu. Virg. középette vagyunk téggorosz abb tsillagzatunknak: wir stehen mitten in der schlimmsten Constellation. In medio pessimæ Constellationis positi sumus. Cic. középettünk tartót-el: er ist zwischen uns mitten zu stehen aufgestanden zu Boden gefallen. Interstratus est. Plin.

Közép-fal, -falnak, -falat: közfal: die Scheidewand. Paries intergerinus, etis, rini, m. Vitr.

közép-had-sereg, -nek, -get: das Mittel treffen einer Armee. Acies media, ei, a, f. Liv.

~Közép-hang, -gnak, -got: die Mittel Stimme, Mittel Ton. Tenor, oris, m. Quinct.

Közép-hegyek -tenek, -tet: die zwischen liegende Berge. Intermontes, tium, m.

Közép-hely, -lynek, -lyet: der zepte valamiuek: der Mittel Ort, das Mittel ding. Meditullium, ii, n. Cic.

Közép-hoszsz, közép-hoszsza p. o. á kerekeuek: eggyenes tét vészkre osztó linea'ja a' kerekeuek: der Durchmesser eines Circuls. Diameter circuli, tris, f. Wolf

~Középi, -piuek, -pit: közepe valamiuek: der Mitte von etwas. Medium, ii, n. Cic. Világ' közepi: der Mittel punct der Welt. Der Nabel Delphi, Umbilicus Orbis terrarum, i, m. Liv.

Közép-idö-béli, adj. von der Mittel Zeit des Tribunes: Medii ævi. — emberek: ein Mann von Mittel Zeit alter. Homo Medii ævi.

Közép-képpen, adv. mittel mäßig. Mediocriter, Cic. Igaz közép-képpen forgott á tudomány okban: er ist nur Mittel mäßig gelehrt, in Gelehrsamkeit dieser bewandert. Mediocriter doctrina a doctrina est instructus. Cic.

Közép-korú, adj. p. o. emberr ein halb alter Mann. Mi dia ætatis homo, inis, m. semi senex, -senis, o. Plaut

Közép-méretö, -önek, -öt: der Größe. Diameter, tri, f. Wo l. közép-ostzó.

közép-Nap, -pnek, -pot: Zentrum dem Gemeinschaften Brande. Homing

infima fortuna. Cic.

közép-osztó, tónak, -ót: közép-hosszra valaminek, l. közép-mező:

közép-pont, -nak, -tot: der Mittelpunct. Centrum, i, n. Wolf. Telles, tökéletes közép-pont: der vollkommene Mittelpunct. Plenum centrum, i, n. Mart. Cap. A' kerekeknek közép-pontja: der Mittelpunct Zirkels? Centrum circuli. i, n. Wolf.

közép-rend, -dnek, -det: der Mittel-Stand. Conditio media, status medius, ü. mediocris, mediocritas, atis, f. Cic. Közép-rendet (rátat) tartani: Weg-Jobb: die Mittelstrasse ist die beste. Medium tenere beati. Prov. Mediocritas optima est. Cic.

közép-ség, -gnek, -get: die Mittelmässig Heit. Mediocritas, atis, f. Cic. A' beszédben tag-jobb: a közép-ség: die Mittelmässig Heit in der Beredsamkeit ist die beste. Mediocritas in dicendo est optima. Cic.

közép-sorsú, adj. p. o. ember: der Mittelmann. Homo sortis media. Liv.

közép-sö, adj. kettö között-való: der, die, das Mittlere. Medius, a, um. Plin. interme-dius, a, um. Cic. Mediocri-mus, a, um. Plant. közép-sö ujj: der mittelste Finger. Medius digitus, ü, i m. Plin.

közép-szárig, adv. övedzetig: bis an den Umgürtung. Cinctutenus. Cels.

közép-szerü, adj. p. o. ige, közép-sö: die mittlere Gattung eines Zeitwortes. Verbum neutro passivum. Gramm.

közép-szer, -nek, -et: die Mitte. Medium, ü, n. Cic. Arany közép-szer: arany idö: das Güldene Alter. Aurea aetas. atis, f. Ovid. A' közép-szert jó meg-tartani: die Mittel-Strasse ist die beste. Mediocritas optima. Cic.

közép-szerint, adv. mittelmässig. Mediocriter. Cic.

közép-szerü, adj. mittelmässig Mediocris, e. c. Cic. Mediocri-mus, mediocrumus, a, um. Plaut. Igen nagy, felette való. közép-szerü ára: der Mittelmässigen Preis? Mediocre pretium., is, ü, n. Plaut.

közép-szerü liszt: das Mittel, Mehl. Farina media, ae, f. Varr. Igen közép-szerü mozdulás: eine sehr Mittelmässigen Bewegung. Permediocris motus, is, ui, m. Cic. közép-szerü posztó: das Mittel Tuch. Pannus medie bonitatis, i, m.

közép-szerü termet: ein Mittelmässigen Leibes Grösse. Mediocris statura. ae, f. Plaut. A' közép-szerüek között forgo lódni: sich mit den Mittelmässigen beschäftigen. Se cum mediocris sortis hominibus occupare. Cic. — inter eos versari. Cic. Ennek közép-szerü elméje vagyon. Dieser hat einen Mittelmässigen Verstand. Ingenium (mediocre) est ingenium. Liv. közép-szerü hajó: ein

Közigazgatási. Phasēlus, i, m. Cic.
Közép-szerü Ostende: die mittlern Göttinnen. Dii mediocrimi. Plaut.

Közép-szerü módon, adv. Mittelmäßig. Mediocriter, Cic. — tudós: nur ist mittelmäßig gelehrt. Mediocriter doctus. Cic. — litteratus. Cic.

Közép-szerü nagyságu: nur ist von ziemlicher Größe. Est mediae magnitudinis. Cic.

Közép-szerüség, -gnek, -get: die Mittelmäßigkeit. Mediocritas, atis, f. Cic.

Közép-szolnok Vármegye, -gyének, -gyet: die mittlere Solnoker Grafschaft. Szolnok Comitatus mediocris. Belius.

Közép-táj, -jnak, -jt, -tájat: die Mittag Gegend. Medium, ii, n. Cic.

Közép-tenger, -nek, -et: das Mittelländische Meer. Mare Mediterraneum, — internum. Plin.

Közép-termetü, adj. von mittelmäßiger Statur, oder Leibes Größe. Mediocris statura, Plaut.

Közép-tiszt, -tnek, -tet: a hadi-szolgálatok közt: der Unter Officier im Treffen. Suboffici alis beliens, is, i, m, — militaris.

Közép-ujj, -jnak, -jt, a kézen: der Mittelfinger. Digitus medius, — medianus, i, ü, am. Veget.

Közép-út, -tnak, -tat: der Mittelweg. Medius trames, ii, mitis, m. Liv. közép útat tartani: die Mittel Straße halten. Viam medianam tenere. Terent.

Közé-töltem, -tök, -tj-tem, -ti: dazwischen gießen. Interfundere. — valamit: etwas —. aliquid —

Közé-töltés, -nek, -t: das dazwischen Gießen. Interfusio, onis, f. Lactant.

Közé-töltetett, adj. dazwischen gegossen. Interfusus, a, um. Virg.

Köz-fa, -fának, -fát: a Könyv nyomtatóknál: der Steg. Lignum planum inter characteres Anglos. Comen.

Köz-fal, -lnak, -lat: die Scheidewand. Paries intergerinus, ci, m. Vitr. Köz-fal a két Ország lyukban: die Scheidewand in der Thür. Imbrex, icis, m. ebenso Köz-fal: Valaszték a magtokban, sp. o. a Mák-fejben: die Scheide-Wand im Mohnkopf. Dissepimentum in spatharum, vis capite. Fest.

Köz-hallgató hely, -lynek, -lyet: ein Zuhörstuhl, Hörstuhl, Schulstuhl. Auditorium, ii, n. Suet.

Köz-haszon, -nnak, -nat: der Gemeine Nutzen. Publicum bonum, i, n. Plaut. Com. — commoda publica. Liv. Commune bonum, nis, i, n. Liv.

Köz-haszni, adj. Gemeinnützig. Utilis, e. c. publico, utilis omnibus. Communi usui serviens. Schall. Vulgo

usitatus, a, um. Cic.

köz-határ, -znak, -ot: die Gränzscheidung. Collimitium, ii, n. Sabin.

köz-hely, -lyneke, -lyet: ein freyer Ort. Publicum, i, n. Cic. Nem mini köz-helyre: ottben über: nicht unter die Zunächststehenden, sondern bleiben. Abstinere re publico. Cic.

köz-hír, -znek, -ot: das allgemeine Gerücht. Communis rumor, is, oris, m. Cic. Fama populi aris, ae, is, f. Cic Vulgatior fama. Liv. Némelyek minden köz-hírt el-hiszneke fogva Zuerst, die allen Gerüchten beygemessen. Sunt, qui omnem rumorem temere credunt. - qui omni sermoni pervulgato fidem adhibent. Cic.

köz-hirdetés, -znek, -st. köz-hirdetmény: ein öffentlicher Befehl, - Gebot. Edictum, i, n. Tacit.

köz-hirdetmény, -nyek, -nyt: l. köz-hirdetés.

köz-hitelesség, -gnek, -get:

köz-hirtelenség, -ségnek, -ségét: ein gemeiner Angstschweiß beim Rennen. Rumor cursus, i, m. Cic.

köz-hírt hinteni, -ntek, -nt, -ntem, -nti: ausstreuen: ein Gerücht verbreiten. Rumitergere. Plaut.

köz-hitelesség, -gnek, -get: die gemeine Glaubhaftigkeit. Credibilitas, atis. fides publica, ei, a, f. Tac.

köz-hitelességü, adj. Glaubwürdig. Credibilis, fidem communis

köz, -znek, -zét. ohne Zwischenraum. Intervallum, i, n. Cic. Két ajtó közi: ein Raum zwischen zwo Thüren an einem Hause. Thyroreum, i, n. Vitr. et Wolf. A' bottónak (tsomónak a' fü' szárán) egyenes közi: was zwischen einem Knoten ist. Internodium, ii, n. Colum. - Evező-padoknak közi: ein Raum zwischen zwey Ruhebänken, so ordentlich zwey Cubitos beträgt. Interscalmium, ii, n. Vitr. Tercsdák' (tzelemen-fák') közi: a' padlás alsó részen. Opus, f. Vitr. intervallum duorum transtrorum. ein Raum zwischen zwey Balken, auf denen Stühle stehen. Opus, eris. f. Vitr. Spatium inter duo transtra in lagunari. Tíz napból volt a' közi: es waren 10 Tage in welchen Regen gewesen. Decem dies intercesserant. Cic.

közibe: zwischen, dazwischen. Inter, in medium. Cic.

közibe-állani, -állok, -áll: dazwischen stehen. Interstare. Quint.

közbe-avatni p. c. magát: sich dazwischen stecken, sc. inter ingerere. Barth.

közibe-bé-tenni, -tettem, -tett, -tettem, -tessz, -tesz: dazwischen legen. Intercalare aliquid. Liv.

közibe-bé-tetetett: zwischen-, dazwischen gesetzt. Intercalatus, a, um. Liv.

közbe-be-tétetni, -tétetem, -tétik: közzevetetni vagy gondoltatni, vagy vetetni valamit. Intercalari. Liv

közbe-degyedés, -ének, -t: közzevetés vagy közzevetett mondás, közbevetés vagy közbevetett mondás. Interiectio, onis. Quint.

közbe-degyedett (adj.) közzevetett, közbevetett, közbevetve gondolt, -gondolva. Intercalaris, is, e. Plin. Sec.

közbe-egyegedni, -dem, -dik: közzevetve gondolni, -gondolva lenni, közbevetve gondolni, -gondolva lenni. Intermiscere, intersero, interserui. Ovid.

közbe-egyeliteni, -litek, -lit; -litem, -liti: közzevetni vagy közzevetve tenni, -tve lenni, közbevetni, -tve lenni. Intermiscere, interserere. Ovid. Intermittere. Virg. Submiscere. Voss.

közbe-egyelitett: praet. közzevetve vagy közzevetett, -tve lenni, közbevetve vagy közbevetett, -tve lenni. Intermixtus, interfertus, a, um. Secund.

közbe-ékkezni: -szem, -zik: közzevetve jönni, közbevetve jönni. Intervenire. Liv.

közbe-foglalni, -lok, -lalj -lalom, -lallya: közzevetve foglalni, közbevetve foglalni. Intercludere. Stat.

közbefonni, -fonok, -on; -onom, -onnya: közzevetve fonni, közbevetve fonni. Interplicare. Stat.

közbe-futás, -ának, -át: közzevetve futás, közbevetve futás. Intercursus, us, m. Cic.

közbe-futni, -futok, -fut: közzevetve futni, közbevetve futni. Intercurrere.

Cic.

közbe-fúzni, -fúrok, -fúr; -fúrom, -fúrt: közzevetve fúrni, közbevetve fúrni. Intersecere. Gloss. Vat.

közbe-hagyitani, -hagyitok, -hagyi: közzevetve hagyni, közbevetve hagyni. Interjacere. Tacit.

közbe-hinteni, -intek, -nti; -ntem, -nti: közzevetve hinteni, közbevetve hinteni. Interspergere. Luc.

közbe-hintett: közzevetve hintve, közbevetve hintve. Interspersus, a, um. Appul.

közbe-hini, -hívok, -hí; -hívom, híja: közzevetve hinni, közbevetve hinni. Intervocare.

közbe-jönni, -jövök, jön: közzevetve jönni, közbevetve jönni. Intervenire. Liv.

közbe-írni, -írok, -ír; -írom, -írt: közzevetve írni, közbevetve írni. Interscribere. Secund.

közbe-kevereni, -verek, -ver; -verem, -veri: közzevetve -, közbevetve keverni, közbevetve keverni. Intermiscere. Submiscere. Vocz.

közbe-keverett (adj.) közzevetve, közbevetve keverve, közbevetve keverve. Submixtus, a, um. Virg.

közbe-kötni, -ötök, -öt; -ötöm, -öti: közzevetve kötni, közbevetve kötni. Interligare. Stat.

közbe-mázolni, -zolok, -zol; -zolom, -zollya: közzevetve mázolni, közbevetve mázolni. Interlinere. Cic.

közbe-menni, -megyek, -megy; -megyen: közzevetve menni, közbevetve menni. Intervenire. Liv.

Közibe-menö, adj. nincs, ami közzvetlenül következik. Intervenies, ientis, c. Dict.

Közibe-repülni, -repülök, -repült: közzvetlenül következni. Intervolare, Val. Flac.

Közibe-számlálás, -snak, -st: közzvetlenül következö számok, közötti számlálás. Intercalatio, onis, f. Macrob.

Közibe-számlálható, -vetheto p.o. Nap. nincs közbeszámlálható napja. Intercalaris: dies, ei, is, f. Macrob.

Közibe-számlálni, -számlálok, -lál, -lálom, -lálja: közzvetlenül következö számokat közbeszámlálni. Intercalare. Liv.

Közibe-számlált: közzvetlenül következö számokkal megszámlált, -gemengt. Intercalatus, a, um. Secund. tercectus, a, um.

Közibe-szekeretetni, -tetek, -tet; -tetem, -teti: közzvetlenül következö számokkal megszámlálni. Intercercere. Ovid.

Közibe-szöni, -vök, -szö; -szövém, -szövi: p.o. Virágokat: közzvetlenül következö virágokkal vonni. Flores intertexere. Ovid.

Közibe-tapodni, -podok, -pod; -podom, -podgya: valamit: ugy hogy mit közzvetlenül következö nyomtatom. Intercalcare aliquid. Colum.

Közibe-tehetö-, vethetö, tolható p.o Vers: olyan, ami közzvetlenül következö. Versus, qui inter alios versus venit. Virg.

Közibe-teriteni, ritek, -rit; -ritem, -riti: közzvetlenül következö számokat. Intersterncre Plin.

Közibe-tenni, -tettek, -tett; -tettem, -tetni: közzvetlenül következö számokat közbetenni. Intercalare. Liv. interponere. Cic.

Közibe-tétel, -tek, -t: közzvetlenül következö számok közbetétele. Interpositio, onis, f. Cic.

Közibe-tétetett, adj. közzvetlenül következö számokkal megszámlált, -gemengt. Intercalatus, a, um. Secund. intercalaris, e. c. Liv.

Közibe-tévö, -önek, -öt: nincs közzvetlenül következö számokkal megszámlálva. Intercalator, oris, m. Macrob.

Közibe-tolni, tolok, -tol; -tolom, -toltya: közzvetlenül következö számokat közbetolni. Intercalare. Liv. interponere, [illegible] Cic.

Közibe-törni, -török, -tör; -törém, -töri: p.o. négy lat tót: minden hetedik Pulz közé törni. Sextarium salis subtexere. Colum.

Közibe-tsatolni, -tolok, -tol; -tolom, -toltya: közzvetlenül következö számokat közbetsatolni. Intercectere. Stat.

Közibe-ültetni, -ültetek, -ültet; -ültetem, -ülteti: közzvetlenül következö számokat közbeültetni. Intersercere. Colum.

Közibe-vetett, adj. p.o. idö: ami közzvetlenül következö számokkal megszámlálva van, ü, um. Párit.

Közibe-vetni, -vetek, -vet; -vetem, -veti: közzvetlenül következö számokat közbevetni. Intercalare. Liv. interponere. Cic.

Közibe-vettetett, adj: ami közzvetlenül következö számokkal megszámlálva van, közbevetve ist. Intercalarius, a, um. Cic.

Köz-igazgatás, -snak, -st: közigazgatási hivatal. Administratio Reips. onis, f. Cic.

Köz-igazság, -gnak, -got. Közi-

gemeinen Knecht, die Billigkeit. Aequitas, atis, f. Ncp.

Köz-jó, -jónak, -jót: 1. java, boldogsága valaminek: das gemeine Beste. Commune bonum, i, -ni. Ten köz-jóra adni tanácsot: zu thun, was zum gemeinen Besten dienet. Consulere in Commune. Cic, — in medium, — in publicum. Lic. 2. közönséges társaság: das gemeine Wesen. Respublica, ae, rei. f. Cic. A' köz-jót közmánygyni: das gemeine Wesen verwalten. Gerere Rempublicam. Cic.

Köz-jövedelem, -nnek, -lmet: Fejedelem' vagy valamelly társaságnak jövedelme: die Finanzen, der im Fürsten eines Fürstenthum. Reditus Principis, us, m. aerarium Regium. ii, n. Dauer.

Köz-kamara-szék, -széknek, -széket: a' hová az Angyalok nem járnak: árnyék-szék: das Gemach, der Abtritt: Forica, ae, f. Juvenal.

Köz-katona, -nának, -nát: ein gemeiner Soldat. Gregarius miles, ii, itis. Cic. Köz-katonának fel-vétetni: für einen gemeinen Soldaten aufgenommen werden. Gregariam militiam sortiri. Just.

Köz-katonaságtól fogva szolgálni: von der Pike an dienen. Ab infimo gradu merere. Curt.

Köz-katona-ruha, -hának, -hát: ein gemeiner Soldaten-Anzug, gemeiner Montur. Habitus manipularius. us, ii, m. Suet.

Köz-kedvességü adj. den allen

ein jeder Mann gemein. In quem omnes communes animo labenti, protinus gemunt. Cic.

Köz-kenyér, -nyérnek, -nyeret: das Brod, Brodbrod. Panis secundarius, ii, m. Suet.

Köz-keresmény, -nyének, -nyét: ein gemeinschaftlich-gemachtes Gut, gemeinschaftlich gemachte Beute. Conquisitum, i, n. Cic.

Köz-kert, -nek, -tet. Söveny: ein Zirkum. Sepimen, inis, n. Hyspul. Sepimentum, i, n. Varr.

Köz-kézhez adás, -snak, -st: törvényes le-tartóztatás: der Arrest, Verwahrung, in Verwahrung Gebung, Sequestratio, onis, f. Paull. Sct.

Köz-kézhez adni: Köz-kéznek örizetére bízni, köz-kéznél letenni: a' biróság' kezébe adni valamit: etwas bey einem Gerichtshofe oder einer Obrigkeit in Verwahrung geben, in Verwahrung geben, die Sache gerichtlich verwahren lassen. Sequestrare. Judici custodiendum tradere aliquid. ad Sequestrum deponere aliquid. Voss. Verwahrung einem oder in Verwahrung geben. Apud Sequestrum deponere aliquid. Sequestro dare aliquid. Plaut. -ponere. Cato ap. Non.

Köz-kéznél le-tenni valamit: etwas bey einem Gerichtshofe oder einer Obrigkeit in Verwahrung geben. Sequestrare, apud Sequestrum deponere aliquid. Plaut.

Köz-kéznél le-tett, adj.: in Verwahrung gelegt. Sequestro datus, depositus, a, um. Plaut.

Köz-kéznél le-tévö: ein Sequester, der etwas in Verwahrung hat. Depositor, oris, m. Varr.

Köz-kints-lopás, -snak, -st: ein Einbruch, oder Entwendung gemeiner Güter: Peculatus, us, m. Cic

Köz-kints-lopó, -pónak, -pót: ein Dieb gemeiner Güter oder gemeinen Guts: Peculator, oris, m. Cic. Aerarii viola tor, oris, m. Tacit. A' köz kints-lopót nem szóval, hanem vas-veréssel, és tömlötzözéssel kell meg-fenyíteni: die Diebe gemeiner Güter muss man nicht mit Worten, sondern mit Banden, und Gefängniss züchtigen. Peculatores non verbis, sed Vinculis, et Carcere sunt fatigandi. Cic.

Köz kints-tartó hely, -lynek, -lyt, -i helyet: gemeinen Kasten Ort. Aerarium Publicum, ii, n. Pitisc.

Köz-királyság, -gnak, -got: árva Országh: die in Mord Empörung gerathene Land. Interregnum, i, n. Cic. Köz-királyságra jut, vi tartozik a dolog (az Országh-ra jelentetik, vagy is mit Zustimmung Einer Obrigkeit geschehen müssen. Res ad interregnum Venire Videtur. Cic.

Köz-konyha, -hának, -hát. Latri-konyha. Város' konyhája: eine Garküche, ein Ort, wo gekocht, und Andern Essen feil gehalten wird. Popina, ae, f. Cic. thermopolium, ii, n. Plaut. A' köz-konyhán nyalatkodni: schlemmen, zechen, in den Garküchen liegen, gefangen. Popinari. Caupolinari.

Köz-konyhát tartó, -tónak, -tót: ein Garkoch, Traiteur, der allerhand Speisen, und

Esswaaren feil hat. Macellarius, ii, m. Suet. Macellator, oris, m. Ulpian.

Köz-köpü, -pünek, -püt: patvar Kodó; tsalárd ember. ein Betrüger, Falschspieler, Betrieger, Betrügerin, Falschspielerin, Betrügerinn, Betrieglich, Betrieglichkeit, Betrügerey, Betrug, Betrügen, Betrieglichkeit, Betrügerey, Betrug, Betrügen, Betrieglichkeit, Betrügerey, Betrug, Betrügen

gemeinschaftung. Consortio
tio, onis, f. Cic. Communicatio,
onis, f. Cic.

Közleni, -zlek, -zöl; -zlöm, -
zli: mit theilen. Communi-
care. Cic. 1. részeltetni, ré-
szessé tenni: A' beszédet va-
lakivel közleni: nincsen nincs
Kinek vmelyömmel bizalmam
nem in animos alicujus infun-
dere. Cic. közöld velem a'
dicséretidet: mesche mich eines
theilhaftig deines Lobs. Fac
me participem tuarum lau-
dum. Cic. Valamit egymás-
sal közleni: mit einander
vmeinen etwas zu Rathe ge-
hen. Communicare interesse de-
re aliqua. Cic. Az Isten in-
gyen közli velünk javait, —
ingyen-való jó-völtat: Gott
theilt mit uns unentgeld-
lich seine Wohlthätig mit. De
os beneficiis suis gratuito
nos augere, ornare, complecti
tur. Cic. Minden javait a' vo-
szakkal közli, meg-osztya, öket
részesiti: er theilet seine
mittheilet vmen, all seine Gna-
dengaben. Malevolis hominibus
impertis de omni re sua fa-
miliari. Cic. Cum iis conjun-
xit omnem rem suam fami-
liarem. Cic. Egyeden ligy, mi-
dőn nyelvveddel közlöd magad
dat: im Kuss nimm dich
in Acht. Inter loquendum
(= sermocinandum) adtenta
et recollecta sis mente. Terent.
Tenkivel sem tudgya magát
közleni: wo Einer sich mit nie-
mand theilhaft machen. Nulli
se communicare novit. Liv.
Vatakivel magát közleni,
sich mit einem bemühen
gen. Cum aliquo se, suaque
consilia conferre. Terent.

A' néppel közleni valamit:
etwas unter das Volk
bringen. Vulgare ali-
quid. Quint. Örömét vala-
kivel közleni: einem seine
Freude theilhaft machen.
Gaudia sua cum aliquo se-
care. Tibull. közöld ve-
lem a' példádat, á' maradta-
kot, á' szándékomat. Közöl
mit mir deine Tugend. Com-
munica mecum partem vir-
tutis. Cic. Maga találmány-
ával közleni: seine
Erfindungen einem
andern weisen. Inventa
sua alteri tradere. Cic.
Tanaitsát közleni valaki-
vel: einem seinen Rath
schlag mit theilen. Cum
aliquo consiliare, consilia
sua. Cic. habere aliquem
participem sui consilii. Cic.
Velem közölte minden ti-
kait: er hat mir seine
seinen Heimlichkeiten
vertraulichkeit, mitge-
Concredidit mihi omnia
sua arcana. Cic. Minden
tudo mányomat vele köz-
löttem: ich habe alle meine
Wissenschaft mitgetheilt, ge-
sagt. Omnem scientiam
am meam aperui ipsi. Cic.
Valakivel valamit közleni,
einem etwas Zutheilen,
Cum aliquo aliquid commu-
nicare. Cic. Vala-
melly személyel dolgát
közleni: vkssza élni vele,
mit einer Person zu thun
haben, sich begnügen. Rem
cum aliquo. Nepot.
A' jó kedvis közli (közbe-
vesri) a' mély kerék-vágást
ein Gutes Gedächtniss sucht
die Mittelstrasse. Horat.

auxigarcius profundiorem
ebrietatem intercipit. Varr.

Közlés, -sének, -st: Ein Mittheilung, Gemeinmachung. communicatio, onis, f. Cic.

közlödés, -sének, -st: l. közlés.

közlödni, -döm, -dik. Theilen, theilhaft machen. Communicare. Liv. Ollyz szerencsére az atyafiakkal nem közlödik: Dieses Glück wünschet niemand im Verborgen. Haec bona non deserentur decernentibus. Cic. Velem nem közlödött a' dolog: Die Sache ist mit mir nicht getheilt worden. Res haec mihi meam notitiam non vereor, ne non est communicata. Cic.

közlött, p. partic. mitgetheilt. Communicatus, a, um. Cic.

közlöttség, -sének, -get: Die Mittheilung. Communicatio, onis, f. Cic.

köz-mondás, -sának, -st: ein Sprichwort. Proverbium, ii, n. Cic. Regi köz-mondás: ein vulgäres Sprichwort. Vetus dictum. Terent. Vetus adagium. Plaut. — paroemia, ae, f. Quinct. Bé-telt rajta a' közmondás: Das Sprichwort ist an ihm bewährt worden. Adagium in eo verificatum est, Probatum est. Cic. Igaz az a' köz-mondás: Das Sprichwort ist wahr, was in Gemein gesagt wird. Verum illud verbum est, quod vulgo dici solet. Terent. Nálunk fergeg mondás ez: Das ist bey uns ein Gemeines Sprichwort. Commune est apud nos Prov.

bium ist. Cic. Kör-mondás tett betüre: ist ein Sprichwort worden. Verbum in proverbium. Cic. A' Kör-mondás nem hazug szóllás: Das Sprichwort ist keine Lüge, kein unwesentlicher Ausdruck. Proverbium non est mendacium conflatum. Cic.

köz-mondási, adj. die Sprichwörter angehend. Paroemiacus, a, um. Gr.

köz-mondásokat ösze szedegető, önek, -ét: einer die Sprichwörter auf, und zusammen schreibt. Paroemiographus, i, m. Martin.

köz-nap, -napnak, -pot: ein Werktag. Dies profestus, ei, ti, m. Plaut.

köz-nembéli, adj. alltäglich, gemein. Vulgaris, e. Generalis, e, um.

köz-nemü, adj. l. köz-nem-béli. köz-nemü-ság: der gemeine Zustand. Androgynus, i, m. Plin.

köz-nép, -pnek, -pet: das Pöbel, das Volk, das Gemeine Volk. Plebs, bis, f. Cic. ignobilis vulgus, is, gi. Cic. (Közrendek. Szegény-, cseréd köznép: das arme und dürftige Volk. Miseria, et jejuna plebecula, ae, f. Cic. Mindent a' köz-nép' ebéhez tenni: alles zum Genuß des gemeinen Volkes machen. Omnia ad Epicuri de grege porcum referre. Cic.

Háládatos szívvel áldozik a' köz-nép, áldozik a' nemes ség, áldozik tömjénnel a' tanács: es opfert der Gemeine Bürger, der Ritter, der Rath. Dat. populus, dat

egues, gratus datura Senatus. Martial. A' köz-népnek ajándéka: a' nagy Játékpél dányok: advocat Követi majmolya. Tus' Gemeinen Volks Gunst des' Gemeinen Volkes Gunst. Plebs ignobilis fautor. Cic. A' köz-népben vinctus [illegible] még-fontolás: des' Gemeinen Volks Urtheil; Einer Übereinkunft; Einer Meinung. Ratio non est in vulgo. Cic. A' köz-népnek-is tetszett ez a' törvény: ihn Gesetzen sind "nicht" dem Gemeinen Volke angenehm gewesen. Leges iste etiam in vulgus grata fuere. Liv.

A' köz-nép nyelvén szóllani: nach Art des Gemeinen Volks reden. Sordide dicere. Cic.

Köz-népecske, -kének, -két: des Volkes wenig. Plebecula, ae, f. Cic. ennek a' köz-népecske-is örül: des Gemeinen Volkes Gut ist ihnen gleichsam seiner Freude, Etiam plebecula his gaudet. Flor.

Köz-nép-béli, adj: p. a. einer: ein Mann von Gemeinem Volke. Homo plebeius, ii, m. Pitisc.

Köz-népben-ezésztedés, -nek, -st: ein Zusammenkunft zum Volke. Populacitas, atis, f. Plin. sec. demissio sui ad plebem. Cic.

Köz-népnek szolgáló, -ónak, -ót: der dem Gemeinen Volke dienet. Plebicola, ae, m. Cic.

Köz-nép' szerető, -ének, -öt: Freund des' Gemeinen Volks. Plebicola, ae, m. Cic. Populares, e. c. Cic. populi studiosus. a. um. Ovid.

Köz-népszel tartás, -nak, -st: das mit dem Volke Halten.

Köz- oszlató, -tónak, -tót: der Ständ' oszlat-ására való oszlattság: die Auflösung. Mercurium, ii, n. quod Mater iam metallicam discernit. Agric.

Köz-országlás, -nak, -st: ein Fürst Einem Königreich vorstehen. Interregnum, i, n. Cic.

Köz-osztola, -lának, -lát: Püspöki köz-osztola: eine Versammlung Bischöflicher Diener. Lyceum Episcopale.

Közöltheretlen, adj: das sich nicht mittheilen läßt. Incommunicabilis, e. c.

Közöltető, adj: mittheilbar. Communicabilis, e. Quod communicari potest.

Közöltködés, -nek, -st: nösis:

1032.k.

Közösülés, Beyschlaf, Coitus, us, m. Dell.

Közöltetni, -tetek, -tet; -tetem, -teti: valamit valakivel: etwas mit jemand theilen. Aliquid cum aliquo communicare. Cic.

Közönség, -gnek, -get: község: die Gemeinschaft. Communitas, atis, f. Cic. Plin. d. J. Magyar közönség: die Gemeinschaft der edlen Ungarn. Nobilium Hungarorum societas, et communitas. A' közönségnek tudtával esett: es ist mit Vorwissen der Gemeinschaft geschehen. Cum scitu communitatis factum est. Cic. Tudtára esett a' közönségnek: es ist der Gemeinschaft zu Ohren gekommen. Communitas de hoc certior facta est. Cic. in notitiam ei venit. Ipsart. A' közönség ügye mellett kitekelni: die Gemeinschaft angehende Sachen besorgen. Causam publicam dicere. Cic.

Közönséges, adj. Gemein, communis, e. c. Cic. Ordinarius, a, um. Suet. Publicus, a, um. Plaut. Tritus, a, um. Cic. vulgaris, e. c. Liv. (Ein) közönséges-való, vitka. Igen közönséges: sehr Gemein. Pervulgatus, a, um. Cic. Valde vulgare. Cic. vulgatissimus, a, um. Val. Max. A' mi közönséges az emberek közt, annak fogy ábrája, az érdeme: was allgemein ist, verliert seinen Werth. Quod vulgare est inter

közösülés, -ülés, Beyschlaf, Coitus, us, m. Dell.

Közöltetni, -tetek, -tet; -tetem, -teti: valamit valakivel: etwas mit jemand theilen. Aliquid cum aliquo communicare. Cic. Nem jó elméjű zett dolgát mindenkivel közölni: es ist nicht gut, einer verstörten Einbildung jedermann mit zu theilen. Non est consultum rem susceptam cum omnibus communicare. Cic. Meg-hagyja, hogy ezt veled közöljem: er hat mir aufgetragen, dir es bekannt zu machen, dir es mit zu theilen. Injunxit mihi, ut hoc tecum communicem. Cic.

Közölő, adj. über Eck gehend. Diagonalis, e. c. Virtr. közölő linea, eine Linie, so von einem Winkel eines Dinges bis zu dem gegenüber stehenden Winkel gehet. Diagonalis linea, lis, e, f. Virtr.

Közöltetés, -tnek, -t: die Mittheilung. Communicatio, onis, f. Cic.

Közölthetö, adj. das man mittheilen kann. Communicabilis, e. c. közölthetö tenni: einen Versuch, oder man mit ihm

hominis, ejus pretium jacet. Cic. Közönséges, vagy magános dolgok: Res communes, ordinum nostrorum, Senatus. Res publica, vel privata. Cic. Ne légy Közönséges mindenkivel. Ping. Ne nyilt (magadhoz nyilt) mint nincsen senki közönséges. Ne sis unicuique familiaris. Cic.

Nem közönséges, semmihaszná, á' mit kivánok: nyilt nincsen, gyanus, ámbár nyilt, Szemtelen, Szemérmetlen, vagy kevés hasznu. Non est vulgare, neque moratum, quod opto. Cic.

Közönséges adó, -dónak, -dót: Ein Gemeiner Abgaben, -Contribution, -Steuer. Publica vectigalia, orum, bus. Cic.

Közönséges botsánat, -tnak, -tot: Ein Amnestie, bewegnisse, allen bewusten gegebener Unbeschuldigung. Amnestia, ae. f. Suid. Dictorum, factorumque Venia, et oblivio.

Közönséges dolog, -gnak, -got: Ein Gemeines Sache. Vulgaris res, ei, rei, f. Liv. Már ez Közönséges (tudva levö) dolog: Das ist schon schon bekannt gemacht. Communis, et Pervulgatum jam hoc est. Cic.

Közönséges egyházi Gyülekezet, -zetnek, -zetet. Ein Allgemeine Kirchen-Versammlung. Concilium universale, Synodus Oecumenica Generalis,

i, a, le, if. Graec.

Közönséges ember, -nek, -et: ein Gemeiner Mann. De plebe homo, inis, m. Cic.

Közönségesen, adv. Gemeiniglich, insgemein. Communiter. Cic. Generatim Cic. plerumque. Cic. Universe. Cic. in universum. Ter. Közönségesen beszélni, auch gemein reden, Vulgare, -, pervulgare loqui. Sall. Közönségesen adattatni: öffentlich bekannt gemacht werden. Publicare venire. Cic. Közönségesen (Közönséggel, mindnyájan) fájdalmat tétet: ins gemein sein Leid bezeugen. Moerem suum communem dolentes ferebant. Cic. Közönségesen a' jámborság szerint vedd: gemeiniglich die Frömmigkeit betrachten. Ex usu communi Virtus praemiatur. Cic. A' jó frágot közönségesen együtt birni: Gut gemeinschaftlich mit einem andern besitzen. Bona Communicare aequo omnium fructu Possidere. Cic. A' 12 Tábla-vetti könyvei: Die Zwölf Tafeln, so genannte weise Gesetzbücher des Staates ist. Canonici libri (sacra scripturae). Scripturae Canonicae, d. f. Heilige Közönségesen szokták

mondani: mein öffentlich gemeinschaftlich sagen. Vulgo dicere solet. Terent. közönségesen szóllok: ich rede im gemeinen Umgange. Cic. közönségesen tanúlt ember. Hor. közönséges ember, közönséges ember, -nek, -t: ein gemeiner Mann. közönséges gyülés, -nek, -t: die gemeine Versammlung. Generalis Congregatio, tionis, f. Voss.

közönséges hely, -lynek, -lyet: ein öffentlicher Ort, als die Strassen, Marktet. u. s. g. Publicus locus, i, m. Cic. közönséges helyen beszélleni, beszélleni: öffentlich reden. Publice dicere, -loqui. Cic. közönséges helyre kimenni: unter das Volk gehen. Prodire in publicum. Cic.

közönséges helyre kitenni valamit: etwas öffentlich ausstellen, aussetzen. Proponere aliquid in publico. Cic.

közönséges hiba, -bának, -bát: p. o. ez sokaknak: ein gemeiner Fehler ist es, in vielen. Commune hoc vitium est in multis. Plaut.

közönséges hír, -nek, -et: ein gemeines Gerücht, gemeine Rede. Percelebrata fama. ae, f. Cic.

közönséges hitü, adj. Recht Gläubig. Catholicae fidei. Catholicus, a, um. Lucret.

közönséges jóvallás, -nak, -t: eine gemeine Gottesverehrung. Publica adoratio, onis, f. Cic.

közönségesítés, -nek, -t: die Bekanntmachung. Percelebratio, onis, f. publicatio, onis, f. Cic.

közönséges képen, adv. allgemeinlich. Communiter. Cic.

közönséges, közönyös, -nek, -t: ein öffentliches Gebot. Publica vota, orum, n. közönséges könyörgést tartani: ein öffentliches Gebet, Andacht, halten. Supplicare Publice. Cic.

közönséges mód, -dnak, -dot: die gemeine Art. Vulgaritas, atis, f. Arnob.

közönséges módon. adv. Gemeiniglich, auf gemeine Art. Communiter. Cic. közönséges módon élni: auf gemeine Art leben. Vulgariter vivere. Cic. — szollani: — reden. Populariter loqui. Cic.

közönséges nézö-hely, -lynek, -lyet: der Beschauplatz. Theatrum, i, n. Cic.

közönséges nyavalya, -lyának, -lyát: ein gemeines Übel. Commune malum, is, i, n. Cic.

közönséges példa-beszéd, -nek, -det: ein gemeines Sprüchwort. Tritum sermone proverbium. i, ii, n. Cic.

Közönségessé lett, lött; adj. gemein gemacht, -gewordten. vulgatus, a, um. Plaut. divulgatus, a, um. Cic.

Közönségessé tenni, -tesznek, -tett; -szem, -szi: valamit p. o. valakinek á javait: seines Gütter gemein machen. Bona alicujus publicare. Cic. közönségessé tenni a könyvet: sein Buch ausgehen lassen. Per. vulgare librum suum. Cic. Cic. Ezt nem szabad közönségessé tenni: das ist nicht erlaubt offen zu beten. Hoc indicare in vulgus, nefas est. Cic.

Közönségessé tétetett: gemeinbekannt gemacht. Exiit in vulgus. Inscr.

Közönségessé tevés, -nek, -st: die Kundmachung. Divulgatio, onis, f. Cic. promulgatio, onis, f. Tert.

Közönségessé tevő, -vőnek, -vőt: ein Kundmachender. Editor, oris, m. Inscr. Vet. divulgator, oris, m. Tertull. publicator, oris, m. Sidon.

Közönséges szépség, -gnek, -get: közönséges szépsége valakinek: seine allgemeine Gestalt - gemeine Gestalt. Quotidiana forma alicujus. Cael. Aur.

Közönséges szók, -knak, -kat: Gemeine Worte. Popularia verba, ium, orum, n. Cic. Vulgata verba. Plaut. közönséges szókkal élni az irásban: mit gemeinen Worten schreiben. Verbis quotidianis scribere, esse

re epistolam. Cic.

Közönséges tanitó, -tónak, -tót: ein öffentlicher Lehrer. Professor Publicus, oris, i, m. Sen. communis ludi litterarii Magister, is, tri. m. Nep.

Közönséges társaság, -gnak, -got: das Gemeine Wesen, der Staat. Res publica, ei, d. f. Cic. Nagy mesterség közönséges tarsaságot igazgatni: nicht nur schöne Kunst, das Regiment zu führen. Magna ars est, Rem publicam gerere, gubernare. Cic.

Közönséges történet, -tnek, -tet: ein Vorgang, Begebenheit. Quotidianus hic casus est. Cic.

Közönséges Vers, -snek, -set: ein gemeines -, schlechtes Gedicht, od. Vers. Trivialis Carmen, inis, minis, n. Inscr.

Közös, adj. l. köz, közönséges: gemein, ohne unterschied, gemein schaftlich. Communis, e. c. Cic. (Tulajdon, saját. Az á barmokkal-is közös: das ist den Thieren gemein. Hoc cum secundis bus est commune. Varr. Az halát közös minden lével: der Tod ist allen Adern gemein. Omni aetati mors est communis. Cic. közös a'hir: das Gerücht ist gemein. Vulgata illa fama est. Liv. A'te virtusod sokakkal közös. dein Tugendhaftes Leben ist mit vielen andern Gemein. Virtus tua cum multis communis est. Cic. Közönséges Völ

a' tisztünk egyszással: Ein Pflicht ist zwischen mir und dir wenn nur gutheißts. Mihi tecum dispertitum fuit Officium. Cic. közös vagyok vele. ich habe Gemeinschaft mit ihm. Communionem habeo cum illo. Cic. 2. közönséges: was einen zweyfachen Sinn hat. Intercapedinatus, a, um. Mart. Cap.

3. részes: theilhaft. Particeps, cipis. G. Részetten. közös valami bolonditon. közös valami bolondságggal: was befindet sich in ihm irgend eine Thorheit. Aliquid stultitiae inesse ipsi. Plin. Ha tsekelkedted más gonoszsággal nem közös, nem árt alunas: wenn deine Handlung mit nie verderbter Absicht nicht vermischt — schwerlich ist, ist für nicht gefährlich. Si factum tuum cum nullo alio scelere permistum est, non est noxium. Sait. közösink ötet-is a nyereségben. Sie sind unsere Mitgesellen im Gewinnste. Consortes nostri sunt in lucro. Cic. közös az örök segben. wer ist sein Mitnehmer. Cohaeres est. Suet. Teis közös vagy ezen ostromságban: Du bist auch theilhaftig dieser Thorheiten. Et tu es particeps hujus stroboi. et hujusmodi. Plin. Hadd, legyek en ezen közös a' szakmánybare: Mache mich auch theilhaft dieser Thorheit. Effice, ut in parte stroboi sim. Cic. közös, határos ar. Gränznachbar: mit einem Theile Gemeinschaft hat. Consors diaboli. Confortis, m. Tertull. Nota: közös! midőn kettőn valamit találnak, ezen szó

val élnek. Zutheilgesagt! wird Wort wird gesagt, wenn zween etwas finden. In Communi! Phaedr. mihi chimidium! divide mecum!

közösen, adv. Erzel közösen bírunk: Das Haben ich mit ihr gemein: wir besitzen es gemeinschaftlich. Hoc communiter possidemus. Cic.

közös felek, -enek, -ket: Theilhaber, die etwas Gemeinschaft, Theil haben. Cointeressati, arum, m.

közöstödés, -nek, -t: die Vermischung. Permistio, onis, f. Cic. Aszszonyi személlyel való közöstödés: das Beyschlafen, eine Beyschlaferin. Concubitus, us, m. Ovid. testi közöstödés: fleischliches Beygesellen mit einer. Fututio, onis, f. Catull. permistio Corporeis cum aliqua. Cic.

közöstödni, -dém, -dik: Gemeinschaft mit einer haben. Permiscere. Cic. Aszszonnyal közöstödni: sich fleischlich mit einer beygesellen. Miscere corpus cum aliqua. Cic.

közösleg, adv. közönségesen, szóval: Gemeiniglich. Promiscue. Cic. G. sajátúl. közösleg birni valamit: etwas mit einem gemeinschaftlich besitzen. Communiter, promiscue possidere cum aliquo. aliquid. Cic.

közös legelteto hely, -lynek, -lyet, -lyt: ein Ort, zur Gemeinen Weide gehörig. Ager (locus) compascuus, i, m. m. Cic.

közösleg-fejérleni, -lem, -lik: wechselsweis Gemeinschaft machen. Inter-albicare. Plin.

közösleg tsi-szaggatni: tei-

gyomlálni, ki-tépni valamit: valamivel összevissza futtatni, vmit ki-tépni. Intervellere alignid. Colum.

Közösleg ki-tudott, -tudva van: ist bekannt, offenbar ist. Constat. Cic.

közösleg tartani, -tok, -t; -ttam, -ttya: valamit: mit vmi Gemeinschaften halten. In promiscuo habere aliquid. Plin.

közös tér, -rek, -ret: Raum, der vielen zusammen gehört. Vagum Nomen, i, inis, n. Plin. — pluribus commune.

közös tulajdonság, -gának, -gát: Gemeinschaftlichkeit: Gemeinschaft. Communitas, atis, f. Cic.

közösödés, -dés, -dést: die Gemeinschaft. Communio, onis, f. Cic.

közösödni, -dött, -dik: Gemeinschaft haben, theilhaftig werden. Participare. Liv. Participem fieri. Plaut.

közösség, -gnek, -get: die Theilnehmung. Participatio, onis, f. Spartian. Communio, onis, f. Cic, Consortium, ii, n. Voss.

közös társ, -snak, -sat: gemeines Mitgenosse. Consors, ortis, m. Cic.

közösülés, -snek, -st: Gemeinschaft, Vereinigung ohne Unzucht. Futuo, ere, f. Catull. Sentiret quid sibi cum uxore futuo esset: mit seiner Ehefrau Beischlaf zu halten. Cum nemina habet Commixtionem. Firmic. Partici[illegible] Proto. onis, f. Cic.

közösülni, -sült, -sül: s. közösödni.

Közösztke, -kének, -két: Sitz, Stuhl; Izoros köz: ein enger Gäßlein. Angiportus, us, m. Voss. Plateola, ae, f. Plin.

Között; praepos. között: unter, zwischen. Inter. praep. cum affixis. A' jó barátok között minden közönséges: Gemeinschaft Freunde haben alles unter sich Gemein. Communia amicorum inter se sunt omnia. Ter.

Ez dők háborúk azok között: als neuen Wilden Zwistigkeiten. Intercedebant silvestres. Caes. Egymás között vagyakodást költeni: Zänkereien unter sich anrichten. Dolum inter se confingere. Cic.

Ezek között: aron kör ben ein nagy lárma hallatott: unter diesen ist ein grosser Zorn gesinnt worden. Inter hos hic ingens tumultus auditus est. Cic. Két fa között áll egyik kereszt: zwischen zwey Bäumen steht ein Kreutz. Inter duas arbores stat Crux. Tsehelem is vetemények között vadánk: wir warten Zwischen Pflanzung und Frucht. Interspem metum quo exanimus Liv. Két ház között: zwischen zwey Häusern. Inter duas domos. Voss. A' kapjai között tartani a' tréfát mást: Ins Thor gemachte sind in Acht zu halten. In ultis tenere infantem. Claud. Jó hírnek alatt is ünnepek között tartani: Gutes Gerücht unter den Feyertagen gehalten haben. Aurum, quod mihi erat prae manibus. Plaut. Magunk között, titkon: im Vertrauen. Inter nos. Ter.

cresto. Cic. Neked mindenek között leg-inkább köszönöm: Sie unter allen meinen Dingen ist Cicero. Tibi ante alios omnes gratias ago. Plaut. Ez az ifjú ember mindnyájok között leg-emberszigesebb: dieser junger Mensch ist unter allen der Höflichste. Invenis iste inter omnes ilicos est facillimus atq humanissimus. Cic. A' vatsora között: vatsorálás közben: beym Nachtessen. Inter cenam. Curt.

Közötte, között ed, -zöttem, -zöttök, -zötteték, -zöttünk: zwischen ihm, ihr, mir, ihnen, -euch, -uns? Inter eum, -te, -me, -eos, -vos, -nos. Közöttem, és Közötted nagy á különbség: zwischen mir und ihr ist mein Grosser Unterschied. Inter me, et inter te magnum est discrimen. Cic.

Közötte-alló, adj: der dazwischen stehet, sich zwischen befindet. Interstes, itis, c. Tertull.

Közötte ene kedni, -kelek, -kedt. dazwischen sinken. Intercidere. Horat

Közötte fényleni, -nylem, -nylik: dazwischen glänzen, -scheinen. Internitere. Curt.

Közötte folyni, -lyok, -folyt. Mitten durchfliessen, zwischen einfliessen. Közötte folyó patak: durchfliessender Bach. Rivus intermeat. Plin.

Közötte hevereni, -vernek, -vert: dazwischen liegen. Interjacere. Plin.

Közötte növi, -növök, -nött: dazwischen wachsen. Internasci. Tacit.

Közötte tevelygek: dazwischen herum irren und schweifen. Intererrare. Prud.

Közötte tündökleni, -lök, -lött: -fényleni. dazwischen glänzen, -scheinen. Intermicare, eland. interniteré. Curt.

Közötte-beszéd, -dek, -det: ein gemeines Sprichwort. Tritum sermone proverbium. v. n. Cic.

Köz pont, -tnak -tot: Körös Pont: der Mittelpunkt. Centrum, i, n. Appul. Eltávozni a köz pontúl: von dem Mittelpunkte abweichen. Deflectere — discedere a centro. Cic.

Köz pör, -rnek, -rt: der Streit Handel. Lis, itis, f. commenis, is, f. Cic. Köz pörre ment a dolog: die Sache ist auf Streithandel gekommen. Ad litem res devenit. Cic.

Közze-botsátani, -tsátok, -tsátt: -tsátom, -tsáttya: zulassen. Edere. Cic. Könyvet, vagy más valami munkát közre botsátani: ein Buch, oder ein anders Werk heraus geben. Librum, vel Opus quodpiam aliud edere. Cic.

Közze-botsátó, -tónak, -ót: adó: ein Herausgeber. Editor, oris, m. Lucan.

Közze-botsátott, adj. p. o. Könyv-

nire sumere, gegen d. gemeinen Beste. Liberæ edictus, i, m. in lucem. Cic.

Közre nem bocsátott: nicht öffentlich ausgegeben. In-edictus, a, um. Ovid.

közre-ereszteni, -eresztek, -eszt; -eszteni, -eszti: gemeinen nutzen, unter die Leute bringen. Divulgare. Cic. Pro lege facere. Plaut. In vulgus emanare facere. Cic.

közre-vend, -dnek, -det: der gemeinen Hand. Infima plebs, d, bis, f. Cic. A' közre-vendet magát alkalmaztatni: dem Volke zu gefallen sagen, mit dem Volke fechten, mit Freund des Gemeinen Volkes' sagen. Populares ventos sequi, secui. Cic. A' közre-vendnek modgya szerint: nach Art des Gemeinen Volks leben. Popularibus vivere. Cic. A' közre-vendnek parancsából ki-emelkedni: sich aus dem gemeinen Stande heraus helfen. Emergere ex plebe infima. Cic. közre-vendbül-való, adj.

elö-mentt fö-emberekre vonatkozó. Patricius, a, um. m. Liv.

közre-vendbüli, adj. p. o. emb.: ein Mann von gemeinem Stande. Plebeius homo. ei, ius, m. Pitiscus.

közre-vendbül-való, adj. einem von gemeinem Stande. Plebeius, a, um. Pitisc. Il fö-vendbül-való.

közre-vendes-lövö, adj. p. o. jó bavátim. meine Freunde von gemeinem Stande. Mei Ordinis inferioris Amici. Cic.

közre-vendhez ereszkedés, -eszkedés, -eszkedett; -eszkedni: sich zu gemeinen Leuten herablassen. Se demittere ad plebem infimam. Cic.

közre-vendtartás, -tnak, -tott; -tani: die Pflegung, die Ordnung des Regiments? die Verfassung ordnung. Ordo Civitatis disciplina. Cic. in Instit. institutа Civilia, orum, n. Cic.

közrendü, adj. p. o. einer von gemeinem Geschlechte. Humili-, ignobili-obscuro loco natus homo. Cic.

közrevetkedés, -ett, -ni: die gemeine Hülfleistung, -wachung. Cointeressentia, ae, f.

közrig, -nek, -get: die gemeinde, des Volk. Communitas, tatis, f. Cic.

Plebs, -bis, f. Liv. populus i, m. Cic. Vulgus, i, n. Cic.

JC Fö-emberek: szabadságok közrig: die privilegirten beschwornten Gemeinde. Privilegiata Communitas, tatis, f. Voss. Judaitan közrig: die ungenossene Pöbel. Turbа Plebis. Liv. A' közrigre vonatkozó jó indulatu a Volkrechez: des Volkes Günst. Popularis aura, ae, f. Horat. Azzal meg-elégszik a közrig: der Volk ist damit zufrieden. Vulgus est co Contentus. Cic. A' közrig hez tartozó: des Volks gehörig, von dem Volke aufgenommen. De concionem procedere. Liv. in Publicum prodire. Cic. Egyegy a' közrig közül: einer von dem ganzen Volke. Unus de Populo. Petron.

034. k.

Község-béli, adj: alatsonrendö, köz-rend-béli, nemtelen. nimus aus dem gemeinen Volke. Plebejus, a, um. Pitiske.

községet illetö, adj. allen Volk angehend. Pandemius, a, um. Blancard.

Községecske, -kének, -getsket: das Völkchen. Popellus, a, um. Pers. Annak községkedni: dem gemeinen Pöbel schmeicheln. Blando caudam jactare ve popello. Pers.

községhez erészkedve, adv. zum gemeinen Volke Zuversicht. Populariter. Cic. Se demittendo ad plebejos. Pitiske.

Község' javallása szerint: adv. nach Anrathen des Volks? Vulgi plebis sponte. Cic.

Község szegés, -nek, -t: die Beleidigung des gemeinen Volks. Delictum publicum, i, n. Offensio plebis. onis, f. Cic

Község' szokása szerint: nach Art des gemeinen Volks? Populariter. Cic.

Köz-szám, -mának, -mát: die gemeine Zahl. Numerus Numerealis, i, lis, ne. Arithm

Köz-szeretet, -nek, -tet: Nächstenliebe. Caritas, atis, f. Cic. Közszeretet szerint: caritative. Cic.

Köz-szerzemény, -nyének, -nyét: Mitgemeinschaftliche Güter. Communia bona, orum, n. pl. Cic. Közszerzemény-ügyek: Gemeinschaftsangelegenheiten. Res communes. Cic.

Köz-szolgaság, -gának, -gát: die gemeine Knechtschaft. Mediastinus, i, m. Lucil.

Köz-szolgálás, -nak, -t: die gemeine Amtsführung. Idioma atis, n. Grac.

Köz-szolgálatra rendelt, -gyának, -gyát: zum gemeinen Amte ernannt. Idiomaticus, a, um. Grac.

Közt, postp. Zwischen. Inter praep. Cic. Egymás közt beszélgetni: unter sich reden. Inter se colloqui, -sermonem conferre. Cic. Plaut. Közös ügyek közt: unter die Gemeingüter. Inter res communes. Hor. Az ivás (bor-ivás) közt. beym Trinken. beym Weine. Inter vina. Hor. Reménység, és félelem közt: zwischen Hoffnung und Furcht. Inter spem, metumque. Liv. A' szülés közt: unter der Geburt, indem die Geburt. In pariendo. Terent. Vigsá-gok közt tölt-el az egész Nap: der ganze Tag ist unter Lustbarkeiten hergegangen. Totus inter lætitias consumtus est dies. Cic. "sultatio, deliberatio

Köz-tanács közzás, -nak, -t: die Berathschlagung: Consultatio, onis, f. Cic.

Köz-társaság, -gának, -gát: des Gemeinen Wesen. Res publica, ei, e, f. Cic.

~~Köz-társaság-béli, adj: der Republicanisch, Civilis, e. Cic.~~ Köz-társaság' dolga: die Sache der Universität. Res universitatis. Det. Köz-társaság' pénze. Gemeines Geld. Pecunia publica. ae, f. Cic. A' tudo-mányok?

Köz-társas ága: Die Universität der Wissenschaften. Universitas scientiarum. atis, f. Wolf

Köz-tartás, -snak, -st: die Unterhaltung, Theilnehmung, Theilhaftig Keit. Interessentia, ae, f.

Köz-tartó, adj. theilnehmend, Interessatus, a, um. Aug.

Köz-tér, -enek, -et: -térség: der Zwischenraum. Intervallum, i, n. Cic. Jó darab köz-tér van egy között: ein ziemlicher Zwischenraum ist zwischen uns. Magnum satis intervallum inter nos existit. Cic.

Köz-titkot ád vétet, -tnek, -tt: die Vorgunstwerbung. Segnitia, ae, f. Cod. Segnitiam, i, n. Paull. Sct.

Köz-tisztség, -gnek, -get: ein Obrigkeitliches Amt. Magistratus, ûs, m. Cic. Városi közti tisztség: Jurats: das Städtische Obrigkeitliche Amt. Magistratus Civicus.

Köz-tiszt viselő p. o. személy: ein Amts-Person. Magistratualis persona, is, f. Cic.

Között, postp. Zwischen, unter. Inter. praep. cum accus. Cic. Bor-ital között: Wein unter Wein. Inter vina. Horat. A' fogai között: zwischen seinen Zähnen. Inter dentes. Cic.

Közötte. lásd, közötte.

Köztünk, közöttetek, közöttök, kö-

zöttünk; is a t. untereinander, zwischen uns, unter uns, unter euch, unter ihnen. Inter nos, -vos, -eos. Isent a' békeség köztünk! Freilich ist die Einigkeit unter uns! Sancta est Pax, Concordia et unanimitas inter nos

Liv. köztünk marad gyo a' szó: unter uns gesagt soll unter uns bleiben. Sit inter nos dictum.

Ez leg-nagyobb köztetek vagy közöttetek nagyobb ist unter euch. Iste maximus est inter vos. Cic. Atyafiság, rokonság vagyonkötés: die Blutsfreundschaft. Sanguinis junctio. Cic. Peropportuna te-, Sanguinis se Continent. Liv. Az hátra általatta a' győzedelmet, hogy folyvást köztök: durch hindurch den Sieg, der zwischen ihnen ist. Id moratur Victoriam, quod interest a nobis. Liv.

Köz-uralkodás, -snak, -st: Regiment der Gemeinen Volks. Democratia, ae, f. Gall.

Közül, postp. aus, von, E, ex, de. Cic. Egyik a' közül (a' négy) közül: einer aus den Vorigen. Unus de quatuor. Cic. Ezek közül egyik sem volt: von diesen war keiner. Nemo horum (de medio is locum) fuit. Cic. Mantet das Fortgehen, so zwischen zwo Mühlen stund, fuerit ne egressurus. Navim e loco, qui inter duas molas situs est, extrahere. Plin. Theology Vakság hozzánk a' theologyá-

közül: jelöltet nincsen közöttünk. Mitte ad nos aliquem de vestris. Cic.

közülünk, -lettek, -lök: közöttünk, közöttünk, közöttünk. De nobis, -vobis, -ûs. Cic. Egyik közülünk: nincsen közöttünk? Unus de nobis: - de gremio nostro. Cic. Kiki közülünk: mindenik közülünk - minden közöttünk. Quisque nostrum, quilibet nostrum.

Cic. Senki közülünk: senki közöttünk. Nemo vestrum. Cic.

közülök választatott, választatott, választatott a' bölcs emberek közé: Ezen nevezetes [illegible] a' bölcsek közé választatott. Ites ex iis numerantur inter doctos. - sunt ex numero, doctorum. Cic.

kör-vallás, -sok, -st: Az gyónás Szentségnek. Confessio, onis f. Cic. Ezek kör-vallás szerint vannak szakasztva: Ezek ugy vannak gyónásra rendelve. Hae ex confessio nata sunt. Quint.

kör-végezés, -zések, -st: Az Összegyülekezés. Deliberatio, onis, f. Cic.

kör-vetetlen, adv. immittelbar. Immediate. Gell.

kör-vetetlenül, adv. immittelbar. Immediate. Gell. kör-vetetlenül arrokat illeti: közvetlenül azokat illeti: közvetlenül azokat illeti: immittelbar. Immediate illos concernit. Vell.

kör-vetetlenül, vagy, kör-vetéssel: Immittelbar, oder Mittelbar, immediate, vel immediate. Gell.

kör-vetőleg, adv. Mittelbar Weise. Mediate.

kör-vetve, adv. kör-vetéssel: Mittelbar Weise. Mediate.

kör-vitéz, -znek, -t: ein Fähnrich. Manipularius, ii, m. Commilito, onis, m. Cic.

kör-vitézkedő, adj. p.o. gemeinen Soldaten anführend. Manipularius, a, um. Suet.

kör-vonás, -nások, -t: ein Abzeichnender Zug, - Strich. Intersectus, ûs, m. Cic.

kraj-tzár, -zárak, -t: ein Pfennig. Cruciger, ein Münzer. Cruciferi, m. Egy kraj-tzár sem bir: nem birhat, - (nem fér) nincsen ein Münzner. Nec unius Crucigeri possessor est. Cic.

kraj-tzárenyi, adj. p.o. egygy kraj-tzárenyi jövedelme sincsen: nem sat nincsen so viel für Sommen, was ein Münzner Abends fütter. Nec stercoris ventum unius Crucigeri habet. Plin.

kraj-tzáros, adj. p.o. tizen hat kraj-tzáros ember: ein Mann für 16 Münzner. Vinum sexdecim Crucigerorum, Vinum decem et sex Crucigerorum valorem habens. Tacit.

krakkó, -ának, -át: Weis Lemgyer Oberjäg' Fö-Várossa: Crucovia, ae, f. Stadt in Klein Pohlen. Cracovia, ae, f. Stadt.

kráklegni, -kogok, -klegj: kráklegni, einst á varjú: krächzen wie ein Rabe. Coracicare instar Corvi is. Comic.

kránitz, -nitzok, -nitzot: 1. határ-kö: ein Gränz-Stein. Limites, itis, m. finis, is, m. terminus, i, m. Cic. 2. határ-kövekből való: Gränzen. Carinthius, a, um. Carinthiacus a, um.

kránitz Országh, -gok, -got:

-tartomány: Carinthia, ae, f. Hütte.

Krajna, -nának, -nát: Mező-Város Magyar Országban. Oppidum Crajnae.

Krajna-Vármegye, -gyének, -gyét: ein Crajner Gespann, Comitatus Crajnenses, ium, is, m. Belius.

Krajna-Víz, -zének, -zét: Crajner Fluß. Fluvius Crajnae. Beli.

Krátoló borostya, -tának, -tát: ein Öpheu, Epheu, Epheubaum, Epheustock: Periculum, i, n, scopula, ae, f. Colum.

Krecsin, -nének, -nt: 1. gemeiniglich: ein Crecsin Ambrát: Textum, quod Crecsin vocatur. 2. Pflanze, Gewächs: ein Wurzel, ein Gewächs: Asclepias, adis, f. Plin.

Kréta, -tának, -tát: ein Crayon. Creta, ae, f. Vitr. Barna kréta: ein braunes Crayon. Terra Umbra. ae, f. Fejér (Jegyző) kréta: ein weiß Crayon. Creta alba. Vitr. Fekete kréta: ein schwarz Crayon. Prigitis, tidis, f. Plin. Veres kréta: veres föld: ein Rothstein, Rubrica, ae, f. Vitr. Valamit kréta val fel-jegyezni: mit Crayon verzeichnen. Creta notare. Pers. Duplán kréta val irni: mit doppelten Crayon schreiben. Duplo plus ponere, -prescribere.

Kréta-bánya, -nyának, -nyát: eine Crayon Grube. Cretae fodina. ae, f.

Kréta-liszt, -tnek, -tet: das Crayonmehl, Mond Milch. Lac Lunae, ctis, n. Morochtus, i, m. Agric.

Krétás, adj. weiß wie Crayon. Cretatus, a, um. Cic. Cretosus, a, um. Plin.

Krétásan, adv. Crayonweiß. Cretate, Cretatus, a, um. Cic.

Krétácska, -csának, -csát: ein Crayonbiegen, ein Stückgen Crayon. Cretula, ae, f. Cic.

~~Krétázott, adj. ein Crayon~~ ~~gemacht. Cretatus, a, um. Cic.~~

Krétázni, -tázok, -tázj, -tázott: mit Crayon zeichnen: krétával be-mázolni: mit einer Crayon Grube graben, ausgraben. Cretam ei indere. Plin. Creta mandare, terrae parce alicui quid. Cic.

Krétázott, adj. mit Crayon Weiß gemacht. Cretatus, a, um. Cic.

Kréda, -dának, -dát: Körönges tej-hüvelyise p. o. Valamelly jószágnak, -barkának az el-ádására: ein öffentlich Ausschreiben, Ausschreiben einer Wahl. Promulgatio auctore Magistratu a praecone facta, onis, f. ~~Kreit-ritus, nának, nát:~~ dát tsinálni: mindenki el-kötyavetyélteté: ein Jahrmarkt ist öffentlich subhastirt gemacht worden. Bona ejus praedonis voce ~~venum~~ subjecta sunt. Hyg.

Krik-krák, -knek, -kot: Crayon Futter. Anas Crecca, ae, f. Linn.

Krimi tatár, -rnak, -rt: ein Crimmer Tartar. Tartarus Crimaeus, i, ei, m.

Krimi tatár korbács, -csnak, -csot: ein Crimmer ledern Tartaren Cavalla Zeug. Crimaeo Tartarae cum tergimum. Plaut.

035. k.

Krim Ország, -gnak, -got: Krim. Crimea, Taurica, ae, f. Ovid.

kripta, -tának, -tát: bojthajtás sós sír: die Gruft: nimm ein tunnelförmiges Grab, wo man die Todten die Treppe hinab setzt. Catacumba, ae, f. Crypta, ae, f. Juvenal.

Krispán, -nnak, -nt. kis-kos: das dem Grünspan, der Farbe Grün. Viride Cris. Officin.

kristály, -lynak, -lyt: üveg gyanant által-látszó kövi: ves Krystall, nem unedves fényes tiszta Stein. Crystallum, i, n. Martial. Crystallus, i, f. Propert.

Bánya kristály: ein Bergkrystall. Crystallus montana. Kámfor kristály: ein Kampfer Krystall. Crystallus Camphorae. Irac. Krispán kristály: Grünspan Blumen. Crystallus Cris, — Veneris. Wogt. Viride Cris Crystallisatum. Talak kristály: Glas Saurtigen Leva. Vitrum Vulcanium. i, ü, n. Talekron kristály: gut Krystall Nitri Nitrum Crystallisatum Medic. Só kristály: ein Salz Krystall. Crystallus salis. Tiszta kristály: ein reiner Krystall. Crystallus pura, pura. Pell.

kristály bül-való, adj: von Crystall Crystallinus, a, um. Plin. — edény: ein Crystallen Gefäß. Crystallinum, i, n. Juvenal.

kristály kö, -kövnek, -övet: ein Crystallstein. Lapis Crystallinus. ilis, ni. Plin. Dragaga (bases) kristály kövecske: fabat Chris-

um. Gemmeus, a, um, f. Cic

kristályos, adj: Crystalli, sint. Crystallisatus, a, um.

kristályosodás, -snak, -st: die Crystallisirung. Crystallisirung. Crystallisatio, onis, f. Blancard.

kristályozat, -tnak, -tot: das in Art eines Crystalls hervorgebracht ist. Crystallisatio, onis, f. Blancard.

kristály üveg, -gnek, -get: das Crystall Glas. Crystallinum vitrum. i, n.

kristály, -lynek, -lyt. das Glyster. Clysma, atis, n. Irac. Clysterium, ii, n. Irac

kristálykő

kristály torskendö, -szerszám, mellyel kristályozatnak die Clystier Spritze, womit die flüssende Medicamenta in Mutter Leib eingespritzt werden. Clyster, eris, m. Blancard. Item. kristály eszköz: die Glystier-Spritze. Enterocrysta, ae, f. Blancard.

kristályozni, -lyozok, -lyoz, -lyozom, -lyozza: Glystieren, Glystiren spritzen. Clysma injicere. Cels.

kristályozó övedző, -gnek, -got: das Mutterlament, so in den Glystiren gebraucht wird. Enema, atis, n. Cels.

Kristóf, -fnak, -fot: Christoph. Christophorus, i, m. N. P. Vic.

Krisztina, -nának, -nát: Krisztinka, kinka: Christina. Christina ae, f. N. P. Mulierc.

Krisztus, -snak, -st: Christus, der Christ, der Gesalbte, Gottes Sohn, und der Welt Heiland. Chr-

stus, i, m. Lactant.

Krisztus' (Istus) koporsója, -já'nak, -ját: des Herrn Grab: Vorstellung des Begräbnisses Christi in der Kirchen. Sepultura Christi, ae, f.

Krisztus' menybe menetele, -lének, -let: Christi Himmelfahrt. Ascensio Domini N. J. Christi, onis, f.

Krisztus' születése, -sének, -sét: die Geburt Christi. Nativitas Domini N. J. Christi atis, f. Lact.

Krokodillus, -snak, -sa: Krokodil (Eidechse) Thier in Aegypten: nílusi, más' állat: das Krokodil. Crocodilus, i, m. Cic.

Kronika, -kának, -kát: eset, történetek szerint fel-jegyzett történetek: das Zeitbuch. Cronica, orum, n. Plin. Annales, ium m. Cic. Magyar Ország Kronikája: die Vaterländische Historie: die Erzählung der Geschehenen dingen in Ungarn. Annales (Historia) Hungarice. Bonfin. A Kronika bűl valamit megbírony itani: die Jahrbücher zum Beweis anführen. Annales in probationem adducere. Lact. Valamit a' Kronikába iktatni: etwas in Zeitbüchern einverleiben. Aliquid in acta referre. Aliquid annalibus inferre. Cic.

Krumpli, -linak, -lit: burgonya: eine Erdapfel. Cyclaminus, i, m. Plin. Solanum tuberosum, i, n. Linn.

Krumpuntz, -tznak, -tzot, -tzt: fenyüfa: eine Fichten-Pinus Montana, i, etus a, f. Stat.

Krumpya, ának, -át: Pohánka, tatárka, hajdina, hareitska: das

Kuduerdz, l. Kudaertz.

Kuaszr, l. Kuvaszr.

Kubicum-mag, olaj: -jnak, -jat: Cubebenn Öhl. Oleum Cubebarum. i, n. Officin.

Kudaertz, -tznak, -tzot: Kuvaszr, Kisseb sig, Jeziger, Gyalázat: die Schande, -Diesem, Ihre Hoge und Gott, Ignominia, ae, f. Cic. Pudor, oris, m. Cic. begrefft wenden, das Tüchtzeuge zinsen. Ignominiam-, pudorem statuere Cic. Kudaertzot vallott: ausgestanden. Schande gelitten. -ungen bereuet Verbrechungen. Ambustus discessit. Prov. Cic.

Kudaertzos, adj. Gyalázatos: beschämt, schändlich, schimpflich. Ignominiosus, a, um. Hor.

Kuglertz, -tznek, -tzet: ein Künstler, marchánd Kereskedő: ein Künstler. Negotiator scenarius, ii, m. Ross.

Kuf, -fnak, -fot: edénytke, hordótska, tonna: ein Gefäss-trinn. Dolium, ii, n. Vasc. Vasculum, i, n. Plaut.

Kufár, -rnak, -rt: apró-sággal Kereskedő Asszony: eine Marktfrau, die Kramerin. Venditrix, icis, f. Ulpi. Minuta mercis propola, ae, f. Opsicopola, ae, f. Plaut.

Kufárkodás, -snak, -st: die Handlung der Krämerey. Negotiatio Venditricium, onis, f.

Kufárkodni, -dom, -dik: apró-lékos dologokkal Kereskedni: mit Kleinen Waaren Handeln.

Kuglertz, -tznek, -tzet: ein Künstler, marchánd Kereskedő: ein Künstler. Negotiator scenarius, ii, m. Ross.

Kuf, -fnak, -fot: edénytke, hordótska, tonna: ein Gefäss-trinn. Dolium, ii, n. Vasc. Vasculum, i, n. Plaut.

Kufár, -rnak, -rt: apró-sággal Kereskedő Asszony: eine Marktfrau, die Krämerin. Venditrix, icis, f. Ulpi. Minuta mercis propola, ae, f. Opsicopola, ae, f. Plaut.

Kufárkodás, -snak, -st: die Handlung der Krämerey. Negotiatio Venditricium, onis, f.

Kufárkodni, -dom, -dik: apró-lékos dologokkal Kereskedni: mit Kleinen Waaren Handeln.

Kufárkodni, -dom, -dik: kufárságot üzni: Mercaturam facere. Cic. Negotiari. Cic.

Kufárkodó, adj. -ja. o. kufárkodni tudó: Mercator, oris, m. Cic. Negotiator, oris, m. Cic.

Kufárkodva, adv. kufárkodólag: Mercatorie. Cic.

Kufárlás, -sának, -st: kufárkodás: Mercatura, ae, f. Cic. Negotiatio, onis, f. Cic.

Kufárlik, -lok, -lott: kufárkodni: Mercari. Cic. Negotiari. Cic.

Kufárnő, -nék, -t: kufárkodó asszony: Mercatrix, icis, f. Cic. Negotiatrix, icis, f. Cic.

Kufárság, -ot: kufárkodás: Mercatura, ae, f. Cic. Negotiatio, onis, f. Cic.

Kufárszín, -t: kufárkodó szín: Color mercatorius. Cic.

Kufárszínű, -t: kufárkodó színű: Mercatorius, a, um. Cic.

Kufárul, adv. kufárkodólag: Mercatorie. Cic.

Kufattyú, -ának, -t: kufárfiú: Mercatoris filius. Cic.

Kuglis, -sak, -t: tekés: Pilicrepus, i, m. Cic.

Kuglizás, -sának, -t: tekézés: Pilicrepium, ii, n. Cic.

Kuglizik, -lizok, -lizott: tekézik: Pilicrepo, as, avi, atum, are. Cic.

Kuglizó hely, -lyek, -lyet: tekézó hely: Pilicrepium, ii, n. Stat.

Kuhantani, -hantok, -hantott: kőhöz valakit: ütni, verni, vagy dörömbölni ajtón, vagy kapun: Pulsare ostium. Cic. Signum alicui dare. Cic.

Kuhar, -nak, -t: valamennyire fel-emelkedett domb: mint hanyas gerinczű hátú, -ágú ember: Sinosus Montis apex. Plin. Virtus dare manus. Cic. hosti se tradere. Liv.

Kuhi, -hinak, -hit: kuhot mondani: magát az ellen signalni vagy -adni: Se hosti tradere. Liv. Herbam porrigere. Plin. Virtus dare manus. Cic. Mondgy kuhit: vakarj falt: mutass egy fingnyi helyet: Tolle digitum. Prov. Virtus da manus. Cic.

Kuhintás, -snak, -st: nyögéssel eljátszott sóhajtozás: Ore petitum suspirium. i, ii, n. Plant.

Kuhogni, -hogok, -hogott: sóhajtozni módra szóllani: Suspirans, antis, m. Plaut. Suspirans, antis, c. m. Plaut. homo phanta, ae, m. Plaut. homo nihili, inis, m. Plaut. Nebo, onis, m. Cic. negotii. ad indecl. Cic.

Kujak, -nak, -t: öcsöl: Penis, is, m. Cic.

Kujakolni, -kolok, -kolt, -kolom, -kollya: ököllel: Pugnis caedere. Valakit -, minden -, aliquem. Cic.

Kujon, -nak, -t: korhely, semmire-kellő, gaz-ember: Homo nihili, inis, m. Plaut. homo nequam. ad indecl. Cic.

Kujonkozni, -kozok, -koz, -kozom, -kozza: valakit: minden jóságtalan bosszantani, -, undorítani: Stabere alicui. Plaut.

Kujonkodni, -dom, -dik: ntnus jóságtalan Vmit ntnus bogni: Negotiari agere facere aliquid. Cic. negotium exhibere. Cic.

Kujonozni, -nozok, -noz, -nozom, -nozza: valakit: minden jóságtalan bosszantani. Ignominiose habere aliquem. Voss.

Kuka, vagy kutka, -kának, -kát: semmi: nihil, nihilum, i, n. Cic. Egy kukkot (sikartrot) sem adott: nihil ei dedit quam mihi dedit. Plaut. Egy egy kukkot

sem mondhatott –, szólhatott: nem jut nyelve szóra, szóhoz. Ne quidem dicere potuit. Ter. Egy kukkot sem szóllani: nihil omnino loqui. Mutire nem quam unum Verbum. Plaut.

Kukacz, -tzak, -tzot: pondró, nyű: nim Würm. Vermis, is, m. Lucret. sajt kukacz: ein Käss Würm. Caseareus vermis, ulis. Vigyáb kukacz: Rhinoceros im dem Mist Wurm. Ascaris, idis f. Blancard. Bele-esett a' kukacz, a' pondró: hollin Würmer ysz. Verminosum factum est. Plin. A' kukacz nyüzsög a' sajtban: im Käss wimmelt Würmer. Caseus scatet Vermibus. Plin.

Kukaczos, adj. pondrós, nyüves: Wurmig. Verminosus, a, um. Plin.

Kukaczosodni, -dom, -dik. Wurmig werden. Verminosum fieri. Plin.

Kukecz, -kéznek, -kézot. 12 ydik ré-sze a' bányának: ein Fux. Cuneus, i, m. pars centesima duodetrigesima fodinae.

Kukczolni, -solok, -sol.

Kukczantani, -tok, -ott, kukczálni, kandikálni: (maz valakinek) gucken. Prospectare e fenestra. Lic.

Kukczogni, -kczogok, -kczogt: Gucken, kukczogni: sich hinaus lehnen, drücken. Se sublevare. Plin. Conquisniscere.

Kukczolni, -tzálok, -tzált: kukkantani: az ajtó' aklatján: zu Thürspaltstrom hinaus gucken. Pro-spectare e fenestra. Lic.

Kukkant, -kéznek, -kézot. 12 ydik ré-sze a' bányának: ein Fux. Cuneus, i, m. pars centesima duodetrigesima fodinae.

Kukczolni, -solok, -sol.

Kukkantani, -tok, -ott, kukczálni, kandikálni: (maz valakinek) gucken. Prospectare e fenestra. Lic.

Kukkczogni, -kczogok, -kczogt: Gucken, kukczogni: sich hinaus lehnen, drücken. Se sublevare. Plin. Conquisniscere.

Kukczolni, -tzálok, -tzált: kukkantani: az ajtó' aklatján: zu Thürspaltstrom hinaus gucken. Prospectare e fenestra. Lic.

Kukkant, -kéznek, -kézot. 12 ydik ré-sze a' bányának: ein Fux. Cuneus, i, m. pars centesima duodetrigesima fodinae.

Kukczolni, -solok, -sol.

Kukkantani, -tok, -ott, kukczálni, kandikálni: (maz valakinek) gucken. Prospectare e fenestra. Lic.

Valakinek titkait kukkantani: kukkolni: rimas facere. Abdita alicujus explorare. Sensus perspicere. Cic. Arcana cordis alicujus scrutari.

Ecel. A' lappangó kosz fajáig kukkantani: die Zimbrechtheit recht ausforschen: Malitia prospectat ex-co. Lic.

Kukkczani, -kczanok, -kczan:

Kukkczás, -zsnak, -zst: Gucken, Gucken. Spy. Spec.

Kukkczani, -kczanok, -kczan: Gucken, gucken. Nüchsern kukkczani: sein wie: vor gutmüthig sich nicht zu müchtern. Ne hiscere quidem audet. Plaut.

Kukkczantani, -kczantok, -kczant

036. k.

egy' szemmel ki, vagy be-
~~szok~~ nézni: Kandikálni,
Kukucskálni: Sinnen, Sücken,
Sinnen Sücken. Introspice-
re vel Prospectare. Liv.

Kukkya, -ja'nak, -ját: Ba-
kát tsukkya: ein Mönch.
Cuculus monachi,
i, m. Eccl.

Kukkó, -kó'nak, -ót: gyermek
-szó: tojás: = Ajx, Jovis fig.
Ovum, i, n. Cels. Ló-kukkó:
Ló-szar, ló-ganaj: ihre Pferd-
Im miss. Fimus equinus.
i, m. Plin.

Kukorca, adj. görbe, hajlott.
bé-felé görbült: Einwärts
gebogen. Incurvus, a, um.
Cic. Inflexus, a, um. Cic

Kukorcskolás, -snak, -st: das
Krähen. Cantus Galli gal-
linacei: Cantus gallorum.
us, m. Cic.

Kukorcskolni, -kolok, -kolt:
wie das Kakas: Krähen.
Cantare more galli gallina-
cei. Cic. Cucurire. Auct.
Philom. El-jön a hajnal,
ha nem kukorcskol-is a ka-
kas: Wo Morgenröthe Erwart
wird, wenn auch ihre Hahn
nicht Krähet. Aurora adven-
tat, etiam si gallus ante lucem
non Cantet. Tac.

Kukoreitani, -reitok, -reit: Kra-
hen. Cucurire. Auct. Philom.
Cantare more galli gallina-
cei. Cic: Egy' kakas te ku-
koreitott utánna: Ein nie-
zigen Hahn Justice wachge-
krähet. Nemo gallorum pri-
eam cucurrit. Prov.

Kukoreitó, partic. Krähend. Cu-
curiens, ntis, c. Auct. Philom.

Kukoreitni, -reitok, -reitt, -reitom
-reitya, p. c. kátárca á fac.
kát: den Schwanz nach dem
Rücken zurück bringen.
Caudam dorso recurvare.
Colum.

Kukorcodni, -rodom, -rodtk: le-
kukorodni, = gugyorodni
Einnen, Congruiniscere.
Sich niederlegen. Congru-
niscere. Plaut. dorso incurva-
vato subsidere. Liv. Az
annya mellé kukorodott.
um sich zu den Mutter
hingezogen. Penes matrem
se contraxit: Cic.

Kukorogni, -rgok, -orog.
kukorodni: sich niederle-
gen, krümmen. Congrui-
scere. Plaut. dorso incurva-
to subsidere. Liv.

Kukotsálni, -tsálok, -tsált:
Kandikálni: Sücken - Pro-
spectare. Liv. Valakinek
szivé' titkait kukotsálni:
einen Heimlichkeiten ausfündigen.
Abditos animi alicujus scru-
tari prospicere. Cic. Arca-
na Cordis perscrutari. Eccl.
A' lappangó kosztasság ku-
kotsál-ki belőle. Die Lie-
derliche Art sucht sich
Juwelen. Malitia prospe-
tat ex eo. Liv.

Kuk-rejt, -tnek, -tett: den
Diebstahl vor Einem. Latebra
d. f. Cels. kuk-rejtve va-
ta-meg magát: um sich
in einem Diebstahl.

bromsperrt Kf. Dr latebream se con-
jecit. Cic. latebris se occulta-
vit. Cic. in occultum se abdicit.
Cles.

Kukesolni, -solok, -sol: fürj tavas-
szal bűzkom. Conquinisce
re. Plant.

Kukesz, -szmak, -szot: 128 dik részé
á bányának: duo Fück. Cuesus,
i, m. Varr. centesima, duo de
trecentesima fodinæ, — metallo-
rum. Agricola

Kukta, -tának, -tát: szakács-
inas: mus Fück, Knecht Zub,
Knecht Junge, Kochjunge. Li-
xa, æ, m. Sall. Subluvio cogni-
onis, m. Plaut. Cognutus, i, m.
Cato.

Kukuk, l. Kakuk.

Kukuricza, -tzának, -tzát. ten-
geri, mahé, török-búza: Mais.
Fückfückutz, duro Fückfückes Wei-
tzen, Fückfückes Korn, od. Mays.
Zea, æ, f. Plin. Loba, æ, f. Plin.
A' kukoricza tsöket kánya-
szár Fückfückutz tenibl Kol-
bon. Zea Capsula juvo tenduli,
capsula agit. Colum. Ker.
Kukoriczát dörsölni, morsolni
a' szemeket a tsutsától le-fej-
teni: Fückfückutz abmüblen,
-mühlen. Zeam frigere. Col.
-detergere. Colum. Kukoriczát
kántani l. fosztani, héjából
ki-fejteni: Fückfückutz ab-
pellen. Deglubere Zeam.
Nálunk sok kukoricza
terem: Bey uns wächst viel
Fückfückutz. Apud nos (in no-
stris agris) copia turcici triti-
ci crescit. Comen. Kukori-
zát tsutakolni: Kolben
kötni: zwo Fückfückutz Kol-
ben zusammen binden. Du-

as Zeas colligare. Varr.

Kukuricza bojt, üstök, anya-
-virág, anya-szál: Fückfückutz
weiblicher Blumenstaub, Blu-
men und blumichter Fück-
fückutz Cirrus —, pappus
Zeæ. Lucret.

Kukuricza föld, -dnek, -det, -
Fückfückutz Feld. Ager Zeæ
Mays. i, m. Varr.

Kukuricza kántalék, -tnak, -
-léket: haja, héja, levelei
á le-fosztott kukoricza tsának.
Tabgr. Viet Discretum des Türkischen
Korn. Weitzens. Integumentum
Zeæ Mays. i, n.

Kukuricza kalász, -szmak, -sz-
-tsö: mit Körnern gewickel-
ter Fückfückutz. Involuta
Zea Mays. Linn.

Kukuricza-kávé, -nak, -t: a
Magyar' neme, melly a ku-
koriczában sok kárt tesz:
vier Zoller, Iowa Hüpfer, od.
Zwölfer, so genannt den Fück-
fückutz ganz frass. Tracuba
Oviscula, æ, f. Plin.

Kukuricza kenyér, -rnek, -rét:
mit Fückfückutz Brod. Fago pyra-
ceus panis, is, m.

Kukuricza liszt, -tnek, -tet: mit
Fückfückutz Mehl. Farina fago-
pyracea. a, f.

Kukuricza málé, -lának, -lét:
Stütemey; der Fückfückutz Ki-
chen. Libum Zeæ Mays. i, n.

Kukuricza pászter, -rnak, -rt:
den Fückfückutz hint. Custos
Zeæ Mays. ris, m. Linn.

Kukuricza szár, -rnak, -rt:
der Fückfückutz Halm, Caulis,

Culmus, stipula fagopyri.

Kukoricza szedés, -sznek, -st: kukoricza szüret: sin Türkischkorn ärndten, lesen. Messis Zeae Maydis, is, f.

Kukoricza lorzsa, -sának, -sát: das Türkischkornstrünk. Candex fagopyri. -icis, m. Colum.

Kukoricza tsö, -önek, -öt: l. Kukoricza kalász:

Kukoricza tsumma, -mának, -mát: l. Kukoricza kántalék:

Kukoricza tsutak, -knak, -kot, melyrül le-vagyon szedve a szem: das Türkischkornstrünk. Candex Zeae Maydis. -icis, m. Colum.

Kukoricza tsálni, -tsálok, -tsált: Türkischkorn. Paospecorace-tio. l. Kukoricza tsálás.

Kulats, -tsnak, -tsot: brennaterü fa-edény, fa-palatrk, tsutora, veres gyurtó: sin Türgel, sin Werkzeug zu gyaren. Lagena ligneа, ae, f. Tsikó-börös Kulats: sin mit Pech überzogenes Türgel. Lagena corio pulli equini obducta.

Kulimász, -znak, -zt: deget, dohot, szekéc kenö: sin Wagenschmier, jasminum. Axungia, ae, f. Plin.

Kullintani, -ntok, -nt; -ntom, -nttya. el-tsenni -, lopva el-venni valami apró likos ságot: etwas heimlich wegnehmen, stehlen. Clam auferre, subripere aliquid. Plaut.

Kullantani, -ntok, -nt: fällen, hauen, hacken, görbit -, krumm gast mondani, fa-baltával fa vágni. Cäsum, securi findere

nudum, secare. Mentiri: Plaut. A' nagy kúr sokszor nagyot kullant, fillent, hazud: ein Grosses Gerücht oft mutzelt ein grosser Lügner in sich. Magna fama, magna saepe Mendacia in se continet: Van nagyot kullantott: wo Lust ist, wo grosse Lügen hervorbrechen. Nimium mendax est. Gran de dixit mendacium. Plaut.

Kullants, -tsnak, -tsot: verdön termö, is ember', barométer, strébe magát mélyen bérágó bogár: ein Schuster. Schuhwanze. Ricinus, i, m. Plin. A' kullants vért szopik: ein Schuster saugt Blut zu saugen. Ricinus sanguinem sugit. Cato.

Kullántsi, -tsnak, -tsot: tanyádály: ayreo bojtorján: ein Klotter. Arctium pumilum. ii, i, n. Linn.

Kullogni, -logok, -log: lassan járni, menni: langsam -, schlen gehen. Procedere pedetentim, vel progredi. Cic. Honnan kullogsz te most elö? Wo kommst du jetzt her? unde progrederis? Olly lassan kullog, mintha egyszer szednie volna halálnak: man hat langsame Füsse. Est bubus pedibus. Prov. Plaut. Farkast emlegetnek, 's a kert alatt kullog: Wenn man vom Wolfe redet, ist er nicht weit. Lupus in fabula. Cic. Prov.

kullogó, adj. langsam -, nicht gesund. Pedetim progredi ens, restitans e. Amb. Lan-

Kullogva, adv. lassú lépésekkel. Longsum gressus. Pedetentim procedendo. A' jó kis kullogva-is alig jár: mint Gyüttment gyalog longsum. Bona fama lento progreditur pede. Cic.

Kúlts, -ts nak, -tsot: Item Dessőfel. Clavis, is, f. Cic. Al-kúlts, hamis-, tolvaj kúlts: mint Nyitszeglő. Adulterina clavis, ae, is f. Ovid. Vicodalom' kúltsa-Vig-kelyc: Item Kincstőfel, vár Kincstartóság. Clavis-claustrum Imperii. is, i, n. Cic. Bolt-kúlts: mint Pinczefelügyelő: Fascis clavium. is, m. Petr. A' kázi kúltsa: Item Házfelügyelő. Clavis domestica, is, f. Plin. Hold' kúltsa: Item Egyenetlen orrú Mondzsinór. Epacta, ae, f. Wolf. Horgas kúlts: Item Pinczefelügyelő. Uncinata clavis ae, is, f. Cic. Országi kúltsa, Item Tsendes Tartó fel. Landes Fortstöm. Clavis-, clavistrum regni. Cic.

*Szelső örös. ság az Országban.

Tolmácz kúlts: valamelly tudománynak magyarázója: mint Nyilvánságos. Clavis-, interpres scientiae alicujus. Tolvaj kúlts: mint Hamis fel. Clavis adulterina, is, ae, f. dall. Vált kúlts, vált tsont: mint Dessőfelügyelő tiszt, mellyet sok Dessőfeltartó Bérek mint Pinczefelügyelő tiszt gyakorolnak. Clavicularius scagionis, ae, f. Wogt. kúlts (zár) alatt vagyon: mint Tsendes kúlts

sum. Sub clavi est: vacc. Eladvenni a' Pénz' kúltsát Dessőfelügyelő Tiszt Ajtónál horgasnak. Clavum ab aere pecuniaria promere. Cic. Ennek nints se tolmácsa, se kúltsa. Sine Jud nihil nisi non Solomonesse, non sine explanatore. Res haec clavum nec interpretem habet.

A' kúlts nyit: Item Dessőfelügyelő tiszt. Clavis aperit-özve-fúrni-, kötni a' kúltsokat. Item Dessőfelügyelő tiszt összekötni. Claves in fascem colligare.

Kúltsár, -rnak, -rt: Item Pinczefelügyelő. Clavigera, ae, m. Item Promus condus, i, m. Plaut.

Kúltsárné, -rnénak, -rnét: mint Almárium. Promacondae, ae, f. Plaut. Cellaria, ae, f. Item dispensatrix, ricis, f. Hieron.

Kúltsárság, -rnak, -got: Item Pinczefelügyelő Hivatal. Clavigerium, ii, n. Officium clavigeri, i, n.

Kúltsa' feje, -jének, -jét: -formája, -fogantója, -mesterkedése: Item Dessőfelügyelő Tőrs. Anulus, i, m. -, Capsulus-, manubrium clavis. Capsae clavis, idis, f.

Kúltsos Hordozó, -zónak, -got: Item Pinczefelügyelő tiszt. Claviger, geri, m. Officium clavigeri, i, n. Cic.

Kúltsos' mester, -terek, -tert: Item Dessőfelügyelő Tőrs. Anulus, i, m. Servicus junendis et sistendis claviculis.

Kúltsos-puszta, -tsának, -tsát: Item Dessőfelügyelő bűchös. Scloporus cla-

vi cularius, i, ii, m. clavis ad rctum perforata.

Kúlcs lyuk, -kenak, -kat, az aj-tón, ái záron, melly be á kúlcs jár: Ser. Schlüsselloch. Foramen, cui inseritur clavis, is, n. C. kúlcs lyuk á kúlcson, üregge á kúlcsnak: Ung. Höfle des Schlüssels. Apertura clavis, ae, f.

Kúlcs' markolattya, -ttyának, -ttyát. L. kúlcs' feje.

Kúlcsolni, -tsolok, -tsolt, -tsolom, -tsolttya. A' kezeit egybe kúl-tsolni: Ung. Die Hände zusammen falten. Complicare manus. Cic.

Kúlcsolodni, -dom, -dik, p.o. á száj: Ung. Maul Ebenmust frig. In angustum deducere Os. Cic

Kúlcsos úr, -rnak, -rt: nin Ehrenmann. Camerarius Nobilis primi Ordinis ii, is, m. C. A kúlcsolyoknak arany kúlcsos ízei, gute ungarische Sammern Ung. Aurei Camerarii, ii, m

Kúlcsos Vár, vagy Város, -rnak, -rt. nina umwürnete Stadt. Urbs munita. -rbis, ae, f. Plo. nin. sehr feste Bischofs. Munitissima Arx, -cis, f. Cic. Ung. Stadt. Metropolis, is, f Ict.

Kúlcsosta, -tának, -tát: nin Schlüssel, Ehrenmann Schlüsselt. Clavicula, ae, f. Ces.

Kúlcs' szakálla, -lának, -lát: kúlcs-tolla nin Bart von dem Schlüssel. Projectura, uncinus clavis, ae, i, m. Appul.

Kúlcs' szára, -rának, -rát: kúlcs' tolla: Ung Schlüsselbart. Cauda, naticulus, scapus clavis, i, m.

Kúlcs' szive, -vének, -vét, melly á kúlcs' üregébe megyen. nin Zünglein so in die Höfle des Schlüssels hinein geht. Lingula clavis, vel secr. C. f. Martial.

Kúlcs' tolla, -lának, -lát: kúlcs' szára: Ung Schlüsselbart. Cauda clavis. i, m.

Kúlcs' tsö, -tsive, -vének, -vét: Ung Schlüsselrohr. Canaticulus Clavis, i, m.

Kulyak, -kenak, -kot: ökél: ein Zwang. Pugnus, i, m, manus compressa, us, ae, f. Cic.

Kulyakodás, -snak, -st: ökéllel való verekedés, -vias codás: Ung Faustgemenge, ein Faust Kampf. Pugilatio, onis, f. Cic.

Kulyakolni, -kolok, -kolt, -kolom, -kolja: valakit: nincm mit Fäusten schlagen. Pugnis caedere, Plaut. Concaedere pro be, et contundere aliquem. Plaut

Kulyakozni, -kozok, -kozt: mit der Faust schlagen. Pugnum in pugnare in Os alicui. Plaut. Pugnis contendere. Plaut.

Kun, -nnak, -nt: nin Cumanier. Cumanus, i, m.

Kun-Látas, adj. p.o. ló: ein Pferd, das einen aufstossenden Trapp geht. Equus sessorem non sua vitio excutiens. -i, tis, m.

Kun-kerület, -nnek, -let: der Cumanier ein Land? Regio Cumanorum. onis, f.

Kunkor, -rnak, -t: Rajsa forgó kajs után forgó, fanyelv körüli kaj: vin Pommenwende. Helian thus, v. helio te agitium, ii n. Lim.

Kunkorcske, -knak, -kot: tsiga formá tekervény; kunkorcskára szedett kaj: nin spiralförmige Figur. In cincinnos redacti capilli.

Kunkorgós, -ó, -farkú: adj. mit gnrückgebogenen Schwanze. Tortili cauda.

Kunkorgózni, -gózok, -gózt: egymásba kunkorgóznak: sich in einander zusammen. Mutuo intorqueri se connectuntur. Cic.

Kunkoritani, -rítok, -rít, -rítom, -rítja: a fa-ágra a farkát kunkorította: wie sie den Schwanz über sich gerollt auf einen Ast gerollet. Ramo caudam implicuit. Cic.

Kunkorodni, -dom, -dik: ki-, be-, felkunkorodni. sich ein- ausrollen, krümmen. In spiram formam se recurvare. Colum.

Kun-kötés, -ének, -st: igen erös Kötés: ein starker Strick: Nodus strictus, i, ci, m. Marcob. Prov. tenax vinculum. is, i, n. Virg. Vulcani non Vinculum, i, n. Flor.

Kun Láfelő' szökése, -szének, -szét. Nyomorúság: Elend, und Mühseligkeit: Miseria, ae, f. Cic.

Kunnyó, -ónak, -ót: kunyhó, kötnya, guvegyal, kalyiba: ein Hütte. Casa agrestis, ae, is, f. Tex. Magy.

Kna, orum. n. Virg. Magale, is Val. Flac. tugurium, ii n. Virg. Szalma kunnyó: ein Strohhütte. Stramineum casae Cabae Cic. Gábori kunnyó: ein Zeltdach. Tabernaculum militare. i, pl. n. Cic.

Kunnyotska, -tskának, -tskát: kunyhótska: ein Hüttchen. Tugurium, i, n. Hygin.

~~Kunság, -gnak, -got: Magyar Országban Cumanien. Cumania Major, Cumania minor, ae, arum, f. Beli.~~

Kunság, -gnak, -got: Nagy- és Kis kunság: Magyar Országban Cumanien. Cumania Major, Cumania minor, ae, arum, f. Beli.

Kuntsogni, -tsogok, -tsogtam, kuntsozásra, kuntsozásnak, kuntsozásnak, kuntsozásnak

lin szivü, – tenyészetü, puha, magát asszonyi módra viselő fiúfi: mit Weibisch gehen Teutl. Effeminatus homo, i, inis, m. Cic.

Kunyorálás, -rálnak, -rálást: l. Kunyzó.

Kunyorálni, -rálok, -rál; -rálom, -rállya: etwas mit demüthiger Bitten. Importune aliquid flagitare. Cic. importunis precibus aliquid exorare. Cic. Addig kunyorált, ámignem sikerült Jo kérése gewehrten, bis man Jandin stets schrie, dass nec efflagitasset. Cic.

Kunyorálló, adj. bettelnd, flehentlich bittend. Petax, acis, c. Fulgent. importunus flagitator, i, oris, m. Cic.

Kupa, -pának, -pát: tempus arx, gezitentze, Köbis, katéas: eine Höhe, einen Engelförmigen Hügel. Cumulus, i, m. Cic. Egy kupa nád: ein Bund, ein Schober Rohr. Meta arundinis, c, f. Plin.

Kupa, -pának, -pát: ivó fa-edény, kártos, pint, két itze: ein Holzernes Trinkgefäß, ein Maas von Zwey Halbmey, Ein Mass.

Crater, eris, m. Virg. Cupa, e, f. Varr. Serpa, i, m. Tibull. Egyegy kupa (egy pint, négy fél itze, vagy négy mészel) bor, vin Mass Wein. Pinta-, duo justa vini. modicus vini. Plaut. kupával (kannával) mérni valamit: etwas mit einem Schöpfgefäß abschöpfen. Capulare aliquid. Cato. kupás-, mészlett-, vizes kupa: ein Trinken mit Wasser gemischten Weines signifer Crater. Val. Flac. Crater cerasinus, – impressus figuris. Plin.

Kupsak, -nának, -tot: pipa fedele: eines Deckel an der Tobackpfeife. Operculum (fumi) fornacula tabacariae, i, n.

Kupsatos, adj. p. o. pipa: mit einem Deckel versehene Tobackpfeife. Fornacula tabacariae operculo instructa. a, f.

Kupsás, adj. p. o. edény: ein Gefäß mit Zwey Mässen. Gemellarium, ii, n. Colum.

2. kupsás tsereg: hizat fedni-valo üreges tsereg sindely: ein Hohl durchgingen l. 3. fenestra, ae, f. Plin.

Kupsás, -nának, -st: kupsa-tsinálo: ein Gefässmacher. Fornator, oris, m. Plaut.

Kupsátska, -kának, -kát: ein Holzernes Einmass Trinkgefäß. Cupella, ae, f. Fest.

2. Kupsátska: kis ja-tölti-ke, mellyel a' kotzkákat vetik a' játszás közt: ein Zwischstoss, wo durch man ein Wämschen hinein schiesst. Orca, a, f. Persi.

Kupsatz, -tznak, -tzot: gesztenye, rakás: ein Häufen. Cumulus, i, m. Cic. kupsatzba rak-ni a' Ganajt: ein Mist in Häufen bringen. In Cumulum Componere fimum. Colum. Nádkupsatz: ein Häufen Rohr. Meta arundinum. a, f. Plin. Acervus-, cumulus arundinum. i, m. Cic.

Kupsetz, -tznek, -tzet: Marchándol, cs'á 1. Kereskedö: ein Kauffhandler. Negotiator praemaximus, oris, m. Plaut. A' mi kupsetznk gabona után járnak: unsere Kauffhandler gehen nach Getraide, oder unsere Kauffleute sind nach Getraide gesinnet. Mercatores Nostri ad frumentum profecti. Cic.

Kupsetzkedés, -ének, -et: der Kauffen und Verkauffen. Nundinatio, onis, f. Cic. Jövevényel-való kupsetzkedés, kereskedés: Beschäfftigung mit dem Kauffen. Nundinatio juris. Cic.

Kupsetzkedö, -önek, -öt: ein Handelsmann. Negotiator, oris, m. Cic.

Kup-fedél, -leknek, -let, -dele: ein Zugendach. Tholus, i, m.

Kúp-forma, adj. gombölyü, tzos: wie ein Conus gestaltet. Coniformis, e. c. Forma Conica

Kupsido, -dónak, -ót: a' Szerelem' Gtte: Cupido, Gott der Liebe. Cupido, -dinis, m. Ovid. Dves, fegyveres kupsido: der bewaffnete Gtt Cupido. Puer pharetratus, eri, m. Ovid.

Kupsmetszés, -nek, -et: der Kegelschnitt. Sectio Conica, onis, f. Mathem.

Kupsorás, -snak, -ot: fölreckatzarodás, kopás, tsenés: das Einschrumpfen, einschwinden. Tuncatio, onis, f. Jct. Pen. kupsorásza adni magát: sich zum Geldstehlen bringen. sich zum Geldstehlen bringen. A minimum ad pecuniae furta auferendas applicare. Cic.

Kupsos, adj: kupszos, tsúszos, p. o. wie ein Conus gestaltet. Conicus, a, um. Botan.

Kups-tsiga, -gának, -gát: die Zeugkschwalben. Cornix, icis, m. Wolf.

Kurva-fi, -finak, -fit: der Hurenjunge, der Hurenschwanzer, der Hencker. Adulescens meretricium, ii, m. Cic. Scortator, oris, m. Cic. Venerivaga, ae, m. Gloss. Bestia-kurva-fi: ein schändlicher Hencker. Labes atque Lenno, onis, pudicum. i, m. Plaut, Scortatorum flagitiosissimus, i, m. Plaut.

Kuschola, -kolának, -kolát, -kolám, -kolája, -kolái, kuszogatni, kutúl le-passe

teolni: nimm gerichtlich besitz
fremden. Probeos contra alie-
quem clamare. Gell.

Kuria, -ának, -át: Nemesi lakó
hely; nemes Kúria: adeliges Gut
oder Edelsitz. Curia, ae, f. do-
mus, aedes, habitatio nobilis
viri. fundus nobilitarius. Sch.

Kuriz, -znak, -zt: Dieb
mit Gewalt ausbrechen oder
offne Thür. Cursor, oris, m.
Cic.

Kuritolni, -tolok, -tol: fremm
Gewalt eindringen, -gewaltsamen. Per-
vagari in omnibus locis. Cas.
Hol kuritottál? wo hast du
dich, Gefangen, - herumgetrieben?
Ubi oberravisti? Plin.

Kuritoló, -óznak, -tót: 1. Räu-
ber, Mörder, Gefangen: nim
Gewalt gebrauchend, fremm Gewalt
anwendend. Circumlator, oris, m. Ter.
circumforaneus, m. Hyg. 2. Ku-
ritoló: Räuberisch Gesindel: nim
Mensch gesinnet. Circumfora-
neus mercator, ci, m. 3.
Firnyeller Orvos, Vorgaukler Arzt
Orvos: nim Quacksalber. Ur-
guentarius, ii, m. Cic. Circumfora-
neus medicus, ci, m. Cic.

Kurja, -jának, -ját: Nemes te-
lek, nemes Udvar: adeliger Hof.
Fundus nobilitaris, i, is,
m. Kurja! Fackasza
kiáltás, kurjantás: nim Ge-
schrey, nim nimm Wolf wenig
zu translate Können. Alta ex-
clamatio lugens. ae.

ond, entis, pf.

Kurjantani, -ntok, -nt: Kurjá
kurjantani: Laut schreyen. Alten
exclamare. Plaut. - Valaki
re. auf jemen laut schreyen.
Acclamare alicui. Vell.

Kurjantás, -ntak, -nt: Das laut
Schreyen. Alta exclamatio
ci, onis.

Kurjantó, adj. der laut schreyt
praeferens, altum exclamans,
ntis, pf.

Kurjogatás, -gatak, -gat: Kur-
jongatás: Clamor, oris, m.
nim lautes Geschrey. Clamor, oris, m. Plaut. Vo-
feratus, us, m. Plin. alta
exclamatio, ai, onis. Kurj ad
Arcem.

Kurjongatni, -gatok, -gat,
vabatkice. nimm Zujauch-
zen. Acclamare alicui.
Suet.

Kurjongatni, 1. kurjogatás
Kurjongva p. o. üzni az ellen-
séget: den Feind mit gro-
ßem Geschrey, kurjogatva folgen
Ingenti cum Clamore per-
sequi inimicum. Cic.

Kurkászás, -zznak, -zt: Das
allen Fleiß suchen. Inve-
stigatio, onis, f. Cic.

Kurkászni, -kászok, -kász: -
kászom, -kászsza: nach Ver-
gnügen, nach gnügen. In-
vestigare. Cic.

Kurkászolni, -szolok, -szol, -
szolom, -szolsza: begierig ke-
resgelni: fleißig nach gnü-
gen. Curiose investigare.
Plaut.

Kurkászni, -kászok, -kász; -kászom, -kássza: bájolni, varázsolni p. o. a' tyúkokat: Die Hexen kurkásznak. Gallinas. Plin. Item: a tyúkokat kurkálni: bizgatni, bolygatni, piszkálni: die Hexen kurkásznak, wenn sie nemlich Abends, wenn sie sich schlafen legen, stönnen. Gallinas fodicare, inquietare.

Kurkuma, -mának, -mát: Festeni-való Indiai sárga gyökér: die Gürkumawurz, Türkischgelbwurz, Gelbwurz. Curcuma, ae, f. Voyt.

Kurrantani, -ntok, -nt: kurrant a' tyúk, midőn kányát lát: die Henne pfnurrt, wenn sie einen Raubvogel, einen Finken-Vogel sieht. Gallinae accipitrem metuentis expressio. ae. Ohrmat.

Kurvagatni, -gatok, -gat: l. kurjagatni.

Kurta, adj. farktalan, rövid, gestützt, Lünz. Brevis, e, c. Cic. Curtus, a, um. Flor. Curvidis, e. c. Diomed. Kurta (kutya) gondolhatjon vele (mit Gedanken) a' furfang vonzza is nicht. Non est Circe tua, sed Sidi. Prov. Kapsaly (Tea. part.) kurta, nekedvelő tejfel Trinnen eine Brustwarze Trübe ins Maul. Dii laboribus omnia vendunt. Prov. Certandum est, multi veniunt sine Marte triumphi. Prov. et nisi certanti nulla corona datur. Prov. Nulli per ventos assa columba venit. Prov.

Kurta forint, -ntnak, -ntot: 50 Xrt eine ungarische Gedankenlose Münze: ein Ungarischer, aber nur eingebildeter Gulden 50 Xr. Ungaricus fictitius imaginarius 50 Xrs. Computatus.

Kurta kalapács, -csnak, -csot: Fa-vágó Mordaxt, Hackbeil eines Bürstenbinders, Zimmermanns Axt. Sitla Europea, ae, f. Orb-fict. Pinus rim. Plin.

Kurta kigyó, -ónak, -ót: Zopfschlange: ein Otter. Vipera, ae, f. Cic.

Kurta kutya, -tyának, -tyát farkatlan vágott kutya: ein Gestutzter Hund. Canis caudatus, is, e, um.

Kurta látás, -snak, -st: rövid látás: Kurzes Gesicht. Brevis visus, is, us. Plin.

Kurta látású adj. der nur blöde sieht Gesicht hat. Myops, opis, m. Blancard.

Kurta mente, -ténete, -tét: ein Kurzes Kleid. Brevis chlamys, idis, f. Cic.

Kurta mentés, adj. der einen kurzen Mantel trägt. Chlamydatus, a, um. Cic.

Kurta mentéjűke, -kének, -kéd: ein Kleines Ding Holz. Chlamidula, ae, f. Plaut.

Kurtán, -nának, -nát

Kurtán, adv. rövideden p. o. szólani, szabni valamit: Kurz etwas reden, schneiden. Breviter exponere alicui quid. Cic. tonsae, breviter tegni. der Kleid Kurz machen zu schneiden. Brevem fa

ere vestem.

Kurtanyka, -kának, -kát: Kurta ka, kövér kutya: vin Kleinner Hund. Togilla, ae, f. Catul. togula, ae, f. Martial. tunicella, ae, f. Curta, brevis vestis, ae, is, f.

Kurta kutya, -kának, -kát: Kurta ka: vin kleiner Kleiner Hund. Nepticula, ae, f. Papias.

Kurtaság, -gnak, -got: Vin Kürzze. Brevitas, atis, f. Cic.

Kurta tallér, -rnak, -rt: 30 Garas. vin Thaler von 30 Groschen. Imperialis 30 Jugerum. is, m.

Kurtítás, -snak, -st: Kövidítés: vin Abkürzung, Kürzung. Abbreviatio, onis, f. Bibl.

Kurtítani, -titok, -tít, -títom, -titva: kövidíteni: kurtzen. Abbreviare, Bibl. decurtare. Hor.

Kurtított: partic. Abgekürzt. Decurtatus, a, um. Cic.

Kurtítán, -nnak, -nt: engedgö: vin Nachsehen wünschen. Halos kanta jocularis, e, is, m. Cic.

Kurtítándoni, -dom, -dik: Nachsehen wünschen. Halos kantam agere. Cic.

Kurtka, -kának, -kát: Kurta kutya: vin kleiner Kleiner Hund. Nepticula, ae, f. Papiud. Semitogium. ii, n.

Kurtula, -lának, -lát: dorong, pörna, mellyel a' hajó előtt az alattságot kannya a' kurtulás, hogy el ne akad-

gyon. vin Steuer. Palanga, ae, f. Amb.

Kurtulás, -snak, -st: a'ki a' vontató hajó előtt az alattságot hosszu pörnával kánnya, hogy el ne akadgyon. Der den Schiffzug hat der Fischer viel leichter. Palangarius, navalis, ii, is, m. Noni.

Kurunglya, -lyának, -lyát: szénavonó istálói eszköz: vin Krippe. Rutabulum stabulare. i, n.

Kurusláni, -slok, -sol; -slom, -solja: bájolni: bezzeg, bezzegem. Incantare. Horat.

Kuruslás, -snak, -st: bájolás: vin Zauberey. Incantamentum, i, n. Plin. Praestigiae, arum, f. Cic.

Kurusló, -lónak, -ló: p. o. Orvos: vin Druckfalber. Medicaster, tri, m. Medicus impostor. Plaut. vin Zauberer. Venefícus, Praestigiator, i, oris, m. Plaut.

Kurvasolás, -snak, -st: Kenés fenés: vin Druckfalbung. Ars unguentaria, ae, f. Plaut. Kurvasolást üzni: vin Falben mischen, Zauber. Unguentariam facere. Plaut.

Kurvasolni, -solok, -sol, imigy amúgy Gyógyítni: Druckfalben. Imperite mederi. Cell.

Kurvasoló, adj. p. o. Orvos: vin Druckfalber. Medicaster, tri, m. Medicus impostor. Plaut.

Kurvanthyolás, -snak, -st. kegelés, rekegés, béka szállás: Ars Puellarum circa Jovem. Coaxatio, tionis, f.

Kurvanthyolni, -thyolok, -thyolt kegelni, rekeglni mint a béka: Puellarum, lascivarum more Jovem. Coaxare. Inct. Kurvanthyolnak a' békák: vim Jovem Puellarum, lascivarum. Rauc. Cannunt. Virg. Garriunt coaxant. Macrob.

Kurvanthyoló: kegelő, rekegő: vir Puellarum, circa vim more Jovem Puellarum. Coaxator, oris, m.

Kurentz, -rtzak, -rtzot: kereszt les vitéz: Ars Puellaria. Miles Crucciatus, itis, ati. Cruciata legionis. Szabadgy (szerda-el a' lépcsőt) kurentz jön a' labantz: Lusus ludi Puellaris. Fuge dum licet. Prov.

Kurvazsoldos, l. kurvaszolgáló.
Kurvazsoldosi. l. kurvaszolgálni.
Kurvazsoldosó, l. kurvaszolgáló.

Kurva, -vának, -vát: kotyó, vingyó, fajsza, fajtalan —, rossz életü —, paráznа aszszony, vagy leány: vir Puellarum, vir Puellabulgi, vir Meretrix nim Communis? Nic. Ent. Lupa, ae, f. Cic. Meretrix, icis, f. Cic. et Ter. Scropipedium, ii, n. Cic. Prostibulum, i, n. Plaut. Scortum, i, n. Cic. Bérkvérő kurva: nimpha Lusa Puellarum. Lupa, ae, f. Cic. Meritoria nimpha Scortum, ii, i, n. Bordély ház előtt kinn álló kurva:

nimpha Lusa Puellarum vir bona ifj nimpha Lusa Puellarum gaudens, und ufso für die Jungfrau fürbit fut. Proseda, ae, f. Plaut. hazzajáró kurva: Jam hom lusitans Puellarum. Circumforaneus Cic. velicta lupa. Cic. Victura Plaut. Fekete-tanító k va: nimpha Puellarum Puellarum. Scortum detrimum. i, ii, n. Hor. Szoktam ebrietatem. Parasztembereskedő kurva, ágyas: nimpha Vulg. Pellex, icis, f. Cic. Hi xes kurva: nimpha Puellarum, Jegyes-Jüngferschaft nimmarum Puellarum Cic. Prostitutissima lupa. Ter. Fogni prostibulum, i, n. Plant. Pajkat vesztegető kurvák: Puellae, die die Jugend kurzweilen. Cruces tid. Meretrices, qua adole scentes cruciant. Ter. Kis kurva: kurvátska: Puellula Puellarum. Scortillum, i, n. Catull. Scortulum, i, n. Plaut. Kis fülleres kurva: nimpha Puellarum: Puellae, die für ihren chimpf nim Puellae oculos nimmt. Diobola, ae, f. Paeuv. apud Fulgent. Közönséges kurva: nimpha Publicus nimpha Puellarum. Prostibulum popula Plaut. Magával (testével) ke reskedő kurva: nimpha, so sich selbst zur Hurerey. Meretrix, quae prostat. Plaut. Négy filléres kurva: nimpha 4 Pfennig Hure. Meretrix nuncupata stipis Annulta, ae, f. Plin. Szemtelen kurvak die unverschämten Huren. Proxenes Meretrices. Plaut. Szégyenes kurva: nimpha Opprobriata Puellarum. Proseda, ae, f. Plaut. kurvákkal vintzálkozni, han

1039. k.

tsúrozni: sich mit den Händen wälzen. Cum scortis voluptari. Cic. kurvát magával kurtizolni: sich mit Huren schlagen. Se cum scortum ducere. Cic.

Kurvát tsinálni: mit Huren zu schaffen haben, Hurerey treiben. Lenocinari. Cic.

Kurvá' atyja, -tyának, -tyát: der Zuhälter. Nothus, i, m. Quint. Spurcius, ii, m. Hygin.

Kurvák' bére: -einek, -ét: der Lohn einer Hure. Capturea prostituta. ae, f. Juv.

Kurva-ség, -gnek, -get: der Hurenweib. Adultera, ae, f. Concubitu feminis vetito. Horat.

Kurva-szeletet tartó, -tónak, -tót: eine Hurenmutter, ein Hurenwirth. Lenocinus, i, m. Vorr.

Kurva-fi, -finak, -fit: der Hurensohn. De pellice natus. Ovid. pellice genitus, Liv. Nothus, i, m. Quint. Spurius, ii, m. Hygin.

Kurva-ház, -nak, -zat: kurvák' háza, -latának, bordély-ház: kurvák' barlangja: der Hurenwinkel, Ort, wo sich eine Hure, und Gemeiner Gesindel aufhält. Lustrum, i, n. Plant. Taberna, ae, f. Liv. Életének idejét a' kurvák' házában tölteni-el: seine Zeit in einem Hurenhause zubringen. De ga-

nea scenestrum agere. Liv.

Kurva háromság, -gnak, -got: eine Hurendreyheit, der Hurenstand, Hurerey. Prostibulum, i, n. Plaut.

Kurvához illendö, adj, -en, -ül: zu Huren gehörig. Lupanarius, a, um. C. Hygin. Meretricius, a, um. Cic.

Kurvák' barlangja, -jának, -gját: das Hurenhaus. Lupanar, aris, n. Juvenal. Lustrum, i, n. Plaut.

Kurva kerestet, -tnek, -tet: ein Hurenlohn. Meretricius quaestus, ûs, us, m. Cic.

Kurva-kereskedés, -nek, -st: ein Hurenwirthschaft. ~~Lenocinium, ii, n. Plaut~~ die Zuhälterey, Kuppelung. Lenocinium, ii, n. Plaut, Propagium, ii, n. Inst.

Kurva kerítlö, önek, -öt: der Hurenjunge, Hurenknecht. Ganeo, onis, m. Cic. Leno, onis, m. Cic. Adultrix, adminis. strator libidinis, Venator impudicarum, oris, m. Plaut.

Kurva kerítlö adj. p.o. közönyeg: ein altes, verbrauchtes Wort. Sceleristo genus. pallium obsoletum.

Kurva kerítlö kéreg: Hornhaut, sonderlich wie die Hühner sie in ihren Füssen mit einem Mittel, welches ihnen Gott eingab, heilen. Paraspetasma, atis, n. Scrib.

Kurva kerítlö Aszszony: eine lustwerfende Zuggans. Vitilena, ae, f. Plant.

Kurva köntös, -snek, -t: ein Hu-
renkleidung. Vestitus mere-
tricius, us, ü, m.

Kurvákat után járni, -járok, -jár:
den Huren nachlaufen. Lu-
stream. Plaut

Kurvák után járó, -ónak, -ót:
ein Hurenjäger. Lectam-
bus, i, m. Venator impudica-
rum, oris, m. Plaut.

Kurválkodás, -snak, -t: Para-
válkodás: ein Hurenwerk.
Meretricatio, onis, f. Chrysolog.
Secretatio, onis, f. Digest. Secre-
tus, us, m. Appul. Pellicatus
us, m. Cic.

Kurválkodni, -dom, -dik: Hure-
rey treiben. Lascive
vivere, Liv. meretricari. Co-
lum. pellicare. Gloss. Secre-
tari. Cic. Meretricium facere.
Suet.

Kurválkodó, -ónak, -ót: kurvák
után járó: der Hurerey. Lie-
derlicher Beyschläfer Menagh.
Lustro, onis, m. Catull. Secre-
tator, oris, m. Cic. ℔ Szemérme-
tes, Tiszta életü:

Kurvaanyja neked! Szégyen szé-
Mutter einer Hure! Meretrici
sit illius Matri! Marcadt vál-
na kurvaanyjában! Wüste wie
in einer verrufenen Liebe, Vir
einer Mutter zu bleiben! Man
sisset in Meretricula Matris
Jude utero!

Kurvaanyázni, -nyázok, -nyáz, -
nyázom, -nyázta: einer Mut-
ter Hurerey schelten. Matrem
alicujus Meretricem appella-
re.

Kurva Betü, -tinek, -it: Secha, töm-
lötz-tartó: ein Stockmeisterey.
Virgator, oris, m. Plaut.

Kurvás, adj. Hurerisch. im-
dicus homo, i, inis, m. libi-
nosus, a, um. Cic. Meretrica-
tor, oris, m. ℔ Tiszta életü:

Kurvaság, -gnak, -got: ein Hu-
rerey. Meretricium, ü, n.
Suet. Scit. Virgatium. Vene-
xeus luxus, ü, us, m. Aur.
Vict Kurvaságban élni:
ein Hurer-Leben führen.
collocare se in meretricia
vita. Cic. kurvasággal sze-
zett jószág: ertekt, vagyon:
Hurerey verwandtes
ves Vermögen. Meretri-
cii Opes. Cic kurvaságra
adni magát: sich ein
Hurenleben ergeben. sich
dem Hurerey ergeben
Corpus suum publicare.
Plaut.

Kurvás élet, -tnek, -tet: ein
Hurenleben. Vita mere-
tricia, ae, f. Cic.

Kurvás-fi, -finak, -fit: ein
Bruder, Verführer, ein Hu-
renbruder Trab. Menagh. Ni-
dor impudicitiae, oris, m. Ju-
vian.

Kurvás lator, -nak, -tot:
ein Hurer. Fornicator,
oris, m. Tertull.

Kurva szeretet, -tnek, -tet: die
Hurenliebe. Lupanaris
amor, ö, oris. Treg. Turp.

Kurva szomszédság, -gnak, -got:
eine Nachbarschaft, wo die
Huren wohnen. Meretri-
cia vicinitas, ae, atis, f. Cic.

Kurvátska, -kának, -kát: ei-

ner Kleiner Hünner, nim Hüner-
gen. Lucusta, ae, f. Appul. Me-
retricula, ae, f. Cic. Scortillum,
i, n. Catull. Scortulum, i, n. Plaut.

Kurvául, adv. kurva módon:
ánsk Hünnen Art. Meretricie.
Plaut.

Kurvázni, -vázok, -váz; -vázom,
-vázza: Hünnen heissen. Me-
retricem nominare. Egymást
kurvázzák: sie schimpfen
sich Hünnensohn, sie beschuldi-
gen sich des Ehebruches. Invi-
cem rapstant Leo Moeckis.
Plaut.

Kurvázni, -vázok, -váz; -vázom,
-vázza: Hünnen heissen. Me-
retricem nominare. Egymást
kurvázzák: sie schimpfen
sich Hünnensohn, sie beschuldi-
gen sich des Ehebruches. Invi-
cem rapstant Leo Moeckis.
Plaut.

Kussadni, -sadok, -ssad: kutzo-
kodni, le-hajlani, le-görnyed-
ni: sich krummwärts bücken. Con-
gui uisceere. Plaut.

Kussi: ~~kürülni~~ lungi dies nimdrus:
Recumbe. Cic.

Kussza, adj. farkasian, gatya: der
Lenden Scheuss, Scheuche Fut,
Ecandis, e. c. Dromed. kussza far-
kú: ohne Scheuche. Canda brevi.
obtusa. depygis, e. c. Horat.

Kusszálás, -szuak, -szt: kontzoló dás,
kötzosodás: die Umwickelung.
Implicatio, onis, f. Cic.

Kusszálni, szálok, -szált; -szálom, -
szállya: umwickeln. Commi-
scere, Cic. implicare. Virg.

Kusszálódni, -dom, -dik: kontzolód-
ni, kötzosodni: umwickelt
werden. Commisceri. Cic. impli-
cari. Virg.

Kusszálltt, adj. öfters kontzoló dott,
-kotzosodott: umwickelt: Im-
plicitus, a, um. implicatus, a

um. Cic. kusszálltt, öfters kon-
troló dott, -konát, nim kom-
plicirter Gegenstand. Multi-
plicitere in semat implicitum
litium. i, n. Cic.

Kusszás, -szuak, -szt: fárca-való
mászás: des Elephanten auf
einen Baum. Nisus- ad-
scensus in Arboreum Plaut.

Kusszteó, -ónak, -ót: kementzel
mage, kusztik, sut, sut-
ton. den Aschlingstein tut.
Latebra, ae, f. Cic. latibulu.
i, n. Cic. locus post fornacem.

Kusszmálni. 1. kusszálni.

Kusszni, -szok, -sz: fárca más-
ni: auf den Baum klet-
tern.

Kusztora, -ának, -át: bin-
tsak: ein Zusammengeflochtne.
Cultrex plicatilis, is, is, m.

Kút, -tuak, -tat, -tak, pl. der
Hünnen. Puteus, ei, m. Cic.
Kutanyos kút, mellynek jó
izléssü, s könnyü vizü víz
vagyon: ein Gutter-, Bla-
mer, trinkbar, und Gesundheit
voller Brunn. Aureus, -
argentens fons, ei, ntis, f.
Ovid. Bö vizü kút: ein im-
merfliessender Brunn.
Iugis puteus, is, ei, m. Cic.
Egéssiges kút: ein gesunder
Brunn. Salutifer fons. Mar-
tial. Hankalékos (kanka-
lékos) kút: ein mit Schwe-
gel temperirter Brunnen.
Sollemone Sterquilinus Puteus.
Kénkövés kút: ein schwefe-
ligter Brunnen. Sulphureus
fons. Vitr. kiszállott kút:
ein ausgeschöpfter Brunn.
Exhaustus fons. Cas. közös

kút: ein gemeiner Brunn. Communis fons. Ter. Lövellő — Iróká, ugró kút: ein Springbrunn. Fons saliens, ntis, ntis, m. Ulp. Mély kút: ein tiefer (von oben hinunter) Brunn. Aqua haustus profundi. Colum. Mérges kút: ein giftiger Brunn. Venenatus fons. Cic. Orvosló kút: ein Gesundbrunn. Medicatus fons. Cels. fons salubris. Cic. — medico potabilis haustu. Auson. Savanyú kút: Savanyú víz: ein Säuerling. Acidulae, arum, f. Plin. Selyepes (kis-folyó) kút: ein Ausflussbrunn der Teiche. Fons, qui effluentem habet. Sós kút: ein Salzbrunn. Salina, ae, f. Cic. Szárazkút: ein Trockenbrunn. Aridus puteus. Szivárványos (Rogyó) kút: ein Springer. Anthia. ae, f. Wolf. Puteus antliam turgentem habens. Szökő kút: Lövellő, ugró kút: ein Springbrunn. Fons saliens. Ulp. Tekergő kút: ein Zirkelbrunn, wodurch man das Wasser mit einer Walze ziehen muss. Puteus, e quo ope cylindri aqua hauritur. Cic. Tekenyős kút: ein Trockenbrunn, worin man Gefäße findet. Puteus, e quo ope trochlea aqua exhauritur. Flor. Tövös, tsövés kút: ein Rohrbrunnen. Puteus tubis instructus, ūs, m. Ulp. Tövető kút: Lövellő, Szökő kút: ein Springbrunn. Fons saliens. Ulp. Vízfogó kút: ein Wasserbrunn, Wasserbehälter. Castellum aquae. Cic. Vízhordó kút: ein Schöpfbrunn. Puteus haustorius. Cic. Vízmerő kút: ein Schöpfbrunn. Puteus haustorius. Cic. Vízszivó kút: ein Saugbrunn. Puteus exhaustorius. Plin. Kútba ugrani: sich in den Brunnen stürzen. Se in puteum abjicere. Cic. Kútból kihordani a kútba: das Wasser in den Brunnen zurückgießen. Aquam in puteum infundere. Prov. Aquam cribro haurire. Prov. Aquam in sportario tundere. Prov. Vízet kútból, mezőről a kútba: das Wasser zum Brunnen hineintragen. Aquam e puteo haurire. Cic. Mésaki kútfogók, források: die Hippocrene. Hippocrene, es, f. Ovid.

Kút-ágas, -snak, -st: ein Brunnengalgen, ein Brunnengalgen mit Rädern. Columna putealis, is, f. Ovid.

Kút-ásó, -snak, -st: ein Brunnengalgen, ein Brunnengalgen mit Rädern. Columna puteal

Otó-k, ~~vénus Fossio, onis, f. Virtr.~~
~~Kút-ásó, ónak, -ót: Der Brunnen-~~
~~graber. Puteorum fossio, onis, f. Virtr.~~
~~Plin.~~

kútatlan, adj. kutatag, kisded, tőrpe, pogonya. Putus, a, um. Cic. Pusillus, a, um. Tac. Pumilio, onis, m. Martial. pumilus, i, m. Stat. Pygmaeus i, m. Juvenal.

kútatlera ügyelő, -lőnek, -lőt: kutatlera vigyázó, gondot viselő: dem Brunnen Aufseher. Aquilex, egis, m. Plin. sec. Rec. fectus Puteorum. i, m.

kútatság, -gnak, -got: tőrpeség, -ig. die Pygmäenheit. Pusillitas, atis, f. Lactant.

kút-ásás, -snak, -st: das Graben eines Brunnens. Puteorum fossio, onis, f. Virtr.

kút-ásó, -ónak, -ót: der Brunnengräber. Puteararius, ii, m. Plin. hydrophanta, ae, m. Trac. Laccarius, ii, m. Pompon. Dig.

kutatás, -snak, -st: fürkatás, kereségélés, visgálás: die Nachforschung. Investigatio, onis, f. Cic.

kutatni, -tatok, -tat, -tatom, -tattya: fürkatni, fürkészeni, nyomozni, szimatolni, visgálni, keresni: nachspüren. Indagare, vestigare, Quaeritare, Sectari. Cic. kutatni (keresgélni a' setétben. etwas in Finstern suchen. Aliquid in tenebris vestigare. Quaeritare. Cic.

kutató, ónak, -ót: ein Nachspürer.

Investigator, oris, Nachforscher, tor, oris, m. Hierax. Sectator, oris, m. Inet.

kútatska, -skának, -skát: der Brunnschwengel. Torticulus, i, m. Stor. puteolus, i, m. Cachol. A' kútatskának kötél mereitése: das Werfen des Brunnschwengels. Ecanticulo lumere. Stor.

kút-bődöny, -nyek, -nyt: kút-kópsü: der hölzerne Eimer zum Brunnenschöpfen. Lacus puteï: us, m. Colum.

kútból-való, adj. p. o. víz: Brunnenwasser. Putealis aqua, lis e, f. Ovid.

kút-fedél, -lnek, -lt: der Brunnendeckel. Puteal, alis, n. Ulpi.

kút-forrás, -snak, -st, -sok, pl. nincs Quelle, kútforrás, gúnyos Brunnen. Scatebra fontium. e, f. Plin. Tiszta kút-forrásból: aus heller Quelle. Liquidi fontes: Virg.

kút-fő, -őnek, -őt: forrás: die Brunnquelle, Quelle, Brunnsprudel. Fons, ntis, m. Cic. Scatebra, e, f. Plin. Scaturigo, inis, f. Colum. Egészséges kút-fő: ein gesunder Brunnen. Fons medicatus, ntis, ti. m. Cels. Mindenkor folyó kút-fő: eine Quelle, die beständig quillt. Scaturigo perennis. Colum. Mindenek egygy kút-főből származtatnak: alles von einer Quelle herleiten. Omnia ex eodem fonte fluxerunt. Cic. A' forrástokat a' kút-főből folynate-

-ki: Die Bäche fließen aus dem Brunnen aus? E fonti „ bus emanant rivi. Cic. Az ékes szóllásnak közönséges kút-feje: Athenae, wohnen die Künste Künste nimmt Loci communes Rhetorici. Cic. Se vól tát ennek kút-feje: Die wurz" dem Ruhm bey des Königes? In quisti hujus rei fons et ori„ go. natum, conflatum fuse„ ptum hoc opera tua est. Cic. Tuo ductu, et auspicio hoc factum est. Cic. Ez volt kút-„ feje „ minden Gonoszságnak: „ vus" wem dem Ursprung ellen? Hæc origo erat omnium malorum. Cic. A' jóságnak kút-feje: Ursprung, Anfang, Grund Ihre Tugend. Stirps virtutis. Cic. A' nap kút-feje a' világosságnak: Die Sonne ist die Quelle des Lichtes? Sol est fons et origo lucis. Ovid. A' segédelem' kút-fejéhez folyamodni: Seine Zuflucht zum Quelle der Hülfe nehmen. Ad portum subsidii confugere. Cic.

Kút-gyárdgyája, -jának, -ját: Kút-kávája, -járkálónya, -széke: der Brunnen, die Einfassung eines Brunnens? Crepido putei, dinis, f. Varr. A' kutat bé-gyárdgyázni: den Brunnen mit einem Rande umfassen. Puteum margine arce. Liv.

Kút-gém, -nének, -met: kút-kankalétk, kút-kantalétk: den Brunnenziehen gut: Jo lleno putealis, onis, lis, m. Plin.

Kút-kankalétk, -tenak, -kot: kút-kantalétk, gut-gem à kút ostorral (mellyen vedex függ) együtt: den Brunnen Zugwunzel. Jo lleno putealis, onis, lis, m. Plin.

Kút-kóró, -rónak, -rót: den Brunnen Unkraut. Herba putei. Plin.

Kút-kávája, -vájának, -vát: l. Kút-gyárdgyája.

Kút-kerék, -tenek, -reket: den Brunnen-, oder Schöpf Rad. Rota, ae, f. pu„ quam aqua e puteo tra„ hitur. Digest.

Kút-kerítés, -nete, -st: kút-gyárdgyája.

Kút-koszorú, -rúnak, -rút: à kút-fenekén, mellyen à kút fatai, oldalai fekszenek: der Brunnen Zuthaten. Fundus concepta culi fontis. Plin.

Kút-köpü, -ünek, -üt: l. kút-káva.

Kút-láncztra, -trának, -trát: den Brunnen Ketten. Catena, qua situla e puteo trahitur.

Kút-Mester, -nének, -rt: kútakra ügyelö: den Brunnen Meister. Aquilex, egis, m. Plin. sec.

Kút nyilása, -sának, -sát: die Quelle eines Brunnes? Ora fontana. Ovid.

Kút-ostor, -nának, -rt: mellyen

vek à végén à Veder függ: der Brunnen geschwängt, die tun. ge gewesene Kübel, womit tuhr man Wasser aus dem Brunnen geschöpft, und wie der Brunnen gereinigt wird. die Brunnenstange. Tolo, onis, m. Colum. Mannheim

Puteale, is, tis, n. Juvenal.

Kút-öböl, -tnek, -t, ö blös: der Brunnen geschöpft. Cavum Putei.

Kút-párkánnya, -párkázatja. l. Kút-garádgyája:

Kút-rakása, l. Kút-garádgyája.

Kútra-való kötél, -tnek, -t, ö telet: die Brunnenschnur. Funis, gno situla e puteo trahitur.

Kútsma, -mának, -mát: mező bányá-bór bül készitteretett vállig ta-hajlót hosszú fekete üveg: die Pfuhlgrütze. Pilens ex pelle confectus, i, m. Pescium, ii, n. Fest.

Kútsma-gomba, -bának, -bát: üveg-gomba, szö mörtsög Gomba: die Morchel. Phallus esculentus, i, m. Linn.

Kútsmás, adj. mit einer Pfuhlgrütze bedeckt. Mitratus, a, um. Solin.

Kútsolni, -tsolok, -tsolj -tsolni -tsolva: fejére à kezeit: die Hände über den Kopf schlagen. Pectinatim supra Caput componere manus.

Kút-tsatornája, -vályája, ja, nak, -ját: der Brunnentrog. Alveus ad Puteum, ei, m.

Kút-tsiga, -gának, -gát: der Brunnenschwengel, die Kunstwinde. Trochlea Puteana. e, f.

Kúttogni, -togok, -tog: magát ösztve-kúzva hajgatni, sundtogni: sich heimlich, ängstlich entfernen. Clam destine, subdole agere. A' tutban kúttogni: -ülni, sunnyogni: hinterm Ofen stecken, sitzen. In umbra vivere.

Kúttogó, adj. heimlich. Clam destinus, subdolus, item tecte proceders.

Kúttogva, adv. heimlich. Clam, tacite.

Kút-vödör, -rnek, -drét: Kútvödör: der Brunnenkübel. Modiolus, i, m. Vicke. Urna, a, f. Plaut. Situla, ae, f. Plaut.

Kút-víz, -rnek, -zet: das Brunnenwasser. Aqua fontana. Columna. — Puteana. Plin. putealis, Ovid. Anima putei. Plaut. Edes Kút-víz, ein süsses Quellwasser. Fons aqua dulcis. Cic. Hideg kút-víz: kaltes, frisches Brunnwasser. Gelidus fons. Virg. Tiszta Kút-víz: ein helles, klares Quell- Brunnwasser. Argentens fons. Ovid.

Kutya, -tyának, -tyát: ein. der Hund. Canis, is. c. Plaut. nem: agár, komondor, kopó, kuvasz, szetlendek, vizla: Allatokban marcó kutya: ein tollichter Hund: Canis clamentum mordens. Rav. Angólus kutya: szetlendek, ein

englischen Dogge. Canis familiaris Anglicus. Canis molossus. Szor. Bolhás kutya: ein Hund, dem Flöhe beissen. Canis pulicosus, Colum. Bozontos, bannyas, bojtos, gubancos, szőrös, gubós kutya: ein zottigter Hund. Villosus Canis. Ten. Trag. Búvár kutya: Wasserhund. Canis aquaticus. is, i, m. Egett-tabú kutya: ein Hund, dem gebrannte Füsse Jucken. Canis adusto pede. Plin. Farkas forma (farkas szőrű) kutya: ein Wolfsfarbichter Hund. Ravus-, ravidus Canis. Colum. Farkast ízű-, vadászó kutya: ein Wolfshund, der sonderlich auf die Wölfe geht. Lupi ārius, ii, m. Virg. Feltollabb ugyan kutya: ein sehr grosser Hund. Tergeminus Canis, Ovid. Gaz kutya! Sir Cranville! Canis! Ter. Gubancos- (gubós-, fürtös- lompos) kutya: ein zottigter Hund. Villosus Canis. Colum. Gubós kutya: ugyan az: Hajtó (vadászó) kutya: ein Jagdhund. Canis venaticus. Plaut. Harcagyó kutya: ein kriegender Hund. Mordax Canis. Plaut. Hárcsa fejű kutya: ein Hund mit einem Habichtskopf. Corbeus, ei, m. Virg. tergeminus Canis. Ovid. Házas kutya ein Hausthier Hund. Plaut. Házi kutya: ein Haus-Hund. Domesticus Canis. Suet. Idegen-, vidéki kutya: ein fremder Hund. Extraneus Canis. Suet. Juhász kutya: ein

Hirt-Hund. Canis ovi arius, — pastoralis. Colum. — pecuarius. Colum: kan kutya: ein Hirten-Hund. Canis mas, is, arius, m. Hímnemű Ebet, ein männlichen Hund. Canis Melitaeus, Plin. Kis kutya: kutyácska: ein Hündchen, Etwinner Hund. Catellus, i, m. Cic. Komondor kutya: ein Hirten- od. Schäfer-Hund. Canis pastoricius, is, ii, m. Appul. — pecuarius. ii, m. Colum. Koldus kutya! Zottbalam. Pauperrimus Pauperrimus. Plaut. Korcs kutya: ein Hund von ungleicher Art. Degener-, libidus Canis, Scholiast. Kóbor-, bagzó kutya: ein lüderlicher Hund. Catuliens Canis Varr. Kölyök kölö (kutya) potros kutya: ein junger Hündlein. Catulus, i, m. f. Plin. Kurta kutya: ein gestutzter Hund. Canis decaudatus, — Candam truncatam. Kutya, ebe, ö kutya: ein wüster Hund. Pessimus Canis, i, is, m. Stat. Láncra kötött kutya: ein Ketten-Hund. Catenarius Canis. Senec. Le-fogazott kutya: ein mit scharfen spitzen Wasser ergossener Hund. Canis, fervida aqua perfusus. Curt. Lompos-, fürtös-, gubós-, gubancos- kötött kutya: ein zottigter Hund. Molossi canis. Appul. Mészáros

Kutya: ein Mutzgenannt. Hund. Canis laniarius, ii, m. Mopsz kutya: egy' kis, de fekete arcu, komor tekintetü kutya: ein Mops. Canis fricator, is, oris. m. Nöstény, nyös, tény kutya: ein Hündinn. Canis femina. Nyulászó kutya: ein Hasen Hund. Canis lepo, rarius. Credas —, credatis kutya: ein gemein mit schwarzen Flecken gesprenkelter Hund. Ravidus Canis. i, is, m. Colum. Okozva Marco (akattomban varó) kutya: ein grimmig knurrender Hund. Canis clamans, lum mordens. Oktrattan kutya: ein unter gesamter Hund. Impudens Canis. Cic. Ölbe-való kutya: ein Schoos-Hund. Melitaeus Canis. Plin. Örvös kutya: ein Hund mit einem Stachelichen Halsband. Armillatus Canis. Propert. Parasztkutya: ein bäurischer Hund. Villaticus Canis. Colum. Három fejü Pokolbéli kutya: ein fürchterlicher Hund mit 3 Rachen. Cerberus, i, m. Virg. Pondrós, nyüves kutya: ein Mistichter Hund. Vermiculosus Canis. Plin. Pudli kutya: ein Pudel. Canis familiaris aquaticus. Plin. Pásztori, v. kóri kutya: ein Hirten Hund. Canis domesticus. Suet. Ravasz kutya, szemmel való kutya: ein schlauer, ein verschmitzter Hund. Canis astutus. Ter. Rókatzi kutya: Roka: ein Fuchs. Vulpes, is, f. Plant. Szajon nyomozó kutya: ein Hund, der ein gewissen Geruch zum Ausspühren hat. Canis odoratus Vim habens, — ad vestigandum Jaga.

gacitas naribus incredibilis est. Cic. Szegödi kutya, melly minden alkalmatosságot magát: ein Hund, der sich zu allen Gelegenheiten gesellet. Canis qui se omnibus adjungit. Plin. Szelindek kutya: ein Zahnbrechender. Canis Molossus. Virg. Ogar szemes kutya: ein scharfsehender Hund. Perspicax Canis, sen. Trag. Tatsko kutya: ein Leithund. Canis investigandis feribus. Plin. Canis bicipitibus tibiis. Dan. Tigris kutya: ein Tiegner Hund. Canis familiaris Pantherinus. Canis maculosae tigridis Cute. Torkos kutya: ein Gefräßiger, Begieriger Hund. Canis Vorax, Cic. — avidus cibi. Ter. Tisztes kutya! ehrbarer Hund. Abominabilis, abominandus —, fedus Canis. Hier. Vadász kutya: ein Jagd Hund. Canis venaticus. Plant. Veszett (dühös) kutya: ein wüthender Hund. Rabiosus Canis. Ter. Vigyázó (jó örzö) kutya: ein wachsamer Hund. Vigiles Canes. Horat. Visla kutya: ein Spürhund. Canis Vestigator, is, oris, m. Varr. — Sagax. Non. Odoratus. Cic. A' kutya kis ebö állat: ein Hund, Fyánk, ebet, Gazsyú, Gurgyat, kenyhá, kenyér: ein Hütte-Hase aygenannt. Ein Hund ist ein sehr fruchtbares Thier. Canis Est bestia admodum fecunda. A' kutyák vajazanak der Hunde sind brünstig, sie wollen sich begatten. Canes catulunt: Varr. A' kutya ivet, szagot: der Hund wittert, mineft. den Geruch empfindet. Canis odoratur. Colum. A' kutya ereszget, morog: der Hund

murmurat. Canis ringitus, Lic.
xit. Fest. Mint a le-forcázott eb,
vagy kutya, el-takarodott: wie
wenn der Hund gränz
ret ab. Tanquam Canis fervida
perfusus, amotus est &c. Ter. ant.

A' le-forcázott kutya az esőtül
is fél: der abgejagte Hund
scheut vor Regen zurückstat sich.
Fervida perfusus Canis etiam plu-
viam metuit. Prov. A' kutya hi-
deg, meleg: der Hund murrt.
Canis hirrit, ringitur. Fest.

A' kutya irigy: der Hund ist
neidisch, mißgünstig. Canis
est invidus. Cic. A' kutya kos-
lat: der Hund stranicht sich.
Canis coit. Ovid. - költözik, fi-
adzik: der Hund wirft
jungen. Canis parit, catulos Pli-
nio titur - parit catulos. Plin.
A' kutya vak, - makakodik: der
Hund winselt. Canis murdet. Cic.
Meg-forognak a kutyák: die Hün-
de stranichen sich. Catuliunt Ca-
nes. Varr. Egy gyik eb, a' másik
pedig kutya: einer peitschet
wie der andere. Unus pejor
alio. Cic. A' kutya meg-
A' kutya meg-elik: die Hün-
din wirft Jungen. Canis pa-
rit catulos. Plin. A' kutya
morog, és ereget: der Hund
murrt. Canis hirrit et rin-
gitur. Fest. A' kutya nagyon
el-ordította magát: der Hund
hat stark vorgebellet. Ca-
nis intonuit ingenti latratu:
Plin. A' kutya nyalakodik:
der Hund leckt. Canis catillat.
Plaut. A' kutya nyirkog: der Hün-
delt, bellt, wie ein Hetz-Hund,

Canis nictit. Enn. apu. Fest. Ord
nate a' kutyák, ha magán
kagyatnak a' házban; die
Hunde bellen, wenn sie ein
gesperrt sind. Canes defer-
bant in ædibus. Nonn.
ex Lucret. Kutya szánka-
za-megy! der Hund zeiget
ihn freúdig! Canis eum lic-
tea Rat. Sem eb, sem kutya:
weder weiß, noch schwarz
Neque albus, neque niger.
Prov. Neque Canes, neque pi-
scis. Prov. Eb, áki bánnya,
kutya áki szánnya: der
Hund soll ihm beträuren, der
mit ihm leben
Canis flerat id dolentes.
Cic. A' kutya szüköl: der
Hund winselt. Canis ex-
ctatus -, angustias expri-
mit, dum elibe exari. Cupid.

A' kutyák tsahol nak: die
heulen, trihol nak, ugat-
nak: die Hunde bellen.
Canes latrant. Cic. - gan-
unt. Auct. Philom. A' kutya
tsóvallya a' farkát: wedelt
kedik: der Hund schwän-
zelt, mit dem Schweife
wedelt. Canis caudam
agitat, - motat. - O te
tsúf kutya! o du abgeun-
lichen, od. abgeschmäcklichen
vie! Improbum, ac inhes-
bilem te! Sallust. Ugat-
nak a' kutyák: die Hunde
bellen. Latrant canes. Cic.
A' sűlelt kutya többet ugat:
ein hungerleidender Hund bel-
let mehr. Canis timidus ve-
hementius latrat. Cic. A' vén
ebnek, kutyának ugatás ját
semmiseknek tartod: wenn
ein alter Hund bellt, mit

finum observarum. Cane vetulo latrante prospiciendum est.

Pkov. A' kutya ugat, és a házra vigyáz: der Hund bellt, und wachet über das Haus. Canis latrat, et custodit domum.

Cic. A' kutyák veszekednek tajta: die Hunde streiten mit einander. Canes contendunt de eo. Cic. A' kutyakban nagy á hüség: treu (ist) der Hunde ist eine große Tugend. Canis fidelis est animal. Cic. A' kutyábúl sohasem lesz szalonna. wenn Hunde Hasen werden. Extrabo carnes fiant canes. Plaut. A' kutyának Korog a' béle: der Bauch knurrt dem Hunde. Canis intestina murmurant. Plaut.

Még a' kutyának (ebnek) is jó az első fia: nicht einmal der Hund ist seiner Frucht gram. Canis fetui suo non succenset. Catullus.

Fen. Hit mondasz gazt kutya! mit? was für ein Hund? Canaille! Sin vero Canis? Terent.

Kutya, -tyának, -tyát: gyuvyhó, guvegyal, tenyhó, tunyhó: Casa aucupatoria, ae. f. einer Hütten. Casa aucupatoria, ae. Colum. Guvegustio, onis, f. Apul. Guvegustium, i, n. Cic. tugurium, ii, n. Virg.

Kutya-bör, -ernek, -et: der Hundshaut. Pellis Canina, is, f. Cic. — Pergamena, der Pergament. Pergamenum, i, n.

Kutya-bűz, -zneke, -et: der Hundsgestank. Foetor Caninus, oris, m. Cic.

Kutya erköltsü: adj. von Hundssitten. Caninis moribus. Pkov.

Kutya-fa, -fának, -fát: der Hundsbaum. Rhamnus foetida, ae, f. Linn.

Kutya-fajta, -tának, -tát: der Hunde gnt ist. Genus caninum. Cane genitus, ca. ne progenatus. Cic.

Kutya-fejü: mit Hunds Köpfen, Hundsköpfig. Canino Capite. Plin. Canicaps, pitis, v. Plin.

Kutya-fog, -gnak, -gat: der Hundszahn. Dens caninus, ni, m. Plin.

Kutya-hagyma, mának, -mát: der Hundszwiebel. Albium vineale, i, is, n. Linn.

Kutya-hal, -lnak, -lat: ein Hundsfisch. Squalus, i, m. Ovid.

Kutya-harapás, -snak, -st: der Hundsbiss. Morsus Caninus. us, i, m. — Canis. Wagst.

Kutya-kaparás, -snak, -st: Feldgrabung-való ház: ein Hundsloch. Subterranea domus, us, f. Plin.

Kutya-képü, adj. der ein Hundsgesicht hat. Faciem Caninam habens, entis. c.

Kutya-kölyök, -lyknek, -lyköt: der Hundsjung. Catulus, i, m. Cic. Catellus, i, m. Cic. Catulus, i, m. Cic. A' kutya kölyökök nyiknak: die Jungen Hunde bellen. Catuli Canini ganniunt. Ter. Kutyillag, zat az eigen: der Hundsdienst.

Canis minor septentrionalis.
Wolf.

Kutya-kölöm, -nnek, -ömöt: nö-
vo ebne Hündchen, kleine Hünd-
chen. Deaca, ae, f. Colum.
Grac.

Kutya-lakodalom, -lomnak,
lmat: ein Hündelohn.
Nuptiae Canine. Hieron.

Kutya-lakzi, -zinak, -zit. Ein
Zeugung eines Hundes. Coitus
Canum. Gell. 2. veresegy:
ein Pflügen. Verbera, um, n.
Cic.

Kutyálkodni, -dom, -dik: Ca-
nis, ebelkedni, ebölködni:
Hündisch Leben führen. Ca-
ninas Nuptias agere. Ne-
quiter agere, -fuere. Cic.

Kutyálkodó, -dónak, -dót: ebel-
kedö, ebkendi: eine unflä-
tige Ehe zu treiben. Catula-
ster, stri, m. Vitr.

Kutya-ló dítö, -tónak, -tót:
Bot, mellyel az ebeket ki-ló-
dítyák, Stock, -stocke gesetzt: ein
Treibstock, Hündin zu treiben.
Baculus, frustis pro
Canibus expellendis. Cic.

Kutya-maretabéka, -kának, -kát:
ein Hundsmäulen. Pseuda ca-
nina. Salt.

Kutya-mustea, -kának, -kát:
ein Hundsämbeis, Hundsmaus
Hesper Ambeis. Labor molestus,
oris, ris, m. Cic.

Kutyának-való, adj. Sammlung
-vale: Hundisch, Hundes Sache
würdig. Quod pro Nihilo
habetur: putatur. Cic.

Kutya-nyelv, -venek-vet: Ein
Hundszunge, ein Zweck. Cyno-
glossum, i, n. Plin.

Kutya-occidítás, -snak, -st:
Hundstödten. Bambalus
Canis deserti, us, m.

Kutya-örv, -vnek, -vet: ein
Strick eines Hundsbandes
Hünde-Halsband. Vinculum, i, n. Varr.
Vinculum, i, n. Feis. aqu. Fest.

Kutya-parancsolta, adj: Hun-
Hünde brauchlich. Ad Can-
inus, a, um. Nep.

Kutya-perje, -jének, -jét: Hun-
Hundshaar; Hünchen
gen v. Dactylis, idis, f.
Plin. Critici num recipien-
dus. n. Linn.

Kutya-petrice, -vnek, -et:
eben: eines Hündchen, Hün-
Hündsstrick. Puer Canibus
pascendis serviens, Canarii,
us Famulus. Observator
Canum. Ter, it. Canum agi-
tator.

Kutya-petrickedni, -dom, -dik:
Hündchen ebenkedni: ein Hündchen
Fiákra vigyáz- warten. Canarium famulum
ni: agere.

Kutya-portzio, -ónak, -ót: eines
Hündes-(Hündes-) brod. Pani-
canicus. it. Malum, i, n.

Kutyás, adj: igen kutyás: sehr
Hündisch. Pesquir Canicus, a,
um.

Kutyaság, -gnak, -got: ebsig-
ein Hündsbottmeng. Malitia
ae, f. Cic. Requitia, ae, f. Fer.
Minden kutyaság tei-tőle be-
lőle: alles Teufelswerk in ihm
ihm wüthet aus? Reizen sein
vedem märe á kutyaság
ihr Kinder person-Lumpe steiner

V42. K;

Hund. Impudentia. Jam pridem impudentiae tuae tolerco. Terent. Indva van nálam minden kutyaságod: allen deine Tücken stücken sind mir bekannt. O. meae tuae Nequitiae notae sunt mihi. Cic. Valamit kutyaságot (garázságot) követett-el: er hat eine Hundsverschwendung verübt. Nequitiam aliquam admisit: Cic. Minden-féle kutyaságot elkövetni: allerhand Hundsstreiche machen. Omnes Nequitias, profligatas. Cic. Omnes nequitias, quarum formas in Medium adducere. Cic. Minden kutyaságot valakitől el-tanúlni: allerhand Hundsstücke von einem ablernen. Omnes nequitias, ab aliquo condiscere. Ter. Ö minden kutyaságot el-gondol: er denkt allerhand Hundsstreiche aus. Pessima quaeque Nequitiae animo. Cic.

Kutya sül-disznó, -ónak, -ót: der Hunds-Igel. Hystrix, icis, m. Linn. Caninus echinus, i, m. Linn.

Kutya szántalpa! adj. von Hunden gebraucht. Irridalmazó szó-ejtés: der Hundsgnade! der Hundsgnade! von Hunden gebraucht. Male conciliatus, a, um. Terent.

Kutya-szar, -szarnak, -szat. to Szol. ganaj: der Hunds-Koth. Stercus Canimum, oris, n; fimus Canimus, i, m. Plin.

Kutya-szív, -jának, -jat: Kutyának valo szív, Bösart: ein Hundsherz, Hundsart, Hundsnatur. Animus Canis, Canicula, Canicularis.

(vinculum) canimum. i, n. Copula, a, f. Nexus. A' kutyától (az ebektől) a kutya-szíjjról, a' pórázról el-eresztem: ich binde den Hund los, mache ihn los. Copulam detrahere canibus. Ovid. Vinculum canibus adimere. Ovid.

Kutya-szoktatás, -szoktatnak, -szoktatott. einen bösen Gewohnheit. Pravae consuetudo, o, finis, f. Tac. Mos pessimus, pravissimus. Tacit.

Kutya-szőr, -nek, -et: des Hundes Haare. Pilus Caninus, i, m. Hor.

Kutya-szültte, adj. p. a. Fattya: der Hundsgemischten Bastard! Despicatus Puer. i, ri, m.!

Kutya-szülte, adj. von einer Hündin gebräuchl. Fem. Cane progenitus, a, um. Ovid.

Kutyától származott, adj. von Hunden gebohren, entsprossen. Canigena, ae, c. Canegenitus, a, um. Martial.

Kutya-tej, -jének, -tejet: Hundsmilch. Euphorbia, ae, f. Linn.

Kutya-tereglette: Szidalmazó szó: ein schandlicher Bube. Nebulo, onis, m. Cic. Scelus, eris, n. Terent.

Kutya-tetű, -tűnek, -tűt: ob-légi ein Hundslaus. Ricinus, i, m. Plin.

~~Kutya-fajta~~

Kutyától-fajzott, adj. Hundsartig. Canigena, ae, c. Canegenitus, a, um.

Kutyától-szakadt: adj. von Hunden entstanden, erzeugt.

A cane præfectus, a, um. c. ge-
nitus, – factus, – præcognatus. Cic.

~~Kutyátsztea~~

Kutya – tocscsenye, – nyének, –
nyét; dim. Hündchen, kleiner
vun Hunden. Canicula. Ky.
Leftenn. d, f. Linn.

Kutyátsztea, – teának, – tát: ebecs-
ke: dim. Hündchen. Catellus,
i, m. Cic. Catulus, i, m. Cic. Cani-
culus, i, m. Cic.

Kutyától – való, adj: von einem
Hunde. Caninus, a, um. Ovid.

kutyául, adv. ebül, pokul járt:
wie ist übel umgekommen.
Male accepstus –, exceptus
est: Liv: misereis accepstus est
modis. Plaut. kutyául –, ebül
vargyok: wie Hund übel mit
mir zu: Pessime mecum
agitur. Cic.

Kutya – vargánya, – nyának, nyát:
eine Art Pilz Hexenlinse. Can-
tharella, æ, f. Species Agarici.

Kutya – vatsora, – ának, – át: ei-
ne Mischung von Wein, wie
die Hunde derselben nicht
saufen. Caninum Potandi um,
i, ne, n. Plaut.

Kutya – veres, – nek, – st: eine
Hundekrankheit. Cedes Canum.
is, f. Suet.

Kutya – vitéz, adj: p. o. ember:
ein Hunde-Blutiger Mensch.
Homo Canino Sanguine. Im
peditus ac dissolutus homo.
i, nis, m. Cic.

Kutya – zab, – onak, – ot: üst-fé-
lé vadót: der Hunde-Gebiss.
Lobium perenne. ii, ris, n. Linn.

Kutya – zöir, – onak, – ot: eben
Hunde-Pflicht – Stzungia Canis,
d, f. Offic.

Kutyáska, – kának, – kát: l. kis-
tyáska.

Kutyó, – ónak, – ót: ebecske,
kutyátska: ein Hündchen
ein kleiner Hund. Cani-
culus, i, m. Cic. A kutyának
kutyó a fia: der Hund sein
sein wirft Jungen. Canis
parat Catulos. Plin.

Kutyoló, – lónak, – lót. l. kis-
kutya.

Kutyótska, – kának, – kát: l. kis-
kutyátska, ebecske. l. kis-
tyó.

Kutzik, – tanak, – tat: kutsát,
kut, kutton, kementzé megé,
pest-megé, szurdik, szur-
dok: der Ofen wird kut,
ofenwird kut. Stupefio, – fac-
tus – Excepstaculum Post
fornacem.

Kutzkó, – kónak, – kót: kutsá-
kó: der Ofen wird kut. Con-
excepstaculum post forna-
cem. Egy' kutzkóba bé-
nak, egy' gyékénybe ének
nak: ein Ofen in ein Ge-
tun. Collûdunt. Prov. El-
lehet vele egy' kutzkóban
lakni: mit Einem mit
ihm in einem Ofen wir
kut wohnen. Homo per-
fet ipsi in loco post for-
nacem convivere. Quintil.

Kutzkóban (a' kutzkó-várában) ült, axt
özzi: wer sitzt immer hin-
ter dem Ofen. Semper ad
loco (post fornacem) sedet.
Nep. Kutzkója vára, tetü-
je tábora: Sprüchw. einer
ein Ameise Mensch. Ego-

tissimus honor Cic. inopio o. minum rerum. Liv. l. kutzik:

kutzorgani, -ogok, -og: kutzorogni, magát öszve-kúszva állani. Zusammen, zusammen ziehend sich stehen. Contractum adstare. Cic. Ott kúna kutzorogni: -faródni: sich zusammen ziehen. Ferguntur. Plaut.

kutzorogás, -onak, -ot: öszve-kúszódva-való állás: sich Zusammenziehen. Adstantia, quæ fit se contrahendo, a, f. Plin.

kutzoritani, -ritok, -rit; -ritom, -rittya: magát öszve-húzni: öszve-kutzoritani: sich zusammen ziehen. Se contrahere. Cic.

kutzorodni, -dom, -dik: l. kutzorogni.

kutzorogni, -ogok, -og: öszve-kúszódva állani: zusammen ziehen. Flexo Corpora stare. Colum. l. kutzorogani.

kuvasz, -nak, -tot, l. kudarcz.

kuvasz, -nak, -ot: bundás, gubás, juhászkutya: ein Schafhund. Canis Graiorum. Molossus, i, m. Horat. Ökörvel erős a' kuvasz: ein Schaf-Hund, wenn er mit starken Ochsen Holz beund herschleppen hilft, ist stärker. Molossus multo provisus, fortior est. Varr. tsillagzat az égen, ein grosser Hund für sich; ein Hundsstern. Canis Major austra-lis. Wolf.

kuvik, -nak, -ot: tsuvik, halál-madár: ein Todten-Vogel. Strix funerea, gis, f. Plin.

kükleni, -klöm, lik: vedleni, tollát hullatni: kükleneck a' madarak: wo denen Vögeln die Federn ausfallen: Aves pennas mutant, pennam. Aves induunt plumas.

kükelött, adj. p. o. ölyv: mely meg-vedlett: ein Vogel, der gemausert ist. Accipiter alterius indui vices.

kükörtsény, -nyek, -nyt: virág' neme: die Zeitlose, Ostereblumen. Primula Veris, is, f. Schrad. kük kükörtsény: die Herbstzeitlose. Colchicum Autumnale, i, tis, n. Linn.

kükörtsény: die Anemone. Anemone Pulsatilla, æ, f. Plin. Primula Veris. d. f. Schrad.

kök kükörtsény: die Herbstzeitlose. Colchicum Autumnale. i, tis, n. Linn.

Piros kükörtsény: die Kranzwurz. Orchis. Cantharis, idis, f. Plin. Sárga kükörtsény: die Frühlings-Adonis? Adonis Vernalis idis, dis, m. Plin.

kül. præp. inseparab. äusserlich. Extra. Cic. Kül'bel' ételek szenteinek nem volt, szenteinél nem gaz dagadt. Aus verschiedenen andern allen. Ex omnibus. Cic. Nemo ex omnium. Cic.

kül-fele, adv. [illegible]

Extraordinem, extraordinarius. adv.

Kül-föld, -dnek, -dön. Das Ausland. Ausländisch. pl. Exteræ gentes. Cic.

kül-földi, adj. was einem Andern-gehört, Widerspiel, Gegentheil; Ausländisch.

Küldeni, -dök, -dd, -ddöm, -ddeni: jemanden, Briefe. Mittere. Cic. Valakit valakinek küldeni: einen mit etwas Andern Obviam alicui Mittere. Cic. Fr. aliquem.

Előre küldeni valakit: einen voraus schicken. Præmittere aliquem. Cic. Előre küldeni: um einen schicken. Pro aliquo Mittere. Cic. Haza küldeni valakit: einen ins Feld schicken, entweichen. Abire quem ad bellum comparatum. Liv. Három-felé küldötte á hadait: er hat die Armee auf drey Theile getheilt. Milites tripartito in expeditionem misit. Just. Házánál küldeg, hogy be-kantsolljék: er hat ins Haus geschickt, daß man ihn einlasse. Introire, ut consecretur. Plin. Valakit hely-ébe más-vá küldeni: einen einem Andern an die Stelle schicken. Alium alicui substituere. Cic. Valakit ide-, amaz-oda küldeni: jemanden hier und dort schicken. Abigere hinc et illinc mittere. Cic. Valakinek követeket küldeni: zu einem Gesandten schicken. Legatos ad aliquem mittere. Cic.

Nem tudd á nyavalyáját ki-küldeni: man kennt die Ursach

nicht in den Tod schicken. Mortem ultro adsciscere. Prov. Ki-vesz-ség-be küldeni valakit: einen zu Grunde richten. Ad interitum aliquem adducere. Cic. Ar ellen-ség-re küldeni: die Soldaten wider den Feind führen. Educere in hostem equites. Liv. Menny-ből küldeték: geschickt, wenn sich Jemand. Divertere ob rem, vade, i te mitto. Ter. Az ördög tsesszen azon helyről más-vá küldeni: sie Ursachen aus den Augen weg schaffen. Removere fraudem, fidia ex iis locis. Cic. Valakinek valakit á nyakára küldeni: jemanden auf den Hals schicken. Abigere aliquem ad aliquem, ut salvat. Cic. Segedelmet küldeni valakinek: Hülfe einem schicken, zu Hülfe kommen. Subsidium mittere alicui. Cæs. Atyjafiát ezen tett küldeni valakit: einen über die Seine über

pescheen. Aliquem transmare mittere, -passe mittere. Colum.

2. Keresmalá küldötte adta á pénzt 's vecsám bizta: ura fut mint szinen Dósa üdvözlésem, 's ad curandum. Filium suum mihi Concredidit. Cic. -in disciplinam dedit. Cic. 3. A' dög-halál tokat küldött más világra: tokat el-vagyadott, megölt: Tüzes Penyt szinte küldött Istenek gyanánt. Peste multi sunt interfecti. Cic. Más világra küldeni valakit: mennyben in Coelum pescheen. Aliquem in medio. Cic. 4. A' szélis ba küldeni valakit: megtsalni, vagy szedni: juvenculum in den Azmil pescheen. Decidendum. Aliquem alicui praecipitare. Tacit. 5. küldgy neki ajándékot: pescheen ihm ein Geschenk. Mitte ei donum aliquod. Ter. 6. Valakit a' bolondok házába -, gyógyára -, tsépsze, kapsára küldeni: azokra Méltónak ítélni: Aliquem ad stultorum domum -, ad praecipitium -, in Opus damnare, mittere. Cic. 7. Számkivetésbe küldeni (számkivetni) valakit: nimm aus dem Lande verweisen. -aus Land pescheen. Aliquem in exilium mittere, Cic. pellere. Cic. relegare. Liv. -exilio mulctare. Tacit.

Küldés, -nek, -st: die Sendung, Pescheen, Pescheen. Missio, onis, f. Cic. Körösztségbe küldés: die Absendung, ab pescheen, Abpescheen der Gesandten. Ablegatio, onis, f. Liv. Legatorum missio. Cic. Levél küldés: die Sendung eines Briefes. Litterarum missio. Cic.

Küldetett, adj. gepeschet, gepescht. Missus, a, um. Cic. Hadba küldetett: in den Krieg gepescht. In bellum missus. Hor. Gályára küldetett: auf Galeeren gepescht. Ad triremes damnatus, -missus. Ez -ember gazá jábul szám-vetéssbe küldött egy' ember: unser Landsverwiesener Mensch. Huic hominis aqua et igni interdictum est. Plin.

Küldöndi, -dött, -dik: gepescht werden, Gesandt werden. Mitti, Cic. Valahová küldöttetni: wohin gepescht werden. Mitti in aliquem locum. Cic.

Küldögetni, -gelek, -gél, -getem, -ti: küldözgetni. Oft pescheen. Missitare. Plaut. Missitare. Liv. Valakinek valamit: einem etwas? alicui aliquid. Plaut.

Küldögetés, -nek, -st: die Oft Sendung, Pescheen, Pescheen. Missio frequentativa, onis, f. Cic.

Küldögetni, -getek, -get, -getem, -geti: z. e. levelet: Oft Briefe senden. Litteras ad aliquem missitare. Plaut.

-Küldött, -ttek, -ttet: követ, követ-növö: Nuncius, ii, m. Cic. Fejedelem' Küldöttje: nuncius principis, principis, m. Gloss. Isten' küldöttje: Isten' Angyala: ein Gottes Abgeschickter. Angelus, i, m. Tertull. Király' küldöttei: die Abgeschickten des Königs. Regis ablegati Vármegye' küldöttei: p.o. Országgyülése: die Comitia der Abgeordneten, -der Gesinnten. Comitatuum deputati: deputati-, destinati Comitatus

Küldöttség, -gnek, -get: die Legation. Legatio, onis, f. Cic.

Küldözés, -snek, -st: das Abschicken. Missio, onis, f. Cic. Missitatio, onis, f.

Küldözni, -dözök, -dözz; -dözött, -dözi: oft schicken, -senden. Missitare. Liv.

Küldözö, -önek, -öt: p.o. Partikát: der Abgeschickte. Praemissor Mercium. oris, m. Sct.

Kül-föld, -dnek, -det: das Ausland, die Fremde: Externa-, exotica terra, ae, f. externa terra, arum. Cic. Kül-földön: a' Kül-földiektül. in Auslande, burg. Fremden. Apud exteros, in exteris locis. Cic.

Kül-földi, adj. Másunnan-való, Vidéki, idegen országi: auswärtig. Externus, a, um. Cic. exterus, a, um. Cic. A' Kül-földi. die. Kül-földi bor: ein auswärtiger Wein. Vinum adventitium. Cic. Kül-föld-ember: ein Fremder. Advena, ae, m. Extraneus homo. Cic. Kül-földi kereskedés: der Fremden Handel. exotica, orum, n. Plaut. Kül-földi partéka: ein auswärtiger Waare. Exotica merces, ae, f. Cic.

Kül-földiek, -kek, -kett: die Auswärtigen, die Fremdlinge. Homines forenses, extranei. Cic. Ezt a' sok kül-földiektül kell tartanunk: vor diesen vielen Fremden haben wir Ursache uns zu fürchten. Hanc exterarum gentium accessionem ab exteris accipimus. Cic.

Külö, -önek, -öt 1. Kereskedő, kereskedő-külö, kötő, külö, külön a' kereskedőben. die Kaufmannschaft. Navium rota, ae, m. Virg. 2. Külö: parti fertike: eine Meer od. Fluß-Bucht. Flexuosa ripa-rum finis, i, f. Plin.

Külödni, -dözöm, -dött: vorgehen lassen: in Vorgang bringen. In motu esse. Cic.

Külö-vajt, -tnak, -tot: Növeny: Zweig, Ruthe. Exigeorum, contis, m. Plin.

Küllös, adj. p. o. kereke: mit Speichen versehen, Radiata rota. ae, f. Varr.

Külön, adj. Külön-böz' Vonogató, ter, tum, Schied, Abscheid, ae. Cohors. Dissimilis, e. c. Cic. diversus, a, um. Cic. Ez külön-

ételemben vagyok: én bin anderer Meynung. Ego dissentio. Cic.

Különben, adv. egyébként, más képp: anderwerts, widrigenfalls? secus, aliter, dissimiliter. Cic. Különben-is-, sonst, übrigens? Ceterogvin. Cic. Nem különben, mintha jelen volnál: nicht anders, als wenn Du selbst da wärest. Non secus, ac si ipse adesses. Cic. Nints különben a' dolog: Du wirst es nicht anders befinden. Hoc non secus se habet. Plaut. Sokkal különben: weit anders? Longe, multo secus. Cic. Cic. Különben történt, hogy sem kellett volna: es fiel sich anders? zu gut tragen, als Contra ac oportuisset, accidit. Cic.

Különb ételem, -nnek, -nemét: különb ételemben vagyok: ich bin anderer Meynung. Dissentio, ire. Cic.

Különbség étető, -önek, -ét: der anderer Meynung ist. Dissensio, onis, f. Voss.

Különbség tartani, -ettem, -ettek, -ett, anderer Meynung seyn. Alterius esse sententiæ. ü Sententiæ. Cic. Egyezet ertemi.

Különb-féle, adj. besonderer Art, unterschieden. Diversi generis, diversus, a, um. Cic. varius, a, um. Cic. különb-féle helyeken: in verschiedenen Orten. Diversis in locis. Tacit. különb-féle nemei az oktalan állatoknak, verschiedener Arten der

wilden Thiere. Varia genera bestiarum. Cic. A' kertekben különb-féle zöldség terem: in Gärten wachsen unterschiedene Gemüse. Diversa olera crescunt. Plin.

Különb-féle kép, -képpen: auf unterschiedene Art, unterschiedlich. Diverse, Sall. diversimode. Voss. Vario modo. Varie. Cic. Egyegyen különképpen.

Különb-félesség, -gnek, -get: die Mannigfaltigkeit. Varietas, atis, f. Cic. A' virágoknak különb-félesége: die Mannigfaltigkeit der Blumen. Varietas florum, Cic.

Különb-féle változás, mutatio, adj. buntfarbig. Versicolor, oris, o. Cic.

Különb-hangú, adj. widrig lautend. Dissonus, a, um. Liv.

Különb-különb, adj. p. o. becsű: allerley Gattung Münzen. Varii nummi. Cic.

Különb-különb-féle: adj. unterschiedlich. Diversus, a, um. Cic. Varius, a, um. Cic.

Különb-különb-féle gyalogbokor: unter mancherley Art Bäumen, und Gesträuchen unter einander. Miscellanea genera columbarum. Colum. Különb-különb-féle vallások: unterschiedliche Glauben. Aliæ, atque aliæ religiones. Liv.

Különb-különb képpen, adv. unterschiedlich. Varie. Cic.

Különb-különb színü, adj. buntfarbigt. Discolor, adj. o. Propert.

Különb-lété, -lének, -lét vala
minek: ihre Unterschied, die
Unterschiedlichkeit. Diversi-
tas, atis, f. Plin. Próbával
tapasztalom különb-létét
a' dolognak. ich sehe mit
Verschiedenheit ihre Sachen.
Experior diversitatem rei.
Plaut.

Különbözedzedni, -gelek, -gel:
ungleich streiten, nicht über-
ein kommen. Discrepita-
re. — valamiben: -tet ne-
ut. ne quid. ne aliqua — . Lucret.
dissare. Cic.

Különbözés, -sek, -st: Kü-
lönbség: ihre Unterschied,
die Unterschiedenheit. Di-
screpantia, ae, f. Cic. discre-
patio, onis, f. Liv. differen-
tia, ae, f. Cic. discrimen, inis,
n. Cic. distinctio, onis, f. Cic.
Worin da Különbözés vagyon
köztünk? worin ist unser
Unterschied zwischen uns?
Quale discrimen est inter
nos? Cic. Nem nagy á kü-
lönbözés köztünk: ist kei-
ne grosse Unterschied zwi-
schen uns. Perangusto freto
disjuncti sumus. Non ma-
gnum discrimen est inter nos
et vos. exigua differentiâ —
Cic.

Különbözet, -tnek, -tet: ihre Un-
terschied. Differentia, ae, f.
Cic.

Különbözni, -bözök, -bözt, és
különbözik: verschieden
seyn. Differre. Cic. discre-
pare. Cic. dissidere. Cic.
JC meg-egyezni. Abban
különbözik az oktalan álla-
tokétól —: er ist darinnen
von den übrigen Thieren
unterschieden. — In re aliqua discrepa-
re à ceteris. Cic.

Különbözés, -sek, -st: Kü-
lönbség: ihre Unterschied,
die Unterschiedenheit. Di-
screpantia, ae, f. Cic. discre-
patio, onis, f. Liv. differen-
tia, ae, f. Cic. discrimen, inis,
n. Cic. distinctio, onis, f. Cic.
Worin da Különbözés vagyon
köztünk? worin ist unser
Unterschied zwischen uns?
Quale discrimen est inter
nos? Cic. Nem nagy á kü-
lönbözés köztünk: ist kei-
ne grosse Unterschied zwi-
schen uns. Perangusto freto
disjuncti sumus. Non ma-
gnum discrimen est inter nos
et vos. exigua differentiâ —
Cic.

Különbözet, -tnek, -tet: ihre Un-
terschied. Differentia, ae, f.
Cic.

Különbözni, -bözök, -bözt, és
különbözik: verschieden
seyn. Differre. Cic. discre-
pare. Cic. dissidere. Cic.
JC meg-egyezni. Abban
különbözik az oktalan álla-
tokétól —: er ist darinnen
von den übrigen Thieren
unterschieden. — In re aliqua discrepa-
re à ceteris. Cic.

feret à reliquis animantibus
Cic. Az atyafiúk Jakoban
különböznek egymástól: sie
sind verschieden seyn? oft mit einander
uneinig. Fratres saepe inte
se dissimiles sunt. Cic. Mi-
ben különböz értelmünk:
worin ist unser Sinn für ein Un-
terschied unter dem und
meinem Meinung? Quid di-
ferat inter meam Opinionem
et tuam? különböztünk
valahol meg-egyezzünk: wir
sind nirgends widriger Mei-
nung, nicht aber einander
widrigen Willens? Opi-
nione dissentimus, non vo-
luntate. Cic. A magas-ér-
telmü különböz. mit Ab-
scheut von seinen Ge-
nossen. Dissimilis suo
Genio. Ter. Nem sokat
különböznek egymástól:
sie sind wenig unterschie-
den. Paululum interesse dif-
ferunt. Cic. Valamiben kü-
lönbözni többtül: in etwas
von andern Unterschieden
seyn. In re aliqua discrepa-
re à ceteris. Cic.

Különböző, adj. unterschie-
den, verschieden. Discre-
pans, antis, p. Cic. diversus, a,
um. Plaut. Varius, a, um. Plaut.
JC Hasonló. Mondani, ö
nivelni különböző dol-
gok: Sachen, und Thun ist
zweyerley. Diversa et non
facere, non semper ejusdem.
Prov. különböző értelem:
ein Zwiespalt. Dissensus,
us, m: Claudian. Különbö-
ző formáké: abweichende Ge-
stalten. Variantes formae.
Plin.

Különböző formán, adv. p. c. Sol-

1044. k.

Külömbözés: sin Mannigfaltig Fnik der Stimmen. Varietas vocum, atis, f. Cic.

Különböző hangú, adj. ungleichlautend. Dissonus, a, um. Liv. Különböző hangú vagy nyelvű: widrig lautrich. Dissono, are Colum.

Különböző helyzetben, adv. in verschiedenen Örtern. Diverse, Ter. in diversis locis. Cic.

Különböző módon, adv. unterschiedlich. anderst. Diverse. Ter. diversis modo. Vos.

Különböző nyelvű, adj. p. o. Embert: «nemzetek: beszéd» Leute, die Anderen entgegensetzen sprechen. Gentes varia lingua. Cic.

Különböző színű: adj. unterschieden in der Farbe. Dissonus, a, um. Liv.

Különböző természetűek: adj. die unterschiedenen Zeiten haben. Interse dissonant moribus. Cic.

Különböztetés, -sneke, -st: die Unterscheidung. Discrimination, onis, f. Diomed. Variatio, onis, f. Liv.

Különböztetett, practic. ausgezeichnet. Variatus, a, um. Liv. notatus, a, um. Ter.

Különböztetni, tetek, -tett, -tetni. unterscheiden. Discernere, discriminare, discrimen facere. Cic.

Különböztető, adj. p. o. Nev: das Unterscheidende, Unterscheidende. Cognomen, inis, n. Cic.

Különböztetve, adv. unterscheidend, mit Unterscheid. Distincte. Cic.

Különbség, -gnek, -get: der Unterschied. Differentia, ae, f. Cic. discrimen, inis, n. Cic. dissimilitudo, -dinis, f. Cic. diversitas, atis, f. Plin. varietas, atis, f. Cic. Egyegyen: Teles különbség: nin tovatanfli. ohne Unterschied. Insignis distinctio, onis, is, f. Cic. Kevés különbség: nin gr. nimgrer Unterschied. Perexime discrimen. Cic. Kis különbség: nin Stimmer Unterschied. Exigua-, parva discrepatio, ae, onis, f. Liv. Nagy különbség: nin groster Unterschied. Magna diversitas. Plin. Szembe tünő különbség: nin auffallender Unterschied. In adspectum cadens, entis, o. diversitas. Plin. Vallás-beli különbség: der Unterschied der Religion. Diversitas cultus. Plin. Az ember- és a' fene vad között a különbség: zwischen Menschen und wilden Thieren ist der Unterschied nicht, Ter. — Inter hominem et beluam hoc interest. Cic. Minden különbség nélkül: ohne allen Unterschied: sine omni delectu, sine ullo delectu. Cic. Mitsoda különbség van egy' esztendei, és akkor ember között? was ist vom Unterschied zwischen einem vernünftigen, und gesinnlichen Menschen? Stulto et docto, ac intelligenti quid interest? Ter. A' tudos, és a' tudatlan között nagy a

Különbség: zwischen einem
gutgesinnten, und ungutgesinnten
Unterwerfend ist Grosz. Inter
rem doctum et rudem mul-
tum interest, est magnum
discrimen. Cic. A' hamis Pro
Rábirok, és a' tolvajok közt
nints különbség: zwischen
falschen, und beygestimmten
Advocaten, und einem Die-
ben ist kein Unterschied.
Inter injustum advocatum, et
furem nulla est distinctio.
Cic. Ötes nagy különbség
vállya a' többitül: man ist
sehr unterschieden von
ihnen. Ille valde differe
bat a reliquis. Cic. Az el-
mék' különbsége: der Unter-
schied der Köpfe. Diver-
sitas ingeniorum. Plin. Kü-
lömbséget tenni a' jóvevény,
és a' Polgár között: einen
Unterschied zwischen einem
Freygebornen, und einem Für-
sprecher machen. Delectum
habere peregrini, et civis.
Cic. Ezek között különbséget
nem tudok, nem találok: an
ihnen finde ich keinen
Unterschied. Utrum ab alio
differrem non video. Cic.

Különbséges, adj. igen —: sehr
verschieden, sehr mannichfaltig.
Perdiversus, a, um — formian.

Különb-fajú, adj. —hangú: un-
gleich lautend. Dissonus, a,
um. Liv.

Különb színü, adj. buntfarbig
bicht. Discolor, oris, o. Poet.

Külön, adv. eggyedül, eggyenként,
magán-valóságva. allein, nämlich,
besonders, abgesondert. Secer-
a reliquis, secretum, Cic. Se-
parate. Cic. Eggyütt. Kü-
lön a' többiektül: abgesondert
von den übrigen. Separatim
a' reliquis. Cic. Kinek kinek
(mind egyegyiknek) meg-ütez-
ni: einem jeden zu wissen ge-
ben. Unicuique singillatim
denunciare. Cic. Mindenek-
nek közönöm, de külön ne-
ked: allen bekannt, aber
besonders dir. Omnibus
vobis habeo gratias, et se-
cum tibi. Terent.

Különb, l. különb, és a't.

Külön esni, —esem —ett: kü
lön szakadni, —válni: ab
gesondert werden. Segre
gari. Cic. Sejungi. Cic.

Külön feketésedni, —feketésü-
—feketésem, —feketészik: allein
abgesondert bleiben, al
leine gelassen. Secuba
re. Ovid.

Külön-fogni, fogok, —fogj, —
gon, —gja: külön-és Ecke
teni, —választani: abson
dern, von einander trenn
nen. Sejungere. Cic. Sece
dere. Cic. Sepsarare. Cic.

Külön-fogott, adj. abgesson
dert. Sejungatus, a, um. Cic.

Külön-hálni, hálok, —hál

Külön-hálás, —snak, —ott: ab
allein liegen, od. gelassen
seen. Secubitus, us, m. Ovid.

Külön-hálni, —hálok, —hál:
allein liegen, od. gelas
sen. Secubare. Ovid. Külön
magamosan kell nekem hálnom:
nur muss allein gelassen.
Triste fert — Secubitus.
Ovid. Áldva vagy szolgáiba
Külön-hálni. allein in dem
kühlen Zelte gelassen.
Secubare in vacuo tento.
Ovid.

Külön-hálo, adj. der allein

pstüpft. Secubus, a, um. Tanbm.

Külön-véni valamiről: besonders etwas (von etwas) schreiben. Separatim de re aliqua perscribere c. Cic.

Külön-külön, adv. jegyenként: jedes mit einem, jedes abgesondert. Seorsim. Cic. Separatim. Cic. Sing illatim. Cic. Külön-külön kivedlett vala: jedes ist besonders aufgehoben worden. Diversi interveniebant. Caes. Külön-külön gabántuc. Cic. Külön-külön szollunk mindenikhöz külön: wir wenden uns zu jedem besonders. Sing öblatim de unoquoque dicemus. Voss.

Külön-költözni, -özöm, -özött. p. o. az atyától: von Ihrem Vater wegziehen, und seine Wohnung für sich haben. Separari a patre. Cic.

Külön-lakni, -kom, -lakt: absondert wohnen, abgesondert wohnen, seorsim -, separatim habitare. Plin. Más sokat esztendeig, hogy külön (magán) laktak: jeder hat jahrelang besonders und abgesondert gewohnt. Multos jam annos habitat seorsum. Cic.

Különösség, -ségek, -get: die Besonderheit. Specialitas, atis. t. Tertull.

Különödni, -döm, -dött: különösni, -szakadni, -válni: p. o. az Isten' kegyelmétől: von Gottes Gnaden abfallen, abgesondert werden. A clementia et gratia Dei recidere, secerni, separari. Plin.

Különös, adj. jeles, kivált-képen-való, zend kivül-való, sonderbar, besonderlich, ungemein, absonderlich. Extraordinarius, a, um. Cic. particularis, e. c. Appul. peculiaris, e. c. Plaut. praecipuus, a, um. Liv. specialis, e. c. Caspitol, singularis, e. c. Nep. Különös-való, közönséges.

Különös az azoknál: absonderlich ist das bey ihnen, oder ihnen. Hoc illis peculiare est. Cic. Különös betsületre kapni: eine besondere, auszerordentliche Ehre erhalten. Honorem extraordinarium decerni. Virg. Különös ember: ein ganz besonderer Mann. Singularis vir. Cic. Az Istenektől különös ereje: sonderbare Kraft der Götter. Insignis vis Deorum. Cic. Különös haszon: ein besonderer Nutzen. Privatum commodum. Cic. Némelly különös jó ságok vagynak benne: sind sonderbare Eigenschaften an ihm, sunt quaedam in ipso omnino singularia. Cic. Különös szerencsédnek tarthatod, hogy — Du kannst es für ein besonderes Glück halten: Specialis fortunae tuae id tibi ducere, quod — Különös természettel biróni: von absonderlicher Natur seyn. Separari natura esse solum. Az nekem különös természetti. Was ist es mir anders zum Verdruß? Hoc ipsi praeter ceteros praecipuum est. Cic.

Különösen, adv. kivált-képen, magánosan, neveretesen: besonders, insonderheit, vornehmlich, sonderlich. Particulariter. Appul. peculiariter. Quinct.

praecipue. Cic. Sine arbitris. Tacit. singulariter. Cic. Speciatim. Colum. Akka ötet külön nösen figyelmessé kell tenni: mann müsst ihn hinzüglich aufmerksam machen. Ad hoc enim in primis oportet attentum reddere. Cic. Ez a' fösrág külön nösen a' leányzó gyermeket illeti: sinistra Gott gynsont ausschliesslich den Kindern weiblichen Geschlechts? Hoc homines universi (praecipue) proles femineri sexus respicit. Plin. Ezt külön nösen magamnak választom: ich wähle mir sonderlich. Hoc mihi peculiariter delego. Cic. külön nösen weg-kösön-valamit: für sich etwas ausser Gesellschaft thun. Verbis singulariter gratias agere alicui. Cic. Nem külön nösen, hanem közön segesen. nicht besonders, sondern überhaupt. Non nominatim, sed generatim. Cic. Ez ötet külön nösen szerettem: ich liebte ihn ausserordentlich. Ego eum unice (una ex re) amo. Tacit. külön nösen akare velek szólani: er will allein mit ihnen reden. Clam vult tecum loqui. Cic. külön nösen tenni itéletet: ein Urtheil absonderlich fällen. In separato genere sententiam. Cic. Ezt külön nösen vettem Muskába: diesen habe ich absonderlich vorgenommen. Hunc tu astare seorsum. Cic. Ez

ez külön nösen vigyázz: auf das ganz besonders aufmerksam. Ad hoc adprime attentus sis. Ter. — attentum te praebe. Cic.

Különös gyorsaságu, adj. p. o. ember: Mensch von ausserordentlicher Geschwindigkeit. Singularis velocitatis homo. Gell.

Különös izü (gyardag) étek: eine delicate Speise. Singularis cibus. Ter.

Különös képen, adv. insonderheit. In primis, Cic. cum primis. Cic. Ez az ember különös-képen értekes és vagyonos: dieser Mann ist insonderheit beredt und reich. Iste homo cum primis est locuples. Cic.

Különösked ni, -dém, -dik: el-válni: sich sondern. Se disjungere. Cic. — separare. Cic

Különösked ö, -ének, -ik: der Sonderling. Qui sibi soli vivit, et suis fingitur moribus. Cic.

Különös (köz) oltalom alá bizatott, adj. dem Gemeinen Schutze anvertraut. Fides publica (v privata) commissus, a, um. Cic.

Különösség, -gnek, -get: Sonderheit. Singularitas, atis, f. Salvian. Specialitas, atis, f. Tertull.

Különös szeretet: Vala kihez-való különös szeretet: eine besondere Liebe gegen jemanden. Singularis amor in aliquem. Cic.

Különös társaság, -gnak, -got: eine Secte Leute, die sich zusammen halten, oder einen gewissen Anführer haben. Secta, ae, f. Cic.

Különös vleményü, adj. p. a. comb.: ein Mann von besonderer Meynung. Peculiaris opinionis homo. Plaut.

Különözés, -ének, -st: die Absonderung, die Absonderung von Andern. Secretio, onis, f. Cic.

Különözni, -nözök, nöz; -nözött, -nözi: külön tartani, magát másoktól el vonni: sich von andern absondern, absonderig werden. Se secernere, -separare ab aliis. Cic. Al. cit. Ha ember különözzön sinnel: külön böszteresse-meg magát: wer selbsüchtig vor Mangel sich mit seinem Gesetze in unterwerfen. Homo peculiaris (avarus) bono suo se distinguat. Cic. Különözött másoktól: von andern abgesondert. Secretus ab aliis. Cic.

2. egyéget nem érteni: nicht über ein kommen, einerley Sinn. Discrepare. Cic. aliud sentire, contra alium tenere. Cic.

Különözö, -önek, -ön: ein Sonderling. Alienus a more recepto. Cic. der nicht mit einstimmt, der anderen Sinnes ist. Discrepator, oris, m. Digest. diversus animi est. Tacit.

Különöztetett, adj. nem szerint-való: absonnetisch. specificus, a, um.

Külön vakarni, -vakarok, -vakart; -va, kom, -teja: p. o. a fegyvert; külön a műszereket: besonders das Gewehr, und an einem andern Orte das Werkzeug legen. Segregare secum tela, et alterca parte instrumenta. Cic.

Külön-vekedett: partic. abgesondert genommen. Discretus, a, um. Virg.

Külön-vekeszteni, -szték, -szt; -szem, -szi: besonders nehmen. Secludere. Stat. segregare, sejungere, separare. Cic.

Külön-vekesztés, -ének, -st: die besondere Einschliessung. Seclusio, onis, f. Appul.

Külön vekeszteted: "part." besonders nehmen gegenst. Seclusus, a, um. Cic.

Külön-vekeszteted: "partic" besonders nehmen gegenst. Discretus, a, um. Virg.

Különség, l. különösség.

Külön-szakadni, -dok, -kad: absondert werden. Segregari, sejungi. Cic. Különlön szakadt á többitől, vagy ist abgesondert worden von übrigen. Segregatus est á reliquis. Cic.

Külön-szakasztani, -szetek, -szt; -sztam, -szttya: Különválasztani: absondern, von einander trennen. Disjungere. Cic. disociare. Cic. Sejungere. Cic. separare. Cic. — A' bárány kűlkat a többitől különszakasztani, el-választani: die Lämmer absondern. Disjungere agnos a matre. Varr.

Külön-szedés, -ének, -st: die Auslesung. Selectio, onis, f. Cic.

Külön-szedni, -szedek, -szedett, -dem, -di: auslesen. Seligere. Cic.

Külön-tartani, -tartok, -tart; -tartam,

ettya: l. külön nözni.

†különkenni, -tettem, -tettél, -tett; -tettünk, -tettétek, -tettek. burgsnitz kugen, -snitzen. removere, Cic. seponere. Cic.

Különkenni az épitészre-való penest: burgsnitz snitzen Sies Geld zum Brünn. seponere pecuniam in aedificationem. Cic.

Külön-tétetett, partic. burgsnitzt gelegt, -gesnitzt, -gethan. remotus, a, um, — a többitül: von übrigen. remotus a reliquis. Lucret.

Külön-tétetés, -tetek, -tet: absolutio, Pärt-ütés: Sein Frauenzimmer-wettung. Factio, onis, f. Sall.

†Külön-választani, -szitok, -szti; -sztom, -szttya: absondern, trennen, von einander trennen. segregare, sejungere. Cic. Oszve-szedni. Valamit valamitül külön-választani: etwas von etwas absondern. segregare aliquid ab aliquo. Macrob.

Külön-választás, -szatok, -st: Sin absonderung. segregatio, onis, f. sejunctio, onis, f. Cic. segregatio, onis, f. Wolf.

†Külön-választatott, adj: abgesondert. secretus, a, um. Cic. separatus, a, um. Cic. — a többi etctül: von den übrigen abgesondert. secretus, sejunctus a reliquis. Cic.

†Külön-választó, -ónak, -ót: ein Absonderer. segregator, oris, m. Gloss. Cic. adj. der, die, das absondernd. Disjunctivus, a, um. Scaevol.

Külön-választatott, adj: abgesondert. Disparatus, a, um. Cic.

Külön-válva, adv. absonderlich, insolitè, sonderlich, mit Verstand vernünftig. sejunctim. Cic. disjunctive, disjunctim. Pandect. Jct.

†Külön-venni, -vettem, -vettél, -vett; -vettünk, -vettétek, -vettek, -vessz; -vettem, -vett: absondern, besonders nehmen, sejungere. Cic. separatim accipere sumere. Cic.

Külön-vive, adv. besonders wegnehmend. separatim sumendo. Cic.

Külön-Zárni, -zárok, -jára, -zorra, -zója: besonderes wie ignoscere. Secundare. Stat.

Külön-rajzolat, -tnak, -tot: külön rajzolattya az épületnek: Separatum, Abzeichnung, wie Theil, sich von einander Unterscheidendes, wie Rücken trennstrebend, Absonderung, wie Wüsten, und Einöden als Theile Solches d. Erden. Separatum ab Europa Gen. Orthogr. Wolf.

Külső, adj. l. Kívül eső, külső tekintete valaminek: äusser, wie —, Separatus, a, um, exterior. Cic.

)(Belső. Semicum à dolognak mind külsejét, mind belsejét: ich kenne die Sache äusserlich und innerlich. Res externa, et interna. Cic. Nints külseje nem ist nicht gut, es hat keine gute Gestalt des Gesichtes rod. des Leibes? Nullam oris et corporis figuram habet. Cic. A' világ sem nézi az embereket, akárcsak jó is bölts légyen, ha külseje nintsen. Die Welt sieht niemand nicht einmal an wenn einer noch so gut und Gelehrt seyn, wenn er nemnem sein äusserliches Ansehen stellt. Mundus neminem spectat hominem quantumvis bonus et doctus sit, si exterem formam non habeat.

Másunman-való:

Külső-apró

ausserwesentlich. Extraneus, a, um. Stud ad Exteros. exter. exterus, a, um. Cic. extremus, a, um. Cic. Külső (kívül-földi) ebben ség: auswärtig, ausländisch, ausländischer Feinde. Hostes externi. Cic.

Külső ajtó, -ajtónak, -tót: Die Hausthüren. Ianua antica. cf. f. Vacc.

Külső állapotú, adj. világi. weltlich, und nicht geistlich Secularis, e. c. Tertull.

Külső-bíbi, adj. kívül-földi: auswärtig, ausländisch. Exteraneus, a, um. Cic.

Külső birtok, -nnak, -kot: -jószág, vagyon. Eines äusserliche Vermögen. Extra villanum. i. n. Colum.

Külső dologok, -gokat, -gokat: die äusserlichen Dinge. Externa res, rum, rum-f. Cic.

Külső érzékenység, -gnek, -get: melly ös vagyon: die äusserlichen Sinnen, die fünfe sind. Externi Quinque Sensus. -rum, -sum. Cic.

Külső foglalatosság, -gnak, -got: die äusseren Geschäftigung. Externus labor, is, ris, m. Cic. Sok külső foglalatosságom vannak: tanta äusserne Geschäftigungen habe ich. Multas externas habeo occupationes.

Külső forma, -mának, -mát: külső formája valaminek: die äusserliche Gestalt eines Dinges. Externa for-

ma rei alicujus, d, f. Cic.

Külsö képe, -pének, -pét: valaminek: Die äußerliche Gestalt einer Sache: Externa facies rei cujus. piam. Quint. Az égnek külsö képe: die Gestalt des Himmels? Facies cæli, ei, f. Gell.

Külsö-képpen: adv. äußerlich. Exteinsece. exteinsecus.

Liv

Külsö megegsig, -gnek, -get: die äußern Würme. Externus tegmen, inis, n. Cic.

Külsö Mives, -snek, -st: der äußere Arbeiter. Externi operarius, arii, m. Cic.

Külsö munka, -kának, -kát: die äußerliche, öffentliche Arbeit, -Geschäfte. Publicum opus. i, eris, n. Cic.

Külsö országi, adj. ausländisch: Externus, a, um. Cic. — embereck: — Leute. Externi homines. Cic.

Külsö rend-béli, adj. die Gemeinen, die Layen angehend. Laicus, a, um. Bibl. laicalis, e. c. Greg. Tur.

Külsö rész, -znek, -zet: der äußere Theil. Pars exterior, rtis, oris, f. Cic. külsö részre valamiuek: der äußere Umfang. Superficies rei alicujus. -ciei, fs. Sufer-Vet.

Külsö tág, -gnek, -get: der äußerste Fläche. Extremitas, atis, f. Cic. externa facies, ei, Quint. Kelló, tetsö külsö, sege-vis legyen, a' mit mivelsz: was du machst, soll äußerlich, und gefällig an äußerlicher Ansehen gut haben. Quid quid agis, fac, ut id gratam accepiam in speciem externam habeat.

Bé-elegszik a külsösiggel, a' velejét nem feszegeti: mit äußerlichen begnügen sich, um die innerliche Vortheile nicht sich bekümmern. Contentus externis, interna non curat. Contentus putamine, nucleum, negligit. Prov. A' külsö segget meg nem elégedgyél: mit dem äußerlichen Sitzen nicht zufrieden. Externa species noli contentari. Vos.

Nagyon el-hatalmazott a külsö tsegnek ereje: die Kraft der äußerlichen Gestalt nimmt sehr überhand. Vis externa speciei valde invalescit. Cic. külsö tekintetre (külsö tekintetre nézve): in Ansehung des Äußerlichen. Externa spectando. Cic.

Külsö-szín, -nének, -nét: die äußere Farbe, -Gestalt. Color exterior, oris, m. Cic. Superficies, ei, f. Wolf.

Külsö szálnoki vármegye: die äußern Volnoker Gespanschaft. Comitatus exteriores Szolnoki. Belius.

Külsö tekintet, -tnek, -tet: Aussehen. Exterior rei facies. forma externa, species externa, ei, æ, f. Cic. Külsö tekintetü Asszonyság. aake látszike lenni: Sie scheint nimm gesönnen Aussehen zu haben. Bella videtur species Cic. Mulier. Plaut. Nem igazat mutató külsö tekintet: betrügliches Ansehen. Fornax mendax. acis, f. Ovid. Csak külsö tekintetbel jó ember: nur äusserlich ehrbar. Vir ast in speciem tantum bonus. Cic

Külsö tisztelet, -tnek, -tet: äusserliche Ehre. Externus honos, rei, noris, m. Stat.

Külsö-várcos, -rnak, -ost: Stadt. Suburbium, ii, n. Cic. Nem mertem a' külsö-városba menni: ich habe mich nicht getraut in die Vorstadt zu gehen. Ire suburbium non ausus sum ire. Cic.

Külsö vitselet, -tnek, -tet: Äussere Zierde. Extremus cultus, i, us, m. Tuet.

Kül szín, -nnek, nt. l. külsö szín.

Kül-rög, -gnek, -get: külsö szeglet a' kerek körön kívül. eine Winkel äusserhalb einen Kreis. Angulus, qui fit extra Peripheriam circuli a duabus Secantibus. Mathes.

Kül-tartomány, -nynak, -nyt: die äussern Provinzen. Externa Provincia, -regio. Cic.

Kültü, -tünek, -tüt: külü, külö, kéza-töre: der Harnisch. ein Panzer. Pistella, æ, f. Ter. Pistrinum,

i, n. Varr.

Kült-város, l. külsö-város.

Kült-vólta, -tának, -tát: -va laminek: die äusserliche Gestalt eines? Externa facies, -constitutio, -species rei alicujus. Cic.

Künn, adv. Foris. Ter. Kinn: draussen. ajtó elött állani: vor der Thür stehen. Foris ante fores stare. Terent.

Künn-álló, adj. kinn: draussen, kü-álló, tér-álló, tér-düllö dött p. o. Szemek: aus dem Kopfe fahrende Augen. Eminentes oculi, Cic.

Künn üllö: adj. l. künn alló.

Kürt, l. köpü

Kürt, -rtnek, -rtöt: Pastorale tecombita: der Hirtenhorn. Buccina Pastoricia, æ, f. Varr.

Jász kürt: der jazigen Horn, ein blasendes Instrument. Buccina Jazygum. æ, f. Kajta kürt: der Krämer Horn. Buccina inaurata, die Post-kürt: das Post-Horn. Cornicen Veredarii, i, m. Tabor-kürt: das Feld-horn. Buccinator, i, m. Plin. Jun. geri kürt: eine Wasser-trompete. Tuba Marina. Waldkürt. Vadász kürt: das Jäger-horn, Wald-horn. Tuba inaurata Venatoria.

Kürtöt fújni, -nnok, fú, das Horn blasen. Buccinare. Voss.

Kürtö, -önek, -ötöt: Parcza-kürtöny, Jó-gány, melly ezen a' szobában a' kemy hába

megy által a' fúst: den Rauch
fangen. Fumarium, ii, n. Mar.
tial. Spiraculum Camini.
i, n. Plin. Ki-gyúlt a' kürtő:
der Kamin brennt. Camino
mus accensus est. Cic.

kürtő-sepredék, -kocka, -kés: den
Rauchfang & Kehrig. Fuligo ca-
minii, Cic.

kürtőlés, -sek, -st: das Horn-
blasen. Inflatio buccinæ,
onis, f. Cic.

kürtölni, -tölök, -tél; -tölém,
töli: das Horn blasen.
Buccinare. Gloss. Han-
gos az kürtölni: das Horn
laut blasen. Vocali sono
buccinare. Gell. Egymás-
nak kürtölnek a' kürtő-
sök: sie Horn blasen be-
beim Leichbegängnüs. Coemiteriales ceca-
nunt. Catt. Valamit kür-
tölni, kürdetni: etwas
laut machen. Vulgare,
divulgare aliquid. Cic.
kürtölni (kürtős fújni)
mint a tehén Pásztor: Hir-
ten-, wie einen Horn
blasen. Buccinare. Varr.

kürtölő, -ő'nek, -őt: der Horn-
bläser. Buccinator, oris,
m. Ces. Coemiteriorum Libi-
nensium, Liticen, inis, m. Varr.

kürtős, -sek, -st, l. kürtölő.

kürtős fánk, -kának, -kot:
kürtős kalács, botra-te
kerts, dorcsogos fánk:
den spanischen Kuchen, der
schwingt Backwerk. Le-
ganum, i, n. Apic. Obelias,
d. i. Pitisca.

kürtős kalács, -csnak, -csot.
l. kürtős fánk.

kürt-tsiga, -gának, -gát:
die Hornzeschnecke. Buccinum, i, n. Linn.

kürt, adj. l. kis, kisded.

kürtsz, -szek, -szt: kürtsz hajú
kal' name. der Haarlitting
die Haarlocke. Cincinnus, Capillus
tus, a, um. Linn: kalodenla-
lata.

kürszkődés, -sek, -st: bücke-
zás, ütközés, vecsetkedés, ve-
askodás: der Kampf, das Ringen
Luctatio, onis, f. Cic.
Az ökörkődés ben gyakorol-
ni magát: sich im Ringen
üben. Exercere luctam.
Capitol. in luctamine, in
luctatione se exercere. Cic.

kürszkődést tanító, -tónak,
-tót: der die Ringen Kunst
lehrent, ringen meister. Pa-
lestricus, i, m. Quinct.

kürszkődni, -dém, -dik: bücke-
zni, tusakodni, küzdeni.
viaskodni: Ringen, strei-
gen. Luctari. Cic. Az ökör-
kával kürszkődni: mit dem
Horn Gegner stossen. Cum
tauris luctari. Aristoph. Prov.
Egymással kürszkődni: -tusa-
kodni: mit einander
streiten. Colluctari. Plin.
Hatállal kürszkődni: mit
dem Tode ringen: Animam
agere, Cic. Cum morte luctari,
vi. Iuli. Dicsőség a' harczért
kürszkődni: Ruhmlich ist für
das Vaterland streiten.
Gloriosum -, honorificum
est pro Patria decertare.
Cic. Magában kürszkődik,
mint a' bús tenger: wie Trüglt
mit sich selbsten. Sed luctatur.

Magával tenszködik, kinek
a' részére állyon: vm. gondot
gan sokra bizzik, vagy kit
szeretne megnyerni sollic.
Lactatur dubiâ fide secum, qua-
cum sit Partium. Vollej. Magá-
val tenszködik minden ajzo-
lékos dolgon: um. ukor Hiv-
nig Emitem sich ns. sürüen vers.
den kostüm. Circa omnia
momenta lucrari secum.
2 nimet.

Kenszkodö, -öznek, -öt! vrafkodv:
vm. Tümafsen. Lucrator, oris,
m. Plaut. vm. Freistaw. Pale-
stricta, ae, m. Cic. 2. adj. -ta
láttal kenszkodö beteg: vm.
Tumagan stw. mit dem Todta
Tümafsen. Cum morte colla-
ctans aegrotus -tio, -ae, f. Sili.
Kenszkodö hely: stw. Tumaf,
platz. Palestra, ae, f. Ter. kensz-
ködö kard: stw. Kenspdegen.
Ensis duellicus, -pugnax,
ac, i. acis. m. Ovid. Kenszkö-
dö társ: vm. Mitkümpfer.
Aemulus, i, m. Cic.

Kenszködtetni, -tetek, -tet, -tetem,
-teti: valakit: marsan, dass
vmand Tümafsen. Facere ali-
quem lucrari. Cic.

Kenszködve. adv. auf Ringens-
od. Fauste vm Art. Palestrice.
Cic.

Kenszröb, -bnek, -öböt: die Thür-
schwellen. Limen portae, inis,
n. Vitr. Alsó kenszröb:
az ajtón: die Unterm geschwel-
te vm vnsere Thür. Infimum
limen, i, inis, n. Plaut. Felső
küszöb. die Oberm geschwellen.
Limen superum. Plaut. In-
per liminare, is, n. Plin.
A' küszöb elött állani: vor den
Thür geschwellen stehen. Pro foci-
bus, - pro limine adstare. Tacit.

Akinek jó bün kenszködni
Alig "tsak
hogy a' küszöbön ki-lé-
pett: so bald vm mit dem Fusse
für zum Thürsch sein wird
simul ac pedem limine ex-
tulerit. Cic. Valamit a' kü-
szöbön ki-vetni: etwas
vmd vor die Thürschwellen
vnd werfen. Ali quid per
limen ejicere. Ter.
Alig tsak küszöbéül kö-
szöntötte-is a' tudósoke
vedsait: - tekintette, mes-
szirül látta, - olvasta azo-
kat: der nur obm sin
Gut die Geschrifften vnd
Anbefohlnen gelesen. Qui
a' limine saltem modo sa-
lutavit Scudsitocum Sce-
pta: Ter. Tsak a' küszöb
ét tekintette az oskolás-
ba: nur fast was wenigs
in den Schulen gelernt.
Litteras leviter attigit.
Cic. Ö tsak "tudósi
vala, egyéb ért az kára, hogy
tsak a' küszöbéül köszön-
tötte a' tudomának: —
hogy meg-ette az ökrök
az ábétzéjét: nicht vm
gelehrtem Mann, vnd
Pferde ist, vnd ihm die
Ochsen das Abc Buch ge-
fressen haben, - der nie
nichts gelernt hat. A
limine saltem modo salu-
tavit scientias. Ter. Indo-
ctior est asino. Prov.

Küszöb kör-vató, adj: zu den
Schwellen, oder Thüren ge-
hörend. Liminaris, e. c. Vitr.

Küszöb' Istene, -nének, -nét: Gott
der Thür-Schwellen beygen
Römern. Limentinus, i, m.
August.

Küszöbölni, -bölök, -böl, -bölem,

-böli: kü-kerget vala kit: aus dem Hause jagen, über die Limend ohne Thür fortbringen. Aliquem eliminare. Pomp. as. Hon.

-küszöbös, adj. zum Schwellen gehörig: Liminaris, e. c. Virtc. e. g-trabs.

-kütsög, -gnek, -göt: üstöke-nyom. tatója a lónak, a' ló homlokának az étessige: nin Stirn Linien, Schmerz-Runzeln, Stirnrunzeln, Schmerz-Furchen; so kann Schmerz kein Stirnrunzeln gemacht wird. Frontale, is, n. Plin. est eques frontis Ornamentum. steps Medályos kütsög a' lovak fejében (carcannyal von) kütsög a' lova fejében: frontale Schmuck mit Gold eingefaßt einen mit Stirn Riemen kein Stirn Riemen. Equus ejus bullatus umbilicato frontali ornatus erat:

Küzdeni, -döm, -dik: birkozni, birkozni, küszködni, vívni: Kämpfen, ringen, ringen. Luctari. Cic. Lárd, Küszködni.

Küzdö l. Küszködö.

Küszködni l. Küszködni.

Kvártély, -lyunak, -lyt, Stallas: Quartier, Wohnung Logia. Habitatio, onis, f. Cic.

Kvártély Mester, -rnek, -rt: Quartier-Meister-Quartier Magister, stri, m. ex Imp. Reg-Hung.

Kvártélyos, -snak, -st: Quantus. Habitator, oris, m. Cic. Kvártélyosaikhoz vagyunk.

Wir haben einquartirt bey uns. In Quartorium allocatos habemus Milites.

Kvirtantzia, -ának, -át. meg-nyugtató igás: Beruhigung, Beruhigung. Apocha, ae, f. scr. Jct. Litteræ acceptum testantes.

Kyrie, einek, -ét: Lärma, Kiáltás, zsivaj: ein Lärm Jut Angeschrey. Clamor, oris, m. Plaut, Vociferatio, onis. f. Cic. Nagy kyrié ben vádnak. die Juden mit einem Großen Angeschrey Geschrey. Magna vi Vociferatione. Cic.

Kyriézni, -ézek, -ez: Lärma mi, Lärmat inditani. ein Lärm anstellen. Clamorem excitare. Cic.

1828.

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA KÖNYVTÁRA